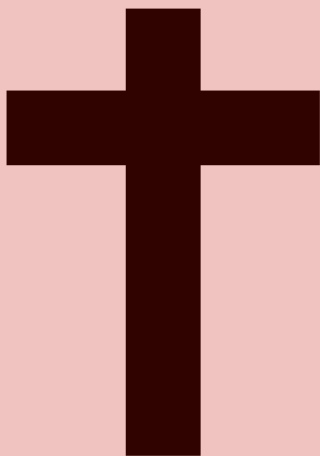

Kwaromp Kwapwe
Kare Kar

The New Testament in the Karkar-Yuri Language of Papua New
Guinea

Kwaromp Kwapwe Kare Kar
The New Testament in the Karkar-Yuri Language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tokples Karkar-Yuri long Niugini

Copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Karkar-Yuri

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
7103f8db-88c2-5fec-8ac4-0edfac04e885

Contents

Matyu	1
Mak	58
Luk	94
Jon	155
Aposel	198
Rom	252
1 Korin	279
2 Korin	304
Galesia	321
Efesus	330
Filipai	339
Kolosi	346
1 Tesalonika	352
2 Tesalonika	357
1 Timoti	360
2 Timoti	368
Taitus	374
Filemon	378
Hibru	380
Jems	401
1 Pita	408
2 Pita	416
1 Jon	421
2 Jon	428
3 Jon	429
Jut	430
Érik Yénkép	432
Bible reading	461

Matyu Kumwimp Kwapwe Kare Kar Mekia Akwapnámp Kar

Matyu te ankwap e Livaino. Mao te Rom Gavmanén téreteria takis sámp konámp aropono. Aenámpan wakmwaek Jisaso man wumwirianánko, Jisasomp arop yakámpon.

Jisas narek pok tenánko, wakmwaek 35 yopwar niamp arake fek, Matyu námokuráp arop fi Juda firampor máma buk kumwi námpon. Juda firao Krais koropea king yak naenámp ke wae wonae fik námprá ninik napan maok, Matyu 'Jisas te Mesaiá támao, tá Judamp Kingono'rá yénképria kumwi námpon. Mao takrá yénkép námp te, wokwaek profet fákáreao sériap kar sámprá, 'Oukoumwan te wae kare korop námp'rá érik farákáp námpon. Tá Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp firan kápae kare wounápnámp kar farákáp námpon.

Jisas Krais yakámp fi mekamp appeyaenámp e

¹ Máma te Jisas Krais yakámp fi mekamp appeyaenápono: Manénkir yakámp te Abraham. Tá am feknámp koropea Devit. Tá am fekampao Jisas Krais koropámpon.

² Abraham te Aisakomp naropwar.

Tá Aisak te Jekopomp naropwar.

Jekop te Juda mwearoamp naropwar.

³ Tá Juda te Peres, Seramp naropwar. Am tárápyaramp éntupwar te Tamar.

Peres te Hesronomp naropwar.

Hesron te Ramomp naropwar.

⁴ Ram te Aminadapomp naropwar.

Aminadap te Nasonomp naropwar.

Nason te Salmonomp naropwar.

⁵ Salmon te Boasomp naropwar. Boasomp éntupwar te Rahap.

Boas te Obetomp naropwar. Obetomp éntupwar te Rut.

Obet te Jesimp naropwar.

⁶ Jesi te King Devitomp naropwar.

Devit te Solomonomp naropwar. Maomp éntupwar te wokwaek Yuráiamp yupu yakámp.

⁷ Solomon te Rehoboamomp naropwar.

Rehoboam te Abaijamp naropwar.

Abaija te Asamp naropwar.

⁸ Asa te Jehosafatomp naropwar.

Jehosafat te Jehoramomp naropwar.

Jehoram te Usaiamp naropwar.

⁹ Usaia te Jotamomp naropwar.

Jotam te Ahasomp naropwar.

Ahas te Heseкаиamp naropwar.

¹⁰ Hesekaia te Manasamp naropwar.

Manasa te Amonomp naropwar.

Amon te Josaiamp naropwar.

¹¹ Josaia te Jehoiakin ntia maomp mwearoamp naropwar. Am ke fek táman Babilon mekamp ami koropea Israel fi éréképá tukupea Babilon mek fápákamánki kákapono.

¹² Tukupea am Babilon mek yakámp fekamp Jehoiakin Sealtielomp naropwar.

Sealtiel te Serubabelomp naropwar.

¹³ Serubabel te Abiutomp naropwar.

Abiut te Elaiakimomp naropwar.

Elaiakim te Asoromp naropwar.

¹⁴ Asor te Sadokomp naropwar.

Sadok te Akimomp naropwar.

Akim te Eliutomp naropwar.

¹⁵ Eliut te Eleasaromp naropwar.

Eleasar te Matanomp naropwar.

Matan te Jekopomp naropwar.

¹⁶ Jekop te Josepomp naropwar.

Josep te Mariamp poumarop.

Maria te Jisas sámpámpono. Man te 'Krais'rá sér i konapono.

¹⁷ Am te am kear ponankor Abraham feknámpia koropea King Devit yakámp fek te ankár fère-sámpramp kearono. Tá King Devit yakámp feknámpia ponankor koropea Israel

fi Babilon mek tukupea fákapa yakáp nap te, ankár fére-sámpramp kearono. Tá Babilon mek fákapa yakáp nap te, ankár koropea Kraís yakámp fek te, ankár fére-sámpramp kearono.

Josepo enselén nkemp kar

Luk 2:1-7

¹⁸ Maria Jisasén sámpámp kar te ará: Man Josepo sámp naenámpria kar yoroiaapon. Aenapan maok, oukoumwan Josepén yak mo nángo, Yiki Kor Spirit yare mek ék nángo, Maria táráp yakánko nkeapon. ✱

¹⁹ Maompor kar yoroinap arop Josep te, yae-párák yakeanámp yupu sámp nae ri námp kwamp, pwar naeria. Aenámpao maok, Maria pwarápaé antánoria, man yopor mo, sánánkar porokwe fek pwar naeria ninik.

²⁰ Josepo takrá ninikia kumuruk amprá yém nkenko maok, Kwaromp enselo Josepén sérrá, "Josep, Devitomp ou fekamp táráp e! Amo apápiaka amo sámp nanap yupu Marian pwar kwapono. Amo wawae! Am táráp Mariamp yare mek yak námp te Yiki Kor Spiritao sánk námpono.

²¹ Mao poumou-táráp sámp naenámp. Am táráp sámpeanángo, amo maomp e 'Jisas' ri papampo. Am te arak naenámp: Koumteouráp aropamp kwatae ninik tirá épériaka am fárákapan warko érékép naenámp." Enselo makrá sérimpono. ✱

²² Manénkir kar Kwaro náráp profetén ninik sánkánko, profet wawiaka arakrá sér,

²³ "Wawenke! Yupu oukoumwan énkirao, táráp yare yakea, poumou-táráp sámp naenámp. Aenángo maomp e te 'Imanuelono'rá sér mwanapono." Am e fi te arakri-anono: Kwaro nomont yak námpono. ✱

²⁴ Josepo am yém nkea pwarará fárámprá Kwar Tokwaeramp enselo man séri námpaok yupu wae fwap sámp.

²⁵ Aempao maok, mao te mént yarak mo, akwapea Maria poumou-táráp sámpá yakánko, maomp e 'Jisas' ri papámp.

2

Ankwap fi mekamp mérnep aropao koropea Jisasén nkeap kar

¹ Herot king yakámp ke fek, Maria distrik Judia mekamp taun Betlehem mek Jisasén tankámp. Wae tank nángo, wakmwaek ankwap fi mekamp térmeramp paokop yurukuprá mér i konap arop fárákap yámar aoknámp mwaeknámp taun tokwae Jerusalem mek aokapono. Aokea maok, arakrá sér,

² "Táráp yink mapek sámpnap Juda firamp king te maok yakáne? Mao koropnámp ke fek yámar aoknámp mwaeknámp térme tokwae wourékam aok námpon. Aenángo yino man lotu mwaria korop námpon."

³ King Heroto am kar wawiaka apápiaka kour me woukoup. Jerusalem mekamp koumteouráp aropao kor apápiaka kour me woukouriap.

⁴ Heroto pris tokwae fákáre, tá Israel mekamp lo yénkrá farákáp konap arop makiaka ponankor koupoukarea fákeyakrá turunkup, "Kraís te mam némpouk korop naenámpono?"

⁵ Aeránko maok, am fárákapao man sérrá, "Judia mekamp taun Betlehem mek korop naenámpono. Profet wokwaek kar kunwimp kar makrá sénámpono, ✱

⁶ Judamp apár mekamp Betlehem e!

Juda mekamp am meknámp arop tokwae koropnap taunrént amo te e tokwaeráp karenono.

Nánkáráp wakmwaek amo feknámp arop tokwae koropeaka onomp Israel fi taokeyaknámp arop yak naenámp." ✱

⁷ Aerapo maok, Herot kánánkámp am koropnap mérnep aropan wumwiria fákeyakrá am fákáreran turunkrá, "Makár am térme tokwae korop námpono?"

⁸ Aeria maok, am fárákapan, yumo Betlehem mek tukupenkria tirá kérépria maok, sérrá, "Yumo tukupeaka am táráp fwapnae karia oupouroukia nke kipo. Táte yumo nkea nap kwamp te, yumo koropea onan sénapo, ono kuri akwapeaka man lotu nanampono."

⁹ Aeránko maok, kingomp kar wawiaka man pwarará wae tukup. Tukup napo, am térme tokwae manénkir yámar aoknámp mwaeknámp aokánko nkeap támáo, mekia akwap nángo, wakmwaek tukup napo, táráp tanknámp nap fununként yámar mek yakámp.

¹⁰ Am fárákapao térme nkeaka warákára wae.

¹¹ Aea maok, nap mek yinkeá, táráp ntiaka éntupwar Marian nkea maok, kwaráp torokom-prá apárok me pékéria, am tárápan lotu. Aeria maok, am fákáreráo paus aokor-aokoria maok, man mani tokwae fekamp ankank nénkap te gol, paura nánákáre yankap konap, sanda kwapwe kare, makia nénkapono. ✱

¹² Takia napo maok, Kwaro am fárákapan yémén sérrá, “Yumo te warko Herotonámpok tukup kwapono.” Makrá sérámpantá maok, am fákáreao ankwap mwae-porok námokuráp némpouk tukupapono.

Josepo táráp kounte éréképea Isip mek akwapámp kar

¹³ Takia tukupapo maok, wakmwae Kwaromp ensel kumuruk yémén Josepén sérrá, “Herot te am táráp oupourounkia porokwap pap naereane. Amo fárámprá táráp kounte éréképrá Isip mek farákapea akwapae. Amo Isip mek yak napo, nánkár ono warko amwan sénanko, korop nanapono.”

¹⁴ Kwaro aerá séránko maok, Josepo ankár am kumuruk táman fárámprá táráp sérar éréképea Isip mek akwapá yakrá akwapea, Heroto wae sumpwi.

¹⁵ Am ke fekimp te Tokwae Karao profetomp top kor fek sérimp kar mént pwi námpono. Mao sérrá, “Onomp poumou-táráp Isip mek yak námp wumwi nanko, korop naenámpon.” ✧

Heroto séránko kápae kare tárápu fupukrá kákap kar

¹⁶ Heroto am yámar aoknámp mwaeakamp mér tokwaeráp aropan, yumo Judamp kingén lotuia pwararea, warko koropea onan sér kipria yépék. Yépékra yak nánko, námwan yankar séri nap wae méria yonkwae pwarámp. Mao am yámar aoknámp mwaeakamp mér i konap aropan térme nkea sériap ke táman ninik. Aeria, arop ankwap fárákap Betlehem mek tirá kérépria maok sérrá, “Yumo tukupeaka Betlehem mek, tá am fekmwae némp wonae fik yak námpan oupourounkrá, poumou-tárápu ponankor oukoumwan yinink yopwar monap fupukrá kákenke.”

¹⁷ Am tak nap te, Kwaro profet Jeremaian sánkámp karao kare korop námpono. Am te arakrá sérimpon:

¹⁸ “Wa napo, Rama mek

éménka waeria yonkwae fi.

Am te Resel náráp tárápuantá ém nánko,

kounteouráp arop fárákap

man yonkwae porokwe pap mwanap pourou mono.

Waeman maomp tárápu te

ankwap yiki yak mono,

ponankor kar fupukrá kák napono.” ✧

Josepo táráp kounte éréképea arákarrá koropámp kar

¹⁹ Wakmwae Herot wae sumpwi tenánko maok, Kwaromp enselo kumuruk Josepén Isip mek yém sérrá,

²⁰ “Am arop fákáre táráp porokwap pap mwaria nap te wae surumpwi tenape. Amo fárámprá waráp táráp kounte éréképea warko arákarrá Israel fi mek akwapampo.”

²¹ Aenko maok, Josep wae fárámprá táráp kounte éréképrá Israel fi mek tukupapono.

²² Josep Isip meknámp koropánko maok, arakrá sér, “Arkelaus te maomp naropwar Heroto apár Judia mek king yakámp éri mek warko mao king yakáne.” Makrá sérapo maok, Josep apápiaka ampok akwap mo. Aenko maok, Kwaro kumuruk Josepén yém sénámpantá maok, warko am feknámp distrik Galili mek akwapeaka, am mekamp taun Nasaret mek yak.

²³ Tá taknámp, profeto sériap kar mént pwi námpono. Mao sérrá, ‘Man te Nasaret mekamp aroprá mwanap’rá sérimpono. ✧

3

Ént mek nérrá kák konámp Jono farákápámp kar

¹ Warko wakmwae arop ént mek nérrá kák naenámp Jon koropea distrik Judia mek arop yak mo apár mek yakrá kounteouráp aropan kar farákápria arakrá sér,

² “Yumo kwatae ninik te ankár younkwe mwae sirarrá Kwaronámpok koropenke! Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp te waeman wonae fik korop námpono.” ✧

³ Am Jon te wokwae Kwaro profet Aisaian ninik sánkánko sérimp arop támaono. Mao arakrá sér,

“Arop yak mo apár meknámp arop ankárankao

wumwia sérrá,

‘Tokwae Karao korop naenámp mwae

nánapria fwapokwapenke!

Mao korop naenám p wae kup korokorenám
ékékérrá párakopenkel' ”

⁴ Mao te waempyam kamel pwae fek yoroi napan yirimpea amore mek let fákap te konámpono. Aeria mao te yao pwae mek kamp tákár ntia éntu éntan saráp fárimpon.

⁵⁻⁶ Am ke fek táman kápae kare arop Jerusalem mek kamp, tá kápae kare Judia mek kamp, tá ént Jordan fik mwaekamp Jononám pok koroepa náráp kwatae ninik fákáprá sénapo, Jono am arop fárákapan ént Jordan mek nérrá kákámpon.

⁷ Aeria Jono nke nángo, kápae kare Farisi fákáre ntia Sadyusi fákáre ént mek nér mwaria korop napo maok, mao am fárákapan sérrá, “Yumo kwatae kare arop yumo te tákam-ti kwatae niampon! Yumo yiráp kwatae ninik taki fákeyakápria ént mek néria napo, Kwaro yumwan yopor mo naenám pria nape?”

⁸ Táte yumo yae-párák kare paokop nap fek kwatae ninik younkwe mwaek sirarrá Kwaronám pok korop nap érik yéknépano. ✧

⁹ Tá yumoku kok sérrá, ‘Yino Abrahamomp ou fekamp tárápuara, yinan Kwar te yopor mo, fwap naenám p’ an mpwe kwaponno. Aerá sénapan maok, ono yumwan sénampon: Kwaro yumwan wampwe kwaeri pwarará, fwap mapekamp máma yumwi kápae karean Abrahamomp tárápu yororá kák naenámpon. ✧

¹⁰ Ankomwar wae yao karám naenám nánapi yak námpono. Yao ponankor kwapwe kare ki tank mo i konám te, kar-tokoepa yaomwi mek épér mwanaponno.

¹¹ Ono yumwan ént fek nérrá kák namp te, yumo wae kwatae ninik younkwe sinapan yéknép námpon. Aeno arop wakmwaek korop naenám te, yumwan Yiki Kor Spirit ntia yaomwi fek nérrá kák naenámpon. Maomp kárákáre te onomp kárákáreran kámákár akwap námpon. Ono te apárok kánanke kare nampara, maomp su samp nanamp * pourou mo nampon. ✧

¹² Mao námokuráp sabol yaek sayakrá wit yorokwaerá narek épér nángo, ouwirao tiri amwar poporokomprá, námokuráp wit kare wit koupoukour konap nap mek kákea pwarará, tiri te ankár torokwar mo i konám yaomwi mek yank naenámpon.”

Jisas Jonomp yaeknám ént mek anám pamp kar

Mak 1:9-11; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34

¹³ Aenángo am ke fek táman Jisas apár Galili pwarará ént Jordan mek akwap. Mao Jononám pok akwapea maomp yaeknám ént mek anám naeria.

¹⁴ Aenángo maok, nopok Jono man taokarrá sérrá, “Nopok amo maok onan ént mek anám p papae. Amo te mokopia ononampok korop naponno?”

¹⁵ Tá nopok Jisas man sérrá, “Fwapono. Amo ono sénampaok napo, Kwaro arop warko érékép naenám ninik ponankor pwi yakano.” Aerángo maok, Jono wae Jisas sénampaok.

¹⁶ Jisas wae ént mek anámpea koupour kar forokor tará aokrá kárák fek fokopeyakrá yámar mek nke nángo, yámar mek fákárámp akwap nángo, Kwaromp Yiki Kor Spirit ant yuri niamp arákarea ékia Jisasomp pourouk tank.

¹⁷ Aenángo yámar meknám arop kar niampao wumwiria sérrá, “Támáte onomp tárápono. Ono man warákár tokwaeria ono man nke namp te, kwapwe kare námpono.” ✧

4

Satano Jisasén poupwekápimp kar

¹ Am ke fek táman Satano Jisasén poupwekápánoria, Yiki Kor Spiritao Jisasén warámpea arop yak mo apár mek sakwapá pwar. ✧

² Aenángo Jisas fir fár monám yae te, yiawor fére-sámpramp yámar ntia kumur yakria, mao mwae touwe tokwae.

³ Aenángo man poupwekáp naenám arop wae koroepa sérrá, “Amo Kwaromp tárápao nap kwamp te, má tankápnám yumwi má sénapo, pan arákár nángo fárae.”

⁴ Aenángo maok, nopok Jisas man sérrá, “Kwaromp Buk fek te arakrá sénámpon, ‘Fir támao mwar te aropan yiki yak sánk mono. Arop Kwaromp Kar sám p nampao maok, yiki yak sám konámpon.’ ” ✧

⁵ Aerá sénángo, Satano warko Jisasén warám pá akwapea Kwaromp yiki kor taun tokwae Jerusalem mek kamp lotu nap tokwae yumuntuk narek amp wi fek páte yakrá

⁶ man sérrá, “Amo Kwaromp Tárápao nap kwamp te, amo apárok far-kirékapae. Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon: ‘Mao náráp ensel fárákapan sénángo, amwan yaewourria, mao

✧ 3:8: Ap 26:20 ✧ 3:9: Jo 8:33-40; Ro 4:11-12 * 3:11: ‘Su samp nanamp’: Arop tokwaeramp pukamp su fekamp paok aokoroepa sám p namp tére kwatae te, maomp kwaporok tére konám aropao saráp i konámpono. Jonomp ninik te Jisas te Kwar Tokwae nampara, námo take pourouráp tére konám aropamp yae ankore mek yak namp’rá sénámpon.

✧ 3:11: Jo 1:33; Ap 1:5 ✧ 3:17: Mt 12:18; 17:5 ✧ 4:1: Hi 2:18; 4:15 ✧ 4:4: Lo 8:5

fwap amwan náráp yaek sampiká apárok pap napo, amwan yumwiraio pu kwae mek párákap mo, fwapono.” ✧

⁷ Nopok Jisaso man sérrá, “Kwaromp Buk fek ankwap kar sénámpon: ‘Amo waráp Kwar Tokwae Karan poupwékápi kwapono.’” ✧

⁸ Tá warko Satano Jisasén warámpá poka narek faonkwe tokwae fek yakria, apár fi tokwae ponankor ntia am mek yakápnámp ankank ponankor yénkria sérrá,

⁹ “Amo onan kwaráp torokomprá me kor woukourá lotu napo te, mámá kápae kare ankank máte amwan sánk nanampon.”

¹⁰ Aerá sénánko, nopok Jisaso man sérrá, “Satan, amo nkwampok akwapae! Kwaromp Buk fek sérrá, ‘Amo ankár waráp Kwar Tokwae Kar ankárankan saráp loturia ankár maomp térean saráp téreampo’rá sénámpon.” ✧

¹¹ Aeránko maok, Satan wae Jisasén pwarará akwap nángo, ensel fárákap koropea Jisasén yaewouriaon. ✧

Jisaso distrik Galili mek térerá akwapámp kar

Mak 1:14-15; Luk 4:14-15

¹² Am ke fek Jisaso wa nángo, ‘Jonén kalabus mek fákápá pap nap’rá sénapantá, mao distrik Galili mek akwap.

¹³ Akwapea taun Nasaret mekia akwapeaka Kaperneam mek yak. Am Kaperneam te ént aokore fek apár Sebulun ntia Naptali fi yaknámp mwae yak námpon.

¹⁴ Mao taknámp te waeman Aisaia wokwae sérinámp kar méntér pwi námpon. Mao sérrá,

¹⁵ “Sebulun fi ntia Naptali fi mwae ént aokore fek akwapnámp mwae aok akwapea Jordan mek ankwap arop fárákapan distrik Galili mek kounteouráp arop kirikip mek tankápria wae tokwae nke napono.

¹⁶ Am kounteouráp arop fárákap sumpwi mwanap kirikip tokwae mek tankáp napo, am fárákapaonapok wae tokwae korop námpon.” ✧

¹⁷ Am ke feknámpia Jisas wae kar fárákápria mao sérrá, “Yumo kwatae ninik wae pwarenke! Kwaro maomp firáp taokeyaknámp te wae wonae fik korop námpon.”

Jisaso arop yiworaopwe éréképámp kar

Mak 1:16-20; Luk 5:1-11

¹⁸ Jisaso ént Galili aokore firi akwaprá nke nángo maok, Saimon Pita ntia Andru mwear ént aokore mek umben sirarrá yak. Am arop yawor te takrá éntékam ti ko am fek mani sámp konepono.

¹⁹ Jisaso am arop yaworan sérrá, “Yumo onomp wakmwae koropenke! Ono yumwan Kwaronámpok arop éréképá korop nenep yénkép nae.”

²⁰ Aeránko maok, am arop yawor koupour kar umben fekamp tére pwarará Jisasomp wakmwae akwapepono.

²¹ Takia akwaprá ankwap ke fek nke nángo, Sebedimp táráp Jems ntia maomp nánae Jon, tá maomp naropwar Sebedi makia bot mek yakáprá náráp umben me aompoprá fwapokwaprá yakáp. Aenapo Jisaso am arop yaworan wumwi nángo,

²² Am arop yawor náráp bot ntia naropwar pwarará Jisasomp wakmwae akwapepono.

Jisas Kwaromp kar fárákápria kápae kare aropamp pourou fwapo-kwapimpp kar

Mak 3:7-8; Luk 6:17-19

²³ Mao akwapea Galili mekamp kápae kare némpouk mwae yárákrá kounteouráp aropan lotu nap mek kar yénkrá fárákap. Mao Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp Kwapwe Kare Kar fárákápria, arop fárákapamp pouroukamp nkwakwe make touwe fwapokwaprá kákámpon.

²⁴ Mao takrá térenámp kar sérarrá tukupea apár Siria mek mwae kamp ponankor némpouk. Aenapo maok, am mekamp kápae kare arop nkwakwe make touwe sámpnap arop, tá pourou mek touwe tokwae sámp nap arop, tá kwatae-aropao pourou mek noumpoukoup námp, tá arop apárok piká párákaprá kour me woukoupa wae konap arop, tá kour ponankor surumpwinámp arop fárákap, am ponankor Jisasomp wonae fik éréképá korop napo, Jisaso am fárákapan fwapokwaprá kákámpono.

²⁵ Aenángo kápae kare kounteouráp arop Galili mekamp, tá Dekapolis mek mwae kamp, tá Jerusalem mekamp, Judia mek mwae kamp, Jordan ankwapmwae fik mwae kamp, am fárákap nke mwaria Jisasomp wakmwae tukupapon.

5

Jisaso faonkwe wi feknámp farákápámp kar

¹ Jisaso am kápaé kare koumteouráp arop táman nkea ankwap faonkwe fek poká tank nánko, mao éréképá yárák i konámp arop fárákáp maonámpok korop.

² Aenapo, Jisaso am fárákapan arakrá sér,

Kwaro ourour nénk naenámp kar

³ “Am arop fárákáp, Kwaromp ninikan mér mwanámp pwi moianrá ninik napan te, Kwaro ourour nénk naenámp. Mao te Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp mek yakáp mwanapon.

⁴ Tá arop fárákáp éménkrá yakáp napan te, Kwaro ourour nénk naenámp. Am ourour te ará: Mao fwap am fárákápámp ninik kwapwe karerá kák naenámp. *

⁵ Arop fárákáp námokuráp e anámprá sánánkar yakáp i konapan te, mao ourour nénk naenámp. Am ourour te ará: Mao ‘Am fárákapan kápaé kare ankank nénk nanámp’rá sérinámp ti mwanapon. *

⁶ Arop fárákáp Kwaromp ninikaok akwap nae kar kikiankria fir fánae kar námp niamp, tá éntan níkip námp niamp námp te, Kwar ourour nénk naenámp. Am ourour te ará: Mao am fárákápámp ninik mek pwirá kák naenámp.

⁷ Tá arop fárákáp arop ankwap fárákapan aropomp napan te, Kwaro ourour nénk naenámp. Am ourour te ará: Mao nopok am fárákapan aropomp naenámp. *

⁸ Arop fárákáp maomp ninik yiki kukarrá yakáp napan te, Kwaro ourour nénk naenámp. Am ourour te ará: Am fárákáp fwap man nke mwanapon. *

⁹ Arop fárákáp arop ankwapao yoporrá yorowar napo, taki kwaponoria yonkwae porokwe pap napan te, Kwaro ourour nénk naenámp. Am ourour te ará: Mao am fárákapan ‘Yumo te onomp tárápuno’rá sénaenámp.

¹⁰ Arop fárákáp yae-párák kare ninikaok tukup nap fek, aropao touwe kwatae sánk napo te, Kwaro am fárákapan ourour nénk naenámp. Am ourour te ará: Am fárákáp te Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek yakáp mwanapon. *

¹¹ Táte arop fárákápao yumwan nke napo, yumo ononampaok napo, am fek yumwan wouroump kar sérarrá yumwan sámpá yampourouá, nkwaekwe make kwatae kar kwekarrá sérar napo te, Kwaro yumwan ourour nénk naenámp. *

¹² Yumo fwapono, yonkwae kárámprá warákarrá yakáp kip. Yumo nopok sámp mwanap ankank tokwae te yámar mek tank námp. Yumwan am tak nap te, wokwaek profet fákáreran mékir sámpá yampourouiap táman napon.” *

Jisasomp firáp arop oukwe ntia wae niamp’rá sénámp kar

Mak 9:50; Luk 14:34-35

¹³ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo onan éntér papnap arop fárákáp yumo te oukwerao napenámp niamp. Aeno táte oukwe nape konámp pwar nánko te, nomo mokopianánko am oukwe warko nape naenámp? Taknámp oukwe te warko nape naenámp pourou mo námpara, arop fárákápao apárok wakár-sitenapo, arop am fek pumpur i konapono.

¹⁴ Yumo te apárokamp wae niamp. Némp narek faonkwe wi fek yak námp te, am fekamp yaomwi wae te mek wouroumpeyak mo i konámp. *

¹⁵ Tá arop lam pounkouroupea te, tap woukwapá pap mo i konapon. Ankár narek kákánar fek páte napo, am nap mek yakápnar arop fárákapan wae sánk konámp. *

¹⁶ Táte taknámp yiráp waerao kor koumteouráp arop nke nap fek wae kwapwe nánko, am fárákápao yumo kwapwe kare ninik nap nkea am fárákáp fwap yámar mek yaknámp yiráp Naropwaromp e narek sampok mwanapono.” *

Kwaromp lo kar

¹⁷ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo te ono lo ntia profet fákáreramp kar sámp-sinaeria ék nampan mpwe kwapono. Ono te am táman tirá épér mono. Ono korop namp te pwi kare pap nanampria korop nampono. *

¹⁸ Ono yumwan kare kar sénamp: Nánkáráp mokopia yámar ntia apár pwar námpon kor, lo kar ankwap kánanke moyak mono. Ankár lo te taki yakrá akwapea am kápaé kare ankank loao sénámp korop naenámp. *

¹⁹ Aeno táte arop lo kar ankwapmwaek kánanke wae sir konámpao, arop ankwapan kor, take pourouráp ninik fek yénk námp te, maomp e te Kwaromp firáp arop yakáp nap mek te kánanke kwaroknámp. Aeno arop lo karwaokria, koumteouráp arop kor ‘Mántwaoken’

* 5:4: Yé 7:17 * 5:5: Ef 4:2 * 5:7: Je 2:12-13 * 5:8: 1 Jo 3:2-3 * 5:10: 1 Pi 3:14 * 5:11: 1 Pi 4:14 * 5:12: Je 1:2 * 5:14: Jo 8:12 * 5:15: Mk 4:21 * 5:16: Jo 3:21; Ef 5:8-9; 1 Pi 2:12 * 5:17: Ro 3:13 * 5:18: Lu 21:33

ria farákáp nâmp te, maomp e te Kwaromp firáp arop yakáp nap mek tokwae kari yak nâmp. ✧

²⁰ Ono waeman yumwan sénampon: Yiráp Kwaromp karwaok ninik kwapwe, lo yénk i konap arop ntia Fariši fákáreo i konap ninikan kámákár akwap mo nâmp te, yumo Kwaromp firáp mek yakáp mwanap pourou mo karenono.” ✧

Arop ankwapént kar fwapokwap i konap kar

²¹ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Am lo kar wokwaek yiráp appeyaenáp sâmpap te yumo wae wawi napon. Am te arakrá sénâmp: Amo arop sâmp-wouroump kwapono. Tá arop ankwapao arop sâmp-wouroump nâmp te, mao te ankár kot naenámp. ✧

²² Aeno ono yumwan sénampon: Arop náráp ankwapnâpén yoporianâmp te, mao te kot naenámp. Tá arop ankwap náráp ankwapnâpén wouroump kar sénâmp arop te, mao te Juda Kaunsil fákáreo ou mek kot naenámp. Tá arop ankwap ankwapao pwarápae tokwae sâmp naenámp kar sénâmp te, Kwaro man yaomwi mek sinaenámp. ✧

²³ Ae naenámpara, amo waráp ofa lotu nap tokwae mek Kwarén sánk naeria sakwap napao, amo waráp ankwapnâp amo maninapan ninik tokwaenámp ninik nap kwamp te,

²⁴ amo ankár waráp ofa alta wonae fik pátará, manénkir akwapea waráp ankwapnâpént amo aminap kar fwapokwapampo. Amo fwapokwapia pwarará maok, amo warko akwapea waráp ofa Kwarén sánkampo. ✧

²⁵ Tâte arop ankwapao amwan kot naerianánko te, yumo oukoumwan mwaeok akwap nep fek táman amo koupour méntér kar fwapokwapampo. Takria amwan am aropao kot i konâmp aropamp yaek pap nánko, kot i konâmp aropao amwan plismanomp yaek pap nánko, amwan plismano yae-souwe fákapea kalabus nap mek papantáno.

²⁶ Ono amwan kare sénampon: Amo ankank ponankor manénkir nopok sánk moia te, amo kalabus nap te pwar akwap mono.”

*‘Poumarop ankwapamp yupu nkea kikianki kwapono’rá sénâmp kar
Mak 10:11-12; Luk 16:18*

²⁷ Tá Jisaso ankwap kar sérrá, “‘Ankwapamp yupurént, poumaropént kokopori kwapono’rá sénâmp te wae wawi napon. ✧

²⁸ Tâte ono yumwan sénampon: Arop ankwapao yupu ankwapan yi fek saráp nkea, man kikiank nâmp te, waeman maomp ninik mek te wae méntér kokopor nâmp.

²⁹ Takria te, waráp yirao amwan kwatae ninik mek sâmpá akwap nánko te, amo ankár am yi wurukupea sirampo. Yae-párák am taknâmp pourou ankwapmwaek moyak nánko, amo fwap waráp pourou ponankor yaomwi mek pik mo naenámp.

³⁰ Tâte amo waráp yae-párák mwaek yae koranánko, kwatae ninik mek piká párák nap kwamp te, amo ankár am yae kor karâmp-tákapea sirampo. Am pourou ankwapmwaek ták-sirarea napo maok, fwap waráp pourou ponankor yaomwi mek pik mo naenámp.”

‘Arop yupu pwar kwapono’rá sénâmp kar

³¹ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Wokwaek te arakrá sér i konapono: ‘Arop ankwap náráp yupu pwar naerâmp kwamp te, ankár am yupu pwar konap pepa kunwia man sánkea pwar naenámp.’ ✧

³² Aenámpan maok, ono yumwan sénampon: Aropao náráp yupu arop ankwapént kokopor mo nâmp ankwaporok pwar nánko, akwapá ankwap nap mek tank nâmp te, am arop támao nánko, am yupu poumou nap mek tank naenámp lo kwe-pwararea kokopor nâmp. Tá taknâmp, arop ankwap poumaropao pwate nánko yaknâmp yupu sâmp nâmp te, mao kor poumou nap mek tanknâmp loan kwe-pwararea kokopor nâmp.”

‘Narekamp ankankráp’rá séri kwapono

³³ Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Tá ankwap kar appeyaenáp fákáreréo sâmpap yumo wokwaek wawi nap te ará: ‘Amo ankwap ankankan “Kare kar narekamp ankankráp tak nanamp”rá sénâmp kwamp te, kwekária pwar kwapono. Amo ankár Kwar Tokwae nke nâmp fek am sérinapaok taknâmp karampo.’ ✧

³⁴ Aean maok, ono yumwan sénampon: Yumo ‘Narekamp ankankráp’rá séri kwapono. Ankár mo karon. Yumo kar ankwap fou e séria ‘Yámar me’ séria, am fek fou e séri kwapono. Am te Kwaro am fek tank nâmp támaono.

³⁵ Yumo ‘Mámá apár’ séria, am fek fou e séri kwapono. Am te Kwaro tankria am fek pu pátea tank nâmp támaono. Tá yumo ‘Taun Jerusalem’ séria, am fek fou e séri kwapono. Am Jerusalem te King Tokwaeramp taun nono.

³⁶ Tá amo waráp yépe kor séria am fek fou e séri kwapono. Am te amo me pwae ankwap wupwi pap, tá yákáre pap nanap pourou mono.

³⁷ Aeno am take pourouráp kar farákáp nap te, Satano nénk námpon. Yumo ankár 'Yeno'rá sér, tá 'Mono'rá sénap te, wae támaono." ✧

'Yumwan napo te, nopoki kwapono'rá sénamp kar
Luk 6:27-31

³⁸ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, "Wokwaek arop farákapao arakrá sérap yumo wae wawiapon: 'Arop ankwapao waráp yi porokwapá koraokop nángo te, nopok kor am aropamp yi porokwapá koraokopamp. Tá arop ankwapao waráp yu kor porokwapá kirikip napo te, nopok kor am aropamp yu kor porokwapá kirikipamp.' ✧

³⁹ Aerá séri napan maok, oukoumwan te ono yumwan sénampon: Arop yumwan kwatae sokoro napo te, nopoki kwapono. Arop ankwap waráp wapa kor fek porokwap nángo te, amo ankár sámp-arákarrá ankwapmwaek wapa kor sánkampo. ✧

⁴⁰ Táte arop ankwap amwan kotria waráp siot sámp naeria nángo te, amo waráp saketan kor man sánkampo. ✧

⁴¹ Táte ami mekamp arop ankwapao amwan, náráp kápae sámpea, mwae kup ankáránkamp kilomita fek akwapaeria kárákáre nángo te, amo ankár méntér akwapea mwae kup anánk kilomita fek yarakampo.

⁴² Táte arop ankwap amwan 'Ankank sápa'e'rá sénánko te, amo ankár man sánkampo. Táte arop ankwap 'Amwan nánkár nopok sánk nanampan sápa'e'rá sénánko te, man monoria younkwe sánk kwapono."

Yopor aropan nouroup i konap kar

⁴³ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, "Wokwaek arop farákapao arakrá sérap te yumo wae wawi napon: 'Amo ankár waráp nouroupén saráp warákárria waráp yopor aropan te kokwarokampo.' ✧

⁴⁴ Aerá sériapan maok, oukoumwan te ono yumwan sénampon: Yumo ankár yiráp yopor aropan kor nouroupria, yumo ankár am arop farákap yumwan sámpá yampourou nap 'Man yaewourampo' ria Kwarén sér kipo. ✧

⁴⁵ Takria maok, yumo te yiráp yámar mek yaknám Naropwaromp tárápu kare yakáp mwanapon. Mao te kwatae aropan kor yaewour, tá kwapwe kare aropan kor yaewourria yámar yokwap naenámpria narek pap námpon. Tá yae-párák karenap aropan kor yaewour, tá yae-párák monap aropan kor yaewourria warákam sámp-kérép konámpon. ✧

⁴⁶ Táte yumo arop yumwan nouroup napan saráp nouroup nap te, yumo am fek nopok apae sámp mwanapon? Takis sámp konap arop farákapao kor * waeman tak i konapon.

⁴⁷ Táte yumo yiráp ankwapyenápen saráp 'Gude'rá sénap te, yumo apae ankank fek arop ankwap farákapamp ninik kwapwe kámákár tukup napon? Kwarén mér monap arop farákapao kor waeman tak i konapon.

⁴⁸ Yumo ankár yámar mek yaknám yiráp Naropwar yae-párák kare yak námprám taknám yumo kor yiráp ninik mek yae-párák kare yakáp kipo." ✧

6

Arop ankwapan yaewour i konap ninik

¹ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, "Yumo mér kipo: Yumo aropao 'Náráp kwapwe kare ninik nkeanápono' ria, mao érik nke nap fek saráp arop yaewouri kwapono. Yumo takria te, yiráp yámar mek yaknám Naropwaromp yaekamp nopok sámp mono. ✧

² Táte amo ankank monám aropan ankank sánk naeria te, am 'Námo ankank nénk namp koropá nkeanápono' ria karmékir sérarrá yáráki kwapono. Am te kwekár i konap aropao lotu nap mek mwae, tá mwae kupuk mwae takrá paokop i konap niampono. Am farákap tak nap te arop farákapao náráp kwapwe kare ninik nkea náráp e sakap mwanapria napon. Ono yumwan kare kar sénampon: Taknap arop farákap te waeman nopok kor sámp nap támaono. Kwaro man ankwap mént tapokwap mono. ✧

³ Táte amo ankank monap arop farákapan yaewour nae nap kwamp te, waráp yae-mánkwan mwae kamp yae te yae-párák mwae kamp yaerao sánk námpe te mér naeane.

✧ 5:37: Je 5:12 ✧ 5:38: Kis 21:24 ✧ 5:39: Lu 6:29; Jo 18:22-23; Ro 12:17-19 ✧ 5:40: 1 Ko 6:7 ✧ 5:43: Lo 23:6 ✧ 5:44: Lu 23:34; Ap 7:60; 1 Ko 4:12-13; 1 Pi 3:9 ✧ 5:45: Ef 5:1 ✧ 5:46: 'Takis sámp konap arop'rá sénamp te, Juda arop farákap Rom firamp ninikaokria am fek mani sámprá, tá náráp arop firamp yaekamp takis sámp napao maok, ankwapmwae te námoku mwanámria sámp konapon. Am farákapan te Juda firao 'Kwatae ninikráp arop'rá sér i konapon. ✧ 5:48: Lu 6:36; 1 Pi 1:15-16 ✧ 6:1: Mt 23:5 ✧ 6:2: Mt 25:37-40

⁴ Tak napo maok, waráp aropomprá tére nap sánánkar mek yak naenámpón. Waráp Naropwar te ankank mek yak námp nke konámpara, mao fwap nopok amwan sánk naenámpón.” ✧

Kwarén kar toropwap mwanap kar

Luk 11:2-4

⁵ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo Kwarén kar toropwap mwaria te kwekár arop fárakapao i konapnámpi kwapono. Am fárakap te aropao ‘Námwan nkeanápono’ ria lotu nap mek, tá arop koupoukour konap nap mek yakáprá Kwarén kar toropwap mwar kar kikiánk i konapono. Ono yumwan kare kar sénampono: Am arop fárakap oukoumwan waeman nopok sámp napono. ✧

⁶ Aeno amo waráp Naropwar Kwarén kar toropwap naeria te, amo ankár waráp nap aokore mek youmpea ménki kéri pwatea waráp Naropwar mek yaknámp man kar toropwapampo. Waráp Naropwar te ankank mek yak námp nkea mér námpara, amwan fwap nopok sánk naenámpón.

⁷ Nánkár yumo kar toropwapria te kwaporok kápae kare kar mwar tokwaeri kwekár kwarén lotu i konap arop fárakapao i konap niamp fek séri kwapono. Am fárakap te ‘Yino kápae kare kar sénánko maok, Kwaro yinan fwap am ankank sámp naenámp’rá ninikria ni konapono.

⁸ Yumo te am fárakapao i konap ninikaok tukup kwapono. Yumo oukoumwan Kwarén sér mo nap fek, yumo monap kápae kare ankank te mao wae méri yak námpón. ✧

⁹ Yumo ankár arakrá kar toropwap kip:

‘Yámar mek yak konámp yinomp Naropwar e!
Waráp e te ankár yiki kare yakano.

¹⁰ Tá waráp firáp taokeyaknap ke ankár koropano.

Waráp térenap arop yámar mek
waráp ninikaok tukup napnámp taknámp,
yino kor ponankor apárok mapek
ankár waráp ninikaok tukup mwanámpóno.

¹¹ Amo yinan máma yae fek
fir fár mwanámp pwi naenámp sámpamp.

¹² Yino yinan aropao kwatae napo,
maomp kwataenap ninik nik mo,
pwar námpnámp taknámp,
amo kor yino amwan kwatae ninik námp nik mo pwarampo. ✧

¹³ Amo yinan mokop nap nke naerianámp
ankank kwatae mek párapok kwapono.
Amo yinan Satanomp kwataenámp ankank mekamp
éréképrá fwapnae mwae párapokamp.’ ✧

¹⁴ Yumo wawenk! Yumo arop ankwap fárakapao yumwan napo te, yumo am fárakapamp kwataenap ninik nik mo pwar kip. Yumo tak napo maok, yumo yiráp yámar mek yaknámp Naropwarén kwatae niniki napan kor, mao am tirá épéria nik mo pwar naenámpón.

¹⁵ Aeno táte yumo arop ankwap fárakapao yumwan napo, maomp kwatae ninik nik mo pwar mo napo te, yiráp Naropwaro kor yumo man kwatae ninik nap tirá épéria nik mo pwar mo naerámpono.” ✧

Kwarén sér mwanap ke fek fir wuri konap kar

¹⁶ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo Kwarén fwapnae karia sér mwaria fir wuri nap kwamp te, kwekár aropao i konap niampia paokopi kwapono. Am fárakap te ‘Nomwan arop fárakapao “Fir wuri napon’rá wuri nkea méranápono’ ria éntupia me pwae fárakap moitea paokop i konapono. Ono yumwan kare kar sénampono: Am taknap arop fárakap te aropao waeman oukoumwan am aropamp e sámpae narek sampok napo, nánkár Kwaro maomp e narek sampok mono. ✧

¹⁷ Aeno yumo Kwarén sér mwaria fir wuri nap kwamp te, yumo ankár warákárnámp aropamp yimetáp niamp fek paokop kip.

¹⁸ Yumo tak napo maok, arop fárakapao kor yumo fir wuri nap am wuri nke mo mwanapon. Yiráp Naropwar mek yak námp mao mwar fwap mér námpara, ankank mek yak námp nkea nopok sánk naenámpón.”

‘Ankank kénki kwapono’rá sénámp kar

Luk 11:34-36; 12:33-34; 16:13

✧ 6:4: Kl 3:23-24 ✧ 6:5: Mt 23:5; Mk 11:25; Lu 18:10-14 ✧ 6:8: Mt 6:32 ✧ 6:12: Mt 18:21-22 ✧ 6:13: Lu 22:40;
Jo 17:15; 2 Te 3:3 ✧ 6:15: Mk 11:25-26; Je 2:13 ✧ 6:16: Ais 58:5-9

¹⁹ Tá Jisaso ankwap kar sérrá, “Yumo mámá apárok mapek yiráp kwapwe kare ankank kénkrá kákrá yakápi kwapono. Mámá apár mek te sárárao fánánko, tá sorok woukouria turupwi konámpono. Tá arop ankwap fárákap nap far párámpea ankank oukun ti konapono.
✧

²⁰ Aeno yumo yumokuráp ankank kwapwe kénkrá kák mwaria te, yámar mek maok kénkrá kák kipo. Yámar mek te sárár ntia sorokao ankank fépéránko, turupwi mo, tá oukun aropao kor nap far párámpeaka, oukun ti mo, fwapono.

²¹ Am waráp kwapwe kare ankank yaknám némpouk te, waráp ninikao kor am némpouk yak naenámpon.” ✧

Arop pourou mek wae pouri yak naenámp kar

Luk 11:34-36

²² Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yi te pourou mek amp lam niampon. Táte waráp yi kwapwe kare nám te, waráp pourou ponankor wakor wae niampon.

²³ Aeno táte waráp yi kwatae nám te waráp pourou ponankor kirikip námpon. Aenámpara, táte waráp pourou mek yaknám lam kirikip nánko te, am kirikip akwapea tokwae kar naenámpon.”

‘Arop ankárankao mani térerént Kwaromp tére naenámp mono’rá sénám kar

Luk 12:22-31

²⁴ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Arop ankárankampao anánkaopwe arop tokwaeramp tére naenámp mono. Mao am takria te, ankwap arop tokwaeran kokwarokria, ankwapan saráp warákár naerámpon. Tá ankwapamp karwaokria ankwapan younkwe sánk naeria námpon. Yumo te Kwaromp yae ankore mek yakáprá, maniamp yae ankore mek méntér yakáp mwanap pourou mono.

²⁵ Aenámpara, ono yumwan sér rae: Yiráp pourouan ninik tokwaeria ‘Nomo fir te apae fár mwareano, maokamp ént fár mwareano?’rá séri kwapono. Tá yiráp pourouk waempyam yirir mwanapan ninik tokwaeria ‘Maokamp waempyam sámpea yirir mwareano?’rá séri kwapono. Yiráp yiki yakáp nap te waeman firan kámákár akwap, tá yiráp pourouao kor waempyaman kámákár akwap námpon. ✧

²⁶ Yumo antan nkenke. Mao te yopwar mek fir yoro moria, fir nap mek tirá koupoukour mo i konapono. Ae konapan maok, yiráp Naropwar yámar mek yak nám mao támao am antan fir nénk konámpono. Aeno arop yumo te tokwae karara, Kwaro yumwan waeman mér námpon. ✧

²⁷ Tá yumo mek amp te wa taknám ninik tokwae fek fwap námokuráp yiki yak naenámp ankwap ke kirimprá pap naenámpon? Am te tak mwanap pourou mono.

²⁸ Yumo apaeritea waempyam ankankantá ninik tokwae rap? Yumo yao fu émémi ‘Mokope pourouráp yakáp nap’rá nkenke! Mao te térea waerá waempyam wour mo i konapon.

²⁹ Aeno ono yumwan sénampon: Wokwaek Solomono kápae kare mopor kákámpan maok, maomp mopor te am yao fu kwapwe kare niamp take mono. ✧

³⁰ Yao fu oukoumwan yopwar mek yakeanámp te, oumpouran arop fárákapao am fárákapea yaomwi mek sir mwanapono. Am yao fu mwar wuriman, Kwaro mopor kwapwe pap konámpon. Aeno yumo koumteouráp arop yiráp mér te kánanke kwarokono. Yumo fwapia mérenke: Yumo yiráp yirir i konap ankank mo námpan kor, Kwaro fwap yumwan taokeyak naenámpon.

³¹ Yumo te ninik tokwaeria arakrá séri kwapono, ‘Nomo fir apae fár mwareano, ént apae fár mwareano, waempyam yirir mwareano?’rá niniki kwapono.

³² Am te Kwarén mér monap arop fárákapao yonkwae sékérá kápae kare ankankantá takrá oupourouk i konapono. Aeno yiráp Naropwar yámar mek yak nám te yumo ankár am kápae kare ankank fwap takrá ti mwanapria méri yak námpon.

³³ Aenámpan maok, Kwaro náráp firáp taokeyak konám ntia maomp yae-párak kare ninik te manmékir oupouroukia nke kipo. Yumo tak napo maok, nánkár mao fwap yumwan am kápae kare ankankan kor nénk nae-námpon. ✧

³⁴ Aenámpara, yumo oumpouran mank te ninik tokwae kwapono. Oumpouran mank te nánkár oumpouran táman ninik mwanapono. Yumo oukoumwan mámá yae fekamp yumonapok koropnám ninik tokwae te mámá yae fek saráp támaono.”

7

‘Arop ankwap fárákapapan yurukupi kwapono’rá sénám kar

✧ 6:19: Je 5:1-6; 1 Ti 6:9-10 ✧ 6:21: Lu 18:22; Kl 3:1-2 ✧ 6:25: Fl 4:6; Hí 13:5; 1 Pi 5:7 ✧ 6:26: Lu 12:6-7 ✧ 6:29: 1 Kin 10:23 ✧ 6:33: Sng 37:4,25; Lu 18:29-30; Ro 14:17

¹ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo te arop ankwapao kwatae ninik námpan yurukupia man ‘Mao te kwataenám’ ria wouroumprá séri kwapono. Yumo takia napo te, yumwan kor Kwaro yurukupia ‘Kwataenap arop’rá sénaeane. ✧

² Yumo mokope pourouráp ninik fek arop ankwapan yurukupia yoporia napo te, Kwaro kor yumwan take pourouráp fek yurukupia yopor naeane. Yumo aropan mokope pourouráp ninik feki nap te, ankár take pourouráp ninik puri fek Kwaro yumwan yurukup naenámpon.

³ Amo mokopia waráp ankwapnápomp yi mekamp tiri kánanke nke napao maok, amokuráp yi mek yaknám yao kárakére nik mo rape?

⁴ Amo mokopia fwap waráp yi mek yao kárakére yak nánko, waráp ankwapnápén sérrá, ‘Ono waráp yi mekamp tiri sámp-sinae’rá sénanapon?

⁵ Amo tak nap te, amo kwekár i konap aropono! Manénkir te amo ankár waráp yi mek yaknám yao kárakére tokwae sámp-sirampo. Takitea maok, amo wakmwaek fwap énoukoup karia waráp ankwapnápomp yi mekamp tiri kánanke sámp-sinanapon.

⁶ Yumo yiki kwapwenám ankank te asan sánk kwapono. Tá yumo yiráp anani kor kwapwe kouan sánk kwapono. Takria mao am anani kor pumpuri fápákárápria tákakarrá yumwan yourounkweantáno.”

Kwaro nomo sénám karan wawia yaewour naenám ninik

Luk 11:9-13

⁷ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo ankank moria Kwarén kar sénapo, mao yumwan am monap ankank fwap sánk nae-námpon. Yumo ankár ankank sámp mwaria, térerá oupouroukria maok, yumo fwap nke mwanapon. Yumo ankár ménki fek poporokwap napo, Kwaro yumwan ménki kik-pwar naenámpon. ✧

⁸ Am te apae riteanápe, kápae kare arop wa mokop Kwarén kar toropwap nap te, wae fwap ankank ti konapon. Arop ankank sámp naeria oupourouk námp te, fwap am ankank nke konámpon. Arop ménki fek poporokwap nánko te, Kwaro man ménki kik-pwar naenámpon. ✧

⁹ Táte arop ankwapamp tárápao naropwarén ‘Pan sápa’e’rá sénánko te, fwap yumwi sánk naenám nie? Mono.

¹⁰ Táte tárápao naropwarén sérrá, ‘Éntékam sápa’e’rá sénánko te, tákam-ti sánk naenám nie? Am táman kor mono!

¹¹ Ae konapara, táte yumo kwatae ninikráp arop fárakap wuriman yiráp tárápan kwapwe kare ankank kwaporok sánk napara, am táman mér kipo: Yiráp Naropwar yámar mek yak námpt te fwap man kar toropwapnap aropan kwapwe kare ankank nénk naenámpon. ✧

¹² ‘Arop námwan yaewouranápono’ ria ninik i konám taknám, yumo kuri arop ankwapan kor tak kipo. Mámá te Kwaromp lo kar fi kor, tá profet fákárerao sériap kar fi támaono.” ✧

Yiki yakáp mwanap mek youmpnám ménki kánanke’rá sénám kar

Luk 13:22-24

¹³ Tá Jisaso ankwap kar sérrá, “Yumo te ankár kánanke kwarok ménki páraok tukup kipo. Aeno yaomwi mek pik mwanap mwaek akwapnám mwae kup te yinkae tokwaeno. Aenánko kápae kare koumteouráp arop am mwaek tukup napon.

¹⁴ Aeno yiki yakáp mwanap mwaek akwapnám ménki te kánanke kwarokia mwae koukounkor napon. Aenánko, ankákárank koumteouráp aropao mwar am mwae kup oupouroukia nke konapon.” ✧

Nomo ankár kwekár profetén mér mwanám kar

Luk 6:43-45; 13:24-27

¹⁵ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo te kwekár profetén mér kip. Am fárakap te sipsip yipi yiriria yumonapok korop napao maok, mek te yao pwae mekamp as kwatae kare niampono. ✧

¹⁶ Aenapara, yumo fwap maonap ninikan nkea, mao te profet kare ni mo nierá yurukup mwanapon. Arop te fwap wain ki wiráp paok arák fekamp kánánkap mwanap nie? Ae te arop fwap kwantae ki káre apwar pwae fek tank nánko kánánkap konap nie? Am te mono. ✧

¹⁷ Tá taknám kwapwe kare yao te kwapwe kare ki tank konámpon. Tá kwatae yao te ki kwatae tank konámpon.

¹⁸ Kwapwe kare yao te kwatae yao ki tank mo i konámpon. Tá kwatae yao te kwapwe kare yao ki tank mo i konámpon.

¹⁹ Kápae kare yao kwapwe kare ki tank mo i konámpon te, arop fárakapao karrá tokopea yaomwi mek yank i konapon. ✧

²⁰ Ae konapara, yumo te kwekár profet fákáre mao námokunap ninik aran yumo fwap mér mwanapon.

²¹ Yumo sérrá, 'Náráp Tokwae Kar, náráp Tokwae Kar!'rá sér i konap kounteouráp arop, Kwaro náráp firáp taokeyaknám mek te ponankor tukup mwanámpan mpwe ninik mwanape. Onomp Naropwar yámar mek yaknám maomp ninikaok tukupnap arop fárakapao mwar, Kwaro náráp firáp taokeyaknám mek tukupá yakáp mwanapon. ✧

²² Nánkár am Kwaro aropan yurukupnám yae fek kápae kare arop onan sérrá, 'Tokwae Kar, Tokwae Kar, yino waráp e fek profet tére námpon. Tá waráp e fek yino kwatae arop yéréperá kérépámpon. Tá waráp e fek yino kápae kare kárákáre tokwae yororoimpon.'

²³ Aerá sénapo, ono am ke fek am fárakapan érik arakrá sénanampon: 'Ono yumwan kánanke mér mo nampon. Yumo te kwatae ninik i konap aropono. Onomp wonae fik te yakápi kwapono.' ✧

Nap ti konap anánkaopwe ninikan sénamp kar

Luk 6:47-49

²⁴ Tá Jisas warko ankwap kar sérrá, "Arop ono sénamp kar má wawia mántwaok nám te, arop ankwap ninik kwapwerápao nap tiria oumpwar fi mek yumwi épéria fampá pwate nánko, nap kárákáre yak nám niámpon.

²⁵ Aenánko warákam ékria éntenk tokwae korop, tá kárákáre kor ouwi koropria am nap panánkár nánko, am nap tukur mo, fwap yak konámpon. Am te apae riteanápe, am oumpwar waeman kwar mek yak nánko, yumwi fémpéri tenapo, waeman am fek kárákáre yak námpon.

²⁶ Aeno arop ono farákápnamp kar máma wawia mántwaok mo nám te, épépérép arop ankwapao ént woupwi mek oup mek nap oumpwar yoroia tinám niámpon.

²⁷ Takianánko te, warákam ékia éntenk korop nánko, kárákáre kor ouwi koropria am nap panánkár nánko te, am nap tukur pik naerámpon. Waeman kare kar tukur pikia kwatae akwap naenámpon."

²⁸ Jisas am kar farákápá pwaránko, kápae kare kounteouráp arop fárakap wawia kokorokoria ninik tokwae.

²⁹ Am te apae riteanápe, lo kar yénkrá farákáp konap arop fárakapao farákáp konap niamp mono, ankár mér tokwaeráp aropamp kar kárákáre niamp fek am fárakapan yénkrá farákáp námpono. ✧

8

Jisas lepra touweráp arop fwapi papámp kar

¹ Jisas wae am kar farákápá yaknám am faonkwek pwarará pikánko, kápae kare kounteouráp arop maomp wakmwaek tukup.

² Aenapo, oukoumwan arop ankárankamp lepra touwe kwataerápao * koropea Jisasén nkea kwaráp torokomprá me kor woukoupria sérrá, "Tokwae Kar, amo fwap tak naeria nap kwamp te, onan fwapi papae."

³ Aeránko maok, Jisaso maonámponk nárakarrá maomp pourouk yae papria sérrá, "Onomp ninik te amo oukoumwan fwapi yak nanapono." Aeránko maok, ankár am ke fek táman maomp pourouk kamp lepra touwe wae moyak nánko, am aropamp pourou wae kwapwe kare.

⁴ Aenánko Jisas man sérrá, "Amo te máma ankank waráp pourouk korop nám máte, arop ankwapan séri kwapono. Amo akwapea waráp pourou prisén yénképria Moseso wokwaek sérimpnám taknám Kwarén ofa sánkampo. Aenapo maok, arop fárakap waráp touwe wae fwapnám mér mwanapon." ✧

Jisas ami fákáreamp Keptenomp tére arop fwapi papámp kar

Luk 7:1-10

⁵ Jisas wae Kaperneam mek akwap nánko maok, Rom mek kamp arop 100 soldia poukwapnám koropea Jisasén námwan aropomp naenám kar fek arakrá turunk,

✧ **7:19:** Jo 15:6 ✧ **7:21:** Lu 6:46; Je 1:22,25 ✧ **7:23:** 2 Ti 2:19 ✧ **7:29:** Lu 4:32; Jo 7:46 * **8:2:** 'Lepra touweráp arop rá sénámpon te, Juda fi te lepra touwe sámpnámpon aropan te Kwaro nke nám fek oum námponoria panek far-pwate napo, yak konámpono. Aeno am arop yiki kukur nám kwamp te, náráp pourou sakwapea pris fákárean yénképea maok, fwap aropamp wonae fik korop konámpono. "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 fekamp kware 68 fek nkea. ✧ **8:4:** Wkp 14:1-4; Mk 7:36

⁶ “Tokwae Kar e! Onomp tére konámp arop mao touwe sámpea nap mek amp námpono. Maomp kour te sumpwi yak nángo, am kour touweantá arokwap námpon.”

⁷ Aeránko maok Jisaso man sérrá, “Ono akwapea man fwapi pap nanampono.”

⁸⁻⁹ Tá nopok kepteno Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e, ono apae kwapwe kare aropao nanko, onomp nap mek akwap nanapanápe? Amo párák kar fek saráp sénapo, onomp tére arop warko fwapano. Ono kuri akwap poukeyakáp konap arop fárákamp yae ankore mek yak námpono. Aenampan maok, ono kuri soldia ankwap fákáre onomp yae ankore mek yakáp napon. Aenapo, ono ankwapan sérrá, ‘Amo koropae’ ranko te, mao korop konámpon. Tá ono onomp tére konámp aropan sérrá, ‘Amo arakrá térae’rá sénanko te, mao takrá tére konámpon.”

¹⁰ Jisas am aropamp kar wawia ninik tokwaeria maomp wakmwaek tukupnap arop fárákapan sérrá, “Ono yumwan kare kar sénampon: Ono Israel fi mekamp arop ankwap make pourouráp mér nap te nke moi nampono. ✧

¹¹ Ono yumwan sénampon: Kápe kare ankwap firáp arop yámar aoknámp mwaeKNámp, tá yámar porokornámp mwaeKNámp korop nap, am fárákap te fwap Abraham, Aisak, Jekop, méntér Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek fir fár mwanapon. ✧

¹² Aeno koumteouráp arop Kwaro maompor náráp firáp taokeyak naenámp nánapi námpan maok, am fárákap am mek tukup mo napo, Kwaro am fárákapan panek kirikíp mek tirá kérép nángo, tukupea yakápria touweantá apánki tikirá you kor kikimpia wae mwanapon.” ✧

¹³ Aeria Jisas keptenén sérrá, “Amo akwapea! Onomp ninik te am ankank amo onan mér napnámp taknámp korop naenámp.”

Aeránko maok am ke fek táman keptenomp tére arop warko touwe fwapimpon.

Jisaso Pitamp yupuamp éntupwarén fwapi papámp kar

Mak 1:29-34; Luk 4:38-41

¹⁴ Takia pwarará, Jisas Pitamp nap mek akwapea nke nángo maok, Pitamp yupuamp éntupwar touwe sámpea nap mek ampi yak.

¹⁵ Aenángo, Jisas maomp yaek toupoukour nángo, am touwe waeman worokor akwap. Aenángo, mao fárámpea Jisasompor fir yankapámp.

Jisas kápe kare koumteouráp aropan fwapokwaprá kákámp kar

¹⁶ Takia pwaránko, kumur mek kápe kare koumteouráp arop pourouk kwatae-arop woukouri yakápnámp arop éréképea, Jisaso-námpok korop. Aenapo, mao sénánko, am kwatae-arop fákáre wae arop pouroukamp worop akwapránk. Tá kápe kare touwenap aropan kor wae fwapokwaprá káká pwar.

¹⁷ Am tak námp te, wokwae Kwaro profet Aisaian ninik sánk nángo, sérimp kar niamp méntér pwi námpon. Mao arakrá sér: “Mao námoku nomp pouroukamp touwe ponankor te námokuráp pourouk kákea ti-akwap tenámpon.”

Arop Jisasomp wakmwaek tukup mwaria napan sénámp kar

Luk 9:57-62

¹⁸ Jisas nke nángo, kápe kare koumteouráp arop fárákap koropá man ikirapo, Jisas námoku éréképá yarak i konámp arop fárákapan sérrá, “Nomo bot mek kounkouria ént aokore tápamprá nkamwaek fi mwaeK tukup mwaro.”

¹⁹ Aeria tukup mwaria napo maok, lo yénkrá farákáp konámp arop ankárankamp koropea Jisasén sérrá, “Tisa, amo apae némpouk akwap nap te, ono fwap amont akwap nanampon.”

²⁰ Aeránko Jisas nopok man sérrá, “MwaeK te némp mek yak námpono. Tá ant fákáre te wokwae námokuráp taok mek yak námpon. Aeno Aropamp Táráp te mao yépe kor norokor naenámp nap te yak mo kareno.” ✧

²¹ Aeránko táte mao éréképá yarak i konámp arop ankárankamp Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e, onomp naropwar yépekrá yakea sumpwi nángo maok, pátea korop nanamp te fwap nie?”

²² Táte Jisas nopok man sérrá, “Wampweno, sumpwi arop fákáre námokuráp arop yákáre sámp-farákár mwanapono. Amo te onomp wakmwaek koropae.”

Jisas séránko ouwi tokwae pwararámp kar

Mak 4:35-41; Luk 8:22-25

²³ Jisas wae bot mek korokwap nángo, maomp éréképá yarak i konámp arop fárákapan kor énéngi kounkouria ént pirékarrá tukup napo,

²⁴ ouwi tokwae koropria ént surukupa waeria bot mek kwampá pik naeria wae nángo, Jisas te ampi yak.

²⁵ Aenánko, am arop fárakap tukupea Jisasén kéménkia sérrá, “Tokwae Kar e! Amo yinan yaewourae! Nomo ponankor ént mek pik mwanámp pourouiane!”

²⁶ Aerapo maok, nopok Jisas am fárakapan sérrá, “Yumo apaerá apáp rape? Yumo te fwapia mér mo naponol!” Aerá séria pwarará, fárámpá ouwi ntia ént surukupan yopor nángo, ouwi ntia ént ounk wae moyak. ✧

²⁷ Aenánko am mao éréképá yarak i konámp arop fárakap am táman nkea, ninik tokwaeria sérarrá, “Mámáte mokoje pourouráp aropono? Ouwi ntia ént maomp kar wa námp tene!”

*Jisas arop anánkaopweamp pouroukamp kwatae-arop yéréperá kérépámp kar
Mak 5:1-20; Luk 8:26-39*

²⁸ Jisas wae akwapea ént aokore nkwanwaeek fi mwaeek Gadara fiamp apár mek. Aenánko maok, kwatae-arop noumpoukoupá yaknámp arop anánkaopwe koropea Jisasén mwaeoek kikip. Am arop yawor te arop kák nap fek mwaeek yakria yopora wae nepara, aropao kor apápria am arop yawor yaknep mwaeek te paokop mo i konapono.

²⁹ Am arop yawor Jisasén tékén sérrá, “Kwaromp Táráp e! Amo yinan apae nae nape? Kot nanap ke oukoumwan sik námp te, amo mapek koropea yinan touwe sámp nae nape?” ✧

³⁰ Aenepo am fek ankwap kou kápae kare panek tae morok fépérrá yakáp.

³¹ Aenapo am kwatae-arop fákáre támao námwan aropomp naenámp kar fek Jisasén tékén sérrá, “Amo yinan yérépe nae nap kwamp te, kou kápae kare ará yakáp nap maomp pourou mek tirá kérépae.”

³² Aerapo maok, Jisaso am kwatae-arop fárakapan sérrá, “Yumo am mek tukupenke!” Aeránko, am kwatae-arop fákáre am arop anánkaopwean pwarará kouamp pourou mek tukup. Aenapo am kou kápae kare te am kwatae-arop woukouria foporakoránka waeria, ént aokore yaknámp furuk pikrinkia ént aokore mek ént fépéria am mek surumpwi.

³³ Aenapo am kou wun i konap arop fákáre ek pirikimpea taun mek tukupea am kou surumpwimp kar farákáp. Aeria am kwatae-arop noumpoukoupnámp arop yaworan Jisaso yaewourimp kar táman kor farákáp.

³⁴ Aenapo, am mek kamp kápae kare koumteouráp arop koropea Jisasén kikip. Am fárakap man nkea apáp tokwaeriaka kar kárákáre fek sérrá, ‘Yinomp apár mek mamek te pwarará ankwampwaeek akwapae’ ria waeapon.”

9

Jisaso pu kor yae kor yoronkwae tankámp arop fwapi papámp kar

¹ Jisas bot ankwap mek korokwaprá ént aokore nkwanwaeek fi mwaeek arákarrá námoku yak konámp taun Kaperneam mek akwap.

² Aenánko arop fárakapao pu kor yae kor yoronkwae tanknámp arop sunkwiar mek papea sankorop. Aenapo, Jisas am fárakapamp méran nkea am pu yae yoronkwae tanknámp aropan sérrá, “Táráp e! Fwapon, amo warákárampo. Ono waráp kwatae ninik wae tirá épéri pwar nampono.” ✧

³ Aeránko maok, lo yénkrá farákáp konap arop fárakapao wawia, námokuráp ninik mek mwar arakrá ninik, “Mámá arop máte Kwarén wouroump sénámpwael!”

⁴ Aerá ninikapo maok, Jisas am arop fárakapamp ninik mek wae méria sérrá, “Yumo apaeritea yiráp ninik mek kwatae ninik sámp rape?”

⁵⁻⁶ Onomp ninik te Aropamp Táráp te mámá apár mek amp aropamp kwatae ninik tirá épér naenámp kárákáreao yak námpan ‘Yumo mérenk’ ria nampon. Ono ‘Waráp kwatae ninik tirá épér namprá sénanko, yumo kar karean sénamprá mér mono. Aeno táte ono ‘Amo fárámpea akwapae’rá sénanko, yumo mao nángo nkeaka ‘Karenó’rá sér mwanapon.’ Aerá séria maok, am pu yae yoronkwae tanknámp aropan sérrá, “Amo fárámprá amo am fek yunkupá ampinámp ankank sámpea amokuráp nap mek akwapae.” ✧

⁷ Aeránko maok, am arop wae fárámprá námokuráp nap mek akwap.

⁸ Aenánko maok, koumteouráp arop fárakap am táman nkea apáp tirink. Aeria maok, am fárakap Kwaromp e sakapria maomp kárákáre fek arop fárakap takrá tére napan, ‘Aesio’rá sériapon.

*Jisaso Matyun wumwiria warámpámp kar
Mak 2:13-17; Luk 5:27-32*

⁹ Jisas takia pwarará akwapea nke nángo maok, arop ankwap takis sámp konap nap mek tank. Maomp e te Matyu. Aenánko, Jisas man sérrá, “Ononampaok koropae.” Aerá sénánko, mao wae fárámprá Jisasomp wakmwaeek akwap.

¹⁰ Jisas akwapea Matyump nap mek tankrá fánánko maok, takis sámp konap arop fákáre ntia aropao 'Kwatae ninikráp arop'rá sér i konap fákáre méntér tankáprá fépér. Maomp éréképá yáarak i konámp arop fárákapaok kor énéenki tankáp.

¹¹ Aenapo, Farisi fákáre táman nkea Jisas éréképá yáarak i konámp arop fárákapan sérrá, "Yiráp tisa te apaeritea takis sámp konap arop ntia kwatae ninikráp aropént tankrá fánámpon?" *

¹² Jisas am kar wawia am fárákapan nopok kar pwarokwaprá sérrá, "Arop fárákapan touwe fwapnap apaeritea doktanámpok tukup mwanapon? Touwenap arop fárákapaok saráp doktanámpok tukup konapon.

¹³ Yumo tukupea Kwaromp Buk fek yaknámp kar nkea mér sámpenke: 'Ono te ofa sámp napan warákár mono. Arop aropompan ono warákár nampon.' Ono ék namp te, námo yae-párák kare ninikrápao namprá niniknap aropan te érékép mono. Arop, námo kwatae ninikrápao namprá niniknap arop fárákapan wumwia érékép naeria ék nampon." *

Jisas fir wuri konapan sénámp kar

Mak 2:18-22; Luk 5:33-39

¹⁴ Am ke fek táman Jon éréképá yáarak i konámp arop fárákapan koropea Jisasén sérrá, "Apaeritea yino ntia Farisi fákáre ará Kwarén kar toropwap mwaria fir wuri nángo, waráp éréképá yáarak i konap arop fákáre fir wuri mo napon?" *

¹⁵ Aerapo maok, Jisas nopok am fárákapan kar pwarokwaprá sérrá, "Táte yupu wourékam sámpnám arop oukoumwan náráp nouroup arop fárákapan yak námp fek te mokopia yonkwae touwe mwanapanáp? Nánkár wakmwaek am yupuráp aropan sámpá tukup tenapo, náráp nouroup aropént yak mo nángo maok, am ke fek táman am fárákapaok fir wuri mwanapon." *

¹⁶ Arop ankwap waempyam fákáre wourékam sámpea épi fek paprá * aomp mo i konámpon. Táte mao tak nángo te, am waempyam me fek paprá aompinám támao nénérep nángo, ankár porok waempyam épi am pearákár tokwae naerámpon.

¹⁷ Tá arop ankwap wain ént wourékam sámpea meme yipi fekamp botol épi mek kér mo i konapon. Táte tak napo te, meme yipi fápákáráp nángo, wain apárok kwarákár nángo, am meme yipiao kor kwatae akwap naenámpon. Aeno ankár wain ént wourékam te ankár meme yipi wourékam fekamp botol mek kéria napo, anánkaopwe énéenker fwap yak konepon." *

Jairusomp yupu-táráp ntia touwenámp yupuamp kar

Mak 5:21-43; Luk 8:40-56

¹⁸ Jisas oukoumwan am kar farákáprá yak nángo, lotu nap taokeyaknámp arop ankwap koropea Jisasomp wonae fik kwaráp torokompria sérrá, "Onomp yupu-táráp wae oukoumwan sumpwi námpono. Aenámpan amo koropea maomp pourouk waráp yae pap napo, mao warko fárámpea yiki yakano."

¹⁹ Aeránko maok, Jisas fárámprá maomp wakmwaek akwap nángo, mao éréképá yáarak i konámp arop fárákapaok kor méntér tukup.

²⁰ Aenapo maok, yupu ankárankamp yaknámp, mao te kápae kare por e-furuk pikria ankár taki yak námp te akwapea éntér-sámpramp yopwar. Aenámpan am yupu koropea Jisasomp wonae fik younkwe mwaek yakria maomp waempyam fu fek sámp. *

²¹ Mao te, námo maomp waempyam fek yae pap nanko te, ono e-furuk pik namp wae fwap nae namponria ninikia yae pap.

²² Aenámpan maok, Jisas wae sámp-arákarrá man nkea sérrá, "Táráp e, amo oukoumwan te yonkwae kakére fek akwapampo. Amokuráp mérao amwan wae fwapi pap námpon." Aeránko maok, am ke fek táman am yupu wae fwap. *

²³ Takia pwarará, Jisas wae akwapea lotu taokeyaknámp aropamp nap mekria nke nángo maok, arop poum-ke mek wur fokoprá youenka wae.

²⁴ Aenapo Jisas am fárákapan sérrá, "Yumo senke! Yupu-táráp te sumpwi mono, párák amp námpono." Aeránko maok, táte am fárákapaok, waeman sumpwi yak námp teria amomoránk. *

²⁵ Aenapo, am fárákapan ek tirá kérépá pwarará, Jisas mwar nap mek youmpea am yupu-táráp yákáre táman yae sámp nángo, mao wae fárámp.

²⁶ Am takianánko, am kar te am apár mekamp kápae kare némpouk mwae sérará paokopiapon.

* **9:11:** Lu 15:2; 19:7 * **9:13:** Mt 12:7; 1 Ti 1:15 * **9:14:** Lu 18:11-12 * **9:15:** Jo 3:29 * **9:16:** 'Épi ankank'rá sénámp te, Mosesomp look saráp tukup napan sénámpon. 'Wourékam ankank'rá sénámp te, oukoumwan Jisas farákápnám ninikan sénámpon. * **9:17:** 1 Ko 10:21; 2 Ko 6:16 * **9:20:** Mt 14:36; Mk 5:25; Lu 8:43 * **9:22:** Mk 10:52; Lu 17:19 * **9:24:** Jo 11:11

Jisaso yi néneráp arop anánkaopwe ntia top kour aompi yaknámp arop fwapokwapimp kar
 27 Jisas wae takia am némp pwarará akwap. Aenánko maok, yi néneráp arop anánkaopwe maomp wakmwaek akwaprá arakrá wumwi, “Devitomp ou fekamp arop e! Amo yinan aropompa!” ✧

28-29 Aerepo maok, Jisas wae nap mek akwap nángo, am yi néneráp arop yawor maonámp korop. Aenepo, Jisas am arop yaworan sérrá, “Ae te yumo fwap ono yumwan fwapi pap nanamp am wae mér nep nie?” Táte am arop yaworao nopok sérrá, “Tokwae Kar e, yeno. Yino wae mér nempon.” Aerepo, Jisas wae am arop yaworamp yi mek yae papria sérrá, “Yumo onan mér nepon. Am tak nep támao yumo warko fwap nepon.” ✧

30 Aeránko am arop yaworamp yi wae firikir. Aenánko Jisas am arop yaworan kar kárakáre arakrá sér, “Yumo mér kar kipo. Takria yumo arop ankwapan farákáp nepo, wawia mérantáno.”

31 Aerá sérimpan maok, am arop yawor ek akwaprá Jisas fwaprá káknámp kar am farákáp nepo, am fekamp kápae kare némpouk mwae kamp arop wawiapono.

32 Manénkir am arop yawor wae akwap neria nepo, arop ankwap farákapao kwatae-aropao top kor aompi papnámp arop Jisaso-námpok warámpá korop.

33 Aenapo, Jisas am kwatae-arop yérépa kérép nángo, am top kor aompi yaknámp arop wae fwap kar sér. Aenánko kountouráp arop ninik tokwaeria sérrá, “Wokwae te mámake pourouráp ankank Israel fi mek korop moimpon.” ✧

34 Aerapo maok, Farisi fákáre sérrá, “Mao te kwatae-arop taokeyak-námp aropamp kárakáre fek kwatae-arop yérépera kérép konámpo.” ✧

Jisaso kountouráp aropan aropomprá sérimp kar

35 Jisaso kápae kare taun tá némp kánanke-táráp am mekmwaek yákrá kountouráp aropan maomp lotu nap mek kar yénkrá farákápámpo. Mao te Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp Kwapwe Kare Kar farákápria kápae kare aropamp pouroukamp nkwakwe make touwe fwapokwaprá kákámpo.

36 Mao kápae kare kountouráp aropan nkea yonkwae touwe tokwae. Am te apae riteanápe am arop farákapamp ninik te épéripa kwatae kare yakáp napon. Am farákap te sipsipao taokeyak naenámp arop mo nángo, námoku mwar yakáp nap niampi yakáp napon. ✧

37 Aenapo maok, Jisas námoku éréképá yákrá i konámp arop farákapan wounáp kar sérrá, “Fir te yopwar mek kápae kare nounoumouri námpa maok, am mek tére nae-námp kápae kare tére arop mo námpon.” ✧

38 Aenámpara yumo ankár am yopwar naropwarén kar toropwap napo, mao tére arop sámp-kérép nángo, akwapea maomp fir tirá koupoukour nae-námpo.”

10

Éntér-sámpramp arop aposel yakápnámp kar

1 Jisas náráp éréképá yákrá i konámp éntér-sámpramp arop fákáreran koropenkria éréképá tankrá am farákapao touwenap arop fwapokwaprá kákria arop pouroukamp kwatae-arop yérépera kérép mwanap kárakáre nénkámpo. ✧

2 Am éntér-sámpramp aposel * fákáreramp e te ará: Ankwap te Saimon, maomp ankwap e te Pita, maomp nánae te Andru. Ankwap te Jems Sebedimp táráp ntia maomp nánae Jon.

3 Ankwap te Filip, ankwap te Bartolomyu, tá ankwap te Tomas, ankwap te wokwae takis sámpámp Matyu, ankwap te Alfiusomp namoráp Jems, ankwap te Tadius.

4 Ankwap te Saimon Selot, ankwap te Jisasén outiri naenámp arop Judas Iskariot.

Jisaso náráp éntér-sámpramp aposel fákáreran tére nénkea tirá kérépámp kar

Mak 6:7-13; Luk 9:1-6

5 Jisaso am éntér-sámpramp arop farákap tirá kérép naeria am farákapan kar arakrá sér, “Yumo te ankwap fi aropaonapok tukup kwapono. Tá yumo Samaria mekamp némp-némp tukup kwapono.

6 Yumo te ankár Israel fi mekamp sipsip wae moyakáp nap niampi námpara, am mek tukup kipo. ✧

7 Yumo tukupea kar arakrá farákáp kip: ‘Kwaro yámar mekamp náráp firáp taokeyak naenámp te wae wonae fik korop námpon!’

✧ 9:27: Mt 1:1 ✧ 9:28-29: Mt 8:13; 15:28 ✧ 9:33: Mt 12:22 ✧ 9:34: Mt 12:24; Mk 3:22 ✧ 9:36: Mt 14:14; Mk 6:34 ✧ 9:37: Lu 10:2; Jo 4:35 ✧ 10:1: Mk 6:7; Lu 9:1 ✧ 10:2: ‘Aposel’rá sénámp kar fi te ‘Arop ankwapao sámp-kérépnámp arop’ támao. Am fákáre te Jisaso man náráp kar arop ankwap farákapaonapok farákápenkria tirá kérép nángo, tukupea farákáp napon. Jisas éréképá yákránámp arop farákapan, tá Pol ntia Barnabasén kor ‘Aposel’rá sénámp. (Aposel 14:14 fek nkeae.) ✧ 10:6: Jer 50:6; Mt 15:24

⁸ Yumo tukupea touwenap arop fwapokwaprá kákrá, sumpwinap arop kékéménkrá kákrá, lepra touwe sámpnap arop fwapokwaprá kákria, kwatae-arop arop pourouk wouk-ouri yakápnay yéréperá kérép kipo. Ankank yumo sámp nap te kwaporok sámp napara, yumo kor am ankank kwaporok nénk kipo.

⁹ Nánkár yumo tukupria te, yiráp yam kánanke mek golráp mani, silva, tá mani kaparáp, mámá ankank kékéria tukup kwapono.

¹⁰ Nánkár yumo paokop nap te yumo yam, waempyam ankwap, tá su, mear yaopwae ará te ti-sámp kwapono. Arop tére námp te fwap am tére námp fek tapek nopok ankank sámp naenámpon. ✧

¹¹ Táte yumo ankwap taun mek, tá némpouk tukupria te, yumo ankár fwapia nkea mér kip. Am némpouk amp arop kwapwe kare yae-párak arop yak nánko te, yumo ankár méntér saráp yakápia nánkár wakmwaek am némp pwarará tukup kip.

¹² Táte yumo ankwap nap mek tukup nap kwamp te, yumo am nap mekamp kounteouráp aropan ankár arakrá sér kipo: 'Kwaromp yonkwae porokwe yumont yakano.'

¹³ Aerá sénapo, am nap mekamp kounteouráp arop yumwan warákária érékép napo te, yumo sénap kar kwapwe fwap am fárákapan yaewour naenámpon. Aeno táte mao yumwan warákária érékép mo napo te, yumo sénap kar kwapwe warko yumwan mwar yaewour naenámpon.

¹⁴ Táte arop ankwap yumwan warákária éréképea yiráp kar wa mo napo te, yumo ankár am némpráp, am nap mek te ankár fori pwararea warko tukup kwapono. ✧

¹⁵ Ono yumwan kare kar sénamp: Nánkáráp Kwaro kounteouráp aropan kot naenámp fek, Sodom ntia Gomora mek sánkámp touwe kwatae kámá-pwarará yoporop touwe tokwae am némpao sámp mwanapon." ✧

*'Nkwakwe make touwe korop naenámp'rá sénámp kar
Mak 13:9-13; Luk 21:12-17*

¹⁶ "Yumo wawenk! Ono yumwan yao pwae mekamp as niamp ou mek sipsip niamp tirá kérép nampono. Aenampara, yumo ankár tákamao i konámpnám yonkwae kour fek tére kipo. Yumo ankár ant yuri i konámp ninikaokria yumo sánánkar porokwe fek yakáp kipo. ✧

¹⁷ Yumo arop fárákapan fwapia mér kipo. Yumwan náráp kaunsilo nke námp fek éréképá tukupá kot mwarea napon. Tá yumwan lotu nap mek ti fákeyakáprá yumwan fupuk mwarea napon.

¹⁸ Yumo ononampaok napara, yumwan Gavman ntia king fákáreaonapok éréképea tukup mwarea napon. Aenapo, yumo am fárákapan kar farákápria ankwap fi aropan kor farákáp mwanapon. ✧

¹⁹ Yumwan érékép tukupea kot napo te, apápi kwapono. Yumo takria, 'Yino am fárákapan te apaerá sér mwareano'rá ninik mwanape. Tá 'Yino yinan turunk napo te, apae kar nopok sér mwareano'rá ninik mwanape. Yumwan am ke fek táman yumo kar farákáp mwanap kar Kwaro yiráp ninik mek pap naenámpono.

²⁰ Apae yumoku am kar farákáp mwanapanápe, yiráp Naropwaromp Yiki Kor Spiritao yiráp top korént puiyakria am kar farákáp naenámpon. ✧

²¹ Arop fárákapan náráp ankwapyenápén kot nánko, tirá wour mwarea napon. Naropworo náráp tárápan tak nánko, tá tárápuao kuri náráp éntupwar naropwarén yoporria tirá wour mwarea napon.

²² Waeman kápae kare arop yumwan kokwarok mwarea napon. Am te apae riteanápe, yumo waeman onomp firáp yakáp napantá napon. Aeno arop ankár mér kárakáre fek yakrá akwapea pwarinámp yae fek nánko te, Kwaro man fwap warko warámp naenámpon. ✧

²³ Táte yumwan ankwap taun mekamp yérépe napo te, yumo ankár pírikimpea ankwap taun mek tukup kipo. Ono yumwan kare kar sénamp: Yumo oukouwman Israel firamp taun mekamp tére pwar mo napo, Aropamp Táráp waeman ék naeria námpon.

²⁴ Skul táráp te náráp tisan kámákár akwap mono. Táte tére konámp aropao kor náráp arop tokwaeran kámákarrá nareki yak mono. ✧

²⁵ Skul táráp akwapea maomp tisa yaknám niampnám te wae fwap pwi námpon. Táte tére konámp aropao kor akwapea náráp arop tokwae yaknám niampnám te wae fwap pwi námpon. Am arop fárákapan nap naropwarén e tokoprá 'Belsebul'rá sénapara, mámá nap mek énéni yakápnay arop fárákapan kor kwatae e takrá tokoprá kák mwanapon." ✧

*Arop ankár Kwarén saráp apáp naenámp kar
Luk 12:1-9*

✧ **10:10:** 1 Ko 9:14; 1 Ti 5:18 ✧ **10:14:** Ap 13:51; 18:6 ✧ **10:15:** Stt 19:14-28; Ju 1:7 ✧ **10:16:** Jo 10:12; Ap 20:29
✧ **10:18:** Ap 25:23 ✧ **10:20:** Jo 14:26 ✧ **10:22:** Mt 24:9,13; Jo 15:18-21 ✧ **10:24:** Jo 13:16 ✧ **10:25:** Mt 12:24;
Mk 3:22; Lu 11:15

²⁶ Warko Jisas ankwap kar arakrá sér, “Aropao yumwan kwatae pap mwaria napo te, yumo apápi kwapono. Kápae kare kar mek yak námp te, nánkár mek oupouroupa yak námp te, nánkár arop ponankor fwap mér mwanapon. ✧

²⁷ Ono kar yumwan kumuruk farákáp namp te, yumo ankár wae fek farákáp kipo. Tá kar yumo sánankar woupwi fek wa nap te, yumo ankár koupoukarrá tankáp konap mwaeek fokopeyákrá, am kar farákáp kipo.

²⁸ Yumo te arop pourouan saráp tirá wouria yiráp waempén te kwatae pap mo mwanap arop táman apápi kwapono. Táte mono. Yumo ankár arop pourou ntia waemp yaomwi mek sámp-sinaenám Kwar táman saráp apáp kipo. ✧

²⁹ Arop ant kánanke anánkaopwe mani kánanke 2 toea fek sámp konapono. Aeno táte yiráp Naropwar monorianánko te, am ant kánanke te ankwap apárok piká párákap mono.

³⁰ Aeno yumwan te mao waeman yiráp me korokamp me pwae wuriman wae kouroumpea pwi pwate námpon.

³¹ Aenámpara yumo te apápi kwapono. Yumo te waeman Kwaro nke námp fek am ant kápae kare kánanke-táráp kámá-pwar napara, mao amwan fwap taokeyak kor naenámpon.” ✧

Jisasomp e érik sér mwanap kar

³² Jisas warko ankwap kar arakrá sér, “Arop koumteouráp aropao nke nap fek onomp e érik farákarrá sénám te, ono kuri am aropamp e onomp yámar mek yaknám Naropwaro nke námp fek maomp e érik farákarrá sénanampon.

³³ Aeno aropao koumteouráp aropao nke nap fek ‘Ono te Jisasomp firáp mono’rá sérianám te, nopok ono kor onomp yámar mek yaknám Naropwaro nke námp fek am aropan ‘Mao te onomp firáp mono’rá sénae rampon.” ✧

Jisasén saráp ninik mwanap kar

Luk 12:49-53; 14:25-27

³⁴ Jisas warko ankwap kar arakrá sér, “Yumo te ono apárokamp yorowaran poporokwera kák naeria ék nampan mpwe niniki kwapono. Ono apae apárokamp yorowaran poporokwera kák naeria ék nampanápe, mono. Ono te bainatan sámpea ék nampono.

³⁵ Ono éknamp fi te arop náráp naropwarén yorowar nánko, tá yupua kor náráp éntupwarén nánko, tá yupua kor náráp yupu táparápén yorowar, mak mwanapono.

³⁶ Námoku ankáránkamp nap mekamp arop kok yorowar mwanapon.

³⁷ Arop náráp éntupwar naropwarén saráp ninik tokwaeria, mao onan ninik tokwae mo námp te, mao te onomp nourop yak naenám pourou mono. Arop náráp poumou-táráp, tá yupu-tárápan saráp ninik tokwaeria onan ninik tokwae mo námp te, támao kor onomp nourop yak naenám pourou mono.

³⁸ Tá arop ono touwe sámp nampaokria, onomp wakmwae korop mo námp te, mao te onomp nourop yak naenám pourou mono.

³⁹ Arop námoku támao yiki yak kare sámp naenám te, maomp yiki yak te waeman akwapá moyak naenámpon. Aeno arop onan ninikia námokuráp yiki yak wampwe pwar námp te, mao fwap yiki yak kare sámp naenámpon.” ✧

Arop yaewouri námp fek nopok sámp naenám kar

Mak 9:41; Jon 13:20

⁴⁰ Jisas warko ankwap kar arakrá sér, “Arop yumwan éréképea yaewour nap te, onan kor warámpea yaewour napon. Tá arop onan warámpea yaewour nap te, onan sámp-kérép nánko ono ék namp Kwarén kor warámpea yaewour napon. ✧

⁴¹ Arop námo profetén yaewour naera ninikia profetén warákárria náráp nap mek warámpá akwap námp te, am profet sámp konámpnám taknám nopok sámp naenámpon. Tá arop, ono yae-párák kare arop warákárria onomp nap mek warámpá akwap naera ninikianám te, am yae-párák kare aropao sámp námnpnám taknám nopok kor am ankank kwapwe sámp naenámpon.

⁴² Aropao ono éréképá tanknamp arop ou mekamp e moráp arop ankwapan nkea, mao te Jisasomp wakmwae akwapnám aropara, yaewour naera ninikia man ént yink-sánkeanám te, ono yumwan kare kar sénampon: Am takí námp te kwaporok mono, ankár nopok kor sámp naenámpon.” ✧

11

Jono náráp éréképá yarak i konámp arop fárákap Jisasnámпок tirá kérépámp kar

¹ Jisas námoku éréképá yarak i konámp éntér-sámpramp arop fárákapam am tére mwanap kar fárákap. Takia kar wae pwarará, am némp pwarará am mwaeakmp némpouk mwaeak akwaprá koumteouráp arop fárákapam Kwaromp kar yénkrá fárákáprá yarak.

² Jono man fákapea páte napo yakria, Kraiso kápae kare térerá yaráknámp kar wa. Aeria maok, Jon námoku éréképá yarak i konámp arop fárákapam, Jisasén turunkenkria tirá kérép.

³ Aenáno maok, am fárákap tukupea Jisasén turunkrá, “Amo te am korop naenámpria yépéknámp arop támao ni, yino nánkár ankwapan yépékrá yakáp mwanámp nie?” *

⁴ Tá nopok Jisas am fárákapam arakrá sér, “Yumo tukupea kápae kare ankank yumo wawi nap, tá yumo yi fek nke nap, am táman Jonén sér kipo:

⁵ Yi néneráp arop fárákap warko fwap nke, tá pu kwataeráp arop fárákap wae paokop, tá pourouk lepra touwe sámprap arop wae pourou yiki kwapwe, tá woupwi kérnáp arop fárákap warko fwap kar wa, tá sumpwinap arop fárákapao kor warko fárámp, tá ankank moráp arop fárákapao kor wae Kwapwe Kare Kar wa napon. *

⁶ Aeno táte arop ankwap mao onan mérámp pwar mo námp te, Kwaro man ourour sámk naenámpom.”

⁷ Am Jonomp éréképá yarak i konámp arop fárákap wae tukup tenapo, Jisaso Jon táman koumteouráp arop fárákapam sérrá, “Wokwaek yumo arop yak mo apár mek te apae ankankan nke mwaria tukupapon? Ae te yumo ént woupwi mekamp kaeak ankárank ouwirao náno, nárákár akwapá koropá námp táman nke mwaria tukupap nie? Am te mono!

⁸ Yumo apae ankank nke mwaria tukupapon? Ae te arop ankwap kwapwe kare waempyam moporia yak náno, táman nke mwaria tukupap nie? Táman kuri mono! Arop fárákap waempyam kwapwe moporia nap te kingomp nap mek yakáp i konapono.

⁹ Aeno yumo te apaen nke mwaria tukupapon? Profet ankárankan nke mwaria tukupap nie? Ye. Tá kare, ono yumwan sénampon: Mámá yaknámp profet máte kápae kare ankwap profetén kámákár akwapea arop tokwae námpom.

¹⁰ Am arop táman Kwaro maomp Buk fek arakrá sénampon: ‘Wawenke!

Onomp kar farákáp naenámp arop sám-p-kérép nanko, amwan manénkir meki akwap naenámpom.

Mao amo akwap nanap mwae kup nánapia pwar naenámpom!’ *

¹¹ Ono yumwan kare kar sénampon: Arop ént mek nérrá kák-námp Jon te apárokamp ponankor arop fárákapam kámákár akwap námpom. Aenámpam maok, arop Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek arop apárok kar kánanke kwarok yak námpao maok, Jonén kámákár akwap námpom.

¹² Arop ént mek nérrá kák konámp Jon yakámp ke feknámpia koropea oukoumwan námp te, arop yoporráp kárákare kor arop fárákapao Kwaro náráp firáp taokeyak námp te yorowarrá apárok anámpá pap mwaria wae napon.

¹³ Ponankor profet fákáre ntia Mosesomp loao kor Kwaromp kar farákáprá koropea Jon koropámp ke fek naenámp karan sériapon.

¹⁴ Aeno táte yumo wa mwaria te yumo wawenke! Jon te Elaija am arop korop naenámp támaono. *

¹⁵ Aenámpara, woupwiráp arop te ankár mámá kar má wa kuno.

¹⁶ Oukoumwan mámá ke fekamp koumteouráp aropam te ono waniamprá sénanampono? Am fárákap te táráp anánk fákáre koropea némpouk tankáprá ankwap fákáreao ankwap fárákapam sér i konap niamp námpom.

¹⁷ Mao sérrá, ‘Yino yumwan wur fokop námpam maok, yumo tár pounk mo. Tá yino yonkwae touwe mwanap tár sám námpam maok, yumo te éménk mo i konapon.’

¹⁸ Tá taknámp Jon koropea fir tokwae fár mo, wain ént fár mo námpom. Aenáno arop fárákapao man sérrá, ‘Kwatae-arop maomp pourouk woukoupeyak námp’rá sénapon. *

¹⁹ Aeno Aropamp Táráp ékia mao fir fárrá, wain ént fár, mak náno, arop fárákapao man sérrá, ‘Yumo nkenke! Mao te fir fár tokwae konámp arop, tá wain ént fár tokwae konámp aropo. Mao te takis sám konap arop ntia kwatae ninikráp aropamp nouroupono.’ Aenámpam maok, mao tére námpao Kwaromp mér yénkép námp te kare kar ankankono.” *

Kwatae ninik pwar monap arop firan aropompnámp kar
Luk 10:13-16

* 11:3: Mal 3:1 * 11:5: Mt 8:2-4 * 11:10: Mal 1:3; Mk 1:2; Jo 3:28 * 11:14: Mt 17:10-13 * 11:18: Mt 3:4

* 11:19: Lu 15:1-2

²⁰ Ankwap némpouk mwaek Jisas kápae kare kárakáre tokwae yéncép námpan maok, am fárákap te kwatae ninik younkwek sir mono. Aenapantá, am ke fek táman Jisas am fárákapan yoporimpono.

²¹ Takria arakrá sér, “Yumo taun Korasin mekamp arop fárákap, yumo te koupoutáráp nape! Tá yumo taun Betsaida mekamp arop fárákap, yumo te koupoutáráp nape! Arop ankwap ankwap fi mekamp taun Taia ntia Saidon mek ono yiráp taun mek yéncépnamp kárakáre niamp yéncépankoria te, am fárákap Taia ntia Saidon fi yonkwae touweria képér i konap waempyam képéria yaomwi éntu mek yakápria kwatae ninik waeman younkwe mwaek sir mwarapono.

²² Aeno ono yumwan sénamp: Kwaro kounteouráp aropan yurukupia touwe kwatae nénk naenámp yae fek te taun Taia ntia Saidon firao sámp mwanap touwe te, yumo sámp mwanap touwe tokwae niamp take mono. ✧

²³ Tá Kaperneam mekamp arop fákáre, yumwan te arop ankwap fákáreao kakapea yámar mek sampok mwanap nie? Mono. Yumo ankár yaomwi mek pik mwarea napon. Táte arop ankwapao taun Sodom mek ono yumwan mapek kárakáre yéncép namp niamp take pourouráp yéncépánkoria te, am Sodom oukouwman fwap makánko yak naempon. ✧

²⁴ Aeno ono amwan sénamp: Kwaro kounteouráp aropan yurukup naenámp yae fek te amo sámp nanap touwe tokwae te Sodom mek sámpap touwean kámákár akwap námp sámp nanapon.” ✧

*Jisasonámpok tukupea anepér sámp mwanap kar
Luk 10:21-22*

²⁵ Am ke fek táman Jisas Kwarén arakrá sér, “Ayao, amo yámar mek ntia apár taokeyak konap Tokwae Karon. Amo máma ankank mér tokwaeria ninik kour kwapwenap arop fárákapan te mek wouroumpria, amo tárápunámp yakápnap aropan saráp yéncép nap táman, ono amwan ‘Aesio’rá sénampono. ✧

²⁶ Ayao, am te kareno. Waráp ninik te taki yak námpono!”

²⁷ Jisaso am taun mekamp aropan warko ankwap kar sérrá, “Onomp Naropwaro onomp yae ponankor ankank káká pwate námpon. Arop ankárnkamp Kwaromp Tárápan mér mono. Naropwar Kwar námoku saráp mérámpono. Tá arop ankwap Naropwarén mér mono. Kwaromp Tárápao saráp mérámpono. Aenámpara, Kwaromp Tárápao am fárákapan náráp Naropwar Kwar yéncép nánko, am fárákapao saráp Naropwar Kwarén mér napon. ✧

²⁸ Yumo arop fárákap tére tokwae wae, tá ankank kakap napo, kápae nánko te, yumo ponankor ononampok korop napo, ono yumwan anepér nénk nanampon.

²⁹ Ono yumwan sánknamp am yaopwae kápae yiráp yápare mek porokop tenamp te, * yumo fwap samp mwanapon. Tá ono yumwan sampenkria sánknamp ankank te kápae mono. Am te apae riteanápe ono te onokump ninik te apárok anámpea aropan sánánkar porokwe fek i konampono. Aenampara, yumo fwap anepér sámp mwanapon.

³⁰ Máma yaopwae ono yiráp yápare mek pap namp te, yumwan kokwae sánk mono. Tá ankank ono yumwan sampenkria nénk namp te kápae mo, kakére fwapono.” ✧

12

‘Sabat yae fek tére kwapono’rá sénap kar

¹ Wakmwaek ankwap Sabat yae fek Jisas witráp yopwar mekmwaek náráp éréképá yarak i konámp arop éréképea akwap. Aenánko am fárákapao yae porokwe nánko, wit kánánkáprá yipi kokwarrá fépérrá tukup. ✧

² Aenapo, Farisi fákáre am táman nkea Jisasén sérrá, “Amo nkeae! Waráp éréképá yarak i konap arop fárákap nko, Sabat yae fek lo kákánk konap ankank te tak napon.”

³ Aerá sénapo maok, Jisas nopok am fárákapan sérrá, “Ae te yumo Devitoimp kar Kwaromp Buk fek yak nám te nke mák napon? Ono sénamp te am ke fek Devit ntia maomp arop fárákap yae porokwe nánko,

⁴ Kwaromp lotu nap mek yinkea Kwarén ofa sánknamp pan fáriapono. Am pan te fouara, arop fár mono. Pris fákáreao saráp fári konapan niapon. ✧

⁵ Ae te yumo am kar lo fek yak námpan kor nke mori kwapono? Pris fákáre Sabat yae fek lotu nap tokwae mek lo kwe-pwararea tére napan maok, am fek te kwatae ninik yak mono.

✧ 11:22: Amo 1:9-10 ✧ 11:23: Stt 19:24-28; Ju 1:7 ✧ 11:24: Mt 10:15; Lu 10:12 ✧ 11:25: 1 Ko 1:26-29 ✧ 11:27: Mt 28:18; Jo 1:18; 3:35 ✧ 11:29: ‘Yaopwae yápare mek porokop’ te bulmakaump yápare mek porokop tenapo, éréképea akwap nánko, ankore mekamp plau yaopwaerao kwar mek yokoroprá akwap konámpan sénamp. “Juda Tére konap Ninik” kware 7 fek nkeampo. ✧ 11:30: 1 Jo 5:3 ✧ 12:1: Lo 23:25 ✧ 12:4: 1 Sml 21:1-6 ✧ 12:5: Nam 28:9-10

⁶ Ono yumwan sénampon, mapek yak námp te támao lotu nap tokwaeran kwe-pwar námpon.

⁷ Kwaro sérrá, 'Ono te ofa fek warákár mono. Ono te ankwapan aropompan saráp warákár námpon.' Aeno táte yumo am mek yaknámp kar fwapia mér nap kwamp te, arop kwatae ninik mo, fwapnap aropan, kwatae ninik naprá yurukup mo mwanapono. *

⁸ Am te apae riteanápe, Aropamp Táráp mao námoku Sabat yaeran kor poukwap konámpono."

*Jisas Sabat yae fek arop yae kwataenámp fwapi papámp kar
Mak 3:1-6; Luk 6:6-11*

⁹ Takia Jisas am fek pwarará akwapea, ankwap taun mekia am fárakapamp lotu nap mek akwap.

¹⁰ Aenáno maok, am mek yaknámp arop ankárakamp maomp yae te yonkwae yak. Aenáno maok, arop ankwap fárakap Jisasén kot mwanámpría, mokopon nke mwar ritea man turunkrá, "Ae te nomo fwap Sabat yae fek touwenámp arop fwapi pap mwanámp ni mo nie?"

¹¹ Aerapo maok, nopok Jisaso am fárakapan sérrá, "Yumo ou mekamp arop ankwap náráp sipsip Sabat yae fek apár me mek piká yak náno te, mao fwap náráp sipsip warko ka-pap konámpon te yumo wae mér napon.

¹² Aeno arop te sipsip kámákár akwap námpon. Aenámpara, nomo fwap Sabat yae fek arop ankwapan yaewour mwanámpon."

¹³ Aerá séria pwarará am aropan sérrá, "Waráp yae kor ékékérae." Aeránko maok, am arop wae náráp yae kor ékéké náno, maomp yae kor wae kwapwe kareria ankwapmwaek yae kor niampi yak.

¹⁴ Aenáno, Farisi fákáre am nkea, lotu nap pwarará tukupea koupoukarrá tankáprá Jisasén sámp-wouroump mwaria kar sérar.

Jisas te Kwaromp tére arop kareno'rá sénámp kar

¹⁵ Jisaso am Farisi fákáre námwan kwatae pap mwarianap ninik wae méria am taun pwarará akwap. Aenáno kápae kare koumteouráp arop maomp wakmwaek tukup napo, mao touwenap arop ponankor fwapokwaprá kák.

¹⁶ Aeria maok, am fárakapan sérrá, "Yumo onan, mao tére námponorá arop ankwap fárakapao wa nap fek érik séri kwapono."

¹⁷ Aenáno maok, am kar te wokwaek Kwaro profet Aisaiamp táp feknámp sérímp kar wae méntér pwi námpono. Aisaia arakrá sér,

¹⁸ "Mámáte onomp tére aropan ono wae nánapi pwara nampon.

Ono man warákár tokwaeria ono te man yonkwae kárámp nampon.

Onomp Spirit maomp pourou mek pap nanko mao yae-párák kare ninik fekamp kar

ankwap fi mekamp arop fárakapan farákámp naenámpon. *

¹⁹ Mao te arop yopor kar sér mo, kar tokwae tékén sér mo.

Mao koupoukour konap mwaek érik fokopeyakrá wumwi kar fek kar farákámp mono. *

²⁰ Kaeak nunuri yak námp te, am te ponankor tákár mono.

Táte kárakáre monámp lam mekamp wik yurunk kánanke kwarok námp te

ponankor torokwari pap mono. *

Mao fwap térerá yakrá akwapea yae-párák kare ninik pwi yak námp naenámpon.

²¹ Táte kápae kare ankwap fi mekamp arop man méria, man yépekrá yakámp mwanapon." *

*Jisas te Belsebulomp kárakáre fek tére námp'rá sénámp kar
Mak 3:20-30; Luk 11:14-23*

* 12:7: Hos 6:6; Mt 9:13 * 12:18: Mt 3:17 * 12:19: 2 Ti 2:24 * 12:20: Mao te aropan porokwe fek i konámpan wounáp kar takrá sénámpono. * 12:21: Ais 42:1-4

²² Am ke fek táman arop fárakapao arop ankárakamp kwatae-arop noumpoukoupá yak námp Jisasnámpok warámpá korop. Mao te yi ntia top kour aompi yak. Aenáno Jisas man fwapi pap náno, mao wae kar séria yi fwap nke.

²³ Aenáno kápaé kare koumteouráp arop nkea kokorokoria sérrá, “Ae te mámá arop te Devitomp fekamp táráp ni mo nie?” *

²⁴ Aenapan maok, tá Farisi fákáre am wawia sérrá, “Am arop te Belsebul kwatae-arop fákáre taokeyak námp maomp kárakáre fek kwatae-arop yéréperá kérép námpono.” *

²⁵ Aerapan maok, Jisas am fárakapamp ninik mek wae méria am fárakapan sérrá, “Ankárakamp firáp arop taokeyakáp nap mekamp kuk pirékarea yorowar napo te, am fi te mokopia kárakáre yak naenámpno? Waeman kwatae akwap naenámpno. Táte ankárakamp némpoukamp arop, tá ankárakamp nap mekamp arop kuk pirékarea yorowar náno te, am némp ntia am nap mekamp arop te fwapi yakáp mono.

²⁶ Aeno táte Satan kok námoku yorowar náno te, am Satanomp fi te waeman pipirikiri akwap naerámpon. Aenámpara, mao náráp firáp taokeyak konámp te mokopia kárakáre yak naenámpanámp?

²⁷ Táte kare, Belsebul onan yaewour náno, ono kwatae-arop yéréperá kérép nampan náno te, wa yiráp arop fárakapan yaewouránko kwatae-arop yéréperá kérép konapon? Aenámpara yumokunap fi támao maok warko yumwan yurukup námpon.

²⁸ Aeno táte yumo nke napo, Kwaromp Yiki Kor Spiritao onan yaewouránko, ono kwatae-arop yéréperá kérép nanko te, yumo táman nkea, Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp te yumo nke nap fek wae ék námp, ará mér kipo. *

²⁹ Mokopia aropao ankwap kárakáre kor aropamp nap mek akwapea maomp ankank ti naenámpno? Mao tak naeria te, manénkir akwapea am kárakáre kor arop sámpea, paok fek yarokwapea pátea maok, mao fwap nap mek papará am mek tankápnámp ankank fwap ti naenámpno. *

³⁰ Táte arop onomp nouroup mo námp te onomp yopor aropono. Arop onont ankára mek koumteouráp aropan koupoukour mo námp te, mao am fárakapan ti-yérepe náno, piriikip konapon.

³¹ Aeria ono yumwan sénampon, ‘Kwar te koumteouráp arop fárakapao kwatae ninik ntia man wouroump sénap fwap tirá épér naenámpno. Aeno arop Kwaromp Yiki Kor Spiritan wouroump sénap fekamp kwatae ninik te tirá épér mono. *

³² Arop fárakapao Aropamp Tárápan kar kwatae sénap fekamp kwatae ninik te fwap tirá épér i konámpon. Aeno Kwaromp Yiki Kor Spiritan kar kwatae sénap te, Kwaro am fekamp kwatae ninik tirá épér mo náno, oukoumwan taki yak, nánkár kor ankár taki yak naenámpno.”

Aropamp ninik mek yak námp maomp karao érik yénképnámp kar

³³ Tá Jisaso warko ankwap kar arakrá sér, “Kwapwe kare yao te kirao kor kwapwe kare ki tank námpon. Táte kwatae yao te, kirao kor kwatae ki tank námpon. Arop fárakap, kwapwe kare yao ni, kwatae yao nierá mér mwaria te kiran saráp nkea mér i konapon.

³⁴ Yumo kwatae kare arop tákam-ti kwatae niamp te, yumo mokopia kwapwe kare karan sér mwanapon? Arop ninik mek kwatae nkwakwe make ninik yak námp te, am támao maomp táp meknámp am takeniamp kar sérar i konámpon. *

³⁵ Kwapwe kare arop te maomp ninik mek kápaé kare kwapwe kare ninik mwar yak námpara, maomp táp meknámp kor kwapwe kare ninik fekamp karan saráp sérar i konámpon. Arop kwatae te maomp ninik mek kápaé kare ninik kwatae yak námpara, am kwatae ninik táman saráp sérar i konámpon.

³⁶ Aeno ono yumwan sénampon: Kwaro arop kot naenámp yae tokwae fek te, koumteouráp aropan yumo ponankor kar kwatae-námp ník mo, kwaporok sérar i konap, am fek yurukup nae-námpon.

³⁷ Amoku waráp sénap kar táman Kwaro yurukupia, amwan ‘Kwapwe kare arop’rá sér, tá ‘Amo kwatae arop’rá sénaenámpno.”

‘Jisas kárakáre yénképano’ ria sériap kar

Mak 8:11-12; Luk 11:29-32

³⁸ Aenáno am ke fek táman lo yénkrá farákáp konap arop ntia Farisi fákáre Jisasén sérrá, “Tisa, yino amo Kwaromp kárakáre yénkép napo, nke mwaro.” *

³⁹ Tá nopok Jisas am fárakapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Mámá ke fekamp koumteouráp arop fákáre te Kwarén pwarnap koumteouráp arop kwataerao ‘Kwaromp kárakáre nke mwar’rá sénaponno. Táte ono am fárakapan Kwaromp kárakáre fwap yénkép nanampan maok, am fek te profet Jonanimp Kwaromp kárakáreran saráp yénkép nanampono.

* 12:23: Jo 7:31 * 12:24: Mt 9:34 * 12:28: Ap 10:38 * 12:29: 1 Jo 4:4 * 12:31: Hi 6:4-6 * 12:34: Mt 15:18

* 12:38: Jo 6:30; 1 Ko 1:22

⁴⁰ Wokwaek kar Jona te éntékam tokwaeramp yare mek yámar yinink, kumur yininki yakámpon. Aeno Aropamp Tárápao kor kwar mek yámar yinink, kumur yininki yak naenámpon. ✧

⁴¹ Wokwaek kar Ninive mekamp arop fákáre waeman Jona Kwaromp kar farákáp nánko wawia kwatae ninik pwar napon. Aeno mapek yaknám arop ankwap te Jonan kámákár akwap námpan maok, yumo maomp kar younkwek sinapon. Aenapara, nánkár Kwaro kounteouráp arop fárákapan yurukup námpek, Ninive mekamp arop fákáre Kwaro arop ponankor yurukup námpek fek fokouri yakápra yumoinap kwatae ninik érik farákáp mwanapono. ✧

⁴² Wokwaek kar yae-mánkwan mwaek panek yaknám kwin te apár faek karaok yak námpan maok, Solomonon kwapwe kare yonkwae kour kar farákáp nánko, wa naeria koropámpon. Aeno mapek yaknám arop ankwap te, Solomonon kámákár akwap námpan maok, yumo maomp kar younkwek sinapon. Aenapara, nánkár Kwaro kounteouráp arop yurukup námpek yae-mánkwan mwaek panek yaknám kwin am mek fokopeyakria, mámá ke fekamp kounteouráp aropamp kwatae ninik érik sérar naenámpon.” ✧

Kwatae-arop warko arákarrá koropnám kar

Luk 11:24-26

⁴³ Jisaso warko ankwap kar arakrá sér, “Aeno táte kwatae-arop arop ankwapan pwarará te, akwapea ént yak monám apár mekmwaek yarak. Yarákia, am mek anepér sámpek naenámp nap oupourounk námpan maok, mao nke mono.

⁴⁴ Aeria maok, mao sérrá, ‘Wampweno. Ono manénkir yakea koropnám nap mek akwap nae’ ria koropea nke nánko, am nap te tiri farákápea fwapokwapia pwate napo, am nap te kwaporok yak.

⁴⁵ Aenángo te, mao warko akwapea ankwap fákánekwatae-arop maomp kwatae ninikan kámákár námpek éréképá koropea am nap mek tukupea yakáp. Wokwaek am arop te maomp pourouk kwatae-arop yak nánko, kwatae yakámpan maok, oukounwan te warko ankár porok kwatae kare yak námpon. Tá taknám oukounwan mámá ke fekamp kounteouráp arop fárákapan kor, takeniamp arop yakáp mwarea napon.” ✧

Jisasomp éntupwar ntia nánaeounáp fákáre koropnám kar

Mak 3:31-35; Luk 8:19-21

⁴⁶ Jisas kounteouráp arop am kar farákápra yak nánko, maomp éntupwar ntia nánaeounáp koropea oumpwik furuk yakápria Jisasént kar sér mwaria. ✧

⁴⁷ Aenapo, arop ankwapao Jisasén sérrá, “Amo wawae! Waráp éntupwar ntia waráp nánaeounáp mámá amont kar sér mwaria koropá ek yakáp nape.”

⁴⁸ Táte Jisaso nopok am aropamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Onomp éntupwar te wanono? Onomp nánae te wanono?”

⁴⁹ Aeria námoku éréképá yarak i konám arop fárákapan yae kurépi fokoprá arakrá sér, “Amo nkeae! Onomp éntupwar ntia onomp nánaeou te mámá fárákapano.

⁵⁰ Arop onomp yámar mek yaknám Naropwaromp ninikaok akwap námpek te, támao maok onomp nánae, onomp antáp, onomp éntupwarono.” ✧

13

Arop yopwar mek ankankou yirirínám wounáp kar

¹ Am yámarak táman Jisas am nap pwarará akwapea ekria maok, ént aokore tokwae woupwi fek tank.

² Aenángo, kápae kare kounteouráp arop koropea am fek koupoukour. Aenapo, mao am feknám bot mek korokwapea tank nánko, kounteouráp arop ponankor ént woupwi mek fokouri yakáp.

³ Aenapo Jisas am fárákapan kápae kare wounáp kar farákáp. Aeria sérrá, “Yumo wawenke! Arop ankárankamp akwapea yopwar mek ankankou yirir námpono.

⁴ Mao yirir nánko maok, ankankou ankwapmwaek mwae kupuk piká tankáp nánko, antao koropea fépér.

⁵ Tá ankwapmwaek péri kor yarákár námpek fek pik nánko, kwar tokwae mo námpek fek piká tankáp. Aeria kwar mek pik mo nánko, am ankankou wae koupour kar páre námpan maok,

⁶ yámar narek aokrá yokwap nánko, kwar kánanke kwarokia am arák yonkwaeria ankankou yákáre námpon.

✧ 12:40: Jo 1:17 ✧ 12:41: Jo 3:5 ✧ 12:42: 1 Kin 10:1-10 ✧ 12:45: 2 Pi 2:20-22 ✧ 12:46: Mt 13:55; Mk 3:31; Jo 2:12; Ap 1:14 ✧ 12:50: Jo 15:14; Ro 8:29; Hi 2:11

⁷ Tá ankwapmwaek wiráp paok wi forokoraenámp mek piká tankáp náńko, am wiráp paok wi támao woukoupria oupoupouri yak.

⁸ Aeno ankankou ankwapmwaek kwar émi kwapwe mek piká tankáp námp te, waeman fwap párea, warko ki kwapwe tankáp i konámpon. Aeria ankwap 100 ki tankáp, ankwap 60 ki tankáp, ankwap 30 ki tankáp i konámpono.

⁹ Arop woupwirápao námp kwamp te, mámá kar ankár wa kuno.”

Jisas wounáprá sér i konámpon kar fi

Mak 4:10-17; Luk 8:9-10

¹⁰ Jisas am kar farákápea pwar náńko, maomp éréképá yárap i konámpon arop farákap koropea Jisasén turunkrá, “Amo apaeritea am farákapan wounáp kar farákap naponono?”

¹¹ Tá nopok Jisaso am farákapan arakrá sér, “Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp kar fi mek wouroumpyak námp, Kwaro yumwan wae yéńkép námpono. Aeno mámá arop farákapan te mono. ✧

¹² Táte arop Kwaromp kar kárákáre fek niki samp náńko te, Kwaro man warko ankwap ninik kwapwe méntér tapokwaprá kápae kare sánk naenámp. Aeno táte arop kar wawia niki-samp mo námp te, Kwaro am ninik kánanke kwarok yak námpan maomp yaekamp pwarokwap naerámpon. ✧

¹³ Am taki yak námp táman, ono am farákapan wounáp kar sénampon: Am farákapao am ankank énoukoup napao maok, am farákap te ankank ankwap wuri nke mono. Mao te kar wa mwaria woupwi pap napao maok, mao te wawia mér sámp mono.

¹⁴ Am koumteouráp arop farákapao mwanapan, profet Aisaia sérimp kar te wae érik korop námpon. Mao sérrá,

Yumo waeman kar wa napao maok,
am kar fi te mér mo mwarea napon.
Yumo wae énoukoup napao maok,
ankank ankwap wuri nke mo mwarea napon.

¹⁵ Am koumteouráp arop farákapamp ninik te kárákáre yak námpon.

Aeria am farákapao kar wawantá
woupwi kákaria yi wouri yakáp napon.
Aenapara, am farákap te ankank ankwap nkeria,
maomp woupwi kar wawia
maomp ninik mek kar fi mérantánoria napara,
mao warko arákarea ononampok korop napo,
am farákapan fwapokwaprá kákantáno. ✧

¹⁶ Aeno yiráp yi fwap ankank nke, tá yiráp woupwi fwap kar wawi konapara, Kwaro yumwan ourour sánk naenámp.

¹⁷ Ono yumwan kare kar sénampon, wokwaek kápae kare profet fákáre ntia yae-párak kare arop farákap oukoumwan yumo nkenap ankank má nke mwar karapao maok, nke moiapon. Tá oukoumwan yumo wanap kar má wa mwar karapao maok, wa moiapon.” ✧

Ankankou fek wounápnámp kar fi

Mak 4:13-20

¹⁸ Jisas am farákapan sérrá, “Yumo am ankankou yopwar mek yirir i konap fekamp wounáp kar fi wawenk.

¹⁹ Arop Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp karan wa námpao maok, am kar fi fwapia mér mo nap te, mwaeak piká tanknámp ankankou niampon. Satano koupour kar koroprá am kar Kwaro arop ninik mek ankank ounámp yimp námp te, mao ti-akwap konámpono.

²⁰ Ankankou ankwapmwaek ankore mek péri kor yárákárnámp kwar yumuntuk piká tank námp te arop koupour kar kar wawia sámpea warákár.

²¹ Aenapao maok, am kar te arák kwar mek pik mono. Am te kánanke kwarok ke fek saráp yak náńko maok, mao Kwarén mérámp táman ankwapao námwan kar kwatae sérrá, nkwaekwe make sokoro napo, maomp mér námp te koupour kar kwatae akwap konámpon. ✧

²² Tá ankankou ankwap wiráp paok wi fi mek piká tank námp te, arop wae kar sámp námpao maok, apárokamp ankankantá ninik tokwaerá kápae kare mani kénk naerianámp ninikao Kwaromp kar oupouroupa pap náńko, mao te ki tank mo námpon. ✧

²³ Aeno am ankankou kwapwe kare kwar mek piká tank námp niamp te, arop kar wawia am kar fi mér námpono. Aenánko mao fwap ki 100, 60, 30 arakrá tankáp konámpono.”

Yopwar mekamp apwar pwae kwataeran wounápnámp kar

²⁴ Warko Jisas ankwap wounáp kar arakrá sér, “Yámar mekamp Kwaro náráp firáp taokeyak konámp te, arop ankwapao wit ou yopwar mek yirir i konámp niampon.

²⁵ Aenámpao maok, am kounteouráp arop pampi yakáp napo, kumuruk maomp yopor arop kánánkámp koropea kwatae apwar pwae ki wit fi mek yiriria pwarará akwap te.

²⁶ Wakmwaek am wit párea wae ki tank naeria nángo, nke napo, am apwar pwae kwataeao kor mént forokor.

²⁷ Aenánko, am yopwar mek tére konap arop tukupea yopwar naropwarén sérrá, ‘Arop Tokwae, yino nik námp te, amo waráp yopwar mek te ankankou kwapwe mwar yoroi napon. Mokopia apwar pwae kwatae am mek yakáp námpono?’

²⁸ Aerapo maok, mao am fárákan sérrá, ‘Yopor arop ankárankampao am apwar pwae kwatae sira námpon.’ Aeránko, am tére aropao sérrá, ‘Ae te amo nik nap te, yino tukupea am apwar pwae kwatae moroprá koupoukour mwanámp nie?’

²⁹ Aerapo maok, nopok mao am fárákan sérrá, ‘Mono! Yumo takria apwar pwae kwatae moroprá wit méntér morop mwanape.

³⁰ Énékér taki yakea nepo, nánkár wit moropnap ke fek yumo apwar pwae kwataeran mékir moroprá pupuria yaomwi mek yanki pwatae, wakmwaek wit koupoukarea onomp fir kák konamp nap mek kák mwanapon.’” ✧

Mastet ki ntia yisan wounápnámp kar

Mak 4:30-32; Luk 13:18-21

³¹ Tá warko Jisas am fárákan wounáp kar arakrá sér: “Kwaro náráp firáp taokeyak konámp te, arop ankárankao mastet ou sámpea yopwar mek yoroinámp niampon.

³² Am mastet ou te ankwap ankankou niamp tokwae mono. Am te kánanke kwarok kareno. Aenámpao maok, nánkár wakmwaek akwapea tokwaeria te ankwap pourouráp yopwar mekamp firan kámákár akwap námpon. Akwapea yao niamp nángo, antao kor fwap koropea am yowe mek tankáp i konámp.”

³³ Tá warko Jisas ankwap wounáp kar arakrá sér, “Kwaro náráp firáp taokeyak konámp te yis niampon. Yupu ankárankampao am yis sámpea plaua dis mek yokwapea méntér arákareanángo, yámpea tokwae kar i konámp niampono.”

Jisas wounáp kar mwar farákápnámp kar

Mak 4:33-34

³⁴ Am kápae kare kar Jisaso kounteouráp aropan farákáp námp te wounáp kar mwar farákáp námpono. Mao te am fárákan érik farákarrá kar ankwap sér mono. Ankár wounáp kar mwar farákáp námpono.

³⁵ Aenámpan am te wokwae profet ankwapao sérimp kar méntér pwi námpono. Wokwae mao sérrá,

“Ono am fárákan kar farákáp nanamp te wounáp kar fek sénanampon.

Ono am arop fárákan

wokwae Kwaro mámá apár yoro námp feknámpia

mek wouroumpea yakrá koropea

oukoumwan námpan sénanampon.” ✧

Apwar pwae kwataeran wounápnámp kar fi

³⁶ Takia pwarará Jisas kounteouráp aropan párakoprá wae nap mek akwap. Aenánko maomp éréképá yarak i konámp arop fárákan koropea man sérrá, “Amo yinan am apwar pwae kwatae yopwar mek forokornámp wounáp kar fi farákápa.”

³⁷ Tá nopok Jisaso am fárákan arakrá sér, “Arop kwapwe kare ankankou yoro námp te Aropamp Tárápono.

³⁸ Yopwar te mámá apárono. Kwapwe kare ankankou te Kwaro náráp firáp taokeyak-námp mekamp kounteouráp aropono. Apwar pwae kwatae te Satanomp kounteouráp aropono. ✧

³⁹ Am apwar pwae ou kwatae yirir námp te Satan nono. Am fir yápaenámp ke te mámá apár pwar naenámp yaenono. Yopwar mek tére konap arop te ensel fákáreno.

⁴⁰ Am apwar pwae kwatae koupoukarea yaomwi mek yankap nap te taknámp nánkár mámá apár pwarnámp yae fek tak mwanapon.

⁴¹ Aropamp Táráp mao náráp ensel fákáre tirá kérép nángo, náráp firáp taokeyaknámp mekamp arop fárákan mérnep kwatae pap konámp ankank, ntia kápae kare kwatae niniknap arop fárákan fárarámprá párapop mwanapono.

⁴² Am fárákapan tia yaomwi tokwae mek épéri tenapo, am yaomwi mek yakáprá éménka waeria yu kikimpia wae mwanapon.

⁴³ Am ke fek táman yae-párák kare koumteouráp arop fárákap te náráp Naropwaro maomp firáp taokeyaknámp mek yakáprá yámarnámp wae tákapá yakáp mwanapon. Arop woupwirápao námp kwamp te, ankár mámá kar má wa kuno.” ✧ ✧

Arop mani bokis kwar mek tank nángo nkenámp wounáp kar

⁴⁴ Tá Jisaso warko arakrá sér, “Kwaro yámar mekamp náráp firáp taokeyak námp te make niampon: Maniráp bokis yopwar mek manénkir kwar mek wouroump tenapo, arop ankwapao akwapá kwar yokoroepa nkeaka warko oupouri pwar. Aetea mao warákár karia akwapá námokuráp ankank ponankor koupoukarea arop nénkria, am fek mani sámpea warko am mani fek yopwar am sámp námp niampon.”

Anani kor kwapwe niampan wounáprá sénámp kar

⁴⁵ Tá ankwap wounáp kar arakrá sér: “Kwaro yámar mekamp náráp firáp taokeyak konámp te, arop ankwap solwara mekamp anani kor émi kwapwe kare” ✧ Disnis téteria am fek mani sámp.

⁴⁶ Ae konámpao, mao nke nángo, anani kor ankwap ankárank kwapwe kare kare nángo, mao akwapea námokuráp ankank ponankor nénkria mani tia, am mani fek am anani kor kwapwe námoku naenámp sámp námp niampon.”

Umbenan wounápnámp kar

⁴⁷ Jisaso ankwap wounáp kar arakrá sér: “Kwaro yámar mekamp náráp firáp taokeyak konámp te arop ankwap ént aokore mek umben sirarea kápae kare nkwakwe make éntékam ti.

⁴⁸ Am umben mek te top pwarámpeyak nángo, forokwapea sakwap paprá tankáprá, baket mek éntékam am kwapwe karenámp kákrá, kwatae éntékam épér i konap niampono.

⁴⁹ Nánkár mámá apár pwarnámp yae fek taknámp mwanapono. Ensel fákáre ékia yae-párák kare arop ou mek kwatae ninikráp arop yakáp napan fárámprá párapop mwanapon.

⁵⁰ Am fárákapan tia yaomwi tokwae mek épér tenapo, am fárákap yaomwi tokwae mek yakáprá éménka waeria yu kikimpia wae mwanapon.”

Manénkir kamp kare kar ntia wourékam kare kar

⁵¹ Jisaso námoku éréképá yarak i konámp arop fárákapan turunkrá, “Yumo te mámá kar fi ponankor wae mér nap nie?” Aeránko maok, nopok am fárákapao Jisasén sérrá, “Yeno.”

⁵² Aerapo Jisaso am fárákapan sérrá, “Wokwaekamp lo mérap arop fárákap te Kwarén méria náráp firáp wourékam taokeyak konámp mek korop napao maok, am fárákap te arak naponno: Nap naropwaro náráp nap mekamp maniráp ankank wourékam épérént ankár mek tapokwapea tia érik ti-mank námp niampon.”

Nasaret mekamp arop fárákap Jisasén younkwe sánpap kar

Mak 6:1-6; Luk 4:16-30

⁵³ Jisaso am wounáp kar farákápea pwarará am némp pwarará akwap.

⁵⁴ Mao akwapea námokuráp taun mekia am fekamp koumteouráp arop am fárákapan námokuráp lotu nap mek Jisaso kar farákáp. Aenángo am fárákap wawia kokorokoria sérrá, “Am mámá mér ntia Kwaromp kárákáre yénkép námp máte maokamp sámpea námpon?” ✧

⁵⁵ Mámá arop te kamdamp tárápono. Maria te maomp éntupwarono. Jems, Josep, Saimon, Judas, am fárákap te maomp nánaeounápono. ✧

⁵⁶ Maomp antáponáp fákáre te nomont yakáp naponno. Maomp mér ponankor te maokamp sámp námpono?”

⁵⁷ Aeria am fárákap Jisasén kokwarok. Aenapan maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Profet te kápae kare némpouk e yak námpono. Aenámpan maok, mao námokuráp némpouk, tá námokuráp nap kare mek te e yak mono.”

⁵⁸ Aenámpara, Jisaso am taun mek Kwaromp kárákáre kápae kare yénkép mono. Waeman mér mo napantá námpono.

14

Arop ént mek nérrá kák konámp Jon sumpwinámp kar

¹ Am ke fek Galili taokeyak konámp Gavman Heroto Jisaso térenámp kar korop nángo wa.

✧ 13:43: Dan 12:3 ✧ 13:43: Mt 25:31-46 ✧ 13:45: ‘Solwara mekamp anani kor émi’rá sénámp te, solwara mek kour mekempao yumwi fek kárákap yak nángo, sámpea am fek mani tokwae ti konaponno. Koumteouráp arop te am ankank táman kikiank kare konaponno. ✧ 13:54: Jo 7:15 ✧ 13:55: Jo 6:42

² Mao náráp tére aropan sérrá, “Am arop te arop ént mek nérrá kák konámp Jono warko apár me meknámp fárámp námpono. Aenámpara, maomp yaek-námp Kwaromp kárákare tokwae korop námpon.”

³⁻⁴ Am te arakimp: Wokwae Heroto náráp nánae Filipomp yupu Herodiasén pwarokwap nángo, Jono Herotén sérrá, “Amo sámpnap yupu Herodias am te pwi yak mo námpon.” Aeránko maok, Heroto Jonén sámpea sen fek yarokwapea kalabus nap mek páte napo yakámpon. ✧

⁵ Mao Jonén sámp-wouroump naerianámpao maok, koumteouráp arop fárákap te, Jon te profetonoria ninik nap ara, mao am fárákapan apápria man sumpwi pap mo, párák kalabus mek páte nángo yak.

⁶ Aenámpan maok, ankwap yae fek Heroto námwan éntupwaro sámpámp yaeran nikia fir kékérouria arop éréképeanánko, koupoukarrá fépér. Aenángo, am ke fek am Herodiasomp namom éni am arop ou mek kaerá yáarak nángo, Herot nkea warákár tokwae.

⁷ Aeria maok, man kar papria sérrá, “Kare kar yámar mek yak námpráp amo námwan sápaeria sénap ankank te ankár sénap táman sánk nanampono.”

⁸ Aeránko maok, maomp éntupwar Herodiaso Jonén yonkwae pwarámpámp kwamp sumpwianoria man ninik sánkria sérrá, “Amo Herotén sénapo, arop ént mek nér i konámp Jonomp me kor karámp-fárákapea plet mek papea sánk naenámpo.”

⁹ Aerá sénánko maok, king te, mokop tak naeria ninik tokwae. Aenámpao maok, kápae kare arop fákáre koupoukarrá tankáprá fánap, mao wa nap fek fou e séri tenámp kwamp maok, ‘Sánken’rá sérimpon.

¹⁰ Mao arop ankárank sámp-kérép nángo, kalabus nap mek akwapea Jonomp yápare kor karámp-fárákap.

¹¹ Takia am yépe kor plet mek papea sankoropá am yupu-tarápan sánk. Aenángo mao sámpá akwapea éntupwarén sánk.

¹² Aenapo maok, Jono éréképá yáarak i konámp arop fárákap koroepea maomp yákáre samp-tukupea apár me mek papea pwarará, am fárákap tukupea Jisasén sériapono.

Jisaso 5,000 aropan fir wunimp kar

Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15

¹³ Jisas Jon sumpwimp am kar wawia am yaknámp némp pwarará bot sámpea arop yak mo apár mek námoku mwar ampok akwap naeria akwap. Aenángo maok, koumteouráp arop mao akwap námp wawia am yakápnap némp pwarará, Jisas akwap tenámp mwaek apáraok tukup.

¹⁴ Wakmwaek Jisas akwapea ankwampmwaek woupwi fek nke nángo, kápae kare koumteouráp arop ou má néntépá yakáp. Aenapo, Jisaso am fárákapan yonkwae touweria maomp pouroukamp touwe fwapokwaprá kák. ✧

¹⁵ Tá wae kumur mek maomp éréképá yáarak i konámp arop fárákap maonámpok koroepea Jisasén sérrá, “Mámá ke mek te arop yakáp mo napo, wae kumur naeria námpono. Amo mámá koumteouráp arop wae tirá kérép napo, wonae fik mwaekamp némpouk tuku-panápono. Aeria námokuráp mani fek fir tirá fáranápono.”

¹⁶ Aenapo maok, nopok Jisaso sérrá, “Apaeritea tukup mwanapono? Yumo támao fir nénkenke.”

¹⁷ Tá nopok am fárákapao sérrá, “Yino te mapek fir tank mono. Pan yankapramp éntik, tá éntékam anánkaopwe arakia támao saráp tank námpono.”

¹⁸ Aerapo maok, Jisas am fárákapan sérrá, “Am fir onomp wonae fik mapek ti-koropenke.”

¹⁹ Aeria maok, koumteouráp arop fárákapan sérrá, “Apwar pwae fek tankápenke.” Aeria maok, mao am pan éntik, tá éntékam anánkaopwe takia yaek tia fákeyakrá yámar mek tokore yakrá Kwarén ‘Aesio’rá sér. Aea pwarará, am pan fápákaria, mao námoku éréképá yáarak i konámp arop fárákapamp yaek nénk nángo, mao am koumteouráp arop táman nénk.

²⁰ Aenapo, am arop fárákap ponankor fépéria wae yare. Aenapo, fir ankwampmwaek tankáp nángo, koupoukarea éntér-sámpramp basket mek kákapo, top-popwarámpimpon.

²¹ Am arop fárákap te 5,000 niamp arakerao fáriapon. Am te koumteou tarápu te kouroump mono. ✧

Jisaso ént yumunturik koropámp kar

Mak 6:45-52; Jon 6:16-21

²² Jisaso námoku éréképá yáarak i konámp arop fárákapan sérrá, “Yumo manénkir bot mek kounkouria ént aokore ankwampmwaek fi mwaek tukupenke.” Aeria maok, námoku mwar koumteouráp arop fárákap tirá kérép naeria.

²³ Mao kourmteouráp arop tirá kérépá pwarará, námoku mwar narek faonkwe wi fek Kwarén kar toropwap naeria. Wae kumur nánko, mao námoku mwar am faonkwe wi fek yak.

²⁴ Bot waeman akwapea ént aokore tokwae kuk nánko, ouwi bot me kour mwaeknámp koroepa bot panánkár. ✧

²⁵ Aenánko, wae wakor naenámp fápaé nánko, Jisas námoku ént yumunturik koroepa am fárákamp wonae fik.

²⁶ Aenánko, am fárákamp mao ént yumunturik koropnámp nkea, kour me woukouria sérrá, “Námwan nkote! Ént arop kwataerao korop ri kane!” Aeria apápria fépénénka wae. ✧

²⁷ Aenapo, Jisas am fárákapan koupour kar sérrá, “Yumo sánánkar kárakáre fek yakápenke! Máte ono támao korop nampono. Yumo apápi kwaponono!”

²⁸ Aeránko maok, tá Pita maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Tokwae Kar e! Amo nap kwamp te, amo onan sénapo, ono kor ént yumunturik amonapok korop nae.”

²⁹ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Amo koropae!” Aeránko, Pita wae bot pwarará ént yumunturik Jisasnámpok akwap.

³⁰ Aenámpao maok, ouwi tokwaeran nkea apápria wae, ént mek pikria Jisasén sérrá, “Tokwae Kar, amo onan yaewourae!”

³¹ Aeránko Jisaso koupour kar yae paprá Pitan yae tokoroepa sérrá, “Amo te mér tokwae mono. Amo apaeritea anánkaopwe ninik sámp napon?”

³² Aeria Jisas ntia Pita wae bot mek korokwap nepo, ouwi tokwae wae pwar.

³³ Aenánko bot mek tankápnap arop fárákamp man loturia sérrá, “Kare kar, amo te Kwaromp Tárápono!” ✧

Jisaso Genesaret mek kápae kare touwenap arop fwapokwaprá kákámp kar

Mak 6:53-56

³⁴ Mao wae am ént aokore kuk meknámp pirékarrá tukupea nkamwae fik apár Genesaret mek.

³⁵ Aenapo am mekamp kourmteouráp arop Jisasén wuri nkea maok, am fek wonae fik mwaeknámp kápae kare némpouk kar sámp-kérépá napo, am fárákapao kápae kare touwenap arop Jisasnámpok éréképá korop.

³⁶ Aeria am fárákapao Jisasén sérrá, “Amo taki yakrá, waráp pourou yénképá yak napo, am arop fárákapao waráp waempyam fu fek toupoukour napo, am fárákapamp touwe wae fwap naenámpo.” Takrá séri pwarará maok, maomp pouroukamp waempyam fek yae papnap arop fárákapamp touwe warko wae fwap námpono. ✧

15

Kwaromp lo appeyaenámpo loan kwe-pwarnámp kar

¹ Am ke fek Farisi fákáre ntia lo mérnep arop fárákamp Jerusalem meknámp Jisasnámpok koroepa sérrá,

² “Apaeritea amo éréképá yárák i konap arop fárákamp nomp appeyaenápo nomwan sápap lo kar ták-sinapono. Am fárákamp fár mwarianap ke fek te yae yárár i konapaok mo nap tene.”

³ Nopok Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Apaeritea yumo Kwaromp lo kwe-pwarará, yiráp tékénouamp loak saráp tukup napon?”

⁴ Am te Kwaro sérrá, “Amo ankár waráp éntupwar naropwaromp karwaokampo.’ Tá ‘Arop náráp éntupwar naropwarén kar kwatae séria te, am arop ankár sumpwi naenámpo.’ ✧

⁵ Aeno yumo te arop fárákapan ‘Araken’rá sér i konapon: ‘Yumo mani ankank yiráp éntupwar naropwarén yaewour mwanapan kor, am anánkwapan sérrá, “Ono wae am ankank te Kwarén sánk nanampria nánapi páte nampara, yumwan nénk mono”rá fwap sénanapono.’ Yumo aerá sér i konapono.

⁶ Am taknap ninik támao yumo Kwaromp kar apárok sámp-anámprá yiráp tékénou káknap loan saráp narek samp-tukup napon.

⁷ Yumo te kwekár i konap aropono! Profet Aisaia te waeman yumwan táman kare sénámpon:

⁸ “Am arop fárákamp te náráp kar mwar onomp e sakap napono.

Aeno maomp ninik te onan panek yakáp napon.

⁹ Am fárákamp aropamp lo karan saráp

fárákápria sérrá,

“Máte Kwaromp karono.”

Aenapara,

am fárákáp te onan kwaporok mwar lotu naponon.' * ✱

Ankank arop ninik mek oumi pap konámpp kar

Mak 7:14-23

¹⁰ Aerá séria maok, Jisas koumteouráp aropan koropenkrá wumwiria maok sérrá, "Yumo te fwapi wawia ninik kourenke.

¹¹ Ankank táp mek pik námp te arop ninik mek kwatae pap mo i konámpono. Aeno ankank arop ninik mek yak námpao maomp táp meknámp ek oukur korop námp te, am támao arop ninik mek kwatae pap námpon." ✱

¹² Am ke fek táman Jisas éréképá yarak i konámpp arop fárákáp koropea Jisasén sérrá, "Ae te amo Farisi fákáre waráp kar wawia kokwarok nap te wae mér rape?"

¹³ Aerapo maok, nopok Jisas arakrá sér, "Onomp yámar mekamp Naropwar te mao wae yopwarrápono. Kápaé kare ankank mao námoku yoro moi tari námpan te, am ponankor fi make mokwap naenámpon.

¹⁴ Yumo am Farisi fákáre námoku mwar taki yakápanápon pwarenke! Am fárákáp te yi wuri yakáp napao ankwap yi wuri yakáppap arop fárákapan mwae kup yéknép mwaria napon. Aenapan maok, yi wurumpi yaknámp arop ankwap yi wurumpi yaknámp aropan mwae kup yéknépria te, énékér apár me mek pik nerea nepon." ✱

¹⁵ Táte Pita Jisasomp kar pwarokwaprá arakrá sér, "Amo am arop ninik mek oumi papnámp kar fi wounáp nap yinan érik fárákarrá sénapo, yino wa mwáro."

¹⁶ Jisas nopok sérrá, "Yumo kuri oukoumwan épérép rape?"

¹⁷ Ae te kápaé kare ankank táp mek pikianánko, yare mek tankea tukwi mwae-párák akwapea tukwi nap mek pik námp te mér mák rape?"

¹⁸ Aeno ankank táp meknámp ek oukur korop námpao maok, am te ninik meknámp korop námpon. Aenámpara, am támao maok arop ninik oumi pap konámpon.

¹⁹ Ankank ninik meknámp koropánk i konámpp te arakono: Ninik kwataenap, táte arop sámp-wouroump mwanap ninik, tá poumou nap mekamp yupu kokopor mwanap ninik, tá pwarápaé sánk konámpp kokopor ninik, tá oukun i konap ninik, tá arop kot nap fek kwekárá sér i konap ninik, wouroump sokwak i konap ninik. ✱

²⁰ Ará ankank támao maok, arop ninik mek oumi pap konámpon. Aeno arop manénkir yae yárár moi yakrá fir fárámp te aropamp ninik mek oumi pap mono."

Ankwap fi mekamp yupu Jisasén mér karimp kar

Mak 7:24-30

²¹ Jisas am némp pwarará ankwap fi arop yakáppap taun Tair ntia Saidon mekmwaek akwap.

²² Aenángo Kenan fi mekamp yupu ampok yak námpao maonámpok koropea Jisasén tékén arakrá sér, "Tokwae Kar, Devitomp ou fekamp táráp e! Amo ankar onan aropompae! Kwatae-arop onomp yupu-táráppap pourouk woukoupea kwatae papáne!"

²³ Aeránko maok, Jisas te am yupuan kar pwarokwaprá sér mono. Mao éréképá yarak i konámpp arop fárákapa koropea Jisasén sérrá, "Mámá yupu má nomp wakmwaek wumwirá koropáne. Amo sámp-kérép napo akwapano."

²⁴ Aerapo maok, tá nopok Jisaso sérrá, "Kwaro anan ankwap firan yaewouraeria sámp-kérép mo. Israel fi mekamp sipsip moyakáp napantá Kwaro onan sámp-kérép námpono."

²⁵ Aeránko maok, am yupu koropea Jisasomp wonae fik kwaráp torokomprá me kor woukoupria sérrá, "Tokwae Kar, amo onan yaewourael!"

²⁶ Tá nopok Jisaso maomp kar pwarokwaprá wounápprá sér, "Takria nomo tárápuamp fir sámpea asan * sánkantáno."

²⁷ Aeránko maok nopok yupuo sérrá, "Tokwae kar e! Amo te waeman kare kar sénapon. Aeno nap mek yakáppap as te naropwaro fánámp fir tiri párakop pikrink nánko, fwap am tirá fári konaponon."

²⁸ Mao aerá séránko maok, Jisaso am yupuamp kar pwarokwaprá arakrá sér, "Waráp mér te tokwae kar námpara, amo sámp naeria kikiank nap take pourouráp amo fwap sámp nanapon." Aeránko maok, am ke fek táman maomp yupu-táráp wae fwapimpono. ✱

Jisas kápaé kare touwenap arop fwapokwaprá kákámp kar

²⁹ Oukoumwan Jisas am némp pwarará Galili ént aokore wonae fik akwap. Aea maok poka narek faonkwek tank.

³⁰ Aenángo, kápaé kare koumteouráp arop fárákáp koropea maomp wonae fik koupoukour. Am fárákapa pu kwataenap arop, yi néneráp arop, kour korokorenámp arop, tá top

✱ 15:9: Ais 29:13 ✱ 15:11: Mt 12:34 ✱ 15:14: Mt 23:16 ✱ 15:19: Ga 5:19-21 * 15:26: 24 ntia 26: 'Tárápu' ntia 'sipsip'rá sénámp te, Israel firan sénámpon. 'As'rá sénámp te, ankwap fi aropan sénámpon. ✱ 15:28: Mt 8:10,13

kor aompi yaknám arop, tá kápae kare ankwap touwenap aropan kor éréképá koropea Jisasomp pu wonae fik kák. Aenapo, mao am arop fwapokwaprá kák.

³¹ Aenánko am arop fárakap táman nkea kokorokoria sérrá, “Wakwe! Am top kor aompiyaknám arop kar sénámpwae! Kour korokorenám arop warko fwap námpwae! Tá pu kwataeráp arop fwap yarak námpwae! Tá yi néneráp arop fwap nke námpwae!” Aeria maok, am fárakap Israel firamp Kwaromp e sakapiapon.

*Jisas 4,000 arop fir nénkámp kar
Mak 8:1-10*

³² Takia pwarará Jisas námoku éréképá yarak i konám arop fárakapan wumwi nángo, korop napo sérrá, “Ono mámá arop fárakapantá yonkwae touwe nampono. Mao onont wae yinink yae yakápi napao fir mo námpono. Ono te yae porokwe make tirá kérép mono. Takria arop ankwap yae porokweraoia mwaeoak poporokweantáno.” ✧

³³ Tá nopok mao éréképá yarak i konám arop fárakapao sérrá, “Máte arop yak mo apárono. Nomo maokamp kápae kare pan mámá arop ou tokwae má pwi naenámpono?”

³⁴ Tá nopok Jisaso am fárakapan sérrá, “Yumo pan apaekamp tankáne?” Nopok am fárakapao sérrá, “Yinomp pan te fákáne tank námpono. Tá ankákárank éntékam kánanke tankáp námpono.”

³⁵ Aerapo maok, tá Jisaso am kounteouráp aropan sérrá, “Yumo apárok tankápenke.”

³⁶ Mao am pan fákáne sámp, éntékam ankákárank tia Kwarén ‘Aesio’rá séri pwarará, fápákaria mao éréképá yarak i konám arop fárakapamp yaek nénk. Aenánko, am kounteouráp aropan nénk napo,

³⁷ wae ponankor fépéria pwi. Aenapo maok, tá oukoumwan ankwapmwae tankáp nángo, Jisasomp arop fákáre am fir koupoukarea fákáne basket mek kák napo, top koupour yak.

³⁸ Am fáráp arop te 4,000 niamp arake. Aenámpna maok, yupu ntia táráp te kouroump mono.

³⁹ Takia Jisaso am kounteouráp arop fárakap tirá kérépea pwarará, bot mek korokwaprá apár Magadan mekmwae akwapámpo.

16

Jisasén ‘Kwaromp kárákáre yénkép napo nke mwar’rá sériap kar

¹ Farisi fákáre ntia Sadyusi fákáre koropea Jisasén mokoponrá nke mwaria man sérrá, “Amo ankár yámar mekamp Kwaromp kárákáre yénkép napo, yino nke mwaro.” ✧

² Aeapan maok, nopok Jisas am fárakapan sérrá, “Kumur mek yumo nke napo, yámar noumouri nángo, nkea sérrá, ‘Oukoumwan te yámar kwapwe naeane.’

³ Tá koumounek yumo arakrá sér i konapono: ‘Yámar mek támáre nángo, oukoumwan te ouwi warákam korop naeane.’ Tá kare! Yumo waeman take pourouráp ankank nkea yae-párak yámar mek yurukup i konapan maok, yumo oukoumwan mámá ke fek koropánknám ankank fwapia yurukup mo napon.

⁴ Yumo te Kwarén pwarnap kounteouráp arop kwataerao ‘Kwaromp kárákáre nke mwar’rá sénapon. Aenapan maok, ono yumwan Kwaromp kárákáre ankwap ankárank yénkép mono. Yumo Jonanimp kárákáre aran saráp nke mwanapono.” Aerá séria Jisas wae am fárakapan pwarará akwap. ✧

*Yisan wounáprá sénámp kar
Mak 8:14-21*

⁵ Jisaso éréképá yarak i konám arop fárakap wae ént aokore tokwae tápampea tukupea nkwanwae fik napao maok, am fárakap te pan sámp mo, nik mo pwarará tukup.

⁶ Aenapo maok, Jisaso am fárakapan sérrá, “Yumo fwapia taokeyakápria yumo Farisi fákáre ntia Sadyusi fákáreramp yisan mér kar kipo.” ✧

⁷ Aenánko, am arop fákáre námoku támao téréménkrá arakrá sérrá, “Am te nomo pan sámp mo, yaenémpi korop námpan sénámpo.”

⁸ Jisas wae am fárakapamp kar wawia sérrá, “Yumo te yiráp mér kánanke kare námpono. Yumo apaeritea yumoku sérarrá, ‘Yino pan mo námp’rá sérarapon?”

⁹ Ae te yumo oukoumwan mér mo nap nie? Ae te yumo 5,000 aropao pan éntik fépéria napo te, apaekamp basket mek tirá kákapono? ✧

¹⁰ Ae te yumo pan fákáne 4,000 aropao fépéria napo, ankwapmwae tankáp nángo te, apaekamp basket mekia kákapono? ✧

¹¹ Ae te mokopono? Yumwan ono 'Pan sámpenk'rá sér moi namp te, yumo mér mo napon? Ono sérrá: Yumo ankár Farisi fákáre ntia Sadyusi fákáreramp yis te yumo ankár fwapia mér kar kipo."

¹² Aeránko maok, am fárakapao wae mér, Jisas te ankár 'Pan mekamp yisan mér kar kip'rá sér mono, 'Am fárakap ankár Farisi fákáre ntia Sadyusi fákárerao yénkrá farákáp konap karan mér kar kip'rá sénámpónrá ninikiapon.

*Pita Jisasén 'Krais'rá sérímp kar
Mak 8:27-30; Luk 9:18-20*

¹³ Jisas akwapea taun Sisaria Filipai mekmwaekria maok, mao námoku éréképá yarak i konámp arop fárakapan turunkrá, "Koumteouráp arop fárakap te Aropamp Táráp onan te wanonorá sénapon?"

¹⁴ Aerá turunkánko maok, am fárakapao sérrá, "Amwan te ankwap fárakapao 'Arop ént mek éné i konámp Jon'rá sér. Ankwap fárakapao 'Mao te Elaija'rá sér. Ankwap fárakapao 'Mao te Jeremaia', tá 'Ankwap profet'rá sénapon." *

¹⁵ Aerapo maok, tá Jisaso am fárakapan sérrá, "Yumoku kare te onan te 'Wa'rá sénapon?"

¹⁶ Aeránko maok, Saimon Pita maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, "Amo te Krais, * amo yiki yak konámp Kwaromp Tárápono." *

¹⁷ Aeránko maok, Jisas maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, "Jonomp táráp Saimon, Kwaro amwan ourour sánk nánko, amo waeman kare sénapon! Apárokamp arop ankwapao am kar amwan yénpé mono. Onomp Naropwar yámar mek yak námp mao támao amwan yénpé námpono. *

¹⁸ Ono amwan sérrá: Amo te Pita. Amo te yumwino. Ono am yumwi yumuntuk onomp sios am fek yoro nanampono. Aenanko sumpwiramp kárakáre te am siosén apárok tirá épér mono. Ono amwan Kwaro náráp firáp taokeyak konámp némpoukamp méni fekamp ki sánk nanampono. *

¹⁹ Apae ankank amo apárok mapek taokor napo te, Kwaro kor yámar mek taokor naenámpón. Tá apae ankank apárok mapek aokorop pwar napo te, Kwaro kor yámar mek aokorop pwar naenámpón." *

²⁰ Aeria maok, Jisaso námoku éréképá yarak i konámp arop fárakapan kar kárakáre fek 'Yumo arop ankwapan "Mao te Krais támaono"rá séri kwaponórá sérímpón.

*Jisas 'Námo sumpwia fárámp nanamp'rá sérímp kar
Mak 8:31-38; Luk 9:21-27; Jon 12:23-26*

²¹ Takia pwarará am ke fek táman Jisaso mao éréképá yarak i konámp arop fárakapan sérrá, "Ono ankár Jerusalem mek akwap nanampon. Aenanko, lotu taokeyakáp konap arop ntia pris tokwae fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop mao onan touwe tokwae sámp napo, sámp nanampon. Takia am fárakapao onan faropea pap napo, péri me mek páte napo, yininki yakea nanko, Kwaro onan warko fárámpá pap naenámpón."

²² Aeránko Pita man warámpá akwapea mwar fek yoporrá sér, "Tokwae Kar, amo te tak mo karenono. Amo am sénap kar te waráp pourouk koropantáno."

²³ Aeránko maok, Jisaso sámp-arákarrá Pitan nkea sérrá, "Satan, amo nkwampok akwape! Amo onomp mwae kup taokor kwapono. Amo te Kwaromp ninikaok mono, aropamp ninikaok saráp napon."

²⁴ Aeri pwarará Jisas náráp éréképá yarak i konámp arop fárakapan sérrá, "Arop onomp wakmwaek korop naenámp kwamp te, ankár námokuráp ninik te wampwe pwarará, ono touwe sámp nampaokria maok, onomp wakmwaek korop naenámpón. *

²⁵ Arop námokuráp yiki yak námp sámp-fákeyak naerianámp te, maomp yiki yak te akwapá moyak naenámpón. Aeno táte arop ankwap onan ninikria náráp yiki yak wampwe pwar námp te, mao fwap námokuráp yiki yaká yak sámp naenámpón.

²⁶ Táte arop ankwap apárokamp kápae kare ankankan saráp sámprá yak námpao maok, mao yiki yaká yak naenámp mo nánko te, am kápae kare ankank te mokopia man yaewour naenámpón? Arop te apae ankank man sánk nánko, warko náráp yiki yak naenámp am fek yamokwapea sámp naenámpón?

²⁷ Ono makrá sénamp te, Aropamp Táráp maomp Naropwaromp wae tokwae ntia maomp ensel fákáre méntia ék naenámpón. Am ke fek mao ponankor koumteouráp aropainap ankank yurukupia nopok take pourouráp nénk nae-námpon. *

²⁸ Ono yumwan kare kar sénampón: Mámá yakápnap arop ankwap fárakap oukoumwan sumpwi mo, yakápria, manénkir Aropamp Táráp † king yoroia ék námp ankár nke

* **16:14:** Mk 6:14-15 * **16:16:** "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 fekamp kware 68 fek nkeae. * **16:16:** Jo 6:69

* **16:17:** Mt 17:5 * **16:18:** 1 Ko 3:11; Ap 4:10-12; Ef 2:20 * **16:19:** Jo 20:23 * **16:24:** Lu 14:27 * **16:27:** Mt

25:31; 26:64; Mk 8:38; Lu 9:26; Ro 2:6; 1 Pi 1:17; Yé 22:12 † **16:28:** "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 fekamp kware 84

fekamp kar nkeae.

mwanapon.” ✱

17

Jisasomp pourou mek wae tokwae nkeap kar

¹ Takia tokwampok yae akwap tenánko, Jisaso Pita, Jems, maomp ankwapnáþ Jon, makia éréképea ankwap faonkwe tokwae narek karaok pokea, mao námoku mwar yakáp.

² Aeapo maok, am fárakapao nke nap fek Jisasomp pourou mwar pourourápi akwap. Maomp yimetáp te yámarao tákapnáþ wae tokwae niamp, tá maomp waempyamráp ankank te wupwi kor kareria, wae tákapa wae. ✱

³ Aenánko, wokwaek kar yakep arop yawor Moses ntia Elaija * am fek koropea méntér yakria Jisasént kar sénépo, am arop yaworan kor wae nke.

⁴ Aeria maok, Pita am táman nkea Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e! Nomo mapek yakáp mwanáþ te kwapwe karenó. Amo ‘Takae’rá sénépo te, ono fwap sákae yininkaopwe mapek woukour nanampono. Ankwap waráp por, ankwap Mosesompor, ankwap Elaijampor.”

⁵ Oukoumwan takrá sérrá yak nángo, am fek táman wae tákap-náþ koumwe wupwi ékia am fárakapan oupourou. Aenánko am meknáþ arop kar niampao am yininkaopwean sérrá, “Mámáte onomp Tárápono. Ono man warákár tokwaeria ono man yonkwae káráþ nampono. Yumo ankár maomp kar wa kipo.” ✱

⁶ Aeránko, am arop yininkaopwe am kar wawia me kor woukourrá apárok yimetáp kákrá apáp tirinka waeapon.

⁷ Aenapo Jisaso am fárakapamp wonae fik koropea maomp pourouk yae papria sérrá, “Yumo apápi kwaponó. Feráþpenke!”

⁸ Aeránko feráþprá narek nke napo maok, arop ankwap te yak mono. Jisas mwar yak nángo nke.

⁹ Takia maok, mao wae faonkwek pwarará émpi fek pikria Jisaso am fárakapan kar kárákare sérrá, “Yumo arop ankwapan yumo nkenap ankank mámáte séri kwaponó. Ankár yakrá akwape Aropamp Táráp apár me meknáþ Kwaro warko fáráþpá pap-náþ ke fek naenáþpon.”

¹⁰ Aeránko maok, mao érékéþá yarak i konáþ arop fárakap man turunkrá, “Mokopia lo yénkrá farákáþ konap arop fárakap sérrá, ‘Elaijamékir warko korop nángo, Kraís wakmwaek korop naenáþ’rá sénépon?” ✱

¹¹ Tá nopok Jisaso sérrá, “Am te kare, Elaija ankár koropea káþae kare ankank fwapokwap naenáþpon.

¹² Ae naenáþpan maok, ono yumwan sénampon, Elaija te wae korop náþpan maok, arop fárakapao man wuri nke moiaka námoku man nkwaekwe make naponó. Aropamp Táráþan kor sámpea takia pap mwanaponó.” ✱

¹³ Jisas takrá sénánko, mao érékéþá yarak i konáþ arop fárakap wae méria, mao te arop ént mek nér i konáþ Jonén sérianrá ninikiáþon. ✱

Jisaso kwatae-arop woukoupeyáknáþ táráp fwapi papáþ kar

Mak 9:14-29; Luk 9:37-45

¹⁴ Wae tukupea koumteouráþ arop ou yakáp nap fek napo maok, arop ankárankamp koropea Jisasomp wonae fik kwaráþ torokomprá arakrá sér,

¹⁵ “Tokwae Kar e! Amo onomp poumou-táráp má aropompae! Mao te mánmánria maomp pourou te kwatae kare yak náþpon. Káþae kare por yaomwi mek piká páráþap, tá káþae kare por ént mek piká páráþap.

¹⁶ Mak i konáþpan waráþ érékéþá yarak i konap arop fárakapaonapok waráþpá akwap nanko, am fárakap te fwapi pap mwanap pourou mo naponó.”

¹⁷ Aeránko maok, nopok Jisaso arakrá sér, “Yumo koumteouráþ arop yumo Kwarén mér moria, onomp kar yowunkwe mwaek sinap te, ono apaekampor yumont yak nanko, yumo onan wanonorá mér mwanapon? Apaekampor yiráp káþae sámprá yumwan yaewour saráp yak nanampon? Yumo am táráp mampok waráþþ-sankoropenke.”

¹⁸ Aeria maok, am kwatae-aropan yoporánko, am táráþan pwarará worokor akwap nángo maok, oukoumwan táman am táráp wae kwapwe kare.

¹⁹ Aenko mao érékéþá yarak i konáþ arop fárakap koropea Jisasén turunkrá, “Yino te mokopia kwatae-arop yéréþerá kéréþ mwanáþþ pourou mo náþpon?”

✱ 16:28: Mk 9:1; Lu 9:27 ✱ 17:2: 2 Pi 1:16-18 * 17:3: ‘Moses ntia Elaija’: Moses te lo farákáþnáþ arop. Elaija te Kraís korop naenáþpan profet kar sérariap ou mekamp profetono. Jisas te lo kar ntia profet fákáreráo sériap kar táman wae pwi pap náþpono. ✱ 17:5: Mt 3:17 ✱ 17:10: Mal 4:5 ✱ 17:12: Mt 11:14 ✱ 17:13: Lu 1:17

²⁰ Táte Jisas am fárákapan sérrá, “Yiráp mér te kánanke kwarok námpara, yumo te pwi mono. Ono yumwan kare sénampon: Yiráp mér mastet ki kánanke niampao kuri, yumo fwap māmá faonkwe man sérrá, ‘Amo fárámpea ankwapmwae akwapaē’ napo te, mao ampok akwap naenámpon. Yumo tére ankwap yumwan pwi mo naenám te yak mono. ✧

²¹ Take pourouráp kwatae-arop yérépe mwanap mwae kup te ankwap yak mono, Kwarén sér mwarea nap fek fir wuri mwanap mwar yak námpon.”

*Jisas námoku sumpwi naenám ankwap por sérimp kar
Mak 9:30-32; Luk 9:44-45*

²² Jisas énéki Galili mek tukupria maok, mao éréképá yárák i konám arop fárákapan sérrá, “Aropao Aropamp Tárápan ankwap fárákapanp yaek pap mwanapon.

²³ Aenapo am fárákapa faropea péri me mek páte napo, yinink yae yakea warko fárámp nae-námpon.” Aeránko maok, mao éréképá yárák i konám arop fárákap am kar wawia yonkwae touweria ninik tokwae. ✧

Jisaso lotu nap tokwae mek takis mani sirarámp kar

²⁴ Wakmwae am fárákap tukupea Kaperneam mek napo maok, lotu nap tokwae mekamp takis sámp konap arop fárákap koropea Pitan arakrá sér, “Yiráp tisa te lotu nap tokwae mek takis sir ko-nám nie?” ✧

²⁵ Aerapo maok, Pita sérrá, “Yeno. Wae sir ko-námpono.” Aeria mao wae nap mek youmpea Jisasén am táman sénaeria námpa maok, Jisaso manénkir Pitan wounáprá turunkrá, “Saimon, amo ník nap te apaeno? Apárokamp king fákáre takis sámp nap te, ankwap fi aropao nap fekamp sámp konap ni, námokuráp firáp aropao nap fekamp sámp konap nie?”

²⁶ Aerá turunk nángo maok, nopok Pita sérrá, “Ankwap fi aropao nap fekamp sámp konapono.” Aenánko nopok Jisaso man sérrá, “Takinanánko te námokuráp fi arop te takis sir mono. Apárokamp kingao tak i konapao maok, nomo Kwarompara, lotu takis sámp mono.

²⁷ Aeno lotu nap tokwae mekamp takis ti konap arop nomwan yoporantáno. Amo akwapea ént aokore mek wouk-sirarea éntékam manénkir érékép nap maomp top kor kununkwapea am mekamp mani náparamp sámpae! Amo am mani sámpa am fárákapan sámp napo, nomo énékér nomp takis pwi naenámpon.”

18

Kwaro maomp firáp taokeyaknám mek wa tokwae kari yak námpono’rá sénám kar

¹ Am ke fek Jisas éréképá yárák i konám arop fárákap Jisasnámпок koropea sérrá, “Kwaromp firáp taokeyaknám mek te wa narek tokwae kari yak námpon?” ✧

² Aerapo maok, Jisaso táráp kánanke ankwap koropae ránko koropea am fárákapanp amore mek fokopeyak nángo yénkép.

³ Aeria mao sérrá, “Ono yumwan kare kar sénampon: Táte yumo épér morok táráp kánanke niamp arákár moria te, Kwaro náráp firáp taokeyaknám mek te yoump me karenó. ✧

⁴ Arop námoku te wampwe pwarará, épér morok tárápao yak konám niamp námpa maok, am arop te Kwaro náráp firáp taokeyaknám mekamp arop ponankor kámákár akwap námpon. ✧

⁵ Táte arop ankwap onan ninikria mámake pourouráp táráp kánankeran warákárria warámp nám te, mao onan kor warákárria warámp námpon.” ✧

*Arop ankwapamp mér nám kwatae pap konám kar
Mak 9:42-47; Luk 17:1-2*

⁶ Jisaso warko arakrá sér, “Aeno táte arop ankwapao táráp kánanke onan mér námpan maonianánko am táráp onan mér nám pwar nám te, wae manénkir arop fárákapa am aropamp yápare kor fek yumwi tokwae tokoroepa man ént you tokwae mek sitenapo, tak moano mpupo.

⁷ Apárokamp arop fárákap arop ankwapan yampourou napo, mao kwatae ninik nap te am yampourounap arop fárákap te koupoutáráp nape. Tá kare, kwatae ninik te waeman korop námpan maok, am kwatae ninik sámpá koropá papnám aropao maok koupouteane.

⁸ Táte waráp yae kor, tá waráp pu kor támao amwan kwatae ninik mwae sakwap naerianánko te, amo ankár am waráp pu kor ni, yae kor nie, am karámp-tákapea siramp. Amo takria maok, yae kor ankárank mwae ni, pu kor ankárank mwae nie, am fek fwap yiki yak nanapon. Takria amo pu kor ntia yae kor énékér mwae yak napo, amwan torokwar mo i konám yaomwi mek sirantáno.

⁹ Táte waráp yirao amwan kwatae ninik mwae sakwap nángo te, wampweno. Amo am yi ankwapmwae wur-sirarea ankárank mwae yi fek saráp yiki yak sámpá yak nanapon.

Takria amo énékér mwaeek yi sámpá yak napo, amwan ponankor yaomwi tokwae mek sirantáno.

¹⁰ Yumo fwapia mér kip: Takria yumo mekamp ankwap ankárankampao am kánanke-táráp tárápu te kánanke kwataerao námpwe mwanap. Mono. Ono yumwan arakrá sénampon: Yámar mek te am fárákapan taokeyakáp konap ensel fákáre * te onomp Naropwar yámar mek yak námp, maomp yimetáp te wae nke konapon. ✧

¹¹ Am te apae riteanápe, Aropamp Táráp te arop fárákap moyakáp napan warko érékép naeria ék námpón.” ✧

Sipsip moyak konámp wounáp kar

¹² Tá Jisaso warko arakrá sér, “Yumo te mokoprá ninik rape? Arop ankárankampao 100 sipsip wunianánko, táte sipsip ankwap ankárank moyak nángo te, mao te akwapea oupouroung mo naenámp nie? Mono. Am 99 sipsip faonkwek yakáp napo pwarará ankárankamp moyak námp táman oupouroung i konámpón.

¹³ Ono yumwan kare kar sénampon: Mao am sipsip akwapea oupouroungia warámpria te, am sipsip ankárankan warákár námp te am 99 fwap yakáp nap táman warákár konámp kámákár akwap námpón.

¹⁴ Aeno taknámp yiráp Naropwar yámar mek yak námp, mao kuri mómá tárápu kánanke-táráp má ankwap moyak te ‘Mono’ ria námpón.”

Arop ankwap kwatae ninik napo man fwapokwap mwanap kar

¹⁵ Tá Jisaso warko arakrá sér, “Táte waráp ankwapnápo amwan kwatae niniki tenánko te, amo akwapea méntér yumoku mwar tankria maomp kwatae ninik érik yéncépampo. Táte mao waráp kar wa námp te, amo am aropan warko warámp napo, yumo énékér ankárankamp ninik fek yak nepono. ✧

¹⁶ Tá mao waráp kar wa mo nángo te, amo ankár arop ankárank, anánkaopwe arake éréképá akwapea waráp ninik sénapo, nopok am aropao sénámp kar anánk, yinínkaopwe arakerao wa mwanapon. ✧

¹⁷ Aeno táte mao am fárákapamp kar wa mo nángo te, amo ankár sios fákárean sérampo. Táte mao siosomp karan kor wa mo nángo te, mao te waeman Kwarén mér monámp arop ntia takis sámp konámp arop niamprá ninikampón.

¹⁸ Ono yumwan kare kar sénampon: Ankank ponankor yumo apárok mapek taokor napo te, am táman Kwaro yámar mek taokor naenámpón. Tá ankank ponankor yumo apárok mapek aokorop pwar napo te, táman Kwaro kor yámar mek am aokorop pwar naenámpón. ✧

¹⁹ Ono warko yumwan sénampon: Táte yumo má apárok yakáp nap fekamp anánkaopwerao ankárankamp ankank sámp neria, ankárankamp ninik fek kar toropwap nepo te, onomp Naropwar yámar mek yak námp fwap am anánkaopwerao am ankank nénk naenámpón. ✧

²⁰ Ye. Táte arop anánkaopwe yinínkaopwe arakerao onan ninikia ankwap fek koupoukour napo te, onoku am fárákapamp ou mek yak nanampon.”

Tére arop maomp ankank kwaporok sámp nap nik mo pwar monámp kar

Luk 17:3-4

²¹ Am ke fek táman Pita koropea Jisasén turunkrá, “Tokwae Kar, apaekampor onomp ankwapnápo onan nángo, ono maomp kwatae ninik nik mo pwar nanampon? Ae te fákánek por nie?”

²² Tá nopok Jisaso man arakrá sér, “Ono amwan ‘Fákánek por wae támaono’rá sér mono. Ono sérrá, ‘Fákánek fére-sámpramp fákánek por’rá sénampon.

²³ Aeno, Kwaromp firáp taokeyak konámp te, king ankwapao náráp tére aropao, ankank nánkár nopok sánk mwanámpria kwaporok tia napo, am tére aropan kwaporok tinap ankank fwapokwap námp niampono.

²⁴ Mao am téreria am nopok sánk mwanámpria, kwaporok sámpnámp arop warámpá tukup napo, am arop te 10 milion kina kwaporok sámp námp, mao te nopok sánk mono.

²⁵ Aenámpao maok, am nopok sánk naenámp mo nángo, kingo arop fárákapan sérrá, ‘Am arop ntia maomp yupu, maomp tárápu, maomp kápae kare ankank arop ankwapan sánkea, am fekamp mani mao kwaporok sámpnámp ankank fek nopok sankoropenke.’

²⁶ Aeránko maok, táte am maomp tére konámp aropao koropea kingomp wonae fik kwaráp torokomprá man arakrá sér, ‘Amo onan aropompria kánámpár yépékae. Nánkáráp waráp ankank kwaporok sámp nampara, ponankor nopok sánk nanampono.’

* **18:10:** “Taokeyakáp konap ensel’rá sénámp te, Juda firamp ninik te arop ponankor te ankákárank ensel man taokeyakáprá, Kwaromp wonae fik akwap-korop konámpná mérrá napon. ✧ **18:10:** Lu 15:1-7 ✧ **18:11:** Lu 19:10

✧ **18:15:** Lu 17:3; Ga 6:1 ✧ **18:16:** Jo 8:17 ✧ **18:18:** Jo 20:23 ✧ **18:19:** Jo 15:7

²⁷ Tá maomp arop tokwae am tére konámp aropamp kar wawia man aropompria maok, mao kwaporok sámpnámp ankankan kor 'Nopok sámp kwapono, wampweno'rá sér.

²⁸ Takia pwar náńko, am tére arop ek akwapea nke náńko, mao énéńkér tére konep arop ankwap maomp 10 kina 'Nopok sáńk nanamp' ria kwaporok sám pámp arop korop. Aenáńko mao náráp énéńkér tére konep arop táman sámpea, oumpour kor fek sámpá fákapá fákeyakrá yopor tokwaeria sérrá, 'Amo onomp 10 kina koupour nopok sápael'

²⁹ Aeráńko maok, tá méńtér tére konep arop támao man sérrá, 'Amo onan aropompia kánámpár yépekael! Náńkár fwap nopok sáńk nanampon.'

³⁰ Aerámpán maok, tá nopok mao monoria man sám-pkwapea kalabus mek pap náńko, yakea fwap am K10 nopok sáńk naenámp am fek akwapanoria.

³¹ Aenáńko maok, tá méńtér tére konap arop fárákap mao taknámp táman kokwarokria tukupea arop tokwaeran sér.

³² Aenapo arop tokwaerao am tére aropan sérrá, 'Amo te kwatae kare tére aropono. Manéńkír amo onan "Námwan aropompae" ria ém napo, amo am kwaporok tinap ankank "Nopok sámp kwapono" ri pwará nampon.'

³³ Ono amwan aropompi namp te, amo apaerá waráp méńtér tére konep aropan aropomp moi napon?'

³⁴ Aeria maomp arop tokwae am te yonkwae pwarámpea man kalabus nap taokeyak konap arop fárákapamp yaek pap náńko, mao man touwe kwatae sáńk napo, mao kwaporok sámpnámp ankank warko nopok sáńk naenámp, am fek akwapea pwar naenámp.

³⁵ Táte yiráp ankwapnápo yumwan napo kor, yumo yiráp ninik meknámp kar maonap kwatae ninik ník mo, pwar mo napo te, onomp Naropwar yámar mek yak námp mao kuri yumwan ankár taknámp naerámpon." ✧

19

Jisaso 'Poumou nap mekamp yupu pwar kwapono'rá sénámp kar

¹ Jisaso am kar fárákápea pwarará, mao distrik Galili pwararea, distrik Judia mek ént Jordan tápampará nkwanwaek fi mwaek akwap.

² Aenáńko kápae kare arop fákáre maomp wakmwaek tukup napo, am arop fárákapamp touwe am fek fwapokwapará párakop.

³ Aenáńko Farisi fákáre koropea Jisásén mokopean nke mwar ritea arakrá sér, "Ae te nomo nomp lo fek fwap nkwakwe make ankank fek poumou nap mekamp yupu pwar mwanámp nie?"

⁴ Tá nopok Jisaso am fárákapan sérrá, "Ae te yumo lo fek yaknámp kar am te nke mori kwapon? Am te arakrá sénámp: 'Wokwaek kar Kwaro kápae kare ankank yoromp fek, mao poumarop ntia yupu yoroi námpon.'" ✧

⁵ Aeria Kwaro sérrá, 'Arop náráp éntupwar naropwar pwararea yupunt koump námp te, am anánkwap waeman ankárankamp pouroui yak nepon.'" ✧

⁶ Aerá sénámpara, am anánkwap te warko anánkaopwe mono. Am anánkwap te waeman ankárankamp pourou támaonono. Aenámpara, ankank Kwaro koumpea pwate námp te, arop te poporori kwapono."

⁷ Aeráńko maok, Farisi fákáreao man sérrá, "Ae te Moseso nomwan lo sáприя sérrá, 'Arop fwap pas kumwia am yupuan sánkra am yupu pwarampo.' Aerá sérimp te mokopono?" ✧

⁸ Táte Jisaso am fárákapan sérrá, "Kwaro, yupu pwar kwaponesia am lo pap námpan maok, yumoku támao, yupu pwar mwará kárákáre napantá, Moseso yumwan, yumoku takenkria pwará námpon. Aeno wokwaek kar te am ninik yak mono."

⁹ Ono yumwan arakrá sér rae: Táte yupu ankwap aropént kokopor mo námpan maok, am poumaropao man pwarará, ankwap yupu sámp námp te, mao te náráp yupuan kwatae ninikria kokopor námpon."

¹⁰ Aeráńko maok, Jisaso éréképá yáak i konámp arop fárákapao man sérrá, "Táte arop yupurént yakáp i konap ninik takanáńko te, poumarop yupu sámp te wampweno."

¹¹ Aerapo maok, nopok Jisaso am fárákapan arakrá sér, "Kápae kare koumteouráp arop yumo sénap ninik am te ampaok mwanap pourou mono. Kwaro kárákáre sánknámp ankwap fárákapao saráp tak napon."

¹² Aeno yumo wawen! Nkwakwe make arop fárákap yupu ti mono. Mapekamp ankwap fárákap éntupwaro fárákap námp feknámpia kwaporok taki yakáp napon. Tá ankwap fárákap kémpiarák fár-pwate napo, yupu sámp mwanap pourou mo náńko, kwaporok yakáp napon. Tá ankwap fárákap Kwaro náráp firáp taokeyak konámp táman ninikria námoku támao, yupu

ti monora séria kwaporok yakap napon. Arop mamá kar fwap sámp naenámp kwamp te, sámpea ninik naenámp.

Jisaso tárápu kánanke-tárápan ourour nénkámp kar
Mak 10:13-16; Luk 18:15-17

¹³ Jisas am kar farákápan nángo, am ke fek táman arop farákápaio tárápu kánanke-tárápan maonámpok éréképa korop. Am farákápaio ninik te, Jisas am tárápuan yae papria ourour nénkanoria. Aenapo maok, tá Jisas éréképa yarak i konámp arop farákápaio am arop farákápan yopor.

¹⁴ Aenapo Jisas sérrá, “Yumo yopori kwapono. Am tárápu numwar ononampok koropanápono. Kwaro náráp firáp taokeyak konámp te mamake pourouráp arop farákápaio.” *

¹⁵ Aerá séria maok, mao am tárápuamp pourouk yae papea pwarará wakmwaek am apár pwarará akwap.

Ankank tokwaeráp arop tár-ménkiraoimp kar
Mak 10:17-31; Luk 18:18-30

¹⁶ Aenángo maok, arop ankárankamp koropea, Jisasén sérrá, “Tisa, ono te ankár mokopia kwapwe kare ninikria ono yiki yaká yak nanámp sámp nanámp?”

¹⁷ Táte Jisas am aropan sérrá, “Amo onan apaeritea kwapwe kare ninikan turunk rap? Kwar ankárankamp mwar kwapwe kareno. Táte amo yiki yak sámp naeria te amo ankár lo ponankor mántwaokampo.”

¹⁸ Aeránko nopok am aropao sérrá, “Mokope lonono?” Tá Jisas man sérrá, “Ará lo aráne: Amo arop sámp-wouroump kwapono. Yupuráp arop, poumouráp yupu, amo kokopori kwapono. Amo oukuni kwapono. Aropan kot napo, amo ‘Maoinámp’ ria kwekár kar ankwap séri kwapono.”

¹⁹ Amo ankár waráp éntupwar naropwaromp yae ankore mek yakria, maomp kar-waokampo. Amo ankár waráp pourouan aropomp i konapnámp taknámp, waráp nouropén aropompampo.”

²⁰ Aeránko maok, tá am arop tár-ménki támao sérrá, “Am lo ponankor te ono wae mántwaok i konámpono. Aeno ono apae ankankan mo nampon?”

²¹ Aeránko maok, Jisas man sérrá, “Amo ankár kwapwe kare nae nap kwamp te, amo waráp kápaie kare ankank aropan nénkea, am fekamp mani sámpea ankank monap arop farákápan nénkampo. Amo takria maok, yámar mekamp kwapwe kare ankank sámp nanapono. Aenanapara, amo te onomp wakmwaek koropae.”

²² Tá nopok am arop tár-ménki am kar wawia, ae te mokop nanámponorá ninik tokwaeria Jisasén pwarará akwap. Am te apae riteanápe, náráp ankank tokwaeran arop nénk te monoria námpono.

²³ Aenángo maok, Jisas mao éréképa yarak i konámp arop farákápan sérrá, “Ono yumwan kare kar sénámp: Kápaie kare ankankrap arop te Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp mek yink naenámp te kour-sir kare námpono.”

²⁴ Ono yumwan warko sé-námp: Kamel te ankank aomp i konap nil me mek yoump naenámp wuriman kour-sir námpono. Aeno ankank tokwaeráp aropao Kwaro náráp firáp taokeyak konámp mek yoump naenámp te kour-sir kare námpono.”

²⁵ Aeránko, maomp éréképa yarak i konámp arop fákáre am kar wawia kokorokoria sérrá, “Takanánko te, wa mokop am mek yoump naenámp pwi námpono?”

²⁶ Tá Jisas am farákápan younkouopia sérrá, “Arop farákápa te pwi mono. Aeno Kwaro mwar fwap kápaie kare ankank pwi námpono.”

²⁷ Aerá sénánko maok, tá Pita maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Amo nkeae. Yino waeman yinomp ankank ponankor pwararea waráp wakmwaek tukup námpono. Aeno yino apae ankank sámp mwanámpono?” *

²⁸ Aeránko maok, Jisas am farákápan sérrá, “Ono yumwan kare kar sénámp: Nánkár wakmwaek ankank ponankor wourékam yoro námp fek te, Aropamp Táráp e tokwae sámpea, sia King fek tank nángo, am ke fek táman, yumo arop farákápa onan éntér papá paokop nap, yumo kuri éntér-sámpramp sia fek tankápria éntér-sámpramp Israel fi taokeyakápa mwanapono.” *

²⁹ Apae apae arop ononampaokria, náráp nap, náráp ankwapnápa, náráp antáp, náráp naropwar, náráp éntupwar, tárápu, yopwar, mao ará ankank pwar námp te, Kwaro nopok kápaie kare ankank sánk nángo, am farákápa yiki yaká yakápa mwanapono.

* 19:14: Mt 18:2-3 * 19:27: Mt 4:18-20 * 19:28: Yé 2:26; 3:21

³⁰ Aeno kápaé kare arop mekia tukup nap te, warko wakmwaek kar yakáp mwarea napon. Táte nopok kápaé kare arop oukoumwan wakmwaek kar tukup nap te, ér-pwarará mekia tukup mwarea napon.”

20

Wain yopwaran wounápnámp kar

¹ Tá Jisaso warko ankwap wounáp kar arakrá sér, “Yámar mekamp Kwaromp firáp taokeyak námp te, arop ankwap apár tokwae nánkáráp námp niampón. Aeria koumounek kar wakor ék námp fek, mao wain yopwar mek tére mwanap arop érékép naeria akwap.

² Mao am fárákap wae fwap ankáránk yae fek térea sámp konap mani sámp mwanapria sénánko, ‘Yeno’ ria sénapo, mao am fárákapán, náráp wain yopwar mek térenkria tirá kérép-ámpon.

³ Tá warko sárakok ke nánko, mao akwapea nke nánko, arop ankwap fárákap koupoukour konap fek kwaporok yakáp.

⁴ Aenapo mao am fárákapán sérrá, ‘Yumo kuri tukupea onomp wain yopwar mek térea napo, yumwan fwap mani yae-párák nénk nanampono.’

⁵ Aerá sénánko, am fárákap wae tére mwaria tukup. Tá éntér-sámpramp ke fek, tá yinink ke fek mao warko akwaprá takrá arop tirá kérép.

⁶ Kumur mek yámar éntik ke niamp arake fek akwapea warko arop ankwap fárákap yakáp napo nkea sérrá, ‘Yumo te apaeritea mapek kwaporok yakáp rape?’

⁷ Tá nopok am fárákapao sérrá, ‘Yinan tére sáp naenámp arop mo námpantá yakáp námpóno.’ Tá mao sérrá, ‘Yumo kuri onomp wain yopwar mek tukupá térenke.’

⁸ Wae kumur nánko, am wain yopwar naropwar tére taokeyak konámp aropán sérrá, ‘Amo tére konap arop fárákapán wumwiria nopok mani nénkae. Amo wakmwaek kar koroepa térenap arop feknámpia nénkrá akwapea manmékir koropá tére nap fek pwarampono.’

⁹ Aeránko maok, arop fárákap kumur mek éntik ke nánko koropá tére nap am fárákap ankáránk yae fek térea sámp konap mani ti.

¹⁰ Aenapo, manmékir kar koropá tére nap te, nomo wae mani tokwae sámp mwanámpan mpwe ninik. Aenapan maok, am fárákapao kuri ankár take pourouráp ankáránk yae fek térea sámp konap mani ti.

¹¹ Mao am mani tia yopwar naropwarén kar yorowarrá sérrá,

¹² ‘Mámá arop fárákap wakmwaek kar koroepa ankáránkamp ke fek saráp tére nap te, amo yino sámpnám niamp puri fek nénk naponno. Aeno yino te manénkir kar koumounek-námpia tére tokwae nánko, yinan yámar tákapa wae námpóno.’

¹³ Aerapo maok, nopok yopwar naropwaro am ou mekamp arop ankáránkan kar pwarokwaprá arakrá sér, ‘Onomp nouroup e, ono amwan te kwatae moi nampono. Ae te nomo ankáránk yae fek térea sámp konap mani sámp nanaprá kar pap moi námp nie?’

¹⁴ Amo waráp mani sámpea akwapae. Ono mani amwan sánk namp te, onoku ninikia man kor ankár take pourouráp puri fek mámá arop fárákap wakmwaek kar koropá tére napao maok, sánk nampono.

¹⁵ Am te onokump ankankono. Ae te ono onoku ninik nampaok takrá nénk naeria namp te fwap takrá nénk nanamp nie? Ono waeman kwapwe kare ninik fek nénk namp te, amo apaeritea kokwarok rape?’

¹⁶ Aeno táte taknám wakmwaek kar yakápnap fárákap te meki tukup napan kár-pwarará mekok tukup mwanaponno. Tá nopok arop meki tukup nap te wakmwaek kar yakáp mwanapon.”

Jisaso yininkan sérrá, ‘Sumpwia fárámp nanamp’ rimp kar

Mak 10:32-34; Luk 18:31-34

¹⁷ Jisaso Jerusalem mek akwapria mao éréképá yarak i konámp éntér-sámpramp arop fárákap mwar éréképea akwap. Aeria mwaeak Jisaso am fárákapán arakrá sér,

¹⁸ “Yumo wawenke: Oukoumwan nomo Jerusalem nomo Jerusalem arop námpón. Am mekamp arop fárákap Aropamp Táráp pris tokwae fákáre ntia lo yénkrá fárákap konap arop fárákapamp yaek pap mwanapon. Aenapo, am fárákap kotria man sámp-wouroump mwanap kar pap mwanapon. ✱

¹⁹ Tá man ankwap fi arop fárákapamp yaek sánk napo, am fárákapao man wouroump kar séria man tárapore kákákia yaopwae porokopramp fek pukup mwanapon. Takia napo, mao sumpwia péri me mek yininki yakea, warko fárámp naenámpón.”

Jems ntia Jon ‘Arop tokwae yak nene’ ria ninikep kar

Mak 10:35-45

✱ 20:18: Mt 16:21; 17:22-23

²⁰ Am ke fek táman Sebedimp tárápyaramp éntupwar am náráp tárápyarént akwapea Jisasomp wonae fik kwaráp torokomprá ankwap ankank turunk naeria.

²¹ Aenánko Jisaso man sérrá, “Amo apaeran kikiank rape?” Mao Jisasén sérrá, “Amo sénapo, amo king yak nap fek, onomp tárápyar máte waráp wonae fik, ankwap waráp yae-párák mwaek tank nángo, ankwap waráp yae-mánkwan mwaekia tank nenepón.”

²² Aerá sénánko maok, Jisas maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yumo te am ankank yumo mér mo napan turunk napon. Ae te ono touwe sámp namp niamp kap te yumo fwap sámp nenep nie?” Aeránko maok, nopok am arop yaworao sérrá, “Yino fwapon.” *

²³ Tá Jisas am arop yaworan sérrá, “Tá kare, yumo ono touwe sámp nanamp kap mekamp fánenepono. Aeno wa mokop onomp yae-párák mwaek tank naenámp, wa mokop onomp yae-mánkwan mwaek tank naenámp, am te onomp ankank mono. Am népe te am arop fárákampor onomp Naropwaro nánapi páte námpon.”

²⁴ Aeránko maok, fére-sámpramp arop fárákamp am kar wawia am mwearan yopor.

²⁵ Aenapo, Jisas am fárákapan wumwiria koropenk ritea sérrá, “Yumo wae mérapono: Ankwap firamp king fákáre te am fárákapan poukwap konapono. Te arop nununkwiao kor kounteouráp arop fárákamp náráp karwaokenkria kárákárea wae konapon.

²⁶ Aeno take pourouráp ninik te yumo ou mek yak naeane. Mono. Arop yumo ou mek tokwae kar yak naeria námp kwamp te, ankár yiráp tére arop yak kun.

²⁷ Tá arop yépe sirarea meki akwap naerámp kwamp te, ankár wakmwaek kar yaknám kwaporok tére konámp arop niampi yak kuno. *

²⁸ Tá taknám Aropamp Táráp te arop fárákapao námwan yaewouranáponoria ék mono. Mao ék námp te námko wámpwe pwarará arop fárákapan yaewourrá, sumpwia warko yamokwap nanampria ninámpon.”

*Jisaso arop yawor yi fwapi papámp kar
Mak 10:46-52; Luk 18:35-43*

²⁹ Mao wae takia Jeriko pwarará tukup napo, kápae kare kounteouráp arop Jisasomp wakmwaek tukup.

³⁰ Aenapo, yi néneráp arop yawor mwaeak wonae fik tank. Am arop yawor Jisas mwae-párák mwaek koropnám kar wawia tékén arakrá wumwi, “Tokwae Kar, Devitomp ou fekamp Táráp * e! Amo yinan aropompae!” *

³¹ Aerepo maok, kounteouráp arop fárákamp am arop yaworan kar kárákáre fek taokor. Aenapan maok, am arop yawor te wa mono, ankár tékén arakrá sér, “Tokwae Kar, Devitomp ou fekamp Táráp e! Amo yinan aropompae!”

³² Aerepo maok, Jisaso fokopeyakra am arop yaworan wumwiria korop nepo sérrá, “Yumo ník nep te, ono yumwan apae aeria nepe?”

³³ Aeránko am arop yaworao man sérrá, “Tokwae Kar e, amo yinomp yi firékarrá papae!”

³⁴ Aerepo maok, Jisaso yonkwaé touweria maok, am arop yaworam yi mek yae pap nángo, oukouwman táman am arop yawor te yi wae fwap nke. Aeria maok, am arop yawor Jisasén éntér paprá akwap.

21

Jisaso King niampia Jerusalem mek akwapámp kar

¹ Am fárákamp wae tukupea Jerusalem mek wonae fik, Oliv Faonkwekamp némp Betfage wonae fik yakáp. Aeria maok, Jisas éréképá yárák i konámp arop anánkaopwe tirá kérépria maok,

² am arop yaworan sérrá, “Yumo am némpouk akwapea koupour kar nke nepo, donki éntupwar kounte paok fek tokoroepa pwtanap, yumo am aokorop pwararea ononampok éréképá koropenke.

³ Aenepo, yumwan arop ankwapao kar sénapo te, yumo ankár arakrá sér kipo, “Tokwae Karao am donki fek tére nae-námpono.” Aerá sénepo, mao am donki anánkaopwe koupour kar tirá kérép naenámpono.”

⁴ Am ankank korop námp te wokwae profeto sérimp kar méntér pwi námpono:

⁵ “Yumo Saion * mekamp kounteouráp aropan arakrá sérenke:

* **20:22:** Mt 26:39; Mk 14:36; Jo 18:11 * **20:27:** Lu 22:27; Fl 2:7 * **20:30:** ‘Devitomp ou fekamp Táráp’rá sénámp te, Juda fákáre Kraís te Devitomp fi mekamp korop naenámporia yépék napara, am yi néneráp arop yawor Jisasén wuri nkea mér nep kwamp. ‘Devitomp ou fekamp Táráp’rá sénepon. Tá ‘Juda Tére konap Ninik’ Buk 2 fekamp kware 84 fek nkeae. * **20:30:** Mt 9:27 * **21:5:** ‘Saion’rá sénámp te, taun tokwae Jerusalem yaknám faonkweran sénámpon. Tá ankwap ninik te Kwaromp kounteouráp arop yakáp mwanap némp yámar mek yak námpan wounáp námpon.

Yumo nkenke,
yiráp king yumonapok korop námpono.
Mao te porokwe kare fek ninik i konámpao,
mao donki fek narek tankea korop námpono.
Mao te donki oukounwan anképe
yumuntuk tank námpono.” ✧

⁶ Am arop yawor wae akwapea Jisaso séri námpaok mántwaok.

⁷ Am arop yawor donki morok kounte Jisasnámpok éréképa koropria maok, am arop yawor náráp waempyam woropea narek donki fek kák nepo, Jisaso am fek tank.

⁸ Aenepo, koumteouráp arop ankwap fárákap náráp waempyam tirá Jisas akwap naenámp mwaeao k yunk napo, tá ankwap fárákap yao yowe tokoprá mwaeao k yunkrá tukup.

⁹ Tá kápaé kare koumteouráp arop fárákap manmékir meki tukup nap, tá Jisasomp wakmwaek tukupnap arop fárákap, makia mao wumwi karan arakrá sér,
“Devito yakámp fi mekamp Táráp máma warákárenke!
Kwar Tokwae Karao námokuráp e fek koropnám aropan
warákár tokwae námpono.

Narek karaokamp Kwaromp e sakap mwaro.” ✧

¹⁰ Jisaso donkimp pourouk tankea Jerusalem mek akwap nánko, am taun tokwae mekamp koumteouráp arop kokorokoria sérrá, “Máma arop te wanono?”

¹¹ Tá méntér koropnap koumteouráp arop fárákapao sérrá, “Máte distrik Galili mek Nasaret mekamp profet Jisasono.”

Lotu nap tokwae mek ankank nonopoknap arop fárákan Jisaso yérépemp kar
Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-17

¹² Takia pwarará, Jisas lotu nap tokwae mek youmpea nke nánko, arop ponankor am mek ankank nonopokrá yakáp. Aenapo, mao am fárákan yéréperá kérép. Tá ankwap firamp mani tia lotu nap tokwaeramp mani nopok nékná kákánarráp, ntia sia arop fárákapao am fek tankrá ant nénkra, maknap ponankor apárok wakárrá souroumpour.

¹³ Aeria am fárákan sérrá, “Kwaromp buk fek te arakrá sénámpono, ‘Onomp nap te “Kar toropwap i konap napono”rá sér mwanapono.’ Aeno yumo am nap te mákiaka arop fupukrá ankank pouroukoup konap aropao mek wouroumpá yakáp konap apár me niampi pap nape.” ✧

¹⁴ Jisas takia pwarará am lotu nap tokwae mek yampi nánko, arop ankwap fárákap yi kwataeráp, tá pu kwataenámp maonámpok korop napo, fwapokwaprá párapópámpono.

¹⁵ Aenko maok, pris tokwae fákáre ntia lo yénkrá farákáp konap arop fákáre Jisas yéknépnám kárákáre táman nkeria wa napo, tárápu kánanke-táráp lotu nap tokwae mek wumwinkrá arakrá sér, “Devit yakámp fi mekamp Táráp warákár mware!” Aenapo, am fárákap kokwarokia,

¹⁶ Jisasén sérrá, “Ae te amo am tárápu amwan sénap kar wae wa rape?”

Tá Jisas am fárákan sérrá, “Yeno, ono wae wa nampono. Aeno yumo Kwaromp kar Buk fek yak nám te, yumo nkea farákáp moi napon? Am te arakrá sénámpon: ‘Kwar e! tárápu kánanke-táráp, tá táráp yink éntupwaromp mom fek yak nám maomp top kor kununk-pwar napo, waráp e sakapanápono.’” ✧

¹⁷ Aeria mao am fárákan pwarará taun tokwae Jerusalem younkwek akwapea némp Betani mek am kumuruk am mek ampimpono.

Jisas sénánko yao fik yákárenámp kar
Mak 11:12-14,20-24

¹⁸ Tá warko koumounek kar Jisas taun tokwae mek arákarrá mwae-páraok akwapria maok, yae porokwe.

¹⁹ Aenáno maok, mao yao fik am akwapnám mwae fik yak nánko, wonae fik akwapea nke námpao maok, yao ki tank mo, pwae mwar yak. Aenáno mao am yao fikan sérrá, “Ame te warko ki tank mo kareno.” Aera sénánko maok, koupour kar am yao fik wae yákáre.

²⁰ Aenáno, mao éréképa yarak i konámp arop fárákap am táman nkea kokorokoria sérrá, “Mokopia am yao fik koupour kar yákáre námpon?”

²¹ Tá nopok Jisas am fárákan arakrá sér, “Ono yumwan kare kar sénampon: Yumo mér kareria anánk ninik sámp moria te, yumo fwap ono yao fikani nampnám taknám mwanapon. Aeria yumo am táman saráp mono. Táte yumo máma faonkweran sérrá, ‘Ame fárámpea solwara mek férékae.’ Aera sénapo te fwap tak naenámpo.” ✧

²² Táte yumo méria kar toropwapria te, yumo am ankank sám̄p mwaria kar toropwap nap, am ankank fwap yumo sám̄p mwanapon.” ✧

*Jisasén ‘Amwan wa kárákáre sánk nám̄pon’rá turunkiap kar
Mak 11:27-33; Luk 20:1-8*

²³ Jisas lotu nap tokwae mek youmpea koumteouráp aropan kar farákáp. Aenánko pris tokwae fákáre ntia Juda fi taokeyakáp konap arop fákáre maonámpok koroepa man kokwarokria turunkrá, “Amo te wa kárákáre sánkeanánko, mokoepa kárákáre fek am tére tére napon?” ✧

²⁴ Tá nopok Jisas am fárákapan arakrá sér, “Ono kuri ono yumwan ankáránkamp ankank turunk nae. Táte yumo am kar onan farákarrá sénapo te, ono kuri yumwan mokoepa kárákáre fek am tére namprá sénanampon.

²⁵ Jono ént mek nérrá kákámp te, Kwaromp ankank ni, aropamp ankank nie?”
Am fárákapan námoku kok sérrá, “Táte nomo ‘Am te Kwaromp ankankono’rá sénánko te, nomwan ‘Ae te yumo apaerá maomp kar mér morap?’rá sérántáno?

²⁶ Táte nomo ‘Aropamp ankankono’rá sér mwanámp te, waeman koumteouráp arop Jon te profetonorá ninik napantá apápreato?” ✧

²⁷ Aeria maok, Jisasén sérrá, “Yino te mér mo námpono.”

Táte Jisas am fárákapan sérrá, “Ono kuri am kárákáre maokamp sámpeaka am fek tére namp te yumwan sér mono.”

Tárápyar anánkaopweran wounáprá sénámp kar

²⁸ Jisaso aerá séria pwarará, am pris tokwae fákáre ntia lotu taokeyakáp konap arop fákáreran turunkrá, “Yumo te mokoprá ninik rape? Arop ankáránkamp táráp anánkaopwerápao naropwaro akwapea nae-tárápan sérrá, ‘Oukoumwan amo te onomp wain yopwar mek akwapa téreae!’

²⁹ Aeránko am tárápao ‘Ono te mono’rá sénámpao maok, warko ninikia térerá akwap.

³⁰ Tá warko naropwar akwapea nánae-tárápan manénkir nae-tárápan séri nám̄pnám̄p taknám̄p sénánko, mao sérrá, ‘Fwap tak nanampono’rá sénámpao maok, akwapá tére mo.

³¹ Am tárápyar te wa mokop naropwaromp ninikaok námpon?”

Tá am fárákapan sérrá, “Nae-tárápao námpon.”

Jisas am fárákapan sérrá, “Ono yumwan kare kar sénampon: Takis sám̄p konap arop ntia kokopor yupu yumwan kár-pwarará Kwaromp firáp taokeyak konám̄p mek yink napon.

³² Am te apae riteanápe, Jon te yumonapok koroepa yumwan yae-párak kare paokop mwanap ninik yénkép námpan maok, yumo man mér moiapono. Aeno takis sám̄p konap arop fárákapan ntia kokopor koumteou fárákapan te waeman méri napon. Am tak nap yumo wae nke napao maok, yumo ankwap ninik sámpea man mér moiapon.” ✧

*Kwataenap arop fárákapan wain yopwar taokeyakáp nap wounáp kar
Mak 12:1-12; Luk 20:9-19*

³³ Tá Jisas am fárákapan warko arakrá sér, “Yumo ankwap wounáp kar wawenke. Arop ankáránkamp apár tokwaerápao mao wain yopwar yimpea yumwi fek farmaea pwar. Takia yopwar mek wain ént pumpurékamp mwanap yumwi yukuria yoroi pwarará, taokeyak konám̄p aropampor nap tia pwar. Takia am yopwar arop ankwap fárákapan yae sánká pwarará, arakrá sér, ‘Yumo onomp wainráp yopwar taokeyakáp rá térerá yakápenke.’ Aera séria pwarará, mao akwapea panek ankwap némpouk yak.

³⁴ Takia wakmwaek wae wain ki koupoukour mwanap ke fek náráp tére arop wain yopwar mek, ampok wain ki ankwapmwaek ti-koropenkria tirá kérép.

³⁵ Aenánko, am yopwar mek tére konap arop fárákapan am tére arop éréképea ankwapan párák porokwap, tá ankwapan yákáre porokwap pap, ankwapan yumwi fek arokopá sumpwi pap.

³⁶ Aenapo, am yopwar naropwar warko tére arop ankwapmwaek tirá kérép. Am manénkir tirá kérépám̄p kámá-pwarará náre tae morok tirá kérép nánko, am yopwar mek térenap arop am fárákapan kor wae manmékiri napnám̄p taknám̄p.

³⁷ Tá wakmwaek mao námokuráp táráp sám̄p-kérépria am naropwar arakrá sér, ‘Am tére arop fárákapan te wae fwap onokump tárápamp kar wa mwanapon.’

³⁸ Aenámpan maok, am yopwar mek térenap fárákapan am tárápan nkea námoku kok sérrá, ‘Má yopwar máte am aropamp naropwaro man wakmwaek sánkantá. Nomo koupour man sám̄p-wouroumpea nomo maomp yopwar ponankor sám̄p mwanám̄pon.’

³⁹ Aeria maok, man sám̄pá tukupea yopwar aop fek faroepa pap napon.” ✧

⁴⁰ Aeno yumo te apaerá nínik rap? Wakmwaek wain yopwar naropwar koropria te, am yopwar mek térenap arop fárákapan te mokop naenámpon?"

⁴¹ Am Juda taokeyakápnap arop fárákapao Jisasén sérrá, "Mao te koropria am yopwar mek térenap arop kwataeran momwarrá tirá wour naenámpon. Aeria am wain yopwar ki sámp konap ke fek wain ki sánk mwanap arop ankwap firan sánk naenámpon."

⁴² Jisas am fárákapan sérrá, "Karenó. Ae te yumo Kwaromp Buk fek kar ará yaknám te mér mák napon?"

'Mámá yumwi nap ti konap arop fárákapao

far-sitenap te,

fwap nap woupwiramp yumwi kwapwe yak naenámpon.

Tokwae Karao am ankank nánapinámp tére

yino nke nánko, kwapwe kare kare námpono.' *

⁴³ Aenámpara, ono yumwan sénampon: Kwaro náráp firáp taokeyak konám yiráp yaekamp pwarokwapea ankwap fi arop yaonám ki tanknám fárákapan sánk naenámpon.

⁴⁴ Arop mámá yumwi yumuntuk piká párákap nánko te, am aropamp pourou te fápákarápi akwap naerámpon. Táte mámá yumwi arop ankwapamp pourouk piká párákapria te, am aropan fwerápea tiri oui pap naerámpon."

⁴⁵ Pris tokwae fákáre ntia Farisi fákáre Jisas wounáp kar sénám te wawia am fárákap wae mér, am wounáp kar te nomwan sénámponrá nínik.

⁴⁶ Aeria maok, am fárákap wae Jisasén sámp mwaria napao, kounteouráp aropao Jisasén waeman méria, mao te profetonórá nínik napantá, am fárákapan apá.

22

Yupu warámpria fir kékéroú i konap wounáp kar

¹ Jiaso am Juda taokeyakápnap konap arop fárákapan wounáp kar ankwap arakrá sér,

² "Kwaro náráp firáp taokeyak nám te kingao i konám niampón. Maomp namoráp yupu sámp naerianánko, toupour tokwae.

³ Mao tak naeria te manénkir am toupour fek apae aropan koropenkrianámpan saráp wumwiria pwatae, wae am toupour naenámp yae fek mao náráp tére arop tirá kérép nánko, tukupá érékép mwaria. Aenapan maok, am fárákapao monoria korop mo.

⁴ Aenapo warko tére arop ankwap fárákap am manénkir séri tarinámp arop fárákapan éréképenkria tirá kérépria maok sérrá, 'Yumo tukupea sérrá, "King wae náráp fir nánapi námpono. Yumo wawenk! Wae náráp bulmakau ntia pourouráp nape fir mao fwapria nánapia kák námpono. Kápe kare ankank te wae nánapi pwarono. Yumo am yupu warámpnám toupour fek koropenke." '

⁵ Aeránko maok, am tére arop fákáre tukupea am kingo sérinám kar takrá sénapo maok, tá am fárákapao maomp kar wa mo, pwarará turukump. Ankwap náráp yopwar mek akwap nánko, ankwap náráp bisnis tére mek akwap.

⁶ Tá ankwap fárákapao am kingomp tére arop tia fupuka waeria tirá wouri pwar.

⁷ Aenapo maok, king yonkwae pwarámpea maomp soldia fákáre tirá kérép nánko, tukupea am tére aropan tirá wourinap arop fárákapan ponankor yéknépi pwarará, taun méntér yaomwi poupoukni pwar.

⁸ Aeria king warko náráp tére arop fárákapan sérrá, 'Yupu warámp nampekamp toupour te wae nánapi yak námpan maok, arop fárákap ono koropenkrá sérinamp arop fárákap te korop mwanap pwi mo, kwatae kare nape.

⁹ Aenámpara, yumo ankár taun mekamp mwae kiri poro mekmwaek tukupea arop ponankor yumo nke nap kwamp te man sénapo, onomp fir toupour fek koropanápono.'

¹⁰ Mao aerá sénánko, am tére arop fákáre wae turukumpia paokoprá am taun mekamp kápe kare arop nkea kikipia maok, am arop fárákap te ankwap arop fwapnae, ankwap te arop kwataenám takia éréképá koropea am yupu warámpnám toupour fek koupoukarea nap fákeyak.

¹¹ Koumteouráp arop ponankor wae fir fár mwaria tankáp napo maok, King námoku nke naeria nap mek yoump. Mao youmpea nke nánko maok, arop ankwap te yupu warámpná fir fánap ke fek yirímp konap waempyam * yirímp moitea tank.

¹² Aenámpara maok, Kingo man sérrá, 'Nouroup e, amo apaeritea yupu warámpnap yae fek yirímp konap waempyam yirímp moitea mamek mank napon?' Aenámpara maok, am arop te waeman kar tákap mo tank.

* 21:42: Sng 118:22-23; 1 Pi 2:6-8

* 22:11: Yupu warámpnap fir poukwapnám arop te arop ponankor korop napan waempyam nénk konámpono.

¹³ Aenánko maok, kingo náráp tére arop fárákapan arakrá sér, ‘Yumo mámara aropan pu yae fek yarokwapea ek sitenapo, kirikip tokwae mek yakano. Aeria am kirikip tokwae mek apánka waeria you kikimpia waeano.’ ”

¹⁴ Jisasó am wounáp kar séri pwarará, arakrá sér, “Yeno, Kwar te kápae kare arop fárákapan takrá wumwi námpan maok, am ou mek te ankákárank arop fárákapan saráp náráponoria nánkáráp nánko, maó náráp firáp taokeyaknámp mek korop naponó.”

Jisasén Sisarén takis sánk mwanap turunkiap kar

¹⁵ Farisi fákáre te, nomo Jisasén poupwekáp nánko, apae mokoep kar nopok séran wawia man kot mwanámpria tukupea námoku kok kar sérar.

¹⁶ Aeria maok, am Farisi fákáreao éréképá paokop i konap arop fákáre ntia Herotomp arop fárákáp Jisasonámpok tirá kérép napo, am fárákáp tukupea Jisasén sérrá, “Tisa, yino wae mér námpono, amo te kare kar sér i konap aropono. Am kare kar sér i konap fek tapek maok, koumteouráp aropan Kwaro i konámp ninik yénkrá farákáp konaponó. Amo te amwan aropano ninik mwanapan apáp mo i konaponó. Amo te waeman ankáránkamp pourouráp ninik fek ponankor aropan ninik i konaponó.

¹⁷ Ae konapara, amo ankár yinan sérae: Amo ník nap te apaeno? Mosesomp loao nomwan ‘Fwap King Sisarén takis sánk mwanámpnono’rá sénémp ni mo nie?”

¹⁸ Aerapo maok, Jisas am fárákapamp poupwekáp ninik wae mérámp kwamp sérrá, “Yumo te kwekár i konap aropono. Yumo apaeritea onan poupwekáp rape?”

¹⁹ Yumo onan takis mani náparam yénképenke!” Aeránko am fárákáp wae mani sankoropá man yénkép.

²⁰ Aenapo, maó am fárákapan turunkrá, “Am mani fek yaknámp arop wunéri ntia am e te wamponó?”

²¹ Aeránko, nopok am fárákapao sérrá, “Sisarompono.” Aerapo, Jisas am fárákapan sérrá, “Takanánko te, Sisaromp ankank te Sisarén sánk kip. Kwaromp ankank te yumo ankár Kwarén sánk kip.” *

²² Aerá sénémp, am fárákáp am kar wawia kokorokoria Jisasén pwarará wae tukup.

‘Sumpwinap arop te ferámpá mák mwanapon?’rá turunkiap kar

Mak 12:18-27; Luk 20:27-40

²³ Am yae fek táman Sadyusi ankwap fárákáp Jisasonámpok korop. Am fárákáp te ‘Surumpwinap arop fárákáp te warko fárámp mono’rá sér i konapara, am Sadyusi fákáre Jisasén turunk, *

²⁴ “Tisa, Moseso wokwaek sérimp kar amo wae mérapono: ‘Arop ankwap táráp sámp moria sumpwi nánko te, maomp nánaerao maomp yupu kae sámpeanánko, naeramp weri mek yak naenámp tárápu fékéer naenámpnono.’ *

²⁵ Aerá sénémp te, wokwaek yino ou mek arop fákáneek mwearo yakápiaponó. Aeria maok, nae-tárápao yupu sámpea yakria sumpwi nánko, maomp fekamp táráp yak mo. Aenánko, maomp nánaerao am yupu sámp.

²⁶ Tá am nánaerao kor sumpwi nánko te, maomp nánaerao sámp. Ankár takrá akwapea fákáneek mwearo ponankor pwar.

²⁷ Takia am ponankor surumpwi pwar napo, yupuo kor wae sumpwi.

²⁸ Aenámp te amo yinan sérae: Nánkáráp surumpwinap arop ferámp nap fek te, waomp yupu yak naenámpnono? Amo wae mér naponó, am fákáneek mwearo te ankáránkamp yupu támao tankrá akwap námpono.”

²⁹ Tá nopok Jisas am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yumo te Kwaromp Buk fekamp kar ntia Kwaromp kárákáreran kor mér moria yumo épépérep kar sérapon.

³⁰ Nánkáráp sumpwi arop warko ferámp nap fek te koumteou te poumou nap mek tankáp mono. Waeman yámar mekamp ensel fákáreao yakáp nap niamp pourouráp yakáp mwanapon.”

³¹ Aeria Jisas ankwap kar sérrá, “Am sumpwinap arop ferámp mwanap kar te ono yumwan turunk nae nae: Ae te Kwaro yumwan mámara kar arakrá sénémp te nke mori kwaponó?”

³² ‘Ono te Abraham, Aisak, Jekop, maomp Kwarono.’ Mámara Kwar te sumpwinap aropamp Kwar mono. Mámara Kwar te yiki yakápnap aropamp Kwarono. Am te apae riteanápe, nomp wokwaekamp appeyaenáp Kwarént yiki yakáp naponó.” *

³³ Jisas am kar séri pwaránko maok, koumteouráp arop fárákáp maomp kar wawia kokorokoriaponó.

Kwaromp manénkir yaknámp lo kar

Mak 12:28-34; Luk 10:25-28

³⁴ Am Jisas sénámp kar támao Sadyusi fákáreamp kar taokarea pap nángo, Farisi fákáre am kar wawia koropea Jisasomp wonae fik koupoukour.

³⁵ Aenapo am ou mek lo mérámp arop ankárankamp Jisasén mokoponrá nke nae ritea turunk,

³⁶ “Tisa, apae lorao ankwap loran kámákarea tokwae kar námpon?”

³⁷ Tá Jisas nopok man sérrá, “Am te ará: ‘Tokwae Kar te waráp Kwarono. Amo waráp yonkwae kare ponankor, waráp waemp ponankor, waráp ninik ponankor, nouroup karampo.’”

³⁸ Mámá lo te mao támao tokwae karia kámákár akwap námpon.

³⁹ Lo anánk te ankár take pourouráp aráno: ‘Amo ankár waráp aropan aropomp nap te, amoku waráp pourouran aropomp i konapnámp taknámpamp.’

⁴⁰ Mámá anánkaopwe lo te ponankor lo kar ntia profet fákáreramp kar am fi fek tukuri yak námp támaono.”

*Jisaso Farisi fákáreran ‘Krais te wanono’rá turunkimp kar
Mak 12:35-37; Luk 20:41-44*

⁴¹ Farisi fákáre oukoumwan koupoukour yakáp napo, Jisaso am fárákapan turunk,

⁴² “Yumo Kraisén te mokoprá ninik rape? Mao te wa yaknámp fi mekampono?” Tá am fárákapano sérrá, “Devitomp fi mekampono.”

⁴³ Mao am fárákapan sérrá, “Takanánko te, apaeritea Yiki Kor Spiritao Devitén sérimpan? Mao arakrá sér:

⁴⁴ ‘Tokwae Karao onomp Tokwae Karan arakrá sér,
‘Amo onomp yae-párak mwaek tankrá akwapea
nánkár ono waráp yopor arop fákáre
waráp pu ankore mek kák tenanko,
yakáp mwanapono.’”

⁴⁵ Devito takrá sérimpan maok, ono yiráp kar wa nae: Devit námoku man ‘Tokwae Kar’rá sénámp te mokopia mao Devitomp fi mekampung yak námpon?”

⁴⁶ Aerá sénánko maok, am fárákap te ankwap ankárankampao Jisasomp kar pwarokwaprá sér mwarap pourou mono. Aeria maok, ankár am yae feknámpia akwap námp te waeman apápia wakmwaek Jisasén ankwap ankank turunk mo, wae pwar.

23

Lo méria farákáp konap ntia Farisi fákárerao i konap kar

¹ Wakmwaek Jisas námoku éréképá yáarak i konámp arop fárákap ntia kounteouráp aropan kar arakrá farákáp,

² “Lo méráp arop fárákap ntia Farisi fákáre yumwan Mosesomp wokwaekamp lo karan farákáp napono.

³ Aenapara, am yumwan sánknep kar ponankor yumo ankár wawia mántwaok kipo. Aeno mao i konap ninik te yumo mántwaoki kwapono. Mao yumwan ‘Am karwaokenk’rá farákáp napao maok, mao kare námoku te mántwaok mo i konapon.

⁴ Am fárákap te kápae kare lo kánanke-táráp kák napo, kounteouráp arop fárákap kére tokwaeani kwapnámp am kápae sámpea ninik tokwae napan maok, am fárákap námoku te yaewourrá ankwapmwaek kánanke sámp mo i konapon.

⁵ Kápae kare ankank tére mwaria nap te aropao námwan nkeanáponoria kwekárrá paokop i konapono. Ye, am fárákap te Kwaromp kar kukumwinap yae sarak tokwae yiriri pwatea, waempyam fu fek móróp kwapwe kákea kápéria paokop i konapono. *

⁶ Tá toupour fek ankár arop tokwae tankáp konap sia fek tankáp mwar kar, tá lotu nap mek arop nke mwanap fek tankáp mwar kar i konapono.

⁷ Táte námwan arop ou mek ‘Gude’rá séria, e ‘Tisa’rá sérenk kar i konapono.

⁸ Aeno arop fárákap yumwan ‘Tisa’rá sér mwanape, mono. Ankárankamp támao maok yiráp tisa nángo, yumo ponankor te mwearoi yakáp napon.

⁹ Yumo mámá apárok mapek te arop ankwapan ‘Yiráp naropwar’rá séri kwapono. Ankárankamp kare yámar mek yak námpa maok, yiráp Naropwarono.

¹⁰ Yumo arop ankwapan ‘Arop taokeyaknámp arop’rá séri kwapono. Yiráp arop taokeyak konámp arop te Krais ankárankampono.

¹¹ Yiráp arop tokwae te ankár yiráp tére arop yak kuno. *

* 22:37: Lo 6:5 * 22:40: Wkp 19:18; Ro 13:9-10; Ga 5:14 * 22:44: Sng 110:1; Ap 2:34-35 * 23:5: Mt 6:1; Kis 13:9

* 23:11: Mk 9:35; Lu 22:26

¹² Arop, námo tokwae kar namponoria námokuráp e narek sampok nángo te, Kwaro man apárok sámp-anámp naerámpon. Aeno arop námokuráp e apárok sámp-anámp nángo te, Kwaro maomp e narek sampok naenámpon.” ✧

*Jisaso tisa fákárean 'Kwatae ninik nap'rá sérimp kar
Luk 11:39-42,44,52*

¹³ Jisaso warko sérrá, “Yumo lo yénkrá farákáp konap arop farákáp ntia Farisi fákáre, yumo te kwekár i konap aropono! Yumo te fwapia mér kipo: Yumwan touwe kwatae korop naeane. Yumo te koumteouráp aropao Kwaromp firáp taokeyak konámp mek yink mwanap ménki te yumo támao nánánkári fákeyakáp naponon. Yumoku kor am mek yink mo napara, koumteouráp arop am mek yink mwaria napo, am fárákapan mwae kup kákar naponon.”

¹⁴ Tá Jisas warko sérrá, “Yumo lo yénkrá farákáp konap arop fákáre ntia Farisi fákáre, yumo te kwekár i konap aropono. Yumo te fwapia mér kipo: Yumwan touwe kwatae korop naeane! Yumo te kae koumteouran poupwékápria, maomp nap pouroukoup konaponon. Yumo te am yiráp kwatae ninik oupouporrá paokoprá arop nke nap fek Kwarén kar toropwap éri konaponon. Ae konapara, nopok am fek touwe kwatae sámp mwanaponon.

¹⁵ Yumo lo yénkrá farákáp konap arop fárákáp ntia Farisi fákáre, yumo te kwekár i konap aropono. Yumo te fwapia mér kipo: Yumwan touwe kwatae korop naeane. Yumo te sólwara mekmwaek, tá kápaé kare apárok yiráp wakmwaek paokop mwanap arop oupouroukrap paokoprá érékép konaponon. Takia napo, am arop fárákáp yiráp arop yakápria waeman yumo niamp yaomwi mek pik mwanap arop yakáp naponon. Yumo am fárákapan mákia yumonap kwatae ninik kámákarea kwatae kare kák nape.

¹⁶ Yumo arop ankwap fárákapan mwae kup yénkép mwaria nap te yi wurumpi yakáp naponon! Yumo mér kip. Yumwan touwe kwatae korop naeane. Yumo arakrá sér i konaponon: ‘Arop lotu nap tokwaeramp e séria fou sénap te kánankeno. Aeno arop am lotu nap tokwae mekamp gol e séria fou e sénapo maok, ankár am séri námpaok tak naenámpon.’

¹⁷ Aerá sénapan maok, yumo épépépépa yiráp yi te wuri yak námponon. Apae ankankao tokwae kar námpon? Ae te golao tokwae kar ni, lotu nap tokwae am mek tanknámp gol yiki kukarrá papnámp, am támao tokwae kar nie?

¹⁸ Tá yumo sérrá, ‘Arop alta séria fou e sénámp te kánankeno, aeno táte ofa séria fou e sénap te mao ankár am séri námpaok tak naenámpon.’

¹⁹ Aerá sénapan maok, yumo te yi wuri yakáp naponon. Apae ankankao tokwae karonon? Ae te ofa támao tokwae kar ni, alta ofa yiki kukarrá pap konámp am támao tokwae kar nie?

²⁰ Arop alta séria fou e sénámp te, waeman am alta ntia ankank ponankor alta yumuntuk tank námp fek fou e sénámpon.

²¹ Arop lotu nap tokwae séria fou e sénámp te, waeman lotu nap ntia Kwaro námoku lotu nap mek yak námp fek táman fou e sénámpon.

²² Tá arop yámar mek séria fou e sénámp te waeman Kwaromp sia ntia am arop am sia fek tank námp fek táman fou e sénámpon. ✧

²³ Yumo lo yénkrá farákáp konap arop ntia Farisi, yumo te kwekár i konap aropono. Yumo te fwapia mér kipo: Yumwan touwe kwatae korop naeane. Yumo te fir mek sirarrá fépér i konap nánákare konámp ankank táman tia fére-sámpramp fi pir-pwararea Kwarén ankárank fi sámk konaponon. Aeno yumo tokwae kar lo yénk i konap ninik ponankor mántwaok mo, pwar naponon. Am te yae-párak kare ninikria arop yurukup, tá aropomp i konap ninik, tá Kwarén mér i konap ninik te pwar naponon. Kwarén fére-sámpramp aopwe pírékarea sámk konap lo te pwar kwaponon. Aeno mómá tokwae kar lo fekamp ankank máte yumo ankár kare kar mént tére kipo.

²⁴ Yumo arop mwae kup yénkép mwaria nap te, yumo yi néneráp niamp nape! Yumo te ampwae kánankeran saráp yiráp fir mek koropantá yérépe naponon. Kamel tokwae te yumo méntér fária nonkorop naponon.

²⁵ Yumo lo yénkrá farákáp konap arop farákáp tá yumo Farisi, yumo te kwekár i konap aropono! Yumo te fwapia mér kipo: Yumwan touwe kwatae korop naeane. Yumo kap ntia plet younkwe mwaek saráp yárár i konaponon. Aeno mek te ankank pouroukoup konap ninik ntia yumokuráp pourou fekamp ninikaok paokop naponon.

²⁶ Farisi yumo te yi néneráponon. Manénkir te yumo ankár kap éntér mekmékir yarária yiki kwapwe nángo maok, younkwe mwaek kuri yiki kwapwe naenámpon.

²⁷ Yumo lo mérap arop farákáp tá yumo Farisi, yumo mér kipo: Yumwan touwe kwatae korop naeane. Yumo te kwekár i konap aropono! Yumo te arop papnap apár meroo yumuntuk mopor kwapwe yak nángo, mek arop kour ntia kápaé kare ankank kwatae top pwarámpeyak námp niamponon.

²⁸ Yumo kuri taknámpi yakáp napono. Arop fárakapao yiráp pourouan nke napo, yae-párák kare arop niampono. Aeno yiráp ninik mek te kwekár i konap ninik ntia lo ták-sir konap ninikao yiráp ninik mek top pwarámpeyak námpon.” ✧

Jisaso tisa fákárean 'Nopok touwe sámp mwanap'rá sénámp kar

²⁹ Jisaso warko ankwap kar arakrá sér, “Yumo lo yénkrá fárakáp konap arop fárakap, tá yumo Farisi yumo te kwekár i konap aropono! Yumo mér kipo: Yumwan touwe kwatae korop naeane. Yumo te profet fákárean kákap fekmwaek nap yumwi fek térerá, tá yae-párák kare arop fárakapamp kwar yu fek mopor kwapwe kák konapono.

³⁰ Aeria yumo sérrá, ‘Yino wokwaek appenápo yakápap ke fek yakápámpañria te, yino am profet fákáre tirá wour mo mwarámpono.’

³¹ Aerá sénapan maok, yumo am takrá sénap kar támao yénképrá: Yumo te profet fákárean tirá wouriap arop fárakapamp tárápuno. ✧

³² Yumo koupour tukupea yiráp appeyaenápoínap kwatae ninik pwi papenke!

³³ Yumo te fou-tákam kwataeno! Yumo mokopia pirikimpá tukup mwanapanáp? Kwaro yumwan waeman kotianánko, yaomwi mek tukup mwanaponno. ✧

³⁴ Aenapono yumo wawenke! Nánkár ono onomp profet ankwap fárakap, tá ninik kourráp, tá lo yénkrá fárakáp konap arop yumonapok tirá kérép nanko, yumonapok tukup napo, yumo ankwap fárakap tirá wourrá, tá ankwap fárakapan yaopwae porokopramp fek pukuprá, tá ankwap fárakapan yiráp lotu nap mek fupukrá, mak mwanape. Aeria yumo am fárakapan ankwap taun mekamp yérépea ankwap taun mek kérép mwanape. ✧

³⁵ Tak napo, yae-párák kare arop fárakap apárok yakápnap arop fárakapao man tirá wour nap te, waeman yumo támaoi naponno. Am fárakapao, yae-párák kare arop fárakap Abel feknámpia tukupea Sekaraia Berekaime táráp am te yumo lotu nap ntia alta amore mek faropea pap nap te, am te yiráp kwatae ninik fek támaono. ✧

³⁶ Ono yumwan kare kar sénampon: Am fek nopok touwe kwatae te oukoumwan yumo mómá kear fek yakápnap koumteouráp aropao sámp mwanapon.” Jisaso arakrá sérimpon.

Jisas Jerusaleman yonkwae touwemp kar

Luk 13:34-35

³⁷ Jisas Jerusaleman yonkwae touweria sérrá, “Jerusalem e! Amo te profet fákárean tirá wour i konapono! Yumo te Kwaro yumonapok tirá kérépnámp tére aropan yumwi fek yénképrá kák konapono. Kápaé kare ke fek ono koumteouráp arop yumwan kakaruk éntupwaro i konámpnám yowe pwae mek wouri fákeyak nae rampan maok, yumo monorá napon. ✧

³⁸ Yumo wawenke! Oukoumwan yiráp némp te kwaporok yak naenámpono.

³⁹ Ono yumwan arakrá sénampon: Yumo te warko onan nke mono, yakrá akwapea nánkáráp yumo sérrá, ‘Kwar Tokwae námokuráp e fek koropnám arop táman warákár tokwae námpono'rá sér mwanapon.” ✧

24

Jisaso lotu nap tokwae 'Kwatae akwap naean'rá sénámp kar

¹ Jisas lotu nap tokwae pwarará akwap nánko, mao éréképá yarak i konámp arop fárakap koropea Jisasén, ‘Nko lotu nap tokwae mekamp nap-nap nkeae’ ria yénkép.

² Aenapan maok, nopok mao am fárakapan arakrá sér, “Yumo am táman nkea ninik tokwae rape? Aenapao maok, yumwan kare kar sénampon: Nánkár te yumwi ankwap, ankwap yumwi yumuntuk tank mono. Ponankor mént worépámprá épér napo, apárok pikrink naenámpno.” ✧

Jisas 'Kápaé kare touwe kwatae korop naean'rá sénámp kar

Mak 13:3-20; Luk 21:7-24

³ Jisas akwapea Oliv faonkwek tank nánko, mao éréképá yarak i konámp arop fárakap námoku saráp Jisasnámok koropea sérrá, “Amo yinan sérae: Mokoepé ke fek am ankank fopwar naenámpno? Apaé manékir yénkép nánko, yino amo arákarrá ék napo, mómá apar pwar naenámp ke mér mwanámpon.”

⁴ Nopok Jisas am fárakapan arakrá sér, “Takraia arop ankárankapao yumwan kwekárantáno mér kip.

⁵ Kápaé kare arop koroprá onomp e séria sérrá, ‘Ono támao ono Kraiso nae'rá sérantáno. Arop fákáre kápaé kare koumteouráp aropan kwekár mwanape. ✧

⁶ Yumo panek mwaekamp, wonae fik mwaekamp yorowarnap kar wa mwanapon. Yumo am kar korop nángo waria te yumo mér kip. Yumo táman korokop kwapon. Am ankank te kare korop naenámpan maok, pwarnámp yae kare te oukoumwan sikono.

⁷ Ankwap fi aropao ankwap fi aropént yorowar. Tá ankwap kingomp firao ankwap kingomp firan yorowar mwanapon. Tá ankwapmwaek kirikirikamp arop fárákap yae porokwe tokwae korop nángo, tá némpe yérur tokwae korop naenámpon.

⁸ Am kápae kare ankank korop naenámp te, yupuao táráp sámp naeria manénkir touwe tokwae arokwap konámp niamp kápae kare apárok korop naenámpon.

⁹ Am ke fek te yumwan tia touwe nénkria yumwan tirá wour mwanape. Tá kápae kare koumteouráp arop fárákap yumwan kokwarok kare mwanape. Am te apae riteanápe, yumo onomp arop fárákap yakáp napara, yumwan tak mwarea napon. ✧

¹⁰ Am ke fek te kápae kare koumteouráp arop Kwarén mér nap pwarará, mao náráp ankwapyaenápen yopor aropamp yaek papria, námoku kuri náráp ankwapyaenápen yopor mwarea napon.

¹¹ Tá kápae kare kwekár profet koroprá kápae kare koumteouráp aropan kwekár sérar mwanape. ✧

¹² Kápae kare kwatae ninik tokwae kari akwap nángo, arop yonkwae touwe i konap ninik te wae pwar mwarea napon.

¹³ Aeno koumteouráp arop kárákare yakápra tukupea pwarnámp yae fek napo te, Kwaro man fwap warko érékép naenámpon.

¹⁴ Tá arop fárákap am Kwaro náráp firáp taokeyaknámp Kwapwe Kare Kar kápae kare apárok mwaek farákáp napo, ponankor koumteouráp arop fwap wawia napo, wakmwaek pwarnámp yae korop naenámpon.” ✧

Kwatae kare ankank korop naenámp kar

Mak 13:14-23; Luk 17:23-24

¹⁵ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér. “Tá yumo nke napo, am kwatae kare ankank wokwae profet Daniélu sérimp, am ankank lotu nap tokwae mek koroepa fokopeyakea ouni pap naerámpon. (Arop mómá kar te nkea fwapia niki samp kuno.) ✧

¹⁶ Tá am ke fek te koumteouráp arop fárákap Judia mek yakáp nap te fwap yakáp mwaria te, pirikimpea faonkwek tukup mwanapon.

¹⁷ Arop náráp kaerik tank námp te warko nap mek youmpea náráp ankank sámp mono.

¹⁸ Tá arop yopwar mek yak námp te arákarrá akwapea náráp nap mek kamp waempyam sámp mono.

¹⁹ Táte koumteou tárápu yakáp nap, tá táráp yink yaek fákeyakápra mom wun nap, am fárákap te koupoutáráp nape! Mao te tére tokwae mwanape.

²⁰ Komontok korop námp fek, tá lotunap ke fek am ankank koropantánoria, yumo ankar Kwarén kar toropwap kipo.

²¹ Am ke fek te kápae tokwae koropnámp kenono. Wokwae Kwaro apár wourékam yoroimp ke fek te take pourouráp korop moimpono, tá wakmwaek kor take korop mono. ✧

²² Táte Kwaro am ke amor mek ták-pwar mo nánkoria te, koumteouráp arop ponankor moyakáp mwarapon. Aeno Kwaro koumteouráp arop fárákapan námoku nánkáráp tarinámp ninikria maok, am ke amor mek ták-pwar námpon.

²³ Am ke fek arop ankwapao yumwan sérrá, ‘Yumo nkenke, Krai te mapek yak námpon.’ Tá ‘Nkwampok yak námpon.’ Aerá sénapo te, yumo, kare karan mpweria méri kwapon.

²⁴ Waeman ankwap fárákap yankarrá arakrá sér mwanape, ‘Ono te Kraisono.’ Ankwapao sérrá, ‘Ono profetono.’ Makrá poupwekáp sérar mwanape. Tá kárákare tokwae momwar pourouráp téreia, am fek Kwaro nánkáráp tenámp koumteouráp aropamp ninik sámpá yampourou mwanape. ✧

²⁵ Yumo wawenk! Ono tak mwanap kar táman yumwan ‘Oukoumwan mérenk’ ria séri pwar nampon.

²⁶ Aeria am fárákapao yumwan sérrá, ‘Nkenke! Mao arop yak mo apár mek yak námp’rá sénapo te, yumo ampok tukup kwapon. Táte am fárákapao sérrá, ‘Yumo nkenke! Mao te mómá nap mek yak námp’rá sénapo te, am kar wawia méri kwapon.

²⁷ Méker wae tokwae yámaroaknámp mwaeknámpia, ponankor wae tákaprá akwapea yámar porokor námp mek i konámp te, nánkár wakmwaek Aropamp Táráp arákarrá ék námp fek kor taknámp naenámpon.

²⁸ Apae ankank mákare nángo, ampwae yákare koroepa koupoukour konapon. Taknámp niamp Aropamp Táráp yámar meknámp ék námp fek, arop ponankor am fek koupoukour mwanapon.”

✧ 24:9: Mt 10:22; Jo 16:2 ✧ 24:11: 1 Jo 4:1 ✧ 24:14: Mt 28:19 ✧ 24:15: Dan 11:31 ✧ 24:21: Dan 12:1 ✧ 24:24: 2 Te 2:9; Yé 13:13-14

*Aropamp Táráp nánkár ék naenámp kar**Mak 13:24-27; Luk 21:25-28*

²⁹ Jisaso warko ankwap kar sérrá, “Am kápaé tokwae koropnámp ke pwar nánko, koupour kar yámar kirikip nánko, yunkao kor wae mo nánko, yámar mekamp térme mukarea apárok ékrink naenámpo. Tá yámar mekamp kárakáre kor ankankao kor wuwia wae naenámpo.
✧

³⁰ Aenángo, am ke fek táman Aropamp Táráp korop naenámp yarápaé yámar mek érik farákár nánko, kápaé kare némpoukamp arop am nkea náráp pourouantá éménk mwanapon. Tá am farákap Aropamp Táráp yámar mek narek karaok kouwme yumuntuknámp kárakáre tokwae ntia wae tokwae fek ék nánko nke mwanapon. ✧

³¹ Tá mao náráp ensel fákáre kárakáre fek wur fokopnámp wa nap fek tirá kérép nánko, mao apár yarápaé pwar námp fek tukupea, Kwaro nánkáráp tarinámp kounteouráp arop éréképá koropea, ankár mek koupoukour mwanapon.” ✧

*Yao fikan nkea mér i konap wounáp kar**Mak 13:28-31; Luk 21:29-33*

³² Jisaso warko ankwap kar sérrá, “Yumo te fwap yao fikan nkea mér mwanapono. Am yao yowe ént fékiria pwaé pére nánko te, yumo wae méria ‘Oukouwman te yámar kwapwe naenámp ke’rá sér i konapono.

³³ Táte taknámp am ankank ponankor koropánk námp nkea, yumo fwap mér mwanapono: Aropamp Táráp korop naenámp yae wae wonae fik koropea ménki fek yak námpon.

³⁴ Ono yumwan kare kar sénampon: Mámá kear mekamp kounteouráp arop farákap oukoumwan sumpwi mo napo, am ankank ponankor korop naenámpo.

³⁵ Yámar mek ntia apár te akwapá pwar naenámpo. Aeno onomp kar te pwar mo kareno.”

*Jisas ék naenámp yae te mér mo kareno’rá sénámp kar**Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36*

³⁶ Jisaso warko sérrá, “Aeno arop ankáránkamp am yae ntia am ke te mér mo kareno. Yámar mekamp ensel fákáreao kor mér mo, Kwaromp Tárápao kor mér mono. Kwar Naropwar námoku saráp méri yak námpon. ✧

³⁷ Wokwaek Noa yakámp ke fek ninikiapnámp taknámp oukoumwan Aropamp Táráp arákarrá ék naenámp fek kor taknámp mwarea napon. ✧

³⁸ Oukouwman éntenk tokwae korop monámp ke fek te, fir fépérrá ént fépérrá, kounteou tirá takrá tukupea, Noa sip mek papárámp ke fekiapono.

³⁹ Am farákap te náráp pourouk sámp mwarap te nik moitea yakáprá takrá tukupapo, éntenk tokwae koropia kounteouráp arop ponankor éntao tímpono. Tá taknámp Aropamp Táráp ék naenámp ke fek kor tak mwarea napon. ✧

⁴⁰ Arop anánkaopwe yopwar mek tere nep te Kwaro ankwap ankáránkamp warámpria, ankwap pwar naenámpo.

⁴¹ Tá yupu anánkaopwe ni yaprá yak nep te, Kwaro ankáránkamp warámpria, ankwap te am fek pwar nánko yak naerámpon.

⁴² Ae naerámpara, yumo ankár fwapia mér kipo: Yumo te mokoep ke fek yiráp Tokwae Kar ék naenámpoéan mér mono. ✧

⁴³ Yumo ará ankankan ninik kipo: Arop nap naropworo mokoep ke fek arop koropea náráp nap mekamp ankank oukun naenámpoéanria kumuruk amp mono, ankár yérék nánko, oukun arop te maomp nap mekamp ankank oukun mo, fwapono. ✧

⁴⁴ Ae konámpara, yumo kor ankár nánapi yakáp kip. Aropamp Táráp yumo oukoumwan ék mo naenámpan mpweria nik mo pwar napo, am ke fek táman ék naenámpo.”

*Kwapwe kare tere arop ntia kwatae tere aropan wounáprá sénámp kar**Luk 12:41-48*

⁴⁵ Jisaso ankwap wounáp kar arakrá sér, “Apae tere arop kwapwe kare ninikria, maomp tere yae-párak taokeyak konámpon? Am ankank naropwar man ankwap tere aropan taokeyakria, man fir nénk naenámp ke fek nénk konámpon.

⁴⁶ Aetenánko, wakmwaek am ankank naropwar arákarrá koropea am tere arop wae námoku séri pwate akwapnámp ninikaok téreanámp nke nánko, pwi yak nánko te, am tere arop támao fwap warákár tokwae konámpon.

⁴⁷ Ono yumwan kare kar sénampon: Am aropan te waeman náráp ankank taokeyak naenámp arop tokwae yoroi pap naenámpo. ✧

✧ 24:29: 2 Pi 3:10; Yé 6:2-13 ✧ 24:30: Mt 26:64; Yé 1:7 ✧ 24:31: 1 Ko 15:52; 1 Te 4:16 ✧ 24:36: Ap 1:7; 1 Te 5:1-2
✧ 24:37: Stt 6:5-8 ✧ 24:39: Stt 7:6-23 ✧ 24:42: Mt 25:13 ✧ 24:43: Yé 3:3 ✧ 24:47: Mt 25:21,23

⁴⁸ Aeno am tére arop kwataeria námoku támao ninikrá, ‘Onomp arop tokwae te koupour korop mono.’

⁴⁹ Aeria am énéнки tére konap aropan fupukrá yarákrá, fir fárrá mánmán ént fépér i konap aropént ént fárrá mánmánrá yárák.

⁵⁰ Aenánko, maomp arop tokwae am tére arop te korop mo naenámpan mpweria am tére aropao kor oukoumwan apae yae fek, apaekamp ke náńko, korop naenámpaoeánrá mér mo.

⁵¹ Aenánko am arop tokwae te koropea am tére aropan fukia man sámpea kwekár ninikaok i konap arop fárakapént páte náńko, am mek apánka waeria you kíkimpia wae mwanapon.”

25

Fére-sámpramp éńkénki kóumteouramp wounáp kar

¹ Tá Jisaso wounáp kar ankwap arakrá sér, “Nánkár am ke fek te Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp te fére-sámpramp éńkénki kóumteou niampon. Arop ankáránkamp oukoumwan táman yupu sámpea naeria koropnámpe yae fek, am éńkénki kóumteou náráp lam tia man mwaeak yépékia warámpá korop mwaria tukup. ✧

² Aenapo maok, ankwap éntik te yonkwae kour mo, aeno ankwap éntik te fwap yonkwae kourráp.

³ Aeria yonkwae kour monap kóumteou te lam ti-korop napao maok, wel te méntér ti-korop mo.

⁴ Aeno yonkwae kourráp kóumteou te wae botol mek wel kéria náráp lamént tia korop.

⁵ Aenapo maok, am yupu wourékam sámpea naenámp arop te koupour korop mo náńko, am kóumteou ponankor ouwipi náńko, pampi yakáp.

⁶ Aenapo akwapea kumur kupuk ‘Yupu sámpea naenámp arop wae koropán’rá wumwi kar sérrá, ‘Yumo tukupea man mwaeak kíkimpia warámpá koropenke!’

⁷ Aerapo maok, am éńkénki kóumteou ponankor fápárámprá náráp lam nánap.

⁸ Tá yonkwae kour moráp kóumteou náráp lam wel mo náńko, yonkwae kournap kóumteouran sérrá, ‘Yumo yinan wel ankwapmwaeak sápenke. Yinomp lam torokwar naeria waeane!’

⁹ Aerapo maok, yonkwae kourráp kóumteou nopok sérrá, ‘Mono! Mámá wel te yinan kor pwi mo, tá yumwan kor pwi mono. Fwaponon, yumo tukupea yumoku mwanap stua mekamp wel mani fek sámpenke.’

¹⁰ Aerá sérapo maok, am fárakap wae wel sámpea mwaria stua mek tukup te. Aenapo maok, am yonkwae kouria nánapi yakápnap kóumteou am yupu wourékam sámpea naenámp aropént yinkea, nap mek fépérrá tankápria ménki kéri pwate.

¹¹ Aenapo am ankwap éntik éńkénki kóumteou wakmwaeak arári koropea sérrá, ‘Tokwae Kar e, amo yinan ménki kík-pwarae!’

¹² Aerapo maok, táte am aropao nopok sérrá, ‘Yumo apae kóumteou nape? Ono yumwan mér mo rae!’ ✧

¹³ Jisas takrá séri pwarará, arakrá sér, “Yumo fwapia mér kip. Yumo am Aropamp Táráp ék naenámp yae ntia ke te mér mono.” ✧

Tére arop yinínkaopweran wounápnámpe kar

Luk 19:11-27

¹⁴ Jisaso warko arakrá sér, “Tá ankwap te, Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp te arop ankáránkamp tokwae panek ankwap nempouk akwap naeria, náráp tére konap aropan wumwiria, náráp ankank ponankor am fárakapamp yae nénk námpe niampon.

¹⁵ Mao am tére arop ankákáránkaomp tére mwanap kárakáre ninikria take pourouráp puri fek ‘Náráp mani fákeyakáprá, am fek térenk’ ria nénkria, ankwap aropan K5,000 sánk, tá ankwapan K2,000 sánk, tá ankwapan K1,000 sánk. Taki pwarará mao wae akwap. ✧

¹⁶ Mao wae akwap tenánko, am K5,000 sámpea arop koupour kar térea kámákkarrá warko K5,000 sámpea.

¹⁷ Tá am K2,000 sámpea arop mao kuri térea warko kámákkarrá ankwap K2,000 sámpea.

¹⁸ Aeno arop K1,000 sámpea námpe te sámpea akwapea apár me yokoropea náráp arop tokwaeramp mani te mek wouroumptea yak.

¹⁹ Aenapo, wae kápae kare ke akwap tenánko, wakmwaeak am tére arop fárakapamp arop tokwae wae arákarrá korop. Wae koropea, náráp mani nénk tarinámp am arop fárakapan yurukup naeria.

²⁰ Aenánko maok, tá arop K5,000 sámpea námpe sankoropea sánkria sérrá, ‘Arop Tokwae, amo onan K5,000 sápnapan ono am fek térea, warko ankwap K5,000 sámpea namp má nkeae.’

²¹ Aeránko maok, am arop tokwaerao sérrá, 'Amo te kwapwe kare tére aropono! Amo tére kwapwe kareria tére taokeyak kwapwe napon. Amo kánanke kwarok ankank fwap taokeyak napara, onomp ninik te amo fwap kápae kare ankank taokeyak nanapon. Amo koroepa onont warákárae.' *

²² Arop ankwap K2,000 sámp námp mao kuri koroepa sérrá, 'Arop Tokwae, amo onan K2,000 sámp napon. Amo nkeae. Ono am fek térea warko K2,000 ankwap sámp nampon.'

²³ Aeránko maomp arop tokwaerao man sérrá, 'Amo te tére nap pwar moria, yae-párak kare térea napon. Amo kánanke kwarok ankank yae-párak taokeyak napara, amo fwap tokwae kar ankank poukwap nanaprá ninik nampon. Amo koroepa onont warákárae.'

²⁴ Tá K1,000 sámpnámp arop mao kuri koroepa sérrá, 'Arop Tokwae, ono wae mérampon, amo te tére poukwapá yará fopwaoka wae, tá amo te arop ankwapao yoroinap yopwar mekamp firan kor ti konapon. Tá ankwap aropao kwar mek ankankou yiriri tenap fekamp fir ti konapon.

²⁵ Ae konapantá ono táman apápria waráp K1,000 má kwar mek wouroump tari nampon. Waráp mani má nkeae.'

²⁶ Táte arop tokwaerao maomp kar pwarokwaprá sér, 'Amo te kwatae kare tére aropono! Amo te kokwae kare aropono! Ono ankwapao yopwar yoroinap fir ti konamp, tá ankwapao kwar mek ankankou yiriri tenap mekamp fir ti konamp, amo táman mérapono.

²⁷ Takria te amo apaeritea onomp mani beng mek pap moi napon? Ono koroepa onomp K1,000 sámpria am fek kámákár námp méntér sámp nae mpupo.'

²⁸ Aeria am arop tokwaerao am fek yakápnap arop fárákanan sérrá, 'Ae te yumo K1,000 am pwarokwapea K10,000 sámpnámp aropan sánkenke.

²⁹ Am te apae riteanápe, aropao ponankor ankank ankwap fwapi taokeyak nánko te, warko ankwap ankank man nénk mwanapon. Aeno táte arop ankwap ankank mo námp te, mao fákeyaknámp kánanke kwarok ankank akwapá moyak naenámpon. *

³⁰ Am tére arop kwatae te ek kirikip mek far-sitenapo, am mek apánka waeria yu kikimpia arokwapano.' "

Aropamp Táráp ponankor arop firan yurukup naenámp kar

³¹ Tá Jisaso ankwap wounáp kar sérrá, "Nánkár wakmwaek Aropamp Táráp King yakea náráp ponankor ensel fákare méntér arákarrá éknámp ke fek, mao kingo tank konámp sia king fek tank naenámpon. *

³² Tá ponankor arop fi mao nke námp fek wonae fik koupoukour mwanapon. Aenapo, am arop fi kuk pirékarea anánk fi pwar naenámpon. Sipsip taokeyaknámp aropao sipsip pirékarrá ankwap mwaek pwar, meme pirékarrá ankwap mwaek pwar konámp niamp naenámpon.

³³ Mao te sipsip tirá yae-párak mwaek kák, meme tirá yae-mánkwan mwaek kák naenámpon.

³⁴ Takria kingo yae-párak mwaek yakápnap arop fárákanan arakrá sér, 'Yumwan te onomp Naropwar Kwaro warákár námpon. Yumo onomp Naropwaro náráp firáp taokeyak naenámp oukoumwan apár wourékam yoro námp fek yiráp por nánapi páte námp am sámpenke. *

³⁵ Am te apae riteanápe, wokwae ono yae-porokwe nanko, yumo onan fir sápono. Tá ono ént níkip nanko, yumo onan ént sápono. Ono ankwap némpouknámp korop nanko, onan yiráp nap mek warámp-sira napon.

³⁶ Ono waempyam mo nanko, yumo onan waempyam sápono. Ono touwe nanko, yumo onan taokeyakápi napon. Ono kalabus mek yak nanko, yumo onan koropá nkeapono.'

³⁷ Aeránko, tá yae-párak kare arop fárákanan nopok maomp kar pwarokwaprá arakrá sér mwanapon: 'Tokwae Kar, mae ke fek amo yae-porokwe napo, yino amwan fir sánkámpon? Tá mae ke fek amwan ént níkip nánko, yino ént sánkámpon?'

³⁸ Tá mae ke fek amo ankwap némpouknámp korop napo, yino amwan nap mek warámp-sirarimpon. Tá mae ke fek amo waempyam mo napo, yino amwan waempyam sánkámpon?'

³⁹ Mae ke fek yino amo touwe napo koropá amwan nke námpon, tá mae ke fek amo kalabus mek yakapo, koropá amount kar táráparimpon?'

⁴⁰ Nopok kingo man kar pwarokwaprá arakrá sénaenámpon, 'Ono yumwan kare kar sénampon: Yumo máma kápae kare ankank onomp mapekamp e tokwae monámp nánae ankwapan takrá tére nap te, onan kor tak napon.' *

⁴¹ Aeria mao am yae-mánkwan mwaek yakápnap arop fárákapan arakrá sénaenámp, 'Yumo te moyakáp mwanap arop fárákapon. Yumo onan pwarará, yumo te onomp Naropwaro Satan ntia maomp ensel fákárerampor nánapi pwtenámp torokwar mo i konámp yaomwi mek pikenke.

⁴² Am te apae riteanápe, wokwaek ono yae-porokwe nanko, yumo onan fir sámp moi napon. Ono ént níkip nanko, yumo ént sámp moi napon.

⁴³ Ono ankwap némpouknámp korop nanko, yumo onan yiráp nap mek warámp moi napon. Ono waempyam mo nanko, onan waempyam sámp moi napon. Ono touwe nanko, tá ono kalabus mek yak nanko, yumo onan koropá nke moi napon.'

⁴⁴ Aerá sénánko, am fárákapao kor nopok man sérrá, 'Tokwae Kar, mae ke fek yino nke nánko, amo yae-porokwe napo, tá ént níkip nánko, tá amo ankwap némpouknámp korop napo, tá amo waempyam mo napo, tá amo touwe sámp napo, tá amo kalabus nap mek yak napo, amwan yaewour moi námpono?'

⁴⁵ Tá nopok mao arakrá sénaenámp: 'Ono yumwan kare kar sénampon: Yumo mapekamp e moráp arop ankwapan tak moi nap te, yumo onan kor tak moi napon.'

⁴⁶ Aenapara, am fi arop te tukupea touwe kwatae sámpea arokwamánkrá ankár yakápá yakáp mwanapon. Aeno yae-párak kare arop te yiki yak sámpea yakápá yakáp mwanapon."

26

Taokeyakáp konap arop Jisasén farop mwaria kar papap kar

¹ Jisas am kar ponankor farákápea pwarará, am ke fek táman mao éréképá yarak i konámp arop fárákapan sérrá,

² "Yumo wae mérapon, Pasova fir fár mwanámp yae te anánk yae mwar tank námpon. Aeno tá wakmwaek Aropamp Táráp yopor aropamp yaek pap napo, am fárákapao yaopwae porokopramp fek pukup mwanapon." ✧

³ Am ke fek táman Pris Tokwae fákáre ntia Israel fi taokeyakáp konap arop, pris taokeyak konámp arop tokwae Kaiafasomp nap mek koupoukour.

⁴ Aeria am fárákap Jisasén sámpá farop mwanámpria e-poup kar sérarrá tankáp.

⁵ Aeria sérrá, "Mono. Nomo kápae kare arop koupoukarrá Kwarén lotunap yae fek am ankank tak nánko, koumteouráp arop fárákap nomwan yorowarantáno."

Yupu ankwap Jisasomp me korok sanda kwarákarimp kar

Mak 14:3-9; Jon 12:1-8

⁶ Jisas Betani mek wokwaek lepra touwe sámpámp arop Saimonomp nap mek yak.

⁷ Aenánko yupu ankárankamp mao botol kwapwe kare yumwi fekamp am mek sanda kwapwe top pwarámpeyak námpon sankorop. Am sanda te mani tokwae fekampono. Jisaso fir fárá tank nánko, am yupuao náráp sanda sankoropea maomp me korok kwarákár.

⁸ Aenánko, mao éréképá yarak i konámp arop fákáre nkea kokwarokria sérrá, "Apaeritea mámá sanda kwaporok akwap námpono?"

⁹ Nomo am sanda arop sánkria am fek nomo mani tokwae sámpea ankank monap arop fárákapan nénk mwar mpupo."

¹⁰ Jisas maomp kar wae méria man sérrá, "Yumo apaeritea mámá yupuamp nínik mek kápae sánk rape? Mao te onan kwapwe kare nínik fek námpono.

¹¹ Kápae kare por ankank monap arop fárákap te yumont yakáp mwanapon. Aeno ono te yumont kápae kare por yak mono.

¹² Mámá yupu am sanda onomp pourouk kwarákárámp te onan apár me mek pap mwanapan nánap námpono. ✧

¹³ Ono yumwan kare kar sénampon: Ponankor kápae kare apár mekmwaek mámá Kwapwe Kare Kar farákámpria am mámá yupuraoinámp karan kor méntér farákáp napo, arop fárákap am táman nínik mwanapon."

Judas 'Jisasén faropenk' ria arop outirimp kar

Mak 14:10-11; Luk 22:3-6

¹⁴ Am ke fek táman éntér-sámpramp arop ou mekamp arop ankárankamp, maomp e te Judas Iskariot, mao pris tokwae fákáreaonapok akwapea sérrá,

¹⁵ "Yumo onan apae ankank sámp napo, ono yiráp yaek Jisas pap nanampono?" Aeránko maok, am fárákapao man 30 mani silva sánk.

¹⁶ Tak napo maok, am ke fek táman mao, mokope ke fek am fárákapamp yaek Jisas sánk nanampaoenrá mwae oupourounk.

Jisas Pasova fir fárimp kar

Mak 14:22-26; Luk 22:7-13

17 Yis Moráp Pan Fépér mwarap Yae manénkir ankárankamp yae korop námpek, Jisaso éréképá yárák i konámp arop fárákap koropea Jisasén turunkrá, “Amo ninik nap te yino maok Pasova fir nánapiánángo, amo Pasova fánanapono.” ✧

18 Tá mao sérrá, “Yumo taun mek tukupea ono méramp arop ankárankamp sérrá, ‘Jisaso sérrá, “Ono nanamp ke te wae wonae fik námpono. Ono onomp éréképá yárák i konámp arop fárákapént waráp nap mek Pasova fir fánae.” ’ ”

19 Aerá séránko maok, am arop fárákap wae Jisaso sérimpaok takia Pasova fir nánapi pwar.

20 Tá wae kumur mek am éntér-sámpramp arop fárákap éréképea méntér tankáprá fépér.

21 Am fárákap fépérrá tankáprá Jisaso sérrá, “Ono yumwan kare kar sénampon: Yumo ou mekamp arop ankárankamp onan yopor aropamp yaek pap naerámpon.”

22 Arop ponankor am kar wawia yonkwae touweria maok, ankákáránkrá turunkupria sérrá, “Tokwae Kar e, ae te onoi kano?” Aerá sérar.

23 Aenapo mao nopok arakrá sér, “Am arop dis mek tanknámpek sup mek onont pan anámpek námpek te mao onanenkia outiri naenámp arop támaono.” ✧

24 Tá kare Aropamp Táráp te waeman Kwaromp Buk fek sénámpek touwe sámpek naenámp. Aeno am arop Aropamp Tárápan yopor aropamp yaek pap námpek maok, koupouteane! Éntupwaro man fárákap te wampwe mpupo! Mao tak námpek fek waeman touwe kwatae sámpek nae-rámpon.”

25 Aeránko Judas man yopor aropamp yaek sánk naenámp mao arakrá turunk, “Tisa, ae te onoi kano?” Tá Jisas man sérrá, “Wae amoku sénápek támaono.”

Jisaso pan ntia wain ént nénkámpek kar

Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Korin 11:23-25

26 Mao fépérrá tankápek napo, Jisas pan sámpek Kwarén ‘Aesio’rá séria, mao am pan fárákaepa éréképá yárák i konámp arop fárákapan nénk. Aeria mao sérrá, “Máte onomp pourouno. Yumo sámpek fárenke.” ✧

27 Tá wain éntáp kápan kor Kwarén ‘Aesio’rá séria am fárákapan nénkria sérrá, “Yumo ponankor mómá fárenke.

28 Am te onomp yiri fek kontrak yoro nampono. Ono kápae kare aropamp kwatae ninik yárári akwapanoria kwarákár na-nampono.” ✧

29 Ono yumwan sénampon: Ono wain ént te warko fár mono, ankár akwapea Kwaro náráp firáp taokeyak konámp korop námpek, am mek yumont wain ént wourékam fánanampono.”

30 Takia pwarará tár ankárankamp sámpek wae ek tukupea Oliv Faonkwek tukup.

Jisaso Pitan ‘Amo námwan pwar nanap’rá sérimp kar

Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38

31 Jisas am fárákapan sérrá, “Yiráp Ono man mérnap te mómá kumuruk kwatae akwap naerámpon. Kwaromp Buk fek sérrá, ‘Ono sipsip taokeyak konámp arop farop nanko, sipsip fákáre pirikimpea tukup mwanapono.’ ✧

32 Aeno wakmwaek ono warko fárámpek Galili mek yumwan mekia akwap nanampon.” ✧

33 Tá Pita nopok man arakrá sér, “Táte kápae kare aropamp mér kwatae akwap námpek kor, onomp mér mwar kwatae akwap mo karenono!”

34 Jisas man sérrá, “Ono amwan kare kar sénampon: Mómá kumuruk kakaruk oukoumwan fárámpek mo nángo, amo yinink por sérrá, ‘Námo man te mér mono’rá sénaerapon.” ✧

35 Nopok Pita man sérrá, “Wampweno! Ono fwap amont sumpwi nanampono. Ono amwan ‘Mér mono’rá sér te mo karonono!” Ponankor mao éréképá yárák i konámp arop fárákapao kor ankár takrá sér.

Jisaso Getsemani yopwar mek Kwarén kar toropwapimp kar

Mak 14:32-42; Luk 22:39-46

36 Takia pwarará, Jisas am fárákapént Getsemani yopwar mek tukup. Tukupea mao éréképá yárák i konámp arop fárákapan sérrá, “Yumo mapek yakápenke. Ono nkwaepk youmpea kar toropwap nae.”

37 Aeria maok, mao Pita ntia Sebedimp namoráp yaworan mwar éréképea akwap. Oukoumwan te maomp ninik kápae nángo, yonkwae touwe tokwaerao man oupouroup.

38 Aenángo am fárákapan sérrá, “Ono wae sumpwi nanamp wonae fek nángo, ono yonkwae touwe tokwae rae. Yumo mapek yakáprá onont yérékrá yakápenke.” ✧

39 Aeria yoump tae morokia yimetáp mwaeknámpek apárok woukouprá arakrá kar toropwap, “Onomp Ayao! Amo fwap tak naeria te, ono touwe tokwae sámpek nanamp kap

má sámp-sinanapon. Aeno amo onomp ninikaoki kwapono, wampweno. Amo ankár waráp ninikaok sarámpo.” ✧

⁴⁰ Aeria pwarará akwapea mao éréképá yarak i konámp arop yininkaopwean nke nángo, mao pampi yakáp. Aenapo, mao Pitan sérrá, “Yumo te mokopono? Yumo onont ankáránkamp ke fek yépék mwanap pourou mo nie?”

⁴¹ Yumo te ankár yérékrá kar toropwapenke! Takria yumo kwatae ninik fek tukupantáno. Tá kare, yiráp ninik te, fwap tak nae ninik napan maok, yiráp pourou te kárakáre mo námpon.”

⁴² Aeria maok, mao warko anánkan youmpea arakrá kar toropwap, “Onomp Ayao! Amo fwap mámá touwe sámp nanamp kap onan kárakár pik naenámp pourou mo nángo te, amo waráp ninikaok nanapon.” ✧

⁴³ Tá warko youmpea nke nángo, am arop yininkaopwe ouwipi kápae nángo pampi yakáp.

⁴⁴ Mao am fárákapan pwarará warko yininkan youmpea am manénkir kar toropwapi námp táman warko takrá sér.

⁴⁵ Warko mankea am arop fárákapan sérrá, “Yumo te oukoumwan pampria anepér rape? Yumo nkenke! Aropamp Tárápan kwatae ninikráp aropamp yaek pap naenámp ke te wokwae koropáne.

⁴⁶ Yumo ferámp napo, nomo wae tukup mware. Arop onan yopor aropamp yaek sánc naerianámp wokwae wonae fik koropáne.”

Judas Jisasén yopor aropamp yaek papnámp kar

Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11

⁴⁷⁻⁴⁸ Jisas oukoumwan kar sérrá yak nángo, Judas am éntér-sámpramp arop ou mekamp wae korop. Pris tokwae fákáre ntia Israel fi taokeyakáp konap aropao tirá kérépnap arop ou tokwae Judasént bainatráp yao ke tia korop. Aeria Judas am fárákapan sérrá, “Yumo nke napo, ono akwaprá man koupwiyakrá aop mukur namp te, am arop te Jisas támaono. Yumo ankár sámp kipo.”

⁴⁹ Aerá séri pwarará, koupour kar Jisasnámpok koropria sérrá, “Kumuruk, Tisa.” Aeria mao wae man koupwiyakrá aop mukur.

⁵⁰ Aenángo Jisas man sérrá, “Onomp nouroup e, amo am naeria korop nap te koupour takae!” Aeránko maok, arop fárákap wae koroprá paokoprá Jisasomp pourouk yae paprá wae sámp.

⁵¹ Aenapo maok, arop ankáránkamp Jisasént yak námpao náráp bainat ak-sámprá pris taokeyaknámp aropamp tére aropan woupwi kor porokwapá aop-sir. ✧

⁵² Aenángo Jisas man sérrá, “Bainat warko am mek norokorae! Arop ponankor bainat fek yorowaria te, ponankor bainat fek surumpwi mwarea napon.

⁵³ Amo te mér mori kwapono? Ono yorowar naeria te ono fwap onomp Naropwarén turunk nanko, mao fwap onan kápae kare ensel fákáre éntér-sámpramp fi ami kámákár akwap námp sámp naenámpo.

⁵⁴ Aeno táte ono tak nanko te, Kwaromp Buk fek yaknámp kar te mokopia kare kar naenámpo? Kwaromp Buk fek sérrá, ‘Ankank ankár taknámp korop naenámpri námp támao korop námpon.’ ”

⁵⁵ Am ke fek táman Jisas am arop fákáreran sérrá, “Yumo onan sámp mwaria korop nap te, oukunrá yorowarinámp aropan sámp mwaria ni konap niamp bainatráp yao ke tia korop napwae! Ono kumur méntép lotu nap tokwae mek tankrá koumteouráp aropan kar farákámp fek te, yumo onan sámp moiapono.

⁵⁶ Aeapan maok, mámá ankank ponankor yumo onan napan maok, profet fákárerao kumwiap kar méntér pwi námpon.”

Tá mao éréképá yarak i konámp arop fárákap te waeman Jisasén pwarará pirikimpá tukup. ✧

Jisasén kotiap kar

Mak 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Jon 18:12-14,19-24

⁵⁷ Lo yénkrá farákáp konap arop fárákap ntia arop taokeyakáp konap arop, pris taokeyaknámp arop Kaiafasomp nap mek koupoukour yakáp. Aenapo arop fárákap Jisasén sámpea am nap mek warámpá tukup.

⁵⁸ Aenapo, Pita maomp wakmwaek akwap námpao maok, akwapea panek tae morok yak. Mao am Kaiafasomp nap yári tenap mek youmpea plisman fákárerént tank. Mao te Jisasén apae mokop naprá nke nae ritea yépékrá tank.

⁵⁹ Pris tokwae fákáre ntia Kaunsil * fákáre arop 'Jisas te arak námp' ria yankar sénánko, am fek Jisasén farop mwaria 'Am tak naenámp arop te maeno?'rá turunkup.

⁶⁰ Kápae kare arop koropea yankar sérar. Aenapan maok, am kot wanap arop fárákap te am fek Jisasén farop mwanap ankank te nke mo kare. Aenapo wakmwaek arop anánkaopwe korop.

⁶¹ Am anánkaopwerao sérrá, "Mámá arop te sérrá, 'Ono fwap Kwaromp lotu nap tokwae párampea yinink yae fek saráp warko ti pwar nanamp'rá séri námpono.'" *

⁶² Tá pris taokeyak konámp aropao fokopeyakrá Jisasén sér, "Amo te mae kar pwarokwaprá sénape? Mámá kar amo taki naprá sénap máte mokopono?"

⁶³ Aerámpan maok, Jisas te kar sér mo. Aenángo mao warko sérrá, "Ono amwan yiki yak konámp Kwaromp e fek turunk nampono: Amo oukoumwan narekamp fou e sérae! Amo te Kraís, Kwaromp Táráp ni mo nie?" *

⁶⁴ Nopok Jisas man sérrá, "Amo sénap támaono. Aeno ono yumwan sénampon: 'Aropamp Táráp kápae kare kárákáreráp Kwaromp yae-párák mwaek yámar mek tankea wakmwaek kouwme yumuntukia ék nánko, nke mwanapon.'" *

⁶⁵ Jisas aerá sénánko, pris taokeyak konámp arop am kar wawia námokuráp waempyam pearákapria sérrá, "Mao te Kwarén wouroumprá sénámpono! Nomo apaera arop ankwapamp kar wa mwaria wumwi mwanámpánáp? Mao waeman Kwarén wouroump sénánko, oukoumwan táman yumo wae wawi naponu."

⁶⁶ Aeno yiráp ninik te mokop rape?" Tá nopok am fárákapao sérrá, "Mao te waeman kwatae ninik námpono. Ankár sumpwi naenámpono." *

⁶⁷ Aeránko oukoumwan arop fárákapao Jisasomp yimetápok atopia man porokwap. Tá ankwap fárákapao man yae kwae fek tárapereria

⁶⁸ sérrá, "Amo Kraísao nap kwamp te, amoku ninikia profet kar fek sérae, amwan te wa porokwapáne?" *

Pita 'Jisasén mér mo nampon'rá sérimp kar

Mak 14:66-72; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18,25-27

⁶⁹ Pita am nap topok yár ménki porok youmpea tank. Aenángo am mek tére konámp yupu maomp wonae fik koropea sérrá, "Amo kuri amo Galili mekamp Jisasént yakapono."

⁷⁰ Táte Pita kápae kare arop wa nap fek sérrá, "Mono! Ono te amo sénap kar am te mér mo nampono."

⁷¹ Aeria mao yár ménki wonae fik akwap naeria nánko, am mek tére konámp yupu ankwap man nkea wonae fik yakápnap koumteouráp aropan arakrá sér, "Mámá arop máte wokwae Nasaret mekamp Jisasént yakámp aropono."

⁷² Tá Pita monoria warko arakrá sér, "Kare kar narekampráp, ono am arop te mér mo nampono."

⁷³ Aeránko maok, wakmwaek tae morok arop ankwap fárákap am fek yakáp nap koropea Pitan sérrá, "Kare karonu, amo te am fi mekamp aropono. Waráp kar te am fi mekamp aropamp kar niamp sénaponu."

⁷⁴ Oukoumwan te Pita ankár kar kárákáre fek arakrá sér, "Kare kar narekampráp, ono am arop te mér mo nampono." Takrá séri pwar nánko wae kakaruk aráp.

⁷⁵ Aenángo Pita warko námwan Jisaso sérimp kar ninik. Mao sérrá, "Kakaruk oukoumwan aráp mo nánko amo yinink por onan 'Mér mo nampr'rá sénanaponu.' Aerimpan ninikia Pita wae yár younkwek oukur akwapea éma waemponu."

27

Jisasén warámpea Pailatonámpok tukupap kar

¹ Wae takrá yakáp napo akwapea wakor nánko, pris tokwae ponankor, tá Israel fi taokeyakáp i konap arop fárákap takia Jisasén farop mwanap kar sérar.

² Takia pwarará, am fárákapao Jisasomp yae yawor sen fek yarokwapea Gavman Tokwae Pailatonámpok sámpá tukup.

Judas sumpwimp kar

Aposel 1:18-19

³ Oukoumwan te am Jisasén arop outirínámp arop Judas te mao nke nánko, Jisasén kotria man sumpwi pap mwanap niamp. Aenapantá mao warko ankwap ninik sámpea am 30 mani silva am pris tokwae fákáre ntia arop taokeyakáp i konap aropaonapok arákarrá sámpá akwap. *

* **26:59:** 'Kaunsil': 14:55 ntia 15:1 fek kor yak námpon. "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 fekamp kware 55 fek nkeae.

✧ **26:61:** Jo 2:19-21 ✧ **26:63:** Ais 53:7 ✧ **26:64:** Dan 7:13; Mt 24:30 ✧ **26:66:** Wkp 24:16; Jo 10:33; 19:7 ✧ **26:68:** Ais 53:5 ✧ **27:3:** Mt 26:14-15

⁴ Aeria sérrá, “Ono kwatae niniki tenae! Ono kwapwe kare aropan yopor aropamp yaek páte nanko, mao sumpwi naenámp niampáne.” Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Am te yinomp ankank mono. Amoku waráp ankankono.”

⁵ Aerapo maok, Judas am mani silva lotu nap tokwae mek sirarrá pwarará akwapea námoku paok fek oumpour kor fek tokoroepa sumpwi yak.

⁶ Pris tokwae fákáre am mani silva am sámpea sérrá, “Mámáte arop sumpwi pap nap fekamp manino. Nomo lotu nap tokwae mekamp manint pap mwareano.”

⁷ Aeria maok, námoku kar papea fákeyakáprá, am mani fek apár kwar fekamp sospen yoro i konámp aropamp apár sámpe. Aeria am arop fárákapamp ninik te “Am apár mek panekamp arop koropá yakria sumpwi nánko, am mek pap mwanámpo!”

⁸ Aeria maok, am apár e tákaprá ‘Yiriráp Apár’ ri papapon. Tá am e te oukoumwan taki yak námpon.

⁹⁻¹⁰ Aenámpan am te wokwaek Kwaro Profet Jeremaiamp top korént purá sérim kar te oukoumwan take pourouráp wae korop námpon. Mao sérrá, “Arop fárákapao am 30 mani silva sámpea napo, Israel fákáreao am aropan nopok sánk mwanámpria séri tari napan, am mani fek kwar fekamp sospen yoro i konámp aropamp apár sámpe mwanapon. Tokwae Karao onan arakrá sérimp niámpo.” ✧

Pailato Jisasén turunkimp kar

Mak 15:1-5; Luk 23:1-5; Jon 18:28-38

¹¹ Jisasén santukupea Gavman Tokwaerao nke námpe fek pwate napo, fokopeyak. Aenángo Gavman Tokwaerao man turunkrá, “Amo te Juda firamp king nie?” Tá Jisas sérrá, “Amoku támao takrá sénapono.”

¹² Pris tokwae fákáre ntia arop taokeyakáp konap arop wae man nkwakwe make kar fek kot. Aenapan maok, Jisas te nopok kar ankwap pwarokwaprá sér mo. ✧

¹³ Aenángo Pailato man sérrá, “Arop ponankor anwan kotria má sérarnap kar te wa mák rape?”

¹⁴ Tá Jisas nopok Pailatomp kar pwarokwaprá sér mo. Aenámpantá maok, Gavman Tokwae te ninik tokwae.

Pailato ‘Taken’rá sénánko, Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jon 18:39-19:16

¹⁵ Yopwar méntép am anepérnap yae fek Gavman Tokwaerao kalabus nap mekamp arop ankáránkamp sámpe-kérép konámpo. Ae konámpara, koumteouráp aropao námoku arop ankáránkamp sámpe-kérépaeria maomp e sénapo, Pailato am arop táman mwar sámpe-kérép konámpo.

¹⁶ Arop ankáránkamp maomp e te Barabas, arop ponankor, kwatae kare aroprá ninik i konap yak námpono. Jisasén kot nap ke fek Barabasén kalabus nap mek páte napo yak.

¹⁷ Koumteouráp arop koupoukarrá yakáp napo, oukoumwan Pailato am fárákan turunkrá, “Yumo ninik nap te, ono kalabus mekamp wan yumonapok sámpe-kérép nanampono? Ono Barabasén sámpe-kérép nanamp ni, Jisas ‘Krais’rá sér i konap man sámpe-kérép nanamp nie?”

¹⁸ Mao te wae mér, am Juda taokeyakápnep arop fárákap te arop fárákap Jisasén warákárrá man éntér paprá tukup napo, am táman kokwarokria man kot napon. ✧

¹⁹ Pailato arop yurukup i konámp sia fek tank nánko, maomp yupuao kar arakrá sámpe-kérép, “Amo te am yae-párak kare aropan te nkwak maki kwapono. Ono kumuruk man yém nkea pwatea yonkwae sakáp tokwae nampono.”

²⁰ Pris tokwae fákáre ntia arop taokeyakáp konap arop fárákap koumteouráp aropamp ninik mek koupoump napo, am fárákapao ankár Pailatén wumwirá, ‘Barabasén te sámpe-kérépae! Jisasén te féropanápono’ ria wae.

²¹ Tá Pailato warko turunkrá, “Yumo nik nap te, mámá arop yawor te maeran sámpe-kérép nanampono?” Am fárákapao sérrá, “Barabasén sámpe-kérépae!” ✧

²² Pailato am fárákan sérrá, “Ae te ‘Jisas Krais’rá sér i konap man te mokop nanampono? Aeránko am fárákap ponankor sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke!”

²³ Tá Pailato sérrá, “Apae riteanono? Apae kwatae ankanki námpono?” Aeránko am fárákap tékén kárakáre fek sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke!”

²⁴ Oukoumwan te Pailat ninik nánko maomp kar te ankore mek yak nánko, arop fárákapao kar yorowar tokwae napaná, mao ént yinkipea arop fárákapao nke nap fek yae yáraria pwarará sérrá, “Máte onomp kwatae ninik mono. Táte mámá arop sumpwi námpe te yumoku napono.”

²⁵ Tá kounteouráp arop ponankor nopok sérrá, “Am te yinokunámp ankankono. Kotria te, yinoku, tá yinomp tárápuamp pourouk korop naenámpono!”

²⁶ Aenapantá Pailat Barabasén am fárákapaonapok sámp-kérép. Tá Jisasén maomp soldia fákáreao ain tákáre tokoropramp paok fek Jisasomp younkwe mwaek porokwap. Takia sámpá tukupea yaopwae porokopramp fek pukup mwaria.

Soldia fákáre Jisasén wouroumprá sériap kar

Mak 15:16-20; Jon 19:1-3

²⁷ Gavman Tokwaeramp soldia fákáre Jisasén porokwapea pwarará Gavman Tokwaeramp nap mek warámpá yinkea soldia ponankor man ikir yakáp.

²⁸ Aeria man wouroumprá maok, námokuráp waempyam koupour kar worokwapea sirarrá paokoprá, kingo yirimp konámp niamp waempyam noumouri sámpea Jisasomp pourouk yirimpea pwar.

²⁹ Tá wiráp paok wi moukoupea kingomp kump niampia maomp me korok yirimp. Tá kingo sámpá tank konámp niamp yaopwae sámpea maomp yae-párak mwaekamp yaek sánk. Aeria maomp wonae fik kwaráp torokomprá kar wouroumprá séria arakrá sér, “Yo...! Juda firamp king e!”

³⁰ Aeria man atopia maomp yaekamp yaopwae pwarokwaprá Jisasén me korok wiráp paok wi yirimp tenap yumuntuk purá porokwap. ✧

³¹ Man wouroumprá séria pwarará, am waempyam noumouri worokwapea paprá námokuráp waempyam warko yirimpá pwar. Takia pwarará, waeman yaopwae porokopramp fek pukup mwaria sámpá tukup.

Soldia fákáre Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-24

³² Mao tukupria mwaeao Sairini mekamp arop ankárak maomp e te Saimon, man Jisasén pukup mwanap yaopwae Jisas námoku samp námp, má sampzeria wae napo, mao am kake samp.

³³ Wae tukupea apár e Golgota fek am e fi te ará, “Arop Me Kor Yaknámp Apár.”

³⁴ Aeria am fárákapao wain ént more konámp marasin méntér ouroukoupramp, touwe anámp tae morokanoria Jisasén sánk. Aenapo, mao kánanke mi námpao maok, fár mo. ✧

³⁵ Am fárákapao wae Jisasén yaopwae porokopramp fek nil fek pukupá pwarará, maomp waempyam ankank te wa mokop sámp naenámpaeonrá nke mwaria, satu pilairá tankáp. ✧

³⁶ Am fárákap am fek tankáprá yépékrá tankáp.

³⁷ Narek Jisas yépe kor páte yak námp fek kar Jisasén kotinap am arakrá kumwi: Mámáte Jisas Juda firamp Kingono.

³⁸ Wonae fik Jisasén pukup tenap fek yorowaria ankank pouroukoup nep arop anánkaopwe, ankwap Jisasomp yae-párak mwaek, ankwap yae-mánkwan mwaekia pukupá pwar. ✧

³⁹ Aetenapo, kounteouráp arop fárákap am mwaek tukupá koroprá te, Jisasén narek pukup tenap táman nke ko me kor párámparrá kar wouroumprá sér.

⁴⁰ Aeria sérrá, “Amo te ‘Lotu nap tokwae párampea yinink yae fek saráp ti nanamp’ ri napara, amo amoku yaewourae! Amo Kwaromp Táráp kareao nap kwamp te, yaopwae porokopramp pwarará apárok ékael!” ✧

⁴¹ Pris tokwae fákáre ntia lo yénkrá fárákap konap arop fárákap, tá arop taokeyakáp konap arop fárákapao kor narek Jisasén nkea arakrá wouroumprá sér,

⁴² “Mao te arop ankwapan yaewour i konámpao maok, námoku kare te yaewour naenámp pourou mono. ‘Námo Israel firamp King’rá sér i konámpara, yaopwae porokopramp pwarará apárok ék nángo, yino táman nkea mér mwaro.

⁴³ Mao Kwaromp Táráprá námwan fwap mao yaewour naenámp mérámpara, Kwaro man warákár námp kwamp te, mao fwap oukoumwan yaewourano.” ✧

⁴⁴ Loan yorowaria ankank pouroukounep arop yawor Jisasomp wonae fek pukup tenap arop mao kuri ankár taknámp wouroumprá sér.

Jisas sumpwimp kar

Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30

⁴⁵ Yámar kuk nángo kirikip tokwae ponankor apár oupouroupa yakrá akwapea kumur mwaek yámar yinink ke nángo,

⁴⁶ tá yámar yinink ke námp fek táman Jisaso Kwarén tékén arakrá wumwi, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Am kar fi te arakrá sér, “Onomp Kwar e! Onomp Kwar e! Amo onan apaerá pwararape?” ✧

✧ 27:30: Ais 50:6 ✧ 27:34: Sng 69:21 ✧ 27:35: Sng 22:18 ✧ 27:38: Ais 53:12 ✧ 27:40: Sng 22:7; Jo 2:19

✧ 27:43: Sng 22:8; Jo 5:18 ✧ 27:46: Sng 22:1

⁴⁷ Táte, arop ankwap fárakap wonae fik foukouri yakáp nap, am kar wawia sérrá, “Mámá arop te Elaijan wumwi námpono.”

⁴⁸ Aeria arop ankárakamp koupour kar akwapea yir niamp ankank sámpea top i konámp wain ént mek anámpea yaopwae fek paprá yarokwapea narek Jisasén fáranoria maomp táp mek sánk. ✱

⁴⁹ Aenánko maok, ankwap fárakapao sérrá, “Sikono! Nánkár Elaija koropea man yaewour te mokopon nke mwaro!”

⁵⁰ Aenapo maok, Jisas warko tékén wumwiria maomp waemp sámp-kérépra sumpwi.

⁵¹ Am ke fek táman waempyam tokwaeri lotu nap tokwae fek tokorop tenap nareknámpia pearákarrá pikia ankorek fu fek por-pwararea anánk mwaek peari yak. Aenánko némp yérur tokwaeria péri tokoprá pikrink.

⁵² Aenánko Kwaromp firáp kápae kare koumteouráp arop wokwae surumpwiapo, apár me mek kákam, am apár me kikirip akwapránk nánko, warko fápárámp. ✱

⁵³ Am fárakap apár me pwarará wakmwaek Jisas warko fárámp nánko, am fárakap yiki kor taun Jerusalem mek yink napo, kápae kare arop am fárakapan nkeapono.

⁵⁴ Kepten ntia soldia fákáre mént yakáprá Jisasén yéprá yakápap fárakap am némp yérur nánko, koropnám ankank táman nkea apáp tirinka wae. Aeria am fárakapao sérrá, “Námwan kare karono! Mámá arop te Kwaromp Tárápono!”

⁵⁵ Kápae kare koumteou wokwae Jisasomp wakmwaek paokop i konap Galili meknám man yaewour mwaria korop nap, am koumteou fárakap panek tae morok yakáprá tokor yakáp. ✱

⁵⁶ Ankwap am ou mekamp te Makdala mekamp Maria, ankwap te Jems ntia Josepomp éntupwar Maria, ankwap te Sebedimp tárápyaramp éntupwar.

Jisasomp yákáre péri kor me mek papap kar

Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42

⁵⁷ Takia kumur mek Arimatea mekamp mani tokwaeráp arop maomp e te Josep, mao korop. ⁵⁸ Mao kuri Jisasén mérnámp arop támaono.

⁵⁸ Mao akwapea Pailatén turunkia Jisasomp yákáre sámp naerianánko maok, Pailato soldia fákáreran sénánko, am yákáre sámpea Josepén sánk. ✱

⁵⁹ Josep am yákáre sámpea yiki kare wupwi kor waempyam fek papea yarokwap.

⁶⁰ Yarokwapea sakwapea péri kor me wourékam mao námokuráp por fourrá youmpnám mek pap. Aea maok, péri kor worare tokwae sámp-farfarrá koropea me fek kéri pwar. Mao taki pwarará, wae akwap. ✱

⁶¹ Aenánko Makdala mekamp Maria ntia ankwap Maria am yupuyarao mwar yakria am péri kor me yak nám fek tankrá tokor tank.

Soldia fákáre Jisasén pap nap fek yéprá yakápiap kar

⁶² Pampia koumounek am sabat yae fek táman pris tokwae fákáre ntia Farisi fákáre tukupea Pailatonámpok koupoukour.

⁶³ Am fárakapao sérrá, “Arop Tokwae, yino am yankar sérar i konámp arop oukoumwan yiki yakámp fek sérimp kar nikriano. Mao sérrá, ‘Nánkár wakmwaek yinink yae yakea warko fárámp nanamp’rá sérimpon. ✱

⁶⁴ Takria maomp éréképa yarak i konámp arop fárakap kánánkámp koropea yákáre sámpá tukup tea koumteouráp aropan kwekárá sérrá, ‘Mao warko fárámp námpono’rá sérantáno. Aenapo am oukoumwan kwekárá sénap kar am wokwaekamp kwekárá sér i konapan kámákár akwapantáno. Aeantáno, amo soldian sénapo, péri ménki fek kárakáre fek kéri pwate napo, yinink yae fek am fek yéprá yakáp mwanapon.”

⁶⁵ Tá am fárakapan Pailato sérrá, “Takanánko te, yumo tukupea taokeyakáp mwanap arop éréképenke. Aeria yumo tukupea am yákáre papramp péri kor me táp kárakáre fek kéri pwarenke.”

⁶⁶ Aeránko maok, am fárakap tukupea péri kor me topok kéria pwarará, am mek yoump tenapo nke mwanapria péri kor me táp fek táraoki pwarará, soldia ankwap fárakap am fek yérék mwanap káká pwar.

28

Jisas warko fárámpámp kar

¹ Sabat yae akwapá pwar nánko, yae ankárak Sande fek yámar aok naenám wonae fik nánko, Makdala mekamp Maria ntia ankwap Maria am Jisasén papnap péri kor me nke neria korop.

✱ 27:48: Jo 20:28-29 ✱ 27:52: Kis 26:31-33; Hi 10:19-20 ✱ 27:55: Lu 8:2-3 ✱ 27:58: Lo 21:22-23 ✱ 27:60: Ais 53:9 ✱ 27:63: Mt 16:21; Jo 2:19-20

² Aenepo koupour kar némp yérur tokwae nánko, Tokwae Karamp ensel yámar mek pwarará, ékia péri me táp fek oupouroupa yaknám yumwi worare tokwae sámp-farfarrá akwapria am yumwi worare yumuntuk tank.

³ Maomp yimetáp te mékér wae niamp nánko, maomp waempyam te yámar mekamp kounwe waentar niampono.

⁴ Aenánko soldia fákáre am táman nkea apáp tirínkrá kour me woukouria, ke sorokwamprá wae surumpwi yakáp nap niamp pourouráp.

⁵ Aenapo maok, ensel am yupuyaran sérrá, “Yumo te apápi kepono? Ono wae mér, yumo te am Jisas, arop fárákapaó yaopwae porokopramp fek pukupap táman oupourounkrá korop nepono.

⁶ Mao te mapek yak mono. Mao wokwaek sérimpnám taknám wae fárámp teane. Yumo koroepa mao ampinámp népe nkenke. ✧

⁷ Yumo koupour akwapea maomp éréképá yarak i konám arop fárákapan sér kipo: ‘Mao te wae péri me meknám fárámp tenámpo. Mao te yumwan mekia akwapea Galili mek nánko, yumo man ampok nke mwanapon.’ ” Aerá séria yupuyaran sérrá, “Kwaro onan, am kar séraera sámp-kérépnám fi támaono.” ✧

⁸ Tá am yupuyar te apáp nepao maok, warákár tokwaeria koupour kar péri kor me pwarará, mao éréképá yarak i konám arop fárákapan séneria fárakoprá akwap.

⁹ Tá Jisaso am yupuyaran mwaeak kikipia sérrá, “Koumounek, yupuyar el!” Aeránko, am yupuyar akwapea maomp wonae fikria puk sámpria man lotu.

¹⁰ Aenepo, Jisas am yupuyaran arakrá sér, “Yumo te apápi kepono. Yumo akwapea onomp ankwapyae fákáreran, ‘Mao te “Galili mek tukupea onan ampok nke mwanapono” ’rá sér kipo.” ✧

Soldia fákáreramp kar

¹¹ Am yupuyar oukoumwan akwap nepo, péri kor me tápok yérékiap soldia fárákapan taun mek tukupea pris tokwae fákáreran am ankank korop nám am sérar.

¹² Aenapo, pris tokwae fákáre ntia taokeyakáp konap arop fárákapan námoku kar papea fákeyakáprá séraria, am soldia fákáreran mani tokwae nénkea,

¹³ sérrá, “Yumo ankár Yino pampi tenánko, maomp éréképá yarak i konám arop fárákapaó kumuruk koroepa maomp yákáre sámpá tukup tenap’rá sérar kipo. ✧

¹⁴ Táte Gavman Tokwae yumo am péri kor fwapia taokeyakáp monap kar mómá wa nánko te, yino fwap man ankwap kar sénánko, yumo te fwaponó.”

¹⁵ Aeria am soldia fákáre pris tokwaerao sénapaokria ‘Jisasomp firáp aropao maomp yákáre sámpá tukup tenap’rá sérarrá, tukupea napo, oukoumwan kor am kar Judia fi mek taki yak námpon.

Jisaso náráp éréképá yarak i konám arop fárákapan ‘Tére kip’rá sérimp kar Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Aposel 1:6-8

¹⁶ Am mom-sámpramp arop tukupea Galili mek Jisas ‘Tukup kip’rá sérimp faonkwek tukup.

¹⁷ Aeria maok, am fárákapaó am fek Jisasén nkea man lotu. Aeapao maok, ankwap fárákapan te oukoumwan, mao te kare Jisas támaoiane? rá nínik.

¹⁸ Tá Jisas am fárákapaó wonae fik koroepa sérrá, “Kwaro onan mómá apár mek yaknám ankank ntia yámar mekamp ankank ponankor taokeyak nanamp kárákáre tokwae sámp námpono.

¹⁹ Aenámpara, yumo te ankár tukupea kápae kare arop fi onomp firáp arop arárrá kák kipo. Aeria yumo am fárákapan onomp Naropwaromp e fek, tá onomp e fek, tá Yiki Kor Spiritamp e fek ént mek nérrá kák kipo.

²⁰ Tá yumo ankár am fárákapan ono yumwan farákápnamp kar am mántwoakanáponrá farákápnamp kipo. Yumo fwapia wawenk: Ono fwap ponankor ke fek yumont yakrá akwapea am yae pwar námpono.”

Mako Kumwimp Kwapwe Kare Kar Mekia Akwapnámp Kar

Makomp e te Jon Mak. Mao te Jisaso éréképá yárák i konámp éntér-sámpramp arop ankwap mono. Maomp taun kare te Jerusalem.

Polntia Barnabas yárákria kourteouráp aropan Jisasomp kar farákáp nepo, Mak am arop yaworan yaewourimpon.

Jisaso pok tenánko, wakmwaek 35 yopwar niamp arake fek, Mak te Rom aropan Jisaso kwapwe kare yárákimpan mérenkria māmá kar má kumwimpon.

Rom mekamp arop farákáp te kárákáre kor ankank kwapweantá kikiank napo, Mako man sérrá, 'Jisas te Kwaromp kárákáre yénképnámp ankank yorororia, kárákáre fek tére námpon'rá kumwimpon.

Ént mek nérrá kák konámp Jono farákápámp kar

¹ Māmá kar māmáte Kwaromp Táráp Jisas Kraisoimp Kwapwe Kare Karono.

² Māmá manénkir korop námp máte profet Aisaia wokwaek kumwimp niamp. Kwaro arakrá sér:

“Wawenke! Ono onomp kar farákáp naenámp arop ankáránkamp sámp-kérép nanko,

manénkir mao akwapeaka waráp por mwae kup yoroano.

³ Arop yak mo apár meknámp kar ankwap tékén arakrá sér:

“Tokwae Karampor mwae kup yoroenke!

Mao akwap naenámp mwae kup fwapokwapenke!” * ✧

⁴ Kwaro séri námpnámp taknámp Jon ént mek éné i konámp arop mao te arop yak monámp apár mek akwapea maok, mao kourteouráp aropan kar farákápria sérrá, “Yumo te yiráp kwatae ninik pwararea ént mek nér napo maok, Kwaro yiráp am ninik kwatae tirá épér naenámp.” ✧

⁵ Aeránko maok, apár Judia mekamp kourteouráp arop ponankor, tá Jerusalem mekamp kourteouráp arop ponankor Jononámpok tukupea náráp kwatae ninik am farákáp napo maok, Jono am farákapan ént Jordan mek nérrá kák.

⁶ Jon te kamel pwae fek yoroinap waempyam yirimpea maok, fir yipi fekamp sépér fákup. Aea maok, mao te tákar ntia yao pwae mekamp éntu éntan fárimpon.

⁷ Aeria maok, mao kar arakrá farákáp: “Arop ankáránk onomp wakmwaek korop námp te maomp kárákáre onomp kárákáreran kwe-pwar námpon. Ono te apárok kánanke kare yak nampara, ono maomp wonae fik kwaráp torokompria maomp su fekamp paok aokorop nanamp * pourou maok.

⁸ Ono te yumwan ént fek nérrá kák nampono. Mao te yumwan Yiki Kor Spirit fek nérrá kák naenámp.” ✧

Jono Jisasén ént mek anámpámp kar

Matyu 3:13-17; 4:1-11; Luk 3:21-22; 4:1-13

⁹ Am ke fek táman maok, Jisas apár Galili mekamp Nasaret meknámp korop námpo, Jono man ént Jordan mek anámpámp.

¹⁰ Aeanánko maok, ént meknámp forokor tará aokrá kárák fek fokop námpo, kourpour kar narek yámar me kikir akwap námpo, nke námpo maok, Yiki Kor Spirit ant yuri niampao maonámpok ék. ✧

¹¹ Aenko maok, yámar meknámp arop kar niamp wumwiria sérrá, “Amo te onokump táráp kare ara, ono amwan warákár tokwae nampon. Amo kwapwe kare ninik nap te, ono yonkwae kárámp nampono.” ✧

Satano Jisasén poupwékámp kar

¹² Aenko am ke fek táman, Yiki Kor Spiritao Jisasén kwar saráp mek sámp-kérép.

¹³ Aenko maok, mao am kwar saráp am mek 40 yámar yakánko maok, tá Satano koropea man poupwékámp. Mao yao pwae mekamp firént yakánko maok, ensel fákáre man yaewouriapon. ✧

✧ 1:3: Ais 40:3; Mal 3:1; Lu 7:27 ✧ 1:4: Lu 1:77; Ap 13:34 ✧ 1:7: Matyu 11:3 fekamp kar fi nkeampo. ✧ 1:8: Ap 1:5 ✧ 1:10: Jo 1:32 ✧ 1:11: Sng 2:7 ✧ 1:13: Hi 4:15

Jisaso Galili meknámpia téerá akwapámp kar

Matyu 4:13-22; Luk 5:1-11

¹⁴ King Herot Jonén fákápá papánko maok, Jisas distrik Galili mek koropeaka Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáprá yárákimp.

¹⁵ Mao sérrá, “Kwaro sérimpe ke te oukoumwan te wae korop námpon. Kwaromp firáp taokeyak naenámp te wae wonae fik korop námpon. Yumo kwatae ninik pwarará Kwapwe Kare Kar má wawiaka, karenorá mérenke!” ✧

Jisaso arop yiworaopweran sérianánko, énéni tukupap kar

Matyu 4:18-22

¹⁶ Jisaso ént aokore Galili firi pokria nke nánko maok, Saimon ntiaka Andru mwearao ént aokore mek umben sirarrá yak. Am arop yawor te éntékam tirá am fek mani sámp konepon.

¹⁷ Aeop maok, Jisas am arop yaworan sérrá, “Yumo te onomp wakmwaek koropenke! Ono yumwan Kwaronámpok arop éréképá korop konap yénkép nanampono.”

¹⁸ Aeránko maok, am arop yaworao kor koupour kar umben fekamp tére pwarará maomp wakmwaek akwap. ✧

¹⁹ Takia tukup tae morokria nke nánko maok, Sebedimp tárápyar Jems ntiaka Jon mwearao kor bot mek yakrá umben aompoprá fwapokwaprá yak.

²⁰ Aeop maok, Jisas wumwi nánko, am arop yaworao kor naropwar Sebedi nti tére konap arop mént bot mek yakáp napo maok pwarará, am arop yawor Jisasén éntér paprá akwap.

Jisaso arop ankwapamp pouroukamp kwatae-arop yérépemp kar

Luk 4:31-37

²¹ Aea maok, am fárákapao taun Kaperneam mek tukupea maok, Sabat yae fek Juda firamp lotu nap mek youmpea maok, Jisas koumteouráp aropan kar farákáp.

²² Aenko maok, am fárákapao kor maomp kar wariaka kokorokor. Mao te Kwaromp lo yénkrá farákáp konap arop fárákapamp kar farákáp niamp mono, ankár mér tokwaeráp aropamp kar kárákáre niamp fek am fárákapan yénkrá farákáp námpon. ✧

²³ Am ke fek táman am fárákapamp lotu nap mek koropnám arop ankwap, maomp pourouk kwatae-aropao noumpoukoupá yaknám Jisasén tékén wumwi kar fek sérrá,

²⁴ “Nasaret mekamp Jisas, amo yinan te apae naeria nape? Ae te amo yinan kwatae pap naeria korop rape? Ono te wae mér nampon: Amo te Kwaromp yiki kare aropono.” ✧

²⁵ Aeránko maok, Jisas am kwatae-aropao yoporia sérrá, “Amo kari kwaponno. Am arop pwarará akwapae!”

²⁶ Aeránko maok, am kwatae-arop am aropamp pourouk noumpoukoupá yakeanámp te pu yae youria fépén tokwaea pwarará worokor pik.

²⁷ Aenángo maok, koumteouráp arop ponankor kour me woukouria maok, am fárákapao námoku támao sérarrá, “Máte apaenono? Máte kar wourékamono! Mámá arop máte kárákáre kourono! Aenámpara, mao am kwatae-aropao kar sénánko, am fárákapao maomp kar wawi konaponno!”

²⁸ Aenángo maok, maoinám kar Galili mekamp arop fi am ponankor am kar koupour yarak nánko wawia pwi napon.

Jisaso Pitamp yupuramp éntupwar touwe fwapi papámp kar

Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41

²⁹ Am fákáreráo lotu nap meknám youmpea ek tukup. Tukupea maok, koupour Saimon ntiaka Andrup nap mek yoump. Tá Jems ntiaka Jon méntér akwap.

³⁰ Aeop maok, Saimonomp yupuramp éntupwar kákáran fek pourou touwe fokornám touwe sámpea amp. Aenko maok, koupour Jisasén ‘Touwean’rá sér.

³¹ Aeop maok, Jisas maonámpok youmpea man yae sámpea papánko maok, am pourou touwe fokornám touwe am worokor pikánko maok, mao fárámpea am fárákapao fár mwanap fir yankápámpon.

Jisaso kápae kare touwenap arop fwaprá kákámp kar

Matyu 8:16-17; Luk 4:40-41

³² Takia maok, kumuran yámar porokor nánko, † ankwap fárákap touwenap arop éréképeaka maonámpok korop. Aeria maok, koumteouráp aropan kwatae-arop noumpoukoupea yaknám fárákapan kor éréképá korop. ✧

✧ **1:15:** Mt 3:2 ✧ **1:18:** Mt 19:27 ✧ **1:22:** Mt 7:28 ✧ **1:24:** Mk 5:7; Jo 6:69 † **1:32:** Yámar porokor námpe fek, Sabat yae pwar námpara, (Ves 21 fek nkeae.) koumteouráp arop fwap panek mwaeek paokop mwanapon. Ae mwanapara, arop ankwap fárákap náráp touwenap arop fákáreran éréképea Jisasnámok tukup napon. “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fekamp kware 72 fek nkeae. ✧ **1:32:** Mt 4:24

³³ Aeria maok, am taun mekamp kounteouráp arop ponankor koropeaka am nap topok koupoukour.

³⁴ Aeapo maok, Jisaso kounteouráp arop kápae kare nkwakwe make touwe sámpá yakáp napan fwapokwap. Aeria maok, am fárákapamp pouroukamp kwatae-arop kápae kare yéréperá kérép. Aemantá maok, am kwatae-aropao kor mao te wanonorá mérapantá maok, mao am fárákapan 'Kar sérari kwaponó' ria maok, fou e séri pwar. ✱

*Jisas apár Galili mek térerá yáraknám kar
Luk 4:42-44*

³⁵ Koumounek kar oukoumwan kirikip yak námp mek, Jisas fárámpeaka oukur tará apárok arop yak mo nap fek akwapea námoku mwar am fek yakrá Kwarén kar toropwap. ✱

³⁶ Aenánko maok, tá wakmwaek Saimon ntia maomp ankwapyaenáp fárákap tukupea Jisasén nke.

³⁷ Am fárákap man nkea maok, sérrá, "Ponankor kounteouráp arop amwan oupourouk nape."

³⁸ Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, "Ae te wampweno. Nomo wonae fik mwaeakamp némp-némp paokoprá tukup mwaro. Ono am fárákapan kor kar farákáp nanampria am táman ono korop nampono."

³⁹ Aea maok, mao am apár Galili mekamp ponankor némpoukmwaek yárakria maok, am arop firamp lotu nap mek am fárákapan kar farákáprá yarak. Aeria maok, kwatae-arop yéréperá kérépámpo. ✱

*Jisas lepra touweráp aropan fwapi papámp kar
Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16*

⁴⁰ Aenko maok, lepra arop ankáránkamp maonámpok koropea maok, kwaráp torokompria man koupoute kar sérrá, "Jisas, amo tak naeria nap kwamp te, onan fwapi pap napo, onomp pourou fwap yiki kukur naenámpo."

⁴¹ Aeránko maok, Jisaso man aropompria maok, maonámpok nárakarrá maomp pourouk yae papria sérrá, "Onomp ninik te waráp touwe wae pwar nángo, amo fwapi yaka."

⁴² Aeránko maok, am fek táman am lepra touwe wae pwar nángo, mao wae kwapwe kare yak.

⁴³⁻⁴⁴ Jisaso man kar kárakáre fek arakrá sér, "Amo te máma ankank waráp pourouk korop námp máte, arop ankwapan séri kwaponó. Amo akwapea prisén waráp pourou yénképria maok, Moseso sérípnám waráp lepra touwe fwapnám ofa sánkampo. Aenapo maok, arop nkea waráp touwe wae pwar námp mér mwanaponó." Aerá séria pwarará, man sámp-kérép. ✱

⁴⁵ Aerá séránko, akwapámpao maok, kounteouráp aropan am kar farákápria maok, kápae kare némpoukmwaek farákáp. Aemantá maok, Jisaso kor, taun mek akwap nanko, kounteouráp arop kápae kare námwan koropá ikirantánoria akwap mo. Mao te ankár am arop yak mo nap fek am fek saráp yak nángo maok, kounteouráp arop némp-némp ponankor maonámpok korop. ✱

2

Jisaso arop ankwap pu yae surumpwi tanknám fwapi papámp kar

¹ Aea maok, ankwap kumuruk Jisas warko taun Kaperneam mek arákarrá akwapeaka, nap mek yak. Aenánko maok, kounteouráp aropao, mao nap mek yakánrú sénap kar wa.

² Aeria maok, kápae kare kounteouráp arop koropea nap mek néntépapo, am nap te wae fákápanko maok, táte méni fek mwaeak kor népe yak mo. Aenánko maok, mao am fárákapan kar farákáp.

³ Aenánko maok, arop ankwap maomp kour ponankor surumpwi yaknám, arop yia-woraopwerao sunkwiar mek papea Jisasnámok sankorop.

⁴ Sankoropea maok, nkeapo am fek te kounteouráp arop néntépa waeapo maok, am Jisasomp wonae fik sayink mwanap pourou mo. Aenámpantá maok, am arop kakapea nap yumuntuk pokea maok, nap oupouroup tenap ankank keakapea am meknám am arop sunkwiar paok fek tokoropea, yaek fákeyakáprá ér-popwarrá pikia Jisasomp wonae fik pap.

⁵ Aenapo, Jisaso am fárákapao man mérnáp nkea maok, am touwenám arop táman sérrá, "Táráp e! Ono waráp kwatae ninik te wae sámp-sinampono." ✱

⁶ Aeránko maok, am nap mek tankápnáp Kwaromp lo yénkrá farákáp konap arop ankwap farákáp náráp ninik mek arakrá ninik,

7 “Am arop te apaeritea takrá séri námpon? Mao am kar sénámp te Kwarén ér-pwar námpon nie? Arop ankwap ankáránkampao kwatae ninik tirá épér naenámp pourou mono. Am te Kwar ankáránkao saráp maok tak i konámpono.” ✧

8 Aerapo maok, Jisas koupon kar am fárákamp ninik wae méria maok, arakrá turunk, “Apaeritea yumo takrá ninik napon?”

9 Ono mokope kar fwap pwi yaknámpon sénanampon? Ae te ono sérrá, ‘Ono waráp kwatae ninik sámp-sitenámp’rá sénámp támao fwap pwi yak námpon ni? Tá ono sérrá, ‘Amo fárámprá waráp am fek ampínámp ankank sámpea akwapae’rá sénámp támao fwap pwi yak námpon nie?’

10 Aeno ono ník námp te yumo ankár arakrá mérenkria nampon: Aropamp Táráp Kwaro man, mómá apár fek takaeria kárákare sánkeanánko, am fek mao fwap aropamp kwatae ninik tirá épér naenámppon.” Aerá séri pwarará maok, am kour surumpwi yaknámpon aropan sérrá,

11 “Ono amwan sér rae: Amo fárámpea waráp ampínámp ankank sámpea amokuráp nap mek akwapae!”

12 Aeránko maok, mao fárámprá am kounteouráp aropao nke nap fek koupon náráp amp i konámpon ankank sámpea akwap. Aenánko maok, arop ponankor kokorokoria maok, Kwaromp e sakapria arakrá sér, “Wokwaek kar yino te make ankank nke moimpon!” ✧

*Jisaso Livain warámpámp kar
Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32*

13 Takia pwarará, Jisaso warko ént aokore yaknámpon mwaek akwap nánko maok, kounteouráp arop kápae kare maonámpon korop napo maok, mao Kwaromp kar am fárákapan farákámp.

14 Aea maok, mao akwapea nke nánko, Alfiusomp táráp Livai takis sámp konap nap mek tank. Tank nánko maok, Jisaso man sérrá, “Onomp wakmwaek koropae.” Aeránko maok, mao kor fárámprá maomp wakmwaek akwap.

15 Wakmwaek Jisaso námoku éréképá yarak i konámpon arop fákárerént Livaimp nap mek tankáprá fépér. Aenapo maok, kápae kare takis sámp konap arop, tá aropao ‘Kwatae ninikráp arop’rá sér i konap am arop fárákámp Jisas apae nke mwaria maomp wakmwaek paokop nap, am ankwap fárákámp énéni tankáprá fépér.

16 Tá lo yénkrá farákámp konap Farisi fákáreráo nkeapo maok, Jisaso takis sámp konap arop, tá kwatae ninikráp arop makia mént tankáprá fépérapo maok, am fárákámpao Jisas éréképea yákinámpon fákárerán sérrá, “Mao te apaeritea am takis sámp konap arop ntia kwatae ninikráp aropént tankrá fánámpon?” ✧

17 Aerapo maok, Jisas wawia mao am fárákapan sérrá, “Touwe fwapnap arop te doktanámpon tukup mo i konapon. Touwenap aropao saráp doktanámpon tukup konapon. Taknámpon ono ék námp te, námo yae-párak kare ninikrápao namprá niniknap aropan te mono. Arop námo kwatae ninikrápao namprá niniknap aropan wumwia érékép naeria ék nampono.” ✧

*Fir wuri konap kar
Matyu 9:14-17; Luk 5:33-39*

18 Ankwap ke fek Jono éréképá yarak i konámpon arop, tá Farisi fákáreráo kor Kwarén kar toropwap mwaria fir wuri napo maok, ankwap fárákámp koropea Jisasén arakrá turunk, “Jono éréképá yarak i konámpon arop fákáre ntia Farisi fákáreráo kor Kwarén kar toropwap mwaria te fir wuri konapon. Aeno amo éréképá yarak i konap arop fákáreráo fir wuri mo i konap te apaeritea napon?”

19 Aerapo maok, Jisaso am fárákapan wounámp kar sérrá, “Arop ankáránkamp yupu sámp naerianámpon oukouwán yak námpon fek te, maomp nouroup fwap fir wuri konap nie? Mono! Am arop yupu sámp naerianámpon oukouwán am nouroup aropént yak námpon fek te fir wuri mo i konapon.” ✧

20 Aeno nánkar wakmwaek am yupu sámp naerianámpon aropan sámpá tukup tenapo maok, maomp nouroup arop yonkwae touweria fir wuri mwanapon.

21 Arop te wourékam waempyam fákáre sámpeaka waempyam épi me fek paprá aomp mo i konámpon. Táte mao tak nánko te, am waempyam wourékam támao épi waempyaman níkir nánko, warko pearákár tokwae naerámpon.

22 Arop te meme yipi fekamp botol épi mek te wain wourékam * kér mo i konapon. Aeno am mek kérapo te, wainao am meme yipi fekamp botol am te fápárákápi papria wain ént kwarákár naeria námpon. Aeria am wain ntia meme yipi fekamp botol épi te énéni kwatae

✧ 2:7: Jop 14:4; Ais 43:25; 1 Jo 1:9 ✧ 2:12: Mt 9:33 ✧ 2:16: Mt 11:19; Lu 15:1-2 ✧ 2:17: Lu 19:10; 1 Ti 1:15

✧ 2:19: Jo 3:29 * 2:22: Matyu 9:16 fekamp kar fi nkeae.

akwap neria nepon. Aeno arop te ankár wain wourékam te meme yipi wourékam fekamp botol mek kér i konapono.” ✧

Sabat yae fek tére mo i konap kar

Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5

²³ Ankwap Sabat fek Jisas ntiaka mént paokop i konap arop wit yoroi tenap yopwaraok tukup. Tukupea maok, Jisasomp fákáre am wit ankwapmwaek fár mwanámpria kánánkápapo maok, ✧

²⁴ tá Farisi fákáreao Jisasén sérrá, “Wae! Am te Sabat yae fek kákánk i konap te apaera tére naponó?”

²⁵ Aerapo maok, Jisas am fárákapan sérrá, “Ae te yumo wokwaek Devitoimp kar buk fek yak námp te nke mori kwapono? Ono sénamp te am ke fek Devit ntiaka maomp arop fárákapan ankank mo nángo yae-porokwe naponó.

²⁶ Abiatar pris taokeyak konámp arop yaknámp ke fek, Devito Kwaromp Nap mek youmpea, pan Kwaro éntér sinámp mwaek am fek páte nap fária maok, náráp mént koropnap aropan kor ankwapmwaek nénkámp. Am pan te fouara, pris fákáreao saráp fépér i konapan nimpon.” ✧

²⁷ Jisaso am fárákapan ankwap kar sérrá, “Kwar te, Sabat yaeran yaewour naenámpria arop yoro mono. Sabat yae te arop anepér mwanap yaewour naenámpria pap námpon.” ✧

²⁸ Aenámpara, Aropamp Táráp te mao námoku Sabat yaeran kor poukwap námpon.”

3

Sabat yae fek jisaso yae yonkwaenámp arop fwapi papámp kar

¹ Jisaso warko lotu nap mek yoump nángo maok, arop ankáránk yae yonkwae yak námp am mek yak.

² Aenángo maok, am Farisi fárákapan támao Jisasén, mao te Mosesomp lo ták-pwararea Sabat yae fek am arop fwapi pap te mokopean nkea man kot mwaria yépékrá yakáp. ✧

³ Aeapo maok, mao am yae ankwapmwaek yonkwae yaknámp aropan sérrá, “Amo koropae!” Aenángo am arop te koropea kuk fokopeyak.

⁴ Aenko maok, mao am fákáreran sér, “Lo te nomo tére mo i konámp sabat yae fek ‘Apaenk’rá sénámpon? Ae te nomo arop ankwapan yaewour mwanámp ni, ankwapan kwatae pap mwanámp nie? Ae te nomo te arop yaewour nángo yiki yak naenámp ni, porokwapá pap mwanámp nie?” Aerá sénánko maok, am fárákapan kor kar sér mo.

⁵ Aeapo maok, Jisaso fokopeyakrá énoukouprá yakea am fárákapan te aropan yonkwae touwe mono, loan saráp ninik kárákáre napo, am táman nkea yopor yonkwae pwarámpao maok, yonkwae touwe méntér. Aeria maok, Jisaso am yae yonkwaenámp aropan sérrá, “Waráp yae kor ékékérae.” Aeránko maok, mao yae ékékéranke maok, maomp yae warko fwap. ✧

⁶ Aenángo maok, táte Farisi fákáre koupour ferámprá lotu nap pwarará tukupea Herotomp arop fákárerént tapokwapea Jisasén farop mwanámpria kar sérar. ✧

Kápa kare kourteouráp arop ént aokore fik koupoukourap kar

⁷ Jisas námoku éréképá yarak i konámp aropént am taun pwarará ént aokore Galili fik tukupapo maok, kourteouráp aropao kor méntér tukup.

⁸ Am arop fi te distrik Galili mekamp, tá distrik Judia mekamp, tá taun Jerusalem mekamp, distrik Idumea mekamp, ént Jordan nkamwaek fi mwaekamp, tá taun Tair ntiaka Saidon mek mwaekamp arop fi kápa kare támao Jisaso térenámp kar wawia maok, maonámpok korop.

⁹ Aeapo maok, Jisaso námoku éréképá yarak i konámp aropan sérrá, “Arop kápa kare koropea onan ikir mwanape. Ae mwarea napara, yumo onomp bot sankoropea wonae fik nánapi fákeyakáp napo, ono am mek korokwap nanampono.”

¹⁰ Am te wokwaek kápa kare kourteouráp aropan touwe fwapokwaprá kák tenámpantá maok, kápa kare arop fi námwan fwapi papanoria maomp pourouk yae pap mwaria koropea maomp wonae fik koupoukour.

¹¹ Aenapo maok, am arop pourouk woukouri yakápnámp kwatae-arop fárákapan man nkeria te, kwaráp torokomprá tékén wumwi kar fek ‘Amo te Kwaromp Táráp’rá sér i konapono.

¹² Aenapo, mao am fárákapan ‘Námo te wanonorá séri kwapono’ ria tae fek sér.

Jisaso éntér-sámpramp arop ‘Aposel’ yoroi káknámp kar

Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16

✧ 2:22: Mt 9:16-17; Lu 5:36-39; 1 Ko 10:21; 2 Ko 6:16 ✧ 2:23: Lo 23:25 ✧ 2:26: 1 Sml 21:1-6 ✧ 2:27: Lo 5:14

✧ 3:2: Lu 13:14 ✧ 3:5: Mt 9:13 ✧ 3:6: Mt 22:15-16

¹³Jisaso am arop ou pwarará námoku mwar faonkwek poka maok, arop ankwap fárakap maonámpok korop mwanap sénaeria, ponankor wumwi nángo, korop.

¹⁴Am arop ou mekamp éntér-sámpramp arop nánkárápea 'Aposel'rá sérianánko, am fárakap méntér yakáp napo, mao te am fárakapan Kwaromp kar fárakápenkria tirá kérép,

¹⁵tá Kwatae-arop tirá kérép mwanap kárákáre nénk nanampria námpon. *

¹⁶Am éntér-sámpramp aropamp e te ará: Saimonén ankwap e 'Pita'rá sér. *

¹⁷Tá Sebedimp táráp Jems ntia maomp nánae Jonén man kor ankwap e 'Boanerges' ri pap. Am e fi te 'Oukuréao párakapnám niamp arop'rá sénapono. *

¹⁸Tá Andru ntia Filip, tá Bartolomyu, tá Matyu, tá Tomas ntia Jems Alfiusomp táráp, tá Tadius, tá Saimon te Selot pati * mekamp,

¹⁹tá Judas Iskariot mao te nánkár Jisasénenkria outiri naenám aropono.

Jisas Belsebulént tére námprá sénap kar

Matyu 12:22-37; Luk 11:14-23

²⁰Jisaso akwapea nap mekánko maok, tá kápae kare kounteouráp arop koropea warko koupoukourapo maok, táte Jisas ntia mao éréképa yáraknám fárakap mao tankáprá fár mwanap ke te yak mo. *

²¹Aenko maok, táte námokuráp kar nánaeounáp Jisas takrá tére nám wawia maok, mao te épépéripri kanrá warámp mwaria korop. *

²²Lo mérnáp arop Jerusalem meknám korop. Koropea maok, arakrá sér, "Belsebul Jisasént yak námpon." Tá "Mao te kwatae-arop poukwap konám Belsebulomp kárákáre fek am kwatae-arop fákáre yéérépá kérép námpon." *

²³Jisaso am fákáreran wonae fik koropenkria maok, mao am fárakapan wounáp kar arakrá sér, "Satan te mokopia Satan yéérépá kérép naenámpon?"

²⁴Arop ankáránkamp firao kuk yérékarea nonopok yorowar nep te, am arop fi fwapi kárákáre yak naenám pourou mono.

²⁵Tá ankáránkamp nap mekamp aropao yorowaria te, am nap mekamp arop te fwapi tankáp mono.

²⁶Tá Satan poukeyak nám mekamp ankwap-ankwap fákáre nonopok yorowaria te, am fi pipirikir tukup napo te, mao kor kárákáre yak mono, pwar naerámpon.

²⁷Arop ankáránkao kárákáre kor aropamp nap mek ankank pouroukoup naeria te, kwaporok yoump mo i konám nie? Mao te am taenám aropanénkir sámpea yarokwapea pátea maok, am aropamp nap mekamp ankank ponankor ti konámpono. *

²⁸Ono te yumwan waeman kare sér rae: Kwar te kounteouráp aropamp ponankor kwatae ninik ntia ponankor wouroump kar sér i konap te fwap tirá épér naenámpon.

²⁹Aeno aropao Yiki Kor Spiritan wouroump sénám te, Kwar te maomp am wouroump sérinám kwatae ninik te sámprá mono. Oukoumwan, tá nánkár wakmwae kor am ninik kwatae te ankár taki yaká yak naerámpon."

³⁰(Am fárakapao 'Kwatae-arop man noumpoukoupeyak námprá sénapantá, Jisaso makrá sénámpono.) *

Jisasomp éntupwar ntia nánaeounáp koropnap kar

Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21

³¹Am ke fek táman, Jisasomp éntupwar ntia nánaeounáp Jisasnámok korop. Koropea ek yakáprá 'Mao mankano'rá sér. *

³²Aeapo maok, kounteouráp arop kápae kare man ko-sitea tankáprá maok, man arakrá sér, "Amo wawae! Waráp éntupwar ntia waráp nánaeounáp ek yakáprá amwan wumwi nape."

³³Aenapo maok, mao am kar pwarokwaprá arakrá sér, "Wa onomp éntupwar ntia onomp nánaenono?"

³⁴Aeria maok, kounteouráp arop tankáp nap táman yénkrá sérrá maok, "Nkenke! Onomp éntupwar ntiaka onomp nánaeou tárápu te mámánono.

³⁵Apae kounteouráp aropao Kwaromp ninikaok yarak nám te, mao támao maok onomp nánae, tá onomp antáp, tá onomp éntupwarono." *

4

Ankankou épérnap wounáp kar

¹Jisaso warko ént aokore Galili fik kwapea kounteouráp aropan Kwaromp kar yénkrá fárakáp. Aeria maok, kounteouráp arop kápae kare koropea koupoukour napantá maok,

* 3:15: Lu 9:1 * 3:16: Jo 1:42 * 3:17: Lu 9:54 * 3:18: 'Selot pati' arop fárakap te Rom firao Juda firan poukwap te monoria kákánk i konap arop fárakapono. * 3:20: Mk 6:31 * 3:21: Jo 10:20 * 3:22: Mt 9:34 * 3:27: 1 Jo 3:8 * 3:30: Hi 6:4-6 * 3:31: Mk 6:3 * 3:35: Jo 15:14

mao ént mek tanknám̄p bot mek pokea tank. Aenáńko, ponankor kounteouráp arop am ént fik táman néntép.

² Aeria maok, mao am fárákapan kápae kare wounáp kar fárákapia am fárákapan arakrá sér,

³ “Ono kar sénae. Yumo wawenke. Arop ankárankao akwapeaka yopwaraok ankankou yír:

⁴ Am te épér nánko maok, ou ankwapmwaek pikia mwaeao tankáp. Aenáńp te, antao koropea fépér.

⁵ Tá ankwapmwaek yumwi tokwae ankore mek yak nánko, kwar worare fek yumuntuk yak nám̄p mek piká tank. Aenáńp te, am te wae koupour páre kwapwe nám̄pao maok,

⁶ arák yumwi fek tikipeyak nánko, yámar yokwapria, am ankankou páre yonkwae pap nánko, yákare nám̄pono.

⁷ Tá ankankou ankwapmwaek paok wi ou mek piká tank nánko maok, am paok wi páre támao am páreran woukoupea pap. Aenáńko maok, yao ki tank mo.

⁸ Aeno ankankou ankwapmwaek kwar émi kwapwe kare mek pik nám̄p te, kwapwe kare párea tokwaeria maok, wae ki tankria maok, ankwap aopwe 30 tank, táte ankwap aopwe 60 tank, tá ankwap aopwe 100 tank.”

⁹ Makrá séri pwarará, Jisaso am fárákapan sérrá, “Arop woupwiráp te má kar má fwapia wa kuno.”

*Jisaso wounáprá sénám̄p kar fi
Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10*

¹⁰ Wakmwaek Jisas nám̄oku nápar yak. Aenko maok, am arop éntér-sám̄pramp, tá ankwap fárákap Jisasént yakáp napao kor man wounáp kar táman turunk.

¹¹ Tá mao am fárákapan sérrá, “Kwar te maomp fákáreran taokeyaknám̄pamp mek wouroumpeyaknám̄p kar fi kor yumwan wae yéńkép nám̄pono. Aeno am arop kwaporok yakáp nap te, wounáp karan saráp wawi konapono. ✧

¹² Aenapara,
‘Am te wae énoukoupapan maok,
am ankank te ankwap wuri nke mo,
tá kar te wa napan maok,
am fi te fwapia mér mono.
Aenapara, am fárákapao Kwaronám̄pok tukup napo,
Mao am fárákapamp kwatae ninik
tirá épérantáno.’ ✧

*Am ankankou wounáprá sénám̄p kar fi
Matyu 13:18-23; Luk 8:9-15*

¹³ Tá Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo máma wounáp kar te mér mo nap nie? Ae te yumo ponankor ankwap wounáp kar mokopia mér mwanapon?

¹⁴ Am arop ankankou yoro nám̄p te Kwaromp karan yoro nám̄pon.

¹⁵ Tá kar mwaeao piká párákap nám̄p te, kounteouráp aropao kar wa napan maok, am ke fek táman Satan koroprá am Kwaromp kar am fárákapamp ninik mek yak nám̄p ti-akwap konám̄pan sénám̄pon.

¹⁶ Tá kounteouráp arop ankwap fárákap am te ankankou apár yumwi kor táránkápnám̄p mek pik nám̄p niamp nám̄p te, am fárákapao kar wawia koupour sám̄pria maok, am táman warákár.

¹⁷ Aenapao maok, am fárákapao Kwaromp kar te ninik mek sámpá yak mo. Aenapo, arák mek pik monám̄p taknám̄p, wakmwaek arop ankwap fárákapao Kwaromp kar sámpá anám̄prá paprá, am kounteouráp arop ankwap nkwakwe make kar sénapo, am fárákapao koupour Kwaromp kar pwar napon. ✧

¹⁸ Tá kounteouráp arop ankwap fárákap te ankankou paok wi mek kuk piká tank nám̄p niamp taknám̄p, am fárákap te kar wa napao maok,

¹⁹ tá apárokamp ankankan ninik kápae kare, mani tokwaeantá ninikrá paokopria maok, tá nkwakwe make ankankantá kíkiankrá paokoprá, mak napo maok, am ankankao Kwaromp kar oupouri pap. Taknám̄p arop te maomp ninik mek te ki tank mono. ✧

²⁰ Aeno ankankou ankwapmwaek kwar émi kwapwe mek piká tankria páreanám̄p te, ki tankria ankwap 30 tank, ankwap 60 tank, ankwap 100 tank. Aenáńp te, kounteouráp arop ankwap fárákap kar wawia sám̄pea niki paokop napan sénám̄pon.”

*Lam pounkouroupea pap konap wounáprá kar
Luk 8:16-18*

²¹ Jisaso ankwap kar am fárákapan sérrá, “Ae te arop lam sámpea korop námp te, baket mek pap konámp nie? Tá kákánar ankore mek pap konámp nie? Mono. Mao te narek kákánar fek pap konámpono.

²² Ponankor ankank mek wouroumpeyak námp, tá oupouroupa pwate nap te, nánkár wakmwaek érik korop naeria námpon.

²³ Arop woupwiráp te mámara kar mámara wa kipo.”

²⁴ Mao am fárákapan warko ankwap kar arakrá sér, “Kar yumo wa nap te fwapiaka ninik kour kipo. Yumo arop ankwapan mokohe puri fek nénk nap te, Kwaro yumwan take pourouráp sánkria kánámpár ankwap yumuntuk kák naenámpon.

²⁵ Táte arop Kwaromp kar kárakáre fek niki-samp nángo, Kwaro man warko ninik kwapwe méntér tapokwap naenámpon. Aeno arop am kar sámpe-fákeyak mo nángo te, maomp mér kánanke te Kwaro maomp yaekamp pwarokwap naerámpon.”

Ankankou forokor konámp wounáp kar

²⁶ Jisaso warko sérrá, “Kwaro náráp firan taokeyak konámp te arop ankárank ankankou kwar mek épéri pwatea,

²⁷ kumur méntép am arop kumuruk amp i ko, wae fek fárámprá, námokuráp térerá yarak. Aenámpeo maok, am ankankou te mokopia párea akwapea tokwae kar naenámpeoanrá mér mono.

²⁸ Kwar támao arákan wouri sánk nángo, párea téképea, wakmwaek ki tank konámpon. Manénkir te páre pokea, pwae fukarea, tá wakmwaek aopwe tokwaeria me ku mek ki tanka wae konámpon.

²⁹ Tá am ki yápea nángo, fékéer mwanap ke korop nángo. am arop akwapea fékéer i konámpon.” ✧

Mastet ouramp wounáp kar

Matyu 13:31-32,34; Luk 13:18-19

³⁰ Jisaso warko arakrá sér, “Nomo Kwaro náráp firáp taokeyak námp te apae niamp rá sér mwanámpon? Nomo mokohe pourouráp wounáp kar sér mwanámpon?

³¹ Kwaro náráp firáp taokeyak námp te mastet ki kánanke niamp. Am te ankwap yao ki niamp mono. Kánanke kare námpono. Aropao am mastet ki kwar mek yoro i konapon.

³² Arop fárákapao yimp tenapo, pérea pokea tokwae karria te, yopwar mekamp ankankan kámákár akwapria yowe tokwaeri akwapránk. Aenánko, ant fákáre fwap am yao yowe néntékép mek koropá taok naenámpon.”

Jisas wounáp kar fek sénámp kar

Matyu 13:34-35

³³ Jisaso koumteouráp aropan kápae kare wounáp kar farákáp námp te, am arop fákáreramp ninik mwanap puri fek farákáp námpon.

³⁴ Am kar koumteouráp aropan farákápámp te érik farákáp mono. Wounáp karan saráp farákáp námpon. Aeria maok, námoku éréképa yarak i konámp arop fárákapao mwar yakáp nap fek saráp am kar fi kor érik farákáp konámpono. ✧

Jisaso sénánko ouwi tokwae pwaranámp kar

Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25

³⁵ Takia pwarará am makár táman kumur mek, Jisas mao éréképa yarak i konámp arop fárákapan arakrá sér, “Nomo te ént aokore fik nkwanwaek fimwaek yink mwaro.”

³⁶ Aerá séria pwarará maok, koumteouráp arop kápae kare am fek yakáp napo pwarará, Jisaso éréképa yarak i konámp arop farákáp Jisas am mek tank námp am bot mek kunkuria man warámpea tukup. Aenapo maok, tá ankwap fárákap bot tiaka wakmwaek tukup.

³⁷⁻³⁸ Aenapo maok, Jisas bot mek weaok mwaek tankria maok, pilo fek me tankoritea amp. Aenánko maok, ouwi tokwae koropria ént bot mek kupur naeria wae. Aenánko maok, am fákáreao man sérrá, “Tisa, nomo te wae ént mek pik mwanámp niamp námp te, amo yonkwae touwe mo rape?”

³⁹ Aerapo maok, Jisas fárámprá ouwi ntia éntan yopor, “Wae támaono, pwarae!” Aeránko maok, ouwi wae pwaránko, ént wae fwap porokwe fek yak.

⁴⁰ Aenánko maok, wokwae námoku éréképa yarak i konámp fákáreran sérrá, “Yumo te apaeritea apáp napon? Apaeritea onan mér mo napon?” ✧

⁴¹ Aeránko korokoprá paokopria maok, námoku támao sérarrá, “Mámara arop máte wa nángo, ouwi ntia éntan sénánko, maomp kar wa námpon?” ✧

5

Jisaso arop ankáránkampamp pourouk kwatae-aropan yérépemp kar

¹ Am fárákapao ént aokore Galili nkwanwaek fimwaek Gerasa firamp apár mek tukup.

² Tukupria maok, am bot pwarará tukup napo maok, arop ankáránk kwatae-arop maomp pourouk woukoupeyaknámp arop koropea maok, Jisasén kíkíp. Am arop te arop kák konap fek mwaek yárakia korop. ✧

³⁻⁴ Am arop te man paok fek yarokwapá pap napo kor, fápárákápi sir akwap konámpon. Kápae kare por pu ntiaka yaek sen fek fákáap ko pap napo maok, mao te kárákáre korara, pu fákápnámp am sen ntiaka yae-souwe fápárákápi sir konámpono. Ae konámpara, arop man sérémékér mwanap pourou mo napo, arop kák konap péri me fek mwaek amprá yárak i konámpono.

⁵ Wae fek, tá kumuruk kor ankár arop kák konap fek, tá you tokwae mek saráp apánkrá yáraká yumwi fek námokuráp pourouk pipirá yárak i konámpon.

⁶ Ae konámpao nke nángo, Jisas oukoumwan panek korop nángo, mao fárakoprá koropea Jisasomp wonae fik kwaráp torokomp.

⁷⁻⁸ Jisaso am kwatae-aropan sérrá, “Amo mómá aropamp pourouk woukoupeyak nap worokor pikae!” Aeránko maok, am kwatae-aropao apápria tékén fépéna waeria maok, “Jisas, Kárákáre Tokwaeráp Kwaromp Táráp e! Amo te onan apae naeria nape? Ono amwan Kwaromp e fek kare kar sér rae: Amo onan kwatae pap kwaponno.” ✧

⁹ Aenánko maok, Jisaso man turunkrá, “Ae te waráp e te apaeno?” Makránko maok, mao man sérrá, “Yino te kápae kare ara, onomp e te ‘Ami’ no.”

¹⁰ Aea maok, apáp tirinkria Jisaso námwan aropomp naenámp kar fek sérrá, “Amo te yinan mómá apár má pwarará tukupenkria yérépe kwaponno.”

¹¹ Am ke fek kou kápae kare am faonkwe fi mekmwaek táman yakáprá am fek apwar pwae fépérrá yakáp.

¹² Aeapo maok, am kwatae-arop fákáre támao Jisasén kar tae fek sérrá, “Ae te amo yinan tirá kérép napo, tukupea kou fákáreamp pourouk woukouri yakáp mwaro.”

¹³ Aerapo maok, Jisaso am kwatae-arop fákáre táman ‘Taken’rá sénánko maok, am kwatae-arop fákáre támao kor am arop pwatará tukupea, kouamp pourouk woukour. Aenapo maok, am kou fákáreao kor mánmánria foporakorrá tukupea, yinkri furuk mek am mek pik napo maok, am kou te 2,000ao am ént aokore mek am mek ponankor pikiaka ént fépéria nékér popwarámpia, ponankor surumpwi pwar.

¹⁴ Aenapo maok, kou wun i konap arop te nkea pirikimpá tukupea maok, taun mek, tá taun wonae fikamp aropan am kar farákápapo maok, koumteouráp arop am ankank nke mwaria korop.

¹⁵ Am fárákapao Jisasnámpek koropea nke napo maok, am kwatae-arop woukoupeyakámp arop te maomp ninik wae fwapria maok, oukoumwan waempyam kámpea tank. Aenko maok, koumteouráp arop te táman nkeaka apáp tirink.

¹⁶ Am arop fárákapao am arop pourouk kwatae-arop yakámp, oukoumwan fwap tank námp, táte kou fákáreaoi nap nkenap arop fárákap támao am koropnap arop fárákapan am kar farákáp.

¹⁷ Aeapo maok, koumteouráp aropao Jisasén tékén sérrá, “Amo mapek te yak kwaponno! Amo ankár ankwap apárok akwapae!”

¹⁸ Aerapo maok, Jisas bot mek koropwap nángo maok, am kwatae-arop maomp pourouk woukoupeyakámp aropao kor kárákáre fek Jisasén sérrá, “Ono te ankár amont akwap nae kar nampono?”

¹⁹ Aeránko maok, Jisaso monoria man sérrá, “Amo te amokuráp némpouk akwapea waráp némpoukamp aropan Tokwae Karao amwan aropompria yaewourinámp kar farákápa.”

²⁰ Aeránko maok, am aropao akwapea distrik Dekapolis mekamp némpouk mwaek námwan yaewourimp kar farákáp nángo maok, tá am koumteouráp arop ponankor wawia maok, ninik tokwae.

Jairusomp yupu-táráp ntia touwenámp yupuamp kar

Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56

²¹ Jisas bot meknámp warko ént aokore tápampea nkwanwaek fimwaek akwap nángo maok, táte kápae kare koumteouráp arop koropea Jisasomp wonae fik ént aokore fik am fek néntépapo maok,

²² lotu nap taokeyak konámp arop Jairuso Jisasén nkea maok, koropea maomp wonae fik pumpuri yak námp fek kwaráp torokomp.

²³ Kwaráp torokomprá me kor woukoupria, námwan aropompae karria arakrá sér, “Onomp yupu-táráp sumpwi naeane. Amo koropea maomp pourouk yae pap napo, touwe fwap nángo, yiki yak naenámpono.” ✧

²⁴ Aeránko maok, Jisaso kor mént akwap.

Aenko maok, táte kápae kare koumteouráp arop maomp wakmwaek tukupea maok, man kuk sir.

²⁵ Aeapo maok, yupu ankárankao e furuk pikia taki yaknámmp mwar akwapea éntér-sámpramp yopwar.

²⁶ Am yupu te dokta fákáreaonapok akwap saráp yakria, mani ponankor ménk saráp yak námpao maok, maomp touwe te pwar mono, warko ankár porok taki yak.

²⁷⁻²⁸ Am yupu te Jisas térenámmp kar wawia námmp kwamp maok, koropea am koumteouráp arop tukupnap ou mekia Jisasomp wakmwaek korop. Mao ninikrá, “Ono maomp waempyam fek saráp yae sámpria te warko fwap nanampon.” Aeriaka Jisasomp waempyam fek yae sámp. ✧

²⁹ Aenko maok, e furuk pikia taki yaknámmp wae koupour kar fárakár nángo maok, námoku wae fwap námmp mér.

³⁰ Aenko maok, Jisaso náráp kárakáre ankwapmwaek worokor pik námmp méria maok, arákarrá arakrá sér, “Wa onomp waempyam fek yae sámp námpono?” ✧

³¹ Aenko maok, námoku éréképá yárok i konámmp arop fárakapao man sérrá, “Ae! Amo nkeae! Koumteouráp arop kápae kare mámá amwan kuk-sirarrá néntép nap máte, warko apaerá amo, onomp waempyam fek te wa toupoukouraná turunk rape?”

³² Aerá sérapo maok, Jisaso kor, wa onan toupoukoreanria am mek oupourouk.

³³ Aenko maok, am yupura kor maomp pourouk koropnámmp ankank te wae méria maok, apáprá kour me woukoupria maok, koropea Jisasomp wonae fik kwaráp torokompria maok, am ankank ponankor man érik farákáp.

³⁴ Aenko maok, Jisaso man sérrá, “Táráp e! Amoku mér napara, am fek waráp touwe wae fwap námpono. Amo yonkwae kakére fek akwapeae. Waráp touwe te wae pwar námpono.” ✧

³⁵ Jisaso makrá sérrá yakánko maok, arop ankwap fárakáp lotu nap taokeyak konámmp aropamp nap meknámmp koropea maok, naropwarén sérrá, “Waráp táráp te waeman sumpwi yak námmp te. Apaerá warko tisan tére tokwae sánk nae rape?”

³⁶ Aerapo maok, Jisaso kor am fárakapao séráp kar am te wampwe pwarará lotu nap taokeyaknámmp aropamp sérrá, “Amo te apápi kwaponno. Ankár mérampo.”

³⁷ Aerá sériaka pwarará maok, am mént yakápnáp fárakapan ‘Mampok korop kwaponno’ ria séria pwarará maok, tá Pita, Jems, Jon Jemsomp nánae makia am yininkaopwe támao saráp mént énéngi tukup.

³⁸ Tukupeaka lotu nap taokeyak konámmp aropamp nap ménki fekia Jisaso nke nángo maok, arop kápae kare koropá nouroumpria maok, éménkrá kar ounka wae.

³⁹ Aenapo maok, mao am mek youmpea turunkrá, “Yumo te apaerá éménkrá kara wae rape? Mámá táráp máte sumpwi mono, párák amp námpono.” ✧

⁴⁰ Aeránko maok, am fákáreao, waeman sumpwi yak námmp teria amomoránk. Tá mao am koumteouráp aropamp tirá apárok kérépea pwarará maok, naropwar ntia éntupwarén saráp warámpea, tá námoku éréképá yárok i konámmp arop yininkaopwean saráp éréképea am fárakapao saráp táráp amp námmp aokore mek yink.

⁴¹⁻⁴² (Am tárápamp yopwar te éntér-sámpramp yopwarono.) Am fárakáp yinkea maok, Jisaso man yae topwe fek sámpria am yupu-tárápan námokuráp kar fek sérrá, “Talita kum!” Am kar te arakrá sénámpon: “Yupu-táráp kánanke, ono amwan sér rae: Amo fárámpae!” Aeránko maok, am yupu-tárápao kor wae fárámpeaka yárok. Aenko maok, man nkea kokorokor. ✧

⁴³ Aeapo maok, Jisaso kar kárakáre fek sér, “Yumo te arop ankwapan mámá ankank korop námmp kar te séri kwaponno.” Aeria maok, tá am anánkwapan sérrá, “Yumo am yupu-tárápan fir sánkenke!”

6

Nasaret mekamp arop Jisasén younkwe sinap kar

¹ Jisas am némp pwarará námokuráp taun mek akwap. Aenángo maok, mént paokop i konap arop te énéngi tukup.

² Tukupea maok, Sabat yae fek mao lotu nap mek Kwaromp kar koumteouráp aropamp yénkrá farákápánko maok, táte am kápae kare koumteouráp aropao kor am kar wawia kokorokoria maok, arakrá sér, “Nomwan má arop te má ankank ponankor te maokamp

sámp námpon? Man sánknáp yonkwae kour máte tokwae kar námpon! Máte mokopia mwar pourouráp kárakáre yororo námpon? *

³ Má arop máte kamda tére konámp nomo wae mérámpon. Máte Mariamp táráp, tá maomp nánaeounáp te Joses, tá Judas, tá Saimon. Tá maomp antáponáp te nomont mapek yakáp naponu.” Am fárakapao makrá séria maok, kokwarok napon. *

⁴ Aerapo maok, Jisaso am fákáeran sérrá, “Profet te maomp e te kápae kare némpouk yak konámpono. Aeno námokuráp némpouk, tá námokuráp fi arop ou mek, tá námokuráp nap mek e yak mono.”

⁵ Tá am náráp taun mek te kárakáre yororo naenámp pourou mono. Tá ankákárank touwenap aropan saráp yae papria fwapokwaprá kák námpon.

⁶ Tá mao maomp taun mek kamp kounteouráp arop man mér mo napantá ninik tokwae námpon.

*Jisaso námoku éréképá yarak i konámp aropan tére nénkámp kar
Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6*

Aeria maok, am taun pwarará ankwap némpouk mwaek kounteouráp aropan Kwaromp kar farákáprá yarak.

⁷ Takria maok, mao éréképea yaráknámp éntér-sámpramp arop fárakapan térenkria anánánkrá tirá kérép naeria, koropenkrá wumwi. Aea maok, am arop fákárean arop pourou mek woukournámp kwatae-arop yéréperá kérép mwanap kárakáre nénk.

⁸⁻⁹ Aeria maok, am fárakapan sérrá, “Yumo tukupria te, mámá ankank mént sámpea tukup kwaponu: Pan, tá yam, tá mani ti-tukup kwaponu. Tá waempyam anánkaopwe ti-tukup kwaponu. Ankárankan mwar sámpea maok, su mwar yiriria, mear yaopwaeran saráp tia paokop kip.” *

¹⁰ Aeritea maok, mao am fárakapan sérrá, “Yumo tukupeaka ankwap némpouk napo, aropao yumwan warákárria nap mek érékép nánko te, am nap ankárank mek saráp yakáprá tukupea, wae am némp pwarará tukup mwanap ke fek maok, am nap pwarará tukup kipo.

¹¹ Táte ankwap némpouk aropao yumwan éréképea pokia nap mek kák moia, yiráp kar wa mo napo te, yumo ankár am némp pwarará tukupria, yiráp pukamp woup am fek poporokompia pwar * napo maok, am támao yénképrá, ‘Yumoku nap kwataeno.’ ” *

¹² Aerá séria pwar nánko, am fárakap tukupea maok, arakrá sér, “Yumo kwatae ninik nap te ankár younkwe mwaek pwar kipo!”

¹³ Aerá séria maok, táte kwatae-arop yéréperá kérépria maok, touwenap aropamp pourouk wel kokorarrá fwapokwaprá kák. *

*Heroto Jisasén arop ént mek nér i konámp Jon támao námpwe ninikimp kar
Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9*

¹⁴ Kápae kare apárok te Jisaso tére nánko, maomp e tokwae kari yak nánko, Heroto am kar wa. Aenánko maok, kounteouráp arop ankwap fárakapao arakrá sér, “Ént mek nér i konámp arop Jon te warko apár me meknámp fárámp námpon. Aenámpara, mao wae kárakáre yoro naenámp kárakáre tokwaerápono.”

¹⁵ Tá ankwap fárakapao sérrá, “Mono! Táte Elaijanono.” Tá ankwap fárakapao sérrá, “Mao te wokwaekamp profet niampono.” *

¹⁶ Mak rapo maok, king Heroto am kar wawiaka maok, arakrá sér, “Am te ono wokwaek séranko, yápare kor karámp-fárakapap arop ént mek nér i konámp Jon támao oukoumwan warko fárámp námpon.”

¹⁷⁻¹⁸ Manénkir te Heroto maomp nánae Filipomp yupu Herodias sámpánko, Jono Herotén sérrá, “Amo amokuráp nánaeramp yupu sámp nap am te pwi yak mo námpono!” Aeránko maok, Heroto arop fárakap tirá kérép nánko, tukupea Jonén sámpea kalabus nap mek pap.

¹⁹ Am yupu Herodias támao Jonén sámp-wouroump nae karámpao maok, mao tak naenámp pourou mono.

²⁰ Am te apaeria námpanápe, Heroto wae mér, Jon te kwapwe kareria Kwaro nke námp fek yae-párák kare aropara, Heroto Jonén apár námpono. Aeria maok, Herot Jonén taokeyakáp maok, maomp kar wawia maok, kápae kare ninik tokwae námpao maok, ‘Maomp kar wa nae kar’rá warákár konámpon.

²¹ Wakmwaek Herodiaso Jonén sámp-wouroump nanampria mwae oupourouk. Heroto námwan éntupwaro fárakápnámp yae ninikrá fir nánapria maok, maomp Gavman taokeyakáp konap arop, tá ami taokeyakáp konap arop, tá Galili mek kamp arop éréképá tankáp konap arop, makia am fárakapan wumwi.

* 6:2: Jo 7:15 * 6:3: Jo 6:42 * 6:8-9: Lu 10:1 * 6:11: Matyu 10:14 fekamp kar fi fek nkeae. * 6:11: Ap 13:51; 18:6 * 6:13: Je 5:14 * 6:15: Mt 16:14

²² Aeanánko, mao tankáprá fépérapo maok, táte Herodiasomp yupu-táráp éni mankea kaerá wounk nánko maok, am fárákapa man warákárria maok, kingo am yupu-táráp énkiran arakrá sér, “Amo am kwapwe kare kae nap te am fek apae sámp naeria nap onan sénapo te, fwap sánk nanampono.”

²³ Aeria maok, Heroto man sérrá, “Ono te narekampráp amwan waeman kare kar sér rae: Amo te apae ankankan sámp naeria sénap te, ono amwan sánk nanampono. Amo onan, waráp apár fi taokeyak nap kuk fár-pwararea ankwampwaek sápaeria nap kwamp te, onan sénapo sánk nanampon.”

²⁴ Aeránko maok, am yupu-tárápao ek youmpea éntupwarén turunkrá, “Ono te apae ankank ‘Sápaerá sénanampono?’” Aeránko maok, éntupwaro sérrá, “Ae te amo sérrá, ‘Arop ént mek nér i konámp Jonomp me kor karámp fárákapea sápaerá sérampo.’”

²⁵ Aeránko maok, am yupu-táráp éni warko tákarákarrá koupour koropea kingén sérrá, “Oukoumwan koupour kar amo arop ént mek nér i konámp Jonomp me kor plet mek papea sápaerá.”

²⁶ Aerá séránko maok, king te, mokop tak naeria yonkwae touwe námpao maok, warko am arop fákárerént fépérrá tankria fou e séri tenámp kwamp, am yupu-tárápamp kar ták-pwar moimpon.

²⁷ Aeria maok, mao soldia ankwap sámp-kérépria sérrá, “Amo akwapea kalabus nap mek Jonomp yápare kor kar-fárákapea me kor sankoropae.” Mao akwapea Jonomp me kor karámp-fárákapea maok,

²⁸ plet mek papea sankoropá am yupu-táráp énkiran sánkánko maok, tá mao sámp rá éntupwarén sánk.

²⁹ Aeapo maok, Jonomp éréképá yarak i konámp aropao am kar wawia maok, koropea Jonomp yákáre sámpá tukupea péri me mek papapono.

Jisaso 5,000 aropan fir nénkámp kar

Matyu 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15

³⁰ Jisaso mént paokop i konap aropan tirá kérépánko, tukupap, wae paokopia arári koropea Jisasnámok. Aeria maok, am térerá paokopiap kar, tá kar ponankor kounteouráp aropan farákápap man farákáprá sér. ✧

³¹ Aeapo maok, kápaerá kare kounteouráp arop te Jisasnámok tukupá koropá saráp yakápapo maok, mént paokop i konap fákáreao kor tankrá fir fár mwarap ke te yak mo. Aenapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Nomo te tukupea arop yak monap ke fek nomoku mwar anepérrá tankámp mwaro.”

³² Aea maok, bot sámpaerá arop yak monap apárok tukupea maok, am fárákapa saráp yakáp mwanámpan mpwe.

³³ Tak mwaria napo maok, kápaerá kare kounteouráp arop Jisasomp fárákapan nkeaka wuri nke. Aeapara maok, kápaerá kare taun mek mwaeakamp arop ponankor Jisas akwap naenámp mek apár mwaeak manénkir mekia tukup.

³⁴ Jisaso youmpea ént woupuy mekia kápaerá kare am kounteouráp aropan nke nánko maok, am fárákap te sipsipao taokeyak naenámp mo nánko, námoku yakáp nap niamp napo, yonkwae touwe námpono. Aeria maok, am ke feknám pia mao kápaerá kare kar yénkrá farákáp. ✧

³⁵⁻³⁶ Aenánko, wakmwaek yámar pik naeria nánko maok, Jisaso éréképá yarak i konámp arop fárákapa koropea Jisasén sérrá, “Mámá apár te arop yakáp mo napo, yámar porokor naereane. Amo mámá kounteouráp arop tirá kérép napo tukupea maok, am apár mwaeak paokopia am némpoukamp námoku fár mwanap fir tianápono.”

³⁷ Aerapo maok, Jisaso am fárákapa kar pwarokwaprá sér, “Yumoku man fir nénkenke.” Aeránko maok, am fákáreao sérrá, “Waráp ninik te yinan ‘200 kina santukupea am fek pan tia am fárákapan nénkenk’ ria nape?”

³⁸ Aerapo maok, Jisaso sérrá, “Yiráp pan te apaekamp tankánrá tukupá nkenke.” Aeránko maok, nkeaka, “Yino te pan éntik, tá éntékam anánkaopwe mwar tank námpono.”

³⁹ Aerapo maok, am fárákapan sérrá, “Yumo sénapo, kounteouráp arop apár pwae kwapwe fek mapek ankwap fárákap ankwap fek, ankwap fárákap ankwap fekrá tankápanápono.”

⁴⁰ Aeránko maok, am fárákap apárok néntépria maok, ankwap fi tankápap 100 arop, ankwap fi tankápap 50 arop, takrá tankáprá tukupea pwar.

⁴¹ Aeapo, Jisaso pan éntik sámpaerá maok, éntékam anánkaopwe sámpa sampeyákrá narek yámar mek tokoreyákrá ‘Aesio’rá séria maok, pan fékiera námoku éréképá yarak i konámp aropan kounteouráp aropan nénkanáponoria maomp yaek nénk. Tá éntékam anánkaopwean kor taknám tokoepa nénk.

⁴² Nénkea napo maok, fépéria wae pwi.

⁴³ Aenánko maok, pan ntia éntékam ankwapmwaek tankánko tia éntér-sámpramp basket mek kák.

⁴⁴ Am pan fépériap te poumou mwar kouroump nap te 5,000. ✧

Jisaso ént yumunturik akwapámp kar

Matyu 14:22-23; Jon 6:16-21

⁴⁵ Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop fákárean sérrá, ‘Yumonkir ént aokore nkwamwaek fik koupour bot mekia Betsaida mek tukupenk’ ria manénkir tirá kérép. Námoku te kounteouráp arop tirá kérép naeria yak.

⁴⁶ Takia maok, am kounteouráp arop tirá kérépea pwatea maok, mao námoku faonkwek pokeaka Kwarén kar toropwap. ✧

⁴⁷ Kirikip naerianánko, bot ént aokore mek kuk yakánko maok, Jisas námoku nápar ént woupwi fik yak.

⁴⁸ Aeriaka nke nánko maok, bot me kor mwaekamp ouwi koropria bot panánkar nánko kárákáre fek ént pirékarrá tukup. Pirékarrá tukup napo, wae wakor worae nánko maok, Jisaso ént aokore yumunturi-aok akwapá párákaprá, am fárákapan kámá-pwarará akwap naeria.

⁴⁹ Aenámpan maok, mao éréképá yárák i konámp arop fákáre Jisas ént yumunturiaok korop námp nkea am fárákap te ént aropao námpwe. Aeria maok, am fárákapao apápria apánki tikia wae. ✧

⁵⁰ Ponankor man nkeaka apápa waeapo maok, Jisaso koupour am fárákapan arakrá sér, “Máte ono nae. Yumo kárákáre fek yakápenke. Apápi kwapono.”

⁵¹ Aeria maok, mao bot mek pokrá am fárákapént bot mek tank nánko maok, ouwi wae pwar. Aenánko maok, am fárákapao kokorokoria ninik tokwae.

⁵² Am te apae riteanápe, Jisaso arop fákáreran pan nénkámp te, am fi kor fwapi mér mwanap pourou mo, oukoumwan épérépi yakáp napon. ✧

Jisaso Genesaret mekamp touwenap arop fwapokwaprá kákámp kar

Matyu 14:34-36

⁵³ Jisas ntia am fákáre ént aokore tápampá tukupea nkwamwaek fimwaek Genesaret apár mek tukupeaka woupwi mek bot tokoropá pwar.

⁵⁴ Am fárákap bot wae pwarará tukup napo maok, táte arop fákárerao wae Jisasén koupour wuri nke.

⁵⁵ Aeria maok, am arop fákárerao am mwaekamp ponankor némpouk mwaek paokoprá am arop fákáreran ‘Jisas koropán’rá sérarapo maok, am arop fákáre wae wawia maok, touwenap arop tirá sunkwiar mek kákárá koupoumpea maok, maonámpok ti-tukup.

⁵⁶ Tukupea maonámpokapo maok, tá némp-némp ponankor, taun mekamp arop ponankor Jisaso am mekmwaek yárák. Aenánko maok, touwenap arop ti-koroprá apárok kákria maok, Jisasén tae fek sérrá, “Amo yinan takenkria napo, touwenap aropao waráp waempyam fu fek saráp yae sámpea maok, am fárákapamp touwe warko fwap mwanapono.” Tá ponankor kounteouráp arop takria maomp pourou wae fwap napon. ✧

7

Kwaromp loao tékénouamp karan kámákár akwapnám kar

¹ Farisi fákáre te lo yénkrá farákáp konap arop fárákapént tapokwapea Jerusalem meknám Jisasén nke mwaria korop.

² Aeaka nkeapo maok, Jisaso éréképá yárák i konámp arop fákárerao Farisi fákáreramp loak yárár konapnám yae yárár moi yakáprá fépér.

³ (Am te Farisi ntiaka Juda fi ponankor te náráp wokwaekamp appeyaenápo i konap ninikaokria ént mek yae yárária saráp fári konapono. Moia nap te, fár mono.)

⁴ Maket mek tukupea koropnap ke fek kor oukoumwan éntup moria te, fár mo i konapono. Náráp wokwaekamp appeyaenápo i konapaokria ankwap ankank, kap, sospen, tá dis, tá fári konap kákánaran kor yárár i konapono.)

⁵ Aeria maok, Farisi fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop makia am fárákapao Jisasén turunkrá, “Apaeritea amo éréképá yárák i konap arop fákáre te nomp tékénouamp loak tukup mo napon? Am fárákapamp yae yárár moriaka mént fánapo, Kwaro nke námp fek oum námp tane.”

⁶ Aerapo Jisaso am fárákapan sérrá, “Profet Aisaia kumwimp te, yumo kwekár mwanap arop, yumo mwanapan kare kar séri tenámpon. Mao Kwaro sénám karan arakrá kumwi námpon:

'Am fi arop te kar mwar onomp e sakap napono.
Aeno maomp ninik te onan te mwar paneki
yakáp napono.

⁷ Am fi te aropamp lo kar táman
fárákáprá paokopria maok,
"Máte Kwaromp karon?"rá sénapono.
Aenapara maok, onan lotu nap te,
kwaporok táman lotu napon.' * ✱

⁸ Aerá séria maok, Jisaso am fek warko sérrá, "Yumo te Kwaromp lo wae pwararea aropamp
ninikan saráp sámpea kárákáre napono."

⁹ Aeria maok, am fárákapan sérrá, "Yumo te mér kare aropao námp rape? Yumo te
Kwaromp lo kwe-pwarará yiráp tékénouamp loaok saráp tukup napon.

¹⁰ Moseso wokwaek sérrá, 'Amo te ankár warko éntupwar naropwaromp yae ankore mek
yakria, maomp karwaokampo. Aeno arop naropwarén wouroump, tá éntupwarén kor
wouroump, maknámp te, mao ankár sumpwi naenámpo.' ✱

¹¹ Aerá sérimpan maok, nopok yumo arop ankwapan arakrá sér i konapono: 'Amo
éntupwar naropwarén sánk nanapan maok, am anánkwapan sérrá, "Mámá mani te Kwarén
sánk nanamp"rá séria páte nap kwamp te,

¹² éntupwar naropwarén yaewour nanap loan wampweno'rá sér i konapono.

¹³ Takria maok, yumo te yiráp wokwaekamp tékénouamp loaokria, Kwaromp kar anámpá
pap napon. Tá yumo ankwap nkwakwe make kápae kare ninikaok takrá paokop i
konapono."

*Ankank aropamp ninik mek oumi pap konámp kar
Matyu 15:10-20*

¹⁴ Jisaso koumteouráp aropan warko koropenkrá wumwiria am fárákapan arakrá sér,
"Yumo ponankor onomp kar má wawia ninik kipo.

¹⁵ Ekamp firan sámpea fánap te, am támao te am aropan oumi pap mono. Aeno aropamp
ninik meknámp ek korop námp, am támao maok am aropan oumi pap námpon. ✱

¹⁶ (Arop woupwiráp te mámá kar má wa kipo!"

¹⁷ Jisas aerá séri pwarará am koumteouráp arop pwarará nap mek yoump. Námoku
éréképá yarak i konámp arop fákáerao am wounáp kar fi am turunk.

¹⁸ Aeapo maok, mao am fárákapan arakrá sér, "Yumo kuri ninik yak mo nie? Kápae kare
ankank ek yak námpao arop yare mek pik námp te, Kwaro nke námp fek am aropan oumi
pap mo i konámp te, yumo am te mér mo nie?

¹⁹ Am te apae riteanápe, am ankank te aropamp ninik mek pik mono. Am te yare mek
pikianánko tukwi konapono." (Am ankank Jisaso sénámp te fári konap ankank ponankor te
Kwaro nke námp fek yiki kukur kwapwe námpan séri námpon.)

²⁰ Aeritea maok, mao arakrá sér, "Aropamp ninik mek yak námpao ek korop námp te, am
támao man oumi pap námpon.

²¹ Am ninik mek yak námpao érik korop konámp ankank te ará: Kwatae mwaek ninik i
konap ninik, kokopor i konap ninik, oukun i konap ninik, arop tirá wour i konap ninik,
yupuráp aropao kokopor i konap ninik,

²² kikiank i konap ninik, nkwakwe make kwatae ninik, yankar i konap ninik, yupu faperá
kwekár i konap ninik, kokwarok i konap ninik, arop wouroumprá sér i konap, 'Ono nkwak
i mak i konamp'rá sér i konap ninik, fwapia ninik mo épépérép i konap ninik.

²³ Mámá ninik kwatae má ponankor arop ninik mek yakea ek korop námp te, támao Kwaro
nke námp fek am aropan oumi pap námpon." ✱

*Ankwap fi Fonisia mekamp yupuaoimp kar
Matyu 15:21-28*

²⁴ Jisas apár Galili meknámp akwapea Tair taun ntia Saidon wonae fik maok, arop
ankárankampamp nap mek youmpea maok, arop námwan nkeantánoria kánánkámp am mek
tank naeria. Aenámpan mao mek tank naenámp pourou mono.

²⁵⁻²⁶ Ankwap fi kantri Siria mekamp Fonisia fi mekamp yupu ankárank Jisas koropá
tank námp wa. Maomp yupu-táráp ankárank maomp pourouk kwatae-arop woukoupá yak
nánko maok, koupour koropea Jisasomp wonae fik kwaráp torokompria Jisasén námwan
aropomp naenámp kar fek sérrá, "Amo onomp tárápamp pourouk kamp kwatae-arop yak
námp yérépe napo worokor akwapano." ✱

²⁷ Aeránko maok, Jisaso Juda firan ninikrá wounáp kar arakrá sérrá, “Nomo ankar manénkir te tárápuan fir nénk mwanámpon. Takria nomo tárápuamp fir sámpea asan * nénk mwareano.”

²⁸ Aeránko maok, yupurao man kar pwarokwaprá arakrá sér, “Tokwae Kar e! Tá karean maok, as kákánar ankore mek yakria tárápamp yaekamp fir kánanke párapok pikrink nánko, tirá fári konámpon.”

²⁹ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Ae te amo takrá sénapara, amo warko arákarrá akwapae. Waráp tárápamp pouroukamp kwatae-arop te wae worokor pik tenámpono.”

³⁰ Aeránko maok, am yupu arákarrá akwapea námokuráp nap mek nke nánko maok, kwatae-arop worokor pik tenánko maok, yupu-tárápao népek kwapwe kare amp. ✧

Woupwi ntia top kor kéri yaknám aropamp kar

³¹ Jisas taun Tair mekmwaeknám taun Saidon mekmwaeknám akwapea maok, am feknám Dekapolis † mekmwaekia maok, warko ént aokore Galili mek akwap.

³² Jisas ént aokore Galili fik akwapeaka am fekánko maok, tá arop ankarank woupwi kérrá, tá sérékam kárakapeyak nánko, kar fwapia sér mo i konám. Man warámp-sankoropnap aropao Jisasén námwan aropomp naenám kar fek sérrá, “Amo am aropamp pourouk yae papae!” ✧

³³ Aerá sérapo maok, Jisaso am arop warámpea koumteouráp arop am fek párapok tará maok, námoku mwar arop warámpea akwap. Táte Jisaso am aropamp woupwi mek yae kurépi fek noropea maok, tá yae kurépi fek atop féki papea sérékam fek pap.

³⁴ Aetea maok, táte yámar mek tokoreyakrá, yonkwae touweria maok, nékér ak-sirarrá námokuráp kar fek arakrá sér, “Efata!” Am takrá sénám kar fi te ‘Amo kikir akwapae!’ rá sénámpon.

³⁵ Aenánko maok, am aropamp woupwi koupour kar kikir akwapea maok, sérékamao kuri kárakap yakám te wae fwapánko maok, am aropao kor kar yae-párak kare sér.

³⁶ Aenko maok, Jisaso am fárákapan, mámá aropan koropnám ankank máte ankwapan séri kwaponoria taokarrá pware námpan maok, am fárákap te maomp kar wa mono. Ankar kárakáreria am kar fárákárapono.

³⁷ Aenapo, koumteouráp arop am kar wawia kokorokoria maok, arakrá sér, “Kápae kare ankank mao tére nám te ankar yae-párak námpono. Mao nánko, woupwi kérap arop oukoumwan te kar wa, tá top kor kéri yaknám arop warko kar fwapnae sérar napon!”

8

Jisaso 4,000 aropan fir nénkám kar

¹ Waknwaek am ke fek táman kápae kare koumteouráp arop ou tokwae warko koropea koupoukour. Aeapo maok, fár mwarap fir wae pwar nánko, Jisaso námoku éréképá yarak i konám aropan wumwi nánko maok, korop napo am fárákapan arakrá sér,

² “Ono mámá arop fárákap onont yinink yae yakápia napo, fir wae mo nánko, aropomp nampono.

³ Táte mao yae-porokwe yakápia napo, ono warko námokuráp némpouk tirá kérép te mono. Am te apaeriaka ankwap fárákapao kor panek tukup mwanapara, tukupria mwaeoak poporokweria némpouk tankáp mwanape.”

⁴ Aeránko maok, mao éréképá yarak i konám arop fákárerao nopok man arakrá sér, “Mapek arop mo nám te, pan te maokamp sámpea am koumteouráp aropan nénk nánko, pwi naenámpon?”

⁵ Aerapo Jisaso am fárákapan turunkrá, “Ae te yiráp pan te apaekamp tank námpono?” Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Fákánek tank námpono.”

⁶ Aerá sérapo maok, mao koumteouráp aropan sérrá, “Yumo apárok tankápenke.” Aeritea maok, mao am pan fákánek sámpea, Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, fékériaka námoku éréképá yarak i konám arop fákáreran nénk nánko, mao am tia koumteouráp aropan nénk.

⁷ Aetea maok, éntékam kánanke táráp ankarank tankáp nánko, am táman kor Jisaso Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, námoku éréképá yarak i konám arop fákáre táman sérrá, “Máman kor taknám nénkenke.”

⁸ Aeránko maok, am fákáreran fir nénkapo maok, fépéria wae pwiapo maok, fir ankwapmwaek tankáp nánko, Jisasomp arop fákáre am ponankor popokiaka fákánek basket mek kák napo, top koupour yak.

⁹ Am koumteouráp arop te 4,000 niamp arakeno. Takia Jisaso am fárákapan tirá kérépá pwarará maok,

* 7:27: Matyu 15:24 fekamp kar fi nek nkeae. ✧ 7:30: Jo 4:50-51 † 7:31: ‘Dekapolis’ te Griik kar fek ‘Féere-sámpramp taun’rá sénámpon. ✧ 7:32: Mk 5:23

¹⁰ mao náráp éréképá yáarak i konámp arop fárákapént koupour kar bot mek kounkouria maok, distrik Dalmanuta mek tukup. ✱

*Jisasén 'Kárákáre yénnképae'rá sériap kar
Matyu 16:1-4*

¹¹ Aenapo maok, Farisi fákáre koropea Jisasént kar yorowarria maok, am fárákapao “Mao ankár Kwaromp térean tére námponoria yénnképnámp kárákáre yoro nángo, nke mwaro.” Am fárákap takrá sénáp te, man mokopon nke mwar ritea napon. ✱

¹² Tak napo maok, Jisaso am fárákapamp ninikan kokwaeria tékén néké ak-sirarrá maok, sérrá, “Mámá ke fekamp kounteouráp arop te apaeria kárákáre nke mwarria wumwi napon? Ono te yumwan waeman kare kar sér rae: Ono am fárákapan te kárákáre yénnkép mo karenol!”

¹³ Aerá séria maok, am fárákapan pwarará náráp arop fákárerént warko bot mek kokwaprá ént aokore nkamwaek fimwaek tukup.

Farisi fákáre ntia Herotomp yisan wounápnámp kar

¹⁴ Jisas éréképá yáarak i konámp arop fárákap te pan sámp mwarap te nik mo pwarará, yaenémpi bot mek tankáp napo, pan ankárankamp mwar bot mek tank.

¹⁵ Aenapo maok, am fárákapan kar kárákáre fek arakrá sér, “Yumo fwapia mér kipo. Yumo te Farisi fákáre ntia Herotomp yis fwapia ninik kipo.”

¹⁶ Aeránko maok, am fárákap námoku támao “Am takrá sénámp te, apaeritea námpanápe, nomo pan mo námpaná támpon.”

¹⁷ Aerapo maok, Jisas wae maomp ninik méria am fárákapan sérrá, “Apaeritea yumoku kok ‘Pan moian’rá sérar rape? Ae te yumo oukounwan ninik mo rape? Ae te yiráp kae mek te fákárámp mo nie?”

¹⁸ Yumo waeman yi-ráp te, mokopia ankank nke mo napon? Yumo waeman woupwiráp te, mokopia kar wa mo napon? Yumo onoi namp wae nik mo pwar nap nie?

¹⁹ Ae te ono arop ou 5,000 aropampor pan éntik fékéria nanko te, yumo te am pan ankwapmwaek tank námp te apaekamp basket mek kák napon?” Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Éntér-sámpramp basket mek kák námpon.”

²⁰ “Táte ono 4,000 arop ouampor pan fákánek fékéria nanko te, yumo am pan ankwapmwaek tank námp te, yumo apaekamp basket mek kák napon?” Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Fákánek basket mek kák námpono.”

²¹ Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Tak napara, ankank tank mo nángo te, ono fwap sánk nanamp te yumo mér mori kwapon?”

Betsaida mek arop yi fwapi papámp kar

²² Jisas mao tukupea Betsaida mek napo, arop ankwap fákáreráo yi wurumpi yaknámp arop warámp-sankoropea Jisasén námwan aropomp naenámp kar fek sérrá, “Amo mámá aropamp pourouk yae papae.”

²³ Aerapo, Jisas am yi wurumpi yaknámp aropamp yae sámpea némp yarápae fek warámpá akwapeaka, yae kurépi fek atop fékia maomp yi mek papria maok, man turunkrá, “Amo te ankank nke rape mo nie?”

²⁴ Aeránko maok, am aropao énoukoupia maok sérrá, “Ono arop ankwap fárákap wae nke namp te, yao niamp paokop napono.”

²⁵ Aeránko maok, Jisas warko maomp yi mek ankwap por yae pap. Aenko maok, am arop yi tae fek firékarea nke nángo maok, táte kápae kare ankank wae érik karaok yakáp.

²⁶ Aenko maok, Jisas am aropan námokuráp nap mek sámp-kérépia sérrá, “Amo te warko némpouk mwaek akwapea am kar sérari kwapono.”

*Pita Jisasén te 'Amo Krai's'rá sénámp kar
Matyu 16:13-20; Luk 9:18-20*

²⁷ Jisas námoku éréképá yáarak i konámp arop éréképea maok, taun Sisaria Filipai wonae fikamp némp-némp kánanke mek tukupea mwaeakria maok, am fárákapan arakrá turunk, “Am kounteouráp arop te onan te waweanrá sénapon?”

²⁸ Aeránko maok, am fákáreráo man sérrá, “Ankwap fárákapao sérrá, ‘Máte arop ént mek nér i konámp Jon’rá sér i konapon. Tá ankwap fákáreráo ‘Elaija’rá sér i konapon. Tá ankwap fákáreráo sérrá, ‘Profet ankwapon’rá sér i konapono.”

²⁹ Aerá sérapo maok, táte Jisaso man turunkrá, “Ae te yumoku kare te onan te wará sér i konapon?” Aeránko maok, Pita maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Amo te Kraisono.” ✱

✱ 8:10: Mk 6:44 ✱ 8:11: Mt 12:38; Jo 6:30 ✱ 8:29: ‘Krais’rá sénáp e fi te “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 kware 68 fek nkeae. ✱ 8:29: Jo 6:69

³⁰ Aeránko maok, mao sérrá, “Ae te arop ankwap wa nap fek yumo am kar takrá séri kwaponon.”

*Jisaso ‘Sumpwia warko fárámp nanamp’rá sénámp kar
Matyu 16:21-28; Luk 9:21-27; Jon 12:23-26*

³¹ Aeria maok, am fek arakrá sér, “Aropamp Táráp te ankár touwe tokwae sámp naenámpnon. Tak naenámp te, Juda fi taokeyakáp i konap arop, tá pris fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop am fákáre támao man younkwe sirarrá man sámp-wouroump mwanapon. Takia napo, yinínki yakea warko fárámp naenámpnon.”

³² Mao am kar érik am fárákapan farákápánko maok, tá Pita Jisasén warámpea youmpea ankwap fek yakrá man ‘Taki kwaponon’rá yopor.

³³ Aeránko maok, Jisaso warko arákarrá námoku éréképá yárák i konámp fákáreran énoukoupia maok, tá Pitan arakrá yopor, “Satan, seae! Onan taokor kwaponon. Amo te Kwaromp ninikaok mono, aropamp ninikaokria sénaponon.”

³⁴ Jisaso kounteouráp arop ntiá námoku éréképá yárák i konámp aropan ‘Yumo kopopenk’rá wumwia maok, am fárákapan sérrá, “Arop ankáránkamp onomp wakmwae korop naenámp kwamp te, mao námokuráp ninikan wampwe pwarareaka, mao te ono nampnám maknám touwe sámpea, onoinampaok korop kun.

³⁵ Arop námokuráp ninik fek yárák nám te, mao te sumpwi naeria námpon. Aeno arop onan ninikria, onomp Kwapwe Kare Kar ponankor sámpea farákáp nám te, arop am fek man sámp-wouroump nap te, mao fwap yiki yak sámp naenámpnon.

³⁶ Aeno arop ankáránkao apárokamp ankankan ninik tokwaeria térerá yárákianám te, sumpwi nángo te, am ankank ponankor támao man mokopiaka yaewour naenámpnon?

³⁷ Ae te am arop te apae arean fek yamokwapea warko yiki yak sámp naenámpnon?

³⁸ Aeno arop ankwap Kwarén younkwe sánkea kwatae ninik fek paokopnap arop ou mek yakria, ‘Ono Jisasomp’rá séria, onomp kar farákáp naenámp pwarápaeanám te, tá nánkár wakmwae kor, Aropamp Táráp maomp yiki kor enselént, tá Naropwaromp wae tokwae mént ék nám fek te, am aropan kor ‘Ono amwan mér moi namp’rá sénaenámpnon.’* ✱

9

¹ Jisaso sérrá, “Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Yumo máná yakápnap arop ankwap fárákáp te, oukounwan sumpwi mo, yakápria, Kwaromp firáp taokeyak naenámp, maomp kárákárerént korop nángo, nke mwarea napon.”

*Jisasomp pourouk wae pouri yakánko nkeap kar
Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36*

² Takia tokwampok yae akwap tenánko, wakmwae Jisaso Pita, Jems, Jon man éréképea, mao saráp poka faonkwe wi fek narek karaok poká yakápria maok, Jisasomp pourou te am yinínkaopweao tokore yakápapo, ankwap pourou arákár.* ✱

³ Aeria maok, maomp waempyam ankank te wupwi pouri akwap nángo maok, apárokamp arop waempyam take pourouráp wupwi kukarrá pap mo i konaponon.

⁴ Aenko maok, wokwae kar yakep arop yawor Elaija ntiaka Moses* kwaporok am fek Jisasént fokopeyakepo maok, am fárákapaon nkeapo maok, am arop yaworao Jisasént kar sérrá yak.

⁵ Tá Pita am táman nkea maok, Jisasén arakrá sér, “Tisa, nomo te mapek yakáp mwanám te kwapwe kareno. Aenámpara, yino mapek sákae yinínkaopwe tiria maok, ankwap waráp por, ankwap Mosesomp, ankwap Elaijampor.”

⁶ Am fárákáp apáp tirinkria maok, Pita am sénaenámp kar mér moria sérimpon.

⁷ Aerá séránko maok, am fárákapamp pourouk kounwe oupouroupanko maok, am kounwe meknám arop kar arakrá sér, “Támáte onomp tárápono. Ono man warákár nampono. Yumo ankár maomp kar wa kipo.”* ✱

⁸ Aeránko maok, koupour énoukoup napo maok, arop ankwap yak mo. Jisas ankáránk mwar am fárákápént yakánko nke.

⁹ Takia am faonkwek wae pwarará pikapo maok, am yinínkaopwe-ran toropwapria fou e sérrá, “Yumo nkenap ankank máná te arop sérari kwapon. Nánkár Aropamp Táráp apár me meknám warko fárámpeanánko, am kar wakmwae fwap farákáp mwanapon.”

¹⁰ Aeránko maok, am fárákapaon námoku am kar wawia niki-samp paokopria maok, “Mámá kar ‘Apár me meknám warko fárámp’rá sénámp te apae ankankono?”

¹¹ Aeria maok, man turunk, “Ae te apaeritea lo mér i konap aropao sérrá, ‘Elaijamékir warko korop nángo, Kraís wakmwae korop naenámpnon’rá sénaponon?”

✱ 8:38: Mt 10:33 ✱ 9:2: Mk 5:37 * 9:4: ‘Elaija ntiaka Moses’: Matyu 17:3 fekamp kar fi fek nkeae. ✱ 9:7: Mt 3:17; 2 Pi 1:16-18

¹² Aerá sérapo maok, tá Jisaso am fárákapan arakrá sér, “Táte kare, Elaija manénkir koropeaka ankanak ponankor fwapokwap naenampon. Aeno ankwap kar Kwaromp Buk fek yaknám arakrá sénámpon: ‘Aropamp Táráp mao touwe tokwae sámp, tá arop fárákapan maomp kar ták-sir mwanap’rá sérimp te mokopono? *

¹³ Aeno ono yumwan sénamp te Elaija wae korop námpon. Aenánko maok, aropao námokuráp ninikaok tukupriaka man nkwakwe make sokoro napon. Am te wae Kwaromp Buk fek sénám niamp napon.”

*Jisaso kwatae-arop woukoupeyaknám táráp fwapi papámp kar
Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43*

¹⁴ Am fárákapan ékiaka nkeapo maok, kápae kare kounteouráp arop néntépa waeapo maok, Jisaso éréképa yarak i konám arop fárákapan yakáp napo, lo yénkrá farákapan konap arop fárákapan mént kar yorowar.

¹⁵ Am kounteouráp arop ponankor nkeapo, Jisaso korop nánko maok, kokorokoria maonámпок foporakorrá tukupea, fwaprá kar korop naponoria warákarea warámp.

¹⁶ Aerapo maok, mao námoku éréképa yarak i konám arop fákáreran sérrá, “Yumo am fárákapan kar yorowar nap te apaerani napon?”

¹⁷ Aeránko maok, am kounteouráp arop ou mekamp arop ankárangkao kar pwarokwaprá sérrá, “Tisa, onomp poumou-táráp ankárangkao top kor kéri yaknám kwatae-arop woukoupeyak nám amonapok warámp-sankorop nampono.

¹⁸ Ankár maomp pourouk woukoupeyakrá kárákáreria maok, man apárok sámp-yankop nánko, maomp táp meknám aroponk koropánkria yu kákánákia maok, tá pourou tae pári yak konámpono. Aenámpaná, ono amo éréképa yarak i konap arop fárákapan turunkrá, ‘Yumo te onomp tárápamp pouroukamp kwatae-aropan yérepén’ ria sénanko, am fárákapan te yérepe mwanap pourou mono.”

¹⁹ Jisaso am kar wawia maok, ponankor kounteouráp aropan sérrá, “Yumo te Kwarén mér monap arop fino. Ono apaekampor yumont yak nanko, yumo onan wanonorá wuri nkea mér mwanapon? Yumwan apaekampor yiráp kápae sámprá yumwan yaewour saráp nanampon?” Aerá séri pwarará maok, naropwarén sérrá, “Waráp táráp mampok warámp-sankoropae.”

²⁰ Aeránko maok, am fárákapan amo am táráp maonámпок warámp-sankorop napo maok, am kwatae-arop Jisasén nkea maok, am tárápan sámp fopwaokánko, am táráp te kour me woukoupea maok, apárok sikirípea arokwapria maok, táp meknám aroponk korop.

²¹ Aenko maok, Jisaso naropwarén turunkrá, “Mokope ke fek am yak námpon?” Makrá séránko maok, naropwaro sérrá, “Wokwaek ankár épér morok kánanke fekampao yak námpon.

²² Kápae kare por am kwatae-aropao am tárápan sumpwi pap nae yonkwaerá, maomp pourouk woukoupeyak nánko, mao yaomwi mek pik, tá ént mek pik konámpon. Aeno amo fwap tak nae rap kwamp te, yinan aropompria yaewourampo.”

²³ Aeránko maok, Jisaso sérrá, “Amoku támao Kwarén méria te, amo fwap kápae kare ankanak tére nanapon.” *

²⁴ Aeránko maok, naropwaro sérrá, “Ono te wae amo tak nanaprá mér nampao maok, onomp mér fae tákárenono. Amo onan yaewourae.” *

²⁵ Jisaso nke nánko, am kounteouráp arop wonae fik foporakorrá korop. Aenapo, mao am tárápamp pourouk woukoupeyaknám kwatae-arop táman arakrá yopor, “Amo top kor kéri, woupwi kéri ramp kwatae-arop e! Amo am tárápamp pourouk pwarará ankár worokor pikae! Warko maomp pourou mek akwap kwapon.”

²⁶ Aeránko maok, am kwatae-arop apánka waeria maok, am tárápan sámpea fopwaokria maok, wae sumpwi yak nám niampi yak. Aenko maok, arop kápae kare nkea sérrá, “Mao te wae sumpwi yakáne!”

²⁷ Aerapo maok, Jisaso man yaek sámpea kakapánko maok, mao fárámpeyak.

²⁸ Takiá maok, Jisaso nap mek youmpánko maok, námoku éréképa yarak i konám arop námoku mwar mént yakápia man turunk, “Ae te apaeritea yino am kwatae-arop yérepe mwanám pourou mo námpon?”

²⁹ Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Kwarén sénap fek saráp, kwatae-arop yérepe mwanapon. Ankwap mwae kup yak mono.”

*Jisaso ‘Sumpwia fárámp nanam’rá ankwap por sénám kar
Matyu 17:22-23; Luk 9:44-45*

³⁰⁻³¹ Jisas ntia mao éréképa yarak i konám arop fárákapan amo ném pwarará tukupea distrik Galili mek amore mek, arop námo yak namp mérantánoria kánánkamp am mek yak. Am

te apae riteanape náráp éréképá yáarak i konámp aropan saráp kar yénkrá farákáp naeria. Aeria maok, am fárákapan sérrá, “Nánkár Aropamp Tárápan arop fárákamp yaek pap napo, faropea sumpwi páte napo, yinínki yakeaka warko fárámp naenámpo.”³² ✧

³² Aeránko maok, am fárákapan am kar fi fwapia mér moap kwamp, apápria man turunk mono. ✧

‘Wa nareki yak námpono’rá turunknap kar

Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48

³³⁻³⁴ Takia pwarará, Jisas mao taun Kaperneam mek tukupria, mwaeoak mao éréképá yáarak i konámp arop fárákáp námo ou mek arop éréképá yak naenámp arop tokwae te wanonorá kánánkámp sérrá turunkuprá tukup. Takrá tukupea Kaperneam mekria am fárákapan yinkea nap mek napo maok, Jisaso man turunkrá, “Yumo mwaeoak sérarinap kar te apaeran séri napon?” Aeránko pwaráperia maok, maomp kar pwarokwaprá sér mo.

³⁵ Aeapo maok, tankria am éntér-sámpamp aropan koropenkria sérrá, “Arop ankwap yepe kor yoroia meki akwap naeria námp kwamp te, mao ankár wakmwae kar yakria, ponankor aropan yaewour naenámp tére arop yak naenámpo.” ✧

³⁶ Aeritea maok, Jisaso épér morok táráp kánanke warámpea kuk papria yae yukup mek yirip fákeyakrá am fárákapan sérrá,

³⁷ “Arop onan ninikia mámake pourouráp táráp kánankeran warákária warámp námp te, onan kor warákária warámp námpo. Tá arop onan warákária warámp námp te, mao te onan saráp mono. Onan sámp-kérép nángo ék namp, onomp Naropwarén kor warákária warámp námpo.” ✧

‘Arop nomwan yopor mo námp te, nomp nouroupono’rá sénámp kar

Luk 9:49-50

³⁸ Tá Jono Jisasén arakrá sér, “Tisa, yino nke nángo, arop ankárankao waráp e sériaka kwatae-arop yéréperá kérép námpao, mao te nomonámpaok yáarak mo námpantá, yino man takrá tére kwaponorá taokor námpono.” ✧

³⁹ Aerá séránko maok, Jisaso man sérrá, “Yumo te man taokor kwapono. Arop ankárankao onomp e sériaka kárákare yoroia te, mao te koupour onan kwatae kar sér mono.

⁴⁰ Tá arop nomwan yopor mo námp te, nomp nouroupono. ✧

⁴¹ Aeno arop ankárankao yumwan nkea, ono te Kraisomp arop fákare yaewour naerá ninikia, yumwan kap mek ént yink-sánk námp te, ono yumwan waeman kare kar sénámpo: Mao nopok ankank kwapwe sámp naenámp te kwaporok pwar naenámp pourou mono.”

Arop ankwapamp ninik kwataerao arop ninik épérépi pap konámp kar

Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2

⁴² Jisaso warko arakrá sér, “Táte am arop épér morok táráp make niampao onan mér nángo, maomp ninik épérépi pap nángo, mao onan younkwek pwar námp te, am arop te manénkir yápare kor fek yumwi tokoroepa solwara mek sitenapo, mao tak moan mpupo.

⁴³ Aeno waráp yaerao amwan kwatae ninik mwaeak sámpá akwap nángo te, amo am yae ankwap mwaeakamp karámp-tákapea sirampo. Aeria maok, amo yae-párak yiki yak sámp nanapon. Takria amo yae énékér sámpá yakria, amo torokwar mo i konámp yaomwi mek pik nanape.

⁴⁴ (Am némp te sáráp kánanke arop pourou mek fánámp te sumpwi mo, tá pourou wouroukournámp yaomwiraok kor torokwar mo i konámpo.)

⁴⁵ Aeno waráp pu korao amwan kwatae ninik mwaeak sámpá akwap nángo te, amo am pu kor karámp-tákapea sirampo. Aeria maok, am pu ankárank fek saráp yiki yak sámp nanapon. Tá amo pu énékér sámpá yak napo te, amwan yaomwi mek sir mwanape.

⁴⁶ (Am némp te sáráp arop pourou mek fánámp te, sumpwi mo i konámpo. Tá pourou wouroukournámp yaomwiraok kor torokwar mo i konámpo.)

⁴⁷ Tá waráp yirao amwan kwatae ninik mwaeak sámpá akwap nángo te, amo ankár wurukupea sirampo. Aeria amo ankárank mwaeak yi fek saráp yakria maok, Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek yoump nanapon. Tá amo yi anánkaopwe sámpá yak napo te amwan yaomwi mek sir mwanape.

⁴⁸ Am némp te sáráp arop pourou mek fánámp te, sumpwi mo i konámpo. Tá pourou wouroukournámp yaomwiraok kor torokwar mo i konámpo.

⁴⁹ Oukwe ofa mek yirip i konap te ofa yiki kukur naenámpria ni konapon. Tá taknámp, yaomwiraok aropamp ninik mekamp kwatae ninikan kor wourékimpria ninik yiki kukarrá kák naenámpo.

✧ 9:30-31: Mk 8:31 ✧ 9:32: Lu 18:34 ✧ 9:35: Mk 10:43-44; Lu 22:24 ✧ 9:37: Jo 13:20 ✧ 9:38: Nam 11:27-29

✧ 9:40: Lu 11:23

⁵⁰ Oukwe te yae-párák kare ankankono. Aeno maomp nape konámp akwapá moyak nángo te, yumo fwap mokopia napo, am oukwe warko nape naenámpono? Táte taknámp oukwe nape niamp yiráp ninik mek yak nángo maok, yumo fwap yiráp ankwapnápént yonkwae porokwe kwapwerá tankápria warákár mwanapono.” *

10

Jisaso yupu pwar konap ninikan sénámp kar

¹ Jisaso distrik Galili meknámp distrik Judia mek koropea ént Jordan mek nkamwaek fimwaek tápampá yoump nángo, táte kápae kare kounteouráp arop koropeaka warko maomp wonae fik koupoukourapo maok, mao námoku i konámp ninikaok am fárákapan Kwaromp kar farákáp.

² Aenko maok, Farisi fákáre koropea man mokopon nke mwar ritea turunkrá, “Nomp lo te yupu pwar mwanámp te ‘Fwaponó’rá sénámp ni mo nie?”

³ Aerapo maok, Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Moses te Juda fi yumwan apae lo sánkámpon?”

⁴ Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Moses te ‘Arop yupu pwar námp kwamp te, pas kumwiaka yupuan sánkria, pwar mwanap te fwaponó’rá sérimpono.” *

⁵ Aerapo maok, tá Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Táte yumo Juda fi yumokunap ninikaokrá paokop napantá am lo kumwimpono.

⁶ Táte me koum sik te Kwaro ankank ponankor yoroia, tá poumou ntia yupu yoroimpon. Kwaromp Buk fek makrá sénámp. *

⁷ Kwaro sérrá, ‘Arop yupu sámpria éntupwar naropwar pwarará maomp yupunt koump námp te, am anánkwap te waeman ankárankamp pourounono.

⁸ Am anánkwap te warko anánkaopwe mono.’ Waeman ankárankamp pourou niamp kare yak nepono. *

⁹ Aenámpara, Kwaro fekarea fákápá pwtenámp yupu anánkwap te aropao poporori kwapono.”

¹⁰ Wakmwaek Jisaso éréképá yárak i konámp arop fákáreao tukupea nap mek yupu pwar konap kar warko turunk.

¹¹ Mao am fárákapan sérrá, “Arop ankárankao yupu pwarará ankwap yupu sámp námp te, náráp yupuan kwatae ninikria, mao ankwap yupurént kokopor námpono. *

¹² Tá yupurao poumarop pwarará akwapea ankwap nap mek tank námp te, náráp poumaropan kwatae ninikria ankwapént kokopor námpon.”

Jisaso tárápuan ourour wor-pwararimp kar

Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17

¹³ Koumteouráp arop fárákap Jisaso ‘Náráp tárápuan yae papria ourour sánkano’ ria maonámpok éréképá korop. Aeapo maok, Jisaso éréképá yárak i konámp arop fárákap nkea am arop fárákapan yopor.

¹⁴ Jisaso takapo nkea maok, náráp fárákapan yoporía arakrá sér, “Tárápu te numwar ononámpok koropanápono, pwareнке. Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek te mámá tárápu kánanke-táráp niampi yakápnep arop fárákapao maok, am mek yakáp mwanapono.

¹⁵ Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Táte arop ankwap mámake tárápu kánanke-tárápao Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek yink konap niamp tak mo námp te, mao te am mek yoump naenámp pourou mo karenono.” *

¹⁶ Aerá séria pwarará tárápu ankákárankrá yae yukup mek fákeyakrá me korok yae paprá ourour nénk.

Ankank tokwaeráp arop Jisasén turunknámp kar

Matyu 19:16-26; Luk 18:18-27

¹⁷ Jisaso takia pwarará fárámpá akwap naerianánko maok, arop ankárankao fárakoprá koropea kwaráp torokompria man arakrá turunk, “Kwapwe kare tisa, ono te mokopiaka yiki yaká yak sámp nanámpon?”

¹⁸ Aeránko maok, nopok Jisaso sérrá, “Amo te apaeria onan ‘Kwapwe kare’rá sénapon? Kwar ankárankampao saráp kwapwe karenono.

¹⁹ Lo kar te amo wae mér napon: ‘Yumo arop tirá wouri kwapon. Yumo ankwapamp kounteou poumou tárápunt kokopori kwapon. Yumo oukuni kwapon. Yumo arop ankwap kwekárá koti kwapon. Yumo arop ankwapamp ankank kikiankiaka pouroukoup kwapon. Yumo te ankár yiráp éntupwar naropwaromp yae ankore mekria maomp karwaok saráp kipo.’” *

* 9:50: Lu 14:34; Kl 4:6; 1 Te 5:13 * 10:4: Lo 24:1-4 * 10:6: Stt 1:27 * 10:8: Stt 2:22-24; Ef 5:31 * 10:11: 1 Ko 7:10-11 * 10:15: Mt 18:2-3 * 10:19: Kis 20:12-17

²⁰ Aeránko maok, am aropao Jisasén sérrá, “Tisa, ono te wokwaek épér mo feknámpia koropea, oukoumwan namp te waeman am loak saráp yak nampon.”

²¹ Aeránko maok, Jisaso man énoukoupia warákár tokwaeria man sérrá, “Amo ankáránkamp ankank te oukoumwan pwi mo napon. Amo akwapea waráp ankank ponankor aropan nénkea maok, am fekamp mani tia amo ankár ankank moráp aropan nénkampo. Amo takria maok, yámar mekamp kwapwe kare ankank sámp nanapon. Amo takia pwarará, ononampaok koropampo.” *

²² Aeránko maok, am arop am kar wawia yépe kákárápea ninik kápaeria maok, Jisasén pwarará námokuráp némpouk arákarrá akwap. Am te apae riteanápe náráp ankank kápaeran aropan nénk te monoria námpon. *

²³ Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop fákáreran énoukoupia sérrá, “Arop fárákap kápaie kare ankankráp te Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek yoump naenámp te kour sir kare námpon.”

²⁴ Aeránko maok, námoku éréképá yárák i konámp arop fárákap maomp am kar wawia maok, kokorokor. Aeapo maok, Jisaso warko sérrá, “Tárápu! Ankank tokwaeráp arop Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek yoump naenámp te kour-sir kare yak námpon.

²⁵ Kamel * tokwaerao nil me kánanke mek yoump naerianánko, fákap nánko, kounkour i konámpnámp taknámp, ankank kápaeráp aropao kor Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek yoump naenámp te kour-sir tak námpon.”

²⁶ Aeránko maok, námoku éréképá yárák i konámp arop fárákap támao kokorokoria maok, námoku támao sérarrá, “Ae te takanáko te, wa mokóp am mek yoump naenámp pwi námpon?”

²⁷ Jisas am fárákapan énoukoup karia maok, sérrá, “Arop námoku te am tak mwanap pourou mono. Kwaro mwar kápaie kare ankank fwap tak naenámp pwi námpon.” *

²⁸ Aeránko maok, Pita Jisasén kar ankáránkamp arakrá sérrá, “Amo nkeae! Yino te kápaie kare ankank te ponankor pwarará waráp wakmwaek korop námpon.” *

²⁹ Tá Jisaso sérrá, “Ono waeman yunwan kare kar sér rae: Arop ponankor onan, tá Kwaromp Kwapwe Kare Karan ninikria, náráp nap, ankwapnáp, antáp, éntupwar, naropwar, náráp tárápu, náráp yopwaran kor kwaporok pwarareanámp te,

³⁰ nopok fwap warko 100 por sámp naenámp. Oukoumwan máma ke fek yakáp nap fek Kwaro fwap kápaie kare ankank ponankor nénk nánko, manénkir ti-fákeyakápi napan kámákár akwap naenámp. Am fárákap fwap kápaie kare nap sámp, kápaie kare ankwapnáp, antápnáp, éntupwar, tárápu, tá kápaie kare yopwaran kor sámp mwanapon. Tá arop ankwap fárákapao nkwakwe make ninik kwatae nénkea napan kor, nánkár wakmwaek kor mao te yiki yakáp mwanap sámp mwanapon.

³¹ Kápaie kare arop fárákap oukoumwan mekia tukup nap te, nánkár te wakmwaek kar yakáp mwarea napon. Tá kápaie kare arop fárákap oukoumwan wakmwaek kar yakáp nap te, am fárákap nánkár mekia tukup mwarea napon.”

*Jisaso yinink por ‘Sumpwiaka warko fárámp nanamp’rá sénámp kar
Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34*

³² Jisas mao Jerusalem mek tukup mwaria mwaeok tukupria, Jisaso mekia akwap. Aenko mao éréképá yárák i konámp arop fárákapao ninika waeapo maok, koumteouráp aropao maomp wakmwaek tukupria maok, apáp tirink. Tá Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop éntér-sámpramp warko éréképea maok, am fárákapan ‘Námwan mwanap’ ria farákápra arakrá sér. *

³³ “Yumo wawenk! Oukoumwan te nomo Jerusalem mek tukupeanáko, arop ankáránkao Aropamp Táráp warámp-santukupea pris tokwae ntia lo yénkrá farákáp konap aropaonapok mwanapon. Aenapo, am fárákapao man kotia maok, faropea sumpwi pap mwanap kar papea ankwap firamp yaek pwar mwanapon.

³⁴ Aenapo maok, am arop fárákap man wouroump-séria, tá man atoprá, man faropea sumpwi páte napo maok, yininki yakea warko fárámp naenámp.”

*Jems ntiaka Jon ‘Arop tokwae yak nene’rá niniknep kar
Matyu 20:20-28*

³⁵ Sebedimp namoráp yawor Jems ntiaka Jon koropea Jisasén sérrá, “Tisa, yino amwan apae ankank sápaeria sénenko, yinan sápe te mokop nanaprá turunk reno.”

³⁶ Aerepo maok, mao am arop yaworan sérrá, “Yumwan te apae nanampon?”

* 10:21: Mk 8:24 * 10:22: Mk 4:18-19 * 10:25: ‘Kamel’: “Juda Tére konap Ninik” kware 46-47 fek nkeae.
* 10:27: Lu 1:37 * 10:28: Mk 1:16-20; Lu 5:28 * 10:32: Mk 8:31; 9:31

³⁷ Am arop yaworao man sérrá, “Nánkár wakmwaek amo wae apár ponankoramp King Tokwae yaknap ke fek, amo yinan waráp sia king fek ankwap yae-párak mwaek tank naenámp, tá ankwap yae-mánkwan mwaek tank naenámpia yororoi kákampo.”

³⁸ Aerá sénepan maok, Jisaso am arop yaworan sérrá, “Yumo te am onan turunknep kar fwapia mér mo nepon.” Aeritea maok, Jisaso am arop yaworan wounáp kar kánanke arakrá turunk, “Ae te ono oukoumwan am mek fánaerianamp kap mek te yumo fwap am mek fánenep nie? Ono oukoumwan sumpwi naeria namp te, yumo fwap taknámp sumpwi nenenep nie?” *

³⁹ Aeránko maok, am arop yaworao man sérrá, “Yino te fwap tak nenempon.” Aerepo maok, Jisas am arop yaworan sérrá, “Tá kare, ono oukoumwan fánanamp kap te yumo kor fánenep. Tá ono oukoumwan sumpwi naeria namp te yumo kor tak nenenep.” *

⁴⁰ Aeno arop onomp yae-párak mwaek tank naenámp, tá yae-mánkwan mwaek tank naenámp te, am te apae ono nánanamp ankankanápe mono. Am sia te Kwar námoku nánapi pwatenámp arop fárákapanpono.”

⁴¹ Aeránko maok, ankwap fárákap fére-sámprampao am turunknep kar wawia maok, Jems ntia Jonén yopor.

⁴² Jisaso am fárákapan koropenk ritea maok, sérrá, “Yumo te wae mér napon: Ankwap fi arop te arop poukeyakápria, náráp firan fopwaoka wae konapon. Tá arop tokwae kar yakáp nap te koumteouráp arop fárákap ankár ‘Náráp karwaokenk’ ria kárákarea wae konapon.

⁴³ Aeno am nínik te yumo ou mek yak naeane, mono. Yumo ou mek arop tokwae yak naeria námp kwamp te, mao te ankár ponankor aropamp tére arop yak kuno. *

⁴⁴ Arop meki akwapnámp arop tokwae yak naerámp kwamp te, mao ankár wakmwaek kar yaknámp ponankor aropamp kwaporok tére konámp arop niampi yak kuno.

⁴⁵ Am te apae riteanápe, Aropamp Tárápao kor arop fárákapano náráp téreteria námwan yaewour mwanapria korop mono. Mao korop námp te am fárákapan yaewouria maok, tá námokuráp pourourian faropanáponoria aropan sánkea maok, am fek táman kápae kare koumteouráp arop warko yamokwap nanampria námpon.” *

*Jisas Bartimeusomp yi fwapi papámp kar
Matyu 20:29-34; Luk 18:35-42*

⁴⁶ Jisas ntia am fárákap tukupea taun Jeriko mekia maok, Jeriko pwarará tukupapo maok, Jisaso éréképá yarak i konámp arop, tá koumteouráp arop ou tokwae énéni am fárákapént tukup. Aeapo maok, Timeusomp táráp Bartimeus, yi aompi yak nánko, mwae fik tankria koumteouráp arop tukup napo, am feknámp ‘Mani ankank sápenk’ ria sér i konámp.

⁴⁷ Mao wa nánko, Nasaret mekamp Jisas koropánko maok, man kárákare fek wumwi, “Jisas, Devitomp ou fekamp Táráp † e! Amo onan aropompae!” *

⁴⁸ Aeránko maok, arop fárákapano man ‘Kar sér pwarae’ ria yopor. Aenapan maok, mao ankár tékén arakrá sér, “Devitomp ou fekamp Táráp e! Amo ankár onan aropompae!”

⁴⁹ Aeránko maok, Jisas fokopeyakrá sérrá, ‘Man wumwi napo koropano’ránko maok, am fárákapano am yi wurumpi yaknámp aropan wumwiria maok, man sérrá, “Jisas amwan wumwiane. Amo warákarrá fárámpae.”

⁵⁰ Aerapo maok, mao náráp waempyam sirarrá koupour fárámprá Jisasnámpok akwap. Aenánko Jisaso man arakrá turunk, “Amo te ono amwan te apae aeria nape?”

⁵¹ Aeránko maok, am yi wurumpi yaknámp arop támao sérrá, “Tisa, ono te yi nke nae rae.”

⁵² Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Fwaponono. Amo wae akwapae. Waráp mér nap támao amwan fwapi pap námpon.” Aeránko maok, táte mao wae fwap nkeria maok, Jisasén éntér paprá mwae-páraok akwap. *

11

*Jisaso King niampia Jerusalem mek akwapámp kar
Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19*

¹⁻³ Mao wae tukupea Jerusalem mek mwariaka némp Betfage ntiaka Betani mek wonae fik Oliv faonkwekria Jisaso éréképá yarak i konámp arop yaworan sérrá, “Yumomékir am nomo nkenámp némpouk am fek akwapenke. Yumo akwapea am némpoukria koupour kar nke nepo, arop donki soup arop oukoumwan am fek tank moianámp tokorop tenapan, aokorop-pwararea sankorop kipo. Aenepo, yumwan arop ankárankao ‘Am apae nenenep?’ ria turunk nánko te, yumo arakrá sér kipo: ‘Tokwae Karao am fek tére naenámpono. Mao

* 10:38: Mk 14:36 * 10:39: Ap 12:2; Yé 1:9 * 10:43: Mk 9:35 * 10:45: 1 Ti 2:5-6 † 10:47: Matyu 20:30
fekamp kar fi fek nkeae. * 10:47: Mt 9:27 * 10:52: Mk 5:34

téreaka pwarará koupour kar warko sámp-kérép naenámpon.' " Aerá séria pwarará maok, Jisas am arop yaworan sámp-kérép.

⁴ Aeria maok, am arop yaworao akwapea nke nepo, am donki soup ankárakamp nap ménki fek wonae fik apárok mwae fik tokorop tenapo maok, am táman aokorop.

⁵ Aenepo maok, arop ankwap fárakap wonae fik yakápia am arop yaworan arakrá turunk, "Yumo te apae neria am donki soup aokorop repe?"

⁶ Aerapo maok, am arop yaworao am fárakapan Jisas manénkir sérinámp kar sérepo maok, am fárakapao kor "Takenke."

⁷ Aerapo maok, am arop yaworao donki soup warámpea Jisasonámpok koropea maok, námokuráp waempyam am donki paonkore kor fek yunkupá pwarepo maok, Jisaso am fek tank.

⁸ Aenáncia maok, arop kápae karerao kor, Jisas tanknámp donki am fek pumpurékamprá akwapanoria mwaeao k náráp waempyam ankank woroprá yunk. Tá ankwap fárakapao yopwar mek mwaeakamp yao yowe karámp-tokoprá mwaeao yunk.

⁹ Aenapo, kounteouráp arop ankwap fárakap mekia tukup nap, tá ankwap fárakap wakmwae éntér káki tukup nap, mao ponankor fáparakrá tékén arakrá sér, "Nomo Kwarén warákár mwaro!

Am arop Kwaro námokuráp e fek sámp-kérépeanámp aropara, man ourour sánkano.

¹⁰ Nomp ounáp Devit

kápae kare aropan taokeyaknámp taknámp oukounwan kor mámara arop nomwan taokeyak naenámpon.

Ae naenámpara,

nomo Kwaromp e narek karaok sampok mwaro." *

¹¹ Tá Jisaso akwapea Jerusalem mekia maok, lotu nap tokwae mek youmpea ankank ponankor énounkourá yarak. Takia pwarará maok, yamar porokor naeria námpantá mao náráp éréképá yarak i konámp éntér-sámp ramp arop fárakapént Betani mek arári tukup.

Jisaso yao fikan 'Tank kwaponó'rá sérimp kar

Matyu 21:18-19

¹² Wokwae ankwap kumuruk Betani meknámp Jerusalem mek aok mwaria maok, Jisas mwaeao yae-porokwe nángo maok,

¹³ nke nángo, yao fik * panek tae morok yakánko pwae kápae kare. Aemantá maok, mao akwapea wonae fik am fek ki tank mákeanárá oupourouunk námpan maok, ki ankárak tank mo kare, pwae mwar yak. Am te apaeria námpanápe, oukounwan tank konámp ke mono.

¹⁴ Aenáncia maok, Jisaso am yaoan arakrá sér, "Amo warko ki tank napo, arop fárakap am ki fár mo kareno." Aerá séránko, mao éréképá yarak i konámp arop fárakap am takrá sénámp kar wae wa. *

Jisaso lotu nap tokwae mek arop bisnis tére napo yérépemp kar

Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Jon 2:13-17

¹⁵ Jisas ntia mao éréképá yarak i konámp arop fárakap tukupea Jerusalem mek, tá Jisas lotu nap tokwae mek youmprá maok, am mek bisnis térenap arop fárakapan ek yérépera kérép. Aeria ankwap firamp mani tia lotu nap tokwaeramp mani nopok nénknap kákánarrápan, tá am arop fárakap am fek tankáprá, ant mani fek nénknap sia méntér wakárrá souroumpour.

¹⁶ Aeria maok, mao arop ponankoran 'Yumo nkwakwe make ankank tiaka lotu nap yár meao paokopi kwaponó'rá sér.

¹⁷ Aeritea maok, mao am fárakapan yénkrá farákáprá sérrá, "Kwaromp Buk fek kar arakrá sénámpo: 'Onomp nap máte "Kápae kare arop fi onan kar toropwap i konap nap"rá sér mwanapono.' Aeno yumo mákiaka arop fupukrá ankank pouroukoup mwanap aropao, mek wouroumpyekáp konap apar niampi pap nape." *

¹⁸ Pris tokwae fákáre ntia Kwaromp lo yénkrá farákáp konap arop fákáre am kar wawia Jisasén farop mwanap mwae kup oupourouunk. Am tak nap te apae riteanápe kounteouráp arop ponankor Jisasomp kar wa napo, kwapwe kare námpantá, táman kokorokoria napon. *

¹⁹ Aeapo maok, kumuran Jisas námoku éréképá yarak i konámp arop fákárent Jerusalem pwarará Betani mek tukupapono.

Kwarén mér kare námp fek kar toropwapria ankank sámp naenámp kar

Matyu 21:20-22

* 11:10: Sng 118:25-26 * 11:13: 'Yao fik': "Juda Tére konap Ninik" kware 36-37 fekamp kar ntia wunéri nkeae.

* 11:14: Mk 11:20 * 11:17: Ais 56:7 * 11:18: Mk 14:1

²⁰ Wakmwaek ankwap yae fek koumounek kar Jisas ntia mao éréképá yárák i konámp arop fárákáap tukupria am yao fik nkeapo maok, wae yákáre yak. Tá maomp pwae ntia arák te wae yoronkwae yak. ✧

²¹ Aenko maok, Pita am yao fikan Jisaso sérimpan ninikia sérrá, “Tisa, amo yipirman mámá yao fikan ‘Kwatae akwapano’rá séri nap te, oukoumwan wae yákáre yakáne!”

²² Aeránko maok, Jisaso am fárákáapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Yumo ankár Kwarén mér kárákáre kipo.

²³ Ono yumwan kare kar sér rae: Arop anánk ninik yak moria, námo am ankank fwap nke nanamponorá mér kare námp te, am arop te fwap mámá faonkweran sérrá, ‘Amo fárámprá solwara mek far-kirékapae’rá sénánko te, mao te fwap am ninik námp niamp take pourouráp sámp naenámpon. ✧

²⁴ Ae naenámpara, yumo ankank sámp mwaria, fwap sámp mwanámpon ninikria, Kwarén kar toropwap nap te, yumo waeman sénap niamp take pourouráp sámp mwanapon.” ✧

²⁵ Yumo Kwarén kar toropwap nae nap kwamp te, arop ankwapao yumwan kwatae ninikianánko, yumo mao amwan kwatae niniki námp ninik nap kwamp te, yumo maomp kwatae ninik ník mo pwar kipo. Am takia pwarapo, yiráp Naropwar Kwar yámar mek yak námp waráp ninik kwataeran kor ník mo pwar naenámpon. ✧

²⁶ Aeno yumo am aropao yumwaninámp kwatae ninik ník mo pwar moia napo te, Naropwar Kwar yámar mek yak námp mao te yiráp kwatae ninikan kor sámp-sir mo naerámpon.

*Jisasén ‘Amwan wa kárákáre sánk námpono?’rá turunknap kar
Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8*

²⁷ Jisasomp fákáre warko tukupea Jerusalem mek napo maok, Jisaso akwapea lotu nap tokwae yár mek yárák nánko maok, pris tokwae fákáre, tá lo yénkrá farákáap konap arop, tá Juda fi taokeyakáp i konap arop makia maonámpok korop.

²⁸ Aeria maok, mao lotu nap tokwae mek bisnis térenap arop yéréperá kérépámpan ninikrá man turunkrá, “Amwan te wa kárákáre sánkrá, takrá téreaerianánko tére napon? Amo am kárákáre te maokamp sámpea, am fek tére napon?” ✧

²⁹ Jisaso am arop fákáreran sérrá, “Ono kor yumwan ankwap ankank ankárank turunk nae nae. Táte yumo ono turunknamp kar pwarokwaprá sénapo maok, nopok ono kor am kárákáre wa sámp námp yumwan fwap sénanampon.

³⁰ Wokwaek Jono arop ént mek nérrá kák námp te yumo ninik nap te, am te Kwaromp ankank ní, aropamp ankank nie? Yumo onan sérenke.”

³¹ Aeránko maok, am fárákáapao námoku kok sérarrá maok, arakrá sér, “Táte nomo ‘Kwaromp ankank’rá sénánko te, nomwan ‘Ae te yumo apaerá man mér mo napon?’rá sénaeane.

³² Táte nomo ‘Aropamp ankankono’rá sénánko te am kar te pwi mono.” Am takrá sénap te apae riteanápe waeman arop ponankor ‘Jon te profet kare’rá sénapantá, apápria napon. ✧

³³ Ae nap kwamp maok, Jisasomp kar pwarokwaprá sérrá maok, “Mono. Yino te mér mono.” Aerá sérápo maok, Jisas kor am fárákapan sérrá, “Ono kor am kárákáre maokamp sámpeaka am fek tére namp te yumwan sér mono.”

12

Kwataenap arop wain yopwar taokeyakápnap wounáp kar

¹ Jisaso juda fi mekampung arop nununkwiramp ninikan wounáprá arakrá sér, “Arop ankárankao wainampor yopwar yímpea, farmaea pwar. Aea maok, yumwi youkoupea wain ki sokwap mwanap tang yoroi pwar. Tá am yopwarantá yérék naenámp aropampor nap tia pwar. Aea maok, am yopwar te am mek térerá mani sámp mwarianap aropamp yaek pwarará, mao námoku te akwapea panek ankwap némpouk yak.

² Akwapá yakea maok, wae wain ki yápaenámp ke fek wain ki, námwan ankwapmwaek sápanáponoria náráp tére arop am wain yopwar taokeyakápnap aropaonapok sámp-kérép nánko, akwap.

³ Akwapea maok, am yopwar taokeyakápnap arop fárákapaonapok nánko maok, am fárákapao man sámpá fukia kwaporok yérépe sámp-kérép.

⁴ Aeapo maok, tá am yopwar naropwar tére konámp arop ankwap sámp-kérép nánko, akwap nánko, man me korok porokwapea pwarápaé sánk.

✧ 11:20: Mk 11:14 ✧ 11:23: Lu 17:6 ✧ 11:24: Mt 7:7; Jo 14:13-14 ✧ 11:25: Mt 6:14-15 ✧ 11:28: Jo 2:18
✧ 11:32: Mt 21:46

⁵ Aeapo warko ankwap tére arop sámp-kérépánko maok, man kor fukia sumpwi pap. Aeapo, warko kápaé kare tére arop tirá kérép námpan maok, am arop fárákapaó ankwap fárákáp párák fupukria, ankwap fárákáp wae fupukrá yákáre kák.

⁶ Takia pwar napo maok, arop ankáránk kare mwar yak. Am arop te mao warákár kare konámp námokuráp tárápono. Aenámpan maok, wakmwae kare am táráp sámp-kérép naeria sérrá, 'Am fárákáp te fwap onomp tárápamp kar wa mwanapono.' Aeria sámp-kérép nánko, am yopwar taokeyakápnap aropaonapok akwap.

⁷ Aenámpan maok, am yopwar mek térenap arop fárákapaó man nkeaka námoku ou mek kar arakrá sérarapon, 'Mámá arop máte naropwaromp weri mek yakria ankank ponankor wakmwae ti naeria námpono. Nomo koupour man kor sámp-wouroump mwaro. Nomoku má yopwar má ankár sámp mwanámpono.'

⁸ Aeria maok, man sámpá fukia maomp yákáre te yopwar farmae younkwek sitenapono." *

⁹ Am wounáp kar séria pwarará, Jisas kounteouráp aropan turunkrá, "Am yopwar naropwar koroepa te apae naenámpon? Mao koroepa te, am yopwar mek térenap arop fárákapan tirá wouria pwarará, am yopwar arop ankwap fárákapan sánk nae-námpon.

¹⁰ Ae te yumo Kwaromp kumwi kánanke te nkea farákáp moi napon? Am te arakrá sénámpon:

'Am yumwi te térenap aropao kwataenoria pap napon.

Aeno oukoumwan te, mao nap sámp-fákeyak konámp nap kouprér niámpon.

¹¹ Tokwae Karao námokuiánánko, mámá ankank korop námp te, yino nke nánko, am te kwapwe kare námpon.' " *

¹² Aenánko, am arop nununkwi fákáre Jisaso am wounáp kar sénám te, waeman yinan táman sénámponrá mér. Aeria maok, Jisasén sámp mwaria napao maok, kounteouráp aropan apáp ap kwamp maok, pwarará tukupap.

Jisasén 'Sisarén takis sánk mwanámp ni mo nie?'rá turunknap kar

Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26

¹³⁻¹⁴ Aeria maok, Farisi ankwap fárákáp, tá Herotént yakáp konap arop ankwap fárákáp tukupea maok, Jisasén, mokoprá séran wawia man kot mwar ritea poupwekápárá sérrá, "Tisa, yino te wae mérono, amo te aropan apáp mo, ankár kare kar saráp sér i konapono. Amo te ankáránkamp pourouráp ninik fek ponankor aropan tére konapono. Aeno amo nik nap te mokocono? Mosesomp loao nomwan 'Fwap Sisarén takis sánk mwanapono'rá sénám ni mo nie?"

¹⁵ Aenapan maok, Jisas te am fárákápamp poupwekáp ninik te wae mérámp kwamp maok, am fárákapan sér, "Ae te yumo te onan apaerá kwekár napon? Mani náparamp sankorop napo, ono nke nae."

¹⁶ Aeránko, am fárákapaó mani náparamp sankoroepa sánkapo, mao am fárákapan turunk, "Mámá wunéri tá e máte wampono?" Aeránko maok, am fákáreao sérrá, "Am te Sisarompono."

¹⁷ Tá nopok Jisaso am fárákápamp kar pwarokwaprá sér "Tá Sisaromp te Sisar námokuráp sánk kip, tá Kwaromp te Kwar námokuráp sánk kip." Aeránko maok, am fárákapaó maomp kar wawia kokorokor. *

Jisasén arop sumpwiaka warko fárámp konap turunknap kar

Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40

¹⁸ Warko Sadyusi ankwap fárákapaó, arop sumpwi nap te warko fárámp monora mér i konap kwamp, koroepa Jisasén arakrá turunk, *

¹⁹ "Tisa, Moseso kar ankwap kumwia nomwan arakrá sér, 'Arop ankáránkamp táráp mo námpao sumpwi nánko, tá yupu mwar yak nánko te, nánaerao sámpéanánko, am yupu tárápu tianánko, naerao yaknám weri mek yak nánko, am fi tomore mo naenámpon.' "

²⁰ Amo am kar fwap mérapo te, yino amwan ankwap kar turunk mwaro: Tá fákánek mwearo yakáp nap kwamp te, nae-tárápao yupu sámpea táráp sámp moitea sumpwi nánko,

²¹ tá warko nánaerao sámp. Sámpea tanknám, táráp sámp moia sumpwi nánko, warko am nánaerao kor taknám tak.

²² Takrá akwapea am fákánek mwearo am ponankor am yupu sámpea táráp sámp moiaka, ponankor faokaria napo te, wakmwae yupurao kor taknám sumpwi.

²³ Amo te wae mér, am fákánek aropamp yupu te am ankáránkamp támaono. Tá nánkár wakmwaek kor sumpwinap arop fárámpnap ke fek am yupu te wamp yupu yak naenámpnon?”

²⁴ Aerapo maok, Jisaso am fákáreran sérrá, “Yumo te Kwaromp Buk fekamp kar fwapia mér mo napon. Tá Kwaromp kárákáreran kor taknámp fwapia mér moria maok, yumo épérép kar sérarapon.

²⁵ Nánkár sumpwinap arop apár me meknámp warko ferámpnap ke fek te yupu sámp mono. Kwaromp yámar mekamp ensel fákárerao yakáp napnámp taknámp yakáp mwanapon.

²⁶ Aeno máná sumpwinap arop warko ferámp mwanap kar te, yumo Mosesomp buk fekamp kar yao kánanke mek yaomwirao yurunk námpao maok, yao fár mo námp te yumo nkerá farákáp moi napon? Am farákápnámp kar te Kwaro Mosesén sérrá, ‘Ono te waráp wokwaekamp appeyaenáp Abraham, Aisak, Jekop, maomp Kwarono.’ *

²⁷ Kwar te sumpwinap aropamp Kwaranápe mono. Am Kwar te yiki yakápnap aropamp Kwarono. Aenámpnan maok, yumo te épérép kare kar sénapon!”

Kwaromp lo mek tokwae kari yaknámp loan sénámp kar

Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28

²⁸ Lo yénkrá farákáp konámp arop ankáránk koroepe wa nángo, am arop fárákapano Jisasént kar yorowarrá yakáp. Aenapo Jisas nopok yae-párák kare kar fek am fákáreran sérámpantá maok, mao Jisasén turunk, “Apae lorao tokwae kari yakria ponankor loan kámákár akwap námpon?”

²⁹ Aeránko Jisaso am kar pwarokwaprá arakrá sér, “Lo tokwae kari yak námp te aránon: ‘Israel, yumo wawenk. Tokwae Kar te nomp Kwar Tokwae ankáránkamp támaono.’ *

³⁰ Yumo ankár yiráp yonkwae kare ponankor, yiráp waemp ponankor, yiráp nínik ponankor, tá yiráp kárákáre ponankor fek Kwarén warákár tokwae kipo.’

³¹ Lo anánk te ará: ‘Amo ankár waráp firáp aropan warákár nap te, amokuráp pourouran warákár konapnámp taknámpamp.’ Lo ankwap te am anánkaopwe man kámákár akwap mono.’ *

³² Aeránko maok, am lo mérnámp arop Jisasén sérrá, “Tisa, amo sénap kar te kwapwe kareno. Tá amo kare sénapon, Tokwae Kar ankáránkampao saráp Kwarono. Ankwap kwar yak mono.

³³ Aeno nomo te ankár nomp yonkwae kare ponankor, nomp nínik ponankor, tá nomp kárákáre ponankor fek man warákár kare mwanámpon. Tá nomo ankár námoku warákár konámpnámp taknámp arop ankwap fárákapan kor taknámp rá warákár mwanámpon. Am lo anánkaopwe támao ampaok nángo te, am nínik támao ponankor ofa yaomwi mek yankap, tá ponankor nkwakwe make ofaran kámákár akwap námpon.” *

³⁴ Jisas am kar wa nángo maok, arop mér kwapwenámp aropamp kar niamp nángo maok, Jisaso man arakrá sér, “Amo te Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek te panek yak mo napon.” Aeránko maok, arop ponankor te apápría, Jisasén kar ankwap turunk mono.

Krais te wanono rá turunknámp kar

Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44

³⁵ Jisaso lotu nap tokwae mek yakriaka kounteouráp aropan kar yénkrá farákáp. Aeriaka mao arakrá turunk, “Lo yénkrá farákáp konap arop te mokopia ‘Krais te Devitomp táráp’ rá sénapon?”

³⁶ Tá wokwaek kar Yiki Kor Spiritao Devitén nínik sánk nángo, Devit námoku sérrá:

‘Tokwae Karao onomp Tokwae Karan arakrá sér,

“Amo onomp yae-párák mwaek tankrá akwapea napo, waráp yopor arop waráp yae ankore mek kák tenanko, yakáp mwanapon.” * *

³⁷ Devit námoku am aropan ‘Náráp Tokwae Kar’ rá sénámp te, mokopia am arop warko Devitomp fi mekamp yak naenámpnon?” (Jisaso am kar séránko maok, kápa kare kounteouráp arop maomp kar wawia warákár.)

Lo mérnámp aropamp nínik kwatae

Matyu 23:1-12; Luk 11:43; 20:45-47

³⁸ Tá Jisaso am fárákapan kar yénkrá farákápría arakrá sér, “Yumo te lo mérnámp arop fárákapan fwapiaka mér kip. Am fárákáp te waempyam éri kápéria paokop mwar kar i konapono. Tá koupoukour nap fek kounteouráp aropao, námwan ‘Gude’rá sérenk kar i konapono.

* 12:26: Kis 3:2-6 * 12:29: Lo 6:4-5 * 12:31: Wkp 19:18; Ro 13:9-10; Ga 5:14 * 12:33: Hos 6:6 * 12:36: Sng 110:1; Ap 2:34-35

³⁹ Am fárákáp te lotu nap mek arop nke nap fek mekok tankáp mwar kar i konapon. Aeria maok, fir tokwae fánáp fek kor mér arop tank konap sia fek tankáp mwar kar i konapon.

⁴⁰ Am fárákáp te kae kounteouran poupwekáprá tukupea, wakmwae maomp ankank ti konapono. Am ninik yak námpan maok, kwekárá kar toropwap éri konapono. Nánkár kot mwanap ke fek am fárákáp touwe tokwae kwatae sámp mwanapon.”

Ankank moráp yupurao Kwarén ofa sánkámp kar

Luk 21:1-4

⁴¹ Jisaso ankwap ke fek lotu nap tokwae mek koropea mani kák konap bokis tokwae páte nap fek am wonae fik tankrá nke nángo maok, kounteouráp arop am mek mani sir. Mani kápae kareráp aropao bokis mek mani kápae kare épér.

⁴² Táte ankank moráp kae yupu ankwap koropea mani kánanke wan toea niamp anánkamp am mek sir.

⁴³ Aenko Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop fárákapan koropenk ritea maok, am fárákapan sérrá, “Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Mámá ankank moráp kae yupu máte mao mani tokwaeráp kounteouráp arop sinap mani kámákarea yoporop mani tokwae sinámpnon. ✧

⁴⁴ Mámá ponankor kounteouráp arop te mani kápae kare tank nángo, aopwek kánanke ankwapmwaek saráp bokis mek sinapono. Aeno táte am yupu te mani mo námpara, fir sámpá fánaenámpao kor tank mono, am kánanke táman mwar ponankor sirari námpon.”

13

Lotu nap tokwae nánkár kwatae akwap naean`rá sénámp kar

¹ Jisaso lotu nap tokwae pwarará akwap nángo maok, mao éréképá yárák i konámp arop ankwap ankárankao sérrá, “Tisa, am yumwi nununkwi kwapwe nkeae. Tá nap kokwapwe nko nkeae.”

² Tá Jisas maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Amo nap nununkwi kwapwe táman nke rape? Nánkár wakmwae te, arop fárákapao, yumwi ankwap yumuntuk taki tankanoria pwar mono. Arop fárákapao am te ponankor momontokoria apárok sir mwanapon.” ✧

Kápae kare touwe korop naean`rá sénámp kar

Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19

³ Jisaso Oliv faonkwek tankria nke nángo, lotu nap tokwae nkwampok yak. Tá Pita, Jems, Jon, Andru, am yiaworaopwerao saráp tukupea man turunkrá,

⁴ “Amo yinan sérae: Mám ke fek am ankank korop naenámpnon? Apaeraomékir korop nángo, nkea am ankank korop naenámp te wae wonae fikeaná mér mwanámpnon?”

⁵ Aerá turunkapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo te fwapia mér kip! Takria arop ankárank yumwan kwekár naeane.

⁶ Kápae kare aropao koropeaka onomp eran ‘Ono támao nae.’ Makrá sér mwanape. Aeriaka kápae kare kounteouráp aropan kwekár mwanape. ✧

⁷ Nánkár yumo wa napo, ‘Yorowar koropán`rá sér, tá panekamp yorowar kar sérará korop. Aenapo kor, táman wawia korokop kwapono. Am ankank te waeman korop naenámpnon maok, má apár pwar naenámp yae te oukoumwan sikono.

⁸ Arop ankwap firao ankwap-ankwap firént yorowar. Tá ankwap kingomp firao ankwap kingomp firént yorowar mwanap. Ankwap apárok némp yérur korop nángo, táte ankwap apárok yae-porokwe tokwae korop naenámpnon. Am ankank koropánk námp te yupurao táráp fárákap naeria manénkir touwe sámp konámp niamp take koropánk naenámpnon.

⁹ Am ke fek te yumoku támao fwapia mér kip. Yumwan ankwap fárákapao náráp lotu nap mek kamp kaunsilonámpok santukupá kot mwanape. Aeria maok, yumwan lotu nap mek porokwap mwanap. Yumo onont paokop napara, arop yumwan éréképá tukupea gavman fákáre, tá king fákáre nke nap fek párapok napo te, yumo te onomp kar am fárákapan fwap farákáp mwanapon.

¹⁰ Nánkár ponankor arop fi ankar Kwapwe Kare Kar farákáp napo, wawia napo, apár pwar naenámpnon. ✧

¹¹ Yumwan sámpá yarokwapea santukupea kot napo, yumo apápria, yino apae kar sér mwareaná niniki kwapono. Ponankor kar te Kwaro yumwan nénk nángo, am ke fek táman yumo ankar farákáp mwanapono. Am te apae riteanápe yumoku saráp kar farákáp mono. Yiki Kor Spiritao am kar yumwan sánk naenámpnon.

¹² Tá arop náráp nánaeran arop outiri nángo, man foupouri pap. Tá naropwaryaenápo kuri náráp tárápuan taknámp mwanapon. Tá táráp ankwapao kor éntupwar naropwarén yoporia arop outiri napo, foupouri pap mwanapon.

¹³Tá yumo onont paokop napara, arop ponankor te yumwan kokwarok mwarea napon. Aeno aropao kárákáre yakrá akwapea, pwarnámp yae feknámp te Kwaro man warko warámp naenámpon.” ✧ ✧

Kwatae kare ankank wakmwaek korop naenámp kar
Matyu 24:15-28; Luk 17:23-24

¹⁴Jísaso warko sérrá, “Yumo nke napo, kwatae kare ankank Kwaromp yiki kor taun mek fokopeyak naeane. (Arop mámara kar nkerá farákámp námp kwamp te, ankár fwapia ninik kuno.) Am ke fek te kounteouráp arop Judia apár mek yakáp nap te ankár pirikimpea faonkwek pok mwanapon. ✧

¹⁵Táte arop naepik yakeanámp te warko nap mek youmpeaka náráp ankank sámp mono.

¹⁶Tá arop yopwar mek yak námp te, arákarrá akwapea náráp nap mek amp waempyam sámp mono.

¹⁷Am ke fek te kounteou arop yareráp, tá yupu-táráp mom wurump nap te koupoutáráp nape! Mao te pirikimpea foporakorrá tukup mwanap kour-sir naponon.

¹⁸Yumo te am kwatae ankank te námpare korop konámp ke fek koropantáno, Kwarén kar toropwap kipo.

¹⁹Am ke fek te yoporop touwe tokwae kar korop naenámpon. Wokwae Kwaro kápae kare ankank yoro námp fekia koropea, oukoumwan námp te take pourouráp touwe tokwae korop moimpon. Tá nánkár wakmwaek kor warko take pourouráp touwe tokwae korop mo naenámpon. ✧

²⁰Táte Tokwae Karao am touwe tokwae korop naenámp ke fek fae ták-pwar moianámp te, kounteouráp arop ponankor wour mwanaponon. Ae mwanapan maok, mao námoku nánkárápnámp aropan ninik námp kwamp, am ke fae ták-pwara námpon.

²¹Am ke fek arop ankárankao yumwan sérrá, ‘Yumo nkenke! Krais máyákáne!’ Tá ankwapao sérrá, ‘Yumo nkenke! Nkoyákáne!’ Aerá sénánko te, yumo te maomp kar wawi kwaponon.

²²Aeno arop ankwap fárákapao koropea yumwan kwekárá sérrá, ‘Ono te Kraisono.’ Tá ankwap kar sérrá, ‘Ono profetono.’ Aeriaka kárákáre yororoiaka ankwap pourouráp ankankan kor tére mwanape. Ono waeman kare kar sér rae: Kounteouráp arop Kwaro náráponoria nánkáráp námp te, am taknap arop fárákap támao fwap man poupwekáp mwarea napon. ✧

²³Ae mwarea napara, yumo te fwapia mér kip. Ono waeman yumwan kápae kare ankank korop naenámp séri namponon.”

Nánkár wakmwaek Aropamp Táráp kare korop naenámp kar
Matyu 24:29-31; Luk 21:25-30

²⁴Jísaso warko sérrá, “Nánkár am touwe tokwae am akwap tenánko, yámar kirikip nánko, yunk warko yokor mo.

²⁵Tá yámar mekamp térme ponankor mukarrá ékrink naenámpon. Yámar mekamp kárákáre kor ankankao kor wuwia wae naenámpon. ✧

²⁶Aenánko, am ke fek táman Aropamp Táráp kouwme mek tankria kárákáre tokwae ntia maomp wae mént ék nánko, arop nke mwanapon. ✧

²⁷Am ke fek táman mao ensel fákáre tirá kérép nánko, ékiaka apár yarápae pwar námp fek tukupea, Kwaro nánkárápnámp arop fárákap koupoukarea, ponankor am fi érékép mwanapon.” ✧

Yao fikan nkea mér kip’rá sénámp kar
Matyu 24:32-35; Luk 21:30-33

²⁸Jísaso warko sérrá, “Yumo te yao fikan nkea mér sámp mwanapon. Maomp yowe kor ént féki yak námp te, pwae wourékam arokwe nánko, am te kwapwe naenámp kenono.

²⁹Taknámp nánkár wakmwaek kor yumo nke napo, am ankank kwatae koropánk nánko te, yumo am táman mér kip. Aropamp Táráp korop naenámp yae wae wonae fik ménki fek yak námpon.

³⁰Ono waeman yumwan kare kar sénampon: Mámara kear mekamp kounteouráp arop oukoumwan sumpwi mo, yiki yakápria, mámara ankank ponankor korop nánko, nke mwanapon. *

³¹Tá yámar ntiaka apár máte akwapá pwar naenámpon. Aeno onomp kar máte pwar mono.”

✧ 13:13: Jo 15:18-21 ✧ 13:13: Mt 10:17-20 ✧ 13:14: Dan 11:31 ✧ 13:19: Dan 12:1 ✧ 13:22: 2 Te 2:9; Yé 13:13

✧ 13:25: 2 Pi 3:10; Yé 6:12-13 ✧ 13:26: Mt 26:64 ✧ 13:27: 1 Te 4:16-17 * 13:30: Mámara yére 30 fek yaknámp kar te yére 24-27 fek pwarnámp karan sénámpon.

'Arop ankwap am ankank korop naenámp yae mér mono'rá sénámp kar

Matyu 24:36-44; Luk 21:34-38

³² Jisaso warko arakrá sér, "Tá arop ankwap am ankank korop naenámp ke ntia yae te mér mono. Onomp Naropwar námoku saráp am mér námpon. ✧

³³ Yumo te fwapia mér fek yérékrá yakáp kip. Am te apae riteanápe, am te mae ke fek korop naenámpaoean yumo mér mono. ✧

³⁴ Am te arak námpon: Arop ankárakao náráp nap pwatea akwap naeria, maomp tére konap arop ankákárankan arakrá kar toropwap: Náráp nap mekamp ankank má fwapia taokeyakáp kipria maok, arop ménki fek taokeyak konámp aropan, 'Amo yérékrá yakamp'rá séritea akwap konámp niampon.

³⁵ Mak ri konámpnám taknám fwapia yérékrá yakáp kip: Yumo te mér mo mam ke fek am nap nouroup korop naenámp te, kumuran korop ni, táte kumuruk korop ni, tá kom fárámp nángo korop ni, tá kounounek kar korop nie, am te yumo mér mono.

³⁶ Takria mao koupour koropria yumo pamp nap nkeantáno. ✧

³⁷ Mámá kar ono yumwan farákámp namp máte kounteouráp arop ponankoran sénampono: Yumo fwapia yérékria yakáp kip."

14

Jisasén farop mwaria kar papnap kar

¹ Wakmwaek anánki yakea maok, Pasova Yae Tokwae ntiaka Pan Yis Moráp Fári konap Yae korop naenámp yae tank nángo maok, pris tokwae fákáre, táte lo yénkrá farákámp konap arop fákáreráo sérrá, "Nomo te mokopiaka Jisasén poupwékápa kánánkámp sámpeaka foupouri pap mwaro?" ✧

² Am farákámpao sérrá, "Nomo lotu i konap yae tokwae fek te am ankank tak mono. Takria kounteouráp arop nkea kokorokorra nomwan yorowar mwanape.

Yupurao Jisasomp me korok sanda kwarákarimp kar

Matyu 26:6-13; Jon 12:1-8

³ Am ke fek te Jisaso Betani mek akwapea, wokwae lepra touwe sámpá yakámp arop Saimonomp nap mek tank. Mao fánaeria tank nángo maok, yupu ankárak korop. Mao te yumwi fekamp botol kwapwe kare am te nánákáre kwapwe konámp sanda mani tokwae fekamp, am botol nás kor ták-pwararea maok, Jisasomp me korok am sanda kwarákár.

⁴ Aenángo maok, arop ankwap farákámp yakáp nap man nkea kokwarokria maok, námoku kok arakrá sérar, "Apaeritea mao am sanda kwaporok kwarákarrá pwar námpon?"

⁵ Tá nomo arop sánk nángo sámpria 300 mani silva sámp napo, tá ankank monap aropan sánk mwanámp tene!" Makrá séria maok, am yupuran yopor.

⁶ Aerapo maok, Jisas am farákámp sérrá, "Yumo am yupu numwar takano pwarenke. Apaerá yumo man ninik kápae sánk rape? Mao te onan kwapwe kare ninik námpon.

⁷ Nánkár am ankank monap arop farákámp te yumont kápae kare por yakáp napo, yumo am farákámp yaewour saráp yakáp mwaria te tak mwanapon. Aeno ono te yumont kápae kare por yak mono.

⁸ Ankank mámá yupuaoi námp te fowar tak naenámp pwi nángo námpon. Ono oukoumwan sumpwi mo nanko, mao onomp pourouk sanda kwarákárámp te onomp pourou apár me mek pap mwanap nánap námpon. ✧

⁹ Ono yumwan waeman kare sénampon: Ponankor apár mekmwaek tukuprá Kwapwe Kare Kar farákámpria mámá yupuaoinámp ankank máman kor méntér sérar napo, arop farákámp man ninik mwanapon."

Judasó pris tokwae fákárean 'Jisas yiráp yae pap nanae'rá sérimp kar

Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6; Jon 11:45-54

¹⁰ Am ke fek mént paokop i konap arop éntér-sámpramp ou mekamp Judas Iskariot mao pris tokwae fákáreanapok Jisasén am farákámp yae pap naenámp kar akwapá sérar.

¹¹ Aenko am farákámpao am wawia maok, warákárankria maok, am farákámpao man sérrá, "Amwan mani ankwapmwaek sánk mwanámpon." Aerapo maok, Judaso am aropamp yae sánk naenámp mwaek kup oupouroukimpón.

Jisaso námoku éréképa yárák i konámp arop fákárerént Pasova fáriap kar

Matyu 26:17-25; Luk 22:7-13

¹² Yis Moráp Pan Fépér i konap Yae ankárak korop nángo, Kwaro Israel firan yaewouránko fwapi yakápiap ke ninikrá fári konap sipsip morok faopornap ke. Aenángo maok,

námoku éréképá yáarak i konámp arop fákáreráo Jisasén turunkrá, “Amo ninik nap te, yino te maok tukupea am Pasova fir nánap mwanámpon?” *

¹³ Aerapo maok, Jisaso námoku éréképá yáarak i konámp arop anánkaopweran tirá kérépria arakrá sér, “Yumo akwapea Jerusalem mek nepo, arop ankáránk sospen mek ént yínkipea koropea * mwaeaoak yumwan kikip nángo te, yumo man éntér papea akwap kipo.

¹⁴ Aenepo maok, akwapea nap mek yoump nángo, yumo nap naropwarén turunkrá arakrá sér kip: ‘Tisa sérrá, “Onoku éréképá yáarak i konámp fákárerént Pasova fánanamp nap aokore te maen?”rá séri námpo.’

¹⁵ Aerá sénépo maok, yumwan nap aokore tokwae narekamp yénkép nángo maok, am mek te tankáp i konap ankank wae nánapi tank námpon. Yumo am mek fir nánap kipo.”

¹⁶ Aeránko maok, am arop yaworao akwapea am taun mek Jisaso sérimpaok nkea maok, am mek fir nánap.

¹⁷ Kumuran Jisas námoku éréképá yáarak i konámp arop éréképea mént korop.

¹⁸ Aeaka am fárákáp fépérrá tankáprá maok, Jisaso sérrá, “Ono te yumwan waeman kare kar sénémp: Yumo ou mekamp arop ankáránkamp onan yopor aropamp yaek pap naerámpon.” *

¹⁹ Aeránko maok, am námoku éréképá yáarak i konámp arop fárákáp támao yonkwae touweria maok, man ankákáránkrá turunkup, ‘Ae te amo onan séri kwapon’rá sér.

²⁰ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Am arop te yumo éntér-sámpramp ou mekamp ankáránkamp pan sámpea onont dis mekamp sup mek anámpea fánámp támaono.

²¹ Kare, Aropamp Táráp te Kwaromp Buk fek sénémp niamp ankár takrá sumpwi naenámpon. Aeno am arop Aropamp Tárápan yopor aropamp yaek papnámp aropao maok koupouteane! Man éntupwaro fárákáp te wampwe mpupo!”

Jisas Komunion sám mwanap yénképámp kar

Matyu 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Korin 11:23-25

²² Am fárákápao fir fépérrá tankápapo maok, Jisaso pan ankáránk sámpea Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, fékéria am fárákapan nénkria sérrá, “Máte onomp pourouno. Má sámpea fárenke.”

²³ Aeaka warko wain éntéráp kap sámpria Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, am fárákapan nénkria maok,

²⁴ am fárákapan sérrá, “Máte onomp yiri yumont kontrak wourékam yoro nampon. Ono kápae kare kounteouráp aropan yaewourria kwarákár nanampon. *

²⁵ Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Ono te warko wain fár morá akwapea, Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek wourékam wain ént fánanampon.”

²⁶ Takia pwarará, am fárákápao tár kar ankáránk sámpea pwarará maok, taun pwarará Oliv faonkwek pok.

Jisaso Pitan ‘Námwan pwar nanap’rá sérimp kar

Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Jon 6:36-38

²⁷ Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo ponankor te onan mérnáp pwararea pirikimp mwarea napon. Kwaromp Buk fek am táman sérrá, ‘Ono sipsip taokeyak konámp arop porokwap pap nanko, maomp sipsip pirikimp mwanapon.’ *

²⁸ Aeno ono te warko fárámpea yiki yakria, ononkir yumwan mekia Galili mek akwap nanampon.” *

²⁹ Pita sérrá, “Arop ankwap fárákáp amwan pwarará pirikimp napo kor, wampweno. Ono mwar amwan pwar nanamp mono.”

³⁰ Tá Jisaso man sérrá, “Ono amwan kare sér rae: Oukoumwan kumuruk kakaruk oukoumwan anánk por aráp mo nángo, amo yinink por ‘Ono te man mér mono’rá sénénapon.” *

³¹ Aerámpan maok, Pita ankár kar kárakáre fek sérrá, “Wampweno! Ono ankár amont sumpwi naeria te, ono amwan ‘Mér mo namp’rá sér mo kareno!” Tá mént paokop i konap arop ponankor takrá sérar.

Jisaso Getsemani yopwar mek Kwarén kar toropwapim kar

Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46

³² Aea maok, am fárákápao tukupea oliv pékri Getsemani mekria maok, Jisaso námoku éréképea yáakinámp arop fárákapan sérrá, “Yumo mapek yakápenke. Ono akwapea Kwarén kar toropwap nae.”

* **14:12:** Kis 12:6,14-20 * **14:13:** Arop ankáránk sospen mek ént yínkipea korop námp te, sospen mek ént yínkipá me korok papá samp te kounteouramp térean maok, youén Jisas sérinámp kar arop yaworao wuri nke neneapan ninámpon.

* **14:18:** Sng 41:9 * **14:24:** Kis 24:8; 1 Ko 10:6; Jo 6:54-56 * **14:27:** Jo 16:32; Sek 13:7 * **14:28:** Mk 16:7 * **14:30:** Mk 14:66-72

³³ Aeritea maok, Pita, Jems, Jon man éréképea am yininkaopwe támao mént tukup. Aeapo maok, Jisaso náráp pourouk korop naenámp touwe tokwae wakmwaek sámp naenámpan yonkwae sakápria yonkwae touwea wae.

³⁴ Aeria maok, mao am fárákapán sérrá, “Ono yonkwae touwea waeria, wae sumpwi nanámp pourouiane. Yumo mapek yakáprá yérékenke.” ✧

³⁵ Aeria mao yoump tae morokria mao éntér mwaeknámp apárok piká párákapea Kwarén kar toropwapria sérrá, “Amo onan korop naenámp ankank kwatae kwe-pwar nanap mwae kup yak nángo te, fwap kwe-pwar nanapon.” ✧

³⁶ Aeritea maok, mao sérrá, “Ayao! Amo te ponankor ankank fwap tére nanapon. Aeno ono ník namp te, ono sámp nanámp touwe sámp-siraeria nampán maok, wampweno. Amo ankár amokuráp ninikaokampo.” ✧

³⁷ Takia maok, warko akwapea am yininkaopwean nke nángo, pampi yakáp. Aenapo, mao Pitan arakrá turunk, “Sáimon, amo te amp rape? Amo ankáránkamp ke fek saráp yérékrá yak nanap pourou mo nie?”

³⁸ Yumo ankár yérékria Kwarén kar toropwaprá yakápenke. Yumo am ankank korop nángo, pirikimp mwanape. Ninik te wae am tére naeria warákár námpán maok, pourourao kárakáre mono.”

³⁹ Warko akwapea manénkiri námpnámp taknámp Kwarén kar toropwap.

⁴⁰ Aea maok, warko arákarrá koropea námoku éréképá yarak i konámp arop fárákapán nke nángo maok, pampi yakáp. Am te apae riteanápe, am fárákapámp yi te ouwipi kápa. Aeapara, mao am fárákapán kékéménk námp fek te, am kar pwarokwaprá sér mwanap te mér mo napara, sér moiapon.

⁴¹ Jisas warko yininkan akwapeaka koropea am fárákapán sérrá, “Yumo te oukoumwan pampria anepér rape? Wae támaono. Fápárampea nkenke! Oukoumwan te Aropamp Tárápan kwatae ninikráp aropamp yaek sánk mwanap ke wae koropáne.

⁴² Yumo fárámp napo tukup mwaro. Nkenke! Onan outirinámp arop wae koropáne.”

*Judasó wae Jisasén yopor aropamp yaek papnámp kar
Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11*

⁴³ Jisas kar sérrá yak nángo maok, táte am éréképá yarak i konámp arop éntér-sámpramp arop ou mekámpan ankwap ankáránkamp Judaso korop. Aenánko, pris tokwae fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop, tá Juda taokeyakápnap arop fárákapao tirá kérépnap arop kápa kare, bainatráp yaopwae tia Judasén éntér kákrá korop.

⁴⁴ Manénkir am outirinámp arop am arop fárákapán arakrá sér: “Nánkár ono akwapea nouroupria aop mukur namp te, am arop te Jisas támaonon. Yumo man sámepea maok, fwapia taokeyakea sámpá tukup kip.”

⁴⁵ Aeritea maok, Judas koupour kar akwapea Jisasonámpokria te, “Tisa’rá séria man koupwiyakrá aop mukur.

⁴⁶ Aenánko maok, am fárákap wae Jisasomp pourouk yae paprá sámp.

⁴⁷ Aeapo maok, arop ankwap ankáránk bainat sámprá pris taokeyak konámp aropamp tére aropan woupwi kor karámpá aop-sir.

⁴⁸ Jisaso am fárákapán sérrá, “Yumo onan sámp mwaria korop nap te, oukunria yorowar i konámp aropan sámp mwaria ni konap niamp bainat, yaopwae makia tia korop rape? ✧

⁴⁹ Wokwae ono yumwan lotu nap mek kar farákáp saráp yak konamp fek onan sámp mwarap tane apaeapon? Yumo máná nap te wokwae Kwaromp Buk fek kumwiap karao kare koropanoria napon.”

⁵⁰ Aerá séránko maok, Jisasént paokop i konap arop fákáre man pwarará pirikimpea tukup. ✧

Arop tár-ménki ankáránk farákápá akwapámp kar

⁵¹ Arop tár-ménki ankáránk Jisasomp wakmwaek koropámp, mao te waempyam wupwi kor mwar wokwapeanámpao, am fárákapao man sámpria maok, waempyam fek saráp sámp napo maok,

⁵² mao waempyam wor-sirarrá pourou mwar farákápá akwap.

Jisasén sámepea kaunsilo nke námp fek kotiap kar

Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Jon 18:12-14,19-24

⁵³ Am fárákapao Jisasén sámepea pris taokeyak konámp aropamp nap mek santukup. Tá pris tokwae ponankor, Juda taokeyakáp konap arop, lo yénkrá farákáp konap arop makia koupoukour yakáp.

⁵⁴ Pita te Jisasomp wakmwaek akwap námpao maok, maó panek tae morok yak. Mao pris taokeyak konámp aropamp naepik yár éntér mek lotu nap tokwae taokeyakáprá yérék i konap plisman fákáreént yaomwi fek pourou yirinkrá yak.

⁵⁵ Pris tokwae fákáre ntia kaunsil † fákáre ponankor, arop ankwap fárákapan 'Koroepa Jisasoínámp kar farákápenk' ria wumwi. Aenapan maok, am fárákap te maoinámp kwatae ninik nkea am fek sumpwi pap mwaría oupourounekapao maok, mao am fek sumpwi naenámp kwatae ninik nke mono.

⁵⁶ Aeapo maok, táte kápae kare arop man kwekárá sérapan maok, am fárákapamp kar te ankáránkamp pourouráp mo.

⁵⁷ Aeapo ankwap fárákap yakápia 'Jisaso araki námpono'rá kwekária sér,

⁵⁸ "Yino wa nánko, mao sérrá, 'Ono lotu nap tokwae aropao ti nap te, ono párampeaka yinink kumur fek ono ankwap pourouráp nap ti nanampan maok, arop yae kor fek ti mono'rá sérimpon.'" ✧

⁵⁹ Tá am kar sérar napao kor ankár épépérépi akwapria ankáránkamp pourouráp moimpon.

⁶⁰ Aeapo maok, pris taokeyak konámp arop kaunsil fákáreamp yik fokokeyakrá Jisasén arakrá turunk, "Amo te kar pwarokwaprá sénanap kar mo nie? Amwan máma kar sérarap te mokopono?"

⁶¹ Aeránko maok, Jisaso kor man kar tákaprá sér mo.

Aenko maok, pris taokeyak konámp arop man warko turunkrá, "Amo te arop ponankor lotu i konap Kwaromp Táráp Kraís támao ni mo nie?" ✧

⁶² Jisaso sérrá, "Am te ono támaono. Nánkár Aropamp Táráp ponankor kárákáre tokwaeráp Kwaromp yae-párak mwaek tankea yámar mekamp koumwe yumuntuk ék nánko nke mwanapon.'" ✧

⁶³ Aeránko maok, pris taokeyak konámp arop am kar wawia korokopria yopor yonkwae pwarámpria, námokuráp pouroukump waempyam pearákapria maok, sérrá, "Nomo wae táman wa námp te, warko apaerá arop ankwap wumwi mwanámpo?"

⁶⁴ Yumo wae wa napo, mao Kwarén wouroump sénámpo. Yumo nomo man te mokop mwanámprá ninik rape?" Aeránko maok, am arop fárákapao ponankor sérrá, "Mao te kwatae niniki tenámpara, ankár sumpwiano.'" ✧

⁶⁵ Aerapo maok, arop ankwap fárákapao man atatópria maok, táte waempyam sámprá yimetápok woukoupea fákeyakáprá man porokwapria sérrá, "Amo oukoumwan profet kar fek sérae: Oukoumwan amwan te wa porokwapriane?" Aeria maok, lotu nap taokeyakáprá yérék i konap plisman fákáre yae faeran sámprá tárapore." ✧

Pita 'Jisasén mér mo namp'rá sénámp kar

Matyu 26:69-75; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18,25-27

⁶⁶ Pita te ek yár éntér mek yakánko maok, tá pris taokeyak konámp aropamp tére konámp yupu ankáránk koroepa

⁶⁷ nke nánko maok, Pita yaomwi fek tank. Aenáno maok, yupurao man tokor kari yakrá arakrá sér, "Amo kor wae Nasaret mekamp Jisasént yak konapon."

⁶⁸ Aerámpan maok, Pita monoría arakrá sér, "Mono! Ono te amo sénap kar am te mér mo kare nampon!" Makri pwarará oukur tará ek youmprá nap méni fek nánko maok, kakaruk ankáránk aráp.

⁶⁹ Aenko am tére konámp yupurao kor warko man nkea maok, wonae fik am fek yakápap arop fárákapan sérrá, "Máma arop máte wae am fi támaonono."

⁷⁰ Tá Pita warko sérrá, "Mono!"

Aeránko maok, wakmwaek arop ankwap fárákap wonae fik am fek yakáp napao sérrá, "Wi! Amo te waeman am fi támaono. Waráp kar te Galili mekamp aropamp kar niamp napono."

⁷¹ Tá Pita kar arakrá sér, "Ono te yumwan waeman narekampráp kare kar sér rae: Ono am yumo sénap arop te mér mo nampon. Táte ono kwekár sénanko te, Kwaro onan kwatae pap naenámpo."

⁷² Takrá séri pwar nánko maok, koupour kar kakaruk anánk por aráp. Aenáno maok, Pita warko Jisaso sérimp kar nik: "Nánkár kakaruk oukoumwan anánk por fárámp mo námp fek, amo yinink por 'Ono te man mér mono'rá sénanapono.'" Aeria maok, Pita aropompria éma waempon." ✧

† 14:55: 'Kaunsil': "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 fek kware 55 fek nkeae. ✧ 14:58: Jo 2:19-21 ✧ 14:61: Ais 53:7; Mk 15:5 ✧ 14:62: Dan 7:13; Mk 13:26 ✧ 14:64: Wkp 24:16; Jo 19:7 ✧ 14:65: Ais 53:5 ✧ 14:72: Mk 14:30

15

Jisasén Pailatonámpok warámpá tukupap kar

¹ Koumounek kar pris tokwae fákáre ntia Juda taokeyak konap arop fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop fákáre, tá ponankor kaunsil fákáre makia maok, koupoukarrá am mwanap kar pap. Takia pwarará, wakmwaek Jisasén sámpea yaek sen fek yarokwapea santukupea, Rom mekamp arop érékép-tank konámp gavman Pailatonámpok santukup.

² Aeapo maok, Pailato man turunkrá, “Amo Juda firamp king nie?” Aerá séránko maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá maok, “Wae amoku sénap támaono.”

³ Aeránko maok, pris tokwae fákáreao Jisas tak moimp karan kwekárá nkwakwe make kar farákáp.

⁴ Aeapo maok, Pailato man warko turunkria maok, “Amo wa napo, amwan kápae kare kar sénap máte, nopok kor ankwap kar sér mo nie?”

⁵ Aeránko maok, Jisaso kor ankwap kar pwarokwaprá sér mo nánko maok, Pailat ninik tokwae. ✧

Pailato ‘Taken’rá sénánko Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Jon 18:39-19:16

⁶ Yopwar méntép Pasova fári konap yae fek Pailato fákapá yaknámp arop ankárank aokorop pwar konámp. Am te koumteouráp aropao arop ankárank fákapá yak námp maomp e sénapo, Pailato am arop aokorop-pwar konámpon.

⁷ Am ke fek te arop ankwap gavmanén yorowaria arop sumpwi yéknépia napo, gavman am farákáp fápákamánkia kák tenapo, yakáp napon. Am ou mek arop ankárankamp maomp e te Barabas.

⁸ Aeria maok, am koumteouráp aropao kor Pailatén ‘Wokwae i konámpnámp taknámp, arop kalabus mekamp ankárank sámp-kérépae’rá sér.

⁹ Aerapo maok, Pailato nopok am fárákapan arakrá turunk, “Yumo te ono yumo Judamp king, man sámp-kérépenkria nape?” Am takrá turunk námp te apae riteanápe, Pailato wae mér,

¹⁰ pris tokwae fákáreao Jisasén párák kokwarokria warámpá korop tenapantá. ✧

¹¹ Aenámpan maok, pris tokwae fákáre koumteouráp aropan, takrá sérenkria fopwaoaka wae napo maok, am fárákapao Pailatén ‘Amo Jisasén te sámp-kérép kwapono. Barabasén sámp-kérépae’ ria wae.

¹² Aerapo maok, Pailato warko turunkrá, “Yiráp ninik te mamá arop yumo ‘Judamp king’ ri konap man te mokopaeria nape?”

¹³ Aeránko maok, táte am fárákapao warko sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke!”

¹⁴ Aerapo maok, Pailato am fárákapan sérrá, “Apae riteanono? Mao te apae kwatae niniki námpon?” Aerá turunkámpan maok, am fárákap ankár kárákárea waeria sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke!” ✧

¹⁵ Aerapo, Pailato am koumteouráp aropao warákáranáponoria Barabasén am arop fákáreaonapok sámp-kérép. Aeria mao sénánko, soldia Jisasén wip ain fekamp nil tokoropeyak námp fek am fek porokwapá pwarará maok, yaopwae porokopramp fek pukupenkria soldiam yaek sánk.

Soldia fákáreao Jisasén amomoria wouroumprá sénap kar

Matyu 27:27-31; Jon 19:1-3

¹⁶ Aenko am soldia fákáreao Jisasén warámp santukupea Rom mekamp kiap tokwaeramp nap népikria maok, soldia ponankor ‘Koropenk’ ria wumwi.

¹⁷ Am fárákapao maomp waempyam worokwapea papria maok, kingo yirímp konámp niamp waempyam noumouri fek Jisasomp pourouk yirímp. Tá wiráp paok wi moukoupea kingo yirímp konámp kumpan wounáprá maomp me korok yirimpá pwar.

¹⁸ Am soldia fákáreao wouroumpria sérrá, “Yo...! Juda firamp king e!”

¹⁹ Aeria maok, am fákáreao man yaopwae fek me korok fuk. Tá am fárákapao man atopria táman e tokwae sánk námpra wouroumprá maomp wonae fik kwaráp torokomp. ✧ ✧

²⁰ Am fákáreao man wouroumpa pwarará, maomp pouroukamp waempyam noumouri worokwapea paprá, tá námokuráp waempyam am yirímpea maok, man yaopwae porokopramp fek pukup mwaria taun younkwek santukup.

Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-24

²¹ Aleksander ntiaka Rufusomp naropwar Saimon Sairini meknámp koropeaka, taun mek akwap naerianánko maok, táte am fákárerao man, Jisasomp yaopwae porokopramp sámpaeria kárákáre.

²² Am fárakapao Jisasén santukupea faonkwek Golgota mek. Am faonkwe e fi te 'Arop Me Kor Yaknámp Apár'rá sér i konapon.

²³ Arop ankwapao Jisasén wain ntiaka touwe námpare yak naenámp marasin mént ouroukoupea sánk mwaria napo maok, Jisaso fár mo.

²⁴ Am soldia fákárerao Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupia pwatea maok, yakáprá satu pilairiaka, wa mokop kárákáreaka am waempyam ankank tianrá nke mwaria. ✧

²⁵ Man yaopwae porokopramp fek koumounek sárakok ke námp fek pukupapono.

²⁶ Aetea maok, narek me kor yarápae fek arop am fek kotia pukupnap kar kumwiria maok, arakrá sér: Juda Firamp Kingono.

²⁷ Aetea arop yorowaria ankank pouroukoupnep arop anánkaopwe wonae fik am fek ankwapan yae-párak mwaek, ankwapan yae-mánkwan mwaeikia pukupapono.

²⁸ Aeapara Kwaromp Buk fekamp kar ankárankamp yak námp máte oukoumwan te kare karono. Am kar te arakrá sénámpon: 'Aropao man kwatae ninikinámp aropént koumpá pwar napon.' ✧

²⁹ Aetea maok, koumteouráp arop fákárerao mwaeak tukup koroprá man wouroump-sérria maok, "Amo, lotu nap tokwae soumpouriaka yinink yae fek warko ti nanamp ri konap aropao nap.

³⁰ Oukoumwan te amoku támao yaewouria yaopwae porokopramp pwarará ékae!" ✧

³¹ Tá pris tokwae fákáre, lo yénkrá farákáp konap arop fákárerao kor man wouroump. Námoku támao sérarrá arakrá sér, "Mao te wokwae fikamp aropan yaewouri námpao maok, námoku te yaewour naenámp pourou mono.

³² Mao te Kraiss, Israel firamp kingao námp kwamp te, yaopwae porokopramp am pwarará ék nángo, nomo man nkeaka man te Kraiss karenorá mér mwaro." Tá arop yawor Jisasént yaopwae porokopramp fek pukup napao kor man wouroumpepono.

Jisas wae sumpwimp kar

Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30

³³ Yámar kukkwaroakánko, kumur niamp kirikip tokwae kar apár ponankor oupouroupeyará akwapea 3 kilok.

³⁴ Aenko am ke fek táman Jisas tékén arakrá wumwi, "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" Makrá sérimp te arak: "Onomp Kwar e, onomp Kwar e, amo onan apaerá pwararape?" ✧

³⁵ Aeránko arop ankwap fárakap wonae fik am fek yakáp nap wawia maok, sérrá, "Wawenke! Mao te Elaijan wumwi námpon."

³⁶ Aeapao maok, arop ankwap ankárankamp fárakoprá akwapea yao yir niamp fek top i konámp wain ént mek anámpeaka Jisaso fáranoria yaopwae fek norokarea sánk. Aeria maok, am aropao sérrá, "Nomo yépékrá yakáp mwaro. Elaija te koropea aokoropea sámpék ni mokopon nke mwaro." ✧

³⁷ Aeapo maok, Jisaso tékén fépéna waeria maok, wae worokor.

³⁸ Aenángo maok, Jisas worokorámp ke fek te, waempyam tokwae lotu nap tokwae mekamp aokore kuk mek méнки fek nánkáráp tariap te nareknámpiaka pearákarrá ékia fu fek por-pwar nángo maok, am waempyam anánk mwaek pearsi yak. ✧

³⁹ Tá soldia fi éréképá yak konámp kepteno Jisas yakámp fek wonae fik fokopeyakea Jisas worokor námp nkea arakrá sér, "Kare karono. Mámá arop máte Kwaromp Tárápono!"

⁴⁰ Koumteou ankwap fárakapao kor panek tae morok yakáprá maok, yépékrá yakáp. Ankwap ankárankamp maomp e te Magdala mekamp Maria, ankwap te Maria, nánae Jems ntiaka Josesomp éntupwar, tá ankwap te Salome.

⁴¹ Am koumteou te Jisas wokwae Galili mek yakámp ke fek maomp wakmwaek tukuprá man yaewouriapono. Tá Jisas Jerusalem mek koropánko, koumteou kápae kare mént tapokwapea koropap fek, mao kuri am fek yakápiapon.

Jisasomp yákáre péri kor me mek papap kar

Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42

⁴²⁻⁴³ Kumuran taun Arimatea mekamp Josep korop. Mao te Kaunsil ankwap koumteouráp arop nke nap fek e kwapweráp arop, tá mao kor Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp keantá yépékrá yak konámp. Oumpouran te anepér i konap yae ara, oukoumwan te ankank nánapnap yaenon. Aeria maok, Josep te Pailatén nkea apáp mono, youmpea maok, man sérrá, "Ono te Jisasomp yákáre sámpá akwapá pap nae rae."

✧ 15:24: Sng 22:18 ✧ 15:28: Ais 53:12 ✧ 15:30: Sng 22:7; Jo 2:19 ✧ 15:34: Sng 22:1 ✧ 15:36: Sng 69:21

✧ 15:38: Kis 26:31-33; Hi 10:19-20

⁴⁴ Aeránko maok, Pailato ninik tokwaeria maok, man sérrá, “Mao te wae sumpwi námp nie?” Aeria maok, keptenén koropae ritea man turunkrá, “Jisas te wae sumpwi námp nie?”

⁴⁵ Mao wae keptenomp kar wawia, Josepén sérrá, “Amo akwapea am yákáre sámpae.”

⁴⁶ Aeránko maok, Josepo akwapeaka waempyam wupwi mani fek sámpea maok, tá akwapea narekamp Jisasomp yákáre sámpá ékia am waempyam wupwi fek papea yarokwap. Aea sakwapea péri me wokwaek yoroia me mek papria maok, Josepo péri kárakére tokwae fáparákarrá youmpea péri me táp fek woukoupá pwar.

⁴⁷ Aenko Makdala mekamp Maria ntiá Josesomp éntupwar Maria am anánkaopwerao Jisasén pap nap wae nkea méri pwarará akwap.

16

Jisas fárámpámp kar

¹ Anepér i konap Sabat yae pwar* nánko maok, Makdala mekamp Maria ntiaka Jemsomp éntupwar Maria, tá Salome, makia am fárákapao welráp nánákáre konámp ankank mani fek tia Jisasomp yákáre koupour mákáreantá forokwapá pap mwanámpria nánapia pátea pamp.

² Pampia maok, kountounek kar Sande fek am ankank tiaka péri kor me fek tukup.

³ Tukupria maok, námoku am fárákap támao sérarrá tukuprá, “Wa mokop nomwan yaewouria am péri kor me táp fekamp péri kárakére tokwae kikipia far-farrá akwap naenámpmon?”

⁴ Aeritea am fárákapao nkeapo maok, am péri kor me táp fekamp te yak mo. Am me táp fekamp ér-sayoumpea aop mwaeek pwate. Am péri kor worare te yoporop tokwae kar.

⁵ Aenko am fárákapao péri kor me mek yinkea nkeapo maok, arop tár-ménki waempyam wupwi éri yirimpea, yae-párak mwaeek tankánko maok, am fárákapao nkerá paokoprá kokorokor.

⁶ Aeapo maok, mao am fárákapán sérrá, “Yumo te kokorokori kwapon! Ono wae mérampon, yumo te Nasaret mekamp Jisasén yaopwae porokopramp fek pukup nap táman oupourounkrá korop napon. Mao te wae fárámp tenámpmon. Mao te mapek yak mono. Man papap yowae má nkenke.

⁷ Yumo tukupeaka maomp arop fákáreran séraria maok, Pitan kor sér kip, ‘Jisas te wae manénkir Galili mek mekia akwap naenámpmon. Aenángo, yumo te mao wokwaek yumwan sérimpnámp taknámp ampok man nke mwanapon.’* ✧

⁸ Aeránko maok, am kounteouao kor péri kor me meknámp ek ouroumpá mankrá apápria kour me woukour riaka pirikimpea tukupria maok, arop ankárankan kar sér mo.

Makdala mekamp Maria Jisasén nkemp kar

Matyu 28:9-10; Jon 20:11-18

⁹ Jisas yae ankárank Sande fek kountounek kar fárámpámpmon. Aea maok, manénkir te, mao akwapea Makdala mekamp Marian kikipimpon. Am yupu te wokwaek kar kwatae-arop fákáneka maomp pourouk woukouri yakápánko, Jisaso yéréperá kérépámp yupunono. ✧

¹⁰ Maria akwapea am Jisasént wokwaek paokopiap arop fákáreran sénaeria nke nánko maok, am arop fárákapao kor Jisasén yonkwae touweria maok, éménkrá yakáp.

¹¹ Yakápapo maok, am fárákapán sérrá, “Ono nke nanko, Jisas te yiki yak námpono!” Aerá séránko maok, am fárákap wa napao maok, kare karonorá ninik mo.

Mént paokopiap arop anánkaopweao Jisasén mwaeao nkemp kar

Luk 24:13-35

¹² Nánkár wakmwaeek Jisasént paokopiap arop anánkaopwerao taun pwarará akwapepo maok, Jisas arop ankwap niampia akwapea am arop yaworan mwaeao kikipi.

¹³ Aenko maok, am arop yaworao kor akwapea Jisasént paokop i konap arop ankwap fárákapán am kar fárákapepo maok, am fárákapao kor am arop yaworamp kar wawia karenorá mér mo.

Jisaso mao éréképá yárákimp aropan ‘Tére kip’ ria sérimp kar

Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Aposel 1:6-8

¹⁴ Wakmwaeek Jisasént paokop i konap mom-sámprampao tankáprá fépérapo maok, Jisaso maonapok akwap. Am fárákap te kounteouráp aropao ‘Jisas te warkó fárámp nánko nke námpono’rá sénapan maok, mao te karenorá ninikia mér mo. Aenapantá maok, Jisaso am fárákapán yoporimpon.

* **16:1:** ‘Anepér i konap yae pwar’rá sénámp te, Sarere fek yámar porokor námp fek am lotunap yae pwar nánko, am ke fek táman kounteouráp arop fwap paokopria stua mekamp ankank ti mwanaponno. “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fek kware 72 fek nkeae. ✧ **16:7:** Mk 14:28 ✧ **16:9:** Lu 8:2

¹⁵ Aeria maok, mao am fárákapan arakrá sér, “Yumo tukupea apár-apár ponankor Kwaromp Kwapwe Kare Kar ponankor aropan farákáp kipo.

¹⁶ Aenapo, arop Kwarén mériaka, ént mek anámp námp te, Kwaro man warko warámp naerámpon. Aeno arop man mér mo námp te, kotia yaomwi mek pik naerámpon. ✧

¹⁷ Kwar te arop man mér nángo te, maomp kárakáre am aropamp yaek puiyakrá náráp kárakáre yororo naenámpon. Tá maomp e fek kwatae-arop yéréperá kérép, tá ankwap-ankwap wourékam kar farákáp mwanapon.

¹⁸ Am fárákapao fou-tákam fwap yae fek sámp mwarea napon. Tá arop sumpwi pap konap fou fánapao kor, sumpwi mo, fwaponon. Tá am fárákap touwenap aropan kor pourouk yae pap napo, am touwe fwap naeria námpon.” ✧

Kwaro Jisasén yámar mek sámpá pokámp kar

Luk 24:50-53; Aposel 1:9-11

¹⁹ Jisas Tokwae Karao Kwaromp kar am fárákapan farákápea pwar nángo, Kwaro yámar mek man sámpea pok. Aenánko mao Kwaromp yae-párak mwaek tank námpono. ✧

²⁰ Aenko mént paokopiap aropao tukupea, ponankor apár mek Kwaromp kar farákáp. Aenapo, Tokwae Kar am fárákapént téperia, mao farákápnap kar kare karonorá yénképnámp kárakáre yororoimpono. ✧

✧ 16:16: Ap 2:38; 16:31-33

✧ 16:18: Lu 10:19; Ap 2:4; 8:7; 28:3-6

✧ 16:19: Ap 2:33-34; Ef 1:20

✧ 16:20: Ap 14:3;

Hi 2:3-4

Luko Kumwimp Kwapwe Kare Kar Mekia Akwapnámp Kar

Luk te Jisasomp éntér-sámpramp arop ou mekamp arop mo, tá Juda fi mekamp arop mono. Mao te Grik fi mekamp mér tokwaeráp doktanono.

Jisas narek pok tenánko, wakmwaeek 30 yopwar niamp arake fek, Luk máma buk kumwimpon. Koumteouráp arop Jisaso térerá yarakánko nkeapao maok, Lukén kar farákápapo, Luk te kápae kare kar sámprá mér sámpá akwapea kumwimpon.

Mao te ankwap fi aropao mér sámpanáponoria má kar kumwia, mér tokwaeráp arop Tiofilusonámpok kérépámpon. Mao Jisas te arop kare yakria yae-párak kare niniként kápae kare aropan yaewour, tá mao Kwaro ninik námp kápae kare yénkrá farákápámpan sénámpon.

¹⁻³ Tiofilus, arop taokeyak konap arop tokwae e! Kwaro nkwakwe make ankank yino yakáp námp mekmékir térempan, arop ankwap farákápao am ankankan wokwaeikia koropea oukoumwan nkeaka, arop kápae kareran Kwaromp Kar érik farákápriaka yinan kor am ankankan farákáp napon. Aerapo, kápae kare aropao am fek ninik tokwaeaka, ono kumwi naerá ninikia, am ankank ponankor kumwi napao maok, oukoumwan pwi kari yak mono. Aenámpantá, ono wokwaeek, am ankank kápae kare fi kare mokoponrá mér naeria fwapnae karia turunkwapia, oukoumwan ono fwapokwapia kumwi namp te wokwaeek kar koropámp niamp pourourápono. Aempan ono má kar waráp por kumwi nampono.

⁴ Amo máma kar nkea amwan wokwaeek farákápap kar, am te kare karonorá mér nanapon.

Enselo Sekaraian 'Jon korop naenámp'rá sénámp kar

⁵ Heroto apár Judiamp king yakámp fek, pris yakámp arop e te Sekaraia. Mao te ounáp Abaija fekamp pris fi yak námpo. Maomp yupu te pris taokeyaknámp arop Aron yakámp fi mekamp. Maomp e te Elisabet.

⁶ Am anánkwap te Kwaro nkemp fek te yae-párak kare yak. Aeria maok, Kwar Tokwaeramp ponankor loaok, tá Kwaromp ponankor karwaok yarak nepara, mao nke námp fek kwatae ninik nep yak mono.

⁷ Aenámpao maok, Elisabet te mapo yakámpara, am anánkwap te táráp sámp mo, yakeaka wae tékénou.

⁸ Pris tére konap arop fákáre koropea maok, Sekaraia kor Kwaro nke námp fek pris tére.

⁹ Am farákap wae mokop Kwaromp Nap Aokore Yiki Kor mek tére naenámpaoean nke mwaria satu pilai. Takria maok, Sekaraian 'Oukoumwan te amo tére nanap kenono'rá sérapo maok, Sekaraia wae lotu nap tokwae Aokore Yiki Kor mek youmpea, am aokore mek Kwar Tokwaerampor paura nánákáre yankap naeria. ✧

¹⁰ Paura nánákáre yankap naenámp ke fek kápae kare arop koropea apárok néntépá yakápriá Kwarén kar toropwaprá yakápapo maok, Sekaraia paura nánákáre alta fek yankap naeria youmpea nke nángo maok,

¹¹ alta yak námp fek Kwar Tokwaeramp ensel yae-párak mwaeek am fek fokopeyakánko,

¹² nkea korokopea apápimp.

¹³ Aenángo maok, enselo Sekaraian sérrá, "Sekaraia, amo apápi kwaponno. Kwar te amo táráp sápaeria toropwapnap kar te wae wawi námpo. Waráp yupu Elisabet te poumoutáráp sámpeánko maok, amo maomp e tákapria te 'Jon' ri papampo.

¹⁴ Nánkár am táráp tankeánko, amoku kor yonkwae kárámpriaka warákár napo maok, fikamp arop kápae kare am korop námp táman nkeaka warákár mwanapon.

¹⁵ Mao oukoumwan éntupwaromp yare mek yak námp fek Yiki Kor Spiritao maomp pourouk woukoupá yak naenámpo. Am feknámpia ankar takrá akwapea, mao Kwaro nke námp fek Kwaromp arop tokwae kwapwe yak naenámpara, wain ént ntia mánmán ént ankwap fár mo. ✧

¹⁶ Mao Kwaromp kar farákáp nángo, Israel fi mekamp arop kápae kare wawiaka warko náráp Kwar Tokwaeraonámpok arári korop mwanaponno.

¹⁷ Mao te Elaijamp ninik ntia kárakáre niamp sámpeaka Tokwae Kar wakmwaeek korop naenámp fek mekia akwap naenámpo. 'Naropwaryaenáp ntia tárápu nonopok ankarankamp ninik fek yakáp kip'rá sénaenámpo. Tá mao kar ták-sir konap aropamp ninik fwapokwap nángo, yae-párak kare aropamp ninik kwapwe sám mwanapon. Takria mao arop farákapan nánaprá párapok nángo, am farákap Tokwae Karao korop naenámp nánaprá yakáp mwanapon." Am enselo arakrá sérimpon. ✧

¹⁸ Sekaraia enselén turunkrá, “Ono wae mér pourou, onomp yupurao kor waeman énékér mér pourou nemp tane, ono te mokopia am kar karenorá mér nanampon?”

¹⁹ Aeránko maok, enselo sérrá, “Ono Kwarént yak konamp Gebrielono. Kwar námoku onan amwan, má kar kwapwe farákápaeria sámp-kérép nánko, ono ékiaka sénampono.

²⁰ Aeno amo onomp kar wawia ‘Karenorá sér mo napo te, waráp top kor kéri yak nánko, amo te kar sér mono, akwapeaka ono má sénamp ankank koropnám ke fek warko waráp top kor fwap naenámp. Ono sénamp kar máte kare kar tak naenámpán sénampono.”

²¹ Koumteouráp arop Sekaraian yépekrá yakáprá ninikrá, “Máte apae ankank korop nánko, mao Nap Aokore Yiki Kor mek youmpea am mek youpoukwap yakreane?”

²² Makrá yakáp napo, Sekaraia am meknám mank nánko, nkeapo maok, kar sér mo, yae fek saráp yéknánko, nkea méria maok, “Mao te Nap Aokore Yiki Kor mek mwar pourouráp ankank nkea karane! Top kor kéri yak námpono!”

²³ Wakmwaek Sekaraia pris tére térea pwarará námokuráp némpouk akwap.

²⁴ Aenko maok, maomp yupu Elisabet te wae táráp yororia maok, éntik yunk te érik yarak mo, nap mek saráp yakrá ninikia arakrá sér,

²⁵ “Ono wokwaek te mapo yak nánko, onan sérar napo, pwarápae tokwaeampan maok, Kwar Tokwaerao onan aropompria yaewourianánko, ono táráp yak namp te koumteouráp aropao nke nap fek te, ono pwarápae yak mono.”

Enselo Marian ‘Amo Jisas sámp nanapono’ rimp kar

²⁶ Elisabet táráp yak nám tokwampok yunk akwap tenánko, Kwaro ensel Gebrielén, apár Galili mekamp taun Nasaret mek akwapaeria sámp-kérép.

²⁷ Mao yupu éni ankáranan kar farákáp naeria akwap. Am yupu e te Maria. Mao Josepomp nap mek tank naenámpria kar yoroi tariap. Am Josep te King Devit yakámp fi mekampono. *

²⁸ Gebrielo maonámok akwapea sérrá, “Ae! Maria! Tokwae Karao amwan nkea warákárika, amont yak námpono.”

²⁹ Maria am kar wará yarákrá ninik tokwae. Aeriaka, “Onan te apaerá sériane? Am te mokop naenámp karaniane?”

³⁰ Aeránko maok, enselo sérrá, “Maria, amo te apápi kwapono. Kwaromp ninik te amwan warákár námpon.

³¹ Amo wawae! Amo wakmwaek te poumou-táráp yakeaka tank nanapono. Amo maomp e tákapria te ‘Jisas’ ri papampo. *

³² Mao te arop éréképea tank naenámp.

Aeriaka man ninikria sérarrá:

‘Mao te yámar mekamp

Kwar Kárakáre Koramp Tárápono’rá sér mwanapon.

Aenapo maok,

Kwar Tokwaerao man maomp ounáp

Deviténimpnám taknám

Israelomp king yoroi pap naenámp.

³³ Mao te king yakriaka,

Jekop yakámp fi éréképea yaká yakria maok,

Am king yak nám te pwar mo,

Ankár yaká yak naenámp.” *

³⁴ Maria enselén sérrá, “Am te mokopia nanampono? Ono oukoumwan poumou nap mek tank mo namp tene.”

³⁵ Aeránko maok, enselo maomp kar pwarokwaprá sérrá,

“Yiki Kor Spiritao amonapok koroepánko,

yámar mekamp Kwaromp kárakáre tokwaerao

waráp pourouk woukoupá yak naenámp.

Aenánko maok, wakmwaek amo am táráp tank napo,

Man am fákárao ninikria sérrá,

‘Kwar Kárakáre Koramp Tárápono’rá sér mwanapon.” *

³⁶ Ono amwan ankwap kar sénamp te wawae: Waráp ankwapwaráp Elisabeto kor wae mér pourou nám pao maok, mao kor poumou-táráp yare mek yak námpono. Wokwaek kar aropao man sérarrá, ‘Mao te táráp sámp mo, mapo yak námpono’ riapan maok, oukoumwan te wae táráp yare mek yak nánko, tokwampok yunki yak námpono.

³⁷ Kwaro nkwaek make ankank yoro naenámp te, man kour-sinaenámp kánanke yak mono.

³⁸ Enselo am séria pwaránko maok, Maria enselén sérrá, “Ono te Tokwae Karamp tére konamp yupu ara, mao amo onan sénapnámp taknámp tak naeria te fwap tak naenámp.” Aerá séránko maok, enselo wae man pwarará akwapámpón.

Maria akwapeaka Elisabetén nkemp kar

³⁹ Aenko maok, am ke fek táman Maria koupour taun Nasaret meknámp fárámprá apár Judia mek akwapea faonkwekemp némpouk

⁴⁰ Sekaraiamp nap mek youmpea Elisabetén ‘Gude’ nánko maok,

⁴¹ Elisabet te am kar wa nánko maok, táráp Elisabetomp yare mek kukur. Aenko maok, Yiki Kor Spiritao Elisabetomp ninik mek tokwae yakánko maok,

⁴² Elisabeto Marian tae fek sérrá, “Kwaro ankwap koumteouan yaewour nánko warákár konap te, oukounwan amwan sánknámp warákár tokwae támao kámákár akwap námpono. Waráp yare mek yaknámp tárápao kor ourour tokwaerápono.

⁴³ Ono te apae kwapwe nanko, onomp Kwar Tokwaeramp éntupwar koroepa onan nkeriane?

⁴⁴ Ono waráp kar wa nanko, onomp yare mek yaknámp táráp warákárria kukur námpon.

⁴⁵ Kwaro amwan sérinámp kar wawia kare korop naenámpria mér napara, warákárampo.” Elisabet Marian arakrá sérimpon.

Maria Kwaromp e sakapnámp tár kar

⁴⁶⁻⁴⁸ Aeránko maok, Maria sérrá,

“Ono te párák Kwaromp tére konamp

yupu kwataerao maok,

mao námoku onan ninikia aropomp námpantá,

ono te Tokwae Karan aesiorá fáparáka waeaka,

onan warámpnámp Kwarén

yonkwae kárámpria warákár nampon.

Takia nanko maok,

arop ponankor

oukounwania akwapea nánkáráp kor

Kwaro onan warákár tokwae sápnámp táman

sérar mwanapon. ✧ ✧

⁴⁹ Yiki kor kwapweráp Kwar Kárákáre Tokwaerao

onan yaewour tokwae kwapwe námpon.

⁵⁰ Mao éréképeanámp arop te

ankár maomp karwaok tukupea napo,

maomp tárápuaok kor takrá tukupeaka,

appeyaenápo kor ankár takrá tukup napo,

Kwaromp aropomp am fárákapént yak naenámpón. ✧

⁵¹ Arop, yino wae mér námpria

námokuráp ninik fek paokopiap aropan te

Kwaro náráp kárákáre tokwae fek

am fárákapan yéréperá kérép konámpóno.

⁵² Mao kárákáre kor king fárákapan

apárok néri kákrá,

páráp yakápnámp aropan kingén námp niamp

yae-páráki kák námpon. ✧

⁵³ Aea fákeyakrá yae-porokwenap aropan

kwapwe kare ankank nénkria,

ankank tokwaeráp arop fárákapan

kwaporok tirá kérépámpón. ✧

⁵⁴⁻⁵⁵ Mao nomp ouyaenámp sérimpnámp koroepa

náráp tére konap arop Israélen yaewouriaka,

mao Abrahamén nikiaka aropompi námp te,

koroepa maomp appeyaenámp fárákapan kor

ankár taki yak námpon.” ✧

⁵⁶ Maria arakrá séri pwarará Elisabetént yinink yunk niamp arake fek yakeaka, wakmwaek warko náráp taun mek arákarrá akwapámp.

Elisabeto Jon sámpámp kar

⁵⁷ Elisabet táráp tank naenámp ke korop nánko maok, mao wae poumou-tárápi tank.

✧ 1:46-48: 1 Sml 2:1; Ais 61:10 ✧ 1:46-48: Lu 11:27 ✧ 1:50: Sng 103:17 ✧ 1:52: 1 Sml 2:7 ✧ 1:53: Sng 107:9

✧ 1:54-55: Stt 17:7; Ais 41:8-10; Mai 7:20

⁵⁸ Aenáńko maok, Elisabetomp némpoukampung, maomp firáp arop, Tokwae Karao man aropompnámp kar wawia am fárákapao mént énéńki warákárńk.

⁵⁹ Takia maok, yukupuk yae fek táman maok, am arop fárákapao am tárápan yipi fárákap *mwaria, maomp naropwar e ‘Sekaraia’ ri pap mwaria koropapon.

⁶⁰ Aeapo maok, am tárápanp éntupwaro sérrá, “Mono. Yumo man te ‘Jon’ ri papenke.” *

⁶¹ Aeránko man sérrá, “Mo. Waráp firáp arop te am eráp arop yak mono.”

⁶² Aea maok, takrá tukupea e mér mwaria naropwarer turunkria yae fek saráp yéńkép.

⁶³ Aeapo maok, maomp top kor oukoumwan kéri yak náńko, yae fek saráp yéńképrá, ‘Yao kárakére sápenk’ ria maok, am fek kumwiria arakrá sér, “Maomp e te Jon nono.” Aeránko maok, am fárákapao nńnik tokwae.

⁶⁴ Aeapo maok, oukoumwan kar táman Sekaraia warko kar séria maok, Kwaromp e sakapámpom.

⁶⁵ Aenko maok, maomp népekampung arop nkerá kokorokor. Aeria maok, am kar te apár Judia mek you mekmwaekampung némp-némp akwapámpom.

⁶⁶ Ae naenko, arop ponankor am kar waria nńnik tokweaka arakrá sér, “Wakmwaek am táráp te mokope arop yak naenámpom?” Am fárákap te wae mér, Tokwae Karamp kárakére te mént yak námpom.

Sekaraia Kwaromp e sakapnámp tár kar

⁶⁷ Aerapo maok, Yiki Kor Spiritao ékia maomp naropwar Sekaraiaomp pourouk woukoupeyakánko maok, Sekaraia profet kar fek sérrá,

⁶⁸ “Nomo Israelomp Kwar Tokwaerampung e sámpea sakap mwaro.

Am te apaeria námpanápe mao náráp fi koumteouráp arop nomwan koropea yaewour riaka nomwan warko éréképea fwapia kák námpom.

⁶⁹ Kwaromp tére arop Devit yakámp fi mek kárakére kor arop ankaránkamp

nomwan warko éréképanoria pap námpom.

⁷⁰ Kwaromp e tokwaeráp profet fákáreráo maomp kar wariaka am táman sérrá:

⁷¹ ‘Mao te nomwan younkwe sirarrá yopornap arop fákárerampung yaekampung warko érékép naenámpom.’ *

⁷² Am takámp te, Kwar te nomp ouyaenápén aropompiaka yaewourimpon. Mao wokwaek kar ‘Yiráp por tak nanamp’rá sérimp kontrak kárakére te oukoumwan niki-samp yak námpom.

⁷³ Mao nomp ounáp Abrahamén kare kar sérimp te, oukoumwan kor wokwaek sérimpnámp taknámp kare kar nomwan yaewour naenámpom. *

⁷⁴ Mao te nomwan yopor aropampung yae kwae mekampung érékép námpara, nomo te apáp mono,

ankár man loturá yakáp mwanámpom.

⁷⁵ Nomo yiki yakápnámp ke fek ponankor mao nke námp fek, yiki kare nńnik fek yae-párak kare térerá paokop mwanámpom.”

Sekaraia Kwarén warákarea pwarará náráp tárápan sérrá,

⁷⁶ “Onomp táráp e! Wakmwaek te arop ponankor amwan ‘Narek Kari Yaknámp Kwaromp profet’rá sér mwanapon.

Amo mekia akwapria Tokwae Karamp mwae nánap nanapon. *

⁷⁷ Amo maomp koumteouráp arop fárákapan

‘Kwaro yiráp kwatae nńnik tirá épéria, warko érékép naenámp’rá farákáp nanapon.

⁷⁸ Kwaro nomwan yonkwae touweriaka porokwe kare fek i konámpom:

Mao te yámar mekampung wakor wae

* **1:59:** ‘Yipi fárákapnámp’an “Juda Tére konap Nńnik” Buk 2 kware 65 fekampung kar nkeae. * **1:60:** Stt 17:12; Lu 1:13

✧ **1:71:** Sng 106:10 ✧ **1:73:** Stt 17:7; 22:16-17 ✧ **1:76:** Ais 40:3; Mt 3:3; 11:10

nomonámpok sámp-kérép nángo,
 79 nomo kirikip mek yakápria
 sumpwi mwaria waenámp arop fárákap
 nomwan wae sámp námpon.
 Mao nomwan mwae yénkép nángo,
 nomo yae-párák yonkwae porokwe ninikaok
 tukup mwanámpon.”^{*}
 Sekaraia te am karan arakrá farákápámpon.

⁸⁰ Wakmwae am táráp téképria maok, maomp waemp wae kárákáreria ninik kour sámpea
 mao te apár mwar mek yakea, wakmwae Israel fi nke mwanap fek érik korop naenámpon.
^{*}

2

Maria Jisas tankámp kar

¹ Maria mao táráp tank naenámp ke fek maok, Rom mekamp King Sisar Ogastus lo papea
 sérrá, “Ono kounteouráp arop ponankor e ti nanampono.”

² Mámá te manénkir kar oukoumwan e ti mo fek tiapono. Am ke fek te Kwirinius apár
 tokwae Siria mek kiap tokwae yoroi yakámp.

³ Aemantá maok, kounteouráp arop ponankor námokuráp némpouk e tianoria tukup.

⁴ Josep te Devit yakámp fi mekampo námp kwamp maok, mao Galili mekamp mao
 yaknámp am taun Nasaret pwarará, Devitomp némpouk apár Judia mekamp taun Betlehem
 mek akwapámp.

⁵ Mao te náráp yupu Maria arop yarerápan, nomp e tianoria warámpea akwap. ^{*}

⁶⁻⁷ Am anákwap am fek yakepo maok, Maria táráp tank naerianámp ke fek maok,
 Betlehem mek koroepa nke nepo, arop néntép konap nap kápae te wae aropao pwi yak.
 Aemantá maok, Josep ntia Maria nap oupouroukrá akwapeaka bulmakaump nap mek
 am mek yak. Aenepo maok, Maria táráp tank naenámp ke fek maok, nae-táráp poumou-
 táráp tanke, waempyam fek yarokwapea bulmakau maonk pwae fári konap bokis mek
 am mek papámpon.

Ensel fákáre sipsip taokeyakáp konap arop fárákapan sériap kar

⁸ Am taun Betlehem yarápae fek aop mwae sipsip wun i konap aropao náráp sipsipantá
 kumuruk yérékrá yakápap.

⁹ Aenapo maok, Tokwae Karamp ensel maonapok koropánko maok, am fek táman
 Tokwae Karamp wae tokwae tákapá yak naenko maok, am aropao apáp tirink.

¹⁰ Aeapo maok, am enselo am fárákapan sérrá, “Yumo te apápi kwapono. Wawenke! Ono
 yumwan kar kwapwe kare farákáprá korop nampono. Am tak namp te, arop ponankor
 warákár mwanapono.

¹¹ Mámá yae fek táman Devitomp taun mek yupu ankárank táráp sámp námpono. Mao te
 yumwan warko érékép naenámp aropono. Mao te Krai Tokwae Karono.

¹² Yumo te aran nkeaka mér kipo: Táráp waempyam mek papea yarokwapea bul-
 makaump maonk pwae fári konap bokis mek páte nángo amp námp aráne!”

¹³ Enselo makrá séránko maok, koupour kar yámar mekamp ensel fopwakwap fopwak-
 wap koroepaaka, am enselént yakápria maok, Kwaromp e sakapria sérrá,

¹⁴ “Yámar mek tokwae narek karaok yaknámp

Kwaromp e narek sampok mwaro!

Kwaro warákárnámp apárokamp arop ankwap fárákapan
 man yonkwae porokwe sánk naenámpon.”

Sipsip wun i konap arop Jisasén nkeap kar

¹⁵ Am ensel fákárerio am fárákapan pwarará warko yámar mek pokapo maok, sipsip wun
 i konap arop fárákapao arakrá sér, “Oukoumwan nomo Betlehem mek tukupea, Kwaro
 nomwan wae yénképnámp ankankan nke mwaro.”

¹⁶ Aeria maok, koupour tukupea nkeapo, Maria ntiaka Josep yakepo maok, táráp te
 bulmakau apwar pwae fépér i konap bokis mek amp.

¹⁷ Aenánko, am fárákapao am táráp nkeaka maok, enselo am tárápao naenámp tére
 sérinámp karan am mwae yakápnar aropan farákápapono.

¹⁸ Aeapo maok, arop ponankor am sipsip wun i konap aropamp kar waria maok,
 kokorokoriap.

¹⁹ Aeno Maria námoku te am kar ankár ponankor ninik mek tia niki-samp yakámpon.

²⁰ Táte sipsip wunnap arop fárákap te am kápae kare ankank enselo séránko wawia nkeap táman, Kwarén warákáriaka náráp sipsip yakápnap mwae k arári tukupria Kwaromp e sakaprá tukupapon.

Jisasomp e ták-papap kar

²¹ Manénkir éntupwar oukoumwan arop yoro mo nángo, enselo Jisasomp e ták-papámp. Aempan maok, wakmwae éntupwaro am táráp tankeaka yukupuki yakeanánko maok, am tárápamp yipi fárákapea maok, man 'Jisas' ri papapon.

Simeon ntiaka Ana lotu nap tokwae mek Jisasén nkep kar

²²⁻²⁴ Me koum sik Kwaro Mosesén kar sánkámp te ará, “Éntupwaryaenáp poumou-táráp nae-táráp sámp napo te, éntupwar naropwaro am táráp Kwarén sánk kipo.” Kwaromp Kar ankwap arakrá sér, “Yumo táráp tankea nap kwamp te, ant anánkaopwe Kwarén sánk mwanapono. Am mo nángo te, ant morok wourékam kánanke anánkaopwe sánk mwanapono.” Am loao sénámpnám taknám, éntupwar ntiá táráp wae éntupia, am anánkwapao am lo karwaokrá Jerusalem mek akwapea táráp Kwarén sánkria, ant ofa sánkep.

✧

²⁵ Jerusalem mek yaknám arop mér, maomp e te Simeon. Am arop te yae-párak kareria Kwarén lotu i konám. Aeria Israel firan warko érékép naenám arop korop naeanrá yépékrá yak. Aenánko man te Yiki Kor Spiritao oupouroupa yakámpono.

²⁶ Am Yiki Kor Spiritao am aropan wokwae kar sérrá, “Amo te oukoumwan sumpwi mo, yiki yakria Kraisen nke nanapono.”

²⁷ Táte Jisasomp éntupwar naropwar man sámpá koropea loao sénámpnám taknám Kwarén sánk neria Lotu Nap Tokwae mek koropepo maok, am Simeonén Kwaromp Yiki Kor Spiritao séránko, mao kor lotu nap tokwae mek youmpám.

²⁸ Aeria maok, Simeono Jisas kakapea yaek sampeyakrá Kwaromp e sakapria sérrá,

²⁹⁻³² “Tokwae Kar e! Amo onan wokwae sériapan am arop amo apárokamp arop érékép naenámria sámp-kérép napo, ono wae nke nampono.

Amo am arop te kápae kare arop fi nke nap fek wae nánapi pwar naponno.

Am arop te wae tokwae kwapwe ara,

mao te apárokamp arop ankwap fi ponankoran

yokoránko,

am arop fi ponankor Kwaromp ninik mér mwanapono.

Táte waráp wae waráp Israel firént yak nángo,

arop ankwap firao nke nap fek

kwapwe kare naenámpono.

Makiaka ono waráp tére konamp arop fwap oukoumwan

yonkwae porokwe fek sumpwi nanampono.” ✧ ✧

³³ Jisasomp éntupwar naropwar Simeon sénám kar táman ninik tokwae nepo maok,

³⁴⁻³⁵ Simeono am anánkwapan Kwar ourour sánkanoria Kwarén sériaka, Jisasomp éntupwar

Marian arakrá sér,

“Ae! Amo wawae.

Kwaro máma táráp nánapia sámp-kérép nám te,

arop Israel ankwap fárákap maomp kar ták-sinap

kwatae tukup napo,

ankwap fárákap maomp kar wawia warákár nap te,

am fárákapan kor éréképeanánko,

yae-párak yakáp mwanapria ninámpono.

Mao te érik fokopeyakrá yénkép nángo maok,

kápae kare aropamp ninik mek yaknám

kwatae ninik érik farákár naenámpono.

Amwan kor oumpnám párákap nángo,

yonkwae touwea wae nanapono.” ✧

³⁶ Simeono am kar séria pwaránko maok, profet yupu ankwap yak nám, maomp e te Ana.

Mao te Asa yakám fi mekamp, Fanuelomp namom. Wokwae te poumou nap mek tankea yakám yopwar te fákáne yopwar.

³⁷ Wakmwae poumarop sumpwi tenánko maok, kae yakrá koropea oukoumwan mao yaknám yopwar ponankor te 84 yopwar. Aenámpara, wae mér kare. Mao te ankwap

✧ 2:22-24: Wkp 12:1-4,8; Kis 13:2,12-15 ✧ 2:29-32: Ais 52:10 ✧ 2:29-32: Ais 49:6; Jo 8:12 ✧ 2:34-35: Ais 8:14; 1 Ko 1:23; 1 Pi 2:6-8

ninikaok mono, ankár, Kwarén yae-párak kar toropwap nanampria fir wuriria kápae kare por lotu nap tokwae mek akwap ko, kar toropwap i konámpono. Aeria maok, Kwaromp tére námp te ankár kumur yámar méntép tére saráp yak konámpono. *

³⁸ Mao kor am ke fek Jisasomp wonae fik korop riaka, Kwarén 'Aesio'rá sérimpono. Mao te Kwaro Jerusalem mekamp arop fárákapan warko érékép naenámria yépékrá yakánpap arop fárákapan am tárápao korop námpan farákápámpno.

Josep Nasaret mek arákarrá akwapámp kar

³⁹ Aenánko maok, am anánkwapao Kwaro sérimp karwaok lotu nap tokwae mek takrá térea pwarará, warko distrik Galili mekamp taun Nasaret mek akwap. *

⁴⁰ Aeanepo maok, am táráp wae téképria kárakáre sámria maok, yonkwae kour kwapwe nángo, Kwaro man niki yakrá yaewourrá yakámpon.

Jisas wae éri tae morokria Kwaromp lotu nap tokwae mek akwapámp kar

⁴¹ Jisasomp éntupwar naropwar te yopwar méntép Kwarén loturia Pasova * Yae Tokwae nke neria Jerusalem mek akwap konep. *

⁴² Jisas wae éntér-sámpramp yopwar yak nángo maok, am anánkwap wokwaek i konepnámp taknámp, akwapriaka Jisasén warámpea Jerusalem mek akwapepono.

⁴³ Tá wakmwaek Pasova Yae wae ponankor pwaránko maok, wae anánkwap náráp nouroup fárákapént némpouk arákarrá akwap nepo maok, Jisas te oukoumwan Jerusalem mek yak. Tá éntupwar naropwar te Jisas Jerusalem mek yak námp mér mo.

⁴⁴ Anánkwapamp ninik te, Jisas wae náráp nouroup ankwap fárákapént akwap námpan mpwe. Aeria maok, am anánkwap te wae ankárankamp yámar akwapea, kumuránko náráp nouroup arop ou mek Jisas yak mákeanria oupourouk.

⁴⁵ Am anánkwapao oupouroukpepo maok, Jisasén nke mono. Aeria maok, am anánkwap warko Jerusalem mek man oupouroukrá akwap.

⁴⁶ Jisasén oupouroukpe te yininki yakea maok, wakmwaek nkepo, Jisas lotu nap tokwae mek yak. Mao te tisa fákáre ou mek kuk mek tankrá, am fárákapamp kar wará turunkuprá tank.

⁴⁷ Aenánko maok, arop ponankor Jisaso ninik kour fek am arop fárákapamp kar pwarokwaprá sénámp kar wariaka kokorokor.

⁴⁸ Am anánkwap wae akwapea Jisasén nkeaka korokop. Tá éntupwaro man sérrá, "Táráp e! Amo paeritea yinan tak rape? Waráp éntupwar naropwar yino amwan yonkwae sakáp tokwaeria amwan oupourouk nempono."

⁴⁹ Nopok mao éntupwar naropwarén sérrá, "Yumo apaerá onan oupourouk repe? Ono te ankár onomp Naropwaromp nap mek yak nanamp te, yumo mér mák nepono?"

⁵⁰ Aerá sénámpan maok, am anánkwap te mao sénámp kar fi am te mér mono.

⁵¹ Táte wae mao náráp éntupwar naropwarént warko arákarrá, Nasaret mek tukupea kápae kare por mao te éntupwar naropwaromp karwaokrá yak námpon. Aenánko, éntupwar te Jisas sérarnámp kápae kare kar te ninik mek sámpea niki-sampeyak.

⁵² Táte Jisaso wae tékép nángo maok, maomp yonkwae kour te kwapwe kare kare. Aenánko maok, Kwar Tokwaerao nkea warákár tokwae, tá aropao kor nkea, man warákár tokwae.

3

Ént mek énéri i konámp Jono farákápnámp kar

¹ Taiberius 15 yopwar fek Sisar yak nángo, Pontius Pailat Judia distrik mek Gavman Tokwae yak. Am ke fek te Herot distrik Galili poukeyakánko, maomp naenáp Filip distrik Ituria, Trakonitis poukeyak, tá Lisaniás distrik Abilene poukeyakámpono.

² Táte Anas ntia Kaiafas pris taokeyakep arop yak. Aeapo maok, am ke fek Jon Sekaraiamp táráp arop yak mo apár mek akwapá yak nángo, Kwaro náráp kar man sánk.

³ Aenánko maok, Jon ént Jordan mekamp apár mek am mwae yákrá koumteouráp aropan 'Yumo te yiráp kwatae ninik pwarará ént mek nér napo, Kwaro yiráp kwatae ninik tirá épérano' ria kar farákáp. *

⁴ Profet Aisaia kumwinámp buk fek am kar yak námp te ará: "Arop yak mo apár meknámp arop ankárankao wumwirá, 'Kwar Tokwae korop naenámp mwae nánapria fwapokwapenke.

⁵ Apár wi yakápnámp tokoprá, faonkwe furuk popomprá,

* 2:37: 1 Ti 5:5 * 2:39: Mt 2:23 * 2:41: 'Pasova': Matyu 26:17 fekamp kar fi fek nkeae. * 2:41: Kis 12:1-14,24-27

✧ 3:3: Ap 13:24; 19:4

kápae kare mwae kup korokorenámp ékékérrá yumwia waenámp tirá épéria fwapi pwareнке.

⁶ Aeria maok, Kwaro nomwan érékép naeria tére námp ponankor arop fwap nke mwanapon.’” ✱

⁷ Aeránko maok, kápae kare kounteouráp arop, Jono ént mek nérrá kákanoria korop napo maok, mao sérrá, “Yumo fou-tákam niamp aropono! Yumo yiráp kwatae ninik taki fákeyakápria ént mek néria napo, Kwaro yumwan yopor mo naenámpria nape?”

⁸ Yumo yae-párak kare paokop nap fek kwatae ninik younkwe mwae sirarrá Kwaronámpok korop nap érik yénképano. Tá yumoku kok sérarrá, ‘Yino Abrahamomp ou fekamp tárápu ara, yinan Kwar te yopor mo, fwap naenámpar mpwe’ kwapono. Aerá sénapan ono yumwan sérrá: Kwar yumwan wampwe kwaeri pwarará, fwap máma yumwi kápae karean Abrahamomp tárápu arárria kák naenámpo. ✱

⁹ Ankomwar wae yao karámp naenámp nánapi yak námpono. Yao ponankor kwapwe kare ki tank mo i konámp te, kar-tokoepa yaomwi mek épér mwanámpo.” ✱

¹⁰ Aerá séránko maok, arop ponankor man turunkrá, “Ae te yino mokop mwanámpo?”

¹¹ Aerapo maok, nopok Jono am fárákapan sérrá, “Arop siot anánkaopwe námp kwamp te, arop ankwapao mo nángo te ankwap man sánkano. Táte arop ankwapao fir mo nángo, yumo fir tank nángo te man sánk kipo.”

¹² Takis sámp konap arop ankwap fárákapano kuri ént mek nér mwaria koropea maok, Jonén sérrá, “Tisa, yino te mokop mwanámpo?” ✱

¹³ Tá Jono am fárákapan nopok sérrá, “Yumo takis mani sámp mwaria te, ankár gavmano sérinámp kare fek saráp sámp kipo. Yumo yiráp ninik fek am kámákkarrá sámp kwapono.”

¹⁴ Soldia ankwap fákáreao kor man turunkrá, “Yino te apae mokop mwanámpo?” Jono nopok am fárákapan sérrá, “Yumo aropan fupukrá maomp yaekamp mani pouroukoupria, aropan kwekárrá koti kwapon. Yumoku yiráp tére fekamp mani sámp nap te, wae támaonoria warákár kipo.”

¹⁵ Aeránko maok, kounteouráp aropao maomp yonkwae kour kwapwe nke maok, ninik tokwaeria sérrá, “Jon máte Kraís támaoi kane?”

¹⁶ Aerapo maok, Jono wawia nopok kar pwarokwaprá sérrá, “Ono yumwan ént kar fek ént mek nérrá kák nampono. Nánkár wakmwae arop ankwap korop námpao maok, maomp kárákare te onomp kárákáeran kámákkár akwap námpono. Ono te apárok kánanke kare nampara, maomp pukamp su fekamp paok aokorop nanamp pwi mo nampono. Mao te yumwan Yiki Kor Spirit ntiaka yaomwi fek nérrá kák naenámpo. ✱

¹⁷ Mao námokuráp sabol yaek sayakrá, wit yorokwaerá narek épérrá tiri poporokomprá, wit kare wit koupoukour konap nap mek kákea pwarará, tiri te ankár torokwar mo i konámp yaomwi mek yank naenámpo.”

¹⁸ Jon kápae kare karan kor kounteouráp arop méranáponoria farákápria maok, Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápámpo.

Jono Herotomp kwatae ninik érik sérimp kar

¹⁹ Aeria maok, táte Jono arop poukeyak konámp arop tokwae Herotén yoporimp te maomp nánaeramp yupu Herodias námoku sámpea yakria maok, ankwap kápae kare kwatae ninik nángo, man yopori námpono. ✱

²⁰ Táte Herot kwatae ninik ankwap yumuntuk pap námp te, Jonén kalabus mek pap námp aránon. ✱

Jono Jisasén ént mek anámpá papámp kar

²¹ Heroto Jonén oukoumwan fákápá pap monámp fek, kounteouráp arop Jon ént mek nérrá kákámp fek Jisaso kor koropea ént mek anámp. Ént mek anámpea pwatea, Kwarén kar toropwaprá yak nángo maok, yámar me fákárámp akwap.

²² Aenángo maok, am meknámp Yiki Kor Spirit ék. Aropao am nke napo maok, ant yuriamp pourou niampao Jisasomp pourouk éká tank. Aenángo maok, yámar meknámp arop kar niamp wumwiria sérrá, “Amo te onokump tárápono. Amo kwapwe kare nap te, ono amwan warákár tokwaeria yonkwae kárámp nampono.” ✱

Jisasomp appeyaenámp fákáreramp e Matyu 1:1-17

²³ Jisaso wae 30 yopwaria tére naerianánko maok, kounteouráp aropamp ninik te, mao te Josepomp tárápan mpweapon: Josep am te Helimp táráp.

✱ 3:6: Ais 40:3-5 ✱ 3:8: Ap 26:20; Jo 8:39 ✱ 3:9: Mt 7:15-20 ✱ 3:12: Lu 7:29 ✱ 3:16: Jo 3:28; Ap 1:5; 13:25 ✱ 3:19: Mt 3:11-12; Mk 1:7-8; Jo 1:24-34 ✱ 3:20: Mt 14:3-4; Mk 6:17-18 ✱ 3:22: Mt 17:5; Lu 9:35; Jo 1:32-34

24 Heli te Matatomp táráp.
Matat te Livaiomp táráp.
Livai te Melkimp táráp.
Melki te Janaiomp táráp.
Janai te Josepomp táráp.
25 Josep te Matatiasomp táráp.
Matatias te Amosomp táráp.
Amos te Nahumomp táráp.
Nahum te Eslimp táráp.
Esli te Nagaiomp táráp.
26 Nagai te Matomp táráp.
Mat te Matatiasomp táráp.
Matatias te Semenomp táráp.
Semen te Josekomp táráp.
Josek te Jodamp táráp.
27 Joda te Joananomp táráp.
Joanan te Resamp táráp.
Resa te Serubabelomp táráp.
Serubabel te Sialtielomp táráp.
Sialtiel te Nerimp táráp.
28 Neri te Melkimp táráp.
Melki te Adimp táráp.
Adi te Kosamomp táráp.
Kosam te Elmadamomp táráp.
Elmadam te Éromp táráp.
29 Ér te Josuamp táráp.
Josua te Elieseromp táráp.
Elieser te Jorimomp táráp.
Jorim te Matatomp táráp.
Matat te Livaiomp táráp.
30 Livai te Simeonomp táráp.
Simeon te Judamp táráp.
Juda te Josepomp táráp.
Josep te Jonamomp táráp.
Jonam te Eliakimomp táráp.
31 Eliakim te Meleamp táráp.
Melea te Menamp táráp.
Mena te Matatamp táráp.
Matata te Natanomp táráp.
Natan te Devitomp táráp.
32 Devit te Jesimp táráp.
Jesi te Obetomp táráp.
Obet te Boasomp táráp.
Boas te Salmonomp táráp.
Salmon te Nasonomp táráp.
33 Nason te Aminadapomp táráp.
Aminadap te Atminomp táráp.
Atmin te Arnimp táráp.
Arni te Hesronomp táráp.
Hesron te Peresomp táráp.
Peres te Judamp táráp.
34 Juda te Jekopomp táráp.
Jekop te Aisakomp táráp.
Aisak te Abrahamomp táráp.
Abraham te Teramp táráp.
Tera te Nahoromp táráp.
35 Nahor te Serukomp táráp.
Seruk te Reump táráp.
Reu te Pelekomp táráp.
Pelek te Eberomp táráp.
Eber te Selamp táráp.

36 Sela te Kainanomp táráp.
 Kainan te Arpaksatomp táráp.
 Arpaksat te Siemomp táráp.
 Siem te Noamp táráp.
 Noa te Lamekomp táráp.
 37 Lamek te Metuselamp táráp.
 Metusela te Inokomp táráp.
 Inok te Jaretomp táráp.
 Jaret te Mahalalelomp táráp.
 Mahalalel te Kainanomp táráp.
 38 Kainan te Enosomp táráp.
 Enos te Setomp táráp.
 Set te Adamomp táráp.
 Adam te Kwaromp táráp.

4

Satano Jisasén poupwekápi kar

1-2 Yiki Kor Spirit Jisasén oupouroupa yakánko maok, Jisas ént Jordan pwarará arákarrá akwap. Aenka Yiki Kor Spiritao man warámpea kwar saráp mek sakwapá pwar. Aetenánko maok, mao am kwar saráp mek yiawor fére-sámpramp kumur yakriaka, fir fár mo, akwapea am ke fek nánko, mao yae-porokwe tokwae.

3 Aenánko maok, Satano man poupwekápra sérrá, “Amo Kwaromp Tárápao nap kwamp te, amo yumwi man sénapo, pan arákareanánko, fárae.”

4 Nopok Jisas maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Kwaromp Buk fek te arakrá sénámpon: ‘Fir támao mwar te aropan yiki yak sánk mono.’ ” ✧

5 Tá Satano warko Jisasén faonkwe tokwae fek warámpá poka, mámá apár mekamp taun tokwae ponankor yénpria maok,

6 Satano Jisasén sérrá, “Mámá kápae kare kárakáre ntiaka ponankor ankank máte onompono. Ono arop ankwapan sánk naeria te, fwap sánk nanampon. Oukoumwan te amwan sánk nae. ✧

7 Tá amo onomp puk mapek Kwaráp torokompra me woukoupria onan lotu napo te, mámá ankank ponankor warápono.”

8 Jisas nopok maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Kwaromp Buk fek te arakrá sénámpon: ‘Amo te waráp Kwar Tokwae Kar ankarankaman saráp lotuampo.

Tá amo maomp térean saráp téreampo.’ ” ✧

9 Tá warko Satano Jisasén warámpá akwapea Jerusalem mekamp lotu nap tokwae yumuntuk narekamp wi fek pátayakrá, man sérrá, “Amo Kwaromp Tárápao nap kwamp te, mapeknámp apárok nkwapok far-kirékapae.

10 Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon:

‘Mao náráp ensel fákáreran sénánko, amwan yaewourria fwap taokeyak mwanapono.’

11 Tá

‘Amwan mao náráp yaek sampiká apárok pap napo, amwan yumwirao waráp pu kwae mek párákap mo, fwapono.’ ” ✧

12 Nopok Jisas kar pwarokwaprá sérrá, “Kwaromp Buk fekamp kar te arakrá sénámpon: ‘Amo waráp Kwar Tokwaeran poupwekápi kwapono.’ ” ✧

13 Satan am poupwekápi námp takia Jisasén pwarará, nánkárap ankwap fek nke nanampria yépkrá yak. ✧

Jisas distrik Galili mek tére sámpámp kar

Matyu 4:12-17,23-24; Mak 1:14-15,39

14 Jisaso Yiki Kor Spiritamp kárakáre fek Galili mek arákarrá akwap. Aenánko mao tére námp te am mekamp némpoukamp arop wae wa napono.

15 Mao te kápae kare por lotu nap mek koumteouráp aropan kar farákápi nánko, am arop ponankor maomp e sakap.

Nasaret mekamp arop fárákapi Jisasén younkwe sirarap kar

Matyu 13:53-58; Mak 6:1-6

¹⁶ Jisas wokwaek épér mo fek yakea téképámp taun Nasaret mek akwapea, Juda firamp anepér i konap yae Sabat méntép tak i konámpara, am yae fek lotu nap mek Kwaromp Kar buk fekamp nkerá farákáp naeria youmpea fokopeyak.

¹⁷ Aenángo maok, lotu taokeyak konámp aropao man profet Aisaiamp buk sánk nángo, sámpea buk aok-pwararea, am mek kumwi oupouroukia nke nángo maok, kar arakrá sénámp yak:

¹⁸ “Kwaromp Spirit onan oupouroupa yak námp te, mao onan, Kwapwe Kare Kar ankank monap aropan farákáp nanaponoria nánap námpon.

Mao onan sámp-kérép nángo, ék namp te, kar arakrá farákápaeria námpon:

‘Yumo fákapá yakápnap arop aokor pwarará tukupenke!

Yumo yi wouroumpyakápnap arop

warko yi firékarrá nkenke.’

Mao onan sámp-kérép nángo, ono ék namp te,

tirá néri fákeyakápnap mekamp aropan

fwapi pwarará,

¹⁹ Kwar Tokwae

náráp arop érékép naenámp ke kwapweran

érik farákáprá séraeria ninámpnon.” ✧

²⁰ Jisaso buk kouroumpea warko lotu taokeyak konámp aropamp yaek sánká pwatea, mekok am fek tank nángo, am lotu nap mek tankápnap kouroump arop te Jisasén saráp tokor tankáp.

²¹ Aenapo maok, mao wae am fárákapan Kwaromp kar arakrá farákáprá, “Oukoumwan te Kwaromp kar kumwi tari nap wae kare kar korop nángo, yumo wae am kar wa naponon.”

²² Am lotu nap mekamp arop maomp kar wawia kwapwe kare warákárria ninik tokwaeria sérrá, “Nomo te wae mér, máná arop te Josepomp táráp te, mokopia take pourouráp kar kárakáre kwapwe farákáp námpon?”

²³ Aerá sérápo maok, nopok Jisas kar pwarokwaprá sérrá, “Kare karonon, yumo wae onan kar arakrá sér mwanaponon: ‘Dokta, amonkár waráp pourouanmékir fwapokwapae! Amo Kaperneam mek térenap kar te yino wae wawi námponon. Amonkár waráp némpouk mapek kuri taknámp téreampo.’

²⁴ Aerá sér mwanapan maok, onon yuman kare kar sér rae: Arop fárákapan námokuráp némpoukamp profetomp kar te wa mo i konaponon.

²⁵ Yumo wae mér naponon, profet Elaija yakámp ke fek kápae kare kae kourouteou Israel yaknámp fi mek yakápapon maok, Kwaro yámar me kéri fákeyak nángo, warákam ék mo námp te yinink yopwaria tokwampok yunki yak nángo, apár ponankor mek mwae touwe tokwae koropámpnon.

²⁶ Takámp fek te Kwaro Elaijan te Israel fi mekamp kae yupu ankárankan yaewouraria sámp-kérép monon. Mao te taun tokwae Saidon yak námp fek némp Sarefat mekamp kae yupuanámpok saráp sámp-kérépámpnon. ✧

²⁷ Tá taknámp profet Elisa yak námp fek kápae kare Israel fi mekamp lepraráp arop yakápnap maok, am on mek Israel fi mekamp arop ankárankampamp touwe fwap monon. Siria fi mekamp arop Naman ankárankao mwar maomp touwe fwapi námpon.” ✧

²⁸ Aerá séri pwar nángo maok, lotu nap mek tankápnap arop ponankor am kar wawiaka yonkwae pwarámp tokwaeria,

²⁹ Jisasén panánkár santukupea taun younkwe mwae. Am fárákapan taun te faonkwek yak námpara, Jisasén warámpá tukupea am taun yarápae feknámp Jisasén furuk far-sir mwaria napan maok,

³⁰ tá Jisas am arop on mek amore mek akwapá párákaprá akwap te.

Jisas arop ankárankamp pouroukamp kwatae-arop yérepánamp kar

Mak 1:21-28

³¹ Jisas apár Galili mekamp taun Kaperneam mek akwapea yae Sabat fek kourouteouráp aropan kar yénkrá farákáp.

³² Aenkon maok, am fárákapan maomp kar wanap te, mér tokwaeráp aropamp kar kárakáre niamp nángo, wawia kokorokori napon.

³³ Arop ankárankamp kwatae-arop oupouroupa yaknámp am lotu nap mek yak námpao, Jisasén tékén wumwia waerá sér,

³⁴ “Wi! Nasaret mekamp Jisas e! Amo yinan apae naeria nape? Ae te amo yinan tirá wour naeria koropri kwapono. Ono amwan wae mérampono: Amo te Kwaronámpoknámp koropnap yae-párák yiki kare aropono.” ✱

³⁵ Aerámpan maok, Jisaso am kwatae-aropan yoporrá, “Amo te kar pwarará am arop pwar-akwapae!” Aeránko am kwatae-arop am aropan arop ou mek apárok sirarrá, wae worokor akwapriaka, am aropan kwatae pap mo, fwap.

³⁶ Tá ponankor arop kokorokoria námoku kok téréménkrá sérarrá, “Maomp kar máte mokopia kárákáre námpono? Mao kwatae-aropan kar sénánko, woropá tukup nap te, am aropamp kar te kárákáre tokwaeráp aropamp kar niamp námpono.”

³⁷ Aenánko maok, Jisas am térenámp kar te am mwae kamp némpouk ponankor akwap nángo, kápaé kare arop wawi napono.

*Jisaso Pitamp yupuamp éntupwarén fwapi papámp kar
Matyu 8:14-15; Mak 1:29-34*

³⁸ Jisas fárámpará am lotu nap pwarará Saimonomp nap mek akwap. Saimonomp yupuamp éntupwar te pourou touwe fokornámp touwe sámpea amp nángo, man koropea yaewouraeria am arop fárákapao Jisasén sér.

³⁹ Aerapo maok, Jisaso akwapea am yupuamp wonae fik fokopeyákrá pourou mek touwe fokornámp touwe táman yoporánko, am touwe wae worokor akwap. Aenánko, am yupu wae touwe fwapria fárámpará am arop fárákapao fár mwanap fir yankapámpono.

*Jisaso kápaé kare aropan fwapokwapinámp kar
Matyu 8:16-17; Mak 1:29-31*

⁴⁰ Sabat yae yámar worae nángo, arop fárákapao náráp nouroup arop kápaé kare touwe arokwamánk nap Jisasnámпок éréképá korop. Mao am fárákapán ankárárankrá pourouk yae paprá touwe fwapokwaprá párapokámpono.

⁴¹ Táte kwatae-arop fákáreao kor kápaé kare kounteouráp aropan pwarará worop-akwapránkrá Jisasén arakrá wumwirá sér i konapono, “Amo te Kwaromp Tárápono.” Am kwatae-arop fákáre te Jisas te Kraís támaonoria mérapara, Jisas te am fárákapán te kar séri kwaponorá taokari námpon. ✱

*Jisas taun ankwap mekmwae k yárákrá kar farákápámp kar
Mak 1:35-39*

⁴² Jisas kountounek kar fárámpará am yak námp pwarará, arop yak mo apár mek akwapea Kwarén kar toropwap. Aenánko maok, kounteouráp aropao man oupourounkia maonámпок tokupea, yinan pwarrá akwap kwaponorá taokor mwaria.

⁴³ Aenapo maok, Jisas am fárákapán sérrá, “Ono te ankrá ankwap taun mek kuri akwaprá Kwaro maomp firáp taokeyak naenámp Kwapwe Kare Kar farákáp nanampono. Kwaro onan tak tére nanapria sámp-kérép nángo, ono ék nampono.”

⁴⁴ Aeria maok, Galili mekamp lotu nap mekmwae kar farákápárá yáráki námpono.

5

Jisaso sénánko, Pita kápaé kare éntékam sámpámp kar

¹ Ankwap ke fek Jisas ént aokore Genesaret fik fokopeyak nángo, kápaé kare kounteouráp arop maomp kar wa mwaria koropá koupoukarea fákappéri yakáp.

² Aeapo, Jisas nke nángo, bot kánanke anánkaopwe ént aokore fik tank. Éntékam ti konap arop fárákapao bot am fek pátea éntékam sámp konap umben yérérrá yakáp napo,

³ Jisas Saimonomp bot mek korokwapea, man sérrá, “Amo bot ént mek kuk tae morok panánkár sakwapae.” Pita tak nángo maok, Jisas bot mek am mek tankrá kounteouráp aropan kar farákáp.

⁴ Mao kar farákápea pwarará, Saimonén sérrá, “Bot sámpea ént pirékarrá sakwapea ént pe kukria umben am mek sirarea éntékam tiaé.”

⁵ Aeránko maok, nopok Saimono sérrá, “Arop Tokwae, yino wae kumuruk éntékam sámp mwanámpan mpwérá sir saráp yakáp nángo, moi námpan maok, oukoumwan te amo sénapara, sir nki mwaro.”

⁶ Aeria sirarea maok, kápaé kare éntékam tiap te, éntékam ti konap yam fárákár naenámp niamp kare. ✱

⁷ Aenko maok, mao énéni tére konap arop bot ankwap mek yakáp napo, am fárákapán ‘Koropea yinan yaewourenk’ ria wumwi. Aeapo, am fárákap koropea éntékam am tirá bot anánkaopwe mek kák napo, bot anánkaopwe te kápaeria ént mek pik naenámp niamp pourouráp.

⁸ Aenánko, Saimon Pita am táman nkea Jisasomp puk wonae fik kwaráp torokomprá me kor woukoupria sérrá, “Tokwae Kar e! Ono te kwatae ninikráp aropao nampono. Onan pwarará akwapae!”

⁹ Pita am takrá sénámp te am kápae kare éntékam tinap táman korokop nángo, méntér yakápnap aropao kuri kokorokor nap kwamp napono.

¹⁰ Sebedimp tárápyarao kor, Jems ntia Jon Pitant énéki tére konap, am arop yaworao kuri nkea korokop. Tá Jisas Saimonén sérrá, “Amo apápi kwaponono. Amo éntékam érékép konap mér napara, nánkár wakmwaek amo fwap ononampok koumteouráp arop érékép-korop nanapon.”

¹¹ Aeránko maok, bot am pirékarrá tukupea fik papá pwarará maok, tá mao térenap ankank wae párakoprá Jisasomp wakmwaek tukup.

*Jisas arop ankwamp lepra touwe fwapi papámp kar
Matyu 8:1-4; Mak 1:40-45*

¹² Ankwap ke fek Jisaso ankwap taun mek yak nángo, am taun mek te lepra touwe kwataeráp arop yak. Mao Jisasén nkea maomp wonae fik apárok me kor woukoupria Jisaso námwan aropomp naenámp kar sérrá, “Amo onan fwapi pap nae nap kwamp te, tak napo, onomp pourou Kwaro nke námp fek yiki kukur nae.”

¹³ Aeránko maok, Jisas maonámpok nárakarrá maomp pourouk yae papria sérrá, “Onomp ninik te, amo yiki kukuraeria nampon.” Aeránko, ankár am ke fek táman maomp touwe wae pwar.

¹⁴ Tá Jisaso man kar kárakáre fek sérrá, “Amo arop ankwapan séri kwaponono, mono. Amo akwapae prisén waráp pourou yénképria, Moses sérimpnámp taknámp Kwarén ofa sánkamp. Aenapo, arop fárakap wae nkea, waráp touwe te wokwae pwar námprá mér mwanapon.” ✱

¹⁵ Aerámpan maok, Jisas am térenámp kar te kápae kare némpouk akwapránk nángo, wawia pwi. Aeria maok, kápae kare arop Jisasomp kar wariaka, tá Jisaso náráp touwe fwapokwapanoria korop.

¹⁶ Jisas am tére naerianámp fek te Kwaromp kárakáre sámp naeria, arop yakáp mo nap ke mek akwap ko Kwarén kar toropwap i konámpono. ✱

*Jisas pu yae kwataenámp aropan fwapi papámp kar
Matyu 9:1-8; Mak 2:1-12*

¹⁷ Ankwap kumuruk Jisaso kar yénkrá farákáprá yak. Aenko maok, Farisi ankwap fárakap, tá lo méria farákámp konap tisa fákáre makia distrik Galili ntiaka Judia mekamp taun ponankor, am mekamp taun tokwae Jerusalem meknámp koroepa, Jisasomp kar wará tankáp. Jisas touwenap arop fwapokwaprá párakopanoria Kwaromp kárakáre maomp pourouk oupouroupeyak námpono.

¹⁸ Aenánko maok, arop ankárankamp maomp kour ponankor surumpwia tank nángo, arop ankwap fárakapao sunkwiar mek papea sámpea koroepa nap mek sayinkea Jisasomp wonae fik pap mwaria.

¹⁹ Aenapan maok, kápae kare koumteouráp arop nap mek am mek yinkea fákeyakáp napo, maomwaeknámp sayink mwaria mwae oupourouk napo, mo. Aeria maok, narek poka nap oupourouk tenap ankank keakapea am meknámp am arop sunkwiar fek paok tokoroepa, yaek fákeyakáprá ér-popwarrá pikia Jisasomp wonae fik am néntépa yakápnap koumteouráp arop ou mek pap.

²⁰ Aeapo maok, Jisas am fárakapamp méran nkeaka am touwenámp aropan sérrá, “Onomp nourop e! Ono waráp kwatae ninik te wae sámp-sinampono.” ✱

²¹ Aeránko maok, lo yénkrá farákámp konap arop fákáre ntia Farisi fákáreao am kar wawia námoku támao ninikrá, “Máte apae aropao námp kwamp, Kwarén takrá kar wouromprá sériane? Arop ankárankamp kwatae ninik tirá épér naenámp te yak mono. Am te Kwaromp tére mwarono.”

²² Tá Jisas am fárakapamp ninik mek wae mérria, nopok kar pwarokwaprá sérrá, “Yumo apaeritea yiráp ninik mek poup takrá sérar rape?”

²³ Ae te ono am aropan sérrá, “Waráp kwatae ninik te wae pwarámpono’rá sénanko te, yumo wae ‘Kare karonó’rá mér mwanap ni, ono ‘Fárámprá akwapae’rá sénanko, mao wae fárámprá akwap nángo, yumo nkea ono sénamp kar ‘Kareno’rá mér mwanap nie?”

²⁴ Aeno onomp ninik te, yumo arakrá mérenkria nae: Aropamp Tárápan Kwaro, námá apár mek takaeria kárakáre sánkeanánko, aropamp kwatae ninikan fwap tirá épér naenámp.” Aerá séria maok, am kour ponankor surumpwi yaknámp aropan sérrá, “Ono amwan waeman sénampono: Amo fárámprá waráp amp i konap ankank sámpea amokuráp nap mek akwapae.”

²⁵ Aeránko maok, ankár oukoumwan táman koumteouráp aropao nke nap fek, mao námoku am fek ampinámp ankank sámprá námokuráp nap mek akwapria Kwaromp e sakapria warákár.

²⁶ Aenángo, arop ponankor am nkea kokorokoria kor me woukourria Kwaromp e sakapria sérrá, “Nomo oukoumwan te mwar pourouráp ankank nkeriano!”

Jisaso Livain námonampaok koropaeria wumwinámp kar

Matyu 9:9-13; Mak 2:13-17

²⁷ Warko wakmwaek Jisas am nap pwarará akwapria nke nángo, arop ankwap takis sámpp konap nap mek tank. Maomp e te Livai. Aenko Jisas man sérrá, “Amo onomp wakmwaek koropae!”

²⁸ Tá Livai maomp ankank ponankor am fek pwarará fárámprá ankár Jisasomp wakmwaek akwap.

²⁹ Tá Livai Jisasompor fir tokwae nánap nángo, kápae kare takis sámpp konap arop, tá ankwap kápae kare aropao kor méntér fépérrá tankápapo maok,

³⁰ Farisi fákáre, tá námokuráp lo yénkrá farákáp konap arop fákáre, makia Jisaso éréképá yáarak i konámp arop fákáreran sérarrá, “Yumo apaerá takis sámpp konap arop ntia ankwap kwatae ninikráp aropént pápárri tankáp napon?”

³¹ Tá nopok Jisas maomp kar pwarokwaprá wounáprá arakrá sér, “Arop fárakap touwe mo, fwapnap te doktanámpok tukup mo i konapono. Touwenap aropao saráp doktanámpok tukup konapono.

³² Tá taknámp ono ék namp te, arop, námo yae-párak kare ninikrápao namprá niniknap aropan te mono. Arop, námo kwatae ninikrápao namponorá niniknap arop táman yaewour nanko, maomp kwatae ninik pwaranoria ék nampon.”

Wokwaekamp lo ntia wourékam loan sénámp kar

Matyu 9:14-17; Mak 2:18-22

³³ Ankwap ke fek, arop ankwap fárakapao Jisasén sérrá, “Jon éréképea yáarak i konámp arop fárakap te kápae kare por Kwarén kar toropwap mwaria fir wuri yakáp i konapono. Tá Farisi fákáreao éréképá paokop i konap arop fákáreao kor tak i konapon. Aeno amo éréképá yáarak i konap arop fákáre máte firráp ént fépér i konapon.”

³⁴ Tá nopok Jisas am fárakapan námokuráp pourouan wounáprá sérrá, “Ae te yiráp nouroup arop ankwap ankáránk yupu sámpp naerianámp arop oukoumwan yumont yak námp fek te, arop ankwapao fwap yumwan fir fár mwanap taokor naenámp nie? Mono.

³⁵ Tá nánkár wakmwaek aropao am yupu sámpp naerianámp arop warámp rá tukup tenapo, náráp nouroup aropént yak mo nángo, am ke fek maok mao fwap fir wuri konapono.”

³⁶ Jisaso námokuráp kar Juda firamp niniként tapokwap mo námpan am fárakapan wounáprá sérímp: “Arop ankwap waempyam épi me aomp naeria te, wourékam waempyam fárakapea épi waempyam fek pap mo i konámpono. Tá arop ankwapao tak nángo te wourékam waempyam popor soumpour námpon. Tá wourékam waempyam te épi waempyamént ankár pourouráp kárákáre mono.

³⁷ Tá arop ankwap épi meme yipi mek wain ént wourékam kér mo i konámpono. Tá arop ankwap tak námp te, wain ént wourékamao épi meme yipi fár-pwaránko, wain ént apárok kwarokor pik nángo, meme yipirao kuri kwatae akwap naenámpono.

³⁸ Aeno arop ankár meme yipi wourékam mek wain ént wourékam kér naenámpon.

³⁹ Tá arop épi wain ént fáriánámp te warko wourékam wain ént fánaerá níkip mono. ‘Ént wain épi te kwapwe kare ara, wae támaono’rá sér i konámpon.”

6

Sabat yae fek tére mo i konap kar

¹ Jisas ankwap Sabat yae fek mao éréképá yáarak i konámp arop éréképea witráp yopwar meaok tukupria maok, am arop fárakapao mwae touwe nángo, wit kánánkáprá yae fek kokwarrá fépérrá tukup. *

² Aenapo maok, tá Farisi fákáreao sérrá, “Sabat yae fek lo kákánk i konap ankank te, yumo apaerá tak rape?” *

³ Jisas maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Wokwaek Devit ntia maomp arop fárakapaoi nap kar buk fek yak námp te yumo nke mori kwapono?”

⁴ Am ke fek Devit ntia maomp arop fárakap mwae touweria, Devit Kwaromp nap mek youmpea Kwarén sánknáp pan aropao fár mono, pris fákáreao saráp fári konap pan wuriman mao fária, náráp arop fárakapan nénkánko fáriapono.” *

⁵ Aérá séria maok, warko Jisas am fárákapan sérrá, “Aropamp Táráp te Sabat yae poukwap námpara, mao námoku ‘Apae kip’rá fwap sénaenámpono.”

*Jisas Sabat fek arop yae fwapi papámp kar
Matyu 12:9-14; Mak 3:1-6*

⁶ Jisas ankwap Sabat fek lotu nap mek akwapea koumteouráp aropan kar yénkrá fárákáp. Aenko maok, arop ankwap yae-párák mwae yae yonkwae yak námp am arop ou mek yak.

⁷ Aenángo maok, lo yénkrá fárákáp konap arop fákáre ntia Farisi fákáre Jisas Sabat fek arop yae fwapi pap te mokopon nke mwar ritea sánánkar yépékrá tankápria, man kot mwanap mwae oupourouk. *

⁸ Tá Jisas am fárákapan ninik mek wae méritea am yae yonkwae yaknámp aropan sérrá, “Amo fárámprá kuk mapek fokopeyaka!” Aeránko maok, am arop fárámpea koropea fokopeyak.

⁹ Tá Jisas am fárákapan sérrá, “Ono yumwan turunk rae: Lo te Sabat fek nomwan ‘Apaenk’rá sénámpon? Ae te Sabat fek arop ankwapan yaewour mwanámp ni, ankwapan kwatae pap mwanámp nie? Ae te nomo aropan yaewourianánko yiki yak naenámp ni, porokwapá pap mwanámp nie?” *

¹⁰ Aeria am mek tankápnap aropan énoukourá akwapria am yae kwataeráp aropan sérrá, “Waráp yae kor ékékérae.” Aerá séránko maok, am arop wae takánko, maomp yae kor wae warko kwapwe kare.

¹¹ Tá am fárákámp am nkea, yonkwae pwarámp tokwaeria námoku kok sérarrá, “Jisasén te apae mokop mwanámpon?” *

*Jisas ‘Éntér-sámpramp arop éréképá yáarak nanamp’ ria nánkárápámp kar
Matyu 10:1-4; Mak 3:13-19*

¹² Am ke fek Jisas Kwarén kar toropwap naeria faonkwek akwap. Am kumuruk ponankor mao Kwarén kar toropwaprá yakámp te akwapea wakor.

¹³ Koumounek yámar aok nángo éréképá yáarak i konámp aropan ‘Koropenk’ ria wumwi. Aenángo, am fárákámp wae korop napo maok, náráp tére mwanap arop éntér-sámpramp fárákápea pwarará, mao am fárákapan ‘Aposel’ e * tokoprá kák.

¹⁴ Arop ankwapamp e te Saimon (Jisas man ankwap e tákápá ‘Pita’rá sér) ntia maomp nánaenámp Andru. Ankwap te Jems, tá maomp nánaenámp Jon. Ankwap te Filíp, ankwap te Bartolomyu,

¹⁵ ankwap te Matyu, ankwap te Tomas, ankwap te Alfiusomp táráp Jems, tá Saimon, Selot Pati † mekamp arop,

¹⁶ tá Jemsomp táráp Judas, tá Judas Iskariot, wakmwae Jisasén outiri naenámp arop. *

*Jisas kápa kare arop fwapokwaprá kákámp kar
Matyu 4:23-25*

¹⁷ Jisas faonkwek pwarará, maomp éréképá yáarak i konámp aropént pikia apár émpi fek náráp éréképá yáarak i konámp kápa kare aropént yakápapo, kápa kare arop distrik Judia mek, ntia taun Yerusalem mekamp koumteouráp arop, tá solwara fikamp taun Tair ntia Saidon mekamp arop fárákámpo kuri yakáp.

¹⁸ Am arop fárákámp te Jisasomp kar waria, tá Jisas náráp touwe fwapokwapanoria koropap. Tá kápa kare arop kwatae-aropao maomp pourou sokoro napo, Jisas am kwatae-arop yérépeanoria korop. Aenapo, Jisas am koropnap aropan ponankor fwapokwapimpono.

¹⁹ Jisasomp pourou meknám kárákáre akwapria arop ponankoramp touwe fwapokwaprá kák námpara, kápa kare koumteouráp arop párák Jisasomp pourouk pap mwaria maonámpok tukup napon. *

*Ém naenámp ntia warákár naenámp kar
Matyu 5:1-12*

²⁰ Jisas náráp éréképea yaráknám aropan énoukoupia sérrá, “Yumo ankank monap arop fárákámp, Kwaro yumwan ourour sánk naenámp. Am ourour te ará: Kwaro náráp firáp taokeyak námp te yirápono. *

²¹ Yumo yae-porokwenap arop, Kwaro yumwan ourour sánk naenámp. Am ourour te ará: Nánkár wakmwae yumo fwap fária yare mwarea napon.

Yumo arop oukoumwan éménkrá yakáp nap te, Kwaro yumwan ourour sánk naenámp. Am ourour te ará: Nánkár wakmwae yumo fwap amomoránk mwarea napon. *

* 6:7: Lu 14:1-5 * 6:9: Jo 7:23 * 6:11: Lu 11:53-54 * 6:13: ‘Aposel’rá sénap fek te Matyu 10:2 fekamp kar fi fek nkeae. † 6:15: ‘Selot Pati’ fek Mak 3:18 fekamp kar fi fek nkeae. * 6:16: Jo 6:70-71 * 6:19: Lu 8:46 * 6:20: Ais 66:2 * 6:21: Ais 61:3; Yé 7:16-17

²² Yumo Aropamp Tárápamp weaok tukup napo, yumwan arop nkea kokwarokrá yumwan younkwe sánkria yumwan wouroumprá, 'Yumo te kwatae mwaek paokopnap arop'rá sérar napo, Kwaro yumwan ourour sánk naenámpon.

²³ Am arop fárákap yumwan tak napo te, yumo fwapono warákárriaka yonkwae kárámp kip. Am te apaeria námpaná, yumo nopok sámp mwanap ankank tokwae te yámar mek tank námpon. Wokwaek maomp appeyaenápo kor profet fákáreran takiap táman napon. ✧

²⁴ Aeno yumo ankank kápaeráp arop, yumo te mér kip: Oukoumwan te yumo yonkwae kárámpnap kwapwe kare ankank wae sámp napon.

²⁵ Tá yumo arop oukoumwan fir tokwae fépérrá yare nap te, yumo te mér kip: Wakmwaek te yumo mwae touwe mwanapon. ✧

Tá yumo arop oukoumwan amomoránk nap te, yumo te mér kip: Wakmwaek te yumo éménkrá émti pik mwanapon.

²⁶ Tá kápae kare arop yiráp e sámpá sakap napo te, yumo am wa nap kwamp te mér kip: Wokwaek maomp appeyaenápo kuri kwekár sérar i konap profetomp eran kor takrá sámpá sakapiapon."

Yopornap aropan nouroup mwanap kar

Matyu 5:38-48

²⁷ Tá Jisaso ankwap kar yénkrá sérrá, "Yumo onomp kar wanap arop yumwan sér rae: Yumo te ankár yumwan yopornap aropan nouroup kip. Arop yumwan yopor napo te, yumo man yaewour kip.

²⁸ Tá arop yumwan sámpá yampourou napo te, nopok yumo man kwapwe kare kar sériaka, yaewour kip. Yumwan touwe sánk napo te, yumo 'Am fárákapana yaewourampo'rá Kwarén sér kip. ✧

²⁹ Tá arop ankwapao amwan wapra kor fek porokwap nángo te, warko ankwap mwaek wapra kor sámp-arákarrá, maonámp mwaek sánkampo. Tá aropao waráp saket worokwap naerianánko te, waráp siot méntér worokwapantánoria taokor kwapono.

³⁰ Tá arop ankwapao, námwan ankank sápa nángo te, ankár man sánkampo. Arop waráp ankank pwarokwap nángo te, 'Am ankank arákarrá sápa' ria kárákare fek séri kwapono.

³¹ Arop námwan yaewouranáponoria ninik i konapnámp taknámp, yumo kuri arop ankwapan tak kip.

³² Táte yumo arop yumwan warákár konap aropan warákár nap te, waeman nopok sámp nap wae támaono. Kwaromp firáp monap aropao kuri námwan warákár konap aropan nopok warákár konapono.

³³ Yumwan yaewour i konap aropan saráp yaewourap te, am fek waeman nopok sámp nap wae támaono. Kwaromp firáp monap aropao kuri tak i konapono.

³⁴ Tá yumo arop nopok kuri sápa naenámp ninikria ankank sánk nap te, waeman nopok sámp nap wae támaono. Tá Kwaromp firáp monap aropao kuri takrá ankank nonopok i konapono. ✧

³⁵ Ae konapara, yumo ankwap ninik sámpenke. Yumwan yopornap aropan nouroupria, man yaewour kip. Yumo ankár ankank monap aropan ankank nénkria, nopok kuri sápa naenámporia niniki kwapono. Yumo am tak nap te, nánkár wakmwaek ankank tokwae sámpria, narekamp Kwar Tokwaeramp tárápu yakápu mwanapon. Mao te námwan 'Aesio'rá sér monap aropan aropompria, kwatae ninikráp aropan kuri aropomp i konámpon.

³⁶ Yiráp Naropwaro ponankor aropan yonkwae touwe konámpnámp taknámp, yumo kuri am fárákapana yonkwae touwe kip." ✧

'Yumo arop ankwapan koti kwapono'rá sénámp kar

Matyu 7:1-5

³⁷ Tá Jisaso ankwap kar arakrá sér, "Yumo te arop ankwapao kwatae ninik námpan yurukupia 'Mao te kwatae námp' ria wouroumprá séri kwapono. Nopok Kwaro yumwan kuri yurukupia 'Kwatae nap'rá sénaeane. Tá yumo arop kwatae ninik námpan yumo man, yaomwi mek pik nanaponoria far-pwar kwapono. Yumo tak napo te, Kwaro yumwan kor yaomwi mek far-pwar naeane. Yumo yumwan kwatae nap arop ankwap fárákapamp kwatae ninik wampwenoria pwar napo maok, nopok Kwaro yiráp kwatae ninik tirá épér naenámpon. ✧

³⁸ Tá yumo ankwap aropan ankár ankank nénk napo, nopok yumwan kor Kwaro ankank nénk naenámpon. Mao nopok kámákkarrá kápae kare nénkria top-pwarámpea panánkarrá warko top kare fek tankrá top koupouriaka kwarákár námp yumwan nénk naenámpon. Yumo arop mokohe puri fek nénk nap te, Kwaro nopok yumwan take pourouráp nénk naenámpon." ✧

✧ 6:23: Jo 16:2; 1 Pi 4:14 ✧ 6:25: Jer 1:5-6 ✧ 6:28: 1 Pi 3:9 ✧ 6:34: Lu 14:12-14 ✧ 6:36: Kis 34:6-7; Ef 4:32

✧ 6:37: Jer 2:13 ✧ 6:38: Snd 19:17

³⁹ Aera séria pwarará maok, Jisaso arop fárakapan wounáp kar ankwapan kor farákáp: “Ae te yi néneráp arop te arop ankwap yi nénenámpan fwap mwae kup yénképrá akwap naenámp nie? Mono. Takria te am yawor énénkér me mek pik nenepe.

⁴⁰ Tá oukoumwan skulnám arop te maomp tisan kámákár akwap mo i konámpono. Nánkáráp skulia pwatea maok, táte wae maomp tisa niamp take popwar yak konámpon.”
✧

⁴¹ Táte Jisas wounáp kar ankwap arakrá sér: “Amo apaeritea waráp ankwapwarápomp yi mek tiri kánanke tank nám táman énoukoupria amokuráp yi mek tanknám yao kárakére tokwae nke mo rape?”

⁴² Amo mokopia waráp ankwapnápén sérrá, ‘Onomp nouroup o! Ono waráp yi mek tiri kánanke tank nám sámp-sinae’rá sénapan maok, amokuráp yi mek yao kárakére tokwae tank nám te nke mo rape? Amo tak nap te, yiráp kar te yiráp niniként ankár pourouráp mono! Manmékir te amokuráp yi mek amp yao kárakére tokwae tank nám am sámpea sitea maok, amo fwap énoukoup karia waráp nouroupomp yi mek amp tiri kánanke sámp-sinanapon.”

*‘Kwatae yao te ki kwatae tank nám’rá sénámp kar
Matyu 7:16-20; 12:33-35*

⁴³ Jisas warko wounáp kar ankwap arakrá sér, “Kwapwe kare yao te kwatae yao ki tank mo i konámpono. Tá taknám kwatae yao te kwapwe kare yao ki tank mo i konámpon.

⁴⁴ Arop am yao ki tank nám táman wuri nkea maok, aráte am yao fekamponorá ninik i konapon. Arop kwantaeki kánánkapea fár mwaria te, wiráp paok aopwe fekamp tukupá kánánkapea fár mo i konapon. Tá wain ki te yao pwae mekamp wiráp yao yowe fek tank mo i konámpono.

⁴⁵ Táte taknám kwapwe kare arop te maomp ninik mek kápae kare kwapwe kare ninik mwari yak námpara, maomp táp meknám kor kwapwe kare kare ninik fekamp karan saráp sér i konámpon. Aeno kwataenámp arop te maomp ninik mek kápae kare kwatae ninik mwari yak námpara, am fekamp kar kwataeran saráp sérar i konámpon. Apae ninik maomp ninik mek top koupouri yak nám te, am táman top korao érik sér i konámpono.” ✧

*Nap ti konap wounáp kar
Matyu 7:24-27*

⁴⁶ Jisas sérrá, “Yumo apaerá onan ‘Tokwae Kar! Tokwae Kar!’rá sénapao, yumo onomp karwaok mo rape?” ✧

⁴⁷ Táte arop ankáránkamp ononampok koropea onomp kar wawia mántwaok nám te, maonám táman yumo nkea ninikenkia yénkép nanampon.

⁴⁸ Am aropamp ninik te ninik kwapweráp arop ankwapao nap ti naerianám niampon. Manénkir te apár me yokoroprá pikia mek karaok oumpwar sirarea oumpwar fi mek yumwi épéria fampea kárakére pwate nángo, nap am fek yak. Aenángo, wakmwae warákam nám fek ént ntenk tokwae koropria nap tuk-sinaerianánko, nap fwap tukur mo, kárakére yak konámpon. Am te apaeritea námpanápe, am aropao nap kwapwe kare ti tenámpara námpon.

⁴⁹ Aeno arop onomp kar wawia mántwaok mo nám te, arop ankwap ninik kwapwe mo námpao, nap ti naerianám niampon. Mao oumpwar fi mek te yumwi fémpér mo yakrá, kwar mwar fémpéri tenánko, wakmwae warákam nángo éntenk tokwae koropria am nap tuk-sinánko, nap panánkár nángo, kwatae akwap konám niampono.”

7

Jisas ami keptenomp tére arop fwapi papám kar

¹ Jisas koumteouráp aropan am kar farákápea pwarará maok, akwapea Kaperneam mek.

² Aenko maok, Rom fi mekamp kepten 100 soldia éréképá yak nám, mao náráp tére arop ankáránkamp man táman warákár konámpao maok, mao touwe tokwae sámpea waeman sumpwi naenámp niamp pourou.

³ Aenángo maok, kepten Jisas yakám kar wawia, mao Juda fi taokeyakáp konap arop Jisasnámok tirá kérépria sérrá, “Yumo tukupea Jisasén sénapo, koropea náráp tére arop fwapi papano.”

⁴ Aeránko maok, wae tukupea Jisasnámokria maok, man aropomp naenámp kar fek sérrá, “Am arop te kwapwe kare aropono. Amo fwap man yaewour nanap pwi námpono.

⁵ Mao te Juda fi nomwan warákárriaka yaewour i konámpono. Mao námoku yinomp lotu nap ti námpon.”

⁶ Tá wae Jisas am fárakapént akwap. Akwapea wonae fik keptenomp nap-topokánko maok, am kepteno náráp arop ankwap fárakap tirá kérépánko koropea Jisasén sérrá,

“Tokwae Kar e! Mokop korop nanapanáp, wampweno. Aeria apae ono kwapwe kare aropao nanko, onomp nap mek korop nanapanápe.

⁷ Táte ono kuri kwapwe kare aropao amwan kuri koropá nke nanampanápe. Amo kar fek saráp sénapo, onomp tére arop wae touwe fwap naenampon.

⁸ Am te apae riteanápe, ono kuri onan tére sáp konámp aropamp yae ankore mek yak konampono. Táte ono kuri onomp soldia onomp yae ankore mek yakáp napara, tá ono ankwapan ‘Amo akwapae’rá sénanko te, mao akwap námpon. Tá ono ankwapan ‘Amo koropae’rá sénanko te, mao korop námpon. Tá onomp tére aropan sérrá, ‘Amo ará térae’rá nanko te, mao takrá tére konámpon.”

⁹ Aerá sénánko Jisas am kar wawia mao am aropan ninik tokwaea sámp-arákarrá kápae kare kounteouráp arop maomp wakmwaek korop napan sérrá, “Ono yumwan sénampon: Ono Israel fi mek te mámake Kwarén mér kárákarenámp arop nke moi nampono.”

¹⁰ Táte am arop fárákap kepteno tirá kérépánko, koropap arop wae nap mek ti-arári tukupea nkeapo maok, keptenomp tére arop maomp touwe wae fwap. ✧

Jisas Nain mekamp sumpwinámp tár-ménki kéménkia papnámp kar

¹¹ Takia pwarará, warko wakmwaek Jisas taun Nain mek akwap. Aenánko mao éréképá yáarak i konámp arop fárákap, táte kápae kare kounteouráp arop makia Jisasént tukup.

¹² Jisas akwapea taun ménki tokwae fek nánko maok, arop tár-ménki sumpwi námp sunkwiar mek papea sámpá korop. Aenapo am sumpwinámp aropamp éntupwar te táráp ankwap sámp mono, am ankáránkamp támao mwar, táte maomp poumaropao kuri wae sumpwi te. Tá am taun mekamp kounteouráp aropao kuri am yupunt korop.

¹³ Aenapo maok, Tokwae Karao am yupu nkea man aropomp tokwaeeria am yupuan sérrá, “Amo émi kwapono.”

¹⁴ Aerá séria maok, Jisas námoku wonae fik akwapea arop ampnámp sunkwiar fek yae pap nánko, am arop sámpnap arop am fek fokouri yakáp. Aenapo Jisaso sérrá, “Arop tár-ménki, ono amwan sénampono: Amo fárámpae.”

¹⁵ Aenánko maok, am arop sumpwi yak námp te wae fárámpea tankrá kar sénánko maok, Jisas am arop wae náráp éntupwarént pwar. ✧

¹⁶ Aenánko maok, kounteouráp arop ponankor apáp tirínkria Kwaromp e sakapria sérrá, “Profet tokwae kar ankáránk wae nomp amore mek korop námpono.” Aeria maok, warko am fárákapao sérrá, “Kwaro náráp kounteouráp arop yaewour nanampria wae korop námpono.” ✧

¹⁷ Aeria maok, arop fárákap Judia mekamp némpouk mwaek, tá kápae kare némpouk mwaek paokoprá Jisas am térenámp kar farákáp napon.

Jono éréképá yáarak i konámp arop yawor Jisasnámpok akwapep kar

Matyu 11:1-19

¹⁸ Aenapo maok, Jono éréképá yáarak i konámp aropao am kar wawia Jonén sér. Aenapo, Jon éréképá yáarak i konámp arop anánkaopwe wumwiria

¹⁹ Jisasnámpok tirá kérépria maok sérrá, “Arakrá turunk kipo: ‘Amo te am korop naenampra yépeknámp arop támao ni, yino nánkár ankwap yépek mwanámp nie?’”

²⁰ Aeránko am arop yawor wae akwapea Jisasnámpokria man sérrá, “Yinan arop ént mek nér i konámp Jono tirá kérép nánko, amonapok korop nempono. Mao te arakrá séri námpon: ‘Amo te yino korop naenampra yépeknámp arop támao ni, yino nánkár ankwap yépek mwanámp nie?’”

²¹ Am ke fek te Jisas kápae kare kounteouráp aropamp nkwaekwe make touwe fwaprá kák, tá kápae kare kwatae-arop pouroukamp yéréperá kérép, tá kápae kare yi néneráp aropamp yi fwaprá kákámpono.

²² Ae námp fek Jisas am arop yaworan nopok kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yumo akwapea Jonén kápae kare ankank yumo nkeria wawi nep táman farákáp kipo. Yi néneráp arop fárákap warko fwap nke, tá pu kor kwataeráp arop warko ferámpea paokop. Lepranap aropamp pourou yipi warko yiki kwapwe napon. Táte woupwi kéri yaknámp arop warko fwap woupwi wa napon. Tá sumpwinap arop warko ferámp napon. Ankank moráp arop fárákap Kwaromp Kwapwe Kare Kar wa napon. ✧

²³ Arop onan mér námpao, maomp mér kwatae akwap mo námp te, mao fwap warákarrá yak naenampon.”

²⁴ Tá am arop yawor Jonén kar sámpá akwap nep wae akwap tenepo maok, Jisas kounteouráp aropan Jon yaráknámp kar farákápria sérrá, “Yumo wokwaek kwar saráp mek tukupap te, apae ankank nke mwaria tukupapon? Ae te yumo ouwirao nárakapá nár-pwatenámp kaeak nke mwaria tukupap nie? Mono.

²⁵ Yumo apae ankank tukupá nkeapon? Ae te arop ankárankamp waempyam kwapwe kare yirimpea yak námpan nke mwaria tukupap nie? Táte mono. Kápae kare arop waempyam kwapwe yiriria pourou yipi fek saráp ankank tinap arop kingomp nap mek tankáp i konapon.

²⁶ Aeno yumo te mokope ankankan tukupá nkeapon? Yumo te profet ankárankan tukupá nkeap nie? Táte yeno. Ono yumwan sénampon: Mao te profetao maok, ponankor ankwap profetén kámákár akwapnámpon arop tokwaeno.

²⁷ Am arop táman Kwaro náráp Buk fek ono tére namp máman méntér wounáprá sérrá, 'Yumo wawenke!

Ono arop sámp-kérép nanko, onomp kar sámpéa manmékir amwan mekia akwaprá mao waráp mwae kup yororá akwap naenámpon.' *

²⁸ Ono yumwan sénampon: Jon te apárokamp ponankor aropan kámákár akwap námpan maok, arop Kwaromp fi mek kánanke kare yak námpon te Jonén kámákár akwap námpon."

²⁹ Tá kounteuráp arop ntiá takis sámp konap aropao kuri am kar wawia sérrá, "Karenó! Kwaromp ninik te yae-párakono." Am takrá sénap arop fárákáap te Jonomp yaek ént mek nériapao sénapon.

³⁰ Táte Farisi fákáre ntiá lo mérnáap arop fákáre te Kwaro kwapwe kare mwae kup yénkép námpan younkwe sinap te, Jonomp yaek ént mek nér moi napara napon. *

³¹ Tá Jisaso sérrá, "Mámá ke fekamp kounteuráp arop te mokope pourouráp aropono?"

³² Am fárákáap te némpouk tankáprá sokwaknap tárápu niampon. Tárápu kánanke-tárápuo némpouk amore mek tankáprá sokwaknap tárápuan arakrá wumwi,

'Yino sére porokwap nángo, yumo apaerá tár sámp mo rape?"

Tá yino yonkwae touwe mwanap tár sámp nángo yumo apaerá ém mo rape?"

³³ Ae konapnámpon taknámpon arop ént mek nér i konámpon Jon mao koropea pan ntiaka wain ént fár mo nángo, yumo am táman warákár moria sérrá, 'Kwatae-arop maomp pourouk woukoupeyak námpon'rá sériapao.

³⁴ Aenap támao, oukounwan kor Aropamp Táráp koropea, pan ntiaka wain ént fánánko, yumo am táman kor warákár moria sérrá, 'Nkenk! Mao te firráp wain ént kápae fári konámpon aropono. Mao te takis sámp konap arop ntiá kwatae ninikráp arop fárákáapamp nouroupono.' Aerá sér i konapon. *

³⁵ Aeno arop Kwaromp yonkwae kour sámp nap te, maomp paokop te nomwan yénképrá am yonkwae kour te kare karonó." Jisas arakrá farákáapámpon.

Kwatae ninikráp yupu ankárankampao Jisasomp puk wel kwarákarámp kar

³⁶ Ankwap fek, arop Farisi ankwapao Jisasén 'Námont koropea fir fárae' ria wumwi nángo, Jisas akwapea am Farisimp nap mek fár mwaria tank.

³⁷ Aenánko maok, kokopori i konámpon yupu ankárankamp am taun mek yak námpon 'Jisas Farisimp nap mek koropá faran'rá sérap kar wa. Aeria maok, am yupu yumwi kwapwe fek yoroinap botol sanda sámpéa korop.

³⁸ Mao koropea Jisasomp younkwek puyar mwae wonae fik fokopeyakrá, émrá yak. Aenánko, Jisasomp puk émti pik. Aenánko, námoku náráp me pwae sámpéa am fek torokorra aop mukur i konap niampria Jisasomp puk takria am sanda kwarákarámpono.

³⁹ Takánko maok, am Farisi Jisasén koropaerá wumwi rimp támao am táman nkea, arakrá ninik, "Táte mámá arop profet kareao námpon kwamp te, mámá yupu maomp puk sanda kwarákar námpon nkea, mao i konámpon ankank wae méria, am yupu te kwatae ninikráp yupunoria mér naeria námpon."

⁴⁰ Farisi takrá ninik nángo maok, Jisas maomp ninikan pwarokwaprá sérrá, "Saimon, ono amwan ankwap kar sénae." Aeránko nopok Saimono sérrá, "Tisa, amo sénaenap kar sérae."

⁴¹ Táte Jisaso wounáprá arakrá sér, "Arop yawor akwapea, arop ankwapan turunk nepo, ankwapan K100 sánk, ankwapan K10 sánk,

⁴² Maki tenánko, wakmwae am arop yawor nopok sánk nenep pourou mo nángo te, am mani sánknámpon aropao wampwenori pwar. Aenánko te am arop yawor te wa mani sánknámpon aropan warákár tokwae námpono?"

⁴³ Táte Saimono nopok kar pwarokwaprá sérrá, "Ono nik namp te, mani tokwae sámp námpono, nopok sánk monámpon aropao námpono." Táte Jisas sérrá, "Waráp kar te yae-párák támaono."

⁴⁴ Aeria maok, am yupu yaknámp mwaeek sámp-arákarrá, Saimonén yéncéprá sérrá, “Amo mámá yupu mapek nkeae. Ono waráp nap mek korop namp te, amo waráp tére konap aropan sénapo, onomp pu yárár moi námpono. Aeno mámá yupu mao náráp émti ti fek onomp pu kor yárária, náráp me pwae fek féki torokor námpono. ✧

⁴⁵ Arop nap mek korop napo, aop mukur i konap te amo onan tak moi naponono. Aeno mámá yupu te ono oukounwan nap mek korop namp feknámpia koropea oukounwan onomp puk aop mukur i konapnámp tak námpono.

⁴⁶ Amo te onomp me korok wel kwarákár mo napo maok, mámá yupu te onomp puk sanda kwarokor námpono.

⁴⁷ Aenámpantá, ono amwan sér rae: Mao te kápae kare kwatae ninikianánko, ono maomp kwatae ninik tirá épéri nampara, mao onan warákár tokwae námpon. Aeno arop kwatae ninik ankwap yininkianánko, Kwaro maomp kwatae ninik tirá épérianámp te, maomp warákár te kánankeno.”

⁴⁸ Aerá séria pwarará, Jisaso am yupuan sérrá, “Ono waráp kwatae ninik wae tirá épéri pwar nampono.”

⁴⁹ Aerá séránko maok, táte am énéki tankáprá fépérnap aropao námoku kok arakrá sérar, “Mámá arop máte wa námp kwamp, nkwakwe make téreria kwatae ninikan kor tirá épér námpono?”

⁵⁰ Táte Jisaso am yupuran sérrá, “Waráp onan mérnáp támao amwan fwapi pap námpono. Amo am mér napara, akwapea yonkwae porokwe fek yakampo.” ✧

8

Koumteou ankwap fárákap Jisasomp wakmwaeek paokopiap kar

¹ Tá wakmwaeek ankwap fek Jisas némp-némp yárakrá, Kwaromp firáp yakáp mwanap Kwapwe Kare Kar koumteouráp aropan fárákáprá yárak nánko, mao éréképá yárak i konámp éntér-sámpramp arop énéki paokop.

² Tá koumteou ankwap fárákap wokwaeek kwatae-arop pouroukamp yéréperá kérépria maomp touwe fwaprá kákámp, am fárákapao kuri Jisasént énéki tukup. Ankwap te, taun Makdala mekamp Maria wokwaeek Jisaso fákánek kwatae-arop maomp pouroukamp tirá épérimp,

³ Tá King Herotomp nap taokeyak konámp arop Kusamp yupu Joana, tá Susana, tá kápae kare ankwap koumteou kor méntér tukup. Tá am koumteou fárákap te Jisas ntia mao éréképea yárak i konámp arop fárákapan námokuráp ankank fek yaewour mwaria mént paokopiapon. ✧

Arop yopwar mek ankankou yoronámp wounáp kar

Matyu 13:1-9; Mak 4:1-9

⁴ Ankwap ke fek ponankor taun mekmwaeekamp kápae kare arop koropea Jisasomp wonae fik koupoukour napo, mao am fárákapan wounáp kar arakrá fárákáp:

⁵ “Arop ankwap akwapea yopwar mek ankankou yoro. Mao ankankou yirirrá yak nánko maok, ankankou ankwapmwaeek te mwae kupuk piká tankáp nánko, aropao pumpurékamprá tukup napo, antao koropá fánámpono.

⁶ Tá ankankou ankwap yumwi kor námp fek piká tankáprá térér námpao maok, ént féki mo nánko, am ankankou ponankor yárákáre námpon.

⁷ Tá ankankou ankwap wiráp paok wi ou mek pikia tankápria térér námpao maok, wiráp paok méntéria am támao oupoupourámpon.

⁸ Táte ankankou ankwapmwaeek kwar kwapwe mek piká tankáp námp te fwap péreaka pokea yánk kápae kare tankria, 100-100rá tankáp i konámpon.”

Jisas aerá séri pwarará maok, am fárákapan sérrá, “Arop woupwiráp te ankár am kar wa kuno.”

Jisaso wounáp kar sér i konámp ninik

Matyu 13:10-18; Mak 4:10-20

⁹ Takrá séria pwar nánko, mao éréképá yárak i konámp arop fárákapao wounáp fi kor mér mwaria Jisasén turunk.

¹⁰ Aenapo, nopok Jisaso sérrá, “Am Kwaromp firáp yakáp mwanap kar mek wouroumpéyak námp te Kwaro námoku yumwan wae yéncép námpono. Aeno arop ankwap fárákapao maok wounáp karan saráp wa naponono. Aenapara, mao te yiran nke napao maok, am ankank te wuri nke mo mwanapon. Tá arop fárákap kar wa napao maok, fi kor mér mo mwarea napon.” ✧

*Ankankou yirir nap wounáp kar fi kor**Matyu 13:18-23*

¹¹ Jisaso warko arakrá sér: “Am wounáp kar fi kor te ará: Am ankankou te Kwaromp karono.” ✱

¹² ‘Ankankou ankwapmwaek mwae kupuk piká tankáp nâmp’rá sênâmp te, arop kar wa napan maok, wakmwaek Satan te, am arop fârákap Kwarén mér napo, mao am arop fârákap éréképantánoria koropea arop ninik mekâmp kar pouroukouprá épér i konâmpôn.

¹³ ‘Ankankou ankwapmwaek yumwi kor fek piká tankáp nâmp’rá sênâmp te, táte arop kar wawia sámpea warákár napao maok, arák kwar mek pik mono. Kánanke kwarok ke fek saráp Kwarén méria, nkwakwe make ankank korop nánko, ti-arári tukup napon.

¹⁴ Táte ‘Ankankou ankwapmwaek wiráp paok ou mek piká tankáp nâmp’rá sênâmp te, arop kar wawia tukup napao maok, ninik tokwaerá apárokâmp maniráp ankank sámprá apárokâmp ankankan warákárnap ninikao tokwae karia oupoupouránko, yao ki tank nâmp niamp pourou mo mwanapon.” ✱

¹⁵ Aeno ‘Am ankankou kwar kwapwe mek pikia tankáp nâmp’rá sênâmp te, arop kar wawia, niki-samp napon. Am fârákapamp ninik yae-párák kareria kwapwe kare nánko, kárákáre yakáp napo, maomp ninik mek te yopwar mekâmp firaok kare yak nâmp niampi yak naenámpôn.” ✱

*Lam pounkouroupea pap konap wounáp kar**Mak 4:21-25*

¹⁶ Jisaso warko ankwap wounáp kar arakrá sér, “Arop lam pounkouroupea nap te tap woukwapá pap, tá kákánar ankore mek pap mo i konapono. Ankár narek kákánar fek páte napo, am nap mek youmpnap arop fârákapao am wae nke mwanapono.

¹⁷ Am wae yokor nánko te, kápaé kare ankank mek wouri yakáp nâmp te nánkár wakmwaek érik korop naenámpôn. Tá kápaé kare ankank aropao mek oupoupouria kák tenap te, nánkár wakmwaek am ankank érik fârákár nánko, arop fârákapao wae nkeá mér mwanapon.

¹⁸ Yumo Kwaromp kar wa nap te fwapia mér karrá wa kip. Arop Kwaromp kar kárákáre fek niki-samp nánko te, Kwaro man ankwap ninik kwapwe méntér tapokwap naenámpôn. Aeno tá arop kar wawia niki-samp nampan mpwe nâmpao mo nâmp te, Kwaro am ninik kánankeran maomp yaekâmp pwarokwap naerâmpôn.” ✱

*Jisasomp éntupwar ntiaka nánaeounáp koropap kar**Matyu 12:46-50; Mak 3:31-35*

¹⁹ Jisaso takrá kar fârákápâmp ke fek maomp éntupwar ntiá nánaeounáp man nke mwaria korop napao maok, kápaé kare kounteouráp arop Jisasomp wonae fik koupoukarea yakáp napo, mao Jisasomp wonae fik tukup mwanap pourou mo.

²⁰ Aenapo maok, arop ankwap fârákapao Jisasén sérrá, “Waráp éntupwar ntiá nánaeounáp amwan nke mwaria koropea ek yakáp nape.”

²¹ Táte Jisas am fârákapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Kounteouráp arop fârákap Kwaromp kar wawia ampaok nap támao maok, onomp éntupwar ntiá onomp nánaeounápono.” ✱

*Jisas owi tokwae taok-pwararimp kar**Matyu 8:23-27; Mak 4:35-41*

²² Ankwap ke fek, Jisaso náráp éréképá yárák i konâmp arop fârákapént bot mek kounkouria sérrá, “Nomo ént aokore tokwae tápampea nkwanwae fik tukup mwaro.” Aeria maok, wae ént pirékarrá tukup napo,

²³ bot wae ént kuk akwap nánko, Jisas te ampi yak. Aenángo maok, am ént aokore mek owi tokwae koropria ént surukup tokwaeria, bot mek ént koupour nánko, am arop fârákap ént mek pik mwanap niamp pourouráp.

²⁴ Aenángo maok, am fârákapao tukupea Jisasén kéménkia sérrá, “Arop Tokwae, Arop Tokwae! Nomo oukoumwan ént mek pik mwanâmp niampânel!” Aeapo Jisaso fârámpéa fokopeyákrá am ouwiran taokoránko, owi ntiá ént tokwae anakop nâmp wae pwarareaka, ént onk wae pwar.

²⁵ Aenángo maok, Jisas námoku éréképá yárák i konâmp arop fârákapan turunkrá, “Yiráp onan mér nap te maok yak nâmpôn?” Aeránko, am fârákap te apápria ninik tokwaeria maok, námoku támao sérarrá, “Mámá arop máte waweane? Mao owi ntiá éntan sênángo, ankár mao sênámpaok nâmp ta!” ✱

✱ 8:11: 1 Pi 1:23 ✱ 8:14: Lu 18:18,22-24 ✱ 8:15: Jo 6:28-29 ✱ 8:18: Mt 25:20-29 ✱ 8:21: Lu 11:27-28; Jo 1:11-13 ✱ 8:25: Mk 9:20-24

Jisaso arop ankwapamp pouroukamp kwatae-aropan yéréperá kérépámp kar

Matyu 8:28-34; Mak 5:1-20

²⁶ Am fárákap apár Galili pwarará warko bot mek ént pirékarrá tukupea nkwanwae fik apár Gerasa mek korop.

²⁷⁻²⁹ Jisas bot pwarará apárok kirékaprá pok nánko, am némpoukamp arop ankwap ankárank maonámpok korop. Kápae kare por kwatae-arop fákáreráo maomp pourouk woukouri yakáprá man fákápe fákeyaká napo, arop kápae kare por man poukeyakáprá sen fek yarokwap ko paprá yae-souwe fákápapá paprá. Mak napo kuri, am te ankár fápákárápi ko sirarrá akwap konámp. Ankár wokwaek karia koropea oukoumwan námp te, waempyam kámp mono. Pourou mwar yakrá, nap mek amp mono. Ankár am kwatae-arop támao man sámpea arop yak mo apár mek yérépe napo, arop kák konap apár me kwar yu fi mwaek yarak i konámp.

Mao Jisasén nkeria fépéna waeria, Jisasomp puk wonae fik kwaráp torokompria tékén wumwia waeria sérrá, “Jisas, narekam Kwar Tokwae Karamp Táráp e! Amo onan apae nanape? Ono amwan kárákáre fek sér rae: Amo onan touwe kwatae sámp kwapono.” Am te apaeria námpanápe, Jisaso am kwatae-aropan ‘Érik mankae!’ rá yopor. ✧

³⁰ Jisaso man turunkrá, “Waráp e te apaeno?” Tá mao sérrá, “Onomp e te ‘Ami’ no.” Am e sénámp fi te kápae kare kwatae-arop fárákap maomp pourou mek woukouri yaká papara, takrá sénámp.

³¹ Aeria maok, am kwatae-arop fákáreráo náráp pourouantá yonkwae touwe tokwaeria Jisasén tékén sérrá, “Amo yinan nánkárap touwe sámp mwanámp me tokwae éri mek yéréperá kérép kwapon.”

³² Aerá sérapo, kou kápae kare wonae fik faonkwe yipiri fek fépérrá yaká. Aenapo maok, am kwatae-arop fárákapao Jisasén aropomp naenámp kar fek tékén sérrá, “Yinan te kouramp pourou mek tirá kérépae!” Aerapo maok, Jisas wae, ampaok tukupenkria pwar.

³³ Aenko maok, am kwatae-arop fárákap am arop pwarará tukupea kouamp pourou mek woukourap, am kou kápae kare te épépérepia pirikimpria fákáre tokwae mek ént aokore mek pikrinkria ént fépérrá nékér popwarámpria surumpwi yaká.

³⁴ Tá kou wun i konap arop fárákap am táman nkea pirikimpá tukupea, taun mekamp kounteouráp aropan am karan farákáprá sériaka, am mwaek kirikiri kouráp sipsipráp wunnap arop fárákapan am kar farákáprá sérar.

³⁵ Kounteouráp arop am kar wawia tukupea ankank nke mwaria Jisasnámpok tukup. Mao tukupea nke napo maok, am kwatae-arop noumpoukoupá yaknámp aropan nke napo, kwatae-arop fákáre wae man pwar-tukup tenapo, mao ninik fwapnae sámpea waempyam yirimpea Jisasomp pu páte yak námp fek wonae fik tank. Aenángo, am kounteouráp arop am táman nkea apáp tirink.

³⁶ Jisaso am kwatae-arop yaknámp ráp aropan fwapi pap námp nkenap arop fákáre am koropnap arop fárákapan farákáprá sér.

³⁷ Apár Gerasa mekmwaekamp arop ponankor Jisasomp kárákáre tokwae nkea apáp tirinkria, Jisasén sérrá, “Amo wae yinan pwarará akwapae!” Aerapo maok, Jisas wae éréképá yarak i konámp arop fárákapént bot mek korokwapea wae arári tukup mwaria.

³⁸⁻³⁹ Aenapan maok, am arop kwatae-arop fárákap wae woropá tukup tenap mao Jisasén kárákáre fek sérrá, “Ono te ankár amont akwap nae kar nampono.” Aeránko maok, tá nopok Jisas man sérrá, ‘Mono. Amoku waráp némpouk arákarrá akwapea Kwaro amwan yaewourinámp kar waráp némpoukcamp aropan farákápe’rá séria sámp-kérépámp. Aenko maok, am arop akwapea am némpoukcamp ponankor kounteouráp aropan Jisas námwani námp farákáprá sérimpon.

Jairusomp yupu-táráp ntia touwenámp yupuamp kar

Matyu 9:18-26; Mak 5:21-43

⁴⁰ Mamwaek fikamp kápae kare kounteouráp arop Jisasén yépékrá yaká napo, Jisas wae mao éréképá yaraknámp aropént bot mekia arári korop napo, am kounteouráp arop mao korop napan warákáránkrá yaká.

⁴¹ Aenapo maok, tá arop ankwap maomp e te Jairus, mao te lotu nap taokeyak konámp arop, mao koropea Jisasomp wonae fik pu pumpuri yak námp fek kwaráp torokompria woukoupria, námwan aropompae karría arakrá sér, “Amo onomp nap mek koropae.”

⁴² Am taknámp fi te ará: Mao te táráp ankwap sámp mono, am yupu-táráp ankárankamp támao mwar, maomp yopwar te éntér-sámpramp yopwar niamp arakenámpao, mao wae sumpwi naeria wae nánko námpono.

Táte Jisas wae ampok akwap naeria akwap nánko, arop ou kápae kare man ikarea tukup.

⁴³ Tá am ou mek yupu ankarankamp yak námp, mao te e furuk pik námp ankar taki yakrá akwapea éntér-sámpramp yopwar. Ae námp kwamp maok, námwan fwapi pap mwanapan mpwerá kápae kare mani sínámpan maok, dokta fárákap man fwapi pap mwanap pourou mono.

⁴⁴ Am taknámp yupu koropea Jisasomp wonae fik younkwe mwaeknámp Jisasomp waempyam fu fek yae pap nángo, maomp e furuk piknámp am wae koupour kar pwar.

⁴⁵ Tak nángo, Jisas turunkrá, 'Onomp pourouk yae pap námp te wawean?' ránko, arop ponankor sérarrá, "Ono te mono." Táte Pita sérrá, "Arop Tokwae, arop ou tokwae kar amwan ikarea kimpá yakáprá waráp pourouk touroupoukour naponó."

⁴⁶ Táte Jisas sérrá, "Arop ankwap onomp pourouk yae pap námpono. Ono wae mér, onomp kárakáre ankwapmwaek maonámpok akwap námpón." ✧

⁴⁷ Aeránko am yupu wae méria, ami námp te mek wouroump naenámp pourou mo námpantá maok, mao kour me woukoupria koropea Jisasomp wonae fik apárok kwaráp torokomprá koumteouráp aropao nke nap fek Jisasomp pourouk yae papnámp fi kare séria, tá 'Onomp touwe te oukoumwan waeman koupour pwar námpón'rá sénámpón.

⁴⁸ Aeránko, Jisas am yupuan sérrá, "Táráp e! Amo onan mér nap támao amwan fwapi pap námpono. Amo akwapea yonkwae kakére fek yakampo."

⁴⁹ Jisas oukoumwan am kar sérrá yak nángo, arop ankwap Jairusomp nap meknámp koropea man sérrá, "Waráp táráp te wae sumpwi tankáne. Tisan youpoukwap tére tokwae sánk kwapono, wampweno."

⁵⁰ Aerámpan maok, Jisas am kar wawia Jairusén sérrá, "Amo apápi kwapono. Amo ankar Kwaren mérampo. Waráp táráp te warko fwap naenámpón."

⁵¹ Tá Jisas wae akwapea Jairusomp nap mekia maok, koumteouráp arop fárákapán 'Táráp sumpwi tanknámp nap aokore mek yink kwapono' ria taokor. Aea maok, Jisas námoku mwar Pita, Jon, Jems, am tárápamp éntupwar naropwar, makia man mwar éréképea am nap aokore mek yink mwarea.

⁵² Aenapo maok, kápae kare arop am tárápantá yonkwae touwerá éménkrá yakáp napo, Jisaso am fárákapán sérrá, "Yumo éménki kwapono. Mao te sumpwi mono, párák amp námpono."

⁵³ Aeránko, arop fárákapao am kar wawia amomoránk. Am tak nap te, wae sumpwi tenámpnonoria.

⁵⁴ Aenapo maok, Jisas wae youmpea am yupu-tárápamp yaek sámpea kéménkrá arakrá sér, "Táráp e! Amo fárámpae!"

⁵⁵ Aeránko, am tárápamp waemp arákarrá koropá noumpoukoup nángo, am táráp koupour kar fárámp. Aenánko, Jisaso éntupwar naropwarén sérrá, "Man fir sánkenke."

⁵⁶ Tá am tárápamp éntupwar naropwar te am nkea kour me woukoup tokwae nepo maok, Jisas am anánkwapan kar kárakáre fek sérrá, "Mámáninamp ankank mámáte arop ankwapan séri kepono." ✧

9

Jisaso mao éréképá yaráknámp éntér-sámpramp aropan aposel tére nénkámp kar

¹ Ankwap ke fek Jisas náráp éréképá yarak i konámp éntér-sámpramp arop fárákapán wumwia koupoukarea fákeyakrá man tére mwanap arop yororoia kák. Aeria maok, kwatae-arop yéréperá kérépria touwenap arop fwapokwaprá kák mwanap kárakáre nénk.

² Aeria Jisas am fárákapán, 'Kwaro náráp firáp taokeyaknámp kar tukupá farákápria, touwenap arop fwapokwaprá kákrá,

³ Makenk' ria tirá kérép naeria sérrá, "Yumo paokopria ankank mént ti-paokop i konap te taki kwapono. Am ankank te ará: Mear yaopwae, yam, fir, mani, siot ankwap. Aráte ti-tukup kwapono.

⁴ Yumo tukupea ankwap taun mek napo, arop ankwapao yumwan nkea warákárria náráp nap mek érékép nángo te, yumo ankar maomp nap mek saráp yakáprá tukupea am taun pwarará tukupnap ke fek kipo.

⁵ Aeno táte yumo ankwap taun mek tukup napo, arop ankwapao yumwan warákárria náráp nap mek érékép mo napo te, yumo ankar am taun pwarará yiráp su fekamp woup poporokompia pwar napo maok, am támao yénképrá, yumoku nap támaono."

⁶ Jisaso aerá farákápá pwaránko maok, am fárákap wae tukupea kápae kare némpouk mwaek Kwaromp kar farákáprá am némpouk mwaekamp touwenap arop fárákap fwapokwaprá kákapón.

King Herot Jisas te wanonorá mér naenámp kar

⁷ Apár Galili taokeyak konámp King Heroto Jisas kápae kare ankank térenámp kar wawia ninik tokwae. Am te apae riteanápe, ankwap fárakapao sérrá, “Arop ént mek nérrá kák konámp Jono apár me meknámp warko fárámpea námpon.”

⁸ Tá ankwap fárakapao sérrá, “Profet Elaija warko korop námpon.” Tá ankwap fárakapao sérrá, “Wokwaek kar profet ankwapao sumpwianámp támao warko fárámpea námpon.” *

⁹ Aerapo maok, King Herot támao sérrá, “Jon te ono wokwaek sénanko, yápare kor fár-sirari naponno. Aeno ono oukoumwan wa nanko, nkwakwe make tére námprá sénap arop te wanono?” Aeria maok, mao Jisasén nke naeria námpon. *

Jisaso 5,000 aropan fir wunimp kar

Matyu 16:13-28; Mak 8:27-38; Jon 12:23-26

¹⁰ Jisas tirá kérép nángo térerá tukupnap arop fárakap am wae Jisasnámпок arári koropea am térenap kar man farákáprá sér. Aenapo maok, Jisaso ankwap arop fárakap am fek pwarará éréképá yarak i konámp arop mwar éréképea taun Betsaida mwaek kirikiri ampok tukepea anepéranáponoria éréképá akwap.

¹¹ Aenángo maok, tá koumteouráp arop fárakap mao tukup nap te wae méria, maomp weaok mwaek tukup. Aenapo maok, Jisaso am fárakapan nkea koropenkria warákárria maok, mao am fárakapan Kwaro maomp firáp taokeyak konámp kar farákáprá, touwenap arop fárakap fwapokwaprá kák.

¹² Takrá akwapea kumur mwaek nángo maok, éréképea yarak i konámp arop éntér-sámpramp támao koropea Jisasén sérrá, “Mamá arop fárakap má tirá kérép napo, tukepea arop yakápnap némpouk mwaek fir oupourounkrá fépéria pampanápono. Nomo mapek yakáp námp te arop yakáp monap apárono.”

¹³ Aerapo maok, Jisas am fárakapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Yumoku támao am fárakapan fir nénnenke.” Tá am fárakapao sérrá, “Yino te fir kápae kare tank mono. Pan éntik ntia éntékam anánkaopwe, ará mwar tankáp námpon. Ae te waráp ninik te yino tukepea mani fek fir ti-koropeanánko má kápae kare arop ponankor fár mwanap nie?”

¹⁴ (Mamá arop ou te 5,000 niamp arakeno.)

Jisas am fárakapan sérrá, “Mamá aropan sénapo, ntik fére-sámpramp koupoukarrá tankápanápono.”

¹⁵ Aeránko maok, mao éréképá yarak i konámp arop fárakapao am arop ouan takrá koupoukarrá pwar napo, tankáp.

¹⁶ Aenapo Jisaso pan éntik ntia éntékam anánkaopwe sámpea yámar mek tokoreyákrá Kwarén ‘Aesio’rá sér. Aea pwarará, am pan fékér, éntékam tokop, makia mao éréképá yarak i konámp arop fárakapamp yaek nénk nángo, mao am koumteouráp aropan nénk.

¹⁷ Aenapo, am koumteouráp arop ponankor firan fépéria wae pwi. Aenapo maok, ankwapmwaek oukoumwan tankáp nángo, mao éréképá yarak i konámp arop fárakapao warko popokrá tia éntér-sámpramp basket mek kéria top popwarámpi kák.

Pita Jisasén ‘Amo te Krais támaono’rá sérimp kar

¹⁸ Ankwap ke fek Jisas námoku mwar Kwarén kar toropwap nángo, mao éréképá yarak i konámp arop fárakapao maonámпок korop. Aenapo, Jisaso am fárakapan turunkrá, “Koumteouráp arop fárakap onan te ‘Wanono’rá sénapon?”

¹⁹ Aeránko mao éréképá yarak i konámp arop fárakapao nopok man sérrá, “Ankwap fárakapao sérrá, ‘Amo te arop ént mek nér i konámp Jon nono.’ Tá ankwap fárakap sérrá, ‘Amo te wokwaek yakámp profet Elaijanono.’ Tá ankwap fárakapao sérrá, ‘Amo wokwaek yakea sumpwiap profeto fárámpea korop napon.’ ” *

²⁰ Táte warko am fárakapan turunkrá, “Yumo kareao te onan te ‘Wano’rá sénapon?” Pita maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Amo te Kwaro sámp-kérépnámп Kraisono.” *

Jisaso ‘Námo sumpwia fárámp nanamp’rá sénámp kar

²¹ Pita takrá séránko maok, Jisas am fárakapan ‘Am kar ankwap aropan takrá séri kwapon’rá kar kárákare fek taokarrá pwar.

²² Tá mao sérrá, “Aropamp Táráp te ankár kápae kare touwe tokwae sámp nángo, arop taokeyakáp konap arop ntia pris tokwae fákare, tá lo yénkrá farákáp konap arop fárakap, makia man younkwe sinapo, arop fárakapao man faropea pap napo, sumpwia yinink yae yakeaka warko fárámp naenámpnon.”

²³ Aerá séria pwarará, mao éréképá yarak i konámp arop fárakapan ponankor sérrá, “Táte arop ankwap onont korop naeria námп kwamp te, náráp pourou te ankár wampwe pwarará, ono nampnámп mao kuri ankár kumur méntép ‘Touwe tokwae sámprá, fwap sumpwi nanamp’rá ninik námпаo maok, fwap onan éntér pap naenámpnono. ” *

²⁴ Aeno táte arop ankwap námokuráp ninikaok saráp yakria Kwaromp ninik wampweri pwar námp te, mao te yiki yaká yak sámp mono. Aeno arop ankwap ononampaok námpan am fek man sámp-wouroump nap te, mao te yae-párák yiki yak naenámpon.

²⁵ Tá arop ankwap apárokamp ankankan saráp tére kárákárerá yárákianánko, maomp waemp yaomwi mek pik nánko, am kápae kare ankankao te mokopia maomp waempén yaewour naenámpon?

²⁶ Táte arop ankwapao onomp e ntia onomp karan arop wa nap fek sénaenámp pwarápaenámp te, nánkár wakmwaek Aropamp Táráp king yakea námokuráp wae tokwaerént Naropwaromp yiki kor ensel fárákapamp wae tárápokwampia éknámp ke fek nopok am aropamp eran kor érik sér mo nae-námpon. ✧

²⁷ Ono yumwan kare kar sénampono: Arop ankwap fárákap máyákáp nap oukoumwan sumpwi mo, yiki yakápria, Kwaromp firáp taokeyak konámp nke mwanapono.”

Jisasomp pourouk wae tokwae nkeap kar

Matyu 17:1-13; Mak 9:2-13

²⁸ Jisas am kar fárákáprá séri pwatea, yukupuk yae niamp arake akwap tenánko, wakmwaek Jisaso Pita warámp, Jon warámp, Jems warámp, makia Kwarén kar toropwap naeria faonkwek pok.

²⁹ Mao kar toropwaprá yak nánko maok, ankár am ke fek táman, maomp yimetáp te mwar pourouráp akwap nánko, maomp waempyamao kuri mékéer wae niampria wae tákapa wae.

³⁰ Aenámpko arop yawor wokwaeek yakep Moses ntia Elaija * kwaporok koupour kar méntér fokopeyakrá kar sér.

³¹ Am arop yawor te Kwaromp wae tokwaerént fokouri yakrá Kwaro Jisas Jerusalem mek sumpwi naenámpria nánapi pwatari námp, am kar táman Jisasént sérará yakáp. ✧

³² Pita mao ouwipi nánko, pamp mwaria napan maok, Jisasomp wae ntiaka am arop anánkaopwe fokouri yak nep táman nkeria maok, warko ouwipi mámaránk.

³³ Am arop yawor Jisasén wae pwarará akwap neria nepo, Pita Jisasén sérrá, “Arop Tokwae, nomo mapék yakáp mwanámp te kwapwe kareno. Yino fwap sákae yininkaopwe, ankwap waráp por, ankwap Mosesomp, ankwap Elaijampor, makia ti mwanámpon.” Pita am takrá sénámp te, am fi mér moria, kwaporok sénámpon.

³⁴ Pita takrá sérrá yak nánko, kounwe tokwae ékia oupouroump nánko, am arop yininkaopwe apáp tirink.

³⁵ Aenapo maok, am kounwe meknámp arop karao arakrá sér, “Támáte onomp Tárápono. Ono wae mao tére naenámpria nánapi pwate nampono. Yumo ankár maomp kar wa kipo.” ✧ ✧

³⁶ Am kar takrá séri pwaránko, nke napo maok, Jisas námoku mwar yak. Takia am faonkwek pwarará, warko pikianap ke fek te, arop yininkaopwe am nkenap ankank arop ankwapan sér mono. Mek wouroump taeriaonono.

Jisas kwatae-arop woukoupeyaknámp táráp fwapi papnámp kar

³⁷ Pampia ankwap kumuruk am faonkwek pwarará pik napo, ankwap arop ou kápae kare koropá Jisasén mwaeak kikip.

³⁸ Aenapo, am mekamp arop ankárankampao námwan aropomp naenámp kar fek wumwiria sérrá, “Arop Tokwae, ono amwan kare kar sénampono, amo koropea onomp táráp nkeae. Ono te má táráp ankárank támao mwarono.

³⁹ Aenampan, kwatae-aropao ankár kar koropá noumpoukoup nánko, táráp apánka wae nánko, man sámpá fopwaoka waeria maomp pourou mek sámpá yampourouria koupour worokor pik mo, kápae kare por taki yak nánko, am tárápamp táp meknámp atop wupwi korop konámpon.

⁴⁰ Ae konámpantá ono amo éréképá yarák i konap arop fárákan, onomp tárápamp pouroukamp kwatae-arop wor-pwarenk kar nanko, mao tak mwanap pourou mono.”

⁴¹ Aeránko maok, nopok Jisaso maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Yumo mámá ke fekamp kounteouráp arop yumo te mér mo karria, kwatae ninik fek yakáp napon! Aenapantá ono yumwan sér rae: Ono apaekampor yiráp kápae sámprá yumwan yaewour saráp yak nanampon?” Aerá séri pwarará maok, naropwarén sérrá, “Waráp táráp mampok warámp-sankoropae.”

⁴² Aeránko, am táráp oukoumwan mwaeak mank nánko, am kwatae-arop támao am táráp apárok sámpea sinánko, pu yae yurá arokwapa wae. Aenámpko maok, Jisaso am kwatae-arop táman yoporia pwarará, am táráp fwapi papea sámprá naropwarén sánk.

✧ 9:26: Lu 12:9 * 9:30: ‘Moses ntia Elaija’: Matyu 17:3 fekamp kar fi fek nkeae. ✧ 9:31: Lu 13:33 ✧ 9:35: 2 Pi 1:17-18 ✧ 9:35: Mt 12:17-18; Lu 3:22

⁴³ Aenko maok, kápae kare kounteouráp arop am Kwaromp kárákáre tokwae nkea kokorokoránka waeapon.

*Jisaso sumpwi naemp ankwap por sénámp kar
Matyu 17:22-23; Mak 9:14-29*

Aeria maok, am kounteouráp arop fárákap te Jisas tére námp táman ninik tokwae napo, Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop fárákapan sérrá,

⁴⁴ “Yumo ankár fwapia woupwi pátea māmá kar wawenke! Nánkár wakmwaek tae morok, arop fárákapao Aropamp Tárápan kárákáre sámpá yakápnap aropamp yaek sánk mwanapon.” ✧

⁴⁵ Aeránko maok, mao éréképá yáraknám arop fárákap te mao sénámp kar fi te mér mo. Am sénámp kar fi te mek wouroumpyak námpara, mér mwanap pourou moriaka, am kar fi turunk mwanapan kor wampweri pwararapon.

*‘Wa arop tokwae yak kun’rá turunknap kar
Matyu 18:1-5; Mak 9:33-41; Jon 13:20*

⁴⁶ Táte Jisaso éréképá yárák i konámp arop fárákap námoku támao, ‘Nomo ou mek mamek te wa mokop arop tokwae kar yoroia nareki yak kun’rá téréménkiapon.’ ✧

⁴⁷ Aeapo maok, Jisaso am fárákapamp ninik mek yaknám ninikan wae méria maok, mao táráp kánanke warámpea náráp wonae fik páte yakrá,

⁴⁸ am fárákapan sérrá, “Arop onan ninikria mámake tárápan warákárria warámp námp te, onan kuri warákárria warámp námpon. Tá arop onan warákárria warámp námp te, onan sámp-kérép nángo ék namp Kwarén kor warákárria warámp námpon. Arop ankwapao mao námoku te wampweri pwarará yumwan ponankor yaewour námp te, am arop támao maok Kwaro nke námp fek nareki yak námpon.”

*‘Arop yumwan yopor mo nap te, yiráp nouroupon’rá sénámp kar
Mak 9:38-40*

⁴⁹ Jisas takrá séri pwaránko, Jono man sérrá, “Arop Tokwae, yino nke nángo, arop ankwap waráp e fek arop pouroukamp kwatae-arop fákáreran yéréperá kérép námpao maok, mao te nomont waráp wakmwaek yárák mo námpantá, yino man taokoranámpon.”

⁵⁰ Aeránko maok, nopok Jisaso man sérrá, “Yumo man taokor kwapon. Arop yumwan yopor mo námp te yumonap mwae yaknám arop támao.”

Samaria fákáre Jisasén monorap kar

⁵¹ Kwaro Jisasén warámpea yámar mek pok naenámp yae wae fae nángo, Jisas wae ninik sámpea Jerusalem mek akwap naeria ninik kárákárea wae námpon. ✧

⁵² Aeria maok, apár Galili pwarará arop ankwap manmékir ankank nánap mwanapia tirá kérép nángo, am fárákap tukupea Samaria mekamp némp ankwap mek.

⁵³ Aenapan maok, am némpoukamp arop fárákapao Jisas mao Jerusalem mek tupuk mwaria napantá, am fárákap te, náráp nap mek korop te monoria wae.

⁵⁴ Tak napo maok, Jisas éréképá yárák i konámp arop yawor Jems ntia Jon am wawia Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e! Yino Kwarén sénánko, yámar mekamp yaomwi tokwae sámp-kérép nángo ékia māmá arop ponankor wurukumpi pwar naenámp te mokopono?”

⁵⁵ Aerepo maok, tá Jisaso sámp-arákarrá am arop yaworan yopor.

⁵⁶ Aeria maok, Jisas maomp am fákáre éréképá tukupea ankwap némpouk pampiaapon.

*Jisasonámpaok mwanap ninikan sénámp kar
Matyu 8:18-22*

⁵⁷ Jisas náráp arop fárákap éréképea tukupá mwaeak napo maok, arop ankwapao man sérrá, “Amo apae némpouk akwap nap te, ono fwap amont akwap nanampon.”

⁵⁸ Aeránko maok, táte Jisaso man sérrá, “Mwaep te me mek pamp i konapono. Tá ant te taok mek pamp i konapono. Aeno Aropamp Táráp te mao akwapea yépe kour norokarea amp naenámp nap te yak mono.”

⁵⁹ Aeria maok, arop ankwapan sérrá, “Amo te ononampaok koropae.” Aeránko, tá am aropao sérrá, “Ae te onomp naropwarén yépéka sumpwi nángo pátea korop nae.” ✧

⁶⁰ Tá Jisaso man sérrá, “Wampweno. Arop sumpwi te námoku surumpwi mwanap aropao yokoroepa papanápono. Aeno amo te akwapea Kwaro maomp fráp taokeyak konámp fárákapae.”

⁶¹ Arop ankwapao Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e! Ono te amonapok korop naenampan, ono akwapea onomp nouroup arop fárákap yae koukoupwiyakea pwatea korop nanamp te mokopono?”

⁶² Tá Jisaso nopok man sérrá, “Arop Kwaromp tére naerianámpao, pwatarinámp ankank fek warko ninik námp te, mao te Kwaromp tére naenámp pourou mono.” ✧

10

Jisaso 72 arop fárákapan térenkria tirá kérépámp kar

¹ Wakmwaek Tokwae Karao 72 arop ankwap fárákap téreanáponoria, wakmwaek námoku yarákrá akwap nanamprianámp némouk mwae anánánkrá manénkir tukupenkria tirá kérép. ✧

² Aeria mao arop Kwaronámpok korop mwanapan ninikria am fárákapan wounáprá sérrá, “Yopwar mekamp fir kápae kare wae noumouri yak námpan maok, am fir tére mwanap arop te kápae kare mo napon. Aenapara, yumo ankár yopwar Naropwarén sénapo, mao fwap am fir tére mwanap arop tirá kérép nánko, tukupea náráp fir tirá koupoukour mwanapon.” ✧

³ Yumo tukupenke! Yao pwae mekamp as niamp arop ou mek yumwan sipsip moroknámp tirá kérép nampon.

⁴ Mani yam, ankank kér i konap yam, su, yumo mámara ankank tia tukup kwapon. Yumo mwaeak arop kikipria te, man ‘Gude’rá séria am fek yakáprá kar séri kwapon.

⁵ Yumo ankwap nap mek tukup nap kwamp te, manénkir yumo ankár arakrá sér kip: ‘Ono ninik namp te, Kwaro mámara nap mekamp koumteouráp arop yumwan yonkwae porokwe sánkanoria nampon.’

⁶ Aerá sénapo, am nap mek yonkwae porokwenámp arop yak mo nánko te, yumo am fárákapan sénap yonkwae porokwe kar am te yumokuráp ninik mek arákarrá korop naenámp. Aeno táte yonkwae porokwenámp arop yak nánko te, am yumo sénap yonkwae porokwe kar maomp ninik mek akwap yak naenámp.

⁷ Tak nánko te, yumo ankár am nap mek saráp yakáp kip. Aeria maok, yumwan firráp ént nénk napo te, ankár táman fépér kip. Am te apae riteanápe, térenap aropara, nopok kuri fwap sámp mwanapon. Yumo te kápae kare nap mek paokopi kwapon. ✧

⁸ Yumo tukupea ankwap taun mek napo, yumwan nkea, fwaprá korop naponoria, nap mek éréképá tukupea, yumwan fir nénk napo te, táman fépér kip.

⁹ Takria maok, yumo ankár am taun mekamp touwenap arop fwapokwaprá kákria maok, yumo ankár kar arakrá farákáp kip: ‘Kwaro náráp firáp taokeyak konámp yumonapok korop naenámp ke te wae wonae fik námp.’

¹⁰ Aeno yumo ankwap taun mek napo, yumwan, fwaprá korop naponorá sér moria, náráp nap mek éréképá tukup mo napo te, yumo am taun mekamp mwaeak am fek yakáprá sérrá,

¹¹ Yiráp mámara taun mekamp woup kwar yinomp su fek kárákapá yak námp te yumokunapok arákarrá poporokompi pwar námp. Aeno yumo fwapia ninik kipo: Kwaro náráp firáp taokeyak konámp korop naenámp ke te wae wonae fik námpo’rá sér kip.” ✧ ✧

¹² Jisas am fárákapan arakrá toropwapia pwarará, warko ankwap kar sérrá, “Ono yumwan sénampono: Pwar naenámp yae fek te Sodom mekamp aropao kwatae kareapo, Sodom mek kwatae kare ankank tokwae korop naenámp maok, am Kwarén yonkwe sinap aropamp taun mek korop naenámp touwe te yoporop tokwae kar korop naenámp.” ✧

Kwarén yonkwe sinap taun mek touwe kwatae korop naenámp kar

Matyu 11:20-24

¹³ Jisas am fek warko sérrá, “Yumo Korasin mekamp arop, koupoutáráp nape! Yumo Betsaida mekamp arop, koupoutáráp nape! Arop ankwap taun Taia ntiaka Saidon mek akwapea ono yumo ou mek yoro namp niamp Kwaromp kárákare yoro nánko nkeria te, am taun Tair ntiaka Saidon mekamp arop wae kwatae ninik pwarará, yonkwae touweria yirir i konap waempyam yiriria, yaomwi ntu mek tankáprá Kwaronámpok tukup mwarapono.” ✧

¹⁴ Nánkáráp Kwaro koumteouráp aropan énoukoupia Tair ntiaka Saidon mek sánkámp touwe kwatae te tokwae karan maok, yumwan sánk naenámp touwe kwatae te yoporop tokwae karon.

¹⁵ Tá yumo Kaperneam mekamp arop yumoku támao ‘Yino te kwapwe kare ritea yámar mek pok mwanámp’ ritea nape? Mono. Yumo te waeman yaomwiráp me tokwae mek pik mwanapono.” ✧

¹⁶ Aerá séria pwarará maok, warko mao am éréképá yarak i konámp arop fárákapan sérrá, “Arop yiráp kar wa námp te, mao onomp karan kuri wa námp. Tá arop yumwan yonkwe

sinámp te, mao onan kuri younkwe sinámp. Tá arop onan younkwe sinámp te, onan sámp-kérép nángo ék namp Kwarén kor man younkwe sinámp.” *

72 arop fárakap tukupá térerá paokopia arári koropap kar

¹⁷ Wakmwaek 72 arop fárakap arári koropea warákáránkria Jisasén sérrá, “Yinomp Arop Tokwae, yino waráp e fek sénánko, am kwatae-arop fárakap yino sénámpaoki naponono.”

¹⁸ Tá Jisas am fárakapan sérrá, “Ono nke nanko, yumo tak nap fek Satan yámar meknámp méker wae niampao éká párakap námpon.” *

¹⁹ Yumo wawenke! Ono yumwan wae kárakáre nénk nampara, yumo fwap fou-tákam ntia kao pumpuri anámpria, yumo yiráp yopor arop Satanomp yorowar kárakáre fwap kwe-war wwanaponono. Yumwan touwe sánk naenámp ankank ankwap yak mono.” *

²⁰ Aeno kwatae-arop yiráp karwaok tukup nap táman saráp warákár tokwae kwaponono. Yumo warákár tokwae mwanap te, Kwaro yámar mek yiráp e kukunwia páte námpan warákár mwanapon.” *

*Jisas warákárria Kwarén ‘Aesio’rá sérimp kar
Matyu 11:25-27; 13:16-17*

²¹ Jisaso am arop fárakapao farákápnap kar am wawia, Yiki Kor Spirit man warákár sánk nángo, warákárria náráp Naropwarén sérrá, “Onomp Naropwar e! Amo yámar ntia apár ponankor taokayak naponono! Amo am ankank mér tokwaerápia ninik kour kwapwenap aropan yéknép mono. Párák némpoukamp aropan saráp yéknép nap táman ono amwan ‘Aesio’rá sér rae. Yeno, Ayao, amo amokuráp ninikaokria tak naponono.” *

²² Aerá séria pwararé, warko am arop fárakapan sérrá, “Onomp Naropwar onomp yaek kápae kare ankank ponankor pap námpono. Arop ankáránkamp Kwaromp Tárápan mér kari yak mono. Naropwaro saráp námokuráp Tárápan mér kari yak námpon. Tá arop ankwap Naropwarén mér kari yak mono. Táráp námoku ntia Tárápao náráp Naropwar yéknépnámp arop fárakap támao saráp Naropwarén mér kari yakáp naponono.” *

²³ Jisas takrá séri pwaránko maok, mao éréképá yáarak i konámp éntér-sámpramp arop fárakapao mwar Jisasént yakáp napo, am fárakapaonapok sámp-arákarrá am fárakapan nkeria maok, arakrá sér, “Yumo nkenap ankank mámara arop ankwap fárakapao nke nap te, fwaprá kar nke napara, warákár mwanapon.”

²⁴ Ono yumwan sénampono: Wokwae kar kápae kare profet ntia kápae kare king oukoumwan yumo nkenap ankank má nke mwanámpria yépekapao maok, nke moiapon. Tá am fárakapao oukoumwan yumo wanap kar má wa mwanámpria yépekapao maok, oukoumwan wa moiapon.” *

Apár Samaria mekamp arop Juda mekamp arop ankáránkan yaewournámp kar

²⁵ Ankwap ke fek lo kar méri yaknámp arop ankwap Jisasomp wonae fik koropea, Jisas te mokoprá séran wa nae ritea Jisasén turunkrá, “Tisa, apae mokopia yiki yak kwapwe sámpea yaká yak nanampon?” *

²⁶ Tá Jisaso man sérrá, “Lo fek te apae kar yak námpon? Amo te mokoprá farákáp napon?”

²⁷ Tá mao maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Waráp Kwar Tokwae Karan te amo ankár waráp yonkwae kare ponankor, waráp waemp ponankor, waráp pourou ponankor, waráp ninik ponankor warákárampo. Tá amo ankár waráp firáp aropan warákár nap te amoku waráp pourouran warákár konapnámp taknámpampo.” *

²⁸ Tá Jisaso man sérrá, “Yeno. Am támaono! Amo yae-párak kare sénaponono. Amo takria maok, amo yiki yak sámpea yaká yak nanaponono.” *

²⁹ Táte am lo mérnámp aropao ninikrá, námo wae méri yak nampan turunkria, pwarápae sápnámpwaeria maok, warko Jisasén turunkrá, “Onomp firáp arop te wan sénapon?” Tá nopok Jisaso wounáp kar man arakrá sér,

³⁰ “Arop ankáránkampao Jerusalem meknámp Jeriko mek pik naeria nángo, oukun arop fárakapao mwaeao k yééréki yakápia man sámpá tankáprá fukia sirarrá, kwapwe kare ankank pourouk yakáp námp woropea tukup. Aetenapo, am arop mwaeao taki tankrá, wae sumpwi naenámp pourouráp.

³¹ Tá am ke fek pris tére konámp arop ankáránkamp am mwae páraok pikia akwaprá am aropan nke námpao maok, kámá-pwarará mwae firi warákarrá akwap.

³² Tá taknámp, Liviá ankwapao kuri koropeaka am arop tank námp fek námpao, am aropan nkea kámá-pwarará mwae firi warákarrá akwap.

³³ Aenepan maok, apár Samaria mekamp arop ankáránkamp am mwae-páraok koropea am arop tank námp fekria, mao am aropan nkea maok, man aropomp kare.” *

* 10:16: Jo 5:23 * 10:18: Ais 14:12; Yé 12:8-9 * 10:19: Sng 91:13 * 10:20: Yé 3:5 * 10:21: Lu 8:9-10
* 10:22: Jo 3:35 * 10:24: 1 Pi 1:10 * 10:25: Mt 22:34-40 * 10:27: Lo 6:5 * 10:28: Ro 10:5 * 10:33: Jo 4:9

³⁴ Mao am aropamp wonae fik akwapea am fukinap toupou mek wel ntia wain kwarákarea, am ankáráp foupouia pwar. Aea maok, am arop kakapea námokuráp donkimp pourouk papea sámpá akwapea arop néntép konap nap mek paprá taoke-samp amp.

³⁵ Ampia kounounek mao am nap naropwarén mani silva anánkaopwe sánkria maok, man sérrá, 'Amo mámá arop má fwapi taokeyakampo. Tá waráp mani ankwapmwaek maomp pourou fek pwaránko te, nánkár ono arákarrá korop namp fek am nopok amwan sánk nanampon.' "

³⁶ Jisaso am wounáp kar farákápria maok, am lo mérnámp aropan turunkrá sér, "Amo má kar wawia mokoprá ninik rap? Mámá yininkaopwe arop te wa mokop arop oukun aropao fuki sirarinap aropan maomp firápan i konapnámp taknámp námpon?"

³⁷ Tá am lo mérnámp aropao man sérrá, "Am arop man aropompia man yaewourámp te támaono." Jisaso man sérrá, "Amo akwapea amo kuri am táman taknámpampo."

Marta ntia Mariaoinep kar

³⁸ Tá Jisas ntia mao éréképá yarak i konámp arop fárakap énéni takrá tukupea mwaeak napo maok, tá Jisas ankwap némp kánanke mek akwap nángo, yupu ankwap, maomp e te Marta, mao Jisasén warámpea náráp nap mek akwap. ✧

³⁹ Martamp nánae te Maria. Jisas Tokwae Karao narek tank nángo, Maria koropea maomp wonae fik pu páte tank námp fek tankrá mao sénámp kar wará tank.

⁴⁰ Marta te námoku fir yankaprá, kápae kare ankank nánaprá, mao te námwan yaewour mo námprá ninika wae. Aeria maok, Marta akwapea Jisasén sérrá, "Tokwae Kar e! Onomp nánae te onan pwate nángo, onoku nápar fir nánaprá tére nampono. Amo am te ninik mo rape? Amo man sénapo, mao koropea onan yaewourano."

⁴¹ Táte Jisas nopok man kar pwarokwaprá sérrá, "Marta kwae! Amo te kápae kare ankankan ninik tokwae napon.

⁴² Amo te ankár ankárankamp ankankan saráp ninikae. Mámá ankank Maria sámp naerianámp te kwapwe kare ankankara, nomo te maomp yaekamp pwarokwapá pap mono." ✧

11

Kwarén kar toropwap mwanap ninikan sénámp kar

¹ Ankwap kumuruk Jisaso akwapea ankwap fek yakrá Kwarén kar toropwap. Mao kar toropwapia pwaránko, wakmwaek mao éréképá yarak i konámp arop ankwapao man sérrá, "Tokwae Kar e, amo yinan Kwarén kar toropwap i konap ninik yénkrá farákápae. Arop ént mek nér i konámp Jono mao éréképea yarak i konámp arop fárakapan yénkrá farákápámpnámp yinan kor takae."

² Tá mao am fárakapan sérrá, "Nánkár yumo Kwarén kar toropwap mwaria te yumo arakrá sér kipo:

'Ayao! Yino ninik námp te, arop ponankor waráp e te yiki karenorá ninikanápono.

Tá waráp firáp taokeyak nanap ke ankár koropano.

³ Fir kumur méntép fár mwanámp puri fek ti-sámpampo.

⁴ Amo yinomp kwatae ninik nik mo, pwarampo.

Am te apae riteanápe,

Arop fárakap yinan napo, yino maomp kwatae ninik nik mo pwar konámpo.

Amo yinan mokop nap nke naerianámp ankank mek kwatae mwaek párapok kwapono.' "

⁵ Tá mao am fárakapan sérrá, "Táte yumo ou mekame arop ankárankao maomp nouroup arop ankwap yak nángo, kumur kupuk mao akwapea am nouroupén sérrá, 'Nouroup o! Amo onan pan yininkaopwe sápa!

⁶ Onomp nouroup ankwap kumuruk korop nángo, man sánk nanamp fir tank mono.'

⁷ Tá am nap mekame arop maomp kar far-pwarará sérrá, 'Wae ménki kéri yak nángo, tárápu tia amp rae. Ono fárámpea amwan ankank sánk nanamp pourou moiane. Onan kéménki kwapono.' Ae te mokop nae-námpono?

⁸ Ono yumwan sénampono: Am nap naropwaro náráp nouroupén ninikria am fek man ankank sánk mono. Mao wumwinámp kar wa te ankár kokwae kareria maok, mao fárámpea mao monámp ankank am ponankor nénk naenámpo. ✧

⁹ Ono yumwan sérrá: Yumo ankank moria Kwarén sénapo te, am monap ankank fwap yumwan nénk naenámpo. Yumo ankár am monap ankank oupouroukria maok, yumo

fwap nke mwanapon. Yumo ankár ménki fek poporokwap napo, Kwaro yumwan ménki kik-pwar naenámpon.

¹⁰ Am te apae riteanápe, arop, námo am ankank sámp naeria Kwarén sénámp te, ankár am táman sámp konámpon. Arop, ankank sámp nae nikia oupourouk námp te waeman táman nke konámpon. Arop, námwan ménki kik-pwaraeria poporokwap nángo te, Kwaro man ménki kik-pwar naenámpon.

¹¹ Táte yumo ou mekamp arop ankwapamp tárápao náráp naropwarén ‘Námwan éntékam sápa’e’rá sénánko te, am naropwar te fwap am sénámp pwarará, tákam-ti sánk naenámp nie? Mono.

¹² Táte tárápao naropwarén sérrá, ‘Námwan kae sápa’e’rá sénánko te, am pwarará kao kwatae sánk naenámp nie? Am támao kuri mono.

¹³ Yumo apárokamp kwatae ninikráp arop wuriman, yiráp tárápan kwapwe kare ankank kwaporok sánk konapono. Taknámp, yumo fwapia mér kar mwanapon: Yámar mek yaknámp yiráp Naropwar te námwan sápaeria kar toropwapnámp aropan Yiki Kor Spirit man sánk naenámpon.” *

*Jisao te Satanént tére námp’rá sériap kar
Matyu 12:22-37; Mak 3:20-27*

¹⁴ Arop ankwap kwatae-aropao maomp top kor me kéri fákeyak nángo, Jisaso am kwatae-aropon yéréperá kérép nángo maok, am top kor me kéri yaknámp arop wae fwap kar sér. Aenángo maok, kourouráp arop am táman nkea korokop.

¹⁵ Aenapan maok, arop ankwap fárákapao sérrá, “Mao te kwatae-arop poukeyak konámpon Satanomp kárakáre fek kwatae-arop yéréperá kérép námpon.” *

¹⁶ Tá arop ankwap fárákapao, mao te mokoPONRÁ nke mwar ritea am fárákapao man sérrá, “Amao kárakáre ankwap yoro napo, yino nkeaka Kwaromp kárakáre amont yak námpan mér mwanámpon.” *

¹⁷ Aenapo maok, Jisaso am fárákapamp ninik wae méria, mao am fárákapam sérrá, “Táte arop maomp fi taokeyak námp kuk pirékarea yorowar nángo te, am fi te kwatae akwap naenámpon. Táte ankárak fi mwearoao kuk pirékarea yorowar nap te, am mwearo fwapi kénki yakáp mono.

¹⁸ Tá taknámp Satanomp fi kuk pirékarea yorowarria te, mokopia ankank poukwap mwanap kárakáre sámp mwanapon? Aeno yumo mokopia ‘Satanomp kárakáre fek kwatae-arop yéréperá kérép námpon’rá sénapon.

¹⁹ Tá kare Satan onan yaewour nángo, ono kwatae-arop yéréperá kérép nanko te, wa yiráp arop fákáreran yaewouria kwatae-arop fákáre yéréperá kérép naenámpon? Aenámpara, yumoku yiráp arop fákáreao yiráp kar yurukup napo te, pwi yak mo naeria námpon.

²⁰ Aeno táte Kwaro onan kárakáre sámp nángo, ono kwatae-arop yéréperá kérép nanko, Kwaro náráp firáp taokeyak konámpon te wae yiráp wonae fik korop námp mér mwanapon.

²¹ Táte kárakáre kor arop ankwap oump ankank tia náráp nap-topok arop koropantá yérék nángo te, maomp nap mekamp ankank fwap tankáp naenámpono.

²² Aeno táte arop ankwap kárakáre kor karerao * koropea am aropan yorowaria kwe-pwarerao maomp yaekamp am fek yorowar naenámp ninik kárakáre sámp konámpon oumpráp ankank pouroukoupea ti-akwapea arop ankwap fárákapam nénk naenámpon. *

²³ Arop onomp nouroup mo námp te, mao te onomp yopor aropono. Arop onan yaewourria kourouráp aropan ankára mek tirá koupoukour mo námp te, am fárákapam ti-yérépe nángo pirikimp konapono.”

*Kwatae-arop warko arákarrá koropnámp kar
Matyu 12:43-45*

²⁴ Jisaso ankwap kar sérrá, “Táte kwatae-arop arop pourouk woukoupeyak námpao worékár akwapea, mao kwar saráp mek yákrá, am mek anepér naenámp apár oupourouk nángo, yak mo nángo te, warko mao sérrá, ‘Ono am wokwaek yakamp nap mek arákarrá akwap nae!’

²⁵ Aeria maok, akwapeaka am nap nke nángo, am nap tiri farákápea, ankank fwapok-wapia pwate.

²⁶ Aenángo maok, mao warko akwapea, fákánekwatae-arop fárákapam maomp kwatae ninik kámákár námp éréképá koropea am nap mek yakáp. Aenapo, wokwaek am arop maomp pourou kwatae-arop yakánko, kwatae yakámpao maok, oukoumwan te warko ankár porok kwatae kare arop yak námpon.”

* 11:13: Jo 14:13-16 * 11:15: Mt 9:32-34 * 11:16: Mt 12:38 * 11:22: Mámá wounáp kar fi te ará: ‘Kárakáre kor arop’rá sénámp te, Satan nono. ‘Kárakáre kor kare arop’rá sénámp te, Jisasono. * 11:22: Kl 2:15

Warákár tokwae konap kar

²⁷ Kápae kare koumteouráp arop yakápapo, Jisas má kar farákápampon. Aenko yupu ankwap am ou mek yakámpao Jisasén arakrá sér, “Am yupu wokwae amwan farákapea amwan mom wurumpámp, mao maok warákár naenámpon.”

²⁸ Tá Jisaso sérrá, “Mo, arop farákáp Kwaromp kar wawia mántwaok nap te, am farákapao saráp fwap warákár mwanapon.” ✱

Jisasén 'Kárákáre yoroae'rá sénapo yoporimp kar

Matyu 12:38-42; Mak 8:11-12

²⁹ Kápae kare koumteouráp arop farákáp koropea koupoukour yakápapo, Jisaso am farákapan sérrá, “Mámá ke fekamp arop farákáp te kwatae ninikráp arop farákapon. Am arop farákapao sérrá, ‘Krais támaonorá yéknépnámp kárákáre yoro napo, nke mwaro.’ Aerapan maok, ono am farákapan am yéknép mono. Profet Jona yéknépámp ankankan saráp yéknép nanampono.

³⁰ Jona éntékamamp yare mek yininki yakea érik korop nángo, Ninive mekamp arop farákapan Kwaro man sámp-kérép námpan yéknép námpon. Táte taknámp, Aropamp Tárápao kor apár me mek yininki yakeaka farámp nanko, mámá ke fekamp arop farákapan Kwaro onan sámp-kérép námp yéknép nae námpon.

³¹ Wakmwaek Kwaro arop farákapan yurukupnámp ke fek, Siba fi mekamp kwino mámá ke fekamp arop farákapént fokoheyakria, mámá ke fekamp arop farákapamp kwatae ninik érik farákáp naenámpon. Am te apaeria námpanápe, am kwín te maomp apár panek faek karaok yak námpao koropea King Solomonono farákápámp ninik kour wawi námpon. Aeno mapek yaknámp arop ankárankampamp ninik kour te Solomonomp ninik kour kámákár akwap námpon. ✱

³² Taknámp wakmwaek Kwaro arop farákapan yurukup naenámp ke fek Ninive mekamp arop farákáp foukouri yakápria oukoumwan má ke fek yakápnap arop farákapamp kwatae ninik érik farákáp mwanapon. Am te apaeritea námpanápe, am Ninive mekamp arop farákáp Jona Kwaromp kar farákáp nángo, wawia kwatae ninik pwararar, Kwaronámpok tukupapon. Aeapara, oukoumwan mapek yaknámp arop ankárankampao farákápnámp kar te Jona farákápámp karan kámákár akwap námpon.” ✱

Arop pouroukamp waeran sénámp kar

Matyu 5:15-16; 6:22-23

³³ Tá Jisaso warko ankwap kar arakrá sér, “Arop lam pounkouroupea nap te mek pap mo, tap woukwapá pap mo i konámpon. Narek kákánar fek páte napo, arop am nap mek koropria kor; am lam wae táman nke mwanapria.” ✱

³⁴ Waráp yi te waráp pouroukamp lamono. Waráp yi kwapwe kare nángo te, waráp pourou mek kuri wae kwapwe námpon. Aeno waráp yi kwatae nángo te, waráp pourou mek ponankor kirikip námpon.

³⁵ Aenámpara, amó fwapia mérampo: Takria waráp pourou mek kirikip koropantáno. Waerao saráp yak naenámpon.

³⁶ Waráp pourou mek ponankor wae kwapwe yak nángo, ankwapmwaek kirikip kirikip mo nángo te, waráp pourou mek ankár wae pouri yakria, lam waerao amwan tákapnámp niamp naenámpono.”

Jisaso Farisi fákáre ntia tisa farákapamp kwatae ninikan sérimp kar

Matyu 23:1-36

³⁷ Jisaso am kar farákáprá séri pwaránko, Farisi ankwapao, námont koropea fáaeria wumwi. Aenángo Jisas wae maomp nap mek akwapea fáaeria tank. ✱

³⁸ Tá Farisi tankrá nke nángo maok, Jisas te Juda firao i konap ninikaok yae yárar moi tetankrá fir fánánko maok, am Farisi te, Jisas máte apaereaneria ninika wae. ✱

³⁹ Aenámpan maok, Jisas man sérrá, “Yumo Farisi yumo te kap ntia plet younkwe mwaek saráp yárar napon. Aeno mek te kikiank ninik tá nkwakwe make kwatae ninikao top pwarámpá yak námpono.

⁴⁰ Yumo te épépérép aropono! Kwar te ankank pu-pwaek saráp yororia mek kuri yoro moi námp nie?

⁴¹ Aeno ankank yiráp ninik mek yak námpan, ankank monap arop farákapan yaewouranorá nénk kipo. Tak napo maok, yumo térenap ankank te fwap yiki kukur yak naenámpon.

⁴² Aeno yumo Farisi, yumo te fwapia mér kip! Yumo te fir mek sirarrá fépér i konap nánákáre konámp ankank tia fére-sámpramp fi papea, Kwarén ankárankamp fi sánk konapan maok, yumo ankwapan yae-párak kare ninik i konap ntia Kwarén warákár konap ninik

✱ 11:28: Lu 8:21; Yé 1:3 ✱ 11:31: 1 Kin 10:1-10 ✱ 11:32: Jo 3:4-10 ✱ 11:33: Lu 8:16 ✱ 11:37: Lu 14:1

✱ 11:38: Mt 15:1-2

te pwar napon. Aeno yumo te anánkaopwe ninik méntér téreteria ankwap lo pwar mo napo maok, am te yae-párak naenámon.

⁴³ Yumo Farisi, yumo te fwapia mér kip! Yumo te lotu nap mek, arop námwan nke nap fek tankáp mwar kar, tá yumwan koumteouráp aropao koupoukourap mek, 'Gude'rá séranáponorá kikiank i konapono.

⁴⁴ Yumo fwapia mér kip! Yumo te arop yákáre apár me mek papea oupouri pwatea napo, arop fárakap mér moria, am yumuntukaok paokop i konapono."

⁴⁵ Táte lo méri yakápnámp arop ankwapao man sérrá, "Tisa, amo takrá sénap te, amo yinan kor kar kárakáre fek wouroumprá sénapon!"

⁴⁶ Tá Jisas sérrá, "Yumo lo méri yakáp nap arop fárakap, yumo kor fwapia mér kip! Yumo kápae kare lo kánanke-táráp kák napo, koumteouráp arop ampaokrá paokopria, am lo kápae táman mokopi mokop mwarria kounkour napon. Aenapao maok, yumoku te am fárakapan kánanke yae paprá yaewour mo kar napono.

⁴⁷ Yumo fwapia mér kip! Wokwaek yiráp appeyaenápo profet fárakapan yénképrá kák tenapo, yumo am apár me kwar yu fek sank moporrá párakop napon.

⁴⁸ Yumo am taknap ninik te arop fárakapan yénképrá: Profet fákáreran yénképrá kákap te, fwaprá kari naponorá ninik napon. Am te apae riteanápe, mao profet fákáreran yénképrá kák tenapo, yumo maomp kwar yu fek sank moporrá paokop napon.

⁴⁹ Aenapantá yonkwae kour kwapweráp Kwaro wokwaek arakrá sér: 'Ono profet ntia aposel fákáre tirá kérép nanko, arop fárakapao ankwap fárakapan sámpá yampourourá, ankwapmwaek yénképrá kák mwanap' rimpon.

⁵⁰⁻⁵¹ Wokwaek Kwaro apár yoro námp fek, Abel feknámpia, profet fákáreran yénképrá kákrá koropea, Sekaraiá Kwarén ofa sánk konap alta ntia lotu nap tokwae yak nángo, amore mek sumpwi námpmon. Aeno mómá ke fekamp aropan te Kwaro nopok touwe kwatae sánk naenámpmon. Ye, ono yumwan sénampono: Takiap fekamp touwe te, oukounwan mómá ke fekamp arop fárakapao am fek touwe kwatae sámp mwanapon. *

⁵² Yumo lo méri yakápnap arop fárakap, yumo fwapia mér kipo! Yumoku támao Kwarén mér kokwaeria, arop ankwap fárakap am mér sámp mwarria napo, yumo mwae kéri fákeyakáp napon."

⁵³ Jisas takrá séria, am nap pwarará, ek akwap nángo, lo yénká farákáp konap arop fákáre ntia Farisi fárakap yonkwae popwarámpria térémenka waerá, Jisas te apaerá séran wa mwarria kápae kare nkwakwe make kar man turunkup.

⁵⁴ Am fárakap te, man kot mwanámp karan séri kanrá am mao sénámp kar wará yépékrá yakápiapon. *

12

'Farisimp kwekár ninikan mér kip'rá sénámp kar

¹ Kápae kare fopwakwap arop koupoukareaka, fákappéri yakápria, ankwap fárakapamp pu topwe fek pumpur mwanap niamp pourouráp. Am ke fek táman maok, Jisas námoku éréképá yárákimp aropan sérrá, "Yumo Farisi fákáreramp yis fwapnae karia mér kipo. Ono te aran sénampono: Arop nke nap fek te kwapwe kare paokop napao maok, maomp ninik mek te kwatae ninik yak námpmon. *

² Kápae kare ankank mek wouroumpyek námp te, nánkár wakmwaek érik yak naerámpon. Tá kápae kare kánánkámp sérarap karao kor arop ponankor am kar mér mwarea napon.

³ Ae mwarea napara, kápae kare kar yumo kumuruk sérar nap te, kápae kare arop yámaraok wa mwanapon. Tá ankwap karan kor yumo nap mek ankwap aropan kánánkámp sánánkar séri napan kor, am kar nánkár némp kupuk fokopeyakáprá érik sérar mwarea napon."

Kwar ankárankan saráp apáp mwanámp kar Matyu 10:28-31

⁴ Jisaso warko ankwap kar sérrá, "Ononamp fákáre, ono yumwan arakrá sér rae: Arop pourouran saráp sámp-wouroumpria, waempén kwatae pap mwanap pourou monámp arop táman apápi kwapono.

⁵ Aeno ono yumwan, wan apáp kiprá érik sénae nae: Yumo ankár Kwarén apáp kipo. Kwar te arop porokwap pap námp kwamp te, am arop yaomwi mek sinaenámp kárakáre fákeyak námpon. Aenámpara, ono yumwan waeman kar sénampon: Yumo ankár Kwarén apáp kipo. *

⁶Yumo te waeman mér napon: Arop ant kánanke éntik sámp nap te 2 toea fek sámp konap wuriman, Kwar te am ant kánanke te ník mo mono. Waeman méri yak námpon. Aenámpara, yiráp me korkamp me pwaeran kor ponankor kouroumpea mér kare námpon.

⁷Aeno arop yumo te Kwaro nke nám p fek am ant kánankoran kámákár tukup napara, apápi kwapon.” ✧

Jisasomp e sér mwanap kar
Matyu 10:19-20,32-33; 12:32

⁸Jisaso warko ankwap kar sérrá, “Ono yumwan sénampon: Arop koumteouráp aropan sérrá, ‘Námo te onan maomp firáp yak nampono’rá sénánko te, Aropamp Tárápao kor Kwaromp ensel fákáreran ‘Mámá arop te náráp firáp aropono’rá sénaenámpon.

⁹Aeno arop koumteouráp aropan ‘Námo te onan maomp firáp mekamp arop mono’rá sérianámp te, Kwaromp Tárápao kor Kwaromp ensel fákáre wa nap fek ‘Mao te onomp mono’rá sénaenámpon. ✧

¹⁰Arop ankwapao Aropamp Tárápan wouroump nánko te, tá fwap Kwaro maomp am kwatae ninik sámp-sinaenámpon. Aeno Yiki Kor Spiritan wouroump nánko te, Kwar te am maomp am kwatae ninik te sámp-sir mono. ✧

¹¹Nánkár yumwan éréképea tukupeaka lotu nap mek, tá Gavman, tá arop taokeyakáp konap nke nap fek yumwan kot naenámpo, yumo apápriaka, yino te apae mokoje kar pwarokwaprá sér mwareanora apápi kwapon.

¹²Nánkár taknap ke fek táman, yumwan Yiki Kor Spiritao, ará kar arakrá sérenkria yénpék nánko, fwap sér mwanapon.” ✧

Ankankráp aropamp wounáp kar

¹³Kápaé kare arop néntépria maok, ankwap ankárakao Jisasén sérrá, “Tisa, onomp naropwar sumpwi nánko, onomp ankank onomp naerao sarápnámp, amo akwapea sénapo, onan ankwapmwaek pirékarea sápano.”

¹⁴Aeránko maok, Jisaso am aropan sérrá, “Wi! Onan te wa yiráp ankank yurukup nanamp arop yoroí páte nánko, ono yiráp ankank pirékarea nénk nanampanápe?”

¹⁵Aeria maok, Jisas koumteouráp aropan arakrá sér, “Yumo fwapnae karia mér kipo: Yumo takria nkwakwe make ankank sámp mwaria kikiank mwanape. Arop kápaé kare ankank tinámpao maok, mao te am ankank fek yiki yak sámp naenámp pourou mono.” ✧

¹⁶Aeritea maok, Jisas am fárákapan wounápra sérrá, “Maniráp arop ankwapamp yopwarkamp fir kápaé kare tankáp nánko maok,

¹⁷am maniráp aropao ninikrá, ‘Ae te kák nanamp nap pwi mo nám te, mokop nae?”

¹⁸Arak nanampon: Mámá nap warko pápárámpia fákeyakrá, tokwae nununkwi tiria maok, onomp witráp kápaé kare ankank kwapwe kare mámá am nap mek kák nanampon.

¹⁹Ono te onoku támao arakrá sér: Ono oukoumwan te kápaé kare ankank kwapwe kare nampara, fwap kápaé kare yopwar fek yak nanampon. Oukoumwan te ono anepéri yakrá, fir kwapwe fárrá yakrá warákár nanampono.’ ✧

²⁰Aenámpan maok, Kwaro man arakrá sér, ‘Amo te épérép kare aropono. Amo oukoumwan kumruk saráp sumpwi nanape. Amo am ankank koupoukareaka kák tenap te, wa sámp naenámpo?’ ✧

²¹Jisaso mámá wounáp kar séria pwarará maok, arakrá sér, “Mámake pourouráp ankank te kápaé kare ankank koupoukournámp aropamp pourou korop naenámpon. Aenámpan maok, Kwaro nke nám p fek te ankank moráp arop yak námpon.” ✧

Ankank mo nánko, ninik tokwae konapan sénámp kar
Matyu 6:25-34

²²Aeria maok, Jisaso námoku éréképea yaráknámp aropan sérrá, “Yumo te yiráp pourouantá apápriaka, arakrá sér mwanape: ‘Nomo te apae fir sámpa fár mwareano?’ ria ninika wae, tá ‘Maokamp waempyan sámpa yirir mwareano?’ ria ninik tokwae kwapon.

²³Yiráp yiki yakáp nap te waeman firan kámákár akwap, tá yiráp pourouao kor waempyaman kámákár akwap námpon.

²⁴Yumo te antan ninik kipo. Ant te yopwar yoroitea fir tirá koupoukour mo i konámp. Tá fir tirá kák konap ap nap sámpá yak mo i konámpan maok, Kwar támao man fir nénk konámpo. Aeno arop yumo te tokwae kar ankankara, Kwaro yumwan waeman mér námpon. ✧

²⁵Tá yumo ou mekamp arop ankwapao námoku fwapi yak naenámpan ninik tokwaeria te, am ninik tokwae nám p fek tapek mao yiki yak naenámp ke warko ér-sakwaprá pap naenámp nie? Tak naenámp pourou mo kareno.

✧ 12:7: Lu 12:24 ✧ 12:9: Lu 9:26 ✧ 12:10: Mt 12:23-25,28,31 ✧ 12:12: Lu 21:12-15 ✧ 12:15: 1 Ti 6:9-10
✧ 12:19: 1 Ti 6:17 ✧ 12:20: Jer 4:13-15 ✧ 12:21: Mt 6:19-21 ✧ 12:24: Sng 147:9

²⁶ Aeno yumoku mwar am ankank kánanke tak mwanap pourou mo námp te, apaerá ankwap ankankantá ninik kápae napon?

²⁷ Yumo te yao fuan mokoprá yakreaná fwapia nke kipo. Mao te waempyam yoro mo i konámpono. Aeno ono yumwan sénae namp te, wokwaek kar king Solomono kor kápae kare kwapwe kare ankank moporimp te, am yao fu émi niamp kwapwe kare takeniamp mono.

²⁸ Kare karonó, yopwaraok apwar oukoumwan yak námp te, tá oumpouran moropea yaomwi mek yank i konapono. Take pourouráp apwar pwae kánanke kwatae wuriman, Kwaro fupu kwapwe kák tenámpono. Taknámp táman fwapia mér kip: Kwar te arop yumwan te fwap waempyam ankank nénk naenámpon. Ae naenámpan maok, yiráp Kwarén mér nap te kánanke kwarok námpon.

²⁹ Mao yumwan taokeyak námpara, yumo te, apae fir, apae ént fár mwareanorá ninika wae kwapono.

³⁰ Mámá apárokamp arop fi ponankor Kwarén mér monap aropao saráp maok, am ankankantá ninik tokwae konapono. Aeno yiráp Naropwar yumo arake ankank fwap ti mwanapria méri yak námpon.

³¹ Aenámpara, yumo te ankár kwapwe kare Kwaro ninik námpaok saráp ninika waerá paokop napo, yumwan kor am ankank nénkano mpupo.

Yámar mekamp ankank kwapwe

Matyu 6:19-21

³² Onomp sipsip ankwap yinink e! Yumo apápi kwapono. Yiráp Naropwar Kwaro yumwan náráp firáp taokeyakáp mwanap sánk nanampria warákár námpon. ✧

³³ Yumo te yiráp ankank ponankor arop, mani fek sámpenkria sánkria maok, am mani sámpea maok, mani monap aropan yaewouria am mani sánk kip. Yumo tak napo maok, yiráp yámar mekamp paus mek top koupour naenámpon. Tá yámar mekamp yiráp waempén yaewour i konámp kwapwe kare ankank saráp koupoukour kip. Am yámar mekamp ankank pwar mo i konámp, tá oukun i konámp arop te wonae fik korop mono. Tá oumpwe te am ankank fépér mo i konámpono.

³⁴ Yumo má kar man ninik kipo: Am yiráp kwapwe kare ankank tankápnámp némpouk te, am némpouk táman yiráp ninikao kuri yak naenámpon.”

Térenap arop nánapi i konap kar

Matyu 24:42-44

³⁵ Jisaso ankwap kar arakrá sér, “Yumo te ankár waempyam fae tákáre fek kápéria, yumuntuk sépér fápákamprá, yaomwi pouponkia nánapi yakáp kipo.

³⁶ Yumo te yiráp arop tokwae yupu warámp riaka, fir fáriaka pwarará koroprá ménki kikapwrenk rángo, koupour kikip mwanámpria yépék i konapnámp taknámp kipo. ✧

³⁷ Am arop tokwaerao koropea náráp tére konap aropan nke nángo, pamp mo, yiki tankáp nap kwamp te, warákár konapono. Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Nánkár arop tokwae námoku koropea tére arop arákarea tére konap aropan, yumo tankápenk ritea, námoku fir yankapea nénk naenámpon.

³⁸ Mao kumur kupuk korop kuni, wakor naenámp ke fek korop kuni, mao koropria nke nángo, am náráp tére konap aropao kor pampi yakáp mo nap kwamp, am tére arop fwap warákár mwanapon.

³⁹ Yumo te arak i konap aran fwapiaka ninikrá mér kip: Nap naropwaro oukun arop koropea náráp nap mekamp ankank oukun-tiantánoria námp kwamp te, am arop numwar koropea nap kik-pwarará yinkánáponoria pwar mo i konámpono.

⁴⁰ Yumo kor ankár nánapi yakáp kip. Aropamp Táráp yumo, oukoumwan korop mo naenámpan mpwe napo, am ke fek táman korop naenámpon.”

Kwapwe kare tére arop ntia kwatae tére aropamp wounáp kar

Matyu 24:45-51

⁴¹ Aerá séránko maok, Pita Jisásén turunkrá, “Tokwae Kar e! Amo am wounáp kar sénap tane, yinan saráp sér rape, arop ponankoran sér rape?”

⁴² Aeránko maok, Jisaso Pitamp kar pwarokwaprá maok arakrá sér, “Tére taokeyak konámp arop te mokopia ninik kwapwe sámpea yae-párák náráp tére tére kour naenámpon? Arop tokwaerao take pourouráp tére poukwapnámp arop yoroí páte nángo, náráp tére arop poukeyakria, am fárákapan fir nénk naenámp ke fek nénk konámpon.

⁴³ Take pourouráp tére arop te fwap warákár kare naenámpon: Nánkár maomp arop tokwae arákarrá koropria mao náráp térerá yak námp nke naenámpon.

⁴⁴ Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Am arop tokwae náráp tére aropan náráp ankank ponankor poukwap naenámpria pap naenámpon. ✧

⁴⁵ Aeno am tére aropao ninikrá, náráp arop tokwae te koupour korop naenámp pourou monoria maok, tére konap arop ankwapan porokwap, am térenap yupuran kor porokwapria maok, fir fárrá, mánmán ént fária épépéréprá yákrakria,

⁴⁶ maomp arop tokwae korop naenámp méria náná mo nánko, am ke fek táman maomp arop tokwae korop naerámpon. Aeria am arop tokwae te am tére aropan fukia kwatae paprá maok, man kar ták-sir konap aropént páte nánko yak naenámpon.

⁴⁷ Tére konap aropao náráp arop tokwaeramp ninik te wae mér námpao maok, mao ankank nánapia náráp arop tokwaeramp ninikaok mo námp te, maomp arop tokwaerao man tékén porokwap naerámpono. ✧

⁴⁸ Aeno térenámp aropao náráp arop tokwaeramp ninik mér moria maomp ninikaok mo námp te, maomp arop tokwaerao kor man paok ke fek sánánkar tae morok fek porokwap naenámpon. Kwaro arop ankárankan ourour tokwae sánk nánko te, nopok kuri am fek fwapi tére kuno. Táte kounteouráp arop fárákapao arop ankárankampan 'Námwan taokeyak naenámp tére sánktea, am tére fek fwapia yinan taokeyakae' ria sérara wae konapon."

Jisas kounteouráp aropan kuk pir-pwar naeria éknámp kar

⁴⁹ Jisaso warko ankwap kar arakrá sér, "Ono ékamp te yaomwi apárok ko-sinanko, yaomwi koupour yurunkano karria ék nampon.

⁵⁰ Onan mwar pourouráp touwe tokwaerao oupouroup nánko, sumpwi nanampara, oukouwman am sámp mo námp kwamp ninik tokwae nampon.

⁵¹ Ae te yumo ninik nap te, ono ék námp te, yorowari kwaponoriaka taokor naeria má apár mek ék námp nie? Tak te mono. Ono yumwan sénae: Ono ék námp te kounteouráp aropan kuk pir-pwar naeria ék nampon.

⁵² Oukouwman, tá nánkár wakmwae kor éntupwar naropwar maomp tárápu nonopok yorowaria, aropw yininkaopwe yakriaka, ankwap anánkaopweran kar sér, tá ankwap anánkaopwe yakriaka nopok am yininkaopweran kor kar yorowar mwanapon.

⁵³ Tá ankwap te, naropwaro náráp tárápan yorowar nánko, nopok poumou-táráp náráp naropwarén yorowar naerámpon. Tá éntupwaro náráp yupu-tárápan yorowar nánko, nopok yupu-tárápao kor náráp éntupwarén yorowar naerámpon. Tá éntupwaro tárápamp yupuan yorowar nánko, nopok am tárápamp yupua kor náráp táparápén yorowar naerámpon."

Ankank koropnámp fi kor mér monap kar

Matyu 16:2-3

⁵⁴ Jisaso kounteouráp arop ouan arakrá sér, "Yumo te warákam ék naenámp yámar wae wuri nkea, 'Warákam ék naeane.' Makrá sénapo, tá wae kare warákam ék konámpon.

⁵⁵ Tá ankwap te, ouwi korop nánko nkea méria, 'Máte wae noump ouwirao korop námpono'rá sénapo, am te wae kare noump tank konámpon.

⁵⁶ Yumo kwekár i konap arop wuriman, yumo apárok mapek korop konámp ankank, tá yámar mek korop konámp ankank yae-párák yurukup i konap te, apaeritea oukouwman máma ke fek korop naenámp ankank nke napao, yumo warko fwapia mér moitea épéréprá paokor napon?"

Arop man kot naenámp mént fwapokwap nenep kar

Matyu 5:25-26

⁵⁷ Jisaso warko arakrá sér, "Ae te apaeritea yumo fwapia ninikia kwapwe kare ninik fek apae-apae ankank yae-páráknámp yurukup mo napon?"

⁵⁸ Amwan arop ankwapao kot naeria warámpea akwap nánko te, amo oukouwman mwaeak akwap nep fek tapek kar fwapokwap kipo. Takria amwan kot wa i konámp aropamp wonae fikeanámp, mao amwan plismanomp yaek pap nánko, plismano amwan kalabus nap mek papantáno.

⁵⁹ Ono amwan waeman kar sénampon: Amo te koupour akwap mono, ankár kalabus mek yakrá akwapea, amwan sérinap mani ponankor sánkea maok, pwar nanapon."

13

'Kwatae ninik pwar monap arop te yaomwi mek pik mwanap'rá sénámp kar

¹ Jisaso am kar farákápea pwar nánko maok, am ke fek táman arop ankwap fárákapao yakápia Jisasén sérrá, "Galili mekamp aropan Pailatomp soldia fákáreao lotu nap tokwae mek faoporapo, am fárákapamp yiri Kwarén ofa sánknep nape firamp yiri yumuntut kwarákari námpon."

² Aerapo maok, Jisaso am fárakapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Yumo ninik nap te, am Galili mekamp arop fárakapamp kwatae ninikao saráp tokwaeria Galili mekamp ankwap fárakapamp kwatae ninikan kámákár akwap námpan mpwe ninik rape?

³ Ono yumwan waeman kare kar ‘Mono’rá sénampon. Aeno yumo kwatae ninik pwar moria te, take pourouráp ankank yumwan ponankor taknámp mwarea napon.

⁴ Wokwaek kar Siloam mekamp pouri nap tukur pikria, 18 arop paokimp te, yumo ninik nap te, am fárakapainap kwatae ninik te Jerusalem mek yakápnap arop fárakapamp kwatae ninikan kámákár akwap námpan mpwe ninik rape?

⁵ Ono yumwan waeman kare kar ‘Mono’rá sénampon. Aeno yumo kor kwatae ninik pwar moria te, take pourouráp ankank yumwan ponankor korop naenámpon.” ✧

Yao fik tank mo i konámp kar

⁶ Jisaso wounáp kar sérrá, “Arop ankwapao yao fik wain yopwaraok yimptea yakrá tank naenámpan mpwerá korop ko nke námpan maok, am te ki tank mono.

⁷ Aenámpantá maok, am yopwar mekamp tére aropan sérrá, ‘Amo wawae! Ono yinink yopwar fek ki tank naenámpan mpwerá korop ko, nke nanko, tank mo námpono. Aenámpara, amo ankár am yao karápael! Wain yak naenámp fek fápárákápáne!’

⁸ Aeránko maok, am térenámp aropao kor am yopwar naropwarén sérrá, ‘Wampweno. Nánkár ono má yopwar fek saráp fi akárápria kwar kwapwe karenámp fi mek kák nanko, ki tank mákean nke nae.

⁹ Nánkáráp ankwap yopwar fek warko tank moian nkea, mo nánko maok, “Karámpae”rá sérampo.’”

Sabat yae fek Jisaso yupu ankáránk fwapi papámp kar

¹⁰ Sabat yae fek lotu nap mek Jisaso kounteouráp aropan kar farákáp.

¹¹ Aenángo maok, yupu ankárankan kwatae-aropao man touwe sánkánko maok, maomp paonkore kor te ankár woukoupea yárák námp te akwapea 18 yopwar fek yak.

¹² Aenángo, Jisaso man nkea, koropae ritea, man sérrá, “Waráp touwe te amwan ouk-oumwan sámp-fákeyak mono. Wae pwar námpon.”

¹³ Aeria pwarará maok, maomp pourouk yae papánko maok, am yupuraó náráp paonkore kor kwapwe kare naenko maok, Kwarén fáparák tokwaeriaka warákarimpon.

¹⁴ Aenámpan maok, am lotu nap taokeyak konámp aropao Jisaso Sabat yae fek yupuramp pouroukamp touwe fwapi papámpantá, nkeaka yopor yonkwae pwarámpria maok, kounteouráp aropan sérrá, “Loao sérrá, ‘Yumo tokwampok yae fek saráp tére kip.’ Aenámpara, yumwan aropao yiráp touwe fwapi papanáponoria te, tokwampok yae fek saráp korop kipo. Aeno Sabat yae fek te korop kwaponon.”

¹⁵ Aeránko maok, nopok Jisaso maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Yumo te kwekár i konap aropono! Yiráp kar te yiráp niniként ankár pourouráp mono! Sabat yae fek te yumo ponankor yiráp bulmakauramp nap mek tukupea yiráp bulmakauráp donki aokor-aokoria man ént fáranáponoria éréképá tukup konapon.

¹⁶ Aeno má yupu máte Abrahamomp tárápan maok, Satano maomp pourouk 18 yopwar fek yarokwapá fákeyak námpono. Táte ono am man woukoupeyáknámp ankank fwap Sabat yae fek wor-pwar nanamp te mokopono?” ✧

¹⁷ Makrá sénánko maok, am Jisasén yorowar kar sérap arop fákáre am te pwarápaé tokwae sámpapo maok, táte nopok kounteouráp arop ponankor mao térenámp ankank te kwapwe kare námpaná warákár tokwaeapon.

Mastet ki ntia yisan wounápnámp kar

Matyu 13:31-33; Mak 4:30-32

¹⁸ Jisaso warko sérrá, “Kwaro náráp firan taokeyak konámp te mokoep ankankono? Ae te ono apae ankankan, arake niamprá wounáp nanampon?”

¹⁹ Am te ará: Arop ankárankao firan nape sánk konámp mastet fu kánanke kwarok yopwaraok sitenánko maok, forokareaka yao karnámp téképea tokwae kar nánko, ant am yowe fek taok i konámpono. Tá taknámp, Kwaromp firao kor kápae kare forokor naenámpon.”

²⁰ Jisaso warko ankwap kar arakrá sér, “Ono Kwaro náráp firáp taokeyak námp te mokoep wounáp kar sénanampon?”

²¹ Am te yis niampon. Yupu ankwap plaua tokwae mek yis kánanke kwarok yok-sirarea mént arákareanánko, am plaua ponankor yámpea tokwae kar i konámp niamp takeno.”

Ménki kánanke kwarok

²² Jisaso taun mekmwaek, némpouk mwaeek yárákrá kounteouráp aropan kar yénkrá farákáprá yárakia Jerusalem mek akwapnámp mwae-párak akwap.

²³ Aenánko maok, arop ankárankao Jisasén turunkrá, “Tokwae Kar e, Kwar te ankákárank aropan saráp érékép naenámp nie?” Aeránko maok, Jisaso am fárákapan sérrá,

²⁴ “Yumo te ankár ménki kánanke mek yink mwaria, kárákáre kar kip. Ono yumwan sénamp te: Arop kápae kare am ménki kánanke mek yink mwaria napan maok, am fárákap te pwi mo napon.

²⁵ Nánkár wakmwaek nap naropwaro nap ménki kéri tenánko, yumo te koropea ek yakáprá, ménki fek poporokwapria sérrá, ‘Arop Tokwae, amo yinan ménki kik-pwarae’rá sénapo, nopok mao yiráp kar pwarokwaprá yumwan sérrá, ‘Ono yumwan mér mo namp te, yumo te maokampono?’ *

²⁶ Aeránko maok, yumo nopok man arakrá sér, ‘Yino waeman amont fépér, tá amo wae yinomp némpouk yakria, yinan kar farákáp, mak i konap tene.’

²⁷ Makrá sénapo, mao kor nopok yumwan sérrá, ‘Ono te yumwan fwapia mér mo nampono. Yumo mam némpoukamp aropao nape? Yumo te kwatae ninik i konap arop fárákapon! Yumo ponankor onan pwarará tukupenke!’

²⁸ Yumo te nánkár Abraham, Aisak, Jekop, profet ponankor Kwaromp firáp taokeyak námp mek yakáp napo nke mwanapan maok, yumoku támaoia, yumwan ek pwate napo, am mek yakáprá apánki tikirá you kikimpia wae mwanapon. *

²⁹ Aenapo, tá ankwap fi mekamp arop, yámar piknámp mekamp arop, fwe yawor mekamp arop má ponankor Kwaromp firáp taokeyaknámp mek koupoukarea tankápria fir fépér mwanapon.

³⁰ Yumo wawenk! Arop ankwap fárákap oukoumwan wakmwaek kar kánanke kwatae yakáp nap te, manénkir am mek yink mwarea napon. Tá arop ankwap fárákap oukoumwan manénkir yink mwarianap arop tokwae yakáp nap te, nopok wakmwaek kar kánanke kwatae yakáp mwarea napon.”

Jisaso Jerusaleman yonkwae touwemp kar

Matyu 23:37-39

³¹ Am takámp ke fek táman Farisi mekamp arop ankwap fárákap koropeaka Jisasén sérrá, “Amo te mapek yak kwapono. Ankwap fek akwapae. Heroto amwan sámp-wouroump nanampri námpo.”

³² Aeránko maok, Jisaso sérrá, “Yumo tukupea am yao pwae mekamp as kwatae táman arakrá sér kipo: ‘Ono oukoumwan, tá oumpouran arapek kwatae-arop yéréperá kérépria, touwenap arop fwapokwaprá kákea maok, yinink yae arapek onomp tére wae pwar nanampon.’

³³ Aeno oukoumwan, tá oumpouran, tá ankwap makáran arapek maok, ono ankár akwap nanampon. Am te apae riteanápe: Profet te ankwap némpouk yak nángo, man sámp-wouroump mono. Man te ankár Jerusalem mek maok sámp-wouroump mwanapon.”

³⁴ Aeria maok, sérrá, “Jerusalem, Jerusalem e! Amo te profet fákáreran tirá wouriaika, Kwaro amonapok tirá kérépnámp aropan kor mént yumwi fek yénképrá kák konapono. Kápae kare por ono te waráp tárápuan kakaruk éntupwaro náráp morokan i konámpnámp yowe pwae ankore mek wouri fákeyak nae rampan maok, yumoku monorá napon. *

³⁵ Yumo wawenke! Kwar te yumwan pwate nángo, yiráp némp máte kwaporok yak naeria námpo. Ono yumwan waeman kar sénampon: Yumo warko onan nke mo yakrá tukupea yumo sérrá, ‘Am arop te Kwaro ninik námp fek korop námpara, Kwaro man ‘Yae-párák kareano’rá sér mwarea napon.”

14

Jisaso arop ankárank pu yae yámpánko fwapi papámp kar

¹ Ankwap Sabat yae fek Jisaso akwapae Farisi mekamp arop tokwaeramp nap mek fárrá tankánko maok, ankwap fákáreráo man, mokopon nke mwarria yépékrá tankáp.

² Aenapo maok, pu yae yárámpámp arop ankwap Jisasomp wonae fik tank.

³ Aenánko Jisaso am aropan nkea maok, lo mérnámp arop fákáre ntia Farisi fákáreran arakrá turunk, “Nomo te Sabat yae fek te touwenap arop te fwap fwapokwaprá kák mwanámp ni mo nie?” *

⁴ Aerá turunkánko maok, am fárákápao kor kar tákaprá sér moapantá maok, námoku man warámpea maomp touwe wor-sirarea sámp-kérépánko, akwap.

⁵ Aenánko maok, mao arakrá sér, “Ae te yumo ankwapao yiráp táráp, tá bulmakau Sabat yae fek ént me mek pik nángo te, yumo kor man koupour warámp mo i konap nie?”

⁶ Aerá séránko maok, am fárákap te nopok maomp kar pwarokwaprá sér mwarap pourou mono.

Arop námokuráp pourou apárok sámp-anámp naenámp sénémp kar

⁷ Jisaso nke nángo, arop fir fár mwaria korop nap te ankár am fir kéréounámp aropao yak námp fek saráp tankáp napantá maok, wounáp kar arakrá sér,

⁸ “Arop ankárankao yupu warámpnám fir kéréouria amwan wumwi nángo, akwap nap kwamp te, am yupu warámpnám aropao tank námp fek te akwapá tank kwaponó.

⁹ Takria amwan ‘Má sia pwar napo, náráp nourop mapek tankano’rá sénéngo, amo pwarápe tokwae sámpea younkwe mwae akwapá tank nanape.

¹⁰ Aentara, amwan arop ankwapao fár mwaria wumwi nángo, akwap nap kwamp te kánánkar akwapea, faek karaok tank napo, nánkár námoku sérrá, ‘Wonae fik mapek koropea napo, tankar’rá sénaenámp. Amwan takrá sénéngo maok, amont fánap arop ponankor nke nap fek amo e tokwae sámp nanapon.

¹¹ Arop, námo tokwaerao nampria námokuráp e narek sampok námp te, Kwaro man apárok sámp-anámp naeria námpon. Aeno arop, námo te kánanke kwatae namponoria apárok sámp-anámp námp te, Kwaro maomp e narek sampok nae-námpon.” ✧ ✧

Fir kéréouria Mokoep pourouráp aropan wumwi kip’rá sénémp kar

¹² Jisaso am fir kéréounámp aropan sérrá, “Amo fir koropá fárenkria wumwi nap kwamp te, waráp nouroupén saráp wumwi, tá yumoku mwearoan saráp wumwi, tá yumoku-pwaeráp aropan saráp wumwi, tá amokuráp ankárankamp némpoukamp mani kápaenap arop, aran saráp wumwi kwaponó. Takria nánkár wakmwae amwan kuri ‘Koropá fárae’rá wumwi, tá waráp fir am nopok sánkantáno.

¹³ Mono. Táte amo fir kéréou nap kwamp te, ankank moráp arop, tá pourou kwataenámp arop, tá pu kwataenámp arop, tá yi kwataenámp arop, aran wumwiampo.

¹⁴ Am take pourouráp arop fárakap te amwan fir nopok sánk mwanap pourou mo napara, amo fwap warákár nanaponó. Am te apaeritea námpanápe, nánkár yae-párak kare arop sumpwinap ferámpnap ke fek, amwan Kwaro nopok sánk naenámpon.” ✧

Toupour tokwaeran wounáp kar

Matyu 22:1-10

¹⁵ Am fépérrá tankáp nap mekamp arop ankwap am kar wawia maok, Jisásén sérrá, “Arop Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek tankrá fánámp te, mao te fwap warákár naenámpon.” ✧

¹⁶ Aeránko maok, Jisaso wounáprá man sérrá, “Arop ankárankao, náráp toupour fek korop kipria arop kápa kare sérari pwate.

¹⁷ Tá wae am tupur naenámp yae korop nángo maok, náráp tére aropan, akwapea éréképá koropaeria sámp-kérépánko maok, mao akwapea sérrá, ‘Fir wae ponankor nánapia páteane. Yumo koropenke!’

¹⁸ Aerá séránko maok, am ponankor arop fárakap sérrá, ‘Yino te tukup mono.’ Ankwap ankárankao sérrá, ‘Ono te oukoumwan yopwar yoro nanamp apár ankwapao námpan sámp nampara, akwapá énounkoup nae rae. Aenanampara, ono te korop nanamp pourou mono.’

¹⁹ Aeránko, arop ankwapao kor sérrá, ‘Onomp téreampor bulmakau fére-sámpramp sámpea nampan, am fárakap tére te mokop naprá akwapá nke naenampara, ono korop nanamp pourou mono.’

²⁰ Aeránko ankwapao kor taknám sérrá, ‘Ono te oukoumwan kar yupu sámpea nampara, ono korop nanamp pourou mono.’ ✧

²¹ Aerapo maok, am tére konámp aropao kor warko arákarrá akwapea naropwarén sérrá, “‘Korop mono’rá sénáp’rá sénéngo maok, tá am naropwaro kor youpoukwapia am aropan sérrá, ‘Amo warko koupour akwapea am taun mekamp mwae kup tokwae páraok, tá mwae kánanke-tárápaok yarákrá ankank moráp arop fárakap, tá pourou kwataenap arop fárakap, tá yi kwataenap arop fárakap, tá pu kwataenap arop fárakap, aran amo onomp nap mek éréképá koropae.’

²² Aeránko maok, warko akwapea am arop éréképá koropea pwatea maok, naropwarén sérrá, ‘Ono te wae amo sénapaok kákea nanko, sia ankwapmwae pwi mono, kwaporok tank námpono.’

²³ Aeránko maok, naropwaro kor warko sérrá, ‘Ae te warko arákarrá akwapea mwae kupuk mwae, tá yopwar mek mwae kamp yár firi yákrakria koumteouráp arop nke nap kwamp te, am fárakapan ankár kar kárakáre fek sénapo, onomp fir koropá fánápono. Onomp ninik te onomp nap ankár aropao pwianoria nampon.’

²⁴ Aeritea maok, am arop fárakapan sérrá, ‘Ono manénkir wumwirinamp arop fárakap te onomp fir máte kánanke sámpá fár mwanap pourou mo karane.’ ”

Arop ankár fwapi niniki pwatea Jisasonámpaok naenámp kar

Matyu 10:37-38

²⁵ Kápaé kare konunteouráp arop Jisasént tukup napo, Jisaso arákarrá am fárákapan sérrá,

²⁶ “Arop ononampok korop námpao maok, náráp éntupwar naropwar, námokuráp yupu, námokuráp táráp, náráp ankwapnáp, náráp antáp, tá námokuráp pourou kare, aran saráp ninik tokwaeria, onan ninik námp kánanke kwarok námp te, kumtiráp kar onomp firáp arop yak naenámp pourou mo kareno.” *

²⁷ Arop ono touwe sámp nampaok moria, onomp wakmwae korop mo námp te, mao te onomp firáp yak naenámp pourou mono.” *

²⁸ Arop nap tokwaeri ti naeria te, am arop te nap ti naenámp ankank ponankor yurukuprá ninikia pwatea maok, am nap fwap ti-pwar konámpono.

²⁹ Aeno fwapia ninik moi yakrá, oumpwar yimptea am nap tia pwar mo nángo te, kápaé kare arop am nap nkeaka man wouroump mwanapon.

³⁰ Aeria maok, sérrá, ‘Mao te nap ti námpao maok, ponankor tia fákáp naenámp pourou mo námp’rá sér mwarea napon.

³¹ Táte king ankwap akwapea ankwap Kingént yorowar naeria te, sánánkar tankrá fwapia ninikia pwatea ni konámpono. Ae te mao wae 10 tausen soldia nángo, ankwap king 20 tausen soldiant korop kan. Aeria te méria pwatea maok, mao, fwap ankwap king yérepea tirá kérép nanampaoeani, mo nierá ninik i konámpono.

³² Mao ninik nángo, pwi mo nángo te, arop oukoumwan yorowar korop mo, panek yak námp fek, arop ankwap fárákáp tirá kérép nángo, tukupea wampwenoria taokor konapon.

³³ Ae konapnámp maknámp, yiráp ou mekamp arop ankwapao námokuráp ankankan kor ponankor kwaporok younkwe mwae pwar mo námp te, am arop te ankár kumtiráp kar onomp firáp yak mo kareno.” *

Oukwe nape mo i konám kar

Matyu 5:13; Mak 9:50

³⁴ Jisaso warko ankwap kar sérrá, “Oukwe te kwapwe kareao maok, akwapea námpareria, nape konám pwar nángo te, nomo apae mokopianángo warko nape naenámpo?”

³⁵ Am take pourouráp oukwe te waeman kwatae námpara, warko aropan yaewour mono. Aenámpara, kwatae sir konámpon. Arop yumo te woupwirápara, má kar má fwapia wa kíp.”

15

Sipsip moyak nángo, warko warámpnámp wounáp kar

¹ Takis sámp konap arop fárákáp, ntiá Juda firaó ‘Kwatae ninikráp’rá sér i konap arop fárákapao Jisasonámpok koropea Jisas farákápnámp karan wará tankáp.

² Aenapo maok, Farisi mekamp arop fárákáp ntiaka lo yénkrá fárákáp konap arop fárákapao kánánkámp sérarrá, ‘Nko arop nko kwatae ninikráp arop fárákapan nouroupriaka mént fárrá yáarak námpwael’ ria sérar.” *

³ Aenapo maok, Jisaso am fárákapan wounáp kar sérrá,

⁴ “Yumo ankwap ankárankao sipsip 100 wun nángo, ankwap ankárank moyak nángo te, am naropwaro 99 sipsip fépérrá yakáp napo, pwarará akwapea, am ankwap ankárank moyak námp oupourounk i konámpono.”

⁵ Oupourounká akwapea kakapea yápare mek porokopea korop riaka warákárrá korop naerámpon.

⁶ Koropea némpoukria maok, námokuráp némpoukamp arop ntiaka mao nouroupnámp aropan koropá koupoukourénkia wumwi. Aenángo maok, koropea koupoukourapo maok, am fárákapan sérrá, ‘Onomp sipsip ankárank moyak nángo, oupourounkiaaka warko warámpea korop namp má, yumo kuri onont warákárenke!’ ”

⁷ Tá Jisaso arakrá sér, “Ono yumwan waeman kar sénampon: Yámar mekamp arop te yae-párak yakápnap 99 aropan warákár napan maok, arop ankwap kwatae ninik pwararea Kwaronámpok korop nángo te, yámar mek te yoporop warákár tokwae korop naerámpon.” *

Mani moyak nángo, oupourounkia nkenámp wounáp kar

⁸ Jisaso warko wounáp kar arakrá sér, “Yupu ankárankao mani meráp fére-sámpramp sámpá yak nángo, fére náparamp firikir pik tenángo te, apae naenámpo? Mao te lam pounkouroupea samp yakrá, pwar pikantánoria sánánkar nap mekamp tiri farákárrá oupourounká akwapea sámp naerámpon.”

⁹ Mao am mani wae sámpea te, námokuráp némpoukamp arop ntiaka mao nouroupnámp aropan wumwi nángo, koropea koupoukour. Aenapo maok, mao am fárákapan sérrá,

* 14:26: Lu 18:28-30

* 14:27: Lu 9:23

* 14:33: Mt 5:27-28

* 15:2: Lu 5:29-30

* 15:7: Lu 19:10

'Onomp mani moyak námpan maok, warko oupouroukia sámp nampono! Yumo onont warákárenkel'

¹⁰ Ono yumwan waeman kar sénampon: Arop ankwap kwatae niniki námpao Kwarónámpok arákarrá korop nángo te, ensel fákáre ou mek take pourouráp warákár tokwae korop konámpon."

Nánae-táráp naropwarónámpok arákarrá koropnámp wounáp kar

¹¹ Jisaso wounáp kar ankwap sérrá, "Arop ankáránkamp poumou-táráp anánkaopwerápao maok,

¹² nánae-tárápao naropwarén arakrá sér, 'Amo yinan nánkár wakmwae ankank pirékarea ti-sáp nanampri nap te onomp wae oukoumwan sápaé.' Aerá séránko maok, naropwaro kor náráp tárápyarampor am ankank pirékarea nánae-tárápamp wae sánk.

¹³ Yaeamp nángo, am nánae-tárápao kor náráp ankank koupoukarea sámp-samprá akwapea, tokwae panek ankwap némpouk yak. Yakria maok, maomp mani te kwaporok nkwakwe make sokororá yarak námp fek épéria pwar. *

¹⁴ Takia maok, maomp mani ponankor pwatanámp ke fek te, am apárok yae-porokwe tokwae korop naenko, maomp yae kwae mek te ankank kánanke ankwap ankáránk tank mo kare.

¹⁵ Aempantá maok, akwapea arop ankwapan 'Ono tére nae'rá séránko maok, am aropao man, náráp kou * taokeyakrá wunaeria sámp-kérép. Aenángo maok, taokeyakángo, yae-porokwe wae naenko maok, kouan fir nénkria,

¹⁶ kouao fánámp fekamp yipi kwatae táman make tirá fánaeria. Aenámpan maok, arop ankwap ankáránkampao man fir ankwap sánk mono. *

¹⁷ Aeapo maok, tá námoku kwatae yárákinámp táman warko ninik tokwaerá tankea maok, 'Onomp naropwaromp térenap arop mao saráp kápaé kare fir kwapwe fánapo, ono mapek yakria, yae-porokwe tokwae nampon.

¹⁸ Wampwe kwae! Ono fárámprá warko onomp naropwarónámpok arákarrá akwap nae. Ono akwapea te man arakrá sénanampon: "Ayao! Ono te Kwarén, tá amwan kor kwatae niniki nampon.

¹⁹ Oukoumwan te ono apae kwapwe kare nampan, amo onan 'Waráp táráp'rá sénanapanápe. Wampwe kwae! 'Waráp tére arop'rá sérae!'"

²⁰ Aerá sénanamponorá ninikia pwarará maok, mao wae fárámprá náráp naropwarónámpok arákarrá akwap. Oukoumwan panek korop nángo naropwaro nkeaka, náráp tárápria yonkwae touweriaka fárakoprá akwapea tárápan sámp-kánánkaprá koupwiyakea kákámánkar.

²¹ Aenángo maok, namorápo man sérrá, 'Ayao! Ono te Kwarén, tá amwan kor kwatae niniki nampono. Ono apae yae-páraki nampan, amo onan 'Náráp tárápono'rá sénanapanápe!'

²² Aeránko maok, naropwaro kor náráp tére aropan wumwiria sérrá, 'Yumo onomp waempyam tokwaeri kwapwe ará koupour sámpá koropea yirimpá pwarenke. Tá ring ará sámpae yae topwe fek yirimpénke! Tá su sámpprá puk yirimpénke!'

²³ Tá bulmakau soup tokwae ará yankopea yankap nap, nomo fépérrá warákár mwaro.

²⁴ Am te apae riteanápe, mámá táráp te waeman sumpwí tenámpan mpwe yonkwae nampan maok, oukoumwan yiki yak námpon. Waeman moyak te rámpwe nampan maok, nomo warko warámp námpon.' Aeria maok, am fir tokwae kékérouá fépéria warákáránk. *

²⁵ Aenapo maok, am ke fek táman, nae-táráp yopwar mek yakeanampao koropea nap top fekia maok, wa nángo, tár sámpprá, musik porokwaprá, kepárapo, wa.

²⁶ Aeria maok, tére konámp aropan koropae ritea, man turunkrá, 'Máte apae rape?'

²⁷ Makrá turunkánko maok, am tére konámp aropao kor sérrá, 'Máte waráp nánae warko arákarrá koropeanánko, naropwaro bulmakau soup sámpae fir kérou námpon. Am te apae riteanápe, mao kwapwe kare yakea korop nángo, warákár námpon.'

²⁸ Aeránko wawia maok, am nae-tárápao kor kokwarokia, am mek yoump mo naenko maok, naropwaro kor mankrá, 'Amo te apaeritea nap, mankae'rá séránko maok, *

²⁹ namorápo kor naropwaromp kar pwarokwaprá sérrá, 'Kápaé kare yopwar ono waráp kar ták-pwar mo, ankár tére konap arop niamp térezá yarak námp fek, amo onan meme soup ankáránk takeniamp sámp napo onomp nouroupént kor fépéria maok warákár tak mwanámpan amo mo kari napon.

³⁰ Aeno waráp táráp am te kokopor koumteou fek ankank ponankor épéri pwateaka, warko arákarrá korop námp táman, amo warákárria bulmakau soup kwapwe am sámp napon.'

* 15:13: Snd 29:3 * 15:15: 'Kou'an sénámp te "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 fekamp kar fi fek nkeae. * 15:16: Snd 23:21 * 15:24: Kl 2:13 * 15:28: Jo 3:10; 4:1

³¹ Aeránko maok, tá nopok naropwaro kor nae-tárápamp kar pwarokwaprá sérrá, ‘Nomo te waeman énékér némpouk yak nempara, kápae kare ankank máte ankár ponankor warápono.

³² Aeno waráp nánae máte waeman sumpwi yak námpao maok, oukoumwan warko yiki yak námpono. Mao te waeman moyak námpan maok, nomo warko nkea warámp námpon. Aenámpara, nomo kékérouá fépérrá warákár mwaro.’”

16

Ankank taokeyak konámp aropao kwekár ninik fek térenámp kar

¹ Jisaso námoku éréképea yáarak i konámp aropan sérrá, “Maniráp aropamp ankank taokeyak konámp arop yak nángo maok, arop ankwap fárákap koropea am maniráp aropan sérrá, ‘Waráp ankank poukeyak konámp arop te fwapia tére mo, waráp ankank te kwaporok épér námpono.’

² Aerapo maok, am maniráp aropao kor náráp ankank taokeyak konámp aropan koropea ritea sérrá, ‘Ono amonap karan arop fárákapao sénapan wa namp te mokopono? Amo akwapéa onomp ankank amo taokeyak nap ponankor kukumwíampo. Amo warko onomp ankank taokeyak mono.’

³ Aeránko maok, am ankank taokeyak konámp aropao wawia, námokuráp ninik mek ninikrá, ‘Awi! Onan poukeyak konámp arop onan wae pwar naeria sénámp te mokop nanampono? Ono te kwar fípiamp nanamp te kárákáre mo nampono. Tá ono arop ankwapan maniráp ankank mámánk nanamp te pwarápea nampon.

⁴ Aeno oukoumwan te ono wae mér nampon: Onan poukeyaknám naropwar onan “Tére pwarará akwapae”rá sénámpara, oukoumwan te, aropao onan warámpea náráp nap mek tukup mwanap mwae kup mér nampon.’

⁵ Aeritea maok, náráp térenámp naropwaromp ankank kwaporok tinap aropan koro-penk ritea manénkir koropámpan turunkrá, ‘Am arop te amwan apaekamp ankank sánkámpo?’rá turunk.

⁶ Aenko mao sérrá, ‘Mao te 100 dram wel sánkámpo?’rá sénánko maok, man sérrá, ‘Amo koupour am arop sánknám tiket sámpea nopok sánk nanap némpi 50 dram kumwia papae.’

⁷ Tá wakmwaek ankwap korop nángo, man turunkrá, ‘Amo kor apaekamp kwaporok sám napon?’ Aenángo, mao kar pwarokwaprá sérrá, ‘Ono kor 100 wit bek sám napon.’ ‘Ae te koupour tiket sámpea nopok sánk nanap némpi 80 bek mwar kumwiae.’

⁸ Tá wakmwaek man poukeyaknám naropwaro mao térenámp wawia, mao náráp ankank taokeyak konámp arop kwekár i konámpan man sérrá, ‘Amo ninik kour kwapwe tenape!’ Am te apaeritea námpanápe, wakmwaek námwan yaewour naenámp ankankan ninikia námpono. Arop fárákap apárokamp ninikaok tére nap te nkwakwe make tére mwanap mwae kup mér kareria arop fárákap wae fekamp ninikaok paokop napan kámákár tukup napon.

⁹ Ono yumwan sérrá: Apárokamp mani kwatae fek mapekamp aropan nouroupria nénk napo, yiráp nouroup yakáp mwanapon. Nánkár wakmwaek am mani pwar nángo, yakápi yakáp mwanap nap mek éréképá tukup mwanapon. *

¹⁰ Arop ankwap kánanke kwarok ankank yae-párak kare taokeyak konámp te, tá ankank tokwae karan kor fwap taokeyak naenámpo. Tá arop kánanke kwarok térean poupwekáp fek tére námpon te, tá tokwae kar térean kor poupwekáp fek tére naeria námpon. *

¹¹ Yumo apárokamp mani kwataeran kor fwapia taokeyak mo napo te, wa yumwan yámar mekamp yak konámp ankank sánk nángo taokeyak mwanapon?

¹² Yumo ankwapamp ankankan fwapnae karia taokeyak mo napo te, Kwaro yumokuráp por nánámpo ankankan kor yumwan wa sánk naenámpo?

¹³ Tére konámp arop ankáránkamp te taokeyak konámp arop anánkaopweramp tére naenámp pourou mono. Mao takria te, ankwapan kokwaeria, ankwapan saráp warákár naenámpo. Tá ankwapamp karwaokria, ankwapan younkwe sinaeria námpon. Yumo te Kwaromp yae ankore mek yakápra, maníamp yae ankore mek méntér yakáp mwanap pourou mono.” *

Lo ntiaka Kwaromp firáp aropamp kar

Matyu 11:12-13

¹⁴ Farisi fákáre te maniran kikiankrá paokop nap kwamp maok, Jisaso farákápamp kar má wawia man wouroump napon.

¹⁵ Aenapan maok, Jisaso am fárákapao sérrá, “Yumo te, arop fárákapao yumwan ‘Yae-párak kare arop’rá séranáponoria napon. Aeno Kwaro yiráp ninik mek mek yaknám ankank te

wae mér námpon. Aropao tokwae karonoria niniknámpan ankank te, Kwaro nke námpan fek te kánanke kwataeno. ✧

¹⁶ Lo kar ntiaka profet fákáreramp kar te wokwaekamp karao koropea Jon yakámpan fek námpon. Aenámpan maok, warko Jon yak námpan fekampao koropea Kwaro nárápan firápan taokeyak naenámpan Kwapwe Kare Kar némp-némp ponankor akwap námpon. Aenánko, ponankor arop fárákapan am nárápan firápan taokeyak námpan mek yink mwaria kárákarea wae napon.

¹⁷ Yámar ntiaka apár te moyak naenámpono. Aeno Kwaromp loamp kar te ankwap kánanke moyak mono." ✧

Yupu sámpea pwar konap kar

Matyu 5:31-32; 19:9; Mak 10:11-12

¹⁸ Jisaso sérrá, "Arop wa mokop yupu sámpeaka warko pwarará, ankwap yupu sámpan námpan te, mao te nárápan yupuan kwatae ninikria kokopon námpan. Tá taknámpan arop ankwapao poumaropao pwate nángo yaknámpan am yupu sámpan námpan te, támao kuri poumou nap mek tanknámpan loan kwe-pwararea kokopon námpan." ✧

Manirápan arop ntiaka Lasarusomp kar

¹⁹ Jisaso ankwap kar sérrá, "Wokwaek manirápan arop ankáránk yakria maok, mao te kápae kare por ankár kwapwe kare waempyam yirimpria maok, tá waempyam noumouri kwapwe fek am yumuntuk pourouk woukwap konámpan. Tá mao te kumur méntépan fir kwapwe fári konámpono.

²⁰⁻²¹ Aenánko maomp méni fek ankank morápan Lasarus am fek amp. Maomp ninik te manirápan aropao fir fánánko, kánanke-tárápan kákánar ankore mek pikrink námpan tirá fánaeria. Aenánko maok, man te ankárápan waerá yiri sárápan nángo maok, as fákáreráo korop ko maomp ankárápan mek mukur sarápan yakápan.

²² Nánkár wakmwae am ankank morápan arop am sumpwi nángo maok, ensel fákáreráo sámpan tukupea Abrahamo fir tokwae kérou námpan fek tank námpan fek mént páte. Aenánko maok, tá manirápan aropao kor wakmwae sumpwinko man apár me mek pap.

²³ Mao te waempomp némpouk yakria touwe tokwae sámprá yak. Aeria maok, narek nke nángo maok, Abraham tokwae panek kar yak nángo maok, Lasarus kor méntépan yak.

²⁴ Aenánko maok, manirápan aropao arakrá wumwi, 'Ayao Abraham e! Amo onan aropompria Lasarusén sénápano, mao yae kurépi fek ént mek anámpea sankoropea onomp sérékam fek pap nángo, námpare tae morokano. Ono mámara yaomwi mek yak nanko, onan te touwe kwatae kareane!'

²⁵ Aeránko maok, Abrahamo sérrá, 'Tárápan e! Amo wokwaek apárok yakap ankank aran ninikampo. Amo oukoumwan yiki yakap fek te, kápae kare ankank kwapwe kare tiapo, Lasarus máte kwatae yakámpan. Aempan oukoumwan te mámara némpouk te kwapwe kare yak nángo, nopok amo touwe kwatae sámpan napon.

²⁶ Tá ankwap te, yumo tampok yak, yino mampok yak nángo, kuk mek te Kwar námoku yinkri furu tokwae páte námpana, arop mapek yakápan nap te mokopia tampok tukup mwanapanápe. Tá arop tampok yakápan nap mokopia mampok korop mwanapanápe.'

²⁷ Aeránko maok, manirápan aropao kor sérrá, 'Ayao, ae te takanánko te, ono amwan sénanko, amo Lasarusén sámpan-kérépano, onomp naropwaromp nap mek akwapano.

²⁸ Onomp nánaeou te éntikono. Mao akwapea kárákare kor kar farákápan nángo, am farákápan nárápan ninik fwapokwapanápano. Takria mao kor mámara touwe tokwae kwatae sámpan mwanapan némpouk koropantáno.'

²⁹ Aerámpan maok, tá warko Abrahamo sérrá, 'Moses ntiaka profet fákáreramp kar wae tank námpan. Aenámpana, am farákápan am kar táman woupwi páte wa mwanapano.'

³⁰ Aeránko maok, warko manirápan aropao kor sérrá, 'Ayao Abraham, am támao pwi mono. Ankár sumpwianámpan aropao warko apár me meknámpan fárámpea akwapea sénánko te, fwap wawia kwatae ninik pwar mwanapano.'

³¹ Aeránko maok, Abrahamo kor warko man sérrá, 'Ae te Moses ntiaka profet fákáreramp kar wa mó napano te, sumpwianámpan arop ankáránk warko arákarrá aokea sénámpan kor, maomp kar wawia mér mwanapan pourou mono.'" ✧

17

Kwatae ninikao mérnápan kwatae pap konámpan kar

¹ Jisaso námoku éréképan yaráknámpan arop fárákapan sérrá, "Arop am fek kwatae ninik sámpan mwanapan nkwakwe make ankank koropánk naerianámpan. Aenámpan maok, am

aropan kwatae ninik sánknámp arop támao maok, koupouteane! Mao te touwe tokwae sámp naenámpono.

² Táte arop ankwapao mámakeniamp táráp maonianánko, am táráp kwatae ninik fek akwap nángo te, wae manénkir arop fárákapao am aropamp yápare kor fek yumwi tokwae tokoroepa man ént you tokwae mek sitenapo, tak moan mpupo.

³ Yumo kor yumoku támao fwapnae karia mér kip! Waráp ankwapwaráp kwatae ninik nángo te, amo 'Am te kwataeno. Pwarae'rá sénapo, 'Kare tak nampono' ria pwar nángo te, amo kor maomp kwatae ninik warko niki kwapono. *

⁴ Táte mao ankáránkamp yámaraok mwar amwan fákánek por kwatae ninik námpao fákánek por amonapok koroepa sérrá, 'Ono yonkwae touwe nampono'rá sénánko te, amo am aropan sérrá, 'Ono amoinap kwatae ninik wae nik mo, pwar namp'rá sérampo.'

Kwarén mérnáp ninikan sénámp kar

⁵ Jisaso, kar farákápenkria tirá kérépnámp arop fárákapao Jisasén kar toropwaprá sérrá, "Amo yinomp Kwarén mér námp yaewour napo, tokwae karano." *

⁶ Jisaso sérrá, "Yiráp mér te sapok fu kánanke kwarok niampao maok, yumo fwap máma yaoan sérrá, 'Amo arák make mokwapea akwapea ént mek warko yakae'rá sénapo te, fwap yiráp karwaok tak naenámpon." *

Kwaporok tére konámp aropamp tére

⁷ Jisaso warko ankwap kar sérrá, "Táte yumo ou mekamp arop ankwapao náráp tére konámp aropan 'Amo akwapá yopwar mek téreae'rá sér, tá 'Sipsip taokeyakae'rá sénánko, mao akwapá térea arákarrá korop nángo te, tá maomp arop tokwae te man sérrá, 'Amo koupour koroepa tankrá fárae'rá sénaenámp nie?"

⁸ Mono. Man sérrá, 'Amo onomp fir yankapea manénkir waempyam kámpea onomp fir yorokwaera kákea sankorop sápa. Ono manénkir fária, ént fária nanko maok, amo wakmwaek firráp ént fárae'rá sénaeria námpon.

⁹ Ae te am arop tokwae náráp tére arop náráp kar wawia mántwaok nángo te, man 'Aesio'rá sénaenámp nie?"

¹⁰ Tá taknámp, yumo kuri Kwaro yumwan sérinámp tére ponankor térea pwar nap kwamp te, yumo ankár arakrá sér kip: 'Yino te kwatae tére aropono. Ankank yino tére námp te yinomp tére támaono.' "

Jisaso fére-sámpramp aropamp lepra touwe fwapokwapimp kar

¹¹ Jisaso Jerusalem mek akwapnámp mwae-páraok akwapea, apár Galili kár-pwaraá akwapea apár Samaria kuk mek.

¹²⁻¹³ Mao akwapea ankwap némp wonae fik nángo maok, lepra touweráp arop fére-sámprampao koroepa, mwaeaoak am fek kikip. Kikipia paneknámp nkea foukouri yakáprá Jisasén tékén wumwia sérrá, 'Jisas, Arop Tokwae, amo yinan aropompae.' *

¹⁴ Aerá sérapo maok, am fárákan nkea sérrá, "Yumo tukupea pris fákáreran yiráp pourou yénkenke!" Aeránko am fárákap mwaeaoak tukupea nke nape, náráp pourou wae yiki kukur kwapwe. *

¹⁵ Aenko maok, am ou mekamp arop ankwap ankáránkamp námokuráp pourouk nke nángo, wae kwapwe nángo maok, mao arákarrá akwapria tékén Kwaromp e narek sampokrá e sakap.

¹⁶ Mao akwapea Jisasonámpokria maok, kwaráp torokomprá, apárok Jisaso pu páte námp fek me kor woukourá, man 'Aesio'rá sér. Am arop te Juda mono. Mwar ankwap fi arop Samaria mekampaoimpono.

¹⁷ Jisaso man nkeaka sérrá, "Ono ninik namp te fére-sámpramp ponankor yiki kukur napan mpwe nampan maok, fére ankáránkao warko arákarrá korop nángo, sarakok te maok yakáp nape?"

¹⁸ Ae te arop ankwap arákarrá koroepa Kwarén 'Aesio'rá séria maomp e sakap naenámp yak mo nie? Máma ankwap fi mekamp arop ankáránk mao saráp nie?" *

¹⁹ Aeria maok, Jisaso am aropan sérrá, "Wae amo onan mér napara, waráp pouroukamp touwe fwap námpono. Amo fárámpará akwapae."

Kwaro náráp aropan taokeyak naenámp korop naenámp yae

Matyu 24:23-28,36-41

²⁰ Farisi fákárerao Jisasén "Makár Kwaro náráp arop fi taokeyak naenámp yae korop naenámponia turunkapo maok, Jisaso kor am fárákapamp kar pwarokwaprá sérrá, "Kwaro náráp arop fi taokeyak naenámp yae korop nángo te, arop yi fek te nke mwanap pourou mono. *

* 17:3: Mt 18:15 * 17:5: Mk 9:24 * 17:6: Mt 17:20 * 17:12-13: Wkp 13:45-46 * 17:14: Wkp 14:1-4; Lu 5:14

* 17:18: Jo 4:9 * 17:20: Jo 3:3; 18:36

²¹ Am te arop fárakapao yi fek nkea ‘Máyaknám nkenk!’rá sér, tá ‘Arapok yakán’rá sér mwanap pourou mono. Yumo wawenk: Kwaro náráp firáp taokeyak námpe te yumo ou mek yak námpon.”

²² Aeritea maok, Jisas námoku éréképá yáraknám arop fárakapan kor sérrá, “Nánkár wakmwaek kor yumo Aropamp Tárápan kápae kare yae fek nke moria kor, ankárank kumur fek nke mwar kar napao maok, yumo te nke mo karenono.

²³ Nánkár yumwan aropao sérrá, ‘Arapok yak námpe nkenke!’, tá ‘Mapek máyak námpe nkenke!’ Aerá sénapan maok, mao sénapaok tukup kwaponu. ✧

²⁴ Yumo te wae mérono: Mékér wae tákap námpe fek te, yámar mek ponankor wae tákap konámpono. Ae konámpe te, Aropamp Táráp ék naenámpe ke fek kor taknámpe nánko, arop fi ponankor nke mwanaponu.

²⁵ Aeno mao te ankár manénkir touwe tokwae sámp nanko maok, mámá ke fekamp arop fákare man younkwe sánk mwanaponu.

²⁶ Wokwaek Noa yakámpe fekiapnámpe taknámpe, Aropamp Táráp ék naenámpe fek kor taknámpe mwanaponu.

²⁷ Noa yakámpe fek kor ankár fir fépérrá, ént fépérrá koumteou tirirá, makrá yakáprá tukupea Noa sip mek youmpámpe ke fekiaponu. Aenko ént tokwae nákkareaka arop ponankor oupouourimponu.

²⁸ Tá Loto yakámpe ke fek kor take, fir fépérrá, ént fépérrá, mani fek ankank tirá, nénkra, yopwar yororá, nap térerá yakápiaponu.

²⁹ Aeapo Loto kor taun Sodom pwarará akwap nánko maok, am yámaroak táman yaomwintia yumwi salfa kéntia waenámpe, yámar meknámpe warákamnámpe ékria arop ponankor wourékimpimponu.

³⁰ Nánkár Aropamp Táráp wakmwaek érik korop naenámpe ke fek kor, take ninik fek yakámpe mwanaponu.

³¹ Am yae fek táman arop ankwap kaerik yak námpe te, warko nap mek youmpea náráp ankank ti mono. Tá arop ankwap yopwaraok akwapá yakeanámpe, warko arákarrá koropea náráp nap mekamp ankank ti mono. ✧

³² Yumo Lotomp yupuranimpan ninikenke. ✧

³³ Aeno táte arop ankwap námokuráp pourouan saráp niki-samp námpe te, maomp pourou te kwatae akwap naerámponu. Aeno arop námokuráp pourou wampwe pwar námpe maok, mao yae-párak yiki yak kwapwe sámp naenámponu.

³⁴ Ono yumwan sénamponu: Arop anánkaopwe kumuruk nap mek amp nepo, am ke fek Aropamp Táráp korop nánko te, am mekamp ankwap ankárankamp mwar warámpria, ankwap ankárank pwar naerámponu.

³⁵ Tá yupu anánkaopwerao kor ní yaprá yak nep te, Aropamp Tárápao ankárank mwar warámpriaka, ankwap pwar naerámponu.

³⁶ Poumarop yaworao kor yopwaraok tére nepo, Aropamp Tárápao ankwap warámpriaka, ankwap pwar naerámponu.”

³⁷ Jisaso makrá fárakápánko maok, mao námoku éréképá yárakimp aropao má kar wawia turunkrá, “Tokwae Kar e! Amo má sérarnap ankank te maok korop naenámponu?” Aerá turunkapo maok, Jisaso am fárakapan sérrá, “Apae ankank mákkare nánko, ampae yákkare koropea koupoukour konaponu. Taknámpe ono ék namp fek, kápae kare arop fi nke mwanaponu.”

18

Yupurao jasén ‘Námwan yaewourae’ ria sér saráp yaknámpe wounáp kar

¹ Jisaso námoku éréképá yarak i konámpe arop fárakapan ‘Kokwae kwaponu. Kwarén ankár kar toropwap saráp yak kip’ riaka fárakáprá sérimp wounáp kar te, ✧

² arakrá sérimponu: “Ankwap taun mek kot wawí konámpe arop ankárank yak. Am arop te Kwarén apáp mo, tá aropan kor ninik tokwae mo i konámpe maok,

³ kae yupu ankárankao am taun mek am mek yak námpe korop ko, am kot wawí konámpe aropan sérrá, ‘Onan aropao kar yorowar nape. Amo onan yaewourrá kotae.’

⁴ Manénkir te am kot i konámpe arop te, am yupuran yaewour monoria ninikimpao maok, warko wakmwaek ninikia, ‘Ono Kwarén apáp moria aropan kor ninik tokwae mo namponu.

⁵ Aeno kae yupu máte ankár korop ko onan sér saráp yak nánko, mákia ono kokwae nanae. Wampwe. Man yaewour nae.’ ✧

⁶ Jisaso sérrá, “Yumo te mámá kwatae kot wawí konámpe aropamp kar wae wa naponu.

⁷ Ae te Kwar te mokop námpon? Mao náráponoria nánkárápnámp arop fákáre, yinan yaewouraria kar tae fek kumur yámar méntép kar toropwap saráp yakáp napo te, Kwar te wa kéréprá yaewour mo naenámp nie?

⁸ Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Mao te koupour kar wará yaewour i konámp Kwarono. Aeno nánkár Aropamp Táráp ék námp ke fek, mao koumteouráp arop apárok yakáp nap te, Kwarén mérrá yakápi nap ni mo nierá nke naenámpon.” *

Farisi ntiaka takis sámp konámp aropamp wounáp kar

⁹ Arop ankwap fárakapao ninikrá, yino mwar yae-párak kare nángo, arop ankwap fárakap te yino niámp mono, apárok kánanke kwatae naponorá ninik. Am taknap arop fákáre táman Jisaso wounáp kar arakrá sér,

¹⁰ “Farisi mekamp arop ntia takis sámp konámp arop, makiaka am anánkaopwerao Lotu nap tokwae mek Kwarén kar toropwap neria akwapea yakria maok,

¹¹ am Farisi mekamp arop fokopeyakrá námokuráp ninik mek poup Kwarén sérrá, ‘Ono ankwap arop fárakap niámp mo nampara, amwan aesio rae. Arop ankwap fárakap te poupwékápria nkwakwe make ankank puri fek nénk mo i konap. Tá nkwakwe make kwatae ninik i konapono. Tá poumou nap mekamp yupu kokopor i konapono. Tá ono te máamá takis sámp konámp arop niámp take mono.

¹² Ono te Sarere méntép anánk kumur fek fir sámp moria, kápae kare ankank sámp namp te fére-sámpramp fi pirékarea maok, ono amwan ankwap fi sámk konampono.” *

¹³ Aeno takis sámp konámp arop te panek fokopeyakria yámar mek nke te mo, me pakáráprá námokuráp éntér kor fek porokwaprá sérrá, ‘Kwar e! Ono te kwatae ninikráp aropono. Amo onan aropompae.’” Takrá séri pwarará maok, Jisaso am fárakapan sérrá,

¹⁴ “Ono yumwan kare kar sér rae: Nopok takis sámp konámp arop námokuráp nap mek arákarrá akwap námp, mao saráp Kwaro nke námp fek te yae-párak kare aropono. Aeno am arop ankwap te mono. Am te apae riteanápe, arop, námo tokwae kar namponoria warákarrá námokuráp e narek sampok nángo te, Kwaro man apárok sámp-anámp naenámpon. Aeno arop námoku apárok sámp-anámp nángo te, Kwaro maomp e narek sampok naenámpon.” *

Jisaso épér morok tárápuran ourour wor-pwararimp kar

Matyu 19:13-15; Mak 10:13-16

¹⁵ Koumteouráp aropao náráp tárápuan, Jisaso yae paprá ourour nénkanoria éréképá korop. Aeapan maok, mao éréképá yáarakimp arop fárakapao nkeaka am koumteouráp aropan yopor.

¹⁶ Aenapo maok, Jisaso am tárápu kánanke-tárápan, wonae fik koropenkria érékép fákeyakrá am fárakapan sérrá, “Yumo épér morok tárápu ononamp korop mwaria napo taokor kwapon. Numwar koropanápono. Kwaromp firáp taokeyak námp te, mámake pourouráp épér morok tárápu niámp arop fárakapampono.

¹⁷ Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Épér morok tárápuo ankank sámk napo, koupour sámprá warákár konámpnámp taknámp, Kwaromp firáp taokeyak námp koupour sámp moianámp te, am mek yink mwanap pourou mo karenono.”

Arop taokeyak konámp aropao ankank kápaenámp kar

Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31

¹⁸ Juda mekamp arop ankárak arop taokeyak konámpao Jisásén turunkrá, “Tisa kwapwe kare e! Ono te mokopia fwap yiki yak sámpea yiki yaká yak nanampono?”

¹⁹ Tá Jisaso man sérrá, “Amo onan apaerá ‘Kwapwe kare’ sér rape? Kwar ankárak saráp kwapwe kareno.”

²⁰ Aerá séri pwatae maok, man sérrá, “Amo te lo waeman mér napon: Yupuráp arop, poumouráp yupu, yumo te kokopori kwapon. Amo arop sámp-wouroump kwapon. Amo oukuni kwapon. Amo arop ankwapan kwekári kwapon. Amo te ankár waráp éntupwar naropwaromp yae ankore mek yakria, maomp karwaokampo.” *

²¹ Aeránko maok, arop taokeyak konámp aropao kor sérrá, “Am lo te ono wae épér feknámpia ankár ponankor mántwaokrá koroepa oukoumwan nampon.”

²² Makrá séránko maok, Jisaso am kar wawia man sérrá, “Amo ankwap ankárak aran mo napon. Waráp ankank kápae karenámp támá arop mani fek ti napo, am mani sámpeaka ankank monap aropan nénkampo! Amo takria maok, yámar mekamp kwapwe kare ankank sámp nanapon. Takia maok, amo onomp wakmwaek koropae.” *

²³ Makránko maok, am aropao kor am kar wará yáarakrá, náráp ankankantá ninik tokwae.

²⁴ Jisaso am arop náráp ankankantá ninik tokwae nánko nkea maok sérrá, “Arop fárákap kápae kare ankankráp te Kwaro náráp firáp taokeyaknámpe mek yink mwanap te kour-sir kare námpon.”

²⁵ Kamel te aomp i konap nil me mek yoump naerianámp wuriman kour-sir námpono. Aeno ankank tokwaeráp aropao Kwaro náráp firáp taokeyak námpe mek yoump naenámp te kour-sir kare námpon.”

²⁶ Aeránko maok, am arop fárákap am kar wawia sérrá, “Takanánko te, wa mokop am mek yoump naenámp pwi námpon?”

²⁷ Aerá sérapo maok, Jisas warko sérrá, “Aropao tére mwanap pourou monámp ankank te Kwaro fwap tére naenámpo.”

²⁸ Aeránko maok, Pita arakrá sér, “Ae te yino yinomp némp ntia yinomp ankank wae pwarará waráp wakmwaek korop námpe te mokopono?”

²⁹ Aerá sénánko maok, Jisaso am fárákapan arakrá sér, “Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Arop ponankor Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp ninikia náráp nap, náráp yupu, náráp ankwapnáp, náráp éntupwar naropwar, náráp tárápu, makia ará wampwe pwar námpe te,

³⁰ Kwaro am fárákap manénkir ti-fákeyakápnap ankankan oukoumwan má apár mek yakáp nap fek kámá-pwarará, kápae kare nénk naenámpo. Tá nánkár wakmwaek korop naenámp ke fek kuri yaká yakáp mwanap yiki yak kwapwe sámp mwanapon.”

*Jisas námoku sumpwia fárámp naenámpan warko yinínkan sérimp kar
Matyu 20:17-19; Mak 10:32-34*

³¹ Jisaso námoku éréképea yarak i konámp arop éntér-sámpramp mwar éréképea kánánkámp am fárákapan saráp arakrá sér, “Yumo wawenk. Oukoumwan te nomo Jerusalem mek tukup mwanámpo. Wokwaek kar profet fákáraero Aropamp Tárápamp pourouk korop naenámp ankankan kumwiap kar te oukoumwan te wae kare korop naenámpo.

³² Man te arop ankwap firamp yaek sánk napo, man wouroumprá amomoránkriaka at atop mwanapon.

³³ Aeria maok, man tárapore kákákia sumpwi pap mwanapon. Ae mwanapan maok, yininki yakea warko fárámp naenámpo.”

³⁴ Aerámpan maok, námoku éréképá yaráknámp arop fárákap te am kar fi te mek wouroumpyak námpara, fwapia mér mo, épérépiapon.

*Jisaso yi wurumpeyaknámpe arop fwapi papámp kar
Matyu 20:29-34; Mak 10:46-52*

³⁵ Jisaso akwapea, Jeriko mek wonae fikánko maok, yi wurumpi yaknámpe arop ankáránkao mwae fik tankrá koumteouráp aropan ‘Mani sápenk’ ria fépénrá tank.

³⁶ Aenámpao mao wa nánko, koumteouráp arop kápae kare man kámákáprá tukup napo maok, mao arakrá turunkrá, “Máte apaen nape?”

³⁷ Aeránko maok, man sérrá, “Máte Nasaret mek amp Jisaso korop námpan nape.” *

³⁸ Mak rapo maok, mao wará yarákrá, náráp yi am fwapi papanoriakámp kwamp, Jisasén tae fek wumwirá, “Jisas! Devitomp ou fekamp Táráp * e! Amo onan aropompae!” *

³⁹ Mao makrá wumwirá sénánko maok, manénkir mekia tukupap aropao man yoporrá sérrá, “Amo te kar pwarae!” Aerapan maok, am arop te ankár tékén arakrá wumwia wae, “Devitomp ou fekamp Táráp, amo onan aropompae!”

⁴⁰ Aeránko Jisaso mankea fokopeyakrá am arop fárákapan sérrá, ‘Yumo wonae fik mam-pok warámp samanken’rá séránko, mao kor mankea wonae fikánko maok, Jisaso man turunkrá,

⁴¹ “Amo te ono amwan apaeria nape?” Aerá turunkánko maok, am aropao kor sérrá, “Tokwae Kar e! Ono te yi nke nae rae.”

⁴² Aeránko Jisaso man sérrá, “Waráp yi te wae fwapano. Waráp onan mér nap fek tapek amo warko fwap napon.”

⁴³ Aeránko maomp yi wae fwapánko, fwap nkemp kwamp maok, Jisasomp wakmwaek akwapria maok, warákárrá, ‘Aesio! Onomp Kwar!’ ria Kwaromp e sakaprá akwap. Tá ponankor koumteouráp aropao kor am táman nkea Kwarén warákárrá maomp e sakapiapon.

19

Sakiusomp Kar

¹⁻³ Jisaso akwapea Jeriko mekia akwap naeria. Aenámpo maok, arop ankwap Jeriko mek yak námpe, maomp e te Sakius. Mao te takis sámp konap aropan taokeyak konámp maniráp

* 18:37: Mt 2:23 * 18:38: ‘Devitomp ou fekamp Táráp’rá sénámp fian “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 kware 84 fek nkeae. * 18:38: Mt 1:1

aropono. Mao Jisaso korop námp wawia, Jisas te mokoep aroponoria nkea mér naeria. Aenámpan maok, mao te arop pu fae ara, arop kápae kareao nánánkárapo maok, Jisasén nke naenámp pourou mono.

⁴ Ae námp kwamp maok, am fek pwarará, Jisas maomwaeknámp akwap naerámponoria, fárakop akwapea maok, yao mek poká tank.

⁵ Yao mek poká tankáre maok, Jisas akwapea am fekria mao narek am yao mek nkea maok, Sakiusén arakrá sér, “Sakius, amo koupour ékae. Ono oukoumwan te waráp nap mek akwap nanampon.”

⁶ Aerámpaná maok, mao koupour ékrá warákár karia Jisasén warámpea náráp nap mek akwap.

⁷ Aenáno maok, arop ponankor man nkeaka kánánkámp sérarrá, “Wi! Mao te kwatae ninikráp arop ankwapamp nap mek akwap námpwae!”

⁸ Tá Sakiuso fokopeyakrá Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e! Oukoumwan te onomp ankank ponankor kuk pír-pwararea te, ankank monap aropan ankwapmwaek nénk nanampon. Ankwap te, ono kwekáriaka takis fekamp mani ono ankwapmwaek oukuni namp fek yiawor por nénk nanampono.” *

⁹ Aeránko maok, Jisaso sérrá, “Oukoumwan Kwaro má nap mekamp arop ponankor érékép námpon. Aeno má má arop te Abrahamo Kwarén mérimp niamp námpara, Abrahamomp ounáp támaono.” *

¹⁰ Aropamp Táráp te arop fárakap moyakáp napan oupourounkrá warko érékép naeria námpon.” *

*Tére konap arop fére-sámprampao mani sámpnap wounáp kar
Matyu 25:14-30*

¹¹ Makránko maok, am fárakapao Jisasomp am kar wawia ninikrá wae Jerusalem mek akwap naenámp fápa námpara, mao te akwapá Jerusalem mekria oukoumwan king yak naenámpan sérámpwe ninik napan maok,

¹² Jisaso am fárakapan wounáp kar akwap arakrá sér, “Arop tokwae akwap te panekamp apár fi mek akwapeanáno, man king yoroí páte napo, námokuráp némpouk arákarrá koropea námokuráp fi arop poukeyak naenámpon.

¹³ Mao wae akwap naerianámp ke fek, náráp tére konap arop fére-sámpraman koropenk ritea maok, mani sámpa 20 kina-20 kinará nénékria maok, am fárakapan sérrá, ‘Má mani fek mapek bisnis térerá yakáp napo, ono warko koropria nke nanampon.’

¹⁴ Mak ritea akwap tenánko maok, námokuráp némpouk aropao mao king yak naenámp te warákár mo nap kwamp, am fekamp arop fárakap wakmwaek tirá kérép napo Sisaronámpok tukupea ‘Am arop te yinomp king yak te mono’rá sér.

¹⁵ Aenapan maok, wae king yoroia páte napo, mao wae king yakria warko koropea némpouk. Aeria maok, arop fárakapan sérrá, ‘Onomp térenap aropan sénapo, koropea napo, mani profit apaekamp sámp naprá wawia mér nae.’

¹⁶ Aeránko maok, ankwapaomékir mekia koropea am mani nénéknámp naropwarén sérrá, ‘Amo onan sámpnap 20 kina te ono am fek téreaka kámakarrá 200 kina sámp nampono.’

¹⁷ Makránko maok, am kingo kor man sérrá, ‘Amo te kwapwe kare téreriaka kánanke kwarok ankankan kor yae-párak taokeyakrá tére kwapwe napara, ono amwan fére-sámpramp taun taokeyakaeria e tokwae sánk nanampono.’

¹⁸ Aeránko, akwap ankárank wakmwaek koropea taknámp sérrá, ‘Amo onan sámpnap mani 20 kina te ono am fek téreaka kámakarrá 100 kina sámp nampono.’

¹⁹ Aeránko maok, kingo man sérrá, ‘Amo te éntik taun taokeyakae.’

²⁰⁻²¹ Tá ankwap wakmwaek koropea sérrá, ‘Amo te kárakárea waerá yákraria, arop ankwapao pátenámp ankankan kor sámp, tá ankwapao yimp tenámp ankankan kor mokwap konapantá, amwan nkea apáp namp kwamp, waráp 20 kina mani má waempyam fákáre mek paprá yarokwapea má sampeyak nampon.’

²² Aeránko maok, kingo am tére konámp aropan sérrá, ‘Amo tak nap te kokwae kare aropono! Amo onan nke napo, ono te kárakáre kor arop, arop ankwapao pátenap ankank ono sámp, ankwapao yoroí tenap fir ono mokwap namp nke konap mér napon.

²³ Amo te onomp mani beng mek páte napo, bengao akwap mént tapokwapea páte náno, koropea sámp nae mpupo.’

²⁴ Aeria maok, arop ankwap fárakap wonae fik am fek foukouri yakáp napan sérrá, ‘Yumo maomp yaekamp 20 kina pwarokwapeaka 200 kina sámpá yaknámp arop táman sánkenke.’

*

²⁵ Aerá séránko maok, am arop fárakapao kor man sérrá, ‘Arop Tokwae, mao te wae 200 kina sámp yak námpono.’

²⁶ Aerapo maok, kingo sérrá, ‘Arop ponankor ankank sámpá yak kourapo te, tá ono warko ankwap mént nénk nanampon. Aeno arop ankwapao ankank fwapia sámpá yak mo, kánanke kwarok mwar sámpá yak nángo te, ono fwap maomp yaekamp warko pwarokwap nanampon.

²⁷ Aeno arop onan ‘King yakria yinan taokeyak mono’ ria paokopnap arop fárákap te yumo am arop éréképá koropea onoku nke namp fek mapek faoporia kákenke.’”

Jisas king niampia Jerusalem mek pokámp kar

Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19

²⁸ Jisaso am kar séria pwarará maok, Jerusalem mek akwapnámp mwae párák mekia pok.

²⁹ Betfage ntia Betani te Oliv Faonkwek am mek yaknep némpouk pok naeria wonae fik am fek námoku éréképá yárákimp arop yaworanmékir tirá kérépria

³⁰ sérrá, “Yumokir pokea némpouk nke nepo, donki soup ankárank oukoumwan arop am fek tank moinalap nap-topok tokorop tenap yak nángo te, táman aokorop-pwarareaka warámpea koropenke.

³¹ Tá arop yumwan nkea ‘Yumo te apae neria donki aokorop-pwar rep?’rá turunk napo te, yumo nopok pwarokwaprá sérrá, ‘Yinomp Arop Tokwaerao mént tére naenámpo?’rá sér kip.”

³² Aerá séria pwarará maok, am arop yaworan tirá kérépánko, am arop yawor kor akwapea Jisaso sérimpaok am donki wae nke.

³³ Am arop yaworao am donki soupamp pouroukamp paok aokorop-pwarepo maok, am donkiramp naropwar nkeaka, am arop yaworan turunkrá, “Yumo te apae neria am donki soup aokorop-pwar repe?”

³⁴ Aerapo, arop yaworao sérrá, “Yinomp Tokwae Karao am fek tére naenámpo.”

³⁵ Aea maok, am arop yaworao donki am warámpea koropea Jisas yak námp fekia maok, náráp waempyaráp donkiramp paonkore kor fek kákea pwarepo maok, Jisas kor donkiramp pourouk am waempyam yumuntuk tank.

³⁶⁻³⁷ Aeria maok, am Oliv Faonkwek am mwae pikánko, koumteouráp aropao nkeaka, Jisas ampaok akwapanoria náráp waempyam mwaeak yunkrá tukup. Aenapo maok, Jisaso am yumuntukaok akwap naenángo maok, maomp wakmwaek tukupnap arop kápa karerao kor Kwaromp kárákare manénkir yéng nángo, nke konap mént ninikia maok, Kwarén warákara waeria maok, Kwaromp e narek sampok.

³⁸ Aeria maok, tékén wumwi kar fek sérará, “Kwar Tokwae námoku sámp-kérépnámp King táman ourour tokwae sánkano!

Yonkwae porokwe kwapwe yámar mek yak námpono.

Nomo Kwaromp eran saráp sámpea

narek karaok samp yakáp mwaro!” ✧

³⁹ Aerapo, Farisi ankwap fárákap am koumteouráp arop ou mek yakápria Jisasén sérrá, “Tisa! Amo te waráp arop fákare te yopora! Am fárákap take pourouráp kar sér te mono.” ✧

⁴⁰ Tá Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Ono yumwan sénampono: Ae te máná arop fárákap kar tákap mo napo te, yumwiroa námoku Kwaromp e sakaprá warákár mwanapono.”

Jisaso Jerusalemantá émimp kar

⁴¹ Jisas akwapea taun Jerusalem mek wonae fikria Jerusalem nkeaka, Jerusalemantá émria

⁴² sérrá, “Jerusalem e! Onomp ninik te, máná yae fek ankank amwan yae-párak yaewour nanko yonkwae porokwe fek yak nanap méraeria nampon. Aeno am ankank te mek wouroumpyak nángo, amo oukoumwan nke mo napon. ✧

⁴³ Amo wawae: Wakmwaek ankwap ke korop naenámp te, amwan yorowar naenámp arop koropea amwan saokor-yakápra, yár firi ponankor ikir-yakáp mwanape.

⁴⁴ Waráp tarápu am mek yakáp napan kor méntér kwatae pap mwarea napon. Amo te Kwaro koropeaka amwan yaewour naenámp ke te wuri nke moi napara, yumwi ankwap ankárankao kor ankwap yumuntuk tank mo, waeman ponankor souroumpouri sir mwanapon.”

Jisaso lotu nap tokwae mek mani térenap aropan yéréperá kérépámp kar

Matyu 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-17

⁴⁵ Jisaso Jerusalem mek pokeaka lotu nap tokwae mek youmpea nke náńko, arop ofa sánk mwanapria sipsipráp antráp ti-koroprá lotu nap tokwae mek nénkrá mani ti. Aenapo, yéréperá kérépria,

⁴⁶ am fárákapan sérrá maok, “Kwaro náráp Buk fek sérrá, ‘Onomp nap te Kwarén kar toropwap mwanap nap yak námpon’rá sénámpon. Aenámpan maok, yumo mákia arop fupukrá konap pouroukoup konap aropao mek wouroumpá yakáp konap me niampi pap nape!”

⁴⁷ Jisaso am lotu nap tokwae mek kounteouráp aropan kumur-kumur Kwaromp kar farákáp saráp yak námpantá, pris tokwae fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop, tá arop taokeyakáp konap arop fárákap, makia Jisasén apae fek sámp-wouroump mwarrá mwae kup oupourouk.

⁴⁸ Aeapan maok, kounteouráp arop ponankor kárákáre fek Jisasomp kar wa napantá maok, am arop taokeyakáp konap arop fárákapao man mwanap mwae kup nke mo nap kwamp, wampwe kwaeria pwarriapon. ✱

20

Arop fárákap Jisasén ‘Wa kárákáre sánk námpono?’rá turunknap kar

¹ Ankwap kumuruk Jisaso lotu nap tokwae mek kounteouráp aropan Kwaromp Kwapwe Kare Kar yénkrá farákáp. Aenáńko maok, pris tokwae, tá lo yénkrá farákáp konap arop fárákap ntia arop taokeyakáp konap arop makia Jisasnámpok korop.

² Koroepa maok, Jisasén turunkrá, “Amo e tokwae maokamp sámpea am tére tére napon? Amwan te wa am tére tére nanap kárákáre sánk tenánko, tére napon? Yinan sérae.”

³ Aerapo maok, Jisaso nopok am fárákapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono kuri yumwan ankáránkamp ankank turunk nae nae. Yumo onan sér kipo.

⁴ Jono arop ént mek néri námp te, yumo ninik nap te, am te Kwaromp ankank ni, aropamp ankank nie?”

⁵ Aeránko maok, am arop fákáreao kor námoku téréménkrá sérrá, “Nomo ‘Kwaromp ankankono’rá sénéńko te, námwan ‘Ae te yumo apaerá Jono sérinámp kar mér mo napono?’rá sérantáno.

⁶ Tá nomo ‘Aropamp ankankono’rá sénéńko te, am arop fárákapao Jon te profetonorá mér kárákáre napara, nomwan yumwi fek yéréńkep mwanape.”

⁷ Aerá séria pwarará maok, warko Jisasén sérrá, “Yino te Jon arop ént mek néri námp te mér moreano. Am te maokamp sámpea niane.”

⁸ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Ono kor am kárákáre maokamp sámpeaka am fek tére namp te ono yumwan sér mono.”

Juda fian taokeyak konap aropamp wounáp kar

Matyu 21:33-46; Mak 12:1-12

⁹ Jisaso kounteouráp aropan wounáp kar arakrá sér, “Arop ankáránkao wain yopwar yimpea pwarará maok, am mek térerá mani sám mwarianap aropamp yaek pwarará, mao námoku te akwapea ankwap némpouk tokwaeri ke fek yak.

¹⁰ Aea maok, am wain ki yápae náńko kánánkáp konap ke fek maok, am yopwar mek térenap arop náráp por wain ki ankwapmwae sánkanáponoria, náráp tére konap arop sámp-kérép. Aenámpan maok, am mek térenap arop fárákapao man fukia yérépea kwaporok sámp-kérép.

¹¹ Tá yopwar naropwar warko tére arop ankwap maonapok sámp-kérép. Aenámpan maok, man kor pwarápa sánkria fukia yérépe napo, yaenémpi arákarrá akwap.

¹² Tá warko tére arop yininkan sámp-kérépánko, man kor taknámp fukia ek yérépe.

¹³ Aeapantá maok, warko am yopwar naropwaro kor, ae te mokop naeria maok, ‘Onomp poumou-táráp ankáránk ono warákár tokwae namp man sámp-kérép nanko te, fwap maomp kar wa te mokop mwanape?”

¹⁴ Aeriaka man sámp-kérépánko maok, akwapánko, am yopwaraok téreap aropao kor am tárápan nkea námoku kok sérarrá, ‘Nko arop korop námp nkote waeman naropwaromp weri mek yakria, náńkár wakmwae náráp ankank waeman ponankor sámp naerianámpon. Nomo koupour man sámpea faropea papria maok, nomoku má yopwar má sámp mwanámpono.’

¹⁵ Aeria maok, am aropan sámpea kakaprá yár younkwek sirarrá maok, faropea pap.

Aenapo yumo nik nap te, am yopwar naropwar te am arop fárákapan te mokop naenámpon?

16 Mao te koropea am yopwar taokeyakáprá térenap aropan te tirá wouria pwarará, am wain yopwar te ankwap fi aropan sánk naenámpón." Aerá séránko, am arop ponankor am kar wawia maok, "Wi! Mao tak te mono."

17 Aerapo maok, Jisaso yopwar naropwaromp tárápan far-pwarapan ninikia warko am fárákapan tokore yakrá sérrá maok, "Kwaromp Buk fek yaknámp kar arakrá sér, 'Mamá yumwi te térenap aropo kwataenoria sitenapan maok, oukoumwan te am fek nap kárákáre yak naenámp yumwi kwapwe yak námpón.' ✧"

18 Arop ponankor am yumwi yumuntuk sikiríp nap te, kour ták-ták-faokoria tank naenámpón. Tá am yumwiao arop pourouk piká párákapea anámpria te, kour ponankor sokwapá pap naerámpon." ✧

19 Jisas arakrá séránko maok, lo yénkrá fárákáp konap arop fákáre, tá pris tokwae fákáreao kor Jisaso wounáp kar sérámp am wae wawia méria maok, námoku ninikrá, máte waeman yinan sénámp karenoria fápárámpá man wae sámp mwaria. Aenapan maok, warko maomp kar wanap aropan apápia pwararapono. ✧

Jisasén 'Nomo fwap Sisarén takis sánk mwanámp ni mo nie?'rá turunkiap kar Matyu 22:15-22; Mak 12:13-17

20 Am arop fárákapao Jisas te mokop kunria yépekrá paokopap kwamp, arop ankwap fárákapan, tukupea páráknámp paokoprá Jisas térenámp yurukupenkria tirá kérép. Aenapo am fárákap kwekárá, Jisasomp kar wa mwar kar nap niámpá paokop. Am fárákap Jisas te mokope kar séran wawia man kotia gavman tokwaeramp yaek pap napo, man kot naenámpria poupwekáp kar séran napon.

21 Am fárákapao Jisasén turunkrá, "Amo tisa yakrá térieriaka arop kar fárákáp nap te yae-párák kare nánko, yino wae wawia mér námpón. Amo te waeman ankáránkamp pourouráp ninik fek ponankor aropan ninik i konapono. Amo te Kwaromp ninik námpaok koumteouráp aropan kare kar kar yénkrá fárákáp konapono.

22 Amo tak napantá, yino amwan turunkriano: Amo te mokoprá ninik rap? Mosesomp loao nomwan 'Fwap King Sisarén takis sánk mwanámpón'rá sénámp ni mo nie?"

23 Aerapo, Jisas am fárákapamp poupwekáp ninik te wae mér námp kwamp maok, am fárákapan sérrá,

24 "Ae te yumo onan mani náparamp sankoropea onan yénképenk. Am mani fek yaknámp arop wunéri ntia e te wampono?" Aeránko maok, am fárákapao sérrá, "Am te Sisarompono."

25 Aerapo maok, Jisaso sérrá, "Sisarompao nánko te, yumo te Sisarén sánk. Tá Kwaromp ankan te, yumo ankár Kwarén sánk kip."

26 Jisaso am kar pwarokwaprá sérámp kar wawia ninik tokwaeria maok, apae maomp kar te kwataenámpan arop nke nap fek man war-santukupea kot mwanámpánape wampwe kwaeria kar tákap mo, pwar.

Sumpwi arop ferámp mwanap Jisasén turunkiap kar Matyu 22:23-33; Mak 12:18-27

27 Sadyusi fákáreramp ninik te, arop wae sumpwianámp te warko fárámp naenámp pourou mono. Aerá niniknap Sadyusi ankwap fárákap Jisasnámpok korop.

28 Aea maok, am fárákapao Jisasén sérrá, "Tisa, wokwaek kar Moses kumwiaka nomwan sérrá, 'Arop ankwapao yupu sámpeaka táráp sámp moiteaka sumpwi nánko te, warko nánaerao am yupu sámpeanánko, tárápu tianánko te, am sumpwinámp naeramp weri mek yakáp mwanapon.' ✧"

29 Ae te fákánek mwearoao naeraomékir yupu sámpea táráp sámp moi yakrá, sumpwi.

30 Tá warko maomp nánaerao sámpeaka sumpwi.

31 Táte yininkao kor warko am yupu sámp. Am fákánek mwearo te takrá tukupea ponankor tárápu yak mo nánko, surumpwi tenapo,

32 am yupurao kor wakmwaek sumpwi.

33 Am fákánek mwearoao am yupu mao sámpá, mao sámpá-rá tukupea nap te, nánkar wakmwaek sumpwianap arop ferámpeanap ke fek te, mao wamp yupu kare yak naenámpón?"

34 Aerapo Jisaso am fárákapan sérrá, "Oukoumwan apárok yiki yakápnep ke fek te, poumarop fwap yupu sámpá, yupurao kor fwap poumou nap mek tank naenámpón.

35 Aeno nánkar wakmwaek Kwaro fwap ferámpea kák naenámp pwinámp arop fárákap te yámar mek yiki yakáp nap fek te, yupu sámp mono.

36 Am fákáre te Kwaro apár me mekamp ferámpea kák nánko, Kwaromp tárápu yakáp nara, warko sumpwi mono. Ensel fákáreao yakáp napnámp taknámp yakáp mwanaponono.

³⁷ Moseso kor, sumpwinap arop te warko ferámp mwanaprá nomwan farákápampon. Wokwaek kar yao yiki kánanke mek yaomwi yurunk tank námp fek, Kwaro Mosesén sérrá, 'Kwar Tokwae te Abraham, Aisak, Jekopomp Kwarono.' ✧

³⁸ Tá taknámp, Kwar te apae sumpwinap aropamp Kwaranápe, yiki yakápnap arop farákápamp Kwarono. Pourou te sumpwi napao maok, Kwaro nke námp fek te ponankor yiki yakáp naponu."

³⁹ Makrá séránko maok, lo kar yénkrá farákáp konap arop ankwap farákápao wawiaka sérrá, "Tisa! Amo sénap kar te kwapwe kare námponu."

⁴⁰ Aeriaka pwarará maok, warko turunk mwarea kapao pwarápaie nap kwamp apápria pwararaponu.

Jisaso Farisi fákáreran 'Krais te wanono'rá turunkimp kar

Matyu 22:41-46; Mak 12:35-37

⁴¹ Aeapo maok, Jisaso Farisi fákáreran sérrá, "Ae te mokopiaka 'Krais te Devito yakámp fi mekamp aroponu'rá sénaponu?"

⁴² Devit námoku wokwaek kar Buk Song fek kumwiriaka sérrá, "Tokwae Karao onomp Tokwae Karan sérrá,

"Amo te onomp yae-párak mwaek tankea napo,

⁴³ nánkár wakmwaek amwan yorowar i konap aropan

waráp yae ankore mek párapok tenanko,

yakáp mwanaponu." ✧ ✧

⁴⁴ Devit námoku Kraiséen 'Onomp Tokwae Kar'rá sénámpao maok, mao te mokopia warko Devitomp ounáp yak námponu?"

Lo kar mérnep aropamp ninik

Matyu 23:1-12; Mak 12:38-40; Luk 11:43

⁴⁵ Arop ponankor oukoumwan am fek yakrá Jisao sérámp kar wará yakápapo maok, tá warko Jisaso námoku éréképá yarakimp arop farákapan sérrá,

⁴⁶ "Yumo te kar yénkrá farákáp konap arop farákapan fwapnae karia mér kip: Am farákap te youén táman, arop námwan nkeanáponoria waempyam éri kare fek képéri pwateaka paokopria, arop koupoukour nap mek tukup napo, námwan kápaie kare aropao warákária me pakárápá 'Gude'rá séránápon kar i konaponu. Tá ankwap te, arop námwan nkeanáponoria tukupea lotu nap mek mekok tankápria, ankwap te, fir kékérou nap fek arop tokwaeramp wonae fikamp sia fek tukupea tankáp konaponu.

⁴⁷ Tá am farákap kae koumteouan poupwekápá maomp nap mekamp ankank ponankor ti konaponu. Tá ankwap te, náráp am ninik oupoupourrá, arop námwan nkeanáponoria yoporop kar éri fek Kwarén kar toropwaprá paokop i konaponu. Ae konapan maok, nánkár kotnap ke fek te am farákap te yoporop touwe tokwae sámp mwanaponu."

21

Ankank moráp yupu Kwarén ofa sánkámp kar

¹ Jisaso lotu nap tokwae mek yakrá énoukouprá yakria nke nángo maok, mani tokwaeráp arop farákápao náráp ofa mani lotu nap tokwae mekamp bokis mek épér.

² Aenapo maok, Jisaso nke nángo, kae yupu ankwap mani mo námpao maok, mani kánanke anánkamp támao mwanan sankoroepa bokis mek sir.

³ Aenángo maok, Jisaso sérrá, "Ono yumwan kare sénampon: Mámá mani monámp kae yupu mani tokwae kar sirarea arop ankwap farákápao sinapan kwe-pwarámpon. ✧

⁴ Am kápaie kare arop farákap te mani kápaie kare ankwapmwaek tank nángo, ankwapmwaek mwar Kwarén sánk naponu. Aeno mámá kae yupu te fir sámpá fánaenámp te ankwap tank mo karenámpao maok, ankár ponankor sinámponu."

Pwar naenámp ke fek ankank korop naenámp kar

Matyu 10:17-22; 24:1-14; Mak 13:1-13

⁵ Arop ankwap farákap lotu nap tokwae táman sérrá: "Arop farákápao kwapwe kare yumwi, tá nkwaekwe make ankank koumteouráp aropao Kwarén kwaporok nénk nap tia am nap moporia pwate naponu." Aerapo maok, nopok Jisaso sérrá,

⁶ "Mámá ankank yumo oukoumwan nke nap te nánkáráp ankwap ke fek te am nap mekamp yumwi ankwap yumwi yumuntuk te tank mono. Am te ponankor aropao momontokoria apárok sir mwanaponu." ✧

⁷ Aeránko maok, am arop fárakapao Jisasén turunkrá, “Tisa, mokope ke fek am ankank korop naenámpon? Apae ankank manénkir korop nánko, yino táman méria, am ankank korop naenámp ke te wae wonae fekáneria ninik mwanámpon?”

⁸ Jisaso sérrá, “Yumo fwapia mér kip. Takria yumwan kápae kare aropao poupwekáp mwanape. Am te apae riteanápe ‘Námo te am arop támaono’rá séria, ‘Pwarnámp ke oukoumwan wae wonae fik korop námpono’rá sénapo te, yumo táman wawia maomp weaok mwaeek tukup kwapon.

⁹ Tá nánkár wakmwaek yumo yorowarnap purunk, tá yorowar tokwaenap kar waria te, yumo apáp tirinkria kour me woukouri kwapon. Am ankank te wae manmékir korop námpao maok, pwar naenámp yae te oukoumwan tamak korop mono.”

¹⁰ Tá mao warko sérrá, “Arop ankwap firao ankwap fi aropan yorowar, tá ankwap kingomp fákáreao ankwap kingomp fákáreran yorowar mwanapon.

¹¹ Táte némp yérur tokwae korop. Tá kápae kare apárok yae-porokwe tokwae korop, touwe tokwae korop naerámpon. Aeria yumo nke napo, yámar me nkwakwe make mwar pourouráp ankank koropánkria yumwan apáp tokwae sámk naeane.

¹² Aeno manénkir te am ankank oukoumwan korop mo nánko, yumo Kwaromp firáp yakáp napara, yumwan ti-fápákampria ti-yampourou mwanape. Yumwan lotu nap mek kotia kalabus nap mek kák mwanape. Tá king ntia gavmanomp yi mek éréképá tukupea kot mwanape.

¹³ Yumwan am tak nap te yumo fwap Kwaromp Kar fárakáp mwanap mwae kup támaono.

¹⁴ Aenámpara, yumo, am fárakapan nopok kar sér mwanámp nánap mwarrá niniki kwapon.

¹⁵ Waeman fwap onoku yiráp táp mek kar papria yumwan yonkwae kour nénk nanampon. Aenanko kápae kare arop yumwan yoporap te, ono yumwan sánknamp karan ták-pwar mo, sámp-anámp mo mwanapon. ✧

¹⁶ Yiráp éntupwar naropwar, naeounáp, ankárank fi arop, nouroup fárakap, mao kuri yumwan yopor aropamp yaek pap mwarea napon. Námo, ankwap fárakap yumo ou mekamp tirá wour mwarea napon.

¹⁷ Am tak nap te, yumo Kwaromp firáp yakáp napara, arop ponankor yumwan kokwarokria napon.

¹⁸ Táte yiráp me korokamp me pwae ankwap ankárankamp kwaporok moyak mono.

¹⁹ Aenámpara, yumo kárakáre fek fokopeyakápria, yumokuráp yiki yakápá yakáp mwanap sámp mwanapono.”

*Jisaso Jerusalem kwatae pap mwanap’rá sénámp kar
Matyu 24:16-21; Mak 13:14-19*

²⁰ Tá Jisas ankwap kar sérrá, “Aeno táte nánkár yumo nke napo, ami fákáre koropea Jerusalem sámp-saokor napo te, yumo táman mér kip: Taun souroumpour mwanap ke te wae wonae fik námpon. ✧

²¹ Am ke fek te arop fárakap apár Judia mek yakáp nap te ankár pirikimpea you mek pok mwarea napon. Tá arop fárakap Jerusalem mek yakáp nap ankár am taun pwararea ankwapok pirikimpá tukup mwarea napon. Tá arop ankwap fárakap némp kánanke-táráp fekmwaek yakáp nap Jerusalem mek te tukup mo kareno.

²² Am ke te Kwaro sokoronap arop fárakapan nopok touwe kwatae sánknámp kenon. Aenámpara, am kar ponankor te Kwaromp buk fek yámp kare kar korop naenámpon. ✧

²³ Koumteou tárápu yakáp nap, tá wae yaek fákeyakáprá mom wunnap koumteou am ke fek te koupoutáráp nape! Am apár mek te touwe tokwae korop nánko, Kwaromp yonkwae pwarámp te waeman am mekamp koumteouráp aropan sámp naerámpon.

²⁴ Ankwap fárakap bainat fek faoporá épérrá, ankwap fárakap fápákamánkia ankwap-fi ankwap-fi mekmwaek ti-tukup mwarea napon. Takria ankwap fi arop fárakapao Jerusalem poukeyakáprá tukupea Kwaro ‘Wae támaono’rá sénámp fek pwar mwanapon.” ✧

*‘Wakmwaek Aropamp Táráp ék naenámp’rá sénámp kar
Matyu 24:29-36; Mak 13:24-33*

²⁵ Tá Jisas warko ankwap kar sérrá, “Pwarnámp yae korop naeria nánko, yámar, yunk, térmeamp pourouk nkwakwe make ankank koropánk nánko, solwara tokwae sourouk-oupriaka purunk tokwae nánko, apárokamp arop fi ponankor nkea yonkwae touwe foforia apáp tirinka wae mwanapono.

²⁶ Am ankank apárok korop naerianánko, kápae kare kourteouráp arop ninikria apáp tirinkria yi mánmán mwanape. Am te apae riteanápe, yámar mekamp térmeráp ankank sámpá wuwi naerámpon. *

²⁷ Am ankank koropea pwaránko, Aropamp Táráp kourwe meknámp kárakáre tokwae ntia wae tokwae méntér ék nángo, nke mwanapon. *

²⁸ Am ankank fi yokorrá korop nángo, am ke fek táman yumo ankár fokopeyará narek tokoreyakáp mwanapon: Kwaro yumwan warko éréképea yámar mek pok naenámp ke te wae wonae fik korop námpon.”

Yao fikan wounápnámp kar

Matyu 24:32-35

²⁹ Tá warko am fárakapan wounáp kar arakrá sér, “Yumo yao fikráp ankwap yao aran nkenke.

³⁰ Táte yumo nke napo, pwae páre nángo te, ‘Oukoumwan te yámar kwapwe naenámpo’rá sér i konapon.

³¹ Táte taknámp, yumo nke napo, yámar mek am ankank koropánk nángo te, yumo wae mér mwanapono: Kwaromp firáp taokeyaknámp ke te wae wonae fik korop námpon.

³² Ono yumwan kare kar sénampon: Mámá kear mekamp kourteouráp arop fárakap oukoumwan sumpwi mo, yakáp napo, am kápae kare ankank korop naenámpo.

³³ Yámar me ntia apár te akwapea pwar naenámpo. Aeno onomp kar te akwapá moyak mono.”

Jisaso éréképá yarak i konámp arop fárakapan ‘mér kip’rá sénámp kar

³⁴ “Aeno yumo fwapia mér kip. Yumo takria fir kápae ntia mánmán ént fépérrá mánmánrá paokop mwanape. Yumo takria pouroukamp ankankan saráp ninik tokwae mwanape. Take ninik támao yumwan oupoupouri fákeyak nángo te, am Arop Tokwae koropnámp yae te koupour kar koropria,

³⁵ aopwerao kouan porokwap konámp niámp naenámpo. Am yae te kápae kare apárok yakápnap arop fi ponankoran korop naenámpo.

³⁶ Ae naenámpara, yumo te ankár fwapia mér kare fek yakáp kip. Yumo ankár Kwarén kar toropwap saráp yakáp napo, yumwan kárakáre sánk naenámpo. Aeria maok, yumwan nkakwe make touwe kwatae korop námpon kor, yumo fwap kwe-pwararea Aropamp Táráp yumwan yurukup naenámp fek yumo pwarápe mo, fwap fokopeyakáp mwanapon.” Jisas aerá séri pwara námpon. *

³⁷ Am yinik kumuri yak námp fek te, Jisas kourteouráp aropan lotu nap tokwae mek kar yénkrá farákáp ko, kumuruk Oliv Faonkwekamp némpouk akwapá amp i konámpono.

³⁸ Aenánko kápae kare kourteouráp arop te kourmounek kar maomp kar wa mwaria lotu nap tokwae mek korop konapono.

22

Judas Jisasén outirimp kar

¹ Yis Moráp Pan Fárrá Lotu i konap Pasova Yae wae wonae fik nángo, *

² pris tokwae fákáre ntia lo kar yénkrá farákáp konap arop fárakap mao Jisasén farop mwaria napao maok, kourteouráp arop fárakapao nkeantánia apáprá kánánkámp mokopia farop mwanámpria mwae kup oupouounk.

³ Satano akwapea Judas, ankwap e Iskariot, maomp ninik mek noumpoukoup. Am Judas te Jisas éréképá yarak i konámp éntér-sámpramp arop fárakap ou mekamp. *

⁴ Mao akwapea, pris tokwae fákáre ntia lotu nap tokwae taokeyakáp konap soldia fákáre méntér tankrá, Jisasén am arop fárakapamp yaek sánk naenámpo sérarrá am naenámp mwae kup oupouounk.

⁵ Aenánko maok, am arop fárakapao warákáránkia maok, ‘Fwap amwan mani sánk mwanámp’rá sér.

⁶ Aenapo maok, Judas am fárakapamp kar wawia ‘Fwapono’rá séria maok, mao, arop nke mo nap ke fek am fárakapamp yaek Jisas sámp-sánk nanámpria mwae yororia yépék.

Pita ntia Jon Pasova fir nánápnep kar

Matyu 26:17-25; Mak 14:12-16

⁷ Yis Moráp Pan Fári konap Yae wae korop. Am yae fek te sipsip morok, am Pasova fár mwanámpria yénkép i konapon.

⁸ Aenámpantá Jisas Pita ntia Jonén tirá kéréprá, “Yumo akwapea Pasova fir nánapia nepo, nomo fár mwanámpo.”

* 21:26: Ais 13:6-13; Jol 2:1-2; Yé 6:12-14 * 21:27: Mt 16:27 * 21:36: Ro 13:10-14 * 22:1: Kis 12:21-27 * 22:3: Jo 13:2

⁹ Aeránko maok, am arop yaworao Jisasén turunkrá, “Amo ník nap te, yino maok nánap nenempon?”

¹⁰ Mao am arop yaworan sérrá, “Yumo wawenke! Yumo Jerusalem mek akwap nepo, arop ankwap sospen mek ént yínkipea férek papea * samprá akwap námp yumwan mwaeakó kíkíp naenámpón. Aenáńko, yumo mao akwapnámp nap mek am mek maomp wakmwae akwap kíp.

¹¹ Aeria yumo ankár am nap naropwarén sérrá, ‘Amwan yinomp Tisa sérrá, “Námo náráp éréképa yárák i konámp arop fárákápént Pasova fir fánanamp nap aokore te maok yak námpón?”’

¹² Aerá turunk nepo, mao yumwan narekamp aokore tokwae kákánarráp tankáp i konap fae ankank tankáp námpráp yénkép náńko, yumo am mek Pasova fir nánap kíp.”

¹³ Am arop yawor akwapea, waeman Jisaso séri námpaok taknámpia maok, wae Pasova fir nánapi pwar.

Jisaso éréképea yárák i konámp aropan pan ntia wain nénknámp kar

Matyu 26:26-30; Mak 14:17-26; 1 Korin 11:23-25

¹⁴ Am fár mwanap ke korop náńko, Jisas náráp éréképea yárák i konámp aposelént fár mwaria tankáp.

¹⁵ Aeria mao am fárákapan sérrá, “Ono náńkár wakmwae te touwe tokwae sámp nanampara, manmékir yumont máma Yae Tokwae fek Pasova fir fáneria warákár tokwae nampono.

¹⁶ Ono yumwan sér rae: Ono te warko Pasova fir fár mono akwapea Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp ke fek am Pasova fánámp fi kare érik koropnámp ke fek fánanampón.”

¹⁷ Aeria maok, mao wainráp kap sámpa Kwarén kar fáparákia am fárákapan sérrá, “Yumo má sámpa ou fápárákaprá fárenke.

¹⁸ Ono yumwan sénampón: Ono te oukoumwanian náńkáráp kor wain ént fár mono, akwapea Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp ke korop námp fek fánanampón.”

¹⁹ Aeria maok, warko mao pan sámpa fákeyakrá Kwarén kar fáparákia pwarará, fopwaria am fárákapan nénkria maok, sérrá, “Máma te onomp pourounono. Ono yumwan yaewour naenámpria nénk nampon. Kápae kare por yumo takria onan nínik kíp.”

²⁰ Pasova fir ponankor fépéria pwarapo, tá taknéam ankwap wainráp kapan kor takrá sér, “Máma wain te onokump yiri fek kontrak wourékam papea pwar namp wounápono. Aeriaka am yiri te yiráp por kwarákaria yumwan yamokwap námpón. ✧

²¹ Aeno yumo nkenke: Am arop onan yopor aropamp yaek pap naerianámp te onont máma kákánar fek fárrá tank námpón. ✧

²² Aenámpan maok, Aropamp Táráp te fwap Kwaro nánapi tenámpaok akwap naenámpón. Aeno man yopor aropamp yaek sánknámp aropao maok, mao te koupouteane!” ✧

²³ Mao aerá sénánko maok, am arop fárákapan námpoku kok turunkuprá, ‘Ae te wa mokop tak kun?’ rá sérar.

‘Wa mokop tokwae karonó’rá sérarnap kar

²⁴ Táte warko Jisaso éréképea yárák i konámp arop fárákapan námpoku ou mek táman kar yorowarrá, ‘Wa mokop nomp tokwae kar yak naenámpón?’ rá sérar.

²⁵ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Máma apárokamp king tokwae te kárákáre tokwae napara, arop poukeyak náńko, arop fárákapao, mao te arop yaewour kwapwe konámpnámp nínik mwanapria napon.

²⁶ Aeno yumo te takrá níniki kwapono. Yumo ou mek arop tokwae kar yak naerianámp te, ankár nánae karao wakmwae yak konámp niamp kuno. Tá yumwan taokeyaknámp arop te ankár yaewour naenámp tére arop niampi yak naenámpón. ✧

²⁷ Ae te wa tokwae karonó? Arop tankrá fir fánámp ní, nopok tére arop fir nánapi sankoropá sánknámp arop nie? Am arop tankrá fir fánámp támao maok, tokwae karonó. Aeno ono yumo ou mek yak namp te, tére arop arákárea yumwan yaewour nampon. ✧ ✧

²⁸ Ono wokwae nkwakwe make touwe sámp nampon kor, yumo onan pwarará pirikímpá tukup mono. Waeman onont yakápi napon.

²⁹ Onomp Naropwaro maomp firáp poukwapá yak nanamp kárákáre sámp námpán, tá taknámp ono am kárákárea yumwan nénk nampon.

³⁰ Ono am Kwaromp firáp taokeyak namp mek te yumo fwap onomp kákánar fek fir fépérrá ént fépér mwanapon. Yumo fwap kingomp sia fek tankápria éntér-sámp ramp Israel fi mekamp koumteouráp arop fárákapan yurukup mwanap arop fárákapan yakápi mwanapon.”

✧ ✧

* 22:10: Mk 14:13 fekamp kar fi fek nkeae. ✧ 22:20: Jer 31:31-34 ✧ 22:21: Sng 41:9; Jo 13:21-22 ✧ 22:22: Ap 2:23 ✧ 22:26: 1 Pi 5:1-5 ✧ 22:27: Mt 20:25-28 ✧ 22:27: Jo 13:12-15 ✧ 22:30: Mt 19:28 ✧ 22:30: 2 Ti 2:12

Jisaso 'Pita námwan younkwe sinaean'rá sénámp kar

Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38

³¹ Jisaso am kar séria pwarará, Pitan sérrá, "Saimon, Saimon, wawae! Kwaro takanori-anánko, Satano, wa mokop Kwarént koumpyek nánko, wa mokop Kwarén pwaran nke nae ritea yumwan yampourou naeria waeane." *

³² Aenámpan maok, ono wae amwan yaewourria Kwarén sénanko, amo onan mérap te onan ankár pwarará akwap mono. Warko wakmwaek arákarrá ononampok koropria waráp ankwapyenápén kárákáre sánk nanapon." *

³³ Aeránko, nopok Pita man sérrá, "Tokwae Kar, ono te waeman amwan fákapia te, onan méntér fákap mwanapria nánap nampon. Tá ono waeman amont sumpwi nanampria nánap nampon."

³⁴ Aeránko nopok Jisaso Pitan sérrá, "Pita, ono amwan sénampon: Mámá kumuruk oukoumwan mámá kakaruk fárámp mo námp fek, amo yinink por onan te 'Mér mo nampono'rá sénae rapon."

Jisas náráp éréképá yarak i konámp arop fárákapan 'Mér kip'rá sénámp kar

³⁵ Tá warko Jisaso am fárákapan sérrá, "Wokwaek ono yumwan tirá kérépanko tukupap fek te paus mani, brasbel, su, aráte ti-tukup moiapon. Am ke fek te yumo ankank ankwap moiap ni, fwap nie?" Aeránko maok, nopok am fárákapan sérrá, "Mono." *

³⁶ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, "Oukoumwan te arop maomp paus mani tank nánko te, sámp, brasbelan kor tak. Táte arop bainat mo námp kwamp te, náráp waempyam aropan sánkria am fekamp mani sámpea bainat ankárank sámp kun.

³⁷ Am te apae riteanápe, Kwaromp Buk fek profet kar arakrá sér: 'Kwatae ninikráp arop ou mek tapokwapá kouroump napon.' Ono yumwan sénampon: Kwaromp Buk fekamp onan sénámp profet kar waeman ankár korop naenámpon." *

³⁸ Aeránko nopok am fárákapan sérrá, "Tokwae Kar, amo nkeae! Yino wae bainat anánkaopwe tank námpon." Jisaso am fárákapan sérrá, "Aenánko te wae támaono."

Jisaso Oliv Faonkwek kar toropwapimp kar

Matyu 26:36-46; Mak 14:32-42

³⁹ Takia pwarará, Jisas Jerusalem taun pwarará Oliv Faonkwek wokwaek i konámpnám taknám náráp éréképá yarak i konámp arop fárákapan éréképea akwap.

⁴⁰ Akwapea am fekria am fárákapan sérrá, "Yumwan Satano poupwékápantáno. Kwarén sénapo, ankár yumwan yaewour naenámpon."

⁴¹ Aeria maok, mao am fárákapan am fek párapró panek tae morok 30 mita fek akwapea kwaráp torokomprá Kwarén arakrá sér,

⁴² "Ayao, amo fwap tak naeria te amo onan touwe sámp mwanap má sámp-sinanapon. Aenanapan maok, onomp ninikaoki kwapon. Mono. Amo ankár amokuráp ninikaokampo."

⁴³ Aerá sénánko maok, yámar mekamp ensel ankárankamp maonámpok koropea man kárákáre sánk.

⁴⁴ Jisaso am touwe sámp naenámp táman yonkwae sakáp tokwaeria kárákáre fek Kwarén kar toropwap. Aenánko maok, maomp pouroukamp fápare te yiri niampria apárok firikip pikrink.

⁴⁵ Mao Kwarén séria pwarará fokopeyakea maok, akwapea éréképá yarak i konámp arop fárákapan nke nánko, am fárákapan te ankank kwatae Jisasomp pourouk korop naenámp táman yonkwae touwe tokwaeria kour porokwe nánko, pampi yakáp.

⁴⁶ Aenapo, Jisaso am fárákapan sérrá, "Apaerá pamp rape? Yumo fárámpea Kwarén sérenke. Takria Satanomp ninik koropea yumwan sámp nánko, kwatae ninik fek tukup mwanape."

Judas Jisasén yopor aropamp yaek papnám kar

Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:2-11

⁴⁷ Jisaso oukoumwan am kar takrá sérrá yak nánko, kápae kare arop ou wae korop. Aenapo am arop Judas, mao te am éntér-sámpramp éréképá yarak i konámp ou mekampao maok, mao mekia am fárákapan mwae yénképrá korop. Mao koropea Jisasomp wonea fikria man koupwiyakrá aop mukur naeria.

⁴⁸ Aenánko maok, Jisaso man sérrá, "Judas, amo Aropamp Táráp kwékarrá koupwiyakrá aop mukuria yopor aropamp yaek sánk nae rape?"

⁴⁹ Am éréképá yarak i konámp arop fárákapan Jisasén yakápi napao, Jisasén sérrá, "Amo ninik nap te, yino má arop fárákapan bainat fek faoporá épér mwanám nie?"

* 22:31: Jop 1:6-12; 2:1-6; Amo 9:9; 2 Ko 2:11; 1 Pi 5:8 * 22:32: Jo 17:9,11,15; 21:15-17 * 22:35: Lu 9:3 * 22:37: Ais 53:12; Lu 22:32-33

⁵⁰ Takria maok, arop ankárankamp am ou mekempao bainat ér-sámprá pris taokeyak konámp aropamp tére konámp aropan karámp-sirrampweria yae-párak mwaekamp woupwi kor mwar aop-sinánko piká párákap.

⁵¹ Aenánko, Jisaso nkea sérrá, “Amo nopok i konap ninik te ankár pwarael!” Aeria maok, Jisaso warko am aropamp woupwi kor sámprá kirimpá pwar nánko, warko wae kwapwe kare yak.

⁵² Aenánko, Jisaso pris tokwae fákáre ntia lotu nap tokwae taokeyaká konap soldia fákáre ntia Juda fi taokeyaká konap arop fárakap man sámp mwaria korop nap táman sérrá, “Yumo bainatráp yaopwae tia yorowarinámp aropan sámp mwaria korop konap niamp korop rape?”

⁵³ Kápae kare kumur ono yumont lotu nap tokwae mek yak namp fek te, yumo onan sámp moiapono. Aeno oukoumwan mámá ke fek yiráp kerao korop námpon. Oukoumwan mámá fae tákáre ke fek kirikipamp kárákáreráo kwe-pwar námpon.” *

Pita Jisasén mér mono'rá sénámp kar

Matyu 26:57-58,69-75; Mak 14:53-54,66-72; Jon 18:15-18,25-27

⁵⁴ Aerá séri pwaránko, Jisasén wae sámpea tukup. Man warámp-santukupea pris taokeyak konámp aropamp nap mek napo, Pita te am fárakapamp wakmwaek kwarok-te kwarok-te akwapea panek tae morok yak.

⁵⁵ Arop ankwap fárakapao pris taokeyak konámp aropamp nap yaknámp yár mek yaomwi yankia pwatea am fek tankáp napo, Pita akwapea méntér yaomwi fek tank.

⁵⁶ Aenánko, pris taokeyak konámp aropamp tére konámp yupu Pitan énounkoupia am arop fárakapan sérrá, “Mámá aropao kor Jisasént yak námpono.”

⁵⁷ Aeránko maok, nopok Pita sérrá, “Mono! Ono am arop te mér mo nampono.”

⁵⁸ Aeritea tank tae morok nánko maok, tá warko arop ankwap ankárankampao man nkea sérrá, “Amo kuri amo maomp firáp arop támaono.” Aerámpan maok, Pita nopok sérrá, “Ono maomp firáp arop te mono.”

⁵⁹ Tá wakmwaek ankárankamp ke akwap tenánko, arop ankwap am tankápnap arop fárakapan tékén sérrá, “Kare karonó. Mámá aropao kor méntér yak námpon. Mao te Galili mekemp aropono.”

⁶⁰ Aeránko maok, Pita nopok man sérrá, “Ono amo sénap kar am te mér mo nampono.” Aeránko maok, am ke fek táman kakaruk fárámp.

⁶¹ Aenánko maok, Jisaso kotrá yak námp feknámp mankrá sámp-arákarrá Pitan tokoreyak nánko, Pita warko wokwae Jisas sérimp kar am ninik. Wokwae mao sérrá, “Mámá kumuruk oukoumwan kakaruk fárámp mo nánko, amo yinink por sérrá, “Ono Jisas te mér mo nampono”rá sénanap” rimp kar warko ninik. *

⁶² Aeria mao yár ménki porok oukur akwapea yár younkwek yakrá yonkwae touwe tokwaeria éma wae.

Rom mekemp soldia fákáre Jisasén wouroumprá amomoránkia porokwapnap kar

Matyu 26:57-58; Mak 14:55-64; Jon 18:12-14,19-24

⁶³ Aenko maok, Jisasén sámpá tukupap, soldia fákáre † man wouroump séria man yae fek fukiapon.

⁶⁴ Am fárakap te Jisasomp yimetápok waempyan woukoupea pwarará, porokwaprá man arakrá turunk, “Amoku méria profet kar fek sérae: Amwan te wa porokwapán?”

⁶⁵ Ankár takrá tukuprá kápae kare ankwap wouroump kar sérariapon.

Jisasén Kaunsilo nke námp fek kotiap kar

Matyu 26:59-66

⁶⁶ Tá warko wakmwaek yámar aok nánko, Juda fi taokeyaká konap arop ntia pris tokwae fákáre ntia lo yénkrá faráká konap arop fákáre koupoukour napo, arop ankwap fárakapao Jisasén warámpea am Kaunsil ‡ fákáreaonapok tukup napon. Aenapo maok, am Kaunsil fákáre Jisasén turunkrá,

⁶⁷ “Amo yinan sérae: Amo te Kraisi ni mo nie?” Aerapo maok, nopok Jisaso am fárakapan sérrá, “Ono yumwan sénanko te, yumo mér mo mwarea napon. *

⁶⁸ Tá ono yumwan ankwap kar turunk nanko te, yumo onomp kar pwarokwaprá sér mono.

⁶⁹ Táte oukoumwanianá nánkarap wakmwaek Aropamp Táráp Kárákáre Tokwaeráp Kwaromp yae-párak mwaek tank naenámpon.” *

* 22:53: Lu 19:47-48 † 22:61: Lu 22:34 ‡ 22:63: ‘Rom mekemp soldia fákáre’rá sénámp te “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 kware 73 fek nkeampo. ‡ 22:66: ‘Kaunsil’: “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fekamp kware 55 fek nkeae.

* 22:67: Jo 10:24-26 * 22:69: Ap 7:56

⁷⁰ Aeránko maok, am fárakap ponankor Jisasén sérrá, “Ae te tak napara, amoku támao amo Kwaromp Táráp nie?” Tá nopok mao am fárakapan sérrá, “Yumoku támao takrá sénapon.”

⁷¹ Aeránko maok, am fárakapao sérrá, “Nomo apaerá ankwapamp kar wa mwaria yépék mwanámpánáp? Waeman námokuráp táp meknámp mámá kar sénánko, nomo wa námpono.”

23

Jisasén Pailato nke námp fek santukupá kotiap kar

¹ Aeria maok, ponankor ferámprrá Pailatonámpok Jisas warámpá tukup.

² Warámpá tukupea man kotria sérrá, “Yino nke nánko, mámá arop te Juda fi yino i konámp ninik sámpá yampourou námpono. Tá mao sérrá, ‘Ono támao ono Kraiss, ono Kingono’rá sér i konámpno. Tá yino Sisarén takis sánk mwarianánko te, mao taokor konámpno.’” ✧

³ Aerapo maok, Pailato Jisasén turunkrá, “Amo te Juda fákáreramp king nie?” Aeránko, mao nopok Pailatomp kar pwarokwaprá sérrá, “Amoku támao amo takrá sér rape.”

⁴ Aeránko maok, Pailato pris tokwae ntia kounteouráp aropan sérrá, “Ono te mámá aropan am fek kot mwanap ankank te nke mo nampono.”

⁵ Aeránko, tá nopok am fárakapao kar kárakáre fek sérrá, “Mao mámá Judia apár meknwaeakamp arop fárakapan kar yénkrá farákáp nánko, arop ponankor Gavmanomp kar ták-sir mwanap ninik yak námpono. Mao am tak námp te apár Galili meknámpia koropea mapek námpon.”

Jisasén Heroto nkemp fek kotiap kar

⁶ Pailato am kar wawia am fárakapan turunkrá, “Mámá arop te Galili mekamp nie?”

⁷ Aeránko maok, sérrá, ‘Jisas te Heroto poukwapnám apár mekampono’rá sérapo maok, Pailato Jisasén Herotonámpok sámp-kérép. Am ke fek te Heroto kor Jerusalem mek yak.

⁸ Aenánko maok, Heroto Jisasén nkea mao warákár tokwae. Wae manmékir Jisas térenámp kar wawia mao man nkeaka, Kwaromp kárakáre yénkép nánko, man nke nae karrá yakámpon. ✧

⁹ Aeria maok, Heroto man kápaé kare ankank turunkupánko maok, Jisas te nopok maomp kar ankwap pwarokwaprá sér mo.

¹⁰ Pris tokwae fákáre ntia lo mérnáp tisa fákáre koropea wonae fik yakáprá Jisasén tékén sérarrá, kotiapono.

¹¹ Tá Herot ntia maomp soldia fákáre, mao te kingonorá Jisasén wouroumprrá amoránkiapono. Aea maok, Heroto séránko kingo yirimp konámp niamp waempyam kwapwe kare sámpea maomp pourouk yirimpea Pailatonámpok arákarrá sámp-kérépapon.

¹² Wokwae te Herot ntia Pailat te nonopok yoporipao maok, oukounwan am ke fek te nonopok nouroup nepono.

Pailato ‘Jisasén soldia fákáreramp yaek sánkámp kar

Matyu 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 19:1-16

¹³ Tá Pailato warko pris tokwae fákáre ntia Kaunsil fákáre, tá arop ponankor wumwi nánko, koropeaka koupoukour.

¹⁴ Aenapo, mao am fárakapan sérrá, “Yumo ononámpok mámá arop warámpá koropea sérrá, ‘Mao aropamp ninik sámpá yampourou nám’rá sénapan maok, yumoku kareao wa nap fek turunki nampono. Yumo wawenk: Ono mámá aropan am fek kotnap ankank te nke mo kar nampon.

¹⁵ Heroto kor nke moria warko nomonámpok arákarrá sámp-kérép námpon. Nomo mámá aropan sumpwi pap mwanámp fi te yak mo kare námpono.

¹⁶ Aenámpara, ono soldia fákáreran sénanko, ain tákáre tokoropramp paok fek táraporea sámp-kérépanápono.”

¹⁷ (Juda fi te arak i konapono: Kápaé kare por mao lotu i konap Pasova Yae korop námp fek te Pailato fákápá yaknám arop aokorop-pwarará, amwar sámp-kérép nánko, akwap konámpno.)

¹⁸ Táte kounteouráp arop fárakap ponankor tékén sérrá, “Am arop te sumpwi papria, Barabasén yinonámpok sámp-kérépaé.”

¹⁹ (Am Barabas te taun mek Gavmanén yorowaria arop ankwapan sámp-wouroumpéanánko, am fek man sámpea fákápá pap napon.)

²⁰ Warko Pailato ‘Jisasén aokorop-pwarará sámp-kérép nae’rá sénánko maok,

²¹ tá am fárakap tékén wumwi kar fek sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke! Yaopwae porokopramp fek pukupenke!”

²² Táte warko Pailato am fárakapan yinínkan sérrá, “Am te apaé riteanono? Am arop te apaé ankanki námpono? Ono te mao am fek fwap sumpwi naenámp ankank te kánanke

nke mo nampono. Aenampara, ono sénanko, ain tákáre tokoropramp paok fek fukia sámp-kérépanápono.”

²³ Aenánko maok, am fárákapao ‘Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupenk’ ria tékén wumwi kar fek séra waeria, Pailatomp kar te ankár apárok sámp-anámp.

²⁴ Aenapantá maok, Pailato wampweria am fárákapao sénapaokria ‘Takenk’rá sérimpono.

²⁵ Koumteouráp arop fárákap am fákapa yaknám arop, warko warámp mwarria wumwi nap te Pailato am Gavmanén yorowaria arop ankwap porokwapea sumpwi papámpan man sámp-kérép. Táte am koumteouráp arop fárákapamp karwaokria Jisasén soldia fákáreramp yaek sánkámpono.

Rom mekamp soldia fákáre Jisasén yaopwae porokopramp fek arápap kar Matyu 27:32-44; Mak 15:31-32; Jon 19:17-24

²⁶ Aenka, am Rom mekamp soldia fákáre wae Pailatomp nap pwarará Jisasén warámpá tukup. Takria mwaeao nke napo, arop Sairini mekamp Saimon Jerusalem mek akwap naeria korop. Aenánko, man sámpea fákeyakáprá sérrá, ‘Jisasén am fek pukup mwanap yaopwae mao námoku sámp námp máma amo man yaewourrá sampae’ ria fopwaok. Aenapo, mao am yaopwae kakapea Jisasén éntér papea akwap.

²⁷ Tak napo, kápae kare koumteouráp arop maomp wakmwae tukup napo, koumteou ankwap fárákap Jisasén yonkwae touwea waeria éménkrá tukup.

²⁸ Aenapo maok, Jisaso sámp-arákarrá am koumteouran sérrá, “Jerusalem mekamp koumteou, yumo te onantá éménki kwapono. Yumokuráp pourou ntia yiráp tárápuantá éménk kipo.

²⁹ Am te apae riteanápe, nánkár wakmwae ankwap ke fek kápae kwatae korop naenámpono. Am ke fek koumteou mapo yakáp nap, tá táráp sámp monap, tá táráp mom wurump monap, am fárákap fwap warákár mwanapon.

³⁰ Am ke fek táman touwe tokwae kwatae kare korop nángo, koupour sumpwi mwarria am arop fárákapao péri wi tokwaeran sérrá, ‘Yumo yinan oupouroupa yakápenke!’ Tá faonkwe kánanke-tárápan sérrá, ‘Yumo koropea yinan nánánkárenke!’ ✧

³¹ Oukoumwan yao yiki yak námp niamp yae-párak kare aropan touwe kwatae sánk napanánko te, nánkár wakmwae am fárákap támao yao yákáre niamp arop kwataerara, touwe kwatae tokwae yármare kar sámp mwanapono.”

³² Táte arop anánkaopwe kwatae ninik nepo, am yaworan kor Jisasént yaopwae porokopramp fek pukupia sumpwi pap mwarria éréképa tukup.

³³ Wae tukupea apár faonkwe ‘Arop Me Kor Yaknám Apár’rá séri konap fek tukupea, Jisasén yaopwae porokopramp fek paprá nil pukupá pwar. Aeria, tá am kwatae ninikinep arop yaworan kor takia Jisasomp wonae fik ankwapan yae-párak mwae, ankwapan yae-mánkwan mwaeakia pukupá pwar.

³⁴ Tak napo maok, Jisaso náráp naropwarén sérrá, “Ayao! Amo am fárákapamp kwatae ninik tirá épérampo. Mao am taknap kwatae ninik te mér moria napono.” Táte soldia fákáre Jisaso yirimp konám waempyam anwank ti mwarria satu pliaipono. ✧

³⁵ Aenapo, koumteouráp arop am fek yakáprá tokoreyakáp napo, Kaunsil fákáre Jisasén wouroumprá sérrá, “Mao te arop ankwap fárákanap yaewour i konámpono. Táte kare, Kraiso námp kwamp te, fwap mao námoku támao yaewourano.” ✧

³⁶ Soldia fákáreráo kor man wouroump kar séria top i konám wain ént táp mek sánk mwarria, wonae fik korop.

³⁷ Tá am fárákapao sérrá, “Táte kare amo Juda fákáreamp Kingao nap kwamp te, fwapono, amoku waráp pourou yaewourae.” ✧

³⁸ Táte Jisas me kor páte yaknám yarápae fek yaopwae kárakére fek kumwiria sérrá, “Máma te Juda firamp Kingono.”

³⁹ Táte am kwatae ninikinep arop yawor pukup tenap ankwap ankárankao Jisasén wouroumprá sérrá, “Amo te Kraiso nie? Amo takanángo te, amoku kare yaewourria, yinan mént yaewourae.”

⁴⁰⁻⁴¹ Aeránko maok, táte ankwapao am kar wawia am aropan yoporrá sérrá, “Nomo touwe tokwae mao sámpnám niamp take pourouráp sámp nempan maok, am te nomo kwatae niniki nemp fek sámp nempono. Aeno máma arop te kwatae ninik moi námpan, kwaporok touwe kwatae sánk napono. Amo te man wouroumpria te, Kwarén apáp mák napono?”

⁴² Takria maok, mao Jisasén sérrá, “Jisas e, amo nánkár wakmwae King yakria, waráp firáp arop taokeyaknap ke fek onan kor ninikampo.”

⁴³ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Ono amwan kare kar sénampono: Amo te waeman oukounwan táman onont kwapwe kare némp yámar mek yak nanapono.”

Jisas wae sumpwimp kar

Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30

⁴⁴ Oukounwan yámar kuk nángo, yámar néntéképria kirikip tokwaerao apár oupouroupea yakrá akwapea kumur mek yámar yinink ke fek. ✧

⁴⁵ Aenánko, lotu nap tokwae mek Aokore Yiki Kwapwe Kare ménki fek nánkáráp tenapo yak konámp waempyam tokwae am te kuk paerákarea anánk mwaek peari yak. ✧

⁴⁶ Aenánko, Jisaso tékén Kwarén sérrá, “Ayao, amo onomp waemp taokeyakaeria waráp yae kámp rae.” Aerá séria maok, mao wae sumpwi. ✧

⁴⁷ Aenánko maok, soldia fákáreramp kepten am táman nkea Kwaromp e narek sampokrá sérrá, “Kare karonó! Mámá arop máte yae-párak kare aropono!”

⁴⁸ Táte kápae kare kounteouráp arop koropea tokoreyakáp napo, am ankank korop nángo nkea, apae mao yae-párak kare arop sumpwi papeanoria námokuráp éntér kor fek yae porokwapea ninik tokwaerá náráp nap mekmwaek turukump.

⁴⁹ Tá Jisasomp nouroup ankwap fárákap ntia kounteou ankwap fárákap apár Galili meknámp fárámpea Jisasomp wakmwaek koropap, mao kor panek tae morok yakáprá, am kápae kare ankank Jisas sumpwi námp fek koropámp námp am nke napono.

Jisasomp yákare péri kor me mek papap kar

Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Juda apár mekamp taun Arimatea mekamp arop, maomp e te Josep, mao te kwapwe kare yae-párak kareria, Kwaro náráp firáp éréképea taokeyak naenámp ke korop naenámpria yépékrá yak konámp. Mao te Kaunsil fákare mekamp Kaunsil ankwapao maok, manénkir Jisasén farop mwaria Kaunsil kar sérarap fek te, mao am arop fárákapamp ninik napént takenkrá ninik moimpon.

⁵² Am arop te Pailatonámpok akwapea, man ‘Jisasomp yákare sámp nae’ ria sénánko Pailato ‘Takae’rá sér.

⁵³ Aenánko maok, mao Jisasomp yákare yaopwae porokopramp fekamp worokwapá sékia waempyam wupwi fek woukoupea sakwapea arop pap mwanámpria péri kor me wourékam wokwae yoroia pwtariap mek am mek pap.

⁵⁴ Am yae Fraide te Sabat yae fekamp ankank nánapi i konap yae nángo, am Sabat ke wae wonae fik korop námpono.

⁵⁵ Am apár Galili meknámp fárámpea Jisasént koropnap kounteou, mao kor Josepomp wakmwaek tukupea am péri kor me nkeria, mao Jisasomp yákare mokopia papán nke mwaria tukupapono.

⁵⁶ Nkea pwarará, wae námokuráp nap mek arária tukupea, Jisasomp yákare forokwap mwanámpria nánákare kwapwe konámp marasinráp, wel nánapia papá pwarará, loao sénámpnám taknámp, Sabat yae fek anepériapono.

24

Jisas péri kor me meknámp warko fárámpámp kar

¹ Sande fek kounteou mek am kounteou nánákare i konámp wel ankank nánapi pátariap am tia péri kor me mek tukup.

² Tukupea nke napo maok, péri worare tokwae arárakarrá koropea me fek nánkáráp tariap te am fek yak mono.

³ Aenánko, am kounteou te me mek yinkea nke napo maok, Jisas Tokwae Karamp yákare te am mek tank mo.

⁴ Aenánko, am kounteou, máte mokopia Jisasomp yákare tank mo námponoria ninik tokwae. Takria nke napo maok, arop anánkaopwe Jisasén papap fek wonae fik fokoheyak nepo, maomp pouroukampa waempyam te wae tákapa wae.

⁵ Aenánko, am kounteou te apáp tirinkia me kor woukourrá apárok tokoreyakáp. Aenapo maok, am ensel yaworao am fárákanp sérrá, “Yumo apaeritea sumpwi pátenap meknámp fárámpea yiki yaknámp aropan oupourouk rape? Mao te mamek tank mono. Wae fárámp teane!”

⁶ Yumo ankár wokwae Galili mek yakámp fek yumwan sérimp kar táman warko ninik kipo.

⁷ Mao yumwan arakrá sérimpon: ‘Arop fárákapao Aropamp Tárápan kwatae ninikráp aropamp yae kámp napo, man yaopwae porokopramp fek pukupia sumpwi pap napo, apár me mek yininki yakeaka, warko fárámp naenámp’rá séri námpono.’ ✧

⁸ Aerá sénépo maok, tá am koumteou fárákáp wae Jisaso wokwaek sérimp kar am ninikria, ⁹ wae am péri kor me pwarará arári tukupea Jisaso éréképea yárák i konámp mom-sámp ramp arop fárákáp ntia arop ankwap fárákapan am kápae kare ankank nke nap táman fárákáprá sériapono.

¹⁰ Am koumteou fárákáp te Makdala mekamp Maria, tá Joana, tá Jemsomp éntupwar Maria mao yakáp napo, tá koumteou ankwap fárákapao kor méntér yakápria aposel fákáreran am kar fárákápapono. ✱

¹¹ Aeapan maok, am aposel fákáreramp ninik te, am koumteou te náráp yi fek nke mono, kwaporok amorikamp karan sénapan mpweria am fárákápamp kar wawia karenoria ninik moiapono.

¹² Aenapo, Pita fárámprá fárakop akwapea péri kor me mek woukoupeyákrá nke nángo, Jisasén woukoupá papap waemyam mwar tank nángo nkea pwarará, warko námokuráp nap mek arákarrá akwapria, am te mokopi námponorá ninik tokwaerá akwap.

*Arop anánkaopwerao Jisasén Emeus mek akwapnámp mwaeao k nkep kar
Mak 16:12-13*

¹³ Am makár táman Jisaso éréképá yárák i konámp ou mekamp arop anánkaopwe némp kánanke Emeus mek akwap neria akwap. Jerusalem pwarará Emeus mek tukup konap te 11 kilomitanono.

¹⁴ Am arop yawor akwaprá námoku támao am Jerusalem mek koropnámp ankank táman sérarrá,

¹⁵ námoku támao turunkrá akwap nepo maok, Jisas námoku kareao am arop yaworan kikipia énéni tapokwapea tukup.

¹⁶ Aenapo maok, am arop yawor te Jisasén te nke nepao maok, man wuri nke mono.

¹⁷ Aenapo maok, Jisaso am arop yaworan turunkrá, “Yumo te apae karan sérarrá akwap repe?” Aerá sénánko, am arop yawor te fokopeyákrá yonkwae touweria maok,

¹⁸ Kliopas maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Kápae kare némpouk mwaeakamp arop oukoumwan Jerusalem mek yakápria am ankank ponankor mérapono. Ae te amo ankánkampao am ke fek Jerusalem mek koropnámp ankank mér mori kwapono?”

¹⁹ Aerá séránko maok, Jisas am arop yaworan turunkrá, “Am te apae ankankono?” Aenánko nopok am arop yaworao man sérrá, “Mamá Nasaret mekamp Jisaséninap ankank mátane. Mao te profetao, Kwaro nke námp fek, tá arop fárákapao nke nap fek tére kárákáreria, kar kárákáre fárákáp konámpono.

²⁰ Nomp pris tokwae fákáre ntia Juda taokeyakáp konap arop fákárerao Gavmanomp yaek pap napo, Gavmano ‘Man yaopwae porokopramp fek pukupenk’rá sénapo, taki naponono. ✱

²¹ Aenapan maok, wokwaek te yino arakrá méri námpono: Am arop te Israel firan warko yamokwap naeria námpono. Tá ankwap kar te ará: Am ankank koropnámp yae te wae yinink yae akwap tenámpono. ✱

²² Oukoumwan yinomp ou mekamp koumteou yinan korokopá pap naponono. Am te ará: Mao koumounek kar tukupea péri kor me mek nke napo,

²³ Jisasomp yákáre tank mo nángo, arári koropea sérrá, “Yino ensel nke nángo, mao sérrá, “Jisas yiki yak námpono.” ✱

²⁴ Aenapo, arop ankwap fárákáp yino ou mekamp tukupea péri kor me mek nke napo, am koumteou séri nap ankár take pourouráp nke naponono. Aenapan maok, mao karean te nke moi naponono.”

²⁵ Táte Jisas am arop yaworan sérrá, “Yiráp ninik te épérépria profet fákáreramp kar koupour kar mér mo nepono.

²⁶ Am te arakrá sériapono: ‘Krais te ankár manénkir touwe sámpea, wakmwaek poka Kwarént wae tokwae kwapwe fek tank naenámp’ riapono.”

²⁷ Aerá séria maok, Moseso kumwinámp kar feknámpia akwapea, profet fákárerao kumwiap kar am arop yaworao wanep fek fárákápria maok, Kwaromp Buk fek Jisas námoku karean sénámp kar fi am ponankor fárákápámpono. ✱

²⁸ Takrá tukupea, am arop yaworao akwap nerianep némp wonae fikria, Jisas te wae némp kámá-pwarará kánámpár akwap naeria námp niamp.

²⁹ Aenámpantá maok, am arop yaworao Jisasén sérrá, “Wae yámar porokor nángo, kirikip naereane! Amo yinont mapek yakae.” Aerepo maok, Jisaso wae am arop yaworént nap mek akwap.

³⁰ Tá wakmwaek tankáprá fáneria nepo, Jisas méntér tankria pan sámpea Kwarén ‘Aesio’rá séria pwarará, fékéria arop yaworan nénk.

✱ 24:10: Lu 8:2-3; 23:49,55 ✱ 24:20: Ap 13:27 ✱ 24:21: Lu 1:68; 2:25; Ap 1:6 ✱ 24:23: Lu 24:1-11 ✱ 24:27: Ais 53:12; Sng 22:1,7-8,16-18; 69:21

³¹ Aenánko am arop yawor wae Jisasén wuri nkeria, mér nepo, Jisas kwaporok am fek moyak nánko, am arop yawor te warko man nke mo. *

³² Aeria maok, námoku támao sérrá, “Wi! Nomo mwaeao korop námp fek nomwan kar farákáprá, Kwaromp Buk fek yaknám ninik fi kor farákáprá sénánko, am ke fek táman nomp ninik mek párákap nánko, nomo korokopria nomp ninik érik farákára námpono.”

³³ Am arop yawor takrá séri pwarará, am kumur mek táman fárámprá Jerusalem mek arákarrá akwapea Jisas éréképea yárák i konám mom-sámpramp arop ntia maomp nouroup ankwap fárákap koupoukour tankáp napo, am mek akwap.

³⁴ Aenepo maok, am fárákapao sérrá, “Wae kare kar Jisas Tokwae Kar te warko fárámpeanánko, Saimono man wae nke námpono!”

³⁵ Aerapo maok, tá am arop yaworao kar mao mwaeao nkenep kar am farákáp. Aeria maok, am arop yaworao sérrá, “Mao te pan fékéria yinan ti-sáp nánko, yino wae wuri nke nempon.”

Jisaso éréképá yárák i konám arop man nkeap kar

Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23; Aposel 1:6-8

³⁶ Oukoumwan táman am kar sérarrá tankáp napo, Jisas námoku kwaporok kuk fokopeyak.

³⁷ Aenánko maok, am arop fárákap nkerá paokoprá, waemp ritea kokorokoria apáp tirink.

³⁸ Aenapo maok, Jisaso am fárákapapan yoporrá, “Yumo apaeritea kokorokoria ninik tokwae rape?”

³⁹ Yumo onomp pu yae má nkenke. Ono kare támao nampono. Yumo onomp pourouk sámpá nkenke. Waemp te ononampnám maknám émíráp kour yak mono.”

⁴⁰ Aerá séri pwarará, am fárákapapan náráp pu kor yae kor yéknánko,

⁴¹ am fárákap nkea warákáránk napao maok, oukoumwan fwapia mér moria ninik tokwae. Aenapo, Jisaso am fárákapapan sérrá, “Ae te fir tank mákáne?”

⁴² Aeránko éntékam tákáre yankapramp sánk napo,

⁴³ mao sámpea am fárákapao nke nap fek fár.

⁴⁴ Aeria am fárákapapan sérrá, “Ono wokwaek oukoumwan yumont yakamp fek ono yumwan wae sériamp támaono: ‘Kápae kare ankank wokwaek onan korop naenámpan Moseso kumwimp lo, tá profet fákáreráo kumwiap kar, tá Buk Song fek kumwiap kar am te waeman ankár take pourouráp korop naenámprá sériampon.”

⁴⁵ Aerá sériaka, am fárákapao Kwaromp Buk fek yaknám kar ninik sámpanáponoria *

⁴⁶ arakrá sér, “Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon: ‘Krais te ankár touwe sámpea yinink kumur fek warko ankár apár me meknám fárámpan naenámpon.

⁴⁷⁻⁴⁸ Aeanánko, maomp e fek arop fárákapao kápae kare arop firan kar farákáp napo, arop fárákap kwatae ninik pwarará, Kwaronám pok korop napo, mao am fárákapamp kwatae ninik tirá épér naenámpon. Onomp tére, onomp yárák ponankor yumo yumokuráp yi fek nkea, yumokuráp woupwi fek wawi napara, yumo ankár Jerusalem meknám pia, ankwap némpouk mwae am kar ponankor farákáprá paokop kipo.

⁴⁹ Yumo wawenke: Yumwan onomp Naropwaro ‘Yiki Kor Spirit sámp-kérép nanampprá sérimp te, ono wae oukoumwan yumonapok sámp-kérép nanampono. Aeno yumo ankár Jerusalem mek yakáprá yépek napo, am yámar mekamp kárakáre yiráp pourouk ékia woukoup naenámpono.” *

Kwaro Jisasén warko warámpea yámar mek pokámp kar

Mak 16:19-20; Aposel 1:9-11

⁵⁰ Jisaso am fárákapapan takrá séri pwarará, éréképá akwapea, némp kánanke Betani mekria maok, am fárákapao yakápnap mwae yae nareki fákeyakrá am fárákapapan ourour nénk.

⁵¹ Am ourour nénkrá yak nánko, Kwaro Jisasén wae warámpea yámar mek pok nánko, Jisas wae am fárákapapan pwar.

⁵² Aenánko, am fárákap kwaráp torokomprá man lotu. Takia pwarará, wae warákáránkia Jerusalem mek arári tukupapono. *

⁵³ Tá kápae kare por lotu nap tokwae mek yakáprá, Kwaromp e sakapiapono.

Jono Kumwimp Kwapwe Kare Kar Mekia Akwapnámp Kar

Jon te Jisaso éréképá yárákimp éntér-sámpramp arop ou mekamp ankwapono.

Jon námoku kumwinámp buk fek te námokuráp e érik sér mono, 'Arop ankárankamp Jisaso man warákár karenámp arop'rá sénámpon. Mao kumwimp buk ankwap te, yininkaopwe pas ntia Wakmwaek Korop naenámp Ankank Yénképnámp Kar kumwimpono.

Matyu, Mak, Luk, máma fákáreaomékir buk kumwia napo, Jon te wakmwaek kumwimpon. Jisas narek pok tenánko, wakmwaek 60 yopwar niamp arake fek, Jono kumwimp buk te máma apár mekamp kounteouráp arop mér mwanapria nimpon. Jisaso térenámp ankank ponankor farákáp mono, ankwapmwaek saráp farákáp námpon. Jisas farákápnámp kápae kare karan farákáp námpon.

Kar yiki yak konámpao arop arákáranámp kar

¹ Me koum sik kar, Kwaro ponankor ankank oukoumwan yoro momp fek, Kar yakámpono. Karao Kwarént yak, tá Kar námoku kare támao Kwarono. ✧

² Me koum sik Kar te Kwarént yakámpono.

³ Am Kar fek táman ankank ponankor forokorimpon. Ankank ankwap ankwap mwae kup fek forokor mono. Ponankor ankank te am Kar támao nánko forokorimpon. ✧

⁴ Yiki yak am Kar mek yak námpon. Am yiki yak te kounteouráp aropamp ninik mek wae sankoropnámp yiki yakono. ✧

⁵ Am wae te kirikip mek wae puri akwap konámpara, kirikip te am waeran oupouroupea torokwari pap mono.

⁶ Kwaro arop ankárank sámp-kérépámp, am aropamp e te Jon. Mao te karan farákáprá koropámpon.

⁷ Mao te am waeramp kar táman farákáp nánko, kounteouráp arop ponankor maomp kar wawia méranáponoria farákápnámp.

⁸ Jon námoku te am wae támao mono. Mao te párák am waeramp karan farákáprá koropámpon.

⁹ Am wae te wae karerao maok, arop ponankoran wae sánk naeria oukoumwan te apárok ék námpon. ✧

¹⁰ Oukoumwan te am Kar apárok yak námpon. Kwaro am fek apár yoroimpan maok, apárokamp kounteouráp arop farákáp te man mér mo napon. ✧

¹¹ Námokuráp apár fi mek ék námpan maok, mao námokuráp arop fi te man wuri nke mo napon.

¹² Aeno ankwap kounteouráp arop fárákáp man warámp nap te, am fárákáp man wae méria napon. Am taknap fákáreran te Kwaro kárákáre nénk nánko, am fárákáp te fwap Kwaromp tárápu yakáp mwanapon. ✧

¹³ Am arop Kwaromp tárápu yakáp nap te, naropwar ntia éntupwaromp yiri fekamp mo, tá aropamp pourou fek mwaeekamp mo, tá aropamp ninik fekamp mono. Kwaro námoku yoroianánko, maomp tárápu yakáp napon. ✧

¹⁴ Aeria maok, Karao arop arákarea maok, yino ou mek yak námpon. Aenáno, yino maomp wae ntia kárákáre tokwae te wae nke námpon. Am wae tokwae am Táráp ankárankamp Kwaro sámp-kérép nánko ék námp, maompono. Aeria maok, aropomp ntia kare kar ninik te maomp ninik mek saráp top-pwarámpeyak námpon. ✧

¹⁵ Jono kounteouráp aropan wumwiria arakrá sér, "Máma arop te ono yumwan wokwae sériamp arop támaono. Ono yumwan sérrá: Arop onomp wakmwaek korop námp te, onomp Tokwae Karono. Am te apae riteanápe, ono oukoumwan korop mo nanko, mao te wokwae kar yakámpon."

¹⁶ Aropomp te am aropan top-pwarámpeyak nánko, am aropomp fek tapek nomwan ponankor kwapwe karerá kák konámpono. ✧

¹⁷ Tá kare, Kwaro nompor lo Mosesomp yaek sánkámpon. Aeno Jisas Kraisomp yaekamp te nomo aropomp ntia kare kar ninikan sámp námpon.

¹⁸ Arop ankwap Kwarén te nke mo kareno. Am Kwaromp Táráp ankárank mao námoku saráp Naropwaromp wonae fik kar yakeakámpao am ankárank támao nomwan Kwar yénkép námpon. ✧

✧ **1:1:** 1 Jo 1:1-2; Yé 19:13 ✧ **1:3:** Kl 1:16-17; Hi 1:2 ✧ **1:4:** Jo 5:26 ✧ **1:9:** Jo 8:12 ✧ **1:10:** Jo 17:25 ✧ **1:12:** Ga 3:26; Kl 2:6 ✧ **1:13:** Jo 3:3-6; 1 Pi 1:23 ✧ **1:14:** Lu 9:32,35; Fl 2:7; Hi 2:14 ✧ **1:16:** Ef 3:19 ✧ **1:18:** Mt 11:27; Jo 6:46

Ént mek nér i konámp Jono farákápámp kar

Matyu 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18

¹⁹ Juda poukeyak konap fákáreao pris fákáre ntiaka Livai fákáre Jerusalem meknámp tirá kérép napo, koropea Jonén turunk, “Amo kare te wa nape?”

²⁰ Aerapo maok, Jon te mek wouroump mono, érik arakrá sér, “Ono te Kraís támao mono.”
²¹ Aeránko maok man turunkrá, “Ae te amo Elaija nie?” Tá mao sérrá, “Mono.” “Ae te amo yino yépékrá yakápnámp profet nie?” Tá nopok mao sérrá, “Mono.” *

²² Aeránko maok, am fárákapao man warko turunkrá, “Amo te wa kareao nape? Yino te yinan sámp-kérépnap arop fárákapan amo nopok sénap kar tukupea sér mwanámpono. Amoku kare te apaerá sér rape?”

²³ Aerapo maok, Jono sérrá, “Ono te am arop profet Aisaia sérrá, ‘Arop kar ankárankamp arop yak mo apár meknámp wumwiria sérrá, “Tokwae Karae korop naenámp mwae kup fwapokwapenk”rá sénaenámp’ rimp arop támaono.” *

²⁴ Am arop fárákap Farisi fákáreao tirá kérépapo koropap támao Jonén warko turunkrá,
²⁵ “Amo te Kraís mo, amo te Ilaija mo, amo te am profet mo nap kwamp te, apaerá máma kounteouráp aropan ént mek nérá kák napon?”

²⁶⁻²⁷ Jono nopok am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Ono te arop fárákapan ént fek nérá kák konampon. Aeno yumo ou mek yaknámp arop ankwap ankárank yumo te man mér mo napon. Am arop te onomp wakmwae korop námpon. Ono te apárok kánanke kare nampara, maomp pukamp su fekamp paok aokorop * nanamp pwi mo nampono.” *

²⁸ Jono am kar sérimp te, ént Jordan mek nkwanwaek fimwaekamp némep Betani mek yakrá am kar sérria kounteouráp aropan ént mek nérá kákámpono.

Jisas te Kwaromp Sipsip Morokrá sénámp kar

²⁹ Ankwap kumuruk, Jono nke nángo, Jisas maonámpok koropánko maok, “Nkenke! Nkote Kwaromp Sipsip Morokono. Mao te apárokamp kounteouráp arop ponankoramp kwatae ninik tirá épér naenámpo.” *

³⁰ Am arop te ono wokwae sérrá, ‘Arop onomp wakmwae korop námp te, onomp Tokwae Karono’rá sériamp támaono. Am te apae riteanápe, mao te ono oukoumwan korop mo nanko, mao te manénkir me koum sik yakámpon.

³¹ Onoku karerao kor, mao te wanonorá mér moiampam maok, párak koropea Israel fi mekamp kounteouráp aropan am arop mér mwanapria ént mek nérá kák nampon.”

³² Aeritea maok, Jon Jisasén nke námpan sérrá, “Ono wae Yiki Kor Spiritao yámar meknámp ant yuri niampao ékiaka maomp pourouk narek tank nángo nke nampon.

³³ Ono kareao kor manénkir te man mér moi nampan maok, Kwaro onan manénkir sámp-kérép nángo, koropea am kounteouráp aropan ént mek nérá kák nampono. Wokwae mao onan arakrá sér, ‘Amo nke napo, Yiki Kor Spirit ékiaka arop ankárankampamp pourouk tank námp te, am arop támao kounteouráp arop fákáreran Yiki Kor Spirit fek nérá kák naenámpo.’ *

³⁴ Aenángo onoku wae nke nampan arakrá farákáp nampon: Mao te Kwaromp Tárápono.”

Jiso mént paokop mwanap arop yiawor éréképámp kar

³⁵ Jono wakmwae ankwap yae fek am ént mek nér i konap fek mao éréképá yarak i konámp arop anánkaopwerént yak.

³⁶ Aeria mao nke nángo maok, Jisaso am fek koropá párákaprá akwap. Aenángo maok, Jono sérrá, “Nkenke! Nkote Kwaromp Sipsip Morokono!” *

³⁷ Aeránko maok, am anánkaopwerao am kar wawia maok, Jisasomp wakmwae akwapepon.

³⁸ Jisas arákarrá nke nángo maok, am arop yawor maomp wakmwae akwapepo maok, Jisaso am arop yaworan arakrá turunk, “Yumo te apae ankankan oupourouk repe?” Tá am arop yaworao man sérrá, “Rabai, amo mae nap mek yak napon?” (Am ‘Rabai’ e fi te ‘Tis’ nono.)

³⁹ Jisaso am arop yaworan sérrá, “Yumo koropá nkenke.” Am ke te oukoumwan yiawor ke námpantá nimpon. Aeránko maok, am arop yawor akwapea mao yaknámp nap nkeaka maok, mént yakrá akwapea kumuran.

⁴⁰ Am arop yawor Jonomp kar wawia, Jisasomp wakmwae akwapep ankwap te Saimon Pitamp nánae Andru.

⁴¹ Mao akwapea náráp naenámp Saimonén oupouroukia sérrá, “Yino te wae Mesaian nke námpono.” (Am ‘Mesaia’rá sénap ankwap e te ‘Krais’ ono.) †

* 1:21: Lo 18:15-18; Ap 3:22 * 1:23: Ais 40:3 * 1:26-27: Matyu 3:11 fekamp kar fi fek nkeae. * 1:26-27: Jo 1:33 * 1:29: Ais 53:6-7; 1 Pi 1:18-19 * 1:33: Mt 3:16 * 1:36: Jo 1:29 † 1:41: ‘Mesaia’ te Hibru kar fekamp e, tá ‘Krais’ te Griik kar fekamp enono. “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fekamp kware 68 fek nkeae.

⁴² Andru man warámpea akwapea Jisasnámпок náńko maok, Jisaso man nkeaka sérrá, “Amo te Saimon, Jonomp tárápono. Nánkár wakmwaek waráp e te ‘Sifas’ ri pap mwanapono.” (Am takrá sénap te Grik kar fek te ‘Pit’ nono. Am ‘Pita’rá sénap fi te ‘Yumwi’rá sénapon.) ✧

Jisaso Filip ntiaka Natanielén wumwiria éréképámp kar

⁴³ Wakmwaek ankwap kumuruk Jisas Galili mek akwap naeriaka Filiponámпок akwapea nkeaka sérrá maok, “Amo onomp wakmwaek koropae!”

⁴⁴ Filip te Betsaida mekampono. Am taun te Andru ntiá Pitamp taun nono.

⁴⁵ Filipino akwapea Natanielén oupourouńkia maok, man sérrá, “Am arop te wokwaek kar Moseso kumwimp lo, tá profetao kor am kar man kumwimp te, am arop te yino wae nke námpono. Mao te Josepomp táráp, Nasaret mekamp Jisasono.” Aeránko maok, Natanielo man sérrá, “Ae te kwapwe kare ankank fwap Nasaret meknámпок korop nám nie?” ✧

⁴⁶ Aeránko maok, Filipino man sérrá, “Amo koropea nkeae.” ✧

⁴⁷ Natanielo Jisasnámпок korop náńko maok, Jisas man nkeaka arakrá sér, “Yumo nkenke! Mámá arop mámate Israel mekamp arop karenono. Mao te kwekár kar, tá kwekár niniń kánanke yak mo karenono.”

⁴⁸ Tá Natanielo Jisasén arakrá turunk, “Amo mokopiaka onan mér napon?” Makráńko Jisaso maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Manéńkir Filip amwan oukoumwan wumwi mo náńko, amo yao fik † pékri fek tankapo, ono am ke fek táman amwan nke nampon.”

⁴⁹ Aeránko maok, Natanielo maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Tisa, amo te Kwaromp Táráp, Israelomp Kingono!” ✧

⁵⁰ Aeránko Jisaso sérrá, “Ono amwan sénamp te amwan ono yao fik pékri fek nke namp fi kor fek táman amo mér napon? Am te kánankenono. Amo náńkar wakmwaek máman kámákár akwapnám ankank tokwae nke nanapon.”

⁵¹ Mak ritea maok, warko man sérrá, “Ono waeman kare kar yumwan sér rae: Nánkár wakmwaek te yumo nke napo, yámar me kikir akwap náńko maok, Kwaromp ensel fákáreao Arop Tárápamp pourou mwaeek éká poká napo, nke mwarea napon.” ✧

2

Jisaso ént karan wain arákarea papámp kar

¹ Jisaso Filip ntiá Natanielén éréképámp yae anánki yak náńko, arop ankárank distrik Galili mekamp taun Kana mek yupu sámp naerianánko maok, toupour. Tá Jisasomp éntupwar am yupu sámp naerianámпок toupour fek am mek yakánko maok,

² am fárákapao Jisasén kor wumwiria maok, mao éréképá yáarak i konámпок arop fárákapan kor ‘Koropenk’rá sér.

³ Am toupour fek fánap wain ént pwaránko maok, Jisasomp éntupwaro man sérrá, “Mámá arop fárákap te wain ént mo nape.”

⁴ Jisaso man sérrá, “Ayae, amo apaeritea onan turunk rape? Ono nanamp yae te oukoumwan sikono.” ✧

⁵ Aeránko maok, éntupwaro tére konap aropan sérrá, “Mao yumwan apae kar sénánko te, yumo ankar mao sénámपाok kipo.”

⁶ Am nap mek te Juda firao námoku i konap ninikaok yae yárár i konap éńtráp kwar fekamp sospen éri tokwae tokwámпок tankáp. Am sospen ankákárank mek te 100 lita ént fwap tank naenámpon.

⁷ Jisaso am tére konap aropan sérrá, “Sospen mek ént kokorarenke.” Aeránko maok, am fárákapao am mek kokorarea top-pwarámpra kák.

⁸ Tá mao am fárákapan sérrá, ‘Fir poukwapnámпок aroponámпок santukupenk’ráńko, santukupap.

⁹ Fir poukwapnámпок aropao am ént fári nki náńko maok, wae wain kare náńko maok, mao te am maokamp sámp naprá mér mo. (Aeno am térenap aropao saráp ént yinkip nap te wae mér.) Aeapo maok, táte fir poukwapnámпок aropao am yupu sámpámпок aropan wumwiria maok,

¹⁰ man arakrá sér, “Arop ponankor wain kwapwe kareanéńkir néńk napo, fépéria napo maok, wakmwaek am fárákap kápaek kare fépéria pwarńap ke fek maok, táte warko wain kwatae taenámp wakmwaek néńk konapon! Ae konapan maok, amo kwapwe kare wain te patea oukoumwan táman sankorop napon.”

✧ 1:42: Mt 16:18 ✧ 1:45: Lo 18:18; Ais 7:14 ✧ 1:46: Jo 7:41-52 † 1:48: ‘Yao fik’rá sénamp te, kwantae ki niamp tank konámpon. ✧ 1:49: Mt 14:33; 16:16; Jo 12:13 ✧ 1:51: Stt 28:12 ✧ 2:4: Jo 7:30

¹¹ Am kárakáre te Jisaso manénkir arop fárakapao nke nap fek Kwaromp kárakáre te aránorá yéńképnámp ankankono. Am yoroimp te Galili apár mekamp taun Kana mek yoroimpon. Aeria maok, am fek táman mént paokopap arop fákáre man mériapon. *

¹² Takia pwarará maok, Jisaso náráp éntupwar warámp, tá náráp nánaeounáp tárápu érékép, tá náráp éréképea yarak i konámp arop fákáre érékép, makia pikia taun Kaperneam mek ankwap yinink yae yakápiap.

Jisas lotu nap tokwae mek bisnis térenap aropan yéréperá kérépámp kar Matyu 21:12-17; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46

¹³ Juda firamp Pasova yae wae fae náńko maok, Jisaso Jerusalem mek poka maok, *

¹⁴ Lotu nap tokwae yár mek nke náńko maok, arop bulmakau, sipsip, ant, arapek bisnis térerá yakáp. Tá mao nke náńko, arop ankwap fárakap ankwap firamp mani tia lotu nap tokwaeramp mani nonopokrá yakáp.

¹⁵ Jisaso paok sámpea mwepia am fek arop fárakapént maomp sipsip, bulmakau méntér yéréperá kérép náńko, am lotu nap pwarará pirikimprá tukup. Tá arop nonopoknap mani wakárria kákánar méntér wakár-sir.

¹⁶ Aeria maok, arop ant néńk napan kor sérrá, “Yumo yiráp ant tia tukupenke! Yumo te onomp naropwaromp nap te mákiaka stua niamp arákarrá pap nape!”

¹⁷ Mao éréképá yarak i konámp arop fákáreao Jisaso taknámp nkea kar ankwap Buk fek yaknámp am ninik. Am kar te arakrá sénámp: “Ono waráp napan warákár tokwae nampara, am nap fwapi yakanoria tére kárakáre nampon.” *

¹⁸ Juda taokeyakáp konap fárakap am Jisasonámp ninik nkea maok, man arakrá turunk, “Ae te amwan takaeria sánknámp kárakáre yinan yéńkép naeria te, apae kárakáre yoro nanapon?”

¹⁹ Aerapo maok, Jisaso am fárakapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yumo mámá lotu nap tokwae párámpa napo, ono warko yinink yae fek saráp ti nanampono.” *

²⁰ Aeránko maok, am fárakapao sérrá, “Apae! Am lotu nap tokwae te 46 yopwar fek ti nap te, amo fwap yinink yae fek saráp ti nanap nie?”

²¹ Aeno am lotu nap tokwae Jisaso sénámp te námokuráp pourouan sérimpon.

²² Am tak rimp te náńkar wakmwae Kwaro man apár me mekamp yininki yakeanáńko, fárámpá papámp fek maok, mao éréképá yarak i konámp arop fárakapao am sérimp kar ninikiapon. Tá Kwaromp Buk fek yaknámp kar ntia Jisaso sérimp karan kor mér napon. Aea maok, Jisas sérimp kar, tá Kwaro sérimp kumwian kor mériapon. *

Jisas arop ponankoramp ninik méri yaknámp kar

²³ Jisaso Jerusalem mek Pasova yae fek yakánko maok, kápae kare kourmteouráp arop koropea mao nkwakwe make kárakáre yoro náńko nke. Aeria maok, am fárakap wae mao te Kraisonorá mér.

²⁴ Aeapao maok, Jisas te am fárakapan, wae kare naponorá ninik mono.

²⁵ Am te apae riteanápe, mao te ponankor aropamp ninik mek te wae méri yak námpon. Mao te apae ninik fae tákáre náńko, arop ankwapao man ninik sánk mwanapanápe, mono. Mao námoku waeman aropamp ninik mér kare yak námpon.

3

Jisas ntia Nikodemus kar sérep kar

¹ Arop ankárak maomp e te Nikodemus mao te Farisi fákáre mekampao, Juda fi taokeyak konámp arop. *

² Am aropao Jisasnámpok kumuruk koropea maok, man sérrá, “Rabai, yino te wae mérono: Kwaro amwan te tisa niamp sámpe-kérép námpono. Táte Kwaro arop ankwap méntér yak mo náńko te, am arop mokopia mámá amo yoro i konap kárakáre má yoro naenámpánáp mono.”

³ Aeránko maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono amwan kare kar sénámp: Arop warko wourékam yoro mo námp te, Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek te nke naenámp pourou mono.” *

⁴ Aeránko maok, Nikodemuso man sérrá, “Ae te arop wae méri yak námp te mokopiaka warko wourékam yoro naenámp? Ae te fwap warko éntupwaromp yare mek youmpeanáp, éntupwaro warko fárakap naenámp nie? Tak naenámp pourou mono.”

⁵ Aeránko maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono wae amwan kare kar sér rae: Arop ént fek, tá Yiki Kor Spirit fek wourékam yoro mo námp te, Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek te yoump naenámp pourou mono. *

* 2:11: Jo 1:14; 4:54; 11:4 * 2:13: Kis 12:1-27 * 2:17: Sng 69:9 * 2:19: Mt 26:61 * 2:22: Lu 24:6-8; Jo 12:16

* 3:1: Jo 7:50-51; 19:39 * 3:3: 1 Pi 1:23 * 3:5: Ta 3:5

⁶ Ankank pourourao sámp námp oupourounki pap námp te pourouampono. Táte ankank Yiki Kor Spiritao yoroí námp te, am te Spiritampono. *

⁷ Ono amwan sénamp kar táman korokop kwapono. Yumo ankár warko wourékam yoro kipo.

⁸ Ouwi te námoku akwap naerianámpaok akwap konámpon. Amo te párák minkan wa napan maok, am te maoknámp koroepa, maok akwaprianrá mér mono. Tá Yiki Kor Spiritao arop wourékam yoro i konámp te takeno.”

⁹ Aeránko maok, Nikodemuso maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Am ankank amo sénap te mokopia korop naenámpon?”

¹⁰ Aeránko maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Amo Israel firamp tisa te, mokopia am ankank épérép rapé?”

¹¹ Ono waeman amwan kare kar sér rae: Yino sénámp te yino wae mérnámp ankankan sénámpon. Tá yino nkenámp ankank te yino wae farákáp námpon. Aeno yumo yino farákápnámp kar te younkwek sir konapon.

¹² Ono manénkir yumwan apárokamp ankank sénanko, yumo mér mo napon. Táte taknámp ono yumwan yámar mekamp ankankan sénanko te, yumo mokopia mér mwanapon?

¹³ Kwar ankwap yámar mek pok moi námpon. Aropamp Táráp yámar me pwararea apárok ékámp te, mao ankáránkampao mwar pok naenámpon.

¹⁴ Wokwaek kar Moseso apár mwar mek bras fek tákam wunéri yoroia narek yaopwae fek arápámp niamp, Aropamp Tárápan kor arop farákámpao narek aráp mwanapon. *

¹⁵ Aenapo maok, arop ponankor man nkea mér nap te, yae-párák kare yakápria, yiki yak kwapwe sámpea yaká yakáp mwanapon.

¹⁶ Kwar te Táráp ankáránkamp kare mwar yak námpon. Aenámpna maok, Kwaro ponankor kounteouráp aropan yonkwae touwe tokwae námp kwamp maok, am Táráp ankáránkamp am arop fákáreran sánk námpon. Mao taki námp te, ponankor kounteouráp arop man méria, am farákáp yaomwi mek pik mono, ankár yiki yak kwapwe sámpea yakápi yakáp mwanapria ninámpon. *

¹⁷ Kwaro Táráp námá apár mek sámp-kérép námp te, námá apár mekamp aropao i konap apárokamp kounteouráp aropamp ninik yurukup naenámpria te mono. Mao sámp-kérép nánko ék námp te, am farákápan warko érékép naenámpria ninámpon. *

¹⁸ Arop am Kwaromp Tárápan mér námp te, mao kot mo, fwapono. Aeno arop man mér moianámp te, waeman kot naenámp arop yak námpon. Am te apae riteanápe, mao am Kwaromp Táráp ankáránkamp táman mér moianámpara námpon. *

¹⁹ Am kot mwanap fi te aránono: Wae kwapwe te waeman apárok ék námpan maok, arop farákáp te kirikipan warákária am waeran warákár mo i konapon. Am te apae riteanápe, am farákáp te kwatae ninik i konap aropara napon. *

²⁰ Arop ponankor kwatae ninik i konap te, am farákáp te waeran yopor napon. Maomp ninik érik farákár te monoria napara, wae fek korop mo i konapon.

²¹ Aeno arop kare kar ninik fek tére konámp arop te, mao fwap wae fek korop nánko, arop farákáp maomp tére nkea mériaaka sérrá, “Maomp tére te Kwaromp kárakáre fek tére námpono”rá sér i konapon.”

Jono Jisas te wanono”rá érik sérimp kar

²² Takia pwarará wakmwaek Jisas ntia mao éréképá yarak i konámp arop farákáp Jerusalem pwarará, apár Judia mekmwaek tukup. Tukupea maok, am mek am fákárerént yakria maok, am mekamp kounteouráp aropan ént mek énérrá kákámp.

²³ Jono kor kounteouráp aropan ént Aionon mek Salem wonae fik yak nánko maok, am fek te kápae kare ént yak nánko maok, kounteouráp arop koropapo, am fákáreran ént mek nérrá kákámpon.

²⁴ Heroto Jonén oukoumwan kalabusia pap mo námp fekimpon. *

²⁵ Aenko maok, Jono éréképá yarak i konámp arop farákáp, tá Juda mekamp arop ankáránk makia Juda firao Kwaro nke námp fek yiki kukur mwaria yaeráp ankank yárar i konap ninikan nonopok kar yorowar.

²⁶ Aeria maok, Jonént paokop i konap arop Jononámpok tukupea man sérrá, “Tisa, wokwaek kar arop amont Jordan mek nkamwaek fimwaek fokopeyakánko, amo maomp kar kwapwe farákámp, am arop te oukoumwan kounteouráp arop farákáp ént mek nérrá kák nánko, ponankor maonámpok tukup nape.” *

²⁷ Aerapo maok, Jono am fákáreran kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yámar mekamp Kwaro arop ankapan tére sánk mo nánko te, am arop te sámp mono. *

* 3:6: Jo 1:13 * 3:14: Nam 21:9; Jo 12:32 * 3:16: Ro 5:8; 1 Jo 4:9-10 * 3:17: Lu 19:10; Jo 12:47 * 3:18: Jo 3:36 * 3:19: Jo 1:5 * 3:24: Mt 14:3-4 * 3:26: Jo 1:26-34 * 3:27: Jo 19:11

²⁸ Yumwan te wae ono wokwaek am kar séranko, wawiapon. Ono te Kraiso mono. Ono te am aropao akwap naenámp fek, mao onan, mekia akwapaeria sámp-kérépnámp aropono.

²⁹ Ono te am aropao yupu sámpanoria yaewour i konámp arop námp takeno. Táte arop ankwapao yupu sámp námp te, am yupu te ankár mao sámp námp. Tá maomp nouroup te párák fokopeyákrá maomp karan wonae fik woupwi pátea wawia warákár konámp. Táte taknámp onomp ninik mek te warákár tokwae nampon.

³⁰ Maomp e te ankár tokwae kari akwap nángo, onomp e te ankár kánanke kwaroki akwap naenámp.

³¹ Arop nareknámp ék námp te ponankor ankankan nareki yak námp. Aeno arop máma apár meknámp korop námp te, am arop te apárokampon. Aenámpara, mao te apárokampon ninikan téreteria, máma apár mekampon ankankan saráp sérar i konámp. Aeno arop yámar meknámp ék námp te, ponankor ankankan poukwaepa nareki yak námp. *

³² Mao te ankank wae nke, tá wawianámp farákámp konámp. Ae konámp maok, arop ankwap ankárkampon am kar farákápnámp sámpea, am kar niki-samp yárák mo námp.

³³ Arop am kar wawia niki-samp yárák námp te, am támao yéneprá: Kwar te kare kar sér i konámpria am karan mér kare námp.

³⁴ Am te apae riteanápe, am arop Kwaro sámp-kérép nángo koropeanámp, mao Kwaromp karan farákámp námp. Kwar te man Yiki Kor Spirit aop-awepwékrá néng mo i konámp. *

³⁵ Naropwaro náráp Tárápan warákár námp te ankank ponankor náráp Tárámp yáek sámk nángo, taokeyak naenámp. *

³⁶ Arop Kwaromp Tárápan mériaka 'Kareno'rá sénámp te, mao te yae-párák yiki yaká yak naenámp. Aeno arop Kwaromp Tárámp kar wawia mántwaok yárák moi námp te, mao te yiki yak naenámp sámp mono, Kwaromp yonkwae pwarámp te maomp pourouk yak námp. *

4

Jisaso Samaria mekampon yupurént kar sérimp kar

¹ Am ke fek maok, Farisi fákáreero wa napo, Jisaso kápae kare arop éréképea ént mek nérrá kák nángo, am arop farákámp Jisaso éréképá yárák naenámp arop yakámp napo, am farákámp te Jono éréképá yáráknámp arop farákámp kámákár akwap námp.

² Aerá sénapan maok, Jisas námoku te ént mek nérrá kák mo i konámp. Námoku éréképá yárák i konámp arop fákáreero arop ént mek nérrá kák napon.

³ Am Farisi fákáre támao am kar wae méria maok, Jisas am kar wawia méria maok, Judia apárok pwararó námoku éréképá yárák i konámp arop éréképea Galili apár mek akwap.

⁴ Tá am mwae kup mao akwap naerianámp te Samaria meknwae akwapeyak námp.

⁵ Aea maok, mao wae akwapeaka apár Samaria mek taun Sikar mek am apár te wokwaek kar Jekopo náráp táráp Josepén sámkámp fek wonae fik am fek. *

⁶ Jisas koropea Jekopo wokwaek éntampor ént me tokwaeri yokoropámp fek, am fek nángo maok, yámar kuk nángo kokwae nángo, am ént me-támp am fek tank.

⁷ Aenángo maok, Samaria mekampon yupu ankárkampon ént yinkip naeria koropángo maok, Jisaso man sérrá, "Onan ént yink-sámp napo, fánae."

⁸ (Mént paokop i konap arop fákáre te fir ti mwaria taun mek tukup tenapon.)

⁹ Am Samaria mekampon yupu támao Jisasén sérrá, "Amo mwar Juda fi, tá ono mwar Samaria mekampon yupu te, amo mokopia onan 'Ént sámp napo fánae'rá sénapon?" (Am yupu takrá sénámp te Samaria fi te ankwap fi ara, Juda fi mént tárápar mo i konapan sénámp.) *

¹⁰ Aerángo maok, Jisaso nopok am yupuan arakrá sér, "Táte amo Kwaro kwaporok néng konámp ankank mérria, tá amwan 'Ént sámp fánae'rá sénámp arop mérria man sénapo te, mao fwap amwan yiki yak sámk konámp ént sámk naenámp."

¹¹ Aerángo maok, yupurao man sérrá, "Arop Tokwae, amo te baket mo, tá ént me te tokwaeri. Aenámp te, amo am yiki yak sámk konámp ént te maokampon yinkip naerianámp? *

¹² Yinomp appe Jekopo am ént me te yinan sámp námp. Am ént me te námoku, náráp tárápu, tá bulmakau, sipsip, makia fáriapono. Ae te amo Jekopén kwe-pwar nap nie?"

¹³ Aerángo maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá sérrá, "Arop ponankor máma ént má fánapo te, maomp oumpour kor te warko káke naenámp."

¹⁴ Aeno arop ankárkampon ono sámk nae námp ént fáinámp te, ankwap ke fek warko oumpour kor káke mono. Am ént ono sámk nae námp te ankár ént me meknámp oukur námpnámp taknámp, ninik mek kor taknámp yakria maok, yiki yak naenámp sámk nángo, kwapwe kare yaká yak naenámp."

* 3:31: Jo 8:23 * 3:34: Jo 1:32-34 * 3:35: Mt 11:27; Jo 5:20 * 3:36: Jo 3:16-18; 1 Jo 5:12 * 4:5: Stt 33:19
* 4:9: Lu 10:33 * 4:11: Jo 7:37-39; Yé 21:6 * 4:14: Jo 6:35

¹⁵ Aeránko maok, yupurao sérrá, “Arop Tokwae, amo onan am ént sápa. Aenapo nánkár wakmwaek te ono ént níkip mo nánko, ono mámá ént yinkip mo, tá ono warko mapek ént yinkiprá korop mo nanampono.”

¹⁶ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Amo akwapea waráp poumaropan séria maok, warko arákarrá mapek koropae.” Aeránko maok, yupurao maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono te poumarop mono.”

¹⁷ Jisaso man sérrá, “Amo ‘Ono te poumarop mono’rá sénap te, amo te kare kar sénapon. Wokwae amo mént yakap poumarop te éntikan maok,

¹⁸ tá oukoumwan amo mént yaknap arop te waráp poumarop mono. Aenámpara, waráp kar am te kare karonu.”

¹⁹ Aeránko maok, yupurao man sérrá, “Arop Tokwae, oukoumwan ono wae mér nampono, amo te profet ankwapono.

²⁰ Yinomp appeyaenáp mámá faonkwe mapek koupoukarea, lotu i konapan maok, yumo Juda firao Kwarén lotu i konap némp te ankár Jerusalem mek sarápono.” ✧

²¹ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Yupu, amo te onomp kar man wawia mérae. Nánkár wakmwaek koropnám ke fek Naropwar Kwarén yumo mámá faonkwek mapek lotu mo, tá Jerusalem mek kuri man lotu mono.

²² Samaria yumo te mér monap ankankan lotu napon. Aeno Juda yino te ankank wae mér námpan lotu i konámpon. Am te apae riteanápe, Kwaro arop fi ponankor warko érékép naenámp tére te Juda fi yinanmékir tére námpono.

²³ Aeno am korop naenámp yae te oukoumwan te wae korop námpon. Tá arop ponankor lotu kare mwaria nap kwamp te, Kwar Naropwarén Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek, tá kare kar nínik fek lotu mwanapon. Naropwar te take pourouráp lotunap arop fárákapan warákár tokwae námpon. ✧

²⁴ Kwar te Spiritara, arop man loturia te, ankár Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek, tá ankár kare kar nínik fek lotu mwanapon.” ✧

²⁵ Aeránko maok, yupurao man sérrá, “Ono wae mér nampon, Mesaia ék naenámp. ‘Mao te Kwaro Nánapínám Arop Kraisono’rá sér i konapon. Nánkár mao ékria te nomwan kápae kare ankank sénaenámp.”

²⁶ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Am te Ono Taki Yak konamp má támao, amont kar sénampono.”

²⁷ Aerá séránko maok, mént paokop i konap arop fákáre warko arári koropea, man nkeapo maok, yupu ankáranként kar sérrá yak. Aenángo maok, am fárákapao nkea pwarápaeria nínik tokwae. Aenapao maok, ankwap ankárankampao Jisasén ‘Amo apae sámp nae rap?’, tá ‘Apaeritea amo am yupurént kar sénap?’rá turunk mono.

²⁸ Tá am yupurao náráp baket am fek pátará maok, warko taun mek arákarrá akwap. Mao akwapea koumteouráp aropan sérrá,

²⁹ “Yumo arop ankárankamp koropá nkenke. Mao te ono wokwae kar yáakinamp ankank érik farákáp námpon. Am te Kwaro sámp-kérép nanamprinám Krai támaoi kane.”

³⁰ Aeránko maok, am fárákapao taun pwarará Jisanámпок korop.

³¹ Am ke fek táman, mént paokop i konap arop fákáreráo Jisasén sérrá, “Tisa, amo wae fárae.”

³² Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Ono fir wae tank námpono. Am fir te yumo mér mono.”

³³ Aeránko maok, mént paokop i konap arop fákáreráo námoku sérarrá, “Ae te arop ankwapao man fir sankoropá sánk kare nape?”

³⁴ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Onomp fir te aránono: Ono ankár Kwaromp nínikaok tére nanampon. Mao onan sámp-kérép nánko ék namp te, ono ankár maomp tére ponankor térea pwar nanampon.” ✧

³⁵ Jisaso námoku éréképá yarak i konám aropan sérrá, “Yumo kor tak tére mwanaponoria arakrá sér, ‘Fir kare naenámp yunk te yíawor yunk fek kare nánko mokwap konámpono.’ Aeno ono yumwan sénamp te: Yopwar mek fwapia énounkoupia fir wae kare nám nke kipo. ✧

³⁶ Arop yopwar mekamp fir toupour nám te nopok am fek sámpria maok, fir kare nám ti nám niamp koumteouráp arop kápae kare tia yiki yakáp nám mek éréképá koropea párapok naenámp. Aenángo yoro i konám arop ntia toupour i konám arop, am arop yawor te énékér warákár konepon.

³⁷ Aenepara, mámá kar te kare karonu: ‘Arop ankwap ankárankao yopwar yimp tenánko, arop ankwapao am fir ti konámpon.’

³⁸ Ono te yumo wokwaek am mek tére moinap yopwar mek amp firan tukupá tienkria tirá kérépampon. Arop ankwap fárakapao am yopwar yoroia napo, yumo maomp tére kárakáre fek yaknám p firan yumo párák tukupá ti napon.”

³⁹ Am taun mek amp Samaria arop kápae kare am yupuramp kar wawia Jisasén mériapon. Am te apae riteanápe am yupurao sérrá, ‘Kápae kare ankank ono wokwaeki namp te, mao érik farákáp nám p’rá sénánko napono.

⁴⁰ Tá Samaria fákáreráo Jisasnám p koroepa man sérrá, “Amo te yinont mapek yakae.”

⁴¹ Aerá sénapantá maok, am fek anánki yakánko maok, kápae kare arop Jisasomp kar námokuráp woupwi fek wawia maok, mériapon.

⁴² Aeria maok, am fárakapao am yupuran sérrá, “Yino te amo sénap karan saráp wawia am aropan mér mono. Yinoku kareao kor mao námoku sénám p kar wawia, am arop te apárokamp arop ponankor warko érékép naenám p arop támaonorá mér námpon.” ✧

Jisaso Kingomp tére konám p aropamp táráp fwapi papám p kar

⁴³ Am fek anánki yakea maok, Jisas am feknám p distrik Galili mek akwap.

⁴⁴ (Jisas námoku kar farákápria maok, sérrá, “Profet te námokuráp némpouk te e yak mono.”)

⁴⁵ Ae konapan maok, warko Galili mek akwapánko maok, manénkir yae tokwae fek Jerusaleam mek nkwakwe make kárakáre yororo nánko nkeap kwamp maok, mao koropánko man nkea warákariapon.

⁴⁶ Jisaso warko akwapea Galili mek amp taun Kana mek. Am taun mek te manénkir éntan wain ént arákarea papámpon. Am ke fek táman Kingomp ofisa am taun mek korop nánko, maomp poumou-táráp Kaperneam mek touwe sámpá yak. ✧

⁴⁷ Am aropao wa nánko, Jisas Judia meknám p Galili mek koroepanrá sér. Aenapo maok, mao akwapea Jisasén sérrá, “Onomp táráp touwe sámpea sumpwi naeria waeane! Koroepa fwapi papae.”

⁴⁸ Tá Jisaso man sérrá, “Ono nkwakwe make kárakáre yoro nanko, nke moria te, yumo onan mér mo mwarea napon.” ✧

⁴⁹ Aenánko maok, Kingomp ofisa man sérrá, “Arop Tokwae, amo koupour koropae! Takria onomp táráp sumpwiantáno!”

⁵⁰ Tá Jisaso man sérrá, “Amo akwapae. Waráp táráp wae fwap yiki yak námpon.” Aeránko maok, am aropao Jisasomp kar wawia kare námponorá ninikia akwap. ✧

⁵¹ Mao oukoumwan Kaperneam mek akwap mono, oukoumwan mwaeoak nánko maok, maomp tére konap aropao koroepa mwaeoak kikipia man sérrá, “Waráp táráp te wae fwap tank námpono.”

⁵² Aerapo maok, mao am fárakapan turunkrá, “Mae ke fek fwapi námpon?” Aeránko am fárakapao man sérrá, “Yipirman yámar ankárank ke nánko, pourou touwe fopokor nám p te wae worokor pik námpon.”

⁵³ Aerapo maok, naropwaro kor yipirman take ke fek táman Jisaso ‘Waráp táráp yiki yak námpono’rá sérimp ninikia mér. Aenánko maok, maomp firáp aropao kor ponankor mériapon. ✧

⁵⁴ Jisaso Judia meknám p koroepa Galili mekia maok, mámá kárakáre yoro nám p te anánkan yoro námpon. ✧

5

Jisaso ént Betesda aokore fek arop ankárank fwapi papám p kar

¹ Taki pwatea maok, Juda lotu i konap Yae Tokwae korop nám p fek, Jisaso Jerusalem mek akwap.

² Jerusalem mek sipsip mank konap ménki tokwae yak nám p fek ént aokore am fek yak. Am ént aokoreamp e te Híbru kar fek te ‘Betesda’rá sér i konapon. Am ént aokore fik, tankáp mwanap naepik éntik yoroia pwate nap yak námpon.

³ Am kaerik am fek te kápae kare touwenap arop am fek tankáp konap te yi néneráp arop, tá pu kwataenám p arop, tá kour surumpwi yakápnar arop fárakap am fek tankáprá ént meknám p purumpur aokanoria yépékrá tankáp i konapono.

⁴ Ankwap ke fek Tokwae Karamp enselo ént aokore mek am mek pikia anakop nánko, am ént purumpur aokea pwaránko maok, tá arop am mek manénkir mekia pik nánko te maomp touwerao kor warko fwap i konámpon.

⁵ Arop ankárankamp ént aokore fik am fek tank nám p te maomp touwe te 38 yopwar yakám p.

⁶ Jisaso am arop ampánko, man nkea maok, maomp touwe te wokwaek karkampao yak námpría wae mérámp kwamp, Jisaso man sérrá, “Ae te amo te waráp pourou te fwapanoria nape?”

⁷ Aeránko maok, am touwenámp arop támao Jisasomp kar pwarokwaprá sérrá maok, “Arop Tokwae, ént purumpurnámp ke fek te, onan sámpeaka ént aokore mek pap naenámp arop te mono. Onoku pik nae nanko maok, arop ankwapao onan kámá-pwarará námomékir mekia pik konámpon.”

⁸ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Amo fárámprá waráp am fek amp i konap ankank sámprá akwapae.” ✧

⁹ Aeránko maok, am aropamp pourou koupour kar wae kwapwe kare. Aenángo maok, táte am arop náráp am fek amp i konámp ankank sámpea akwapámp. Am yae te Sabat yae fekara,

¹⁰ Juda taokeyakáp konap arop fákáre am fwapinámp arop táman sérrá, “Oukoumwan te Sabat yae fekara, amo te waráp amp i konap ankank sámpea akwap kwapono. Am te founo.” ✧

¹¹ Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Onan fwapi papnámp aropao onan, ‘Waráp am fek amp i konap ankank sámpea akwapae’rá séri námpon.”

¹² Am fárákapao man turunkrá, “Amwan te apae aropao sérrá, ‘Waráp am fek amp i konap ankank sámpea akwapae’ ri námpon?”

¹³ Aerapo maok, kápae kare koumteouráp arop am fek néntápapo, Jisas wae akwap tenámpara, am touwe fwapinámp aropao kor mao te wanonorá fwapia mér mono.

¹⁴ Wakmwaek Jisaso lotu nap tokwae mek man nkea maok, man sérrá, “Amo wawae! Oukoumwan te amo wae fwap napon. Warko amo kwatae niniki kwapono. Takria waráp pourou warko touwe tokwae kar koropantáno.” ✧

¹⁵ Aeránko maok, am aropao akwapae Juda taokeyakáp konap arop fákárean sérrá, “Onan touwe fwapi papnámp arop te Jisas támaono.”

¹⁶ Aerámpantá maok, am fákáreao am feknámpia Jisasén yoporrá pokopiapon. Am te apae riteanápe, Sabat yae fek takrá tére námpanotá niapon.

¹⁷ Aeapo maok, Jisaso nopok am fárákapan sérrá, “Onomp Naropwar te kápae kare por kumur méntép térerá koropea oukoumwan námpon. Tá ono kor tére konampon.”

¹⁸ Aerámpantá maok, am fákáreao wawia yonkwae pwarámpea Jisasén sám-pwouroump mwaria wae. Aeria mao arakrá sér, “Mao te Sabat yae anepér i konap lo mwar oupoukour akwap mono. Mao sérrá, ‘Kwar te náráp Naropwar kare’rá sénámpon. Am kar mao takrá sénámp te námoku támao Kwar niamp yak námpon!” ✧

Kwaromp Táráp tére naenámp kárákáre yaknámp kar

¹⁹ Jisaso am fárákapan nopok sérrá, “Ono waeman yumwan kare kar sénampon: Táráp námoku mwar te námokuráp ninik fek saráp ankwap ankank tére naenámp pourou mono. Mao tére námpan ankank te Naropwaro nánko nkea pwatea maok, kápae kare ankank Naropwaro tére námpan te, Tárápao kor mántwaok tére námpon.” ✧

²⁰ Am te apae riteanápe, Naropwaro náráp Tárápan warákárria man ponankor ankank yéknép námpon. Tá yumo korokop tokwae mwanap ankwap tére tokwae kar, mómá oukoumwan tére námpan kámákár akwap námpan yéknép naerámpon.

²¹ Naropwaro sumpwinap arop kéménkia paprá yiki yak nénk konámpon. Tá taknámp Tárápao kor námoku warákárnámpan ninik fek aropan yiki yak nénk naerámpon. ✧

²² Naropwar te arop ankwapan yurukuprá kot mo i konámpon. Kot mwanap tére te wae ponankor Tárápan sánp tenámpon. ✧

²³ Aenámpara, arop ponankor Naropwaromp eran sakap konapnámp taknámp, Tárápamp eran kor sakap mwanapono. Arop Tárápamp e sakap mo i konámp te, Tárápan sám-p-kérép nánko éknámpan Naropwaromp eran kor sakap mono. ✧

²⁴ Ono wae yumwan kare kar sér rae: Arop onomp kar wawia onan sám-p-kérép nánko éknámpan Naropwar man mér námpan te, mao te fwap yiki yak yak naenámp. Am arop man kot mo, tá sumpwi konap pwararea oukoumwan te wae yiki yak námpon. ✧

²⁵ Ono yumwan kare kar sér rae: Am korop naenámp yae te oukoumwan te wae korop námpan. Aenámpara am arop fákáre oukoumwan sumpwi nap niamp yakáp nap, Kwaromp Tárápamp kar wa mwanapon. Tá am wanap arop fárákap te yiki yakáp sámpan mwanapon.

²⁶ Naropwar te námoku yiki yak fi korara, Tárápan kárákáre sánp nánko, mao kuri yiki yak fi korrápono.

²⁷ Mao te Aropamp Tárápara, Naropwaro man koumteouráp aropamp ninik yurukuprá kot naenámp kárákáre sánp námpon.

²⁸ Yumo te am ono má sénamp kar táman ninik tokwae kwapono. Am ke korop naerianámp te, apár me mek yakápnap ponankor kounteouráp arop te Tárápamp kar wawia,

²⁹ apár me pwarará érik ouroumpá korop mwarea napon. Takia maok, arop fárákap kwapwe kare niniki nap te warko ferámpea yiki yakáp mwanapon. Aeno kwatae ninikinap arop fárákap te warko ferámpea tukupá kotia napo, kotao sérrá, 'Ponankor yaomwi mek pikenk'rá sénaenámpon.' ✱

Arop ankwap fárákap 'Jisao te wano'rá sériap kar

³⁰ Jisaso warko sérrá, "Ono te onokump ninik fek ankwap ankank tére nanamp pourou mono. Ono te Naropwaro sénámp karwaok sarápria kounteouráp aropamp ninik yurukup nampono. Tá ono kot namp yae-párak námp te, apae riteanápe, ono te onokump ninikaok mono. Onan sámp-kérép nángo ék namp Naropwaromp ninikaok saráp nampara námpon. ✱

³¹ Táte onoku mwar saráp téria, onokump ninik fek kar farákáp nanko te, onomp kar te arop fárákapao karenoria fwapia mér mono.

³² Aeno arop ankwapao fokoheyakria onomp kar farákáp nángo te, ono wae am onomp kar farákáp námp te karenorá mér nampon. ✱

³³ Yumo Jononámpok arop tirá kérép napo, tukupea wa napo, mao onomp ninik ntia tére nanampan 'Am te kare karono'rá sérimpon. ✱

³⁴ Ono te arop ankwapao onomp kar, tá onomp tére 'Karenorá sérenk'rá ninik mono. Aeno onomp ninik te, Kwaro yumwan warko éréképanoria maok, ono má kar farákáp nampon.

³⁵ Jon te lam wae niampi yakria arop yumwan ponankor wae sánkámpon. Tá fae tákare ke fek yumo am wae táman warákár napao maok, warko pwarari napon.

³⁶ Aeno ankank Jonén kámákár akwap námp te mao oukouwman ono tére nanamp máman farákápra sérimpono. Am te am tére ponankor onomp Naropwaro onan, térea pwaraeria sápnámp támaono. Ono am tére nanko, aropan onomp Naropwaro onan sámp-kérép nángo ono ék namp yéknép námpon. ✱

³⁷ Tá onomp Naropwaro onan sámp-kérép nángo ono ék namp te, mao námoku kor onan yumwan yéknép námpon. Aenámpan maok, yumo te maomp kar te kánanke wa mo kar, tá yumo maomp yimetáp nke mo kare napon. ✱

³⁸ Yumo te am arop Naropwaro sámp-kérép nángo ék námp maomp kar wawia, mér mo napara, maomp karao kor yiráp ninik mek tank mo námpon.

³⁹ Yiráp ninik te yumo Kwaromp Buk fekamp kar nkerá farákápra am kar ponankor yurukup napo, am támao yumwan yiki yaká yakáp mwanap sánk naenámpná ninik napao maok, am Kwaromp Buk fek kor onan yéknép konámpan, ✱

⁴⁰ yumo te ononámpok koropea yiki yak sámp te monoria napon.

⁴¹ Ono te aropao onan e tokwae sápanáponoria máma kar sér mono.

⁴² Aeno ono te yumwan wae mér nampon, yumo te Kwarén te ankár warákár mo kare napon.

⁴³ Onomp Naropwaro onan apárok ékaeria sámp-kérép nángo ék nampan maok, yumo onomp kar sámp mo napon. Aeno arop ankárankao námokuráp ninik fek koropea sénámp karan maok, yumo koupour kar maomp kar sámp konapon.

⁴⁴ Yumo te yumokuráp arop fírao e tokwae sánk napo, sámp mwar kar i konapono. Ae konapan maok, yumo tére kwapwe napo, Kwaro warákária e tokwae sánk naenámpan maok, yumo kokwae napon. Yumo tak nap te mokopia onan mér mwanapon?

⁴⁵ Yiráp ninik te ono onomp Naropwaro nke námp fek yumwan kot naenámpan mpwe ninik mwanape. Mono. Yumwan mao kot naenámp arop te Moses támaono. Am arop te yumwan yaewour naenámpná niniknap aropono.

⁴⁶ Táte yumo Mosesomp kar mér nap kwamp te, yumo onomp karan kor wawia mér mwanapon. Am te apae riteanápe, mao kumwinámp kar te yumwan onan érik yéknép námpon. ✱

⁴⁷ Aeno táte yumo mao kumwinámp kar karenorá mér moia te, mokopia onomp karan kor karenorá mér mwanapon?" ✱

6

Jisao 5000 aropan fir nénkámp kar

¹ Am kar wae pwaránko maok, Jisao ént aokore Galili mek nkwanwaek fimwaek yoump. (Am ént aokore ankwap e te Taiberias.)

² Aenángo maok, mao touwenap arop fwapokwaprá kák námpantá maok, kápaee kare kounteouráp arop maonámpok tukup.

✱ 5:29: Ap 24:15 ✱ 5:30: Jo 6:38 ✱ 5:32: 1 Jo 5:9 ✱ 5:33: Jo 1:19-27 ✱ 5:36: Jo 14:11 ✱ 5:37: Lu 3:22
✱ 5:39: Lu 24:27 ✱ 5:46: Ap 3:22 ✱ 5:47: Lu 16:31

³ Jisas faonkwek pokea námoku éréképá yáarak i konámp aropént tank.

⁴ Am ke te Juda firamp Pasova fári konap yae tokwae wae fae námpono.

⁵ Jisaso nke náńko maok, kápae kare kounteouráp arop maonámpok koropapo maok, Filipén turunkrá, “Nomo te maokamp pan sámpeanánko am kounteouráp arop fár mwanapon?”

⁶ Mao am takrá sénámp te Filipén mokopon nke nae ritea námpon. Aeno mao námoku te am tére nanamprianámp te wae mér námpon.

⁷ Aenánko maok, Filipino maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Táte nomo 200 mani silva fek pan sámpeanánko te, kounteouráp arop fárakap ponankor kánanke-táráp karrá fár mwanapan kor take pwi mo naeria námpon.”

⁸ Aenánko méntér paokop i konap arop, Saimon Pitamp nánae Andru man sérrá,

⁹ “Máyaknámp táráp ankáránkampao mwar bali fekamp pan éntik, tá éntékam anánkaopwe tank námpon. Aenámpan maok, kounteouráp arop te ou tokwae námpara, má pan ntia éntékam te mokopia pwi naenámpánép?”

¹⁰ Aeránko maok, Jisaso sérrá, “Kounteouráp aropan sénapo tankápanápono.” (Kápae kare apwar pwe kwapwe yak námpono.) Tá am arop tankáp napo, kouroump nap te 5000 níamp arake.

¹¹ Am fárakapao tankápapo maok, Jisaso pan sámpea maok, Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, táte am kounteouráp arop fárakapan nénkea maok, tá éntékam anánkaopweran kor tak. Mao am fárakapan nénk náńko maok, am fárakapao fépéria napo pwi.

¹² Fépéria pwi napo maok, Jisaso námoku éréképá yáarak i konámp aropan sérrá, “Yumo fir ankwapmwaek tankápnámp popokenke. Takria fir ankwapmwaek kwaporok pwarantáno.”

¹³ Aeránko maok, arop fépéria pwar napo, am bali fekamp pan éntik fekamp ankwapmwaek oukoumwan tankáp námp koupoukarea éntér-sámpramp basket mek kákaponu.

¹⁴ Kounteouráp arop fákáreráo Jisas am ankank yoroimpan nkeaka sérrá, “Kare korono. Máté profet Kwaro ‘Apárok sámp-kérép nanamp’rá sérimp támaono!” ✧

¹⁵ Aerapo maok, Jisaso am kar wawia mér, am fárakap te koropea námwan sérémékéri fákeyakrá ‘Náráp king yakae’rá sér mwaria napon. Aeria maok, mao am ném pwarará faonkwek arákarrá pokámpon. ✧

*Jisaso ént aokore mek ént yumunturik akwapámp kar
Matyu 14:22-33; Mak 6:45-52*

¹⁶ Kumuran Jisasént paokop i konap arop fákáreráo ént aokore mek tukupea maok,

¹⁷ am fákáreráo bot ankáránk sámpea bot meknámp ént aokore tépériaka Kaperneam mek tukup mwaria mwaeak tukup. Aeapo maok, wae kumuri yak náńko maok, Jisas te am fárakapapok oukoumwan akwap mo. ✧

¹⁸ Am fárakapao bot mek tankápapo maok, kárákáre kor ouwi koropria, am ouwi támao ént panánkarrá sankorop.

¹⁹ Aenánko, am fárakapao ént arákaprá tukupea, éntik, tá tokwampok kilomita fekia maok, am fárakapao nke napo, Jisas wae ént yumunturik koropeaka bot yak námp fek wonae fik. Aenánko, am fákáre te apáp tirink napo maok,

²⁰ Jisaso am fárakapan sérrá, “Máté ono korop rae. Yumo te apápi kwapono.”

²¹ Aeránko maok, am fárakapao warákáránkia, Jisasén bot mek warámp-sinapo maok, koupour kar am bot wae am tukup mwaria nap mek akwapámpon.

Kounteouráp aropao Jisasén oupourounkrá tukupea nkeap kar

²² Wakmwaek ankwap kumuruk maok, am kounteouráp arop ént aokore mek nkamwaek fimwaek yakáp. Am fárakap te wae mér, yipirman te bot ankwap tank moimpon. Ankáránkamp bot mwar tank náńko, Jisas te am mek korokwap mono. Mao éréképá yáarak i konámp arop fákáre mwar am mek kounkouria tukupapon.

²³ Aenapo maok, Taiberias mekamp bot ankwap fárakap Tokwae Karao pan Kwarén ‘Aesio’rá séria nénkánko fáriap ném pouk am fek korop.

²⁴ Tá kounteouráp arop fárakapao kor nkeapo maok, Jisas mao éréképá yáarak i konámp arop fárakap yakáp mo. Aenapantá maok, am fárakapao bot ankwap mek kounkouria tukupea Kaperneam mek Jisasén oupourounkiap.

Jisas te yiki yak sánk konámp pan’rá sénámp kar

²⁵ Am kounteouráp arop fárakap wae tukupea Jisasnámpok ént aokore ankwapmwaek fikria maok, man arakrá turunk, “Tisa, amo mapek te makár korop napon?”

²⁶ Mak rapo maok, Jisaso am fákáreramp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono yumwan kare kar sénampon: Yumo te ono yumwan yénkép nanko nkenap kárákáreao yénkép naenámp fi mér mwaria onan oupouroukrá korop mono. Yumo te am pan ono yumwan fékérrá nénk nanko, fépéria yare tokwae nap am fi fek táman yumo onan oupourouk napon.

²⁷ Yumo te kwatae akwap konámp fir táman sámp mwaria tére kwaponó. Yumo te ankár yaká yak konámp firan sámp mwaria tére kipo. Take pourouráp fir te Aropamp Tárápao yumwan nénk naenámpón. Naropwar Kwaro tak naenámpria wae kárákáre man sánk tenámpón.” ✧

²⁸ Aeránko maok, am fárákapao man sérrá, “Ae te yino mokopiaka Kwaro warákárnámp tére tére mwanámpon?”

²⁹ Aerá sérapo maok, Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Yumo Kwaro warákárnámp tére mwanap te aránono: Yumo ankár am arop Kwaro sámp-kérépánko ék námpan mér kipo.” ✧

³⁰ Aeránko maok, am fárákapao am kar wawia man arakrá turunk, “Ae te amo apae nkwakwe make kárákáre yoro napo, yino táman nkea waráp kar te karenoriaka mér mwanámpon?”

³¹ Wokwae kar yinomp ounáp fákáre kwar saráp mek mana fáriapon. Am te Kwaromp Buk fekamp karao sérrá, ‘Am pan te yámar mekampan am fárákapan nénkánko fáriapon’rá sénámpon.” ✧

³² Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Ono te waeman yumwan kare kar sér rae: Am pan Moseso yumwan nénkámp te yámar mekamp mono. Onomp Naropwar te yámar mekamp pan kareran yumwan nénk konámpono.

³³ Am pan Kwaro nénk námp te, yámar mek pwarará ékia apárokamp kounteouráp aropan yiki yak mwanap nénk konámpon.”

³⁴ Aeránko maok, am fárákapao man sérrá, “Arop Tokwae, amo te ankár am pan ti-sáp saráp yakampo!”

³⁵ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Onoku karerao yiki yak nénk konámp pan nono. Arop ononampok korop námp te yae-porokwe mono. Tá arop onan mér námp te mao te éntantá oumpour kour káke mono.” ✧

³⁶ Ono yumwan wae séri nampono, yumo onan wae nke napao maok, yumo onan mér mo napon.

³⁷ Ponankor kounteouráp aropan onomp Naropwaro onomp yaek sáp námp te, am fárákap te ononampok korop mwanapon. Tá arop ononampok korop námp te, ono te man yérepe nanamp pourou mo kareno. Ono yámar me pwarará ék namp te onokump ninikaok yarak naeria mono.” ✧

³⁸ Ono te onan sámp-kérépnámp Naropwaromp ninikaok naeria ék nampon.

³⁹ Mao onan manénkir sámp-kérép nángo éknamp ninik te aránono: Mao onan sápnámp kounteouráp arop fárákap te ankwap ankáránkamp pwar mono, nánkár wakmwaek pwarnámp yae fek te ono ankár ponankor kékéménkrá kák nanampon.” ✧

⁴⁰ Onomp Naropwaromp ninik te aránono: Arop ponankor Tárápan nkea méria maok, yiki yakáp mwanap sámpea yae-párak kare yaká yakáp mwanapon. Tá nánkár pwarnámp yae fek ono am fárákapan kékéménkrá kák nanampon.” ✧

⁴¹ Tá Juda fi Jisaso ‘Ono támao am yámar me pwarará éknamp pan nono’rá sénámp kar wawia námoku kok téréménkrá kara wae.

⁴² Aeria maok, am fárákapao sérrá, “Mámá arop máte Jisas Josepomp tárápono. Nomo maomp éntupwar naropwar te wae mér námpono. Am te mokopia oukoumwan mao sérrá, ‘Ono te yámar me pwarará ék namp’rá sénámpon?’”

⁴³ Makrá sénapo maok, Jisaso am fákáreramp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yumo te yumoku ou mek yumoku támao téréména wae kwaponó.

⁴⁴ Arop ankáránkao námokuráp ninik fek te ononampok korop naenámp pourou mo kareno. Onomp Naropwaro onan manénkir sámp-kérépánko ékamp te, támao am aropamp ninik mek farop-sirarea ononampok warámpá korop naenámpón. Aenángo maok, ono man am yae pwar námp fek apár me mekamp fárámpá pap nanampon.

⁴⁵ Profet fákáreao kumwiap kar Kwaromp Buk fek yak námpao sérrá, ‘Kwaro ponankor kounteouráp arop kar yénkrá farákáp naenámpón.’ Kwaro am tak nángo, kounteouráp arop ponankor onomp Naropwaromp kar wawia man mér sámpea, ononampok korop konaponó.” ✧

⁴⁶ Arop ankwap ankárank te onomp Naropwarén te nke moi námpon. Am arop Kwarént yakea éknámp aropao saráp Naropwarén nke námpon.” ✧

47 Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Arop onan mér námp te yiki yak naenámp kwapwe sámp naenámp. ✧

48 Onoku támao yiki yak nénk konámp pan nono. ✧

49 Wokwaek kar kwar saráp mek yiráp wokwaekamp appeyaenápén pourouan yae-wourimp pan mana fépériapao maok, am fárákap te wae surumpwiapon.

50 Aeno am pan yámar me pwararea ék námp te, koumteouráp arop fépéria nap te surumpwi mono.

51 Ono te am yiki yak konámp panao yámar me pwararea ék nampon. Táte arop ankárankao am pan fárianámp te, mao te yiki yaká yak naenámp. Am pan ono man sánk nanamp te, am te onokump pourounono. Ono apárokamp koumteouráp aropan nénk nanko te, am fárákap te yiki yakáp mwanapon.”

52 Aeránko maok, Juda fákáre am kar wawia námoku kok kákkarria maok, arakrá sér, “Mamá arop te mokopiaka námokuráp émi nomwan ti-sáp nánko, nomo fár mwanámp?”

53 Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Ono te yumwan waeman kare kar sér rae: Yumo Aropamp Tárápamp émi fár mo, tá yumo maomp yiri fár moia te, yumo te yiki yakáp te sámp mono.

54 Arop onomp émi fánámp, tá onomp yiri fánámp, mao te yae-párak kare yiki yaká yak nángo, ono man am yae pwar nángo kéménki pap nanampon.

55 Am te apae riteanápe, onomp émi, tá onomp yiri te fépér mwanap ankank kare támaono.

56 Arop onomp émi fánámp, tá onomp yiri fánámp te, mao onont yak nángo, ono mént yak nanampon. ✧

57 Onomp Naropwaro yiki yak námpao onan sámp-kérépánko, ono ékamp te, ono onomp Naropwaromp kárákáre fek yiki yak nampon. Aenampara, arop onan fánámp te, mao te onomp kárákáre fek yiki yak sámp naenámp.

58 Am pan támao yámar me pwararea ékámpon. Am pan te yiráp ounápo fária wakmwae faokariap pan niamp te mono. Arop mamá pan fánámp te ankár yiki yaká yak naenámp.”

59 Jisaso Kaperneam mekamp lotu nap mek yakria koumteouráp aropan kar yénkrá farákápria am fárákapan mamá kar sérimpon.

Jisas te yiki yak sampnámp kar

60 Námoku éréképá yárek i konámp arop kápae kareráo am kar wawia maok, am ou mekamp kápae kare arop fárákap arakrá sér, “Am kar mér mwanámp pourou mo námp te, wa mokop fwap wa naenámp?”

61 Am fárákápao man te sér moapo maok, Jisas námoku wae mérámp kwamp maok, námoku éréképá yárek i konámp aropao námoku kok sérarapo maok, Jisas am fárákapan sérrá, “Má kar te yumo wa napo, yiráp mér kwatae pap námp nie?”

62 Ae te yumo am kar sámp moiaka nánkár nke napo, Aropamp Táráp wokwaek yakámp némpouk narek pok nángo te, yumo te mokop mwanapon?

63 Yiki Kor Spirit námoku maok aropan yiki yak sánk konámpon. Arop námoku arop ankwapan yiki yak sánk naenámp pourou mo karenó. Má kar ono yumwan sánk nampon, mao te Kwaromp yiki yak sánk konámp Spiritamp ankankono. ✧

64 Aeno yumo ankwap fákáre te oukoumwan onan mér mo napon.” (Wokwaek kar arop man mér mo mwanap te, Jisas manénkir méri tenámpon. Tá am arop námwan yopor aropamp yae sánk naenámp aropan kor wae méri tenámpon.)

65 Aeapantá maok, mao sérrá, “Am táman ono manénkir yumwan sériamp te, onomp Naropwaro aropan kárákáre sánk mo nángo te, ononampok korop naenámp pourou mono.” ✧

66 Jisaso am kar farákápea pwaránko maok, Jisasént paokop i konap kápae kare arop fárákap méntér paokop mo, Jisasén pwarará warko arári tukup.

67 Aeapo maok, Jisaso námoku éréképea yárek i konámp arop éntér-sámprampan turunkrá, “Ae te yumo kor wae onan pwatea tukup mwaria nape?”

68 Aeránko maok, Saimon Pita maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Tokwae Kar e! Yino te wanámpok tukup mwanámpon? Waráp kar te yiki yak kwapwe sánk konámpon.

69 Yino wae wawia méria maok, amo te Kwaro námoku nánapia sámp-kérép nángo ék nap yiki kor kare arop támao naprá mér kare námpon.” ✧

70 Aerapo maok, Jisaso am fárákápamp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono wae éntér-sámpramp yumwan onomponoria nánkáráp nampon. Aenampam maok, yumo ou mekamp arop ankárankamp maomp ninik mek te kwatae-aropono.”

⁷¹ (Má sénémp kar máte Saimon Iskariotomp táráp Judas am arop te Jisasént paokop i konap éntér-sámprampao maok, ankwap ankárankao nánkár wakmwaek Jisasén man farop mwanap aropamp yae sánk naenámpan sénémp.)

7

Jisasomp nánaeounáp Jisasén mér moiap kar

¹ Am kar pwarángo maok, Jisas Galili mekmwaek akwap. Juda firao man farop mwari-akapantá maok, Judia mekmwaek akwap moimpon. *

² Juda firao sákae kánanke mek yakápiap ninikrá lotu i konap yae wae fae nángo, *

³ Jisasomp nánaeounápo man sérrá, “Amo te máma apár pwarará Judia mek akwapea napo maok, amo éréképá yárák i konap arop fárákáp waráp mwar pourouráp térenap nke mwanapon.

⁴ Arop ankárank, arop námwan méranoria te kánánkámp tére mo i konámpon. Aeno amo am tére nap kwamp te, ankár kounteouráp aropao nke nap fek érik fokopeyákrá téreampo.”

⁵ Maomp nánaeounápo kor man fwapia mér moria man makrá sér. *

⁶ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Ono érik tére nanamp yae te oukoumwan sikono. Máma ponankor yae te yirápono.

⁷ Kwaromp kar wa monap fákáre te yumwan tirá wour mono. Onan maok am nkwakwe make ninik kwatae ti-yakáp napo, am táman érik sérar nanko, am fek onan yopor napono. *

⁸ Yumoku maok am lotu i konap Yae Tokwae tukupea nkenke! Ono te onomp yae oukoumwan sik námpara, akwap mono.”

⁹ Mao am fárákapan makrá séritea maok, Galili mek yépekrá yak.

Jisaso sákae kánanke mek yakápiap niniknap yaeran nkemp kar

¹⁰ Tá Jisasomp nánaeounáp fákáre am Yae Tokwae nke mwaria tukupapo maok, Jisaso kor wakmwaek akwapámpao maok, mao te érik akwap mono, akwapea meao yárákimp.

¹¹ Aenko Juda firan taokeyakáp konap arop fákáre man am Yae Tokwae fek am fek oupourounkrá paokopria maok, sérrá, “Am arop te maok yakáne?”

¹² Aerapo maok, kounteouráp arop fákáreao kánánkámp téréménkrá sérarrá maok, “Am arop te yae-párák kare aropono.” Aerapo ankwap fárákápao sérrá, “Mono. Mao te kápa kare aropan kwekárá sér i konámpono.”

¹³ Aeria maok, Juda taokeyakáp konap arop fákárean apár napara, arop ankwap ankárank érik sér mono. *

¹⁴ Am lotu i konap ke fek amore mek Jisas akwapea lotu nap tokwae mek kounteouráp aropan kar yénkrá fárákápamp.

¹⁵ Aenángo maok, Juda firan taokeyakáp konap arop fákáre am kar wawia ninik tokwaeria maok, arakrá sér, “Máma arop máte skul moi námp te, maokamp máma mér sámp námpon?” *

¹⁶ Aerapo maok, Jisaso am fárákápamp kar pwarokwaprá sérrá, “Máma kar ono yumwan sánk namp te onokump mono, onan sámp-kérép nángo éknamp Kwaromp karonono. *

¹⁷ Aeno arop ankárankamp Kwaromp karwaok akwap naeria te, mao te ono farákápnamp kar fi máte fwapia méria maok, am kar te Kwaro sénémpaoeane, tá ono onokump ninik fek farákáp nampaoeanierá mér naenámpon.

¹⁸ Arop námokuráp ninik fek kar farákáp námp te, ankwapao náráp e narek sampokanoria ni konámpon. Aeno arop mao sámp-kérépnámp aropamp e narek sampok námp te, mao te kwekár mono. Yae-párák kare aropono.

¹⁹ Wokwae kar Moseso yumwan lo kar sánkámpan maok, yumo te ankwap ankárank am lo karaok tukup moiapon. Ae nap tane yumo te apaerá onan sámp-wouroump mwaria nape?”

²⁰ Aeránko maok, am fárákápao man kar pwarokwaprá sérrá, “Amwan te kwatae-arop woukoupeyákrá kane! Amwan te wa sámp-wouroump naeriane?” *

²¹ Aerapo maok, Jisaso kar pwarokwaprá sérrá, “Ono manénkir Kwaromp kárákáre yéknépnámp tére nanko, yumo ponankor nkea ninik tokwaeapon.

²² Moseso yumwan manénkir ‘Yipi fékérenk’ ria sérimp te (Am ninik te kareran maok, Mosesoimpanápe, yiráp ouyaenápoimpan maok) yumo Sabat fek kor fwap poumou-táráp yipi fárákáp konapon. *

²³ Yumo te Mosesomp lo táman ninikia mántwaok tukupria maok, tárápamp yipi Sabat yae fek fárákáp konapan maok, tá ono Sabat yae fek arop ankwap pourou fwapi pap nanko te, yumo apaerá onan kokwarok napon? *

* 7:1: Jo 5:18 * 7:2: Lo 16:13 * 7:5: Ap 1:14 * 7:7: Jo 15:18 * 7:13: Jo 12:42; 19:38 * 7:15: Mt 13:54

* 7:16: Jo 12:49; 14:10 * 7:20: Jo 8:48-51 * 7:22: Wkp 12:3 * 7:23: Jo 5:8-10,16

24 Yumo te ankank ponankor yi fek saráp yurukupi kwapon. Ankár yae-párak kare ninik fek yurukup kip.” ✧

Jisasén Kraís támao nierá niniknap kar

25 Jerusalem mekamp koumteouráp arop ankwap fárakapao sérrá, “Má arop máte Juda taokeyakáp konap arop man sámp-wouroump mwaria nap támao nie?”

26 Ae te nkenke! Mao te kar érik farákáp nángo, man te kar sér mo i konapon. Ae te arop fárakapao kor, máte Kraís támaonorá ninik nap nie?”

27 Kraís koroopanamp ke fek nomo te mao maoknámp koroopanrá mér mono. Aeno nomo te mámara aropamp némp te wae mér námpon.” ✧

28 Jisaso lotu nap tokwae mek yakria koumteouráp aropan kar yénkrá farákápria maok, tékén arakrá sér, “Yiráp ninik te yumo onan wae méria, tá onomp némp kareran kor, wae mér námpria nape? Aeno ono te onokump ninik fek korop mono. Onomp Naropwaro onan sámp-kérép nángo maok, ono ék namp, maomp ninik te kare karan maok, yumo man te mér mo napon.

29 Ono man te wae mér nampon. Am te apae riteanápe, ono manékir mént yakampan, mao onan sámp-kérép nángo ék nampon.” ✧

30 Aerámpantá maok, arop ankwap fárakap am kar wawia man fákapea pap mwariakapan maok, mao sumpwi naenámp yae te oukoumwan sik námpantá maok, man sámp mo, pwarariapon. ✧

31 Aeno kápae kare koumteouráp arop man mér napao am mér monap aropan sérrá, “Ae te Kraiso mámara arop térenámp man kwe-pwar naenámp ninik rapie?” ✧

Jisasén tukupá sámpenkria plisman fákáre tirá kérép kar

32 Farisi ankwap fárakapao wawapo maok, arop fákáreao ‘Jisas te nkwak mak námp’rá kar sérarapo maok, táte am fákáre ntia pris tokwae fákáre, Jisasén fákapenkria lotu nap tokwae taokeyakáp konap plisman fákáre tirá kérép.

33 Aeapo maok, Jisaso sérrá, “Ono te yumont tokwae yak mono. Ono warko arákarrá onan sámp-kérépnámp Naropwaronámpok pok nanampon.

34 Aenanampan maok, ono akwapea yaknamp némp te, yumo am fek tukup mwanap pourou mo napara, yumo onan oupourouunk napao maok, nke mono.” ✧

35 Aeránko maok, Juda fi taokeyakáp konap aropao námoku kok sérrá, “Mao te maok akwap nángo, nomo man nke mo mwanámpon? Ae te nomp ankwap fákáre Grik fi mek yakáp nap fek akwapeaka kar farákáp naeri kan?”

36 Mao sérrá, ‘Yumo onan nke mwaria oupourouunk napao maok, onan nke mono.’ Tá ankwap kar sérrá, ‘Yumo te ono akwapea yaknamp némpouk te tukup mono.’ Makrá séri námp te apae kar fino?”

Yiki yak sánk konámp ént

37 Am sákae kánanke mek yakápiap ninikrá lotunap yae akwapea, ankwap Sarere fek nap te, am yae te tokwae karono. Am yae wae pwar naeria nángo maok, Jisaso fokopeyakrá tékén sérrá, “Arop ankárak éntantá oumpour kor káke námp kwamp te, ononampok koroapeaka fánaenámpon.

38 Am te Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sénámp, ‘Arop onan mér námp te yiki yak naenámp sánk konámp ént kup tokwae maomp ninik mek pe yakria kwarákarea akwap naenámpon.’ ✧

39 Am sénámp te, ‘Arop námwan mér napan Yiki Kor Spirit sámp mwanapon’rá sérimp. Am ke fek te Jisas oukoumwan yámar mek pok mo námpara, Yiki Kor Spirit oukoumwan ék moimpon. ✧

Koumteouráp arop anánk mwaek pirikiranap kar

40 Arop ankwap fárakapao Jisas sénámp kar wawia sérrá, “Kare karono, am arop am te Kwaro sámp-kérép naenámpria yépekrá yakápnámp profet támaono.” ✧

41 Ankwap fárakapao sérrá, “Mao te Kraís támaono.” Aerapo, ankwap fárakapao sérrá, “Mono. Am Kraís te Galili meknámp korop mono.

42 Kwaromp Buk fekamp karao sérrá, ‘Kraís te Devit yakámp fi meknámp taun Betlehem mek korop naenámpon. Am taun te Devit yakámp némpo.’ ✧

43 Am fákáreao Jisasén ninikria séraria maok, anánk fi pir-pwar. ✧

44 Ankwap fákáreao fákapá pap mwaria napan maok, arop ankwap ankárakampao man sámp mono.

Juda taokeyakáp konap arop fákáre Jisasén mér moiap kar

⁴⁵ Am lotu nap taokeyakáp konap soldia fákáre warko arári tukupapo, pris tokwae fákáre ntia Farisi fákárerao man turunkrá, “Yumo te apae riteaka man warámpea korop moi napon?” ✧

⁴⁶ Aerapo maok, lotu nap tokwae taokeyakáp konap soldia fákárerao maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Wokwaek kar te arop ankwap te am aropamp kar niamp tak moiapon” ✧

⁴⁷ Aerapo maok, Farisi fákárerao am fákáreramp kar pwarokwaprá sérrá, “Mao te yumwan kor poupwekáre reanie?”

⁴⁸ Ae te yumo nke napo, yino arop taokeyak konámp arop, tá Farisi fákáre, yino te ankwap Jisasén mér námp nie? Mo karonon! ✧

⁴⁹ Aeno arop fákáre man mérap te am koumteouráp arop te lo épérépria napara, Kwaro man ‘Faokorenk’rá sénaenámpo!”

⁵⁰ Nikodemus te Farisi fákáre mekampao wokwaek Jisasén akwapea nkea mérimp aropao maok, am fárákapan sérrá,

⁵¹ “Nomp lo te ‘Arop kwaporok fákápá papenk’rá sénámpanápe, mono. Nomo te nánkár maomp kar fwapia wawiaka mériaka fákeyakrá maok, man fákáp konámpon.” ✧

⁵²⁻⁵³ Aeráno maok, maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Ae te amo kor Galili mekamp aropaoi kwapon? Amo Kwaromp Buk fek yaknámp kar fwapia nkeaka mérae! ‘Profet ankwap ankárantek te Galili meknámp korop mono’rá sénámpon!”

8*Kokoporinámp yupuamp kar*

¹ Arop ponankor wae námokuráp nap mekmwaek tukupapo maok, Jisas mwar Oliv faonkwek pok.

² Tá mao koumounek kar warko ékia lotu nap tokwae mek yakánko maok, koumteouráp arop koroepa koupoukourapo, Kwaromp kar yénkrá farákáprá tank.

³ Aenáno poumou nap mekamp yupu ankwap kokoporánko nke nap, lo yénkrá farákáp konap arop ntia Farisi fákárerao am yupu warámp-sankoroepa kuk pátea maok,

⁴⁻⁶ Jisasén mokopon nke mwarria poupwekáprá sérrá, “Tisa, má yupu te poumou nap mekampao kokoporánko, arop ankwap man nke námpo. Moseso kumwimp lo karao sérrá, “Táknámp yupuan te yumwi fek arokopá pap kip’rá sénámpon. Aeno amo te mokoprá ninik rap?”

Aerapo maok, Jisas me woukoupá tankrá kwar mek yae kurépi fek kukumwirá tank. ✧

⁷ Aenáno maok, am fárákáp foukouri yakáprá turunkupa wae napaná maok, mao warko fárámpea fokopeyakrá am fárákapan sérrá maok, “Ae te yumo ou mekamp kwatae ninik mo i konámp aropao manénkir am yupuan yumwi ankárantek fek yankopano.”

⁸ Aerá séria maok, mao warko me woukoup-tankrá kwar mek yae kurépi fek kukumwirá tank.

⁹ Aenáno, am yupuan kot mwarianap arop fárákáp te am kar wawia maok, wae pwarará ankákárantek tukup. Méro fárákapaomékir tukupapo maok, tá ménki tárápu fárákáp wakmwaek tukup. Aenapo, am yupu mwar Jisas tank námp fek fokopeyak.

¹⁰ Aeria maok, Jisas fokopeyakrá am yupuan turunkrá, “Má arop fárákáp te maok tukup nape? Ae te arop ankwapao amwan kot naenámp yak mo nie?”

¹¹ Tá am yupuraó sérrá, “Arop Tokwae, arop ankwap ankárantek yak mono.” Jisas kor man sérrá, “Ono kor amwan kot mono. Akwapae. Wakmwaek te warko kwatae niniki kwapono.” ✧

Jisas apárokamp aropan wae yokornámp kar

¹² Jisaso lotu nap tokwae mek yakápnep fárákapan sérrá, “Ono te apárokamp arop fákáreramp waenon. Arop onan éntér pap námp te, mao te kirikip mek yarak mono, yiki yak sánk naenámp wae kwapwe fek yarak naenámpo.” ✧

¹³ Aeráno maok, Farisi fákárerao am kar wawia man sérrá, “Amo te amokuráp karan farákáp napon. Aenapara, má arop fárákáp waráp kar te karenoria mér mono.”

¹⁴ Aerapo maok, Jisaso am fákáreramp kar pwarokwaprá sérrá, “Tá kare, ono onokump karan farákáp nampan maok, onomp kar te karenono. Am te apae riteanápe, ono te ono am feknámp fárámpea korop namp némp wae mér, tá ono akwap nanamp némp wae mér nampon. Aeno yumo te onomp némp kare te mér mo nap, tá ono akwap naenámp némp am táman kor yumo te mér mono.

✧ 7:45: Jo 7:32 ✧ 7:46: Mk 1:22 ✧ 7:48: Jo 12:42 ✧ 7:51: Jo 3:1-3 ✧ 8:4-6: Wkp 20:10 ✧ 8:11: Jo 5:14

✧ 8:12: Jo 1:4-9; 12:46

15 Yumo te apárokamp ninik fek aropan yurukuprá sérar i konapon. Aeno ono te arop ankwapan yurukup mo i konampon. ✧

16 Aeno arop ankwapan yurukup naeria te, ono yae-párak kare ninik fek yurukup i konampon. Am tak namp te onoku mwar mono, onomp Naropwaro onan sámp-kérép nángo ék namp, mao onont tére konámpon. ✧

17 Aeno yiráp lo te kar araki yak námpon: Arop anánkaopwerao ankár pourouráp kar sénépo maok, am arop yaworamp kar te 'Karenó' ria sér i konapon.

18 Ono onoku te wanonorá farákáprá sénamp, tá onomp Naropwar onan sámp-kérép nángo ék namp, mao kuri onan te wanonorá farákápnámp kar te ankáránkamp pourouráp karono." ✧

19 Aeránko maok, Farisi fákáreráo man turunkrá, "Waráp naropwar te maok yak námpon?" Jisaso am kar pwarokwaprá sérrá, "Yumo onan mér moia te, yumo onomp Naropwarén kor mér mono. Yumo onan méria maok, onomp Naropwarén kor mér mwanapon." ✧

20 Lotu nap tokwae mek, mámá kar te Jisaso Kwarén sánk konap mani kák konap aokore wonae fik tankrá kounteouráp aropan kar yénkrá farákápnámp. Aempan maok, arop ankwap man sámp moap te, maomp yae te oukoumwan sik námpantá niapon. ✧

Jisas te yámar mek yaká yak konámp arop'rá sénámp kar

21 Mao warko am fárákapan ankwap kar sérrá, "Ono wae akwap nae rae. Yumo yiráp kwatae ninik te takí yak nángo, yumo sumpwi mwarea napon. Yumo te ono akwap naenam némpouk te tukup mwanap pourou mono."

22 Aerámpantá maok, Juda taokeyakáp konap arop fákáreráo sérrá, "Apae riteaka mao sérrá, 'Yumo te ono akwap naenam némpouk te tukup mo kare nono'rá sénámpon? Ae te námoku támao nárap pourou sámepe sumpwi naeria ni kane?" ✧

23 Aeapo maok, mao am fárákapan sérrá, "Yumo te apárokamp arop fino. Aeno ono te yámar mekampono. Yumo te má apár mekampono, ono te má apár mekamp mono.

24 Ae namp kwamp, ono yumwan wae sénampon: Yumo sumpwi napo kor, yiráp kwatae ninik takí yak naenámp. Táte yumo Ono Taki Yak konamp onan mér moia te, yiráp kwatae ninik takí yak nángo yumo sumpwi mwanapon."

25 Aeránko maok, am fákáreráo man turunkrá, "Ae te amo te wanono?" Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, "Ono te wanonorá wokwaek kar yumwan sériamp támaono.

26 Ono yumo í konap ninikan kot i konámp aropnámp yurukupia yumwan kot nanamp te, kápae karenono. Aeno mao manénkir onan sámp-kérépánko ékamp te, maomp ninik te ankár kare kar sér i konámpon. Tá ono kor maomp kar ponankor wawi namp, táman saráp apárokamp aropan farákápnámp konampon."

27 Am fárákap te, nárap yámar mekamp Naropwarén sénámponrá mér moiapon.

28 Aenapantá maok, Jisaso am fárákapan arakrá sér, "Nánkár wakmwaek Aropamp Tárápan yaopwae porokopramp fek narek sampoká aráp napo maok, Ono Taki Yak konamp mér mwanapon. Tá ono onokump ninik fek ankwap ankárank tére mono, onomp Naropwaro onan yénképrá sérimp karan saráp farákápnámp konamp yumo mér mwanapon. ✧

29 Onomp Naropwaro onan sámp-kérépánko ono ék namp, mao te onont yak námpon. Mao te onan nápar yakaeria pwar mo nám, am te apae riteanápe, ono kápae kar por mao warákárnámp ninikaok tére nanko námpon." ✧

30 Kápae kare kounteouráp arop Jisas takrá sénámp kar waria man mériapon.

Arop kare kar karan mér nap te amwar kar yakáp mwanap kar

31 Aeria maok, Jisaso námwan mérap Juda fákárerán sérrá, "Yumo ono sénamp kar má sámepe fákapea paokopria te, yumo te onomp arop fi kare yakáp mwanapon.

32 Tá yumo am kare kar kar mér napo te, am kare kar karao yumwan fwapokwapeanángo, yumo fwap amwar kar yakáp mwanapon."

33 Tá nopok am fárákapaó sérrá, "Yino te Abrahamomp fekamp arop fino. Yino ankwap ankáránkamp ke fek arop ankwapamp kwaporok tére konámp arop yakáp moimpon. Aenámp te amo apaeritea yinan 'Amwar kar yakáp kip'rá sér rape?"

34 Aerapo maok, Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá sérrá, "Ono yumwan kare kar sér rae: Arop ponankor kwatae ninik fek yakáp nap te, táte am kwatae ninikamp tére konap aropono. ✧

35 Kwaporok tére konap arop fárákap te nap mek yaká yak mo i konámpon. Am arop námokuráp tárápao maok, mént ankár am nap mek yaká yak konámpono.

36 Ae konámpara, Tárápao yumwan fwapokwapia amwar kar pwtanángo te, yumo amwar kar yakáp mwanapon. ✧

³⁷ Yumo Abrahamomp fekamp arop fi yakáp nap te, ono wae mér nampon. Aenampan maok, onomp kar yiráp ninik mek yak mo námpon. Aenámpara, yumo onan sámp-wouroump mwaria napon.

³⁸ Ono farákáp namp ankank te, onomp Naropwaro yénkép námpan farákáp nampon. Aeno yumo te yiráp naropwaro séri námpaok napono." ✧

'Yiráp naropwar te Satan'rá sénámp kar

³⁹ Am farákapa maomp kar pwarokwaprá sérrá, "Yinomp naropwar te Abrahamono." Aerapo maok, Jisaso nopok am farákapan sérrá, "Táte kare yumo Abrahamomp toutounápa nap kwamp te, Abrahamo i konámp ninik niamp taknámp mwanapon.

⁴⁰ Kápaé kare por ono farákápnamp kare kar kar te, ono manénkir Kwaro námpan sámpea ni konampan, yumo oukoumwan onan sámp-wouroump mwaria napon. Abraham te take pourouráp ninik moimpon.

⁴¹ Yumo te yiráp naropwaromp ninikan saráp sámp napon."

Am farákapa man sérrá, "Yinomp éntupwar te mwaeao k yarákia yinan sámp mono. Yinomp naropwar ankárank te Kwarono."

⁴² Aerapo maok, Jisaso am farákapan sérrá, "Táte kare, Kwaro yiráp naropwaranánko te, yumo onan warákár mwanapon. Am te apae riteanápe, ono te Kwarént yakea nampao ék nampon. Ono te onokump ninik fek ék mono. Kwaro onan sámp-kérép nángo, ono ék nampon." ✧

⁴³ Ae te apaeriteaka yumo te ono sénámp kar wa mo kare napara napon? Am fi te ará: Yumo onomp karan wa mwanap pourou mono.

⁴⁴ Yiráp naropwar te Satanara, yiráp naropwaromp ninikaok paokop mwaria kárakáre napon. Wokwaek kar te mao arop tirá wour i konámp aropono. Mao te kare kar ninikaok mo i konámpono. Man te kare kar ninik yak mono, yankar sérar i konámp ninikao saráp yak námpon. Am yankar sérar te mao námokurápara, mao támao yankar sérar i konámpono. Am te apae riteanápe, mao te yankar sérar i konámp arop, tá mao támao yankar sérar i konap ninikamp naropwarono." ✧

⁴⁵ Aenángo yumo te maompara, ono te kare kar karan farákáp konampan maok, yumo onomp kar wawia mér mo napon?

⁴⁶ Yumo nke napo, ono kwatae niniki tenanko te, yumo ankár onomp kwatae ninik am érik sérenke. Aeno táte ono kare kar kar farákáp nángo, yumo apaerá karenoria mér mo napon? ✧

⁴⁷ Kwaromp tárápu te ankár Kwaromp karan saráp wawi konapon. Aeno yumo te Kwaromp tárápu mo napara, yumo Kwaromp kar wa te monoria napon."

'Námo wokwaek kar yakampono'rá sénámp kar

⁴⁸ Aeránko maok, Juda fákáreráo maomp kar pwarokwaprá man arakrá sér, "Yino amwan 'Samaria mekamp arop ankárank kwatae-arop woukoupeyak námp'rá sérinámp te waeman kare karon." ✧

⁴⁹ Aerapo maok, Jisaso nopok kar pwarokwaprá sérrá, "Onomp pourouk te kwatae-arop noumpoukoupeyak mono. Ono te onomp Naropwaromp eran sakap nampan maok, yumo onomp e apárok sámp-anámp napon.

⁵⁰ Ono te onokump eran sakap mon, nánkár kot wawi konámp Aropao onan yurukupia onomp e sakap naenámpon.

⁵¹ Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Arop ankwap onomp karwaok námp te, mao te sumpwi mo karenio!" ✧

⁵² Aeránko maok, Juda fákáreráo man sérrá, "Yino oukoumwan te amwan wae mér námpon, waráp pourouk te kwatae-arop woukoupeyak námpon! Abraham te wae sumpwi, tá profet fákáreao kor wae sumpwi tenapan maok, amo sérrá, 'Arop ankárankamp onomp karwaok yarak námp te, mao te sumpwi mono'rá sénap te, mokopianono?"

⁵³ Ae te amo nomp ounáp Abrahamén kwe-pwar namp rape? Mao wae sumpwi, tá profet fákáreao kor wae faokor tenapon. Waráp ninik te amo te wanono?"

⁵⁴ Jisaso nopok sérrá, "Ono onokump eran sakap nángo te, onomp e te kánanke kwataeno. Aeno yumo yiráp Kwarrá sér i konap, mao námoku onomp e sakap námpon.

⁵⁵ Aenámpan maok, yumo te man mér mo napon. Ono maok man mér nampon. Aeno ono sérrá, 'Ono man mér mo nampono'rá sénanko te, ono kor yumo napnámp kwekár i konamp aropono. Aeno ono wae man méria nampan, ono maomp karwaok akwap nampon." ✧

⁵⁶ Yiráp ounáp Abraham mao te ono ék nanamp ke nke naeria warákár karimpon. Takia wae nkeaka yonkwae kárámpámpon."

✧ 8:38: Jo 8:44 ✧ 8:42: Jo 16:28 ✧ 8:44: Stt 3:4; 1 Jo 3:8 ✧ 8:46: 1 Pi 2:22 ✧ 8:48: Jo 7:20 ✧ 8:51: Jo 5:24

✧ 8:55: Jo 7:28-29

⁵⁷ Aeránko maok, Juda fákárerao man sérrá, “Amo te oukoumwan 50 yopwar yak moi napao, amo yakrá ‘Námo wae Abraham nke namp’rá sér rapie?”

⁵⁸ Aerá sénapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Abraham te oukoumwan yak mo fek onomékir Ono Taki Yakampon.” *

⁵⁹ Aeránko maok, am fákárerao yumwi sámprá paokoprá Jisasén yankop mwariakapo maok, Jisaso sánánkar e-poup lotu nap tokwae meknámp akwap. *

9

Yi aompi yaknám̄p aropamp kar

¹ Jisas akwapria nke nánko, arop ankáránk éntupwaro sámpámp ke feknám̄pia yi aompi yak nám̄p yak.

² Aenko maok, Jisaso éréképá yárák i konám̄p arop fákárerao man turunkrá, “Tisa, wa mokop kwatae niníkianánko, éntupwaro am yi aompi yaknám̄p táráp sámp nám̄pon? Am arop námoku kwatae niniki nám̄p ní, tá éntupwar naropwaro kwatae ninik nep nie?” *

³ Mak rapo maok, Jisaso am fárákapanp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Am aropao námoku kwatae ninik nám̄p fek mo, maomp éntupwar naropwaro kor kwatae niniki nep fekamp mono. Am ankank maomp pourouk koropámp te Kwaro māmá aropamp pourou fwapokwapiánáko, maomp kárákáre érik korop nánko, koumteouráp arop fárákapan nke mwanapria nám̄pon. *

⁴ Oukoumwan te wakor wae yak nám̄p fek ara, onan sámp-kérépánko ékamp Kwaromp tére mwanám̄pon. Kumur nánko te, arop tére mo mwarea naponon.

⁵ Ono oukoumwan má apár mek yak namp ke fek te, ono māmá apár mekamp aropamp wae yak nampono.” *

⁶ Mao makrá sériaka pwarará maok, táte kwar mek atopia arákaria maok, am kwar yokwapea am aropamp yi mek pap.

⁷ Aeria maok, mao man sérrá, “Amo akwapeaka ént aokore Siloam mek waráp yimetáp yárárae.” (Am ént aokore ‘Siloam’rá sénap te, am te arakono: ‘Sámp-kérépánko akwap’rá sér i konaponon.) Aenánko maok, am yi aompi yaknám̄p arop akwapea yimetáp yárária, yi wae fwap nkeria arákarrá koropám̄pon.

⁸ Aenko maomp némpoukamp arop, tá man wokwaek ‘Mani sápenk’ ria sérrá tank nánko nkeap aropao kor, am fárákapan sérrá, “Ae te nko arop te tankrá aropan ‘Mani sápenk’ ri konám̄p arop támaoi kane.”

⁹ Aerapo maok, ankwap fárákapan sérrá, “Mono. Arop ankwapao mao niamp nám̄pon.” Aerapo maok, am aropao námoku sérrá, “Máte ono támaono.”

¹⁰ Aeránko maok, am fárákapan man sérrá, “Ae te mokopia waráp yi fwap nám̄pon?”

¹¹ Aerapo mao am fárákapan sérrá, “‘Jisas’ ri konap aropao kwar ént mek ouroukoupea onomp yi mek forokwapea maok, onan sérrá, ‘Amo akwapea ént Siloam aokore mek yi yárárae.’ Aeránko maok, ono akwapea am mek yi yárária nanko, wae fwap nánko, ono nke nampon.”

¹² Aeránko maok, am fárákapan man turunkrá, “Ae te am arop te maok yak nám̄pon?” Aerapo maok, mao sérrá, “Ono mér mono.”

Farisi fákárerao am arop yi fwapinám̄p fi oupourounknáp kar

¹³ Arop fárákapan am yi aompi yakám̄p arop warám̄pea Farisi fákáreaonapok tukup.

¹⁴ Am te Sabat yae fek Jisaso am kwar ouroukoupea maomp yi firékarea pap tenánko niapon.

¹⁵ Farisi fákáreaonapok warám̄pea tukupapo maok, am fárákapan man warko turunkrá, “Waráp yi te warko mokopia fwapi nám̄pon?” Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Mao kwar ouroukoupea onomp yi mek forokwapeanánko, ono yi ént mek yárária maok, fwap nke nampon.”

¹⁶ Aeránko maok, Farisi ankwap fákárerao sérrá, “Yino te wae mér, am arop te Sabat loak mo námpara, Kwaro man sámp-kérép moimpon.” Aerapo maok, Farisi ankwap fárákapan sérrá, “Ae te kwatae ninikráp arop te mokopiaka nkwakwe make kárákáre takrá yoro naenám̄pon?” Aerá séria maok, anánk fi pirékaraponon. *

¹⁷ Aeria maok, Farisi fákárerao warko am yi aompi yakám̄p aropan turunkrá, “Waráp yi fwapi papnám̄p arop te amo mokoep aroponorá ninik rap?” Aerapo maok, am aropao sérrá, “Mao te profet ankwaponon.”

¹⁸ Tá kare, wokwaek am arop te yi aompi yakám̄pan maok, oukoumwan te wae yi fwap firikir nám̄pon. Aenám̄pan maok, Juda taokeyakáp konap arop, am kar te karenorá

* 8:58: Jo 1:1 * 8:59: Wkp 24:16; Jo 10:31-33 * 9:2: Kis 20:5 * 9:3: Jo 11:4 * 9:5: Jo 8:23 * 9:16: Jo 3:2; 9:31-33

mér te monoria nap kwamp maok, am yi fwap nkenámp aropamp éntupwar naropwarén koropenkria wumwi.

¹⁹ Maomp éntupwar naropwar korop nepo, man arakrá turunk, “Má arop te yiráp táráp nie? Yumo sérrá, ‘Éntupwaro sámpámp fek yi aompi yakámpono’rá sénap nie? Takanánko te mokopiaka warko fwap nke námpon?”

²⁰ Aerapo maok, éntupwar naropwaro sérrá, “Yino te wae mér nempono, am te yinomp tárápono. Wokwaek éntupwaro sámpámp feknámpia yi aompi yaká yak nám te, yino wae mér nempon.

²¹ Aeno oukoumwan te maomp yi mokopia fwapiánrá mér mono. Tá wa maomp yi firékarea pap nám am táman kor yino mér mono. Wae tékép námpara, námoku fwap sénaeria námpono. Man turunkenke.”

²²⁻²³ Am te wokwaek kar, Juda taokeyakáp konap arop fákáreráo sérrá, “Arop ankárakao ‘Jisas te Kraisono’rá sénánko te man te, lotu nap mek korop kwaponoria yérépe mwanámpon.” Aerá sér i konapantá, éntupwar naropwar am táman apáприя maok, ‘Wae tékép námpara, yumoku man turunkenk’rá sénepon. ✧

²⁴ Aerepo maok, warko am yi aompi yakámp arop táman am fárakapao man koropaerá wumwia sérrá, “Waráp yi fwap nángo te, Kwaro nke nám fek man saráp kare kar warákárrá ‘Aesio’rá sérampo. Yino wae mérono, am arop te kwatae ninikráp aropono.”

²⁵ Aerapo maok, mao kar pwarokwaprá arakrá sér, “Mao te kwatae ninikráp arop ni fwap nie? Ono kor mér mono. Aeno ono mérnamp ankank te, wokwaek onomp yi aompi yakámpan, oukoumwan onomp yi wae fwap kwapwe kare nángo nke nampon.”

²⁶ Aeránko maok, am fárakapao man sérrá, “Mao te amwan apae námpon? Waráp yi te mokopia firékarea pap námpon?”

²⁷ Aerapo maok, mao am fárakapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono waeman yumwan sénampnan maok, yumo am kar wa te monoria napon. Apaeritea yumo kápae kare por turunk rap? Ae te yumo kor maomp wokwaek paokop mwaria nape?”

²⁸ Aeránko maok, am Farisi fákáre man wouroumpriaka sérrá, “Amoku maok am arop kwataeramp wakmwaek yáraknap aropono. Yino te Mosesomp wakmwaek paokop i konámpono.

²⁹ Yino te Kwaro Mosesén sérinámp karan saráp mérámpono. Aeno yino te am arop te maoknám koropreanrá mér mono.” ✧

³⁰ Aerapo maok, am aropao am fárakapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Am onomp yi fwapi papnám aropan yumo sérrá, ‘Yino mér mo nám te maoknám koropean’rá sénapo, ono korokop tokwae nampono.

³¹ Nomo te wae mér, Kwar te kwatae ninikráp aropamp kar te wa mo i konámpono. Aeno arop ankárak Kwarén loturiaka Kwaromp ninikaok akwapnám aropan maok, Kwaro maomp karan wawi konámpon. ✧

³² Wokwaek karia koropea oukoumwan nám te, arop ankárak éntupwaro sámpámp fek yi aompiyakámp arop maomp yi fwapi papámp kar te yak mono.

³³ Aeno Kwaro am arop sámp-kérép moi yakánko te, mao te am takeniamp tére mono.” ✧

³⁴ Aeránko maok, am fárakapao maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Waráp éntupwaro amwan sámpnám ke feknámpia koropea amo oukoumwan nap te kwatae ninikráp aropono. Amo yinan yénkrá farákáp nae rape?” Am fárakapao makrá séria maok, man lotu nap mekamp yérépea ek sámp-kérép.

‘Jisasén mér monap aropamp ninik te yi aompiyak nám niamp’rá sénámp kar

³⁵ Jisaso am aropan arop fárakapao yérépea sámp-kérépnáp kar wawia maok, mao akwapea oupourouunkia nke. Jisaso man nkea maok, man arakrá sér, “Amo te Aropamp Tárápan mér nap ni mo nie?”

³⁶ Aeránko maok, am aropao maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Arop Tokwae, am Aropamp Táráp te wanono? Amo onan sénapo te, ono fwap man mér nanampon.”

³⁷ Aeránko maok Jisaso man sérrá, “Amo am arop te wae nke napono. Am arop te oukoumwan má amwan kar sénámpono.”

³⁸ Aeránko maok, am aropao man sérrá, “Tokwae Kar e! Ono wae mér nampon.” Makrá séria maok, Jisasén kwaráp torokomprá man lotuimpon.

³⁹ Aenko maok, Jisaso sérrá, “Ono ék namp te apárokamp arop fárakapaoanap ninikan yurukup naeria ék nampon. Aenampara, arop fárakap yi aompi yakáp nap te fwap nke mwanaponno. Tá arop fárakap náráp yi te fwap nke námprá ninik nap te, yi aompi yakáp mwarea naponno.” ✧

⁴⁰ Aeránko maok, Farisi ankwap fákáre wonae fik am fek yakápia maok, am kar wawia man sérrá, “Ae te yinan kor yinomp yi te aompi yaknámp rá sénae rape?” *

⁴¹ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo yumokuráp yi aompi yaknámp mér nap te, arop yumwan mokopia kot mwanapanáp, fwaponono. Aeno yumo sérrá, ‘Yinomp yi te fwap yae-párák yakáp námpono’rá sénap te, yumo te oukoumwan kwatae ninik fek yakáp napon.”

10

Sipsipamp yáran wounáprá sénámp kar

¹ Jisaso warko ankwap kar sérrá, “Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Arop sipsipamp yár ménki porok yoump moria, yár ankwap feknámp oupukarrá piknámp arop te, am te oukun arop, tá ankwapamp ankank sámp naerianámp aropono.

² Aeno arop ménki porok yoump námp te, táte sipsip taokeyak konámp arop námoku támaono.

³ Aenko maok, ménki kikip konámp aropao, am arop mankanoria ménki kik-pwaránko maok, am arop mankria námokuráp sipsipamp e ankárankrá nánáránko, maomp kar wawia ouroumpea mank napo éréképea ek akwap konámpon.

⁴ Mao náráp sipsip ponankor éréképea ek akwapea maok, mekia akwap nángo, maomp sipsip ponankor maomp kar wuri wawia maomp wakmwaek éntér kákeaka tukup konapon. *

⁵ Am sipsip fákáre te arop ankwapamp wakmwaek te tukup mo, pirikimpá tukup i konapon. Am te apaerianápe, mao wa nap te, ankwap aropamp kar námpantá naponono.”

⁶ Jisaso am fárákapan māmá wounáp kar farákáp námpan maok, am fárákapao kar fi fwapia mér moiapon.

Jisas te ‘Sipsip kwapwe kare taokeyak konámp arop’rá sénámp kar

⁷ Aeria maok, Jisaso warko sérrá, “Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Ono támao ono sipsip akwap korop naenámp ménkinono.

⁸ Sipsip taokeyak konap arop ponankor manénkir yakápap te, am arop fárákap te oukunrá, ankank ti konap aropono. Ae konapara, sipsip te am fárákapamp kar wa moiapon.

⁹ Ono támao ono ménkino. Arop ankárank ononampok koropeaka am yár mek yoump námp te, Kwaro man warko warámp naenámp. Aeanánko mao te mek youmpea warko ek akwapria fir oupourounkrá fánaenámpono. *

¹⁰ Oukun arop te ankwap ankankan nikia korop mono. Sipsip oukunria, yénképrá kákria sámpá yampourou naeria korop konámpon. Aeno ono te am fárákap fwap yiki yak sámpea napo, yiki yak am fárákapan top koupouri yak naenámpria korop nampono.

¹¹ Ono támao ono sipsip kwapwe kare taokeyak konamp aropono. Sipsip kwapwe kare taokeyak konámp arop te mao námoku am sipsip fárákap yaewour naeria náráp pourou sámp konámpono. *

¹² Aeno maniantá saráp térerá yarak i konámp arop te sipsip taokeyak konámp arop kare mo, tá sipsipamp naropwar mo ara, nke nángo, yao pwae mekamp as korop nángo te, am sipsip párakoprá farákapá akwap konámpono. Aenánko, yao pwae mekamp asao ankwapmwaek yourounkwe nángo, ankwapmwaek pirikimp konaponono.

¹³ Am taknámp arop te sipsipantá ninik mono, maniantá saráp tére námpono.

¹⁴⁻¹⁵ Ono támao sipsip kwapwe kare taokeyak konamp aropono. Onomp Naropwaro onan wae mér, ono kor onomp Naropwarén wae mérnamp taknámp, onomp sipsipao kor onan wae mér, ono kor onomp sipsip wae mér nampono. Aenampara, onomp sipsipan yaewourria, fwap sumpwi nanampono. *

¹⁶ Onomp sipsip ankwap fákáreao kor yakáp napon. Am fákáre te má yár mekamp mo ara, ankwap fek yakáp napon. Ono am fákáreao kor éréképá koropea nanko, am fárákapao kor onomp kar wa mwanapon. Aeria maok, ankárankamp fi sipsip mwar yakáp napo maok, ankárankamp sipsip taokeyak konámp arop yak naenámpono. *

¹⁷ Ono am sipsipantá onomp pourou sámpea, sumpwia warko fárámp nanampara, onomp Naropwar onan warákár kare námpono. *

¹⁸ Arop ankárankao onan kwaporok sámp-wouroump mono, onokump ninik fek onoku fwap sumpwi nanampono. Ono fwap onomp pourou sámpea sumpwi nanampono. Tá ono fwap warko yiki yak sámpea fárámp nanamp pwi nampono. Onomp Naropwaro onan ‘Tak nanaponono’rá séri námpono.” *

¹⁹ Aeránko, Juda fákáreao am kar wawia maok, warko anánk fi pir-pwar.

* **9:40:** Mt 15:14 * **10:4:** Jo 10:27 * **10:9:** Jo 14:16 * **10:11:** Sng 23:1; Jo 15:13 * **10:14-15:** Jo 10:27; 1 Jo 3:16
* **10:16:** Jo 11:52 * **10:17:** Fl 2:8-9 * **10:18:** Jo 19:11

²⁰ Takia maok, kápae kare aropao sérrá, “Mao te kwatae-arop noumpoukoupea épépérép námpono. Yumo apaerá man woupwi pátea maomp kar wa rape?”

²¹ Aerapo maok, táte nopok ankwap fárákapao sérrá, “Má kar máte arop kwatae-arop noumpoukoupá yaknám aropamp kar mono. Ae te kwatae-arop woukoupá yak nám p te, fwap arop yi aompi yak nángo, firékarea pap naenám nie?”

Juda fákáre Jisasén ‘Mono’ ria yoporiap kar

²² Jerusalem mek, komontnám p ke fek lotu nap tokwae ménki kik-pwarariap yae ninikria warákarrá lotu i konap yae koropám p.

²³ Am ke fek maok, Jisaso lotu nap tokwae mek Solomonomp naepik mwaek yákrá akwap.

²⁴ Aenánko maok, Juda fákáreao mankea man kuk-sirarrá, am fárákapao man sérrá, “Amo Kraisao nap kwamp te, mae ke fek amo te wa karenorá érik sénanapon? Yinomp ninik épépérép nám p tane!”

²⁵ Aerapo, Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono waeman yumwan séri nampn yummo mér mo napon. Onomp Naropwaromp kárákáre fekamp ponankor tére tére namp te, am tére támao, ono te wa karenorá yumwan yéngép námpon. ✧

²⁶ Aeno yumo te onomp sipsip fi mo napara, yumo onan mér mo napon.

²⁷ Onomp sipsip fákáre te ono wae mér nanko, am fárákap onomp kar wuri wawia, onomp wakmwaek korop konapon.

²⁸ Aenapo maok, ono am fárákapan yiki yaká yakáp mwanap nénk nanko, mao te moyakáp mo kareno. Tá arop ankwap te onomp yaekamp pouroukoup mono. ✧

²⁹ Onomp Naropwaro am fárákapan onan sá p nám p te, námoku ankáránkamp támao tokwae karia ankank ponankoran kor poukeyak nám para, arop ankwap te maomp yaekamp pouroukoup mono.

³⁰ Onomp Naropwar te, yino ankáránkamp támaono.”

³¹ Aeránko maok, Juda fákáre am kar wawia yumwi sámp rá warko man yankop mwariakapo maok,

³² Jisaso am fárákapan sérrá, “Ono yumwan manénkir onomp Naropwaromp kápae kare tére kwapwe wae yéngép namp te, yumo apaie térean ninik nap kwamp onan yumwian yankop mwaria nape?”

³³ Aeránko maok, Juda fákáreao man kar pwarokwaprá sérrá, “Yino te tére kwapweran ninikria amwan yumwi fek yankop mono. Amo arop kareao maok, Kwarén wouroump séria ‘Ono te Kwar’rá sénap fekeano.”

³⁴ Makrá sérapo maok, Jisaso am kar pwarokwaprá am fárákapan sérrá, “Yumokuráp lo karan kumwia nap te Kwaromp kar araki yak námpon: ‘Ono sérrá, “Yumo te kwar fákárenono.”’ ✧

³⁵ Kwaro am arop fárákapan kar farákápria, ‘Am fárákap te “Kwar”rá sérimpon.’ Nomo te wae mér, Kwaromp Buk fekamp kar te ankár taki yak konámpono.

³⁶ Aeno onomp Naropwaro onan nánapia sámp-kérép nángo, ono má apár mek ék nampara, ono sérrá, ‘Ono te Kwaromp Tárapono’rá sénanko, yumo onan apaerá ‘Kwarén wouroump nap’rá sénapon?’ ✧

³⁷ Aeno táte ono onomp Naropwaromp tére mo nanko, yumo onomp kar karenorá mér mo mwanapono.

³⁸ Aeno ono te maomp tére nampon. Táte yumo onan, amo te karenorá mo nap kwamp te, yumo ono tére namp máman mér kipo. Aeria maok, onomp Naropwaro onont yak nángo, ono onomp Naropwarént yak namp fwapi ninikia mér mwanapon.” ✧

³⁹ Am fárákapao warko man fákap mwariakapo maok, mao am ankwap mwaeknám warákarrá akwapámpon.

⁴⁰ Jisaso warko arákarrá akwapea ént Jordan tápamp ákwap. Akwapea manénkir Jono arop ént mek énérrá kákámp fek yak.

⁴¹ Aenko maok, kápae kare koumteouráp arop maonámpok koropea maok, sérarrá, “Kareno. Jon te nkwakwe make ankank kárákáre yoro moimpan maok, máma aropao naenám karan mao farákápámp kar te ponankor kare karonon.”

⁴² Aeria maok, am fek táman kápae kare arop man méria, karenoriapono.

11

Lasarus sumpwimp kar

¹ Arop ankáránk touwe sámpámp, mao te Betani mekamp Lasarus. Am Betani te Maria ntia Marta aenankamp némpono. ✧

✧ 10:25: Jo 5:36; 10:38 ✧ 10:28: Jo 3:16; 6:39; 10:3 ✧ 10:34: Sng 82:6 ✧ 10:36: Jo 5:17-20 ✧ 10:38: Jo 14:10-11

✧ 11:1: Lu 10:38-39

² Am yupu Maria te Tokwae Karamp puk wel kwarákárria maok, mao námokuráp me pwae fek pukamp wel féki torokorimpon. Am touwe sámnpámp arop Lasarus te am aenenkamp ménkinono. ✧

³ Aenko maok, antáp yaworao Jisasámpok kar sám-p-kérépria arakrá sér, “Tokwae Kar e, amo man nouroupria warákár konap arop te touweane.” ✧

⁴ Jisaso am wawia maok, sérrá, “Am touwe te arop sumpwi naenámp touwe mono. Am te kounteouráp arop Kwaromp kárákáre nkea man warákárrá man e tokwae sánk mwanapono. Tá am fek táman Kwaromp Tárápao kor e tokwae sám naenámpon.” ✧

⁵ Jisas te Marta, maomp nánae Maria, tá ménkináp Lasarus am anánkwapoan te warákár konámpon.

⁶ Am Lasarus touwenámp kar koropánko maok, wawitea am yaknámp némpouk anánki yak.

⁷ Aea maok, wakmwaeek námoku éréképá yárák i konámp arop fákáreran sérrá, “Nomo warko Judia mek tukup mwaro.”

⁸ Aeránko maok, am éréképá yárák i konámp arop fákárerao man sérrá, “Tisa, oukoumwan kar amwan Juda fákárerao yumwi fek arokoepa sumpwi pap mwaria wae nap te, amo warko am fek akwap nae rapie?” ✧

⁹ Jisaso maomp kar pwarokwaprá wounáp kar sérrá, “Ae te ankáránkamp yae fek yámar éntér-sámpramp ke akwap mo i konámp nie? Aeno arop yámar wae kare fek yárák námp te, sikirip mo i konámpono. Am te apae riteanápe mao te waeman apárok yokorámp wae nke námpono.

¹⁰ Aeno arop kumuruk yárák námp te, mao nke naenámp wae yokor mo námpara, sikirip konámpon.”

¹¹ Makrá séria maok, wakmwaeek am fárákan sérrá, “Nomp nouroup Lasarus amp námpono. Aenámpan maok, ono akwapea kéménkia fárámp pap nanampono.” ✧

¹² Aeránko maok, am éréképá yárák arop fákáre támao am kar wawia maok, sérrá, “Tokwae Kar e! Mao amp nángo, maomp touwe warko fwap naenámpono.”

¹³ Jisaso sérámp kar te Lasarus sumpwimpan séránko maok, am fárákap te Lasarus párák amp námpan sénámpwe ninikiapono.

¹⁴ Aeapo maok, warko Jisaso érik sérrá, “Lasarus te wae sumpwi námpono.

¹⁵ Aenámpan maok, ono am ke fek méntér yak moi namp táman yumwan ninikria warákár nampono. Aenampara, yumo am fek táman Kwarén mér mwanapono. Oukoumwan nomo maonámpok tukup mwaro.”

¹⁶ Jisas takrá séria maok, Tomas maomp ankwap e Tam Feae, mao Jisasén paokop i konap ankwap fákáreran sérrá, “Tak mwaro. Nomo ponankor tukupea mént sumpwi mwaro!” ✧

Warko fárámp naenámp ntiá yiki yak te Jisas 'Námo támaono'rá sénámp kar

¹⁷ Jisas ntiá mao éréképá yárák i konámp arop fárákap tukupea némp Betani wonae fikria maok, mao wa nángo, Lasarus te wae péri me mek yiawori yak námpono.

¹⁸ Betani te Jerusalem mek wonae fik kar 3 kilomita fek yak námpon.

¹⁹ Aenámpara, Juda mekamp kápae kare kounteouráp arop Marta ntiaka Maria aenenkamp ménkináp sumpwi námpantá, am aenenkan yonkwae porokwe sánk mwaria koroepa méntér yakáp.

²⁰ Aenapo maok, Maria nap mek tankánko maok,

²¹ Marta 'Jisas koropán'rá sénap kar wawia akwapea mwaeak kikipia maok, Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e, amo mapek yakaporía te, onomp ménki te sumpwi mono.” ✧

²² Aerá séria maok arakrá sér, “Ono wae mér nampon, amo Kwarén 'Ankáráp' ria sénapo te, amwan fwap sánk naenámpon.”

²³ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Waráp ménki te fwap warko fárámprá yiki yak naenámpon.”

²⁴ Tá Marta man sérrá, “Ono wae mér nampon, nánkár pwarnámp yae fek, sumpwinap arop ponankor warko ferámp nap fek fárámp naenámpono.” ✧

²⁵ Aeránko Jisaso man sérrá, “Warko fárámp konap te onoku támao, tá yiki yak te onoku támaono. Arop onan mér námp sumpwi námpao kor, mao oukoumwan yiki yak naerámpon.

²⁶ Tá arop ponankor yiki yakápria onan mér nap fárákap te sumpwi napao kor, fwap yiki yakáp mwanapon. Amo te máná wae mér rape mo nie?”

²⁷ Aeránko maok, tá Marta Jisasén sérrá, “Tokwae Kar, yeno! Ono wae mér nampon, amo te Kwaromp Tárápono. Amo te am arop Kwaro apárok sám-p-kérép nángo, náráp kounteouráp arop warko érékép nanap rimp támaono.” ✧

✧ 11:2: Jo 12:3 ✧ 11:3: Jo 11:36 ✧ 11:4: Jo 9:3 ✧ 11:8: Jo 10:31 ✧ 11:11: Mt 9:24 ✧ 11:16: Jo 20:25
✧ 11:21: Jo 11:32 ✧ 11:24: Jo 6:40 ✧ 11:27: Jo 6:68-69

Jisaso Lasaruséntá yonkwae touweria émimp kar

²⁸ Marta aerá séria pwarará, youmpea nánae Marianámpok akwapea warámpá youmpea aop mwaeak yakria maok, sánankar sérrá, “Tisa koropea yakria amwan koropaenáne.”

²⁹ Mak ránko maok, Maria am kar wawia koupour fárámpá Jisasén akwapá nke.

³⁰ (Jisas te oukouwman nêmpouk akwap mo, máte akwapea Marta man kikipimp fek yak.)

³¹ Juda fákáreao Marian koukarrá yonkwae touwerá nap mek am mek yakáp napao nkeapo, Maria am feknámp fárámpá ek oukur akwapánko maok, am fárákapao ninikrá, máte akwapea péri me fek ém naeria akwapri kanria éntér kákia énéni tukup.

³² Maria akwapea Jisaso yak námp fekría maok, man nkea maomp puk wonae fik kwaráp torokompria man sérrá, “Tokwae Kar e! Amo mapek yakaporía te, onomp ménki sumpwi mono.”

³³ Maria ém nángo maok, tá mént koropap Juda fákáreao kor éménk. Aenapo maok, Jisas man nkería maok, mao kuri yonkwae touwea waeria maok, ém naenámp niámp.

³⁴ Aería maok turunkrá, “Yumo man te maok pap napon?” Aeránko maok, am fárákapao kor man sérrá, “Tokwae Kar, amo koropea nkeae!”

³⁵ Aerapo maok, Jisaso kor ém. ✧

³⁶ Aenángo, Juda fákáreao nkea sérrá, “Yumo nkenke! Mao te am aropan nouroup kar i konámp kwamp námpon.”

³⁷ Aenángo maok, arop ankwap fárákapao sérrá, “Má arop te arop yi aompi yak námpan kor firékarea pap konámp te, máma aropan kor apaeritea yaewour mo nángo, sumpwi námpon?” ✧

Jisaso Lasarusén fárámpea papámp kar

³⁸ Jisaso warko yonkwae touwea waeria maok, akwapea am papnap péri me táp fek. Am papnap me te manékir péri me yokoroepaka maok, péri ankwap kárakére sámpea top kor fek nánkáráp tenapono.

³⁹ Ae tenapo maok, Jisaso sérrá, “Yumo am péri kárakére támá far-farrá tukupenke!” Aeránko maok, am sumpwinámp aropamp antápnáp Marta man sérrá, “Tokwae Kar e! Mao am mek tank námp te wae yiautori yak námpara, wae mákare kwatae korop naeria námpono.”

⁴⁰ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Ono wae manékir amwan sériampon, ‘Amo méria te, Kwaromp kárakére fwap nke nanapon!’ ” ✧

⁴¹ Aeránko maok, am fárákapao péri kárakére keakapapo maok, Jisaso narek tokoreyakra sérrá, “Ayao, amo ono sénamp kar wawi napantá amwan ‘Aesio’rá sér rae.

⁴² Ono te wae mér nampon, amo ono sénamp kar ankár wa saráp yak konapon. Aeno ono ninik namp te, máma yakápnáp koumteouráp arop amo onan sámp-kérép napo ék namp mér mwanapria, máma kar sér rae.” ✧

⁴³ Makrá séria pwarará maok, tékén kar wumwia sérrá, “Lasarus, amo ek oukur-koropae!”

⁴⁴ Makránko maok, am sumpwinámp arop fárámpeaka érik mankánko maok, maomp pu, yae, tá yimetápok waempyam fek woukoup tenap yak nángo, Jisaso am fárákanp sérrá, “Yumo am waempyam aokor-aokoria pwarapo akwapano.”

Jisasén sámp-wouroump mwanámp'ria kar papap kar

⁴⁵ Kápae kare Juda fákáre koropea Maríant koukarrá yonkwae touwenap arop fárákanp Jisaso am ankank taknámp nkeaka man mériapono. ✧

⁴⁶ Aenapan maok, ankwap fárákanp te tukupea Farisi fákáreaonapokria am Jisasinámp ankank táman fárákanp.

⁴⁷ Aenapo maok, pris tokwae fákáre ntia Farisi fákáre Kaunsil fákáreaonapokria koropenkria wumwi. Wae koropea koupoukour napo maok, am fárákanp sérrá, “Am arop te kápae kare nkwaekwe make ankank yoro námp te, mokop mwanámpon?”

⁴⁸ Táte nomo man kwaporok takanoria pwate nángo te, arop ponankor man mér mwarea napon. Tá Rom mekamp arop fákáre koropea nomp lotu nap tokwae souroumpouriaka nomp arop fárákanp kor méntérantáno.”

⁴⁹ Aerapo maok, arop ankárank Kaiafas mao te pris taokeyak konámp arop am yopwar fek yakria maok, mao am fárákanp sérrá, “Yiráp ninik te épépérép kare nape.

⁵⁰ Yumo te ankárankamp ankank yumwan fwap yaewour naenámp te mér mo napon. Arop ankárankao ponankor koumteouráp aropantá sirarrá sumpwi naenámp te kwapwe kareno. Takria nomp arop fi ponankor surumpwiantáno.”

⁵¹ Kaiafas te námokuráp ninik mekamp karan sér mono. Mao te am yopwar fek pris éréképá yak konámp aropara, Jisas Juda fian yaewourrá sumpwi naenámpan profet kar fek sénámpon.

⁵² Mao sumpwi námp te Juda firan saráp yaewour mono, am sumpwi námp te Kwaromp tárápu ponankor apár-apár yakáp nap koupoukareaka ankárankamp fi yakáp mwanapria námpon. ✧

⁵³ Aeria maok, am yae feknámpia man sámp-wouroump mwanap mwae oupourounkrá kar sérarrá tukup.

⁵⁴ Aeapo maok, Jisaso warko Juda fákáre ou mek érik akwap mono. Am fek pwarará námoku éréképá yarak i konámp arop fákáre éréképea arop yak mo apár wonae fikamp taun ankárank Efraim mek énéni tukupea am fek yakápiapon. ✧

⁵⁵ Juda firamp Pasova Fári konap Yae wae fae nánko maok, kápae kare némpouk mwækamp arop Jerusalem mek Kwaro nke námp fek námokuráp ninik fwapokwap mwaria tukup. ✧

⁵⁶ Aeria maok, Jisas te maok yakánrá oupourouk. Am fárákap lotu nap tokwae mek yinkea yakáprá námoku kok sérarrá maok, “Yumo te mokoprá ninik rap? Mao te koropea Pasova Yae Tokwae te nkea ni moi kane?”

⁵⁷ Aerapo maok, pris tokwae fákáre ntiaka Farisi fákáreráo koumteouráp aropan sérrá, ‘Arop ankárankao Jisas te maok yakánrá mér námp kwamp te, yinan sénapo, man fákap mwanámp’rá séri naponó.

12

Maria Jisasomp puk sanda kwarákarimp kar

¹ Pasova Fári konap Yae oukoumwan tokwampok yae tankánko maok, am ke fek Jisaso apár me mekamp kéménkia papámp arop Lasarusomp némp Betani mek akwap. ✧

² Aenko maok, am némpouk am fek Jisasén ‘Aesio’rá sér mwaria, maompor fir nánap. Marta fir yorokwae nánko maok, Lasarus Jisasént fár mwanap aropént tank.

³ Aeapo maok, Maria sanda mani tokwae fekamp, hap kilo botol sankoropea maok, Jisasomp puk forokwapea pwarará maok, námokuráp me pwae fek féki torokorrá yakánko maok, am nap mek sanda nánákáre kwapwe top-pwarámpá yak.

⁴ Aenko mént paokopiap arop ankárank Judas Iskariot am arop te nánkár wakmwæk Jisasén arop outiri naenam mao sérrá,

⁵ “Am sanda te nomo aropan sánkria am fekamp 300 yae fek térea sámp konámp niamp 300 mani silva sámepeka, ankank monap aropan nénk mwar mpup!” ✧

⁶ Mao te ankank monámp aropan ninikrá sér mono, mao maniráp yam taokeyakria mani oukun i konámp aropao námpon.

⁷ Aeránko maok Jisaso sérrá, “Am yupu te numwar takano. Mao am taki námp te, niki-samp yakrá akwapea, ono sumpwi nanko, onan apár me mek papnap yae fek naenámpon. ✧

⁸ Ankank moráp arop fárákap te yumont yakápi yakáp mwanapon. Aeno ono te yumont yaká yak nanamp mono.”

Pris tokwae fákáreráo Lasarusén sámp-wouroump mwaria sérariap kar

⁹ Kápae kare Juda fákáreráo wa napo, Jisas Betani mek yakánko maok, am arop fárákap te maonámpok korop. Am fárákap te Jisasén saráp koropea nke mono. Manénkir Jisaso Lasarusén apár me mekamp kéménkia papámpan mér napara, Lasarusén kor nke mwaria korop napon. ✧

¹⁰⁻¹¹ Aeriaka, kápae kare Juda fákáre pris tokwae fákárerán pwarará tukuprá Lasarusén nkeaka Jisasén mérapantá maok, pris tokwae fákáreráo sérrá, ‘Lasarusén kor mént sámp-wouroump mwar’ ria kar papapono.

Jisas Jerusalem mek king niampia akwapámp kar

Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40

¹² Jisaso Lasarusént fária pwaránko, ankwap yae fek kápae kare koumteouráp arop Pasova Yae nke mwaria Jerusalem mek koropea koupoukour yakáp. Aeria am fárákapaó wawapo maok, ‘Jisas Jerusalem mek korop naean’rá sér.

¹³ Am wawia maok, oupuk pwae niamp yao pwae fékéria tukupea, mwaeao Jisasén kikipia tékén arakrá sér,

“Nomo Kwarén warákár mwaro!

Kwaro Tokwae Karamp e fek koropnámp arop má

✧ 11:52: Jo 10:16,17-21; 1 Jo 2:2 ✧ 11:54: Jo 7:1 ✧ 11:55: Kis 12:14-20 ✧ 12:1: Jo 11:1,34 ✧ 12:5: Jo 18:2-3

✧ 12:7: Jo 19:40 ✧ 12:9: Jo 11:43-44

e tokwae sánkano!

Mao te Israel firamp King yak naenámpo.” ✧

¹⁴ Jisaso donki soup ankárank sámpea am fek tank. Aenánko, am te Kwaromp Buk fek yaknám kar niampon. Am te arakrá sénámpono:

¹⁵ “Taun Saion mekamp kounteouráp arop, yumo te apápi kwapono!

Yiráp king oukoumwan má korop nám nkenke.

Mao te donki soup fek tankrá korop námpono.” ✧

¹⁶ Manénkir am ke fek te mao éréképá yarak i konám arop fárakap te am kar fi te mér moiapono. Aeno nánkár wakmwaek Jisas warko arákarrá pokria wae tokwae sámp nám fek maok, am Kwaromp Buk fek yaknám kar ninikria, arop fárakapao Jisaséniapan kor ninikia, ‘Am te Jisas táman sénámpon’rá mériapono.

¹⁷ Wokwae kápae kare kounteouráp arop Jisasént yakápria nkeapo, Jisaso Lasarusén apár me mekamp fárámpea papámpon. Oukoumwan am kounteouráp arop te am Jisasoimp táman arop ankwap fárakapan kar fárakáp napon.

¹⁸ Aenapo, kápae kare kounteouráp arop Jisaso manénkir am ankank yoroimp kar táman wawia maok, am fárakap maonámпок tukupea mwaeak kikip.

¹⁹ Tá Farisi fákáreao kor námoku támao am nkea námoku kok sérarrá, “Nkenke! Nomo mwaría nánap nám te tak mwanám pourou moiane! Ponankor kounteouráp arop te man éntér kákia tukup napon.”

Grik ankwap fárakap Jisasén nke mwarianap kar

²⁰ Kounteouráp arop fákáreao tukupea Jerusalem mek Pasova yae fek Kwarén lotu mwariakapo maok, táte Grik ankwap fákáreao kor mént tukup.

²¹ Am Grik fákáre te Galili mekamp taun Betsaida mekamp arop Filiponámпок koroepa maok, man arakrá sér, “Arop Tokwae, yino te Jisasén nke mwarianeano.”

²² Aerapo maok, Filipino kor akwapea Andrun séria warámpea énékér akwapea Jisasén sérepe maok,

²³ tá Jisaso am arop yaworamp kar mao sumpwi naempan wounáp kar sérrá, “Oukoumwan má ke fek te Aropamp Táráp e tokwae sámp naenámp ke te wae korop námpon.” ✧

²⁴ Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Wit ki apárok piká tankrá yipi takére mo nám te, am ankárank támao saráp yak konámpon. Aeno apárok piká tankea yipi takérea téri pokea maok, ki kápae kare tank konámpon.”

²⁵ Am wounáp kar séria pwarará maok, kar kare sérrá, “Aeno arop námokuráp pourouan yiki yak naenámp ninikrá yarak nám te, maomp yiki yak moyak naerámpon. Aeno arop námokuráp pourouan wampwe pwarará, onan ninik nám te, mao fwap ankár yiki yaká yak naenámpno.” ✧

²⁶ Aeno arop ankárank onomp tére naenámp kwamp te, ankár ononampaok kuno. Takria maok, mae némpouk ono yak namp te onomp tére aropao kor onont am fek yak naenámpno. Aeria maok, arop onomp tére nánko te, onomp Naropwar te man e tokwae sánk naenámpno.” ✧

Jisaso námoku sumpwi naenámpno sénám kar

²⁷ Jisas warko ankwap kar arakrá sér, “Oukoumwan te ono yonkwae touweria ninik tokwae nampono. Aenampara apaerá sénanampon? Ae te ono onomp Naropwarén sérrá, ‘Oukoumwan má ankank korop nám má sámp-sirae’rá sénanam nie? Ono takrá sér mono. Am ankank te ankár onomp pourou korop naenámpria ék namp támaono.” ✧

²⁸ Ayao, waráp e tokwae kwapwe yénkép napo, arop fárakapao nke mwanapono.” Jisaso makrá séránko maok, táte yamar meknám kar ankárank arakrá sér, “Ono te wae onomp e tokwae kwapwe kare yénkép nampara, warko oukoumwan kor tak nanampono.”

²⁹ Aeránko am kounteouráp arop fárakap wonae fik am fek yakáp napao, am kar wawia arakrá sérrá, “Wi! Oukurér párakapáne!” Tá ankwap fákáreao sérrá, “Mono, enselo mént kar sénámpono.”

³⁰ Aerapo maok, Jisaso sérrá, “Am kar yumo wa nap te onan yaewour mono. Yumwan yaewour naenámpno námpon.

³¹ Oukoumwan Kwaro má apár mekamp kounteouráp arop younkoupria, táte má apár mekamp arop poukeyak konám arop kwatae yérépea kérép naenámpno.” ✧

✧ 12:13: Sng 118:25-26 ✧ 12:15: Sek 9:9 ✧ 12:23: Jo 17:1 ✧ 12:25: Lu 9:24 ✧ 12:26: Mt 28:20; Jo 14:3
✧ 12:27: Mt 26:38 ✧ 12:31: Jo 16:11

³² Oukoumwan te ono má apár mek yak nampan maok, nánkár te onan ka-sampokea napo, am ke fek táman ponankor koumteouráp arop ononampok érékép-korop nanampon.”

✧

³³ (Jisaso am takrá sérim te námoku sumpwi naenámp mwaekamp ninik fek sérimpon.)

³⁴ Aeránko maok, am koumteouráp arop fákáreao maomp kar pwarokwaprá man sérrá, “Yino wa nángo Kwaromp loao sérrá, ‘Krais te ankár yaká yak naenámpo’rá sénámpo. Amo mokopia ‘Aropamp Táráp narek sampok mwanap’rá sér rape? Am ‘Aropamp Táráp’ te wanono?” ✧

³⁵ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan wounáp kar sérrá, “Wae te fae tákare ke fek yumont yak námpon. Oukoumwan wae yumont yak námmp fek yiráp paokop te ankár wae fek paokop kip. Yumwan kirikip koropea oupouroup naeane. Arop kirikip mek yárakria te, mao te maok akwap raerá mér mo i konámpon. ✧

³⁶ Wae te oukoumwan yumont yak námpara, yumo ankár wae táman méria maok, yumo waeramp arop fákare yakáp mwanapon.” ✧

Juda kápae kare Jisasén mér moiap kar

Jisaso makrá séritea maok, am fárákapan pwarará youmpea mek yak.

³⁷ Am fárákap Jisaso nkwaekwe make kárákare yoro nángo nke napao maok, man te mér mo napon.

³⁸ Aenapo maok, profet Aisaiamp kar méntér pwi námpon. Aisaia sérrá, “Tokwae Kar e!

Wa mokop yinomp kar wawia mér námpon?

Wa mokop Tokwae Karao

náráp kárákare yéknépnám tére

oukoumwan má térenám niamp nke námpon?” ✧

³⁹ Am fárákap Jisasén mér mwanap pourou mono. Am tak mwarap fi táman Aisaia ankwap kar kumwi námpon:

⁴⁰ “Kwaro am fárákapamp yi nke mwanap pourou moi papria ninikan kor éperépi pap.

Takria am fárákap ankank nkeria, kar fi méria,

ononampok arákarrá korop napo,

ono am fárákapan fwapokwapi papantáno.” ✧

⁴¹ Aisaia am takrá sénám te, apae riteanápe, Jisasomp kárákare tokwaeran nkea pwatea am Jisas táman sérimpon. ✧

⁴² Karenono, kápae kare Juda taokeyakáp konap aropao kor man mérapo maok, Farisi fákáreao námwan, lotu nap mek korop kwaponoria taokorantá apáp nap kwamp, maomp mérap érik sér moiapon. ✧

⁴³ Am fárákap te Kwaro námwan warákár naenámpria te mono, arop fárákapao námwan warákaranápon kar i konapon.

Jisaso farákápnám kar támao aropamp ninikyurukup naenámp kar

⁴⁴ Jisaso tékén sérrá, “Arop onan mér námmp te onan saráp mér mono, onomp Naropwaro onan sámp-kérép nángo ék nampan kor mént mér námpon.

⁴⁵ Arop onan nke námmp te, onomp Naropwaro onan sámp-kérépánko ék namp man kor nke námpon. ✧

⁴⁶ Ono má apár mek ék namp te ará: Arop fárákap onan mér nap te kirikip mek yakáp mono. ✧

⁴⁷ Aeno arop ankárangkao onomp kar wawiaka onomp karwaok yarak mo námmp te, man te ono arop yurukuprá kot i konámmp aropnámmp taknámmp mono. Ono ék namp te má apár mek yakrá koumteouráp aropan yurukuprá kot naeriaka ék mono. Ono ék namp te am arop fákáreran warko érékép naeria ék nampon. ✧

⁴⁸ Aeno arop onan younkwek sirrá onomp kar sámp mo námmp te, man yurukuprá kot naenámp arop te yak námpon. Ono farákápnám kar támao nánkár pwarnámmp yae fek mao am fárákapan yurukuprá kot naenámpo. ✧

⁴⁹ Ono te onokump ninik fek má kar farákáp mono. Onomp Naropwaro onan sámp-kérépánko ono ékamp, mao námoku kápae kare kar onan farákáperiainámp sáприя, am farákáp nanámmp ninikan kor sámp námpon.

⁵⁰ Ono te wae mér nampon, onomp Naropwaromp kar te yiki yaká yakáp mwanap nénk konámpon. Aenámpara, kápae kare kar ono farákáp namp te onomp Naropwaro ‘Arakae’rá sénámmpaok i konampon.” ✧

✧ 12:32: Jo 3:14-15 ✧ 12:34: Dan 7:13-14 ✧ 12:35: Jo 8:12 ✧ 12:36: Ef 5:8 ✧ 12:38: Ais 53:1 ✧ 12:40: Ais 6:10; Ap 28:26-27 ✧ 12:41: Ais 6:1 ✧ 12:42: Jo 9:22 ✧ 12:45: Jo 14:9 ✧ 12:46: Jo 1:9; 8:12 ✧ 12:47: Jo 3:17 ✧ 12:48: Hí 4:12 ✧ 12:50: Jo 8:28

13

Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop fákáreramp pu yárárimp kar

¹ Pasova Yae kumur korop naerianánko, am ke fek táman Jisas wae mér, má apár pwarará Naropwaronámpok pok naenámp ke korop. Aenángo maok, náráp koumteouráp arop fákáreran má apár mek yakáp napan yonkwae touwemp te ankár yonkwae touwe tokwaera akwapea, sumpwimp ke fekimpon. *

² Kumuran Jisas ntia mao éréképá yárák i konámp arop fárákáp fépérrá tankáp. Aenapan maok, Saimon Iskariotomp táráp Judasén te wae Satano Jisasén arop outiri naenámp ninik wokwaek sánk tenámpono.

³ Jisas te wae mér, Naropwaro ankank ponankor maomp yaek sánkámp, tá námwan sámp-kérépánko ékiakámpan warko arákarrá Kwaronámpok pok naenámpan kor wae mér. *

⁴ Ae námp kwamp maok, Jisas am fir taki tank nángo, fárámpea waempyam éri wor paprá tawel sámp-rá kámpea pwarará maok,

⁵ ént dis mek kwarákár. Takia maok, wae am feknámp námoku éréképá yárák i konámp arop fárákápamp pu yáraría * pwarará maok, táte am kámpnám tawel fek am fárákapan féki torokor.

⁶ Takria Saimon Pitamp wonae fik koropánko maok, Pita man sérrá, “Tokwae Kar e! Amo te onomp pu yárár nae rape?”

⁷ Aeránko maok, Jisas maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono térenamp ankank te oukoumwan te amo mér mono, tá nánkár wakmwaek maok, amo mér nanapon.”

⁸ Aeránko maok, Pita man sérrá, “Amo onomp pu te yárár mo karonon!” Aerá séránko maok, Jisas maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Ono amwan éntup moia nanko te, amo warko onont yak nanap pourou mono.”

⁹ Aeránko maok, Saimon Pita man sérrá, “Tokwae Kar e, ae te takanángo te, onomp pu mwar yárári kwapon. Ankár yae kor, me kor méntér yárárael!”

¹⁰ Mak ránko maok, Jisas man wounáprá sérrá, “Arop wae éntupianámp te warko koupon kar éntup mo i konámpon. Puan saráp yárár napo kor, waeman ponankor yiki kukuronámp. Yumo te waeman yiki kor yakáp napan maok, ono yumwan ‘Ponankor’rá sér mono.”

¹¹ (Jisas te am arop námwan yopor aropamp yaek pap naenámp te wae mér. Ae námp kwamp maok, mao sérrá, “Yumo ponankor yiki kukur mono.”)

¹² Jisas am fárákápamp pu yáraría pwatea warko náráp waempyam sámpea yirimptea warko tank. Aeria maok, am fárákapan turunkrá, “Ono yumwan má térenamp fi te yumo wae mér nap nie?”

¹³ Yumo onan ‘Tisa’, tá ‘Tokwae Kar’rá sénap te, tá kare yae-párak kare sénapon.

¹⁴ Ono Tokwae Kar, tá Tisa wuriman, tére arop arákarea yiráp pu yárár nampara, yumo kor yiráp ankwapnáp ankwap fárákápamp puan kor takrá yárár kipo. *

¹⁵ Ono máná ninik yumwan yénkép namp te, yumo kor ono yumwan yénkép nampnám maknám tére kip. *

¹⁶ Ono yumwan kare kar sénámpon: Tére konámp arop te maomp arop tokwae kámákár akwap mono. Tá sámp-kérép nángo korop námp te, am sámp-kérépnám aropan kámákarrá nareki yak mono.

¹⁷ Oukoumwan te yumo ono amnamp ninik fi kor wae mér napara, yumo ampaokria te, yumo fwap warákár mwanapon. *

¹⁸ Ono te yumwan ponankor sér mono. Ono onomponoria nánkárápnamp arop fárákapan yumwan te wae mér nampan maok, Kwaromp Buk fek kar arakrá yak námp waeman kare korop naenámp mér nampon. Am kar te arakrá sér, ‘Arop onont pan fánámpao onan yonkwe sinaeria námpon.’

¹⁹ Am ankank te oukoumwan korop mo nángo, ono yumwan manénkir sér rae: Nánkár wakmwaek am ankank koropeanángo, yumo fwap Ono Taki Yak namp mér mwanapon. *

²⁰ Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Ono tére arop sámp-kérép nanko, man warámpea yaewour námp te, tá onan táman warámpea yaewour námpon. Tá arop onan warámp námp te, mao onan sámp-kérépánko ékamp Kwarén kor warámp námpono.”

Judasó Jisasén yopor aropamp yaek pap naerianámp kar

Matyu 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23

²¹ Jisas takrá séria pwarará, yonkwae touwea waeria maok, érik farákarrá arakrá sér, “Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Yumo ou mekamp ankwap ankáramp onan yopor aropamp yaek pap naerámpon.”

* 13:1: Jo 15:13 * 13:3: Jo 13:27; 16:28 * 13:5: Pu yárár i konámp tére te tére aropao saráp i konámpono. * 13:14: Lu 22:27 * 13:15: Fl 2:5; 1 Pi 2:21 * 13:17: Je 1:25 * 13:19: Jo 14:29

²² Makrá séránko maok, mao éréképá yárák i konámp arop fárákap námoku kor am kar épérép nap kwamp maok, nonopok énoukouprá, máte wan sérianria mér mono.

²³ Mént paokop i konap arop ankáránkamp Jisaso man warákár kar i konámp arop te Jisasomp éntér mwaek wonae fik kar tank. ✱

²⁴ Aenánko maok, Saimon Pita, man wan sérianrá turunkaeria me fi wink.

²⁵ Aeránko maok, mao wonae fik kar éntér kor fek youmprá woukoupria maok, Jisasén sérrá, “Tokwae Kar, amo te wan sér rap?”

²⁶ Aeránko maok, Jisaso sérrá, “Nánkár nomo énéni fánámp arop ankáránkampan ono pan sámpea sup mek anámpea sánk nampao maok, am arop táman sénampon.” Mak ritea maok, pan sámpea sup mek anámpea sánk nampao maok, am arop táman sénampon.

²⁷ Judaso am pan sámpea pwar nánko maok, Satano maomp ninik mek yoump. Aenko maok, Jisaso man arakrá sér, “Ankank amo tak naenap te koupour takae.”

²⁸ Aeránko maok, arop ponankor énéni tankáp nap Jisaso Judasén sénámp kar fi te ankwap ankáránkampao mér mono.

²⁹ Ankwap fárákapao ninikrá, Judas te mani kériramp yam poukwap konámpara, Jisas man te ‘Am mani fek lotu mwanap yae fekamp ankank akwapá tiae’rá sérámpwe ninik. Tá ankwap fárákapao ‘Ankank monap aropan nénkae’rá sérámpwe nikiapon. ✱

³⁰ Aeapo maok, Judas am pan fákáre sámpea pwarará koupour kar apárok oukur akwapánko maok, wae kirikipeyak.

Jisaso mao éréképá yárák i konámp arop fákáreran lo wourékam nénkámp kar

³¹ Judas wae apárok akwap tenánko maok, Jisaso sérrá, “Oukoumwan te Aropamp Táráp wae e tokwae sámp námpon. Tá Kwaro Aropamp Tárápaonámp fek e tokwae sámp námpon.

³² Kwaro mao tére námp fek e tokwae sámpria te Aropamp Tárápan kor Kwaro námoku e tokwae sánk nánko, am ankank te koupour kar naenámp. ✱

³³ Onomp tárápu kwae! Kánanke kwarok ke fek saráp ono yumont yak nanampon. Aeno nánkár te yumo onan poupourounk mwanapon. Ono manénkir Juda taokeyakáp konap fákáreran makrá sériampan oukoumwan yumwan kor take pourouráp kar táman sér rae: Yumo te ono akwap nanamp némpouk te tukup mo karenó. ✱

³⁴ Ono te yumwan oukoumwan lo wourékam nénk nampon. Am te arak: Yumo ankákáran nonopok nounourouppria warákár kipo. Ono yumwan nourouppria warákár kari namp te, yumo kor taknámp ankár nonopok nounourouppria warákár kar tak kipo. ✱

³⁵ Yumo yiráp ankwapyaeánáp fárákapént nonopok nounourouppria warákár kare napo maok, arop ponankoran yumo onomp firáp yakáp nap yéncép napo, mér mwanapon.” ✱

Jisaso ‘Pita te “Námwan mér mono”rá sénaean’rá sénámp kar

Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34

³⁶ Saimon Pita man sérrá, “Tokwae Kar, amo te maok akwap nanapon?” Aeránko maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Ono akwap naerianam némpouk te amo oukoumwan onan éntér papá akwap nanap pourou mono. Aeno nánkár wakmwaek maok amo onan éntér papá korop nanapon.”

³⁷ Aeránko maok, Pita man turunkrá, “Tokwae Kar, apaeritea ono oukoumwan waráp wakmwaek akwap mo nanampon? Ono fwap amwan yaewourrá onomp pourou sámp nanamp tene!”

³⁸ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Waráp ninik te, amo fwap onan yaewourrá waráp pourou sámp nanap nie? Ono amwan waeman kare kar sér rae: Kakaruk oukoumwan aráp mo nánko, amo onan te ‘Mér mo namp’rá yinink por sénae raponó.”

14

Jisas te ‘Arop Naropwaronámpok pok mwanap mwaek kup’rá sénámp kar

¹ Jisas warko am fárákapán sérrá, “Yumo te kokorokoriaka yonkwae touwe tokwae kwapon. Yumo Kwarén méria ankár onan kor mént mér kip. ✱

² Onomp Naropwaromp nap aok-aokore te kápae kare ara, ono pokea yiráp por nap aokore nánápá párapok nanampon. Aeno am nap aokore yak mo nánko te, ono yumwan takrá sér mono.

³ Ono pokeaka yiráp por népe nánapia pwar namp kwamp te, warko ékia yumwan éréképá pokeaka ono yak namp fek énéni yakáp mwanámpon. ✱

⁴ Yumo te ono pok naenam némpouk poknámp mwaek te yumo wae mér napon.”

⁵ Aeránko maok, Tomaso man sérrá, “Tokwae Kar e, amo te maok akwap nae rape? Yino am te mér mo námpon. Tá mwaeran kor mokopia mér mwanámpon?”

✱ 13:23: Jo 21:7,20 ✱ 13:29: Sng 41:9; Jo 12:6 ✱ 13:32: Jo 17:5 ✱ 13:33: Jo 7:33-34 ✱ 13:34: Jo 15:12; Ef 5:2
✱ 13:35: Jo 17:23; 1 Jo 3:14 ✱ 14:1: Jo 14:27 ✱ 14:3: Jo 17:24

⁶ Jisaso man sérrá, “Onoku támao mwae kupono. Tá ono kare kar sér i konap fi korono. Ono te yiki yak fi korono. Arop Kwaronámpok korop naenámp te ankwap mwae te yak mono, ono mwarono. ✧

⁷ Yumo onan wae méri yakáp nap kwamp te, oukoumwan yumo fwap onomp Naropwarén kor mér mwanapon. Yumo man te wae nke napara, oukoumwanian man mérrá tukup napon.”

⁸ Filipo Jisasén arakrá sér, “Tokwae Kar e, amo yinan Naropwar yéńképea napo maok, am támao wae yinomp ninik fwap farákár naenámp.”

⁹ Nopok Jisaso man sérrá, “Filip, ono yumont waeman kápae kare ke fek yak nampan maok, amo te onan oukoumwan mér mo nap nie? Arop onan nke námp te, onomp Naropwarén kuri wae nke námp. Amo mokopiaka ‘Waráp Naropwar yinan yéńképea’rá sér rape? ✧

¹⁰ Ae te amo onomp Naropwarént koumpeyak nanko, onomp Naropwaro onan koumpeyak námp te amo mér mo rape? Ono yumwan sénamp kar te onokump ninik fek sér mono, onomp Naropwaro onont yakria maok, náráp tére am tére konámp. ✧

¹¹ Yumo te má kar man ankár mér kipo: Ono onomp Naropwarén koumpeyak nanko, tá onomp Naropwaro kor onan koumpeyak námp. Táte yumo takrá mér mwanap pourou mo náńko te, yumo ankár ono kápae kare tére namp táman ninikria maok, yumo onan mér kip. ✧

¹² Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Arop onan mér námp te, mao kor ono nkwakwe make tére konamp te, fwap takrá tére naenámp. Mao te tére tokwaeria onomp tére kámákár akwap naenámp. Am te apae ritea námpánape ono te onomp Naropwaronámpok pokea yak nanampon.

¹³ Kápae kare ankank yumo onan mér nap fek turunk nap te, ono fwap yumwan néń nanampon. Aenanko maok, Tárápao tak námp fek Naropwaro e tokwae sámp naenámp. ✧

¹⁴ Ponankor apae ankank yumo onomp e fek turunk nap te, ono fwap ampaok nanampon.”

Jisaso Yiki Kor Spirit sámp-kérép nanamp’rá sénámp kar

¹⁵ Jisas warko arakrá sér, “Yumo onan nouroup kareria te, yumo ankár ono sénamp kar ponankor ampaok mwanapon. ✧

¹⁶ Aenapo, ono onomp Naropwarén turunk nanko, yumont Fearámpá Yakria Kárákáre Sánk naenámp Ankwap sámp-kérép naenámp. Aenáńko maok, mao te ankár yumont yaká yak naenámp. ✧

¹⁷ Am Fearámpá Yak naenámp te kare kar sér i konámp Spiritono. Apárokamp koumteouráp arop te man sámp mwanap pourou mono. Am te apae riteánape man nke mo, man mér mono. Aeno yumo maok man mér napara, yumont yakria, yiráp ninik mek yaká yak naenámp. ✧

¹⁸ Ono te yumwan kwaporok taki yakápenkria párakop tenanko, yumo kweri tárápu niampia yakáp mono.

¹⁹ Ono te fwap warko yumonapok korop nanampon. Kánanke kwarok ke fek, apárokamp koumteouráp arop te onan warko nke mono. Aeno yumo maok onan nke mwanapon. Ono yiki yak nampara, yumo kor taknámp yiki yakáp mwanapon.

²⁰ Am yae fek táman maok, ono onomp Naropwarént koumpeyak nanko, yumo kor onont koumpeyakáp napo, ono yumont koumpeyak namp mér mwanapon. ✧

²¹ Arop onomp kar sámepe ampaok kar námp te, am arop onan nouroup kare námp yéńkép námp. Tá arop onan nouroup kare námp te, onomp Naropwaro nouroup kare náńko, tá ono kor man nouroup kareria onoku kare man érik yéńkép nanampon.” ✧

²² Jisaso makrá séránko maok, Judas Iskariot te mono, Judas ankwapao, Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e, apaeritea amo yinan saráp amoku kare yéńképria máma apárokamp koumteouráp aropan yéńkép mo nanapon?”

²³ Aeránko maok, Jisaso nopok man arakrá sér, “Arop onan nourouprá warákár kare námp te, mao te ono sénamp karwaok kar yarak naenámp. Aenáńko onomp Naropwaro kor am aropan nourouprá warákárria maok, yino éńékér koropeaka mént yaká yak nenempon. ✧

²⁴ Arop onan nouroup kar mo námp te, mao te fwapia onomp karwaok mo i konámp. Máma yumwan yéńkrá farákápnamp kar máte onokump kar mono. Onomp Naropwaro onan sámp-kérépánko ono ékamp maomp karonó.

✧ 14:6: Jo 11:25; Ef 2:18 ✧ 14:9: Kl 1:15 ✧ 14:10: Jo 12:49 ✧ 14:11: Jo 10:38 ✧ 14:13: Mt 7:7; Jo 16:23-24; 15:7 ✧ 14:15: 1 Jo 5:3 ✧ 14:16: Jo 14:26; 15:26 ✧ 14:17: Jo 16:13 ✧ 14:20: Jo 17:21 ✧ 14:21: Jo 15:10 ✧ 14:23: Yé 3:20

²⁵ Ono oukoumwan yumont yaknamp ke fek, ono yumwan am kar farákáp nampon.

²⁶ Aeno 'Yumont Fearámpá Yakria yumwan Kárákáre Sánk naenámp'rá sénamp te Yiki Kor Spiritono. Onomp e fek onomp Naropwaro man sámp-kérép nánko, ék naenámp. Mao te yumwan kápae kare ankank yénk naenámp. Tá mao yumwan ninik sánk nánko, ono yumwan wokwaek farákápnamp kar ponankor warko nik mwanapon. ✧

²⁷ Ono yumwan pwar naeramp kwamp, yonkwae porokwe nénk tenanko, am yiráp ninik mek yak naenámp. Tá ono yumwan yonkwae porokwe nénk naeramp te, apárokamp aropao nénk konap niamp mono. Aenampara, yumo te kokorokoriaka apáp tirinkia yonkwae sékéria wae kwapon. ✧

²⁸ Yumo te ono yumwan farákápnamp kar mámá wae wa napon: Ono yumwan pwarará akwap nae rae. Tá ono warko yumonapok arákarrá korop nanampon. Yumo onan warákár nap kwamp te, ono onomp Naropwaronámpok akwap nampan kor warákár mwanapon. Am te apaeritea námpanápe, onomp Naropwar te narek kar onan kámákár yak námpon. ✧

²⁹ Mámá kar yumwan farákápnamp te, am ankank oukoumwan korop mo nánko, ono manékir farákápnamp. Aenampara, nánkár am ankank korop nánko, nkea maok, yumo mér mwanapono.

³⁰ Ono te yumwan kápae kare kar sénanamp pourou mono. Am te apae riteanápe, apárokamp arop poukeyak konámp arop wae koropáne. Mao te onan kwe-pwar naenámp kárákáre te yak mono. ✧

³¹ Aeno ono ninik namp te apárokamp arop fárákap te fwapia mér kipo: Ono onomp Naropwarén te warákár tokwaeria maok, kápae kare ankank tére namp te mao onan séri nampaok nampono.

Yumo fápárámpenke! Wae tukup mwaro."

15

Jisas te 'Yao wain aopwe niampono'rá sénámp kar

¹ Jisaso wounáp kar arakrá sér, "Ono te yao wain aopwe karenono. Onomp Naropwar te yao wain yopwar naropwarono.

² Onomp yowe kor ponankor tank mo nánko te, onomp Naropwaro karrá tokopea épér i konámpon. Tá yowe kor ponankor ki tank konámpan maok, onomp Naropwaro ki kápae kare tank naenámpria yowe fae tákáre fek fékérrá, yowe kor fwapokwap i konámpono.

³ Ono sénémp karao yumwan wae fwapokwapianánko yiki kukur yakáp napon.

⁴ Yumo te ankár onont koumpeyakáp napo, ono yumont koumpeyak nampon. Yao wain yowe fek pukupá yak mo námp te ki tank naenámp pourou mo i konámpon. Tá taknámp yumo kor onont koumpeyakáp moia te, yumo kor yao niamp ki tank mono.

⁵ Onoku támao ono wain aopwe kor nanko, yumo te wain yowe kor niampon. Arop ankwap onont koumpeyak nánko, ono kor mént koumpeyak nanko te, mao te kápae kare ki tank naenámp. Aeno yumo onan pwararea te, yumokou mwar tére mwanap te pwi mono. ✧

⁶ Arop ankwap onont koumpeyak mo nánko, man far-pwar mwanap te, yao yowerao yákáre nánko, koupoukarea yaomwi mek épéria yank i konap niamp taknámp mwanapon.

⁷ Aeno yumo onont koumpeyakáp napo te, onomp kar yiráp ninik mek yak nánko, yumo fwap apae ankank turunk napo, am ankank fwap korop naenámp. ✧

⁸ Aeno yumo kápae kare yao ki niamp éнки nap te, arop nke nap fek yumo te onomp fákáre yakáp nap yéńkép nánko, am fek táman onomp Naropwaromp e sakap napo, e tokwae sámp naenámp. ✧

⁹ Onomp Naropwaro onan nouroup tokwae konámp te, ono kor takeniamp ninik fek yumwan nouroup tokwae nampono. Yumo kor ankár am ono nouroup i konamp ninik mek saráp yakáp kipo.

¹⁰ Táte yumo onomp lo karwaok kar paokop nap te, yumo waeman ono yumwan nouroup i konamp ninik mek am mek yakáp nap te, ono kor onomp Naropwaromp karwaok karria ono maomp nouroup i konámp ninik mek yak konamp niamp napono. ✧

¹¹ Onomp ninik te, onomp warákár konamp yumont yakria, am warákár yiráp ninik mek top-pwarámpyak naenámpria, ono yumwan mámá kar sénampon. ✧

¹² Onomp lo te araki yak námpon: Ono yumwan nouroup kare nampnámp taknámp yumo ankákárank ankár nonopok nounouroup kipo. ✧

✧ 14:26: Jo 15:26; 16:7 ✧ 14:27: Jo 16:33; Fl 4:7 ✧ 14:28: Lu 24:31-32 ✧ 14:30: Jo 12:31 ✧ 15:5: Jo 15:16
✧ 15:7: Jo 14:13 ✧ 15:8: Mt 5:16 ✧ 15:10: 1 Jo 2:5 ✧ 15:11: Jo 17:13 ✧ 15:12: Jo 13:34

¹³ Táte arop náráp nouroup fárákapan nouroup kareriaka man yaewourrá náráp pourou sámp námp te, am ninikao koumteouráp aropao ankwapan nouroup i konap ninikan kámákár akwap námpon. ✧

¹⁴ Táte ono yumwan sénampnámp maknámp nap te, yumo onomp nouroup yakáp napon.

¹⁵ Tére konap arop te, tére taokeyak konámp aropamp ninik te mér mono. Ae konapara, ono yumwan warko 'Tére konap arop'rá sér mono. Onomp naropwaromp kar ponankor wawi namp, am te ono wae yumwan séri namp támao yumwan onomp nourouprá yéknép námpon.

¹⁶ Yumo te onan náráponoria nánkáráp mono. Ono maok yumwan onomponoria nánkárápea nanko maok, onomp firáp yakáp napon. Aenampara, ono yumwan tére nénik tenanko, tukupea ki énkiriaka, yiráp ki énkínámp am yae-párák yaká yak nae-námpono. Aeria maok, yumo onomp Naropwarén apae ankank sámp mwaria ono warákárnamp niniként turunk nap te, mao yumwan fwap sánk naenámpon. ✧

¹⁷ Ono yumwan lo arakrá sánk nampon. Yumoku kok ankákárank ankár nonopok nourourop kar kipo."

Jisas 'Yumwan apárokamp aropao yopor mwanap'rá sénámp kar

¹⁸ Jisas warko sérrá, "Aeno apárokamp arop fárákap yumwan ampwae-sámp nap te, yumo te wae mérono, manénkir onan tak napara napon. ✧

¹⁹ Aeno yumo apárokamp aropamp yakáp nap niamp wuri popwar yakáp napo te, am apárokamp arop fákáre te, tá wae yinoku finoria warákár mwanapon. Aeno yumo te mámá apár mekamp arop mono. Ono yumwan wae onomponoria nánkáráp namp te, yumo mámá apár mekamp niniként tapokwap mo mwanapria ninampon. Aenampara, apárokamp koumteouráp arop yumwan ampwae-sámp napon. ✧

²⁰ Ono yumwan farákápnamp kar má yumo fwapiaka niki-samp kip: Tére konap arop te náráp arop tokwaeran kámákár akwap mono. Arop fárákap onan nkwakwe make touwe sámp nap te, yumwan kor tak mwarea napon. Táte arop fárákap onomp karwaokia nap te, yumwan kor yiráp karwaok mwanapon. ✧

²¹ Aeno am fárákap te onomp Naropwar onan sámp-kérépánko ékamp man mér moitea napara, am fárákap ponankor kwataenámp ninikan tak napon. Am te apaeritea napanápe, am fárákap te yumo onomp firáp yakáp nap wae méria napon. ✧

²² Táte ono ékia kar farákáp mo nankoria te, am fárákap náráp kwatae ninik yak námprá mér mono. Aeno oukoumwan te am fárákapamp kwatae ninik mek wouroump mwanap mwae te yak mono.

²³ Aeno arop onan ampwae-sámp námp te, onomp Naropwarén kor ampwae-sámp námpon. ✧

²⁴ Táte ono am fárákap ou mek yakria tére namp, arop ankwapao wokwaek takrá tére moimpanánko te, am fárákap yino te kwatae ninik námprá mér mono. Aeno am fárákap onomp tére wae nke napara, onan ampwae-sámpria, onomp Naropwarén mént ampwae-sámp napon.

²⁵ Am fárákapao am taknap ninik te am fárákapamp lo kumwi napao sénámp niamp napon. Am támao arakrá sér, 'Arop fárákap onan kwaporok fwapnae mek ampwae-sámp napon.' ✧

²⁶ Aeno yumwan yaewourria kárákáre sánk naenámp Spirit te onomp Naropwarént yak námpan, nánkár ono yumonapok sámp-kérép nanampon. Am Spirit te kare kar sér i konámpao Naropwarént yakeanámpan ék naenámpon. Mao ékia te, ono i konamp ninik érik farákarrá yéknép naenámpon. ✧

²⁷ Aenánko, yumo kor wokwaek onont yakriaka, ono tére fi yokor námp feknámpia onont yakáprá koroepa oukoumwan napara, yumo kor ono te wanonorá farákáp mwanapon." ✧

16

¹ Jisas wae am fek ankwap kar arakrá sér, "Yumo onan mér nap pwar te monoria namp kwamp, ono yumwan mámá kar sénampon.

² Arop fárákapao, yinont lotui kwaponoria táraokwamprá yérépe mwarea napon. Nánkár wakmwaek, ankwap ke fek te arop fárákapao yumwan tirá wouria am fárákapamp ninik te yino Kwaromp tére kwapwe námpan mpwe mwarea napon. ✧

³ Am fárákap te onomp Naropwarén mér mo, tá onan kor mér mo napara, am ninik tak mwarea napon. ✧

✧ 15:13: 1 Jo 3:16 ✧ 15:16: Jo 15:5; 16:23 ✧ 15:18: 1 Jo 3:13 ✧ 15:19: Jo 17:14 ✧ 15:20: Jo 13:16 ✧ 15:21: Jo 16:2-3 ✧ 15:23: Lu 10:16 ✧ 15:25: Sng 69:4 ✧ 15:26: Jo 14:26 ✧ 15:27: Ap 5:30-32 ✧ 16:2: Mt 24:9; Lu 6:22 ✧ 16:3: Jo 15:21

⁴ Aeno oukoumwan te ono yumwan sérinamp am ankank te korop naerámpon. Am te nánkár wakmwaek arop fárákapao yumwan tak napo maok, ono yumwan sérarinamp kar mámá warko ninik mwanapon.”

Jisaso Yiki Kor Spiritamp téreran sénámp kar

Jisaso warko ankwap kar sérrá, “Wokwaek kar onoku yumont yak nampara maok, ono yumwan má ankank korop naenámp kar sér moiampmon.

⁵ Aeno oukoumwan te mao onan sámp-kérépánko ékamp Naropwaronámpok pok nae nae. Yumo te ankwap ankáránkamp onan ‘Amo te maok akwap nae nap’rá turunk moi napon.

⁶ Ono oukoumwan yumwan mámá kar sénanko te, yumo yonkwae touwe tokwae napon.

⁷ Aenapan maok, ono yumwan waeman kare kar sénampon: Yae-párák ono yumwan pwarará pok namp te, yumwan yaewour námpon. Aeno ono pok mo nanko te, yumwan kárákáre sánk naenámp Spirit te yumonapok ék naenámp pourou mono. Aeno táte ono pokea maok, ono sámp-kérép nanko yumonapok ék naenámpmon. ✧

⁸ Mao ékiaka yéncép nángo te apárokamp arop fárákap kwatae ninik fi kor mérrá, tá yae-párák kare ninik fi kor mér, tá Kwaro arop kot naenámp fi kor mér mwanapon.

⁹ Kwatae ninik fi kor yéncép námp te, arop fárákap onan mér mo nap aranon.

¹⁰ Yae-párák kare ninikrá sénámp fi te ará: Ono onomp Naropwaronámpok pok nanko, yumo te warko onan nke mono.

¹¹ Kwaro arop kot naenámp fi yéncép námp te, mámá apár mek taokeyaknámp aropan te Kwaro waeman kot námpon. ✧

¹² Ono te kápae kare kar oukoumwan yumwan farákáp nanamp yak námpan maok, oukoumwan yumo sámp mwanap pourou moiane.

¹³ Nánkár kare kar sér i konámp Spiritao ékia maok, yiráp ninik ékéker nángo, yumo kare kar kor mér mwanapon. Am tak námp te, mao námokuráp ninik feknámp sér mono. Mao Naropwaromp kar wawianámpan, am táman yumwan farákáp naenámpmon. Mao te yumwan wakmwaek korop naenámp ankank farákáp naenámpmon. ✧

¹⁴ Mao te onomp karan sámpea yumwan farákáp nángo, am taknámp ninik támao arop wanap fek onomp e tokwae ntia onomp kárákáre yéncép naenámpmon.

¹⁵ Onomp Naropwaromp kápae kare ankank te onompono. Aenámpara, ono sérrá, ‘Mao te onomp karan sámpea yumwan farákáp naenámpmon.’ ”

Yonkwae touwenap pwarará warákár mwanap kar

¹⁶ Jisas warko ankwap kar sérrá, “Kánanke kwarok ke fek saráp yumo onan warko nke mono, tá warko wakmwaek kánanke kwarok ke fek yumo onan nke mwanapon.”

¹⁷ Aeránko maok, mao éréképá yarak i konámp arop ankwap fákáreráo námoku kok sérarrá, “Mámá kar te apae kar firan nomwan sériane? Mao sérrá, ‘Kánanke kwarok ke fek saráp yumo onan nke mono. Warko wakmwaek kánanke kwarok ke fek onan nke mwanapon’rá sénámpmon. Tá ankwap sérrá, ‘Ono onomp Naropwaronámpok pok nanamp’rá sénámp te apae kar finono?’”

¹⁸ Aeria maok, am fárákapao sérrá, “Am ‘Kánanke kwarok ke’rá sénámp te apae ankankono? Nomo am kar fi mér mo námp tanel!”

¹⁹ Am fárákapao man turunk mwaria nap te, Jisas wae méria maok, am fárákapao sérrá, “Ae te ono fárákápnamp kar fi man yumo téréménk rape?” Aerá séria maok, “Ono te arakrá sénampon: Kánanke kwarok ke fek saráp yumo onan nke mono. Tá wakmwaek kánanke kwarok ke fek yumo warko onan nke mwanapon.

²⁰ Ono waeman yumwan kare kar sérrá: Yumo te yonkwae touwe tokwaeria, éménka wae mwanapon. Aenapan maok, apárokamp koumteouráp arop te warákár mwanapon. Yumo te yonkwae touwe napan maok, warko am pwarará warákár kar mwanapon.

²¹ Yupu táráp sámp naerianámp ke fek te, touwe tokwae sámpria yonkwae touwe konámpmon. Aenámpao maok, mao wae táráp sámpea te, am touwe sámp námp te wae nik mo pwarará, táráp wae koropá yak námp táman warákár konámpmon.

²² Ae konámpnámp taknámp oukoumwan yumo yonkwae touwe sámp napon. Nánkár wakmwaek ono yumwan warko nke nanko te, yiráp ninik te warákár naenámpmon. Yiráp am warákár te arop ankwapao sámp-sir mono. ✧

²³ Am ke fek te yumo onan ankwap ankank turunk mono. Ono yumwan waeman kare kar sénampon: Yumo onomp Naropwarén onomp e fek ‘Ankank sápa’ ria kar toropwap napo te, mao yumwan fwap nénk naenámpmon. ✧

²⁴ Yumo wokwaekia koropea oukoumwan nap te, onomp e fek onan ankank sámp mwaria kar toropwap moiapon. Oukoumwan te yumo ankár onan kar toropwapria te,

yumo fwap sámpea warákár napo, am warákár te yiráp ninik mek top-pwarámp kari yak naenámpon.” ✧

Jisaso apárokamp kárákáreran kwe-pwarnámp kar

²⁵ Jisas warko sérrá, “Ono manénkir te yumwan te wounáp kar fek máamá kar sérariampon. Nánkár wakmwaek te ono yumwan warko wounáp kar fek sér mono. Yumwan te onomp Naropwaro i konámp ninik érik sénanampon.

²⁶ Nánkár am ke fek ono te onomp Naropwarén sénanko, yumwan yaewour naenámp te yak mono. Am te apae riteanápe, yumo ankank sámp mwaria te, fwap yumoku kor onomp Naropwarén onomp e fek turunk mwanapon.

²⁷ Onomp Naropwaro námoku yumwan warákár námp te, apae riteanápe yumo onan nouroupria warákárria, wae ono Kwarént yakea ékamp méri yakáp napo námpon. ✧

²⁸ Wokwaek te, ono onomp Naropwarént yakea, ono man pwarará apárok mapek ékampon. Aeampan oukoumwan te ono máamá apár má pwarará, onomp Naropwarónámpok arákarrá pok nae rae.”

²⁹ Aeránko maok, mao éréképea yarak i konámp arop fákáreráo sérrá, “Tá kare, oukoumwan te amo wounáp kar sér mono, wae érik sénapon.

³⁰ Oukoumwan te yino amwan wae mér námpon, amo te nánkár aropao amwan turunkia napo, nopok sénaeria yépék mono. Amo ankank ponankor méri yak napon. Aenapara, yino kor amo Kwarént yakea ék nap wae mérámpon.”

³¹ Aerapo maok, Jisaso am fárákamp kar pwarokwaprá sérrá, “Oukoumwan te yumo wae mér nap nie?

³² Yumo wawenk! Oukoumwan te ankank korop naenámp ke wonae fik kar námpon. Ye! Oukoumwan te wae korop námpara, yumwan ti yérépe napo, yumo ponankor ankákárankrá yiráp némpoukmwaek turukumpria onan pwate napo, onoku nápar yak nae rampon. Aenanampan maok, onoku nápar yak mono. Onomp Naropwaro onont yak námpon. ✧

³³ Ono yumwan má kar farákáp namp te, yumo onont koumpá yakápria yonkwae porokwe fek yakáp mwanapria nampon. Má apárok te yumwan nkwakwe make touwe korop naenámp yak námpan maok, yiráp ninik te fwapia kárákáre fek yakáp kip. Wawenk! Ono te máamá apár mekamp kárákáre te waeman kwe-pwar tenampon!” ✧

17

Jisaso náráp arop fákáreran Kwarén kar toropwapimp kar

¹ Jisaso mao éréképá yarak i konámp arop fárákapan kar farákápea pwarará maok, narek yámar mek tokoreyákrá arakrá sér, “Ayao, oukoumwan te wae yae faeane. Amo waráp Tárápan e tokwae érik yénkép napo, waráp Tárápao kuri amwan e érik yénkép naenámpon.

² Am te apae riteanápe, amo man tak naenámp kárákáre sánk napon. Amo man koumteouráp arop ponankor taokeyakria amo man nénknep arop fárákapan yiki yak nénkeanáko, yiki yaká yakáp mwanapria nánapi naponon. ✧

³ Tá am yiki yaká yakáp mwanap kwapwe te aráno: Am yiki yak sámpnap arop fárákap te amo ankáránkampao saráp Kwar kare yak nap mér napon. Aeria maok, amo Jisas Kraiss sámp-kérép napo, ék námp mér naponon. ✧

⁴ Ono te amo onan, takrá téreaeria sápnep tére te wae térea pwar nampon. Am tak namp támao apárokamp aropan waráp e tokwae ntia kárákáre yénkép námpon. ✧

⁵ Ayao, wokwaek kar má apár oukoumwan yak mo fek, ono amont yakamp fek te e tokwae sámp-fákeyakampono. Onomp ninik te, oukoumwan kor waráp wonae fik yak namp fek, onan am e tokwae sápaeria nae. ✧

⁶ Amo máamá apár mekamp arop onan sápnep te, am fárákapan amo wanonorá te wae érik yénképá pwará nampon. Am arop fárákap warápan onan sápnep te, waráp kar wae wawiaka fwap mántwaok yae-párak paokop napon.

⁷ Oukoumwan te am fárákap kápae kare ankank amo onan ti-sápnep te amonapoknámp korop námprá wae mér napon.

⁸ Kápae kare kar amo onan sápnep te, ono wae am fárákapan farákáp nanko, sámpea karenoria mér napon. Wokwaek ono amont yakea nanko amo onan sámp-kérépapo ono ékampan kor, wae mér napon. ✧

⁹ Ono am fárákapan yaewouriaka kar toropwap nampon. Ono te ponankor apárokamp arop fárákapan yaewourrá kar toropwap mono. Ono te amo onan sápnep arop fákáreran yaewourrá kar toropwap namponon. Am te apaeria námpanápe am fákáre te warápon. ✧

✧ 16:24: Jo 15:11 ✧ 16:27: Jo 14:21,23 ✧ 16:32: Mt 26:31,56; Jo 8:29 ✧ 16:33: Jo 14:27; 1 Jo 5:4 ✧ 17:2: Jo 6:39-40 ✧ 17:3: 1 Jo 5:20 ✧ 17:4: Jo 4:34 ✧ 17:5: Jo 17:24 ✧ 17:8: Jo 16:30 ✧ 17:9: Jo 6:37

¹⁰ Onomp arop fárákáp ponankor te waráp fárákapono. Tá waráp arop fárákáp ponankor te onomp fárákapono. Tá arop fárákáp am onomp fákáre táman nkeria onomp e sakap napon.

¹¹ Ono te warko má apár mek yak nanamp pourou mono. Oukoumwan te ono wae amonapok aok nanampono. Aeno má má fárákáp te apárok yakáp mwanapon. Onomp yiki kare Ayao! Am fárákapan amokuráp kárákáre fek taokeyakampo. Aenapo maok, nomo ankáránkamp yak nempnám, am fárákapao kor ankáránkamp kare yakáp mwanapon. ✧

¹² Ono am fárákápént yakria, man taokeyakamp te amo onan sápnáp waráp kárákáre feki nampon. Ono fwapia am fárákapan yae-párák taokeyak nanko maok, am fárákáp te ankwap ankáránk moyak moimpon. Moyak naenám arop ankáránk mao saráp moyak tenámpon. Am tak namp te, waráp Buk fek yaknám kar te kare korop námpon. ✧

¹³ Oukoumwan te ono amonapok aok naeria namp kwamp, oukoumwan ono apárok yak namp fek má kar séria nanko, onomp warákár am fárákapamp ninik mek top-pwarámpá yak naenámpon. ✧

¹⁴ Waráp kar onan sápnáp te, ono wae am fárákapan fárákáp nampon. Ono má apár mekamp mo nampnám, am fárákapao kor má apár mekamp mo napara, má apár mekamp arop fárákapao am fárákapan ampwae sápnáp napon. ✧

¹⁵ Ono amwan kar toropwap namp te 'Mámá apár pwarará éréképa'e'rá sér mono. Ono amwan kar toropwap namp te, amo am fárákapan taokeyak napo, arop kwatae am fárákapan sápnáp yampourou mo naenámpan nampon. ✧

¹⁶ Am fárákáp te onoku má má apár mekamp mo nampnám taknám, mao kuri má apár mekamp mono.

¹⁷ Waráp kar te ponankor kare karara, onomp ninik te amo am fárákapan yaewour napo, am kare kar kar am fárákapamp ninik mek tére nánko, waráp fákáre yiki kukur kare yakáp mwanapon.

¹⁸ Amo wokwaek onan sápnáp-kérépapo, ono ékia, apárokamp koumteouráp arop ou mek yakampon. Táte taknám ono kor amo onan sápnáp arop fárákáp tirá kérép nanko, tukupea apárokamp koumteouráp arop ou mek yakáp mwanapon. ✧

¹⁹ Tá am fárákapan yaewour naenám te onomp pourou ponankor waráp tére nanampria amwan sánk nampara, kare kar am fárákáp te waráp tére mwanapria, ankár waráp arop fárákáp kare yakáp mwanapon.

²⁰ Aeno ono kar toropwap namp máte am fárákapan saráp yaewour mono, arop am fárákapamp kar wawia onan mér mwanapan kor mént kar toropwap nampono.

²¹ Onomp ninik te, am ponankor arop fárákáp ankáránkamp ninik fek onomp Ayao amo onont yak napo, ono amont yak namp niampi yakáp mwanapon. Tá taknám am fárákáp nomont ankáránkamp kare yakáp napo maok, apárokamp arop fárákáp amo onan sápnáp-kérép napo ék namp mér mwanapon. ✧

²² Amo onan kárákáre tokwae ntiá wae kwapwe sápnáp te, ono kor am fárákapan nénk tenanko, nomo ankáránkamp ninik fek yak nempnám taknám am fárákapao kor tak mwanapon. ✧

²³ Ono te am fárákápént yak nanko, tá amo onont yak napo, am ninik támao am fárákáp ankáránkamp ninik fek yakápanáponria nampon. Aenapo maok, am apárokamp arop fárákáp amo onan sápnáp-kérépapo, ékamp mér napo maok, táte amo am onomp fárákapan warákár nap te amo onan warákár nap niamp naenámpon.

²⁴ Ayao, onomp ninik te amo onan sápnáp koumteouráp arop te am ono yak namp fek, mao kuri am fek onont yakáp mwanapria nampon. Tá am fárákáp má má apár oukoumwan yak mo fek, amo onan warákár tokwaeria, wae kwapwe ntiaka kárákáre tokwae sápnáp am nkeanáponria nampon. ✧

²⁵ Yae-párák kare Ayao! Apárokamp arop fárákáp te amwan mér mono. Aeno ono mwar amwan mér nampon. Tá má má onomp fákáre te amo onan sápnáp-kérépapo ono ékamp te wae mér napon.

²⁶ Ono amo te wanonorá am fárákapan wae yénkép nampon. Aenampara ono kánápnáp warko yénkép nanko maok, amo onan warákár konápnáp taknám am fárákapao arop ankwapan kor warákár mwanap ninik sápnáp mwanapon. Aenapo maok, ono kor fwap am fárákápént yak nae nampon."

18

Judasó Jisasén yopor aropamp yaek sánkámp kar

¹ Jisaso am kar toropwapia pwarará maok, mao ntiá éréképa yárik i konápnáp arop fákáre ént kánanke Kidron tépéri pokea, ankwapmwae fik tankáp i konap yao pékri fek tankáp. ✧

✧ 17:11: Jo 17:21 ✧ 17:12: Ap 1:18 ✧ 17:13: Jo 15:11 ✧ 17:14: Jo 15:19 ✧ 17:15: 2 Te 3:3 ✧ 17:18: Jo 20:21
✧ 17:21: Ga 3:28 ✧ 17:22: Ap 4:32 ✧ 17:24: Jo 14:3 ✧ 18:1: Mt 26:36

² Am Jisasén yopor aropamp yaek sánk naerianámp arop Judas mao kuri am yopwar wae mér. Am te apae riteanápe kápae kare por Jisas náráp arop fárákap érékép ko, tukupá am mek koupoukour konapara.

³ Ae konapara, Judaso Rom mekamp soldia érékép, tá pris tokwae fákáre ntiaka Farisi fákáreao tirá kérépnap plisman fákáre éréképea maok, am fek korop. Am fárákap te lam yaek ti, sarom poupoukia maok, yorowar i konap ankank tia korop.

⁴ Jisas te kápae kare ankank man korop naenámp te wae mérámp kwamp maok, youmprá wonae fikria am fárákapan turunkrá, “Yumo te wan oupourouk rape?”

⁵ Aeránko maok, am fárákapao kar pwarokwaprá sérrá, “Yino te Nasaret mekamp Jisasén oupouroukrap koropreano.” Makrá sérapo maok, tá Jisaso am fárákapan sérrá, “Am te Ono Taki Yak konamp má támaono.” Judas am fárákapamp yaek Jisas sánk naerianámp te am fárákapént fokopeyak.

⁶ Am fárákapao wa napo, Jisaso ‘Am te Ono Taki Yak konamp má támaono’rá sénánko maok, am fárákapao younkwe mwaeinámp érékép tukupria maok, apárok piká pér.

⁷ Tá Jisas warko am fákáreran turunkrá, “Yumo te wan oupourouk rape?” Tá am fárákapao sérrá, “Yino te Nasaret mekamp Jisasén oupouroukrapreano.”

⁸ Jisaso nopok arakrá sér, “Ono yumwan wae séri nampon: Am te Ono Taki Yak konamp má támaono. Yumo onan oupourouk nap kwamp te, mámá arop fákáre máte tukupanápon pwar kipo.”

⁹ Am takrá sénámp ninik te mao manénkir sérinámp kar aran ninikria ninámp, ‘Amo onan sápnap arop fákáre te ankwap ankárankamp moyak mono’rá sérimp kar mént pwi námp. ✧

¹⁰ Saimon Pita bainat sankorop námp am yipi mekamp akaprá pris taokeyak konámp aropamp tére arop yae-párak mwaeekamp woupwi kor porokwapea aop-sir. Am aropamp e te Malkusono.

¹¹ Aenko maok, Jisaso Pitan sérrá, “Bainat warko yipi mek kérépae. Amo nik nap te onan Ayao sápnámp kap mátane, am mek fár moaeria nape?” ✧

Am fárákapao Jisasén Anasonámpok warámpá tukupap kar

¹² Aerá séránko maok, soldia fákáre, tá man taokeyak konámp arop, tá Judamp plisman fákáre, makia maok, Jisasén sámpeaka paok fek yarokwap.

¹³ Aea maok, Anas Kaiafasomp wunápnáponámpok warámpá tukup. Am yopwar fek te Kaiafaso pris taokeyak konámp arop yak.

¹⁴ Kaiafas te mao manénkir Juda fákáreran sérrá, ‘Ae te arop ankárankao mao saráp sumpwiaka kountouráp arop fárákapan yaewourano’rá sérimp arop támaono. ✧

Pita ‘Jisasén mér mo nampono’rá sénámp kar

Matyu 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:54-57

¹⁵ Saimon Pita ntia Jisas éréképá yarak i konámp arop ankwap Jisasén sámpá tukup napo wakmwae akwap. Pris taokeyak konámp arop am arop ankwapan te man wae mér námpara, mao te Jisas youmpnámp yár mek am mek yoump.

¹⁶ Aenámpan maok, Pita te yár younkwek wonae fik ménki fek fokopeyak. Aenámpo am mént paokop i konap arop ankárank pris taokeyak konámp arop man mér námp támao youmpea, ménki taokeyak konámp yupuran séria, Pitan yár mek warámpá mank.

¹⁷ Aenámpo maok, tá am ménki fek taokeyakámp yupuraao Pitan turunkrá, “Amo te mént paokop i konap arop ankwap támao nie?” Aeránko maok, Pita sérrá, “Ono te méntér paokop i konap arop mono.” ✧

¹⁸ Aenámpo maok, nkenko tére konap arop, tá plisman fákáre makia námpare nángo, yaomwi yankia pwatea am fek yae yérenkrá yakáp. Aenapo, Pita kor youmpea am fárákapént yae yérenkrá yak.

Pris taokeyak konámp aropao Jisasén kotimp kar

Matyu 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71

¹⁹ Pris taokeyak konámp arop Jisasén mént paokop i konap aropan mér nae yonkwaerá turunkria maok, maomp kar am arop fárákapan sérarimp kar mént turunkup.

²⁰ Aenámpo maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Ono kountouráp arop fárákapan te érik karaok kar yénkrá farákámpomono. Kápae kare por kountouráp aropan lotu nap mek, tá lotu nap tokwae yár mek kápae kare Juda fákáre koupoukour konap fek ono am fárákapan yénkrá farákámp namp te, kar ankwap mek wouroumprá sér moi nampon. ✧

²¹ Aenamp te amo apaeria onan turunk rap? Amo ankár am kar wawi konap arop fárákapan turunkupae! Am fárákap te ono fárákápnamp kar wae méri yakáp napon.”

²² Jisas takrá séránko maok, am fek fokokeyakeanámplisman ankwapao Jisasén yae faeran táraporeria maok sérrá, “Amo te apaerá pris taokeyak konám arop tokwaeran takrá kar pwarokwaprá sér rape?”

²³ Jiaso man nopok sérrá, “Ae te ono kwatae kar sénanko te, amo am ono kwatae kar sénamp érik sérae. Aeno táte ono kwapwe kare kar sénamp te, amo apaerá onan porokwap rap?”

²⁴ Takia maok, Anas Jisasén yarokwap nap taki yak nángo, make pris taokeyaknám arop Kaiafasnámпок sámp-kérép.

Pita warko ‘Ono te Jisasén te mér mono’rá sénám kar

Matyu 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62

²⁵ Saimon Pita yae yérénkra yakánko maok, am fárákapao man sérrá, “Amo kor mént yarak i konap arop támao nie?” Tá maó sérrá, “Mono. Ono te mono!”

²⁶ Aenámpan maok, pris taokeyak konám aropamp tére arop te Pita woupwi kor porokwap aop-sirarinám aropamp ankáránkamp fi aropara, man sérrá, “Ae te ono amwan mént yakepo yopwaraok nkeamp támao nie?” *

²⁷ Aeránko Pita warko sérrá, “Mono.” Aeránko maok, am ke fek táman kakaruk fárám. *

Jisasén Pailatonámпок warámpá tukupap kar

Matyu 27:11-14; Mak 15:1-14; Luk 23:1-5

²⁸ Koumounek kar Jisasén Kaiafasomp nap mekamp gavman taokeyaknám aropaonámпок warámpá tukup. Aea maok, am fárákap te Kwaro nke námpek Pasova fári konap yae fek oum sámpantánoria ankwap fi aropamp nap mek yink mo, ek yakáp.

²⁹ Am fárákap ek yépékra yakáp napo, Pailato mankea am fárákapan turunkrá, “Yumo mámá aropan apae tenánko kot mwaria nape?”

³⁰ Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Má arop te sokoro mo, yae-párak kare nángo te, amonapok warámpá korop mono.”

³¹ Aerapo maok, Pailato am fárákapan sérrá, “Ae te yumoku warámpá tukupea yumokuráp lo fek man kotenk.” Aerá séránko maok, Juda fákáreráo nopok man sérrá, “Rom yiráp loao arop ankwapan sámp-wouroump kwaponorá námpon. Aeria námpek kwamp, yino man amonapok warámpá korop námpon.” *

³² (Am tak nap te Jiaso wokwaek apae mwaef fek nám sumpwi naenám ninikan sérimp, am ankank te wae kare korop naeria námpon.) *

³³ Tá Pailato warko arákarrá nap mek youmpea maok, Jisasén mankaeria maok, man turunkrá, “Amo te Juda firamp King nie?”

³⁴ Aeránko maok, Jiaso maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Ae te amoku támao ninikia am kar sér rape, arop ankwapao amwan onan takrá séri nap nie?”

³⁵ Aeránko maok, nopok Pailato sérrá, “Ae te ono te Juda fi mekamp nie? Amoku yaknap fi mekamp arop ntia pris tokwae fákáre amwan ononampok warámpá korop napon. Amo te apae mokopi napon?”

³⁶ Aeránko maok, Jiaso sérrá, “Onomp firáp taokeyak nanamp te mámá apár mekamp mono. Táte onomp firáp taokeyak konám mámá apár mekampaonánko te, onomp arop fákáre fwap yorowar napo, arop ankáránkamp onan Juda fárákapamp yaek pap mono. Aeno onomp firáp taokeyak nanamp te mámá apár mekamp mono.”

³⁷ Aeránko maok, Pailato man sérrá, “Tak napan nángo te, amo te King nie?” Jiaso nopok man sérrá, “Amo ‘King’rá sénap te onomp támao sénapon. Ono má apár mek ék nanko, onomp éntupwar onan fárákap námpek te amoku ankáránkamp tére te, arop fárákapan kare kar kar fárákap nanko, wa mwanapria ninampon. Tá arop ponankor am kar kare wawia ampaok paokop nap te, am fárákap onomp kar wawi konapono.” *

³⁸ Mak ránko maok, Pailato man turunkrá, “Kare kar kar te apae ankankono?”

Pailato ‘Taken’rá sénánko, Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Matyu 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25

Makrá séri pwarará warko apárok youmpea maok, Juda fákáreran sérrá, “Ono te ‘Mao sumpwiano’rá sénanamp fi te mér mo rae.

³⁹ Aeno ono i konamp ninik te wae mér napon. Yopwar méntép lotu i konap Pasova Yae Tokwae fek arop ankáránk kalabus mekamp yumoku am arop e sénapo, man yumonapok sámp-kérép konampono. Ae konampara, yiráp ninik te mámá Juda fákáreramp king man yumonapok sámp-kérép nanamp nie?”

⁴⁰ Tá am fárakapao warko tékén sérrá, “Mao te mono! Amo ankár Barabasén aokor-pwarae!” (Barabas te arop tirá wourrá yákrákrá am fárakapamp yaekamp ankank pourouk-oup konámp aropono.)

19

¹ Pailato séránko maok, soldia fákáreao Jisasén sámpea ain tákáre tokoropramp paok fek paonkore kor fek fuk.

² Aea pwarará maok, am soldia fákáre wiráp paok sámpea moukoupea, kingo yirimp konámp kumpan erékáprá Jisasomp me korok yirimp. Aeria maok, waempyam noumouri sámpea kingo yirimp konámp erékáprá maomp pourouk aowarámp yirimpá pwar.

³ Aea maok, maomp wonae fik ankákáránki tukuprá man sérrá, “Yo...! Juda firamp King e!” Aeri ko man yae faeran tárapore.

⁴ Pailat warko apárok youmpea maok, Juda firan sérrá, “Yumo nkenke! Ono man yumon-apok warámp sa-mank namp te, ono maoinámp ankank nke mo namp aran mérenkria nae.”

⁵ Jisas ek mank námp te, maomp me korok yirimp, nap wiráp paok te oukoumwan taki yak, tá waempyam noumouri yirimp napao kor taki yak. Aenánko maok, Pailato am arop fákáreran sérrá, “Má arop man nkenke!”

⁶ Aeránko maok, pris tokwae fákáre, tá lotu nap tokwae mekamp plisman fákáre mao man nkea tékén sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke! Yaopwae porokopramp fek pukupenke!” Aerapo maok, Pailato am fárakapan sérrá, “Ae te yumoku man santukoupea yaopwae porokopramp fek pukupenke! Ono te maoinámp ankank nke mo nampon.”

⁷ Aeránko maok, Juda fákáreao maomp kar pwarokwaprá sérrá, “Yinomp lo ankwap yak námp te am loao sérrá: Mao ‘Námo Kwaromp Tárapono’rá sénámp te, mao te ankár sumpwi naenampon.” ✧

⁸ Pailato am kar wawia apápa wae.

⁹ Aeria mao warko nap mek youmpria maok, Jisasén turunkrá, “Amo te mae némpoukampono?” Aeránko maok, Jisas te maomp kar pwarokwaprá sér mo. ✧

¹⁰ Aenko maok, Pailato man sérrá, “Amo onan kar pwarokwaprá sénanap te apaeritea napon? Ono te arop tokwae ara, amwan fwap pwar nanamp, tá amwan fwap ‘Yaopwae porokopramp fek pukupenk’rá sénanampon. Ae te amo am te mér mori kwapon?”

¹¹ Tá Jisas maomp kar pwarokwaprá sér, “Kwaro amwan kárákáre sánk mo nángo te, amo onan apárok sámp-anámp nanap pourou mono. Aenámpara, arop onan waráp yaek sánknámp aropamp kwatae ninik te waráp kwatae ninikan kámákarea tokwae kari yak námpon.” ✧

¹² Pailato am kar wawia maok, man pwar nae yonkwaerá mwae kup oupourouk. Aenámpan maok, Juda fákáre man kar tae fek sérrá, “Amo am aropan sámp-kérepea te, amo te Sisaromp nouroup aropono!” Aropao sérrá, ‘Onoku kingono’rá sérámp te mao te Sisarén ampwae-sámpnámp aropono.” ✧

¹³ Pailato am kar wawia maok, Jisasén ek warámpá youmpea kaerikamp kot i konap sia fek tank. (Am kaerik e te ‘Yumwi fekamp Kaerik.’ Judamp Hibru kar fek sér i konap te ‘Gabata’.)

¹⁴ Am Yae Tokwae te Pasova fár mwanap fir nánap i konap yae fek maok, yámar kukánko Pailato Juda fákáreran sérrá, “Yiráp king má nkenke.”

¹⁵ Aeránko maok, kápae kare ou aropao tae fek sérrá, “Sámpá tukupenke! Sámpá tukupenke! Yaopwae porokopramp fek pukupenke!” Pailato am fárakapan sérrá, “Yumo te onan yiráp king ‘Man yaopwae porokopramp fek pukupenk’rá séraeria nape?’ Aeránko maok, pris tokwae fákáreao sérrá, “Yino te king ankwap te yak mono! Yinomp king te Sisar ankárank támao mwarono!”

¹⁶ Aerapo maok, Pailato Jisasén am fárakapamp yaek sánk nángo, pukup mwarea napon.

Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Matyu 27:32-44; Mak 15:21-22; Luk 23:26-43

Aea maok, am fárakap Jisasén warámpeaka tukup napo maok,

¹⁷ Jisas námoku námwan pukup mwanap yaopwae kakapeanánko, am taun pwarará tukupea apár ankwap, ‘Arop Me Kor Yaknámp Apár’rá sér i konap, tá Hibru kar fek te ‘Golgota’rá sér i konap fek.

¹⁸ Am fek táman arop yaworan fápa yawor pukupria maok, Jisasén kuk pukupapon.

¹⁹ Pailato sénánko, am fárakap kar ankáránk kumwia yaopwae porokopramp fek Jisasomp me kor yarápae fek tiriri pwar. Am kar te arakrá kumwi napon: “Mámáte Nasaret mekamp Jisas, Juda firamp Kingono.”

²⁰ Am kar te Hibru kar, tá Rom kar, tá Grik kar makia am fek kumwiaponono. Am Jisasén pukupap apár te taun wonae fik yak námpara, kápaé kare Juda koropea am kar nkerá farákáp konaponono.

²¹ Aenapo maok, Juda firamp pris tokwae fákáreao Pailatén sérrá, “Amo te 'Juda Firamp King'rá kumwi kwapono. Amo ankár 'Mámá arop te “Námo Juda Firamp King”rá sénámp'rá kumwi mpupo.”

²² Aerapo maok, Pailato sérrá, “Wampweno! Kar ono kumwi tenamp am támao yakano!”

²³ Soldia fákáre Jisasén yaopwae porokopramp fek pukup tea maok, mao yirir i konámp ankank ponankor tia maok, yia wor fi kákea maok, táte am soldia fákáre ankákárankrá tiaponono. Aeno ankárank mwaek saráp wouriramp waempyaman kor sámpea,

²⁴ soldia fákáre námoku sérarrá, “Mámá te pápaeri kwapono! Nomo satu pilairiaka wa mokop kárákáreria sámpeén nke mwanámpon.” Am takiap te, Kwaromp Buk fek wokwae kumwiap kar kare korop námpon. Am kar te arakrá sér,

“Arop fárákápao ono yirir i konamp ankank tia nénk napo mao ti mwanapon.

Tá onomp waempyam sámpe naenámp arop nke mwaria satu pilai mwanapon.”

Am soldia tak nap te, am kar wae mént pwi námpon. *

²⁵ Tá Jisasomp éntupwar ntiá maomp nánaenámp Maria Klopasomp yupuia maok, Makdala mekamp Maria, am koumteou támao Jisasén yaopwae porokopramp fek pukup tenapo, wonae fik am fek fokouri yakáp.

²⁶ Aeapo maok, Jisaso náráp éntupwar ntiaka mao nouroup kare i konámp arop wonae fik fokouri yakepo, éntupwarén sérrá, “Ayaé, támáte waráp tárápono.”

²⁷ Tá mao am námoku warákár konámp aropan sérrá, “Támáte waráp éntupwarono.” Aeránko maok, am ke fek táman am aropao Jisasomp éntupwarén warámpá akwapea námokuráp nap mek taokayak.

Jisas sumpwimp kar

Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49

²⁸ Jisas te maomp tére ponankor wae oukoumwan pwar námpe mére. Tá mao sérrá, “Onan éntao oumpour kor kákeane.” Am takrá sénámp te, Kwaromp Buk fekamp kar ankwap méntér pwi námpono. *

²⁹ Farákére mek top i konámp wain tankánko maok, yao yir niamp am mek anámp napo, am top i konámp wain am mek pwarámpyakánko maok, yaopwae hisop fek norokarea Jisasomp táp mek sánk. *

³⁰ Jisap am top i konámp wain fária pwarará maok, mao sérrá, “Wae táman pwar nae rae.” Makrá séria pwarará maok, me fikiprá waemp worokwaprá sámpe-kérépra wae sumpwi. *

Soldia Jisasén amor fárákáp mek oumpañ faropámp kar

³¹ Am yae te Pasova fár mwanap nánap mwanap yaenono. Am Sabat Yae te tokwae karara, Juda firamp ninik te arop yákáre yaopwae porokopramp fek Sabat yae fek yakantáno. Aeria maok, Pailatén sérrá, ‘Pu kor tokoprá párakopea napo, koupour surumpwi napo am yákáre tirá épér mwar'rá sér. *

³² Aerapo maok, soldia fákáreao tukupea Jisasént pukup tariap arop yaworamp pu kor tokoprá kák.

³³ Aenapao maok, Jisasén te tukupá nke napo maok, wae sumpwi yak. Aenámpantá maok, pu kor ták-pap moiaponono.

³⁴ Aeno soldia ankárankao oump fek amor fárákáp mek faropánko maok, koupour kar yiri ntiaka ént kwarákár ék.

³⁵ (Arop am kar farákáp námpe te, am te wae nke tari námpan farákáp námpon. Aenámpara, mao farákápnámpe kar te kare karonono. Mao námoku kor am kar te karenorá mére námpon. Aenámpara, yumo kor fwapia mére kipo.) *

³⁶ Am takiap ankank te Kwaromp Buk fekamp kar kare kar korop námpon. Am kar te arakrá sénámp, “Maomp kour ankwap ták-pap mo mwarea napon.” *

³⁷ Tá Kwaromp Buk fekamp kar ankwap sérrá, “Arop fárákáp am faropñap aropan tokore yakáp mwaria napon.” *

Jisasomp yákáre péri me mek papap kar

Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56

³⁸ Takia pwate napo maok, Arimatea mekamp Josepo Pailatén sérrá, “Ono Jisasomp yákáre sámpe nae.” Am Josep te Jisasomp firápao maok, Juda firan apápia maok, kánánkámp

mérrá yárákimpon. Aempao maok, Pailato takaeránko, Josep akwapea Jisasomp yákáre sámpámpon. ✧

³⁹ Nikodemus, manénkir Jisasén kumuruk koropá nkemp, mao kuri méntér korop. Mao te yao yiri anánk aopwe ankára mek tapokwapeakámpan sankorop. ✧

⁴⁰ Maomp kápae te 30 kilogram. Am arop yaworao Jisasomp yákáre sámpea maok, Juda fírao arop papria nánákáre kwapwenámp ankankan forokwap konapnámp takrá forokwapea maok, waempyam mek papea yarokwap.

⁴¹ Am Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap fek te yopwar ankárank am fek yak. Aenánko, am yopwar mek te péri me wourékam yoroia napao, oukoumwan arop yákáre pap moínap yak.

⁴² Juda fírao Pasova fári konap kumur wae wonae fik námpantá, am arop yawor koupour kar Jisasomp yákáre sámpá akwapea wonae fik yaknámp am péri kor mek pap.

20

Jisas warko fárámpámp kar

¹ Sande fek oukoumwan kirikip yakánko, koumounek kar Makdala mekamp Maria koropeaka, péri me nke nánko maok, péri kárakére méni fek yak mo.

² Aenánko maok, mao fárakoprá akwapea Saimon Pita, tá ankwap Jisaso man nouroup kar i konámp, am arop yaworan sérrá, “Tokwae Karamp yákáre te arop fárakapao péri me mekamp te wae sámp te nap te, nomo mér mono. Maok sámpá tukupá páte nape?” ✧

³ Aeránko maok, Pita ntiaka am Jisaso warákár konámp arop taun pwarará énékér péri me fek akwap.

⁴ Am arop yawor énékér fárakoprá akwapepao maok, ankwap Jisaso warákár konámp aropaomékir akwapá péri me fek.

⁵ Aea maok, mek pik mono, péri me fek saráp tankria papeyákrá nke nánko maok, waempyam mwar tank.

⁶ Saimon Pita maomp wakmwaek korop námpao maok, péri me mek youmpea nke nánko maok, waempyam ankwap mwar tankáp.

⁷ Tá nke nánko, Jisasomp me korok woukoupap waempyam ankwapao kor me kor papámp yarápae fek aropao moukoupea papnap niampi tank.

⁸ Aenka maok, manénkir akwapeakámp am Jisaso warákár konámp aropao kor mek yoump. Tá mao kor am ankank nkea wae mér.

⁹ (Am ke fek te am fárakap te Kwaromp Buk fekamp kar Jisas apár me meknámp fárámp naenámpan sénámp kar te oukoumwan fwapi mér mono.) ✧

¹⁰ Aea maok, am Jisasént yárákep arop yawor warko némpouk arákarrá akwap.

Makdala mekamp Maria Jisasén nkemp kar

Matyu 28:9-10; Mak 16:9-11

¹¹ Maria ek péri me táp fek fokopeyákrá maok, émrá yakria tank-kékiráprá péri me mek nke.

¹² Aeriaka nke nánko maok, ensel anánkaopwe waempyam wupwiráp am Jisasomp yákáre pátariap fek am fek tankria maok, ankwapao me kor tankámp fek tank, tá ankwapao puyar sirarámp fek tank.

¹³ Aeria maok, am ensel yaworao Marian sérrá, “Yupu! Amo te apaeritea ém rape?” Aerepo maok, mao am arop yaworan sérrá, “Onomp Tokwae Karamp yákáre sámp tenap te, ono mér mono. Maok samp-tukupá páte nape?”

¹⁴ Makrá séria pwarará maok, arákarrá nkenko maok, Jisas fokopeyak. Aempan maok, Maria te máte Jisas támaonórá mér mono. ✧

¹⁵ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Yupu! Amo te apaentá émrá yárá rape? Amo te wan oupouounk nae rape?” Aeránko maok, Mariamp ninik te, am arop te yopwar taokeyak konámp arop ritea man sérrá, “Arop Tokwae, amo te man sámpá akwapea pap nap kwamp te, onan am pap nap sénapo, ono akwapea warko sámpá korop nae.”

¹⁶ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Maria.” Aeránko maok, Maria sámp-arákarrá man Hibru kar fek sérrá, “Rabonai!” (Am kar te ‘Tisa’rá sénámpon.)

¹⁷ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Ono te oukoumwan narek onomp Naropwaronámpok pok mo nampara, amo onan sérémékéri kwapono. Aeno amo ankár akwapea onomp nánaeounáp fárakapan arakrá sérampo, ‘Ono te narek pokria, onomp Naropwar, tá yumo kor yiráp Naropwar maonámpok pok rae. Tá onomp Kwar, tá yumo kor yiráp Kwar, maonámpok pok rae.’” ✧

¹⁸ Aeránko maok, Makdala mekamp Maria akwapea mént paokop i konap arop fákárean sérrá, “Ono te Tokwae Karan nketea korop rae.” Aeria maok, Jisaso sérimp kar am fárákapan farákáp.

*Jisaso éréképá yárák i konámp arop fárákáp Jisasén nkeap kar
Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49*

¹⁹ Jisasént paokopiap arop fárákapaou Juda taokeyakáp konap fákáreran apápriaka mao yakápnap nap méni kárákáre fek kérieta yakáp. Am Sande fek táman wae yamar porokor nángo, kumur mek Jisas koropeaka kuk mek fokopeyak. Aeria maok, mao sérrá, “Yiráp ninik te sánánkar porokwe fek yakano.”

²⁰ Aerá séria pwarará maok, náráp yaekamp nil toupou, tá amor fárákáp mekamp oump toupou yéknép. Am arop fárákáp Tokwae Karan nkea am fárákapamp ninik mek te warákáranka wae. *

²¹ Aenapo maok, Jisaso warko sérrá, “Yiráp ninik te sánánkar porokwe fek yakano. Onan te onomp Naropwaro sámp-kérépánko koropampnám taknám, ono kor yumwan tirá kérép nanko, tukup mwanapono.” *

²² Makrá séria pwarará maok, mao táp meknám náráp ouwipár am fárákapan fori pwarará maok, mao am fárákapan sérrá, “Yumo Yiki Kor Spirit yiráp ninik mek akwapano sámpenke.”

²³ Aeria maok, sérrá, “Yumo arop ankwapamp kwatae ninik sámp-sinapo te, Kwaro kor am fárákapamp kwatae ninik sámp-sinánko, moyak naenámp. Aeno yumo arop ankwapamp kwatae ninik sámp-sir mo nap te, Kwaro kor am aropamp kwatae ninik sámp-sir mono.”

Tomaso Jisasén nkemp kar

²⁴ Jisaso am fárákapaonapok koropám ke fek te, arop éntér-sámpramp ou mekamp ankwap ankrank te am ke fek yak mo. Am arop te Tomas, ankwap e te ‘Tam Feae’rá sénapono. *

²⁵ Waknwae am fárákáp man sérrá, “Yino wae Tokwae Karan nke námpon.”

Aeránko maok, Tomaso am fárákapan sérrá, “Táte ono maomp yaekamp nil toupou nke mo, tá onomp yae kurépi am nil toupou mek norokor mo, táte ono maomp amor fárákáp mekamp oump toupou mek yae pap mo namp fek te, ono te kare sénapria mér mo kareno.”

²⁶ Warko ankwap Sande fek, am arop fárákáp am nap mek am mek yakáp napo, Tomas kor méntér yak. Aeria maok, am fárákáp méni ponankor kárákáre fek kákari pwatea yakáp. Aenapo, Jisas mankea kuk mek fokopeyakria sérrá, “Yiríp ninik te sánánkar porokwe fek yakano.”

²⁷ Aeritea yakrá maok Tomasén sérrá, “Amo waráp yae kurépi onomp yae kwae mek mamek fokopria onomp yae nkeae. Tá amo koropea onomp amor fárákáp mek yae papae. Amo te anánk ninik pwarará, ankár mérael!”

²⁸ Aeránko maok, Tomaso maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Amo onomp Tokwae Kar, amo onomp Kwarono!”

²⁹ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Amo te onan nkeaka mér rape? Arop fárákáp onan oukoumwan nke mo yakáprá mér nap, am arop fárákapan te Kwaro ourour néni naenámpono.” *

Jono má buk kumwimpon fi kor kar

³⁰ Jisaso Kwaromp kárákáre yéknépnám kápae kare ankank námoku éréképá yárákimp aropao nkeap fek yoroimp te, ono te am ankank te má buk fek mapek ponankor kumwi mono. *

³¹ Aeno ono mámá kor kumwi namp te, yumo Jisasén méria, mao te Kraiss, mao te Kwaromp Táráponorá mér mwanapria kumwi nampon. Yumo man méria te, maomp e fek táman yiki yak sámp mwanapono. *

21

Jisasént paokopiap arop fákánekao Jisasén nkeap kar

¹ Jisaso warko waknwae ént aokore Galili, ankwap e Taiberias wonae fik, námoku éréképá yárák i konámp arop fárákapan akwapá kikip. Mao am arop fárákapaonapok akwapám te ará:

² Saimon Pita, Tomas (Ankwap e te Tam Feae), apár Galili mek Kana mekamp Nataniel, tá Sebedimp tárápyar, tá Jisasént paokopiap arop ankwap anánkaopwe énéni am fek yakápapo maok,

* 20:20: Jo 16:22; 19:34; 1 Jo 1:1 * 20:21: Jo 17:18 * 20:24: Jo 11:16; 14:5 * 20:29: 1 Pi 1:8 * 20:30: Jo 21:25
* 20:31: 1 Jo 5:13

³ Saimon Pita am fárákapan sérrá, “Ono te akwapea éntékamantá umben sinae.” Tá am fárákapao man sérrá, “Yino kor amont énéni tukup mwaro.” Aenapao maok, am kumuruk te éntékam ankárakamp sámp mono.

⁴ Aenapo maok, kounounek yámar aok naeria nángo, Jisas ént woupwi mek fokopeyak. Aenánko maok, am arop fárákap mao te Jisasonorá mér mo.

⁵ Aenapo maok, Jisaso am fárákapan arakrá turunk, “Tárápu o! Yumo te éntékam wae sámp máki nape?” Aeránko am fárákapao sérrá, “Mono.” ✧

⁶ Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Yumo umben sámpea bot tank námp fek yae-párak mwaek sirenke. Yumo fwap ankwapmwaek ti mwanapono.” Aeránko am fárákap umben am mao sénámpaok sirapo maok, éntékam pik te mákia kápae karenko maok, mokopia narek forokwaprá saok mwarria kounkour. ✧

⁷ Mént paokopiap arop Jisaso man warákár konámpao Pitan sérrá, “Am te Tokwae Kar támaoianel!” Saimon Pita waempyam wor-pátea térerá yarakimpao wa nángo ‘Mao te Tokwae Karono’rá sénámpantá maok, warko waempyam kámpea ént mek fékér-pikia maok, érrá akwap.

⁸ Aenánko, am ankwap fákáre bot meknámp ént woupwi mek panek tae morok 90 mita fek yakápria, éntékamráp umben am éréképrá koropea kárakáre fek pap.

⁹ Am fárákap wae koropea kárakáre fek yakápria maok, nke napo yaomwi yak. Tá am yaomwi mek éntékam tank nángo, panao kor tank.

¹⁰ Aenánko maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Éntékam ankwap am sankoropenke.”

¹¹ Aeránko maok, Saimon Pita bot mekamp am umben éréképea koropea kárak fekánko maok, éntékam kápae kare nununkwi te kouroump napo te, 153 nono. Aenámpao maok, am umben te fárakár moimpon.

¹² Aenko maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo koropea fárenke.” Aeránko maok, am fárákap te apápia ‘Amo te wanap?’rá turunk mo. Am te am fárákap wae mér, mao te Tokwae Kar támaono.

¹³ Tá Jisas yaomwi fek wonae fik youmpea, pan sámprá am fárákapan nénkea pwarará, tá warko éntékaman kor sámpea am fárákapan nénk.

¹⁴ Mámáte Jisaso apár me meknámp fárámpea yarakria mao éréképá yarak i konámp arop fárákapan yininkan koropá nkemp karonó. ✧

Jisaso Pitan ‘Sipsip taokeyakamp’rá sénámp kar

¹⁵ Mao wae fépéria pwarará maok, tá Jisaso Saimon Pitan sérrá, “Jonomp táráp Saimon e! Amo te onan nouroup kare nap te, arop ankwapao onan nouroup námpan kwe pwar nap nie?” Aeránko maok, Pita man sérrá, “Yeno, Tokwae Kar, ono amwan nouroup namp wae mér napon.” Mak ránko maok, Jisaso man sérrá, “Ae te amo onomp sipsip morok fir wunampo!” ✧

¹⁶ Tá warko anánkan man sérrá, “Jonomp táráp Saimon, amo te onan nouroup kare rape mo nie?” Aeránko maok, Pita man sérrá, “Yeno, Tokwae Kar! Amo te wae mérapon, ono amwan nouroup nampon.” Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Ae te amo onomp sipsip anképe fákáre taokeyakampo.” ✧

¹⁷ Tá Jisas warko yininkan turunkrá, “Jonomp táráp Saimon, amo te onan nouroup rape?” Aeránko maok, Pita námwan yinink por sérámpantá pwarápaerá ninik tokwaeria Jisasén sérrá, “Tokwae Kar, amo te kápae kare ankank te wae ponankor mér napara, ono amwan nouroup námpan kor wae mér napon.” Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Ae te amo onomp sipsip anképe fákáre wunampo.”

¹⁸ Ono waeman amwan kare kar sér rae: Amo oukoumwan tár-ménki fek te amoku amokuráp sépér fákapea amoku akwap nae rap mwaek yáráni naponó. Aeno nánkár wakmwaek amo wae mér pourou nap fek te waráp yae kor narek kakap napo, arop ankwapao amwan sépér fek fákapea sámpeaka amo akwap mo naenap mwaek santukup mwanapon.”

¹⁹ (Jisaso má kar makrá sérimp te nánkár Pita mokoprá sumpwiria Kwarén e tokwae sánk naenámpan ninikrá sénámpo.) Tá Jisas warko Pitan sérrá, “Amo te onomp wakmwaek koropampo.” ✧

Jisaso nouroup kar i konámp aropamp kar

²⁰ Pita sámp-arákarrá Jisaso nouroup kar i konámp aropan nke nángo maok, maomp wakmwaek korop. Am arop te wokwae Jisasént tankáprá fáráp ke fek maomp wonae fik éntér kor fek me kor woukourá, “Tokwae Kar, amwan te wa yopor aropamp yaek pap naenámpo?”rá turunkimp arop. ✧

²¹ Pita man nkea maok, Jisasén sérrá, “Tokwae Kar e, māmá arop te mokop naenámpón?”

²² Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Waráp ankankanápe? Ono man takanoria nanko te, mao fwap yakrá akwapea, ono arákarrá ék namp fek naenámpón. Aeno amo te onomp wakmwaek koropae!”

²³ Aeránko maok, am kar yarakánko maok, táte am mént yarakimp arop te sumpwi mo, yak naenámpán mpwe yonkwaeapon. Aeno Jisas man te ‘Sumpwi mo, yak naenámp’ karan sér mono. Mao sénámp te, ‘Ono takanoria nanko, mao yakrá akwapea, ono arákarrá ék namp fekanoria nanko te, am te waráp ankank ni?’rá sénámpón.

²⁴ Am arop támao oukounwan mao am ankank táman farákápria māmá kar kumwi námpon. Tá nomo wae mér, am kar mao farákáp nám te kare karono. ✧

²⁵ Jisaso térenámp te kápae kare ankwap ankankao kor yak námpon. Aeno táte arop fárakap am ankank ankákárank ponankor kumwia naporía te, nomo am kápae kare buk kák mwanámp apár yak mo naempon. ✧

Aposel Fákáre Téreap Kar Mekia Akwapnámp Kar

Mámá Aposel Fákáre Téreap buk mámáte Luko kumwinámp Kwapwe Kare Kar méntér kirimpá akwap námpón. Mao kumwi námp te Tiofilusompas pas niámp araknámp kumwi námpao maok, am kumwi námp fek te kápae kare ankwap némpouk mwaekamp kounteouráp aropan nínikria kukumwimpon.

Buk Aposel mek te, Jisaso yámar mek pokea, Yiki Kor Spirit sámp-kérép nángo, aposel fákárean oupourop nángo, am fákáreao térerá paokopiap karan sénámpón. Tá am fárákapan manénkir Jerusalem meknámpia Kwapwe Kare Kar farákáprá tukupea, distrik Judia mek, tá Samaria mekia, ponankor apár mek farákáprá paokopiapan sénámpón. (Sapta 1:8 fek nkeampo.)

Pita térerá yarakimp kar te Sapta 1 fekia akwapea Sapta 12 fek pwar námpón. Pol térerá yarakimp kar te Sapta 13 fekia akwapea Sapta 28 fek pwar námpón.

Jisaso 'Yiki Kor Spirit sámp-kérép nanamp'rá sénámp kar

¹ Tiofilus, ono am buk wokwaek kar kumwiamp te Jisaso wokwaek nkwaekwe make tére fi yokarea kounteouráp aropan farákáprá koropea, *

²⁻³ oukoumwan mámá yae fek nángo, Kwaro yámar mek warámpá poknámp karan sámpea maok, warko kumwi nampon. Mao te manénkir fárámpea yiki yakria maok, aposel fárákapaonapok koropámpón. 40 yae fek am fárákapano man nke napo, mao am fárákapan Kwaro náráp fi taokeyak konámpan farákáp. Tá nkwaekwe make ankank yéng nángo, am fárákapan mao te wae kare kar yiki yak námp mér kare napon. Aenapo am aposel fárákapan te mao námoku nánkáráp tari námpan mao am fárákapan Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek nkwaekwe make tére mwanap kar sérianángo, wakmwaek Kwaro man warámpea narek pok námpón. *

⁴ Mao oukoumwan am fárákapanént yakámp fek te, mao sérrá, “Yumo te Jerusalem pwar kwapono, am mek yakáprá, onomp Naropwaro yumwan sánk nanamprianángo, ono yumwan wokwaek sériamp ankank táman yépék kip. *

⁵ Jon te kápae kare kounteouráp aropan ént fek nérrá kákámpono. Aeno oukoumwan yaeamp mo nángo, Naropwar Kwaro Yiki Kor Spirit fek yumwan nérrá kák naenámpóno.” *

⁶ Am fe mek am fárákapan Jisasént koupoukour yakáprá, Jisasén turunkrá, “Tokwae Kar, amo Israel fi warko fwapokwapia napo, mao warko apár-apár arop fi ponankor taokeyakáp mwanap ni mo nie?”

⁷ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan kar pwarokwaprá sérrá, ‘Kwar te yumwan, am ke ntiá am yae papnámp mérenkria mono. Mao námoku am ankank poukwap námpón. *

⁸ Aeno nánkár Yiki Kor Spiritao ékia yiráp pourouk noumpoukoupea yak nángo, yumo am fek kárákáre sámp mwanapon. Aeria maok, yumo onoinamp karan tukupea Jerusalem mek farákáp, tá Judia mekmwaek ponankor, tá distrik Samaria mekia maok, apár-apár ponankor tukupria maok, nkwaekwe make tére nanko yumo nkeap, tá nkwaekwe make kar farákápn nanko yumo wawiap, am táman farákápn kip'rá sérimpon. *

Jisas yámar mek pokámp kar

⁹ Am kar farákápeaka pwaránko, am fárákapano foukouri yakáprá tokoreyakáp napo maok, mao yámar mek poká pokea kouwme wupwi mek papár nángo maok, warko man nke mo.

¹⁰ Mao pok tenángo, am fárákapan yámar mek tokoreyakáp napo, koupour kar waempyam wupwiráp arop anánkaopwe am fárákapanént foukouri yak.

¹¹ Aeria maok, am arop yaworao sérrá, “Galili mekamp arop fákáre, yumo te apaeritea foukouri yakáprá yámar mek tokoreyakáp rape? Am Jisas te oukoumwan waeman yumwan pwarará, Kwaro yámar mek warámpea pok námpón. Mao te oukoumwan yumo nke napo, pok námpnámp taknámp arákarrá ék naenámpóno.” *

Judas yakámp éri mek yak naenámp arop yoroi papap kar

¹² Aea maok, am fárákapano am Oliv Faonkwe am pwarará pikia warko Jerusalem mek arári tukup. Am Oliv faonkwe te Jerusalem wonae fik yak nángo ankáránkamp kilomita fek tukup konapono.

¹³ Am fárákapano wae taun tokwae mek tukupea maok, am néntép konap narekamp aokore mek am mek pok. Am fárákapano e te ará: Pita, Jon, Jems, Andru, Filip ntiaka

* 1:1: Lu 1:1-4 * 1:2-3: Lu 24:49-51 * 1:4: Lu 24:49; Jo 14:16-17 * 1:5: Mt 3:11 * 1:7: Mk 13:32 * 1:8: Mt 28:19; Ap 2:32; 5:32; Ef 3:16 * 1:11: Lu 21:27; Yé 1:7

Tomas, Bartolomyu ntiaka Matyu, tá ankwap Jems Alfiusomp táráp, tá Saimon Selot, tá Judas ankwap Jemsonp táráp.

¹⁴ Am arop fárákap ponankor ankára mek koupoukarrá tankápria maok, Kwarén kar toropwap. Tá koumteou, Maria Jisasomp éntupwar, tá Jisasomp nánaeounápo kor taknámp énéni kar toropwapiapon.

¹⁵ Am ke fek Jisasén mérnáp arop fárákap koupoukour yakáp nap te 120 arakeno.

¹⁶ Aeapo maok, Pita am arop fárákap ou mek fokopeyákrá kar arakrá fárákap, “Onomp ankwapyae fákáre, Kwaromp Buk fekamp kar ankáránk wokwaek kar Yiki Kor Spiritao Devitén ninik sánkánko sérimp te, Judaso Jisasén sámp mwanap mwae yénpépanko sámpap kar te oukoumwan te wae kare korop námpon. ✧

¹⁷ Wokwaek te Judas te yinomp firáp yakria, yinont ankáránkamp tére arop yakápámpon.”

¹⁸ (Am arop Judas te kwatae ninikimp fekamp mani sámpea am fek apár kánanke sámp. Aea maok, wakmwaek mao am apár mek piká párákaepa yare pukur akwaepa, yare ponankor am apár mek wakor pikámpon. ✧

¹⁹ Wakmwaek arop ponankor Jerusalem mek yakápap am táman méria maok, námokuráp kar fek sérrá, “Am apár te Akeldamanono.” Am takrá séráp te, am apár te ‘Yiriráp Apárono’.

²⁰ Pita warko sérrá, “Mámá kar te Devito Buk Song fek kumwimp te ará:

‘Mao yak námmp mek te amwar éri yak naenámpon.

Amo am mek arop ankwap yakanoria pwar kwapono.’

Buk Song ankwap fek sérrá,

‘Arop ankwapao maomp tére sámp naenámpon.’ ✧

²¹ Aeno oukoumwan te nomo nomp Jisas Tokwae Kar nomont akwap koropnámmp ke fek nomont paokop i konap arop ou mekamp ankáránk warámp mwanámpon.

²² Wokwaek Jono koumteouráp aropan ént mek nérrá kákámp tére, tá am feknámmp Jisas térerá koropeanánko, oukoumwan Kwaro yámar mek warámpá pok námmp, am ankank ponankor nkenámmp aropan maok, warámpeanánko, mao nomont téreria, Jisas fárámpá poknámmp kar fárákap naenámpon.”

²³ Pita takrá sénánko maok, arop anánkaopweran éréképap te, Josep Barsabas maomp ankwap e Jastus, tá arop ankwap te Matias.

²⁴ Am arop yawor éréképea tankáprá maok, am fárákapao arakrá kar toropwap, “Tokwae Kar e! Amo te kápae kare aropamp ninik te wae mér napon. Amo te yinan yénpépanko: Amo te wa mokop

²⁵ Judaso aposel téremp tére sámp naenámp nánap rape? Judaso am tére pwarará námoku akwap naerianámmp némpouk akwap tenámpon.”

²⁶ Aea maok, am arop yaworamp e kumwiramp yumwi sirarea maok, Kwar te wa mokop am tére sámp naenámp arop nánapánrá nke napo maok, Matiasomp e kumwiap yumwiraomékir korop. Aenánko maok, nkea man mom-sámpramp aposelént tére naenámpria pwararapono.

2

Yiki Kor Spirit ékámp kar

¹ Pentikos * yae fek, Jisasén mérnáp arop fárákap ankáránkamp nap mek koupoukour yakáp. ✧

² Aenapo maok, yámar meknámmp ouwi tokwae ounk niamprá ékia am tankápnáp nap mek top fákap yak.

³ Aenko am fárákapao nkeapo maok, yaomwi yurunk niampao ékia maok, am fárákapamp pourouk ankákáránkrá fápárákár akwap. ✧

⁴ Aeria maok, Yiki Kor Spiritao am Jisasén mérnáp aropamp pourouk woukourria maok, táte moumoutukri kar sérar. ✧

⁵ Am ke fek Kwarén lotu i konap Juda fi kápae kare apár mekamp koropeaka Jerusalem mek yakáp.

⁶ Am ouwi tokwae ounk niamp korop nánko maok, kápae kare koumteouráp arop wawia koropá koupoukour. Aeria maok, am Jisasén mérnáp arop fárákapamp kar waria kokorokor. Am te apae riteanápe am fárákap ankákáránk wa napo, náráp kar kare fek sérar.

⁷ Aenapo maok, am fákáre kokorokoria sérrá, “Mámá arop fárákap má kar sérarap te am te Galili mekamp arop fino!

✧ **1:16:** Sng 41:9 ✧ **1:18:** Mt 27:3-10; Lu 22:22 ✧ **1:20:** Sng 69:25; 109:8 * **2:1:** ‘Pentikos’rá sénáp te Pasova Yae Tokwae akwap tenánko, fákánek Sarere akwap námmp te, éntik fére-sámpramp yaeno. Am te yae tokwae kar am fek warákáránkria wit manénkria yonkwaenámp koupoukarea ankwapmwaek Kwarén sánk konapono. ✧ **2:1:** Lo 16:9-11

✧ **2:3:** Mt 3:11; Jo 3:8 ✧ **2:4:** Jo 14:17; Ap 4:31; 10:44-46

⁸ Mokopiaka nomp naropwaromp kar kare fek sérar napo, nomo ankákárank ponankor wa námpon?

⁹ Makia mapek koropá yakápnámp arop nomo apár Patia fi mekamp, Midia fi mekamp, Elam fi mekamp, distrik Mesopotemia mekamp, distrik Judia mekamp, provins Kapadosia mekamp, provins Pontus ntia Esia mekamp,

¹⁰ distrik Frigia ntia Pamfilia mekamp, tá Isip fi mekamp, distrik Libia ankwapmwaek kirikiri Sairini taun wonae fikamp arop, tá nomo Rom fi mekamp arop mapek koropea yakáp námp.

¹¹ Tá nomo Judaoia maok, tá nomo arop ankwap fi Juda lotu i konap nínikaok lotu i konámp arop, nomo apár amor ke Krit, tá distrik Arebia, nomo ponankor am fárákapao Kwaromp kárákáre kor tére konap kar nomp kar fek sérarap wa námpon.”^{*}

¹² Aeria maok, ponankor kokorokoria nínika waeria maok, námoku kok támao arakrá sérarria téréménkrá maok, “Máte apae fi korono?”

¹³ Aeapo maok, ankwap fárákapao aposel fákáreran wouroumprá sérarra, “Táte wain ént wourékam fária mánmánrá paokop napono.”

Pita kar farákápámp kar

¹⁴ Tá Pita mom-sámpramp aposel fákárerént yakria maok, kar kárákáre fek séria maok, am koumteouráp aropan arakrá sér, “Juda yumo, tá Jerusalem meknámp koropnap arop fákáre yumo te ono sénamp kar má fwapia woupwi pátea wawia maok, yumo am ankank fi nke nap má mérenke.

¹⁵ Yumo te, máma arop fákáre máte mánmán napon yonkwae rape? Mono. Oukoumwan koumounek fépér mo nap fek sarakok ke mwar ara, arop mánmán mwanap pourou mono.

¹⁶ Máma ankank oukoumwan korop námp te wokwaek profet Joelo sérimp niampon. Mao arakrá sér,

¹⁷ ‘Kwaro sérrá, “Pwarnámp yae fek te, ono onomp Spirit fek koumteouráp aropamp pourouk oupoupourrá kák nanampono.

Tá yiráp poumou-tárápu tá yiráp yupu-tárápuaok kor profet † kar fek onomp kar farákáp mwanapon.

Tá ono yiráp tár-ménkiran

nkwakwe make yém nke nap niamp yéncép nanko nke, tá mér aropao kor yémén nke mwanapon.

¹⁸ Tá am ke fek táman, onomp tére konap arop

ntia tére konap koumteouamp pourouk

onomp Spirit oupoupour nángo,

am fárákap onomp kar profet kar fek

farákáp mwanapon.

¹⁹ Tá yámar mek te

momwar pourouráp ankank yororia,

tá apárok kárákáre yororo nanamp te

yiri, yaomwi tokwae, yaomwi souri

má apár má oupourop yak naenámp te,

am yae korop naenámp ke fek námpon.

²⁰ Am ke fek ono yámar sámpea arákár nanko

kirikip korop,

yunk sámpea arákár nanko

yunk noumouriria yiri niamp naenámp.

Nánkár wakmwaek te,

Kwaro náráp Yae Tokwae fek

náráp kárákáre ntia wae tokwae

má apár ponankor yéncép naenámp.

²¹ Am ke fek ponankor koumteouráp arop

Tokwae Karan ‘Námwan yaewourae’ ria wumwi napo,

mao am fárákan warko éréképeanángo,

yae-párák yakáp mwanapon.”^{*}

Joelo profet kar fek makrá farákápámp.”

²² Pita warko ankwap kar sérrá, “Israel fi mekamp arop yumo te woupwi pátea onomp kar wawenke. Ono yumwan Nasaret mekamp Jisasoí námpan sénae rae: Yumo te nkwakwe

^{*} 2:11: Yé 7:9 † 2:17: ‘Profet’ ntia ‘Profet kar’ an sénamp kar fi te, “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fekamp kwae 44 fek nkeae. ^{*} 2:21: Jol 2:28-32

make tére kárákáre Kwaro maomp yaek yumo ou mek yororo nángo nkea méri napon. Mao takimp te yumwan, námoku sámp-kérép nanko éknámp aroprá mérenkria ninámp. ✱

²³ Kwaro wokwaek kar tak mwanaponorá niniki tari námpan maok, am aropan yiráp yaek pwar námpon. Aenánko yumo támao kwatae ninikráp aropamp yaek sánk napo, yaopwae porokopramp fek man pukupia, sumpwi pap napon. ✱

²⁴ Aenapan maok, Kwaro warko man fárámpea papria, mao warko, am sumpwi sámpnám touwe kwatae mek taki yakanori pwar moi námpon. Am te apae riteanápe, sumpwi te man sámp-fákeyak naenámp pourou mono.

²⁵ Devito kor man takrá sérimp,
'Ono nke nanko Tokwae Karao kumur méntép
onomp wonae fik kar yak námpon.

Mao wonae fik yakriaka onan kárákáre sáp námpara,
onan ankwap ankank te apápia kour me woukoupá
pap mono.

²⁶ Aenámpan onomp ninik te kwapwe kare nángo,
ono máma kar warákárria sénampon.

Ono te sumpwi nanamp aropao maok,
Kwaro onan kwapwe kare ankank sáp naenámpan
yépékrá yak nampon.

²⁷ Am te apae riteanápe,
amo onan, waempomp némpouk yakaeria pwar mono.

Tá amoku nánapinap arop te,
numwar apár me mek mákáreanoria pwar mono.

²⁸ Amo onan yiki yak nanamp mwae
wokwae yénkép napon.

Tá amo te onont yak napo maok,
am fek táman warákár tokwae nanampon!

Mámá kar te Devito wokwaek makrá farákápámpon." ✱

²⁹ Pita warko ankwap kar sér, "Kémpiyae tárápu, ono yumwan érik sénampon: Nomp ounáp
Devit mao te wae sumpwi nángo maok, apár me mek papapono. Am man papap apár me
te, nomo ou mek yakrá koropea, oukounwan kor yak námpon. ✱

³⁰ Aeno Devit te profetara, mao te wae mér, Kwaro kare kar narek séria arakrá sér, 'Nánkár
wakmwae te, ono waráp ounápén nánapitenanko, mao te amo King yak napnám taknám
yak naenámpon.' ✱

³¹ Wokwaek kar te, Devito Kwaro tére naenámp ankank wae nkeanámpan, Kraiso warko
fárám naenámpan sérimpon. Mao sérrá, 'Kwar te man, waempomp némpouk yakaeria pwar
mo, tá maomp pourouao kor mákáre mono'rá sérimpon.' ✱

³² Am takrá sérimp Jisas táman Kwaro fárámpea pap nángo, yino wae nke námpan
sénámpon.

³³ Oukounwan te wae narek pokeaka, Kwaromp yae-párak mwae tankrá e tokwae sámp
námpon. Mao te wae wokwaek sérimp niamp maomp Naropwaromp yaekamp Yiki Kor
Spirit sámp námpon. Aenámpara oukounwan te maomp kárákáre kwarokor nángo, yumo
am wae nkea maomp kar wa napon. ✱

³⁴ Devit te Jisas narek pok námpan tak mono. Aenámpao maok, mao arakrá sér,
'Tokwae Karao onomp Tokwae Karan arakrá sérimpon,

"Amo onomp yae-párak mwae tankrá akwapea napo,

³⁵ Nánkár ono waráp yopor arop tirá
waráp yae ankore mek kák tenanko,
yakáp mwanapon.'" ✱

³⁶ Aerimpara, yumo Israel fi ponankor te arakrá mérenke: Am Jisas, yumo yaopwae
porokopramp fek pukup nap te, Kwaro man sérrá, 'Tokwae Kar yoroi páte nángo, mao te
Krais yak námpon.' "

³⁷ Aeránko maok, koumteouráp arop fárakap Pitamp kar wa napo maok, am kar te am
fárakapamp ninik mek párakap. Aenánko maok, am fárakapao Pita ntiaka ankwap aposel
fákáreran arakrá turunk, "Ankwapyae fárakap e! Yino oukounwan te apae mwanámpon?"

³⁸ Aerapo maok, Pita am fárakapan sérrá, "Yumo ponankor ankákárak ankár kwatae
ninik pwararea, Jisas Kraisoamp e fek ént mek nér napo, Kwaro yiráp kwatae ninik tirá
épérano. Yumo tak napo, Kwaro yumwan Yiki Kor Spirit nénkano. ✱

✱ 2:22: Jo 3:2 ✱ 2:23: Ap 4:27-28 ✱ 2:28: Sng 16:8-11 ✱ 2:29: 1 Kin 2:10; Ap 13:36 ✱ 2:30: Sng 132:11

✱ 2:31: Sng 16:10 ✱ 2:33: Ap 1:4,8; 7:55-56; 1 Pi 3:22 ✱ 2:35: Sng 110:1 ✱ 2:38: Ap 16:30-33

³⁹ Am te wokwaek kar Kwaro sérrá, ‘Yumwan, tá yiráp tárápuan, tá ponankor kounteouráp arop panek yakáp nap man Yiki Kor Spirit sánk nanamp’rá sérimpon. Nomp Tokwae Kar Kwaro mao wumwirinámp ponankor kounteouráp aropan ‘Yiki Kor Spirit nénk nanamp’ ria sérimpon.’ ✧

⁴⁰ Tá Pita ankwap kar kápae kare am fárákan tae fek farákápria maok, arakrá sér, ‘Yumo te fwápi mér kipo: Yumo takria am kwataenap arop fárákapént touwe sámp mwanape.’

⁴¹ Aeránko maok, am Pitamp kar wanap arop fárákap méria maok, ént mek nér. Am yae fek táman 3,000 kounteouráp arop manénkir Jisasén mérnáp aropént koropá tapokwap napon. ✧

Wourékam Kristen fákáreramp kwapwe kare ninikan sénámp kar

⁴² Am fárákap te kárákárerá aposel fákáreramp kar wawia maok, ankwapyaenápén yae-wour, tá ankára mek koupoukarea fir fépérrá maok, énéni Kwarén kar toropwapiapon. †

⁴³ Aeapo maok, Kwaro aposel fákáreamp yae kor fek kápae kare kárákáre yororo nángo, kounteouráp arop fárákap ponankor nkea kokorokoria apáp tirínk. ✧

⁴⁴ Jisasén mérnáp arop fárákap kápae kare por koupoukour saráp yakáp. Tá am fárákap te náráp ponankor ankank te Kwarén mérnáp arop fárákapamp ponankoronorá ninik.

⁴⁵ Aeria maok, ankwap fárákan náráp apárráp ankank nénkria, am fek mani sámpria te, ponankor arop fir ankank mo napén nénkaponó. ✧

⁴⁶ Ponankor ankárankamp ninik fek kápae kare por lotu nap tokwae mek tukup ko koupoukour. Am fárákap nonopok nap-nap koupoukarrá énéni fépér. ✧

⁴⁷ Am takrá fépérap fek te, am fárákapamp ninik yae-párak kareria warákáránkrá énéni fépériapono. Aeria am fárákap Kwaromp e sakap saráp yakáp napo, arop ankwap am fárákan nkea te, yae-párak kare naprá ninik. Aenapo, Kwar Tokwaerao kumur méntép kounteouráp arop warko éréképrá, man manénkir mérnáp aropént tapokwapá pwar. ✧

3

Arop ankárank pu kwataenámpao warko fwapimp kar

¹ Ankwap ke fek Pita ntiaka Jon yámar yinink ke nángo, Kwarén kar toropwap i konap ke fek lotu nap tokwae mek pok. ✧

² Am arop yaworao wae nke nepo maok, arop ankárank pu kwataenámp am fek tank. Éntupwaro sámpánko taki yakámp. Kumur méntép santukupea am lotu nap tokwae ménki fek páte nap tankrá, Kwarén loturá poknap kounteouráp arop fárákan ‘Mani sápenk’ ria wumwirá tank konámp. Am ménki e te ‘Kwapwe Kare’rá sér i konapono. ✧

³ Pita ntiaka Jon lotu nap tokwae mek yoump neria nepo maok, am pu kwataenámp arop támao am arop yaworan nkea, ‘Yumo onan ankank sápenk’rá sér.

⁴ Aenángo maok, Pita ntiaka Jono am aropan tokoreyakria maok, Pita man sérrá, ‘Amo yinan tokor yakae!’

⁵ Aeránko maok, táte am aropao Pita ntiaka Jono yakep mwae éntér arákarrá maok, námo te am arop yaworamp yaekamp ankank sámp nanamp mpwae ninik.

⁶ Aenámpan maok, Pita sérrá, ‘Ono te mani mono. Ono amwan sánk nae namp ankank te Nasaret mekamp Jisas Kraisomp kárákáre fek ono amwan sér rae: Amo fárámpea akwapae!’ ✧

⁷ Aeria maok, Pita maomp yae-párak mwae yae tokoroepa sámp-fokopá fákeyak nángo, koupour kar maomp pu ntiaka kwaráp kor wae kárákáre.

⁸ Aenángo maok, mao wae fékér-pokrá fokokeyake maok, wae yarak. Aeria maok, am arop yaworamp wakmwae lotu nap tokwae mek youmpea maok, fékér-pok fékér-pokrá yarákrá, Kwaromp e sakap.

⁹ Ponankor kounteouráp arop man nke napo, mao te yárakriaka Kwaromp e sámpea sakap nángo maok,

¹⁰ am fárákap wae mér, am arop te kápae kare por lotu nap tokwae ‘Ménki Kwapwe Kare’ ri konap fek tankrá, mani ankankantá wumwirá tank konámp támaono. Aeria maok, am fárákap man nke napo, mao wae kwapwe kare nángo maok, am fárákap kokorokoria ninik tokwae.

Pita lotu nap tokwae mek kar farákápámp kar

¹¹ Mao Pita ntiaka Jonén sámpá yakánko maok, kounteouráp arop kápae kare kokorokoria maonámpok foporakorrá koropea ‘Solomonomp Kaerik’rá sér i konap am fek nouroump.

✧ 2:39: Ef 2:12-13, 17 ✧ 2:41: Ap 4:4; 5:14 † 2:42: Kápae kare mérnáp aropamp ninik te manénkir Kristeninap arop fákáre ankára mek koupoukarrá énéni fépérap ke fek te manénkir párák kar fir koupoukarrá fépéria maok, wakmwae Jisasomp pourou ntiaka yiriran ninikrá fépér i konapono. ✧ 2:43: Ap 5:11-12 ✧ 2:45: Ap 4:32-35 ✧ 2:46: Lu 24:53 ✧ 2:47: Ap 6:7; 11:21, 24 ✧ 3:2: Ap 14:8 ✧ 3:6: Ap 3:16; 16:18

¹² Aenapo, Pita am táman nkea, koumteouráp aropan arakrá sér, “Israel fi mekamp arop yumo te apaeritea mámá ankankan nkea korokop rape? Apaeritea yumo yinan énoukoup tokwae rape? Yiráp ninik te yinokump kárakáre tokwae fek, tá Kwaro nke námp fek yino kwapwe kare yaknemp ninik fek mámá arop fwapia yárákrá mpwe yonkwae rape? Am te mo karono.

¹³ Abraham, Aisak, Jekop, tá nomp wokwaekamp appeyaenámpomp Kwar, am Kwar te náráp tére arop Jisasén námokuráp wae tokwae sánkámpon. Am arop te yumo yopor aropamp yaek papapono. Tá yumo Pailato nke námp fek man younkwe sánkápon. ✧

¹⁴ Yumo te am yae-párak yiki kare aropan younkwe sirarrá maok, nopok Pailatén ‘Arop sámp-wouroumpámp arop táman pwarae’ ria kárakáre fek sériápon.

¹⁵ Aenapan maok, yumo sámp-wouroumpnap arop am te nomwan yiki yakáp mwanámp kare nénk konámp arop ankárank támani napon. Aenapan maok, Kwaro man apár me mekamp fárámpea pap námpon. Yino kareao am nke nempan érik farákáp nempon. ✧

¹⁶ Aeria maok, yino te wae Jisasén mér nempon. Aenempara, Jisasomp kárakáreao mámá aropan kárakáre sánk nánko, yumo man nkea wae mér napon. Jisas námoku yinan mér sápeanánko, am mér fek táman yumo ponankor nke nap fek am aropamp pu wae fwap námpon.

¹⁷ Kémpiyae tárápu, ono te wae mér nampon, yumo te fwapia mér mo, tá yumwan taokeyakáp konap fárakápao kor mér moria am takiápon. ✧

¹⁸ Aeapan maok, wokwaek kar Kwaro ponankor profet fákáreramp top kor feknámp kar farákápámp te, Kraís * te touwe sámp naenámpan nimpon. Aempan, oukoumwan yumo am takinap ninik te wae am karént pwi námpon. ✧

¹⁹ Aenámpara, yumo te yiráp kwatae ninik te pwarará Kwaronámpok korop napo, Kwaro yumwan aminap ninik torokoria yiki kukarrá papano.

²⁰ Yumo tak napo te, táte Tokwae Karao yumwan wourékam kárakáre sánkria maok, mao yiráp por nánapinámp arop Kraís yumonapok sámp-kérép nánko ék naenámpon.

²¹ Oukoumwan te yámar mek yakrá, Kwaro nánkár warko kápae kare ankank te fwapok-wapiaka wourékam ke yépékrá yak naenámpon. Am te wokwaek kar man saráp tére konap profet fákáreramp top kor fek sérimp niamp naenámpon.

²² Am profet fákáre ou mekamp arop ankwap Moseso arakrá sér, ‘Yiráp Kwar Tokwae Karao yiráp ankwapnáp ankárank warámpea profet páte nánko, ono yak namp niamp maknámp yak naenámpon. Yumo te ankár maomp kar wawia, mao yumwan sénámp ponankor karwaok kipo.

²³ Tá arop ponankor am profetomp kar wa mo napo te, Kwaro am fárákapan “Faokorenk”rá sénaenámpon. Aetenánko, am fárákáp Israel fi mek yak mono.’ ✧

²⁴ Profet fákáre, tá Samuel ntia wakmwaek yakápinap profet fárákáp, Kwaro kar sánkánko, am farákápap te am te waeman oukoumwan mámá ke fek kare kar korop námpon.

²⁵ Yumo te profet fákáreramp tárápu yakáp napon. Yumo te Kwaro yiráp por kontrak yoroinámp fekamp ankank sámp mwanap arop yakáp napon. Kwaro yiráp wokwaekamp ounáp Abrahamén sérrá, ‘Waráp appeyaenáp tárápu fek mámá apár mekamp arop fi ponankor kwapwe kare tankáp sámp mwanapon’ rimpon. ✧

²⁶ Aempara, Kwaro náráp tére konámp aropan kéménki papea, yumwan, ourour nénkatoria manénkir yumonapok sámp-kérép námpon. Maomp ninik te, yumwan ponankor ankákárankrá kwatae ninik mekamp tiararrá kák nánko, am kwatae ninik pwarará kopopenkria námpon.”

4

Pita ntiaka Jonén fákápá papap kar

¹ Pita ntiaka Jon oukoumwan koumteouráp aropan kar farákáprá yakepo maok, táte pris fákáre, lotu nap tokwae taokeyakáp konap plisman fákáreramp kepten, tá Sadyusi fákáre, makia maok, korop.

² Am fárákáp te wae mér, am arop yawor te koumteouráp aropan Jisas apár me meknámp fárámp nám, tá arop ponankor sumpwi napao kor warko ferámp mwanap kar farákáp nepria, am táman yopor tokwaeria, am arop yaworan tia kot mwaria napon.

³ Aenapan maok, wae kumur naeria námpantá, am arop yaworan oumpouran kot mwanámpria kalabus nap mek kák te. ✧

⁴ Aeno kápae kare koumteouráp arop oukoumwan am kar wawiaka Jisasén mér nap te, manénkirkampént tapokwapea 5,000 arakeno.

✧ **3:13:** Kis 3:15; Lu 23:13-25 ✧ **3:15:** Ap 2:32; 5:30 ✧ **3:17:** Lu 23:34 ✧ **3:18:** “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fekamp kware 68 fek nkeae. ✧ **3:18:** Lu 24:27 ✧ **3:23:** Lo 18:15,18-19 ✧ **3:25:** Stt 22:18; Ga 3:8 ✧ **4:3:** Ap 5:18

Pita ntiá Jonén Kaunsil fákáre nke nap fek kotiap kar ✧

⁵ Wae wakor nángo, Juda taokeyakáp konap pris fákáre ntiá némpouk yakáp konap yonkwae kourráp arop fákáre, tá lo mérnáp arop fákáre, makia Jerusalem mek koupoukour.

⁶ Pris taokeyak konámp arop Anas, tá Kaiafas, Jon, Aleksander, táte Anasomp firáp ankwap fárákáp makia am fárákapént koupoukour.

⁷ Takia maok, am aposel yaworan, am fárákapao nke nap fek fokopeyakenk ritea maok, arakrá turunk, “Yumo te mokoep kárákáre sámpea, apae e séria am ankank takrá tére nepon?”

⁸ Aerapo maok, Yiki Kor Spirit Pitamp pourou mek top-pwarámpá yak námp fek am fárákapan sérrá, “Yumo Israel mekamp arop tokwae, tá yumo arop taokeyakáp konap arop, ✧

⁹ yumo te yino pu kwataenámp aropan yaewourinemp aran yinan turunk mwaria nape? Ae te yumo am arop te, mekopia fwapinámponorá mér mwaria nape?

¹⁰ Ae te tak nap kwamp te, yumo ponankor, tá Israel fi ponankorao kor, Nasaret mekamp Jisas Kraisomp eramp kárákáre fek am pu kwataeráp arop warko fwapia oukoumwan yumo nke nap fek fokopeyaknámp aran mér kipo. Yumo wokwae man yaopwae porokopramp fek arápapan maok, tá Kwaro man warko apár me mekamp fárámpá papámp. ✧

¹¹ Am Jisas táman Kwaromp Buk fek arakrá sénámp: ‘Nap ti konap arop, yumo, kwatae yumwinoria sitenapan maok, Kwaro man sámpea, nap am fek fokopeyak naenámp yumwi kwapwe yoroia páte námp. ✧

¹² Nomwan yaewour naenámp te arop ankwap yak mono. Apár-apár ponankor te nomwan warko érékép naenámp arop ankwapamp e te Kwaro nomwan yénkép námp yak mono.” ✧

¹³ Aeránko maok, am fárákap nkeapo, Pita ntiaka Jon te apáp mono, kar kárákáre fek sér. Am fárákap te wae mér, am arop yawor te skul moinep arop yaworonoria ninik tokwae. Aenapan maok, am fárákap wae mér, am arop yawor te wokwae Jisasént yakepara nepon.

¹⁴ Tá am fárákapao nkeapo, am arop te maomp pourou te wae fwapia maok, am arop yaworént fokopeyak yak. Aenángo maok, am fárákap te nopok am arop yaworamp kar pwarokwaprá sér mwanap yak mono.

¹⁵ Aeria maok, am arop fárákapao am arop yaworan sérrá, “Yumo Kaunsil nap aokore pwarará ek akwapenk!” Aerá sérapo, am arop yawor akwap tepo maok, am arop fárákap kar arakrá téréménk,

¹⁶ “Nomo am arop yaworan te mokop mwanámp? Am arop yawor te wae Kwaromp kárákáre ankárank yoro nepo, Jerusalem mekamp koumteouráp arop te wae mér napara, nomo te am kar mek wouroump mwanámp pourou mono. ✧

¹⁷ Aeno takria am kar te kápae kare koumteouráp aropao wa nap fek akwapantara, nomo ankár kar kárákáre fek am arop yaworan taokor mwanámp. Aenángo maok, am arop yawor Jisasomp e fek ankwap fárákap wanap fek warko kar fárákáp mo kare nenepo.

¹⁸ Aeria maok, am fárákapao arop yaworan wumwiria maok, ‘Yumo te Jisasomp e fek koumteouráp aropan kar yénkrá fárákáp kepono’ ria kar kárákáre fek taokor.

¹⁹ Aerapan maok, nopok Pita ntiaka Jon am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yumo ník nap te, apae ninikao Kwaro nke námp fek yae-párák námp? Yino te ankár Kwaromp karwaok akwap nenemp ni, yiráp karwaok akwap nenemp nie? Yumoku támao youroukoup kipo.

²⁰ Yino te am kar fárákáp mo nenemp pourou mono. Yino te ankár kápae kare ankank yino wokwae nkemp, tá wawimp te ponankor fárákáp nenemp. ✧

²¹ Aerepo maok, am Kaunsil fákáreao am arop yaworan kot mwanap kar fi yak mo námpantá maok, am arop yaworan ankwap kar kárákáre fek séria maok, pwar napo, akwap. Am te apae riteanápe, arop ponankor Kwaro térenámp táman ninikria maomp e sakap napantá, takria, námwan yorowarantánorá apápría pwar napon.

²² Am arop arop yaworao Kwaromp kárákáre fek fwapi papep te, maomp yopwar te wae 40 yopwar kámákár akwap námp.

Kristen fákáre koupoukarrá Kwarén kar toropwapiap kar

²³ Kaunsil fákáreao Pita ntiá Jonén pwapo, am arop yawor maomp firáp yakápnáp nap mek arákarrá akwapea maok, am fárákapan pris tokwae ntiaka lo mérnáp arop fákáreao sérariap kar fárákáp.

²⁴ Am fárákap am kar wawia maok, ponankor ankárankamp ninik fek tankápria maok, Kwarén énéni arakrá kar toropwap: “Tokwae Kar e! Amo wokwae yámar, tá apár, tá solwara, ntiá ponankor ankank am mek yakáp napan yoroianpo.

✧ 4:4: Ap 2:41; 5:14 ✧ 4:8: Mt 10:19-20 ✧ 4:10: Ap 3:6 ✧ 4:11: Sng 118:22; Ais 28:16; 1 Pi 2:7 ✧ 4:12: Jo 14:6

✧ 4:16: Jo 11:47 ✧ 4:20: Ap 5:28-29

²⁵ Wokwae kar waráp Yiki Kor Spiritao yinomp appenáp waráp tére konámp arop Devitomp ninik mek sánkánko, mao arakrá sérimpono:

'Apaeritea ankwap fi arop yopor yonkwae pwarámpa wae napon? Apaeritea am koumteouráp arop te Kwarén yopor mwanámpria kwaporok ninik mwar pap napon?

²⁶ Apár ponankor mekamp king fákáre yorowar mwaria nánap napon.

Gavmanomp poukeyakápnap arop fákáre énéni koupoukarea maok,

Tokwae Karan apárok anámpá paprá,

tá am Kraiséen kor anámpá pap mwaria napon.' *

²⁷ Oukoumwan te am kar te waeman kare karono. Herot, Pontius Pailat ntiaka ankwap fi, tá Israel fi, makia maok, amo wokwae nánapiap waráp tére arop kwapwe kare Jisasén anámpá pap mwaria, am taun mek tapokwaprá koupoukoura napono. *

²⁸ Am fárakapao am ankank tak nap te, waráp kárakáre ntiaka amo takenkrá ninik napaok támáni napono. *

²⁹ Tokwae Kar e! Amo ankár yinan apáp sáprá sérarnap kar māmá ninikria, waráp tére arop yinan yaewourampo. Aenapo maok, yino fwap apáp moria kárakáre fek waráp kar fárakáp mwanámpo. *

³⁰ Aeria maok, amoku waráp tére arop Jisasomp kárakáre fek amo touwenap aropamp pourouk yae papria, fwapokwapria maok, nkwakwe make kárakáre yoroampo."

³¹ Am fárakapao kar toropwapia pwar napo maok, táte am néntépap nap am te némp yérur koropánko maok, táte am fek am fárakapamp pourou mek Yiki Kor Spirit top-pwarámpánko maok, táte am fárakapao kor apáp mono, kárakáre fek Kwaromp kar fárakápapon. *

Kristen ponankor ankwapan yaewouriap kar

³² Jisasén mérnap arop ponankor ankárankamp ninik fek saráp yakáp. Arop ankwap ankárank náráp ankank nkea 'Onokump kareno'rá sér mono. Ankank ponankor te ankár arop ponankor-ampono. *

³³ Aposel fákáreero Jisas Tokwae warko fárámpámp kar fárakápap te, am fárakapamp kar te kárakáre kor kare. Tá Kwaro am mérnap koumteouráp aropan warákár tokwaeria ourour kwapwe nénkámpo.

³⁴ Aenko maok, am ou mekamp arop te ankwap ankárankamp firráp ankank monámp arop yak mono. Arop ponankor maomp apár yak, tá maomp nap yak nángo te, arop ankwapan nénkria, am fek mani tiria maok,

³⁵ tá am mani te aposel fákáreran sankoropá sánk napo maok, am fákáreero ankank monap koumteouráp aropan nénkapono. *

³⁶ Tá arop ankárankamp yak námp, maomp e te Josepén maok, aposel fárakapao ankwap e tákapap te 'Barnabas' ri pap nap te, am e fi te, 'Aropamp ninik mek kárakáre sánk konámpo.' Barnabas te Livaimp fi fekamp apár amor ke Saiprus mekamp aropono. *

³⁷ Am aropao apár arop ankwapan pwararea maok, am fek mani sámpea maok, sanko-ropea aposel fárakapan sánkámp.

5

Ananaias ntiaka Safaira Kwarén poupwekápip kar

¹ Arop ankwap maomp e te Ananaias, tá maomp yupu te Safaira. Am Ananaiaso náráp apár ankwapmwaek arop ankwapan pwar.

² Aeria am fekamp mani sámpea, ankwapmwaek námoku nanampria pap. Aenánko maomp yupuao kor am wae mér. Aea maok Ananaiaso am mani ponankoronoria, ankwapmwaek saráp sankoropá aposel fákáreran sánk. *

³ Aenánko maok, Pita arakrá sér, "Ananaias, amo apaeritea Satan waráp ninik mek top-pwarámpanoria pwatae, Yiki Kor Spiritan kwekár séria waráp apár fekamp mani ankwapmwaek mek wouroump napon? *

⁴ Wokwae oukoumwan am arop am apár sámp moap fek te, amokuráp apárono. Tá wakmwaek am apár sámpeanánko te, mani te amoku sámpea poukwap nanap tene. Aeno amo apaeritea am ninik kwatae sámp napon? Amo te aropan poupwekápi mono. Kwarén poupwekápi napono."

* 4:26: Sng 2:1-2 * 4:27: Mt 27:1-2 * 4:28: Ap 2:23 * 4:29: Ef 6:19 * 4:31: Ap 2:4 * 4:32: Ap 2:44
* 4:35: Ap 2:25 * 4:36: Ap 11:22-26; 13:2-3 * 5:2: Ap 4:34-35 * 5:3: Jo 13:2

⁵ Aeránko maok, Ananaias am kar waria maok, apárok piká párákápria wae sumpwi yak. Aenka maok, arop ankwap fárákapao am kar wawia maok, apáp tirinka wae.

⁶ Aenka maok, ménki-tárápu fárákap koropea, maomp yákáre waempyam fek woukoupea santukupea pap.

⁷ Aetapo, yinink ke akwap tenánko maok, maomp yupu am te mér moitea maok, am mek korop.

⁸ Pita man nkea sérrá, “Yumo apár fek sámpnep mani te wae támao nie?” Aeránko maok, yupurao sérrá, “Kare, wae támaonono.”

⁹ Aeránko maok, Pita man sérrá, “Yumo apaeritea Tokwae Karamp Spiritan mokopean nke neria poupwékápi nepon? Amo wawae. Waráp poumaropamp yákáre santukupapnap arop fárákap te mankea ménki fek máyakáp napon. Am fárákap amwan kor sámpá tukupá pap mwanapon.”

¹⁰ Aerá séránko maok, táte am fek táman am yupuao kor Pitamp wonae fik piká párákápria wae sumpwi yak. Aenka maok, am ménki-tárápu mankea nke napo, am yupu wae sumpwi yak. Aenánko maok, am fárákap man sámpea santukupea poumaropan papnap wonae fik pap.

¹¹ Aenapo maok, sios ponankor, tá arop ankwap fárákapao kor, am anánkwapao taknep kar wawia maok, apáp tirinka waeapon.

Aposel fákáre nkwakwe make kárákáre yororoiap kar

¹² Koumteouráp arop ou mek aposel fákáreao Kwaromp kárákáre fek nkwakwe make kárákáre yororo. Aenapo, Kwarén mérnep arop ponankor ankáránkamp ninik fek lotu nap tokwae mekamp Solomonomp naepik koupoukour konapono. ✧

¹³ Ponankor arop ankwap fárákap te am fárákapamp e sakápria, apápria maok, am fárákapént koropea koupoukour mo.

¹⁴ Aenapo maok, kápae kare koumteouráp arop fákáre Tokwae Karam méria koroprá, am fárákapént tapokwap.

¹⁵ Aeapo maok, koumteouráp arop fárákapao kor touwenap arop ti-koroprá, mwaeak nkwakwe make kwanpae ankank yunkrá párakoprá maok, am fek tirá kák. Am tak nap te, Pita yámar fek yarak nánko, maomp wunérirao, am fárákapamp pourouk oupoupour nánko, am fákáreamp touwe fwapanáponoria niapon.

¹⁶ Jerusalem wonae fik mwaekamp, ponankor taun mekampao kor koropea koupoukour. Am fárákap te touwenap arop fárákap ntia kwatae-aropao woukouria kwatae káknámp arop fárákap ti-korop napo maok, am koumteouráp arop te warko fwapiapono. ✧

Enselo aposel fákáreran kalabus nap mekamp yaewourimp kar

¹⁷ Aenka maok, pris taokeyak konámp arop, tá maomp ponankor mént yakáp konap, tá Sadyusi fákáre, makia maok, am fárákapao aposel fákáreao am tére napan nkea kokwarokria yonkwae pwarámp.

¹⁸ Aeria maok, am fárákap aposel fákáreran tia, kalabus nap mek kwataenap arop fákáre yakáp nap mek kák. ✧

¹⁹ Aenapan maok, kumuruk Kwar Tokwae Karamp ensel ankáránkao kalabus nap ménki kik-pwararea maok, am fárákan ek éréképá mankea sérrá,

²⁰ “Yumo tukupea lotu nap tokwae mek koumteouráp aropan wourékam yiki yakamp ponankor ninik fárákapenke.” ✧

²¹ Aposel fákáreao am kar wawia maok, koumounek kar lotu nap tokwae mek tukupea maok, koumteouráp aropan kar fárákap.

Pris taokeyak konámp arop, táte maomp arop fákáre, Kaunsil fákáre ponankor wumwi napo koropea koupoukour. Aeria maok, kalabus nap mek kar sámp-kérépria sérrá, “Am aposel fákáre éréképá koropenke.”

²² Mak rapo maok, plisman fákáreao am kalabus nap mek tukupea nkeapo maok, aposel fákáre yak mo. Aenapo maok, warko arákarrá tukupea am fárákan kar sérrá,

²³ “Yino tukupea nke nánko maok, am kalabus nap te ménki kéri yak nánko, am fek taokeyakáp konap soldia fákáreao ménki méntép foukouri yakáp napo maok, yino ménki kik-pwarará yinkea am nap mek nke nánko te, aposel fákáre te ankáránkampao kor am mek yak mono.”

²⁴ Aerapo maok, lotu nap tokwae mekamp kepten, tá pris tokwae fákáre makia maok, am kar waria ninikria maok, “Ae te am arop fárákap te mokopia moyakáp napon?”

²⁵ Aerapo maok, arop ankáránk koropeaka am fárákan sérrá, “Yumo te wawenke. Yumo am arop fákáre kalabus nap mek kák nap te, am fárákap te lotu nap tokwae mek yakáprá koumteouráp aropan kar fárákap napon.”

²⁶ Aerá sénánko maok, kepten ntia plisman fákáre tukupea am aposel fárákáap tiria maok, éréképá korop. Aenapao maok, man te fupuk mono. Takria, koumteouráp aropao nomwan yumwi fek yérénképantánorá apápria párák sánánkar érékép naponno.

Aposel fákáre Kaunsilén apáp moria kar farákáapap kar

²⁷ Plisman fákáreráo aposel fákáre éréképá koroepa Kaunsil fákáre nke nap fek párákapan napon maok, fougouri yakáp napon, pris taokeyak konámp aropao am fárákapan sérrá,

²⁸ “Yino waeman yumwan sérrá, ‘Koumteouráp aropan maomp e fek kar farákáap kwapono’rá séri námp te, yumo wa moi yakáprá, oukoumwan am kar farákáprá yakáp napon, Jerusalem mek mwaekamp koumteouráp arop waeman am kar wawia pwi naponno. Tá yumo yinan ‘Am aropan sámp-wouroump naponno’rá sérar napon!’”

²⁹ Aerapan maok, Pita ntiaka aposel fákáreráo am kar pwarokwaprá arakrá sér, “Yino te ankár Kwaromp karwaok saráp mwanámpono. Yino te aropamp karwaok tukup mono. ✱

³⁰ Yumo Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupia sumpwi papapan maok, nomp appeyaenámp Kwaro man fárámpea papámpon.

³¹ Kwaro man warámpea narek pokeaka, yae-párák mwaek páte nángo tank námpon. Aeria mao nomwan mwae kup yénkrá, nomwan warko éréképnámp arop yak námpon. Am taknámp ke fek táman maok, mao fwap Israel fi nomwan yaewour nángo, nomo kwatae ninik pwarará maonámпок tukup nángo, mao nomp kwatae ninik tirá épér naenámpon. ✱

³² Yino te Kwaro am ankank tére nángo nkenámp karan farákáap konámpon. Tá Yiki Kor Spiritao kor am ankank táman farákáap námpon. Aenángo, am karwaok tukupnap koumteouráp arop fárákapan Kwaro am Yiki Kor Spirit nénk námpon.” ✱

Gamalielo Kaunsil fákárean ‘Aposel fákáreran porokwe feken’ rimp kar

³³ Am Kaunsil fákáre Pitamp kar waria maok, yonkwae pwarámpría am aposel fákáreran tirá wour mwari wae.

³⁴ Aenapan maok, am ou mekamp Kaunsil ankwap yak námp mao te Farisi fi mekamp, maomp e te Gamaliel. Mao te lo méria farákáap konámp tisa yak nángo, ponankor koumteouráp arop maomp e sakap konap. Mao sérrá, “Aposel fákáreran ek éréképá yinkea napon, kánanke kwarok ke fek yakápanápono.”

³⁵ Aeránko maok, aposel fákáre wae ek yink tenapo, Gamaliel Kaunsil ankwap fákáreran sérrá, “Israel fi mekamp arop fákáre, yumo te máma arop fárákapan apae mwaria te, yumoku támao fwapia ninik kouritea kip.

³⁶ Yumo te wae mér napon, wokwaek tae morok te Tiudas sérrá, ‘Ono te arop tokwae, ono te kárákáreno.’ Waeman 400 naenámp niamp arop maomp wakmwae tukupapon. Aenapan maok, Gavmano soldia tirá kérép nángo, am aropan yaonk-pap napon, man mérap arop fárákáap pirikimpea tukup napon, maomp tére te kwaporok pwara námpono.

³⁷ Tá wakmwae, Gavmano koumteouráp aropamp e ti naenámp ke fek, Galili mekamp Judaso arop ankwap fárákapan yopor kaea Gavmanén yorowaria yérépe mwaria éréképá akwap. Aempan maok, man kor yaonk-pap napon, maomp wakmwae tukupnap arop fárákáap pirikimpea tukupaponno.

³⁸ Aenapantá, ono oukoumwan yumwan sénampon: Yumo te am arop fárákapan te kánanke nkwak máki kwapono, pwar kipo. Am aposel fákáre aropamp ninik fek saráp tére napon te, am tére kwatae akwap naerámpon.

³⁹ Aeno Kwaro námoku nénknámp téreanángo te, yumo am fárákapan taokor mwanap pourou mono. Yumo takria, Kwarén yorowar mwanape.”

⁴⁰ Aeránko maok, am Kaunsil fákáre Gamalielo sérámpaokria maok, aposel fákáreran wumwiria, koropapo maok, am soldia fákáreran sérrá, “Aposel fákárean paok ke fek fupukenke.” Aerapo, am fárákapan fupukia pwarará maok, sérrá, ‘Yumo te warko Jisasomp e fek kar farákáap kwapono’rá séria, tirá kérép. ✱

⁴¹ Aeapo maok, aposel fákáreráo am kaunsilén pwarará tukupria maok, Kwaro waeman námwan Jisasén mérnep fek pwarápae sámp mwanap fwap pwi naponorá ninik námponoria warákáránk. ✱

⁴² Ae nap kwamp maok, kurur méntép lotu nap tokwae mek, táte aropamp nap mek kor tukuprá ‘Jisas te Krais támaono’rá am Kwapwe Kare Kar yénkrá farákápría maok, am tére te ankár pwar moiapon. ✱

6

Aposel fákáreráo námwan yaewour mwanapria arop fákánek yoroi kákap kar

✱ 5:29: Ap 4:18-19; Mt 27:25 ✱ 5:31: Ef 1:20; Hi 12:2 ✱ 5:32: Ap 1:8 ✱ 5:40: Ap 4:18 ✱ 5:41: Mt 5:10-12; 1 Pi 4:13 ✱ 5:42: Ap 17:3

¹ Am ke fek táman maok, Jisasén mérnáp arop te ou tokwae. Aeria maok, Grik kar fek farákáp konap arop farákáp Judamp kar fek farákáp konap arop farákáp kokwarok napon. Am te apae riteanápe, am farákápao fir monap aropan yaewour napao maok, náráp kae koumteouén te yaewour mo napria napon.

² Aenapo maok, aposel éntér-sámprampao Jisasén mérnáp arop farákápan koropenkria wumwiria maok, sérrá, “Yino Kwaromp kar farákáp mo pwarará, fir mwar nénk námp te, kwatae yak námpon.

³ Aenámpara, kémpiyae farákáp, yumo ou mekamp arop fákánek, arop ponankor man warákár konap, tá Yiki Kor Spirit top-pwarámpá yakáp námp, tá yonkwae kour kwapweráp aran oupouroukia napo, nomo am farákápan yoroi kák nángo, am tére tére mwanapon.

⁴ Aeno yinoku te kápae kare por kar toropwaprá, koumteouráp aropan Kwaromp kar fek yaewour mwanámpon.”

⁵ Makrá sérrá maok, koumteouráp arop ponankor am aposel fákáreramp kar wawia, warákária maok, fákánek aropan éréképea korop. Maomp e te ará: Stiven te maomp mér te kárakáre kor karia maok, táte Yiki Kor Spiritao maomp pourouk aowarámpá yak námpon. Tá ankwap te Filip, ankwap te Prokorus, ankwap te Nikanor, ankwap te Timon, ankwap te Parmenas, ankwap te Nikolas. Nikolas te Antiok mekamp aropao maok, Juda lotunap ninik sámpea ampaok i konámpon.

⁶ Am fákánek aropan éréképá koropea aposel fákáreamp wonae fik párap napo, am farákápao maomp mé korok yae paprá Kwarén kar toropwapia maok, am tére mwanap arop yoroi kák. *

⁷ Aeapo maok, Kwaromp kar kápae kare apár mek akwapánko maok, kápae kare koumteouráp arop Jerusalem mek Jisasén méria, maomp firáp yakápiapon. Táte kápae kare pris fákáreao kor Jisasén méria Kwaromp karwaokiapon. *

Juda firao Stivenén kotiap kar

⁸ Kwaro ourour kwapwe ntia kárakáre tokwae Stivenén sánkánko maok, am fek táman koumteouráp arop nkeap fek nkwakwe make kárakáre yoro.

⁹ Aenko maok, arop ankwap fákáreao Stivenént kar yorowar. Am arop farákáp te Judamp ‘Amwar Yakápnáp Arop Fákáreamp lotu nap’rá sér i konap mekamp arop farákáp, taun tokwae Sairini mekamp, tá taun tokwae Aleksandria mekamp, tá provins Silisia ntia provins Esia mekampaouiapon.

¹⁰ Yiki Kor Spiritao Stivenén yonkwae kour sánk námpara, am arop farákáp te maomp kar te kwe-pwar mwanap pourou mono. *

¹¹ Aenámpantá maok, am farákáp arop ankwap farákápan kar porokwerá arakrá sér, “Yumo yankar-séria ‘Yino wa nángo, Stiven te Moses ntiaka Kwarén wouroump-séri námpono’rá sérenke.” *

¹² Amnap ninik fek koumteouráp arop, tá Juda taokeyakáp konap arop, tá lo yénkrá farákáp konap arop, Stivenén sámp-wouroumpenkria fopwaok. Aenapo am farákápao tukupea Stivenén sámpea maok, Kaunsil fákáreao napok sámpá tukup.

¹³ Am farákápao man kwekár sér mwanap arop fákáre éréképá tukupeakapo maok, am arop farákápao arakrá sér, “Am arop te kápae kare por Kwaromp nap ntia maomp loan kwatae kar sér i konámpon.”

¹⁴ Mak ritea maok, arakrá sér, “Yino wanángo, mao sérrá, ‘Am Nasaret mekamp Jisas te lotu nap tokwae souroumpouria, Mesoso nomwan sámpap ninik pwarará, ankwap yiki ninik kák naenámp’rá sér i konámpon.”

¹⁵ Aerapo maok, am Kaunsil tankápnáp fákáre ponankor Stivenén tokoreyakápria nke napo maok, maomp yimetáp te enselomp yimetáp wae niampi yak.

7

Stiveno Kaunsilén kar farákápamp kar

¹ Aenángo maok, pris taokeyak konámpon arop Stivenén arakrá turunk, “Mamá kar amwan sénap te kare kar ni mo nie?”

² Aeránko maok, Stiveno sérrá, “Kémpiyae tárápu, tá onomp tékénou fákáre, yumo wawenke! Wokwae kar nomp ouiná Abraham oukoumwan taun Haran mek akwap mo, apár Mesopotemia mek yakámp fek maok, am ke fek táman yámar mekamp wae tokwaeráp Kwar Abrahamonámpok koropámpon.

³ Aeria maok, Kwaro man arakrá sér, ‘Amo waráp firáp arop, tá waráp apár fi máte wampwe pwarará, akwap napo, amwan am mek yak nanap apár yénkép nanámpon.’

⁴ Aeránko maok, Abrahamo am apár Kaldia pwarará akwapea Haran mek yak. Aenko am ke fek maomp naropwar sumpwi nángo, warko Kwaro man sámp-kérépánko maok, koropeaka nomo oukounwan yakápnámp apár mek mamek yakámpon. ✱

⁵ Aeno Kwar te Abrahamén apár ankwap námoku naenámp kare te sánk mo, tá ankwap kánanke kareanángo pwar moimpon. Aempan maok, Kwaro, wakmwaek máma apár sánkea nanko, maomp apár yak, tá maomp tárápu firamp apár yak naenámp rimpon. Abraham te am ke fek oukounwan táráp sámp mo nángo maok, ✱

⁶ Kwaro man takrá sér, 'Nánkár wakmwaek waráp ounáp tárápu te ankwap fi apár mek tukupá yakámp mwanapon. Aeria am fárákap te ankwap fi aropamp kwaporok tére arop yakámp nopo, am fárákapao man sámpá yampourourá tukupea 400 yopwar fek mwanapon.

⁷ Aenapan maok, nánkár wakmwaek te ono am takinap ankwap fi arop fárákapan nopok touwe nénk nanampon. Aea napo maok, nánkár wakmwaek am fárákap am fi pwarará koropea, máma apár mek onan lotu mwanap'rá sérimpon. ✱

⁸ Kwaro Abrahamén kontrak yoroinámp yéncépria, mao ankar yipi fárákap naenámp rimpono. Tá wakmwaek Abrahamo Aisakomp naropwar yakria, yukupuk yae fek Aisakomp yipi fárákámpmon. Aeakánko maok, Aisak te náráp táráp Jekopomp yipi fárákap. Tá nomp appenáp Jekop maomp tárápu éntér-sámprampan yipi fékérimpon.

⁹ Am appeyaenáp támao náráp nánae Josepén kokwarokria kwaporok tére konámp arop niampia sámprá, ankwap fi aropamp yae sámp-kérépaponno. Aenapo, am fárákapao man Isip mek warámpá tukupapan maok, Kwaro méntér yakámpon.

¹⁰ Mao man yaewourria, maomp ninik kápae tirá épéri pwar. Tá Josep Isip mekamp kingént kar sénánko maok, Kwaro man kingo warákár naenámp yonkwae kour sánk. Aenángo maok, kingo man Isip mekamp ankank poukwap naenámp Gavman Tokwae yoroi pap. Aetenánko maok, mao kingomp nap mekamp ankankan kor poukeyakámpon. ✱

¹¹ Nánkár wakmwaek maok, Isip mek fir mo nángo, yae-porokwe tokwae ponankor apár mek koropria, Kenan mek kor tak nángo, kounteouráp arop ponankor ninik kápae tokwae sámpano. Tá nomp appeyaenáp kor fir fár mwanap moimpon. ✱

¹² Aeria maok, Jekopo wanánko, 'Fir te Isip mek tank námp'rá sénapo maok, táte mao nomp appeyaenáp manénkir tirá kérép. ✱

¹³ Aeapan maok, warko anánkan tukupap te Josepo náráp naeounápén sérrá, 'Ono te Josepono.' Aeránko maok, táte kingo kor Josepomp fi am mérimpon.

¹⁴ Aeria maok, táte Josep náráp naropwar Jekopén kar kérépria wumwi nángo maok, Jekopo náráp kounteouráp arop fi éréképea koropámp te 75ono. ✱

¹⁵ Aea maok, Jekop Isip mek akwapá yakea maok, wakmwaek sumpwi tenánko, nomp appeyaenáp fákáreao kor wae surumpwi pwar. ✱

¹⁶ Aenapo, am fárákapamp kour te apár Kenan mek tiarárrá ti-tukupea taun Sekem mek, wokwaek Abrahamo Hamoromp tárápuran mani silva sánkria sámpámp apár mekamp péri me mek kákapono. ✱

¹⁷ Kwaro wokwaek kar Abrahamén sérimp yopwar 400 wae akwapá pwar naeria nángo maok, am fek táman Isip mekamp Israel fi wae námoku kápae kare forokora wae.

¹⁸ Aenapo maok, am ke fek táman king ankwap Isip mek yakria maok, Josepomp tére te mér moitea yakrá maok, ✱

¹⁹ am king támao nomp firáp arop firan poupwekápria sámpá yampourou. Takria maok, am fárákapan, 'Yiráp tárápu ek épéri tenapo surumpwianápono' ria fopwaoka wae napon. ✱

²⁰ Am ke fek táman Mosesomp éntupwaro man fárákapea-nánko, am táráp te kwapwe kare kare nángo maok, Kwaro man warákár. Aenángo, éntupwar naropwaro kánánkámp sámpá yak nepo, wae yinink yunk akwap te.

²¹ Aenángo maok, wakmwaek am táráp ek sakwapea páte nepo maok, tá kingomp yupu-tárápao akwapea nkea sámpea, mao námokuráp tárápnámp wurumpámpon.

²² Takianánko maok, Moses éririka, Isip mek skuliaka am mekamp mér kwapwe sámpea maok, kárakáre kor arop yakria, kar kárakáre fek farákáprá, nkwakwe make ankank kárakáre térempono. ✱

²³ Mao am mek yakrá akwapea 40 yopwaria maok, warko náráp ankwapyenáp Israel firan nke naeria akwap.

²⁴ Akwapea nke nángo maok, Isip mekamp arop ankaránkao Israel mekamp aropan yorowarrá yarakánko maok, Moseso man yaewourria Isip mekamp aropan porokwapea sumpwi pap.

✱ 7:4: Stt 12:1-5 ✱ 7:5: Stt 17:8 ✱ 7:7: Stt 15:13-14; Kis 3:12 ✱ 7:10: Stt 17:11; 39:23; 41:37-44 ✱ 7:11: Stt 41:54 ✱ 7:12: Stt 42:1-5 ✱ 7:14: Stt 45:1-11 ✱ 7:15: Stt 46:1-7; 49:33 ✱ 7:16: Stt 33:19 ✱ 7:18: Kis 1:7-8 ✱ 7:19: Kis 1:10-11 ✱ 7:22: Kis 2:1-10

²⁵ Aeria maok, Mosesomp ninik te maomp ankwapyaenáp fárákap, Kwaro náráp yaerént purá am fárákapan yaewour naenámprá ninik mwanapan mpwe námpon. Aenámpan maok, am fárákap mér mono.

²⁶ Takia maok, táte ankwap yae fek Moseso nke nángo maok, Israel mekamp arop yawor nonopok yorowar. Aenepo maok, mao akwapea sérémékéria taokarrá pap naeria maok, am arop yaworan sérrá, 'Ae! Yumo te mwearono. Apaeritea yumoku támao nonopok touwe sámp neria nepe?'

²⁷ Mak ránko maok, am manénkir nikia yorowarámp arop támao Mosesén panánkár sakwapria sérrá, 'Amo te akwapae. Amwan te wa yinan taokeyakrá tárakwamp nanap arop pap námpon?'

²⁸ Amo te yipirman Isip mekamp aropani napnám, onan kor porokwap pap nae rape?'

²⁹ Aeránko maok, Moses am kar wawia mao wae farákap. Mao farákápá akwapea Midian firamp apár mek yak. Aeria maok, wakmwaek am mekamp yupu sámpea maok, poumou-táráp anánkaopwe ti. *

³⁰ Moses am mek 40 yopwar yakeanángo maok, Sainai faonkwe wonae fik arop yak mo apár mek ensel ankwap maonámok korop. Am ensel te Moseso nke nángo, yao kánanke yowe mek yaomwi yurunk nángo am mek yak.

³¹ Moseso am táman nkea ninik tokwae. Aeria maok, mao fwapi nke nae yonkwaerá wonae fik akwap nángo maok, Tokwae Karao man sérrá,

³² 'Ono waráp appewarámp Kwaro nae, tá Abraham, Aisak, Jekop, maomp Kwaro nae'rá sér. Aeránko maok, Moses wará yákrá kour me woukoupria maok, am mek énoukoup naerianám te, apápa wae.

³³ Aenángo maok, Kwar Tokwaerao man sérrá, 'Amo ankár waráp pukamp su te wor-papae. Am te apae riteanápe, táma apár amo am mek fokopeyak nap te, onokumpria maok, am te fou karenó.

³⁴ Ono te Isip mek onomp firáp koumteouráp arop nap kwatae ninik te wae nke nampono. Ono am fárákapamp ém kar te wae wawia nampan, am Isip fárákapamp yaekamp warko érékép naeria ék nampon. Ae namp kwamp, ono amwan Isip mek warko sámp-kérép nae rae.'

³⁵ Manénkir te Israel fi Mosesomp kar ták-pwarará arakrá sér, 'Amwan te wa yinan taokeyakria yinan kot nanap arop pap námpono?'rá sériapono. Aeapan maok, Kwaro am arop Moses táman arop taokeyak konám arop, tá am fárákapan érékép naenámp arop yoroia sámp-kérép námpon. Yao kánanke mek yaomwi yurunk nám meknám enselomp yae kor fek Kwaro man tak naenámp kárakáre sánk námpon. *

³⁶ Aeránko maok, Moseso Isip mek akwapea, Kwaromp nkwakwe make kárakáre yoroia, am feknám Israel fi éréképá akwapea Noumouri Solwara mek, tá kwar saráp mek 40 yopwar fek kor nkwakwe make kárakáre yororo. *

³⁷ Am Moses támao Israel firan sérrá, 'Nánkár Kwaro yiráp ankwapnáp ankárank nánapi pwate nángo, onoku yak namp niamp yak naenámp.' *

³⁸ Wakmwaek Israel fi tukupea kwar saráp mek koupoukour yakáp napo, am Moses támao am fárákapént yakám. Tá mao narek Sainai faonkwe wi fek pokeanángo maok, enselo man kar sánkánko, mao am Kwaromp yiki yak konám kar nomwan farákápámpon. *

³⁹ Aenámpan maok, nomp appeyaenáp te maomp kar wa moria kar ták-sirirá paokopria, warko Isip mekamp ankankan kikiankria, am mek arári tukup mwaria waeapon. *

⁴⁰ Am fárákap te Mosesomp nánae Aronén sérrá, 'Am yinan Isip meknám éréképea koropnám Moses te, mao te apae mokoprian nomo mér mo námpono. Amo ankár yinomp kwar yoroia napo, mao mekia akwapria, yinan éréképá akwap naenámp.' *

⁴¹ Am ke fek táman gol fek bulmakau soup ankárank niamp kwekár kwar yoroi papea, man ofa sánk. Aeria am námokuráp yae fek yoroiap kwekár kwar táman warákáránkrá koupoukarrá fir kékérouá fépér. *

⁴² Aenapo maok, Kwaro am fárákapan, yumoku naponoria younkwe sitenánko maok, kwaporok námoku támao takrá kwekár kwarén loturá paokopria maok, yámar, yunk, térmeráp ankankan lotuiapono. Am tak nap te, profet fákáreramp buk fek yak nám niamp. Am kar te arakrá sér,

'Israel fi yumo te kwar saráp mek

40 yopwar fek yakápria

bulmakauráp sipsip fupukrá tia ofa nap te,

ae te yumo am ofa takí nap te onani nap nie?

* 7:29: Kis 2:11-15,21-22 * 7:35: Kis 3:1-10 * 7:36: Kis 7:3; 14:21; Nam 14:33 * 7:37: Lo 18:15 * 7:38: Kis 19:3; Lo 9:10 * 7:39: Nam 14:3 * 7:41: Kis 32:1-6

Mo karono.

⁴³ Am yumo sampnap sel nap te kwekár kwar Molekompono.

Tá yumo yiráp kwekár kwar

Refanomp térme wunérian kor samp napon.

Yumo te am kwekár kwaromp wunéri yororoia man lotu napono.

Aenapara, ono yumwan mapekamp

fárarámpará párapok nanko,

nkwampok Babilon firamp apár yak námp mwae

tukupá yakáp mwarea napon.’ ✧

⁴⁴ Wokwae kar nomp appeyaenáp fákáre te kwar saráp mek yakáp sel fekamp Kwaromp lotu nap sámpá yakápiapon. Am lotu nap yak námp te am fárákapan, Kwar te yiráp ou mek yak konámponorá yénkép námpon. Am sel nap ti nap fek te Kwaro Mosesén sérimpaokria, Moseso nkenámp wunéri mántwaok tiapono. ✧

⁴⁵⁻⁴⁶ Wakmwae maok, Josua nomp appeyaenámpomp tárápu éréképá koropea Kwaro ankwap fi aropan yorowaria kwe-pwaranámp apár sámpea am apár mek am sankoropap sel fekamp lotu nap sámp-fokopapono. Am sel fekamp lotu nap te ankár taki yakrá koropea Kwaro warákár konámp arop King Devit yaknámp ke fekimpon. Tá Devito nomp onúnp Jekopomp Kwaromp nap ti nae yonkwaeria Kwarén kar toropwapimpon. ✧

⁴⁷ Aempan maok, wakmwae Solomono máma nap tímpon. ✧

⁴⁸ Aeno narek yaknámp Kwar Tokwae te aropao tinap nap mek te yak mo i konámpono. Profeto makrá sérimpon,

⁴⁹ ‘Kwar Tokwaerao arakrá sér:

“Yámar te onomp sianono,

tá apár te ono am yumuntuk pu pátea tank konampono.

Ae konámpara,

yumo onompor te mokope pourouráp nap ti mwanapon?

Tá ono te anepér nanamp némp te

maok yak naenámpnon?

⁵⁰ Onoku támao am ankank yoroi nampono.” ’ ’ ✧

Tá Stiveno Kaunsil fákárean warko arakrá sér,

⁵¹ “Yumo te kwekápnap aropono. Yumo te ankwap fi aropamp ninik niamp nape. Yiráp woupwi te kéri yak nángo, Kwaro sénámp kar wa mo napon. Yumo te wokwae yiráp appeyaenápoiápnámp Yiki Kor Spiritamp kar ták-siri napon. ✧

⁵² Wokwae te apae profet yakánko, yiráp appeyaenápo man sámpá yampourou moiapon? Am fárákap te ‘Yae-párak kare ninik naenámp arop korop naenámp’rá sérámp aropan te tirá wouriapon. Aeapan maok, oukoumwan te am arop wae koropeanámpman yumo man yopor aropamp yaek pap napo, man sámp-wouroumpapon. ✧

⁵³ Yumo te enselomp yaekamp Kwaromp lo sámp napao maok, yumo ampaok tukup moi napono.” ✧

Stivenén yumwian arokop papnap kar

⁵⁴ Stiveno makrá sénánko maok, Kaunsil fákáre am kar wawia, youpoukwap tokwaeria, you kikimpia wae.

⁵⁵ Aenapan maok, Stivenén Yiki Kor Spiritao woukoupeyak nángo maok, yámar mek tokoreyakria nke nángo maok, Kwaromp wae kwapwe tákap nángo, am mek Jisas Kwaromp yae-párak mwae fokopeyak námp nke.

⁵⁶ Aeria maok, Stiveno arakrá sér, “Yumo wawenk! Ono yámar mek nke nanko, yámar kikir akwap nángo, Aropamp Táráp Kwaromp yae-párak mwae fokopeyak nángo nke nampon.” ✧

⁵⁷ Aeránko maok, am fárákap am kar wawia maok, tékén kar kárakáre fek sérarrá, Stivenomp kar wawantánoria woupwi mek yae kákar. Aeria maok am fárákap ponankor ferámpará foporakorrá tukupea Stivenén sámp.

⁵⁸ Man sámpea santukupea ek taun younkwek sirarrá paokoprá man yaonk-pap mwaria yumwian arokop. Am manénkir man wouroump-sériap arop fárákap náráp waempyam éri worépámpá tukupea, arop tár-ménki ankwapamp wonae fik kák. Am aropamp e te Sol. ✧

⁵⁹ Aeria maok, táte wae Stivenén yumwi fek arokopap ke fek te, Stiven arakrá kar toropwap, “Jisas Tokwae Kar e, amo onomp waemp sámpae.” ✧

✧ 7:43: Amo 5:25-27 ✧ 7:44: Kis 25:9 ✧ 7:45-46: Jos 4:11; 18:1; 23:9; 2 Sml 7:1-2 ✧ 7:47: 1 Kin 6:1,14 ✧ 7:50: Ais 66:1-2 ✧ 7:51: Kis 32:9 ✧ 7:52: 2 Sto 36:16 ✧ 7:53: Ap 7:38; Hi 2:2 ✧ 7:56: Kl 3:1 ✧ 7:58: Ap 22:20 ✧ 7:59: Lu 23:46

⁶⁰ Aeria maok, mao kwaráp torokomprá, tékén warko wumwiria sérrá, “Tokwae Kar e! Amo te am fárákapaonap kwatae ninik te nopoki kwaponono.” Stiveno makrá séria pwarará maok, mao wae sumpwi. ✱

8

¹ Aenapo maok, Sol te, fwaprá kar Stivenén sámp-wouroump naponorá ninikimpon.

Solo siosén sámpá yampourouim kar

Stivenén sámp-wouroumpnap ke feknámpia maok, Jerusalem sios kounteouráp aropan sámpá yampourouiaonono. Aenapo, sios mekamp ponankor kounteouráp arop te pirikimpea distrik Judia ntia distrik Samaria mekmwaek turukump napan maok, aposel fákáre te oukoumwan Jerusalem mek am mek yakáp. ✱

² Arop ankwap fárákap Kwaro warákárnámp ninikaok kar paokop i konap te Stivenomp yakáre papria maok, éménka waeapon.

³ Sol te térea waerá sios mekamp kounteouráp aropan sámpá yampourou. Aeria maok, mao te nap-nap kounteouráp arop ti-akwaprá kalabus nap mek kák. ✱

Samaria mek Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákárap kar

⁴ Am kounteouráp arop fárákap pirikimpea tukupnap mwaeknámp te, am némpouk mwaek Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáprá tukup.

⁵ Aeria maok, Filip te Samaria mekamp taun ankwap mek akwapea maok, Kraisoínámp Kwapwe Kare Kar am fárákapan farákápámp.

⁶ Kápae kare kounteouráp arop fákáre Filipomp kar waria maok, mao nkwakwe make kárákáre yoro námp nkeria maok, am fárákap woupwi pátea tankáprá maomp kar yae-párák wawiapon.

⁷ Kápae kare kwatae-arop kounteouráp aropamp pourouk woukouri yaknámp yérépera kérépángo nke. Tá kápae kare arop pu kor surumpwi yakáp námp, tá pu kwataenap arop fárákap te warko fwap. ✱

⁸ Aenapo maok, táte am taun mekamp kounteouráp arop te nkea warákár tokwaeaponono.

⁹ Arop ankarank am taun mek yak námp maomp e te Saimon. Mao te kápae kare yopwar fek fouráp, nkwakwe make ouwur tia yárakria maok sérrá, “Ono te arop tokwaeno.”

¹⁰ Aeránko maok, am némpouk yakápnap arop tokwae, tá kwaporok yakáp konap arop ponankor Saimonomp kar táman waria maok, ‘Am te Kwaromp kárákáreao maomp pourouk yaknámp “Kárákáre Tokwae” ’rá sér i konapon.

¹¹ Aenapo maok, kápae kare por mao nkwakwe make kárákáre yoronámpantá maok, kárákáre fek maomp kar wawia ninik tokwae.

¹² Aeapo maok, waknwaek Filipino Kwaromp firáp taokeyak konámp Kwapwe Kare Kar farákáprá maok, Jisas Kraisoimp e mént farákápángo maok, am fek táman kounteouráp arop wawia méria maok, ént mek nér.

¹³ Aeapo maok, Saimono kor wawia méria maok, ént mek anámpeaka Filipént yárakria maok, Filipino nkwakwe make kárákáre tokwae yororo námp nkeria, mao te ninik tokwae.

¹⁴ Tá Jerusalem mek yakápnap aposel fákáre wa napo maok, “Samaria fi te Filipino farákápnámp Kwaromp kar yae-párák wa nape.” Aerá sénapantá maok, am aposel fákáreao Pita ntiaka Jonén am mek tirá kérép.

¹⁵ Aeapo maok, am arop yaworao akwapea am mekria maok, ‘Kwaro am fárákapan Yiki Kor Spirit nénkano’ ria kar toropwap.

¹⁶ Am te apae riteanápe am arop fákáreramp pourouk Yiki Kor Spirit oukoumwan ék mo nángo, am fárákapa kwaporok Jisasomp e fek saráp ént mek nér.

¹⁷ Aeapantá maok, arop yaworao am arop fákáreramp me korok yae paprá kar toropwap nepo maok, am fárákap wae Yiki Kor Spirit sámp. ✱

¹⁸ Aeapo Saimono am aposel arop yaworan nke nángo, am fárákapamp me korok yae papepo, am fárákap Yiki Kor Spirit sámp nap nke. Aeria maok, mao kor mani sámpea, am arop yaworaonepok koropea sérrá,

¹⁹ “Yumo am kárákáre te onan kor sápnepo, ono kor arop ankwapamp me korok yae papnanko, mao Yiki Kor Spirit sámp naenámpon.”

²⁰ Aeránko maok, Pita man sérrá, “Kwaro sánknámp ankank te kwaporok sánk námpon. Aeno amo am te mani fek sámp konapan mpweria, amo mani fek sámp nae nape? Am mani te tomorea amont moyak naenámpon.

²¹ Waráp ninik te Kwaro nke námp fek te yae-párák mo námpara, amo te yino Kwaromp térenámp mek yinont tére nanap pourou mo kareno.

²² Aenapara, amo te waráp kwatae ninik am ankár younkwe sánkea, amo Tokwae Karan kar toropwapria sénapo, waráp ninik mekamp ninik kwatae am tirá épér kuni mo nie?

²³ Ono amwan nke namp te, amo Kwaro kwaporok sánknámp ankankantá kikianknap ninik kwatae támao waráp ninik kwatae papria, amwan kwatae ninik mek fákapá fákeyak námpon.”

²⁴ Aeránko maok, Saimono am arop yaworamp kar pwarokwaprá maok, arakrá sér, “Ae te yumo onan yaewour riaka Tokwae Karan kar toropwap nepo maok, mao onan yaewour nánko, takeniamp korop mo naenámpon.”

²⁵ Aenáno maok, am aposel yawor man wae pwarará, kounteouráp aropan Tokwae Karamp kar farákápria, tá Kwaro am arop yaworan yaewourinámp ankank am táman kor méntér farákáp. Takia pwarará, am arop yawor arákarrá Jerusalem mek akwap. Am arop yawor akwapep fek te, am Samaria mekamp némp kánanke-táráp mekmwaek Kwapwe Kare Kar farákáprá akwapepono.

Filip ntiaka Itiopia mekamp aropamp kar

²⁶ Kwar Tokwaeramp enselo Filipén sérrá, “Amo fárámprá Jerusalem meknámp Gasa mek piknámp épi mwae-páraok akwapae.”

²⁷ Aeránko maok, Filip am mwae-páraok akwapria nke nánko maok, Itiopia mekamp Kwin Kandasimp maní ankank taokeyak konámp aropao Jerusalem mek lotuía pwarará ✧

²⁸ warko námokuráp apár fi mek akwap naeria korop. Mao te karis mek tankrá, profet Aisaia mek buk fekamp kar farákáprá akwapánko maok,

²⁹ Yiki Kor Spiritao Filipén sérrá, “Amo karis firi wonae fiaok akwapae.” ✧

³⁰ Aeránko maok, Filip fárakoprá akwapea am karis wonae fik am fekria wanánko maok, am aropao profet Aisaia mek buk fekamp kar farákáp. Aenáno maok, Filipino man sérrá, “Amo te am farákápnap kar fi te mér rape mo nie?”

³¹ Aeránko maok, am aropao Filipomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Arop am fi kor onan sér mo nánko te, mokopia mér nanampon?” Aerá séria maok, Filipén sérrá, “Amo narek karis mek aokea onont tankae.”

³² Am Kwaromp kar ankwapmwaek farákáp námp te arakrá sénámpon, “Sipsipan porokwap pap mwaria warámpá tukup, tá sipsip morokamp pwae fárákap mwaria napo, apánk mo i konámp niamp, mao kar tákap mo námpon.

³³ Am fárákapao

am nkwakwe make wouroumprá sérarrá tukupap te, yae-párák kot i konap fek kot mono.

Tárápu forokarea yakáp napo,

arop fárákapao am fárákapan

maoinámp kar farákáp mwanapanápe, mono.

Arop fárákapao waeman faropá páte napo,

warko má apár mek yak mo námpon.” ✧

³⁴ Mao am kar farákápea pwarará Filipén turunkrá, “Am profet takrá sénámp te wan sérimpon? Mao te námokuráp pourou karean sérimp ni, arop ankwapan sérimp nie?”

³⁵ Aeránko maok, Filipino am aropao nkerá farákáp námp fekamp kar fi séria maok, am feknámp Jisasomp Kwapwe Kare Kar ankwap farákáp.

³⁶ Takrá mwaeaoak akwapea nke nepo, ént ankwap yak. Aenáno maok, am Itiopia mekamp aropao sérrá, “Amo ént mamá yak námp nkeae. Apae ankankao onan taokor nánko, ono ént mek anámp mo nanampon?”

³⁷ Aeránko maok, Filipino man sérrá, “Amoku támao wae mér kare nap kwamp te, fwapono.” Makrá séránko maok, tá am aropao kar pwarokwaprá sérrá, “Ono te wae mér nampon, Jisas Kraiss te Kwaromp Tárápono.”

³⁸ Aerá séri pwarará maok, náráp tére aropan sénánko, mao hosan taokor nánko, karis fokopeyak. Aenáno Filip ntiá am arop ént mek pikia maok, Filipino man ént mek anámpá pap.

³⁹ Takia pwarará, kárákáre fek aok nepo, koupour kar Tokwae Karamp Yiki Kor Spiritao Filipén warámpá akwap nánko, am arop te warko man nke mono. Aenámpao maok, am arop te warákárria maok, wae námokuráp mwae-páraok akwap.

⁴⁰ Tá Filip wae akwapea Asdot mek am mekamp taun kápae mek am mek yákrá Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáprá yákania maok, wakmwaek Sisaria mek akwapámpon. ✧

9

Solo Kristenimp kar

¹ Am ke fek te Solo Jisasomp firáp aropan sámpá yampourourá tirá wour naeria kárakáre. Aeria maok, pris taokeyak konámp aropaonámpok akwapea maok,

² man sénánko, mao taun Damaskus mek Judamp lotu nap taokeyakáp konap arop fárakapampor pas kumwia, Solomp yaek sánk. Am pas fek te arakrá sér, “Solo yárákrá, Jisasonámpaok tukup konap koumteouráp arop fárakap nke námp kwamp te, mao tirá fápákamánkia Jerusalem mek éréképá korop naenámpon.” ✧

³ Aeria maok, Sol wae Jerusalem pwarará akwapea Damaskus wonae fik nánko maok, tá koupour kar yámar meknámp wae maomp pourouk tákap.

⁴ Aenángo maok, Solo apárok piká párákap. Aeria maok, mao wa nánko, arop ankáránkampamp kar arakrá sér, “Sol, Sol, apae riteaka amo onan sámpá yampourourá térea wae rape?”

⁵ Aeránko maok, nopok Solo sérrá, “Tokwae Kar, amo te wa nape?” Tá nopok mao sérrá, “Ono Jisaso nae. Amo te onan sámpá yampourou napon.” ✧

⁶ Aeno amo fárámpea taun mek akwapea. Nánkár arop ankáránkao amo ankár takrá tére nanap ankank sénaenámpon.”

⁷ Am arop fárakap Solént tukupap te kokorokoria kar tákap mono. Am fárakap fougouri yakáprá am arop kar sénámp wa napan maok, am fárakap te am arop pourou nke mono.

⁸ Aeapo maok, Sol am feknámp fárámprá yi fikarrá nke námpao maok, maomp yi te oukoumwan kirikip yak. Aenámpantá maok, arop fárakapao man yae tokoropeaká taun Damaskus mek tukup.

⁹ Mao am mek yinink kumuri yak námp te, maomp yi te oukoumwan sukupi yak. Aenángo mao te firráp éntáp fár mono.

¹⁰ Tá Jisasomp firáp arop ankwap Damaskus mek yakámp, maomp e te Ananaias. Man Tokwae Karao yém sérrá, “Ananaias!” Mak ránko maok, mao sérrá, “Tokwae Kar e, ono máyak rae.”

¹¹ Aeránko maok, Tokwae Karao man sérrá, ‘Amo fárámpea mámá mwae kup maomp e ‘Yae-Párak Kare Mwae’ am mwae akwapea, Judasomp nap mek oupouroukampo. Tarsus mekamp arop ankáránk, maomp e te Sol, mao am mek Kwarén kar toropwaprá yak námpon.

¹² Maomp yi te oukoumwan kirikipiyak námpan maok, mao yémén nke nánko, arop ankwap, maomp e te Ananaias, akwapea maomp yi warko fwapanoria maomp pourouk yae pap námpon.

¹³ Aeránko maok, Ananaias napok kar pwarokwaprá arakrá sér, “Tokwae Kar e, ono wa nanko, kápae kare arop sérarrá, ‘Am arop tene waráp firáp Jerusalem mekamp aropan sámpá yampourou i konámp.’

¹⁴ Mao te pris tokwae fákáreao ‘Takae’rá sénapo, mapek yakáp konap waráp e séria amwan lotunap arop fárakapan fápákamánkrá yarak námpon.”

¹⁵ Aerámpan maok, Tokwae Karao man sérrá, “Amo te akwapea. Am arop te oukoumwan onomp tére arop yak naenámpon. Ono man ankwap fi aropan, king fákárean, tá Israel fi mek kor yárákrá onomp e érik farákáprá sénaenámpria nánapi tenámpon.” ✧

¹⁶ Mao onomp e farákáp námp fek nkwakwe make touweráp kápae koropánk nánko, sámpa kárakáre fek fokopeyak naenámp yéknép nanámpon.” ✧

¹⁷ Aenángo maok, Ananaias akwapea maok, nap mek youmpea Solomp pourouk yae paprá maok, arakrá sér, “Nánae Sol, amwan Jisas Tokwae Karao mwaeoak kikipi námp, mao támao onan sámp-kérép nánko, ono korop namp te, waráp yi fwap nke napo, amwan Yiki Kor Spirit woukouponoria nampon.”

¹⁸ Ananaias takrá séri pwar nánko maok, Solomp yi mek káre niamp am kárakapá yak námp koupour kar kwarákár éká párákap nánko maok, maomp yi wae fwap nkeria, fárámprá ént mek anámp.

¹⁹ Aeria maok, wakmwae Sol wae fwap fir fária kárakáre sámp.

Sol Damaskus mek Kwapwe Kare Kar farákápámp kar

Solo Damaskus mek Jisasomp firáp arop fárakapént ankwap yinink yae yakea maok,

²⁰ wakmwae Juda firamp lotu nap mekmwae yárakria maok, ‘Jisas te Kwaromp tárápono’rá farákáprá sér.

²¹ Aeránko arop ponankor Solomp kar wawia maok, kokorokoria arakrá sér, “Wi! Am arop te Jisasomp e fek loturá kar toropwapnap arop fárakapan sámpá yampourou i konámp

támaono. Mao te Jerusalem mek takianámpao, mapek koropea arop fápákamánkia pris Tokwae fákáreaonapok éréképá akwap naeria korop námpon.” ✧

²² Aerapan maok, Solo ‘Jisas te Kraís támaono’rá farákápnámp kar te kárákáre kor karia maok, érik karaok farákár. Aenánko maok, Juda fárákáp Damaskus mek yakáp nap am kar wawia maok, kokorokoria, nopok kar sér mwanap pourou mono. ✧

Juda firao Solén sámp-wouroump mwariakapo farákápá akwapámp kar

²³ Kápaé kare yae akwap tenánko maok, am Juda fákáreao koupoukarea maok, Solén sámp-wouroump mwaria kar pap. ✧

²⁴ Aeria Juda fákáre Solén mwanámpria, taun yár ménki fek yámarao, tá kumuruk kor man yéréreki yakáp. Aenapo, Sol am taknap kar wae wa.

²⁵ Aenánko maok, Solo éréképea yárák i konamp arop fárákápao man kumuruk taunan yarokwapnap yumwi fekamp yár windo meknámp basket tokwae mek papea paok fek érpowarrá pikia apárok papapono.

Sol Jerusalem mek yakámp kar

²⁶ Wakmwaek Sol Jerusalem mek akwapea Jisasomp firáp aropént yak naerianámpnan maok, am fárákáp te man, Jisasomp firáp moan mpweria apáp tirink.

²⁷ Aeapo maok, Barnabaso Solén aposel fákáreaonapok warámpá akwap. Aea maok, mao Solo Tokwae Karan mwaeao nke nánko, Tokwae Karao man sérinámp kar farákáprá sér. Aeria maok, tá Solo apáp mo, Jisasomp e kárákáre fek Damaskus mek érik farákápnámp táman kor farákáprá sér. ✧

²⁸ Aenánko maok, Solo Jerusalem mek am fárákápént yakria maok, mént akwapria maok, apáp mono, kárákáre fek térerá, Tokwae Karamp e fek érik sérar.

²⁹ Mao te Grik kar mérnámp Juda fákárent kar séria maok, am fárákápént kar yorowar. Aenámpnan maok, am fárákáp, man te mokopia sámp-wouroump mwarrá mwae oupourounk.

³⁰ Aeapo maok, Jisasomp firáp ankwapyaenáp fárákáp am méria maok, Solén warámpá tukupea, taun Sisaria mekia maok, taun Tarsus mek sámp-kérép.

³¹ Aenapo maok, táte am apár Judia mek mwaeakamp, tá Galili mek mwaeakamp, tá Samaria mek mwaeakamp sios mek kamp kounteouráp arop yae-párak yakáp. Aeria maok, am fárákáp te Tokwae Karamp yae ankore mek yakáp i konap ninikaok napo, Yiki Kor Spiritao am fárákápamp ninik mek kárákáre sánk nánko, kápaé kare kounteouráp arop fárákáp sios mek korop napon.

Pita Ainasomp pourou fwapi papámp kar

³² Pita ponankor némpouk mwaeak yárákia maok, taun Lida mek kuri akwapea, am mekamp Kwaroump firáp aropént yak.

³³ Aeria nke nánko maok, am némpouk arop ankáránk maomp e te Ainas, yukupuk yopwar máte ankár kour ponankor sumpwi yakánko yárák mono, nap mek saráp amp.

³⁴ Aenámp aropan Pita sérrá, “Ainas, oukoumwan te Jisas Kraiso amwan warko fwapi pap námpono. Amo fárámpá waráp amp i konap ankank nánapae.” Aeránko maok, mao wae pu kor fwapria koupour fárámpánko maok, ✧

³⁵ tá am Lida ntiaka Saron mekamp arop ponankor nkerá paokopria maok, kwatae ninik pwararea Tokwae Karaonámpok koropap.

Pita Tabitan fárámpá papámp kar

³⁶ Taun Jopa mek am mekamp Jisasén mérnámp yupu, maomp e te Tabita, Grik kar fek te ‘Dorkas’rá sér i konapono. Mao te ankár kumur méntép kwapwe kare ninik fek yárákia maok, kápaé kare kounteouráp arop ankank mo napén yaewour i konámpono.

³⁷ Am ke fek táman maok, am yupu touwe sámpea sumpwinko maok, maomp yákáre ént fek yárária narek kamp aokore mek páte.

³⁸ Lida te Jopa wonae fik yak námpara, Jopa mekamp Jisasén mérap arop fákáre wa napo, Pita Lida mek yak námpon. Aerapo maok, am fárákáp arop anánkaopwe Pitanámpok tirá kérépapo, akwapea man sérrá, “Amo yinonámpok koupour koropae. Apwapi kwapono!”

³⁹ Aerepo maok, Pita fárámpá am arop yaworént akwapea am fekánko maok, táte kounteouráp arop fárákápao man warámpea narek kamp aokore mek pok. Aeria maok, ponankor kae kounteou koropea Pitan ikarrá éménkrá yakáp. Aeria maok, Pitan, yino Dorkas énéni yakápriaka yoroinámp waempyamráp ankank mámánrá yénk.

⁴⁰ Tá Pita am mekamp kounteouráp aropan apárok tirá kérépea pwatea maok, námoku mwar kwaráp torokompria kar toropwap. Takia pwarará, sámp-arákarrá am yupu yákáre táman nkeria maok sérrá, “Tabita, amo fárámpael!” Aeránko maok, am yupu yi firékarrá Pitan nkeaka maok, fárámpea tank. ✧

⁴¹ Aenánko maok, Pita maomp yae tokoroepa ka-pap nánko, fokopeyak. Aenko maok, Pita Kwaromp koumteouráp arop ntia kae koumteouran wumwiria am fárákapan Dorkas fárámpea yiki yak námp yéknép.

⁴² Am Pita takinámp kar Jopa mek am mek akwapánko, kápae kare arop fárákap Tokwae Karan mériapon.

⁴³ Aeapo maok, arop ankwap, maomp e te Saimon, méntér kápae kare yae yak. Am Saimon te bulmakauráp fir yipi térerá ankwap téreampor nánap i konámp aropono.

10

Ensel koropea Rom mekamp arop Korniliusén kar sérimp kar

¹ Arop ankwap Sisaria mek yak konámp, maomp e te Kornilius. Mao te Rom mekamp 100 soldia taokeyak konámp arop. Am soldia fákáre te 'Itali mekamp Soldia'rá sér i konapon.

² Mao te Kwaro warákár konámp ninikaok i konámp arop, tá mao ntia maomp nap mek yakápnap arop fárákap Kwaromp yae ankore mek yakáp i konapono. Mao te ankank monap Juda fákárean yaewour naenámp mani kápae kare nénk konámp, tá mao te ankár kumur méntép Kwarén kar toropwap saráp yak konámpono.

³ Maki konámpao maok, ankwap yae fek kumuran yámar yinink ke nánko, yém niamp nke námpao maok, ankár érik karaok farákár. Mao nke nánko, Kwaromp ensel ankárank nap mek koropea maok, man arakrá sér, "Kornilius!" ✧

⁴ Tá Korniliuso man nkea apápa waeria maok, man sérrá, "Arop Tokwae, apaeno?" ✧ Aeránko maok, enselo Korniliusén sérrá, "Kwaro waráp kar toropwap nap te wae waria maok, amo arop mani ankank mo napo nénk konap ninik táman ninikia warákár námpon. ✧

⁵ Oukoumwan te amo ankár arop ankwap fárákap Jopa mek tirá kérép napo, tukupea arop ankárank maomp e te Saimon, tá ankwap e te Pita, man oupouroukia man sénapo korop naenámpo.

⁶ Am arop te ankwap Saimon bulmakau yipi fwapokwap i konámp aropént yak námpon. Maomp nap te solwara woupwi fik yak námpon." ✧

⁷ Enselo wae séri pwarará akwapánko maok, tá Korniliuso náráp tére konep arop yawor, ntia soldia ankwapan wumwi. Am soldia te Kwarén lotu i konámp, tá kápae kare por Korniliusént yak konámp.

⁸ Korniliuso am yininkaopweran námwan korop nánko nkenámp ankank fwapnae kari séria maok, Jopa mek tirá kérép nánko, tukup.

Pita yém niamp fek nkenámp kar

⁹ Am fárákapao tukupea mwaeak pampia wakoránko, tukupea némp Jopa wonae fik tae napo maok, yámar kuk. Aenánko, am ke fek táman Pita nap yumuntuk pokea kar toropwap naeria.

¹⁰ Pita yae-porokwe nánko, fánaeria námpan maok, oukoumwan fir yankrá nánapao maok, mao yém niamp arakrá nke:

¹¹ Mao nke nánko, yámar kikir akwap nánko maok, waempyam tokwae niampao ék. Am ankank te, yiawor woupwirápan ér-popwarrá ék.

¹² Mek am mek te nkwakwe make nape fir kápae kare yakápnko maok, tá tákamráp sipar, antráp, arao kor mek am mek yakáp.

¹³ Tá arop top kor niampao Pitan sérrá, "Amo fárámprá mómá fupukrá kákea fépéae."

¹⁴ Aerá séránko maok, tá Pita sérrá, "Tokwae Kar, ono te wae kare kar sénampon: Ono wokwaek kar te amo nke nap fek yiki kukur monámp nape fir loao taokor námp te fár mo i konampon." ✧

¹⁵ Aeránko maok, warko ankwap por arop kar niampao arakrá sér, "Ankank Kwaro yiki kukarrá pap námpan te amo 'Yiki kukur monámp ankank'rá séri kwapono."

¹⁶ Am ankank te yinink por takia maok, waeman yámar mek arákarrá pok.

¹⁷ Aetea maok, Pita am yém nkenámp fi táman, máte apaenoria ninika waera yarákánko maok, am ke fek táman Korniliuso tirá kérépámp arop fárákap te wae koropea Saimonomp yár ménki fek foukouri yakáp.

¹⁸ Aeria am fárákapao arakrá wumwi, "Saimon, ankwap e Pita te, mapek yakán ni mo nie?"

¹⁹ Aerapo maok, Pita oukoumwan am yémi námp táman ninikrá yak nánko maok, Yiki Kor Spiritao man sérrá, "Amo wawae! Arop yininkaopwe koropea amwan oupourouk nape.

✧ ²⁰ Amo niniki kwapono. Onoku am arop tirá kérép nampono. Amo pikia énéni tukupenke."

²¹ Aeránko Pita am arop fárákapaonapok pikia sérrá, “Am arop yumo oupouroung nap te ono támaono. Yumo te apae ankank korop napon?”

²² Aeránko maok, am fárákap sérrá, “Kornilius, mao te 100 soldia taokeyak konámpao, yinan tirá kérép námpon. Mao te yae-párak kare arop, tá Kwaromp yae ankore mek yak konámp arop. Tá Juda fi ponankor man ‘Kwapwe kare arop’rá sér i konapon. Am aropan Kwaromp enselo sérrá, ‘Mao amwan wumwi nángo, amo maomp nap mek akwapea napo, mao waráp kar wawano’rá séri námpon.’”

²³ Aerapo maok, Pita am fárákapan nap mek éréképá youmpea pampia maok, koumounek fápáramprá Pita énéni tukup. Tá Jopa mek yakápnap Jisasén mérap arop fárákapaonap kor énéni tukup.

Pita Korniliusomp nap mek akwapámp kar

²⁴ Tukupeaka mwaeoak pampia tukupea Sisaria mekapo maok, Korniliuso man, wokwae korop mwanapria maok, náráp nouroup fákare ntia námokuráp ankwapyaenáp fákare éréképea maok, koupoukour yakápra yépékrá yakáp.

²⁵ Pita akwapeaka am fekánko maok, Korniliuso mankrá maomp pu wonae fik wouk-ouprá lotu.

²⁶ Aenko maok, Pita man sérrá, “Amo fárámpae! Ono kor aropono.” ✧

²⁷ Aeria maok, Pita mént kar séria maok, táte nap mek youmpea nkenko maok, kápae kare arop am mek néntépeyakáp.

²⁸ Pita am fárákapan arakrá sér, “Yumo te wae mérono, yino Juda fi te arop ankwap firént yak mo i konámpan maok, oukoumwan te Kwaro onan yénképrá, ‘Arop ankwap fi te Kwaro nke námp fek yiki kukur mono’rá séri kwaponori námpon.

²⁹ Aenámpantá ono te yiráp kar ták-pwar mono. Ono wawiaka korop nampono. Oukoumwan te ono yumwan turunk rae: Yumo te apaeritea onan wumwi napon?”

³⁰ Aeránko maok, Korniliuso man sérrá, “Ono ankank nke namp te oukoumwan yininki yak námpon. Am te ará: Ono onokump nap mek tankrá yámar yinink ke nángo, Kwarén kar toropwaprá tank nanko maok, arop ankárankamp ono nke namp fek fokopeyak nángo, maomp waempyam te waentat kwapwe.

³¹ Aenámpao mao sérrá, ‘Kornilius, Kwaro amo kar toropwap nap te wae wa, tá amo arop mani ankank mo napo nénk konap kwapwe kare ninikan kor wae ninik námpon.

³² Aenámpara, amo arop sámp-kérép napo, Jopa mek akwapeaka Saimon Pitan wumwia warámpa koropanápono. Mao te Saimon ankwap bulmakau yipi fwapokwap i konámp aropént yak námpono. Maomp nap te solwara fik yak námpon.’

³³ Aerá sénámpantá maok, ono koupour arop amonapok tirá kérép nanko, tukupea napo, amo yae-párak koupour korop napon. Oukoumwan te yino ponankor koropeaka Kwaro nke námp fek mapek yakápria maok, táte Kwar Tokwaerao amwan sánkámp kar yinan farákáp napo wa mwaria námpon.”

Pita Korniliusomp nap mek kar farákápámp kar

³⁴ Pita arakrá sér, “Kare karono, oukoumwan te ono wae mér nampon: Kwar te arop fi ponankor ankárankamp puri fek yae-párak kare ninik i konámpo. Mao te apae-apae arop firan kor fwaponno. ✧

³⁵ Ponankor arop fi mekamp arop maomp yae ankore mek yakápria yae-párak kare niniknap arop fárákapan warákár konámpo.

³⁶ Yumo te wae mér napon, mámá kar te Kwaro Israel fi yinan sámp námpon. Am Kwapwe Kare Kar te ará: Jisas Kraiss arop ponankoramp Arop Tokwaerao maok, mao te nomwan fwapokwapiaka, Kwarént nouroup mwanap yoroi pwate námpon. ✧

³⁷ Yumoku te wae mér napon, Jono wokwae kar ‘Ént mek nérenk’ ria kar farákápea pwar nángo, wakmwaeak tae morok tokwae kar ankank koropámp kar Galili meknámpia maok, Judia mekamp apár ponankor mekmwaeak koropea koropámp.

³⁸ Kwaro Nasaret mekamp Jisasén nánapia, Yiki Kor Spirit ntia kárakáre tokwae sankea maok, Kwar námoku méntér yak nángo, mao némp-némp yákrá ponankor koumteouráp aropan Satano sámpá yampourou námp yaewourrá fwapokwapimpon. ✧

³⁹ Aenámpan yino te kápae kare ankank mao Juda yinomp ponankor apár mek, tá Jerusalem mek tére námp farákápnámp aropono. Arop fárákapaonap yaopwae fek man pukupia sumpwi papapon.

⁴⁰ Aenapan maok, yinink yae fek Kwaro man fárámpea paprá, yinomp yi mek yénki námpon. ✧

⁴¹ Aenámpan maok, mao te Juda fi ponankor nke nap fek korop mono. Mao te wokwae Kwaro yinan náráp kar farákáp mwanapria nánkárápnámp arop fárákap, yinomp yik saráp

korop námpon. Mao apár me meknámp fárámpá koropnámp ke fek te yino mént fépéri námpon. ✱

⁴² Aeria maok, mao yinan 'Koumteouráp aropan Kwapwe Kare Kar érik arakrá fárákáp kip'rá séri námpon: Kwaro am aropan saráp nánapi tenánko, mao yiki yakápnap aropamp kot wa, sumpwitenap aropamp kotan kor wanaenámp arop yak námpon. ✱

⁴³ Wokwaek kar kápae karé profet Kraiso naenámp kar fárákápria arakrá sér, 'Arop ponankor Kraiséen mér napo te, maomp e fek saráp Kwaro ponankor onan mérnáp aropamp kwatae ninik tirá épér naenámpon.' ✱

Ankwap fi mekamp arop fárákáp Yiki Kor Spirit sámpap kar

⁴⁴ Pita am kar fárákápra yakánko maok, Yiki Kor Spirit am Kwaromp kar wanap ponankor aropamp pourouk ék.

⁴⁵⁻⁴⁶ Jisasomp firáp Juda fákáre Jopa meknámp Pitant koropap, mao wa napo, am koumteouráp arop fárákáp ankwap-ankwap kar fek sérará, Kwaromp e narek sampok napo, kokorokoria maok, sérrá, "Nkenke! Kwaro Yiki Kor Spirit kwaporok sánk konapnámp ankwap fi aropan kor nénk námpon." Tá Pita arakrá sér, ✱

⁴⁷ "Am fi te waeman nomo Yiki Kor Spirit sámp nám niamp wuri popwar sámp napara, nomwan te wa taokor nánko, nomo am fárákapan ént mek nérrá kák mo mwanámpanáp?"

⁴⁸ Aeria maok, Pita am fárákapan sérrá, "Yumo ankár Jisas Kraisomp e fek ént mek nérenke!" Aeránko maok, am fárákáp ént mek néria pwarará, man sérrá, "Amo yinont nánkár ankwap yinink yae yakea akwap nanapon." Pita am kar wawia maok, mént yak. ✱

11

Pita Jerusalem mekamp siosén Kwaro námwan yénkimpan fárákámp kar

¹ Aposel fákáre, tá Judia mek yakápnap Jisasén mérnáp arop fárákáp wa napo, 'Ankwap fi arop wae Kwaromp kar wawia sámp nap'rá sér.

² Pita Jerusalem mek akwapámp ke fek te, Jisasomp firáp ankwap fákáreerao yipi fárákáp konap ninikaok napao, Pitan yopor.

³ Aeria sérrá, "Amo yipi fárákáp mo i konap arop fárákápamp nap mek akwapea méntér tankrá fánap te apaeritea ninapon?"

⁴ Aerapo maok, Pita am nkenámp ankank ponankor táman kar fárákápria, arakrá sér,

⁵ "Ono taun Jopa mek yakria, kar toropwaprá tankria maok, ono yém niamp fek nkeria nke nanko maok, waempyam tokwae niamp te yiaowor woupwi fek yámar meknámp sámpea ér-popwar napo ononampok ékámpon.

⁶ Aenángo maok, ono fwapia nke naeria am waempyam mek ta mek nke nanko maok, apárokamp nkwakwe make fir am mek yakápámp te, yao pwae mekamp fir, tákamráp sipar niamp, ant, makia yak.

⁷ Aenko maok, ono wa nanko, arop ankárankampamp kar niamp onan sérrá, 'Pita, amo fárámpá, má fupukrá kákea fárae.'

⁸ Aeránko maok, ono sérrá, 'Tokwae Kar e, ono tak mo kareno! Ono te wokwaekia koropea oukoumwan namp te amo nke nap fek yiki kukur monap nape fir, tá loao taokornámp fir fár moi nampon.'

⁹ Aeranko maok, táte yámar meknámp warko kar ankwap por sérrá, 'Kwaro yiki kukarrá pap nám te amo am táman "Yiki kukur monámp"rá séri kwapono.'

¹⁰ Am takámp te yinink poria maok, am ankank ponankor warko yámar mek pokámpon.

¹¹ Aenko maok, am ke fek táman koupour kar Sisaria mek yakámp aropao arop yininkaopwe tirá kérépánko, ono yak nampok korop.

¹² Aeapo maok, Yiki Kor Spiritao onan sérrá, 'Amo pikia méntér akwapae. Ninik tokwae kwapono!' Mámá fárákáp tokwampok ankwapyae fákáre mao kuri onont tukupea maok, yino énéngi am aropamp nap mek yinkámpon.

¹³ Aenko maok, mao yinan sérrá, 'Enselo náráp nap mek koropea yakria sérrá, "Amo arop Jopa mek tirá kérép napo, tukupea, Saimon, ankwap e Pita, man sénapo, koropano.

¹⁴ Mao te amwan kar ankwap sénaenámpono. Aenángo maok, am kar fek táman yumwan Kwaro warko warámpria, waráp nap mek yakápnapan kor ponankor mént érékép naenámpon.'" ✱

¹⁵ Am onan wumwinámp arop takrá séri pwar nánko, ono am feknámp kar sénanko maok, am fek táman am fárákápamp pourouk Yiki Kor Spirit ékámpe te wae manénkir nomp pourouk ékámpe niamp wuri popwarono. ✱

✱ 10:41: Lu 24:42-43 ✱ 10:42: Ap 17:31 ✱ 10:43: Ais 53:5-6; Jer 31:34 ✱ 10:45-46: Ap 2:4 ✱ 10:48: Ap 2:38; Mt 28:19 ✱ 11:14: Ap 16:31 ✱ 11:15: Ap 2:4

¹⁶ Aenánko maok, ono Tokwae Karao wokwaek sérimp kar warko ninik. Mao arakrá sér, 'Jon te koumteouráp aropan ént fek saráp nérrá kák námpan maok, yumwan te Yiki Kor Spiritao oupouroup naenámpon.' *

¹⁷ Wokwaek nomo Jisas Kraís Tokwaeran méránko Kwaro Yiki Kor Spirit kwaporok sá pámp niamp, oukoumwan kor Kwaro take pourouráp am fárákapan nénk námpon. Aenápára, ono te wa namp kwamp, Kwaro námoku am fárákapan takrá tére nám pámp fwap taokor nanampon?"

¹⁸ Aeránko maok, am arop fárákáp Pitamp kar wawia, am fárákápao kor warko man yopor mwanap ninik pwararea, Kwaromp e sakapria maok, arakrá sér, "Oukoumwan te nomo wae mér námpon: Kwar te ankwap firan kor numwar kwatae ninik pwarará, ninik wourékam nénkeanánko, yiki yak sámpanáponoria námpon." *

Antiok mekamp arop fárákáp Kristeniap kar

¹⁹ Wokwaek kar Stivenén sám-p-wouroumptea maok, táte am mekamp arop Jisasén mérnáp aropan kor nkwakwe make sokoro. Aenapantá maok, am mekamp Kristen kápae kare te pirikimpea tukupria maok, ankwap fárákáp distrik Fonisia mek, tá apár amor ke Saiprus mek, tá taun Antiok mek, am mek turukumpria maok, Jisasomp Kwapwe Kare Kar farákáp. Aenapao maok, am fárákáp te ankwap fi koumteouráp aropan farákáp mono, Judan saráp kar farákáp.

²⁰ Aenapan maok, ankwap fárákáp Saiprus mekamp, Sairini mekamp, makia, Antiok mek koropea maok, Jisas Tokwae Karaoinám kar Grik firan kor farákáp.

²¹ Aeapo maok, Tokwae Karamp kárakáre am fárákápént yakánko maok, kápae kare arop Jisas Tokwaeran mériaka kwatae ninik pwararea Tokwae Karamp firáp yakáp napon. *

²² Aeapo maok, Jerusalem mekamp Kristen fákáreao kor am kar wawia maok, am fárákápao Barnabasén Antiok mek sám-p-kérép. *

²³ Aenapo, mao akwapea Kwaro am fárákapan yae-párak kare yaewour nám nkea maok, warákár. Aeria maok, am koumteouráp arop fárákapan Tokwae Karamp ninikaok saráp yakáp mwanapria kar farákáp. *

²⁴ Barnabas te kwapwe kare aropria maok, Yiki Kor Spirit man top-pwarámpeanánko, Tokwae Karan mér kárakárenám aropono. Aenápára kápae kare koumteouráp aropao maomp kar wawia, Tokwae Karamp firáp yakáp nap mek koropapon.

²⁵ Aeapo maok, táte Barnbaso Tarsus mek akwapea Solén oupourouk.

²⁶ Mao Solén wae nkea maok, Antiok mek warámpá korop. Takia maok, am arop yawor ankárank yopwar fek Antiok mek sios mekamp koumteouráp aropént yakria maok, kápae kare aropan Kwaromp kar yénkrá farákáp. Aenepo maok, am Antiok mekamp arop fárákáp am feknám pia e Kristen sám-papono.

²⁷ Am ke fek maok, profet ankwap fárákáp Jerusalem meknám Antiok mek korop.

²⁸ Profet ankwap te Agabus, mao te Yiki Kor Spiritamp kárakáre fek fokopeyakrá sérrá, "Nánkár te máma apár ponankor némp-némp yae-porokwe tokwae korop naenámpon." (Nánkár Klodius Sisar yak nánko, am yae-porokwe támao koropámpon.) *

²⁹ Aerámpantá maok, Kristen fákáre am Agabusomp kar wawia maok, 'Nomo Judia mek yakápnap naeou fárákapan yaewourrá mani sám-p-kérép mwanámpono' ria kar pap. Aeria maok, Kristen ankárank námoku nénk mwarianap puri fek nénk. *

³⁰ Takia maok, Barnabas ntia Solén tirá kérép napo maok, am mani ti-akwapea, sios taokeyakáp konap arop fárákápamp yaek nénk.

12

Heroto Jemsén sám-p-wouroumpria, Pitan fákapá papámp kar

¹ Am ke fek táman maok, King Heroto sios mekamp arop ankwap fárákapan sám pá yampourou.

² Aeria maok, mao soldia fárákapan Jonomp naenáp Jemsén 'Yápare kor kar fárákapenk'rá sér. *

³ Am tak napo maok, Heroto nke nánko, Juda taokeyakáp konap arop fárákáp táman warákárapo maok, táte warko Heroto Yis Moráp Pan Fári konap Pasova Yae fek maok, Pitan fákapá pap. *

⁴ Pitan sámpeaka kalabus nap mek páte napo, 16 soldia man poukwapá yakáp. Yiawor yáre yiaworaopwerá foukouri yakápria maok, am mekamp ankárank yáre soldia tukup ko, Pitan poukeyakáp. Herotomp ninik te, am yiawor yáre soldia támao poukwapá yakáprá

* 11:16: Ap 1:5 * 11:18: Ap 14:27 * 11:21: Ap 2:41 * 11:22: Ap 4:36 * 11:23: Ap 14:22 * 11:28: Ap 21:10 * 11:29: Ro 15:26 * 12:2: Mt 4:21 * 12:3: Kis 32:15

tukupea napo, Pasova yae pwaránko, Pitan warámpá koropea kounteouráp arop fárákapao nke nap fek kotia sámp-wouroump nanampria námpon.

⁵ Aenánko maok, Pita kalabus nap mek yakánko maok, soldia fákáre man poukeyakáp. Aenapan maok, sios mekamp arop kumur méntép Kwaro man yaewouranoria kárakáre fek kar toropwap saráp yakáp. ✧

Enselo Pitan kalabus mekamp warámpámp kar

⁶ Heroto Pitan kotia sámp-wouroump nanamprianámp yae te wae ankárank tank. Aenánko am kumuruk táman, soldia anánkaopwerao Pitamp yae yawor fek sen yaonkia námokuráp yae tukuri pwatea poukwapá yak nepo, amp. Táte soldia ankwap anánkaopwe te ek ménki fek yérékrá yak.

⁷ Aenapo maok, tá koupour kar Kwar Tokwaeramp ensel korop nánko maok, am kalabus nap mek maomp wae tákap nánko maok, enselo Pitamp kárae kor fek porokwapea kéménkria sérrá, “Koupour fárámpael!” Aeránko maok, tá Pitamp yaekamp sen anánkaopwe aokor-aokoria apárok pik. ✧

⁸ Aenánko maok, enselo Pitan sérrá, “Waráp sépér fákapria pukamp su yirimpae'ránko maok, Pita kor mántwaok nánko maok, tá mao sérrá, “Waráp saket yirimpea, onomp wakmwaek koropae!”

⁹ Aenko maok, Pita am aokore pwarará enselomp wakmwaek akwap. Aempao maok, mao te enselo wae érik takámp te mér mono, yémén nkerampwe ninik.

¹⁰ Aeria maok, am arop yawor youmpria am soldia yéréknámp ménki ankwap kámá-pwarará youmprá warko ankwap ménki kámá-pwarará youmprá, taun mek tukup konap ain fekamp ménki fek nepo maok, am ménki námoku kikir akwap. Aenánko am arop yawor am mwae páraok akwapria maok, enselo koupour kar Pitan pwarará akwap te.

¹¹ Aenánko maok, tá Pitamp ninik wae érik farákár nánko sérrá, “Ono oukoumwan te wae mér rae: Kwar Tokwaerao náráp ensel sámp-kérép nánko, ékiaka onan Herotomp kárakáre ntia Juda fákáreao mwarianap mekamp warámp námpon.”

¹² Aeria maok, Pita amnámp ankank wae méria maok, táte Jon Makomp éntupwar Mariamp nap mek kápae kare kounteouráp arop koupoukarea Kwarén kar toropwaprá tankáp napo, am mek akwap.

¹³ Pita ekamp ménki fek porokwap nanko maok, am mek tére konámp yupu ankárank ménki kikip naeria mank. Maomp e te Roda.

¹⁴ Aenámpao maok, mao Pitamp kar wuri wa námp kwamp maok, warákária ménki kikip mo, warko pwatará nap mek fárakoprá youmpea kounteouráp aropan sérrá, “Pita koropea ménki fek yakáne!”

¹⁵ Mak ránko maok, táte am fárákapao man sérrá, “Amo te épéérépri kwaponono.” Aerapo maok, mao kárakáre fek sérrá, “Kare kar mao yak námpono!” Mak ránko maok, tá am fárákapao sérrá, “Ae te amo maomp enselén nkeri kwaponono.”

¹⁶ Aenapan maok, Pita oukoumwan ménki fek poporokwaprá yak nánko, am fárákapo tukupea ménki kik-pwarará Pitan nkeria kokorokor.

¹⁷ Aenapo maok, Pita am fárákapao kari kwaponoria yae popwakop. Aeria maok, námwan Kwar Tokwaerao kalabus nap mekamp warámpae korop námp táman farákápria maok, arakrá sér, “Yumo ankár Jemsén séria maok, ankwapyae fárákapao kor farákáprá sér kipo.” Pita aerá séri pwarará, wae oukur tará ankwapmwaek akwap. ✧

¹⁸ Táte kountounek soldia fákáre nke napo, Pita yak mo nánko, kokorokoria maok, námoku kok támao Pita te maok akwap teanrá turunkup.

¹⁹ Aeapo maok, Heroto am wawia am fárákapao “Tukupea yumo Pitan oupourounkenk'rá sénánko, tukupá oupourounk napao maok, man nke mono. Aenapantá maok, am Pitan poukeyakápinap arop kotia maok, ‘Am fárákapao tirá wourenk'rá sér. Takia maok, wakmwaek Heroto Judia pwarará pikia taun Sisaria mek yak.

Herot sumpwimp kar

²⁰ King Heroto taun Taia ntiaka Saidon mekamp kounteouráp aropan yopor tokwae. Aenámpantá maok, am fárákapao mao poukwapnámp apár mekamp fir sámp konap kwamp maok, am mekamp taokeyakáp konap arop fárákapo koupoukarea Sisaria mek tukupea man nke mwaria. Am fárákapo kingomp nap taokeyak konámp arop Blastusénmékir, námwan yaewouranoria man kar séria pwarará maok, wakmwaek tukupea King Herotén nkea maok, ‘Amo yinan aropompria am yopornap wampwe pwarea'rá sér.

²¹ Heroto yae ankwap páte námp, am yae fek kingomp ankank moporia náráp sia king fek tankria maok, am fárákapao kar tokwaeri sér.

²² Aenánko maok, kounteouráp arop tékén arakrá sér, “Wi! Máte aropamp kar mono! Mámá arop máte kwar ankwapon!”

²³ Aerapo maok, Heroto am fárakapamp kar wawia, námo saráp tokwae kar nampara, Kwaromp e narek sampok te monoria námpantá, koupour kar Kwar Tokwaeramp enselo man porokwap nánko maok, torompéererao man fépér nánko, touwe sámpea sumpwimpono.

²⁴ Aetánko maok, Kwar Tokwaeramp kar te kárakáre kareria némp-némp akwapámpo.

✧

²⁵ Aeránko maok, Barnabas ntia Sol Jerusalem mek mani nénkea pwarará maok, warko arákkarrá Antiok mek akwapria maok, Jon Makén warámpea énéni tukup.

13

Sios fákárerao Barnabas ntia Solén Kwaromp tére nenep nánapi pwaranap kar

¹ Antiok mekamp sios mek te profet ankwap fárakap, tá Kwaro warákárnámp nínik yénkrá fárakáp konap arop fákáre, makia yakáp napono. Am arop fákáreramp e te Barnabas, Simion, ankwap e te Yákáre Kor Arop, tá taun Sairini mekamp Lusius, ankwap te Gavman Tokwae Herotént pi-tikipámp Manaen, ankwap te Sol.

² Ankwap ke fek sios mekamp kounteouráp arop Kwarén loturia fir wuriapo maok, Yiki Kor Spiritao am fárakapan arakrá sér, “Yumo ankár Barnabas ntia Solén am tére nenep nánapi pwar kipo. Ono wae am arop yaworan wumwiria nánapi tenampon.” ✧

³ Aerámpantá maok, am fárakap fir wuriria am arop yaworamp pourouk yae paprá kar toropwapia tirá kérép. ✧

Barnabas ntia Sol Saiprus mek Kwapwe Kare Kar fárakápep kar

⁴ Yiki Kor Spiritao Barnabas ntia Solén tirá kérépánko, akwapea taun Selusia mekia maok, sip mek korokwapea nepo sipao tia apár amor ke Saiprus mek akwap.

⁵ Am arop yaworao akwapea taun Salamis mekia maok, Juda fárakapamp lotu nap mek Kwaromp kar fárakáp. Jon Mako kor am arop yaworént yakrá yaewour. ✧

⁶ Am arop yaworao akwapeaka am mek némp-némp ponankor yákrá akwapea, taun Pafos mek. Aeria am mek nke nepo maok, arop ankáránkamp Juda mekamp kwekár profet ankáránk, maomp e te Bar-Jisas. Mao te foupourá, nkwakwe make yoporokwam ti-yarak i konámp arop.

⁷ Mao te Gavman tokwae Sergius Paulusént yak konámpono. Am Sergius Paulus te nínik kwapwerá yonkwae kourráp arop. Mao Kwaromp kar wa naeria maok, Barnabas ntia Solén koropenkrá sérrá, “Yumo koropea nepo, Kwaromp kar wa nae.”

⁸ Am fou ntia yoporokwam ti-yarak i konámp aropan te Grik kar fek ‘Elimas’rá sér i konapono. Am arop yaworao kar fárakáp nepo, Sergius Paulus wawiaka mérantánoria maok, Elimaso Barnabas ntia Sol tére nepan taokarrá pap naeria wae.

⁹ Aenámpan maok, Sol, ankwap e Pol, man te Yiki Kor Spiritao top-pwarámpá yak nánko, Elimasén kárakáre fek tokoreyákrá arakrá sér,

¹⁰ “Amo te Satanomp tárápara, kwapwe kare nínikan ponankor yorowar napon! Amo te kwekár nínik ntia ponankor kwatae nínikao amwan top-pwarámp kari yak námpon. Aenánko amo Tokwae Karamp yae-párak kare kar sámpá korokore mwae sakwap nap te makár pwar nanapon?” ✧

¹¹ Amo wawae! Oukoumwan te Tokwae Karamp yae korao amwan porokwap nánko waráp yi wurumpi yak nánko, oukoumwan amo yámar wae nke nanap pourou mono, waráp yi te éri tae morok ke fek oupouroupeyak naenámpon.” Polo makrá séránko maok, táte am fek táman koupour kar koumwe kirikip támáre niampao Elimasomp yi nánkáráp. Aenánko maok, Elimas te kwaporok nkwamek mamek akwaprá, námwan yae tokoroepa mwae kup yénképenkia arop oupourouk.

¹² Aenko maok, Gavman Tokwae am ankank táman nkea maok, Jisasén mér. Mao te Jisasoinámp kar fárakáp nám pwará wawia korokop kare.

Barnabas ntia Sol apár Pisidia mekamp taun Antiok mek kar fárakápep kar

¹³ Pol ntia mént paokopnap arop te Pafos meknámp sip sámpea tukupeaka provins Pamfilia mekamp taun Perga mek tukupapo maok, tá Jon Mak te am fárakapan pwarará arákkarrá Jerusalem mek akwap.

¹⁴ Am fárakapao Perga pwará tukupea maok, distrik Pisidia mekamp taun Antiok mekia maok, táte Sabat yae fek Judamp lotu nap mek yinkea tankáp.

¹⁵ Yinkea tankápapo maok, tá lotu nap mek taokeyakáp konap arop fárakap Mosesomp lo ntia profet fákáreramp kar nkerá fárakápea pwarará maok, wakmwae Pol ntia maomp

fákáreran sérrá, “Naeou tárápu! Yumo kounteouráp aropamp ninik mek kárákáre sánk mwanap kar ankwap yak nángo te, yumo fwap farákáp mwanapono.”

¹⁶ Aerapo maok, Polo am fárákapan kari kwaponoria yae fek saráp popwakoprá arakrá sér,

“Israel fi, yumo tá arop ankwap fi Kwarén lotu i konap, yumo wawenke!

¹⁷ Israel firamp Kwar te nomp appeyaenápen náraponoria nánkáráp tenánko, mao náráp apár pwarará, Isip mek tukupea amorik kékéri yakápria, arop fi tokwae forokarapono. Aenapo, wakmwaek mao námokuráp kárákáre fek Isip mekamp éréképea koropámpo. ✱

¹⁸ Aeria maok, am fárákap arop yak mo apár mek yakáprá kwatae ninik napan Kwaro, am te monoria ninik tokwaera akwapea 40 yopwar fekimpon. ✱

¹⁹ Aeria maok, apár Kenan mek te Kwaro fákánek fi kounteouráp arop kwatae papria, am apár Israel firan sánk tenánko, Israel firamp apár yakámpo. ✱

²⁰ Am ankank ponankor koropánki námp te 450 yopwar* akwaw námp mekimpon. Israel fi am apár sámpá yakápia napo, wakmwaek Kwaro Israel fi taokeyakáp mwanap arop kák tenánko yakáprá tukupea, profet Samuel yakámp ke fekiapan.

²¹ Am ke fek am fárákap ‘King sámp mwar’rá Kwarén sénapo maok, tá Kwaro am fárákapan poukwap naenámpria Kísomp táráp Solén king yoroi pwate nángo, 40 yopwar fek yakámpo. Mao te Bensamin yakámp fi mekamp aropono. ✱

²² Aempnan maok, Kwaro man far-pwarará, Devitén king yoroi pap. Mao arop fárákapan sérrá, ‘Jesimp táráp Devitén ono wae nkea man warákár nampon. Mao te ankár onomp ponankor ninikaok yarak naenámpo.’ ✱

²³ Kwaro am tak námp te, mao wokwaek séri námp niamp. Am Devit yakámp fi mek Israel nomwan warko érékép naenámp nánapia sámp-kérép nanampri námp te, am arop te Jisasono. ✱

²⁴ Jisas oukoumwan tére mo nángo, Jono Israel firan ‘Ankár kwatae ninik pwarará, ént mek nérenk’ ria kar farákáp. ✱

²⁵ Jono námoku térenámp tére wae pwar naeria maok, arakrá sér, ‘Yumo te ono te wa námpria nap? Ono te am yumo yépékra yakápnap arop támao mono. Aeno yumo wawenke. Am arop ankárank onomp wakmwaek korop naenámp te, ono su aokoroepa worokwap konámp aropamp yae ankore mek kánanke kwatae yak nampara, ono maomp su aokoroepa worokwap nanamp pourou mono.’ ✱

²⁶ Nánaeou tárápu, yumo te Abrahamomp fekamp arop fi, tá yumo arop ankwap fi Kwaromp yae ankore mek yakáp i konap, yumo wawenk. Am arop Kwaro ‘Kounteouráp aropan warko érékép naenámp’rá sénámp te nomonámpok sámp-kérép námpon.

²⁷ Aenámpnan maok, Jerusalem mek yakápnap arop, ntia am fárákapan taokeyakáp konap arop fárákap te, am arop nomwan warko érékép naenámp aroponrá wuri nke moi napon. Aeria maok, profet fákáreranp kar Sabat yae méntép farákáp konap te ninik mo. Aenapara, am fárákapao sérrá, ‘Am arop te ankár sumpwiano’rá sériap te wokwaek profet fákárerao sériap kar méntér pwi námpon. ✱

²⁸ Am fárákapao mao am fek sumpwi naenámp ankank te nke mo napan maok, gavman tokwae Pailatén, amo sénapo, soldia fákáre man sámp-wouroupanáponoria kárákáreapono. ✱

²⁹ Wokwaek profet fákárerao, arop fárákapao man tak mwanapan sérimpaokia pwarará, man yaopwae porokopramp fekamp sámpá ékia péri me mek santukupá papapono. ✱

³⁰ Takiapan maok, Kwaro man warko péri me mekamp fárámpea pap nángo,

³¹ kápae kare yae fek arop fárákap wokwaek Galili pwarará méntér Jerusalem mek tukupap fárákapao man kápae kare yae fek nke napon. Aeapan oukoumwan te am arop fárákapao Juda firan am kar táman farákáp konapon. ✱

³² Yino mámara Kwapwe Kare Kar yumwan farákáp námp te ará: Wokwaek kar Kwaro nomp appeyaenápen sérrá, ‘Mao nomwan warko érékép naenámp arop sámp-kérép nanamp’ rimp te,

³³ oukoumwan nomo yakápnámp ke fek Jisasén fárámpea pap nángo, am fárákapamp tárápu nompom am támao wae kare am karént pwi námpono. Am ankankamp kar te Sam anák fek arakrá sénámpo, ‘Amo te onomp tárápono.

Ono oukoumwan waráp naropwar yak nampono.’ ✱

✱ **13:17:** Kis 6:6; 12:51 ✱ **13:18:** Kis 16:35 ✱ **13:19:** Nam 7:1 ✱ **13:20:** Am 450 yopwar te arakrá kouroump napon: 400 yopwar te Kwaro nánkárápnámp arop fárákap Isip mek yakápiap yopwarono. (Stat 15:13) 40 yopwar te arop yak mo apár meak tukupapono. 10 yopwar te tukupea Kenan mekria Jekopomp tárápu apár oumwi kákákrá tirá am mek turukumpiap yopwarono. ✱ **13:21:** 1 Sml 8:5,19 ✱ **13:22:** 1 Sml 13:14; 16:13 ✱ **13:23:** Ais 11:1 ✱ **13:24:** Mt 3:1-2 ✱ **13:25:** Jo 1:20,27 ✱ **13:27:** Jo 16:3 ✱ **13:28:** Mt 27:22-23 ✱ **13:29:** Mt 27:59-60 ✱ **13:31:** Ap 1:3,8; 2:24 ✱ **13:33:** Sng 2:7

³⁴ Man am apár me mekamp fárámpá pap námp te, warko apár me mek pikia mákäre mono. Am tak námp te, Kwaro wokwaek sérrá,
'Ono wokwaek Devitén sériamprámp taknámp, yumwan yaewourria yiki kor kare ankank kwapwe nénk nanampon. Am ankank te ankár kare kar ono sérinampaok korop naenámpón.' *

³⁵ Tá Kwaromp Buk fek yaknámp ankwap karao kor arakrá sér,
'Amoku waráp tére naenámpria nánapinap arop te numwar apár me mek mákäreanoria pwar mono.' *

³⁶ Nomo wae mér, Devito apárok yakámp fek te, mao ankár Kwaromp ninikaokimpon. Tá wakmwaek mao sumpwi nángo, maomp appeyaenápén kákap apár me mek páte napo, maomp pourou te wae mákäre tenámpón. *

³⁷ Aeno am arop Kwaro fárámpá pap námp te mákäre mono.

³⁸ Aenámpara, nánaeou tárápu, yino kar arakrá farákáp námpón: Yumo am arop yiráp kwatae ninik tirá épér naenámpria ék námp aran fwapia mér kipo. *

³⁹ Mosesomp lo kar te yiráp kwatae ninik te tirá épériaka yumwan 'Yae-párak kare arop'rá sér mo kareno. Aeno am Jísas te ponankor arop man mér napo, maomp ponankor kwatae ninik tirá épéria man 'Yae-párak kare arop'rá sér i konámpono. *

⁴⁰ Aenámpara, yumo mér kip: Profet fákáreao wokwaek kar sériap kar yiráp pourouk koropantáno. Am kar te arakrá sériapón:

⁴¹ 'Yumo wouroump-sér i konap arop yumo nkeria tokoreyakápenke!
Yumo te korokopria surumpwi mwanapon.
Ono te yumo ou mek mwar pourouráp ankank yoro nanko, korop naenámpón.
Táte arop ankwapao ono tak naeramp ankank yumwan sénapo kor yumo karenoria mér mwanap pourou mono.' " *

⁴² Polo am kar farákápea pwarará Barnabasént wae ek akwap neria nepo maok, am arop fárakapao arakrá sér, "Sabat yae ankwap fek te yumo ankár arákarrá koroepa yinan am ankankamp kar warko farákáp kipo."

⁴³ Am kar séria pwarará, arop ponankor am lotu nap pwarará apárok mank. Aeriaka Juda kápe kare, tá arop ankwap fi Juda fákáreao lotu i konap ninikaoknap arop fákäre Pol ntiaka Barnabasomp wakmwaek tukupapo, am arop yaworao am fárákapan 'Ankár Kwaromp ninikaokria maomp aropomprámp ninik kárakáre fek niki-samp yakáp kip'rá sér.

⁴⁴ Ankwap Sabat fek am taun mekamp arop kápe kare Judamp lotu nap mek Pol ntiaka Barnabas farákáp nepo, Kwaromp kar wa mwaria korop.

⁴⁵ Aenapan maok, Juda fákäre am arop ou táman nkea kokwarok. Tá am fárákáp Polomp kar apárok anámpea paprá, man wouroumprá sér. *

⁴⁶ Aeapo maok, Pol ntiaka Barnabas kar tae fek arakrá sér, "Yino te Kwaromp kar ankár Juda yumwanmékir farákáp nenempan maok, yumo am kar kwe-pwararea, 'Yino te yiki yakáp yakáp mwanámp sámp mono'rá sénapon. Makrá sénapan maok, yumo wawenk! Oukoumwan te yino warko yumwan kar farákáp mono. Yino te ankwap firan kar farákáp nenempono. *

⁴⁷ Am te apae riteanápe, Kwar Tokwaerao yinan arakrá séri námpon,
'Ono amwan ponankor arop firamp wae niampi pap nanko,
amo ponankor apár mekamp kounteouráp aropan yaewour napo,
ono am fárákapan warko érékép nanampon.' " *

⁴⁸ Am mek yakápnap ankwap fi kounteouráp arop am kar wa napo, kwapwe kare nángo, warákáránkria am táman Kwarén 'Aesio'rá sér. Ponankor kounteouráp arop Kwaro yiki yaká yakáp sámp mwanapria nánkáráp tenámp, am kounteouráp arop fárákáp te wae mér nap támano.

⁴⁹ Am fárákáp te Kwar Tokwaeramp kar sámpea am apár mekamp némpouk mwaek farákáprá paokopiapón.

⁵⁰ Aeno Juda fákäre te am némpouk e tokwaeráp Kwarén lotu i konap ninikaok i konap kounteou, tá am taun taokeyakáp konap arop fárákapan fopwaok napo maok, arop fárákapao Pol ntiaka Barnabasén sámpá yampourouria am apár mekamp yérépea ankwapok kérép.

⁵¹ Aenapantá maok, am arop yawor náráp pukamp su fekamp woup kwar poporokomp. Am tak námp te, am námokuinap kwatae ninik méranáponoria nepon. Tá am arop yawor Antiok pwarará Aikonium mek akwap.

⁵² Aepan maok, Antiok mekamp Jisasén mérnep koumteouráp aropan te Yiki Kor Spiritao am top-pwarámp nánko, am fárákáp warákár kareapon.

14

Barnabas ntia Sol Aikonium mek kar farákápep kar

¹ Pol ntia Barnabas Antiok mekip niamp taknámprá Aikonium mek kor Juda firamp lotu nap mek youmpea kar farákápepo maok, am kar érik farákár kwapwenko maok, kápae kare Juda fi ntia kápae kare Grik fi am kar wawia maok, mér.

² Aenapan maok, mér monap Juda ankwap fákáre te ankwap fi mekamp koumteouráp aropan fopwaok napon, am fárákapao am mérnep koumteouráp aropan kokwarok napon. ✧

³ Aeapo maok, am arop yawor te apáp mono, Aikonium mek tokwaeri ke fek yakria Tokwae Karamp aropompnámp kar táman farákáp. Aenepo, Tokwae Karao am arop yaworan kárákáre nénk nánko, nkwakwe make kárákáre yororo. Amnámp ninik táman Kwar Tokwaerao koumteouráp aropan arakrá yénkép: Mámá kar am arop yaworao farákáp nep te waeman kare korono. ✧

⁴ Aeapo maok, am taun mekamp koumteouráp arop te kuk pirékarea maok, ankwap fákárerao Juda fákárerént yakáp, ankwap fákáre aposel yaworént yakáp.

⁵ Tá wakmwaek, Juda fákáre ntia ankwap fi arop, tá man taokeyakáp i konap arop fárákáp, makia Pol ntia Barnabasén sámpá yampourouria maok, yumwian arokopea surumpwi kák mwaria wae. ✧

⁶ Aenapo, Barnabas ntia Sol am tak mwarianap kar wawia maok, farákapea distrik Likonia mek taun Listra ntia Derbe mek akwapea maok, am mek yakápnámp némpouk mwaek yárákrá

⁷ Kwapwe Kare Kar farákápepono.

Barnabas ntia Sol Listra ntia Derbe mek térep kar

⁸ Listra mek arop ankáránkamp yak námp, maomp pu kor te kárákáre mo, mao te wokwaek éntupworo farákápámp fek pu kwatae yak nánko, kánanke yárák mo, párák kar tank konámp. ✧

⁹ Ae konámpao maok, am arop Polo farákápnámp kar wa nánko, Polo man kárákáre fek tokoreyakrá nke nánko maok, am arop te wae méria, mao te wae kwapwe kare naenámp pourou. Aenámpantá maok,

¹⁰ Polo kar tae fek arakrá sér, “Amo fárámpea fokopeyakaé.” Aeránko maok, am arop fékér pokrá fokopeyakea maok, yárákrá akwap.

¹¹ Aenko maok, kápae kare koumteouráp arop Polo am taknámp ankank nkea maok, Likoniamp kar fek arakrá sér, “Kwar fákáre arop arákarea nomonámpok korop napon.”

¹² Aeria maok, Barnabasén sérrá, “Mao te Kwar Susono.” Pol te kar farákáp konámp aroponoria maok, man sérrá, “Mao te Kwar Hermesono.” Susomp lotu nap te am taun mek faek yak.

¹³ Aenko maok, pris am lotu nap mek am mekempao bulmakau touroup ti, tá yao fu paok fek aria maok, am taun ménki fek koropea maok, koumteouráp aropént am arop yaworan ofa sánk mwaria.

¹⁴ Aenapan maok, am aposel yawor Barnabas ntiaka Pol am kar wawia maok, námokuráp waempyam pápearia maok, am fákáre ou mek fárakoprá akwapea tékén arakrá sér, “Nouroup arop fákáre! Yumo apaeritea tak ninik rape?”

¹⁵ Yino te arop kare yumo niamp takeno. Yino te Kwapwe Kare Karan yumwan arakrá farákáp nempon: Yumo te ankár am ankank kánanke kwataeran lotu i konap te pwarará, yiki yak konámp Kwaronámpok arári tukupenke. Mao te yámar yoro, tá apáp yoro, solwara yoroia maok, am mek yakáp mwanap ankankan kor ponankor yoroinámp Kwarono. ✧

¹⁶ Tá kare, wokwaek kar te, appeyaenáp fákáre yakápap ke fek te ponankor arop fi, numwar takanáponoria pwate nánko, námokuráp ninik fek paokopiapon.

¹⁷ Aenámpan maok, mao te ponankor mek wouroumpyak nánko, arop fárákáp man mér mo mwanap te mono. Mao te waeman érik kápae kare por yumwan yae-párák kare yaewour i konámpono. Mao te yumonapok warákam sámp-kérép nánko, yiráp fir forokor konámpono. Mao te yumwan fir sánkrá, yiráp ninik mek warákár sánk konampon.” ✧

¹⁸ Arop yaworao māmá kar má makrá farákáp nepan maok, kounteouráp aropao am arop yaworan ofa sánk mwaria kárakáre napo, arop yaworao, taki kwaponoria kárakáre fek tarakwampará yárákipon.

Polén yumwian arokopap kar

¹⁹ Tá Antiok mekamp, Aikonium mekamp Juda fákáreao kor taun Listra mek koroepa am mekamp kounteouráp aropan Poléneenkria fopwaok. Aenapo maok, am fárakap Polén yumwian arokop. Arokopea pátea maok, mao te wae sumpwi námp ritea, man taun mekamp éréképá tukupea ek sir. ✧

²⁰ Aeapan maok, Jisasén mérnep arop fárakap koroepa man ikir napo, mao fárámpea warko taun mek akwap. Tá wakmwaek ankwap kumuruk Barnabasént taun Derbe mek akwap.

Barnabas ntia Pol Jisasén mérnep aropan kárakáre sámpanáponoria yaewourinep kar

²¹ Am arop yaworao Kwaromp Kwapwe Kare Kar am taun mek fárakápria maok, kápae kare arop fárakap Jisasomp firáp arop arárrá kák. Aea maok, wakmwaek am arop yawor arákarrá Listra, Aikonium, Antiok mek akwapea maok. ✧

²² Am mekamp Kristen fárakapan kárakáre sámpanáponoria yaewourria maok, am arop yaworao kárakáre fek arakrá sér, “Yumo mér nap te ankár kárakáre fek yakáp kipo. Nomo Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek tukup mwarianámpan maok, manénkir te nomo ankár nkwaekwe make ankank kwatae sámp mwanámp yak námp.” ✧

²³ Am arop yaworao némp-némp ponankor sios taokeyakáp mwanap arop fárakap nánaprá párapop. Tá am arop yawor fir wuriria Kwarén kar toropwapria maok, am Tokwae Karan mérnep arop fárakapan maomp yaek kák.

Barnabas ntia Sol distrik Siria mekamp Antiok mek arákarrá akwapep kar

²⁴ Wakmwaek Barnabas ntia Pol akwapea distrik Pisidia mek kukia maok, provins Pamfilia mek akwap.

²⁵ Am arop yaworao taun Perga mek Kwaromp kar fárakápea maok, wakmwaek taun Atalia mek pik.

²⁶ Am arop yawor Atalia meknámp sip sámpea warko Antiok mek pik. Am taun mek te wokwaek Kristen fákáreao am arop yaworan Kwaro aropompia yaewour nángo tére nenepria Kwaromp yaek papapono. Aeapan, oukouwman te am arop yawor wae térerá yarákia pwarará, Antiok mek arákarrá akwap nepon. ✧

²⁷ Am arop yawor wae akwapea maok, am sios mekamp arop fákáreran wumwi nepo, koroepa koupoukour. Aenapo maok, am arop yaworao kápae kare ankank Kwaro am arop yaworént téremp, táman farákápria arakrá sér, “Kwaro arop ankwap firan kor mwae fikpwar nángo, wae mér napon.” ✧

²⁸ Aeria maok, am arop yawor am mekamp Kristen fákárerént Antiok mek kápae kare yaek yakepon.

15

Jerusalem mek aposel fákáre ntia sios taokeyakáp konap arop koupoukareap kar

¹ Juda mekamp arop ankwap fárakap Antiok mek yinkea maok, Kristen fákáreran kar yénkrá farákápria maok, arakrá sér, “Yumo Mosesomp loaok tukup moria yipi fékéer monap arop yumwan te Kwaro warko érékép naenámp pourou mono.” ✧

² Takrá sérapo maok, Pol ntiaka Barnabas am arop fárakapao taknap kar wawia maok, am fákárerént kar yorowara waeria maok, am táman téréménk tokwae. Aenapo maok, Kristen fákáreao Pol ntia Barnabas, tá arop ankwap fárakap makia man sérrá, “Yumo tukupea Jerusalem mekamp aposel fákáre, tá sios taokeyakáp konap fákáre makia kar fwapokwapenke.”

³ Aeria maok, sios fákáreao am fárakapan tirá kérép napo, distrik Fonisia ntia distrik Samaria mek kukria maok, am mekamp arop fárakapan Kwaro ankwap fi aropamp ninik ti-arárrá kák námp táman farákáp. Aenapo maok, am mekamp Kristen fárakapao kor am kar wawia warákáránk.

⁴ Am fákáreao tukupea Jerusalem mekapo maok, sios mekamp kounteouráp arop ntia aposel fákáre, tá sios taokeyakáp konap arop makia man warákáránkria érékép. Aenapo, Pol ntiaka Barnabaso am fárakapan kápae kare ankank Kwaro méntér tére námpan farákáp. ✧

⁵ Aenapan maok, Farisi mekamp Kristen ankwap fárakapao arakrá sér, “Ankwap fi arop fárakap nomo yakápnámp fi mek korop mwaria napo te, ankár maomp yipi fárakapria, am fárakapan ‘Yumo ankár Mosesomp loaok tukup kip’rá sér kipo.”

✧ 14:19: Ap 17:13 ✧ 14:21: Mt 28:19 ✧ 14:22: Ap 18:23; 2 Ti 3:12 ✧ 14:26: Ap 13:1-2 ✧ 14:27: Ap 15:4,12

✧ 15:1: Ga 5:2 ✧ 15:4: Ap 15:12

⁶ Aerapo maok, aposel fákáre ntia sios taokeyakáp konap arop fákáre am kar fwapokwap mwaria koupoukour.

⁷ Am fárakapao kar tokwaeri sérarrá tukup napo maok, Pita fokopeyakrá am fárakapan arakrá sér, “Nánaeou fákáre, yumo te wae méron: Kwaro wokwaek yumo ou mekamp námwan tére ti-sáприя, onan te, ankwap fi aropan Kwapwe Kare Kar farákáp napo, wawia mér mwanaponria nánapi námpon!

⁸ Kwar te ponankor kounteouráp aropamp ninik wae mér námpara, mao nomwan ti-sáp námp niamp take pourouráp Yiki Kor Spirit am fárakapan nénk námpono. Am taknámp ninik támao am fárakapan warákarrá érékép námp nomwan yénkép námpon.

⁹ Mao te nomwan ankwap pourourápria, ankwap fran ankwap pourouráp ninik mono. Am fárakap te man mér napo, am mér nap fek táman am fárakapamp ninik mao námoku nke námp fek yiki kukarrá kák námpon. ✧

¹⁰ Aenámp te, yumo apaeritea Kwarén kokwae sánk napon? Wokwaek nomp appeayénáp, tá oukumwan nomo kor am kápaenámp ankank samp mwanámp pourou mo námp te, yumo apaeritea Kristen fárakapamp fére kor fek am kápaе yarokwapea pap napon?

¹¹ Aenámpan maok, nomo arakrá mér námpon, Jisas Tokwae Karamp aropomp fek Kwar te am fárakapaninámp taknámp nomwan kor warko érékép naenámpon.” ✧

¹² Pita makrá séránk maok, am néntépap arop fárakap te kar pwarokwaprá sér mwanap mo nángo, karmparáp tankáp. Aenapo, Barnabas ntia Polo Kwaro man yaewour nángo, ankwap fi arop ou mek kárakáre yoroi nep táman farákápra sénepo, am fárakapao woupwi pátea wará tankáp.

¹³ Arop yaworao séri pwar nepo maok, Jems arakrá sér, “Naeou, nánaeou fárakap, yumo onomp kar wawenke!

¹⁴ Yumwan wae Saimono séri námpon. Wokwaek manénkir te Kwaro ankwap fi aropaon-apok koroepa am ou mekamp arop ankwap fárakapan éréképeanánko, mao námokuráp firáp yakáp napon.

¹⁵ Tá profet fákáreramp karan kor take pourouráp karan arakrá kumwiapon:

¹⁶ ‘Tokwae Karao arakrá sér,

“Devitomp fi te napao tukur tank námp niamp námpan maok,

nánkár wakmwaek ono arákarrá ékia

warko sámp-fokop nanampon.

Aeria am mekamp ankank kwatae akwap námp te, ono warko wourékam yororoia sámp-fokop nanampon.

¹⁷ Ae nanampara, arop ankwap fi te

Tokwae Kar onan oupouroukia nke mwanapon.

Am kounteouráp arop ponankor te

ankwap fi mekampan maok,

ono am fárakapan onokumponoria

nánkáráp tenámpono.”

¹⁸ Mámá kar te Tokwae Karao mámá ankank

oukoumwan korop námp máman,

wokwaek kar sérimpon.’ ✧

¹⁹ Aenámpara onomp ninik te arak námpon: Nomo ankwap fi arop kwatae ninik pwarará Kwaronámpok tukup nap te, nomo man ninik kápaе sánk mwareano, mono.

²⁰ Yae-párák nomo te am fárakapamp pas kumwia arakrá sér mwanámpon: Kwekár kwarén ofanap fir te fári kwapono. Am te Kwaro nke námp fek oumnámp ankankono. Tá kokopor niniki kwapono. Tá fir yápare kor fek paok fákapea porokwap pap nap te fári kwapono. Am te oukoumwan yiri am mek yak námpon. ✧

²¹ Nomo te wae mér námpon: Wokwaekia koroepa oukoumwan námp te, ponankor ankwap fi aropamp taun mek te arop fárakapao am Mosesomp lo kar farákáp konapono. Tá ponankor Sabat yae méntép lotu nap mek am kar nkerá farákáp konapon.”

Ankwap fi mekamp Kristen fákáreran pas sámp-kérépap kar

²² Aeria maok, aposel fákáre, tá sios taokeyakáp konap arop, ntia sios mekamp kounteouráp arop ponankor, makia maok, am pas sámpá tukup mwanap arop farákápá pwar. Am arop fárakapamp e te Judas Barsabas tá ankwap te Sailas, am arop yawor te Kristen fákáre taokeyak konepon. Man Pol ntia Barnabasént Antiok mek tirá kéréприя,

²³ am arop yaworamp yaek sánkapa pas te arakrá sér,

“Yino aposel, yino Kristen taokeyakáp konámp arop, yiráp ankwapnápo, mámá pas kumwia yumo ankwap fi mekamp ankwapyenáp fárakap taun Antiok mek yakáp nap, tá provins Siria ntia provins Silisia mek yakáp nap, yumonapok sámp-kérépria ‘Gude’rá séreano.

²⁴ Yino wae arakrá wawi námpon: Yino ou mekamp arop ankwap fárakap tukupea yumwan kwataenámp kar fek korokopea pap naponu. Am fárakap te yiráp ninik sámpá yampourou napan maok, yino te am fárakapan ‘Tak kip’rá sér moi námpon. *

²⁵ Yino am ankank koropnámp kar wawia koupoukarrá ankárakamp ninik fek kar papea mámá arop anánkaopwe Barnabas ntia Polént yumonapok tirá kérép námpon. Am Barnabas ntia Pol te yino man warákár kare konámpon.

²⁶ Am arop yawor te námwan napo kor, apáp mono. Námoku te wampwe pwarará, nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp eran érik sér i konepono.

²⁷ Aeno yino Judas ntiaka Sailas arop yaworan tirá kérép nám te, am arop yaworao kor pas fekamp kar niamp taknámp yumwan top kor fek sénenepon.

²⁸ Yiki Kor Spirit yinont yak nánko, yino kar arakrá pap: Yino te yumwan kápaenámp ninik kápaie kare pap mono. Aenámpara, yumo ankár am séri nám táman saráp mántwaok kipo. Am te ará:

²⁹ Yumo fir kwekár kwarén sánk nap fári kwaponu. Tá yumo oukoumwan yiri yaknámp nape fir fári kwaponu. Yumo fir yápare kor fek paok fákapea porokwap pap nap fári kwaponu. Nkwakwe make kokopor ninik te ankár warákarrá tukup kipo. Yumo mér karria mámá ninik ponankor warákarrá tukup nap te, yumo kwapwe kare yakáp mwanapon. Wae támaono.” *

³⁰ Aea maok, sios fákárerero am fárakapan Antiok mek tirá kérép. Aenapo maok, yinkea Antiok mek sios mekamp koumteouráp aropan koupoukarea maok, am pas sánk.

³¹ Aenapo, am sios fákárerero am pas sámpa nkerá farákápea maok, am fárakapan kárakáre nénk naenámp kar nkea warákáránk.

³² Judas ntiaka Sailas arop yaworao kor profetara, kápaie kare kar kwapwe Kristen fákáreran farákápepo maok, tak nep támao am fárakapamp ninik mek kárakáre nénk.

³³ Am arop yawor te Antiok mek éri tae morok ke yakea nepo maok, wakmwaek am mekamp Kristen fákárerero man ‘Ye...!’ ria maok, manénkir tirá kérépap aropanapok tirá kérép.

³⁴ [Aenapan maok, Sailas te warko ankwap ninik sámpa Antiok mek yak námpon.]

³⁵ Aenko maok, Pol ntiaka Barnabas te Antiok mek yak. Am arop yaworao kápaie kare ankwap arop fárakapént koumteouráp aropan Kwaromp kar yénkria maok, Tokwae Karamp Kwapwe Kare Kar farákáp.

Pol ntiaka Barnabaso moumountukri ninik sámpnep kar

³⁶ Nánkár wakmwaek ankwap ke fek maok, Polo Barnabasén arakrá sér, “Nomo ankár arákarrá akwapea ponankor taun mekmwaek nánaeou tárápu nke nenempono. Wokwaek nomo Tokwae Karamp kar farákápemp te, am fárakap fwapi yakáp te mokop nap mér nenempono.”

³⁷ Aeránko maok, Barnabaso Jon Mak warámpeaka énéni tukup mwaria.

³⁸ Aenámpan maok Pol sérrá, “Am arop te wokwaek nomo Pamfilia mek énéni tukupá tére mwareakámpao, nomont akwap moimpara, nomo man te warámp mono.” *

³⁹ Aeria maok, am arop yaworao am kar táman nonopok kákkaria maok, táte warko énékér tére mo, pwararea maok, Barnabaso Mak warámpea Maként sip mek korokwapea apár amor ke Saiprus mek pok.

⁴⁰ Aepo Polo Sailas warámpea énékér akwap neria nepo maok, Kristen fákárerero am arop yaworan arakrá sér, “Tokwae Karamp aropomp te fwapi yumont yak námpon.”

⁴¹ Am arop yaworao provins Siria ntia provins Silisia mekmwaek akwapriaka sios fákáre kárakáre sámpanáponoria Kwaromp kar farákáprá yarak.

16

Timoti Polént akwapámp kar

¹ Pol akwapeaka Derbe mekia maok, Listra mek kuri akwap. Am némpouk Kristen ankárakap yak nám, maomp e te Timoti. Timotimp éntupwar te Juda mekamp yupurao maok, mao te Kristen. Maomp naropwar te Grik fi mekamp. *

² Listra mekamp Kristen, tá Aikonium mekamp Kristen fákárerero sérrá, “Timoti te kwapwe kare aropono.” *

³ Aerapo maok, Polomp ninik te Timoti námont akwapanoria. Aeria maok, mao Timotin warámpea, maomp yipi fárákáp. Am tak námp te, am mekmwaek yakápnep Juda fárákáp Timotimp naropwar te Grik fi ara, maomp kar wa moantánoria námpon.

⁴ Am fárákáp taun mekmwaek tukupria maok, am kar wokwaek aposel fákáre, tá sios taokeyakáp konap arop fákáre Jerusalem mek kar papea nap táman am mekamp Kristen fákáreran fárákáp. Aeria maok, am fárákápao sérrá, “Yumo te ankár mámá kar táman ampaokrá yakáp kipo.” *

⁵ Aerapo maok, am sios mekamp kounteouráp aropamp mér akwapea kárákáreria maok, kumur méntép ankwap fárákáp kwatae ninik pwarará korop napo, am sios akwapea tokwae kari yakámpono.

Poló yém niamp fek Masedonia mekamp aropan nkemp kar

⁶ Pol mao distrik Frigia ntiaka distrik Galesia kuk tukupapo maok, Yiki Kor Spiritao sérrá, ‘Provins Esia mek te kar fárákáp kwaponó’ ria taokor. *

⁷ Aenámpantá maok, tukupeaka distrik Misia mekia maok, tá warko am feknámp provins Bitinia mek tukup mwaria napan maok, Jisasomp Spiritao, ampok tukup kwaponoria taokor.

⁸ Aerámpantá maok, Misia kámá pwarará taun Troas mek tukup. Tá am kumuruk Polo ampria maok,

⁹ yém niamp arakria nke nánko, provins Masedonia mekamp arop ankáránk fokopeyakra maok, Polén wumwiria sérrá, “Amo ankár solwara tápamprá koropea Masedonia mek yinan yaewourae.”

¹⁰ Polo am nkeaka pwar nánko, yino * énéni koupour Masedonia mek tukup mwanámp mwae kup oupourounk. Yino wae mér, Kwar te yinan ‘Am mek tukupea am fárákápan Kwapwe Kare Kar fárákápenk’ ria wumwi námpon.

Lidia Kristenimp kar

¹¹ Aenko maok, yino Troas meknámp sip sámpéa maok, ankár apár amor ke Samotres mek tukup. Tá ankwap kumuruk taun Neapolis mek tukup.

¹² Takia maok, yino am ént fikamp taun pwarará tukupea provins Masedonia mekamp taun tokwae Filipai mek tukup. Am némp te wokwaek Rom fi koropea manénkir tankámp némp támaono. Am te Masedonia mek ankwap mwaek yaknám taun tokwaeno. Yino am taun mek ankwap yinink kumuri yakámpimpon.

¹³ Tá Sabat yae fek yino tukupea taun mekamp yár younkwek ménki fekia maok, ént fik tukup. Yinomp ninik te am ént fik te Kwarén kar toropwap i konap yak námponoria tukup. Aea maok, yino am ént fik nke nánko maok, kounteou am fek koupoukour yakáp napo, yino tukupea am fek tankáprá am fárákápént kar sérar.

¹⁴ Aenángo maok, yupu ankáránk maomp e te Lidia, Kwarén lotu i konámp, am kar wa. Am yupu te taun Taiataira mekamp, mao te waempyam noumouri yorororá, am fek mani sámp konámpono. Ae konámpao maok, Kwar Tokwaerao maomp ninik sámp-arákarrá pwar nánko, mao woupwi pátea Polo fárákápámp kar táman wará tank.

¹⁵ Mao te ént mek anámp nánko, méntér ankáránkamp nap mek yakáp i konap arop fárákápao kor énéni ént mek nér. Mao ént mek anámpea pwarará maok, yinan sérrá, “Yumo nik napo, ono wae Tokwae Karam mér kare nampao nanko te, yumo te fwap onomp nap mek koropea yakáp mwanapon.” Aeria maok, mao kárákárea wae námpanotá, yino mao sérámpaokimpon. *

Pol ntiaka Sailasén Filipai mek fákápá papap kar

¹⁶ Ankwap yae fek yino kar toropwap i konap fek tukup nánko maok, kwaporok tére konámp yupu ankáránk koropea yinan mwaeak kikip. Am tére konámp yupu te yao-pwaeráprápara, wakmwaek korop naenámp ankank érik fárákáp konámpono. Aenángo maok, am yupuran taokeyakápnep arop fárákáp te am yupuao tére námp fek táman mani tokwae sámp konaponó.

¹⁷ Am yupu te Pol yinomp wakmwaek koroprá arakrá wumwi, “Mámá arop fárákáp te narek karaoki yaknám Kwar Tokwaeram tére aropono. Am fárákáp te yumwan Kwaro warko érékép naenámp mwae kup sér i konaponó.” *

¹⁸ Kumur méntép am yupu takae yak nánko maok, wakmwaek Polo maomp wumwi karan kokwaeria maok, mao sámp-arákarrá am yao-pwaerápan arakrá sér, “Ono Jisas Kraisomp e fek amwan sénampono: Amo mámá yupu pwarará worokor pikae.” Aeránko maok, am yao-pwaeráp koupour kar am yupuramp pouroukamp worokor pik. *

* **16:4:** Ap 15:23-29 * **16:6:** Ap 18:23 * **16:10:** ‘Yino’rá sénámp te, Luk mámá buk kumwi námpara, námoku méntér sénámpono. Polo man Troas mek kikipia Filipai mek énéni tukupapon. Aposel 20:6 fek kor nkeae. * **16:15:** Ap 16:33; 18:8 * **16:17:** Mk 1:24 * **16:18:** Mk 16:17

¹⁹ Aenánko maok, am yupuran taokeyakáp konap arop te warko mani sámþ mwanap mwae kup mo námþantá maok, Pol ntiaka Sailasén ti-fápákamánkia érékéþá tukuþeaka némpoukamp taokeyakáp konap aropaonapok koupoukour konap fek.

²⁰ Aea maok, am arop yaworan érékéþá tukuþeaka jasonámpkia maok, am jas yaworan arakrá sér, “Mámá arop yawor te Juda mékempao maok, nomp taun mékemp kóumteouráp aropan kwatae sokororá yárek nepono.

²¹ Takria maok, am arop yawor te kóumteouráp aropan nomo Rom firao mono ri konámp ninikaok érékéþá akwap nepon.”

²² Tá kóumteouráp arop koropea koupoukarrá, mao kuri sérrá, “Kare takrá yárek nepono.” Tá jaso am arop yaworamp pouroukamp waempyam woropea pwarará, soldia fákáreran ‘Am arop yawor te paok ke fek fupukenk’rá sér. ✧

²³ Aeránko maok, am arop yaworan paok ke fek táramak fukia maok, am arop yaworan santukuþeaka kalabus mek papria maok, am kalabus nap taokeyak konámp aropan kar kárakáre fek sérrá, “Amo fwapnae maria yérékrá yakampo.”

²⁴ Am taokeyaknám arop am kar kárakáre wawia maok, arop yaworan érékéþá akwapea nap kuk karaokamp aokore mek kákea pwarará maok, yao kárakére me mek pu kor noropea maok, kóumoumþrá lok farákapa pwar.

²⁵ Aetánko maok, Pol ntiá Sailas te kumur kupuk Kwarén kar toropwaprá tár sámþrá tank nepo maok, ankwap kalabus fárakapao kor wae wará tankáp. ✧

²⁶ Aenapo, am fek táman maok, némp yérur tokwae koropria maok, nap sámþ-kákaewi naenko, am fek táman kalabus nap ménki ponankor kirip-akwapránk nánko, kalabus fákáreramp pouroukamp sen te ponankor aokor-aokori akwap.

²⁷ Aenko maok, am taokeyakámp aropao kor fárámþrá nke nánko maok, kalabus nap ménki te ponankor kirip-akwapránk nánko maok, maomp ninik te kalabus fákáre wae ponankor þirikimpá tukup tenapan mpwe ninik. Aeria maok, námokuráp bainat ak-sámþrá námoku támao námokuráp pourouk karámþ-fárakapea sumpwi naeria.

²⁸ Aenámpan maok, Polo tékén sérrá, “Amo te amokuráp pourouk taki kwaponno. Yino ponankor máyakápreano.”

²⁹ Aeránko maok, arop taokeyakámp arop támao wumwirá, ‘Yaomwi sankoropenk’ ria maok, Pol ntiá Sailas yaknpe aokore mek fárakoprá akwap. Mao apáp tokwaeria maok, kour me woukoupa waeria Pol ntiá Sailasomp pu wonae fik piká párákap.

³⁰ Tá wakmwae, am arop yaworan érékéþeaka youmþeaka ekria maok, sérrá, “Arop tokwae yawor e, ono te apae mokop nanko Kwaro onan warko warámpano?”

³¹ Aerá séránko maok, tá arop yaworao man sérrá, “Amo ankár Jisas Tokwae Karan mér napo maok, Kwaro amwan warko warámþeaka waráp sérarooan kor méntér érékéþeapanánko, maomp firáp yakáp mwanapon.”

³² Aeránko maok, am arop yaworao Kwar Tokwaeramp kar man farákápria maok, maomp nap mek yakápapan kor farákáp.

³³ Aeria maok, am kumuruk táman, am arop yaworamp ankáráp fupuia paprá, mao ntiá maomp nap mek yakápnap arop ponankor énéni ént mek nér.

³⁴ Aea maok, am arop yaworan érékéþeaka pokea námokuráp nap mekria maok, am arop yaworan fir nénk. Aeria maok, mao ntiá maomp nap mekemp arop ponankor Kwarén mér nap táman warákáránka waeapon. ✧

³⁵ Aeaka wakoránko maok, jas plismanén tirá kéréþánko maok, koropea am taokeyak konámp aropan sérrá, “Amo am arop yawor pwar napo, akwap kipono.”

³⁶ Aeránko maok, am arop am kar sámþrá Polén sérrá, “Jas yaworao sérrá, ‘Yumwan tirá kéréþ napo akwap kipono’rá séneþe. Aerámpantá ono yumwan tirá kéréþ nae rae. Yumo akwapria yiráp ninik porokwe fek yakenke.”

³⁷ Aeránko maok, Polo man sérrá “Wi! Yino te Rom firamp e fek yak nempan maok, jas yawor apaeritea yinan kar fi oupourouk moi yakrá, yinan kóumteouráp arop nke nap fek kwaporok fuki nepon? Ae te oukóumwan te mao yinan kánánkámp tirá kéréþ nenep nie? Tak mo karenó! Ankár mao námoku koropea yinan kalabus nap mekemp érékéþeaka ek párakop nenepón.” ✧

³⁸ Aeránko maok, plisman fákáreao am kar santukuþeaka jas yaworan sénapo, am kar wawia apáp.

³⁹ Aeria maok, am jas yawor akwapea kalabus nap mekemp Pol ntiá Sailasén aropomp kar séria maok, érékéþá tukuþeaka ek párakop. Aeria maok, am arop yaworan ‘Yumo ankár mámá taun pwarará akwapenk’rá sér.

⁴⁰ Aerepo maok, am arop yaworao kalabus nap pwarará maok, pokea Lidiamp nap mekia maok, am mekemp Kristen fákáre nkea maok, am fárakap ninik kárakáre

sámpanáponoria kar farákáp. Takia maok, wakmwaek am arop yawor taun pwarará wae akwap.

17

Tesalonika mekamp arop fákáreao Pol ntiá Sailasén porokwap mwarianiap kar

¹ Am arop yaworao akwapeaka Amfipolis mek. Tá am taun Amfipolis pwarará taun Apolonia mek akwap. Tá am taunan kár-pwarará taun Tesalonika mek akwap. Am taun mek te Juda firamp lotu nap yak. *

² Aenánko Polo wokwaek i konámpnám taknámpria maok, yinink Sabat yae fek Juda fákárent tapokwap ko am lotu nap mek yink.

³ Aeria maok, Kwaromp Buk fek yaknám kar am fárakapént sérarrá tankáp. Mao Kwaromp kar fi am fárakapan farákáppria arakrá sér, “Am Kwaro kounteouráp arop warko érékép naenám Kraiss te mao ankár manénkir touwe sámpea sumpwia maok, warko wakmwaek fárámp naenámpo.” Tá warko mao arakrá sér, “Mamá Jisas ono yumwan maoinám kar farákáp namp, am arop támaonono.” *

⁴ Arop ankwap fárakap wae méria maok, Pol ntiaka Sailasomp wakmwaek tukup. Táte Grik mekamp ankwap fákáreao kor Kwarén lotu i konap arop kápae kare, tá e tokwaeráp kounteou kápae kare, makia am arop yaworamp wakmwaek tukup.

⁵ Aeapo maok, Juda fákáreao am tak nap táman nkea yonkwae pwarámp. Aeria maok, am fárakap tukupea koupoukour konap fek mwaek yakápnap kokwae tákár i konap arop kwatae éréképea, tá am némpoukamp kounteouráp arop kápae kare mént éréképea fopwaoka wae napo maok, tukupea Jesonomp nap ménki fopwari sir. Aeria maok, Pol ntiá Sailasén ek santukupea kounteouráp aropamp yaek pap mwaria.

⁶ Aenapao maok, am fárakap te am arop yaworan nke moria maok, Joses ntiá ankwap Kristen fákáre taun taokeyakáp konap arop fárakapaonapok éréképá tukup. Aea maok, am fárakapao arakrá sér, “Mamá arop fárakap te ponankor apár mek mwaek paokoprá kwatae ninik napao maok, oukoumwan mapek korop napon.” *

⁷ Jeson náráp nap mek éréképá akwap námpon. Am ponankor arop fárakap te Sisaromp lo kwe-pwar konapon. Aeria am fárakapao sérrá, ‘Ankwap king yak nám, maomp e te Jisasono.’ *

⁸ Koumteouráp arop ntiá am taun mekamp taokeyakáp konap arop am kar wawia, kokorokoria kara wae.

⁹ Am taun mekamp taokeyakáp konap arop Jeson ntiá arop ankwap fárakapan, kot paimia napo, pwarará tukupanáponoria wae.

Pol ntiá Sailaso taun Beria mek térep kar

¹⁰ Wae kumur nánko, Kristen fákáreao Pol ntiaka Sailasén taun Beria mek tirá kérépapo maok, am arop yawor akwapea Beria mekia maok, Juda fákáreramp lotu nap mek yoump.

¹¹ Juda fákáre Beria mekamp te kwapwe kare kounteouráp aropria, am fárakapamp ninik te Tesalonika mekamp Juda fákáreamp ninikan kámákár akwap. Aeria Polomp kar wawia maok warákár kare. Am fárakap te, Polomp kar te kare kar ni mo nierá mér mwaria te, Kwaromp Buk fekamp kar kumur méntép énoukouprá farákáp. *

¹² Aeria maok, kápae kare Juda fi mekamp kounteouráp arop wae mér. Tá eráp kápae kare Grik kounteou, tá Grik poumou-tárápu kápae kare énéni mériapon. *

¹³ Tá wakmwaek Tesalonika mek yakápnap Juda firao wa napo, Polo Beria mek kuri Kwaromp kar farákáppria yak. Aeria maok, am fárakap am taun mek tukupeaka am kounteouráp arop fárakapamp ninik sámpá yampourou napo maok, am fárakap kokorokor. *

¹⁴ Aeapo maok, koupour Kristen fákáreao Polén solwara woupwi mek sámp-kérépapo maok, Sailas ntiaka Timoti arop yawor mwar Beria mek yak.

¹⁵ Am arop fárakap Polén mwaeoak warámp santukup nap te, ankár warámpá tukupea Atens mek pwararea korop mwariakapo, Polo am fárakapan sérrá, “Yumo tukupeaka Sailas ntiá Timotin ‘Yumwan onan mao koupour korop kiprian’rá sér kipo.”

Polo Atens mek kar farákáppria kar

¹⁶ Polo Atens mek arop yaworan yépekrá yakria nke nánko maok, am taun mek te kwekár kwaromp wunéri kápae kare yakáp. Mao te am ankank nke nánko, maomp ninik mek te kwatae kare.

¹⁷ Aeria maok, mao Juda fákáreramp lotu nap mek akwap ko maok, Juda fákáre ntiá ankwap fi Kwarén lotu i konap arop fárakapént téréménkrá kar sérar. Aeria maok, kumur

* 17:1: 1 Te 2:1-2 * 17:3: Lu 24:26-27; Ap 9:22 * 17:6: Ap 16:20 * 17:7: Lu 23:2 * 17:11: Jo 5:39 * 17:12: Ap 17:4 * 17:13: Ap 14:19

méntép kounteouráp arop koroprá koupoukourap mek am fárákapént kor téréménkrá kar sérar.

¹⁸ Aeria maok, Polo Jisasomp Kwapwe Kare Kar farákápría, mao apár me meknámp fárámpámp karan kor farákáp. Aenáno maok, ménap arop ankwap fárákap Epikurian * ninik fek paokop, ankwap fárákap Stoik † ninik fek paokopnap arop te Polént kar yorowar. Tá ankwap fárákapao sérrá, “Am arop kwaporok karan sérrará yáarak námp te, apae karan séreane?” Tá ankwap fárákapao arakrá sér, “Ae te mao ankwap némpoukamp kwar fárákapamp karan fárákaprá karane!”

¹⁹ Aeria maok, am fárákap Polén kaunsil fákáre Areopagus wik koupoukour konap fek warámpea tukup. Aeria maok, am fárákapao man sérrá, “Amo kounteouráp aropan fárákap konap wourékam kar am te yino wawiaka mér mwaro.

²⁰ Yino waráp kar wa náno te, momwar pourouráp námpantá, yino am kar fi táman fwapi mé mwarianeano.”

²¹ (Am te apae riteanápe, ponankor Atens mekamp arop, ntia ankwap némpoukamp arop koropea am taun mek yakáp nap te, ankwap ankank te mono, ankár wourékam ninik korop námpan námoku kok sérrará, ‘Wa mwar kar’ i konapono.)

²² Aerapo maok, Polo Areopagus wik kaunsil fákáre koupoukour yakápnap ou mek fokopeyakria maok, arakrá sér, “Ono Atens mekamp arop yumwan nke namp te yumo ponankor nkwaekwe make lotu ninikan kárákáre napon.

²³ Ono wae manénkir akwapea yumo lotu i konap ankank nke nampon. Tá ono nke nanko, alta ankwap fek arakrá kumwi tenapon, ‘Mamá te yino man mér monámp kwar ankwapamp altano.’ Tá am Kwar te yumo man mér moria kwaporok loturá yakáppapon.

²⁴ Ono oukoumwan maomp kar yumwan farákáp nae rae. Kwaro apár ntiaka ankank ponankor má apár mek yak námp yoroimpon. Am Kwar te yámar ntia apámp Tokwae Karono. Aenámpara, mao te aropao tinap lotu nap mek te tank mo i konámpono. *

²⁵ Mao te apae ankank mo námpan arop nomo man nomp yae fek yaewour mwanámpanápe, mono. Mao te wae námoku yiki yak, tá néké, tá ankank ponankor arop ponankoran nénk konámpono.

²⁶ Ankáránkamp appenápek fekampan saráp mao kápae kare arop fi forokarrá papea, ponankor apárok káká pwatenánko, yakáp napon. Mao námoku am fárákapampor nkwaekwe make ke nánaprá párapokria, apár oumwian kor kák tenánko yakáp námpon. *

²⁷ Mao taki námp te am kounteouráp arop fárákap námwan oupouroukia námonámpok koroprá mér mwanapria nimpon. Aeno mao te nomo ponankor ankákárankan pwatea panek yak mono. Wonaek fik kar yak námpon. *

²⁸ Wokwaek mérnámp aropao sérrá, ‘Nomo te maonámpan saráp yiki yak sámp náno, mao ankáránk támao nomwan kárákáre sámp náno, nomo paokop námpon.’ Yiráp mérnámp ankwap fárákapao ‘Nomo kuri maomp tárápu yakáp námpon’rá sér i konap niampon.

²⁹ Nomo Kwaromp tárápu yakáp námp kwamp te, nomo Kwar te gol, silva, yumwi, arakerá ninik mwareano. Tá arop nomo ninikia nomp yae kor fek yoro i konámp ankank niampan mpwe ninik mwareano. *

³⁰ Wokwaek te arop fárákap mér mo napara, am ke fek kwatae ninik nap te Kwaro am fárákapan kar tokwae sér moimpon. Aeno oukoumwan te ponankor némpoukamp ponankor aropan ‘Kwatae ninik pwarenk’ ria kar kárákáre fek sénámpon.

³¹ Mao te kounteouráp aropan kot naenámp yae wae páte námpon. Mao námokuráp yae-párak kare ninik fek, ponankor apár mekamp ponankor kounteouráp aropamp ninik youroukoup nae-námpon. Tá mao ankáránkampao saráp am kot poukwap nae-námp arop ankáránkamp nánapi pwate námpon. Am arop te sumpwianánko, Kwaro apár me mekamp warko fárámpá pap námpon. Am fek táman, Kwaro man am tére sánk námp nomwan yénkép námpon.” *

³² Arop fárákap am apár me meknámp fárámpnámp kar wawia maok, ankwap fárákap Polén wouroump kar sér. Tá ankwap fárákapao sérrá, “Amo am ankank warko fwapi sénapo wa mwaro.”

³³ Makrá sérapo maok, Polo am fárákapan pwarará akwap.

* **17:18:** Epikurus wokwaek kar yakeaka yopwar 270 B.K. fek sumpwimpon. Mamá Epikurian fákáre Epikuruso yénkrá farákámpamp ninikaokia arakrá sér: “Warákár konap ninik te kwapwe kareaka, ankank ponankor kámákár akwap konámpono.” † **17:18:** Seno wokwaek kar yakeaka yopwar 265 B.K. fek sumpwimpon. Mamá Stoik fákáre Seno yénkrá farákámpamp ninikaokia arakrá sér: Warákárnámp ninik kare te ará: Pouroukamp ankankan warákár konap, tá pouroukamp touwe te wampwe pwarará, pourou poukwapea kárákáre fek fokopeyakáp konap támaono. * **17:24:** Ap 7:48 * **17:26:** Stt 10:32; 11:9 * **17:27:** Ais 55:6 * **17:29:** Stt 1:27; Ap 19:26 * **17:31:** Jo 5:22; Ap 10:42

³⁴ Aenapan maok, arop ankwap fárakap Polomp wakmwaek tukup nap te karenoria Kwarén mériapon. Arop ankwap te, Areopagus wi fek koupoukour konap kaunsil ou mekamp arop, maomp e te Dionisius, tá yupu ankwap maomp e te Damaris, tá ankwap kounteouráp arop fárakapao kor mériapon.

18

Polo taun Korin mek kar farákápámp kar

- ¹ Wakmwaek Polo Atens pwarará taun Korin mek akwapea maok,
² Polo Juda mekamp arop ankárakamp Akwilan kikip. Akwilamp némp kare te provins Pontus mek yak námpon. Mao te wokwaek tae morok náráp yupu Prisilant Itali fi pwarará koropepon. Am te Sisar Klodiuso sérrá, 'Juda fi Rom mamek yakáp nap te wae ankwapok tukup kip'rá sénánko koropea Korin mek yak. Aepe maok, Polo akwapea am anánkwapan nke.
³ Pol te am anánkwapao tére nep niamp take pourouráp tére konámpara, mént yakria, sel nap énéni térerá yakáp. ✧
⁴ Aeria maok, ponankor Sabat yae méntép Pol Juda firamp lotu nap mek akwap ko, kar kárakáre fek farákáprá sér. Maomp ninik te am Juda fákáre, tá Grik fákáre makia Jisasén méranáponoria námpon.
⁵ Aenánko maok, wakmwaek Sailas ntiaka Timoti Masedonia meknámp korop nepo maok, Polo am sel nap tére nám pwarará Juda firan kumur méntép kar farákáp saráp yak. Aeria maok, mao kar kárakáre fek arakrá sér, "Jisas te Kraís támaono." ✧
⁶ Aerá sénámpan maok, am fárakapao maomp kar wa moria maok, man wouroump kar sér. Aenapo maok, mao náráp waempyam fekamp woup poporokompia pwarará arakrá sér, "Yumo yaomwi mek pikria kor apae onont napanápe, yumoku napon. Oukoumwan te yumwan pwarará akwapea ankwap fi aropan kar farákáp nanampono." ✧
⁷ Titius Jastus te Kwarén lotu i konámp arop, maomp nap te Juda firamp lotu nap yak námplik wonae fek yak nángo maok, Polo lotu nap pwarará akwapeaka maomp nap mek yak.
⁸ Juda firamp lotu nap taokeyak konámp aropamp e te Krispus, mao ntiamaomp séraro te Tokwae Karan mér. Tá Korin mekamp kápae kare kounteouráp arop Polomp kar wawia maok, am fárakapao kor méria ént mek nér.
⁹ Ankwap kumuruk Pol amprá yém nkenko maok, Tokwae Karao man sérrá, "Amo te apáia kar farákáp mo, pwar kwapono. Amo ankár érik farákámpo." ✧
¹⁰ Am te apae riteanápe, onomp firáp korop mwanap kápae kare kounteouráp arop máma taun mek yakáp napon. Tá ono amont yak nampara, arop ankwap amwan sámp-wouroump mono."
¹¹ Polo ankárakamp yopwaria tokwampok yunk fek Korin mek yakria Kwaromp kar farákáprá yak.
¹² Aenámpan maok, Galio apár Akaia mek gavman tokwae yakámp ke fek, Juda firao énéni tapokwapea maok, Polén yopor. Aeria maok, am fárakap man warámpá tukupea kotria maok, arakrá sér,
¹³ "Mamá arop te kounteouráp aropan 'Lo kar ták-pwarará, ankwap ninik fek Kwarén lotuenk' ria yénkrá yarak i konámpono."
¹⁴ Aerapo maok, Polo nopok am fárakapan kar pwarokwaprá sénaerianámpan maok, Galio am Juda fákáreran arakrá sér, "Juda fákáre, yumo te máma arop máte lo ták pwar, táte ankwap ankank sokoro, makianánko te, ono te fwap yiráp am kar wa nanampon.
¹⁵ Aeno yumo koropea onan sénap kar te yumokuráp kar, yumokuráp lo tene yumoku fwapokwapenke. Ono te am takeniamp kot te wa mono."
¹⁶ Aeria maok, mao, am fárakap kot mwaria nap te monoria tirá kérép.
¹⁷ Aenámpan tá maok, Korin fákárerao Judamp lotu nap taokeyak konámp arop Sostenes man am kot i konap nap topik am fek sámpá fuk napan maok, tá Galio am tak nap táman ninik tokwae mono, wampweri pwararámpon.

Pol Siria apár mekamp Antiok mek arákarrá akwapámp kar

¹⁸ Polo kápae kare yae Korin mekamp Kristen fákárerént yakea maok, am fákáreran 'Ye...!' ri pwarará, taun Senkria mek akwap. Mao akwapea am mek yakria maok, me pwae aok-sir. Am me pwae aok-sinámp fi te, Kwarén sérinámpan kar ankár mántwaok naenámpan yénkép námpon. Aea pwarará maok, mao Prisila ntiamaok Akwila anánkwap éréképea sip sámpea distrik Siria mek akwap.

¹⁹ Am fárákáp tukupea taun Efesus mekria maok, Polo am anánkwapan am fek pwarará, mao námoku Juda firamp lotu nap mek akwapea am fárákapént kar sér. ✧

²⁰ Aenko maok, am fákárerao man sérrá, “Ae te amo yinont yak tae morok nanapon.” Makrá sérapo maok, tá Polo sérrá, “Mono. Ono te mapek yak mono.”

²¹ Makrá séria pwarará maok, am fárákapan ‘Ye...!’ ri pwarará maok, arakrá sér, “Nánkár Kwaro onan takaerianánko te, ono fwap yumonapok arákarrá korop nanampon.” Aerá séria pwarará maok, sip sámprá, Efesus pwarará pik. ✧

²² Sip pikia taun Sisaria mek nánko maok, Polo sip pwarará Jerusalem mek pokea sios mekamp kounteouráp aropan ‘Gude’rá séria pwarará wakmwaek apár Siria mekamp Antiok mek akwap.

²³ Polo Antiok mek éri tae morok ke fek yakea maok, distrik Galesia tá Frigia mekmwaekamp némpouk mwaekamp Jisasén mérnep arop fárákapan kárákáre sámpanáponoria yaewourrá yarak.

Apoloso kar farákápamp kar

²⁴ Juda fi mekamp arop ankárank taun Aleksandria mekamp, mao koropea Efesus mek yak. Maomp e te Apolos. Mao te Kwaromp Buk fekamp kar mér kareria kar kwapwe kare sér i konámpono. ✧

²⁵ Mao te Kristen i konap mwae mér námpara, maomp ninik te ankár kárákáre kare fek kounteouráp aropan Jisao térenámp ankank táman yae-párak kare yénkrá sér i konámpon. Aenámpan maok, Yiki Kor Spiritao oupouroup konámp te mér mono, Jono arop ént mek nér i konámpan saráp mér námpon. ✧

²⁶ Aeria maok, mao te Juda fákáreramp lotu nap mek akwapea kounteouráp aropan apáp mono, am mek kar érik farákáp. Aenáno maok, Prisila ntia Akwila anánkwap maomp kar wawia, man nap mek warámpá akwapea, mao warko fwapnae kar méranoria Kwaro i konámp kar ankwapmwae farákáp.

²⁷ Warko Apolos provins Akaia mek akwap naeria náno maok, Efesus mekamp Kristen fárákapao man ninik kárákáre sánk. Aeria maok, am fákárerao Akaia mekamp Kristen fákáreran pás kumwiria sérrá, “Yumo ankár máma arop warámp kipo.” Mao akwapea Akaia mekia maok, Kwaro námokuráp ninik fek yaewouria mér nénknámp kounteouráp aropan kápae kare yaewour.

²⁸ Am te apaerianápe, mao te kounteouráp arop nke nap fek kárákáre fek kar farákápria, Juda firao épérépnámp kar sénep te, am kar pwarokwaprá séria apárok anámpá pap konámpono. Mao te Kwaromp Buk fekamp kar farákápria am fárákapan ‘Jisas te Kraís támaono’rá fi farákarrá sér i konámpon. ✧

19

Polo Efesus mek téremp kar

¹ Apolos Korin mek térerá yak námp te, Pol oukoumwan am provins Galesia ntia Frigia mekmwaekamp némpouk mwaek Kristen fákárean kárákáre sám mwanapria yaewourrá yarákia maok, wakmwaek koropea taun Efesus mek. Aeria maok, am Efesus mek Kristen ankwap fárákapan kikipia maok,

² am fárákapan arakrá turunk, “Yumo wokwaek Jisasén mérnep ke fek te, Yiki Kor Spirit sámpap ni mo nie?” Mak ránko maok, am fárákapao Polomp kar pwarokwaprá sérrá, “Mono. Yino te ‘Yiki Kor Spirit ankwap yak námp’rá sénep te wa mono.” ✧

³ Aerapo maok, Polo am fárákapan sérrá, “Aenáno te yumo te mokoprá ént mek éneri napon?” Tá am fárákapao sérrá, “Yino te Jono sérinámpaokria ént mek néri námpono.” ✧

⁴ Polo sérrá, “Wokwaek kar Jono kounteouráp arop fákáreran ént mek néria maok sérrá, ‘Yumo te kwatae ninik pwarareaka ént mek nérenke.’ Aeria maok sérrá, ‘Yumo te ankár onomp wakmwaek korop naenámp arop táman mér kipo.’ Am arop Jono sérimpe te Jisas támaono.” ✧

⁵ Am fárákapao am kar wawia maok, Jisas Tokwae Karamp e fek ént mek nér.

⁶ Tá Polo am fákáreramp pourouk yae papánko maok, Yiki Kor Spirit am fákáreramp pourouk mek top-pwarámpria maok, moumountukri ankwap-ankwap kar fek sérarria maok, profet kar sérar.

⁷ Am arop fárákáp ponankor te éntér-sámpramp niamp arakeno.

⁸ Yinink yunk fek Polo Efesus mek yakria Judamp lotu nap mek yoump ko, am mekamp arop méranáponoria kárákáre fek kar farákáp. Aeria maok, Kwaromp firáp taokeyak naenámp mekamp ankank am fárákapan sérar.

✧ 18:19: Ap 17:17 ✧ 18:21: Jer 4:15; Ap 19:1 ✧ 18:24: 1 Ko 3:5 ✧ 18:25: Ap 19:3 ✧ 18:28: Ap 9:22 ✧ 19:2: Ap 2:38; 8:15-16; 1 Ko 3:6 ✧ 19:3: Mt 3:11 ✧ 19:4: Mt 3:11

⁹ Aempan maok, am mekamp arop ankwap fárakap te námokuráp ninik fákapea kárakáeria mér mono. Aeria maok, am koumteouráp arop nke nap fek Tokwae Karaonámpaok tukup mwanap mwae kupan wouroumprá sér. Aenapantá maok, Polo am Jisasén ménap arop fárakapan am Juda fákáreamp lotu nap mekamp éréképa yakria maok, kumén méntép Tiranusomp skul nap mek yoump ko kar fárakápaie yak. *

¹⁰ Mao takrá yak námp te akwapea anánk yopwar yak. Aenángo maok, provins Esia mek yakápnap ponankor Juda koumteouráp arop ntia Grik firao kor méntér Tokwae Karamp kar wa.

Sivamp tárápu kwatae-arop yérépe mwarianap kar

¹¹ Kwaro Polomp yaerént puiyákrá nkwakwe make kárakáre kor ankank yororo. *

¹² Aeno maok, am fárakapao hankisip, tá waempyam fákáre tia maok, Polomp pourouk kákea maok, wakmwaek am ankank ti-tukupea touwenap aropan nénk. Aenapo, am touwenap arop am ankank ti napo maok, am fárakapamp touwe wae pwar, tá arop fárakapamp pouroukama kwatae-arop woropompi tukup. *

¹³ Juda ankwap fárakap paokoprá kwatae-arop yérépera kéréprá am fek mani ti. Ae konapao, am fárakap mokoapon nke mwaria Jisasomp e séri te ko, am fek kwatae-arop yérépera kérép mwaria. Aeria maok, am fárakapao arakrá sér, 'Ono te Polo maomp kar fárakáp konámp Jisasomp e fek kárakáre fek sér rae, "Yumo ankár nkwampok tukupenke."

¹⁴ Juda fi mekamp pris taokyak konámp arop Sivamp tárápu fákánekaio kor kwatae-aropan take pourouráp kar takrá sériapon.

¹⁵ Tá ankwap kumuruk am fárakap kwatae-aropan takrá sérapo maok, napok kwatae-aropao am fárakapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, "Jisas te ono wae mér, Polén kor ono wae mér nam. Aeno yumo te wa nape?" *

¹⁶ Am kwatae-arop woukoupeyáknámp aropao kor férékaprá yákrá, am fárakapan fupukria kwe-pwarará maomp waempyama pápeará souroumpour. Aenángo am fárakap am nap pwarará pourou mwar pirikimpea tukup.

¹⁷ Ponankor Juda ntia Grik fákáre Efesus mek yakáp nap am ankank koropnámp kar wawia apáp tirinka wae. Aeria maok, am fárakap Jisas Tokwae Karamp e sakap.

¹⁸ Jisasén ménap kápaie kare koumteouráp arop koroprá, kápaie kare ninik kwatae te ankwap koumteouráp arop nke nap fek érik fárakápapon.

¹⁹ Manénkir te kápaie kare koumteouráp arop foupourá nénk konap, tá ouwur yoporokwam yoro i konap kar yakápnámp buk ti-koropá koupoukarea maok, ponankor koumteouráp arop nke nap fek yaomwi mek yanki pwar. Am buk sámpap mani te kouroump napo, akwapea 50,000 mani silva. *

²⁰ Amnap ninik támao Tokwae Karamp kar am fárakapamp ninik mek tére kárakáre nángo, am fárakap kápaie kare némpouk mwaek paokoprá kar fárakápapon.

Efesus fákáreao Polén kokwarokrá kákkarrá paokopiap kar

²¹ Efesus mekamp tére akwapea kárakáre nángo maok, Yiki Kor Spirit Polomp ninik ékékéranángo maok, Polo provins Masedonia ntiaka Akaia mek akwapea maok, tá wakmwaek Jerusalem mek akwap naeria. Mao arakrá sér, "Ono am mek akwapea maok, wakmwaek te Rom mek kuri akwapá nke nanampon." *

²² Aeritea maok, námwan yaewour i konep arop yawor Timoti ntiaka Erastusén Masedonia mek tirá kérépea maok, Pol námoku provins Esia mek yak tae morok.

²³ Am ke fek Efesus mekamp arop ankwap fárakap Tokwae Karaonámpaok tukup mwanap Mwaeran yoporrá kar yorowara wae.

²⁴ Arop ankárank Demitrius mao te silva fek ankank yororo i konámpono. Mao te yupu kwar Artemisén lotu mwanap napamp wunéri silva fek yoro i konámp bisnisrápon. Aeria maok, silva tére konap aropan tére kápaie kare nénk nángo, téreria am fek mani tokwae sámp konapon.

²⁵ Mao am fárakap ntia ankwap kwekár kwarén lotu mwanap ankank tére konap aropan éréképea koupoukarea yakáprá maok, mao arakrá sér, "Onomp ankárankamp tére arop fákáre, yumo te wae mér napon: Nomo te mámá tére fek maok yae-párak mani tokwae sámp konámpon.

²⁶ Am arop Pol te kápaie kare koumteouráp aropamp ninik tirá náráp ninikaok párapok naeria námpan, yumo wae nkea wawi napon. Am taknámp ninik te Efesus mek mwar mono, waeman provins Esia mek ponankor pwi pap naenámp niamp námpon. Mao sérrá, 'Nomo yae fek yoronámp máte kwar kare mono.' *

²⁷ Polomp am kar te nomp bisnis e kwatae pap naenámp pourou námpon. Aeriaka am támao mwar mono. Maomp kar te yupu kwar tokwae Artemisomp lotu nap te am

koumteouráp aropamp ninik mek te kánanke kwatae niampi pap naeria námpon. Manénkir provins Esia mekamp arop fákáre, tá apár-apár mekamp arop ponankor am yupu kwar táman lotu i konapan maok, táte Polomp karao maomp e tokwae te apárok anámpa pap naeria wae námpon.”

²⁸ Am fákáreao am kar waria maok, yonkwae pwarámpa wae. Aeria maok, tékén arakrá sér, “Efesus fákáre nomp Artemis te tokwae kar kareno!”

²⁹ Aeria maok, am taun tokwae mek te ponankor koumteouráp arop wumwinke tikirá kara wae. Aeria maok, am fárákap ponankor ferámprá koupoukour konap fek foporakorrá tukup. Aeria maok, am fárákap te Gaius ntiaka Aristarkus, Masedonia mekamp Polént yáarak i konep arop yaworan yae topwe fek érépea énéni tukup. ✧

³⁰ Pol námoku te am koumteouráp arop ou meoak akwap naerianámpan maok, Kristen fákáreao man taokor.

³¹ Esia mekamp Polomp nouroup kiapo kar sámp-kérépria sérrá, “Amo te am koupoukourap mek am mek te akwap kwapono.”

³² Am koumteouráp aropamp ninik te épépérépra paokopria maok, wumwinke tikirá maok, ankwap-ankwap kar sérar. Aeria maok, kápaee kare arop te am koropá koupoukourap fi kor te mér mono.

³³ Juda fákáreao Aleksander man, mekok akwapea kar séraeria fopwaok. Tá Aleksander akwapea fokopeyákrá koumteouráp aropan nopok kar pwarokwaprá sénaeria, kar pwarenkria yae fek saráp popwakoprá taokor.

³⁴ Aenámpan maok, am arop fárákap man te Juda fi mekamp arop wae wuri nke. Aeria maok, ponankor koumteouráp arop énéni tokwae tékén sérarria maok, “Efesus nomp Artemis te tokwae karon!” Am takrá sérar nap te akwapea, anánk ke fek.

³⁵ Aeakapo maok, wakmwaek Efesus taun poukeyak konámp kuskus am koumteouráp aropan kar pwarenkria yoporia maok, sérrá, “Yumo Efesus mekamp arop yumo te wawenke. Apae aropao Efesus taun te Artemis yupu kwar tokwaeramp lotu nap taokeyak konámp, tá yámar meknámp éká párákap námp am yumwi fou taokeyak konámp te mér mo námpon?”

³⁶ Aeria maok, sérrá, “Arop ankwap te máná kar te ták-pwar mo karenono. Aenapara, yiráp top kor te kákarenke. Apae ankank tére mwaria kér-kéri kwapono.

³⁷ Yumo máná arop yawor éréképa korop napan maok, am arop yawor te nomp lotu nap mekamp ankank oukun-ti mo, tá nomp yupu kwar man kor wouroump-sér moi nepono.

³⁸ Táte Demitrius ntiá maomp tére arop arop ankwapan kar sérinámp yak nánko te, nánkár maomp kot mwanap ke yak námpon. Tá gavman arop tokwae yakáp napon. Am fárákapao am mwaek saráp arop ankwapan kotanápono.

³⁹ Táte yumo kar ankwap yak nánko te, yumo ankár am kar fwapokwap mwaria koupoukour nap kare mek sér mwanapon.

⁴⁰ Aeno yumo wawenk! Nomo oukoumwan yorowar mwaria wae námp máte gavman fákáre wawia te, fwap nomwan kot mwaria napon. Nomo am taki námp te, fi kor yak mo kare námpara, nomwan turunk napo, nopok pwarokwaprá sér mwanámp kar yak mono.”

⁴¹ Kuskus am kar séri pwarará maok, mao am koumteouráp arop tirá kérép nánko tukup.

20

Polo Masedonia ntiaka Akaia mek yáarakimp kar

¹ Am kar wae pwaránko maok, Polo Kristen fákárean koropenk ritea maok, am fárákapan kar farákápea kárakáre nénékánko wawia mérapo maok, aesioria pwarará apár Masedonia mek akwap.

² Mao am mekmwaek Kristen fárákapan yaewourrá kápaee kare kar farákápra yárakia maok, wakmwaek Akaia fi mek akwap.

³ Am fek yinink yunk yakea maok, wakmwaek sip meknámp Siria mek akwap naeria. Aenámpan maok, Juda fákáre man sámp-wouroump mwanámpria kar papnap kar wawia warko sip mek akwap naerianámp ninik pwarará, warko Masedonia mek arákarrá apáraok akwap. ✧

⁴ Aenánko maok, taun Beria mekamp Pirusomp táráp Sopater mao Polént akwap. Tá taun Tesalonika mekamp arop yawor Aristarkus ntiaka Sekundus, tá Derbe mekamp Gaiusia maok, Timoti, tá provins Esia mekamp arop anánkaopwe Tikikus ntiaka Trofimus, am fárákapao kor Polént tukup. ✧

⁵ Am fárákapao mékir tukupea yinan taun Troas mek yépekrá yakáp.

⁶ Yino oukoumwan Filipai mek yakápia, Juda firao Yis Moráp Pan Fári konap Yae wae akwapá pwar nánko, am feknámp sip mek kunkuria tukup. Éntik kumur fek tukupea, Troas mek am fárakap yakáp nap fekia maok, tá yino Troas mek fákáneki yakáp.

Troas mek Polo Yutikusén fárámpea papámp kar

⁷ Sarere kumuruk yino Kristen fákárent koupoukarea, énéni fir fépér. * Aenángo maok, Polo oumpouran akwap nanampria námp kwamp maok, kar kápae kare farákáprá akwapea kumur kupuk.

⁸ Am yino koupoukournámp aokore te narek yak nánko, lam kápae kare am mek wae puri yakáp.

⁹ Aenángo maok, arop tár-ménki windo fek tank námp, maomp e te Yutikus, Polo kar kápae kare farákáp nánko, wará ouwipirá tankrá akwapea, yonkwae tákáriaka narek yinink kárar mekamp aokore meknámp apárok piká párákap. Aenángo arop fárakapao pikiaka man sámpapan maok, mao te wae sumpwi yak.

¹⁰ Aenángo maok, Polo kuri pikia man sámpea pourouk woukoupeyak. Aeria maok, koumteouráp aropan arakrá sér, “Mao fwap oukoumwan yiki yak námpon.”

¹¹ Aerá séria pwarará maok, warko narek pokea pan fékéria koumteouráp aropént énéni fépér. Fépéria pwarará, mao kar farákáp námp éri te makrá akwapea wakor. Wakor nánko maok, Pol wae akwap.

¹² Am arop tár-ménki te yiki yakánko maok, maomp fákáreao warámpá tukupea warákáránk.

Pol Troas meknámp Miletus mek akwapámp kar

¹³ Yino Polén pwarará, yinomékir sip mek kounkouria tukupea taun Asos mek. Tá yino am mek Polén yépékrá yakáp. Polo námoku wokwae yinan sérrá, ‘Yumomékir tukupenke. Námo te wakmwaek apáraok korop nanamp’ rinámpantá.

¹⁴ Aenángo maok, Pol wae koropea Asos mek yinan kikipianánko, yino man warámpea sip mekia taun Mitilini mek tukup.

¹⁵ Tá ankwap kumuruk Mitilini pwarará tukupea apár amor ke Kios mek wonae fik pamp. Tá warko am feknámp tukupea taun Samos mek. Tá warko ankwap kumuruk tukupea provins Esia mekamp taun Miletus mek.

¹⁶ Polomp ninik te Esia mek tokwae ke yak tae monoria námp kwamp, taun Efesus kámá pwarará akwap naeria. Mao koupour akwap naerianámp te, fwap pwi nánko, Jerusalem mek Pentikos yae fek akwapá nke nanampria námpon.

Polo Efesus mek arop taokeyak konap aropan ‘Ye...’ rimp kar

¹⁷ Yino tukupea taun Miletus mekia maok, Polo Efesus mekamp sios taokeyak konap aropan námwan koropá nkenkria kar sámp-kérép.

¹⁸ Am fákáreao maonámpok koropea napo maok, mao am fárakapan arakrá sér, “Ono manmékir Esia mek koropea yakamp fek, tá kápae kare por yumont yakamp fek te, onoinamp ninik yumo wae nkea mér napon.

¹⁹ Yumo te wae mér napon, kápae kare por Juda fákáre onan mwaria kar sérarapo, am támao onan ninik kápae sápnánko, tá ono ém saráp yak nampao maok, ono ankár onokump e ponankor apárok sámp-anámpea paprá Tokwae Karamp térean saráp tére nampon.

²⁰ Tá yumwan yaewour naenámp nkwakwe make kwapwe kare ninik yumwan farákáp nae namp te, ono kokwae moi nampon. Koumteouráp arop koupoukour nap mek, tá yiráp nap-nap ponankor ono yumwan yénkrá farákáp namp am te yumo wae mér napon.

²¹ Kumur méntép Juda firan tá Grik fi méntér ‘Ankár kwatae ninik pwarará Kwaronámpok koropria Jisas Tokwaeran mérenkrá kar kárakáre fek sér i konampon.

²² Aeno yumo wawenk: Oukoumwan te, Yiki Kor Spirit támao onan tére nánko, ono ankár Jerusalem mek akwap nae kar nampon. Onan Jerusalem mek te apae ankank korop naenámp te ono mér mono. *

²³ Máman mwar mér nampon: Kápae kare apárok ono akwap namp te, Yiki Kor Spiritao kalabus ntia kápae kare kápae onan yépék námpan méramprá yénk námpon. *

²⁴ Aenámpan maok, ono te onokump pourouan tokwae kar ankankrá ninikia kárakáre fek sámp-fákeyak mono. Ono te ankár Jisas Tokwae Karao onan sápnámp tére téreá akwapea pwar nanamp mwaepárak akwapria, koumteouráp aropan Kwaro aropompia yaewournámp Kwapwe Kare Karan farákáp naeria nampon. *

²⁵ Onomp ankwapye fárakap e, yumo wawenk. Wokwae kar ono yumo ou mek yakria, Kwaromp firáp taokeyak naenámp kar farákámpampon. Aeampan maok, oukoumwan te ono wae mér, wakmwaek te yumo ponankor warko onomp pourou nke mwanap pourou mono.

* 20:7: ‘Énéni fir fépér’: Sapta 2:42 fekamp kware fu fekamp kar nkeampo. ✧ 20:22: Ap 19:21 ✧ 20:23: Ap 21:11

✧ 20:24: 2 Ti 4:7

²⁶ Aeria namp kwamp, ono oukoumwan yumwan érik farákarrá sénaeria nae: Yumo ou mekamp arop ankwap ankárakamp yaomwi mek pik námp te, ono nanko námpanápe. Námoku námpono.

²⁷ Am te apae riteanápe, Kwaromp ponankor ninik ono yumwan farákáp namp te kokwae moiampnon.

²⁸ Yiki Kor Spiritao yumwan sios taokeyakáp mwanap yorororá kák námpara, yumo ankár yumokuráp pourou fwapi taokeyakápria, Kwaromp sipsip fákáre náráp Tárápamp yiri fek yamokwapea érékép námp am fwapi taokeyakáp kipo. *

²⁹ Ono wae mér nampon, ono yumwan pwatea akwap nanko te, nánkár wakmwaek yao pwae mekamp kwatae kare as fákáre yumo ou mek koroepa sipsip fákárean sámpá yampourou mwarea napon. *

³⁰ Tá yumokunap mekamp arop ankwap fárakapao kor yumwan kwekár sérarrá, Kwaromp koumteouráp aropamp ninik érépea am fárakapamp ninikaok tukup mwaria napon.

³¹ Ae mwaria napara, yumo ankár kumur méntép fwapia taokeyakáp kip. Yumo te onoinamp ninik te nik moi kwaponon. Ono te yinink yopwar fek kumur, yámar kokwae mono, yumo ankákárankan ponankor yae-párak kare paokop mwanap kwapwe kare ninik te wae yénkrá yarak nampon. Yumwan am taknamp ke fek te, onomp yi mekamp émti méntér kwarákáranámpon.

³² Oukoumwan te yumwan Tokwae Karamp yaek pap nampono. Onomp ninik te, maomp aropompnámp kar ankár niki-samp mwanapria nampon. Am aropomp te yumwan fwap kárakáre sánkria Kwaro námoku nánkárápnámp koumteouráp aropan nénk konámp kwapwe kare ankank yumwan fwap nénk naerámpon. *

³³ Ono te arop ankwapamp silva, tá gol, tá waempyam ankank kikiank moiampnon.

³⁴ Yumoku támao wae mér napon: Ono te onokump yae kor fek tére nanko, am támao onan yaewourria, onont yakápnap aropan kor yaewour i konámpon. *

³⁵ Kápae kare tére ono tére namp te, nomo ankár am ninikaok tére kárakáreria, nomo fwap porokwenámp aropan yaewour mwanámpan yumwan yénkép námpon. Tá nomo ankár Jisas Tokwae Karao námoku sérimp kar am ninik mwanámpon. Mao te arakrá sér, 'Ankwap aropan ankank sánknámp aropamp warákár te maomp yaekamp ankank sámprá warákár konámpan kámákár akwap námpon.' "

³⁶ Polo máma kar farákápea pwarará maok, kwaráp torokomprá am sios taokeyakáp konap arop fákárerént Kwarén kar toropwap.

³⁷ Aea maok, wakmwaek ponankor éménka waeria maok, am fárakap Polén koukoup-wiyakrá aop mukuriapnon.

³⁸ Am fárakap Polén yonkwae touwe tokwae nap te, mao 'Yumo te warko náráp pourou nke mono' rá sénámp aran napon. Takia am fárakap Polén warámpá tukupea sip mek kérép.

*

21

Polo sip mek korokwapea Jerusalem mek akwapámp kar

¹ Yino am fárakapan aropompria 'Ye...!' ri pwarará sip mek kounkouránko maok, sip wae akwap. Yino ankár tukupea apár amor ke Kos mekia maok, wakmwaek ankwap kumuruk tukupea ankwap apár amor ke Rodes mek. Tá Rodes pwarará tukupea provins Esia mekamp taun Patara mek.

² Yino am Patara mek nke nángo maok, sip ankwap distrik Fonisia mek akwap naeri-anánko maok, yino am sip mek kounkourianánko maok, am sip wae akwap.

³ Aeria maok, yino tukupria solwara kuk yaknámp apár amor ke Saiprus yae-mánkwan mwae yakánko, warákarrá tukup. Tukupea provins Siria mekamp taun Taia mekia maok, sip ankank apárok ouroukour naeria.

⁴ Aenánko maok, yino tukupea Kristen fákáreran nkea, yino am taun mek méntér fákáneki yakáp. Aenánko, Yiki Kor Spiritao Kristen fákáreran Polén mwanap kar yénkép nángo, am fárakap Polén sérrá, "Amo Jerusalem mek akwap kwaponon."

⁵ Wae sip akwap naenámp ke fek, yino am taun pwarará tukup. Aenánko maok, Kristen fákáre ntia maomp tárápu koumteou yinan éréképá tukupea ek párapok. Aenapo, yino solwara woupwi mek kwaráp torokompria Kwarén kar toropwap.

⁶ Aea maok, am fárakapao yinan 'Ye...!' rapo, yino kor am fárakapan 'Ye...!' ri pwarará, sip mek kunkur nánko, am fárakap wae taun mek arári tukup.

Sisaria mek profet Agabuso Polén kar sérimp kar

⁷ Yino Taia pwarará tukupea taun Tolemes mek, yino am mekamp Kristen fákáreran 'Gude'rá séria am fárakápént ankáránki yakáp.

⁸ Aea maok, tá ankwap kumuruk, Tolemes pwarará tukupea taun Sisaria mekia maok, yino Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp konámp arop ankwap, Filipomp nap mek tukup. (Am arop te aposel fákárean yaewour i konap fákánek arop ou mekamp ankwap ankáránkono.) ✧

⁹ Mao te yupu-táráp yiworaopweao maok, oukoumwan poumou nap mek tankáp mo. Aenapao maok, am fárakáp te Kwaromp profet kar farákáp konapon. ✧

¹⁰ Yino Sisaria mek ankwap yininki yakáp nángo maok, profet ankwap maomp e te Agabus Judia meknámp Sisaria mek ék. ✧

¹¹ Mao yinonámpok koropea maok, Polomp sépér sámpea námokuráp pu yae fekarrá yarokwapea sampeyakrá maok, arakrá sér, "Yiki Kor Spiritao arakrá sénámp: 'Jerusalem mekamp Juda firao māmá sépéramp naropwarén te māmakrá yarokwapea arop ankwap firan sánk mwanapon.'" ✧

¹² Aeránko, yino am kar táman wawia maok, táte am némpoukamp aropént Polén 'Jerusalem mek te akwap kwapono' ria kárakáre fek taokor.

¹³ Aerapo maok, nopok Polo am fákáreramp kar pwarokwaprá sérrá, "Yumo te apae riteaka éménkrá paokopriaka onomp ninik kwatae pap napon? Ono te numwar fákápá papanáponoria nánap nampon. Tá ono Jerusalem mek sumpwi nanko, am támao Jisas Tokwae Karamp e sakap nae-námpria nánap nampon." ✧

¹⁴ Yino nke nángo, Pol te akwap naeria kárakáre námantá maok, yino warko man taokor mono. Aeria maok, yino sérrá, "Ankank Tokwae Karao námokuráp ninikaok takanorianángo te, waeman korop naerianámp." ✧

Polo Jerusalem mek akwapámp kar

¹⁵ Ankwap yinink yae akwapámp pwar nángo, yino ankank nánapiaka Jerusalem mek pok.

¹⁶ Aenko maok, tá Sisaria mekamp Kristen fákáre yinan éréképá tukupea, Nasonomp nap mek pwar. Mao Saiprus mekampa, maomékir Kristeniaka yakámp. Yino maomp nap mek yakáp.

¹⁷ Yino pokea Jerusalem mekánko maok, Kristen fákárerao yinan warákária érékép.

¹⁸ Pampia koumounek Polo yinont akwapeaka Jemsén nkea kar sér. Aenánko, sios taokeyakáp konap aropao kor am ke fek táman Jemsént koropá koupoukour.

¹⁹ Polo am fárakapan 'Gude'rá séria maok, Kwaro ankwap fi koumteouráp arop ou mek maomp yae kor fek kápae kare ankank térenámp karan am fárakapan fwapnae karia farákáprá sérimpon. ✧

Sios taokeyakáp konap arop fárakáp Polén 'Lotu nap tokwae mek akwapae' riap kar

²⁰ Am fárakáp Polomp kar wawia pwarará, Kwaromp e sakap. Aeria maok, man sérrá, "Nae e! Amo te wae mér, kápae kare fopwakwap Juda te wae Jisasén méri yakáp napon. Am ponankor koumteouráp arop te kárakáre fek Mosesomp loaok tukup napon.

²¹ Aeno arop ankwap fákárerao am fárakapan amo 'Arakinap'rá séri napon: 'Pol te Juda firao arop ankwap firamp ou mek yakáp napan sérrá, "Yumo Moseso sénámpaokria tárápuamp yipi fékérrá, Juda firamp manénkirkamp ninikaok paokopi kwapono"rá sérinámp' ria séri napon.

²² Nomo wae mér námpon: Am fárakáp te amo wae korop nap kar wa nap te, mokop mwanámpon?

²³ Ae te yino, amo ankár ampaokaerianámp ninik ankwap amwan sér mwaro: Yino ou mekamp arop yiworaopwe Kwarént kar páte nap yakáp napon.

²⁴ Amo ankár am arop fárakáp éréképea yumo ponankor Kwaro nke námp fek yiki kukur konap ninikaokenke. Tá amo ankár mani papea napo, am fek Kwarén ofa mwanap fir sámpea napo, am fárakapamp me pwae aok-siranápono. Amo tak napo maok, arop ponankor fwap nkea amoinap kar koropá sénap te, kwekár karrá ninikria maok, amo kor Mosesomp loaok nap wae mér mwanapon.

²⁵ Ankwap fi koumteouráp arop Jisasén mér napan nomo wokwaek pas sámp-kérépria, arakrá kar papámpo: Am fárakáp ankár fwapi taokeyakápria maok, kwekár kwarén ofa sánknap nape fir, tá nape fir oumpour kor fek paok fákapea porokwap-papea napo, oukoumwan fir yiri yak námp te fépéri kwapono. Tá kokopor niniki kwapono." ✧

²⁶ Aerapo maok, Polo am Kwarént kar papap arop fárakáp éréképá akwapea ankwap kumuruk mao am ponankor ninikaokria maok, mao námoku am fárakápént Kwaro nke

námp fek yiki kukur konap ninik am tak. Tá mao lotu nap tokwae yár mek youmpea pris fákáeran makár mokop yiki kukurea pwarará, Kwarén ofa sánk mwanap kar sér. ✧

Juda firao Polén lotu nap tokwae mek sámpap kar

²⁷ Wakmwaek fákánek yae wae pwar naerianánko maok, Esia mekamp Juda firao koro-
pea nkeapo maok, Polo lotu nap tokwae mek yakánko maok, kounteouráp arop ponankor
fopwaok napo maok, am fárákap Polén yoporria man sámpea maok, tékén arakrá sér,

²⁸ “Israel fi, yumo te yinan yaewourenke! Mámá arop máte ponankor némpouk
mwaekamp ponankor aropan ‘Juda fi nomwan, tá Mosesomp loan apárok sámp-
anámpenk’rá sér i konámpon. Tá mámá lotu nap tokwae man wouroump-sér i
konámpon. Aeria maok, am táman mwar mono. Grik firan kor éréképá koro-
pea, Kwaro námokuráponoria nánkárápnámp nomp lotu nap tokwae te Kwaro nke námp fek oumi pap
námpon.”

²⁹ Am kar takrá sénap te, ankwap fi mekamp Trofimius Efesus mekamp taun mek Polént
yárakepo nkeap kwamp maok, ae te Polo man lotu nap tokwae mek warámpea korop
námppwaeria niapon.

³⁰ Aeria maok, Jerusalem mekamp kounteouráp arop ponankor kokorokoria lotu nap
tokwae mek foporakorrá tukuprá Polén sámpea ek éréképá koro-
pea yár fik pap. Aeria maok, lotu nap tokwae ménki ponankor kákar.

Rom mekamp soldia poukeyak konámp arop Polén sámpámp kar

³¹ Am fárákapo Polén sámp-wouroump mwaria fu-
krá paokopapo maok, Rom mekamp
soldia taokeyak konámp ofisa tokwae Jerusalem mekamp arop fákárer-
ao yoporrá yorowar fupukump nap kar wa.

³² Aeria maok, mao koupour kar kepten fákáreráp, soldia fákáre érékép, makia kounte-
ouráp arop fárákap yakáp nap fek foporakorrá pik napo maok, Juda fákáre am ofisa
tokwae ntia soldia fákáreran nkea maok, Polén fuk nap wampwe pwar.

³³ Aeapo maok, ofisa tokwae wonae fik koroprá Polén sámpea, soldia fákáreran ‘Sen
anákaopwe fek yarokwapenk’rá sér. Aeria maok, mao am fárákapan turunkrá, “Máte
wanono? Mao te apae námpnon?” ✧

³⁴ Aeránko maok, kápa kare kounteouráp arop yakáp nap támao, ankwap-ankwap kar
fek tékén sérar. Aeria am fárákap kápa kare kar ounka wae napo maok, ofisa te am kar fi
fwapi wa naenámp pourou mo. Aenámpantá maok, am soldia fárákapan sérrá, ‘Yumo Polén
warámpea yérék i konap nap kárákáre mek santukupenk’rá sér.

³⁵ Aenámpan maok, Polo akwapea am nap mek yumwi fekamp punkup fekánko maok,
am kounteouráp arop man porokwap pap mwaria kárákárea wae napo maok, am soldia
fákárer-
ao man kakapea tukup.

³⁶ Aenapo maok, am kápa kare kounteouráp arop te man éntér kákea tukuprá tékén
arakrá sér, “Man te porokwapea sumpwi papenke.” ✧

Polo Juda firan námoku Kwarén mérnámp fi farákápámp kar

³⁷ Am soldia fákárer-
ao Polén warámpeaka am yérék i konap nap kárákáre mek tukup
mwariakapo maok, Polo ofisa tokwaeran Grik kar fek arakrá sér, “Ono fwap amwan kar
ankwap sénanamp nie?” Aeránko maok, nopok ofisa tokwaer-
ao man sérrá, “Amo te Grik
kar te wae mér rap nie?”

³⁸ Ono te amo Isip mekamp arop wokwaek tae morok gavmanén yorowaria maok, 4,000
arop bainat fek yorowar i konap mérn-
ap arop éréképea arop yak mo apár mek akwapámp
arop támao námpwe ninik nampon.”

³⁹ Aenáno maok, nopok Polo arakrá sér, “Ono te Juda fi mekamp aropono. Ono te distrik
Silisia mekamp taun Tarsus mekampono. Onomp taun te e tokwaerápono. Kare nampono,
ono kounteouráp aropan kar sénae.”

⁴⁰ Aeránko maok, ofisa tokwae ‘Fwapon. Takae’rá séránko maok, Polo am punkup fek
fokopeyákrá kounteouráp aropan, kar pwarenkria yae fek saráp popwakop. Aenáno am
fárákap ponankor kar pwar napo maok, Polo am fárákapan Hibru kar fek arakrá sér,

22

¹ “Onomp ankwapyae fákáre ntia onomp tékénou fákáre, yumo wawenk! Oukoumwan te
ono yumwan kar érik farákarrá sénae rae: Ono te kwatae niniki namp yak mono.”

² Tá am fárákap Polo Hibru kar fek sénámpantá maok, am kar pwatea sánánkar kar yakáp.
Aenapo maok, Polo warko arakrá sér,

³ “Ono te Judanono. Onomp éntupwaro onan distrik Silisia mekamp taun Tarsus mek
sámpeanáno, mámá taun mek tékép nampono. Ono Gamalielomp skul táráp yakanko,

mao kápae kare nomp toutounámp lo ponankor onan yénkimpon. Aempara ono ankár tére kárákáreria Kwaro warákárnámp ninik te yumo oukounwan napnámp taknámp ankár sámpea kárákáre nampon. ✧

⁴ Ono te Jisasén méria am mwae-páraok tukupnap arop fárákapan sámpá yampourouiampon. Am te poumou tárápu koumteou méntér, ono am fárákapan tirá wour naeria waeampon. Ono am fárákapan te sen fek yaonkrá éréképá akwaprá kalabus nap mek kákampon. ✧

⁵ Pris taokeyak konámp arop ntia arop taokeyakáp konap Kaunsil fákáre ono am takinám ankank te wae mér napara, fwap yumwan sér mwanapon. Am fárákap támao nomp firáp arop Damaskus mek yakáp napo, maompor pas kumwia onan sápapono. Ono sámpá akwapea Damaskus mekamp Kristen fákáre Jisasén mérnáp mwae-párak tukupnap arop fákáre fápákampia Jerusalem mek éréképá koropea nanko, arop tokwaerao man touwe nénkánaponoria akwapampon.”

Polo námoku Kristenimpan farákápámp kar

Aposel 9:1-19; 26:12-18

⁶ Polo warko arakrá sér, “Ono akwapea Damaskus wonae fik nanko, yámar kuknámp niamp arake fek. Aenanko maok, koupour kar yámar meknámp wae tokwae ékriaka onomp pourouk wae tákapámpon.

⁷ Aenáno maok, ono apárok piká párákapria wa nanko maok, yámar meknámp arop ankáránkampamp kar onan arakrá turunk, ‘Sol! Sol! Apaeritea amo onan sámpá yampourourá térea wae napon?’

⁸ Aeránko maok, ono maomp kar pwarokwaprá arakrá turunk, ‘Tokwae Kar e, amo te wa nape?’ Aeránko maok, mao onan sérrá, ‘Ono te Nasaret mekamp Jisaso nae. Amo onan sámpá yampourou napon.’

⁹ Arop onont yakápap te am wae te wae nke napao maok, am onan kar sénámp aropamp kar te wa moiapono.

¹⁰ Tá ono sérrá, ‘Tokwae Kar, ae te ono oukounwan te mokop nanampon?’ Aeranko maok, Tokwae Karao onan sérrá, ‘Amo fárámpea taun Damaskus mek akwapea. Aenapo am mekamp arop ankáránkao ono waráp por nánapitenamp tére ponankor amwan sénaenámpon.’

¹¹ Am wae te wae tákapa wae náno maok, ono te ankank nke nanamp pourou mo nanko maok, am arop ono éréképea akwapamp aropao onan yae tokoroepa Damaskus mek santukupapono.

¹² Arop ankáránk Damaskus mek yak námp, maomp e te Ananaias. Mao te ankár Kwarén lotu kareria, loaok yae-párak kare akwap konámp aropono. Damaskus mek yakápnáp ponankor Juda te man ‘Kwapwe kare arop’rá sér i konapon.

¹³ Mao mankea onomp wonae fik fokopeyakra onan sérrá, ‘Nánae Sol e, waráp yi te warko fwap nke nanapon.’ Aeránko maok, am fek táman onomp yi warko fwap náno, ono man nke.

¹⁴ Aeanko maok, mao onan sérrá, ‘Nomp appeyaenámp Kwaro amwan nánkáráp námp te, amo fwap námoku ninik námp méria am Yae-Párak Kare Ninik i konámp Arop táman nkeaka maok, mao námokuráp top kor fekamp karan wa nanapon.

¹⁵ Aeria maok, amo ponankor koumteouráp aropan amo nkea wawinap kar farákáp nanapon.

¹⁶ Ae te amo apaená yépék napon? Amo fárámpá Kwaromp e sérrá wumwiria, ént mek anámp napo, amwan yáraria waráp kwatae ninik tirá épérano.”

Polén Kwaro arop ankwap fi mek sámp-kérépámpán sénámp kar

¹⁷ Polo am koumteouráp aropan warko arakrá sér, “Takia pwarará ono warko arákarrá koropea Jerusalem mekamp lotu nap tokwae mek Kwarén kar toropwapria maok, yém niamp arakria Tokwae Karan nke.

¹⁸ Aenanko maok, mao onan arakrá sér, ‘Amo koupour fárámpá Jerusalem pwarará akwapea. Amo máná taun mek onomp kar farákáp napo te, wa mo mwarea napon.’

¹⁹ Aeránko maok, ono sérrá, ‘Tokwae Kar, am fárákap te waeman ono wokwaek kar lotu nap méntép yárakrá koumteouráp arop amwan mér nap, ono am fárákapan fápákampá kákrá táramak fupukiamp wae méri yakáp napon. ✧

²⁰ Tá waráp kar farákáp konámp arop Stivenén sámp-wouroumpap ke fek kor, ono am fárákap nkeapo wonae fik yakrá, am te fwaprá kar nap ninikiampon. Tá am sámp-wouroumpap arop fárákapamp waempyam taokeyakampon.’ ✧

²¹ Aerampan maok, Tokwae Karao onan sérrá, ‘Amo akwapea! Ono amwan sámp-kérép nanko, amo panek ankwap fi mekamp koumteouráp aropaonapok akwapampo.’ ✧ ✧

Pol 'Námo te Rom firamp e fek yak namp'rá sénámp kar

²² Juda fákáre Polo 'Ankwap fi aropan'rá sénámp táman wawia maok, mao 'Yino take pourouráp kar wa te mono' ria maok, tokwae téken arakrá sérar, "Taknámp arop yak te mono! Ankár sámp-wouroumpenke! Mao te yiki yak naeane!" *

²³ Am fárákap kara waerá paokopria maok, waempyam woroprá épérrá maok, woup yorokwaerá narek épérrá paokop.*

²⁴ Aenapantá maok, ofisa tokwaerao sénánko, soldia fákáre Polén yérék i konap nap kárakáre mek warámpá mank. Aenapo maok, ofisa tokwaerao sérrá, "Yumo man porokwapria fwapia turunk napo, am meknámp kar fi kor sérano." Mao te koumteouráp arop Polén yonkwae pwarámpria kara wae napan mér naeria.

²⁵ Aeránko maok, am fárákapao Polén porokwap mwaria maomp pu yae fápekarrá yaonk. Aenapo maok, Polo nke nángo, ofisa ankwap wonae fik fokopeyak nángo maok, mao man arakrá turunk, "Ae te loao sérrá, 'Yumo fwap Rom firamp e fek yaknámp aropan takenk'rá sénámp ni mo nie? Yumo oukoumwan onan kot mo yakáprá onan porokwap nap am te pwi yak námp nie?" *

²⁶ Aeránko ofisa am kar wawiaka akwapea maok, ofisa tokwaeran sérrá, "Mámá arop máte Rom firamp e fek yaknámp arop te, mokop nanapon?"

²⁷ Aeránko maok, ofisa tokwae Polonámpok koropea man sérrá, "Amo onan sérae. Amo te Rom firamp e fek yaknap arop nie?" Polo kor sérrá, "Yeno."

²⁸ Tá ofisa tokwaerao sérrá, "Ono te Rom mek mani tokwae sirari nampara, Rom firamp e fek yaknamp aropono." Tá Polo sérrá, "Ono te tak mono. Onomp éntupwar naropwar ankár Rom e fek yakea nepara, ono kor ankár tak nampon."

²⁹ Aeránko maok, soldia fákáre man porokwap mwaria nap te koupour wampwe pwar. Tá ofisa tokwae arakrá mér, Pol te Rom mekamp aropan soldia fákárean 'Sen fek yarokwapenk'rá séri namp niamp teria maok, mao kuri apáp.

Polo Juda mekamp kaunsilén kar farákápámp kar

³⁰ Ofisa tokwae makria maok, Juda firao Poloinámp kar fwapi sénapo wa naeria maok, ankwap kumuruk maomp pouroukamp sen aokorop pwararea maok, pris tokwae fákáre ntia Kaunsil fákáreanapok kar sámp-kérép nángo, koropea koupoukour. Aenapo maok, Polén warámpá pikianánko, mao am fákáreao nke nap fek fokopeyak.

23

¹ Polo Kaunsil fákáreran yi kárakáre fek tokoreyakrá kar tae fek arakrá sér, "Naeou tárápu, ono Kwaro nke námp fek yáranknamp ninik te wokwaekia koropea oukoumwan má ke feknámp yae-párak kare yárank nampon."

² Makrá séránko maok, pris taokeyak konámp arop Ananaiaso Polomp wonae fik am fek yakápnap aropan sérrá, "Man top kor fek porokwapenke."

³ Aeránko maok, Polo man sérrá, "Amo lo méria yárank napao maok, warko am lo kwe-pwarará arop ankwapan onan 'Man porokwapenk'rá sénap te, pourou yipi fek saráp kwapwe kare niamp naponno. Mek te kwatae kare naponno. Amwan nopok nánkár Kwaro porokwap naenámpon."

⁴ Aeránko maok arop ankwap fárákap am fek yakápapao, am kar wawia maok sérrá, "Amo te Kwaromp pris taokeyak konámp aropan wouroump-sér rape?"

⁵ Aeránko maok, Polo sérrá, "Naeou tárápu, mao te pris taokeyak konámp arop támao nie? Ono mér mo nampon. Kwaromp Buk fek yaknámp karao sérrá, 'Yumo te arop taokeyak konámp arop ankwapan wouroump-séri kwaponon'rá sénámpara, ono takrá sér mo nae mpupo.'" *

⁶ Aeritea nke nángo maok, Kaunsil yakáp nap te ankwap fákáre te Sadyusi, tá ankwap fákáre te Farisi. Aenapantá maok, Kaunsil fákáreran wumwia sérrá, "Naeou fákáre, onomp naropwar te Farisi ara, ono kuri Farisinono. Ono mér namp te arop sumpwi nap warko fápárámp mwanapon. Ono má kar fi man farákáp nanko maok, am fi fek táman onan kot napon." *

⁷ Mao má kar farákápánko maok, Farisi fákáre píir-pwar, Sadyusi fákáre píir-pwararea maok, kar yorowar.

⁸ (Am taknap fi te, Sadyusi fákáreao Spirit ntia ensel te yak monorá mér. Tá arop surumpwi nap te, warko fápárámp mo mwanaponorá mér. Aenapan maok, Farisi fákáre

* 22:22: Ap 21:36 * 22:23: Waempyam épér nap, tá pápear nap, tá woup yorokwaerá narek épér nap, am te 'Arop Kwarén wouroump sénámpo' ria yonkwae pwarámp napan yéknép námpon. (Mt 26:65 fek nkeampo.) * 22:25: Ap 16:37 * 23:5: Kis 22:28 * 23:6: Ap 24:15,21

te spirit ntia ensel yak námprá mér, tá sumpwinap arop fápárámp mwanaprá mér napon.)

✧

⁹ Aeria maok, kar yorowara wae. Aenapo maok, Farisi mekamp lo mérap ankwap fárákap fougouri yakáprá tae fek arakrá sér, “Yino nke nángo te, má arop máte nkwak mo mak mo, yae-párák yak námpon. Taktia te spirit ankwap, tá ensel ankwapao man am kar séritenánko, am kare kar karan sér ri kane.”

¹⁰ Aeriaka am arop fákáre támao yorowara waeapantá maok, ofisa apápria maok, soldia fákáreran sérrá, “Taktia Polomp pourou sámpea niniriprá paokopia sumpwi pap mwanape. Yumo pikia Polén warámpea saokeaka yérék i konap nap kárákáre mek papenke!”

¹¹ Aeakapo am kumuruk maok, Tokwae Karao Polomp wonae fik fokopeyákrá sérrá maok, “Amo te apápi kwapon. Kárákáre fek fokopeyakampo. Amo onomp kar Jerusalem mek tae fek farákáap nap niamp, Rom mek kor ankár tak námprá farákáapampo.” ✧

Juda firao ‘Polén sámp-wouroump mwar’rá sériap kar

¹² Ankwap yae fek Juda fákáre koupoukarea tankápria maok, Polén sámp-wouroump mwanámpria kar pap, “Oukoumwan te waeman kare kar Polén sámp-wouroump mwanámpo. Nomo oukoumwan man sámp-wouroump monámp ke fek te nomo te firráp ént te fár mono!”

¹³ Am takrá kar papap arop fárákap te 40 kámákár akwapnámp aropono.

¹⁴ Aeria maok, am fárákapao pris tokwae fákáre, tá arop taokeyakáp konap arop fákáreaonapok tukupea arakrá sér, “Yino te waeman kárákáre fek fou e séri tari námpara, fir te fár mo karenio, nánkárap yakáprá tukupea Polén sámp-wouroump maok, fár mwanámpo.

¹⁵ Aenámpara, yumo ntia kaunsil fákáre makia koupour ofisa tokwaeran kar sámp-kérép napo, mao Pol yumonapok sámp-kérép naenámpo. Yumo man poupwekáprá ‘Yino Polomp kar fi fwapi wa mwar’rá sér kip. Yino te mwaeak yérékia oukoumwan yumonapok korop mo námpek, man sámp-wouroump mwanámpo.” ✧

¹⁶ Aerá sérarapo maok, Polomp antápamp táráp wawitea akwapea soldia fákáreráo yérék i konap nap kárákáre mek youmpea Polén sér.

¹⁷ Aenko maok, Polo ofisa ankáránk wumwia sérrá, “Amo arop tár-ménki má ofisa tokwaeraonámpok warámpá akwapea napo, kar sérano.”

¹⁸ Aeránko maok, ofisa man warámpea akwapea ofisa tokwaeran sérrá, “Fákápa yaknámp arop Polo onan wumwiria sérrá, ‘Amo máma tár-ménki má warámpá amonapok akwap napo, mao man kar ankwap sérano’ ri námpon.”

¹⁹ Aeránko maok, ofisa tokwae man yaek tokoroepa akwapea aop mwaeak námoku mwar yakria man turunkrá, “Amo onan te apae kar sénae nap?”

²⁰ Aeránko maok, am tár-ménki támao kor man sérrá, “Am Juda taokeyakáp konap arop fákáre amwan oumpouran “ ‘Polén warámpea kaunsilonámpok ékae’rá sér mwanámp’ ri napon. Am fárákap te amwan poupwekáprá sérrá, ‘Maomp kar fi fwapi oupourouk mwar’rá sér mwanape.

²¹ Aeno amo am fárákapamp kar wawiaka mántwaoki kwapon. Am arop ankwap fárákap 40 kámákár akwap námpao, kar kárákáre papea, firráp ént fépér mo tukupea Polén sámp-wouroump mwanámpri napon. Oukoumwan te, am fárákap amo náráp kar wa te mokop nanapria yépékrá yakáp napon.”

²² Aeránko maok, ofisa tokwae am tárápan sámp-kérépria kar kárákáre fek sérrá, “Amo akwapeaka arop ankwapan onan koropá sérinap kar máma érik séri kwapon.”

Ofisa Polén Gavman Tokwae Filiksonámpok sámp-kérépámp kar

²³ Ofisa tokwae ofisa anánkaopweran wumwiria maok, arakrá sér, “Yumo te 200 soldia ntia 70 soldia hos fek tankáp mwanap, tá 200 soldia oump nánapia ti-samp nap, makia nánapia Sisaria mek kumuruk 9 kilok nángo tukup kip.

²⁴ Aeria maok, yumo Polompor hos ankwapmwae nánapia napo, am fek tank nángo fwapnae karia warámpea Gavman Tokwae Filiksonámpok tukup kipo.”

²⁵ Aerá séria maok, ofisa tokwae pas arakrá kumwi:

²⁶ “Ono Klodius Lisias, ono má pas má kumwiaka Gavman Tokwae Filiks amwan sámp-kérépria, ono amwan ‘Gude’rá sér rae.

²⁷ Juda firao máma aropan sámpea man sámp-wouroump mwaria napan maok, ono wa nanko maok, mao te Rom firamp e fek yaknámp arop námpantá, ono soldia fákáre éréképa akwapea man am fárákapamp yaekamp pwarokwap nampon.” ✧

²⁸ Ono man kotnap kar fi mér naeria, Kaunsil fárákapaonapok warámpá akwap nampon.

✧

²⁹ Aeria maok, ono am fárákapan turunk nanko, námokuráp loao sénámp karan onan sérria, ono fek táman man koti naponono. Aenapan maok, man sámp-wouroump, tá man fákap mwanap kar te yak mono.

³⁰ Ono oukoumwan wawinamp kar te, arop ankwap fárákap, man sámp-wouroump mwanámpria kánánkámp sérarrá paokop napantá, ono koupour amonapok sámp-kérép rae. Aeria ono am taknap arop fárákapan sérrá, 'Ankár tukupea amo nke nap kare fek am fárákap maoinámp kar farákáp napo, amo man kotnap ankank fwapia mér nanapria sénampon.' Mao pas fek makrá sérimpon. ✧

³¹ Aeránko maok, am soldia fákáreráo mao sérimpaok Polén kumuruk taun Antipatris mek warámpá tukup.

³² Tá ankwap kumuruk hos mek tankápap fákáreráo saráp Polén Sisaria mek warámpá tukup. Aenapo, pu kor fek tukupap soldia fárákap te Jerusalem mek arári tukup.

³³ Am hos fek tankáp i konap soldia fákáre Sisaria mekia maok, Gavman Tokwaeran am pas sánkria, Polén kor warámpá yinkeá maok, maomp wonae fik pwar.

³⁴ Aenapo maok, Gavman Tokwaeráo am pas nkerá farákápea pwarará, Polén arakrá turunk, "Amo te mae provins mekampono?" Aeránko maok, Polo sérrá, "Ono te Silisia mekampon."

³⁵ Aeránko maok, mao sérrá, "Amwan kot mwarianap arop korop napo maok, ono waráp kar wa nanampon." Aeria maok, Filiks námokuráp soldia fákárerán sénánko, Polén warámpá tukupea king Herotomp nap mek pwatea taokeyakáp.

24

Juda fi taokeyakáp konap aropao Polén kotiap kar

¹ Éntik yae akwap tenánko maok, pris taokeyak konámp arop Ananaisia maok, arop taokeyakáp konap arop arakrá sér, "Arop Tokwae Filiks, amo wokwae yonkwae kour kwapwe fek yinan taokeyak napo, yorowar ankank korop mo nánko, yino yae-párak yakámpimpono. Waráp kwapwe kare ninik fek maok yinomp arop fi wokwae fwapi tankáp moimp amo fwapokwapi napon.

² Gavman Tokwaeráo Polén wumwi nánko, koropeanánko maok, tá Tertuloso kar farákáprá maok arakrá sér, "Arop Tokwae Filiks, amo wokwae yonkwae kour kwapwe fek yinan taokeyak napo, yorowar ankank korop mo nánko, yino yae-párak yakámpimpono. Waráp kwapwe kare ninik fek maok yinomp arop fi wokwae fwapi tankáp moimp amo fwapokwapi napon.

³ Aenapo yino am ankank táman nkea maok, yinomp ninik kwapwe kare kareria maok amwan aesioria warákarimpon.

⁴ Aeno yino takria amwan youpoukwap kar sámp-fákeyakáp mwareano. Amo yinan aropomp napo, yinomp fae tákáre kar kánanke sér mwaro.

⁵ Yino nke nánko, mámá arop te kápae kare nkwakwe make sokoro námpon. Mao te Juda firan kákkarrá yorowarrá yáarakrá, némp-némp apár-apár ponankor yorowar i konámpon. Mao te yinomp fi mekamp arop éréképea náráp Nasaret pati mek párapok konámp aropo.

⁶ Mao te Kwaro nke námpe fek lotu nap tokwaeran kor kwatae pap naeria námpaná, yino yinokump lo fek kot mwaria sámp námpon. ✧

⁷ Aenámpan maok, ofisa tokwae Lisiaso koropea kárakárea yinomp yaekamp pwarokwapá akwap námpon.

⁸ Mao 'Arop man kot naeria námpe kwamp te amo nke nap fek akwap kun'rá sérimpon. Aenámpara, amoku támao mámá aropan turunkia maok, am ankank ponankor yino man koti námpan wawia mérae." Tertuloso makrá sér.

⁹ Aeránko maok, Juda fákáreráo kor Polén takrá kotiaka énéki sérrá, "Am kar am te wae ponankor kare karono."

Polo Filiksén kar farákápámp kar

¹⁰ Gavman tokwaeráo Polén yae fek sarápánko maok, Polo kar pwarokwaprá arakrá sér, "Ono wae mér nampon, kápae kare yopwar amo má firan fwap taokeyak konapara, amwan fwap sénanampon.

¹¹ Amoku arop fárákapan turunkupia te, onoinamp kar arakrá wa nanapon: Ono Jerusalem mek poka lotu nap tokwae mek akwapamp yae te énté-sámprampi yak nampon.

¹² Am ke fek te juda fákáre te ono lotu nap tokwae mek kar yorowar namp nke moi napon. Koumteouráp arop lotu nap mek koupoukour, tá taun mek kor koupoukour napo, am fárákap ono fopwaok namp nke moi napon.

¹³ Am kar oukoumwan onan kot nap máte, ankwap érik farákár nánko, amo am kar kare karrá mér nanap yéknépnámp ankank yak mono.

¹⁴ Aeno ono kare kar sénamp te aráno: Ono am fárakapao, mwar pourouráp arop fi ri konap mwae-páraokria, ono yinomp appeyaenámp Kwarén loturá yak nampon. Ponankor lo kar, tá profet fákáreao wokwaek kumwiap karan kor mént ponankor méri yak nampon. ✧

¹⁵ Ono te Kwaro sumpwinap arop fárakap yae-párak kare arop, tá kwataenap arop méntér fápáramprá kák naenámp, mámá arop fákáreao i konapnámp taknámp méria yépékra yak nampon. ✧

¹⁶ Aeria maok, ono te kápae kare por onomp ninik yae-párak yakria Kwaro nke námp fek, tá koumteouráp aropao nke nap fek méntér kwatae ninik yak mo naenámpan tére kárakáre konampon.

¹⁷ Ono ankwap yinink yopwar fek ankwap némpouk mwaeek yárakia maok, wakmwaeek onomp fi mek arákarrá korop nampon. Ono maniráp ankank ti-koroepa ankank monap aropan yaewourria, lotu nap tokwae mek ofa sakwapampon. ✧

¹⁸ Aeria maok, ono am mek youmpea am ofa sánk namp fek onomp ninik fwapok-wapano, onan nkeapon. Aeria maok, arop ankwap onont yak mo, tá arop am mek pouroukoup nap yak moimpon. ✧

¹⁹ Aempan maok, provins Esia mekamp Juda ankwap fákáre onan koroepa sámpap te, oukoumwan kor onoinamp yak nánko te, am fárakap ankár koroepa amo nke nap fek onan kotanápon mpupo.

²⁰ Aeno mo napo te, mámá arop fárakap máte ono kar farákáp namp ke fek kaunsil fákárent yakápi napara, mao onoinamp apae ankank nkea napan, amwan sér mwanapon.

²¹ Ae te ankárakamp kar ono sénanko, am fárakap warákár moi nap arao karane: 'Ono mér namp te, sumpwinap arop te warko fápárámp mwanapon. Mámá kar fi fek táman onan yiráp kot mek oukoumwan warámpá kot napon.' ✧

²² Feliks te Tokwae Karan mérnáp arop fárakapao i konap ninik te wae mér námpara, am koupoukournap ke te pwaranoria Juda fákáreao sérrá, "Sikono, taki yakápenke. Nánkár ofisa tokwae Lisiaso ékianánko maok, yiráp kar fwapokwap mwaro."

²³ Aeria maok, Polén taokeyak konámp ofisan sérrá, "Polén kalabus mek papea maok, man kárakáre fek fákápá pap kwapono. Tá maomp nouroupo fwap man ankank yaewour mwanap taokor kwapono." ✧

Filikso Polén anánk yopwar fek fákapea papnámp kar

²⁴ Ankwap yae akwap tenánko, Filikso náráp yupu Drusilant korop. Drusila te Juda fi mekamp yupu. Filikso Polomp kar wa naeria man wumwi. Aenánko maok, Polo man Kraiss Jisasén mér i konap ninikan farákáprá sér.

²⁵ Aeria maok, Polo man yae-párak kare ninikan séria maok, arop ankár námoku fwapi poukeyakáp mwanap, tá wakmwaeek Kwaro nomwan kot naenámpan kor farákáprá sér. Polo makrá séránko, Filikso wará yárakrá apápria maok, táte, "Amo akwapae. Nánkár wakmwaeek wumwi nanamp ke yak nánko te, ono warko amwan wumwi nanampon."

²⁶ Aeria maok, Filiks kor Polo námwan kalabus pwar nánko akwap naeria mani kánánkámp sánk naenámpan mpwe ninik. Aeria maok, kápae kare por man wumwi te ko, méntér kar sér.

²⁷ Filiks te Juda firao námwan warákáranáponoria maok, Polén kalabus nap mek pwate nánko yak. Takrá akwapea, anánk yopwar pwar nánko maok, Porkius Festus Feliksomp weri mek yakámpon.

25

Polo 'Sisaria náráp kar wawano'rá sérimp kar

¹ Festus koroepa distrik Judia Gavman tokwaeramp tére sámpprá, yininki yakea maok, taun Sisaria pwararea Jerusalem mek akwap.

² Aenánko maok, pris tokwae fákáre, tá Juda taokeyakáp konap arop fákáre makia koroepa maok, Festusén 'Polo nkwak mak námpono'rá sérar. Am fárakapao kar kárakáre fek arakrá sér,

³ "Amo te yinan yaewouria maok, am arop Jerusalem mek sámp-kérép napo, korop kuno." Am takrá sérap te mwaeak kuk yérérekia Polén farop mwar yonkwaerá niapon. ✧

⁴ Aerapo maok, Festuso am fákáeran kar pwarokwaprá sérrá, "Pol te Sisaria mek fákapea yak námpon. Wae ono Sisaria mek pik nanamp fápae námpono.

⁵ Aenámpara, yiráp taokeyakáp konap arop fárakapao onont pik mwanapono. Aeria am fárakapao am arop kwatae niniki námp yak nángo te, man kot mwanapono.”

⁶ Festus Jerusalem mek yukupuk niamp, tá fére-sámpramp niamp yae yakea maok, Sisaria mek pik. Tá wakmwaek ankwap kumuruk mao kot i konap nap mek tankria maok, kalabus taokeyakáp konap arop fárakapan ‘Pol warámpá mankenk’rá sér.

⁷ Mao wae mankeanángo maok, Jerusalem meknámp koropnap Juda fákáre ikarrá yakáprá kápae kare kar sérarrá, ‘Mao te kápae kare nkwakwe make kwatae kare niniki námpono’rá sénapan maok, am kar te kare karonorá yéngép mwanap fi kor yak mono. ✱

⁸ Am fárakap takrá séri pwar napo maok, napok Polo sérrá, “Ono te kwatae ninik mo, ono Juda firamp lo ták-sir mo, tá lotu nap tokwae mek kor sokoro mo, tá King Sisarén kor kwatae ninik moi nampono.”

⁹ Aerá sénámpan maok, Festuso Juda firao námwan warákaranápon yonkwaeria maok, Polén arakrá turunk, “Ae te amo Jerusalem mek akwapá kot nae rape? Takanángo te, ono fwap Jerusalem mek akwapea waráp kot wananampono.” ✱

¹⁰ Aerámpan maok, Polo arakrá sér, “Mámá nap ono oukoumwan fokopeyak namp máte Sisaromp kot i konap nap támaono. Mámá nap mek táman onomp kot wa mwanapon. Amo wae mér napon, ono te Juda firan kwatae ninik moi nampon.

¹¹ Aeno ono am fek sumpwi nanamp pourouráp kwatae niniki nampao nángo te, ono fwap am fek sumpwi nanampon. Aeno am kar onan kot mwaria nap am kare mo nángo te, arop ankárank onan sámpea am fárakapamp yaek sánk mwanap pourou mono. Onomp ninik te, Sisar námoku ankár onomp kot wawano.”

¹² Aeránko maok, Festus manénkir náráp kaunsil fákárerént kar séria maok, Polén sérrá, “Amo ‘Sisar waráp kot wawano’rá sénap kwamp te, Sisaronámpok akwap nanapono.”

Festuso King Agripan Polén kotnap karan sénámp kar

¹³ Ankwap ke fek King Agripa ntiaka maomp antáp Bernisi am anánkwapao Sisaria mek ékia Festusén ‘Amo korop napan warákár nempono’rá sér.

¹⁴ Am anánkwap Sisaria mek, kápae kare yae yak nepantá maok, Festuso Polo yak námpan am Kingén sérrá, “Arop ankárankamp wokwaek Filikso kalabus mek páte nángo yakámpao, oukoumwan taki yak námpon.

¹⁵ Wokwaek ono Jerusalem mek yakamp ke fek, pris tokwae fákáre, tá Juda fi taokeyakáp konap arop fárakap koropea onan, maoinámp karria farákáprá séria maok, am fárakapamp ninik te ono ankár ‘Am arop te kwatae ninik itenámpono’rá sénanko, soldia fákárerero man touwe sánkanáponoria napon.

¹⁶ Aenapan maok, ono am fárakapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, ‘Rom yino te take pourouráp ninik fek kwaporok arop ankwapan touwe sánk mo i konámpon. Mao ankár am kot mwanap aropamp wonae fik fokopeyak nángo, man kotnap kar farákápea pwar napo maok, mao nopok kar pwarokwaprá sénángo, wawia maok, tak i konámpon.’

¹⁷ Aeria maok, ono Sisaria mek arákarrá koropnamp ke fek te, am fárakap mapek onont koropapono. Tá ono am fárakapan ‘Nánkár yépékenk’rá sér mono. Ankár ampi wakarrá akwapea kot i konap nap mek tankrá ‘Am arop warámpá mankenk’rá sériampon.

¹⁸ Aenanko maok, man kot mwanap arop foukouri yakápano, onomp ninik te má kwatae ninikinámp karan farákáp mwanapan mpwe nampan maok, mono.

¹⁹ Am fárakap te mao náráp lotu i konap ninikan kar yorowarrá, tá ‘Arop ankárank Jisas te wae sumpwi námpono’rá sénapan maok, Polo ‘Am arop te yiki yak námpono’rá sénámpon. ✱

²⁰ Aerapo maok, ono am kar fi fwapia wawia mér naeria nampan maok, onomp ninik te fwapiaka mér mo. Aeria maok, ono man turunkrá, ‘Amo te Jerusalem mek akwapea napo, ono waráp kot am mek wa nanamp nie?’

²¹ Aerampán maok, Polo sérrá, “Ono te kalabus nap mek yak nae rae. Nánkár Sisaro námoku onomp kot wa naenámpon. Aerámpantá maok, ono man sérrá, ‘Ankár kalabus mek yak napo, ono mwae kup oupouroungia amwan Sisaronámpok sámpe-kérép nanampon.’ ” ✱

²² Agripa am kar wawia maok, Festusén sérrá, “Ae te onoku am aropamp kar wa nae.” Tá Festuso sérrá, “Oumpouran amo fwap wa nanapono.”

²³ Aea maok, ankwap kumuruk Agripa ntiaka Bernisi anánkwap ankank kwapwe moporia korop. Am anánkwap koropea, ami ofisa fákáre, am taun mekamp arop tokwae, makia koupoukour konap nap mek yoump. Aenepo maok, Festuso séránko, Polén warámpá mank. ✱

²⁴ Aeapo maok, Festuso sérrá, “King Agripa, tá yumo arop ponankor yinont yakáp nap, yumo te má arop má nkenke! Jerusalem mekamp Juda koumteouráp arop ponankor,

tá mapek kor man ono nke namp fek 'Mao sokoro námpono'rá kar farákáp napon. Am fárákapao onan tékén arakrá sér, 'Amo te ankár am arop sámp-wouroumpae! Takria yakantáno!' ✧

²⁵ Aenapan maok, ono man nke namp te, mao am fek sumpwi naenámp ankank te yak mo kare námpon. Aenámpo maok, maomp ninik te Sisar námoku náráp kar wawanoria námpon. Aenámpantá maok, ono Sisaronámpok sámp-kérép nanampria nampon.

²⁶ Aenampan maok, ono apae karao kare kara waená mé mo namp kwamp, nomp Arop Tokwaerampor pas kumwiaka sámp-kérép moi nampon. Aeno King Agripa, ono mámara arop amonapok, tá kápae kare arop nke nap fek war-sankoropá pwar nampono. Nomo ankár maomp kar wawia maok, ono am kar pas fek kumwi nanampon.

²⁷ Aeno ono arop ankwap kalabus nap mek sámp-kérép nampao maok, man kotnap ankank maonámpok sámp-kérép mo namp te, am te pwi yak mo námpon."

26

Polo Agripan kar farákápamp kar

¹ Agripa Polén sérrá, "Amo te amokuinap kar farákápae." Aeránko maok, Polo náráp yae narek paprá maok, arakrá sér,

² "King Agripa, ono warákár namp te, Juda fákáreráo kápae kare kar onan sérar napan ono nopok amwan farákáp naeria nampon.

³ Amo te Juda yinomp ninik wae mér, táte yino apae ankank kar yorowar nám wae mér. Aenapara, onomp ninik te, amo sánákar porokwe fek tankrá onomp kar ponankor fwapi wawae.

⁴ Ponankor Juda fi te onan wae mér kare napon. Am fárákap onan mér kare nap te, ono oukoumwan épér morok yakamp fek te onokump firáp arop ou mek yakea, wakmwaek Jerusalem mek akwapea yakamp wae mér napon.

⁵ Am fárákap te onan wae mér napara, mao námoku onoinamp ninik amwan sér mwanapon. Am fárákap te wae arakrá mér napon: Ono oukoumwan tár-ménki yakamp feknámpia yakrá korop namp te, ono Farisi ankwap yakria, Farisimp lo kárákáre Juda ankwap fárákap ampaok mwanap pourou monámp lo ankore mek yakampon. ✧

⁶ Aeno ono oukoumwan mapek fokopeyak nanko, onan kot napon. Am kotnap fi kor te ará: Ono méria Kwaro wokwaek nomp appeyaenápén sérimp ankank táman kare tak naerámponoria yépék namp fek napon. ✧

⁷ Yinomp éntér-sámpramp firao kor wokwaek Kwarén loturia maok, kumuruk, wae fek kor loturia maok, ankár mér kareria maok, am ankank táman saráp yépékiapon. King e! Ono kor, ono méria am támantá yépék nampon. Am fi fek táman Juda firao onan kot napon.

⁸ Apaeritea yumo Juda fi Kwaro sumpwinap arop warko fápárámpá kák naenámprá mér te monorá ninik napon?

⁹ Wokwaek kar onoku támao Nasaret mekamp Jisasomp e kwatae pap naeria kápae kare ankank sámpá yampourouiampon.

¹⁰ Ono Jerusalem mek am ankank takrá yárákiampon. Ono te pris tokwae fákáreramp kar sámpea, Kwaromp kápae kare koumteouráp arop tirá fápákamánkiampon. Tá ono am Juda fákáreráo 'Am fárákapan tirá wour mwar'rá sérarapo maok, ono kor 'Tak mwar'rá sériampon. ✧

¹¹ Ono te kápae kare por lotu nap mek akwaprá arop fárákapan, amnap ninik pwaranáponoria am mekamp tirá fupukiampon. Ono te ankár am fárákapan 'Jisasén mér nap pwaranápono' ria kárákárea waeampon. Ono te yonkwae pwarámpa waeria panek yaknám taun mek kuri oupourounkrá akwaprá touwe nénkampon." ✧

Polo námoku wokwaek Kristenimpan farákápamp kar

Aposel 9:1-19; 22:6-16

¹² Polo warko ankwap kar arakrá sér, "Aeria maok, onan pris tokwae fákáreamp kar sámpea nanko maok, onan sámp-kérép napo, ono taun Damaskus mek akwapampon.

¹³ King e, ono akwapea, yámar kuk nángo ono am mwae-páraok akwap nanko maok, yámar meknám wae tokwae ék nángo ono nke nampono. Am wae tokwae te kárákáre kareria maok, yámaramp wae kámákár akwap námpono. Am te koropea onan wae tákapria maok, onont tukupnap arop fárákapan kor wae tákap.

¹⁴ Aenko maok, yino ponankor apárok piká parákapia maok, ono wa nanko, arop ankáránkampamp kar Hibrupp kar fek arakrá turunk, 'Sol, Sol, amo te apaeritea onan ouroukup napon? Ono amwan wumwi nampan maok, amo amokunapaokria amoku támao touwe sámp napon.'

¹⁵ Aeránko maok, ono sérrá, ‘Tokwae Kar, amo te wa nape?’ Tá Tokwae Karao sérrá, ‘Ono te Jisas nae. Amo te onan sámpá yampourou napon.

¹⁶ Aeno amo fárámpea fokopeyaka. Ono oukoumwan amonapok korop namp te, onomp tére nanapria amwan nánap nampon. Tá amo arop ankwap fárákapan amo oukoumwan nkenap ankank, tá nánkár wakmwae ono amwan yéncép nanamp ankank farákap nanapon.

¹⁷ Nánkár amwan amoku waráp arop fi, táte arop ankwap fíro kor mao amwan mwaria napo kor, ono te numwar takanáponoria yi kare yépék mono.

¹⁸ Ono te amwan ampok sámp-kérép nanko, akwapea am firamp yi fipirékarrá kák napo, am fárákap kirikip pwararea, wae fek korop mwanapon. Aeria maok, Satanomp kárákare pwararea Kwaronámpok koropea onan mér napo, ono am fárákapamp kwatae ninik tirá épéria maok, onoku nánkárápnamp koumteouráp arop fi mek párapok nanampon.’” *

Polo misin tére námpan Agripan farákápamp kar

¹⁹ Polo warko ankwap kar sérrá, “King Agripa, ono am yámar mekamp kar wawi namp te, ono maomp kar tak-pwar mono.

²⁰ Aeria maok, ono Damaskus mekamp aropanénkir am kar farákápea maok, tá wakmwae Jerusalem mekamp aropan kor farákápria maok, táte Judia apár me mwae kamp koumteouráp aropan, tá ankwap fi koumteouráp aropan kor mént am kar farákáp nampon. Ono arakrá farákáp, ‘Yumo te ankár Kwaronámpok arákarrá koropea man méria maok, yumonap ninikao yumo wae kwatae ninik pwaranap yéncép naenámpon.’ *

²¹ Ono make pourouráp kar táman farákáp nanko, am fek táman Juda fákáreráo onan lotu nap tokwae mekamp sámpea farop mwaria wae napon. *

²² Kwaro onan yaewour nánko, ono fwap yakrá koropea oukoumwan nampon. Ae namp kwamp, ono oukoumwan mámá fokopeyakrá arop fákáre ponankor, tá arop nununkwi méntér yakáp napo, ono am kar farákáp nampon. Ono te ankwap pourouráp kar farákáp mono. Ono te wokwae profet fárákapao sériap kar, tá Moseso kor sérimp kar táman saráp farákáp nampon.

²³ Am fárákapao arakrá sériapon: ‘Krais te ankár touwe sámpea sumpwiaka, apár me meknámp kápae kare arop fárákapan mekrá fárámp naenámpon. Mao te Kwaromp wae kwapweramp kar Israel firan farákápria, arop ankwap firan kor mént farákáp naenámpon.’” *

Polo Agripan ‘Amo Kwarén mérae’rá sénámp kar

²⁴ Polo makrá séránko maok, Festuso man kar tae fek sérrá, “Pol, amo te épépérép nape! Amo te kápae kare skulia mér tokwae sámp nap támao amwan épépérépi papáne!”

²⁵ Aeránko maok, Polo sérrá, “Arop Tokwae Festus e! Ono te épérép mono. Ono waeman ninik kwapwe fek kare kar sénampon.

²⁶ King Agripa te am ankank ponankor méri yak nánko, ono séri nampon. Aeria ono man apák mono, érik karaok sénampon. Mao nke námp fek, tá mao wa námp fek am Jisaséniap ankank mek mono, érik korópámpon. *

²⁷ King Agripa, amo te profet fákáreramp kar te wae mér nap ni mo nie? Ono te amo wae mér naprá ninik nampon.”

²⁸ Aeránko maok, Agripa Polén turunkrá, “Apaeritea amo oukoumwan kar táman ‘Koupour Kristinae’rá sénapon?”

²⁹ Aeránko maok, tá nopok Polo sérrá, “Fae tákáre ke fek kuri fwap, tá tokwaeri ke fek kuri fwap, ono Kwarén sénanko, amo ntia mámá arop fárákap ponankor onomp kar wanap, yumo fwap ono niamp maknámp mwanapon. Aeno mámá onan fákap konap sen má yiráp pourouk yak te monoria nampon.”

³⁰ Polo makrá séránko maok, King, tá Gavman Tokwae tá Bernisi, tá arop ankwap fárákap mént yakáp nap, makia ferámp rá am nap aokore pwarará ek yink. Aeria maok, am fárákap námoku kok arakrá sérar,

³¹ “Mao te apae kwatae ninikinámp fek mao sumpwi, tá mao fákapá yak naenámpanápe?”

³² Tá Agripa Festusén arakrá sér, “Amo te fwap am arop pwar napo, amwar akwap naenámpan maok, mao námoku Sisar náráp kot wawano’rá sénámpon.” *

27

Polén sip mek papea Rom mek sámp-kérépap kar

* 26:18: Kl 1:13; 1 Pi 2:9 * 26:20: Ap 9:22,28; 22:21 * 26:21: Ap 21:30-31 * 26:23: Lu 24:46-47 * 26:26: Jo 18:20 * 26:32: Ap 25:25

¹Yinan am fákáreao 'Sip meknámp kantri Itali mek tukup mwanapono'rá séri pwate. Am fárákapao Pol ntia ankwap kalabus arop fárákap 100 soldia poukwap konámp ofisamp yaek kák te. Am ofisamp e te Julius. Am ami fákáre te Sisar námokurápono.

²Yino Pol mao Adramitium mekamp sip mek kounkourianánko, am sip provins Esiamp solwara fikamp taun mek akwap naerianánko maok, apár Masedonia mekamp taun Tesalonika mekamp arop Aristarkus mao kor yinont akwap.

³Ankwap kumuruk yinkea Saidon mek nánko maok, Juliuso Polén aropompria man sérrá, "Fwapono, amo akwapea waráp nouroup arop fárákapan nkea maonap amo monap firráp ankank tiae." ✧

⁴Yino warko Saidon pwarará sip sámpea tukupánko maok, ouwi tokwae koropria sip éntér panánkár nánko maok, sip akwapea apár amor ke Saiprus mek. Tá yino Saiprus mekia maok, am ouwi porokwenámp mwaeknámp

⁵provins Silisia ntiaka Pamfilia wonae fikamp ke fek solwara tápampará tukupea provins Lisia mekamp taun Maira mekimpon.

⁶Am taun Maira mek soldiampp ofisa nke nánko maok, taun Aleksandria mekamp sip am mek yakea Itali mek akwap naeria. Aenánko maok, yinan am sip mek éréképá akwap.

⁷Aenok maok, yino sip mek kounkouria tukup nánko maok, ouwi tokwae koropria sip panánkár nánko, sip apporokwe akwap nánko maok, yino sip mek ankwap yinink kumuri yakáp. Sip mek tére konap arop fákáre tére kárákáre napo maok, yino tukupea taun Nidus wonae fik nánko maok, ouwi kárákárea wae nánko, tukup mwanámp pourou mono. Aenámpantá maok, apár amor ke Krit mekamp solwara firiaok ouwi yak monámp mwaeknámp Salmone akokwap wonae fik warákarrá tukup.

⁸Aeria maok, warko am amor ke solwara firiaok tukupea taun Lasea mek wonae fikamp 'Sip Poká Yak konámp Ént You Kwapwe Kare' mek yakáp.

⁹Kápaé kare kumur akwap tenánko maok, Juda firao fir fári kwaponrá taokor konap yae wae pwar, tá ouwi tokwae koropria, ént nákkarrá souroukoup. Aenámpantá maok, Polo am fárákapan sérrá, ✧

¹⁰"Yumo wawenk. Ono wae mér nampon, nomo oukoumwan tukup nánko te, nomp kápaé kare ankank te ént mek pik naerámpon. Ankankráp sip mwar ént mek pik mono, nomo kor mént ént mek pik mwareanámpon."

¹¹Aerámpan maok, am ofisa te Polomp kar wa mono. Mao te sip santank konámp arop, tá sip naropwar, maomp ninikaok námpon.

¹²Aeria maok, am arop fárákapao sérrará, 'Mamá sip yak konámp ént you máte kwapwe kareria ouwi korop naenámp nánkárápeyak mo i konámpón'rá sér. Aeria maok, kápaé kare sip mekamp arop fárákap 'Wae tukup mwanámpono'rá sérrar. Am fárákapao sérrá, "Fwap pwi nánko te, tukupea Finiks mekia ouwi tokwaenámp ke fek te am mek yakáp mwanámpon." Am Finiks te ént you kwapwe apár amor ke Krit mek yámar piknámp nke nap mwaek yak námpon.

Ouwi tokwaeria ént solwara nákkarrá koropámp kar

¹³Ouwi yae-mánkwán mwaeknámp korop námpao maok, am te kárákáre kar mono, fwap porokwe fek yak. Aenámpantá maok, fwap am séri nap mek tukup mwanámpan mpweria maok, wae am ént porokwe yak nánko, sip fwap tank naenámpria tukuprá Krit mek wonae fik kar.

¹⁴Aenapan maok, koupour kar yae-párák mwaeknámp ouwi tokwae korop. Am ouwi te apár amor ke Krit meknámp koropria, kárákáre fek sip panánkára wae.

¹⁵Aenánko, am sip mek tére konap arop fárákap tére kárákáreria sip sámp-arákarea tukup mwanámpan mpwe napan maok, tak mwanap pourou mono. Aenámpantá wampwe kwaeri pwar napo, ouwirao námoku sip sámpea akwap.

¹⁶⁻¹⁷Yino tukupea, apár amor ke Kauda nánkárápeyak nánko maok, ouwi kánankenámp ke mek. Am mekia maok, yino koupourouia sip mek wakmwaek tokorop tenap bot kánanke koupour for-saokea maok, sip mek narek papria maok, kárákáre fek yarokwapá pwar. Aeriaka sip faokorantá apápria maok, baklain sip ankore mek sirarrá saokea, am baklain fek sip kárákáre yakanoria fákapá yarokwapea pwar. Sip akwapea Afrika wonae fikamp kárák mek fumpantá apápria maok, sel worokwapea pap napo maok, ouwirao sánánkar sip sámpea akwap.

¹⁸Aetea maok, warko ankwap kumur fek ouwirao yinan sámpea kárákárea wae námpantá maok, am feknámp sip kakéreanoria ankank tirá ént mek épér.

¹⁹Warko yinink kumur fek, sip mek tére konap arop náráp pourouantá yonkwae sékéria maok, sip mekamp selráp, yaopwae, paok ankank ankwapmwaek náráp yae fek táman solwara mek épér.

²⁰ Kápae kare yae fek te yino te yámar nke mo, térme nke mo, ouwi tokwaerao yinan panánkár sakwap nángo maok, yino te warko fwap yakáp mwanámp ninik mono, yino waeman ponankor ént mek surumpwi kan niniki námpono.

²¹ Kápae kare kumur te fir fár moapo maok, wakmwae Polo am fárákap ou mek fokopeyákrá arakrá sér, “Yumo ono sénampaokria Krit pwar moria te, nomo mámakria ankank ponankor épér mak mono.” ✧

²² Aeno ono yumwan arakrá sénampon: Nomo ou mekamp arop ankwap sumpwi mo, fwaponno. Yonkwae porokwe fek yakáp kipo. Sipao saráp ént mek pik naerámpon.

²³ Ono te Kwaromp aropara, man lotu i konampono. Yipirman kumuruk te Kwaromp ensel onomp wonae fik fokopeyakria, mao arakrá sér,

²⁴ ‘Pol e! Amo te apápi kwaponno. Amo te ankár Sisaromp yi mek youmpea fokopeyak nanapon. Kwaro amo man kar toropwapnap kar te wae wa námpara, arop ponankor amont sip mek yakáp nap te sumpwi mo, fwap yakáp mwanapon.’ Enselo aerá séri námpara, ✧

²⁵ arop fárákap yumo te apápi kwaponno! Ono mér namp te, Kwaro ankár am ankank maononan sérinámpaok naerámpon.

²⁶ Aeno nomo te nomwan ouwiraio sámpá akwapea apár amor ke fek nángo, sip akwapá am fek téréképa kárákáre yak naerámpon.” ✧

²⁷ Aeria maok, ankár fére-sámpramp kumur fek ouwiraio yinan sámpea solwara tokwae Mediterenian mek akwap. Kumuruk éntér-sámpramp ke wonae fik nángo, sip mek tére konap aropao ninik napo, sip wae woupwi fik tae morok akwap námp niamp pourouráp.

²⁸ Aenámpantá maok, ént purump konap paok ént mek sirarea nke napo maok, 40 mita fek yak. Aenángo warko tukup tae morokria sirarea nke napo maok, 30 mita fek yak.

²⁹ Aenángo maok, am fárákap takria sip akwapea péri kor fek téréképria tákár akwapantánoria apáp tirink. Aeria maok, anka yiawor tia sip weaok mwaeK épéria maok, táte am fárákapaokoupour wakoranoria maok, kar toropwap.

³⁰ Sip mek tére konap arop fákáre sip pwarará pirikimpá tukup mwar yonkwaerá mwae kup oupourouk. Aeria maok, me kor mwaeKnámp anka sinámp ritea, bot kánanke aokoroepa ént mek sir mwaria.

³¹ Aenapan maok, Polo ofisa ntiaka soldia fákáreran sérrá, “Mámá arop fákáre sip mek yak mo, tukupria te, yumo sumpwi mwarea napon.”

³² Aeránko maok, soldia fákáre bot fekamp paok karámp-fárákap napo, bot solwara mek pik.

³³ Wae yámar aok naenámp wonae fik nángo maok, am fek Polo arop ponankoran sérrá, “Yumo te fir fária yare fek yakáp moi naponno. Yumo te ankár fére-sámpramp yae fek apáp tirinkria kwaporok yakápi naponno.

³⁴ Aenámpantá ono yumwan kárákáre fek sér rae: Yumo te fir fépéria pourou kárákáre sámpenke. Yumo te ankwap ént mek pik mono, yumo ponankor fwap yakáp mwanapon.” ✧

³⁵ Aerá séria maok, mao pan sámpeaka am arop fárákap nkeap fek Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, wae maomékir fár.

³⁶ Aenángo maok, am arop ponankor man nkerá paokoprá warákárria maok, am fárákapaok kor wae fépér.

³⁷ Yino sip mek yakápinámp arop ponankor te 276ono.

³⁸ Am fárákapaok fépérapo wae pwi nángo maok, wit ankwapmwaeK te sip kápaeantánoria ént solwara mek épériaaponno.

Sip faokor akwapámp kar

³⁹ Yámar aok nángo maok, am sip mek tére konap fárákapaok am apár nke napan maok, am apár te maokeanonrá mér mono. Woupwi mekamp you nkeapo maok, kwapwe kare. Aenángo maok, am fárákamp ninikao sip am mwaeK youmpea woupwi mek kárák fek tank naenámpan mpwe.

⁴⁰ Aeria maok, anka fekamp paok ponankor karrá fékéria, anka solwara mek pwar. Tá paok ankwap sip stia me mek yarokwapnap aokor-aokori pwar. Tá me kor mwaeKamp sel narek ér-sampokea pwar. Makia napo maok, sip wae ouwiraio sámpea woupwi fik sakwap.

⁴¹ Aenámpan maok, sip yoump raeria me kor mwaeK te kárák mek fumpeyak. Aenángo maok, éntao weaok mwaeKnámp korop ko panánkárae yak nángo sip fopwari akwap.

⁴² Tá soldia fákáreram ninik te takria kalabus fákáre érrá tukupea pirikimpá tukupantáno, man kar fékér mwaria.

⁴³ Aenapan maok, maomp ofisa Polén yaewourámp kwamp maok sérrá, “Taki kwaponno, mono. Ponankor arop ér i konap te solwara mek fékér-kirámprrá érrá tukupeaka fikanáponno.

⁴⁴ Tá ankwap fárakap te sip mekamp yao kárakére má ti, tá ankwap sip fopwarianámp kárakére má tia érrá tukupanápono.” Aeránko maok, am fárakap sérámpaokria, yino ponankor tukupea fikria maok, arop ankwap ént mek pik mo, fwaponó. *

28

Pol apár amor ke Malta mek yakámp kar

¹ Yino fwap koropeaka solwara woupwi mekia maok, yino wa nángo, am apár amor ke e te Maltano.

² Am mekamp arop fárakap te yinan kwapwe kare ninikria yaewouriapono. Am ke fek warákam koropria námpare námpantá maok, am fekamp arop yaomwi yankia pwarará maok, yinan ponankor yaomwi fek éréképá tukup napo, yae yérenkrá tankáp.

³ Aenánko, Pol yao ankwapmwaek tiaka yaomwi mek sinaeria nángo maok, tá takam-ti yao mek yakea yaomwi touwe nukup nángo, ek mankria Polomp yae yampea tokoroheyak.

⁴ Aenánko maok, am fekamp koumteouráp aropao kor am takam Polomp yaek yampea tokoroheyak námp nkea maok sérrá, “Ae te am arop te arop tirá wour i konámp. Mao te solwara mek sumpwi mo námpao maok, kwatae ankank napo nopok i konámp kwar te, mao yiki yak te monoria námpon.”

⁵ Aenapan maok, Polo am takam far-siránko maok, yaomwi mek piká párakap nángo, Pol te touwe kánanke sámp mo. *

⁶ Aenko maok, koumteouráp arop te Polomp pourou yámpria, apárok piká párakapria sumpwi naenámpan mpwe ninikria, yépékrá yakáp napan maok, ankár mo karono. Aenánko maok, am fárakapao sérrá, “Máte kwar ankwaponó.” *

⁷ Am tankáp nap fek wonae fik yaknám apár te am apár amor ke taokeyak konámp arop Publiusomp apárono. Am arop te yinan éréképá pokea námokuráp nap mek yinink kumur fek yinan taokeyak námpono.

⁸ Publiusomp naropwar te touwe woukoupea yare touwe kwatae méntér sámpea amp. Aenánko maok, Polo maonámpok youmpea, maomp pourouk yae papria kar toropwap nángo maok, maomp touwe warko fwap.

⁹ Mao takánko nkea maok, am apár amor ke mekamp touwenap arop te ponankor koropapo maok, Polo am fárakapan fwapokwaprá kákámpon.

¹⁰ Aenánko maok, am fárakap yae-párak kare ninik fek yinan yaewouria maok, yino sip mek tukupnám ke fek yino monámp ankank yinan ti-sápono.

Polo akwapea Rom mekimp kar

¹¹ Yino am apár amor ke Malta mek yinink yunk yakáp. Am mek te taun Aleksandria mekamp sip ouwi tokwaenámp ke fek am mek yépékrá yakeanámpan akwap naerianánko, yino am mek kounkour. Am sip me kor mek te kwekár kwar Susomp tam feaenámp poumou-tarápyaramp wunéri kumwi tenapono. *

¹² Yino tukupea taun Sirakyus mek yininki yakáp.

¹³ Aea maok, am feknám tukupea Regium mek ankáranki yakápia ankwap kumur nángo, ouwi tokwae yae-mánkwan mwaeaknám korop nángo maok, yino Regium pwar. Tá yinink yámar táman yino tukupea taun Puteoli mek sip pwar.

¹⁴ Am némpouk am fek yino Kristen ankwap fákáreran kikipánko maok, am fárakapao yinan sérrá, “Yumo te yinont mapek fákánek yae yakáp mwanapono.” Aerapo maok, yino am fek mént yakápia maok, warko am fárakapan pwarará, taun tokwae Rom mek tukup mwaria.

¹⁵ Aenánko maok, Rom mekamp Kristen fárakap yino koropnám kar wawia am fárakap koropea yinan mwaeak kikip. Yino am fárakapan te Apius maket mek kikipimpono. Am fek te ‘Arop Néntép konap Nap Yininkaopwe’rá sér i konapono. Am fek Polo am fárakapan nkea maok, Kwarén ‘Aesio’rá séria, maomp ninik mek wae kárakére sámp.

¹⁶ Yino tukupea Rom mekánko maok, gavman tokwaerao Polén sérrá, “Fwaponó. Amo nap ankwap sámpea, am mek amwan taoke-samp yáraknám soldia méntér yakenke.”

Polo Rom mek Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápamp kar

¹⁷ Polo Rom mek yininki yakea maok, Juda taokeyakáp konap arop fárakapan koropenkria wumwi. Aenánko, am fárakap koropea koupoukour napo maok, am fárakapan arakrá sér, “Nánaeou tárápu, ono te wokwae námpoku nomp arop fi mek sámpá ouroukup mo, tá nomp toutounámpomp loan kor ták-sir moi nampon. Aenampan maok, onan Jerusalem mek fákapea Rom fákáreramp yaek pwar napon.

* 27:44: Ap 27:22-25 * 28:5: Mk 16:18 * 28:6: Ap 14:11 * 28:11: Am kwekár kwaromp poumou tárápyar Kastor ntia Poluksan am sipamp e takrá tákapapon. Sip mek tére konap kápae kare arop te am kwar yawor táman lotu i konapon.

¹⁸ Aeria maok, onan am fákáreao Rom mekamp aropao, onomp kot wawanoria pwar napan maok, am fárakapao nke nap te, onan sámp-wouroump mwanap kwatae ninikinamp ankank te yak mono. Aenáno, onan pwar mwaria napon.

¹⁹ Aenapan maok, Juda fákáre am kar ták-pwar napon. Aenapantá maok, ono ankwap mwae kup yak mono. Ankár Sisaro onomp kot wawanoria nampon. Aenampan maok, ono te onomp firan kot nanamp kar yak mono. ✧

²⁰ Aeno, am táman saráp ono yumwan wumwiri nampon. Onomp ninik te, ono yumwan nkeaka kar sénaeria nampon. Ono te nomo Israel fi ponankor yépeknámp arop táman méria yépekrá yak nampon. Am fi fek táman oukoumwan onomp yaek sen máamá fákap tenapon.” ✧

²¹ Tá am fárakapao man arakrá sér, “Yinan te Judia mekamp arop te amwan taknap kar pas fek kumwia sér mono. Tá Juda ankwap ankárank am mwae knámp yinonámpok koroepa amoinap kar farákária, amwan kwatae kar sér moi námpon.

²² Aeno yino te amoku kareao waráp ninik farákáp napo, wa mwaro. Yino te wae mérono: Ponankor némpouk mwae kamp koumteouráp arop te nomo Juda ou mek wourékam fi yoronap arop fárakapan kar kwatae sérar napon.”

²³ Tá am fárakap yae ankwap séritea maok, am yae fek kápae kare arop koroepa, Polo yakámp nap mek koupoukour. Polo am fárakapan Kwaro náráp firáp taokeyak konámp kar, tá Mosesomp lo fek yaknámp kar, tá profet fákáreamp kar aran am fárakap ‘Jisasén méranápono’ ria koumouneknámpia kárakáre fek farákápra akwapea kumur mek.

²⁴ Aenámpan maok, arop ankwap fárakap ninik nap te am Polo farákápnámp kar te kare karono. Aeno ankwap fárakap te maomp kar karenoria mér mo.

²⁵ Aeria maok, am fárakap te námoku kok támao kar yorowarrá tukup mwaria napo maok, Polo kar ankwap arakrá sér, “Yiki Kor Spiritao nomp toutounápén profet Aisaiamp top kor feknámp arakrá sér,

²⁶ ‘Amo akwapea am arop fárakapan arakrá sérampo: Yumo te kápae kare por kar wa mwanapan maok, Tá yumo am kar fi te mér mwanap pourou mono. Tá yumo te kápae kare por énoukoup mwanapan maok, yumo ankank ankwap wuri nke mwanap pourou mono.

²⁷ Am arop fákáreamp ninik te ankár épérépi yak náno, Tá am fárakap kar wa mwanap woupwi te kokwae. Tá am fárakapamp yi wouri yakáp mwanapono. Takria am fárakap ankank ankwap nkeria, kar wawia am kar fi méria ononampok arákarrá korop napo, ono am fárakapan fwapokwapi papantáno.’ ✧

²⁸ Aerimpara, yumo te mérenke: Kwaro nomwan warko érékép naeria kwapwe kare térenámp kar máte Kwaro ankwap fi koumteouráp aropaonapok sámp-kérép tenámpara, am fárakap te waeman wa mwaria napon.” ✧

²⁹ Polo takrá séria pwaránko maok, am Juda fákáre wae tukupria maok, námoku kok sérarrá téréménkrá tukup.

³⁰ Aeria maok, Polo am nap mek te anánk yopwar fek yakria, am nap mek yak námp fek nap naropwarén mani nénkrá yak. Aeria maok, arop náráp nap mek korop napo nkerá te, ‘Fwaprá kar korop napon, nap mek koropenk’rá sér i konámp.

³¹ Aeria maok, mao te koumteouráp aropan Kwaro maomp firáp taokeyak konámpan farákária maok, Jisas Kraisk Tokwae Karamp kar yénkrá farákáp konámpo. Mao kar farákáp naeria te apáp mo námpara, arop ankwap te man te taokor mono.

Polo Rom Firampor Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Polo taun Korin mek yakria, mámara pas apár Itali mekamp taun tokwae Rom mekamp Kwarén mérap Kristen kounteouráp arop fárakapampor kumwia, yupu Fibimp yaekamp sámp-kérépámp. Am Kristen fákáre te ankwapmwaek Juda fi, tá ankwapmwaek ankwap-ankwap fi mekampono.

King Sisar te am taun tokwae mek yakria, kápae kare arop fi taokeyak námpon.

Am pas fek te Polo makrá sér: Juda mekamp arop fi, tá ankwap fi mekamp aropao kor, ponankor te kwatae ninikráp arop fárakapono. Aenapao maok, kápae kare kounteouráp arop Jisasén méria mao sénámpaok paokop napo maok, Kwaro am fákáreran 'Yae-párak kare kounteouráp arop'rá sénámp.

¹ Ono Pol, ono Kraís Jisasomp tére konamp aropono. Kwaro onan, aposel yakaeria maok, onan sérrá, 'Amo onomp Kwapwe Kare Kar farákáp nanap' rimpon. Ono má pas kumwi namp máte taun tokwae Rom mek yakápnap Kristen fákáre yiráp por saráp nampono. ✧

² Wokwaek kar Kwaro námokuráp profet fákáreran 'Onomp Kwapwe Kare Kar wakmwaek kare kar korop naenámp'rá séránko, profet fákárerao Kwaromp buk fek kumwiapono.

³ Aeap am te mao náráp Tárápan sénámp Kwapwe Kare Karono. Arop nomo mwaek te, mao King Devit yakámp fi mek arop kare yakámp.

⁴ Kwar námokunámp mwaek te spiritara, aropao man faropea sumpwi pap napo, Kwaro man apár me mekamp fárámpea papria maok, nomwan náráp kárakáre tokwae yénképrá, "Mao te onomp tárápono" rimpon. Mao te nomp Tokwae kar Jisas Kraisono. ✧

⁵ Kwar námoku onan ninikia Jisasén sénánko, onan, aposel téreaeriaka, tére tokwae kwapwe sámp te, Kraísomp eran sakap mwanapria nimpon. Am takimp te, arop fi ponankor mériaka má karaok paokop mwanapria nimpon. ✧

⁶ Yumo Rom mek tankápnap arop fákáre, yumwan kor Jisas Kraiso wumwianánko, wawia méntér maomp firáp yakápnapon.

⁷ Rom mekamp arop yumwan te Kwaro warákáriaka wumwi námpono. Yumo te maomp arop fákáre yakápnapara, ono yiráp por mámara kar kumwi nampono. Ono ninik namp te, nomp Naropwar Kwar ntiaka Jisas Kraís Tokwaerao yumwan námoku ninikiaka yaewourria yonkwae porokwe sánk nepo, yumo yonkwae porokwe fek yakápenkria nae.

Polo Rom mekamp aropan nke nae rimp kar

⁸ Ono manénkir sénae namp te, arop némp-némp ponankor yiráp mér kárakáreran sérap napon. Aenapantá maok, Jisas nomp ninik mek tére námp fek, ono yumwan ponankor ninikria yumwan onomp Kwarén 'Aesio'rá sénampon. ✧

⁹ Ono te Kwaromp térean saráp tére kárakárerá maomp Tárámp Kwapwe Kare Kar farákáp konampono. Aeria kápae kare por yumwan ninikria kar toropwap i konamp te, Kwaro wae mér námpon. ✧

¹⁰ Ono yumwan nke mo, yak namp kwamp te, ono Kwarén turunk nanko, mao onan takaeria námp kwamp te, mao onompor mwaek kup yoro nánko, yumwan koropá nke nanampon. ✧

¹¹ Ono yumwan nke nae kar namp te, yumwan kárakáre sánk nanamp Yiki Kor Spiritamp ourour wor-pwar naeria nampon.

¹² Ae naenámpara, onomp ninik te yiráp Kwarén mér nap onan yaewour, tá onomp Kwarén mér nampao kor yumwan yaewour, arak nánko maok, am támao nomwan énéni nomp ninik mek kárakáre sámp nánko yakápnap mwar kar nampono.

¹³ Kémpiyae tárápu, onomp ninik te yumo fwapia mér mwanapria nampon: Ono waeman kápae kare por yumonapok korop naeria ninik nampon. Onomp tére te arop ankwap firan yaewour nanko Kristeni napara, yumwan kor taknámpá, yaewour naeria nampan maok, kápae kare por ankwap téreao onan taokor fákeyak námpon.

¹⁴ Kwaro onan yaewourianánko, ono maompara, nopok ono ami námp fek taun mek yakápnap aropan yaewour, tá némpouk mwaek yakápnap aropan yaewour, tá mér tokwaeráp aropan yaewour, tá mér mo kare nap aropan kor yaewour nanampani námpon.

¹⁵ Aeria maok, onomp ninik te Rom mek tankápnap arop fárakáp yumwan kor Kwapwe Kare Kar farákáp naenampon.

'Kwapwe Kare Kar te Kwaromp kárakáreno'rá sénámp kar

¹⁶ Ono te Kwaromp Kwapwe Kare Kar máte pwarápaie mo i konampon. Am te apae riteanápe, Jisas nomwan warko éréképnámp kar te Kwaromp kárakáre am fek yak námpara, arop ponankor Kwarén mér napo te, warko éréképria maok, yino Juda firanmékir éréképea sámpá yakrá, arop ankwap firan kor mént érékép nánko, korop napon. ✧

¹⁷ Am Kwapwe Kare Karao nomwan Kwaro fwapokwapia 'Yae-párak kare arop'rá sénámpan yénkép námpon. Am te nomo Kwarén mérrá tukup náráp fek saráp yak nánko, Kwaro nke námp fek yae-párak kare arop yakáp námpon. Am te Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sénámp niámp námpon: "Arop fárakap Kwarén mér napo maok, mao man 'Yae-párak kare arop'rá sénánko, mao te fwap yiki yakáp mwanapon." ✧

Arop ponankor Kwarén pwatea kwatae ninikaok paokop i konap kar

¹⁸ Nomo te wae mér námpon, arop ponankor Kwaromp ninik pwarará, námokuráp nkwakwe make ninik kwataeak paokopria, am kwatae ninik támao kar kare sámp-anámpea pap nap fek te, yámar mek yaknámp Kwaro am fek táman náráp yopor yonkwae yénkép námp te, taknap arop fárakapan nopok touwe kwatae sánk konámpon. ✧

¹⁹ Am te apae riteanápe, am fárakap Kwaromp ninik kápaie kare ankwapmwaek waeman érik nkea mér napao napaná támp. Kwar námoku am ninik wae yénkép námpon.

²⁰ Kwaro kápaie kare ankank wokwaek kar yoroiaakámp te, yakrá oukoumwan kor yakánko, arop ponankor wae nke napara, Kwaromp ankank arop nke mo nap, ankwapmwaek érik yak mo námp, Kwaro ninik námp fi kor ntiaka kárakáre tokwae yaká yak naenámp kor wae fwap mér napon. Aenapara, arop ankwap te 'Ono Kwaronám ninik mér moria nampara, ono Kwatae niniki namp yak mono'rá sénenámp pourou mono. ✧

²¹ Kwarén te wae mér napao maok, mao te 'Kwar kareno'rá ninik mo, tá Kwaromp e sakap mo, tá Kwarén 'Aesio'rá sér mo napon. Am fárakapamp ninik te épépérépi akwapria, ninik ntia mér te kirikip yak námp niámp námpon. ✧

²² Am fárakap támao kwekápria sérrá, 'Yino te mér tokwaeráp'rá sénapao maok, épépép kari tukup napon.

²³ Aeria maok, sumpwi mo, yiki yak konám Kwarén younkwe sirarea, warko lotu mo, námokuráp ninik fek sumpwi konám ankankamp wunéri táman, arop niámp yoro, ant niámp yoro, yao pwae mekamp fir niámp yoro, tákam niámp, tá sipar niámp yororoia, am ankank táman lotu i konapon. ✧

Nkwakwe make ninik kwatae

²⁴ Aeapantá maok, Kwaro wampwe kwaeria pwate nánko, námokuráp kikiánk ninikao éréképeanáko, oumnám ninikaok paokopria maok, popwarápaie sámp konap ankank táman nonopok pourou kwataerá kák konapon.

²⁵ Am taknap arop fárakap te Kwaromp kar kare te pwateaka, nopok kwekár karwaok paokop napon. Aeria maok, ankank ponankor yoroimp Kwarén younkwe sirarea, Kwaro wokwaek kar yoroimp ankank táman loturá, am ankankamp yae ankore mek paokop napon. Kwaro námoku ponankor ankank fi korara, nomo maomp eran sakap saráp yakáp mwaro. Kare tak mwaro.

²⁶ Am fárakap Kwarén younkwe sánk napaná, Kwar te am fárakapan kwaporok pwate nánko, am fárakap námokuráp pwarápaie konap kikiánk ninik mek yakáp napon. Tá am fárakapamp koumteourao kor poumou nap mek tankáp konap yae-párak kare ninik pwarará, kwatae pwi yak monám ankank táman koumteou námoku kok pourou mwaek térerá paokop napon.

²⁷ Aenapo maok, poumou-tárápuaok kor náráp koumteourént yakáp konap ninik kwapwe te pwate maok, arop ankwapan yupunám taknám kikiánka waeria maok, arop ankwapan nkeaka pwarápaie mono, yupunám kokopor napo, am námoku taknap ninik kwatae támao nopok námokuráp pourouk touwe kwatae sámp konapono. ✧

²⁸ Am taknap fárakap te Kwaromp yae ankore mek yakáp mwanap ninik sámp mo napaná maok, Kwaro wampwe kwaeria pwate nánko maok, námokuráp ninik kwataeak paokopria nkwaekwe make ninik kwatae aropao tak mo i konapan mao tak napon.

²⁹ Nkwakwe make ninik kwatae te ninik mek top koupouri yak nánko maok, arak i konapon: Pwi yak monám ninik, tá kikiánk ninik kwatae, tá arop ampwae sámp konap ninik, tá ankank tokwaeráp aropan kokwarokrá paokopria, tirá wourrá yoporrá paokop i konapon. Poupwekápra, arop ankwapan mao saráp kwatae ninik námpan mpwe ninik i konapono. Tá ankwap fárakapan kánánkámp sérarrá paokoprá,

✧ 1:16: 1 Ko 1:18,24 ✧ 1:17: Ro 3:23; Hab 2:4 ✧ 1:18: Kl 3:5-6 ✧ 1:20: Sng 19:1 ✧ 1:21: Ef 4:17-18 ✧ 1:23: Sng 106:20 ✧ 1:27: Wkp 18:22

³⁰ tá ankwapamp e kwatae pap mwanap kwekár kar sérarrá paokoprá maok, Kwarén kor yoporrá kara waerá paokopria maok, arop ankwapan pourou wouroumprá paokopria, námo te wae mér nampria maok, námokuráp e sakap konapono. Apae mokop mwaria ankwap wourékam ninik kwatae mént térerá paokopria, éntupwar naropwaromp karan kor ták-sir konapon.

³¹ Kwapwe kare ninik yak mo. Tá mao námoku sénap karan kor mériaka mántwaok mo i konapono. Námoku mwearoao kor nouroup mo, tá arop ankwapan kor aropomp mo i konapon.

³² Kwaromp yae-párak kare karao sérrá, “Taknap arop fárakap te faokor mwanapono.” Am arop fárakap te am kar te wae mér napao maok, am táman te apáp moria maok, ankár am kwatae ninik táman sámpea paokopria, arop ankwapao napan kor, fwaprá kar naponoria warákarrá maomp e sakap konapono.

2

Kwar kotnámpe te 'Yae-párak kareno'rá sénámpe kar

¹ Aeria maok, yumo ponankor arop yae kurépi fokoprá ankwapan sérar i konap te, ono yumwan ankákárankrá sér rae: Amoku te 'Ono kwatae ninik moi namp'rá sénanap pourou mono. Wawae! Amo ankwapan yae kurépi fokoprá sénanap maok, amo kuri tak i konapara, am sénap kar te amokuráp pourouk kuri akwap námpon.

² Nomo te wae mér námpon: Kwaromp kot te yae-párak kare ara, am taknap aropan te touwe tokwae kwatae sánk nae-námpono.

³ Amo arop ankwapao nángo, wawiaka man yae kurépi fokoprá kar sénap te, amoku kor tak i konap te Kwar te amwan pwar nángo, fwap yak nanampan mpwe ninik rape?

⁴ Kwar te amwan touwe koupour sánk mo, yae-párak kare ninikria yépékrá yak námpe te, 'Am te kánanke kwatae' ritea nape? Kwaromp ninik kwapwe amwan, am kwatae ninik te pwarariaka amwan yépékrá yak námpe te, amo wae mérapono.

⁵ Amo kwatae ninik pwar mo, sampá yak napo akwapea tokwae yak námpe te, amoku, am fek touwe tokwae sámp nanampria napon. Nánkár wakmwaek Kwaro arop ponankor kotnámpe yae fek te youpoukwapria amwan am fek touwe tokwae kwatae sánk naenámpon.

⁶ Kwar te am yae fek arop ponankor youroukoupria te, maoinap ninikan puri fek youroukoup naenámpon. ✧

⁷ Arop ankwap fárakap kárakárerá kwapwe kare ninikaok tukupria, Kwarént yámar mek kwapwe kare yakápria te, e tokwae sámpria pwar mo i konámpe yiki yak sámp mwanámpria napon. Am koumteouráp aropan te Kwaro yiki yaká yakáp mwanap nénk naerámpon.

⁸ Aeno ankwap fárakap námokuráp ninik fek paokopria, Kwaromp kar kare pwarará kwatae ninikaok paokop nap te, Kwaro am fárakapan youpoukwapria touwe kwatae nénk naerámpon. ✧

⁹ Arop ponankor kwatae ninik fek yakáp napan te touwe kwatae korop naenámpon. Am touwe te Juda firaomékir touwe sámpea napo, ankwap fi aropao kor sámp mwanapon.

¹⁰ Aeno arop kwapwe kare ninikaok paokop nap te, e tokwae ntia yonkwae porokwe sámpria, wakmwaek yámar mek Kwarént yae-párak kare yakáp mwanapon. Am te Juda firaomékir sámp napo maok, ankwap fi mekamp aropao kor énéni sámp mwanapon.

¹¹ Kwar te ankárankamp fi aropan saráp ninik mo i konámpono. Mao te ankárankamp puri fek ponankor arop firan youroukoup i konámpono. ✧

¹² Ae konámpara, arop ankwap fi ponankor lo moria, nkwakwe make ninik fek térerá paokopi nap fek te, Kwaro am fárakapan lo fek youroukoup mono, am kwatae ninik fek paokopi napan naenámpon. Aeno arop ponankor lo mér napao, kwatae niniki nap te, Kwaro am lo fek yaknámpe kar youroukoupria am arop fárakapan kot naenámpon.

¹³ Arop lo kar wawiaka mántwaok yarak mo námpe te, Kwaro nke námpe fek yae-párak kare arop mono. Aeno arop lo kar wawia mántwaok yáraknámpe aropan saráp Kwaro man yae-párak kare aroponorá sénaenámpon. ✧

¹⁴ Arop ankwap fi lo mo napao maok, ankwap fárakap námokuráp ninik fek lo sér i konámpeaok kwapwe kare ninikrá paokop nap te, am lo monap aropao maok, námokuráp ninik mek lo niampi yakáp napon.

¹⁵ Am fákáreao lo wa mo napao loaok paokop nap te, Kwaro wokwaek am fárakapamp ninik mek sánkeakámpan érik yénkép námpon. Arop kwatae ninik napo, námokuráp ninik mekamp fwapnae ninikao sérrá, “Am te kwataenono.” Tá yae-párak kare ninik nángo, 'Am te kwapwe kareno'rá sér i konámpon. Am fwapnae ninikao kor Kwaromp lo karao aropamp ninik mek yakria yénkép námpe niampn.

¹⁶ Nánkár wakmwaek Kwaro aropamp ninik mek yakápnámp ninik younkoup naenámp yae fek te, Kwaro am younkoup naenámp tére Jisas Kraisén sánk nánko, mao tére naenámpnono. Ono farákáp konamp Kwapwe Kare Kar mek te, mámá kar yak námpnon. *

Juda fi, Lo mér nap támao fwap námwan yaewour naenámpnan mpwe niniknap kar

¹⁷ Yumo te Juda fiara, yiráp ninik te lo mér napara, kot napo, loao yumwan fwap yaewour naenámpnan mpwe ninik napon. Yumo sérrá, 'Yino te Kwaromp firápara, fwaponon' ria yiráp e narek sampok konapon.

¹⁸ Yumo te Kwaro 'Arakrá térenk'ránko, mérap te, yumwan kápae kare por lo kar farákáp napo, méria yakáp napara, 'Yae-párak kare ninik námpara, yino te kwapwe karenorá sénapon.

¹⁹⁻²⁰ Yumo te arakrá ninik i konapon: 'Yino te lo kar fi sámpea, mér kwapweria, kare kar sér i konap ninik mér námpara, arop yi wurumpi yak nánko te, fwap mwae yéknép mwanámpnon. Yino te arop kirikip mek yakáp napo, yino sarom wae niampara, Kwaronámpok koropenkria éréképea korop konámpnon. Yino te arop yonkwae kour mo napo, mérenkria yéknép konámp aropono. Yino te oukoumwan mér monap aropamp tisanono.'

²¹ Táte karenono. Yumo arop ankwapan yékné napao maok, ae te apae nánko yumoku kareao kor mántwaok mo napon? Yumo ankwap firan 'Oukuni kwaponon'rá sénapao maok, yumo kor oukun nap tene.

²² Yumo sérrá, 'Arop ankwapamp yupurént kokopori kwaponon'rá sénapao maok, yumoku kor tak i konap tene. Yumo kwekár kwarén 'Monorá sénapao maok, maomp lotu nap mekemp ankank oukun i konap tene.

²³ Yumo te warákár sérrá, "Yino maok Kwaromp lo te wae mér námpono." Makrá sénapao maok, yumoku kareao kor am lo kwe-pwar konapon. Yumo taknap ninik te Kwaromp e kwatae pap napon.

²⁴ Kwaromp Buk fekamp karao am fek arakrá sénámpnon: "Yumoku taknap ninik táman nkeaka arop ankwap firao kor Kwarén wouroumpria, maomp e apárok sámp-anámp napon." *

Yipi fárakap konap kar

²⁵ Karenono, yumo Kwaro Mosesén sánkámp loao tukupria, yipi fárakap nap am te kwapwe karenono. Yumo ampaok mo nap te, yipi fárakap moínap arákár naponon.

²⁶ Aeno arop fárakap maomp yipi fárakap moi napao, loao kare yae-párak kare ninik fek yáraknámp arop te, Kwaro nke nánko te, yipi fárakapnap arop niamp napon.

²⁷ Kare, kumwiap lo yumont yak nánko, yiráp yipi fárakap napan maok, yumo am lo kwe-pwarapo te, nopok arop yipi fárakap moi napao loao kare yae-párak kare paokopria te, yumwan wouroump mwanape.

²⁸ Arop Juda fi mekempao saráp te Juda kare mono. Yipi fárakap konap ninik te apae pourou yipi fekamp ankankanápe.

²⁹ Aeno arop námokuráp ninik meknámp kar Juda nám kwamp te mao te Juda kare támaono. Tá yipi fárakap konap ninik kare, am támao kor aropamp ninik kare meknámp korop námpon. Kumwianap lo fekamp karan saráp mántwaok térenap feknámp korop mo i konámpnon. Kwaromp Spiritámpnon. Arop am tak námp te, aropao nke nap fek arop tokwae yak mono. Aenámpao maok, Kwaro nke námp fek te arop tokwae kar yak námpono. *

3

'Kwatae ninik te kwapwe kare ninik kwe-pwar naenámp pourou monorá sénámp kar

¹ Nomo Juda te, ankwap fi aropan kámákár tukup námp nie? Am yipi fárakapnap ninik te am mek tére kwapwe yak námp ni mo nie?

² Wakwe! Waeman Kwaro Judan nkwakwe make kwapwe kare ankank nénk námpon. Ankárank te, Kwaro wokwaek kar Juda fi nomwan náráp kar sánkámp te, fwapia taokeyakáp mwanapria nímpon.

³ Karenono, Juda ankwap fárakap am kar níxia paokop mo napon. Am tak napo te, Kwaro námoku sérimp kar am te mántwaok mo, wampwe pwar naenámp nie? *

⁴ Mo karono. Arop ponankor te kwekár i konapan maok, Kwar ankárankao saráp kare kar sér i konámpnon. Am te Kwaromp Buk fek arakrá sénámp niampon:

"Kwar e! Amo te yae-párak kare ninik fek onan kot naponon.

Tá amwan kot mwaria ninik napo te, amo am kot kwe-pwar nanapon." *

⁵⁻⁶ Ono aropamp ninik niamp fek sénae nae: Nomp ninik kwataerao Kwaromp ninik kwapwe kare érik yéknép nánko te, nomo te apaerá sér mwanámpon? Kwar te nopok onomp kwatae ninik fek touwe sáp námp te 'Am te pwi mo námpon'rá sér mwanám nie? Mo karoni! Kwar te yae-párák mo námp kwamp te, mokopiaka ponankor aropamp ninik younkoup naenámpon?

⁷ Arop ankwapao arakrá sénaeane: Nomp kwekár nampao, Kwaromp kar kareran érik yéknép nanko, maomp e sakap napo, tokwae kari yak nánko te, apae riteaka Kwaro onan, amo te kwatae aroponoria am fek touwe kwatae sáp naenámpon?

⁸ Arop ankwap fárákapao onan wouroumprá kwekárá sérrá, "Polo arakrá sénámpon, 'Ae! Nomo kwatae ninikan kor sámpea paokopria, am fek Kwaromp kwapwe kare ninikan érik yéknép mwanámpon.'" Aerapan maok, am ninik te kwapwe kare nie? Kwatae kareno. Makrá sérarnap aropan te Kwaro waeman yae-párák kare ninik fek am fárákapan kot naenámpon.

Yae-párák kare ninikráp arop ankwap yak mono'rá sénám kar

⁹ Kwaro Juda fi nomwan warákária, arop ankwap firan warákár mo námp ni, moko-pono? Ono wokwaek arakrá séri nampon: Juda nomokuia maok, arop ankwap firaok ponankor mént ankár kwatae ninik fek saráp yakáp námpon. *

¹⁰ Kwaromp Buk fekamp karao sérrá, "Arop ankwap yae-párák kare ninik i konámp arop yak mo karenono.

¹¹ Arop ankwap yae-párák kare ninik fi fwapia mér mo, Tá arop ankwap Kwarén oupouroung námp yak mono.

¹² Arop ponankor Kwarén te wae pwate napon. Arop ponankor ankárankamp pourouráp fek kwatae kare arop yakáp napon. Am ou mekamp arop ankwap kwapwe kare ninik mo kare napon. *

¹³ Am fárákapamp kar kwatae sérarnap top kor te arop papnap apár me kikir akwap nánko, mákäre aok konámp niampi napon. Am fárákapamp táp meknámp te kápae kare kwekár kar sér i konapon. Am fárákapamp táp mekamp kar touwe te karnaerao arop yamp nánko, sumpwi konámp niampao top koupouri yak námpon. *

¹⁴ Aropamp ninik mek touwe sánknámp kar sérar i konapon." *

¹⁵ "Koupour yopor yonkwae pwarámpria arop ankwap tírá wour i konapon. *

¹⁶ Ankár takrá paokopria maok, Kápae kare aropan nkwakwe make sokororia maomp ankankan kor souroumpoura waerá ninik mek kápae fápáramprá kák napon.

¹⁷ Ankwap fákárerént ankárankamp ninik fek yakáp i konap ninik te mér mo napon.

¹⁸ Kwaro námwan naeanria kánanke apáp mo i konapon." *

¹⁹ Nomo te wae mér, má kápae kare kar loraó sénám te, loramp yae ankore mek yakápnep arop fárákapan sénámpon. Aenámpara, arop ankárankao sérrá, 'Ono te kwapwe kare aropono'rá sénaenám pourou mo kareno. Apár-apár ponankor mekamp ponankor arop te waeman Kwaro nke námp fek te kwatae niniki tenámpon.

²⁰ Arop lo karaok saráp yáarak námp te, Kwaro nke námp fek yae-párák kare yaknám arop yak mono. Lo te párák nomp kwatae ninikan yéknép námpon. *

Arop Kraiséén mér námp te 'Yae-párák kare arop'rá sénám kar

²¹⁻²² Oukoumwán Kwaro ankwap mwae kup yéknép námp te, námoku nke námp fek yae párák kare arop yakáp mwanapan námpon. Am te loamp mwae páráknám korop mono. Am te Jisasén mér nap fek korop námpon. Oukoumwán te Kwaro Jisas Kraiséén mérnep aropan fwapokwapia yae-párák kare kák námpon. Lo kar kumwi naprént profetomp kar

sénap te, am Kwaronámp kwapwe kare ninik táman farákáp napon. Am ninik te araki yak námpón:

²³ Nomo ponankor waeman kwatae niniki tenámpara, nomo Kwaromp waeráp kwapwe kare niniként pwi mwanámp pourou mo kareno. *

²⁴ Aenámpan maok, Kwaro nomwan ninikia yaewour naeria nomwan Krai Jisasomp tére fek warko yamokwapea 'Yae-párák kare arop'rá sénámpón. Am te námoku tére námp fek yae-párák kare arop mono. Krai Jisasomp tére fek nomwan kwaporok ti-sáp námpón. *

²⁵⁻²⁶ Wokwaek kar Kwaro ninikia sérrá, "Jisasén apárok sámp-kérép nanko, pikia sumpwianánko, arop ponankor man mér napo, Jisasomp yirirao kwatae ninik tirá épér naenámpón." Am taknámp ninik támao Kwaro nomwan yéknéprá: 'Yumo te yae-párák kare aropono'rá sénanampria nimpon. Wokwaek kar arop ponankor kwatae ninik fek yakápapo, Kwaro yépékimp te, 'Oukoumwan mér mo napon' ria koupour touwe kwatae sánk moimpon. Aeno oukoumwan mao má ke fek nomwan yéknépnámp yae-párák kot i konámp ninik érik koropea yak námp te, nomo wae mér námpón: Kwaro námoku te ankár yae-párák kareao námp kwamp maok, arop ponankor Jisasén mér napo te, am fek táman 'Yae-párák kare arop fárákapon'rá sénaenámpón. *

²⁷ Aenámpara, námoku támao 'Kwaro nomwan érékép námpón'rá warákár sénaenámp ankank te yak mo kareno. Am te apae riteanápe, Kwaro nomwan érékép námp te nomp yae-párák kare ninik fek mono. Nomo Jisasén mér námp fek saráp érékép námpón.

²⁸ Oukoumwan te nomo arakrá mér námpón: Loak paokop nap fek te, Kwaro 'Yae párák kare arop'rá sér mo i konámpón. Ankár Jisasén mériaka paokopnap aropan saráp Kwaro man 'Yae-párák kare aropon'rá sér i konámpón. *

²⁹ Ae te Kwar te nomo Juda firamp saráp ni, arop ankwap firamp méntér mo nie? Mo. Ankár arop ankwap firan kor mént am fákáreramp Kwarono. *

³⁰ Juda arop yipi fárákápnámp Jisasén mér námpán Kwaro mént 'Yae-párák kare aropon'rá sér i konámpón. Tá arop yipi fárákáp moinámp Jisasén mér námpán kor, Kwaro am aropan kor 'Yae-párák kare aropon'rá sér i konámpón.

³¹ Aenámpara, nomo te Jisasén saráp mériaka lo kar pwar mwanámp nie? Tak mono. Ankár lo mént tapokwapea kárákáre fek fokopeyak naenámpón.

4

Kwaro Abrahamén 'Yae-párák kare aropon'rá sérimp kar

¹ Abraham te nomp ounáp, nomp pourou niamp makeno. Aeno mao am lo ntia Kwarén mér námp fek apae oupourounkrá nkempono?

² Tá kare Abrahamo kwapwe kare yarákámp fek, Kwaro nkeaka 'Amo te yae-párák kare arop'rá sénankoria te, am fek táman Abrahamo 'Námo kwapwe kare nampono'rá warákár sénaenámpón. Ae naempan maok, take ninik fek te Kwaro nke námp fek te yae-párák kare arop yak mono.

³ Aeno Kwaromp Buk fekamp kar te apaerá sénámpón? Am te arakrá sénámpón: "Abrahamo Kwaromp karan karenoria mér nánko maok, Kwaro táman nkea, 'Amo te yae-párák kare aropon'rá sérimpon. *

⁴ Nomo te wae méron: Arop téreaka mani sámpria te, 'Kwaporok sámp nampono'rá sér mono, am te tére fek nopok sánk napo sámp námpón.

⁵ Aeno arop ankárankao námoku te mokopia yae-párák kare arop yak naenámpánáp. Mao te Kwarén saráp mér nánko, Kwaro man maomp méran nkea sérrá, "Amo te yae-párák kare ninikráp aropon' ri konámpón. Am Kwar te kwatae ninikráp aropao kor man mér nánko te, man fwapokwaria 'Yae-párák kare ninikráp aropon'rá sér i konámpón.

⁶ Devito kor taknámp kumwiria sérrá, "Aropao mokoprá yarak námpán, Kwaro man 'Yae-párák kare arop'rá sénámp te, am arop te fwap warákár kuno."

⁷ Mao kumwiria makrá sérimpon, "Kápaie kare aropamp kwatae ninik te wae Kwaro ponankor tirá épéria torokoria pwate nánko te, am arop fárákáp fwap warákár mwanapon.

⁸ Kwar Tokwaerao arop ankwapamp kwatae ninik warko nik mo, pwar nánko te, am arop te warákár kuno." *

⁹ Ae te Juda yipi fárákápnap arop fákárerao saráp warákár mwanap ni? Arop ankwap fi yipi fárákáp moi napao kor énéni warákár mwanap nie? Nomo te wae Kwaromp Buk fekamp

* 3:23: Ro 1:17; 3:9 * 3:24: Ef 2:8 * 3:25-26: 1 Jo 4:10 * 3:28: Ga 2:16 * 3:29: Ro 10:12 * 4:3: Stt 15:6; Ga 3:6 * 4:8: Sng 32:1-2

karan arakrá sér i konámpon: Abrahamo Kwarén méránko, Kwaro maomp mérán nkeaka 'Yae-párák kare ninikráp'rá sérímpón.

¹⁰ Am te Abraham mokoprá yárákánko Kwaro man ninikía 'Yae-párák kare aropon'rá sérímpón? Mao te wae yipi fárákapea yakánko sérímp ni, tá oukoumwan yipi fárákáp monko, sérímp nie? Mao te oukoumwan yipi fárákáp mo nánko, Kwaro man 'Amo te yae-párák kare aropon'rá sérímpón.

¹¹ Mao te oukoumwan yipi fárákáp moitea Kwarén méránko maok, Kwaro man 'Yae-párák kare aropon'rá sérímpón. Am yipi fárákáp námp fek te arakrá yéńkép námpon: Abrahamo Kwarén karenoria méránko, Kwar 'Amo te yae-párák kare aropon'rá sérímpón. Aempara, mao te waomp ounápono? Arop yipi fárákáp mo nap Kwarén mérnap arop, Kwaro am fárákapan 'Yae-párák kare aropono'ránko, am arop fárákápamp ounápono.

¹² Tá mao te Juda yipi fárákapea napan kor maomp ounápono. Yipi fárákapea nap fek saráp mono, mérnap fek kor méntono. Wokwaek Abrahamo oukoumwan yipi fárákáp momp fek kor Kwarén mérímpnám taknámnap arop ponankor te, maomp ounáp karenono.

'Kwaro wokwaek kar sérímp te man mérnap arop ponankoramp'rá sénámp kar

¹³ Wokwaek kar Kwaro Abrahamén 'Amo, tá waráp appeyaenápo kor apár ponankor sámpeaka am mek yakáp mwanapon'rá sérímp te, apae loan mérámp fek sérímpánape? Abraham man mér námp fek Kwaro 'Amo te yae-párák kare arop'rá sérámp kwamp maok, 'Am apár sámpamp'rá sérímpón.

¹⁴ Táte kare, arop lo karwaok tukup nap fek saráp am Kwaro 'Sánk nanamp'rá sérínámp kápae kare ankank am sámp mwanapanánko te, Kwarén mérnap ninik te kwaporok yakria, Kwaro wokwaek 'Yumwan yaewour nanamp'rá sérínámp karao kor kwaporok yak naerámpon. *

¹⁵ Nomo te wae mér námpon: Lo yak nánko, arop fárákapao lo ták-sinap te, am táman Kwaro yonkwae pwarámpra touwe kwatae sánk nae-námpon. Aeno lo yak mo nánko te, nomo 'Arop lo ták-sir konap aropono'rá sér mono. *

¹⁶ Kwar Abraham ntia maomp appeyaenápén, kwaporok sánk nanampria am kar sérímpóno. Aempara, arop Kwaro am fárákapan sérínámp ankank sámp mwaria te, ankár Kwaromp karan méria maok, sámp mwanapon. Am te lo karwaok tukupnap aropamp saráp mono. Arop ponankor Abrahamo mér námnpám taknám am fárákapao kuri Kwarén mérrá yakáp napao sámp mwanapon. Abrahamomékir Kwarén mérímpara, nomo kor ponankor Kwarén mér námp te nomo Abrahamomp appeyaenáp támao.

¹⁷ Am mér námp fek táman Kwaro náráp Buk fek Abrahamén arakrá sér, "Ono te amwan kápae kare arop firamp appená yoroí pwar nampono." Takrá sérínámp kar te Kwaro nke námp fek kárákáre yak nánko, nomp ounáp yak námpono. Am Abrahamo mérnám Kwar te sumpwinap aropan kor yiki yak warko sánk, tá yak monámp ankankan kor mao sénánko forokor konámpon. *

¹⁸ Abraham te, am Kwaro sénámp ankank te mokopia korop naenámpaeonrá mér mo námpao maok, mao ankár karenoriaka mántwaok námp te, aropao wae ankank koropnám nkeá mér i konap niampimpon. Aenámpara, Kwaro séri námnpám mao te kápae kare arop firamp appenápono. Am te Kwaro wokwaek sérrá, "Abraham e! Waráp appeyaenáp tárápu forokor mwanap te, yámar mekamp térmeniam mwanapono." *

¹⁹ Abraham te 100 yopwar niamp araki yak nánko, maomp pourou te porokwe kare nánko, Sara te táráp sámp naenámp pourou mo námpono'rá ninik. Aenámpao maok, Abraham te Kwarén mérnám ninik te pwar moimpon. *

²⁰ Kwaro wakmwaek korop naenámp ankankan séránko maok, Abrahamo kor ankár am táman wawia am mér námp pwarará, ankwap ninik sámp mo. Am mér támao man kárákáre sánk nánko, Kwaromp e sakapimpon.

²¹ Aeria maok, Kwaro wokwaek kar sérímp kar te pwar mono, fwap tak naenámpria mérrá yárákimpon.

²² Aenko maok, Kwaro Abrahamo mérámp ninik nkeá ninikía maok sérrá, 'Am ninik te yae-párák ninikono' rimpon. *

²³ Kwaromp Buk fek yaknám kar máte Kwaro ninikiaka 'Yae-párák kare aropon'rá sérímp te, Abrahamén saráp sér mono.

²⁴ Nomwan kor mént sénámpon. Nomo Kwarén mér námp am Kwar támao nomp Tokwae Kar Jisasén fárámpea pap námp, mao te nomp mérán ninikria, nomwan 'Yae-párák kare ninikráp'rá sénaenámpon. *

²⁵ Kwaro Jisasén 'Numwar aropao man faropanápono' ria pwararámp te, nomp kwatae ninikan tirá épér naenámpria ninámpon. Tá Kwaro man apár me mekamp fárámpá papámp te, am fek táman nomwan 'Yae-párák kare arop'rá sénanampria nímpon. ✧

5

Kwaro nomwan 'Yae-párák kare'rá sénámp kar

¹ Nomo Kwarén wae méri yakáp nángo maok, Kwaro nomwan 'Yae-párák kare aropono'rá sénámpon. Aenángo maok, nomp Tokwae Kar Jisas Kraiss nomwan éréképeanángo, nomo Kwarén nouroup námpon. ✧

² Nomo Kwarén mér mwanámp mwae kup te Jisaso fikareanángo, nomo oukoumwan Kwaromp aropomp mek yinke yakáp námpono. Nomo am táman méria Kwaro nomwan éréképeanángo méntér yámar mek kwapwe kare yakáp mwanámpan yépek nángo, am támao nomwan warákár sámp námpon.

³ Aeria am táman saráp warákár mwareano. Nkwakwe make kar nomp pourouk korop námpan kor warákár mwanámpon. Am te apaerianámpanáp, nkwakwe make ankank korop nám támao nomo ninik mek kárákáre yakáp mwanámpan sámp námpon. ✧

⁴ Nomo ankár kárákáre fek térerá yakáp nángo, Kwaro nomp tére kárákáre nkea warákár konámpon. Nomo Kwaro nomwan warákár námpan ninikia man yépekrá yakáp nángo maok, nomwan yaewouriaka warko érékép naenámpo.

⁵ Ae naenámpara, nomo yépekrá yakáp nám te, nomo kwaporok yépekrá yakáp mono. Kwaro nomwan wae Yiki Kor Spirit sámp tenángo, am Yiki Kor Spiritao nomp ninik mek Kwaromp yonkwae touwe konámp ninik kwarákár námpon.

⁶ Wokwaek kar kwatae ninikao nomwan porokwe pap nángo, nomo nomwan yaewour mwanámp pourou monámp ke fek táman, Kwaro Kraiso sumpwia nomwan warko érékép naenámpria nánapi pwara námpon.

⁷ Ae te wa loaok akwap konámp aropantá yaewourria 'Ono sumpwi nae'rá sénaenámpo? Tate fwap ankákárank kare aropao kárákáreaia kwapwe kare konámp aropan yaewourrá maosumpwi naeria te, fwap tak naenámpo.

⁸ Taknámpono nomo oukoumwan kwatae ninik fek yakápángo, Kraiso sumpwimp te, nomwan ponankor yaewourimpon. Am ninik te Kwaro nomwan yonkwae touwe tokwaenámpan yénkép námpon. ✧

⁹ Jisasomp yirirao kwarákareanámp fek nomwan yárária pap nám fek maok, oukoumwan Kwaro nomwan 'Yae-párák kare arop fárákápono'rá sénámpon. Aenámpara, oukoumwan te nomo waeman mér kare námpon: Jisaso nomwan yaewour saráp yak námpara, Kwaro nomwan kot mo, fwapono. ✧

¹⁰ Wokwaek kar te nomo Kwarén yopornámp arop niampi yakáp nángo, am fek táman Kwaromp Táráp sumpwia am yopor niampia yak nám souroumpouri sirarrá, nomo Kwarént nouroup mwanámpi pap námpon. Aenámpara, nomo wae mér kare námpon: Am Táráp warko fárámpea yiki yak nám fek táman, Kwaro nomwan warko érékép naenámpo. ✧

¹¹ Am taki nám fek saráp mono. Nomp Tokwae Kar Jisas Kraiss nomo Kwarén yopornámp ninik pwarará, Kwarént nouroup mwanámpi pap námpara, oukoumwan te nomo Kwarén warákár kare námpon.

Adam sumpwi sámp-pap nángo, Jisas yiki yak papnám kar

¹² Nomo wae mér námpon, Adamo kwatae ninikianángo, am kwatae ninik támao má apár mek yak námpon. Aenángo, ponankor arop sumpwi sámp nap te apae riteanápe, arop ponankor kwatae ninik napara napon. ✧

¹³ Lo kar oukoumwan korop mo námpan maok, kwatae ninik má apár mek yakámpono. Oukoumwan lo kar yak mo nángo, Kwar te lo kwe-pwar nap fekría ankákárank kwatae niniki nap fek kot mono.

¹⁴ Adam feknámpia koropea Moses yakámp ke fek napan maok, am sumpwirao ponankor aropan sámpámpon. Arop ankwap fárákárank Adamo Kwaromp kar ták-pwarari námpnám taknám kar ták-pwar mo napao kor sumpwi napon.

Adam te am arop wakmwaek korop naenámp aropan wounáp nám niampono. ✧

¹⁵ Aeno Adamomp kwatae ninik ntia Kwaro námokuráp ninik fek aropan yaewour i konámp ninik te ankáránkamp puri fekamp mono. Arop ankáránkamp kwatae ninikaonianángo, am fek kápae kare arop surumpwi napon. Aeno Kwaromp aropompamp kárákáreao Adam sankorópám sumpwi kwe-pwararea, kápae kare aropan yaewour

✧ 4:25: Ais 53:5 ✧ 5:1: Ro 3:24 ✧ 5:3: Je 1:2-3 ✧ 5:8: Jo 3:16; 1 Jo 4:10 ✧ 5:9: Ef 1:7 ✧ 5:10: Kl 1:22

✧ 5:12: Stt 3:6; Ro 6:23 ✧ 5:14: 1 Ko 15:21-22

námpon. Am arop Jisas Kraisomp aropomp fek Kwaro nomwan yoroianánko, nomo yae-párák kare arop yakáp námp te, kwaporok sápnámp ankank niampon.

¹⁶ Tá taknámp, am Kwaromp nomwan kwaporok sápnámp, tá Adamomp kwatae ninik, am te nomwan ankárankamp pourouráp ankank korop mo kareno. Am Adamomp kwatae ninik fek paokopnap apárokamp kounteouráp arop fárákapan te, Kwaro ankár kotia am fárákapan 'Yumo te yaomwi mek pik mwanaponó'rá sénámpon. Ae mwanapan maok, arop kwatae ninik fek yakáp napo, Kwaro námoku ninikia Jisasén sámp-kérépánko ékia sumpwianámp fek, Kwaro 'Yumo te yae-párák kare arop fákáre'rá sérimpono.

¹⁷ Arop ankárankao kar ták-pwaranámp kwatae ninik fek sumpwianánko, am te king tokwae niampi yakria, arop ponankor apárok tirá nérámpon. Aeno Kwaro námokuráp ninik fek nomwan yaewourria kwaporok sápnámp am te sumpwiramp kárákáre kwe-pwararea tokwae kari akwap námpon. Aenámpara, nomo wae mér kare námpon: Arop ponankor am sámp napo, Kwaro am fárákapan 'Yae-párák kare arop'rá sénánko, am fárákapan Jisas Kraisomp tére fek yiki yakápria, king yakáp mwanapon.

¹⁸ Ae mwanapara, nomo arop ankárankao kar kwe-pwararimp fwapia mér mwaro. Am kwatae ninik fek támao nomo ponankor wour mwanámpon. Aeno arop ankárankao kwapwe kare ninikimp fekamp te, Kwaro am ninik táman ninikia fwap nomwan 'Yae-párák kare arop'rá sénánko, nomo ponankor yiki yaká yakáp mwanámpon. ✧

¹⁹ Arop ankárankamp wokwaek kar ták-pwararimp ninik fekamp támao maok, arop ponankor kwatae ninik fek yakáp napon. Tá taknámp, arop ankwap ankárank karwaok akwapeanánko, am ninik fek táman kápae kare kounteouráp arop Kwaro nke námp fek yae-párák kare arop mwanapon.

²⁰ Wokwaek Kwaro Mosesén sánkámp lo kar sámpria, lo ták-sira wae. Aeria am fárákapan kápae kare kwatae niniki napan maok, Kwaro am fárákapan aropomp tokwae námpon.

²¹ Kwatae ninik te king niamp arop ponankor poukeyakria, sumpwi sankoropá papámpon. Aenámpan maok, oukoumwan te Kwaromp aropomp tokwaerao kor king niampi yak námpon. Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp tére fek, Kwaro nomwan aropomp ankár nomwan 'Yae-párák kare arop'rá sénánko, nomo yaká yak naenámpon yiki yak sámp mwanámpon. ✧

6

Nomo te Kraisént 'Sumpwi námpon'rá sénámp kar

¹ Aeno oukoumwan te nomo apaerá sér mwanámpon? 'Ae te nomo warko kápae kare kwatae ninik fek yak nánko, Kwaro warko nomwan ninikia kánámpár yaewour naenámpono'rá sér mwanámpon nie?

² Tak mo karenono. Nomo waeman arop sumpwi konámpnámp araknámp sumpwiria kwatae ninik waeman pwatari námpon te, warko mokopiaka oukoumwan kor am kwatae ninik sámpea warko am fek paokop mwanámpon?

³ Nomo waeman Krais Jisasént yakáp mwanámpria ént mek nér námpon te, mao sumpwi námpon niamp sumpwi námpon te, yumo am te mér mo nap nie?

⁴ Nomo ént mek nér námpon te, Kwaro nomwan Kraisént apár me mek pap námpon niampara, wokwaekamp ninik te nikia paokop mo, ankár pwar mwanámpon. Naropwar Kwaromp kárákáre tokwae fek Kraisén apár me mekamp fárámpea papánko, yiki yakámpara, nomo kor ankár wourékam yiki yak sámpea am fek paokop mwanámpon. ✧

Nomo kor Kraisént yiki yakáp mwanámp kar

⁵ Nomo mao sumpwi námpnámp taknámp nomo kor sumpwi námpon te, am te nomo Kraisént yakáp námponoria námpon. Fárám námpono kor taknámp Kraisó fárámpámp mént fárám námpon.

⁶ Nomo te wae mér námpon, nomp wokwaekamp kwatae ninik te wae Kraisént yaopwae porokopramp fek sumpwi námpona, kwatae ninikamp kárákáre nomp ninik mek yakrá tére konámp te wae pwarari námpon. Aenámpara, kwatae ninikao nomwan warko poukeyak mono. ✧

⁷ Nomo waeman Kraisént sumpwi námpona, warko kwatae ninikao nomwan sámp-fákeyak mono.

⁸ Kareno. Nomo te waeman Kraisént sumpwi námpon niampara, nomo fwapia mér mwaro: Ankár mént yiki yakria wourékam ninik fek yakáp mwanámpon.

⁹ Nomo te wae mér námpon: Krais apár me meknámp warko fárám námpona, mao te warko sumpwi mono. Sumpwi te kárákáre mo námpona, warko man kwe-pwar mono. ✧

¹⁰ Mao te wae ankárank por sumpwi námpara, mao kwatae ninikamp kárákáre te tirá épéri pwarámpono. Aeno oukoumwan mao yiki yakria Kwarént yiki yak námpono. *

¹¹ Aenámpnám taknám yumo kuri takrá ninik kip. Yumo te kwatae ninikamp kárákáre fek yakáp mono. Waeman Krai Jisasént koumpá yakáp napara, yumo kor Kwarént yiki yakáp napon. *

¹² Yumo te yiráp sumpwi konap pourou kwatae ninikao poukeyakanoria pwar mwanape. Yumwan pouroukamp kwatae ninikao warámpea akwap nánko, am ninikao tukup mwanape.

¹³ Yumo te yiráp pourou ankwapmwaek ponankor kwatae ninikan sánk kwaponno. Takriaka kwatae ninikao tukup mwanape. Yumo te arop sumpwiaka apár me meknám fárámpea yiki yak konámpnám taknám yiráp pourou ntiaka ninikan kor ankár ponankor Kwarén sánk kipo. Yumo te yiráp pourou ankár ponankor Kwarén sánk napo, mao yumwan poukwap nánko maok, yumo yae-párák kare ninikao paokop mwanapon.

¹⁴ Yumo oukoumwan te wae mér napon: Yumo lo ankore mek yak mo, yumo te Kwaromp aropomp ankore mek yakáp napara, kwatae ninik yiráp ninik poukwapá yak naenámp pourou mono.

Nomo yae-párák kare ninikamp tére arop yakáp mwanám kar

¹⁵ Aenámp tane, nomo te mokop mwanámpon? Nomo te lo ankore mek yakáp mono, Kwaromp aropomp ankore mek yakáp nám te, mokopia warko kwatae ninikrá paokop mwanámpon? Am te ankár mo karono. *

¹⁶ Yumo te mér mori kwapon? Yumo arop ankwapan yiráp pourou ponankor sánkria te, maomp karwaokria maomp tére arop yakáp i konaponno. Ae konapara, taknám yumo kwatae ninikamp tére arop yakápria te támao nánko, yumo te faokor mwarea napon. Ae mwarea napara, yumo Kwaromp karwaok paokopria maok, Kwaro nke nám fek yae-párák kare arop mwanapon. *

¹⁷ Kare karono, wokwaek kar te yumo kwatae ninikamp yae ankore mek téreapan maok, warko yumwan 'Kwaromp ninikaoeken' ria yénknep kar am wawia, ankár am karwaok kar paokop napon. Aenapara, am táman maok nomo Kwarén 'Aesio'rá sér mwanámpon.

¹⁸ Yumo kwatae ninikamp yae ankore mek yakáp napan maok, Kwaro yumwan warko éréképeanánko, amwar yakápria, yae-párák kare ninikamp tére arop yakáp naponno. *

¹⁹ Yiráp ninik te oukoumwan kárákáre mo námpantá, ono arop tokwae nti maomp tére aropan wounáprá sénampon: Wokwaek kar te yumo yiráp pourou ponankor kwatae ninik ntiaka lo kar ták-sir konap ninik ankore mek papria, ampaok térerá paokopria maok, am lo karan kor ták-sir saráp yakáp konapon. Aeno oukoumwan te yiráp pourou ponankor ankár yae-párák kare ninikamp tére arop yakápria maok, ankár yae-párák kare yiki kor ninik fek saráp yakáp kip.

²⁰ Wokwaek kar kwatae ninikao yumwan ankár poukeyak nánko, am ke fek te yae-párák kare ninik te yumwan poukeyak mono.

²¹ Yumo wokwaek kwatae ninik fek téreapara, oukoumwan kor am ninik táman yumo pwarápae naponno. Am ninik fek yakáp te am fek te kwapwe kare ankank te sámp mono. Take pourouráp ninik te arop sumpwi pap konám támaono. *

²² Aeno oukoumwan te Kwaro yumwan kwatae ninik mekamp éréképea námokuráp tére arop páte nánko yakáp napon. Aenapara, yumo te maomp kwapwe kare ankank arakrá sámp kipo: Yumo paokop nap te, ankár ponankor yiki kukur yakápria maok, yumo fwap yiki yaká yakáp mwanap sámp mwanapon.

²³ Kwatae ninik te náráp tére aropan am tére nám fek nopok ankank sánk konámponno. Am nopok sánknám ankank te sumpwi támaono. Aeno Kwaro nomwan kwaporok sámp nám te, nomp Tokwae Kar Jisas téremp fek yiki yakáp mwanám sámp námpon. *

7

Oukoumwan wourékam ninik fek tére mwanám kar

¹ Kémpiyae tárápu, ono mámá kar te wae lo méri yakápnep arop mér napara, yumwan sénae rampon. Arop oukoumwan yiki yak nám fek saráp lo ankore mek yak námpon. Ono te yumo ará ninik wae mér naponorá ninik nampon.

² Poumou nap mekamp yupu, maomp poumarop yiki yak nám fek te, loao maomp poumaropént sámp-fákeyak námpon. Wakmwaek poumarop sumpwi nánko te, lo te warko man sámp-fákeyak mono.

* 6:10: 1 Pi 3:18 * 6:11: 1 Pi 2:24 * 6:15: Ro 6:1 * 6:16: Jo 8:34 * 6:18: Jo 8:36 * 6:21: Ro 7:5 * 6:23: Ro 5:12,15

³ Aeno poumarop oukoumwan yiki yak nángo, yupu ankwap aropamp nap mek tank nángo te, man sérrá, 'Mao te kokopor yupuno'rá sérar i konapon. Tá poumarop sumpwi nángo, ankwap nap mek tank námp te mao te lo ták-sir mo, fwapono.

⁴ Onomp kempiyae tárápu, yumo kor taknámp Kraiomp pourount koumpea mént sumpwi napara, lo te warko yumwan sám-fákeyak mono. Yumo te Jisas Kraiomp. Am arop te manékir apár me meknámp fárámp námp te, Kwaromp tére kwapweria yaonámp ki tankáp mwanapria ninámp. ✧

⁵ Nomo oukoumwan wokwaekamp kwatae ninikaok paokopámp ke fek te, loao kwatae ninik mwanámp, ninik mek farop-sinánko, nomo am ninikaokria pourou ponankor kwatae ninik i konámp. Am tak námp támao sumpwiamp tére aropria maok, yaonámp ki kwatae tankáp napon. ✧

⁶ Ae konámp te, nomo waeman arop sumpwiria kwatae ninik pwar konap niamp, nomwan sámpá yakámp kwatae ankank te wae pwarari námpara, oukoumwan te nomwan wokwaek kumwiap loao sámp-fákeyak nángo, ampaok tére mono. Nomo oukoumwan te Yiki Kor Spiritao sápnámp ninik wourékam fek Kwaromp tére tére námpono. ✧

Kwatae ninikao nomwan kwatae papámp kar

⁷ Aenámpara, 'Lo te kwatae námpono'rá sér mwanámp nie? Mo karon. Aeno lo karao onan kwatae ninik yéknép mo nángo te, mokopia kwatae ninik mér nanámp? Lo karao sérrá, "Amo te ankwapamp ankank kikianki kwapono." Lo karao makrá sér mo nángo te, ono mokopia am kikiank ninik te kwataenorá mér nanámp? ✧

⁸ Aeno loao onomp ninik mek am kwatae ninik yéknép nángo, am kwatae ninik támao kikiank ninik kápae kare ti-sáp námpon. Tá lo yak mo nángo te, kwatae ninik te arop sumpwi tenámp niamp naenámpno.

⁹ Ono wokwaek kar lo kar korop monámp ke fek te, ono fwap yiki yakámp. Aeno oukoumwan Kwaromp lo kar mér nanko maok, kwatae ninik fárámpeaka yiki yak sámp nángo,

¹⁰ ono sumpwi námpono. Manékir te Kwaromp lo karao onan sérrá, 'Loaok akwapria yiki yak nanámp' ria sérítanángo, ono am lo karwaok nampao maok, yiki yak mono, onomp waemp kwatae yakámp.

¹¹ Am te apae riteanápe, lo karao kwatae ninik yéknépeanámpao, am kwatae ninikao onan kwekáriaka, am lo fek táman warko onan sumpwi pap námpon.

¹² Aenámpara, nomo loan te apaerá sér mwanámp? Kwaromp lo te Kwaronámpoknámp korop námpon. Tá kar ponankor lo fek yak námp te am támao kuri kwar námokurápara, yae-párák kareria arop yaewour naenámp kwapwe kareno. ✧

¹³ Aeno oukoumwan te mokopono? Am kwapwe kare ankank támao onan sumpwi pap námp nie? Am te mo karon. Kwatae ninikao saráp onan sumpwi pap námpon. Am kwatae ninik támao am kwapwe kare ninikan téreanángo, onan am fek sumpwi pap námpon. Kwaro am kwatae ninikao 'Numwar takano' ria pwar námp te, nomwan am kwatae ninikao takrá tére námp érik farákár nángo, nomo méria, 'Kwatae ninik te kwatae kare ankankono'rá ninik mwanámpria námpon. Amnámp ninik támao Kwaromp lo érik farákarrá yéknépara: 'Kwataeao i konámp ninik kare te takére kwatae kare ankankono.'

Kwatae ninikao nomp ninik sámpea yaknámp kar

¹⁴ Nomo te wae mér, Mosesomp lo te Kwaromp Spirit fekampono. Aeno ono te apárokamp arop yak nampara, Kwaromp ninikaok akwap nanámp pourou mono. Am te apae riteanápe, kwatae ninik onan poukeyak nángo, ono am kwatae ninikamp tére arop yak námpono.

¹⁵ Ono apae-apae tére namp am te, apaen tére raerá am fi kor kare fwapia mér mo i konámp. Ono tére naeriaka ninik namp te, am te tére mo i konámp. Aeno ono monoria namp tére te nopok táman tére saráp yak konámp.

¹⁶ Ae konámp maok, onoku támao kwatae ninikaok akwap monoria nampan, tak nanko te, am támao, Kwaromp lo te kwapwe kare ankankrá yéknép námpon.

¹⁷ Aeno oukoumwan te nomo wae mér námpon: Apae onokump ninik fek nampanápe? Am kwatae ninikao onomp ninik mek yak námp am támao námpon.

¹⁸ Ono wae mér námpon, onomp ninik mek wokwaekamp ninikaoi yak námpara, onomp ninik mek te kwapwe kare ninik ankárank yak mo kare nángo maok, kwapwe kare ninik fek yarak nae nampan kor épépi yak námpon.

¹⁹ Kare karon, ono kwapwe kare ninikan saráp sámpea méria yarak nae nampao, am ninik te sámpea yarak moria maok, warko pwarará kwatae ninikan kwataenoria pwar naenampao, nopok am táman warko takrá tére konámp.

²⁰ Am monoria nampao, warko am ninik sámpá yáarak namp te, apae onokump ninik fek nampanápe? Am kwatae ninik támao onomp ninik mek yak nángo nampon.

²¹ Aenámpara maok, ono nke nanko, take pourouráp ninik te onomp ninik mek poukeyak námpara, kwapwe kare ninik sámp nanampan kor, kwatae ninikao onan nánkáráp fákeyak konámpo.

²² Onomp ninik te Kwaromp lo karan warákár tokwae nampon.

²³ Aenampan maok, ono nke nanko, ankwap lo onokump ninik mek yak námp te, Kwaromp lo kar onomp ninik mek yak námpént yorowar i konepon. Am lo támao nángo, onomp pourou mwaek yaknámp kwatae ninikamp lo támao onan sámpá tankria onomp pourou poukeyak námpon. ✧

²⁴ Awu! Koupoute nae! Am támao onomp ninik kwatae pap námp te, onan wa yaewour nángo, máma sumpwiramp pourou pwar nanampon?

²⁵ Aenampan maok, ono Kwarén 'Aesio'rá sénampon: Mao nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp tére fek onan yaewouri námpon. Aeanángo onoku kare, tá onomp ninik ponankor te Kwaromp lo ankore mek yak nampam maok, tá kwatae ninikamp lo ankore mek kuri oukoumwan yak nampon. ✧

8

Kraiso kwatae ninik tirá épériaka nomwan Yiki Kor Spirit sápnámp kar

¹ Oukoumwan te nomo Kraiso Jisasént koumpá yakáp námpara, lo te warko nomwan kot naenámp pourou mono.

² Oukoumwan te nomo te Kraiso Jisasompara, yiki yak sángo konámp Yiki Kor Spiritamp kárakáreao kwatae ninik ntia sumpwiramp poukwapnámp mekamp érékép nángo, amwar yakáp námpara, am lo te warko yumwan poukeyak mono.

³ Lo te nomp kwatae ninik yaewour naenámp pourou mo námp te apae riteanápe, nomp épi ninik te Mosesomp loak naenámp kárakáre te mo námpono. Aeno am ankank loao tére naenámp pourou mo nángo, Kwaro námoku tére námpon. Mao náráp táráp sámp-kérép nángo, ékia nomo kwatae ninikráp arop niampi námp te, nomp kwatae ninikan tirá épér naeria ék námpon. Tá maomp sumpwi fek Kwaro nomp kwatae ninik kákea kotia tomorompá pware námpono.

⁴ Kwaro am takimp te, nomo oukoumwan te wokwaekamp ninik fek paokop mono, Yiki Kor Spiritamp ninikaok paokopria maok, nomwan, loamp yae-párak kare ninikaok paokop mwanapria nimpon. ✧

⁵ Arop fárakap wokwaekamp ninikaok paokop i konap te am ninik támao tokwae kari yakria poukwap námpon. Aeno arop Yiki Kor Spiritamp ninikaok paokop nap te, am fárakapamp ninik Yiki Kor Spiritao poukwap námpon.

⁶ Aeno aropamp épi ninikaok saráp yáarak námp te, am arop te sumpwi naerámpon. Tá Spiritamp ninikaok saráp yáaraknámp arop te, yiki yakria yonkwae porokwe fek yak naenámpo. ✧

⁷ Aeno aropamp ninik wokwaekamp ninik fek saráp yáarak námp te, Kwarén yopornámp aropono. Am te apae riteanápe, mao Kwaromp lo ankore mek yak moria, am loak naenámp te pwi mo kare námpon.

⁸ Aropamp ninik wokwaekamp kwatae ninikaok saráp yáarak námp te, Kwaro warákárnámp ninikaok naenámp pourou mono.

⁹ Aeno yumo oukoumwan te wokwaekamp kwatae ninik fek yakáp napanápe, mono. Kwaromp Spirit kare kar yumwan oupouroupeyak nángo te, yumo Yiki Kor Spiritamp ninik fek paokop mwanapon. Aeno arop ankárak Kraisomp Spirit yak mo námp te, mao te Kraisomp arop mono. ✧

¹⁰ Kwatae ninik te yiráp pourouan sumpwi pap naenámpam maok, Kraiso yiráp pourou mek yak nángo te, yumo Kwaro nke námp fek waeman yae-párak kare arop yakáp napara, yiráp waemp te kwapwe kare yiki yakáp mwanapon.

¹¹ Kwaro Jisasén apár me mekamp fárámpea papámpon. Aeno am Kwaromp Spiritao yumwan oupouroupeyak nángo, Kwar te Jisas Kraiséén apár me mekamp fárámpea papámpara, maomp Yiki Kor Spiritamp tére fek yumwan kor taknámp yiráp sumpwi konap pourouan yiki yak néng konámpo.

Yiki Kor Spiritao tére námp fek Kwaromp tárápu yakáp námp kar

¹² Kémpiyae tárápu, wokwaekamp ninikaoi námpan, nomo kor nopok ampaok paokop mwanámpanápe mono. Nomo nopok mwanámp yak námp te Yiki Kor Spiritamp ninikaok paokop mwanámpon.

¹³ Aeno yumo wokwaekamp ninik fek paokopria te, yumo sumpwi mwarea napon. Aeno Yiki Kor Spiritamp kárakáre fek maok, yumo pourou fekamp wokwaekamp ninik sámp-wouroumpea, yiki yakáp mwanapon. ✽

¹⁴ Arop ponankor Kwaromp Spiritao paokop nap te, am arop fárakap te Kwaromp tárápu.

¹⁵ Kwaro yumwan sánknámp Spirit te yao-pwaeráp niampao yiráp waemp poukeyak námpan yumo apáp mwanapanápe. Yumo sámpnap Spiritao yumwan fwapokwapianánko, yumo Kwaromp tárápu yakáp napara, Yiki Kor Spiritamp kárakáre fek táman maok, nomo nomp Naropwarén 'Ayao'rá wumwi ri konámpon. ✽

¹⁶ Kwaromp Yiki Kor Spiritao nomp waempént tapokwapria maok, nomo énéni érik sérrá, 'Nomo Kwaromp tárápu yakáp námp'rá sér i konámpono. ✽

¹⁷ Ae konámpara, nomo Kwaromp tárápu yakáp námpara, nánkár wakmwae nomp Naropwar Kwar nompór nánapi pátenámp ourour te Kraís sámp námpnámp taknámp mwanámpon. Ae mwanámpara, nomo oukoumwan máyakáp námp fek, Kraiso tére kwapweria touwe sámpámpnámp taknámp sámpéanámp te, nomo kor Kraisént yámar mek wae tokwae kwapwe fek énéni yae-párak kare yakáp mwanámpon. ✽

Nánkár wakmwae nomo yámar mek kwapwe kare tankáp mwanám kar

¹⁸ Onomp ninik te, nomo oukoumwan sámpnámp nkwakwe make touwe kwatae máte kánanke kwarokono. Nánkár wakmwae nomwan Kwaro yámar mek sámp naenámp wae te yoporop tokwae karon. ✽

¹⁹ Kwaro yoroimp ankank ponankor te, Kwaro nomwan náráp tárápu érik farákár mwanámpan kean kárakáre fek yépékrá yakáp námp. ✽

²⁰ Oukoumwan te Kwaro yoroimp ankank ponankor yae-párak yak mo, kounkour námp. Am taknap ankank te námoku kwaporok napanápe. Kwar námoku taki yakápanáponria pwate nángo napon. Nánkár wakmwae Kwaro kwapwe kare tére tére naenámpan yépékrá yakáp nap te arak naenámp: ✽

²¹ Oukoumwan tomore naenámp ankank fákapa yakáp nap, nánkár Kwaro má ankank ponankor fwapokwap nángo, am ankank Kwaromp tárápu nomont amwar kar kwapwe kare yakápra warákár tokwae mwanámpon. ✽

²² Nomo wae mér námp: Ankank ponankor Kwaro yoroi námp te, yupurao táráp sámp naeria touwe sámprá fépén i konámpanámp taknámp fépénénkrá yakápra koropea oukoumwan námp. ✽

²³ Am ankank támao mwar fépénénk mono. Nomo kuri fépénénk námp. Nomo Yiki Kor Spirit sámp námp te, Kwaro nomwan kwaporok sápnámp kwapwe kare ankank niampono. Aenámpan maok, nánkár am yae pwar nángo te, Kwaro nomwan 'Náráp tárápu' ria érik sénámp fek te, nomp pourouao kuri amwar kar yakáp mwanámpan yépék námp. ✽

²⁴ Manénkir te, Kwaro nomwan éréképanoria yépékrá yakápanko, érékép námp. Aeno nomo ankank nke mwanámpria yépékrá yakápanámpan wae nke námp te, warko yépék mono. Táte arop ankárankao wae nke námp te, warko apaerá yépék naenámpanáp.

²⁵ Aeno nomo oukoumwan nke monámp ankankan maok, táman nke mwanámpria am táman ninik kárakáre fek yépékrá yakáp konámpon.

²⁶ Tá ankwap te, kárakáre monámp arop nomwan te Yiki Kor Spiritao yaewour i konámpono. Nomo apae ankank Kwarén sér mwanámp mér mo námpan maok, Yiki Kor Spiritao érik kar takápra sér mono, yonkwae meknámp saráp yonkwae touwe fopo. Aenángo, am fek táman Yiki Kor Spiritao nomp kar toropwap námp yaewour i konámpono.

²⁷ Kwar te aropamp ninik mek nkeria, Yiki Kor Spiritamp am ninik wae mér i konámpon. Am te apae riteanápe, Yiki Kor Spirit te Kwar námokuráp ninikaokria, Kwaromp firáp arop fárakap nomwan yaewourrá kar toropwap i konámpon. ✽

²⁸ Nomo te wae mér námp: Kwarén nouroupra warákárnámp arop fárakapan Kwaro kápae kare ankank méntér téteria kwapwe kare yaewour námp. Am taknámp arop fárakap te Kwaro 'Warko érékép nanamp' ria wumwi námp támaono. ✽

²⁹ Am te apae riteanápe, am arop fákáre te Kwaro wokwaek kar mériaka, naráponoria nánkárápámpara, am fárakapao kor ankár maomp Táráp niamp yakáp mwanapon. Aeria maok, maomp kápae kare tárápu yakáp napo, Kraiso am fárakapamp naenámp yak naenámp. ✽

³⁰ Am arop fárakap te wokwaek kar naráponoriaka nánkárápámpara, am fárakapan kor wumwi námp. Aeriaka am fárakapan wumwirá sénámp te, 'Yumo te yae-párak kare arop

fákáreno'rá sénámpon. Mao 'Yae-párák kare arop'rá sérínámp arop fárákapan te yiki yak kwapwe, tá námokuráp wae am fárákapan nénk námpon. *

'Ankwap ankankao Kwaromp aropompan taokor mono'rá sénámp kar

³¹ Aenámpara, Kwaro am térenámp ankank kwapwe te nomo te apaerá sér mwanámpanáp. Kwaro nomwan yaewour námp te, nomwan wa ampwae sámp naenámppanáp.

³² Mao te wokwaeek námokuráp Táráp wuriman námoku sámp-fákeyak moimpon. Mao te waeman nomwan ponankor yaewour naenámpria man sámp-kérép námpon. Mao námokuráp Táráp wuriman sámp námpan nánko te, nomwan ponankor ankwap ankankan kor fwap ti-sámp naeria námpon.

³³ Kwar te waeman námoku nomwan náráponoria nánkáráp námp te, wa nomwan kot naenámppon? Kwaro námoku waeman nomwan fwapokwapia 'Yae-párák kare arop'rá sénámpon.

³⁴ Nomwan te wa 'Kwatae niniki nap fek touwe sámp nanap'rá sénaenámppon? Waeman Krais sumpwia warko fárámpea Kwaromp yae-párák mwae ankank poukeyak námpara, mao kor nomwan yaewour naeria Kwarén sér i konámpon. *

³⁵ Krais nomwan aropomp tokwae námp te, apae ankankao mao aropomp námp mekamp pwarokwap naenámppanáp. Nomp ninik mek kápae fárámp námpao ni, touwe sámp námpao ni, aropao nomwan nkwakwe make sokoro napao nie? Nomwan yae-porokweao ni, wae waempyam mo námpao nie? Apáp mwanámp ankank korop námpao ni, nomwan tirá wour napao nie? Am ankank am te nomwan aropomp i konámp arop Kraisomp yaekamp te pwarokwap mono.

³⁶ Am ankank nomp pourouk korop konámpan maok, arop ankárankao Kwaromp Buk fek kumwianámp karao sérrá,

"Yino waráp arop fi yakáp námpara, kápae kare por yinan tirá wour i konapon.

Arop fárákapan yinan nke nap te, yéngéprá kák mwanap sipsip niamp námpono."

³⁷ Aeno Krais nomwan yonkwae touwenámp te, apae ankank nomp pourouk korop námpan kor, mao nomwan yaewour nánko kwe-pwar konámpon. * 36 Sng44:22'

³⁸ Kare karon. Ono waeman mér kare nampon: Apae ankankao nomwan yonkwae touwenámp Kwaromp yaekamp samp naenámppanáp. Ae te sumpwi konapao ni, yiki yakao nie? Ensel fákáreao ni, kwatae-arop nkwakwe makeramp kárákáreao nie? Oukomwan yakápnap ankankao ni, wakmwaeek korop naenámp ankankao nie?

³⁹ Yámar kear mekamp ankankao ni, waempomp némpoukamp ankankao nie? Mámá ponankor ankank máte, nomwan Kwaro aropompnámp mekamp pwarokwap mwanap pourouk mono. Am aropomp te nomp Tokwae Kar Krais Jisas námpan sámp námpon. *

9

Polo Israel firan nkea aropompa waemp kar

¹⁻³ Awu! Onomp firáp Israel fákáreao kwe! Awu! Onomp Juda ankwapyaenámp fákáreao! Ono te yumwan yonkwae touwe tokwaeria, Kraisonámpok korop napo Kwaro yumwan warko éréképano kar nampon! Aeria kápae kare por yumwan yonkwae touwe kateria yumwantá ninik tokwae konampono. Ono te Kraisompara, ono kare kar sénámpono. Ono yankar mono. Yiki Kor Spiritao onomp ninik mek yiki kor ninik sápeanánko, ono am kar sénámp te, wae kare karonórá mér nampon: Kraiso onomp ninikaoek naenámppanria te, ono man turunk nanko, onan náráp fi mekamp ek far-pwar nánko, nopok yumo fwap am éri mek koropea Kraisomp firáp yakáp mwanapon.

⁴ Kwar te Judan te waeman kápae kare ankank sánk námp tane, am fárákapan te apae nánko, Kwaromp kar wa mo napon? Am fárákapan te Israel fi ara, Kwaro náráp táráponoria nánkárápea maok, náráp kárákáreao ntiaka wae tokwae kwapwe nénkámpon. Kwaro am fárákapan sérrá, 'Mao náráp tárápu yakáp napo, taokeyak nanámp' rimpon. Mao am fárákapan námokuráp lo karan nénkria lotu mwanap ninik méntér yéngépámpon. Tá mao 'Ono yumont yakriaka yaewour nanampono'rá sérímpon.

⁵ Am fárákapan wokwaeekamp appeyaenámp Abraham, Aisak, Jepok te Israel fi forokoranap appeyaenámp támaono. Táte wakmwaeek Kraiso apárokamp arop arákáreao, am fi mek arop kare yakámpon. Mao te námoku Kwarara, ankank ponankor taokeyak námpara, nomo ankár maomp eran saráp sakap mwaro! *

Kwaro koumteouráp aropan náráponoria nánkárápámpan sénámp kar

⁶ Kápae kare por onomp fi aropan aropomp nampan maok, Kwaro Juda fi 'Yumwan yaewour nanamp'rá sérímp kar te kwaporok pwar mono. Ono wae mér nampon, am ou mekamp arop ankwapmwaek Kwarén mér mo nap te, Kwaromp Israel fi kare mono.

⁷ Nomo 'Máte ponankor Abrahamomp ou fekamp yakáp nap te Kwaromp tárápu kare'rá sér mwareano, mono. Wokwaekar Kwaro Abrahamén, 'Aisakomp fekampao saráp waráp firáp yakáp mwanapono' rimpon. ✱

⁸ Arop éntupwar naropwaromp yiri fek saráp forokarea yakáp nap te Kwaromp tárápu mono. Arop ankár Kwaro tak nanamprinámp kar wawia karenoria mér nap fek forokari-nap aropao maok, maomp tárápu. Am tak nap te Abrahamomp finon.

⁹ Kwaromp arop ankwapan nánkáráprá 'Onompono'rá sénámp te ará: Kwaro arakrá sérímp: 'Ono wae séri tari nampara, warko arákarrá kárakáre mént korop nanko te, Sara kárakáre sámpeaka fwap poumou-táráp sámp naenámp' rimpon. ✱

¹⁰ Am támáo mwar mono. Warko wakmwaek nomp wokwaekamp appe Aisak Rebekan sámpeanáko, táráp anánk feae sámpánko, Kwaro sérímp kar ankwap aran ninikenke.

¹¹⁻¹² Am tárápyar oukoumwan éntupwar sámp mo fek, am tárápyarao kwapwe kare ninik sámp nep te, oukoumwan mér mo, kwatae ninik sámp nepan kor mér moepo maok, Kwaro Rebekan 'Nae-táráp te nánaeramp yae ankore mek yak naenámp' rimpon. Am támán Kwaro námoku aropan náráponoria nánkáráp konámp ninik érik yénkép námpon. Am tárápyaran apae nenepaoeanrá nánkáráp mono. Kwaro námoku ankwapan náráponoria nánkárápriaka, ankwapan te mono. ✱

¹³ Aeno Kwaromp Buk fek te arakrá sénámp, "Ono te Jekopén maok warákár kare nampon. Aeno Ison te warákár mo nampon." ✱

¹⁴ Kwaro am tak námp ninik nángo te nomo 'Pwi yak mono'rá sér mwanámp nie? Mo karon.

¹⁵ Aeno wokwaek kar mao Mosesén arakrá sér, "Arop onomponoria namp te man fwap yaewour nanampon. Tá ankwap man aropomp namp te, taknámp fwap aropomp nanampon." ✱

¹⁶ Aerá sénámpara, Kwaro aropan náráponoria nánkáráp námp te aropamp ninik fek, tá maomp tére tokwae fek te mono. Am te Kwaro námokuráp ninik fek saráp aropompria námpon. ✱

¹⁷ Moseso manénkir Kwaro King Feron sérímp karan kumwimp te arakrá sérímp: "Ono amwan 'King yakae'rá séri namp te, onomp kárakáre tokwae amwan yénkép nanko, koumteouráp arop kápae kare apárok mwaek onomp e tokwae érik farákáp mwanapon." ✱

¹⁸ Aempara, nomo wae mér námpon: Kwar te arop ankárankampan aropomp naerianámp te fwap man aropomp i konámp. Tá ankwap te monoria kárakáre naenámp ninik sánk naeria te, fwap am ninik sánk naenámp.

Kwaromp youpoukwap ntiaka aropompnámp kar

¹⁹ Ono má kar má kumwi namp, yumo nkeaka onan makrá sér mwanape: "Ae te Kwaro arop ankáránkrá náráponoria nánkáráp námp kwamp te, apaeritea arop kwatae napo, kar sér i konámp? Arop te wa fwap námokuráp ninikaokria Kwaromp ninik kwe-pwar naenámpañap."

²⁰ Amo te wa nap kwamp, Kwaro taknámp ninikan man yopor nanapon? Ae te arop kwar fek sospen yoroianáko am sospenao man 'Amo onan apaerá makrá yoroí nap?'rá sénaenámp nie? ✱

²¹ Aropao kwar ankárank fek sospen anánkaopwe yoroia maok, ankwap mek kwapwe kare ankank kákriaka, tá ankwap mek sampwae kák naenámp te am te kwatae námp nie? ✱

²² Kwaro kuri tak i konámp. Mao te námokuráp youpoukwap námp érik yénkép nángo maok, ponankor arop maomp kárakáre tokwae mér mwanapon. Am sospen te nopok Kwaro youpoukwapria kot nángo, touwe kwatae sámp mwanap wae nánapi yakáp napan maok, Kwaro tamak fopwari pap mo, yépkékrá yak námpon.

²³⁻²⁴ Am te apae riteanápe, maomp ninik te arop ponankor náráp wae tokwae nti kárakáre, tá kwapwe kare tankáp mwanap maomp aropomp sámp mwanap arop fárákapan nénk nae ritea námpon. Am aropomp sámp mwanap arop fárákap te nomo Juda firao saráp mono. Nomo arop ankwap firao kor mént sámp mwanámp.

²⁵ Profet Hosea kor wokwaek kar arop Kwaro nánkáráp konámp ninik fek kumwiaka arakrá sérímp:

"Wokwaek te
am arop fárákap onomp firáp yakáp moiapao maok,
wakmwaek te onomp firáp yakáp mwanapon.

Wokwaek te am fárákapan
ono warákár moiampnan maok,
wakmwaek te ono am fárákapan
warákár kare nanampon. ✧

²⁶ Am némpouk te ono sérrá,
'Yumo te onomp arop fi mono' ri nampan maok,
am némpouk táman ono sérrá,
'Yumo te yaká yak konamp Kwar
onomp tárápuno'rá sénampon.' ✧

²⁷ Wokwaek kar Aisaia arakrá sérimpon: "Juda fi éképouk amp kárák kápae niamp arak nánko te, Kwaro némpi ankwap yinink fi mwar érékép naenámpnon."

²⁸ Am te apae riteanápe Kwar Tokwaerao koupour koropeaka apárokamp arop ponankor youroukoupia kápae kare aropan 'Yumo te faokorenk'rá sénaenámpnon. ✧

²⁹ Tá wokwaek kar Aisaia ankwap kar am fek séri námp te arakrá sérimpon: "Aeno yámar mekamp ankank ponankor poukeyak konámp Kwar Tokwaerao nomo ankwap yininkaopwe nomwan kor taokeyak monkoría te, Sodom ntiaka Gomora mekamp aropani námpnámptaknámpt ponankor arop fi tomore mwarámpon." ✧

Juda fi mér kare moria, yae-párák kare arop yakáp monap kar

³⁰ Arop ankwap fi Kwaromp yi fek yae-párák kare arop yakáp mwaría tére kárákáre mo nap te, wae Kwarén mér nap fek maok, Kwaro nke námp fek te yae-párák kare aropono.

³¹ Aeno Israel fi te Kwaro nke námp fek yae-párák kare arop yakáp mwaría lo ankwap poupouroukoupia maok, am lo nke moria, yae-párák kare arop yakáp mono.

³² Am te Jisasén mér nap fek yae-párák kare ninik sámp te mono, námoku térerá am fek yae-párák kare arop yakáp mwanámpan mpweria napon. Jisas te yumwi fek pu tikipria sikiríp konap niampara,

³³ Kwaro wounáprá sérimp kar profet Aisaia kumwimp te arak rimpon:

"Yumo nkenke! Ono Saion Faonkwek
arop pu tikíp mwanap yumwi ankáránk páte nampon.
Ono kárákáre kor yumwi páte nanko,
arop kápae kare nke moitea tukupria
am yumwi fek pu tikipria sikiríp mwanapono.
Arop man mér námp te
kwaporok yé péki pwarria pwarápae mono,
mao sénámptaknámpt kar kare korop naenámpnon." ✧

10

Juda fi Kwaromp ninik kwapwe mér moiap kar

¹ Kémpiyae tárápu, ononamp Juda fi Kwaro oukoumwan érékép mo námpantá, am firan aropomprá ninikria, Kwaro am fárákapan warko éréképanoria kápae kare por kar toropwap nampon.

² Ono te am fárákapan te wae mér nampt kwamp arakrá sénampon: Am fárákap te Kwaro warákárnámpt ninikaok mwaría kárákáre kar napao maok, Kwaromp ninik kare mér mo napon.

³ Kwaro námoku ninik námpaok 'Yae-párák kare arop'rá sér i konámp ninik te mér mono. Námokuráp kárákáre fek, yae-párák kare arop yakáp mwarria napon. Aenapara, am fárákap te Kwaromp yae ankore mek yakápria, mao námoku térea, yae-párák kare arop yoroi papanoria yénképeyakáp mo napon. ✧

⁴ Am fárákap te mér mo napon: Kraís te mao lo tapokwapea pwate námpara, arop ponankor Kraísén mér nap te, Kwaro nke námp fek yae-párák kare arop yakáp napon.

⁵ Moseso am ninikia lo aropan fwapokwapia yae-párák kare kák konámp ninikan kumwiaka sérrá, "Arop ponankor lo karwaok tukup napo maok, am loao am fárákapan yiki yakáp mwanap nénk konámpon."

⁶ Aeno nomo Kraísén mér nánko, Kwaro nomwan 'Yumo te yae-párák kare aropono'rá sénánko, nomo Moseso sérimp niamp pourouráp sérrá, "Yumo te ninikrá arakrá sér mwarea napon: 'Wa narek pok naenámpnon?'" [Am te Jisasén warámpea ékia napo, nomwan yaewour naenámpria nap niampnon.]

⁷ Tá "Yumo te ninikrá sér mwarea napon: 'Wa waempomp némpouk pik naenámpnon?'" [Am te Kraísén warámpea aokea napo, nomwan yaewour naenámpria nap niampnon.]

⁸ Aenapan maok, mómá kar fi kor ninik te ará:

✧ 9:25: Hos 2:23 ✧ 9:26: Hos 1:10 ✧ 9:28: Ais 10:22-23 ✧ 9:29: Ais 1:9 ✧ 9:33: Ais 8:14; 28:16; 1 Pi 2:6,8

✧ 10:3: Ro 9:31-32

“Kwarén mér mwanap kar te wae yino érik farákápeanánko waeman yiráp wonae fik yak, tá yiráp ninik mek yak, tá yiráp táp mek yak námpon.” ✧

⁹ Aeno amo ‘Jisas te Tokwae Karono’ ria érik sériaka, amo kor Kwaro Jisasén apár me mekampung fárámpea pap námpon kareneria mér napo maok, Kwaro amwan kor warko warámpon naenampon.

¹⁰ Nomp ninikao Jisas Kraisen mér nánko te, Kwaro nomwan ‘Yae-párak kare arop’rá sénámpon. Tá nomp am mér námpon érik farákápan nánko te, Kwaro nomwan warko éréképon konámpono.

¹¹ Kwaromp Buk fekamp karao sénámpon te ará: “Arop Kwarén mér kare námpon te, kwaporok yépeki pwarria pwarápae mono.” ✧

¹² Kwar Tokwae ankáránkamp támao nomo ponankor nomp Tokwae Karono. Juda fi, tá ankwap fi ankáránkamp pourouráp ninik fek saráp námpon. Aenampara, arop ponankor man sénapo te, kwapwe kare karerá kák konámpon. ✧

¹³ Kwaromp Buk fekamp karao am fek arakrá sér: “Arop ponankor Kwar Tokwaeramp e karákáprá wumwi napo te, am fárákápan warko éréképon naenampon.” ✧

¹⁴ Aeno arop fárákápan man mér moria te, mokopia man nomwan yaewouraeria turunk mwanapon? Tá arop kar wa moria te, mokopia man mér mwanapon? Tá arop ankwap am fárákápan kar farákápan mo napo te, mokopia am fárákápan kar wa mwanapon?

¹⁵ Tá kar farákápan naenampon arop tirá kérépon mo napo te, mokopia kar farákápan mwanapon? Kwaromp Buk fekamp kar te arakrá sénámpon: “Koumteouráp arop te Kwapwe Kare Kar sámpá koropnámpon arop nkea te warákár kare mwanapon.” ✧

Israel fi ankwapmwaek saráp Kwapwe Kare Karwaok tukupap kar

¹⁶ Aerámpan maok, ponankor koumteouráp arop te am Kwapwe Kare Kar wa mono. Profet Aisaia mákia kokwaetea Kwarén sérrá, “Tokwae Kar e! Wa mokop yino farákápnámpon kar méria, karenerá ninik námpon?” ✧

¹⁷ Nomo wae mér námpon: Nomo Kwaromp kar wa nánko maok, am támao nomp ninik mek mér mwanámpon sápon konámpon. Am kar nomo wa námpon te Kraisoí námpan farákápnámpon karono.

¹⁸ Tá ono ankwap turunk nae: Ae te Israel fi te oukoumwan mámá kar fi wa mo nap nie? Mono. Mao te wae wawi naponon.” Buk Song fek kumwiakapao arakrá sénámpon, nomo wae mér námpon:

“Kwaro sámp-kérépámp aropamp kar waeman apár-apár ponankor, némp-némp ponankor akwap námpon.” ✧

¹⁹ Aeno ono ankwap turunk nae: Ae te Israel fi te má kar te mér mo nap nie? Mono. Waeman méria yakápan naponon. Manénkir te yumo ankár Moseso farákápnámpon kar aran ninikenke:

“Ono e moráp kánanke kwatae yonkwae kour moráp ankwap fi arop éréképon nánko, amnámpon ninik támao yumwan am fárákápan kokwarokria yopor mwanap ninik sánk naenampon.” ✧

²⁰ Aisaia kor kar kárakáre fek arakrá sérimpon, “Arop fárákápan onan oupourouunkia nke moínápon te oukoumwan onan wae nke naponon. Arop ankwap fárákápan

onan te ‘Maeno?’rá turunk moínápon arop fárákápan nke nap fek te ono wae érik korop námpon.” ✧

²¹ Aeno Aisaia te Israel firan ninikria arakrá sérimpon: “Ono waeman kápae kare por am kwekáprá ták-sir i konap arop fárákápan warko éréképon naeria yae nánapia yépekrá yak konámpon.” ✧

11

Kwaro Israel fi ankwapmwaek aropompnámpon kar

✧ 10:8: Lo 30:14 ✧ 10:11: Ais 28:16 ✧ 10:12: Kl 3:11; Ga 3:28 ✧ 10:13: Jol 2:32 ✧ 10:15: Ais 52:7 ✧ 10:16: Ais 53:1 ✧ 10:18: Sng 19:4 ✧ 10:19: Lo 32:21 ✧ 10:20: Ais 65:1 ✧ 10:21: Ais 65:2

¹ Ono arakrá turunk nae nae: Am tak nap te, Kwar te náráp Israel fi mekamp kounteouráp aropan te ponankor sinamp nie? Mo karonó. Ono kor Israel fi mekamp aropono. Ono te Abrahamomp ou fekampao nampono. Ono te Bensamin yakámp fi mekamp aropono. *

² Am fi te Kwaro wokwaek kar nárápono rimpara, am firan te younkwe sir moimpon. Ae te yumo Kwaromp Buk fekamp Elaijainámp kar te mér mori kwapon? Mao aropomp kar fek sérrá,

³ “Tokwae Kar e, arop fárákapao waráp profet fákáreran tirá wouria maok, waráp alta yumwi yokwarámprá épér naponó. Aenapo, ono ankáránkamp mwar yak nanko, oukoumwan onan kor sámp-wouroump mwaria wae nape.” *

⁴ Aerámpan maok, nopok Kwar te nopok man apaerá sérimpon? Mao te arakrá sér: “Amo nápar yak mono. Ono éréképnamp arop 7000 te kwekár kwar Balén kwaráp torokomprá man lotu moi naponó.” *

⁵ Taknámp, oukoumwan mámara ke fek kor ankwapmwaek yakáp napo, Kwaro am fárákapan aropompria náráponoria nánkáráp námpon.

⁶ Mao te tére napan nkea ninikia nánkáráp mo i konámpon. Námokuráp ninik fek ninikia érékép námpara, térenap nínikan nkea nánkárápeanánko te, am námoku ninikia éréképeanánko te, námoku ninikia yaewour naerianámp ninik te kare kar mono.

⁷ Aenámp te nomo apaerá sér mwanámpon? Am ankank Israel firao sámp mwaria tére kárákáreap te sámp moiapon. Kwaro náráponoria nánkárápnámp arop ankwap fárákapao saráp sámpapon. Tá ankwap fárákap te maomp ninik kárákáre námpara, sámp moiap te.

⁸ Kwaromp Buk fek sénámp niampont:

“Kwaro am fárákapan ouwipi pamp i konap niampi pap nánko,

yirao kor Spiritamp ankank nke mo,

woupwirao kor wa moiap te,

Am takiap te yakrá koroepa oukoumwan námpon.” *

⁹ Devito kor takrá sérimpon,

“Kwar e! Amo am fárákapan pouk napo,

kwapwe kare ankank fek warákareaka,

mao te wae, amont yae-párak yakáp námpan mpwe

yonkwae napo,

amo touwe kwatae nénk napo,

nape firao apár me mek pik námp niamp mwanapon.” *

¹⁰ Am fárákapamp yi te kirikipá pap napo,

nke mwanap pourou mo mwanapon.

Am fárákap kápae sámp nap fek te,

ankár kare kor nánákápia páte napo,

ankár taki yaká yakáp mwanapon.”

Kwaro arop ankwap fi warko éréképnámp kar

¹¹ Aenapan, ono turunk nae rae: Am Israel fi te Jisasén mér mo nap te, wae ponankor kwatae akwapria moyakáp nap nie? Mo karonó. Am fárákap Kwarén younkwe sinapo maok, am mwae kup fek táman Kwaro ankwap fi aropan warko érékép námpon. Kwaromp ninik te, Israel fi am kwapwe kare ninik mao ankwap firan takrá tére námpe nkea kokwarokrá kikiank mwanapria námpon. *

¹² Wokwaek Israel fi Kwarén younkwe sánpap ke fek te, Kwaro ponankor apár mekamp kounteouráp aropan yaewoura wae námpono. Am Israel fi Spiritamp ankank mo nap fek te, Kwaro ankwap fi aropan kwapwe kare fwapokwap námpon. Aenámpara, nánkár Israel fi warko Kwaronámpok arári korop napo te, nomo wae mér, Kwaro ponankor kounteouráp arop firan kwapwe kare kare ninik fek yaewoura wae naerámpon.

¹³ Aeno oukoumwan te ankwap fi kounteouráp arop yumwan kar sánpap nae nae: Kwaro onan sámp-kérép námp te, arop ankwap fi yumo ou mek téreaeria sámp-kérép námpaná, ono má tére man, am te tokwae kar ankankonoria aesioria warákár nampon.

¹⁴ Am te apae riteanápe, onomp ninik te Kwaro ankwap fi yumwan éréképeanánko, kwapwe kare yakáp napantá, Juda fiao kor nkea kokwarokria koropanáponoria nampon. Tá am fek táman ono ankwap fárákap érékép nanampon.

¹⁵ Karenono. Kwaro Juda firan far-pwar námp te, warko ankwap arop fi ponankor éréképeanánko, Kwaronámpok koroepa méntér ankáránkamp fi yakáp napon. Aenámpara,

* 11:1: Fl 3:5 * 11:3: 1 Kin 19:10,14 * 11:4: 1 Kin 19:18 * 11:8: Lo 29:4 * 11:9: Sng 69:22-23 * 11:11: Ap 13:46

Kwaro warko Juda firan érékép nánko te, sumpwi napao, warko fárámp konap niamp araknám mwanapon.

¹⁶ Arop pan tokwapea, am fekamp kánanke sámpea Kwarén sánk nap te am pan te ponankor Kwarompon. Ankwap te, yao arák Kwarompao nánko te, yowe ponankorao kuri Kwarompon.

¹⁷ Israel fi te yao oliv kwapwe niamp maok, Kwaro yowe ankwapmwaek karrá tokopea épéri námpon. Tá ankwap fi yumo te yao pwae mekamp kwaporok yaknám oliv yowe kor niamp maok, Kwaro yumwan tia oliv aopwe kare fek kírímpea yárákarea pwate námpon. Aetenánko oukoumwan te yumo am oliv aopwe fekamp yiri kwapwe am yowe kor kareao sámp nám niamp sámpria kwapwe kare yakáp napon.

¹⁸ Aenámpara, yumo te, am yowe kor karean kámákár tukup námprá níniki kwapono. Yumo takrá nínik nap kwamp te, yumo ankár fwapi nínikitea kipo. Yumo yowe kor te am aopwe koran yiri sánk mono. Aopwerao maok yumwan yiri sánk konámpon.

¹⁹ Aeno yumo te 'Kwaro am yowe kare karámp-tákápnám fi te, ankwap fi námwan am fek kírím naeria nínámpono' ria sér mwanape.

²⁰ Tá kare, Kwaro taki námpan maok, amnám fi kor te mér mo napantá, karrá tokopea épéri námpon. Tá yumo mér napara, fwap yakáp napon. Yumo te 'Ono wae mér nampono' ria warákár-séri kwapono. Apáp fek yakáp kip.

²¹ Kwar te oliv yowe kare wuriman taki yakanoria pwar moi námpara, yumo mér mo napo te, yumwan kor taki yakápenkria pwar mono.

²² Yumo te ankár fwapia nínik kipo. Kwar te arop aropomp naenámp nínik, tá yopor naenámp nínik méntér i konámpono. Arop Kwaromp nínikaok mo, pwar nap te, am fek táman yopora waeria touwe tokwae sánk konámpono. Aenámpao maok, yumo oukoumwan kor man méria paokop napo, Kwaro nkeaka warákáránko, yumo maomp kwapwe kare nínik mek yae-párak yakáp napono. Mo naporía te, yumwan kor yao yowenámp taknám karrá tokop naerámpon. *

²³ Aeno am yao yowe ankwap wokwaek karrá tokopámp warko mér napo te, Kwaro warko am yowe kor aopwe kor fek kírímpea pwar naenámp. Kare karono, Kwar te fwap warko mént kírímpea pwar naenámp.

²⁴ Yumo wae mér napon: Wokwaek te yumo yao pwae mekamp oliv yowe yakápapan maok, Kwaro yumwan karrá tokopea sankoroepa oliv kwapwe mek kírímpea pwarari nám te, am te yumokuráp yao aopwe kare mono. Aenámpara, kareno, am oliv yowe kare fwap warko sámpeaka námokuráp yowe fek am fek kírímpea pwar naenámp.

Kwaro náráp aropomp ponankor aropan yénkép naerianám kar

²⁵ Kémpiyae tárápu, takria yumo, yino te wae mér tokwae námponorá nínik mwanape. Aeria namp kwamp, am mek wouroumpeyaknám karan yumwan mérenkria érik sénaeria nae. Juda ankwap fárákap ankár námokuráp nínikaok tukupria kárákáreapo maok, arop ankwap firaomékir Kwaronám pok koroepa mao kouroump tari nám fek akwapá sámpea pwi yakanoria nínámpon.

²⁶ Tá am ke fek táman Kwaro warko Israel firan ponankor érékép naenámp te, mao náráp Buk fek Aisaia kumwiakám kar niamp:

"Arop ankárank Israel firan érékép naeria

yéprá yak nám,

Jerusalem meknám fárámpea korop naenámp.

Mao te Jekopomp fekamp koumteouráp arop ponankor

yaewour nánko,

kwaromp kar ták-sir konap nínik pwar mwanapon.

²⁷ Am ke fek táman

ono am fárákápént kontrak yororia

maomp kwatae nínik ponankor

tirá épéria pwar nanampon!" *

²⁸ Juda fi te Jisasoinám Kwapwe Kare Karan younkwe sinapono. Aeria maok, am fárákap te Kwaromp yopor arop niampi yakáp napo, am támao ankwap fi arop yumwan yaewour námpono. Aeno wokwaek kar Kwaro náráponoria nánkárápnám arop fárákapan te, oukoumwan nouroupi yak námpon. Mao te maomp appeyaenápn nínik nám kwamp, am tak námpono.

²⁹ Am te apae riteanápe, Kwaro arop nánkárápea wumwiria 'Ankank sánk nae' ria sénám te, ankwap nínik sámpria pwar mo i konámpon.

³⁰ Wokwaek yumo te Kwaromp kar ták-siranapan maok, oukoumwan te Israel fi kar ták-sinapo, am fek táman yumo Kwaromp aropomp sámp napon.

³¹ Tá taknámp oukoumwan Israel fi Kwaromp kar ták-sinapan maok, am yumo oukoumwan sámnpap aropomp am fárákápao kor wakmwaek sámnp mwanapon.

³² Kwaro numwar takanáponorianánko, am kar ták-sinap ninik támao ponankor aropan fákápá fákeyak námp te, am ponankor aropan náráp aropomp yéknép nanampria námpon.

Nomo Kwaromp eran sakap mwanámp kar

³³ Wakwe! Kwaromp kwapwe kare ninik, tá maomp yonkwae kour, tá maomp mér te yoporop tokwae karia top-pwarámpea solwara youao pik námp niampnon! Arop nomo te Kwaro námoku naeria ninik námp méria ankwap aropan fárákáp mwanámp pourou mono. Nomo te mao térenámp ninik te mér mwanámp pourou mono.

³⁴ Aenámp te Kwaromp Buk fekamp karao sérrá,
“Wa mokop Kwar Tokwaeramp ninik méri námpon?
Tá wa mokop man ninik sánk námpon?”

³⁵ Wamékir Kwarén ankank sánkeanánko,
Kwaro nopok man sánk naenámpnon?
Am te mo karonu.” *

³⁶ Kwar námoku te ankank ponankor yoroia, mao kápae kare ankank fi korono. Ankank ponankor te mao námokuráp sarápono. Aenámpara, nomo te ankár maomp eran sakap saráp yakáp mwanámpnon. *

12

Nomp pourou ankár Kwarén ofanámp sánk mwanámp kar

¹ Kémpiyae tárápu, ono Kwaromp aropomp tokwaeran ninik namp kwamp, yumwan érik kárákáre fek sér rae: Yumo yiráp pourou te ankár oukoumwan yiki yakáp nap fek ankár Kwarén ofanámp sánkria, maomp tére mwanap amwar kar yakápria, Kwaro warákárnámp ninikaok saráp paokop kipo. Yumo tak nap te ankár yiráp Kwarén lotu kare nap támaono. *

² Yumo te apárokamp aropao kwatae ninik fek paokop nap niamp paokopi kwaponu. Yumo ankár, Kwaro numwar yiráp ninik wourékam yoroí papanorá yéknépá yakáp kipo. Takria maok, yumo fwap Kwaromp ninik mér mwanaponu. Am ninik te ará: Kwapwe kare ninik mériaka, Kwaro warákárnámp ninik, tá ankár pwi yaknámp ninikan mér mwanaponu. *

Yiki Kor Spiritamp ninik fek tére mwanámp kar

³ Kwaro námoku ninikia onan ourour sápea, náráp tére nanapria nánkáráp námpara, ono yumwan ponankor ankákárankan mér kipria sénae rae: Yumo te yiráp mér, yiráp ninik younkoup nap te, námo ankwapan kámákár akwap namprá ninikia warákár-séri kwaponu. Yumo ankár fwapi youroukoupia maok, yae-párak kare ninikria yiráp Kwaro sánknámp mér am puri fek tére kipo. *

⁴ Nomo te wae mér námpon, nomp pourouk yakápnámp ankank te kápae karerao maok, moumountukri tére naponu.

⁵ Taknámp, nomo kuri aropao kápae kare námpao maok, Kraiséen mér námpara, ankárankamp finono. Nomo ankákárank ponankor maomp pourouk tukuri yakáp námpara, énéki yakáp námpono. *

⁶ Kwaro námokuráp ninik fek nomwan yaewourria maok, námokuráp ourour nomwan wor-pwate nánko, ankákárankrá moumountukri mér ti-sáp námpon. Aenámpara, arop ankwap profet kar fárákáp konámp kwamp te, mao ankár náráp Kwarén mér námp puri fek fárákáp kuno.

⁷ Táte arop Kwaromp ankwap koumteouráp aropan yaewour naenámp mér námp kwamp te, mao ankár am tére táman tére kuno. Táte arop ankwap tisamp térean mér námp kwamp te, mao ankár tisa tére táman tére kuno.

⁸ Táte arop ankwap fárákápamp ninik mek kárákáre sánk naenámp tére mér námp kwamp te, mao ankár am táman tére kuno. Táte arop ankank monap koumteouráp aropan yaewourrá ankank nénk námp kwamp te, ankár aropompria warákár fek nénk kuno. Tá arop ankwap tére taokeyak konámp te, mao te ankár am tére táman kárákáre fek tére taokeyak kuno. Tá arop ankwapao arop ankwapan aropompria yaewour naenámp kwamp te, ankár warákárrá yaewour kuno. *

Nomo ankár ankwapyenámp fárákápan nouroup kare mwanámp kar

⁹ Yumo arop ankwapan nouroup mwaria te, ankár kare kar ninik meknámp kar kipo. Yumo te kwekár ninik feki kwaponu. Kwatae-námp ninik te ankár younkwek pwarará ankár Kwaromp kwapwe kare ninik fek saráp kip.

* 11:35: Ais 40:13; Jop 41:11 * 11:36: 1 Ko 8:6 * 12:1: Ro 6:13 * 12:2: Ef 4:22-24; 5:17 * 12:3: Ef 4:7
* 12:5: 1 Ko 12:12 * 12:8: 1 Ko 12:7-10; 1 Pi 4:10-11

¹⁰ Yumo Kwaromp ankwap koumteouráp aropan nouroup nap te, ankár yiráp ankwapnáp karean nouroup i konap niamp kipo. Yumo ankár arop ankwapamp eran saráp kárákáre fek sakap kip. *

¹¹ Yumo te Kwaromp tére mwaria nap te, kokwae kwapono, kárákáre fek ankár tére mwar karrá warákárrá tére kipo. *

¹² Yumo te Kwarén mériaka, Tokwae Karao yumwan yaewouranoria yépekrá yakáp nap kwamp te warákárria maok, yiráp pourouk kar korop námpon kor, wampwe kwaeria kárákáre fek yakápria, Kwarén kápae kare por kar toropwap saráp yakáp kip. *

¹³ Aeria maok, Kwarén mérnáp arop ankwap fárákáp ankank mo napo te, yumo am fárákapan yaewourria maok, tá ankwap némpoukamp arop yumonapok korop napo te, am fárákapan fwapia taokeyakáp kipo.

¹⁴ Tá ankwap te, arop yumwan kar napo kor, yumo Kwarén 'Am fárákapan yae-párák kare yaewourae'rá sér kipo. Kareno, ankár makrá sér kipo. Aeno yumo te, Kwaro man kwatae papanoria kar toropwapi kwapono. *

¹⁵ Yumo te ankár warákárránáp aropént warákárránk kipo. Tá yumo éménknáp arop fárákápént éménk kipo.

¹⁶ Yumo te ankár yumokuráp pourouran yaewour i konap niamp, take pourouráp ninik fek arop ankwapan kor tak kipo. Yumo te, arop tokwae yakáp mwarrá niniki kwapono. Yino te mér kwapweráp aroponoria yiráp e sakap kwapon. Yumo te némpoukamp aropént fekarea tére mwarria warákár kipo. *

¹⁷ Yumwan kar sénapo te, yumo nopoki kwapon. Yumo te arop ponankor nke nap fek te yae-párák kare ninikaok paokop kip. *

¹⁸ Yumoku kok ampwae sámprá yorowar mwanap ninik sámp kwapono. Yumo ankár kápae kare por arop ponankor ankárankamp ninik fek yakáp mwanap ninikan saráp oupourouk kipo.

¹⁹ Onomp kémpiyae tárápu, yumwan napo te, yumo nopok mwaria niniki kwapono. Nánkár Kwaro námoku am fek nopok naenámpria pwar kipo. Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sénámp te, yumo wae mér napon: Kwar Tokwaerao sérrá, "Nopok i konap tére te onomp téreno. Nánkáráp onoku am fárákapan touwe kwatae sánk nanampon." *

²⁰ Aeno táte arop amwan yopor i konámpao yae-porokwe nánko te, amo ankár man fir sánkampo. Tá maó ént níkip nánko te, amo ankár man ént sánkampo. Tak napo maok, amo taknap nkeaka amwan i konámp ninikia pwarápaie tokwae sámp naenámpmon.

²¹ Aeno arop yumwan kwatae sénapo, yumo nopok sér mwanap ninikao yumwan kwe-pwar naeane. Amo ankár kwapwe kare ninikria maok, kwatae ninik apárok sámp-anámp nanapono.

13

Nomo ankár Gavmano sénámpaok mwanámpan kar

¹ Arop ankár ponankor Gavmano sénapaok kip. Nomo te wae mér námpon: Gavman te námoku kwaporok yak mono. Kwaro páte nánko yak námpara, am Gavmano tére nap te Kwaro sánk námpan tére napon. *

² Aenapara, arop Gavmano sénánko, kar ták-pwar nap te, Kwaromp karan kor tak napara, am fek touwe sámp mwanapon.

³ Yumo te Gavmanén apáp te monoria nap kwamp te, kwapwe kare ninik fek yakáp napo maok, yiráp e sakap mwanapono. Gavman yakáp nap te, kwapwe kare niniknap aropan apáp sánk mono. Kwatae niniknap aropan saráp apáp sánk napon. *

⁴ Gavman fákáre te Kwaromp tére konap aropara, yumwan yaewour nánko maok, yumo yae-párák yakáp mwanapon. Aeno yumo kwatae ninik nap kwamp te apáp kipo. Yumo wae mér napon: Gavmano samprámp bainat te kwaporok sámp mono. Mao te Kwaromp tére aropara, kwatae niniknámpan aropan touwe kwatae sánk naerámpon.

⁵ Aenapara, nomo ankár Gavmanomp yae ankore mek yakáp mwanámpan. Nomo te touwe sámp mwanámpan táman saráp apápria maomp karwaok mwareano. Nomo fwapia ninikia maok, am karwaok i konap te yae-párák kare ninikonoria méria ampaok mwanámpan.

⁶ Am fi kor fek táman maok, yumo takis sir konapono. Am te apae riteanápe, Gavman te Kwaromp tére aropara, am Kwaro sánknámpan tére kárákáre fek taokeyakáp konapono.

⁷ Aenapara, yumo te apae ankank Gavmanén sánk mwaria nap te, ankár sánk kipo. Yumo te nkwaokwe make takis sámp konap aropan te ankár am takis sánk kipo. Yumo arop

* 12:10: 1 Pi 1:22 * 12:11: Kl 3:23 * 12:12: 1 Te 5:16-18 * 12:14: Mt 5:44; Lu 23:34 * 12:16: Ro 14:19; Fl 2:2-3 * 12:17: 1 Te 5:15 * 12:19: Lo 32:35; 2 Te 1:6-7 * 13:1: Ta 3:1 * 13:3: 1 Pi 2:13-14

poukeyakáp konap aropamp yae ankore mek yakáp nap kwamp te, ankár maomp kar waria, man e tokwae sánk kipo. ✧

Nomo mokopia lo karwaok paokop mwanámp kar

⁸Yumo te ankank nopok sánk mwanámpria, kwaporok sámp nap, numwar taki yakanoria pwar kwapono. Koupour nopok sánk kipo. Aeno kwaporok nopok mwar sámpnám ankárankamp ankankao saráp yaká yak naenámp te, nomo arop ankwapan warákár kare mwanámp aránon. Am te apaeritea námpanápe, arop ankwapan warákár námp te mao waeman loaok kar námpon. ✧

⁹Nomo te wae mér námpon: Lo karao sérrá, “Amo ankwapamp yupu, poumarop kokopori kwapon. Amo arop ankwapan sámp-wouroump kwapon. Amo oukuni kwapon. Amo arop ankwapamp ankank kikianki kwapon.” Mámá lo, tá ponankor ankwap lo yak námp am tapokwap námp te: ‘Amokuráp pourouan yonkwae touweria yaewour i konapnám taknám, ankwapan kor yonkwae touweria yaewouramp’rá sénámpon. ✧

¹⁰Arop ankwapan nouroup i konámp te, man kwatae ninik mo i konámpono. Aenámpara, arop ankwapan nouroup i konámp te, mao Kwaromp loaok kar i konámpon. ✧

Ankár yae-párak kare paokop mwanámp kar

¹¹Ono yumwan mámá ninik sénamp te apae riteanápe, oukoumwan nomo yakápnám ke máte yumo wae mér napon. Aenapara, oukoumwan te yumo pamp nap pwarará ferámp mwanap kenono. Yumo te wae mér napon, nomo wokwae kar Kraiséen manénkir mérámp fek te, Kwaro nomwan érékép naenámp yae te oukoumwan éri yakámpon. Aeno oukoumwan mámá ke fek te wae fápaerá korop námpon.

¹²Kumur te wae pwar naeria nángo, wae wakor korop naenámp wonae fik námpon. Aenámpara, nomo te kwatae kare kirikip mekamp ninik pwararea, aropao yorowar naenámp ankank yirir i konámpnám wae fekamp ankankan ti mwanámpon. ✧

¹³Nomo te arop wae fek paokop i konapnám taknám yae-párak kare paokop mwaro. Nomo te patiriaka mánmán ént fépérrá paokoprá, mánmán riaka nkwak mak mwareano. Nomo te kokoporrá paokopria loaok tukup mo, námokuráp ninikaok paokop mwareano. Nomo te arop ankwapan kokwarokrá yorowarrá paokop mwareano. ✧

¹⁴Yumo te yumokuráp wokwae kamp pourou fekamp ninik kwatae fek paokopi kwapono. Yumo te ankár Jisas Krai Tokwae Karan saráp sámpea káraenámp yirímpea paokop kipo. ✧

14

Nomo ankwapamp yáranan kwatae youroukoup mo mwanámp kar

¹Arop Kwarén méria, nkwakwe make lo mént tia yáakria te, Kwaro onan warákár námpan mpwe ninik nángo te, yumo man yiki mwaek akwapnám ninik táman yopori kwapono. Sánánkar porokwe fek sios mek warámp-sankorop kip. ✧

²Arop ankwap Kwarén mér kárakáre námp te, mao fwap ponankor nkwakwe make ankank fári konámpon. Aeno arop ankwap, Kwarén mér namp saráp pwi monoria ankwap tére méntér tapokwap nanampan mpwenámp arop te, fir émi fár mo i konámpon.

³Tá arop fir ponankor fwap fári konámp aropao, fir émi fár monámp aropan nkea ninikrá wouroump-séri kwapono. Tá nopok fir émi fár mo i konámp aropao fir ponankor fwap fánámp aropan nkeaka, mao lo ták-sinámponorá niniki kwapono. Mono, Kwaro waeman am aropan kor warámp námpono.

⁴Amo te wa nap kwamp, ankwap tére aropamp tére nkea youroukoup nanapon? Tate mao kárakáre fek fokopeyakria tére námp, tá mao piká párakap námp, am te mao námokuráp arop tokwaerao saráp youroukoup naenámp. Aeno mao fwap kárakáre fek fokopeyak námp te, waeman Tokwae Karao námoku kárakáre sánk nángo, fokopeyak námpon. ✧

⁵Ankwap fákáerao ninikrá ankárankamp yae fek saráp Kwarén lotu i konapono. Ankwap fákáerao ninikrá, ankár kumur méntér kor fwap Kwarén lotu mwanámpria ninik i konapon. Arop ponankor ankárankrá námoku karerao fwapia ninikia méria, námoku ninik namp te yae-párakonoria ampaok tukup kipo.

⁶Arop ankwap fárakap ankárankamp yae fek saráp tokwae kar yaenoria lotu nap te, Kwar Tokwaeran ninikrá lotu napon. Ankwap fárakap fir ponankor fánap te, tá Kwarén ninikrá waeman warákár fek Kwarén aesioria fánapon. Tá ankwap fárakap fir émi wuri nap te, Kwarén ninikria waeman warákárria Kwarén aesioria wuri konapon.

✧ 13:7: Mt 22:21 ✧ 13:8: Mt 22:39-40 ✧ 13:9: Kis 20:13-17 ✧ 13:10: 1 Ko 13:5 ✧ 13:12: Ef 6:11 ✧ 13:13: Ga 5:16 ✧ 13:14: Ga 5:16 ✧ 14:1: Ro 15:7 ✧ 14:4: Mt 7:1

⁷ Nomo wae mér námpon: Nomo ou mekamp arop ankwap yiki yak te námokuráp ankankonorá ninik naeane. Tá sumpwiran kor taknámp námokuráp ankankonorá ninik mono.

⁸ Nomo yiki yakáp námp te ankár Tokwae Karampono. Tá nomo sumpwi námpao kor Tokwae Karam sarápono. Aenámpara, nomo yiki yakáp námp, tá nomo sumpwi námpao kor, nomo te Tokwae Karam sarápono. ✧

⁹ Am te apaeria Kraiso kor sumpwia fárámpea yiki yak námp te, mao te sumpwinap arop, tá yiki yakápnap arop fárákapamp Tokwae Karono.

¹⁰ Aenámpara, amo te apaeria waráp ankwapwarápomp yarak nkeaka amo man 'Kwatae námp'rá sénapon? Tate arop ankwap amo apaeritea waráp ankwapwarápén wouroump-sénapon? Yumo te waeman mér napon: Nomo ponankor te Kwaro kot námp fek foukouri yakáp mwanámpon. ✧

¹¹ Aeria Kwaromp Buk fekamp karao am kot mwanap kar táman sérrá:

"Tokwae Karao arakrá sénámpon:

'Ono yiki yak nampao waeman kare kar sénámpon:
Arop ponankor kwaráp torokomprá me woukouria
onan loturia maok,
arop ponankor onan sérrá,

"Mao te Kwar kare támaono"rá sér mwanámpon.'" ✧

¹² Ae mwanapara, nomo wae mér námpon: Kwaro nomwan kot naenámp yae fek nomo ponankor ankákárank, nomoinámp ponankor fi kor ninik Kwarén sér mwanámpon. ✧

Waráp ankwapnápo kwatae ninik naenámp ninik sánk kwápono

¹³ Ae mwanámpara, nomo te nonopok 'Amo kwatae niniki nap'rá sér mwareano. Nomo fwapia arakrá ninik mwanámpon: Nomo nángo, arop nkeria kwatae ninik fek akwapantáno.

¹⁴ Ono Jisas Tokwae Karént yakria, arakrá mér kare nampono: Nkwakwe make ankank námoku te ouni yak mo i konámpon. Arop námokuráp ninik mek, am ankank ouni yak námprá ninik námp kwamp te, wampwe pwar kun. Am te apae riteanápe mao námoku ninik nángo te, am ankank te oun námpon. ✧

¹⁵ Aenámp te waráp ankwapwarápo námoku, máte ounnámp fironorá ninik námpan amo fánapo, mao amwan nkea ninik kápae sámp námp te, am támao yéngéprá: Amo warko waráp ankwapwarápén nouroup mo napon. Krai sumpwi námp te am aropan kor warko waráp naenámpara, amo fir fánap fek waráp ankwapwarápomp ninik kwatae pap kwápono. ✧

¹⁶ Aeno amo firan fwáponorá ninik nap kwamp te, arop ankwapao 'Am te kwataeno'rá sénaeria námpara, amo mérampo.

¹⁷ Am te apae riteanápe, Kwaro náráp firáp taokeyak konámp te firráp ént fépér i konap lo fek koumpeyak mono. Kwaro náráp firáp taokeyak konámp ninik te yae-párak kare ninik, tá yonkwae porokwe konap ninik, tá warákár konap ninik máná te Yiki Kor Spiritao nomp ninik mek kák námpon.

¹⁸ Arop am tak námp te Kraiomp tére tére nángo, Kwaro maomp ninik kwapweran nkea warákáránko, aropao kor nkeaka warákár mwanámpon.

¹⁹ Aenámpara, nomo ankár nomwan yaewour nángo ankárankamp pourouráp ninik fek yakáp mwanámp ninikaokria maok, nonopok mér námp mek kárákare sánk naenámpon. ✧

²⁰ Amo te firan saráp ninikria, Kwaromp sios fákáreran sámpá yampouroui kwápono. Fir te ponankor kwapwe karean maok, amo ankwap fir ankárank fánapo, am támao arop ankwap nkeaka kwatae ninik námp te, am te amo kwatae ninik napon.

²¹ Amo fir émi fánap, tá mánmán ént fánap, tá ankwap ankank fánapo, am táman waráp ankwapwarápo kor nkea mántwaokria kwatae ninik sámp nángo te, am ankank te warko taki kwápono. ✧

²² Amo am ankank mériaka fánap kwamp te, ankwap aropan séri kwápono. Kwarént sarámpo. Arop ankank fánaeria ninikria Kwaro yonkwae porokwe sánk nángo te, am ankank te fwapara, warákár kuno.

²³ Aeno arop fir émi ankank fánámp ke fek anánkaopwe ninik fek fánámp te, amnámp ninik támao mao kwatae ninik námp yéngéprá námpon. Am te apae riteanápe, am ankank te yae-párak kare nierá fwapia mér moria námpono. Tate nomo ankwap ankank nomo fwáponorá mér moria, tak námp te kwatae ninik námpon.

15

Nomo ankár Kraiomp ninikaok mwanámp kar

✧ 14:8: 1 Te 5:10; Fl 1:21 ✧ 14:10: Ap 17:31; 2 Ko 5:10 ✧ 14:11: Ais 45:23; Fl 2:10-11 ✧ 14:12: 1 Pi 4:5 ✧ 14:14: Ap 10:15 ✧ 14:15: 1 Ko 8:11-12 ✧ 14:19: Ro 12:18 ✧ 14:21: 1 Ko 8:13

¹ Nomo Kwarén mér kárákárenámp arop fárákap nomo te Kwarén fwapia mér kárákáre moria ninik kápae sámpnap aropan te ankár yaewour mwanámpom. Nomo takria nomoku saráp ninikrá yaewour mwareano.

² Nomo ponankor ankákárankrá nomp ankwapyaeenápen warákár sánkria yaewour nánko maok, am fárákapao kwapwe kare ninik sámpae mér kárákáre fek yakáp mwanapon. *

³ Nomo te wae mér námpom: Kraiso kor námokuráp ninik fek saráp yarak moimpon. Maomp ninik Buk Song fekamp karao sénámp te, Kwaro sérrá, “Arop amwan wouroumpnap kar te onomp pourouk koropá oupouroump námpom.” *

⁴ Kwaromp kar ponankor wokwaek kar kumwiap te nomwan yéncép naenámpria kumwiapon. Am kar te nomp ninik mek kárákáre sámp nánko, Kwaro nomwan érékép naenámp kárákáre fek yépcrá yakáp mwanámpom. *

⁵ Nomo te Kwar ankárankamp kárákáreran saráp sámp nánko, mao saráp nomwan yaewour nánko, mér kárákáre fek yakáp námpom. Ono am Kwarén sénanko, yumwan yaewouránko maok, ankár Kraiso Jisasomp ninik fek saráp paokopria, ankárankamp ninik fek yakáp mwanapon.

⁶ Aeria maok, yumo ankárankamp ninik fek yakápria yumo ankár énénci Kwaromp e sakap mwanapon. Mao te Kwar, nomp Tokwae Kar Jisas Kraiso Narpwarono.

Kraiso Juda fran yaewourria arop ankwap fran mént yaewourinámp kar

⁷ Aeriaka Kraiso nomwan méncik koropenkria éréképámpnámp taknámp, nomo kor ponankor ankákárankrá arop sios mek korop napo te, fwaprá kar korop naponoria éréképra warákár mwanámpom. Am tak námp te aropao am nkeaka Kwaromp e sakap mwanapon. *

⁸ Ono arakrá sér: Kraiso te Juda fi nomwan yaewour naenámp tére arop yakámpon. Mao am taki námp te, Kwaro wokwaekamp appeyaenápen sérimp kar te, wae ponankor kare karonorá yéncép námpom.

⁹ Am takimp te, arop ankwap firao kor Kwaromp aropomp nkeaka, maomp e sakap mwanapria nimpon. Buk Song fekamp karao makrá sénámpom:

“Ono arop ankwap firént yakria,
Kwarén ‘Aesio’rá séria maok,
ono waráp e fek tár kar sámp nanámpom.” *

¹⁰ Kwaromp Buk fekamp ankwap kar arakrá sénámpom:

“Arop ankwap fi yumo te
Kwaro nánkárápámp firént warákár kip.” *

¹¹ Buk Song fekamp ankwap kar arakrá sénámpom:

“Yumo arop ankwap fi ponankor
Tokwae Karamp eran sakapria maok,
ankár ponankor apár mekamp arop fi te
maomp eran sakapanápono.” *

¹² Tá Aisaia kumwimp karao kor arakrá sénámpom:

“Arop ankárank Jesimp fi meknámp koropea
arop ankwap fi taokeyak naenámpom.
Am fárákap te

mao koropea námwan yaewour naenámp keran
méria yépcék mwanapon.” *

¹³ Nomo mériaka yépcék námp fi te Kwarén námpom. Aenámpara, ono ninik namp te, yumo Kwarén mér napara, mao yumwan yonkwaek porokwe ntia warákár sánk nánko, yiráp ninik mek top-pwarámp yakano. Tá Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek yumo Kwaro sérinámp ankank kwapwe korop naenámp ke yépcrá yakáp napo, am támao kor yiráp ninik mek tokwae kari yakano. *

Polo térenámp fi kor ninikan sénámp kar

¹⁴ Onomp kémpiyae tárápu, yumo te kápae kare por aropompra yaewour i konap ninik te yiráp ninik mek top-pwarámp námp wae mér kare nampon. Tá yumo ponankor nkwakwe make mér kwapwe napara, yumo te ankákárank fwap nonopok, kwapwe kare ninik sámpenkria yaewour mwanap pwi napon.

¹⁵ Yumo tak napantá maok, yiráp por ankwap kar kumwi namp te, kar kárákáre tae morokan maok, ono am kar kumwi naeria te apár mono. Yiráp ninik yaewour nánko, yumo kor am kar warko ninik mwanapon. Am te apaerianápe, Kwar námoku onan ninikia

* 15:2: Ro 14:19; 1 Ko 10:24 * 15:3: Sng 69:9 * 15:4: 1 Ko 10:11 * 15:7: Mt 11:28; Hi 13:5 * 15:9: Sng 18:49;
Ap 3:25-26 * 15:10: Lo 32:43 * 15:11: Sng 117:1 * 15:12: Ais 11:10 * 15:13: Ro 14:17

¹⁶ Krais Jisasomp tére arop yakria 'Ankwap fi arop ou mek térae'rá séri námpon. Am tére fek táman ono Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápria pris niampi yakrá, ankwap fi arop Kwaronámpok éréképá koropá párakop namp te, Kwaro warákár kare konámp ofa niampono. Tá Yiki Kor Spiritao am fárákapan yaewour nángo, Kwaromp arop fi kare yakáp mwanapon. ✧

¹⁷ Aenamp te ono Jisas Kraisént yakriaka Kwaromp tére namp táman warákár nampon.
¹⁸⁻¹⁹ Ono te ankwapao tére napan sér mono. Ono te Kraisno onomp yae kor fek tére námpan saráp sénæ rae: Mao te ono farákápnamp kar yaewourria, onomp yae kor fek kwapwe kare tére námpon. Tá mao onan ourour sápnángo, Yiki Kor Spiritao kor onont tére kárákáre nángo, ono nkwaekwe make kárákáre yororoí nampono. Mao am tére ponankor onan tak námp te, ono ankwap fi aropan 'Kwaromp karwaok tukupen' ria yaewouraeria ninámpon. Ono Kraisomp Kwapwe Kare Kar ponankor farákáp namp te Jerusalem meknámpia farákáprá akwapea Provins Ilirikum mekmwaekamp taun mekmwaek farákáp nampon. ✧

²⁰ Ono Kwapwe Kare Kar farákáp naeria warákár namp máte, ankwap apárokamp arop oukouwman Kraisomp e mér mo nap mek akwapá farákáp nanampon. Ono te arop ankwapoomékir kar farákáp tenángo, am mek warko ono akwapea farákáp te mono. ✧

²¹ Ono ninik namp te Kwaromp Buk fekamp karaó sénámpnám maknám:

"Arop ankwapao oukoumwan am kar farákáp napo wa moi nap te, man nke mwanapon. Tá arop fárákáp wokwaek maomp kar wa moiap te mao fwap mér kar mwanapon." ✧

Pol Rom mek akwapá nkea pwarará, Spen mek akwap naeria nimp kar

²²⁻²³ Ono te ankár yumonapok korop naeria ninikrá yáarak nampao maok, onan má tére máte tokwae karara, oukoumwan táman térerá yáarakria tamak yumonapok korop mo nampon. Aeno oukoumwan te ono maomwaekamp tére te wae pwar nampon. Kápæ kare yopwar fek ono yumwan nke nae karrá yak konampon.

²⁴ Ae namp kwamp Spen mek akwapnamp ke fek te, manénkir te yumwan koropá nkea akwap nanampon. Ono yumwan nkea warákária, ankwap yinink yunk fek yumont yakea nanko, wakmwaek yumo onan yaewourria mwæaok kérép mwanapon. ✧

²⁵ Aeno oukoumwan te Jerusalem mekmékir akwapea am mek yakápnap Kwaromp arop fárákapan yaewour nae.

²⁶ Ae naeria provins Masedonia ntiaka Akaia mekamp Kristen fákáre mani ti-sápnapo, sámpea Jerusalem mek Kwaromp firáp arop fákáre ankank mo napan sankoropá nénk nanampon. ✧

²⁷ Kare, am anánk fi arop te kwapwe kare ninikria am taki napan maok, am firao kor Jerusalem mek nopok Judamp pourouampor yaewourrá mani nénk mwanap yak námpon. Am te apæ riteanápe, Juda firaomékir ankwap fi aropan spiritan yaewournám ankank nénkapon.

²⁸ Aenámpara, onomp ninik te mamá kwapwe kare ankank Jerusalem mekamp aropan nénkea, am tére namp wae pwar nángo maok, Spen mek akwapnám mwæ-páraok akwapria, yumwanmékir nkea pwarará akwap nanampon.

²⁹ Ono wae mér nampon, ono yumonapok korop nanko te, Kraisomp ourour onan topkoupouri yak nángo yumonapok korop nanampon. ✧

³⁰ Kémpiyæ tárápu, yumo nomp Jisas Krais Tokwae Karan ninikria, Yiki Kor Spiritao nomwan nounouroup konap ninik ti-sápnámpara, ono yumwan kárákáre fek sénampon: Yumo te ankár onont tére kárákárerá Kwaro onan yaewour naenámpan kar toropwap kipo.

³¹ Yumo Kwarén sénapo, kar ták-sir i konap Judia mekamp arop onan mwaria napo kor, Kwaro onan nánánkária sámpá yak nángo, fwap yak nanampon. Aeria maok, yumo ono Jerusalem mekamp Kristen fákáreran yaewourriaka am mani nénk nanamp tére warákár mwanapan kar toropwap kipo. ✧

³² Aenapo maok, Kwaro takaerianánko te, ono yumwan koropá nkeria, warákár karia, yumont anepér kánanke sámpria, warko kárákáre sámp nanampono.

³³ Ono ninik namp te, Kwar te nomo yonkwæ porokwe sámp konámp fi korara, mao fwap yumont yakanoria nampon. Kare tak naenámpon.

16

Kápæ kare aropan 'Gude'rá sérimp kar

✧ 15:16: Ro 1:5 ✧ 15:18-19: 2 Ko 3:5; Ap 19:11-12 ✧ 15:20: 2 Ko 10:15-16 ✧ 15:21: Ais 52:15 ✧ 15:24: Ap 19:21 ✧ 15:26: 2 Ko 8:1-2; 9:2 ✧ 15:29: Ro 1:11 ✧ 15:31: Kl 4:3; 2 Te 3:1-2

¹⁻² Yumo nomp antáp Fibi taun Senkria mekampao korop naenámp te, yumo Kwar Tokwaeran ninikria maok, Fibin warámpea napo, yumont yak naenámp. Mao te Senkria mekamp sios mek yae-párák kare téreteria onan kor yaewour kwapwe námpon. Yumo kor mao apae ankank moian nkea man fwapia yaewour kipo.

³ Yumo onomp 'Gude' má Akwila ntiá Prisila anánkwapan sér kipo. Yino énéni Kraiss Jisasomp tére námpon.

⁴ Onan yaewouria, yino fwap sumpwi nenemprá ninikepara, ono saráp am anánkwapan 'Aesio'rá sér mono. Sios ponankor ankwap némpoukempao kor am anánkwapan 'Aesio'rá sér i konapon. *

⁵ Yumo te ono 'Gude'rá sénamp kar má am anánkwapamp nap mek koupoukour konap sios fákáreran sér kipo.

Yumo Epainetusén ono 'Gude' namp má sér kipo. Mao te yinoku mént kar i konempono. Okoumwan Esia mekamp arop Kristen moapo manénkir Kristenimpon. *

⁶ Yumo ono Marian 'Gude'rá sénamp má sér kipo. Mao kor yumwan yaewourrá térea wae námpon.

⁷ Tá ankwap taknámp yumo Andronikus ntiaka Juniasén ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo. Am arop yawor te yinoku ankárankamp fi ara, yino énéni kalabus mek yakápámpono. Ono Kristen moamp fek manénkir Kristenia, aposel fákáre ou mek tére kwapwe nepara, kápae kare arop man mér napon.

⁸ Yumo Ampliatúsén ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo. Mao te Tokwae Karamp ninik fek yinoku mént kar i konempono.

⁹ Yumo Urbanusén kor ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo. Mao te nomo Kraissomp ankárankamp tére konámpon. Aeriaka Stakisén kor ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo. Mao te yinoku mént kar i konempono.

¹⁰ Yumo Apelisén ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo. Mao te Kristen yaráknámp e kwapwerápon. Yumo Aristobulusomp nap mek yakápnap arop fákáreran ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo.

¹¹ Yumo ono Herodionén 'Gude'rá sénamp máte yinoku ankárankamp fi támaono, man sér kip. Aeria maok, Jisas Tokwaeramp arop fákáre Narsisusomp nap mek yakáp napan ono 'Gude'rá sénamp má sér kip.

¹² Yumo ono Trifina ntiaka Trifosan 'Gude'rá sénamp má sér kipo. Am yupuyar te Kwar Tokwaeramp yae-párák kare tére kárákáre konepono.

Tá ankwap yupu Persisén ono 'Gude' namp má sér kipo. Mao te onomp nouroup karenono. Mao te Kwar Tokwaeramp térea wae námpon.

¹³ Yumo Rufusén ono 'Gude'rá sénamp má sér kip. Mao te Kristen arop yae-párák kare kárákáre kwapwenon. Aeria maok, maomp éntupwaro kor takeno. Mao te onan kor náráp táráp kare niamp yaewour i konámpon. *

¹⁴ Yumo Asinkritus, Flegon, Hermes, Patrobas ntiá Hermas, tá am fárákapént yakápnap arop makia man ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo.

¹⁵ Tá ankwap Filologus ntiaka Julia, tá Nereus ntiaka maomp antáp, tá Olimpás, makia maok, Kwaromp arop fákáre énéni am fek yakáp nap ponankor ono 'Gude'rá sénamp má sér kipo.

¹⁶ Nomo Kwaromp koumteouráp aropamp ninik fek yumo ponankor ankákárank nonopok yae kókoupiwiyak kipo. Kraissomp sios mekamp arop ponankor yumwan 'Gude'rá sénapon. *

Arop ankwap fárákapao siosén ankwap ninik kwatae sánknap kar

¹⁷ Kémpiyae tárápu, ono yumwan kárákáre fek sér rae: Yumo ankar arop fárákap yumo wawiap karan tak-sirirá, nkwakwe make kar sérarrá siosén pipirikir párapok konap arop fárákapan te mér kar kipo. Taknap ninik támao sios mekamp koumteouráp aropamp mér nap pwararea kwatae akwap konámpono. Taknap aropamp wonae fik tukup kwapono, panek yakáp kipo. *

¹⁸ Am fárákap te nomp Tokwae Kar Kraissomp térean tére mono. Am taknap arop fárákap te námokuráp pouroukamp ninikaok paokopria maok, arop kwatae ninik ntiá kwapwe kare ninik fwapia mér monap aropamp woupwi mamokor naenámp kar poupwekáprá, kar porokwerá sérar i konapon. *

¹⁹ Yumo Kwaromp karwaok paokop i konap te, ponankor arop yumo tak i konap ninik wae wawi napon. Aenapantá, ono yumwan am táman warákár nampono. Aeno onomp ninik te, yumo ankar kwapwe kare ninikan mér kareria, kwatae ninikan te épépérép kar kipria nampon. *

* 16:4: Ap 18:2,26 * 16:5: 1 Ko 16:19 * 16:13: Mk 15:21 * 16:16: 1 Ko 16:20; 1 Pi 5:14 * 16:17: Ta 3:9-10

* 16:18: Fl 3:19; 2 Pi 2:3 * 16:19: Ro 1:8

²⁰ Kwar te nomo yonkwae porokwe sámp konámp fi korao Satanén pumpuri anámpea yiráp yae ankore mek pwate nángo yak naenámp ke te wae wonae fik námpono.

Ono ninik namp te, nomp Tokwae Kar Jisaso yumwan námoku ninikria yumont yakria yaewouranoria nampon.

Arop ankwap fáráká Rom mek 'Gude'rá sériap kar

²¹ Yino ankárankamp tére konemp Timoti yumwan mao 'Gude'rá sénámpon. Tá Lusius ntiaka Jeson, tá Sosipater yino ankárankamp fi, mao yumwan 'Gude'rá sénapon. ✧

²² Ono Tertiuso, Polo onan 'Kumwiae'rá sénánko, má pas má kumwi nampao, Tokwae Karamp e fek yumwan 'Gude'rá sér rae.

²³ Gaius yumwan 'Gude'rá sénámpon. Mao te onan náráp nap mek yae-párák taokeyakria maok, sios mekamp ponankor koumteouráp aropan kor taokeyak konámpon. Erastus te taun mek gavmanomp mani poukwap konámp arop, tá nomp ankwapnámp Kwartus, am arop yaworao yumwan 'Gude'rá sénepón. ✧

²⁴ Ono ninik namp te, nomp Tokwae Kar Jisas Kraiso námoku ninikria yumwan ponankor yaewouranoria nampon. Kare tak naenámpón.

Polo kar pwar naeria Kwarén 'Aesio'rá sénámp kar

²⁵ Kar ono farákáp konamp te Jisas Kraisoinámp Kwapwe Kare Karono. Am fek táman Kwaro yumwan kárákáre sánk nángo, mér kárákárerá yakáp mwanapon. Am Kwapwe Kare Kar te wokwaek kar mek wouroumpeyakámpan maok,

²⁶ oukouwman te yaká yak konámp Kwaro wokwaek kar profetéén séránko, kumwiakap kar mek wouroumpeyakámpan yino érik farákáp námpon. Aenángo maok, ponankor fi arop am mek wouroumpeyaknámp kar táman wae méria, Kwaro warákárnámp ninikaok paokop mwanapon. ✧

²⁷ Am Kwar mao ankárankampao saráp yonkwae kour kare námpon. Nomo ankár mao Jisas Kraisoimp yae kor fek térenámp ankank táman ninikria nomo ankár maomp e sakap saráp yakáp mwaro. Kare tak mwaro. ✧

Polo Korin Firampor Manénkir Kumwimp Pas Mekia Akwapnám Kar

Jisas pok tenánko, 26 yopwar niamp arake fek Polo máma pas kumwimpon. Mao provins Akaia mekamp taun Korin mekamp Jisasén mérap arop fárakapampor sámp-kérépámp te, Efesus mek yakria nimpon.

Am taun mek te kápae kare kwatae ninik am mek yak nánko, Polo ankárank yopwaria ankwap amor mek arake fek Kwaromp kar farákáprá fwapokwapi tarimp kwamp, warko kwatae ninik sámp napantá, máma pas kumwi námpon. Tá am mekamp arop fárakapao kar ankwap pas fek turunkrá kumwia sámp-kérép napan, Polo nopok kar pwarokwaprá séria kumwi námpon. Pol ankwap kar sénámp te, Yiki Kor Spiritao nkwakwe make tére mwanap ourour nénk námp sér, tá lotu i konap kwapwe kare ninik, tá nonopok nounouroup i konap ninik, tá sumpwinap arop warko ferámp mwanap kar aran sénámpon.

¹ Ono Pol, onan Kwaro námoku warákárámp ninik fek Jisas Kraisoimp aposel páte nánko yak nampono. Ono má pas kumwia naman, nomp ankwapnáp Sostenes yino,

² yumo Kwaromp sios fákáre Korin mek yakáp nap yumonapok kérép re. Kwaro yumwan wumwiria nánkárápea mao námoku yumwan Jisas Kraisoimp tére fek yiki kukarrá kák tenánko, yumo Kwaromp firáp arop kare yakáp napon. Mao kápae kare némpoukamp kápae kare arop nomp Tokwae Kar Jisas Kraisoimp e séria wumwi ri konap arop fárakap méntér, yumwan nánkáráp tenámpon. Mao te waeman nomp Tokwae Kar, tá am arop fárakapao kor maomp Tokwae Karono. *

³ Onomp ninik te, nomp Naropwar Kwar ntia nomp Tokwae Kar Jisas Kraiso yumwan námokuráp ninik fek yaewourria, yumwan yonkwae porokwe sánk nepo, yonkwae porokwe fek yakápenkria nampono.

Kwaromp kápae kare ankank néknám kar

⁴ Yumo Jisas Kraiséén mérap fek, Kwaro yumwan Spiritamp ankank kwapwe nénk námpaná, ono kápae kare por yumwan Kwarén 'Aesio'rá sér i konampono. *

⁵⁻⁶ Waeman Kraisoimp kar te yino yumwan farákápea pwate nánko, am kar wae yiráp ninik mek kárakáre yak námpono. Aenámpara, am kar fek táman Kwaro yumwan Spiritamp ankank kápae kare pwi pwate nánko, Kwaromp Kar farákáp mwanap ninik ntia nkwakwe make mér mént fwap pwi mwanapon.

⁷ Aenámpara, oukoumwan yumo nomp Tokwae Kar Jisas Kraiso érik korop naenámp yépekrá yakáp nap fek te Spiritao néknám ourour te yumo waeman pwi yakáp napon.

⁸ Jisas Kraiso yumwan kárakáre sánk nánko, yumo fwap mér kárakárerá yakáprá tukupea, nomp Tokwae kar Jisas Kraisoimp Yae korop námp fek, yumo kwatae niniki nap yak mo naenámpno. *

⁹ Kwaro yumwan wumwiria érékép námp te, nomp Tokwae Kar maomp Táráp Jisas Kraiséén ankárankamp ninik fek yakáp mwanapria ninámpon. Kwar te am sérinám kar, waeman kare tak nanámprá mér námpon. *

Sios námoku moumountukri mwaek niniknap kar

¹⁰ Onomp ankwapyae fákáre! Nomp Tokwae Kar Jisas Kraiso onan téreaeria kárakáre sápeanámp, am fek ono yumwan kar kárakáre arakrá sénae rae: Yumo ponankor ankárankamp pourouráp kar fek saráp yakáp kipo. Moumountukri kar fek pipirikir tukup kwapono. Yumo ankár ankárankamp fi kare yakápria, ankárankamp pourouráp ninik, ankárankamp pourouráp warákár ninik fek saráp yakáp kipo. *

¹¹ Onomp ankwapyae fákáre, yumwan ono takrá sénámp fi te aránono: Kloe mao onan sérrá, 'Yumo ou mek yumoku kok kar yorowarrá paokop nap'rá sénapaná yumwan kumwia sénampono.

¹² Ono yumwan arak napan sér rae: Yumo ponankor ankárankamp arakrá sérapono: Ankwap fárakap sérrá, "Ono te Polomp firápono." Tá ankwap fárakapao sérrá, "Ono te Apolosomp firápono." Tá ankwap fárakapao sérrá, "Ono te Pitamp firápono." Tá ankwap fárakapao sérrá, "Ono te Kraisoimp firápono." *

¹³ Yumo takrá sérar nap am te mokop námpon? Ae te Kraisoimp pourou te fopwari akwapránk námp nie? Ae te ono Polo yaopwae porokopramp fek yumwan yaewour naeria sumpwi namp nie? Ae te yumo ént mek néri nap te, ono éréképá yarak nanamp arop yoro mwaria ninap nie?

* 1:2: 1 Ko 6:11 * 1:4: Kl 1:3-4 * 1:8: Fl 1:6; 1 Te 3:13 * 1:9: 1 Jo 1:3 * 1:10: Fl 2:2 * 1:12: Ap 18:24-28; 19:1-2

¹⁴ Yumo ou mek ono Krispus ntia Gaiusén saráp ént mek néri kák nampono. Aeno ankwap te mono. Am táman saráp ono Kwarén 'Aesio'rá sénampono. *

¹⁵ Aenampara, arop ankwap 'Námo Polomp e fek ént mek anámp namp'rá sénaenámp mono.

¹⁶ (Tá kare, ono Stefanas ntia maomp arop fárákapan ént mek nérrá kákampono. Ankwapan kor ént mek nérrá kák namp ni mo nie? Am te ono mér mono.) *

¹⁷ Kraís te onan, arop ént mek nérrá kákaeria sámp-kérép mono. Onan, Kwapwe Kare Karan farákáperia sámp-kérép námpon. Ono apárokamp arop ninik kouri yakápnap arop fárákapanp kar niamp fek farákáp mono. Ono tak nanko te, Kraiso yaopwae porokopramp fek sumpwinámp karamp kárákáre te kánanke kwatae niampi yakantánoria nampono. *

Kare kar yonkwae kour, kwekár yonkwae kour

¹⁸ Aeno tá kare! Arop fárákap yaomwi mwae-páraok tukup mwarianap arop fárákapao ninik napo te, Jisas yaopwae porokopramp fek sumpwinámp kar te épépérép kar niampi akwap konámpono. Aeno nomo koumteouráp arop Kwaro nomwan warko éréképrá yak námp, nomo wae mérámpon: Am Jisaso yaopwae porokopramp fek sumpwinámp kar te Kwaromp kárákáre támaonorá yénkép námpono. *

¹⁹ Kwaro náráp buk fek sérrá,
"Ono fwap mér tokwaeráp aropamp mér
souroumpouri sinanampono.

Tá kápae kare ninik kourráp aropamp ninik kour
tirá épér nanampono." *

²⁰ Aenámp te, mér tokwaeráp arop fárákap, kumwi pwae énoukoup i konap, tá mámá apárokamp arop téréménkrá kar yorowar i konap arop fárákap, makia am fárákap te mokop mwanapon? Kwaro mámá apárokamp aropamp yonkwae kour am te sámpá épépérépi pap nángo, am kar wa napo, épépérép kar niampi akwap naenámp.

²¹ Apárokamp arop fárákap te námokuráp yonkwae kour fek Kwarén mér mwanap pourou mono. Námoku yonkwae kour tokwaeráp Kwar te am fárákapan nánánkár nángo, man te mér sámp mo karenono. Aeno Kwaro námoku koumteouráp aropan warko érékép naerianámp te arakono: Am fárákap épépérnámp kar niamp Kwapwe Kare Kar yino farákáp námp wawia, Kraiséén mérapo maok, Kwaro am fárákapan warko érékép konámpono.

²² Juda fákáre te Kwaromp kárákáre yénképnámp ankank nke mwaria kárákárea wae napon. Tá Grik fi te yonkwae kour tokwaeran sámp mwaria tére kárákáre napon. *

²³ Aeno yino Kraiso yaopwae porokopramp fek sumpwinámp kar farákáp nángo, am Juda fákáre wanap te kwatae kar niampara, mér sámp mwanap pourou mo napon. Tá Grik fi ponankor am kar wa nap te, épépérép kar niamp námpono.

²⁴ Aeno koumteouráp arop nomo Juda fi ntia ankwap fi nomo Kwaro nomwan náráponoria wumwi námp te, nomo wae mér námpono: Kraís te Kwaromp kárákáre tokwae ntia yonkwae kour tokwae, arakenoria nomwan yénkép námpono.

²⁵ Aenámpara, am Kwaromp épépérép námp niampnámp am te aropamp yonkwae kouran kámákár akwap námpon. Tá am Kwaromp porokwe yak námp niampnámp am te aropamp kárákáre tokwaeran kámákár akwap námpon.

²⁶ Aenámpara, ankwapyae fákáre, Kwaro wokwaek yumwan wumwirianánko, yumo Kristeni yakáp napan ankár fwapia ninik kipo: Yumo arop fárákapao nke nap fek te, yumo yonkwae kour moráp arop yakáp napono. Tá kárákáre moráp arop yakápria, e moráp arop yakáp napono. *

²⁷ Aeno apárokamp arop fárákapao Kraiso nomwantá sumpwinámp karan 'Am te épépérép ninik' ria sénap te, Kwaro am kar sámpea, mér tokwaeráp aropan pwarápa mwanap sánk námpon. Tá arop fárákapao 'Arop kárákáre mono'rá sér i konap te, Kwaro am sámpea kárákáreráp aropan pwarápa mwanap sánk námpono.

²⁸ Aeria Kwaro arop nke nap fek e moráp arop, tá aropao 'Kánanke kwatae'rá sér i konap arop, ye, am ankank yak mo námá táman sámpea am fek ankank oukoumwan yak námp, am yak mo niampi pap námpon. *

²⁹ Aenámpara, arop ankarankamp, námo mér tokwae namponoria Kwaro nke námp fek námokuráp e sakap naenámp te mo karonno.

³⁰ Kwar námoku yumwan Jisas Kraisént tapokwapea pwate námpon. Mao te Kraiséén nomp ninik mek yonkwae kour fi kor páte nángo, yonkwae kour kwapweráp arop yakáp námpon. Mao Kraís fek táman nomwan warko yamokwapea paprá, nomwan yiki kukarea páte nángo, nomo yae-párák kare yakáp námpara, kwatae ninik te nomwan poukwap mono. *

* Ef 1:7'

* 1:14: Ap 18:8 * 1:16: 1 Ko 16:15 * 1:17: 1 Ko 2:1-2,5 * 1:18: Ro 1:16 * 1:19: Ais 29:14 * 1:22: Mt 12:38; Ap 17:18 * 1:26: Mt 11:25 * 1:28: Je 2:5 * 1:30: Ro 3:22

³¹ Aenámpara, Kwaromp ninik te nomo ankár maomp Buk fek sénámp ninik niamp taknámp, “Arop ankwap warákár-sénae rámp kwamp te, ankár Tokwae Karan saráp warákár-sér kuno.” ✧

2

Kraisoa yaopwae porokopramp fek sumpwimp kar

¹ Onomp ankwapyae fákáre, ono kuri wokwae yumonapok koropea Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákámpao maok, ono te yumwan, onomp kar kour wawenkria kar porokwerá mér tokwaeráp aropao farákámp konámp niamp fek farákámp moiampnono. ✧

² Onomp ninik mek te ono waeman arakrá séri nampon: Ono yumo ou mek yak namp te, ankwap ankankan ninik mono. Ono te ankár Jisas Kraiséen saráp ninik nampono. Ye, Jisas Kraisa yaopwae porokopramp fek sumpwimp saráp ninikia yumwan farákámp nampono.

³ Am ke fek ono yumonapok koropamp fek te, ono kárakáre mo, apápria kour me woukoupae waeampono.

⁴ Ono kar farákámpria Kwaromp Kwapwe Kare Kar séramp fek te, ninik kourráp aropao náráp ninikaokenkria farákámp moi nampono. Ono te am kar farákámp namp fek Yiki Kor Spiritamp kárakáreran yumwan yéknép nampon. ✧

⁵ Ono tak namp te apae riteanápe, onomp ninik te aropamp yonkwae kourao Kwarén mér mwanap mwae kup yéknép te mono. Kwaromp kárakáre námoku Kwarén mér mwanap yéknépanoria nampon.

Kwaromp Yiki Kor Spiritao yonkwae kour nénknámp kar

⁶ Tá kare, arop fárakámp te maomp waemp te aropnámp téképa yakámp napan, yino Kwaromp kar farákámp námp te yonkwae kourráp karan farákámp nampan wawi konapon. Am te apárokamp arop fárakámp yonkwae kour mono. Tá mámá apár poukeyaknámp kárakáre akwapá yak mo naerianámp kárakáreramp yonkwae kour te mono.

⁷ Yino te wokwae mek yakámp Kwaromp yonkwae kouran farákámpámpnon. Kwaro oukoumwan apár yoro mo námp fek, nomo yámar mek mént yae-párak tankámp mwanámpnan maomp yonkwae kour fek nánapi pwararámpnon. ✧

⁸ Mámá apár poukeyakámp kárakáreráp arop am yonkwae kour te mér mono. Am fárakámpao wae méri yakápria te, yámar mekám Tokwae Karan sámpea yaopwae porokopramp fek pukupá pwar mono. ✧

⁹ Aeapan maok, yino te mámá ankank Kwaromp Buk fek arakrá sénámpnan yino sénámpnon: “Ankank arop yi fek nke moi nap, tá woupwi fek wa moi nap, tá aropao kuri ninik moi nap, am ankank táman

Kwaro námwan warákár konap arop fárakámpampor nánapi pwate námpnon.” ✧

¹⁰ Am yonkwae kourráp kar te mek yakámpnan maok, maomp Yiki Kor Spiritamp tére kárakáre fek Kwaro nomwan érik yéknépámpnon. Yiki Kor Spirit te kápae kare ankank nke konámpara, mao Kwaro mek karaok niniknámp ninikan kor wae nke námpnon.

¹¹ Arop te wa ankwap aropamp ninik mekám ninik mér i konámpnanámp, mono. Mao námoku saráp wae méri yak námpnon. Tá taknámp, arop ankwap Kwaro ninik námp te mér mono. Kwaromp Spiritao námoku saráp méri yak námpnon.

¹² Nomo te mámá apár mekám aropan poukeyak konámp yao-pwaerápan sámp mono. Nomo te Kwaronámpoknámp koropnámp Spiritan sámpria, Kwaro ti-sápnámp kápae kare kwapwe kare ankank am fwap mér mwanámpnon. ✧

¹³ Am ti-sápnámp farákámpnámp kar am te aropamp yonkwae kour meknámp korop mono. Yiki Kor Spirit námoku yinan yéknianámpnan yino am kar táman sénámpnon. Yino Yiki Kor Spiritamp karan Yiki Kor Spiritráp arop fárakámpao wa nap fek farákámp námpnon.

¹⁴ Aeno arop Yiki Kor Spirit mo námp te, Kwaromp Spiritamp kar te épérépnámp kar ritea sámp mo i konámpnono. Am kar nomo sámp konámp te Yiki Kor Spiritao námpnan sámp konámpara, Yiki Kor Spirit monap arop te am kar fi mér mwanap pourou mono. ✧

¹⁵ Yiki Kor Spiritráp aropao saráp ponankor ankank youroukoupia fi mér i konámpnono. Aeno arop ankwap am Spiritráp aropan youroukoup naenámp pourou mono.

¹⁶ Am táman Kwaromp Buk fek sérrá, “Tokwae Karamp ninik te wa mér námpon? Wa Tokwae Karan ninik yéknép námpon?”

Aeno nomo te wae Kraisoamp ninik sámpá yakámp námpon. ✧

3

'Aposel fákáre te Kwaromp tére arop'rá sénámp kar

¹ Ononamp fákáre, ono wokwaek yumont yakamp fek te yumwan oukoumwan Spiritráp aropan farákáp namp niamp take pourouráp kar farákáp nanamp pourou moimpon. Ono te apárokamp ninik fek yakápnep arop fárákapan farákáp konap kar niamp fek farákámpamon. Am ke fek te yumo oukoumwan Kraiséen ninik nap te tárápu kánanke-táráp niamp yakápiapon.

² Aenapantá yumwan te mom wouri niamp pourouráp kar kánankeran farákámpamon. Fir niamp pourouráp kárákáre kor kar farákáp mono. Oukoumwan má ke fek kuri yumo kárákáre kor fir sámp mwanap te yumo oukoumwan pwi mono.

³ Am te apaeritea námpanápe, yumo oukoumwan apárokamp ninik fek yakáp napantá niampono. Kare, yumo yiráp ankwapyenápén kokwarokrá, kar yorowar i konap te, oukoumwan fákeyakáp napon. Tá am ninik yumo tak i konap te wokwaekamp ninikono. Am te aropamp ninik támaono.

⁴ Yumo araki konaponno: Arop ankwapao sérrá, "Ono te Polompono." Tá ankwapao sérrá, "Ono te Apolosompono." Yumo taknap ninik támao yumo oukoumwan apárokamp arop niampi yakáp napon.

⁵ Yumo fwapia ninikenke: Apolos mao te wanono? Tá ono Pol ono te wanono? Yino te párák kar Kwaromp tére aropono. Tokwae Karao yinan moumountukri tére ti-sáp nángo, yino am tére námp fek táman yumo Kraiséen méri napon.

⁶ Ono te ankankou yoroí nampono. Apolos te am ankankou mek ént kokorar námpono. Aeno Kwaro námoku nángo, ankankou pápáre námpon. ✧

⁷ Aenámpara, arop ankankou yoro námp, tá arop ankankou mek ént kokorar námp am te tokwae kar ankank mono. Kwaro námoku am tére sánk námpara, mao námoku maok tokwae karon.

⁸ Ankank yoronámp arop ntia ént kokorarnámp arop, am yaworamp tére te ankár puri fekampono. Tá am yawor te ankákárank námoku térenep puri fek nopok sámp nenepono.

⁹ Yino te Kwaromp térean énékér tére nempono. Yumo te Kwaromp yopwar niampono. ✧

'Sios mek tére konámp arop te kamda niamp'rá sénámp kar

Tá yumo te Kwaromp nap námoku ti tenánko yak námp niampono.

¹⁰ Kwaro onan ourour sáp námp fek ono kamda tére maránki yakrá tére kwapwe konámp niampara, ono wae oumpwar yimp tenampono. Ae tenampara, Apolos am fek nap kare ti námpon. Aeno apae-apae arop ponankor te ankár fwapia ninik kour fek nap ti mwanapon.

¹¹ Yumo wae mérapon: Am napamp oumpwar te wae fokokeyak námp, am te Jisas Kraisono. Tá arop ankwapao oumpwar ankwap yimp naenámp te mono. ✧

¹² Táte arop am oumpwar fek nap ti mwanap kwamp te, ankwap fárákáp gol fek ti, ankwap fárákáp silva fek ti, ankwap fárákáp mani tokwae fekamp yumwi fek ti, ankwap fárákáp yao wi kar fek ti, ankwap maonk pwae fek te, ankwap fárákáp wit poro kor fek ti mwanapon.

¹³ Am fek tére napan maok, ponankor aropamp tére te nánkár wakmwaek kot naenámp yae fek érik farákár nángo, nke mwanapon. Tá am kot naenámp yae te yaomwi niamp pourouráp korop naenámp. Aeria am yaomwi niamp támao námoku ponankor ankákárank aropamp tére youroukoup nángo, am fárákápao, námokuráp tére te fwap ni, kwatae nierá nke mwanapon.

¹⁴ Táte arop ankwap am oumpwar yumuntuk nap ti tenánko, táte maomp nap yaomwirao wouroukour mo nángo te, am tére arop nopok kor fwap sámp naenámp. ✧

¹⁵ Aeno táte ankwap tére aropamp nap ponankor wouroukour nángo te, maomp térenámp ponankor kwaporok pwar nángo, am tére arop mao námoku kare te fwap yak nángo maok, man te yaomwi mekamp yae tokorop pap napo yaknámp arop niamp naenámp.

'Yumo te Kwaromp yiki kor napon'rá sénámp kar

¹⁶ Yumo te Kwaromp yiki kor nap yakáp napo, Kwaromp Yiki Kor Spiritao am nap mek yak námpon. Yumo am te mér mo nap nie?

¹⁷ Táte arop ankwapao Kwaromp yiki kor nap kwatae pap nángo te, Kwaro am aropan kor kwatae pap naerámpon. Am te apae riteanápe, Kwaromp nap te yiki kor kareno. Am nap te yumo támaono.

'Aropamp eran narek sampok kwaponno'rá sénámp kar

¹⁸ Takria yumo yumoku támao kwekár mwanape. Táte arop ankwap yumo ou mekamp mao apárokamp ninikaokria, mao arakrá ninik: Ono te wae yonkwae kour kwapweráp aroprá ninik naeane. Mao te ankár am ninik pwarará, Kwaromp épépérép námp niamp ninikaok akwapano mpupo. Mao takria te, yonkwae kourráp arop kare yak naenámpon.

¹⁹ Am te apae riteanápe, mámá apár mekamp mér te Kwaro nke námp fek te épépérép ninikono. Kwaromp Buk fek am táman arakrá sénámpon:

“Am mér tokwaeráp arop te mao námokuráp nkwakwe make kwekár ninik námp fek táman aopwerao kouan porokwap konámp niamp touwe sámp naenámpon.” ✧

²⁰ Tá ankwap karao kor arakrá sénámpon:

“Tokwae kar te wae mérámpon: Mér tokwaeráp arop fárakapamp ninik te kánanke kwataeno.” ✧

²¹ Aenámpara, arop ankwap aropamp eran narek sampok kwapono. Ankank ponankor te yirápono.

²² Pol, Apolos, Pita, tá mámá apár, yiki yakáp nap, sumpwi, ankank oukoumwan yaknámp, ankank wakmwaek korop naenámp, makia mámá ponankor ankank te yirápono.

²³ Tá yumo te Kraisompono. Tá Krais te Kwarompono.

4

Tokwae Karao náráp tére aropan youroukoup naenámp kar

¹ Yumo te ankár yinan te, Kraisomp tére arop yakria, Kwaromp kar wokwaek mek wouroumpetakámp kar yae-párak taokeyak konap aroprá ninik kipo.

² Am poukwapnámp aropamp tére te lo araki yak námpon: Am poukwapnámp arop te ankár námokuráp tére fwapia taokeyak naenámpon.

³ Aenámpara, yumo ono i konamp ninik youroukoup mwaria nap, tá arop ankwap fárakapao youroukoup mwaria nap te, ono am táman ninik tokwae mo kareno. Tá ono kuri ono onokump ninik te youroukoup mo i konampono.

⁴ Kare, onokump kwatae niniki namp yak námp te ník mo nampao maok, ‘Ono yae-párak kare arop’rá sénanamp pourou mono. Onan youroukoup naenámp tére te Tokwae Karamp tére mwarono.

⁵ Aenámpara, táte am ke oukoumwan sik nángo, yumo ankwapaonap ninikan youroukoupni kwapono. Yumo ankár Tokwae Karao ék naenámp yépék kipo. Mao te ankank ponankor kirikip mek wouri yak námp tia wae fek kák naenámpon. Tá ponankor aropoinap ninik érik farákár naenámpon. Tá am ke fek táman Kwaro nomo Kristen tére námpan youroukoupia nomwan ankákárakrá tére námp puri fek warákár-séar naenámpon.

Korin fákáre námokuráp e narek sampoknap kar

⁶ Ankwapayae fákáre, ono yumwan yiráp ninik mek yaewourria, ono Apolos yinomp pourouan wounáprá am karan yéknép nampono. Yumo yinan níkria yae-párak kare ninikaokria, loao sénámp niamp taknámpria maok, am karan oupoukur-tukup kwapono. Aeria yumo ankwapamp e narek sampokria, ankwapamp e apárok sámp-anámp kwapono.

⁷ Ononamp fákáre, ae te mokopono? Amwan te wa arop tokwae yoroi pap námpono. Tá amo apae ankank Kwaronámp sámp moi naponno? Táte kare, amo Kwaronámp fekamp sámp napan maok, apaeritea amo amokuráp e narek sampokria amoku támao amo am ankank yoroinap fi kor niampi yak rap?

⁸ Yeno, yumo te waeman top-pwarámpá yakáp napon. Yumo wae kápae kare ankankráp yakápria yumo wae pwi naponno. Yumo yinan kámákarea king niampi yakáp naponno. Koupoutáráp nape! Onomp ninik te, yumo king yakáp napo te, yino kor yumont king yakáp mwanámpan mpwe nampan maok, mo napon. ✧

⁹ Ono arakrá ník nampon: Kwaro aposel yinan kák tenánko yakáp námp te, aropao wakmwaek kar kánanke kwatae yakáp nap niampon. Yino te arop yinan kotia napo, wae sumpwi mwanámp arop niampon. Aenámpara arop fárakapao yinan ponankor ensel fákáreao nke nap fek, tá arop fárakapao nke nap fek, yinan tirá wour mwaria wae napon.

¹⁰ Kraisomp e narek sampoknámp fek táman, yino épérép arop niamp yakáp námpan maok, yumo Krais i konámp ninik fek mér tokwaeráp arop yakáp napon. Yino te kárakáre mo námpan maok, yumo waeman kárakáre tokwaeráp yakáp napon. Yino te e moráp yakáp námpan maok, yumo te wae e tokwaeráp arop yakáp napon.

¹¹ Wokwaek, tá koropea oukoumwan má ke fek kor, yino yae-porokwe yakápria, yinomp oumpour kor kákea wae nángo, tá yinomp waempyam te turupwi. Arop fárákapaó yinan fupuk. Tá yino fwapi tankáp mwanámp yak mono. ✱

¹² Yino te yinokump yae kor fek tére tokwaerá yakáp i konámpono. Arop fárákapaó yinan wouroumprá séri konapan maok, yino nopok am fárákapan yaewouranoria Kwarén sér i konámpon. Arop fárákapaó yinan sámpá yampourou napo te, yino nopok mo, kárákáre fek yakáp i konámpono. ✱

¹³ Yinan kwatae kar sér i konapan maok, yino am fárákapan nopok kwapwe kare karan sér i konámpono. Yino te ponankor apár mekamp aropao tiri pwae épér i konap niamp, tá ankank kwataerao sorok karenámp niampi yakáp námpono. Yino taki yakáp nám p te koropea oukoumwan námpon.

Korin fákáre ankár Polomp ninikaok mwanap kar

¹⁴ Ono te yumwan pwarápae sánkria má má kar kumwi mono. Ono onomp tárápu yumwan aropompia ono yiráp ninikan fwapokwap nampono.

¹⁵ Táte kare yiráp Kristen yakáp nap mek yumwan taokeyakápnar naropwar 10,000 yakáp napan kor, wampweno, yumo te kápae kare Naropwar yak mono. Yumo Kristen yakáp nap fek ono ankáránkamp mwar yiráp naropwar yak nampono. Am te ono Kwapwe Kare Kar fárákáp nám fek yumo onomp tárápu niampi yakáp napon. ✱

¹⁶ Aenapantá ono 'Yumo ankár ono i konampaok paokopenk' ría sénampono. ✱

¹⁷ Am fek táman ono yumonapok Timoti sámp-kérép nanko, akwap námpono. Mao Kwaromp firáp nám fek onomp tárápara, ono man warákár tokwae nampono. Mao te Tokwae Karamp tére ankár yae-párák tére konámpono. Mao warko yiráp ninik fárákareanángo, yumo fwap ono Kraisomp ninikaok akwap konamp mántwaok mwanapono. Ono kápae kare némpoukamp kápae kare sios mek take pourouráp ninik táman yénkrá fárákáp konampono. ✱

¹⁸ Ae te yumo ankwap fárákápamp ninik te onan, mao te yumonapok akwapea nke mo naeanria, yumo, ankwapan kwe-pwar námponorá ninikrá paokop napon.

¹⁹ Tak napan maok, mono. Táte Tokwae Karao takaerianángo te, ono yumonapok koupour kar akwap nanampono. Tá ono korop nám fek am yae-párák mér tokwaeráp yakáp námpria waenap aropamp kárákáre onokump yi kare fek nke nanampono. Am fárákapaonap kar mwar saráp wa te wampweno.

²⁰ Am te apae riteanápe, Kwaro maomp firáp taokeyak nám p te kar mwar sarápanápe mono, am te kárákáre méntér koropnám ankankono. ✱

²¹ Yumo te apae ninikan warákár rape? Ae te ono yumonapok koropea, yopor fekrá fwapokwapaeria nape, yumwan warákárria yonkwae porokwe niniként koropaeria nape?

5

Kokopor ninik Korin mek yaknám kar

¹ Kar sérarrá koroprá, 'Yumo ou mek kokoporrá paokop i konap yak nám p'rá sénapon. Tá am te mwar pourouráp ninikan Kristen mo aropao kor, take pourouráp ninik tak mo i konapan napon. Am te ará: Arop ankáránkamp náráp naropwaromp yumuntukamp yupu warámp-akwapea kokopori námpono.

² Tá yumo, ankwapan kwe-pwar námpon ninik rape? Yumo te ankár am ninik am pwarará éménk mpupo. Am kwatae niniknám arop yumont yakantá ek far-pwar mpupo.

³ Kare, onomp pourou te yumwan panek yak nampan maok, onomp ninik te yumont yak námpon. Tá ono kareao yumont yak nám niamp nángo, am aropamp kwatae niniki nám p ono wae youroukoupi pwar nampon.

⁴ Ono yumwan wae arakrá séri nampon: Jisas Tokwae Karamp e fek koupoukarrá téréménk kipo. Aenapo nomp Tokwae Kar Jisasomp kárákáre ntia onomp ninikao kor yumont yak naenámpon.

⁵ Tá nomo ankár am aropan Satanomp yae páte nángo maok, mao am aropamp pourouan kwatae pap naenámpon. Nomo tak nángo maok, Kwaro fwap Tokwae Karamp yae fek am aropamp waemp warko warámp naenámpon. ✱

Sios mek arop kwatae ninik nángo ek pwar mwanap kar

⁶ Yumo te, yino te kwapwe karean mpwe napan maok, am te kwapwe kare ninik mono. Yis kánanke kwarok te mákia pan ponankor yárámp rá kák konám p, am te yumo mér mo nap nie?

⁷ Yumo te yis moráp pan niampara, yumo wokwaekamp yis kwatae te ankár nkwapok sirarea maok, yumo fwap pan wourékam niamp yiki kare yakáp mwanapon. Am te apae riteanápe, nomp Pasova mwanámp Sipsip Morok te wae ofái tenapon. Am ofa te Kraisono.

⁸ Aenámpara, nomo te ankár lotu mwanap yae tokwae fek nánap i konámp araknám mwanámpon. Nomo ankár nomp pourou mekamp ponankor kwatae ninik te am aróp fárákapan wokwaekamp yis nap mekamp ponankor tirá épér i konap niamp mwanámpon. Tá nomo ankár yiki kare ninik ntia kare kar ninikaokria maok, am yis moráp pan wourékam niampi yakáp mwanámpon. *

⁹ Ankwap pas ono wokwae yiráp por kumwiria arakrá sériampono: Yumo kokopornap aropént nourouprá yakápi kwapon. *

¹⁰ Ono te yumo máma apár mekamp ponankor arop kokoporrá kikiánkápá, ankwapamp ankank pouroukouprá, kwekár kwarén éntér paprá, mak i konap arop fárákapan ponankor 'Pwar tukupenk' ria sér mono. Táte yumo am arop fárákapan pwar mwaria te ankár am apár ponankor pwar mwarea napon.

¹¹ Aeno ono am kumwiamp kar fi te aráno: Táte arop yumo man yiráp ankwapnáprá sér i konapao, mao kokopor, tá mao ankwapamp ankank kikiánk, kwekár kwarén éntér pap, wouroump kar sér, mánmán ént fária mánmán, tá arop ankwapan poupwekápa maomp ankank pouroukou, araknám aropan te nouroupria méntér fári kwapon. *

¹² Mokopono? Arop sios mek korop mo, ek yakápnap aropan youroukou i konap tére te onomp tére nie? Mono. Aeno arop sios mek yak námpan maok, am te yumo youroukou mwanap tére támao.

¹³ Ek yakápnap arop fárákapan te Kwaro námoku am fárákapanoinap ninik youroukou naenámp. Kwaromp Buk fek sérrá, 'Yumo ankár yumo ou mekamp am kwataenap arop fárákap ek fárarámprá párapok kip'rá sénámpon.

6

'Kristen nonopok koti kwapon'rá sénámp kar

¹ Táte yumo ou mekamp arop ankwapan kar kwatae sénánko te, ae te mao Kwaromp kounteouráp arop fárákapan oupoukur akwapea Kristen monap aropamp yi fek koti i konámp nie? Mao takria te pwarápe mo nie?

² Nomo Kwaromp kounteouráp arop nomo ponankor apárokamp aropamp ninik youroukou mwanámp te, ae te yumo mér mo nie? Tá kare, yumo te waeman apárokamp ponankor aropamp ninik yurukup mwanapon. Ae te mokopono? Yumo kánanke kwarok karun kor yurukup mwanap pourou mo nie?

³ Ae te yumo mér mo nie? Nomo ensel fákáreramp ninikan fwap youroukou mwanámpon. Aenámpara, nomo waeman apár mekamp ankankamp kar youroukou mwanámpan kor wae fwap pwi námpon.

⁴ Yumo fwap tak mwanapara, yumo ou mek kar yak nánko te, apaeritea Kristen monámp arop fárákapan kar youroukou mwanap tére sánk napon?

⁵ Ono yumwan 'Pwarápe sámpenk!' ria sénampono. Ae te mokopono? Yumo ou mek te Kristen ankwapnáp yaworamp kar youroukou naenámp yonkwae kourráp arop ankwap yak mo nie?

⁶ Take arop yak námpan maok, ankwapnápo yakrá náráp ankwapnápén Kraisen mér monap aropao nke nap fek takrá kot napon?

⁷ Ye, yumo te yiráp ankwapnápén kot nap támao, yumo wae kwatae niniki tenapon. Yumo apaeritea numwar yumwan kwatae papanáponorá yénképeyakáp moi napon? Yiráp ou mekamp arop fárákapan yiráp ankank pouroukou napo te, apae ritea numwar takanáponorá yénképeyakáp moi napon? *

⁸ Yumo fwap tak mwanapan maok, yumoku kok támao arop ankwap fárákapan kwatae ninikria maomp ankank pouroukou napon. Ye, yumoku yiráp ankwapnáp karean yumo take pourouráp ninik tak i konapon.

⁹ Yumo yumokuráp ninik mek kwekár mwanape. Arop fárákapan kwataenámp ninik i konap te Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp némpouk te yink mono. Kokopor ninik i konap arop fárákapan, tá kwekár kwaronámpaok i konap, poumaropráp kounteou, yupuráp arop kokopor i konap, arop fárákapan pwarápe moria poumou-tárápu kok kwatae kokopor i konap,

¹⁰ oukun i konap, tá ankwapamp ankank kikiánk i konap, tá mánmán ént fária mánmán i konap, tá arop ankwapan wouroump kar sér i konap, tá ankwapamp ankank pouroukou

konap arop fárákap, ponankor take pourouráp arop fárákap te, Kwaro maomp firáp taokeyaknámpek mek te tukup mwanap pourou mono. ✱

¹¹ Tá yumo wokwaek te takeniamp arop yakápiapan maok, Kraisomp yirirao yiráp kwatae ninik torokor námpon. Kwaro yumwan náráponoria nánkáráp tenámpono. Nomp Kwaro Jisas Kraisomp e ntia Kwaromp Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek yumwan fwapokwapia kák tenánko, waeman yae-párák kare arop yakáp napon. ✱

Nomp pourourao Kwaromp e narek sampok naenámp kar

¹² Kare kápae kare ankank te ono fwap tak nanampan maok, am kápae kare ankank te onan yaewour i konámpanápe. Ponankor ankank ono fwap tak nanampan maok, ono ankwap ankankao onan poukwapanoria yéknépá yak mono.

¹³ Kare, fir te yare mek pik konámpek, yare te fir sámp. Mak i konámpan maok, am anánkaopwe te waeman Kwaro yak moi pap naerámpon. Aeno pourou te kokopor ninikamp mono. Am te Tokwae Karampono. Tá Tokwae Kar te pourouampara, pourouan yaewour i konámpono. ✱

¹⁴ Mao námokuráp kárákáre fek Kwaro Tokwae Karan apár me mekamp fárámpá papámp te, taknámpek nomwan kor fárámpá kák naenámpmon. ✱

¹⁵ Yumo Kraisomp pourou ankwapmwaekao yakáp nap te mér mori kwapon? Ae te ono Kraisomp pourou ankwapmwaek fárákapea kokopor yupuamp pourouk pap nanko te, kwapwe kare naenámp nie? Am te tak mo kareno. ✱

¹⁶ Arop kokopor yupurént akwapá koumpeanámp te, waeman méntér ankárankamp pourou yak nepon. Yumo am te mér mo nie? Kwaro am táman wae arakrá séri námpon: “Am anánkaopwe te waeman ankárankamp pourou sámp nepon.” ✱

¹⁷ Aeno arop Tokwae Karént koumpá yak námp te, mao wae méntér ankárankamp Spirit fek yak nepon.

¹⁸ Kokopor ninik te yiráp wonae fik yakantá, ankár panek pirikámp kipo. Ponankor ankwap kwatae ninik aropao i konap te, ek pourou yipi fek saráp yak námpon. Aeno arop kokopor ninik námp te waeman námokuráp pourou mek ponankor kwatae pap námpon.

¹⁹ Yiráp pourou te Yiki Kor Spiritamp yiki kor napono. Ae te yumo am mér mo rape? Kwaro yumwan wae Yiki Kor Spirit nénk tenánko, yiráp pourou mek yak námpon. Yumo te yumokuráp mono. ✱

²⁰ Kwaro arean tokwae fek yumwan warko yamokwap námpono. Aenámpara yumo te yiráp pourou fekamp ankank tére nap te ankár Kwaromp e narek sampok kipo.

7

Yupu ti konap kar

¹ Oukoumwan te ono yumwan yiráp pas fekamp kar nopok sénae rae. Táte arop yupu sámp mo, kwaporok yak námp te kwapwe kareno.

² Aeno nkwakwe make kokopor ninik yak námpara, arop ankákárank ponankor moumountukri yupu ti, tá koumteou ankákárank ponankor moumountukri poumarop nap mek tankáp mwanap te fwapon.

³ Aeria poumaropamp pourou te maomp yupurampono. Poumarop kákánki kwapon. Tá taknámpek yupuamp pourou te poumaropampono. Yupuao kor kákánki kwapon.

⁴ Yupu te námokuráp pourou poukeyak mono, maomp poumaropao poukeyak námpon. Tá taknámpek poumaropamp pourou te námoku poukeyak mono, maomp yupuao poukeyak námpon.

⁵ Aenepara, anánkwap yumo te nonopok younkwe sirarea yiráp pourou kákánki kepono. Kare, táte yumo ankárankamp ninik fek Kwarén kar toropwap nenep ke fek saráp pwate yak neria te fwapon. Aeno wakmwaek te ankár koumpá yak nenep. Takria yumo yiráp pourou yumo fwapi taokeyak mo napo, Satano yiráp ninik mek kwatae ninik kákantáno.

⁶ Ono mómá kar sénamp te, yumwan yaewour naenámpan sénampono. Am te ono yumwan ampaok mwanap loan pap mono.

⁷ Ono warákár namp te, ponankor koumteouráp arop te ono nampnámpek are yakápenkria nampan maok, Kwaro ponankor ankákárank aropan ninik ankákárankrá nénk námpono.

⁸ Aeno are yakápnep koumteouráp arop fárákap, tá kae koumteou, am fárákapan te ono arakrá sénampon: Táte am fárákap ono are yak namp niamp makria te am te kwapwe kareno.

⁹ Aean maok, am fárákap námokuráp pourou fwapi taokeyak moantáno, fwapon. Poumou-tárápu koumteou ti, tá koumteou poumou nap mek tankáp kipo. Tankria te fwapon. Tak moia te am fárákapamp ninik fárámp nánko, kokoporantáno. ✱

✱ 6:10: Ef 5:5; Yé 22:15 ✱ 6:11: Ta 3:3-7 ✱ 6:13: 1 Te 4:3-4 ✱ 6:14: Ro 8:11; 2 Ko 4:14 ✱ 6:15: 1 Ko 12:27

✱ 6:16: Stt 2:24 ✱ 6:19: 1 Ko 3:16 ✱ 7:9: 1 Ti 5:14

¹⁰ Am yupu tinap arop fákáre ntia poumou nap mek tankápnap kourteouran ono lo nénk nampon. Am te onokump lo mono, Tokwae Karamp lonono. Am te arak: Yupu náráp poumarop pwar-akwap naeane.

¹¹ Mao náráp poumarop pwarará akwap námp kwamp te, ankár kwaporok yak kuno. Aeno kwaporok yak naenámp pourou mo námp kwamp te, ankár arákarrá akwapea am pwaranámp poumaropamp nap mek tank kun. Tá poumaropao kor maomp yupu pwar te mo karono.

¹² Tá ankwap fárákapan te onoku támao sénampon. Am te Tokwae Karamp kar mono. Ono arakrá sér: Kristen arop yupu sámp námp, maomp yupu Kraisén mér mo námpao maok, am yupu fwap maomp poumaropan warákár nángo te, am Kristen arop te am yupu pwar kwapono.

¹³ Tá Kristen yupu poumou nap mek tank nángo, maomp poumarop Kraisén mér mo námpao, fwap am yupu sámpá yak naerianánko te, am yupu te maomp poumarop pwarará akwap mono.

¹⁴ Yumo wae mérapon: Poumarop Kwarén mér mo námpao náráp yupunt akwapá koump námp te, waeman fwap Kristen ou mek yak námp. Tá yupu Kwarén mér mo námpao Kristen aropamp nap mek tank námp te, mao waeman fwap Kristen ou mek yak námp. Aeno tak moia napo te, maomp tárápu fárákap te sios mek yakápi mo mwanape. Aeno oukoumwan te am fárákap sios ou mek yakápi napon.

¹⁵ Aeno táte poumarop Kristen mo námpao, náráp yupu pwar naeria te, fwap pwar naenámp. Tá taknámp, yupu Kristen mo námpao, náráp poumarop pwar naeria te, fwap pwar naenámp. Am yiráp ankwapnápi ntia yiráp antápan take ninik korop námp te, apae man taki kwaponoria fákápi fákeyak námpána. Kwaro yumwan wumwiri námp te, yonkwae porokwe ninikaok mwanapria ninámpon. ✧

¹⁶ Aenámpara, yupu amo te fwap waráp poumarop Kristen moinámpan yaewour napo, mao Kristen naenámp ni mo nie? Am te amo mér mono. Tá poumarop amo fwap waráp yupu Kristen moinámpan yaewour napo, mao fwap Kristen naenámp ni mo nie? Am táman kor amo mér mono. ✧

Nomo ankár Kwaro sápnámp ninik fek yakápi mwanámp kar

¹⁷ Aeno arop ankwapan Tokwae Karao wumwiri mokoepourouráp tére sánkeanángo te, mao te ankár am fek saráp yakápi mwanapon. Ono te ponankor sios mek lo takrá pap konampon. ✧

¹⁸ Ae te arop ankwap maomp yipi fárákapea napo, Kwaro man wumwi námp nie? Tak nángo te, mao am yipi fárákápnámp warko yárákarea pwarará, am toupou mek wouroump naenámp mono. Ae te arop ankwap mao yipi fárákap moi námpan Kwaro wumwi námp nie? Takanánko te am arop te yipi fárákap naenámp te mono.

¹⁹ Am yipi fárákápnap ninik ntia yipi fárákap monap ninikao kor kánanke kwataeno. Aeno Kwaromp loaok tukupnap ninikao maok, am te tokwae kar ankankono. ✧

²⁰ Arop mokoep yak nángo, Kwaro man wumwi námp te, mao oukoumwan ankár take támao yak naenámp.

²¹ Ae te amo kwaporok tére konap arop * yak napo, Kwaro amwan wumwi námp nie? Takanánko te, amo am táman yonkwae sakápi yak kwapono. Aeno táte amo kwaporok tére konap aropamp tére pwar akwap nanap mwae kup yak nángo te, fwap mántwaok nanapon.

²² Aeno arop slev yak námp mekamp Kwaro wumwiri námp te, mao te Tokwae Karao nke námp fek te, mao warko slev mono. Aenámpara, arop slev yak mo, amwar yak námpan Tokwae Karao man wumwianámp te, oukoumwan mao Kraisomp slev yak námp.

²³ Kwaro yumwan arean tokwae fek warko yamokwapea éréképi námp. Aenámpara, yumo te épi ninik fek yakápnap arop fárákápnap slev yakápi kwapono.

²⁴ Ononamp fákáre, nomo mokopi yakápi námpan Kwaro nomwan wumwiranánko te, ankár take pourouráp ninik fek Kwarént yakápi mwanámpon.

Are yakápnap kourteouráp aropan sénámp kar

²⁵ Tokwae Karamp lo te mono, onoku niniknamp karan are yakápnap kourteouráp aropan sénae nae. Kwaro onan aropompia onan ninik kour sápi nángo, yumo fwap ono sénámp kar wawia, karenorá ninik mwanap pwi námpon.

²⁶ Oukoumwan máma ke fek te nkwakwe make ninik tokwaenámp ankank koropánk námpara, fwapono. Yumo ponankor oukoumwan yakápi napnámp taknámp yakápi kipo.

✧ 7:15: Ro 12:18 ✧ 7:16: 1 Pi 3:1-2 ✧ 7:17: 1 Ko 7:24 ✧ 7:19: Ga 5:6 * 7:21: 'Slev' a, 'Kwaporok tére konap arop'rá sénámp firan mér nae rap kwamp te, "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 kware 35 ntia 36 fek nkeampo.

²⁷ Ae te amo wae yupu sámp nap nie? Takanánko te, amo am yupu pwar nanap mwae kup oupourounki kwapono. Ae te amo oukounwan yupu sámp mo nie? Takanánko te, amo yupu sámp nanap niniki kwapono.

²⁸ Tá taknámp amo yupu sámp nap am te kwatae ninik yak mono. Tá éni yupu poumou nap mek tank námp, am támao kor kwatae ninik mo, fwapono. Aenapan maok, am fek apárokamp ninik tokwae yak nángo, kápae kare kar pap mwanape. Ae mwanapara, ono am ankank yumwan koropánk te 'Mono' ria sénampon.

²⁹ Ononamp fákáre, ono arakrá sénampono: Oukounwan mámá ke te wae fae námpon. Oukounwan mámá yaknámp ke fek te yupuráp arop fárákap te ankár yupu moráp niampi yakáp mwanapon.

³⁰ Tá arop fárákap éménk i konap te ankár éménk monap arop fárákap niampi yakáp mwanapon. Tá warákáránknap arop fárákap te ankár warákáránk monap arop fárákap niampi yakáp mwanapono. Arop fárákap mani fek ankank ti konap te, ankank ti-fákeyak moi nap niampi yakáp mwanapon.

³¹ Tá arop fárákap apárokamp ankankan tére konap te, ankár mámá apár mwaekamp ankank kárákáre fek ti-fákeyak mo i konap arop fárákap niampi yakáp mwanapon. Arak námpara, nomo wae mér námpon: Nánkár mámá apár mwar pourourápi akwap naerámpon.

³² Ono te kápae kare ankankao yiráp ninik sámpá yampourou te, monoria nampon. Arop yupu sámp mo námp te fwap Tokwae Karamp ninikan ninik tokwaeria, Tokwae Karao warákárnámp ninik fek tére konámpon.

³³ Aeno arop yupu sámpeanámp te, yupuao námwan warákár naenámp ninik fek tére nae ritea mámá apár mekamp kápae kare ankankan saráp ninik tokwaerá tére konámpon.

³⁴ Aenámpara, maomp ninik te kápae kare mwae-párak akwapránk námpon. Tá yupu poumou nap mek tank mo námp te, am yupu éni fwap Tokwae Karamp ninikan ninik tokwae konámpon. Aeria mao fwap pourou ntia maomp waempao kor yiki kukarrá yak naeria námpon. Aeno yupu poumou nap mek tank námp te, náráp poumaropao warákár naenámp ninik fek tére nae ritea, apárokamp ankankan saráp ninik tokwaerá tére konámpon.

³⁵ Ono mámá kar sénamp te yumwan yaewour nángo, yumo yae-párak yakáp mwanap karan sénampon. Am te yumwan, poumou nap mek tankáp, tá yupu ti kwaponoria taokor mono. Ono ní namp te kápae kare por yumo yae-párak kare yakápria Tokwae Karamp tére napo, ankwap ankankao yiráp ninik mek sámpá yampourou mo naenámpria nampon.

³⁶ Táte arop ankwap náráp por kar yoroitenap yupu yak nángo, námo kwaporok yakrá yépékria, kwatae ninik koropantá námp kwamp te, mao fwap námoku ninik námpaok am yupu sámp nae-námpon. Am tak námp te, mao kwatae ninik mo, fwapono. Am anánkwap fwap koumpeyak nenepón.

³⁷ Aeno táte arop ankwap maomp ninik kárákáreria man fopwaok naenámp ankank mo nángo, mao fwap námokuráp ninik taokeyak námp támao náráp ninikao sérrá, 'Am yupu éni náráp por kar yoroí nap taki yakano' rianámp te, am te kwapwe karenó.

³⁸ Aenámpara, arop náráp éni yupu sámp námp te, kwapwe kare kare ninik námpon. Tá arop yupu sámp mo námp te kwapwe kare kare ninik námpon.

³⁹ Táte yupu ankwapamp poumarop oukounwan yiki yak námp fek te, am yupu méntér koumpá yak námpon. Aeno maomp poumarop sumpwi nángo te, am yupu warko poumaropént koump mo, párak yak námpon. Táte mao ankwap poumou nap mek tank naeria námp kwamp te, mao fwap tak naenámpnan maok, mao te ankár Kristen aropamp nap mek tank kuno. ✧

⁴⁰ Aeno onoku te arakrá ninik nampon: Mao kwaporok yakria te, mao fwap warákár tokwae naenámp. Tá ono ninik namp te, ono waeman Kwaromp Spirit onan woukoupá yak nángo, ono mámá kar farákáp nampon.

8

Kwekár kwarén ofa sánknáp nape firan sénámp kar

¹ Ono oukounwan te kwekár kwarén ofa sánknáp nape fir yumo turunki napan sénae rae. Tá kare, nomo ponankor wae mér tokwaerápan maok, mér sámp konap ninik mwar te 'Námo mér tokwaerápan namp'rá warákár-sér mwarea napon. Aeno nomo arop ankwapan nouroup mwanámp ninik sámp námp, am támao maok nomwan fwap kárákáre kor Kristen yoroí pap naenámp.

² Táte arop ankwapao, námo te wae méri yak namprá ninik námpao maok, am aropamp mér te oukounwan pwi kari yak mono.

³ Aeno arop ankwap Kwarén nouroup kari yak námp te, Kwaro man mér kari yak námpono. ✧

⁴ Am kwekár kwarén ofa sánkeanap fir émi fári konap ninik te ono arakrá sénampon: Nomo wae mér námp: Kwekár kwar te kare kar ankank mono. Am te wunéri mwar sarápono. Kwar kare ankárankampao saráp yak námp.

⁵ Kare, wae kápae kare ankank táman 'Kwarono'rá sér, tá kápae kare ankankan 'Náráp Tokwae Kar'rá sér i konapon. Tá kare, am kwar fákáre te yámar mek yakáp, apárok yakáp napan maok,

⁶ am te wampweno. Nomo waeman ankárankamp Kwaro mwar nomp Naropwarono. Mao támao ponankor ankank yoroinámp fi kor yak námp, nomo maomp kare yakáp námp, nomo wae mérámpon. Tá waeman ankárankamp Tokwae Kar mwar yak námp, am te Jisas Kraisono. Mao námoku Kwarént ponankor ankank yoroia nepo, nomo mao fek táman yiki yakáp sámp námp. ✧

⁷ Aeno Kristen ankwap fárákap te am kwekár kwar te kánanke kwataenorá mér mo napon. Am fárákap te wokwaekamp arop kwekár kwarén lotunap ninikan nkeaka, am kwekár kwarén ofa sánknep fir émi te, ofa kare támao ara, am fir émi te kwekár kwaromponorá ninik i konapon. Am fárákapamp Kwarén mérap te oukoumwan ninik kour mo námp, am fir émi fánapara, am fárákapamp ninik mek oum sámpantá ninik napon.

⁸ Aeno fir te támao nomwan Kwaromp wonae fik tirá párapok mono. Táte nomo fár moria, nomo Kwaro nke námp fek kwatae yakáp mono. Táte nomo fánámpao kor Kwaro nke námp fek kwapwe kare yakáp mono.

⁹ Aeno yumo arakrá ninik kip: Yumo fwap apae fir fár mwaria nap, fwap fár mwanapan maok, takria am ankank yumoku nap támao kárákáre monap arop fárákapamp ninik mek námp, am fárákap kwatae ninik fek tukup mwanape.

¹⁰ Wae mérnep arop amo kwekár kwaromp lotu nap mek akwapá tankrá fánapo, táte arop ankwap, máná fir onan kwatae pap naeanrá apáp námpao, máo amwan nke námp, am támao maomp ninik fárámp námp, am kwekár kwarén ofa sánknep fir fánaerámpon.

¹¹ Tá waráp mér támao nomp ankwapnáp Kraiso sumpwia warko warámpnám arop am te kárákáre mo námp, man kwatae pap námp. ✧

¹² Yumo wawenk: Nomp ankwapyaenáp ankwap fárákap Kwarén mérap te kárákáre mo napara, fir fár mwanap te apáp napon. Táte yumo am fwapan mpweria napo, am fárákapamp mér kwatae akwap námp te, am ninik támao yumo Kraisen kwatae ninik napon.

¹³ Aenámpara, táte fir támaoianámp, onomp ankwapnápo kwatae ninik námp te, ono warko émi fár mo akwapea sumpwinám ke fek nanampon. Takria ono am tére namp fek tapek onomp ankwapnápo kwatae ninikantáno. ✧

9

Polo kwaporok aposel tére námp fek warákárnám kar

¹ Ae te lo ankwapao, tá ankwap kwatae ninikao onan sámp-fákeyak námp nie? Mo karon. Ae te ono aposel mo nie? Ae te ono nomp Tokwae Kar Jisasén nke moi namp nie? Ono Tokwae Karamp tére nampo, yumo am tére fek saráp Kristen moi nap nie? ✧

² Ankwap fárákapamp ninik te onan, mao te aposel monorá napan maok, wampweno. Yumo waeman onan te, aposel karenorá mér napon. Ono Tokwae Karamp aposel kare yak namp te yumo Kristeni yakáp nap támao yéknép námp.

³ Arop ankwap fárákap onan kot i konap te, ono am fárákapan nopok arakrá sér i konampon:

⁴ Ae te yino yinomp tére fek mwae fir fépérrá ént fépérrá mak námp te kwapwe kare mo nie?

⁵ Ae te yino Kristen yupu sámpea méntér ankwap aposel, tá Tokwae Karamp nánaeounáp, tá Pita, arao i konapnám éréképea paokop mwanám te kwatae nie?

⁶ Ae te Barnabas yino mwar yinokump pourou taokeyak nenemp mani tére nenko, ankwap aposel fárákap te mo nie?

⁷ Apae aropao soldia téreria námokuráp fir oupourouk i konámpon? Apae aropao yopwar yoroia námoku fánaenám fir sámp mo i konámpon? Tá apae aropao bulmakau taokeyakria maomp mom wouri fár mo i konámpon?

⁸ Ae te ono arop fárákapamp ninikaok sarápria, ono takrá sénamp nie? Mono. Kwaromp lo támao kor takrá sér i konámpono.

⁹ Moseso lo fek kar arakrá kumwi námpono: “Bulmakau wit yipi aokop naeria pumपुरékamprá yáakria, am fekamp sámpá fánaerianánko te, amo maomp top kor fek sérémékéri kwapono.” Ae te Kwar te bulmakauan saráp ninik námp nie?

¹⁰ Mono. Waeman nomwan kor níkia sénámpon. Ye. Am kumwi yak námp te yinan sénámpon. Kwar te arake ninikan warákár námpon. Arop yopwarampor kwar nánaprá párakop námp, tá arop fir noumourinámp tinámp arop te, am tére nemp fek fwap fir ankwampmwaek sámp nenemprá ninik nepon. ✧

¹¹ Aeno yino te Spiritamp ankank yumo ou mek ankankounámp yoro námpon. Aenámpara, táte yumo yinan pourouamp ankank ti-sáp nap am te kwatae nie? Am te yino yoroinámp ankankou támao wae ki tank námp niamp námpon. ✧

¹² Táte arop ankwap fárákáp yumonap ankank fwap sámp mwanapan nánko te, yino fwap kápae kare sámp mwanámpon.

Aenámpan maok, am ankank yino fwap sámp mwanámp am te yino sámp mo i konámpon. Yino te Kraisomp Kwapwe Kare Kar akwap naenámp mwae kup taokor te monoria námpon. Aeria námp kwamp, yino nkwakwe máke ninik tokwaeran kor sámpea fokopeyakáp konámpon.

¹³ Pris fárákáp Kwaromp nap mek tére nap te, am Kwaromp nap mekamp fir sámpá fári konapon. Tá arop fárákáp alta fek tére nap te am alta fekamp Kwarén ofa sánk konap fir émi tirá fári konapon. Ae te yumo am mér mori kwapono? ✧

¹⁴ Tá taknámp Tokwae Karao máamá lo pap námpono: Arop fárákáp Kwapwe Kare Kar farákáp konap te, am Kwapwe Kare Kar wanap aropoainap pourouran yaewour naenámp ankank ti mwanapon. ✧

¹⁵ Aerimpan maok, ono te take pourouráp ankank ankwap sámp moi nampon. Tá oukoumwan kuri ono ankank ankwap sámp naeria máamá kar kumwi mono. Takria te ono pwarápae tokwaeria manénkir sumpwi nanampono. Ono tére namp fek fwap yiráp yaekamp mani sámp nanampan maok, sámp moria, táman warákár nampon. Am te, arop ankwapao taokor te monoria nampon.

¹⁶ Ono Kwapwe Kare Kar farákáp konamp te, onoku táman warákária ‘Ono te kwapwe kare ninik namp’rá sér mono. Am Kwapwe Kare Kar farákápnamp tére te Tokwae Karao onan sáp námpara, ono ankár takrá tére nanampon. Táte ono Kwapwe Kare Kar farákáp moria te, ono waeman kwatae yak naerampon.

¹⁷ Táte ono onokump ninik fek ono am téreia te, ono fwap nopok mani sámp nanampon. Aeno am tére fek mani sámp mo námp te, am te apae riteanápe Kwaro sápnámp tére onokump ninik fekamp tére monoria nampono.

¹⁸ Aenámpara, ono te apaeran nopok sámp nanampon? Onomp nopok sámp nanamp te aráno: Ankank ono am tére namp fek fwap sámp nanampan, ono sámp mo nampon. Ono Kwapwe Kare Kar farákáp namp te, arop fárákapan kwaporok nénk nampon. Kwaro onan takampria sáp námpara, ono kor tak tére nampan warákárampon. Tak namp táman maok, nopok ankank sámp namp niampnon.

Pol aropamp kwaporok tére konámp arop niamp yaknámp kar

¹⁹ Ono te arop ankárankampamp kwaporok tére konamp arop yak mo nampao maok, onokump ninik fek ponankor aropamp kwaporok tére konamp arop niamp yakria, ono fwap kápae kare arop Kwaronámpok éréképá korop nanampria nampon.

²⁰ Aenampara, Juda firao nke nap fek te, ono Juda niampi yakria, fwap Juda fi érékép nanampon. Onoku kare te loamp yae ankore mek yak mo nampao maok, loamp yae ankore mek yakápnap aropao nke nap fek, ono loamp yae ankore mek yaknamp arop niampi yakria, loamp yae ankore mek yakápnap arop fárákáp érékép naeria nampon.

²¹ Lo monap arop fárákáp nke nap fek te, ono lo monap arop niampi yakria, lo monap arop fárákáp érékép naeria nampon. Aenampao maok, ono te apae Kwaromp lo pwar nampanápe, mono. Ono Kraisomp loaok nampon.

²² Kárákáre monap arop fárákápao nke nap fek te, ono kárákáre moráp arop niampi yakria, kárákáre monap arop fárákáp érékép naeria nampon. Ono ponankor aropao i konap ninik sámpea, arop ankwap fárákáp érékép nanamp ponankor mwae kup oupourouunk nampon.

²³ Ono máamá kápae kare tére tak i konamp te, Jisasomp Kwapwe Kare Kar am fárákapaonapok akwap nánko, arop fárákáp kwatae ninik pwarará Kwaronámpok korop napo, ono kuri warákár tokwae sámp nampon.

Nomo Kristen kárákáre fek yakáprá tukup mwanámp kar

²⁴ Arop fárakap foporakor nap te kámá-pwar akwapnám arop ankárankampao saráp ankank sámp konámpono. Yumo am te mér mo nie? Yumo kuri ankár ankank sámp mwanámpria kárákáre fek foporakor kipo. ✧

²⁵ Tá arop ponankor ankwapan kwe-pwarará ankank sámp mwaria te, námokuráp pouroukamp nínik ponankor tirá nér i konapono. Am arop fárakap mao tak nap te, kwatae akwap naenámp ankankan sámp mwanámpria ni konapono. Aeno nomo térerá tukupnám ankank te kwatae akwap naenámp pourou mono. ✧

²⁶ Aeria maok, onoku te ono fárakop nampao maok, ono te nkwarek nke, mamek nkerá fárakop mono. Ono te arop yorowarria ni konapnám, yae sirarrá akwap nampao maok, kwaporok nkwarek mamek yae sirarrá akwap mo i konampono.

²⁷ Ono ankár onokump pourou fwapi poukwapea nanko, ankár akwap naeria nínik nampaok akwap konampono. Takria ono ankwap arop fárakapan saráp Kwapwe Kare Kar fárakáp nampao, onoku kare te wakmwaek am ankank sámp moantáno.

10

Nomwan Israel firaioi nap yéknép nám mér mwanám kar

¹ Ononamp fákáre, yumo aran mérenke: Moses yakám ke fek, nomp appeyaenáp Kwaro taokeyaknám kouwme ankore meaok, pu kor fek saráp Kwaro yéknépám mwae-páraok solwara Retsi tápamprá tukupapono.

² Tá am fárakap kouwme ntia solwara mek baptais sámpap te, Mosesomp wakmwaek tukup napan yéknép námpon.

³ Tá am fárakap ponankor am Kwaromp Spiritao nénkám fir fáriapono.

⁴ Tá am fárakap ponankor Kwaromp Spiritao sánkám ént fépériapono. Ye. Mao am Spiritamp yumwi mekamp ént am fárakapént akwapámpan fáriapono. Am yumwi te Kraisono.

⁵ Aeapan maok, am ou mekamp kápae kare kouwteouráp aropamp nínik te Kwaro warákár moimpon. Aenok am fárakap kwar saráp mek surumpwiapo, maomp yákáre te ampok tankápimpon.

⁶ Aeapan am ankank ponankor te nomwan yéknép nánko, nomo nkea am fárakapao kwatae ankankan kíkiankiap, am te nomo kor takantá mér mwanámpon.

⁷ Tá yumo kwekár Kwaromp nínikaoki kwapono. Ankwap fárakap am ou mek yakápap takiapono. Kwaromp Buk fek am fárakapan arakrá sénámpon: “Kouwteouráp arop fárakap tankáprá fir fépérrá ént fépéria, wakmwaek poumou tárápu fárámpea tukuprá kouwteount kokoporiapono. ✧

⁸ Tá yumo ankwap fárakap am ou mekamp kokoporiapnám taknám yumo kor kokopori kwapono. Am fárakap takria ankárankamp yae fek 23,000 surumpwiapono. ✧

⁹ Tá nomo Tokwae Karamp yopor te mokoPON nke mwarria nkwaK mak mwareano. Wokwaek am arop fárakap ou mekamp ankwap fárakap takapo, fou-tákamao yourounkwe nánko, am fárakap surumpwiapono. ✧

¹⁰ Tá wokwaek Israel fi mekamp ankwap fárakap Kwarén kokwarokiapnám yumo kor Kwarén takrá kokwaroki kwapono. Am fárakapan te arop paok i konám ensel koropea paoki pwaránko surumpwiapono. ✧

¹¹ Mámá ponankor ankank Israel firan koropám máte, arop mér mwanapono. Tá amiap kar Buk fek yak nám, nomo oukoumwan mámá ke fek pwar naenámp yae wonae fik nánko, yakápnám arop nomwan nínik sáp námpon. ✧

¹² Aenámpara, arop, námoku waeman kárákáre yak namponorá nínik nám kwamp te, mao ankár mér kuno: Takria mao piká párákapantáno.

¹³ Yumwan mokop nap nke naeria koropnám ankank te mwar pourouráp mono. Waeman ponankor aropan mokop naprá nke naeria korop konám wuri popwarono. Tá Kwaro yumwan kwaporok pwate nánko, am ankankao yiráp kárákáre kwe-pwar mono. Táte yumwan mokop nap nke naerianám ankank korop námpan kor, Kwaro yumwan yaeowur naenámp mwae kup yoro naeria námpon. Am mwae kup te aráno: Mao yumwan kárákáre sánk nánko, am koropnám ankank yumwan apárok tirá nér mono. ✧

Kwarén loturia kwatae Spirit méntér lotu i konap kar

¹⁴ Aenámpara, onomp nouroup fárakap kare, yumo ankár kwekár kwarén lotu i konap nínik te younkwe sánk kipo.

¹⁵ Yumo te wae mérapara, ono yumwan sénampon: Yumoku ankár onomp kar mámá youroukoup kipo.

¹⁶ Mámá kap te waeman Kwaromp ourour yak nánko, nomwan Kwaro Kraisomp yirirént tapokwapeanánko, nomo fár mwaria 'Aesio'rá sér i konámpon. Tá am pan nomo fopwar i konámp te, mao nomwan Kraisomp pourourént tapokwapá pwar konámpon.

¹⁷ Waeman ankáránkamp pan saráp námpara, nomo kápae kare koumteouráp arop, nomo ankáránkamp pourou saráp yakáp námpon. Am te apae riteanápe, nomo ponankor am ankáránkamp pan táman saráp sámp konámpara námpon. *

¹⁸ Yumo Israel fákáreran ninikenke! Arop fárákap te alta fek yankapnap ofa ankwapmwaek fári konap te, am támao am alta poukeyaknámp Kwarént tapokwap napon.

¹⁹ Aeno yumo takria, onan, mao te ankwap fi aropao kwekár kwarén ofa sánk konap fir támao kare kar ankankrá sénámpan mpwe mwanape. Tá ono, am kwekár kwar fárákapan kare kar ankankonorá sér mono. *

²⁰ Mono! Ono te arakrá sénámpon: Ankank Kwarén mér monap ankwap fi aropao ofa i konap te, mao kwatae spirit fárákapan ofa sánk napon. Am fárákap te Kwarén ofa sánk mono. Tá onomp ninik te yumo kwatae spirit fákárerént tukupá tapokwap te monoria nampon.

²¹ Yumo te Tokwae Karamp kap mek farrá, tá kwatae spiritamp kap mek méntér fár mwanap pourou mono. Yumo Tokwae Karamp kákánar fek tankáprá fépéria, kwatae spiritamp kákánar fek méntér tankáprá fépér mwanap pourou mono. *

²² Yumo tak nap te, Tokwae Karao nomwan kokwarokria yoporatoria nape? Nomp kárákare te maomp kárákáreran kwe-pwar námp nie?

Nomo ankár nomp Kristen ankwapnápén ninik mwanámp kar

²³ Kare, kápae kare ankank nomo fwap tak mwanámpan maok, am kápae kare ankank te nomwan yaewour mono. Kápae kare ankank nomo fwap tak mwanámpan maok, am kápae kare ankank te nomwan kárákare kor Kristen yoroi pap mono.

²⁴ Nomo, námoku támao saráp fwapi yakáp mwarrá ninik mwareano. Nomo ankár arop ankwapan fwapi yakanoria ninikrá yaewour mwanámpon. *

²⁵ Yumo maket mekamp fir émi mani fek sámp nap kwamp te, 'Kwekár kwarén ofai nap ni mo nie?'rá turunkupi kwapono. Yiráp ninik sánánkar porokwe fek yak naenámp fekon.

²⁶ Am te apae riteanápe, nomo wae mérámpon: Mámá apár ntia kápae kare ankank am mek top-pwarámpá yak námp te, Tokwae Karamp sarápono. *

²⁷ Táte arop ankwap Kwarén mér mo námpao, mao yumwan 'Nomont fárenk' ria wumwi nánko te, yumo tukup mwaria nap kwamp te, am te fwapono. Kápae kare ankank yumwan nénk nap te fwapono, fár kipo. Yumo ninik tokwaeria turunkupi kwapono.

²⁸ Aeno táte yumo tankáprá fánap arop ankwapao yumwan arakrá sér, 'Mámá te kwekár kwarén ofainap fir émino'rá sénánko te, yumo am sénámp aropan wawia man ninik napara, yumo fári kwapono.

²⁹ Ono te yumo kareao kwatae ninikantánoria sér mono. Ono sénamp te, am arop ankwapao yumwan, kwatae ninik naprá ninikantánoria sénámpon.

Ono waeman fwap am fir fánanamp te, apae ritea am arop ankwapamp ninikao onan taokor naenámp? *

³⁰ Táte ono Kwarén 'Aesio'rá fánanko te, ankwap arop te apaeritea ono 'Aesio'rá sénamp táman 'Amo kwatae nap'rá sénaenámpon?

³¹ Aenámpara, táte yumo fir fépérrá, ént fépérrá, tá yumo ankwap apae ankank nap, am te ponankor ankár Kwaromp e narek sampok mwaro. *

³² Yumo te ankár Juda fi, Grik fi, tá Kwaromp sios mekamp koumteouráp arop fárákap aran ninikria, arop yumonap ninik fek piká párákap naeane. Fwapnae karia paokop kipo. *

³³ Ono kuri kápae kare ankank tére namp te, arop ponankor fwap ninikrá tére namp warákár mwanap námpan tére konampon. Ono te onoku, onan yaewouranoria tére mono. Ono kápae kare aropan yaewourrá tére nanko, Kwaro fwap am fárákapan warko érékép naenámpria tére nampon. *

11

¹ Ono Kraisomp ninikaok yárák i konampara, yumo kor ankár onomp ninikaok paokop kipo.

Lotu nap mek me korok woukwap konap ninikan sénámp kar

* 10:17: Mt 26:26-28; Ro 15:5 * 10:19: 1 Ko 8:4 * 10:21: 2 Ko 6:15-16 * 10:24: Ro 15:12 * 10:26: Sng 24:1

* 10:29: 1 Ko 8:4-13 * 10:31: Kl 3:17 * 10:32: Ro 14:13 * 10:33: 1 Ko 9:20-22

² Yumo te kápaē kare por ono i konamp ninikria am kápaē kare kar ono sámpea yumwan nénk namp niki-samp yakáp konapono. Aenapara, ono 'Yumo te kwapwe kare ninik i konap'rá sénampon.

³ Aeno ono ninik namp te, yumo kuri māmá kar ankwap aran mérenkria nae: Ponankor poumou-tárápuamp yépe kor te Kraisono. Tá yupuamp yépe kor te maomp poumaropono. Kraisonp yépe kor te Kwarono.

⁴ Táte koumteouráp arop koupoukarrá lotu mek poumarop náráp me korok woukwapea Kwarén kar toropwap námp, tá Kwaromp kar farákáp námp te, am arop námokuráp me kor Kraiséen pwarápaē sánk námpon.

⁵ Táte yupu ankwap lotu mek náráp me korok woukwap moi yakrá Kwarén kar toropwap, tá Kwaromp kar farákáp námp te, mao kuri námokuráp me kor, náráp poumaropan pwarápaē sánk námpon. Am te yupu me pwae ponankor fárákapá pwar námp niampon.

⁶ Táte yupu náráp me korok woukwap mo námp kwamp te, mao ankár me pwae fárákapea fae fákáre naenámpon. Táte am yupu me pwae fae fákáre nánko, poumaropao pwarápaēantá námp kwamp te, ankár me korok woukwap kuno.

⁷ Aeno poumarop te maomp me korok woukwap mono. Am te apae riteanápe, mao Kwarén wounápria maomp e tokwaeran yénkép námpon. Tá yupu te poumaropan wounáprá maomp e tokwaeran yénkép námpon. ✧

⁸ Kwar te yupuamp pourou fek poumarop yoro mono, poumaropamp pourou fek yupu yoroí námpon. ✧

⁹ Kwar te yupuan ninikia man yaewour naenámpria poumarop yoro mono. Mao te poumaropan ninikia man yaewour naenámpria yupu yoroí námpon. ✧

¹⁰ Aenámpara, yupuamp me korok woukwap námp te ankár poumaropamp yae ankore mek yakáp nap yénkép nánko, ensel fákáre fwap nke mwanapon.

¹¹ Aeno nomo Tokwae Karént yakápria te, yupu te kwaporok námoku nápar yak mo i konámpono. Tá poumaropao kor kwaporok námoku nápar yak mo i konámpono. Aenepara, nonopok yaewour nenepono.

¹² Kwaro poumaropamp pourou fek yupu yoroimpan maok, oukoumwan te taknám, yupuamp pourou meknám arop forokor konámpono. Aenámpan maok, Kwaro námoku ankank ponankoramp fi korono.

¹³ Yumoku támao ankár māmá kar youroukoup kipo. Yupu lotu mek me korok woukwap moi teyakrá Kwarén kar toropwap námp te, ae te mao kwapwe kare ninik námp nie?

¹⁴ Nomo koumteouráp arop námoku nomwan arakrá yénkép námpon: Táte poumarop me pwae tokwaerinám te pwi yak mono.

¹⁵ Aeno yupu me pwae tokwaeri námp te, maomp mopor kwapwe kare támaono. Am te apae riteanápe, Kwaro maomp me korok oupouroup naenámpria me pwae tokwaeri sánk námpon.

¹⁶ Aeno táte arop ankwapao am ankank táman kar yorowar naeria námp kwamp te, mao ankár arakrá mér kuno: Yíno te ankwap ninikaok tukup mono, tá Kwaromp sios mek kor ankwap ninikaok tukup mo i konapono.

Korin fákáre komunion sámp nap mek sámpá yampourouiap kar

¹⁷ Oukoumwan te ono yumwan lo ankwapmwaek nénk nae nampn maok, ono te yumo i konap ankank táman yiráp e narek sampok mono. Yiráp koupoukour konap nap mek te kwapwe kare ninik korop mo i konámpono, kwatae ninik mwar korop konámpono.

¹⁸ Manénkir te ono aran sénae rae: Yumo lotu mwaria koupoukour nap te pipirikir i konapono. Ono takrá sénap kar wawia am táman kareaoi kanrá mérampon. ✧

¹⁹ Am te apae riteanápe, ono nik namp te, yumo ou mekamp arop ankwap fárákapamp kar fek yiráp sios kuk-pipirikir napo, Kwaromp ninikaok kar tukupnap arop fárákapao saráp fwap érik farákár napon.

²⁰ Aenapara, yumo ponankor Tokwae Karamp firan fári konap niamp mono.

²¹ Yumo ponankor kárákáreria yumokuráp firanmékir fépér i konapono. Takria maok, ankwap yae-porokwe tank nánko, ankwapao mwar wain ént kápaē kare fária mánmán i konámpono.

²² Ae te mokopono? Ae te yumo yiráp fir féperrá ént fépér i konap nap yak mo nie? Ae te yumo nik napo, Kwaromp sios te kánanke kwatae námpantá, ankwapyae fárákapao fir mo napo, man pwarápaē sánk rape? Ono yumwan te mokoprá sénanampon? Ae te ono fwap yiráp e narek kakap nanamp nie? Mono. Am yumo tak nap táman te ono yiráp e narek sampok mono.

Jisas Tokwae Karao pan ntia wain ént nénkámp kar

²³ Ono mǎmá kar yumwan sǎnk namp te, Tokwae Karao onan séri námpan nampono. Am kar fi te ará: Judaso Jisasén yopor aropamp yaek pap naerianámp kumuruk, Jisas Tokwae Karao pan sámpea,

²⁴ Kwarén 'Aesio'rá séria pwararǎ, fopwaria sérrǎ, "Mámá te onomp pourou, yumwan yaewour naenámpan nénk nampon. Yumo ankár mǎmaknámpǎ onan nínikrá yakáp kipo."

²⁵ Am fǎrákǎp pan fépéri pwarapo, mao warko wain éntǎp kǎp sámpea taknámp takrá sér, "Mámá kǎp wain máte onomp yiri fek yoronamp kontrak wourékamono. Yumo makrá fépér nap ke fek te onan nínik mwanapono." ✧

²⁶ Yumo mǎmá pan, tá mǎmá wain ént fépéria maok, yumo Tokwae Karao sumpwinámp kar fǎrákǎp mwanapon. Yumo mǎmak námǎrá yakáp nap te, ankár takrá tukupea mao arákarrǎ éknámp ke fek mwanapon.

Komunion sámp mwanámp fek nínik fwapokwap mwanámp kar

²⁷ Aenámpara, táte arop ankwap manénkir fwapi nínik moitea yakrá Tokwae Karamp pan kwaporok fǎr, tá Tokwae Karamp kǎp kwaporok fǎr, taknámp te Tokwae Karamp pourou ntia yiriran wouroump námpara, nopok amnámp fek touwe kwatae sámp naenámp.

²⁸ Ae naerámpara, arop ankár námokurǎp nínik mek fwapia youroukoui pwatea te, am pan ntia wain ént fwap fánaenámp. ✧

²⁹ Am te apae riteanápe, mǎmá te, arop Tokwae Karamp pourounorǎ fwapia nínik mo yakrá mao kwaporok pan ntia ént fánámpara, mao námokurǎp pourouk touwe kwatae korop naerámp.

³⁰ Am taknap fi fek táman yumo ou mekamp kǎpae kare arop kárákare moria, touwe sámpea, ankwap fǎrákǎp surumpwi napon.

³¹ Aeno táte nomp nínik fwapi youroukoupitea nomo Jisasomp pourou ntia yiri sámp nángo te, nomwan touwe kwatae korop mo, fwapono.

³² Aeno táte Tokwae Karao nomp nínik kwatae nángo, nkea fwapokwapria nomwan touwe kwatae sǎp námǎp te, takria nomo apárokamp aropént yaomwi mek pikantánoria námpon. ✧

³³ Aenámpara, ononamp fákáre, yumo fǎr mwaria yumo ankár nánkár ankwap fǎrákapan yépékia kipo.

³⁴ Táte arop ankwap oukoumwan yae-porokwe nángo te, mao námokurǎp nap mek fánaeria námpon. Takria yirǎp koupoukourap mek yumoku támao yumwan Kwaro kot naenámp nínik pap mwanape. Kar ankwapmwae oukoumwan yak námpono, nánkár wakmwae ono yumwan koropá nkeria fwapokwap nanampono.

12

Yiki Kor Spiritao ourour nénkámp kar

¹ Ononamp fákáre, ono te yumo Yiki Kor Spiritao tére mwanap ankank nénk námǎp te, épépérépi kwaponoria nampon.

² Yumo te wae mérapon: Wokwae yumo oukoumwan Kristen mo nap, am ke fek te yumwan ankwap ankankao, kar sér mo i konámp kwekár kwaronámpok éréképǎ akwap nángo te, yumo ankár ampok tukupapono.

³ Aeapan ono te yumo mérenkria nae: Táte Kwaromp Spirit arop ankwapént yak nángo, mao te 'Jisas te yaomwi mek akwapano'rá sénaenámp pourou mono. Tá arop Yiki Kor Spirit mo námǎp te 'Jisas am te Tokwae Karono'rá sénaenámp pourou mono.

⁴ Yiki Kor Spiritao nénk konámp nkwakwe make tére mwanap kárákáre yak námǎpao maok, waeman ankáránkamp Spiritao sarǎp yak námpon.

⁵ Tá nomo fwap Tokwae Karamp nkwakwe make pourourǎp tére námpan maok, waeman ankáránkamp Tokwae Karampó tére námpon.

⁶ Wae nkwakwe make nínik fek tére konap yak námpan maok, am ankáránkamp Kwaro ponankor aropan kárákáre nénk nángo, am fǎrákǎp fwap tére mwanapon.

⁷ Yiki Kor Spirit te ankwap arop fǎrákapan yaewour mwanapria nárǎp kárákáre am arop fǎrákǎp ankáránkan nénk konámpon. ✧

⁸ Arop ankwapan Yiki Kor Spiritao arop ankwap fǎrákapan yonkwae kouria kar sénaenámp ourour sǎnk, tá ankwap aropan am ankáránkamp Spirit támao Kwaro papnámp mér fek kar sénaenámp, ourour sǎnk.

⁹ Tá arop ankwapao am ankáránkamp Spirit fek táman, Kwar te fwap tak naenámponorǎ mér kar naenámp ourour sámp. Tá ankwapao am fek touwenap arop fwapi pap naenámp ourour sámp konámpon.

¹⁰ Tá ankwap Kwaromp kárákáre yéńképńámp yoro naenámp ourour sámp. Tá ankwapao profet * kar farákáp naenámp ourour sámp. Tá ankwapao nkwakwe make spiritan youroukoup naenámp mérnámp ourour sámp. Tá ankwapao ankwap-ankwap kar fek sénaenámp ourour sámp. Tá ankwapao am kar arákarrá sénaenámp ourour sámp.

¹¹ Am ankáránkamp Spirit támao saráp mámá ankank ponankor néńk konámpon. Mao námokuráp ninik fek arop ankwapan ankwap tére naenámp ourour sánk, tá ankwapan ankwap tére naenámp ourour sánk. Mak i konámpon.

'Nomo ponankor ankáránkamp fek toukouri yakápnámp pourou'rá sénámp kar

¹² Arop pourou te ankáránkampao maok, kápae kare pouroukamp ankank am fek toukouri yak námpon. Tá kápae kare am fek tukuri yakńámp ankank am te ankáránkamp pourou mwar yak námpon. Kraiso kor tak námpi yak námpon. *

¹³ Am te apaeritea námpánape, ankáránkamp Yiki Kor Spirit támao nomwan ponankor oupoupouria kák tenánko, nomo ankáránkamp pourou yakápnámp. Nomo Juda, ta Griik, tá nomo slev, tá nomo amwar yakápnámp, nomo ponankor ankáránkamp pourou yakápnámp. Tá nomo ponankor ankáránkamp Spiritan fária kárákáre sámp námpon. *

¹⁴ Nomo wae mérámpon: Pourou te ankáránkamp ankank mwar yak mono. Waeman kápae kare ankank am fek toukouri yak námpon.

¹⁵ Táte pu korao arakrá sér, 'Ono te yae kor mo ara, pourou ankwapmwaek mono'rá sénaenámpnan maok, maomp kar te wampweno. Mao waeman pourouk tokoropeyak námpono.

¹⁶ Tá woupwiraó sérrá, 'Ono te yi mo ara, ono pourou ankwapmwaek mono'rá sénaenámpnan maok, maomp kar te wampweno. Waeman mao kor pourouk yak námpono.

¹⁷ Táte pourou ponankor yi mwaranánko te, mokopia kar wa naenámpnon? Táte pourou ponankor woupwi mwar yak nánko te, mokopia ankank nounoump naenámpnon?

¹⁸ Aeno pourou te tak mono. Kwaro waeman pourouk toukouri yakńámp ankank Kwaro námoku warákárnámp ninik fek yoroia pap námpon.

¹⁹ Táte pourou ponankor ankáránkamp mwaek saráp yak nánko te, pourou kare niamp pwi yak mono.

²⁰ Ae naenámpnara, pourou te take pourouráp mono. Kápae kare ankank pourouk toukouri yak námpao maok, waeman pourou te ankáránkampono.

²¹ Tá yi te yae koran 'Ono amwan ninik mono, onoku mwar fwap yak nanamp'rá sénaenámp pourou mono. Tá me korao pu koran, "Ono amwan ninik mono, onoku mwar fwap yak nanampono'rá sénaenámp pourou mono.

²² Am pourouk yakápnámp táman, nomo kárákáre moan mpwe konámpan maok, táte am ankank yakápnámp mo nánko te, pourou ponankor fwapi yak mo karenó.

²³ Tá nomo pourou ankwapmwaek 'Kwatae tae morokono'rá ninik námpan kor, nomo fwap yae-párak taokeyakápnámp i konámpono. Táte nomp pourou ankwapmwaek te pwarápae konámpan maok, nomo fwap waempyam fek nánkáráp te konámpon.

²⁴ Aeno pourou ankwapmwaek arop nke námp fek kwapwe karenoria nap fwap kwaporok yakanoria pwate konámpon. Kwar te waeman pourou toukouri yakápnámp tapokwapea páte nánko, éńenki yakápnámp napon, ankwapmwaek kirikiri e monap niampi yak námp te, mao fwap kwapwe kare yak námpon.

²⁵ Mao tak námp te pourou fápakárápia akwapantánoria námpon. Ponankor pouroukamp ankank fwapi yakápnámp ankáránkamp puri fek nonopok taokeyakápnámp mwanapono.

²⁶ Aenapara, táte pourou ankwapmwaekampao touwe sámp nánko te, pourou ponankor éńenki touwe sámp konapon. Táte pourou ankwapmwaekampao e kwapwe sámp nánko te, pourou ponankor éńenki warákárak sámp konapon.

²⁷ Aeno yumo ponankor te Kraisoamp pourou yakápnámp napon. Yumo ankákárank te maomp pourou ankwapmwaek kirikirino. *

²⁸ Tá Kwaro arop ankwap fákárean sios mek tére mwanap arakrá kák námpon: Manéńkir te aposel fákáre, am fek te profet kar farákápnámp konap arop fákáre, tá am fek Kwaro warákárnámp ninik kwapwe yéńk i konap tisa fákáre, tá am fek Kwaromp kárákáre yéńkép námp yoro i konámp arop, tá touwe fwaprá kák konámp arop, tá arop yaewour i konámp arop, tá nkwakwe make tére youroukoupia néńk konámp arop, tá nkwakwe make kar fek sér i konámp arop, arakrá kák námpon. *

²⁹ Arop ponankor te aposel mono. Tá ponankor te profet, tisa mono. Tá ponankor Kwaromp kárákáre yéńkép námp yoro i konap mono.

* **12:10:** 'Profet': "Juda Tére konap Ninik" Buk 2 fekamp kware 44 fek nkeae. * **12:12:** Ro 12:4-5 * **12:13:** Ga 3:28

* **12:27:** Ro 12:5 * **12:28:** Ef 4:11-12

³⁰ Tá ponankor touwenap arop fwaprá kák konap kárákáre sámp konap mono. Tá ponankor nkwakwe make kar fek sérar i konap mono. Tá ponankor fwap am kar arákár mwanap te mono.

³¹ Aeno yumo ankár kámákarea narek yaknám Yiki Kor Spiritamp ourouran sámp mwaria kárákáre kipo.

Tá oukoumwan pwi kare yaknám ninik ankárankampan yumwan yénkép nae rae. ✧

13

Nomo ankár arop ankwapan nouroup kare mwanám kar

¹ Táte ono aropamp nkwakwe make kar fek, tá ensel fákáreramp kar fek, Kwaronámpok korop mwanapria koumteouráp arop fárákapan sér i konampan maok, ono am fárákapan nouroup kare mo namp te, ono kwaporok wur fokop konap niamp, tá garamut porokwap nap pourounk niamp nampono.

² Táte ono fwap profet kar fek sénanamp, tá Kwaromp ninik ponankor mek wouroumpyek nám ono wae mér, tá ono ponankor ankwap mér tokwae nampao kor, táte ono wae Kwarén mér kárákáre kare fek sénanko, faonkwe tokwae nkwapok érsakwap naenámpan maok, ono arop ankwapan nouroup mo namp te, ono kánanke kwatae niampno.

³ Táte ono ankank monap aropan onomp ponankor ankank nénk nanamp, tá arop fárákapao onan sámpea yaomwi mek yankap napo, sumpwi nanampan maok, ono aropan nouroup kare moia namp te, am ponankor ankank te onan kánanke yaewour mono.

⁴ Arop ankwapan nouroup kar nám te námwan kwataenámp kar sénapo kor, koupour kar nopok sér mo i konámpon. Nouroup i konám arop te kápae kare aropan kwapwe kare ninik fek yaewourrá tére konámpon. Mao te ankank tokwaeráp aropan kokwarok mo i konámpono. Mao námokuráp e narek sampok mo i konámpon. Mao te, námoku narek yak nampria wae mo i konámpon. ✧

⁵ Tá kwekáp mo i konámpon. Mao te námokuráp ankankan saráp ninik tokwae mo i konámpon. Mao te koupour yonkwae pwarámp mo i konámpon. Mao te námwaninap kwatae ninikan warko ninik mo i konámpon.

⁶ Mao te yae-párak monám ninikan te warákár mo i konámpono. Mao te yae-párak kare ninikan saráp warákár konámpon. ✧

⁷ Arop ankwapan nouroupnám arop te man ankwap ankankao apárok sámp-anámpanoria yénképeyak mo i konámpono. Kápae kare por Kwarén mérria, Kwaro námwan yaewour naerámponoria yépék i konámpon. Aenámpara, ponankor ankank maomp pourouk korop nám te, kárákáre fek fokopeyak konámpon. ✧

⁸ Nánkár wakmwaek te Kwaromp profet kar farákáp konap tére, nkwakwe make arop firamp kar fek sér i konap, tá arop fárákapamp nkwakwe make mér, makia máte ponankor akwapá pwar nae-námpon. Aeno nomo arop ankwapan nouroupnám ninik máte pwar naenámp pouro mo karenono.

⁹ Nomo oukoumwan te aopwek ankwapmwaek saráp mérámpon. Tá wakmwaek kare korop naenámp karan kor aopwek ankwapmwaek saráp farákáp námpon.

¹⁰ Aeno nánkár wakmwaek pwi kari yaknám ankank korop nae-námpon. Tá am ke fek ankank ponankor aop-aopwek nám te ponankor pwar naenámpno.

¹¹ Am te tárápao akwapea tékép nám niampno. Wokwaek ono oukoumwan épér morok táráp yakamp ke fek te, épér morok tárápao i konám kar, ninik, youroukoup niampiampono. Aeno ono wae tékép yak namp fek te, épér morok tárápao i konám ninik te wae pwar nampon.

¹² Oukoumwan te nomo ankank nke nám te wunéri kor mek nke nám niamp oukoumwan érik karaok farákár mo námpon. Aeno nánkár wakmwaek am ke fek nomo Kwaromp yimetáp kare kar nke mwanámpon. Oukoumwan te ankwapmwaek kánanke mérámpon. Aeno nánkár te mao nomwan mér karnám taknám nomo kor man mér kar mwanámpon. ✧

¹³ Tá oukoumwan te Kwarén mér i konap ninik, tá Kwaro nomwan yae-párak karia kák naenámp yépék i konap ninik, tá nomo arop ankwapan nouroup i konám ninik, makia máná yininkaopwe ankank te yaká yak naenámpno. Aenámpan maok, tokwae kari yak nám te arop nouroup i konap ninikono.

14

Kwaromp profet kar farákáp konap ourour tokwae

¹ Yumo te ankár kárakáre fek kounteouráp aropan nounourop saráp yakáp kip. Aeria maok, yumo ankár Yiki Kor Spiritao nkwakwe make tére mwanap nénknámp ourour sámp mwaria kárakáre kar kipo. Tá yumo Kwaromp kar profet námp farákáp mwanap ourouran ankár kárakáre karia sámp kipo. ✧

² Am te apae riteanápe arop Yiki Kor Spiritao sánknámp ankwap kar fek kar farákáp námp te, arop fárakapan sér mono. Am te Kwarén saráp sénámpon. Am te ará: Arop te am kar wa moantá Yiki Kor Spiritamp kárakáre fek am mek wouroumpeyagnámp kar sénámpono.

³ Aeno arop Kwaromp profet kar farákáp námp te, am aropamp kar támao arop fárakapamp mér nap mek kárakáre sánk námpon. Tá am arop fárakapan, kwapwe kare ninikaok tukupenkria am fárakapamp ninik kápae yak námp, yonkwae porokwerá kák námpon.

⁴ Arop ankwap kar fek farákáp námp te námokuráp waempén kárakáre sánk námpon. Aeno arop Kwaromp profet kar farákáp námp te, ankár siosomp mérán kárakáre sánk námpon.

⁵ Yumo ponankor fwap ankwap firáp aropamp kar fek kar farákáp napo, ono warákár nampon. Aeno ono warákár tokwae namp te, yumo profet kar farákáp napan nampon. Arop ankwap kar fek kar farákáp nánko te, arop ankwapao arákarrá sénánko, sios fwap kárakáre sámp mwanapon. Táte arop arákarrá sér mo nánko te, Kwaromp profet kar farákápnámp aropao am ankwap kar fek farákápnámp aropan kámákár akwap námpon.

⁶ Ononamp fákáre, yumo mamá kar fwapia ninik kipo. Ono fwap yumonapok akwapea ankwap kar fek farákáp nanampan maok, táte ono Kwaro onan yéknépnámp kar yumwan sér mo, tá ono yumwan kwapwe kare ninik nénk mo, tá ono Kwaromp profet kar farákáp mo, tá ono yumwan yékn mo, makria te ono mokopia yumwan yaewour nanampon?

⁷ Tá yiki yakáp monámp ankank wur fokoprá gita porokwap konap ankankao kor, maomp aráp fwapi yak mo nánko te, mokopia am tár kar yarápae nomo wa mwanámpanápe?

⁸ Táte arop yorowar korop nánko, wur fokop nap fwapi aráp mo nánko te, wa fwap wawia koupour nánap naenámpo?

⁹ Yumo kor takeno. Táte yumo ankwap kar fek kar farákáp napo, arop fárakapao am kar wa moria te, mokopia am kar fi mér mwanapon? Mono. Waeman yiráp kar am te kwaporok akwapá pwar naeria námpon.

¹⁰ Kare, kápae kare moumuntukri kar mamá apár mek yakáp námp te, ponankor waeman ankákáránk námoku fi kor fwap érik farákáp konapono.

¹¹ Táte ono arop ankwapao farákápnámp kar fi mér mo nankó te, ono am aropan ankwap fi mekamp aropao nampwe ninik naerampon. Tá mao kuri onan ankwap fi mekamp aropao námpwe ninik naerianámpon.

¹² Yumo kuri yumo ou mek ankwap kar fek farákáp napo, take ninik yak naeria námpon. Ae naerámpara, yumo Yiki Kor Spiritamp ourour sámp mwar kar nap te ono wae mérampon. Aenampara, yumo ankár tére kárakáreria nkwakwe make ourour siosén kárakáre sánk mwanap te, yumo ankár am táman sámp mwaria tére kárakáre kipo. ✧

Arop ponankor wa mwanap kar fek Kwarén sér mwanap kar

¹³ Aenámpara, arop ankwap kar fek sér i konámp kwamp te, mao ankár am kar arákarrá sénaenámp ourour Kwaro sápanoria kar toropwap kuno.

¹⁴ Táte ono ankwap kar fek kar toropwap nankó te, onomp waemp támao kar toropwap nampan maok, onomp ninik te párák yak námpon.

¹⁵ Aenámp te ono mokop nanampon? Ono ankár onomp waemp meknámp, tá onomp ninik meknámp kar toropwap nanampon. Ono ankár onomp waemp meknámp, tá onomp ninik meknámp tár sámp nanampon. ✧

¹⁶ Aeno amo tak moria, waráp waemp meknámp saráp amo Kwarén 'Aesio'rá sénapo, arop ankwap yak námp te mao am kar mér moria, mokopia mao waráp 'Aesio'rá sénap 'Kareno'rá sénaenámpo? Am te mér mo námpara, tak naenámp pourou mono.

¹⁷ Kare amo fwap kwapwe kare 'Aesio'rá sénapan maok, amo te arop ankwapamp waempén kárakáre sánk mono.

¹⁸ Ono yumo i konap ninikan kámákár akwapria kápae kare por ankwap ankwap kar fek sér i konampan Kwarén 'Aesio'rá sénampon.

¹⁹ Aenampan maok, siosomp koupoukarrá lotu nap fek ono ankwap arop fárakáp fwap wa mwanap éntik kar fek farákáppria yékn nanamp te kwapwe kareno. Tá ono 10,000 ankwap kar fek farákáp nanamp te, wampweno.

²⁰ Ononamp fákáre, yumo yiráp ninik mek épér morok táráp niamp yakápi kwapono. Kwatae ninikan maok épér morok tárápao oukoumwan épérep i konap niamp yakáp kipo. Aeno yiráp ninik te ankár mér kárakáre aropamp ninik niamp fek yakáp kipo. ✧

²¹ Kwaromp lo fek te arakrá sénémpom:

“Tokwae Karao arakrá sér,
‘Ankwap karráp aropamp top kor feknámp,
tá ankwap fi mekamp top kor feknámp
mámá arop firan kar sénanampan maok,
am fárákáp te onomp kar wa mo mwaria napon.’” ✧

²² Aenámpara, nomo wae mérámpon: Ankwap kar fek kar farákáp konap ourour te Kwarén mérnap arop fárákapan Kwaro, náráp kárákáre yéknépenkria sánk mono. Kwarén mér monap arop fárákapan yéknépenkria sánk námpon. Aeno profet kar farákáp mwanap yéknép námpon te Kwaro man méráp arop fákáreran náráp kárákáre yéknép námpon. Mér monap arop fárákampor te mono.

²³ Aenámpara, táte koumteouráp arop ponankor sios mek énéni koupoukour napo, tá yumo ponankor ankwap-ankwap kar fek kar farákáp napo, táte ankwap fárákáp Kwarén mér moria man lotu mo i konap am kar wa mo napao, am mek koroepa te mao sérrá, ‘Yumo te épépérép nap’rá sérantáno.

²⁴ Aeno táte yumo ponankor Kwaromp kar farákáp napo, táte arop ankwap Kwarén mér moria, lotu mo i konámpao am mek korop nángo, ponankor yumo farákápnep kar te mao am aropamp ninik mek párákápria mao te kwatae ninikráp aroponorá yéknép naenámpom. ✧

²⁵ Aenángo, maomp ponankor kwatae ninik mek wouroumpeyak námpon érik farákáp naenámpom. Tá mao fwap apárok me kor woukouprá Kwaromp e narek sampokria sérrá, “Kare Karono! Kwar te yumo ou mek yak námpon!”

Kwarén lotunap tére yae-párák kare naenámp kar

²⁶ Aenámpara, ononamp fákáre, yumo te ankár apae mwanapon? Nánkár yumo lotu mek koupoukour nap fek te yumo ponankor tére mwanap yak námpon. Ankwapao tár sámp naenámp, tá ankwapao yumwan kar yéknép naenámp, tá ankwapao Kwaro man sánknámp kar am farákáp naenámp, tá ankwapao ankwap kar fek sénéngo, ankwapao am kar arákár naenámpom. Yumo ankár kápae kare ankank takrá tére napo, sios am fek kárákáre yak naenámpom.

²⁷ Táte ankwap fárákapao ankwap kar fek kar farákáp nap kwamp te, anánkaopwe, yininkaopwerao saráp tak mwanapon. Am te fwapon. Tá am fárákáp énéni ponankor kar séri kwapon. Mono. Nánkár ankwapaomékir séria pwar nángo, ankwapao wakmwaek sérianángo, ankwapao kar arákarrá sénaenámpom.

²⁸ Táte kar arákarrá sénaenámp arop mo nángo te, arop ankwap karráp kar fek sénémp, am te ankár sios mek sénaeria námpao kor wampweno. Mao námoku támao séria Kwarén saráp kar sénaenámpom.

²⁹ Tá Kwaro arop anánkaopwe, yininkaopweramp ninik mek náráp profet kar sánk nángo, am fárákapao saráp sér mwanapon. Aenapo, arop ankwap fárákáp fwap maomp kar youroukoup mwanapon. ✧

³⁰ Táte arop ankwap tank námpon Kwaro man kar ankwap yéknép nángo, mao am kar sénaerianángo te, manénkir fokoheyakrá sérinámp arop ankár kar pwar naenámpom.

³¹ Am taknap ninik támao yumo ponankor ankákárankrá profet kar farákáp napo, arop ponankor fwap Kwarén mér nap mek kárákáre sámp mwanapon.

³² Profet kar farákáp konap arop fárákáp te námokuráp top kor fwapi poukwapea námoku farákáp mwanap ke korop nángo, farákáp konapom.

³³⁻³⁴ Am te apaeria námpanape, Kwar te mao náráp tére ponankor yae-párák kare tére konámpon. Aeria mao te ankank sámpá yampourouia épépérépi kák mo i konámpono. Maomp ninik te nomwan, ankárankamp ninik fek yakápria énéni fwapi térenkria námpon.

Sios lotu mek koupoukour nap fek te koumteou te kar séria kwapon. Ankár karmparáp tankáp mwanapon. Ponankor sios nomo Kwaromp koumteouráp arop te tak saráp i konapon. Koumteou te sios mek tokwae kar yoroi yak mo i konámpono. Ankár loao sénémp niamp yae ankore mek yakáp mwanapon. ✧

³⁵ Táte mao kar fi ankwap mér mwaria te, námokuráp nap mek náráp poumaropan turunk mwanapon. Táte yupua sios lotu mek koupoukour nap fek kar sénémp te pwi yak mo námpon.

³⁶ Kwaromp kar te yumo meknámp fárámp námpon nie? Tá yumo saráp Kwaromp kar sámp napo, ankwap koumteouráp arop fárákáp te mo nie? Yumo takrá ninik mwanape.

³⁷ Táte arop ankwap námoku ninikia, námo te profetono, námoku wae Yiki Kor Spiritamp ourour ankwap sámpá fákeyak námpon kwamp te, mao ankár mér naenámpom: Mámá kar ono yiráp por kumwi nampon máte Tokwae Karampono.

³⁸ Táte arop ankwap onomp kar man younkwe sinánko te, nomo man ninik námp te, mao Kwaromp kar farákáp konámp arop mono.

³⁹ Aenámpara, ononamp fákáre, yumo ankár Kwaromp profet kar farákáp mwanap tére te fwapia kárakáre kipo. Yumo ankwap kar fek farákáp mwanap ninik te taokarrá pap kwapono.

⁴⁰ Aeno yumo ankár yae-párak kare ninikaokria lotu i konap kwapwe kare ninik fek lotu kipo. ✧

15

Krais sumpwia fárámpámp kar

¹ Ononamp fákáre, ono yiráp ninik mek warko ninik nénk nae rae. Am Kwapwe Kare Kar wokwaek farákápamp táman sénae rae: Yumo am Kwapwe Kare Kar wokwaek sámpea napan, yumo am táman kárakáre fek fokopeyakáp napon.

² Ono wokwaek farákápamp Kwapwe Kare Kar Kwaro am fek táman yumwan warko érékép naenámp. Aeno yiráp mér kare kar mo napo te, mao yumwan érékép naenámp te mono.

³ Ono manénkir yumwan sánkamp kar tokwae kar te ono wokwaek sámpampniampon. Am kar te ará: Krais te wokwaek Kwaromp Buk fek sérimp niampnám kwatae ninik ponankor tirá épér naeria sumpwimpon. ✧

⁴ Tá arop fárakapao maomp yákáre apár me mek páte napo, wokwaek Kwaromp Buk fek sérimp niamp taknám yinink yae fek fárámpámp. ✧ Ap 2:24-32'

⁵ Takia wakmwaek Pita nkemp fek koropea, tá wakmwaek mao éntér-sámpramp aposel nkeap fek korop. ✧

⁶ Tá wakmwaek am ke fek 500 kámákár akwapnám ankwapyaenáp fákáre énéni man nkeap. Kápae kare am nkeap ankwapyaenáp fákáre oukoumwan yakáp napon. Aeno ankwap fárakap te wae surumpwi tenapon.

⁷ Tá am fek wakmwaek Jems nke, tá am fek wakmwaek aposel ponankor man nkeapon.

⁸ Tá am fek wakmwaek kar onomp yi mek kor koropámpon. Ono te táráp kánankeao éntupwaro wakmwaek kar fárakap námp niampon. ✧

⁹ Ono te aposel fákáre ou mek kánanke kare nampon. Onan te arop fárakapao 'Aposel'rá sér mwanap pourou mono. Am te apae riteanápe, ono Kwaromp siosén sámpá yam-pourouiampon. ✧

¹⁰ Aeampán maok, Kwaro námokuráp ninik fek onan aropompia fwapi papeanáno, ono oukoumwan máyaknamp arop yumo nke napon. Mao onan takrá aropompi námp am te kwaporok pwar mo karen. Aenámpara, ono tére kárakárea waeria ankwap aposel fárakapan kámákár akwap konampon. Ae konampán maok, am te onoku támao takrá tére mono, Kwaromp aropomp onont yak námp támao onan kárakáre sápnánko, ono takrá tére nampon. ✧

¹¹ Aenampán maok, ono tére namp, tá am aposel fárakapao tére nap te wampweno. Yino ponankor Jisas sumpwia fárámpámp kar táman saráp farákáp nánko, yumo am wawia mér napon.

Nánkar wakmwaek sumpwinap arop ponankor ferámp mwanap kar

¹² Yino kápae kare por Krais sumpwianánko, Kwaro warko fárámpá papnám karan farákáp konámpono. Tá apaeritea yumo ou mekamp ankwap farákáp 'Arop wae sumpwi námp te, warko fárámp naenámp pourou mono'rá sér i konapon?

¹³ Táte kare, sumpwinap arop warko fárámp mwanap pourou mo nánko te, nomo ankár arakrá sér mwanámpon: "Kwar te Kraisén fárámpá pap moi námpn."

¹⁴ Táte kare, Kwaro Kraisén fárámpá pap moianánko te, mámá kar yino farákáp konámp máte yak mono. Tá yumo mér napao kor, fi kor yak mono.

¹⁵ Táte taknám yino kor Kwaro i konámpán kwekarrá sér i konap arop fárakap mwarámpono. Am te apae riteanápe, yino Kwaro Kraisén fárámpá papnám kar érik sénámpara. Aeno táte kare Kwaro sumpwinap arop ferámpá kák mo i konámpán nánko te, mao Kraisén kor fárámpá pap mono. ✧

¹⁶ Yeno, táte kare Kwaro sumpwinap arop fárakap ferámpá kák mo i konámpán nánko te, nomo ankár arakrá sér mwanámpon, "Kwar te Kraisén fárámpá pap mono."

¹⁷ Táte kare Kwaro Kraisén fárámpá pap moianánko te, yiráp mér napao kor yumwan yaewour naenámp pourou mono. Yumo oukoumwan yiráp kwatae ninik fek waeman

moyakáp mwarapono. Tá arop fárakap Kraisen mér napao sumpwi nap, mao kor waeman moyakáp mwanapon.

¹⁸ Nomo Kraisen méria man yépekrá yakáp námpon.

¹⁹ Aeno táte nomo mámá apár mekamp yiki yakáp námpe fek saráp yépekrá yakáp námpan maok, kare kar nomo koupoutáráp kareria, mámá apár mekamp ankwap fárakapamp koupoutáráp kar napan kámákár akwap naenámpon.

²⁰ Aeno take mono. Krai wae sumpwi námpan kare kar Kwaro warko fárámp pap námpon. Mao te sumpwinap arop ferámp mwanapan mekia fárámp námpon. Am taki námpe te nomo wae mérámpon: Kwaromp firáp ponankor sumpwinap warko fárámpea yiki yakáp mwanapon. ✧

²¹ Arop ankwapao sumpwi mwanap ninik sankoropá papeanáno, tá taknámpe arop ankwapao sumpwinap arop warko ferámp mwanap ninik sankoropá pap námpon. ✧

²² Am te ará: Arop ponankor te Adamomp firáp yakáp nap te, sumpwi konapono. Tá taknámpe arop ponankor Kraisomp firáp te yiki yak sámp mwanapon.

²³ Taknámpe nomo ponankor arop ankákárank nomo ferámp mwanámpe ke fek yiki yak ti mwanámpon. Manénkir te Kraisoí námpon. Tá nánkár wakmwae mao arákarrá ék námpe fek te, nomo maomp firáp ponankor nomo ferámp mwanámpon. ✧

²⁴ Am ke fek te ankank ponankor pwar naenámpon. Tá Kraiso nkwakwe make ankank poukwap konap kárakáre tokwaeráp spirit kwatae ponankor tomoromp pwararea, mao kingnámpe ankank ponankor poukeyak konámpe Naropwar Kwaromp yaek pap naenámpon.

²⁵ Am te apae riteanápe, Kwaro ponankor yopor arop Kraisomp pu ankore mek kák tenánko, mao ponankor pumpuri néri pwar naenámpon.

²⁶ Mao ponankor ankwap yopor arop wae fi tomore papea pwararea, sumpwiran kor ankar yak moi pap naenámpon. ✧

²⁷ Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon: “Kwaro ankank ponankor maomp yae ankore mek kák tenámpon.” Aenámpan nomo wae mérámpon: Kwaro ankank ponankor Kraisomp yae ankore mek kák námpao maok, Kwaro námoku te maomp yae ankore mek yak mono. ✧

²⁸ Tá wakmwae ankank ponankor Kraisomp yae ankore meki pwar nánko, Kwaromp Táráp námoku kareao kor Kwaromp yae ankore mek pap naenámpon. Manénkir te ankank ponankor Kraisomp yae ankore mek kákeanáno, Krai námoku Kwaromp yae ankore mek pap námpe fek te, Kwaro námoku fwap ankank ponankor maomp yépe kor tokwae kari yak naenámpon.

²⁹ Táte sumpwinap arop ferámp mwanap pourou moanáno te, apae fi kor kare fek arop ankwap fárakap sumpwinap aropao kor Kwaromp firáp korop naenámpe yaewourrá, ént mek nér i konapon? Táte kare sumpwinámpe arop fárámp mo naenámpanánko te, apaeritea arop fárakap sumpwi aropao yaewourrá ént mek nér i konapon?

³⁰ Sumpwinap arop ferámp moanáno te, kápae kare por arop ankwap fárakapao yinan tirá wour mwaria wae napo, yino nokopia pwar mo, ankar takrá fárakap mwanámpon?

³¹ Ononamp fákáre, ono kare kar sénámpon: Kumur méntépe onan sumpwi pap naenámpe ankankao kikip saráp yak konámpon! Tá taknámpe ankwap kare kar sénámpe te, nomo ponankor Krai Jisásént yakáp námpe yumwan ono warákár tokwae konampara, am kar érik sénámpon. ✧

³² Ono ankank sámp nanamp fi kor ninik fek Efesus mek mamek yao pwae mekamp firént yorowari nampanánko te, am fek apae sámp nampon? Táte kare sumpwinap arop ferámp moanáno te, Kwaromp Buk fek sénámpe niamp: “Oumpouran sumpwi mwanámpara, oukoumwan táman fir tokwae toupourrá fépérrá warákár mwaro.” ✧

³³ Takria arop fárakapao yumwan kwekár mwanape: “Nomo kwataenap arop fárakapént paokop nánko te, am fárakapao nomp kwapwe kare ninik sámpá yampourou papantáno.”

³⁴ Yumo ankar épépépnámpe ninik pwararea ninik yae-párák kipo. Yumo warko kwatae niniki kwapono. Yumo wawenk! Yumo ou mekamp ankwap fárakap te oukoumwan Kwarén mér mo, épépépe napon. Aenapantá ono yiráp ninikan pwarápae sámpenkria mámá kar sénámpon. ✧

‘Warko fárámp naenámpe pourou te mwar pourouráp’rá sénámpe kar

³⁵ Aeno arop ankwap arakrá turunk naeria námpon, “Sumpwinap arop fárakap te mokopia ferámp mwanapon? Ferámp nap fek te mokoep pourou ti mwanapon?”

³⁶ Ae te amo épépépe kwapono. Amo ankankou yoro i konap te, am ankankou yipi tarakére moria te yiki yak sámpria páre aok mono.

³⁷ Am ankankou amo yoro nap te pwae, tá aopwe kor táman yoro mono. Amo yu kor mwar yoro i konapono. Am te wit yánk, tá ankwap fir yánk, aran yoro i konapon.

✧ 15:20: 1 Te 4:14 ✧ 15:21: Ro 5:12,18 ✧ 15:23: 1 Te 4:16 ✧ 15:26: Mt 22:4; Yé 20:14 ✧ 15:27: Sng 8:6

✧ 15:31: 2 Ko 4:10-11; 11:26 ✧ 15:32: Lu 12:19-20 ✧ 15:34: Lu 15:17-18

³⁸ Mao námoku warákárnámp ninikaok Kwaro yowe kor, pwae, am yoroinap yu koran nénk konámpon. Tá mao nkwakwe make aopwe korráp pwae ankank, táte kápae kare pourouráp ki ankákárankrá yoroinapan nénk konámpon. ✧

³⁹ Ponankor pourou te ankáránkamp pourouráp mono. Aropamp pourou mwar pourouráp, tá nape firamp pourou mwar pourouráp, tá antamp pourou mwar pourouráp, tá éntékamamp pourou mwar pourourápono.

⁴⁰ Tá waeman yámar mekamp ankank mwar pourouráp yak, apárokamp ankankao kor waeman mwar pourourápono. Aenámpan maok, yámar mek yakápnámp ankank te ankár ankáránkamp pourouráp moporrápono. Tá apárok yakápnámp ankank mwar ankwap pourouráp moporrápono.

⁴¹ Yámar mwar ankwap waeráp, tá yunk mwar ankwap waeráp, tá térme fárákamp mwar momountukri waerápono.

⁴² Sumpwinap arop ferámp mwanapao kor takeno. Pourou nomo apár me mek pap námp te kwatae akwap konámpono. Pourou warko fárámp naenámp pourou wourékam te kwatae akwap naenámp pourou mono.

⁴³ Pourou nomo apár me mek pap námp te, kwatae kare ankankono. Pourou warko fárámp naenámp te, kwapwe kare kareno. Pourou nomo apár me mek pap námp te, kárákáre morápono. Pourou warko fárámp naenámp te kárákáre tokwaerápono. ✧

⁴⁴ Sumpwinámp pourou te sumpwi nángo pap konap te, apárok yakápinap pourouno. Pourou warko fárámp naenámp te yámar mek yak naenámp pourouno.

Nomo wae apárokamp pourou yak nángo, nke námp te, yámar mekamp pourouao kor yak naerámpon.

⁴⁵ Kwaromp Buk fek kor am fek arakrá sénámpon: “Manénkirkamp arop Adam te Kwaro kwar fek yoroia yiki yak sánkámpon. Tá waknwae kamp Adam te arop yiki yak sánk naenámp spiritono.” ✧

⁴⁶ Aeno Spirit fekamp yiki yak te manénkir korop mono. Mámá apár mekamp yiki yak manénkir korop námpon. Tá Spirit fekamp yiki yak te waknwae kamp korop námpono.

⁴⁷ Manénkirkamp arop te apárokampono. Kwaro man kwar fek saráp yoroí námpono. Waknwae kamp arop te yámar mekampono. ✧

⁴⁸ Apárokamp arop ponankor am apárokamp arop Adam niamp kwar fek yoroinámp pourouráp napon. Tá arop ponankor Kraiséén mér nap fek yámar mekamp arop yakáp nap te, Kraís niamp wuri popwarono.

⁴⁹ Oukoumwan nomo am apárokamp arop niamp wuri popwar yakáp námp te, taknámp nánkár waknwae kamp nomo am yámar mekamp arop niamp wuri popwari yakáp mwanámpon.

⁵⁰ Ononamp fákáre, ono yumwan waeman kare sénámpon: Mámá apár mekamp arop te Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp mek te yinkria maomp kwapwe kare ankank sámp mo kareno. Kwatae akwap konámp ankank te kwatae akwap mo i konámp ankank sámp mwanap pourou mono. ✧

⁵¹ Yumo wawenk! Ono mek wouroumpyaknámp kar ankwap yumwan sénae rae. Nomo ponankor te sumpwi mo námpao maok, nomo ponankor ankwap pourouráp arákár mwanámpon.

⁵² Waknwae kamp kar, pwarnámp wur aráp námp fek táman koupour ankár kar am korop naenámp. Ye. Wur aráp nángo, sumpwinap arop fákáre ferámpea maok, warko kwatae akwap naenámp pourou mono. Nomo oukoumwan sumpwi mo námp te, nomo ankwap pourouráp arákár mwanámpon. ✧

⁵³ Am te ará: Mámá kwatae akwap konámp pourou te ankár fwap yaká yak naenámp pourou arákár naenámp. Mámá sumpwi konámp pourou ankár sumpwi mo, yiki yaká yak naenámp pourou arákár naenámp. ✧

⁵⁴ Kare! Mámá pourou kwatae akwap konámp te mao fwap yaká yak naenámp pourou arákár naenámp. Tá mámá pourou sumpwi konámp te yiki yaká yak naenámp pourou arákár naenámp. Am taknámp ke fek Kwaromp Buk fekamp kar kare kar korop naenámp. Kwaromp Buk fek te arakrá sénámpon:

“Kwaro yorowar kwe-pwarare
sumpwiran apárok anámpea
tomorompá pwar naenámp. ✧

⁵⁵ Sumpwi e!

Waráp arop tirá nér i konap kárákáre te maeno?

Sumpwi e!

Waráp arop faoporrá épér i konap oump te maeno?" ✧

⁵⁶ Sumpwiramp oump te kwatae ninikono. Kwatae ninikamp kárakáre te lono. ✧

⁵⁷ Aeno nomo Kwarén 'Aesio'rá sér mwaro. Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisoimp kárakáre fek Kwaro nomwan kárakáre sáp nánko, nomo sumpwiamp kárakáre kwe-pwar mwanámpon. ✧

⁵⁸ Aenámpara, onomp ankwapyae fákáre kare, yumo ankár kárakáre fek yakáp kipo, poporokwe tae moroki kwapono. Yumo te arakrá mérenk: Yumo Tokwae Karamp tére tokwae konap te kwaporok akwapá moyak naenámp pourou mono. Ae naenámpara, yumo ankár kápae kare por Tokwae Karamp tére te ankár tére kárakáre kipo. ✧

16

Mani koupoukarea Kristen ankwap fárakapan yaewour i konap kar

¹ Ono oukoumwan am mani yumo koupoukarea Jerusalem mekamp Kwaromp koumteouráp arop fárakapan nénk mwaria nap táman ono sénae rae: Ono wae am tak tére mwanap mwae kup Galesia mekamp sios fákáreran yénkép nampono. Aeno yumo kor ankár taknámp kipo. ✧

² Sande méntép yumo ponankor ankákáran te am wik fek sámpnap mani táman yumoku youroukoupia maok, píir-pwararea ankwapmwae mwar fek pap kipo. Aenapo, nánkár ono korop nanko, am fárakapan sánk mwanap mani te maenorá oupourouk mono.

³ Nánkár ono korop nanko te, ono yumoku ankár am ankank tia Jerusalem mek tukup mwanap arop farákápá pwarnap fárakapamp yaek am fárakapan mér mwanap pas sánkea nanko, tukup mwanapono.

⁴ Táte ono ninikia fwapono, ono kor akwap naeria nanko te, am fárakap onont tukup mwanapono.

Pol akwapea Korin fákáreran nke naerianámp kar

⁵ Nánkár ono provins Masedonia mek yakápnep sios fárakapan manénkir akwapá nkea pwarará maok, wakmwae yumonapok korop nanampon. ✧

⁶ Ae te ono yumont yak tae morok nanampono. Ono mér mono. Ono yumont yakrá akwapea solwara ouwi tokwae koropria námpare konámp ke pwar nánko, wakmwae ono ankwap némpouk akwap naeria nanko, yumo fwap onan mwaeaoak sámp-kérép mwanapono.

⁷ Yumo wae mérapon: Ono yumwan mwaeaoak saráp nke te monoria nampon. Táte Tokwae Karao onan 'Takaé'rá sénánko te, ono yumont kánámpár yak nanamp ninik nampon.

⁸ Aeno oukoumwan te ono Efesus mek mamek yakrá akwapea Pentikos yae* korop námp fek nanamp ninik nampono.

⁹ Am te apae riteanápe, Kwaro onan wae mwae kup yoroi tenánko, ono kápae kare koumteouráp arop Kristen mwanap yaewour nanamp tére tokwae yak námp. Tá kápae kare arop Kwaromp karan yopor napao kor yakáp napan maok, kwatae wampweno. ✧

¹⁰ Nánkár wakmwae Timoti yumonapok akwap nánko te, yumo ankár man yaewour napo, yumo ou mek apáp mo, yonkwae porokwe fek yak naenámp. Mao te onoku i konampnámp Tokwae Karamp tére konámp aropono. ✧

¹¹ Aenámpan takria arop ankwap mao te kwaporok párák yaráknámp aropan mpweria man yonkwe sánk mwanape, mono. Yumo ankár man yonkwae porokwe sánkrá yakápria, wakmwae man mwaeaoak sámp-kérép napo, mao fwap ononampok arákarrá korop naenámp. Ono mao ntia ankwapyae fárakapan yépék nampon. ✧

¹² Tá nomp ankwapnámp Apolosomp karao kor aránon: Ono kápae kare por mao ankwapyae fákáreran yumwan tukupá nkenkria kar kárakáre fek sénamp maok, mao, oukoumwan má ke fek ampok akwap te monoria námpon. Aeno nánkár mao akwap naenámp ke pwi yak nánko, nkeria te fwap akwap naenámp. ✧

Kar pwarnámp mwaeekamp kar

¹³ Yumo ankár fwapia yérékrá, yiráp Kwarén mérnep am te ninik kárakáre fek samp yakáp kipo. Yumo ankwap ankankan apápi kwapono. Yumo ankár kárakáre kor fek fokopeyakáp kipo. ✧

¹⁴ Ponankor ankank yumo tére nap te yumo ankár Kwarén nourouprá, tá arop ankwap fárakapan kor nourouprá tére kipo.

¹⁵ Ononamp fákáre, yumo te Stefanas ntia maomp firáp arop fárakap provins Akaia ankwap fárakap oukoumwan Kristen mo napo, am fárakap manénkir Kristeniap wae

✧ 15:55: Hos 13:14 ✧ 15:56: Ro 6:23 ✧ 15:57: Ro 7:24-25 ✧ 15:58: Ga 6:9; Fl 1:27 ✧ 16:1: 2 Ko 8:1-7 ✧ 16:5: Ro 15:23-24 ✧ 16:8: Ap 2:1 fekamp kar fi nkeampo. ✧ 16:9: Ap 19:1-2,8-10 ✧ 16:10: 1 Ko 4:17 ✧ 16:11: 1 Ti 4:12 ✧ 16:12: 1 Ko 3:6 ✧ 16:13: Ef 6:10

mérapono. Mao námokuráp ninik fek Kwaromp koumteouráp aropan yaewour mwanap tére sámpapono. Ono yumwan takenkria kárakáre namp te, ✧

¹⁶ yumo ankár take pourouráp aropamp yae ankore mek yakáp, tá ponankor am fárákapan yaewourrá tére kárakárenap arop fárákapan kor, maomp yae ankore mek yakápenkria nampon. ✧

¹⁷ Stefanas, tá Fortunatus, tá Akaikus mao yumwan ér-pwarará wae ononampok korop nap táman, ono warákár nampon. Am te apae riteanápe, yumo te onan koropá nke mwanap pourou mo napon.

¹⁸ Aenapantá mao tak nap támao onan yonkwae porokwe ntia warákár ninik sáприя, yumwan kor yonkwae porokwe sánk napon. Aenapara, yumo ankár take pourouráp arop fárákapan te maomp kwapwe kare ninik táman warákár kipo. ✧

¹⁹ Provins Esia mekamp sios fákáre yumwan 'Gude'rá sénapono. Akwila ntia Prisila anánkwap ntia maomp nap mek koupoukour konap sios fákáre yumwan nomo ponankor Tokwae Karampara, yumwan warákár tokwaeria 'Gude'rá sénapon. ✧

²⁰ Mapekamp ponankor ankwapyae fákáre yumwan 'Gude'rá sénapon. Nomo Kwaromp koumteouráp aropao i konap ninik fek, nomp ankwapyae fákáreran yumo ponankor ankákárank man nounourouprá yae ninir kipo.

²¹ Ono Pol onokump yae fek † máamá 'Gude'rá sénamp kar kumwi nampono.

²² Táte arop ankwap Tokwae Karan nouroup mo námp te, mao te yaomwi mek pik naenámp arop yak námp. Tokwae Kar e, amo koropae! ✧

²³ Ono ninik namp te, Jisas Tokwae Karao námokuráp ninik fek yumwan yaewour i konámp ninik fwap yumont yakanoria nampon.

²⁴ Nomo ponankor Kraiss Jisasompara, ono yumwan ponankor nouroup kare nampon.

Polo Korin Firampor Wakmwaek Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Wakmwaek ankwap yopwar fek Polo provins Masedonia mek yakria, mámá pas ankwap por taknámp kumwia Korin mek yakápnap Kristen fákáreran sámp-kérépámp.

Am ke fek Polomp manénkirkamp pas Korin mek kérép námp fek te, Taitus am mek yakria Kristen fárákapan yaewourimpon.

Am ke fek Taitus nke nángo, ankwap fárákap Polomp kar wawia náráp kwatae ninik párapok napo maok, ankwap fárákap te sérrá, 'Pol te aposel kare mono' ria, náráp ninik kwatae fwapokwap mono.

Wakmwaek Taituso Polonámpok akwapea, Korin mekamp aropao térenap ninik farákáprá sér. Aenánko maok, am ke fek Polo warko pas ankwap kumwia Korin mek sámp-kérép. Mao am fárákapan námoku aposel yak námp fi kor érik farákarrá sér. Tá Jerusalem mekamp Kwaromp kounteouráp aropampor 'Mani nánapi pap kip'rá sénámp. Tá faek te 'Kwekár aposel fárákapan mér kip'rá sénámp.

¹ Ono Pol, onan Kwaro námoku náráp ninik fek Krai Jisasomp aposel pap námpon. Ono mámá pas kumwi nae rae. Timoti yino Kwaromp sios mekamp kounteouráp arop Korin mek yakápnap, ntia provins Akaia mek yakápnap yumonapok sámp-kérép re. ✧

² Ono ninik námp te, nomp naropwar Kwar ntia Jisas Krai Tokwae Karao fwap námokuráp ninik fek yumwan aropompria yaewour nepo, yumo yonkwae porokwe fek yakápenkria nampon. ✧

Polo Kwarén 'Aesio'rá sénámp kar

³ Kwar, tá nomp Tokwae Kar Jisas Krai Kraisomp Kwar, tá maomp Naropwar, mao te nomwan yonkwae touwe konámp nomp Naropwarono. Mao te ponankor kounteouráp aropamp ninik mek kápae tokwae sámp napo, yaewouria ninik mek kárákáre sánk konámp. Nomo mámá ankank táman ninikia 'Aesio'rá sér mwaro. ✧

⁴ Yinan kápae kare kwataenámp ankank korop námpan kor, mao támao yinan yaewouria ninik mek kárákáre sánk konámp. Ae konámpara, yino fwap arop ankwap fárákap kápae kare ankank kwatae korop námpan kor, man yaewouria ninik mek kárákáre sánk mwanámp. Kwaro yinan yaewouria ninik mek kárákáre sáp konámp niamp yino kor tak mwanámp.

⁵ Kraiso touwe tokwae sámpámp yino kor sámp konámp. Tá taknámp Krai yinan yaewouria ninik mek kárákáre sánk konámpao yinan top-pwarámpi yak námpon.

⁶ Táte yino touwe sámp námp te, am támao yumwan yaewouria, yiráp ninik mek kárákáre sánk konámp. Táte Kwaro yinomp ninik mek yaewouria kárákáre sáp námp te, yiráp ninik mek kor tak naenámpon. Táte Kwaro yinan yaewour námp te, mao yumwan yaewouria yiráp ninik mek kárákáre sánk konámp fek yino sámp konámp touwe niamp sámpea, fwap kárákáre fek yakápnap mwanapono.

⁷ Tá yino mér kárákáre kare námpara, yumo kárákáre fek yakápnap mwanapono. Yino te wae mérámp: Yumo yinont touwe sámp napara, taknámp yumo yinont Kwaro yaewouria ninik mek kárákáre sáp konámp sámp mwanapono.

⁸ Ankwapyae fákáre, yino nik námp te, yumo yinan provins Esia mek touwe tokwae koropámp aran mérenkel Yoporop touwe tokwae kwatae yinan tirá néria yinomp kárákáre kwe-pwar nángo, yinomp ninik te wae surumpwi kan niniki námpon. ✧

⁹ Kare karono, yino am touwe tokwae sámp námp te, wae jaso aropan 'Sumpwi nanap'rá sénánko wanámp niamp. Am koropnámp touwe te yino, yinokump kárákáre fek námponorá ninik mwanámp te mono. Yino ankár Kwaromp kárákáre mao sumpwinap arop fárámp pap konámp ninik mwanámpni námpon.

¹⁰ Am ankank kwatae te waeman yinan tirá wour naeria námpan maok, Kwaro yinan warko érékép námpon. Tá nánkár wakmwaek kor yinan warko érékép naenámpon. Tá yino man mér kárákáre nángo, kápae kare por ankank kwataerao yinan sámpámp yampourounámp ke fek, mao yinan warko éréképeanángo, yino fwapi yakápnap mwanámpni námpon.

¹¹ Aeno yumo ankár yinan yaewourrá kar toropwap kipo. Kwaro kápae kare kounteouráp aropamp kar toropwap wawia mao yinan yaewour naenámpon. Tá kápae kare kounteouráp arop Kwaro yinan yaewour námp nkea man 'Aesio'rá sér mwanapono. ✧

Polo tére naenámp fi farákarrá sénámp kar

¹² Ono te mámá ankárankamp ankank táman warákár konampono: Onomp ninik mek te Kwaro onan sápnámp yae-párák kare ninik, tá kare kar ninik fek tére konampan saráp mér nampon. Ponankor koumteouráp arop ou mek ono ankár am ninik fek yárak nampao maok, yumo ou mek te kápae kare por am ninikaok saráprá yarak nampon. Kwaro onan aropompia am ninik sápnámp te, apárokamp aropamp mér niamp pourouráp te mono. *

¹³⁻¹⁴ Ono yiráp por pas kumwiá sámp-kérépamp ke fek te, yumo fwap farákápea fi kor mér mwanapan saráp kumwi konampono. Ono te mwar pourouráp kar yiráp por kumwi mo i konampono. Tá kare, kápae kare kar ono kumwi namp te, yumo oukoumwan fwapi mér mo. Aeno onomp ninik te, yumo ankár onomp kar fi ponankor méria maok, nomp Tokwae Kar Jisaso kot tokwae naenámp yae fek, ono yumwan warákár nanamp puri fek yumo onan kor warákár mwanapon. *

¹⁵⁻¹⁶ Yumo te ononamp kwapwe kare ninikan nkea, warákár mwaria naprá mér kárakáre nampon. Tá ono am fi fek táman wokwaek sérrá, “Ono yumonapokmékir akwapea yumwan nkea pwarará provins Masedonia mek akwapea, warko Masedonia pwarará yumonapok arákarrá korop.” Aenanko, am ninik fek Kwaro yumwan ankwap por warákár sánk nángo, anánk por warákár mwanapon. Tá onomp ninik te yumo fwap onan Judia mek akwap nanamp yaewour mwanapan mpwe ninikiampon.

¹⁷ Aeampam maok, ae te mokopono? Yumo nik nap te, ono yumwan kwekárá am kar séri namp nie? Yumo onan te apárokamp aropao i konámp niamp kar mwar séria ‘Yeno’ ritea, warko ankwap-ankwap kar fek akwapria ‘Mono’rá sér i konámpao námpwe rape? Ono tak mo kareno!

¹⁸ Kwar te námokuráp ponankor karwaok i konámpara, taknámp ono yumwan kare kar sénampon. Ono kápae kare kar yumwan sér i konamp te, ‘Yeno’rá sénamp, ‘Mono’rá sénamp énékér yak mono.

¹⁹ Ono, tá Sailas, tá Timoti yino yumo ou mek kar farákápámp am te Kwaromp Táráp Jisas Kraisoamp karon. Tá yumo wae mérapon: Krai te ‘Yeno’rá sér, ‘Mono’rá sér i konámp énékér yaknámp arop mono. Krai te kar kare kar saráp séria ‘Yeno’ ri konámpo.

²⁰ Ye! Kwaromp kápae kare kar am ‘Apae nanamp’rá séri námp yak nángo, nomo Kraiso téremp nkea ‘Ye, kare karon’rá ninik mwanámpono. Aenámpara, Kwaromp kar wa námp fek nomo Kraisoamp e fek sérrá, ‘Am kar te kareno’ ria Kwaromp e narek sampok konámpo. *

²¹ Tá Kwaro námoku yinan yumont kárakáre sápnángo, nomo Kraiséna mérnámp kárakáre fek yakáp námpon. Tá takria mao nánapia,

²² mao námoku nomwan, náráponoria taok-pap nampra, nomp ninik mek Yiki Kor Spirit pap námpon. Am Yiki Kor Spirit te Kwaro nomwan, ankank wakmwaek sánk nanampria manmékir sápnámp ankank nampon. Aenámpara, nomo fwap arakrá mér mwanámpon: Kare, mao ponankor sápnámp nae-námpria ninik mwanámpon. *

Pol Korin mek koupour akwap moimp fi kor ninik

²³ Onomp ninik mek ponankor méri yaknámp Kwaromp e fek ono kare kar sénamp te ará: Ono apaeritea Korin mek koupour korop moi nampanápe, ono koropea yumwan yopor nanko, yumo pwarápaé sámpantá ninampono. *

²⁴ Apae yino ‘Yiráp mérapan poukwap námp’rá sénámpanápe, mono. Am mér te waeman yumoku kárakáre fek foukouri yakápi napon. Aenapara, yino te párák yumont tére nángo, yiráp ninik mek warákár koropania námpo. *

2

¹ Tá onokump ninik mek te wae arakrá séri nampono: Ono warko yumonapok akwapea yiráp ninik kápae fárámpea pap mono. *

² Táte ono yiráp ninik mek yonkwae kápae sánk nanko te, wa fwap onomp ninik mek warákár sápnámp naenámpo? Am te apae riteanápe, onan warákár sápnámp mwanap te yumo támaono.

³ Yumo te onan warákár fwap sápnámp konap koumteouráp aropara, ono yumonapok akwapea nanko, yumo onan ninik kápae sápnámp te monoria nampon. Am táman maok, ono wokwaek pas kumwiamp. Ono te wae mérampon: Táte yumoku fwapokwapi pwate napo, ono am fek warákár nanko te, yumo kor am táman warákár napon.

⁴ Kare, wokwaek ono yiráp por pas kumwiamp ke fek te, onomp ninik mek kápae tokwae sámpa, yonkwae touweria ono kápae kare ém méntériampon. Ono, yiráp ninik mek kápae sápnámp mwanapria, am pas kumwi mono. Ono am pas kumwiamp te, ono yumwan nouroup kare namp nkea mérenkria ninampon. *

Arop námwan kwatae ninik napo, nik mo pwar mwanap kar

⁵ Arop ankwapao ninik kápae fárámp mwanap ankank sanorop-pap námp te, mao te onomp ninik mek kápae tokwae kar sámp mono. Kánanke kwarokon. Mao te yumwan yiráp ponankor ninik mek kápae nénk námpon. Ono te kar kárákáre fek sér te monoria namp kwamp, 'Ankwap fárákapamp ninik mek kápae kánanke sámp nap'rá sénampono. ✧

⁶ Yiráp ou mekampung kápae kare arop am takinámp aropan nopok touwe sánk nap te, maomp kwatae niniki námp fek pwi námp támaono.

⁷ Aeno yumo ankwap ninikan oukoumwan ninikenke: Yumo maomp kwatae ninik nik mo, pwarará man yonkwae porokwe mwanap te kwapwe kareno. Takria kápae tokwae kar am aropan anámpá papantáno.

⁸ Aeria maok, ono yumwan kárákáre fek sénae namp te ará: Yumo man oukoumwan aropomp nap man yénpé kipo.

⁹ Ono wokwaek am pas kumwiamp te, yumo am aropan mokopia fwapokwap mwanap nke naeria kumwiamp. Yumo te, ankank ponankor ono kumwiamp karwaokria ankank ponankor tére nap ni mo nierá mér naeria námpon.

¹⁰ Táte yumo arop ankwapan kwatae ninik nik mo pwar nap te, ono kor nik mo pwar konampon. Aeno kare, ono kare nik mo pwar nanamp ankank yak nángo te, ono Kraiso nke námp fek yumwan yaewour nanampria nik mo pwar nampon.

¹¹ Ono am tak namp te apae riteanápe, nomo Satanomp ninik te wae mérámpon. Takria mao nomwan kwekária nomwan kwe-pwarantánoria apápria nampon. ✧

Taitusén nke naerianámp kar

¹² Ono wokwaek taun Troas mek Kraiso Kwapwe Kare Kar farákáp naeria akwapamp fek te, Tokwae Karao ono tak tére nanamp mwae kup kik-pwararámpon.

¹³ Aempán maok, onomp ninik te porokwe fek yak mono. Am te apae riteanápe, ono onomp ankwapnámp Taitusén nke moria nampon. Aeria maok, ono Troas fákáreran pwarará koroepa provins Masedonia mekiampon. ✧

Aposel fákáre Kwaromp kárákáre fek yorowar kwe-pwar konap kar

¹⁴ Oukoumwan te ono Kwarén 'Aesio'rá sénampon. Am te apae riteanápe, Kwaro kápae kare por yinan yaewour nángo, yino Kraisént Satanomp kárákáreran kwe-pwar námpon. Aeria yinan yaewour nángo, yino Kwaromp kar farákáp nángo, am arop fárákap Kraisént mér sámp napon. Aenapo am mér te nánákáre kwapweran ouwirao kápae kare mwaek tia akwapránk námp námpon. ✧

¹⁵ Tá kare karonu, yinoku támao waeman yankap konap paura nánákáre kwapwe niamp nángo, Kraiso sámpea Kwarén ofa sánk námpon. Am nánákáre te yámar mek pok mwanap mwaeak yakápnap arop ou mek akwap, te yaomwi mek pik mwanap mwaeak yakápnap arop ou mek kuri akwap námpon. ✧

¹⁶ Am yaomwi mek pik mwanap mwaeak yakápnap arop fárákapao nunump nap te, arop sumpwi mákare niampria, am támao am fárákapao sumpwi nénk konámpon. Aeno yámar mek pok mwanap mwaeak yakápnap fárákapao nunump nap te yiki yakápnap mwanap nánákáre niamp nángo, am támao am fárákapao yiki yak nénk námpon. Wa mokop am tére naenámp fwap pwi kare yak námpon?

¹⁷ Aeno yumo te wae mérápon: Yino te kápae kare arop am fek ankank ti mwaria, Kwaromp kar farákáp konap niamp te mono. Yino te Kwaro námoku am tére sápeanángo, yae-párák kare térerá tukup námpono. Yino te Kraisént ankáránkamp ninik fek, tá Kwaro nke námp fek yae-párák kare kar farákáp konámpon.

3

'Wourékam kontrakamp tére arop'rá sénámp kar

¹ Ae te oukoumwan yino warko yinokump e narek sampok mwanámp nie? Ae te yino arop ankwap fárákapao i konapnámp yino ankár yumwan, yinomp e narek sampokenkria arop ankwap fárákapao yumwan pas kumwi nap sánk námp nie? Tá yumo ankár yinan yaewourrá take pourouráp pas kumwi nap nie? Am te mono. ✧

² Yinomp e narek sampok mwanap pas te yumo kare támaono. Aenapo am pas fekamp kumwi te yinomp ninik mek tank námpon. Arop ponankor am pas nkerá farákápria mér mwanapon.

³ Yumo te Kraiso kumwinámp pas érik karaok yakápnapon. Yinomp tére fek Kraiso am pas kumwi námpon. Mao te ing fek kumwi mono. Yiki Yak konámp Kwaromp Spirit

✧ 2:5: 1 Ko 5:1 ✧ 2:11: Lu 22:31-32 ✧ 2:13: Ap 14:27 ✧ 2:14: Ro 6:17 ✧ 2:15: 1 Ko 1:18; 1 Pi 4:11 ✧ 3:1: Ap 18:27

fek kumwi námpon. Mao te yumwi worare fek kumwi mono. Mao te aropamp ninik mek kumwi námpono. ✧

⁴ Yino am takrá sénémp fi te aráno: Kraiso yino man mér mwanámp papeanáno, yino Kwarén mér kare námpara, yino sérrá:

⁵ Kare yinoku te mámá tére mwanámp pwi mo námpara, yino te 'Yinoku ankank tére námp'rá sér mono. Kwar ankáránkampao saráp yino tére mwanámp fwap pwi pap konámpon.

⁶ Mao támao yinan tére mwanámp pwi pap náno, yino wourékam kontrakamp tére arop yakáp námpon. Am kontrak te lo fekamp kumwi ankank mono. Am te Yiki Kor Spiritamp ankankono. Loamp kumwi te, yumo ankár sumpwi mwanapan yéknép námpon. Aeno Yiki Kor Spirit te aropan yiki yak sáno konámpon. ✧

⁷ Yumo ninikenke! Kwaro yumo kárakáre fek lo kumwimp te náráp wae kwapwe méntér koropámpon. Aenko, Mosesomp yimetápok te am wae tákapáno yakea wakmwaek éréképrá akwapámpan maok, Israel fákáre maomp yimetápok nke mwanap pourou mono. Aeno am lo sumpwi konap néno nám te, am wae kwapwerént takrá koropámpao maok, ✧

⁸ oukoumwan Kwaro koumteouráp aropan Yiki Kor Spirit néno naeria tére nám te, am táman kwe-pwararea Kwaromp wae tokwae kar sámp napon. ✧

⁹ Am loamp tére te nomwan kotria sérrá, 'Nomo ankár yaomwi mek pik mwanámp'rá sénémp. Aeno táte maomp tére Kwaromp wae tokwae méntér koropámpan náno te, koumteouráp aropao Kwaro nke nám fek yae-párak kare arop yakáp nap wakmwaek korop nám te yoporop wae tokwae kar méntér korop námpon. ✧

¹⁰ Am loamp térao sámpá yaknám wae te oukoumwan am wae te warko yak mo nám niamp. Am te apae riteanápe, mámá ankwap Kraiso tére námpao man kwe-pwarará yoporop wae tokwae kari yak námpon.

¹¹ Am loamp tére pwar naerianám te, Kwaromp waerént korop námpon. Aenámpara, am Spiritomp tére yaká yak konám te, Kwaromp wae tokwae karrápono.

¹² Yino am wae tokwae yinan tokwae kari yaká yak naenámpria mér kareria am táman yépék námpara, apáp mono. Yino ankár érik karaok kar farákáp konámpon.

¹³ Yino Mosesoimp niamp mono. Israel firao Mosesomp yimetámpokamp wae érik éréképrá akwap náno nkeantánoria waempyam woukoup tenámpono.

¹⁴ Aempan maok, am Israel firamp ninik te oukoumwan fákápá yakámpon. Aempara, kápae kare por am farákáp te épi kontrak fekamp karan nkerá farákáp napo maok, am waempyam támao maomp ninik mek nánánkari yakrá koroea oukoumwan námpon. Am aokorop-pwar naenámp arop te yak mono. Aenáno oukoumwan Kraiséno mér nap fek maok, Kwaro am waempyam aokorop-sir konámpon. ✧

¹⁵ Ye! Kápae kare por am farákáp te Mosesomp lo kar nkea farákáp napao, maomp ninik mek waempyam nánkárápá yak náno koroea oukoumwan napon.

¹⁶ Aeno táte arop kwatae ninik pwararea Tokwae Karaonámpok akwap naerianáno te, Kwaro am waempyam aokoropá sir konámpon. ✧

¹⁷ Mámá yaknám 'Tokwae Kar'rá sénémp te Spiritono. Táte Tokwae Karamp Spirit arop ankwapént yak náno te, ankank ankwap am aropan nánánkár mono. Mao te amwar kar yak námpon. ✧

¹⁸ Tá nomo ponankor nomp yimetápok nánkáráp mwanámp ankank yak mono. Aenámpara, Tokwae Karamp wae tokwae nomonámpok korop nám te, nomo te nke konap wunéri kor fekamp waerao arop pourouk akwapá tákap nám niamp. Kápae kare por nomo am wae sámpa wae náno maok, am waerao nomwan ankwap pourourápi pap náno, nomo te Tokwae Kar námokuráp wunéri niamp fek yakáp námpon. Tokwae Kar mao te Spiritara, tak námpon.

4

Porokwenámp arop ntia Kwaromp kwapwe kare ankankan sénémp kar

¹ Kwaro yinan aropompia maomp kar farákáp mwanámp tére sámp námpara, yino te am térean kokwae mo i konámpono.

² Yino te pwarápaie konap kwatae ninik mek yak nám te waeman younkwe mwaek sirari námpon. Yino te kwekár ninik fek paokop mo i konámpono. Yino te Kwaromp kar pwarará ankwap kar sér mo i konámpono. Yino te kare kar kar érik farákáp náno, arop ponankor fwap yinomp ninik youroukoupia yino Kwaro nke nám fek yae-párak kare ninik fek tére nám mér mwanapon.

✧ 3:3: Kis 24:12 ✧ 3:6: Jo 6:63; Ro 7:6 ✧ 3:7: Kis 34:30 ✧ 3:8: Ga 3:2-5 ✧ 3:9: Ro 3:21 ✧ 3:14: Ro 11:25

✧ 3:16: Ro 11:23,26 ✧ 3:17: Jo 8:32,36; Ro 8:2; Ga 5:1

³ Aeno táte ankwap fárákáp am yino farákáp konámp Kwapwe Kare Kar fi mér mo nap te, am fárákáp ninik mek oukoumwan waempyam nánkáráp yak nánko, yaomwi mek pik mwanap mwaeoak yakáp napara napon.

⁴ Mámá apár mek kamp kwekár kwar Satano am Kwarén mér monap arop fárákápamp ninik mek te nánánkári fákeyak námpon. Aenánko, Kraisomp Kwapwe Kare Karamp wae yokor námpt te, am fárákápamp ninik mek akwap naenámp pourou mo námpara, am fárákáp Kraisén nkea, Kwaro kor take pourouráponorá mér mo napon.

⁵ Yino te yinoku i konámp ninikan farákáp mo i konámpono. Yino te 'Krais Jisas támao nomp Tokwae Kar'rá séria, tá yino te Jisasomp e narek sampok mwaria, yiráp tére arop niamp yakáp námpono.

⁶ Wokwae kar Kwaro ankank yoronámp ke fek mao sérrá, "Kírikíp mek wae koropano." Aerimpan am Kwaromp wae támao koropea yinont yakria yinomp ninik mek am wae tokwae puri yak námpon. Am wae te arakimpon: Yino Jisas Kraisomp yimetápokamp wae tokwae nkea, am fek Kwaromp wae ntia kárákáre tokwae mérámpon. ✧

⁷ Aeno yumo nke napo, mámá Kwaromp Kwapwe Kare Kar yino kárákáre mo, arop mwarao sámp-fákeyak námpt te, kwar fekamp kárákáre mo faokor konámp sospen kwatae mek mani ankank kwapwe kareao tank námpt niamp. Aenámpara, arop fárákáp ponankor am Kwaromp kárákáre tokwae nke mwanapon. Am te yinomp kárákáre mono.

⁸ Yinan kápae kare apárok mwae yinomp pourouk touwe kwatae koropánk námpt maok, yinomp kárákáreran taokarrá pap mwanap pourou mono. Kápae kare ankank yinomp ninik sámpá yampourou námpan maok, yinomp ninik te kwatae akwap mono.

⁹ Arop fárákáp yinan kwatae pap mwaria yéfépe napan maok, Kwar te yinan pwar mo i konámpono. Tá arop fárákápao yinan fupukrá némpouk épér napan maok, am fárákápao ponankor yinan surumpwi kák mono.

¹⁰ Yino te kápae kare por Jisas sumpwi námpt niamp take pourouráp yinan kor korop nae-rámponoria níki-sámp paokop i konámpon. Aenámpara, Jisasomp yiki yaká yakao kor yinomp pourouk érik yak nánko arop nke konapono.

¹¹ Yino te Jisasomp tére námpara, kápae kare ke fek yino yiki yakáp nánko, arop fárákáp yinan tirá wour mwaria koupourou i konapon. Aenapo Jisasomp yiki yakao kor yinomp sumpwi mwanámp pourouk érik yak konámpon.

¹² Aenánko aposel yinan sumpwirao náráp tére konámpan maok, tá am fek Jisasomp yiki yakao yumwan tére námpon.

¹³ Yino Jisasén mér námpt am ninik te Kwaromp Buk fek sénámp niamp wuri popwar námpon. Mao sérrá, "Ono wae Kwarén mér nampara, ono érik sénampon." Yino kor wae mér námpara, yino am mér námpt érik sér i konámpon.

¹⁴ Yino wae arakrá mérámpon: Kwaro Jisas Tokwae Karan fárámpea papámpara, mao yinan kor Jisasént fárámpea papria yinan yumont éréképá akwapea Jisasomp wonae fik pwate nánko, yakáp mwanámpon. ✧

¹⁵ Am ankank ponankor yinan korop námpt te yumwan yaewour nanampan námpon. Am ninik fek táman Kwaromp aropomp fwap kápae kare koumteouráp aropan térea wae nánko, am koumteouráp arop fárákáp fwap Kwarén fáparák tokwaeria maomp e sakap mwanapono.

Aposel fákáre Kwarén méria kárákáre sámpnap kar

¹⁶ Nomo te am Kwaro kwapwe kare tére námpt táman ninikria Kwaromp tére te poporokwéria pwar mo, kárákáre fek tére konámpono. Tá kare nomp pourou te kwatae akwap naeria námpan maok, wampweno. Yinomp waemp te kumur méntép ninik wourékam sámp konámpono.

¹⁷ Am te ará: Mámá touwe yinan korop námpt te kánanke kwarokria, am te fae tákáre ke fek saráp yak námpon. Aeno ami námpt fek nopok nánkár wakmwae te, yámar mek kwapwe kare tankáp mwanámp yaká yak naenámp sámp mwanámpon. Am kwapwe kare tank yámar mek sámp mwanámp te, mámá touwe sámp námpt táman kámákár kare akwap námpon. ✧

¹⁸ Tá nomo te ankank yi fek nke námpt táman tokoreyakáp mo i konámpono. Nomo te ankank nomo yi fek nke mo i konámpan kárákáre fek tokore yakáp i konámpon. Am te apae riteanápe, nomo yi fek nkenámpt ankank te fae tákáre ke fek saráp yak naenámp. Aeno am kwapwe kare ankank nomo yi fek nke mwanámp pourou mo námpt te, am te yaká yak naenámpara, nomo am táman saráp tokore yakáp námpono. ✧

5

Apárok yakápnápn ntia yámar mek yakáp mwanámp kar

¹ Nomo wae takrá mér námp te ará: Mámá sákae nomo am mek yakáp námp am turupwi námpo te, nomo waeman nap kwapwe kare Kwaro nomwan sáp naerianámp yak námpo. Am te aropao yae fek ti moi naponno. Am te yámar mek yakria ankár taki yaká yak naenámpo. ✧

² Nomo oukoumwan mámá nap mek yakáp námp fek te, nomp am nap yámar mek yak námp táman sámp mwar karrá éménkrá yakáp námpo. Am yámar mek yaknámp nap te waempyamnámp nomp pourouk oupoupouri yak naenámpo. ✧

³ Am te apae riteanápe Kwaro am nomp pourouk yirimp tenánko te, nomo pourou mwar yakáp mono.

⁴ Ye, kare, nomo oukoumwan mámá sákae mek yakáprá touwe sámprá éménkrá yakáp námpo. Am te apae nomp épi pourou man pwar mwarrá sénámpanápe mono. Nomo te wourékam pourouan waempyam wourékamnámp sámpea mámá sumpwi mwanámp pourouk yirimp nángo, mao fwap yiki yak kare sámpanoria námpo. ✧

⁵ Kwaro námoku nomwan am yiki yak sámp mwanapria nánapi pwararea, mao nomwan Yiki Kor Spirit wae sáp námpo. Yiki Kor Spirit am te ankank Kwaro nomwan wakmwaek sáp naenámp yak nángo, manénkir sápnámp ankankono. Waeman kare karono, mao fwap nomwan ankár ponankor ti-sáp naenámp mérámpo. ✧

⁶ Ae naenámpara, am támao kápae kare por nomwan ninik kárakáre sáp konámpo. Nomo te wae mér, oukoumwan nomp pourou kare fek yakápnámp ke fek te, Tokwae Karént maomp némpouk yakáp mono.

⁷ Nomo oukoumwan man mér námp fek saráp paokop námpo. Nomo te man oukoumwan nke mono. ✧

⁸ Aeno ono wae sénámpo: Nomp ninik am fek táman warákarrá kárakáre yakria, nomo mámá pourou mapek pwarará pokea Tokwae Karént mao yaknámp némpouk yakáp nángo, am te nomp némp kare yakano kar námpo. ✧

⁹ Aenámpan maok, wampweno. Nomo apae némpouk yakáp námp kápae kare por nomo ninik kárakáre fek yakáprá, Tokwae Karao warákárnámp ninik fek tére konámpo.

¹⁰ Am te apae riteanápe, nomo wae mér, nomo ponankor te Kraiso kot námp fek nomo tukup mwanámpo. Aeria táte nomo oukoumwan pourou yiki yakáp námp fek kwatae niniki námp, tá kwapwe kare niniki námp, am ankank ponankor nomo ankákárank am takinámp puri fek nopok sámp mwanámpo. ✧

Nomo arop fárákap Kwarént nouroup mwanap yaewour mwanámp kar

¹¹ Yino Kwaro nomwan takrá youroukoup naenámpan ninikia apáp námpara, yino arop fárákapan, Kwarén mérenkria maomp ninik mek kékéménk námpo. Aenámpan maok, Kwaro nke námp fek te yino wae kwataenámp ninik fek tére mono. Yinomp ninik ponankor te Kwaro wae méri yak námpo. Onomp ninik te, yumo kor yinan, yae-párak kare tére naponorá ninikenkria nampon.

¹² Mámá kar te yino yinokump eran sakap nángo, yumo yinan kwapwe kare aroprá ninikenkria kar porokwerá sér mono. Yinomp kwapwe kare ninikan warákárenkria, mámá kar kumwi námpono. Yinomp ninik te yumo fwap arop fárákap pourou mwar táman warákárria aropamp ninik younkoupia warákár mo i konap arop fárákapamp kar pwarokwaprá sér mwanapria námpo.

¹³ Táte kare, yinan 'Épépérép nap'rá sénapan maok, wampweno. Yino te Kwaromp tére námpan maok, yino arop nke nap fek épépérép niamp námpono. Aeno táte yino yae-párak ninik fek tére námp te, am támao yumwan yaewour naenámpria námpo.

¹⁴ Am te apae riteanápe, Kraisomp yonkwae touwerao yinan tére mek kákea poukwapá akwap nángo tére námpon. Yino waeman énoukoupia wuri nkea wae mér námpon: Arop ankáránkampao nomwan ponankor ér-pwarará sumpwi námpon. Am takinámp támao maok, waeman nomo ponankor mént koumpea sumpwi námpono.

¹⁵ Mao taki námp támao yiki yak sámpnámp arop nomwan yaewour námpara, warko nomoku nomp ninik fek paokop mono. Nomo ankár am arop nomwan ér-pwarará sumpwia warko fárámp námp, man saráp ninikrá paokop mwanámpo. ✧

¹⁶ Aeria maok, nomo Kristen yakáprá koropea oukoumwan námp te, warko épi ninikaokria arop ankwapaonap ninik youroukoup mo i konámpo. Tá kare nomo wokwaek te épi ninikaokria Kraisomp ninikan takrá youroukoupimpono. Aeno oukoumwan te yino man take ninik fek youroukoup mo i konámpo.

¹⁷ Aenámpara, arop ankwap Kraisént koumpá yak námp te, Kwaro man wourékam kare yoroi páte nángo yak námpon. Yumo fwapi wawenk: Oukoumwan te épi ninik fek paokop

✧ 5:1: 1 Ko 15:47-49 ✧ 5:2: Ro 8:23 ✧ 5:4: 1 Ko 15:53 ✧ 5:5: Ro 8:16,23 ✧ 5:7: Hi 11:13-14 ✧ 5:8: Fl 1:23
✧ 5:10: Ro 2:16 ✧ 5:15: Ro 14:7-8

i konap te wae ponankor pwate nánko, wourékam ninik fek paokop mwanapao wae korop námpon. ✱

¹⁸ Kwaro námoku nompor am ankank ponankor yoroi námpon. Wokwaek nomo te maomp yopor arop yakámpimpan maok, Kraisomp tére fek mao yinan méntér nouroupi yakáp mwanámp nánapi pwara námpon. Aeria mao yinan man yaewourrá yopornap arop tirá méntér nourouprá párakop mwanámp tére sáp námpon. ✱

¹⁹ Yino sénámp kar te ará: Kwaro waeman Kraisomp tére fek ponankor aropan tére nánko, yopor i konap sirarea méntér nouroup naponono. Aenámpara, mao te am aropoinap kwatae ninik ponankor warko ninik mo, pwar námpon. Tá mao aposel yinan, am yopor nap pwarará man nouroupi yakápnep kar farákápenkria tére sáp námpon. ✱

²⁰ Aenámpara, yino Kraisomp top kor fekamp kar sámpeanámp farákáp námpon. Am te ará: Kwaro námoku kápae kare aropan yinomp top kor feknámp wumwi námpon. Yino Krais námokuráp karan ponankor aropan farákápria yino am farákapan arakrá sér: 'Yumo ankár Kwarén yopornap nánapi pwarará méntér nouroupi yakápenk'rá sér i konámpon.

²¹ Krais te kwatae ninik mo i konámpan maok, Kwaro nomwan yaewour naerianámp kwamp, nomp kwatae ninik tia maomp pourouk koupoukarrá yurumuntukia pwate nánko, mao kwatae ninikinámp arop niampi námpon. Kwaro am takimp te, nomo fwap Kraisént yakáp nánko, maomp kárakáre fek nomo fwap Kwaromp yae-párak kare koumteouráp arop yakáp mwanapria nimpon. ✱

6

¹ Yino te Kwarént téreteria yino yumwan kar kárakáre fek arakrá sénámpon: Yumo wae Kwaromp aropomp sámp naponono. Takria yumo am maomp aropomp kwaporok pwar mwanape.

² Kwaro náráp Buk fek sérrá,
"Onoku papnamp ke fek táman
ono waráp kar wawia
amwan fwapokwap nampon.

Am ke fek táman ono waráp koupoute kar wawia,
amwan yaewouri nampono."

Wawenk! Oukoumwan saráp Kwaro nomwan yaewour naenámp ke támaono. Oukoumwan te Kwaro nomwan warko érékép naenámp yaenono. ✱

Aposel fákáre Kwaromp tére nap fek touwe sámpap kar

³ Yino te arop farákapa yino tére námpan wouroump-sér te monoria námpara, yino te arop ankwapan kwatae ninik fek akwap naenámp ankank fek téreantánoria mér kar i konámpon.

⁴ Yino te Kwaromp tére arop yakáp námpara, kápae kare por yinomp kwapwe kare ninik, ponankor aropan arakrá yéknép konámpon: Yino te nkwakwe make kar ntia touwe yinomp pourouk koroprá, yinan sámpá yampourou námpan kor, kárakáre kare fek foukouri yakáp i konámpon.

⁵ Arop farákap yinan fupukrá fápákamánkrá kák naponono. Yopor arop fákáre te yinan wouroump-séria ti-yérépe naponono. Yino te térea wae námpon. Yino te kumuruk yérékria fwapi pamp moria, mwae touwe yakáp i konámpon.

⁶ Aenámpan maok, yino te yiki kare ninikrá kwapwe kare yonkwae kour sámp-fákeyakáp i konámpon. Yino koupour kar yopor mo i konámpon. Yino te arop farákapan yae-párak yaewour i konámpon. Yino te Yiki Kor Spiritamp kárakáre sámp konámpono. Yino te arop ankwapan nouroup i konap ninikan saráp tére konámpon. ✱

⁷ Yino te kare kar karan farákáp konámpono. Yino te Kwaromp kárakáre fek tére konámpono. Yino sampnámp yae-párak kare ninik te yorowar i konap ankankan ankwap yankopampor yae-párak mwae samp, ankwap kwe-pwarampor yae-mánkwan mwae samp konap niamp fek, am fek táman yorowarria Kwaromp tére námpono.

⁸ Arop ankwap farákap te yinomp e narek sampok konapan maok, ankwap farákap te nopok yinomp e apárok sampik konapon. Ankwap farákap te yinomp younkwe mwae kar kwatae sérar napan maok, ankwap farákap te arop ankwap farákapan sérarrá yinan 'Mao te kwapwe kare ninik naponono'rá sérar i konapon. Arop ankwap farákapamp ninik te, yinan, kwekár sér i konap aropan mpwe napan maok mono, yino te kare kar karan saráp sér i konámpon.

⁹ Arop yinan mér nám yak mo niamp maok, kápae kare arop yinan wae mérapon. Yino te arop sumpwi mwarianámp niamp maok, mono. Yino oukoumwan yiki yakáp námpon. Aropap yinan touwe kwatae sámp napan maok, yinan sumpwi fupukrá kák mono. ✱

✱ 5:17: Jo 3:3 ✱ 5:18: Ro 5:10 ✱ 5:19: Kl 1:19-20 ✱ 5:21: Hi 4:15; 7:25-26 ✱ 6:2: Ais 49:8; Lu 4:19-21 ✱ 6:6: 1 Ti 4:12 ✱ 6:9: 2 Ko 4:10

¹⁰ Yino te ninik mek kápae tokwae sámp námpan maok, wampweno. Yino te warákár saráp yakáp i konámpon. Yino te pourou fekamp ankank ponankor mo kare yakáp námpan maok, wampweno. Yino Spiritamp ponankor ankank kápae kare aropan nénk nánko, kápae kare ankankráp arop niampi yakáp naponon. Yino te pourou fekamp ankank mo námpao maok, wampweno. Yino Spiritamp kápae kare ankank sámp námpon. ✧

¹¹ Korin fákáre, yumwan yino yinomp ninik ponankor érik farákarrá séreano. Tá yino te yumwan nouroup kare námpon.

¹² Yino yumwan nouroup mwanámpan ninik te sérémékéri fákeyakáp mono. Yino yumwan nouroup kare námpon. Aenámpan maok, yumoku támao yiráp nouroup mwanap ninik nánankári fákeyakáp napo, nomo ankárankamp ninik fek yakáp mo námpon.

¹³ Ono oukoumwan te yumwan naropwaro náráp tárápuan sér i konámpan niamp fek arakrá sénaeria nampon: Yumo am yino i konámpan ninikan nopok yinan sámp mwaria te, yumo kor ankár yinan ponankor nouroup kar kipo.

'Nomo te Kwaromp Yiki Kor Nap'rá sénámpan kar

¹⁴ Kristen mo, amwar yakáp nap arop te mwar pourourápara, yumo te am fárákapént paokopria maonap ninik am fárákapan yaewouri kwapono! Mokopia yae-párak kare ninik ntia lo ták-sir konap ninik am anánkaopwe fwap tapokwaprá tére nenepon? Wae te mokopia fwap kirikipént tapokwap naenámpon. ✧

¹⁵ Ae te Krai Satanént nourouprá yak námpan nie? Mokopia Kwarén mérnap arop, tá mér monap arop am anánkaopwe fwap ankárankamp pourouráp ninik sámp nenepon?

¹⁶ Mokopia nomo Kwaromp nap ntia kwekár kwarén lotu i konap nap ankárankamp mek tapokwap mwanámpon? Yumo te wae mérapon: Nomo támao nomo yiki yak konámpan Kwaromp yiki kor napara, wokwaek Kwaro nomwan ninikia arakrá sérimpon:

“Ono am fárákapént yakria

am fárákapamp ou mek yáarak nanampon.

Tá ono am fárákapamp Kwar yak nanko,

am fárákap onomp firáp koumteouráp arop

yakáp mwanapon.” ✧

¹⁷ Aeria Tokwae Karao Kristen moyakápnap arop fárákapan ninikia ankwap kar sérrá,

“ Yumo te ankár am fárákapan pwarará tukupea

ankwap fek yakáp kipo.

Tá yumo Kwaro nke námpan fek

oumnámpan ankank sámp kwapono.

Aenapo maok,

onoku támao ono yumwan éréképea, ✧

¹⁸ ono yiráp naropwar yak nanko,

tá yumo onomp tárápu yakáp mwanapon.’

Ponankor Kárákáre Tokwaeráp Tokwae Karao

arakrá sénámpan.” ✧

7

¹ Ononamp fákáre, nomo te Kwaro kar kárákáre pap námpan te wae sámp námpon. Aenámpana, nomo ankár nomp pourou ntia wunéri mekamp oum ponankor tirá éperia yiki kare yakáp mwanámpon. Tá nomo ankár Kwarén apápia, maomp yae ankore mek yiki kare ninikaok kar saráp yakáp mwaro. ✧

Korin fákáre kwatae ninik younkwe sinapo Polo warákárnámpan kar

² Yino te arop ankwapan kwatae pap mo i konámpono. Yino te ankwap sámpá yampourou mono. Yino te arop ankwapan kwekária maomp ankank pouroukoum moi námpan. Ae konámpana, yumo te ankár yinan nouroup kar kip.

³ Ono takrá sénamp te, yumo pwarápa mwanap karan sér mono. Ono wae arakrá séri nampon: Yino te yumwan pwar mono. Nomo sumpwi, tá nomo yiki yakáp námpan kor, wampweno. Yino te yumwan oukoumwan warákarrá yakáp námpon.

⁴ Yumo yae-párak kare paokop napan wae mér kareria, yumwan warákár tokwae sampon. Kápae kare ninik kápae yinan korop námpan kor, ono yumwan nikia kárákáre sámpeyakrá ono warákára wae nampon.

⁵ Yino wokwaek koropea Masedonia mekánko maok, ampok kor yinomp pourou te anepér kánanke sámp mono. Yinan nkwakwe make kápae tokwae koropámpono. Yino arop ankwap fárákapént kar yorowaria yinomp ninik te apáp tirink.

⁶ Aempan maok, Kwar te arop ninik mek kápae fárámpá yaknám aropan yaewouria ninik mek kárákáre sánk konámpono. Ae konámpao, mao Taitusén yinonámпок sámp-kérép nánko korop nám, am támao yinomp ninik mek yaewouria kárákáre ti-sáp námpon. *

⁷ Am támao saráp Kwaro yinomp ninik mek yaewouria kárákáre ti-sáp mono. Yumo manénkir Taitusomp ninik mek yaewouria kárákáre sánk nap, mao am kar yinan koropá fárákáp nánko, am táman Kwaro yinomp ninik mek kor yaewouria kárákáre ti-sáp námpon. Taitus yinan sérrá, 'Yumo onan nke mwar kar'rá yonkwae touwe tokwaeria onont ankárankamp ninik fek yakáp mwar karrá yakáp nap, táman ono warákára wae nampon.

⁸ Ono wae mér, onomp pas te yiráp ninik mek ninik tokwae sánk námpan maok, am támán ninik tokwae mono. Kare, wokwaek te ono ninik tokwaeampan maok, oukoumwan te mono. Ono wae mérampón: Am pas yiráp ninik mek ninik tokwae sánk nánko, yumo pwarápae napan maok, am te fae tákáre ke fek saráp námpono.

⁹ Aeno oukoumwan te ono warákár nampon. Ono te yumo ninik tokwae napan warákár mono. Ono warákár namp te, yumo ninik tokwaeria kwatae ninik younkwe mwae sinapan warákár nampon. Ono wae mérampón: Kwaro námoku yumwan am ninik tokwae sánk námpara, yinomp kar te yumwan kánanke sámpá yampourou naenám pourou mono.

¹⁰ Ninik tokwae ntia pwarápae Kwaro ninik mek pap nám am támao nánko, arop nomo kwatae ninik younkwek pwarará Kwaronámпок tupuk konámpono. Tá am ninik fek táman Kwaro nomwan warko érékép konámpon. Aenámpara, nomo te am kwatae ninik pwar mwanám ninik tokwae táman ninikrá yonkwae touwe mono. Aeno aropao apárokamp ninik tokwaeria pwarápae sámp nám te, am támao akwapea sumpwi mwanap sankoropá pap konámpon. *

¹¹ Yumo te ankár fwapia ninik kipo: Am ninik kápae Kwaro yumwan sánk nám te, mao yiráp ninik mek nkwakwe make kwapwe kare ninik kák námpon: Yumo onomp pas sámp nap te, koupour kar am aropan fwapokwapia yumo, yino te monoria yénkép napon. Mao yumwan takenkrianánko, am kwatae ninikinám aropan yoporia, warko am kwatae ninik arákarrá koropantá apáp napon. Yiráp ninik te yinan nke mwaria yonkwae touweria maok, yumo kárákáre fek am kwatae ninikinám aropan fwapokwap napon. Yumo ponankor am aropamp kwatae ninik fwapokwap nap tére mek te yumoku kare kwatae ninik yak mo nám érik yénkép námpon.

¹² Ono wokwaek, yiráp por am pas kumwiampan maok, am kwatae ninikinám aropamp ninikan fwapokwap nae ninikia kumwi mono. Tá ono am aropao arop ankwapamp ninik kwatae papnám arop man ninikria kumwi mono. Ono warákár namp te, yiráp kwapwe kare ninik érik karaok farákár nánko, Kwaro yumo yinan warákár tokwae nap mér namp yumo kor mér mwanapon. Aeria am fi kor fek táman mámá pas kumwi nampon.

¹³ Oukoumwan te yiráp amnap ninik támao yinomp ninik mek yonkwae porokwe sámp nánko porokwe fek yakápria warákár námpon.

Aenámpan maok, yinomp ninik mwar porokwe fek yak mono, yumo ponankor Taitusomp ninik mek yonkwae porokwe sánk napo, maomp ninik wae kwapwe kare námpon. Yino am táman nkea yino kor warákár tokwae námpon.

¹⁴ Wokwaek ono Taitus nkemp fek yiráp e narek sampokamp te, ono am kar sériamp táman pwarápae sámp mono. Kápae kare kar yumwan farákáp konám te waeman kare karon. Aempnám taknám yino Taitus nke nám fek yiráp e narek sampok nám am karao kor am kar te waeman kare karon.

¹⁵ Taitus yumonapok akwap nánko, yumo apáp tirinkrá kour me woukouria maok, yumo man warámpea yumo ponankor maomp karwaoki napon. Mao am táman oukoumwan ninikria, maomp ninik yumwan aropomp kare námpono.

¹⁶ Oukoumwan ono warákár kare namp te, am te apae riteanápe ono wae arakrá mér nampon: Yumo te waeman yae-párak kare ninikaok tupuk mwaria napon.

8

Kristen fákáre ankwap Kristen fákárean yaewour nap kar

¹ Ononamp fákáre, yino te Kwaro Provis Masedonia mekamp sios fákárean aropomp tokwae sánkámpan yumwan sér mwarianeano. *

² Am fárákapamp ninik mek kápae tokwae korop námpan maok, am fárákapamp ninik mokop nap nke naeria námpon. Tá am ke fek te am fárákap ankank mo napao maok, am te wampwenoria, am fárákap énéni warákár tokwae napon. Aeria maok, am fárákap te ankwap Kristen fákárean ninikria kápae kare maniráp ankank nénk mwanámpria koupoukour napon.

³ Ono wae mér nampan érik sénampon: Am fárákap te námokuráp ninikaokria am mani papapono. Am fárákap te ankank nénk mwanap wae pwi nángo, táman nénkapao maok, am kámákarea kápae kare nénkapon. Am fárákap te ankank nénk mwanap wae pwi námp te, táman nénkapao maok, am kámákarea kápae kare nénkapon.

⁴ Am fárákap te yinan 'Yumo takenk'rá sénapo, ankwap siosént téreteria Judia mekamp Kwaromp koumteouráp aropan yaewour mwaria kárákárea waeapon. *

⁵ Wokwaek te yino arakrá ninik: Am fárákap wae mani ankwapmwaek nénk mwarea napon. Aerimpan maok, am fárákap te am kámákarea tukup napon. Manénkir te námoku támao Kwarén ponankor sánkea maok, mao Kwaromp ninikaokria námoku támao yinan kor ponankor sámp napon.

⁶ Wokwaek Taituso am arop aropomp mwanap tére yumo ou mek térempan yino, ankár warko arákarrá akwapá térea pwaranoria kárákárea námpon.

⁷ Ankank ponankor te yumo kwapwe kare ninik fek kámákár napon. Yumo te Kwarén mér kárákáreria am mér nap érik farákáp konapon. Yumo te waeman mér kápae kare napara, yumo Kwaromp tére mwaria warákarrá tére napon. Tá yumo yinan kor warákár kare napon. Táte taknámp oukoumwan kor yumo ankár am aropomp mwanap tére te kwapwe kare ninik fek téreteria kámákár tukup kipo. *

⁸ Ono te yumwan lo sánk mono. Ono párák karan 'Arak kip'rá sénamp te, ankwap fárákapao am tére yae-párak tére mwaria napan, am ninik fek táman yiráp ankwapan aropomp nap te, tokwae kar ankank nie nke naeria nampon.

⁹ Yumo te nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp aropomp te waeman mérapon. Mao te waeman ankank kápaerápao maok, yumwan yaewour nanampria te, ankank moráp arop niampimpon. Tá mao ankank moráp arop niamp yak námp te, támao yumwan yaewouránko, yámar mekamp kápae kare ankank ti mwanapria nimpon. *

¹⁰ Am te yumwan yaewour kwapwenámp ninikan yumwan érik sénae rampon. Ankwap yopwar fek yumomékir ankwap siosén yaewour mwanap am mani ankank koupoukour-nap tére fi yokoria yumomékir takrá tére mwaria warákár tokwae napon. Taki napara, yumo ankár takrá térea pwar kipo.

¹¹ Oukoumwan te yumo fwap térerá tukupea pwar mwanap te kwapwe karenó. Wokwaek yumo am tére koupour kar tére mwaria wae napara, tá taknámp oukoumwan koupour yiráp ankanként puri fek térea pwar mwanapon.

¹² Táte arop ankank nénk mwaria warákár napo te, Kwaro kor am ninik táman warákár tokwae konámpon. Kwar te arop mao fákeyaknámp ankankan nkea maomp ninikan saráp youroukoup i konámpon. Aeno mao te aropao monámp ankankan 'Sápa'e'rá ninik mo i konámpon. *

¹³ Ono te 'Yumo kápae tokwae sámp napo, ankwap koumteouráp arop fárákap kánanke sámpenk' ria sér mono. Ono warákár nampe te, yumo ponankor ankwap fárákapént puri fek yakápenkria nampon.

¹⁴ Oukoumwan má ke fek te yiráp kápae kare ankank fwap ankank monap aropan pwi pap naenámpon. Tá wakmwaek yumo ankank mo napo kor, mao ankank kápae kareria te fwap nopok yumwan pwi pap mwanapon. Takria maok, yumo nonopokria ponankor ankáránkamp puri fekamp ninik fekria kwapwe kare yakáp mwanapon. *

¹⁵ Am te wae Kwaromp Buk fek sénámp niampnon:

"Arop fir mana kápae kare sámea te, ponankor fári pwar námp te ankwap tank mono. Tá arop kánanke sámea fánámpao maok, maomp yare mek wae pwi námpon." *

Taitus Korin mek akwapá yaewournámp kar

¹⁶ Ono Kwarén 'Aesio'rá sénamp te mao Taitusomp ninik mek tére nánko, maomp ninik te yinomp ninik niampria, yumwan yaewour naeria warákár tokwae námpan nampon.

¹⁷ Mao wae yino sénámpaok námpao maok, mao námoku kor am tére naeria warákár námpara, mao námokuráp ninik fek yumonapok akwap námpon.

¹⁸ Tá yino yinomp ankwapnáp ankáránk ankwapanoria sámp-kérépreano. Am arop te sios mek Kwapwe Kare Kar farákáp konámp eráp aropono.

¹⁹ Tá am támao mwar mono. Sios fákáreráo man yinont yárákrá am arop aropompria, mani koupoukour konap tére yaewour naenámpria pap naponó. Yino am tére tak námp te Tokwae Karamp eran saráp sakapria, arop fárákapan yéknép nánko, mao wae fwap yino am tére mwanámpria warákár námp mér mwanapria námpon.

* 8:4: 1 Ko 16:2 * 8:7: 2 Ko 9:8 * 8:9: Mt 8:20; Fl 2:6-7 * 8:12: Mk 12:43 * 8:14: 2 Ko 9:12 * 8:15: Kis 16:18

²⁰⁻²¹ Yino te Kwaro nke námp fek saráp kwapwe kare ninik mwaria mono, ankár arop nke nap fek méntér kwapwe kare ninik mwarianámpon. Táte yino arop ankwapao yino mani taokeyakáp námp fek yinan kar kwatae sér te monoria námpon. Aeria námp kwamp, yino yinomp ankwapnáp méntér sámp-kérépreano.

²² Tá yino yinomp ankwapnáp ankwap am arop yaworént sámp-kérépreano. Kápae kare por yino wae mokopon nke mwaria, nkwakwe make tére mek pap tea nke nánko, mao fwap tére kárakáre konámpono. Mao arakrá mér kare námpon: Yumo man kwapwe kare ninik mwanap mér kare námp, mao am tére naeria kárakárea wae námpon.

²³ Yumo Taitusén te wae mérapono: Mao te onont fearámpea onomp ankáránkamp téreria yumwan yaewour i konempon. Tá Taitusén ankwapnáp yawor te yumo fwap arakrá mér kipo: Am yawor te sios fákáreamp tére arop yakria am arop yawor tére nep fek, Kraisomp e narek sampok konepono.

²⁴ Tak nepara, yumo te ankár yiráp aropomp am arop yininkaopweran yéncép kipo. Aenapo maok, am aropan sámp-kérépnáp sios fákáre yiráp aropomp mér karia am fárakap yino yiráp térean warákár námp am te kwaporok mwar táman warákár mono, waeman kare karnámp nke mwanapono. ✧

9

Ankank monap Kristenan yaewournámp kar

¹ Yumo te, Judia mekamp Kwaromp koumteouráp aropan yaewour mwanámpria koupoukouranap mani te wae mér napon. Aenapara, ono te am ankank táman kar tokwaeri kumwi mono. ✧

² Ono wae mérampon: Yiráp ninik te am ankwap fárakapan yaewour mwanap tére nap táman kápae kare por ono yiráp e Masedonia fákáreao wa nap fek narek sampok konampono. Ono am fárakapan arakrá séri nampono: “Ankwap yopwar fek Akaia fákáreao am tére mwaria nánapiapono.” Tá arop fárakapao yumo am tére mwaria ninik kárakáre nap kar wae waria, tá am támao Masedonia fákáre kápae kare maomp ninik mek kor tak mwanap ninik sámp napono.

³ Aeno onomp ninik te yino yiráp e narek sampok námp kwaporok kar mwar saráp niampi akwap te monoria námpon. Kwapwe kare te yumo ankár yumwan séri nampnámp taknámp ankár nánapi yakáp kipo. Ono am táman ninik nampara, ono yumonapok onomp ankwapnáp fákáre tirá kérép nampono.

⁴ Yino te, yumo waeman am ankank nénk mwanámpria nánapi pap naponoria mér kare námpon. Aenámpara, takria Masedonia ankwap fákáre onont tukupea yumwan nke napo, yumo nánap moi tenapo, yino pwarápaie sámp nánko, yumo kor pwarápaie tokwaeantánorá ninik nampon.

⁵ Aenampara, onomp ninik te ono ankár onomp ankwapyaenáp fákáreao sénanko, yumonapok meki tukupea yumwan yaewourapo maok, yumo ankank monap Kristenampor nénk mwanámprianap ankank nánap mwanapono. Aea napo maok, yino koropá nke nánko, yumo wae nánapi pátea sánk mwaria warákár nap nke mwanámpon. Apae yino yiráp maniráp ankankan pouroukoup mwaria nikir námpanápe.

⁶ Yumo te aran fwapia ninik kíp. Arop yopwar kánanke fek yoroianámp te, firan kor kánanke fek sámp konámpon. Tá arop yopwar tokwae yoroianámp te firan kor tokwae kar toupour i konámpon. ✧

⁷ Aenámpara, yumo ponankor ankákáránk ankár yumokuráp ninik mek fwapia ninikia pwatea maok, am ninikaok táman ankank nénk kipo. Takria arop ankáránkampao námwan ankwapao ‘Sánkae’ ria fopwaok nánko, sánk namprá ninik naeane. Take ninik fekamp ankank nénk te kwataeno. Kwar te arop námokuráp ninik fek nénk naeria warákária nénknámp aropan warákár konámpon.

⁸ Kwar te mao fwap yumwan nopok kor nénk nánko, yumwan fwap ankank kápae karea top koupour naenámpon. Takria maok, kápae kare ke fek yumo ankank wae pwi yak nánko, tá yumo waeman kápae kare ankank fek kwapwe kare tére mwanap ponankor pwi yak naenámpon.

⁹ Kwaromp Buk fek am ninik táman arakrá sénámpon:

“Am arop ankank monap arop fárakapan kápae kare ankank nénk konampono.

Aenángo,

Kwaro maomp yae-párak kare ninikan te nkeaka,

nopok maomp e niki-samp yak naenámpon.” ✧

¹⁰ Kwaro aropan yoro mwanap ankankou nénkea, mao nkwakwe make fir arop ponankor fépér mwanap nénk konámpono. Ae konámpara, Kwaro yumwan fwap kápae kare ankank nénk nánko, yumoku fwap pwiria Kristen ankwap fárákapan kor ankwapmwaek nénk mwanapon. Tak napo maok, yiráp ankank kápae kare nénk konap kwapwe kare ninikao kor aropao ankankou yoroi tenapo, wakmwaek fir karea wae konámp niamp taknámp naenámp. ✧

¹¹ Kwaro yumwan apae-apae mwaeknámp ankank kápae kare nénk námpara, yumo fwap yiráp ankwapyaenápen ankank kápae kare nénk saráp yakáp mwanapon. Aenapo, yino yumoinap ankank nénk nánko, am koumteouráp arop yumonap ankank tiria Kwarén 'Aesio'rá sér mwanapon.

¹² Yumo takrá Kwaromp koumteouráp aropan yaewournap tére támao yumo am fárákapan ankank mo nap waeman pwirá kák napo, am fárákapan Kwarén aesiorá fáparáka wae mwanapon.

¹³ Am tére yumo nomp ankwapyaenápen fárákapan yaewour napo maok, yiráp kwapwe kare ninik érik farákár naenámp. Nomp ankwapyaenápen wae mér, yumo te Kwaromp Kwapwe Kare Kar érik farákápea, ampaok yae-párak kare tukup naponrá ninik napon. Tá am fárákapan yumo man mani tokwae nénkria, ponankor ankwap fárákapan kor nénk napo, am fárákapan am nkea Kwaromp e sakap mwanapon.

¹⁴ Aeria am fárákapan wae mér, Kwaromp aropomp te yumwan tokwae kari yak námp. Aeria maok, yumwan warákár tokwaeria mao Kwaro yumwan yaewouranoria kar torop-wap mwanapon.

¹⁵ Am Kwaro nomwan kwaporok ti-sáp námp te yoporop tokwae karara, nomo te kar fek farákapan mwanámp pourou mono. Nomo am tak námp táman Kwarén 'Aesio'rá sér mwaro.

10

Polo mao tére námp wouroump sénapo, nopok sérínámp kar

¹ Yumo ankwap fárákapan te kwekárá ono i konampan arakrá sér, "Mao te nomont wonae fik yak námp fek saráp, námoku te apápnámp aropao i konámp niamp apárok anámpea porokwe fek yak námpao maok, panek yak námp fek te, nomwan kar kárakáre fek sér i konámpon." Aerá sénapan maok, ono Pol onomp ninik te, Kraiso námokuráp ninik apárok sámp-anámprá arop fárákapan porokwe fekinámp ninik aran yumwan ono sénanampan kar 'Fwapi ninikenk' ria sénampon. ✧

² Ono yumwan arakrá sénampon: Nánkár ono yumonapok korop nanko te, takria ono yumwan kar kárakáre fek sérantá ankár fwapia mér kipo. Aeno onomp ninik te arop ankwap fárákapan yinan, mao te apárokamp ninik fek paokop naponrá niniknap arop fárákapan fwap kar kárakáre fek sénanampono. ✧

³ Tá kare, yino te apárokamp arop puri fek yakáp námpao maok, apárokamp aropao yorowar i konap ninik niamp fek yorowar mo i konámpon.

⁴ Yorowar i konap ankank ponankor yino samp námp te, mómá apár mekamp ankank mono. Am te yopor arop Satanomp kárakáre kor yár pápárámp naenámp Kwaromp kárakáreráp ankankono. ✧

⁵ Yino te arop fárákapan Kwarén mér mwaria napan, nánánkári fákeyaknámp nkwakwe make ninik, tá kwekár kar, aran apárok nérrá kák konámpono. Tá yino, arop fárákapan Kraisomp ninikaok tukupanáponoria, am fárákapan ninik kákari samp-tukup konámpono.

⁶ Tá yino yumwan yépek námp. Táte yumo yino sénámp kápae kare kar mántwaok napo te, yino kar ták-pwar konap arop fárákapan nopok touwe kwatae nénk mwaria nánap námpon.

⁷ Yumo ankár am ankank nke nap am fwapia youroukoup kipo. Táte arop ankwap, námo te Kraisomp kare arop yak nampria námp kwamp te, mao ankár námokuráp ninik fek arakrá ninik kuno: Mao námoku Kraisomp arop yak námp nánko te, yino kor mao niamp Kraisomp aropono.

⁸ Tokwae Karao yinan am tére mwanámp kárakáre sámp námp te, yino yiráp mérnep kárakáre sánk mwanámpani námpon. Am te yumwan kwatae pap mwaria mono. Táte ono yinokump eran saráp am tére námp fek kánanke warákár-sérria te, ono am fek pwarápa sámp mono.

⁹ Aeno onomp ninik te yumo, yinan apáp sápria kumwinamp pasan mpwe ninik te monoria nampon.

¹⁰ Tá kare, arop ankwap fárákapan onan takrá sér i konampano, "Ye! Maomp pas fek te nkwakwe make kárakáre kor kar sénámpano maok, mao námoku kare korop nánko, nomo

maomp pourou kare nke námp te kárákáre moria, tá maomp kar farákáp konap ninikan kor mér mo námp niamp námpon.” ✧

¹¹ Arop fárákáp take pourouráp kar sér i konap te, am fárákáp fwapia ninikia arakrá mér mwanapon: Yino panek yakáprá yiráp por pas kumwi námp, táte yino yumont yakáp námpao kor, yino waeman ankáránkamp pourouráp kar pas fek kumwi námp támaono. ✧

¹² Yino te arop ankwap fárákapao námokuráp e sakap i konap niamp kar sér mwanámp pourou mono. Tá yino te “Yinoku i konámp ninik ankwapao i konap ninik niamp”rá sér mwanámp pourou mono. Am épépérép karenap arop fárákáp te mao námoku akwapá pwi yak nae námp fek ninik papea námoku i konap ninik méntér youroukoup i konapon.

¹³ Aeno yino te yinokump e sakapa wae mwanámpria yino yinomp tére, tá yinomp kárákáre narek kar pap mono. Takria Kwaro sápnámp puri fek yino yinokump mao sápnámp tére youroukoup mwanámpon. Táte yumo kor yinan tére sápnámp mwaek am mek yakáp napon. ✧

¹⁴ Yumo am mek tére mwanapria papnámp fi mek yakáp napo, yino tokwae panek koropea, am mek Kraisomp Kwapwe Kare Kar farákáp námpon. Yino te yinomp oumwi kámákkarrá ankwap mek tukup mono.

¹⁵ Yino te yinomp oumwi oupoukur tukuprá, ankwap fárákapao tére napan ninikrá yinokump e narek pap mo i konámpono. Yinomp ninik te am Kwaro sápnámp oumwiaok yae-párák kare tére nángo, yiráp mér kárákáreria yinomp téreao kor yumo ou mek tokwae kari yak naenámpon.

¹⁶ Aenánko maok, yino Kwapwe Kare Kar yiráp younkwek yámar porokornámp mwaek sámpá tukup mwanámpon. Yino te arop ankwap fárákapan Kwaro sánknámp apár mek tére nap am táman kwaporok yinokump e sakap mono.

¹⁷ Kwaromp Bukao sérrá, “Arop warákár-sénaenámp kwamp te, Kwaroi námpan warákár-sér kuno.”

¹⁸ Nomo wae mérámpon: Arop námokuráp eran warákárria narek sampok námp te, am arop te Kwaro nke námp fek maomp e te yak mono. Táte Tokwae Karao arop ankáránkampamp e narek sampok námpao saráp, mao fwap e tokwae sámp naenámpon. ✧

11

Polo aposel kare monap aropamp ninik érik sérimp kar

¹ Onomp ninik te yumo onan, námwan takanoria napo, ono épérépnámp kar kánanke sénae. Ye! Yumo sánánkar taki yakápenke.

² Kwar te, kounteouráp arop fárákáp ankár mao ankáránkampamp yae ankore mek sarápi yakápenkia ninik tokwae nángo, ono kuri mao ninik námpnámp taknámp, yumo ankár Kraisomp ninikaok karenkia ninik tokwae konampono. Ono támao yumo Kraisomp firáp yakáp mwanap yoroi pwarará Krai ankáránkampaonámpok éréképá akwap namp te, éнки yupuao yiki kukur yak nángo, sámp naerianámp poumaropaonámpok warámpá tukup nap niamp nampon. ✧

³ Aeno ono tákamamp kwekár i konámp ninik mér kar námp wokwaek Ivén kwekárimp táman yumwan tak námpantánoria apáp nampon. Takria yiráp ninik épérépria yumo yiki kukurrá yakápria Kraiséen saráp ninik mwanap am pwarantáno. ✧

⁴ Ono apáp namp te apae riteanápe, arop ankwap fárákáp yumonapok korop ko, ankwap Jisasomp kar farákáp nap te, mámá Jisas yino maomp kar farákáp konámp niamp mono. Tá yumo mwar pourouráp spirit sámp nap te, yumo wokwaek sámpap Yiki Kor Spirit mono. Tá yumo ankwap Kwapwe Kare Kar sámp nap te, yumo manékir sámpap Kwapwe Kare Kar niamp mono. Táte arop ankwapao yumo ou mek take pourouráp tére nángo, yumo, mao takrá téreanoria yi kare yépékria maomp kar wa mwaria nánap napon. ✧

⁵ Yumo wawenk! Ono nik namp te yumo, mao te aposel tokwae karonorá niniknap arop, ono te maomp yae ankore mek yak mo kareno.

⁶ Kare, ono kar kour kare konap sér mo nampao kor, onomp ninik te fae tákáre mono. Yino te waeman kápae kare por yino i konámp ponankor ninik te wae yumwan am mér yénnkép námpon. ✧

⁷ Yumo te wae mérápon: Ono wokwaek yumwan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápamp fek te, ono nopok am tére fek ankank sámp moi nampon. Am taknamp ninik fek táman, onoku te apárok sámp-anámpá yumwan narek pap nanampon. Ae te mokopono? Ae te ono taknamp ninik te kwatae niniki namp nie?

⁸ Ono te ankwap sios fárakapaoinap maniráp ankank ti namp te yumo ou mek tére nanko, onan yaewour naenámpria nampon. Am taknamp ninik te, ono am fárakapamp ankank kwaporok pouroukoup namp nampon. ✧

⁹ Wokwaek ono yumont yaknamp ke fek ono ankank ankwap moria te yumonap mekamp arop ankwapan onan yaewouranoria ninik tokwae pap moi nampon. Ankwapyaenáp fákáre Masedonia pwarará mampok koroepa, am fárakapao ono monamp ankank onan pwi papapon. Ono te takria yumwan ninik kápae kánanke sánkantá, tá wakmwaek kor sánkantánoria, am ninik fek saráp yak nampon.

¹⁰ Kraiso kare kar karan saráp sér i konámpnám taknám, ono kor waeman kare kar arakrá sénamp: Ponankor provins Akaiia mekmwaekamp arop te, ono yumwan, ankank sápenkria kápae sánk mo i konamp táman, ono, tak i konampria warákár-sénae ranko te, onan taokor naenámp arop yak mono.

¹¹ Apaeritea ono tak nampon? Ae te ono yumwan aropomp tokwae mo namp nie?

¹² Ono te yiráp yaekamp mani ankank sámpantá ankár mér kari yakrá akwapea wakmwaek kor tak nanampon. Ono ninik namp te, ono taknamp ninik fek am kwekár aposelomp ninikan taokor nanampon. Am fákáre te arop nke nap fek yinan, mao térenap puri fek tére námprá kwekárá sér mwar ritea napantá nampon.

¹³ Am arop fárakap te kwekár aposel fákáreno. Mao te kwekár tére aropono. Mao te, arop fárakapao námwan Kraisoamp aposel karerá sér mwanapria pourouran saráp aposel yoroia paokop napon. ✧

¹⁴ Tá yumo am fárakapaoonap ninik táman nkea korokop tokwae kwapon. Yumo wae mérapon: Satan te poupwekária pourou yipi fek saráp wae fekamp ensel niampimpon.

¹⁵ Aenámpara, táte maomp tére arop fárakapao kor aropao nke nap fek mwar pourouráp arákarea, yae-párak kare ninikan sér i konap tére arop niampia korop napo, yumo táman nkea korokopea ninik tokwae kwapon. Am fárakap te nánkár am tére nap niamp puri fek touwe kwatae sámp mwanapono.

Polo aposel tére námpek maomp pourouk koropnám ankankan sénám kar

¹⁶ Ono wae manénkir séri nampan warko oukoumwan sénamp: Yumo te ono épépérép nám niamp kar sénamp wawia onan, mao te épépérép aroprá niniki kwapon. Táte yumoku takrá ninik mwarea te, yumo ankár onan numwar takanoria yépék napo, ono fwap warákár-sér tae morok nanampon.

¹⁷ Ono te Tokwae Karamp ninikaokria mámá kar sér mono. Ono te épérép arop niampria ono onokump e narek sampok nampon.

¹⁸ Kápae kare arop te apárokamp ninikaokria námokuráp e narek sampok konapono. Ae konapara, ono kor am ninikaokria onokump e narek sampok nae rampon.

¹⁹ Yiráp ninik te yumo waeman kwapwe kare ninikrápara, yumo námoku mwar épérép arop fákáre épérépnám kar yumwan sánkanáponoria napon.

²⁰ Táte kare, arop yumwan éréképa maomp fákapea yakáprá tére konap mek tukup, tá yiráp ankank ponankor tia pwar, tá yumwan kwekár ninik mek érékép, tá, námo arop tokwaeao nampria wae, tá yumwan wouroump kar sénapo kor, yumo am fárakapan takanáponoria yénképá yakáp konapono.

²¹ Kare, yino yumwan take pourouráp ninik tak mwanám te kárakáre mono. Aenámpara, ono pwarápaie nampono.

Táte arop ankwap námoku i konámp ninik érik sénaeria kárakáre nánko te, ono kor fwap érik sénaeria kárakáre nanampon. Ono oukoumwan te épérép aropamp kar séniamp nampon.

²² Am kwekár aposel fárakap te Hibru nie? Tak nánko te, ono kor ono Hibru i konámpaok i konampono. Am fárakap te Israel fi mekamp arop nie? Ono kor Israel fi mekampono. Mao te Abrahamomp ou fekamp nie? Ono kor Abrahamomp ou fekampono.

²³ Am fárakap te Kraisoamp tére arop nie? (Ono oukoumwan te mánmán kare aropamp kar séniamp nampon.) Ono Kraisoamp tére te am fárakapan kámakár akwap nampon. Yoporop tére tokwae te ono am arop fárakapan kwe-pwar nampon. Onan fákápá pap napo, tá arop ankwap fárakapao onan kápae kare por fuk napo, am touwe tokwae te am fárakapan kwe-pwar nampon. Kápae kare por ono wae sumpwi naeria wae konampon.

²⁴ Éntik por Juda taokeyakáp konap arop fákáre onan wip fek fupukrá tukupea 39 pori napon.

²⁵ Rom mekamp taokeyakáp konap arop yinink por onan paok ke fek porokwapapono. Ankárank por onan yumwi fek arokop napon. Yinink por ono am mek yaknamp sip kwatae akwapria solwara mek pik námpon. Ankárank kumur ntia ankárank yámar ono solwara mek pikia yumuntuk kakámpampono. ✧

²⁶ Kápae kare por ono tokwae panekamp némpouk mwaek yarak i konampon. Éntenkao onan sámp naeria wae konámpon. Ono kwataenámp arop fárakap mwaeoak yérékrá ankank pouroukoup konap am fárakapamp yaek sumpwi nanamp niampiampon. Onomp nouroup fárakapao kuri onan sámp-wouroump mwaria wae. Tá ankwap fi aropao kor onan sámp-wouroump mwaria wae napon. Ono taun mek sumpwi naeria wae, tá arop yak mo apár mek sumpwi naeria wae nampon. Ono solwara mek sumpwi naeria wae, tá onomp kwekár ankwapyaenámp fárakapamp yaek sumpwi naeria wae nampon. ✱

²⁷ Ono nkwakwe make tére namp te yoporop tére tokwae nanko, onomp pourou mek sorompor i konámpon. Kápae kare por ono kumuruk amp mo i konampono. Ono yae-porokwe yak, tá étantá oumpour kour káke. Kápae kare por ono fir fár mo pwar. Ono námpare sámp, tá ono waempyam mo i konampon.

²⁸ Tá am támao mwar mono. Ankwap kápae kare ninik kápaerao kor onan korop konámpono. Kumur méntép ono sios ponankor taokeyakáp i konap ninikan ninik tokwae nanko, am támao onomp ninik mek kápae tokwae fárámpeyak námpon.

²⁹ Táte Kristen arop ankárankampamp kárakáre pwar nángo te, ono nik namp te onomp kárakáreráo kor pwar námp niamp. Táte ankankao Kristen ankwapamp pourouk korop nángo, mao kwatae ninik mwaek akwap nángo te, ono amnámp ankank táman yopora wae konampon.

³⁰ Táte ankwap mwae kup mo nángo, ono ankár onokump e narek sampok namp kwamp te, ono fwap 'Ono porokwe yakria, kárakáre mo namp fek táman onokump e narek sampok nanamp'rá sénanampon.

³¹ Kwar te mao Jisas Tokwaeramp Kwar, tá maomp Naropwar ono kwekár mo namp wae mérámpon. Nomo ankár maomp e kápae kare por narek sampok mwaro!

³² Némp tokwae Damaskus mek King Aretasomp kiap mao onan sámp mwanap arop Damaskus yár ménki fek kák tenánko, mao onan sámpea yarokwap mwaria yérékrá yakápiapon. ✱

³³ Aeapan maok, onomp ankwapyaenámp fárakapao onan basket mek papea némp tokwaeramp yár pu-pwaek yaknámp windo meknámp oumpwi-furuk sampikia pap napo, ono am kiapén pwarará farákapea akwapampon.

12

Kwaro Polén yémén kápae kare kar yéncépámp kar

¹ Ankwap mwae kup yak mo námpara, ono ankár warákár-sénanampon. Tá kare, am ninik te nomwan yaewour naenámp pourou mo námpam maok, wampweno. Ono yém nkenamp kar, tá onan Tokwae Karao mek wouroumpeyaknámp kar farákáp námpam sénae rae.

² Ono Kraisomp arop ankwapan mér namp te wokwae 14 yopwar fek Kwaro man warámpá pokea mao yak konámp yinink kárar yámar mekimpan mérámpon. Am te pourou make yakámp ni, pourou pwararea yakámp ni, ono mér mono, Kwaro saráp mérámpon.

³⁻⁴ Ono am arop táman mérámpon: Kwaro man warámpea kwapwe kare némp yámar mek pokámpon. Am te pourou make yakámp ni, pourou pwararea yakámp nie, ono mér mono. Kwaro saráp mérámpon. Yámar mek mao wa nángo, kar aropao farákáp mwanap pourou mo, tá arop farákáp mwanap fou kare niamp pourouráp kar wawimpon.

⁵ Ono am aropamp eran saráp sakap naerampono. Aeno onokump e te sakap mono. Ono fwap 'Ono te kárakáre mo namp'rá sénanampon. Ono am ankárankamp ankank fek saráp fwap onokump e sakap nanamp'rá sénanampon.

⁶ Tá kare, ono warákár-sénamp te ono 'Épépérép arop'rá sénanam pourou mono. Am te apae riteanápe, ono kare kar karan saráp farákáp nanampono. Aeno ono te warákár-sér mono. Am te apae riteanápe, arop ankwapao onomp ninikaokria onan e tokwae sámp te monoria nampon. Onomp ninik te am fárakap ankár ononamp ninik nke, ono farákáp namp kar waria, am ninik fek táman youroukoupia onan, yae-párak kare arop'rá ninik mwanapon.

Polomp pourouk wirao koumantérenámp niamp kar

⁷ Am kar Kwaro onan yéncép námp te tokwae kar ankankono. Tá Kwaromp ninik te onan onokump e narek karaok sampok te monoria námp kwamp, mao onan ankwap ankank wirao pourouk párákeyakrá koumantérenámp niamp sámp námpon. Am te Satan náráp tére aropán sámp-kérép nángo, onan porokwapea ono onokump e narek sampok te monoria onan apárok anámpá pap námpon. ✱

⁸ Ono yinink por Tokwae Karan 'Am tirá épérano' ria tékén kar kar toropwapi nampono.

⁹ Aenampan maok, mao onan arakrá sér, “Onomp aropomp te amwan fwap pwi námpono. Am te apae riteanápe, onomp kárakáre te kárakáre moráp aropan térea wae konámpono.” Tokwae Karao aerá sénánko, ono kárakáre moráp arop niampia yak namp táman warákára wae nampon. Aenanko maok, Kraisomp kárakáre fwap onont yak naenámpon. ✧

¹⁰ Aenámpara, táte am Kraisomp tére fek ono kárakáre mo, tá arop fárakapao onan pwarápae fwap sámp nanampnám ankank kwatae pap, ta ono nkwakwe make touwe sámp, tá Kwaromp firáp yak nampara, arop fárakapao onan sámpá yampourou, tá nkwakwe make kápae fárámpnám ankank sámp napan kor, onomp ninik fwap porokwe fek saráp yak námpon. Ye! Ono kárakáre mo namp ke fek táman Kraisomp kárakáre onont yak nánko, ono kárakáre kare nampon.

Polo Korin fárakapan, mér kárakáre sámpanáponoria yaewournám kar

¹¹ Ono mámá kar sénamp te, ponankor épérépi akwapnám karonó. Aeno yumoku kareao onomp ninik mek farákár napo, ono arakrá sénampon. Nopok yumo maok onomp e narek sampok mwanapan maok, yumo tak moi naponó. Kare ono te kánanke kwataeao maok, ono te yumo ‘Aposel tokwae’rá sénap fárakapamp yae ankore mek yak mono.

¹² Ono yumont yak namp fek te ono kárakáre fek fokopeyará tére rá akwap nanko, am fek táman yumo ou mek Kwaro nkwakwe make kárakáre yoro nánko, am támao ono aposel kare yak namp yéknép námpon. ✧

¹³ Ono yumo ou mek tére namp niamp take pourouráp ninik ankwap sios mek takrá tére konampon. Ankárankamp ankankan saráp yumo ou mek take pourouráp ninik moi namp te, ono yiráp ankank pouroukoupria yumwan ninik tokwae pap moi nampon. Ae te ono yumwan kwatae niniki tenamp yak nánko te, onomp kwatae ninik nik mo, pwar kipo. ✧

¹⁴ Oukoumwan te ono yininkan yumonapok akwap naeria nánap nampono. Am ke fek kor ono yumwan kápae sánk mono. Yumo wawenk! Ono yiráp ankank te sámp mono, yumwan saráp érékép nae rampon. Yumo mérapon: Tárápu te tére tokwaerá éntupwar naropwarén yaewour mwanap fir oupourounkrá koupoukour mo i konaponó. Éntupwar naropwaro mwar tárápuan yaewour naenám ankank koupoukour konaponó.

¹⁵ Ono te fwap warákária onomp ankank ponankor, tá onomp pourouan kor yumwan yaewour naeria sinampon. Ono yumwan yonkwae touwe wae nanko, tá nopok am támao yiráp yonkwae touwe kánanke nám nie?

¹⁶ Aeno ankwap fárakap te onan arakrá sér, ‘Kare, mao te érik nomp ankank ti mo námpano maok, mao te aropan kar porokwerá kwekár sérar i konám arop’rá sénapon.

¹⁷ Ae te mokopono? Ono arop ankwap fárakap yumonapok tirá kérép namp te, ono ankwap ankárankampamp yaek kwekárá séria, ‘Yiráp ankank pouroukoupá sankoropano’ ria tirá kérép namp nie?

¹⁸ Ono wae Taitusen akwapanoria nanko, mao yumonapok akwap nánko, ono ankwapnám mént sámp-kérép nanko, akwap námpono. Am te Taitus kwekária yiráp ankank ankwap pouroukoup nám nie? Ae te yino ankárankamp pourouráp ninikaokrá tére mo i konemp nie? Yino ankárankamp mwae-porok saráp yáarak mo i konemp nie? Am fi kor te yumo fwapia ninikenke.

¹⁹ Onomp ninik te yumo ponankor mámá pas fekamp nkerá farákápea, yumo yinan, mao te náráp kwatae ninik mek oupouroup fákeyakápra yinan ‘Fwaponó’rá sérenkria kumwi napan mpwe napan maok, mono. Yino te Kraisomp arop yakáp námpara, yino Kwaro nke nám fek mámá kar sénámpon. Tá onomp nouroup fákáre kare, yino mámá kar ponankor sénám te yiráp mér nap mek kárakáre sánk naenámria námpon.

²⁰ Ono apáp tae morokria arakrá ninik nampon: Takria ono yumonapok koropea yumwan nke nanko, yumo ono nke naeria ninik namp pourouráp yakáp mo mwanape. Tá takria yumo kor onan nke napo, ono yumo nke mwaria niniknap arop niamp yak mo nanae. Takria nkwakwe make ninik araki yakantáno! Kar yorowar i konap ninik, tá ankwapnápén kokwarok i konap ninik, tá yopor i konap ninik, tá námoku nae nampan saráp ninik i konap ninik, tá arop pourou wouroump i konap ninik, tá kánánkám sérar i konap ninik, tá námoku saráp ninik i konap ninik, tá siosomp ninik yampourou i konap, ono am táman apáp nampon.

²¹ Takria manénkiri nampnám taknám ono warko yumonapok akwap nanko, onomp Kwaro yumo nke nap fek yiráp kwatae ninik fek onan pwarápae sápanáno. Takria kápae kare koumteouráp arop wokwaek kwatae ninikiap, oumnám ninik kwatae, tá kokopor ninik, tá kwataenám ninik ninik mek oumnám fárámp konám, ará kwatae ninik mao wokwaekiap. Am oukoumwan younkwe sir mo, taki yakáp napo, ono am nkeria te yonkwae touwe tokwaeantánoria apáp nampono. ✧

13

Korin fákáre maomp mér fwap taokeyakáp mwanap kar

¹ Ono oukoumwan yininkan yumonapok korop naeria nae. Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon: “Táte anánk, yinink aropao kwatae ninik nánko nkea ankáránkamp pourouráp karan saráp sénap te nomo fwap wae karenoria fwapokwap mwanámpon.” ✧

² Arop fárákap wokwaek kwatae ninikiap, tá yumo ponankor ankwap wakmwaek kwatae ninik sámp-fákeyakápnar arop fárákapan kor, ono anánkan akwapea yumont yakria ono tére naenam ninik wae yumwan sériampon. Tá oukoumwan kor ono panek yakria yumwan warko takrá sénampon. Táte ono warko yumonapok arákarrá koropria te, am arop fárákap kwatae ninik nap te, kwaporok taki yakanori pwar nanamp pourou mono.

³ Yumo te fwapia mér mwaria napon: Kraiso onomp top kor fek purá kar sénám ni mo nie? Takria te yumo fwap mér mwanapon: Krai te yumwan fwapokwaprá tére naenam te porokwe mono. Mao te ankár yumwan tére kárakáre námpon.

⁴ Kare, wokwaek te mao arop arákarrá yakámp fek kárakáre mo nánko, arop fárákapao yaopwae porokoramp fek pukupapono. Aeapan maok, Kwaromp kárakáre fek oukoumwan te mao yiki yak námpon. Tá kare, yino méntér koumpá yakápria yino kor wae kárakáre mo námpon. Aenámpan maok, yino Kwaromp kárakáre fek Kraisént yiki yakápria, yino am kárakáre yumo ou mek yénkép mwanámpon. ✧

⁵ Yumo ankár kápaé kare por, yumokuráp ninikan mokoponrá youroukoupia fwapia mér kip: Ae te yino wae mér kárakáre nám ni mo nierá mér kip. Yumoku ankár takrá youroukoup kipo. Ae te Krai yiráp ninik mek yak nám te yumo mér mo nie? Táte mér mo nap te Kraiso yiráp ninik mek yak mono.

⁶ Tá ono nik namp te: Yumo ankár, yino aposel kare yakápria Kraiso mp térerá tukup nám wuri nkea mérenkria nampon.

⁷ Yino te Kwaro yumwan yaewour nánko, yumo kwatae ninik mo mwanapria Kwarén kar toropwap i konámpon. Yino te, yinoku wae Kraiso mp tére arop kare yakámp nám nkea ninik mwanapria Kwarén sér mono. Yumo yinan, kwekár tére arop fárákaprá sérria kor, wampweno. Yinomp ninik tokwae te, yumo ankár yae-párak kare ninik fek paokopenkria námpon.

⁸ Yumo wae méraon: Nomo te ankwap ankank tére nám fek kare kar kar apárok sámp-anám mwanámpon pourou mono. Nomo fwap am kare kar kar táman saráp térerá yaewour mwanámpono. ✧

⁹ Aeria yino kárakáre mo nánko, yumo kárakáre nap te, yino fwap warákár konámpon. Tá, yiráp Kristen yakámp nap akwapá tokwae kari yakanoria kápaé kare por Kwarén kar toropwap i konámpono.

¹⁰ Oukoumwan ono panek yakria ono yiráp por mómá kar kumwi namp te apae riteanápe, ono yumonapok korop namp fek, yiráp ninik fwapokwapria kar kárakáre fek sér te monoria nampon. Aeria namp kwamp, ono panek yakria, yumwan, yumoku manménkir fwapokwap kipria ono pas fek sér rae. Tokwae Karao onan, náráp tére taokeyak nanapria nánkárapea, mao ono takrá tére nanamp kárakáre sámp námpon. Mao am kárakáre onan sámp nám te yumwan kwatae pap naenam te mono. Yiráp mér nap mek kárakáre sánkaeria ninámpon. ✧

Polo ‘Gude’rá sérimp kar

¹¹ Ankwapyae fákáre, ono kar wae mapek pwarará ‘Gude’ ria pwar nae rae. Yumo ankár nkwakwe make mo, kárakáre kor kare Kristen yakápra tukup kipo. Yumo ankár onomp kar wa kipo. Yumo ankár ankáránkamp pourouráp ninik fek saráp yakámp kipo. Tá Kwar te mao yumwan warákár, tá yonkwae porokwe sánk, tá yumont yak naenampon.

¹² Nomo Kwaromp koumteouráp aropao i konám ninik fek yumo ponankor ankákárank yiráp ankwapyae nápnar ankár nounourouprá koukoupwiyak kipo. Mapek amp ponankor Kwaromp koumteouráp aropao yumwan ‘Gude’rá sénampon.

¹³⁻¹⁴ Ono ninik namp te Jisas Krai Tokwae Karao yumwan fwap námokuráp ninik fek yaewour nánko, tá Kwaro fwap yumwan warákár nánko, tá Yiki Kor Spiritao fwap yumo ponankor ankáránkamp ninik fek yakámp mwanap yoroi kákanoria nampon. Wae támaono.

Polo Galesia Firampor Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 32 yopwar niamp arake fek, Polò má má pas má kumwia provins Galesia mekamp Kwarén méria yakápnap koumteouráp aropampor sámp-kérépámp.

Manénkir te Polo am fárákapént yakria Jisas Kraisomp Kwapwe Kare Kar farákáp. Aenámpan maok, Juda mekamp arop ankwap fákáre koropea sérarrá, “Yumo te Mosesomp lo karaok napo, yumwan Kwaro warko érékép naenámp.” Galesia mekamp ankwap fákáre te má má kar wawia am fárákapamp ninikaok tukup. Aenapo maok, Polo sérrá, “Mono. Nomo Kraiséen mér námp fek saráp maok Kwaro nke námp fek yae-párak kare yakápria, yiki yak sámp mwanámp.”

Tá ankwap te, Yiki Kor Spiritao néknámp ankank sénámp te Sapta 5:22 fek yak námp.

¹⁻² Galesia mek yakápnap Kristen fárákap e! Ono aposel Polono. Ono onont yakápnap onomp Kristen ankwapyaenáp am fárákapént má pas kumwia yumonapok kérép rae. Arop fárákapao onan am aposel tére mek sámp-kérép mo, tá arop ankwapao onan am tére mek pap mo. Ono aposel tére sámp namp te Jisas Krais ntia Naropwar Kwar Kraiséen sumpwi námpan apár me mekamp fárámpea pap námp, maomp yaekamp sámp nampono. ✧

³ Ono ninik namp te, nomp Naropwar Kwar ntia Jisas Krais Tokwaerao námokuráp ninik fek yumwan yonkwaek porokwe sánk kipunoria nampon.

⁴ Kraiso nomp Naropwar Kwaromp ninikaokria nomp kwatae ninik tirá épér nae yonkwaerá, námokuráp pourouk touwe sámpámp. Am takria má má apárokamp kwatae ninik mek yakáp námp fekamp warko érékép naenámpria námp. ✧

⁵ Aenámpara, nomo fwap Kwaromp e sakap saráp yakáp mwanámp. Am te kareno.

‘Ankárakamp Kwapwe Kare Kar mwar yak námp’rá sénámp kar

⁶ Wae! Wokwaek Kwaro Kraisomp aropomp fek yumwan wumwiria éréképeanáko, yumo warko koupour kar am pwarará ankwap kar fek tukup nap te, ono am táman wawia ninik tokwae nampon.

⁷ Tak napan maok, ankwap Kwapwe Kare Kar yak mono. Arop ankwap fárákapao yumonapok koropea yiráp ninikan yampourouria Kraisomp Kwapwe Kare Kar kwatae pap mwaria napon. ✧

⁸ Aeno táte yinoku támao, tá yámar mekamp ensel ankwapao Kwapwe Kare Kar farákápámp te, yino wokwaek kar farákápámp Kwapwe Kare Kar méntér wuri popwar mo námp te, taknámp arop te yaomwi mek pik naenámp aropao námp. ✧

⁹ Yino wokwaek sérimpan, taknámp oukoumwan kor, take pourouráp kar sénampon. Táte arop ankwapao yumwan Kwapwe Kare Kar farákáp nángo, am kar te yumo wokwaek wawia Kwapwe Kare Kar méntér wuri popwar mo námp te, am arop te yaomwi mek pik naenámp.

¹⁰ Yumo nik nap te, ono má kárakáre fek sénámp kar te am ankwap kar sankoropnap arop fárákapao onan warákár mwanapria namp ni, Kwaro onan warákár naenámpria namp nie? Ae te ono aropan kar porokwerá yáarak raewe? Táte ono aropan kar porokwerá yáarakrá téteria te, ono te Kraisomp tére arop kare mono. ✧

Polo aposel yaknámp kar

¹¹ Ononamp fákáre, ono yumwan waeman kare sénampono: Má má Kwapwe Kare Kar ono wokwaek yumwan farákápámp te arop ankwap ankárakampamp ninik meknámp korop mono. ✧

¹² Onan te arop ankwapao má má Kwapwe Kare Kar sámp mono. Táte arop ankwapao am kar onan yénkrá farákáp mo karon. Jisas Krais námoku onan yénkép námp.

¹³ Ono wokwaek Juda firamp ninikaok akwapamp te, yumo wae wawiapon. Ono te Kwaromp sios fákárean fupukrá kákrá yáarakrá, am fárákan ponankor sámpá yampourou i konamp aropono. ✧

¹⁴ Onomp onont ankárakamp puri fekamp Juda ménki-tárápuan kámákár akwapria, ankár onomp tékénou Juda firamp ninikaok akwapampon. Ono ankár kárakárea waeria kápae kare onomp appeyaenápomp ninikaok térerá akwapampon. ✧

¹⁵ Wokwaek onomp éntupwar onan oukoumwan fárákap mo námp fek Kwaro onan námokuráp ninik fek énikia, náráp firáp yak nanapria nánkáráp námp. Tá mao námoku ninikitenámp ke fek,

¹⁶ onan warámpria mao náráp Táráp yéknép námp te, ono man nkea arop ankwap firan Kwapwe Kare Kar farákáp nanamp térean sámpaeria ninámpon. Mao onan am yéknép námp fek te ono arop ankwap fárákapan turunk mo.

¹⁷ Tá ono Jerusalem mek akwapea manénkir aposel yakápnepok akwap mono. Onoku nápar Arebia fi mek akwapea warko wakmwaeek Damaskus mek arákarrá akwapampon. *

¹⁸ Wakmwaeek yinink yopwar akwap tenánko, Pitant kar sénaeria Jerusalem mek akwapampon. Aea ono am mek méntér ankár sarak kirékapramp yae yakampon.

¹⁹ Aeampao maok, ono aposel ankwap nke mono, Jems Tokwae Karamp nánae man saráp nke nampono.

²⁰ Ono yiráp por máma kar má kumwi namp te, ono Kwaro nke námp fek kare kar sénampono, ono kwekárrá sér mono. *

²¹ Warko wakmwaeek ono provins Siria ntia provins Silisia mekmwaeek akwapea yarákiampon.

²² Aeampam maok, Judia mekamp sios fákáre am fárákap oukoumwan onomp pourou nke mono.

²³ Am fárákap te karan saráp wa napo, am arop wokwaeek yinan yoporrá nkwakwe make sokoroimpao maok, oukoumwan te mao wae Kwapwe Kare Kar manénkir sámpá yampourouimpan fwap am Kwapwe Kare Kar farákáp nampono.

²⁴ Am fárákapao Kwaro onan taknámp wawia, warákarrá Kwaromp e sakap naponno.

2

Aposel ankwap fárákap Polén warákár nap kar

¹ Ono ankár fére-sámpramp yopwari yakea maok, Barnabas yino warko Jerusalem mek akwap. Ono ankwap fi mekamp Taitus warámpea méntér akwapampon.

² Kwaro onan yéknép nángo, akwapea, am Kwapwe Kare Kar ono ankwap arop firan farákáp konamp te, ono am farákápamp Kanan wae sios taokeyakápnep arop fárákapan námokuráp nap mek saráp érik farákáp nampon. Ono te arakrá ninikria ninampon: Ono wokwaeek téreamp, tá oukoumwan tére nampao kor, kwatae niampria kwaporok pwarantáno. Am aposel fárákapao námoku onomp kar yurukup mwanapria nampon.

³ Taitus onont yak námp te Grik fi mekampao maok, am sios taokeyakápnep arop fárákap te 'Taitusomp yipi fárákapea'rá sér moi napon.

⁴ Tá kare, arop ankwap fárákap Kristen kare mono, yipi fárákap konap ninik sámp napao, kánánkámp nomo koupoukour námp mek korop naponno. Am fárákap te am mek koroepa Kraiss Jisaso nomwan sápeanámp wourékam ninik táman kánánkámp énoukoum mwaria napon. Jisass nomwan loao fákápá fákeyak námp mekamp aokoroepa amwar pwate nángo, tá am arop fárákapao warko nomwan am lo fek fákápá pap mwaria napon.

⁵ Tak napan yino am fárákapamp karan yenoria Taitusomp yipi fárákap mo kareno. Yino nik námp te, ankár Kwaromp Kwapwe Kare Kar támao saráp yumont yae-párak yaká yak naenampon. Takria Judamp lo kánanke-tarápaok fákápá tukup mwanape. *

⁶ Sios taokeyakápnep konap nkwakwe make eráp arop mao warko ono farákáp namp fekamp kimpirrá, ankwap kar sér moiaponno. Waeman ono farákápnamp kar támao wae pwi námpono. (Aenampan maok, apae mokoep e sámp nap te, am te wampweno. Kwar te arop mekia akwapnámp aropamp eran ninik mo i konámpon.) *

⁷ Am fárákap te wae mérapono, oukoumwan te Kwaro onan, ankwap arop firan Kwapwe Kare Kar farákápaeria sámp-kérép námp te, mao Pitan Juda fi mek sámp-kérép námpnámp taknámp.

⁸ Ye, Kwaro Pitan, Juda ou mek aposel téreaeria kárakáre sánk námpan, tá taknámp onan kor, ankwap fi arop ou mek aposel téreaeria Kwar námoku kárakáre sápnámpon.

⁹ Jems, Pita, Jon sios taokeyakápnep konap eráp yakápnep, mao kuri waeman mérapono, Kwaro onan ourour sápnria maomp kar farákáp nanamp tére sápnámpon. Aenánko am yininkaopwerao Barnabas yinan náráp ankwapnápnep karean i konapnápnep araknápnep yinan nourouprá yae niniriaponno. Yino waeman ankáránkamp ninik fek sérrá: Barnabas yino fwap ankwap fi arop ou mek tére nenko, námoku am fárákapao Juda fi ou mek tére mwanapon.

¹⁰ Aeria maok, am fárákapao yino ankáránkamp ninik fek yakápnep námpan warákárria maok, ankwap ankank kánanke sánkenkrá sér, 'Yumo ankár yinomp ankank monap arop fárákapan ninikia yaewour kip'rá sériapon. Am ninik táman ono warákár tokwaeria ono takrá tére nanampono. *

Polo Pitamp épérép ninik érik sérimp kar

* 1:17: Ais 49:1; Ap 9:3-6 * 1:20: Mt 13:55 * 2:5: Ap 15:1,24 * 2:6: Ap 10:34 * 2:10: Ap 11:29-30

¹¹ Wokwae Pita Antiok mek koropámp ke fek te sios ou mek mao námoku kare wa námup fek 'Taki kwaponó' ria séri nampono. Am te apae riteanápe maonámup ninik te épérep ninik námpono. Am te araki námpono:

¹² Jemsént yakánpap Kristen fárakap mao oukoumwan Jerusalem mek yakápap ke fek te, Pita te Antiok mekamp Kristen ankwap fi arop fákárerént fir fári konámpon. Ae konámupao maok, táte Jemsomp fárakap koronap ke fek te, mao, yipi fárakapenkria wae konapantá Pita apápria warko am ankwap fi aropént fir fár mo. Aeria maok, am fárakapént yak mo pwarará akwap. ✱

¹³ Tak nángo maok, Antiok mek yakánpap Juda Kristen fákáreao kor Pita nángo nkea, mántwaok am Kristen ankwap fi pwarará tukup. Tá warko am fárakapamp apáp ninik támao Barnabasomp ninikan kuri am mek ér-sakwap námpono.

¹⁴ Aenapo maok, am ke fek ono mao námoku kare wa námup fek 'Mono'rá séri nampono. Ono nke nanko, am arop fárakap te Kwaromp kar kwapwerao sénámupao mono, yae-párak kare paokop mo napo, ono am fárakapao nke nap fek Pitan arakrá sér, "Ame te Juda fiao maok, amo ankwap fi aropaoi kwapnámup, Juda firamp lo kánanke-táráp wokwae pwararea ankwap fi mekamp arop niamp naponno. Aeno amo apaeritea ankwap fi mekamp arop fárakap Judamp loaok tukupanáponoria kárakáre rape?"

Arop Jisasén mér námup fek yae-párak kare arop yak konámup kar

¹⁵ Tá kare Juda fi nomo te 'Kwatae ninikráp'rá sér i konámup ankwap fi meknámup korop monno, nomo te waeman Juda fi mekamp aropono.

¹⁶ Aenámupao maok, nomo wae mér námpon: Kwar te loaok tukupnap aropan ninikia 'Yae-párak kare arop'rá sér mono, arop Jisas Kraiséén mér námup fek táman saráp Kwaro am aropan 'Yae-párak kare arop'rá sér i konámpon. Nomo wae Jisas Kraiséén mér námpara, am mér námup fek tapek Kwaro nomwan 'Yae-párak kare arop'rá sénámpon. Am te arakono: Loaok tukuprá tére nap fek, Kwaro am aropan 'Yae-párak kare arop'rá sér mono. ✱

¹⁷ Aeno nomo Kraiséént yakáp nángo, Kwaro nomwan 'Yae-párak kare arop'rá séranoria námupao maok, warko nomo kwatae ninikráp ankwap fi arop fákáre niamp yakápria te, táte nomo fwap 'Krais te kwatae ninikamp tére aropono'rá sér mwanámup nie? Am te mo karonno.

¹⁸ Táte ono ankwap ninik kwe-sira nampao warko am ankank pap nanko te, arop fárakap onan waeman méria 'Kwatae ninikráp aropono'rá sér mwarea napon.

¹⁹ Ono loaok akwap nanamp pwi mo nanko, am lo támao onan porokwapeanánko, ono sumpwi niamp yak nampara, am lo támao onan sámp-fákeyak mono. Am tak namp fek táman, Kwarént yiki yak nampon.

²⁰ Ono wae Kraiséént yaopwae porokopramp fek arápá yakea nampan, oukoumwan te ono wae Kwaro nke námup fek maomp kwapwe kare ankanként yiki yak nampono. Aenampara, oukoumwan ono yiki yak namp te onokump mono. Kraiso onomp ninik mek yiki yak nángo yak nampono. Aenampara, ono oukoumwan kápae kare por mámá apár mek yarak namp te, ankár Kwaromp Tárápan mérnamp ninik fek saráp yarak nanampon. Kwaromp Tárápao onan yonkwae touwea, námokuráp pourouan sirarea onan yaewouri námup táman mér nampono. ✱

²¹ Táte loao yae-párak kare arop yoroi papánkoria te, Krais te kwaporok táman sumpwi naempon. Onomp ninik te, Kwaromp aropomp kánanke kwatae niampi akwap te monoria nampon.

3

Loaoknap ninik ntia mérnamp ninik

¹ Yumo Galesia mekamp épérep arop, yino yumwan Jisas Kraisé te wae yéknép námpono. Mao yaopwae porokopramp fek aráp-sir yak nángo, yumo wae yiráp yi fek nke nap niampono. Yumwan te wa apaeanángo, yumo épérepéprá paokop napon?

² Ono yumwan ankárankamp ankankan turunk nae rae: Yumo Yiki Kor Spirit sámp nap te mokopia sámp napon? Ae te yumo loaok tukup nap fek sámp nap ni, yumo Kwapwe Kare Kar wawia méria am fek yumo Yiki Kor Spirit sámp nap nie?

³ Ae te kare yumo takrá épérepéri kwapon? Yumo wae Yiki Kor Spiritamp kárakáre fek Kristenia wourékam yiki yak sámpea térerá korop napao, warko am pwarará yumo oukoumwan yumokuráp kárakáre fek térerá tukupea pwi yakáp mwaria nape?

⁴ Ae te yumo Kristen yakáp nap fek yumwan nkwakwe make touwe kwatae korop nángo, yumo am sámpea kárakáre fek fokopeyakápi nap te kwaporoki nap nie? Ono nik namp te, yumo am touwe tokwae sámp nap fek yumo fwap kárakáre kor Kristen yakáp mwanapan mpwe nampono.

⁵ Apaeritea Kwaro yumwan Yiki Kor Spirit sánkea yumo ou mek Kwaromp kárákáre yéńkép námpon? Mao te yumo loaok tére napan niníkia ninámp ni, mao ník námpe te, yumo Kwapwe Kare Kar wawia mér napan niníkria taki námpe nie?

⁶ Kwaromp Buk fekamp kar arakrá sér, “Abrahamo Kwaro sérimp karan méránko, Kwaro maomp mér táman nkea man ‘Yae-párak kare arop’rá sérimpon.” *

⁷ Aenámpara, yumo fwapia mér kip: Kwarén mér i konap arop fárakap, am arop fárakap te Abrahamomp tárápu karenono.

⁸ Kwaromp Buk fekamp karao wokwaek sérimp te ará: “Nánkár wakmwaek arop ankwap fi Kwapwe Kare Kar wawia mérapo, Kwaro am arop fárakapan, ‘Yae-párak kare arop’rá sénanampria námpon.” Taknámpe wokwaek Kwaro Abrahamén Kwapwe Kare Kar farákápámp te, Kwaromp Buk fek arakrá sér, “Amo mér nap fek táman, mamá apar mekamp arop fi ponankor ourour fwap sámp mwanapono.” *

⁹ Aerimpara, oukoumwankamp arop fárakapao kor Kwarén méria ankank kwapwe Abrahamo sámpámp niamp take sámp mwanapon. *

¹⁰ Aeno táte kápae kare arop loaok tukupnap ninik te kápae kare ankankan pwi yak námpan mpwe napao maok, am arop fárakap te waeman yaomwi mek pik mwanapono. Kare! Kwaromp Buk fek sérrá, “Kápae kare arop ponankor fwapia Kwaromp lo Buk fek yaknámpe ponankor mántwaok mo nap te, waeman yaomwi mek pik mwanapono.” *

¹¹ Kwaromp Buk fek sérrá, “Arop Kwarén mér náńko te, Kwaro am arop ‘Yae-párak kare arop’rá sénánko, am arop te fwap yiki yak naenámp.” Aeránko nomo wae am táman ník námpon: Arop ankwap loaok saráp akwap náńko, Kwaro man ‘Yae-párak kare arop’rá sénaenámp te yak mono. *

¹² Loaok nap te Kwarén méráp ankank mono. Kwaromp Buk fek arakrá sér: “Arop lo ponankor mántwaokia pwi yak námpe te mao waeman am fek yiki yak sámp naerámpon.” *

¹³ Aenámpan maok, nomo kuri ampaok tukup mwanámp pwi mo náńko, lo te mao nomwan kar kárákáre sérrá, ‘Yumo te yaomwi mek pik mwanap arop’rá sénámp. Aeno Kraís námoku am kar kárákáre sámpea nomwan yaewouria yamokwap námpon. Apae riteanápe Kwaromp Buk fek takrá sénámp: “Kápae kare arop ponankor yao mek aráp-sir yakáp nap te, yaomwi mek pik mwanap arop fárakapono.” *

¹⁴ Kraís am tak námpe te, Kwaro wokwaek Abrahamén ourour sánkria, ponankor ankwap fi aropan kor néńk nanámp rimpón. Am tak námpe te, nomo ponankor fwap Kwarén méria wokwaek Kwaro sérimpnámpe taknámpe Yiki Kor Spirit sámp mwanámpón.

‘Kwaromp lo te Kwaro “Tak nanámp”rá sérinámp kar far-sir mono’rá sénámp kar

¹⁵ Ononámp fákáre, ono oukoumwán arop sumpwi konámp wounáp kar sénae rae. Táte arop ankwapao sumpwi naenámp ke niníkria náráp tárápuran ankank fwapia pipirikirrá néńk naeria-náńko te, arop ankwapao maomp kar tak-pwar mo i konámpono. Tá arop ankwapao ankwap am feknámpe kirimprá sér mo i konámpono.

¹⁶ Tá taknámpe Kwaro ‘Kwapwe kare ankank wakmwaek korop naenámp’rá sérimp te, Kwaro Abraham ntia maomp tárápan sérimpon. Mao te kápae kare aropan niníkria ‘Waráp tárápu fárakap’an sér mo, táráp ankárakamp karean ‘Waráp tárápu’rá sérimp te Kraisés sérimpon. *

¹⁷ Ono sénámp kar fi te ará: Wokwaek Kwaro Abrahamén kontrak páteaka, ‘Ono kare kar tak nanámp’rá sénánko, tá wakmwaek 430 yopwar akwap tenánko, lo koropámpon. Am lo te wakmwaek korop námpao maok, wokwaek Kwaro papnámpe kontrak far-sir moria, Kwaro wokwaek Abrahamén sérimp karan kor tirá épér mono. *

¹⁸ Táte nomo loaok tukupnámpe ninik fek Kwaro nompór pátarinámp ankank sámp námpan náńko te, nomo Kwaro sérimp fekamp te sámp mono. Aean maok, mono. Kwaro wokwaek séria Abrahamompór nánapi pap námpara, mao am ankank táman sánkámpon. *

¹⁹ Aeno apaeritea lo yak námpon? Am te ará: Kwaro ninik námpe te, kwatae ninik fi kor érik yak náńko, arop am fek mér mwanapria mao wakmwaek lo am kontraként kirimprá pap námpon. Am lo te yakrá akwapea wakmwaek am Kwaro wokwaek sérimp táráp korop naenámpón. Am lo te enselomp táp meknámpe korop náńko, tá amore mek yaknámpe arop Mosesomp yaeknámpe korop námpon. Kwaro Mosesén amore mek yakrá, lo sámp naenámpria nánapi pwara námpe te,

²⁰ am támao yéńképrá: Wokwaek Kwaro Abrahamén sérimp kar amore mek yaknámpe aropan sér mono, Kwaro námoku karerao man sérimpon.

Kwaromp lo térenámp kar

* 3:6: Stt 15:6 * 3:8: Stt 12:3; Ap 3:25 * 3:9: Ro 4:16 * 3:10: Lo 27:26 * 3:11: Ga 2:16 * 3:12: Ro 10:5
* 3:13: Lo 21:22-23; 2 Ko 5:21 * 3:16: Stt 12:7; Lu 1:54-55 * 3:17: Ap 7:6 * 3:18: Ro 4:14; 11:6

²¹ Aeno lo te Kwaro wokwaek sérarínámp kar táman yorowar námp niamp nie? Mo karonon. Táte lo ankwapao nomwan fwap yiki yak sáp nángo te, loaok tukup námp fek fwap yae-párák kare arop yakáp mwarámpnon. *

²² Aeno oukoumwan te Kwaromp Bukao sérrá, “Kwatae ninikao ponankor aropan fákapá fákeyak námpnon.” Am tak námp te, nomo Jisasén méria am ankank Kwaro sérímp mérap arop fárákarp fwap sámp mwanapria námpnon. *

²³ Mér oukoumwan korop mo námp fek te, loaon nomwan fákapá fákeyakámpnon. Aenkonomo fákapá yakápánko, nomo mér mwanámp ke érik koropámpnon.

²⁴ Lo te nomp nánae naropwar niampao, nomwan Kraisonámpok éréképea, mént párapok námpnon. Am tak námp te, nomo Kwarén mér námp fek mao nomwan ‘Yae-párák kare arop’rá sénaenámpnon.

²⁵ Oukoumwan te wae Kwarén mér mwanámp ke korop námpara, warko nomo loamp yae ankore mek yakáp mono.

Nomo mérámp fek Kwaromp tárápu yakápámp kar

²⁶ Yumo ponankor Krais Jisasén mér napo, am mérap fek táman yumo Kwaromp tárápu yakáp napon. *

²⁷ Arop yumo wae Kraisént ént mek néri nap te, yumo ponankor Kraisén wae waempyam niamp kámp naponon. *

²⁸ Am te arak: Juda fi ankwap mo, Grik fi ankwap mo, kwaporok tére konámp arop ankwap mo, amwar yaknámp arop ankwap mo, poumarop ankwap mo, yupu ankwap mo, oukoumwan Krais Jisasén mér nap fek te ankáránkamp fi kare yakáp napon. *

²⁹ Aeno táte yumo Kraisomp arop yakáp nap te, yumo waeman Abrahamomp tárápu yakáp napon. Yumo waeman am ankank Kwaro wokwaek Abrahamompór nánapi pátenámp ankank sámp mwanap arop yakáp napon.

4

Wokwaek lo ankore mek yakápia oukoumwan Kwaromp tárápu kare yakápnámp kar

¹ Ono sénamp wounáp kar ará: Táráp te náráp naropwaroinámp ankank nánkáráp téképea am ankank sámpea taokeyak nae-námpnon. Am ankank te námokuráp karerao maok, épér morok táráp yak námp fek te, oukoumwan sámp mo, kwaporok tére konámp arop niamp yak námpnon.

² Oukoumwan am naropwaroinámp ankank sámp naenámp pourou mo nángo te, oukoumwan nánae naropwaromp yae ankore mek yak námpnon.

³ Nomo kuri take, nomo oukoumwan táráp kánanke niamp yakápnámp ke fek te, kápae kare apárokamp kwatae spiritráp ankankao nomwan fákapá yak nángo, nomo maomp yae ankore mek tére námpnon. *

⁴ Takrá akwapea Kwar námoku nánapinámp ke fek, mao náráp táráp sámp-kérépámpnon. Aenánko, yupuao man fárákapeanánko, mao koropea lo ankore mekamp arop yakámp te, *

⁵ nomo lo ankore mek yakápnámp arop nomwan warko yamokwapea éréképeanánko, nomo Kwaromp tárápu yakáp mwanámpria ninámpnon.

⁶ Oukoumwan yumo Kwaromp tárápu yakáp napon. Aenapara, Kwaro náráp Tárápamp Spirit nomp ninik mek sámp-kérép tenánko, nomo ‘Ayao, ayao’rá wumwi konámpnon. *

⁷ Aenámpara, amo te warko tére arop mono. Amo te Kwaromp tárápono. Táte amwan Kwaro warámpeanánko te, amo waeman Kwaromp tárápaok yak napara, amo te maomp waráp por nánapinámp ankank sámp nanap arop yak napon. *

Polo Galesia mekamp Kristen fákáreamp paokopan ninik tokwaenámp kar

⁸ Tá kare, wokwaek te, yumo Kwarén mér mo nap fek ara, apárokamp ankank Kwar kare mo, táman maomp yae ankore mek térerá paokopiapon. *

⁹ Aeno yumo wae Kwarén mérapon. (Tá ono kwapwe kare sérrá, “Kwaro kor waeman yumwan mérámpnon.) Aenámp te, yumo apaeritea warko am ankank ponankor taokeyak konámp kárákare moráp spiritaonámpok tiarárrá tukupea maomp yae ankore mek tére mwaría wae napon?

¹⁰ Yumo waeman kápae kare por yae tokwae koropnámp nke, yunk wourékam aoknámp nke, lotu tokwaenap nke, wourékam yopwar korop nángo nke, mak i konapon. *

¹¹ Ono yumwan ninik tokwaeria ono apáp nampon. Takria ono yumwan yaewourrá tére namp am kwaporok mwar téreantáno.

¹² Onomp ankwapyae fárákáp, ono yumo arop ankwap fi niamp arákarea, lo fek fákápá yak moriaka, ono yumwan yonkwae touweria kárákáre fek sérrá, “Yumo ono nampnámp amwar yakáp kipo.” Ono te yumwan yoporrá sér mono.

¹³⁻¹⁴ Ono wokwaek kwatae touwe sámpanko, onomp pourou kárákáre mo nánko, am fek táman yumwan manékir Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákámpampono. Kare, onomp pourou kárákáre moria, am támao yumwan tére tokwae sánk námpan maok, yumo onan kokwaeria onan younkwe sir moiapono. Yumo enselén niamp, tá Jisas Kraiséen nap niamp onan warámpea yaewour kwapwe napono. ✧

¹⁵ Yiráp kwapwe kare ninikan ono kare kar sénampono: Wokwaek ono yi mekamp touwe kwatae sámpamp fek te yumo onan yonkwae touweria yiráp fwapnae yi wurukupea onomp yi mek papria te, yumo fwap wurukupea pap mwarapon. Am yiráp warákár kwapwe te maok pap napon?

¹⁶ Ae te mokopono? Ono yumwan kare kar kar farákáp namp támao, ono yiráp yopor arop arákár namp nie? ✧

¹⁷ Tá kare, am arop fárákáp koropea yumwan nouroup napao maok, am te yumwan yaewourria mono. Am fárákámp ninik te yumo onan pwarará námonámpaok koropenk ritea, yiráp ninik mek nánánkarrá kar porokwerá tére napono.

¹⁸ Táte ono yumont yak namp fek, tá mo nampan kor yumwan nourouprá kar porokwe napan maok, yumwan yaewour naenámp kwapwe kare ninik fek napo te fwapono.

¹⁹ Onomp tárápu fárákáp e, ono te yupuao táráp fárákáp naeria touwe sámp konámp niamp take pourouráp yonkwae touwe nampono. Ono ankár am touwe te sámpae yakrá akwapea mekia Kraiso yiráp ninik mek koropea yak nánko maok, pwar nanampon.

²⁰ Koupoute kare nape, ono oukoumwan te yumont yak mo námpon. Ono yumont yakria te, yumwan ankwap kar fwap tae morok sénaeampon. Ono oukoumwan te, yumonap ninikan wawia mokopia yaewour nanamponorá ninik tokwae nampono.

Hagar ntia Saran wounápnámp kar

²¹ Arop fárákáp yumo lo ankore mek tukup mwarianap arop, yumo onan sérenke! Ae te yumo lo kar te wa moi nap nie?

²² Kwaromp Buk fek sérrá: Abraham te tárápyar anánkaopwérápono. Tére konámp yupu mao ankwap fárákáp, tá námokuráp amwar yaknám yupu kareao ankwap fárákáp. ✧

²³ Am tére konámp yupuamp táráp te apárokamp koumteouráp aropao sámp konap ninik fek sámpámpon. Aeno námokuráp amwar yaknám yupu kareamp táráp te Kwaro sérimp fekampan sámpámpon. ✧

²⁴ Am kar mek te wounáp kar yak námpon. Am yupuyaran sénámp te Kwaromp kontrak anánkaopweran sénámpon. Hagarén wounáp námpe te Sainai faonkwekamp kontrakan námpon. Maomp tárápu fárákáp te tére konámp yupu feknám korop napon.

²⁵ Hagar te apár Arebia mekamp faonkwe wi Sainai ntia Jerusalem oukoumwan yak námpan sénámpon. Am Jerusalem ntia maomp tárápu te ankwapamp tére konap yakáp napon. ✧

²⁶ Aeno ankwap Jerusalem yámar mek yak námpe te, amwar yak námpara, am te nomp éntupwar Sara támaono. ✧

²⁷ Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon:

“Mapo yaknap yupu amo te warákárae!

Tá yupu amo táráp sámpria

touwe sámp konap mér mo i konap,

amo yonkwae kárámpria

tár sámprá warákárae.

Yupu poumaropao pwar akwap tenánko,

ono amwan kápae kare tárápu nénk nanko,

poumaropráp yupuamp tárápuan

kámákár akwap naenámpampon.” ✧

²⁸ Onomp ankwapyae fárákáp e! Yumo te wae Aisak niampono, yumo waeman Kwaro séri námpe feknám yumo wae Kwaromp tárápu yakáp napon.

²⁹ Aeno wokwaek te am koumteouráp aropao sámp konap fek sámpnámpe táráp te éntupwaro Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek sámpnámpe tárápan wouroump-sérimpono. Oukoumwan kuri, take pourouráp ninik támao yak námpon.

³⁰ Kwaromp Buk fek te apaerá sénámpon? Mao te Abrahamén arakrá sér:

‘Am tére konámp yupu ntia maomp táráp te nkwampok far-pwarampo!

Am tére konámp yupuamp táráp te takria naropwar ntia amwar yaknámp yupu kareamp tárápamp ankank sámpantáno.”[✧]

³¹ Aenámpara, onomp ankwapyae fárákap, nomo te tére konámp yupuamp tárápu mono. Nomo te amwar yaknámp yupu kareamp tárápuno.

5

Kraiso nomwan yaewourianánko amwar yakáp mwanámp kar

¹ Kraiso nomwan fákápá fákeyaknámp mekamp aokoroepa páte nánko, nomo fwap amwar yakáp námpon. Aenámpara, yumo ankár kárákáre fek fokopeyakáp kip. Warko arop fárákapaó yumwan fákápá papanáponoria yénképá yakápi kwapono. ✧

² Yumo wawenk! Ono Polo yumwan sénae rae: Táte yumwan, yiráp yipi fárákapanáponoria yénképá yakáp napo te, Kraiso térenámp tére yumwan yaewour mo karenono.

³ Yumo arop ponankor, yiráp yipi fárákapanáponoria yénképá yakápnap arop fárákap, yumwan warko érik sénae rae: Táte yumo am yipi fárákapnap ninik táman tak nap kwamp te, ankár lo ponankor mántwaok kipo.

⁴ Táte yumo, yino loaok tukup nánko, am fek Kwaro yinan ‘Yae-párak kare arop’rá séranoria nap te, yumo waeman Kraiséen pwar napon. Aeria yumo Kwaromp aropomp mek yakáp mo, pwar napon.

⁵ Nomo Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek Kwarén méria, nomwan ‘Yae-párak kare arop’rá séranoria yépék námpon.

⁶ Aeno táte arop Kraís Jisasént yak námp te yipi fárákap nap te, kánanke kwataeno. Tá yipi fárákap monap ninikao kuri kánanke kwataeno. Aeno Kwarén mérnep ninikao maok, arop nouroup mwanap ninik sánk konámp, am támao maok wawpwe kare ankankono.

⁷ Wokwaek yumo yae-párak kare paokopi nap te, yumwan wa am ninik taokoránko, yumo warko kare kar karwaok paokop mo napon?

⁸ Kwaro yumwan wumwiria érékép námp te támao mono.

⁹ Nomo yis te wae mérámpon. Pan mek kánanke kwarok papea napo, am pan te yámp tokwae konámpon. Aeno táte nomp kwatae ninikao kor kánankerao am fek-am fekrá akwapea wakmwae tokwae kar i konámpon.

¹⁰ Ono mér namp te Jisas Tokwae Karao yumwan yaewouri námpara, yumo ankár onomp ninik niampaokria yumo te ankwap ninik sámp mo mwanapono. Arop yiráp ninik mek sámpá yampourounámp aropamp e te ono mér mono. Aenampao maok, maomp e te wawponeno, mao námoku am tak námp fek touwe sámp naenámpon.

¹¹ Ononamp fákáre, táte kare ono yumwan, ankár yipi fárákapenkria am kar táman farákapanorkia te, apaeritea am Juda fákáre onan sámp-wouroup mwaria wae mwanapon? Táte ono arop fárákapan ‘Ankár yipi fárákapenk’rá sénanko te, Jisaso yaopwae porokopramp fek sumpwi námp te am fárákapamp ninik mek kwatae pap mo, fwapono. ✧

¹² Am arop fárákap yiráp ninik sámpá yampourourá yipi fárákap mwaria kárákáre nap te, am fárákap námokuráp yipi ponankor fárákapia kémpi méntér tákapá sirano mpupo.

¹³ Tá kare, onomp ankwapyae fákáre, Kwaro yumwan wumwiria érékép námp te, yumo amwar kar yakáp mwanapria ninámpon. Aeno yumo takria arakrá ninik mwanape: ‘Yino te waeman amwar yakáp námpara, wokwaekamp ninik kwatae fwap taki yak nae-námpan mpwe’ mwanape. Yumo tak niniki kwapono. Yumo ankár yiráp ankwapyenáp fárákapan nonopok nounouroupria, yumo ankár am fárákapan yaewour mwanap tére arop yakáp kip. ✧

¹⁴ Amo te ankár arop ankwap fárákapan warákár nap te ankár amoku waráp pourouan warákár konapnámp taknámpampo. Kwaromp ponankor lo kar te máma ankáramp kar fek mapek toukouri yak námpon. ✧

¹⁵ Aeno táte yumo yumoku támao yorowar fupukumprá paokop nap kwamp te, mér kip: Yumo takria yiráp nonopok nounourouppap ninik énéni ponankor kwatae akwap naeane.

Yiki Kor Spirit ntia wokwaekamp ninik tére konep kar

¹⁶ Ono sénamp kar te ará: Yumo te ankár Yiki Kor Spiritamp ninik fek paokop kip. Yumo takria te wokwaekamp ninikaok te paokop mono. ✧

¹⁷ Nomo te wae mérámpon: Wokwaekamp ninikao Yiki Kor Spiritamp ninikan anámpá pap naeria wae nánko, tá nopok Yiki Kor Spiritamp ninikao wokwaekamp ninikan anámpá pap naeria wae. Takria am yawor te nonopok yorowar i konepon. Aenámpara, yumo kápaé kare ankank tére mwaria napao kor, yumo tak mo i konapon. ✧

✧ 4:30: Stt 21:10; Jo 8:35 ✧ 5:1: Jo 8:32,36; Ap 15:10 ✧ 5:11: 1 Ko 1:23 ✧ 5:13: 1 Pi 2:16 ✧ 5:14: Mt 5:43-44
✧ 5:16: Ro 8:3-4 ✧ 5:17: Ro 7:15-23

¹⁸ Aeno táte yumo Yiki Kor Spiritamp ninikaok nap kwamp te, yumo warko lo ankore mek yakáp mono. ✧

¹⁹ Wokwaekamp ninikamp tére te yumo wae mérapon. Am te arake ninikono: Kokopor i konámp ninik, koumteouráp arop nonopok kikiankápnap ninik, námokuráp pourouan saráp ninik i konap,

²⁰ kwekár kwarén lotu i konap, tá fou i konap, tá ampopwae tirink i konap, yopor i konap, youpoukwap i konap, kokwarok i konap, námoku saráp ninik i konap, kar pap i konap, mounmountukri mwaek pipirimp i konap,

²¹ yonkwae mek poup kwapwe kare yaknámp aropan ninik kwatae konap, mánmán ént fária mánmán i konap, tá toupour fek námokunap sokororá mánmán i konap. Arakia mámá nkwakwe make ninik kwatae yak nángo, ono wokwaeek yumwan sériampan warko oukoumwan sénampon. Arop ponankor take pourouráp ninikaok paokop nap te Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek te tukup mo karenon.

²² Aeno Yiki Kor Spiritao maok mámá kwapwe kare ninik mao taokeyaknámp aropamp ninik mek kák konámpon. Arop nouroup kare konap ninik, warákár konap ninik, yonkwae porokwe ninik, nomwan napo nopok mo, wampweri pwar konap ninik, arop ankwap fárákapan yaewour i konap ninik, koumteouráp aropan yae-párak kare i konap ninik, kwapwe kare ninik pwar mo i konap ninik,

²³ Kwaromp yae ankore mek porokwe fek yakáp i konap ninik, námoku poukwap kour i konap ninik. Arakia mámá ankank máte lo ankwapao mámá ninikan taokor naenámp yak mono. ✧

²⁴ Kraisén mérap arop te ponankor maomp wokwaekamp ninik te Kraiso sumpwi námp araknámp wae yaopwae porokopramp fek sumpwi pap napon. Yi fek nkerá kikiank i konap ninikan kor wae méntér yaopwae porokopramp fek sámp-wouroump tenapono. ✧

²⁵ Yiki Kor Spiritao nomwan yiki yak sáp námpara, nomo kuri ankár Yiki Kor Spiritamp ninikaok paokop mwaro.

²⁶ Nomo te nomwan ankwap fárákapao warákaranáponoria tére mwareano. Tá nomo arop ankwapamp ninik mek koupoumprá, am fárákapao nap kikiank mwareano, mono. ✧

6

Kristen ankwap kwatae ninik napo nomo yaewour mwanámp kar

¹ Ononamp fákáre, yumo nke napo, arop ankwap kwatae ninik nángo te, Yiki Kor Spiritamp ninikaok paokopnap arop fárákap yumo am aropan sánánkar porokwe fek yaewourrá fwapokwap kipo. Yumo te, mao kwatae námpria wae napo, yumwan Satano yae pap nángo, yumo kor taknámp mwanape, mér kipo. ✧

² Tá yumo ankár arop ankwap fárákap nkwakwe make touwe sámp napo te, am fárákapan yaewour kip. Yumo tak nap ninik támao maok, yumo waeman Kraiso mpwé lorént pwi kari tukup napon. ✧

³ Táte arop ankwap ninikrá, námo te ninik kwapwe tokwaeráp aropao nampan mpwe námpao maok, mono. Mao te námokuráp ninik mek yankar sérarámpon.

⁴ Arop ponankor ankár námoku tére napan 'Am te fwap ni, kwatae nie?'rá yurukup kip. Arop takria námokuráp tére nkea yae-párak nángo te, fwap táman warákár naenámpon. Aeno mao takria námokuráp niniként, tá ankwapamp niniként yurukup naeane.

⁵ Ponankor arop ankákárank námokuráp nkwakwe make tére sámpea fokopeyakáp mwanapon. ✧

⁶ Yumwan Kwaromp Kar fárákap napo, wanap arop yumo te yiráp ankank kwapwe pirékarea am Kwaromp Kar fárákapnap aropan sánk kip. ✧

⁷ Aeno yumo takria yumoku támao kwekárria yiráp ninik te yumo fwap Kwarén pouwékáp mwanámpanápe mwanape, mono. Táte ono wounáp kar sénae: Arop yopwar mek apae ankankou yimpianámp te, ankár am yimpnap fir táman sámpá fári konapon.

⁸ Táte arop ankwap épi ninik fek térerá akwap námp te, am épi ninik fekamp fir kare naenámp te sumpwinono. Aeno arop ankwap Yiki Kor Spiritamp ninik fek térerá akwapéanánko te, am Yiki Kor Spiritamp fir kare naenámp te, mao fwap yiki yak sámpea yak naenámpon. ✧

⁹ Aenámpara, nomo te yae-párak kare ninik fek paokop mwanámp te kokwae kwapono. Táte nomo tére kárakáreria te, am fir toupour i konap fek nomo fwap fir kwapwe sámpea fár mwanámpon. ✧

✧ 5:18: Ro 6:14 ✧ 5:23: Mt 7:16-20; Ef 5:8-9 ✧ 5:24: Kl 3:5 ✧ 5:26: Fl 2:3 ✧ 6:1: Mt 18:15 ✧ 6:2: Ro 15:1-2
✧ 6:5: Ro 14:12; 2 Ko 13:5 ✧ 6:6: 1 Ko 9:11,14 ✧ 6:8: Jo 3:6; 6:63; Ro 8:13 ✧ 6:9: 1 Ko 15:58; 2 Te 3:13

¹⁰ Aenámpara, ankwap ke fek nomo arop yaewour mwanámp ankank ninik námp kwamp te, nomo ankár kwapwe kare ninikrá arop ponankor yaewour mwanámpon. Nomo takria maok, tá tokwae kar ninik te ponankor Kristen fárákapan yaewour tokwae mwanámpon.

Polo kar pwar naerianámp kar

¹¹ Yumo wae onoku pen sámpea yiráp por kumwi tokwae kumwi namp nke kipo.

¹² Arop ankwap fárákap yiráp yipi fárákap mwaria kárákarea wae napon. Am te apae riteanápe arop ankwapao nkea 'Yumo te arop tokwae'rá séranáponoria napon. Am fárákap te arakrá ninik napon: Takria arop ankwap fárákapao nomo Jisas yaopwae porokopramp fek sumpwinámp mér námpént yipi fárákap mwanap ninik farákáp nánko, námwan fupuk mo, fwap mwanapria napono. ✧

¹³ Am arop fárákap te Juda fi yakáp napria yipi fárákap napao maok, am fárákap námoku kor loaok tukup mo i konapon. Am arop fárákap te yiráp yipi fárákapria yumo wae náráp kar wanap ritea warákár mwaria napon.

¹⁴ Táte tak napan maok, ono te ankwap ankankamp eran sakap mono. Ono te ankár Jisas Kraisomp eran saráp sakap nanampono. Mao yaopwae porokopramp fek sumpwi námpan ono warákár tokwae nampon. Kraisomp tére fek táman onomp ninik mek te mámá apár mekamp ninik te wae sumpwi tenánko, onoku kuri sumpwi yak namp niampara, apárokamp ankank te onan warko sámpá akwap mono. ✧

¹⁵ Yipi fárákap konap ninik am te kánanke kwataeno. Tá arop yipi fárákap moao kor am te kánanke kwataeno. Aeno Kwaro nomwan fwapokwapia wourékam yoroi pap námp támao maok, tokwae kar ankankono. ✧

¹⁶ Ono ninik namp te, arop ponankor am ninik táman méria, ninik mek sámpea mántwaok napo te, Kwaro námoku ninikia am fárákapan fwap yonkwae porokwe sánkanoria nampon. Ono am fárákapan saráp ninik mo, Kwaromp Israel kare ponankoran ninikria, Kwarén takrá sér i konampon.

¹⁷ Waeman ono Jisas Kraisomp aposel kare yak nanko, arop fárákapao onan fukia napo, am youwae wae onomp pourouk yak námp táman, ono Kraisomp tére arop kare yak namp yénkép námpon. Aenámpara, arop ankwapao onan kápae ankwap sápanátano. ✧

¹⁸ Ononamp fákáre, onomp ninik te, Jisas Krais Tokwae Karamp aropomp te fwap yiráp waempént yakanoria nampon. Kare tak naenámpon.

Polo Efesus Firampor Kumwimp Kar Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 32 yopwar niamp arake akwap nángo, Polén Rom mek kalabus mek páte napo yakria, mao yiawor aopwe pas kumwimpon: Filipai mekamp siosomporkumwi, tá Kolosi mekamp siosomporkumwiria Filemonomporkumwia méntér sámp-kérépámpono. Tá Efesus mekamp siosomporkumwiaka, Tikikusomp yaek sánkria sérrá, “Yumo nkea am feknámp ankwap-ankwap sios mek sánk napo, nkea farákáprá tukupria mér mwanapon.”

Mao wokwaek anánkan yárák námp fek, taun Efesus mekamp Juda firan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápriaka, wakmwaek ankwap ke fek yinink yopwar fek yakria Kristen yakáp mwanap mwae kupan yénkrá yakámpono. Aenánko kápae kare ankwap fi koropea Juda fint tapokwapea Kwaromp ankáránkamp fi arop yakápiapon.

Tá mao máma pas kumwi námp fek te arakrá sér: Kwaro Kraisonsp tére fek ankwap-ankwap fi ankár mek tapokwapea, ankáránkamp fi arop yoroí pwate námpón. Ankwap te, Kristen yakáp nap ankár Satanomp kánánkámp térenámp ninik kwataeran yorowar kárakárerá kwe-pwar mwanámp karan sénámpón.

¹ Efesus mek yakápnáp Kwaromp firáp e! Ono Pol ono te Krai Jisasomp aposelono. Kwaro námokuráp ninik fek onan aposel yoroí pap námpón. Ono máma pas kumwia yumo Kwaromp koumteouráp arop Efesus mek yakápria, Jisas Kraisonámpaok kar nap yumonapok ono máma pas kumwi nampono. ✧

² Onomp ninik te, Nomp Naropwar Kwar ntia Jisas Krai Tokwae Karaó námoku támao ninikia yumwan yaewourria yumwan yonkwae porokwe sánk kiponoria nampon.

Kraisonsp tére fek Kwaro nomwan ankank kwapwe sápnámp kar

³ Kwar te nomp Tokwae Kar Jisas Kraisonsp naropwar, tá maomp Kwarono. Nomo maomp e narek sampok mwaro. Am te apae riteanápe, nomo Jisas Kraisént tapokwapá yakáp nángo, Kwaro nomwan yámar mekamp kápae kare kwapwe kare ourour nomp waempén yaewour naenámpria ti-sáp námpón.

⁴ Wokwaek kar Kwaro oukoumwan apár yoro mo námp fek, nomwan Kraisént tapokwapea Kwaro nke námp fek kwatae ninik mo, yiki kare yakáp mwanámpria nánkárápámpón. Wokwaek kar mao nomwan aropompria,

⁵ Jisas Kraisonsp tére fek nomwan éréképeanánko, nomwan maomp tárápu yakáp mwanámpria nánkárápámpón. Am te Kwaro námoku warákárnámp ninik fek tak nanámpria ninikimpon. ✧

⁶ Kwar te mao warákárnámp táráp Jisas Kraisonsp tére fek nomwan aropomp tokwaeria, mao nomwan yámar mekamp kápae kare kwapwe kare ankank kwaporok ti-sáp námpón. Aenámpara, nomo am fek táman Kwaromp e narek sampok mwanámpón.

⁷ Kwaromp aropomp tokwae te táp fákáp námpara, am fek Krai sumpwia nomwan warko yamokwapea maomp yiri fek Kwaro nomp kwatae ninik ponankor tirá épéri námpón.

⁸ Kwaro nomonámpok am aropomp tokwae kar kwarokarea nomwan kápae kare nkwaek make mér ntia ankank youroukouprá fwapokwap mwanámp yonkwae kour ti-sáp námpón. ✧

⁹ Wokwaek kar Kwaro Kraisonsp tére fek ‘Am ankank tak nanámp’rá sérimpon. Aempan maok, am ninik oukoumwan mek yakámpan, oukoumwan te am ninik wae nomwan érik yénkép námpón.

¹⁰ Kwaromp am ninik te ará: mao te kápae kare ankank ponankor ékékérrá akwapea, pwar naenámp ke fek ankank ponankor yámar mek yakáp námp, apárok yakáp námp ponankor koupoukarea Kraisonsp yaek páte nángo, Kraiso yépe kor tokwae yoroí yak naenámpón.

¹¹ Mao te námokuráp am ninikaokria Juda fi yinan wokwaek kar nánkárápámpón. Aeria maok, yinan Kraisonsp tére fek náráp firáp páte námpón. Aeno tá kare, Kwaro, apae ankank tak nanámpónri námp te ankár tak i konámpón.

¹² Yino manénkir Kraisént méria maonámpaok nángo, Kwaro yinan náráponoria nánkáráp námpara, yino ankár kápae kare por maomp aropomp táman ninikria maomp e narek sampok mwanámpón.

¹³ Ankwap fi yumo kuri wae kar kare wa napo, Kwaromp Kwapwe Kare Kar am támao yumwan éréképeanánko, yumo wae Kraisént méri yakáp napon. Aeria yumo Kraisént yakáp

napo, Kwaro yumwan Yiki Kor Spirit sánkria náráponorá nánkáráp námpan yéncép námpon. Am te wokwaek mao 'Sánk nanamp'rá sérímp támaono. *

¹⁴ Am Yiki Kor Spirit nomwan oupouroupa yak námp te, Kwaro náráp firáp arop nomwan ankank wakmwaek ti-sáp naerianámpan yéncép námpon. Tá taknámp Kwaro nomwan warko yamokwapea, nomwan Yiki Kor Spirit fek nánkáráp tenámp yakápria, mao nomwan éréképeanánko, nomo méntér yakáp mwanámp ke yépék námpon. Nomo am taknámp ninik támao arop ponankor wanap fek Kwaromp e tokwae kari yak námp. *

Polo Efesus fian yaewourria kar toropwapimp kar

¹⁵ Tá ono wa nanko, yumo Jisas Tokwae Karan mér kareria kápae kare Kwaromp firáp arop fárákapan nounourouprá yakáp napon.

¹⁶ Aenapantá ono Kwarén 'Aesio'rá sér saráp yak nampono. Ono yumwan pwar mono. Onomp kar toropwap namp mek te ono kápae kare por yumwan ninikria yumwan yaewourrá Kwarén kar toropwap nampono.

¹⁷ Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisomp Kwar yámar mek tokwae kari yak námp man kar toropwap i konampono. Ono man kar toropwap i konamp te ará: Mao yumwan yonkwae kour sánkria, náráp kar fi érik fárákapanoria nampon. Aenanko yiráp Kwarén mér nap fwap tokwae karrá akwap naenámp.

¹⁸ Ono nik namp te, mao yiráp ninik mek wae kwapwe sánk nánko, yumo fwap am yumwan wumwirinámp ankank, yumo táman ninik kárákáeria warákarrá yépékrá yakápenkria nampon. Tá kápae kare kwapwe kare ankank Kwaro maomp firáp nomwan ti-sáp nanampria nánapi tenámp te, kwapwe kare kare ankankara, táman mérenkria nampon.

¹⁹ Tá ono nik namp te, am Kwaromp kárákáre nomo Kwarén mérámp nomwan yaewourrá tére saráp yak námp, nomo yurukup mwanámp pourou mo námp, yoporop tokwae kar, am fwap yumo mérenkria nampon. Am kárákáre tokwae nomwan tére námp te, *

²⁰ am támao wokwaek Kraisént téremp. Aenánko, mao sumpwianánko, am kárákáre fek tapek Kwaro fárámpá papea, mao yámar mek námokuráp yae-párak mwaek páte nánko tank námpon. *

²¹ Oukoumwan te Kwaro Kraisént narek karaok páte nánko yakria, kápae kare arop taokeyakáp konap arop, mekia akwapnámp arop, kárákáre tokwaeráp arop, tá kápae kare king tokwae man te ankore mek kák tenámpon. Aeria e tokwaeráp arop oukoumwan má ke fek yakáp nap, tá nánkár wakmwaek yakáp mwanap am fárákapan kor Kraiso ankár narek karaoki yak námpon. *

²² Kwaro kápae kare ankank ponankor Kraisomp yae ankore mek papria, Kraisént am ankank poukeyak naenámp yépe kor tokwae yoroi páte nánko, siosomp ankank ponankor mao taokeyak námpon.

²³ Sios te Kraisomp pourouno. Krai námoku mwar te pwi mono. Sios méntér maok wae pwi yak námpon. Tá Krai námoku te ankank ponankor pwi pap námpon. *

2

Nomo sumpwinámp arop Kraisént Yiki yakápnámp kar

¹ Wokwaek te yumo nkwaekwe make kwatae ninik napo, yumwan am támao surumpwirá kákámpon. *

² Am ke fek te yumo mámá apár mekamp kwatae ninik fek paokopiapon. Aeria yumo yámar meaok paokop i konap kwatae spirit fárákapan taokeyak konámp spíritamp ninikaok paokopiapon. Oukoumwan am kwatae spirit te Kwaromp kar ták-sinap aropamp ninik mek tére konámpon. *

³ Wokwaek te nomo ponankor am fárákapént yakápria nomp pouroukamp épi ninikaok saráp paokopimpon. Nomo nomp épi ninik ntia nomp kikiank ninik fek paokopimpon. Nomoku támao takrá yakáp námpara, nomo fwap am fek arop ankwap fiao napnámp taknámp Kwaromp yonkwae pwarámp sámp mwarámp. *

⁴⁻⁵ Kare, waeman nomp kwatae ninikao nomwan surumpwirá kák tenánko, nomo sumpwi yakáp námp niampi yakáp námpon. Aenámpan maok, Kwaromp aropomp te top-pwarámp nánko, nomwan yonkwae touwe tokwae námpon. Aeria maok, mao nomwan yaewourianánko, nomo Kraisént yiki yakáp námpon. Ye, am aropomp fek táman Kwaro yumwan warko érékép námpon.

⁶ Mao nomwan Kraisént kéménkia pap námp niamp nánko, nomo Kraisént yámar mek ankank ponankor poukeyakáp mwanámpon. *

* 1:13: Ef 4:30 * 1:14: 2 Ko 1:22 * 1:19: Kl 1:4-11 * 1:20: Hi 1:1,3,13 * 1:21: Fl 2:9-10; Kl 2:15 * 1:23: Kl 1:18 * 2:1: Kl 2:13 * 2:2: Ef 6:12 * 2:3: Ta 3:3 * 2:6: Ro 6:8

⁷ Mao am takimp te kápae kare nánkár wakmwaek yakáp mwanap arop fárákapan maomp aropomp tokwae yéknép naenámp. Maomp am aropomp te nomwan warákária yaewour naenámp ninik fek námpon. ✧

⁸ Am te arak: Kraisén mérapo, Kwaromp aropomp fek mao yumwan warko érékép námpon. Am te yumoku térenap ankank mono, Kwaro yumwan kwaporok sánk námpono. ✧

⁹ Am te yiráp tére fek nopok am ankank sámp mono. Aenapara, arop ankwap námoku támao warákár sénaenámp te yak mono. ✧

¹⁰ Kwaro námoku nomwan yoroi námpono. Aeria mao nomwan Krai Jisasént wourékam arop yoroi pap nám te, nomo am kwapwe kare ninik fek yakáp mwanámpria ninámpon. Am kwapwe kare ninik te Kwaro wokwaek nomwan am fek paokop mwanapria nánapi pwara námpon. ✧

Kraiso Juda ntia ankwap fi ankára mek tapokwapnám kar

¹¹ Yumo te wae nik napon: Juda fi námokuráp yae fek yipi fárákap konapon. Aeria ankwap fi arop yumwan 'Yipi fárákap mo i konap arop'rá sér. Ae konap te, yumo ankár fwapia ninik kip: Yiráp pourou yipi fek te yumo wokwaek ankwap arop fi yakápiapon.

¹² Aeria am ke fek te Kraisén panek yakápiapon. Yumo Israel firént tapokwap mono, mwar ankwap fi yakápiapon. Kwaro Israel firan 'Yumont yak nanamp'rá séria kontrak yoroi námpan maok, yumo am mek tukup mo, amwar yakápiapon. Yumo máma apár mek yakáp nap te, ankwap kwapwe kare ankank wakmwaek korop nae-námpria yépék nap yak mono. Tá yumwan yaewour naenámp Kwar ankwap yak mono. ✧

¹³ Wokwaek te yumo panek karaok yakápiapon. Aeno oukoumwan te Kraisomp yirirao yumwan éréképá koropeanánko, Krai Jisasént koumpea Kwaromp wonae fik kar yakáp napon.

¹⁴ Krai te nomp yonkwae porokwe sámp konám fi támaono. Wokwaek Juda fi ntia ankwap arop fi nonopok yoporapo, am yopor te am fárákapamp amore mek farmae niampi yakámpon. Aeno oukoumwan te Krai námokuráp pourou fek am farmae niampi yaknám párámpá sirarea, anánkaopwe fi ankára mek tapokwapea pwate nánko, ankárankamp fi saráp yakáp napon.

¹⁵ Mao te waeman Juda firao lo kákrá kukumwirá párapok tenap te wae tirá épéri pwate námpon. Mao taki nám te anánkaopwe fi ankára mek tapokwapeanánko, Kraisént ankárankamp wourékam arop yakápria, am feknám ankárankamp ninik fek yakáp mwanámp ninikani námpon. ✧

¹⁶ Mao yaopwae porokopramp fek sumpwiria, maomp pourou fek táman anánk fi arop tapokwapea pwara námpon. Aeria am yaopwae porokopramp fek yopor i konap ninik wae sumpwi pap námpon. ✧

¹⁷ Takia maok, mao koropea Kwapwe Kare Kar arakrá fárákáp: "Oukoumwan te yumo ankárankamp ninik fek yakáp napon." Mao am Kwapwe Kare Kar te yumo panek yakápiap arop fi, tá yino Juda fárákap Kwaromp wonae fik yakáp námpan kor méntér fárákáp námpon.

¹⁸ Am Kwapwe Kare Kar te arak: Kraisomp tére fek nomo anánk fi arop an kárankamp Spiritao nomp Naropwaronámpok pok mwanámp kik-pwara námpon. ✧

Nomo Kristen ponankor te 'Kwaromp nap'rá sénámp kar

¹⁹ Aenámpara, yumo te apár moráp aropao amorik kékéri yakáp nap niamp mono. Yumo te waeman Kwaromp koumteouráp aropént ankárankamp fi yakáp napon. Yumo te Kwaromp fi kare yakáp napon.

²⁰ Yumo te Kwaro nap ti nám niamp. Mao aposel yino ntia profet fákáre te oumpwar woupwiran yoroi tenám niamp. Tá Krai Jisas te kukamp oumpwar kare niamp. ✧

²¹ Kápae kare nap yao wi te Kraisomp pourouk poupoukouri yak nánko, am nap yae-párak kárakáre yak námpon. Kwar te am nap tirá yak nánko, am nap akwapá tokwae karia, námokuráp yiki kare nap yakanoria námpon. ✧

²² Yumo kor Kraisént koumpá yakáp napo, Kwaro yumwan ankwap Kristen fárákapént tapokwapea pwate nánko, yumo Kwaromp Spirit yak naenámp nap kare yakáp napon. ✧

3

Polo ankwap fian Kwapwe Kare Kar farákápnám kar

✧ 2:7: Ro 2:4 ✧ 2:8: Ro 3:24; 2 Ti 1:9 ✧ 2:9: Ta 3:5 ✧ 2:10: Ta 2:14 ✧ 2:12: Ro 9:4; 1 Te 4:13 ✧ 2:15: 1 Ko 12:13; Kl 1:20 ✧ 2:16: Kl 1:20-22 ✧ 2:18: Ef 3:12 ✧ 2:20: Mt 16:18; 1 Ko 3:11 ✧ 2:21: 1 Ko 3:16; Kl 2:19 ✧ 2:22: 2 Ko 6:16

¹ Nomo énéni ankáránkamp firáp yakáp mwanap fi fek táman maok, ono Pol ono Kraís Jisasomp tére namp fek fákápá páte napo yakria, ono fwap ankwap fi arop yumwan yaewour nampono. ✧

² Ono ninik namp te Kwaro onan ourour sáp nánko, ono yumwan taokeyakea yaewour namp te yumo wae wawi napon.

³ Mámá kar wokwaek mek yakámp, am te Kwaro onan farákáp nánko, ono wae méria, ono yumonapok fae tákáre kar kumwia kérépampono.

⁴ Táte yumo am kar nkea yumo am Kraísomp kar ponankor mek yakámp te onomp ninik mek wae érik farákár námp mér mwanapon. ✧

⁵ Wokwaek kar kápae kare ke fek, Kwar te am mek yakámp kar te érik farákáp moimpon. Aeno oukoumwan te náráp Spiritao maomp nánkárápámp aposel fákáre ntia maomp profet fákáreran érik farákáp námpon.

⁶ Am kar te ará: Kwapwe Kare Kar wa nap fek yumo ankwap fi arop koropea Juda yinont ankáránkamp fi arop yakápria yinont ankáránkamp pourou yakáp naponno. Aeria maok, nomo ponankor Jisas Kraís sámp námpara, Kwaro nompor nánapitenámp kápae kare ankank énéni sámp konámpon. ✧

⁷ Kwaro onan am Kwapwe Kare Kar farákáp nanamp tére arop páte námpon. Mao onan ourour sáприя náráp kárákáre sáp nánko, am kárákáre támao ono térenamp mek kárákáre sánk námpon. ✧

⁸ Ono te Kwaromp koumteouráp arop ponankor maomp yae ankore mek kánanke kwatae yak nampán maok, Kwaro onan am ourour sáp námpon. Am taki námp te, mao onan, Kwapwe Kare Kar ankwap firan farákápaeria ninámpon. Am Kwapwe Kare Kar te Kraísainámp kápae kare kwapwe kare ankank, arop námokuráp ninik fek oupouroukia nke mwanap pourou mo námpan sénámpon. ✧

⁹ Kwaro námoku kápae kare ankank yoroianámpao maok, manénkir te námoku am tére naerianámp ninik te mek wouroump taeri námpon. Aenángo, am ninik te wokwaek kar kápae kare ke fek mek wouroumpyak námpon. Aeno oukoumwan te mao wae onan maomp ninik érik farákáp nanamp tére sáp námpon. ✧

¹⁰ Wokwaek te mek wouroump fákeyak námpon. Aeno oukoumwan te siosén tére sánk nánko, am Kwaromp nkwakwe make yonkwae kour yámar mekamp spirit taokeyak konámp kárákáre kor spiritan farákáp napo, mao mér mwanapon.

¹¹ Wokwaek kar Kwaro nomp Tokwae Kar Kraís Jisasomp tére fek, am tak nanampria nánapi tari námpan námpon.

¹² Nomo te waeman Kraísén méria, méntér koumpá yakáp námpara, nomo te wae mér kare námpon: Kraís te nomwan Kwaronámpok éréképá akwap naenámp támao ara, nomo apáp mono, fwap Kwaronámpok tukup mwanámpon. ✧

¹³ Aenámpara, ono oukoumwan yumwan sénampon: Ono yumwan yaewouria touwe sámp nanko, yumo táman ninikria yumo mér nap porokweria pwar mwanape, mono. Am te yumo e tokwae sámp mwanapan yumwan yaewour námpono. ✧

Polo Efesus fian Kwarén kar toropwapnámp kar

¹⁴ Kwaro 'Arop fi ponankor éréképá nanamp' ria niniki námpan, 'Am te tokwae kar ankankono'rá ninikria onomp Naropwarén kwaráp torokomp nampon.

¹⁵ Nomo maomp firáp arop fákáre ponankor yámar mek poká yakáp nap, tá oukoumwan apárok yakáp nap ponankor maomp e karean sámp námpon.

¹⁶ Ono te arakrá kar toropwap i konampon: Maomp kwapwe kare ankank ouroukour yak námp meknámp Naropwaro yiráp ninik mek náráp Yiki Kor Spirit top-pwarámpá pap nánko, am táman yumwan yaewour nánko, yumo kárákáre kare mwanapon.

¹⁷ Tá yumo Kwarén mérap fek táman, Kraiso yiráp ninik mek akwapá yaká yakanoria nampon. Onomp ninik te, yiráp ninik ankár Kwaromp nourop i konámp mek yaoao kar mek arák térea kárákáre yak konámpnámp takenkria nampon.

¹⁸ Takria maok, yumo fwap Kwaromp firáp kápae kare koumteouráp aropént kárákáre sámpea, am fek yumo fwap ponankor Kraísomp nourop i konámp ninik mér kar mwanapon. Am te tokwae kar, tá tokwaeri kar akwap, tá narek karaok akwap, tá ankorek kar pik námpon. ✧

¹⁹ Ye, yumo Kraiso yumwan nourop i konámp fwap mér mwanapria nampon. Am te aropao námoku méria pwi mwanámp pourou mono. Kwaro nomwan nourop i konámp niniként kápae kare ankank kwapwe te Kwaro námoku top-pwarámpá yak námpara, yumwan kor fwap am ankank top-pwarámp naenámpnon.

✧ 3:1: Ef 4:1; Fl 1:13 ✧ 3:4: Ef 1:9; Kl 1:26 ✧ 3:6: Ef 2:13,19 ✧ 3:7: Kl 1:25 ✧ 3:8: 1 Ko 15:9-10 ✧ 3:9: Kl 1:29 ✧ 3:12: Ef 2:18; Hi 4:16 ✧ 3:13: 2 Ti 2:10 ✧ 3:18: Jo 14:23; Kl 2:7

²⁰ Maomp kárakáre te nomp ninik mek tére konámpon. Am kárakáre te nomo kápae kare kar toropwap i konámp, tá nomp ninik táman kor kwe-pwararea térea waeria, nomwan kwapwe kare yaewour námpom. ✧

²¹ Aenámpara, yino sios arop ponankor Kraiso tére námpan ninikrá, éréképnámp mwae yoro námpantá, nomo ankár Kwaromp e kápae kare ke fek sakap saráp yakáprá tukup mwanámpon. Kare támaono.

4

Kristen te Kraisomp pourouno'rá sénámp kar

¹ Ono Tokwae Karamp tére fek fákápá pátenap arop yak nampon. Ono Kwaro yumwan wumwi námpan ninikria yumwan kárakáre fek sér rae: Yumo am wumwi námpaokria yae-párak kare paokop kipo. ✧

² Yumo te ponankor aropamp yae ankore mek yakáprá, am fárákapan te sárán porokwe fek kip. Koupour yonkwae pwarámp kwaponó. Sánánkar porokwe fek yépék kip. Yiráp ankwapyaenámp yumwan touwe kwatae sánk napo kor, yumo ankár nopok man nouroup kipo. ✧

³ Yiki Kor Spiritao nomwan ankárankamp pourouráp ninik fek yakámp mwanámp sámp tenánko, am ninik támao nomwan paokao fákápá fákeyak námp niamp nángo, nomo ankárankamp fi yakámp námpom. Aenámpara, yumo te ankár am ninik táman tére kárakárerá sámp-fákeyakámp kipo. ✧

⁴ Pourou te waeman ankárankampria Spiritao kor ankárankampon. Tá taknámp Kwaro yumwan wumwiri námp te, yumo ankár ninik fákapea ankárankamp ankank táman saráp yépék mwanapria ninámpon. ✧

⁵ Nomo te waeman nomp Tokwae Kar ankárankamp mwarono. Tá nomo wae ankárankamp puri fek Kwarén mér námpon. Tá nomo waeman ankárankamp puri fek ént mek nér námpon.

⁶ Waeman Kwar ankárankamp támao nomo ponankor nomp Naropwaron. Mao ponankor aropan oupoupouria narek yak, tá ponankor arop ou mek tére, tá ponankor arop ou mek yak konámpon.

⁷ Kraiso nompór náráp kápae kare ankank kwapwe mekamp, nomwan ponankor ankákárankrá mao námokuráp ninik fek ourour tokwae ti-sámp konámpono. ✧

⁸ Aenámpan Kwaromp Buk fek sérrá,
"Mao kwe-pwararea fákápá yakápinap arop narek éréképá poka,

arop fárákapan ourour nénk námpon." ✧

⁹ Am má kar 'Narek pokámp'rá sénámp karao nomwan yénképrá: Manénkir te kwar mek ankorek kare mek pik námpon.

¹⁰ Am arop támao maok manénkir ankorek pikia warko narek kuri pok námpon. Mao yámar kear mek poka, kápae kare ankank ponankor námoku támao am mek top-pwarámpá yak nanampria nimpon.

¹¹ Mao támao nkwakwe make tére nénkria ourour arakrá nénk: Ankwap fárákapan aposel tére nénk, tá ankwap fárákapan profet tére nénk, tá ankwap fárákapan evanselis tére mwanap nénk, ankwap fárákapan pastor yakámp mwanap, tisa yakámp mwanap tére nénk námpon. ✧

¹² Kraiso nomwan yaewourrá ourour wor-pwar nángo, nomo Kwaromp firáp koumteouráp arop nomo fwap maomp tére kwapwe kare mwanámpon. Tak nángo maok, Kraisomp pourou te aropao tékép námp niamp naenámpom. ✧

¹³ Am tére te ankár akwapea nomo ponankor ankárankamp ninik kare fek Kwarén méria, nomo waeman Kwaromp Tárápamp méran kor nkea niniknámp ankárankamp puri fek yak naenámpom. Aeria maok, nomo tékép konap niampia Kraiso niamp ninik kárakáreráp arop yakámp mwanámpon. ✧

¹⁴ Nomo te épérmou tárápu niamp yakápi kwaponó. Kar porokwenap arop fárákap te Kwaromp kar ták-siria ankwap poupwékáp kar nomwan farákáp nap te, kareran mpweria ninik mwareano. Takria am fárákapamp kar támao nomp ninik solwara tokwaerao botan sámpea akwapá, koropá konámpnámp taknámp naeane. Tá ouwirao yao sámpea yiki mwaeak akwap konámpnámp taknámp, nomp ninikan kor takantá.

¹⁵ Mono. Nomo ankár arop fárákapan nouroupria kare kar sér i konap ninikaokria arop ankwapan kor kare kar sér mwanámpon. Aeria maok, nomo ankár aropao épérmou táráp yak mono, téképrá akwapea tokwae konámpnámp taknámp, Kraiso te nomp yépe korara, am fek toukouri yakámp mwanámpon. ✧

✧ 3:20: Kl 1:29 ✧ 4:1: Kl 1:10 ✧ 4:2: Kl 3:12-13 ✧ 4:3: Ro 12:16-18; 1 Pi 3:8 ✧ 4:4: 1 Ko 12:12-13 ✧ 4:7: Ro 12:3,6 ✧ 4:8: Sng 68:18 ✧ 4:11: 1 Ko 12:28 ✧ 4:12: 1 Ko 14:12 ✧ 4:13: Kl 1:28 ✧ 4:15: Ef 4:25

¹⁶ Am yépe kor támao poukwap náno maok, nomo pu, yae kor, yi, pouroukamp ankank ponankor, kikiri yakáp námpon. Aeria maok, am ankank ankákárankrá námoku tére konap ninikaok tére napo, nonopok nouroup námp ponankor méntér toukouri yakáp fek ponankor ménté téképrá yakápria kárakáre sámp konámpon. *

Kristen wourékam ninik fek paokop mwanámp kar

¹⁷ Aeria ono yumwan kar ankwap sénae rae. Ono Tokwae Karamp e fek yumwan kárakáre fek arakrá sénampon: Yumo te Kristen monap arop fárákapamp ninikaok paokopi kwapono. Am fárákapamp ninik te kwaporok kwataenámpon ankankan saráp ninik i konapono.

¹⁸ Am fárákapamp mér te kirikipá yak námp niampon. Am fárákap te épérépria maomp ninik mek te fákápá yak náno, Kwaro sánknám yiki yak mek te yakáp mo napon. *

¹⁹ Am fárákap te námoku kwatae ninik nap te pwarápaé mono, ankár kwatae ninikrá paokoprá, nkwakwe make pouroukamp ninik táman tak mwar karrá paokop napon.

²⁰ Yumo Kraisomp ninik sámp nap te, take pourouráp mono.

²¹ Ono ník namp te, yumo waeman Kraisomp kar wawiaka, tá Jisas námoku niniknámpon kar kare sámpa méri yakáp napon.

²² Am kar kare te arak: Yumo kuri wokwae te am wokwae kamp ninikaok paokopiapon. Mao i konap ninik te kwekárá sérarrá, kikiankáp napo, am ninik támao arop kwatae akwap naenámpon mwaek warámpá akwap konámpon. Aenámpara, yumo ankár am épi ninik te nkwapok far-sir kipo.

²³ Aeria maok, yiráp ninik te ankár arákarea, wourékam naenámpon.

²⁴ Yumo ankár wourékam arop yakáp kip. Kwaro am aropan wourékam yoroi námpara, mao te ankár Kwar niampon. Am wourékam aropamp ninik te ankár yae-párak kareria yiki kare yak naenámpon. *

²⁵ Aenámpara, yumo ankár kwekár i konámpon ninik te nkwapok far-sir kip. Yumo ponankor arop ankwap fárákapamp te ankár kare karan saráp sér kip. Yumo wae mérapon, nomo énéni ponankor te Kraisomp ankárkamp pourou yakáp námpon. *

²⁶ Táte yumo yonkwae pwarámp nap kwamp te, yumo mér kip: Takria yumo kwatae ninik mwanape. Takria yumo oukoumwan yonkwae pwarámp fákeyakáp napo, yámar porokor naeane.

²⁷ Takria yumo Satanén ménki kik-pwar mwanape.

²⁸ Oukun arop te warko oukulantáno. Mono. Oukoumwan te mao ankár tére mwanapon. Mao ankár námokuráp yae kor fek tére kwapweria mao ankank kwapwe sámpria ankank monap aropan yaewour mwanapon. *

²⁹ Yiráp táp meknámpon kwataenámpon kar sér mwanape. Ankár kwapwe kare karan saráp sénapo, porokwenap aropan kárakáre sánkrá, tá yiráp kar wanap ponankor aropan kor yaewour naenámpon. *

³⁰ Yumo arop yaewour monámpon karan sénapo, Kwaromp Yiki Kor Spiritao wawia te, ninik mek kápae sámp naenámpon. Yumo Yiki Kor Spirit sámp nap te, yumo Kwaromp firáp yakáp napan yumwan warko éréképeanánko, yumo amwar kar yakáp mwanap yae pap námpan yénképrá taok-pap námpon. *

³¹ Yumo ankár kokwarok i konap ninik, yonkwae pwarámp konap, kar tékén sér i konap, arop wouroump sér i konap, tá arop ankwapan i konap nkwakwe make ninik kwatae méntér ankár nkwapok tirá épér kipo. *

³² Yumo te ankár yiráp ankwapyaeenáp fárákapamp kwapwe kare ninikria nounouroump kipo. Yumo te ankár Kwaro yiráp kwatae ninikan Kraisomp e fek ník mo pwar námponámpon taknámpon, am fárákapao yumwaninap kwatae ninikan kor ník mo pwar kipo. *

5

Nomo ankár Kwaromp wae fek paokop mwanámp kar

¹ Kwaro yumwan yonkwae touweanánko, yumo maomp tárápu yakáp napon. Aenapara, yumo ankár mao námoku i konámpon ninikaok paokop kip.

² Kraiso nomwan yonkwae touweria námokuráp pourou te wampwe pwarará nomwan yaewouri námpon. Mao námokuráp pourou Kwarén ofa nánákare kwapwe konámpon niamp sánk námpon. Taki námpara, yumo kor arop yonkwae touwe konap ninik fek paokop kip. *

³ Kokopor i konap ninik, tá kápae kare oumnámpon ninik, kikiank ninik kwatae, yumo ou mek kánanke korop naeane. Mo karon. Nomo Kwaromp firáp arop te nomo take kar sérar mwanámpon pourou mono.

* 4:16: Kl 2:19 * 4:18: Ro 1:21 * 4:24: Ro 12:2; Kl 3:9-10 * 4:25: Ef 4:15 * 4:28: Ap 20:35 * 4:29: Ef 5:4; Kl 4:6 * 4:30: Ef 1:13-14 * 4:31: Kl 3:8 * 4:32: Kl 3:12-13 * 5:2: Ga 2:20

⁴Yumo oumnámp kar, épérép námp kar, faperá kwataenámp kar sérari kwapono. Am ninik te pwi yak mono. Yumo ankár Kwarén saráp 'Aesio'rá sér mwanap te kwapwe kareno. ✧

⁵Yumoku te wae mérapon: Kokopor i konámp arop ntia oumnámp ninik sámpnámp arop, tá kikianknámp arop (am kikianknámp ninik te kwekár kwarén lotu nap niampara), am arop fárákap te Kraís ntia Kwaromp firáp yakáp nap mek te korop mwanap pourou mono. ✧

⁶Yumo ankár mér kip: Takria yumwan aropao kwatae ninik mwaek éréképa tukup mwaria sérarnap kwekár karwaok tukup mwanape. Am take pourouráp ninik fek támao nángo, Kwaro náráp kar tak-sinap arop fárákapan yonkwae pwarámp námpono. ✧

⁷Aenámpara, yumo te am fárákapént fearámpea paokopi kwapono.

⁸Wokwae te yumo kirikip mek yakápiapan maok, oukoumwan te Tokwae Karao yumwan wae fek kák tenánko yakáp napon. Aenapara, yumo te ankár wae fekamp aropamp paokop niamp sámp kipo.

⁹Am wae te kápae kare kwapwe kare ninik, tá yae-párak kare ninik, tá kare kar sér i konap ninik, aráte am feknámp korop konámpon. ✧

¹⁰Yumo te ankár mokoep pourouráp ninikan Tokwae Karao warákár námpaoeaná ninikia táman sámp kip. ✧

¹¹Yumo te arop fárákap kirikip mekamp ninik fek paokop napént fearámpea paokopi kwapono. Take pourouráp ninik te wakmwae kwapwe kare ankank korop mo i konámpono. Yumo te ankár, am ninik te kwataenórá érik yénk kipo.

¹²Ono te am kápae kare kwatae ninik mek tére nap fárákáp nanamp te kwatae kare námpara, pwarápaie nampono.

¹³Aeno Kwaromp wae kwapwe am kwatae ninik fek yokor nángo, kwatae ninik fi kare ponankor érik yéncép námpon.

¹⁴Ankank kwataeran wae yokor nángo, wuri nkeria, am younkwek sirarea waeráp arop yakáp mwanapono. Am te apaerianápe, Kwaromp Buk fek sérrá:

"Arop amo oukoumwan amp nap kwamp te amo koupour fárámpae.

Amo apár me meknámp fárámp napo,

Kraisomp wae kwapwe amwan yokorano." ✧

¹⁵Aerá sénámpara, yumo te ankár yiráp paokop napan fwapia mér kipo. Yumo te épérépnap aropamp paokop niampi kwapono. Yumo ankár yonkwae kourráp aropamp paokop niamp kipo.

¹⁶Oukoumwan te yumo Kwaro niniknámp tére mwanap kenono. Takria am tére mwanap ke kwaporok akwapantáno. Am te apae riteanápe, oukoumwan te yae wae fae nángo, kápae kare kwatae ankank koropánk námpono. ✧

¹⁷Aenámpara, yumo te épérépépi kwapono. Yumo ankár Jisas Tokwae Karao yumwan apaenkrá ninik námp fwapia mér kip. ✧

¹⁸Yumo te mánmán i konap ént fépéra waerá mánmánrá paokopi kwapono. Am taknap támao yumwan ninik kwatae pap konámpono. Yumo Yiki Kor Spiritao yiráp ninik mek topwarámppanoria yéncépa yakápenke. ✧

¹⁹Yumo te ankár yiráp Kristen ankwapyaeanápent nonopok Kwaromp Buk fekamp song ntia lotu i konap song, tá maomp waempén kárákáre sánk naenámp tár kar táman fárákáp kip. Yumo ankár kápae kare por Tokwae Karan ninikrá yiráp ninik meknámp tár sámp kip. ✧

²⁰Aeria kápae kare por nomp Jisas Tokwae Karamp e fek yumo ankár Naropwar Kwarén kápae kare ankankan 'Aesio'rá sér kip. ✧

Poumou ntia yupu anánkwapan sénámp kar

²¹Yumo ankár Kraisomp e sakap mwaria nap kwamp te yumo nonopok yiráp Kristen ankwapyaeanámp yae ankore mek yakáp kipo.

²²Koumteou yumo kor ankár yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp nap te, Tokwae Karamp yae ankore mek yakáp napnámp taknámp kipo. ✧

²³Am te apae riteanápe, poumarop te yupuramp yépe korono. Tá Kraiso kor siosomp yépe kor nángo, sioso Kraisomp pourouria Kraiso man warko érékép námpono. ✧

²⁴Aenángo, sioso Kraisomp yae ankore mek yakáp námp taknámp, koumteou yumo kor ankár kápae kare por yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp kipo.

✧ 5:4: Ef 4:29 ✧ 5:5: 1 Ko 6:9-10 ✧ 5:6: Ro 1:18 ✧ 5:9: Kl 1:13; 1 Pi 2:9 ✧ 5:10: Ro 12:2 ✧ 5:14: Ef 2:1 ✧ 5:16: Kl 4:5 ✧ 5:17: Kl 1:9 ✧ 5:18: Ro 8:6; 13:13 ✧ 5:19: Kl 3:16 ✧ 5:20: Kl 3:17; 1 Te 5:18 ✧ 5:22: 1 Pi 3:1 ✧ 5:23: 1 Ko 11:3

²⁵ Poumou-tárápu yumo kor ankár yiráp koumteouran yonkwae touwe kip. Am te apaerianápe Kraiso kor siosén yonkwae touweria námokuráp pourou te wampwe pwarará siosén yaewouri námpon. ✧

²⁶ Mao taki námpt te siosén ént ntia Kwaromp kar fek yáraria kák nángo, sios yiki kwapwe yakáp mwanapria ninámpon. ✧

²⁷ Am taknámp ninik te siosén námokuráponoria nánkáráp námpon. Mao te takianánko mao námoku nke námpt fek sios oum kánanke, tá yipi yaepae kánanke yak mo, kwatae niniki námpt yak mo, ankár yiki kukarrá pap naeria námpon. ✧

²⁸ Tá taknámp poumou-tárápu yumo kor yiráp koumteouran yonkwae touwe nap te, yumokuráp pourouan yonkwae touwe i konapnámp taknámp kip. Arop náráp yupuan yonkwae touwe námpt te waeman námoku náráp pourouan yonkwae touwe námpon.

²⁹ Nomo wae mérámpon, arop ankwap ankáránkamp námokuráp pourouan te yopor mo i konámpono. Ankár fir wurumprá yae-párák Kraiso náráp sios taokeyak námpt námpt taknámp námokuráp pourou taokeyak konámpon.

³⁰ Nomo te Kraisomp pouroukamp pu, yae kor, yi niamp arakeno.

³¹ Kwaromp Buk fek yupu sámp konapan arakrá sér:

“Arop tár-ménki náráp éntupwar naropwar pwararea

náráp yupurént koumpá yak námpt te, waeman ankáránkamp pourou yak nepon.” ✧

³² Mámá mek-wouroumpá yaknámp kar te ninik tokwae kar am mek yak námpt. Onoku te Kraisi ntia siosén wounáprá sénámponorá ninik námpon.

³³ Aenampan maok, tá arop ankáránk yumwan kor arakrá sénámpon: Amo ankár amoku waráp pourouan yonkwae touwe konapnámp taknámp waráp yupuan kor yonkwae touweampo. Tá yupuao kor ankár náráp poumaropamp e narek pap naenámpon.

6

Táráp ntia éntupwar naropwarén sénámpt kar

¹ Tá taknámp, tárápu yumo te Tokwae Karampara, yiráp éntupwar naropwaromp karwaok kipo. Am te yae-párák kare ninikono. ✧

² Kwaromp Buk fek sérrá:

“Amo ankár waráp éntupwar naropwaromp

yae ankore mek yakria

maomp karwaokampo.”

Am te Kwaromp lo fek ‘Nánkár nopok sánk nanamp’rá sérinámp kar kárakáre méntér yak námpon.” ✧

³ Am sérinámp kar kárakáre te araki yak námpon: “Amo takria te, mámá apár mek fwap tokwaeri ke fek yak nanapon.”

⁴ Tá yumo naropwaryaenápo kor yiráp tárápuam ninik mek sámpá yampourou napo, mao yumwan yonkwae pwarámp mwanape, mono. Yumo ankár am fárákapan yae-párák taokeyakápria fwapokwaprá Kwaromp ninikan yénkrá farákáp kipo. ✧

Tére arop ntia taokeyakáp konap arop fárákapan sénámpt kar

⁵ Tá yumo tére arop yumo kor ankár yumwan poukeyakápnap arop fárákapan yae ankore mek yakáp kip. Yumo ankár am fárákapan apáp kip: Yumo takria anánk ninik fek tére mwanape. Yumo ankár Kraisomp karwaok i konapnámp taknámp am fárákapan kor maomp karwaok kipo. ✧

⁶ Yumo takria mao nke nap fek saráp, námwan warákaranáponoria tére mwanape. Yumo ankár Kraisomp tére arop yakápria yiráp ninik te kárakáre fek ankár Kwaro ninik námpaok tére kipo.

⁷ Yumo te ankár yonkwae kárámprá tére kipo. Yumo te apae aropamp tére napanápe, Kwaromp térean tére napon.

⁸ Yumo wae mér napon: Arop ankwap kwapwe kare téreanámpt te, am fek Kwaro nopok sánk naenámpon. Am tak naenámp te tére aropan, tá amwar yakrá tére poukwapnámp aropan kor méntér puri fek nopok nénk naenámpon. ✧

⁹ Táte arop poukeyakáp konap arop yumo ankár tak mwanapon: Yumo apáp sánk konap ninik te ankár pwar kip. Tokwae Kar yámar mek yak námpt te yiráp Tokwae Kara maok, tére aropao kor maomp Tokwae Karono. Mao te arop e ntia arop pourouan yurukup mo i konámpon. ✧

‘Kristen te soldia niamp’rá sénámpt kar

✧ 5:25: Kl 3:19 ✧ 5:26: Jo 15:3; Hi 10:10 ✧ 5:27: 2 Ko 11:2 ✧ 5:31: St 2:23-24 ✧ 6:1: Kl 3:20 ✧ 6:2: Kis 20:12 ✧ 6:4: Snd 22:6; Kl 3:21 ✧ 6:5: Kl 3:22-23; Ta 2:9 ✧ 6:8: Kl 3:24-25 ✧ 6:9: Kl 4:1

¹⁰ Tá ono wae má kar séri pwar nae rae: Yumo ankár Tokwae Karamp kárakáre fek fokopeyakáp kip.

¹¹ Yumo ankár yorowar i konap ankank Kwaro yumwan nénk námp, am yiriria yorowar mwanap nánaprá kárakáre fek fokopeyakáp kip. Yumo takria maok, am kárakáre fek Satanomp meaoq térenámp kwatae ninik kápae kare fwap kwe-pwar mwanapon. ✧

¹² Am te apaerianápe, nomo te aropan yorowar mono. Kápae kare yao-pwaeráp narek yakáp nap méntér yorowar námp. Nomo kwatae-aropan yépe kor tokwae yoroi yak námp, tá am fárakapan meki akwap námp, táte kárakáre tokwaeráp yépe kor yoroi yakria, kirikipan poukeyak konámp, am fárakapént yorowar mwanámp.

¹³ Ae mwanapara, yumo ankár Kwaro yumwan nénknámp yorowar kwe-pwar mwanap ankank ponankor am yirir kipo. Takria maok, yumo ponankor kwe-pwararea fwap oukoumwan fokopeyakáp mwanapon. ✧

¹⁴ Ye, yumo ankár takia fokopeyakáp kip: Kare kar i konap ninik te yumo ankár sépérnámp fákapia, yae-párak kare ninik te káraenámp yirimp kipo. ✧

¹⁵ Yumo ankár arop Kwaro man nouroup naeria námpan man Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp mwanap nánap kipo. Yumo ankár am ninik te suan yiráp puk yirimp konapnámp taknámp kipo. ✧

¹⁶ Yumo ankár am kápae kare ankank tiria yumo Kwarén mér napan kor yiráp pourouantá nánánkár i konap yao kárakérenámp taknámp samp kipo. Am yao kárakére fek tapek maok, arop kwatae Satanomp yaomwiráp oump am fek porokwapá torokwari pap mwanapon.

¹⁷ Kwar yumwan warko érékép námpan niki-samp nap te, ankár yiráp me korok kárakáre kor koumpnámp woukwap kipo. Aeria yumo ankár Yiki Kor Spiritamp bainat samp kip. Am te Kwaromp Karono. ✧

¹⁸ Am ankank ponankor takria, Yiki Kor Spiritao yénknámp ninikaok Kwarén kor kar toropwap saráp yakáp kipo. Aeria yumo ankár kárakáre fek nkwakwe make ankank Kwarén kar toropwaprá wumwi kipo. Takria maok, yumo kokwae kwapono, ankár fwapia yérék kipo. Yumo ankár Kwaromp firáp koumteouráp aropan ponankor yaewourrá Kwarén kar toropwap kipo. ✧

¹⁹ Yumo ankár onan kor yaewourrá Kwarén kar toropwap kipo. Ono nik namp te, yumo takrá kar toropwap napo, Kwaro onomp táp mek náráp kar pap nánko, ono apáp sámp-anámp rá fwap Kwaromp Kwapwe Kare Kar mek wouroumpá yaknámp méria farákáp nanampon. ✧

²⁰ Ono te Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp konamp aropara, am fek táman ono fákápá yak nampon. Yumo onan yaewourrá Kwarén sénapo, ono apáp ninik pwarará kárakáre fek Kwaro ninik námpaok kar farákáp nanampono.

Pwarnámp kar

²¹ Ono térerá yak namp te Tikikuso mér námpara, mao akwapea yumwan sénaenámpono. Tikikus am te nomp ankwapnáp kareria, mao te Tokwae Karamp tére arop kwapwe karenono. ✧

²² Ono man yumonapok sámp-kérép nanko, mao sénánko, yumo fwap yino te mokopi yakáp námpaoenrá mér napo, mao yiráp ninik mek kárakáre sánk naenámpono.

²³ Ono ninik namp te, Naropwar Kwar ntia Jisas Krai Tokwae Karao Kristen ankwapyaenáp yumwan yonkwae porokwe sánkria yonkwae touwe mwanap ninik ntia man mérnáp ninik nénkanoria nampono.

²⁴ Aeria, Nomp Tokwae Kar Jisas Kraiséen warákár nap pwar mo i konap arop fárakapan ponankor, Kwaro námoku ninikia am fárakapan yaewouranoria nampono. Wae támaono. ✧

Polo Filipai Firampor Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jisaso pok tenánko, 32 yopwar niamp arake fek, Polo Rom mek kalabus mek yakria máamá pas kumwimpon.

Wokwaek Polo am anánkan yáarak námp fek akwapria, provins Masedonia mek kamp taun Filipai mek Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápámpo. Tá wakmwaek Rom mek kalabusi yak nángo, Filipai firao maomp maní Tikikusomp yaek sánk napo, sámpria nopok Filipai firan aesioria maok, sérrá, 'Ono kalabus mek yak namp te, fwap warákárrá yonkwae porokwe fek yak nampara, yumo kor yonkwae touwe kwapono. Warákár fek yakáp kip'rá sérimpono. Tá ankwap te, Filipai firan 'Yumo yiráp ninikaokria "Arop tokwae námpono" rá niniki kwapono. Kraisoí námpnámp yumoku te apárok sámp-anámp kip'rá sérimpon. Aeria nomo am pas fek nke námp te, Polo Filipai mek kamp siosén te warákár kare námpon.

¹ Filipai mek kamp Krai Jisasomp firáp arop e! Ono Pol ntia Timoti yino Krai Jisasomp tére konemp aropao, máamá pas má yumo Jisasomp firáp arop fárákap ntia sios taokeyakáp konap, tá sios mek tére konap arop, yumonapok sámp-kérép reno.

² Onomp ninik te, nomp Naropwar Kwar ntia Jisas Krai Tokwae Karaó námokuráp ninik fek yumwan yaewouria yonkwae porokwe sánk nepo, yumo fwap yonkwae porokwe fek yakáp kipria nampon. ✧

Polo Kwarén 'Aesio'rá sérimp kar

³ Ono kápae kare por yumwan ninikria onomp Kwarén 'Aesio'rá sér i konampono.

⁴ Ono yumwan yaewourrá kápae kare kar toropwap namp te, ono kápae kare por warákár fek saráp kar toropwap i konampono.

⁵ Ono yumwan warákárnamp fi te yumo manénkir Kwaromp Kwapwe Kare Kar sámp pap yae feknámpia, yumo yinan yaewour napo, yino am Kwapwe Kare Kar farákáprá koropea oukoumwan námpan warákár nampono.

⁶ Ono wae mérampono: Kwaro yumwan kwapwe kare tére fi tompea térerá akwap námp te, ankar takrá térerá akwapea Jisaso arákarrá éknámp yae fek maok, am tére pwar naenámpono. ✧

⁷ Kare ono yumwan ponankor arakrá warákárnamp ninik te yae-párakono. Am te ará: Ono kalabus nap mek yak, tá amwar yak namp fek kor, yumo ponankor onont Kwapwe Kare Kar farákáp mwanámp ourour sámp napon. Ono kápae kare aropan 'Kwaromp Kwapwe Kare Kar te kare kar námpaná, yumo man mér kip'rá kárákáre fek sénamp fek yumo onan yaewour kwapwe napon. Am fek táman yumwan ponankor onomp yonkwae kare mek pap konampono.

⁸ Kwar te ono wae kare kar sénamp te wae mérampon: Krai Jisasomp yonkwae touwe támao onomp ninik mek yak námp fek, ono yumwan nke naeria ninik tokwae nampon.

⁹ Kápae kare por ono arakrá kar toropwap i konampono: 'Yiráp nounouroup i konap ninik yiráp ninik mek top koupouri yak nángo, am fek yonkwae kour kwapweria ankan yurukup mwanap ninik ankar méntér tokwae kari yakano'rá sér i konampon.

¹⁰ Takria maok, yumo fwap ponankor ninik youroukoupia kwapwe karenámp ninik mwar sámpria maok, yumo fwap Kraiso arop kot naenám yae fek kuri yumo yiki kukarrá yae-párak kare yakáp mwanapono. ✧

¹¹ Tak napo maok, Kraiso papnámp yae-párak kare ninik yiráp ninik mek top-pwarámpá yak naenámpon. Aenánko, am támao Kwarén e tokwae sánkria maomp e sakap mwanapon.

Polo fákápá yak námp fek Kwapwe Kare Kar akwapámp kar

¹² Onomp Kristen ankwapyaé fákáre e! Ono te, yumo aran mérenkria nae: Máamá ankan onan korop námp te, am támao Kwapwe Kare Karan taokor mono, am fek táman Kwapwe Kare Kar akwapá kárákáre námpon.

¹³ Aenámpara, Sisaromp nap taokeyakáp konap soldia fákáre ponankor, tá mamek yakápnap aropao kor ponankor ono Krai somp tére namp fek fákápá yak namp wae mérapono. ✧

¹⁴ Tá taknámp kápae kare Kristen ankwapyaé fákáre Tokwae Karan mérap, ono fákápá yak namp fek am fárákap ninik kárákáre sámpria apáp pwarar kárákáre fek Kwaromp kar farákáp napon.

¹⁵ Kare, ankwap fárakap te arop fárakapao onan e tokwae sáp nap nkea onan kokwarokria onan anámpá pap mwar ritea, am fi fek táman Kraisomp kar farákáp naponon. Tá ankwap fárakap te wae kwapwe kare ninik fek kar farákáp naponon.

¹⁶ Kwaro náráp Kwapwe Kare Kar akwapá kárakáre naenámpria 'Mapek fákápá yakamp'rá onan sénánko, am fárakapao onont ankarankamp ninik fek yakápriaka yaewourria am kar farákáp naponon.

¹⁷ Aeno am ankwap fárakap te Kraisomp kar farákápnap fi te námoku támao aropao nke nap fek e tokwae sámp mwanapria naponon. Am fárakap te yae-párak kare ninik fek tak mono. Ono fákápá yak namp mek warko am yumuntut ankwap kápae kwatae pap mwaria naponon.

¹⁸ Aenapan maok, am apaen ninikria kwekár ninik fek tére nap, tá kwapwe kare ninik fek tére nap, am te wampweno. Am te waeman Kraisomp karan farákáp naponoria nampara, am te ono warákár kare namponon. Kare, ono táman warákár saráp yakrá akwap nanamponon.

Apae ankank Polomp pourouk korop námp támao Kwaromp e narek sampoknámp kar

¹⁹ Aenanampara, ono wae mér namponon: Kápae kare por yumo onan yaewourrá Kwarén sénapo, máma ankank onomp pourouk korop námp te, Jisas Kraisomp Spiritao onan kárakáre sáp nánko, ono fwap yak nanamponon. ✧

²⁰ Aenanampara, onomp ninik tokwae te, onan pwarápae sáp naenámp ankank fek tére mo karono. Ono ník namp te, ono oukoumwan, tá nánkár wakmwaek kor, wokwaek i konampnámp taknámp kárakáre fek fokopeyakrá, kwapwe kare ninik fek térerá akwap naeria namponon. Tá, ono yiki yak namp kwamp, tá onan sumpwi pap napan kor, apae-apae ankank korop námp te, am támao Kraisén e tokwae sánk naenámp. ✧

²¹ Onomp ninik te arak namponon: Táte ono yiki yakria kor onomp yiki yak mek Kraiso tokwae kari yak, tá ono sumpwiria kor ono waeman Kraisén érik karaok nke nanamp te kwapwe kare kareno. ✧

²² Táte ono oukoumwan yiki yak namp kwamp te, ono fwap kápae kare kounteouráp aropan yaewour nanamponon. Aeno ono apae mwae kupan mántwaok nanamponon? Am te ono mér mono.

²³ Ono táman anánkaopwe ninik namponon. Ono Kraisént akwapá yak nae kar nampan maok,

²⁴ Ono oukoumwan apárok mapek yakrá yumwan yaewour nanampan kor am te tokwae kar ankankono. ✧

²⁵ Ono arakrá mér kárakáre namponon: Ono oukoumwan yumwan yaewourrá tére nanamp yak námpara, ono wae mér, ono oukoumwan yumont yakrá téreria, yiráp mér yaewour nanko, yumo kárakáre sámpria warákár mwanaponon.

²⁶ Aeria ono warko yumonapok koropnamp ke fek yumo onan nkea, warákárria Krais Jisasomp e sakap mwanaponon.

Filipai fákáre tére kárakáreria Kraisént touwe sámpap kar

²⁷ Aeno yumo yiráp paokop te, ankár yae-párak karia Kraisomp Kwapwe Kare Karwaek paokop kip. Tak napo maok, ono yumwan akwapá nke namp, tá ono yumo térenap karan saráp wa nampan kor wampweno. Onomp ninik te yumo énéni ankár nonopok nounouroupp ninik fek fokopeyakápriá ankarankamp ninik fek nonopok yaewourria arop fárakapao Kwapwe Kare Kar wawia méranáponorá kárakáre fek farákáp napan mér naeria namponon. ✧

²⁸ Yumwan Kwaromp térean monorianap arop fárakap yumwan apae-apae mwanapan apáp mo napan wa nae ramponon. Táte am fárakapao nke napo, yumo apáp mo nap te, am fárakap te yaomwi mek pik napo, Kwaro námoku yumwan yaewourianánko, yumo yae-párak yakáp mwanapan yénképp námprá mér mwanaponon.

²⁹ Kwaro yumwan Kraisomp tére mwanap tére kwapwe nénk námponon. Mao te yumwan Kraisén mér mwanap ninik mwar nénk mono. Yumo Kraisompara, touwe sámp mwanap méntér nénk námponon. ✧

³⁰ Wokwaek ono tére kárakárea wae namp yumo nkeapan, oukoumwan kor, oukoumwan tére kárakárerá yak namp yumo wae wa naponon. Yumo ankár onan yaewourrá am ankarankamp tére táman saráp yakáprá tére kipo. ✧

2

Námoku te wampwe pwarará ankwapan aropomp mwanámp kar

✧ 1:19: 2 Ko 1:10-11 ✧ 1:20: 1 Pi 4:16 ✧ 1:21: Ga 2:19-20 ✧ 1:24: 2 Ko 5:8 ✧ 1:27: Ef 4:1 ✧ 1:29: Ap 5:41
✧ 1:30: 1 Te 2:2

¹ Yumo te wae yiráp ñinik mek Kraisomp kárákáre sámpría, maomp aropomp méntér sámpría napo, yiráp ñinik porokwe fek yak námpríe? Tá yumo Yiki Kor Spiritént tapokwapea énéñki yakápria, nonopok nouroupria aropomp i konap ñie?

² Yumo tak napo, ono warákárnamp ñinik onan top koupouranoria nap kwamp te, yumo ankár ankáránkamp pourouráp ñinik fek yakápria, tá ankáránkamp pourouráp nopok nounouroup nap ñinik fek yakápria, ankáránkamp pourouráp ñinik fek tére kipo.

³ Yumoku mwanapan saráp ñinik tokwaerá tére kwapono. Yumoku támao e tokwae sámpría mwanapan saráp ñinikrá tére kwapono. Yumo nonopok ankár yiráp ankwapyaeánépén saráp e tokwae sánkrá yumoku te wampwe pwar kipo. ✧

⁴ Tá yumo yumoku mwanapan saráp ñiniki kwapono. Yumo ankár nonopok ankwapan ñinikria mao mwanapan kor ñinik kipo. ✧

Krais námoku wampwe pwarará arop niamp yakeanánko, Kwaro man narek papnámpría kar

⁵ Yumo te ankár Kraís Jísaso námoku wampwe pwarará Kwaromp yae ankore mek yaknámpría ñinik niamp sámpría kipo.

⁶ Mao te Kwar kare yakámpao maok, ankár Kwar yakria sámprí-fákeyak konámpría kárákáre sámpría yak naenámpría ñinik moimpono. ✧

⁷ Mao te námokuráp ñinik fek am Kwar yak námpría pwarará, arop kare arákarea kwaporok tére konámpría arop niampí yak nánko, arop fárákap man nkeapono. ✧

⁸ Mao námoku te wampwe pwarará Kwaromp karwaokrá akwapea sumpwi naemp ke fekimpon. Mao te kwapwe kare aropamp sumpwi niamp mono, fwap arop kwatae niampria yaopwae porokopramp fek sumpwimpon. ✧

⁹ Am takimp fek táman maok, Kwaro man narek karaok papria, man kápae kare ankánkamp e kámákár akwapnámpría e tokwae sánkámpon. ✧

¹⁰ Am e tokwae 'Jísas' sánk námpríe te, yámar mekamp arop ponankor, tá apárokamp arop ponankor, tá némpría ankore mekamp arop ponankor kwaráp torokompiaka érik sérrá, ✧

¹¹ 'Jísas Kraís te Tokwae Karono'rá sénapo, Naropwar Kwaromp e ankár narek karaoki yak naenámpon. ✧

Nomo ankár arop ou mek wae niampí yakáp mwanámpría kar

¹² Ononamp fákáre, yumo wokwaeek ono yumont yakamp fek kápae kare por onomp karwaokiap te, oukouwano kor ono panek yak námpríe fek, yumo ankár takrá yakáp kipo. Kwaro wae yumwan warko érékép námpara, oukouwano te yumo ankár táman apápria kour me woukourrá, am yae-párák tankáp nap am akwapá moyakantáno, ankár kárákáre fek sámprí-fákeyak kipo.

¹³ Kwaro yiráp ñinik mek tére konámpríe te nomo wae mér námpríe. Mao námoku yiráp ñinik mek warákár sánk nánko, yumo fwap mao 'Takenk'rá ñinik námpríe tére mwanapon. ✧

¹⁴ Yumoku apae-apae ankank tére mwaría nap te, yopor i konap ñinik ntia kar yorowar i konap te, ankár pwararea yonkwae porokwe fek tére kipo.

¹⁵⁻¹⁶ Yumo ankár takria maok, arop ankwapao nke nap fek yumo Kwaromp yae-párák kare tárápu yakápria, kwatae ñinikitenap yak mo, ankwap kwatae ankank méntér yak mo kare naenámpono. Yumo te, kwapwe kare ñinik pwarará kwatae mwae tukup konap apárokamp arop ou mek waerao yokor námpríe niamp, yiki yak sánknámpríe kar sámpríe yéñk kipo. Tak napo maok, Kraiso koropnámpríe yae fek ono fwap arakrá ñinik nanampon: 'Ono kwaporok tére mo, tá onomp kárákáre kwaporok sir moi nampono'rá warákár-sénanampon.'

¹⁷ Yiráp mérap te yumo Kwarén panan ofa sánk nap niampno. Táte arop fárákapao onan sumpwi pap napo, onomp yiri wain ént niamp yiráp ofa sánk konap pan yumuntuk kwarokor konapnámpríe taknámpríe napo kor, wampweno, ono fwap oukouwano warákárrá yak nanampono. Kare, ono fwap yumont warákár nanampono.

¹⁸ Ae nanampara, yumo kor ankár onont warákár kipo.

Polo Timotin sámp-kérép naeria sénámp kar

¹⁹ Táte Jisas Tokwae Karao takaerianángo te, wae fwap yumonapok koupour kar Timotin sámp-kérép nanampono. Tá mao akwapea yumo yakáp nap nkea warko arákarrá koropea onan farákáprá sénánko, ono fwap yonkwae kárámp nanampono.

²⁰ Ono te Timoti námpnám maknám onont ankáránkamp niniknám arop ankwap yak mono. Mao saráp yumwan yaewour naeria ninik tokwae konámpono.

²¹ Kápae kare arop ankwap fárákap te námokuráp ankankan saráp ninik tokwaeria, Jisas Kraiso ninik námpaok tére naerá ninik tokwae mo i konapono. *

²² Aeno yumo Timotin te wae mérapono, mao te kwapwe kare aropara, ono Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápnamp térean tárápao naropwarén yaewour i konámpono onan takrá yaewour i konámpono.

²³ Táte ono manénkir onan korop naenámp ankank te, mokopia korop naenámpaoeaná mér namp kwamp te, ono koupour man sámp-kérép nanko, yumonapok akwap naenámp.

²⁴ Tá ono mér namp te, Tokwae Karao onompor mwae kup fikir nánko, ono fwap wakmwaek tae morok yumonapok korop nanampono.

Polo Epafroditusén sámp-kérép naeria sénámp kar

²⁵ Onomp ninik te, ono ankár Epafroditusén yumonapok sámp-kérép nae rae. Mao te nomp ankwapnápa onont ankáránkamp tére fek fearámpea am Satanént yorowar namp mek yak námpono. Yumo wokwaek onan yaewouranoria ononampok sámp-kérép napo, mao koropámpono. *

²⁶ Aempan oukoumwan te maomp ninik yumwan nke naeria yonkwae touwe námpon. Aeria yumo mao touwe sámpnám kar wawia yonkwae sékér nap táman, mao ninik tokwae námpono.

²⁷ Kare, wokwaek te am touwe fek tapek waeman sumpwi naempan maok, Kwaro man aropompi námpono. Aeria Kwar te man saráp aropomp mono, onan kuri aropompi námpono. Maomp ninik te touwe tokwae kar onan koropá oupouroup antánoria ninámpono.

²⁸ Aenámpan ono man yumonapok sámp-kérép nanko, yumo warko man nkea warákárenkria nampon. Aenapo onomp ninikao kor anám tae morok naenámp.

²⁹ Yumo énéni Tokwae Karampara, ankár man warákárria man warámp kipo. Yumo take pourouráp aropan te ankár maomp e narek kakap kipo.

³⁰ Mao te waeman Kraiso mp tére fek sumpwi naenámp niampi námpono. Mao te yiki yak naenámp ninik te sámp mono. Yumo ono tére namp yaewour mwanap pourou mo napantá, mao am tére táman yaewour nánko pwianoria námpono.

3*Polo ankár Kraiséén saráp niki-sampnám kar*

¹ Ononamp fákáre, ono máná kar pwar naeria, sénae ramp te ará: Yumo ankár Tokwae Karan warákár kipo. Ono manénkir sérinamp kar táman warko kunwi namp te, yumwan yaewour nampara, kokwae mono. *

² Arop sios mek koropea oukun asao sipsip youroukwe konám niamp tére kwataenap arop aran mér kipo. Am arop fárákap te yiráp yipi fékérrá kwataerá kák mwaria napon.

³ Aeno nomo maok Kwaromp Spiritamp kárákáre fek Kwarén loturia, nomo Jisas Kraisént yakápria warákár tokwae námpon. Am támao maok yipi fárákap kare námpon. Nomo wae mérámp: Arop fárákap pourou yipiran térenap ankank te am fárákapan te kánanke yaewour mono. *

⁴ Táte ono am pourou yipiran tére konap ninik táman tak naeria namp kwamp te, waeman onan yaewour naenámp mwae kup yak námpono. Arop ankwap fárákapao am pourou yipiran tére konap ninik námwan fwap yaewour naenámp méran napan maok, ono te am táman fwap kárákáre fek takrá ninika wae naeampon.

⁵ Waeman yukupuk yae fek onomp yipiran kor fárákapano. Onomp éntupwar naropwar Israel fi kare mekamp aropria, ono am fi mekamp Bensaminomp fekampono. Tá ono Hibru fiamp ankáránkamp yiri fekamp kareno. Tá ono Farisi, ono loaok saráp akwap konamp aropono. *

⁶ Am ke fek ono Kwaromp térean tére kárákáre rampweria nopok Kwaromp sios fákáreran sámpá yampourou ni nampono. Am ke fek arop fárákapao lo fekamp karént ononamp ninik méntér yurukup napo te, ono kwatae namp yak mono. *

⁷ Ono wae sénampon: Ono am pourou fekamp ankank táman ampaokria te, arop ankwap fárákapan kwe-pwar naempon. Aeno oukoumwan ono Kraiséén ninik namp fek te, am ono wokwaek téreampan nke nanko te, kánanke kwataeno. *

* 2:21: 2 Ti 4:9-10 * 2:25: Fl 4:18 * 3:1: Fl 4:4 * 3:3: Ro 2:28-29 * 3:5: Lu 1:29; 2 Ko 11:22 * 3:6: Ap 8:3

* 3:7: Mt 13:46

⁸ Táte ono Juda fákáreamp ankank má farákáp namp, táman mwar sér mono. Ono mámá apár mekamp ponankor ankank te kwatae moyak nae-rámponoria younkwe sirarrá, Jisas Krai te onomp Tokwae Karonorá mér nae rae. Am mér nae namp te tokwae kar ankankono. Mámá apár mekamp kápae kare ankank te tiri pwae kwatae niamp námpara, ono te ankár Kraiséen mwar kárákáre fek sámp-fákeyakria,

⁹ ankár méntér yak nae rampono. Onoku loaok akwapnamp ninik fek táman e 'Yae-párak kare arop'rá sámp namponorá ninik mo nampono. Ono e 'Yae-párak kare arop'rá sámp naenamp ninik te aránono: Ono Kraiséen mér nanko maok, Kwaro námoku onan 'Yae-párak kare arop'rá sénámpon. *

¹⁰ Ono te ankár Kraiséen mér kare nae nampon. Mao warko apár me meknámp fárámpnám kárákáre táman nke naerampon. Mao touwe sámpea sumpwi námp táman ono méntér fearámpea mántwaok nae nampono. *

¹¹ Ono takria maok, ono kor warko apár me meknámp fárámp nanamprá ninik nampono. *

Polo Kwaro nánapitenámp ankank kwapwe sámp nanampria fárakopnám kar

¹² Onomp ninik te ono wae Kraisomp ninik sámpea pwi yak namprá ninik mono. Ono oukoumwan am ninik sámpea fákápá fákeyak naeramp te, Krai ono am fek akwap nanampan námoku manénkir onan sámp-fákeyak námp niamp naerampon. *

¹³ Ononamp fákáre, ono te am ninik wae sámpea pwi namprá mono. Ono te ankárankamp ninik fek yakria, wokwaekamp ninik kwatae te wae ník mo pwarará, am ankank wakmwaek sámp nanampria tére kárákáre nampono.

¹⁴ Ono Kwaro pátenámp ankank yak námp fek akwapá korokwapria am ankank sámp naeria kárákáre fek fárakop nampono. Am ankank te ará: Jisas Kraisomp tére fek Kwaro onan 'Yámar mek poka yiki yak nanap' ria wumwi námpon. *

¹⁵ Táte nomo Kraiséen mérnám ninik aropao akwapea téképa yaknám niampria te, nomo ono sériamp kar má fwap ninik mwanámpono. Aeno yumo mwar ankwap ninik napo te, Kwaro yiráp ninik am fwap fwapokwap naenámpono. *

¹⁶ Aeno nomo oukoumwan kwapwe kare ninik sámp námp te ankár kárákáre fek sámp-fákeyakáp mwanámpono.

¹⁷ Ononamp fákáre, yumo ponankor ono ninik nampaok kipo. Tá yumo ankár arop fárakap onomp ninikaok nap táman nkea, yumo kor mántwaok kipo. *

¹⁸ Kápae kare por ono wae yumwan sér i konampan, taknám oukoumwan kor ono émria yumwan sénampon: Kápae kare arop Kraiso yaopwae porokopramp fek sumpwinám karan yopornap arop yakáp napon.

¹⁹ Kwar karan ník moria, námokuráp pourou yaewour naenám ankank táman Kwarén nap niamp lotu napono. Aeria aropan pwarápae sánk konám nkwakwe make ninik táman warákárrá tére napono. Aeria am fárakap te apárokamp ankankan saráp ninik napara, am fárakap te yaomwi mek pik mwanapono. *

²⁰ Aeno nomo Kwaromp némpouk pok mwanám kounteouráp arop yakápria, nomo Jisas Krai Tokwae Kar yámar me pwarará ékia nomwan warko érékép naenámpan 'Koupour ékai!' karrá yépék námpono. *

²¹ Mao maomp kárákáre fek kápae kare ankank mao námokuráp yae ankore mek párakop tenánko, yakáp mwanapono. Am take kárákáre fek táman, mao te fwap nomp nkwakwe make touwe sámpea sumpwi konap pourou maté arákarea, mao námokuráp pourou niamp kwapwe kare yoroi pap naenámpon. *

4

Nomo ninik kwapwe sámpará nonopok warákár mwanám kar

¹ Ae naenámpara, ononamp fákáre, yumo onomp má kar sénampnám taknám yumo ankár Tokwae Karént kárákáre fek fokoheyakáp kipo. Ono yumwan warákár tokwaeria, yumo panek yakáp napara, yumwan yonkwae touwe konampono. Ono tére kárákáre nanko, am fek yumo Kwarén mér napo, am támao onan e tokwae kwapwe sámp nánko, ono warákár nampono. *

² Yumo Yuodia ntia Sintiki yumo wawenke! Yumo te Tokwae Karamp arop fint ankárankamp firápara, yumo te ankár énénkér ankárankamp ninik sámp kipo.

³ Tá onont tére konap arop kwapwe e! Amo ankár am yupuyaran yaewourampo. Am te apae riteanápe, ono Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáprá tére nanko, am yupuyar, tá

* 3:9: Ro 3:21-22 * 3:10: Ro 6:3-5 * 3:11: 1 Ko 15:23 * 3:12: 1 Ti 6:12 * 3:14: 1 Ko 9:24 * 3:15: 1 Ko 2:6
* 3:17: 1 Te 1:7 * 3:19: Ro 16:18 * 3:20: Ef 2:6 * 3:21: 1 Ko 15:28 * 4:1: 1 Te 2:19-20

Klemen ntia ankwap fárakap onont tapokwapea tére konapono. Am fárakapamp e te yiki yakáp mwanap eráp buk fek yak námpono. ✱

⁴ Yumo ankár Tokwae Karan warákár saráp yakáp kipo. Ono warko sénæ: Yumo ankár warákár kipo.

⁵ Tokwae Kar ék naenámp ke waeman wonæ fik námpono. Aenámpara, yumo ankár ponankor aropan sánankar porokwe fek napo, am fárakap yiráp kwapwe kare ninik nkeanápono. ✱

⁶ Yumo te apæe ankank koropantá ninik tokwae kwapono. Kápæe kare por yumo apæe ankank sámp mwaria Kwarén sénap te, yumo ankár 'Aesio'rá séria 'Yinan yaewouræ' ria Kwarén sér kipo. ✱

⁷ Tá Kwaro nomwan ti-sáp konámp yonkwæe porokwe te tokwæe kwapwe ara, arop nomo youroukoupia maomp fi kor mér mwanámp pourou mono. Yumo Jisas Kraisént koumpá yakáp napara, am yonkwæe porokwe yiráp ninik sámp-fákeyak nánko, yumo yonkwæe porokwe fek yakáp mwanapono. ✱

⁸ Ononamp fákáre, ono yumwan ankwap kar sénæe nae. Ankár máma kwapwe kare ninik, tá aropao nke Kwaromp e sakap konap ninik mámao yiráp ninik mek top koupourano: Kare kar i konap ninik, te arop nkeaka ampaok tukup mwanap kwapwe kare ninik, yæ-párak karenámp ninik, yiki kukurnámp ninik, tá ankwap aropao nke nánko, man yaewour i konap ninik, tá arop kwapwe kare ninik nánko, wawia warákár konap ninik.

⁹ Kápæe kare ninik kwapwe te ono yumwan wæe yénkép nanko, yumo wæe sámp napono. Aenapara, kápæe kare kwapwe kare ninik yumo waeman wawia, wæe yumo kareao yi fek onan nke napara, yumo ankár kápæe kare por taknámp kipo. Aenapo maok, nomwan yonkwæe porokwe sámp konámp Kwaro yumont yak naenámpono.

Polo Filipai fákáreao námwan ankank nénkapo, warákarámp kar

¹⁰ Oukoumwan te yumo onan aropomp nap táman onan pwar mo nap yénkép nánko, ono Tokwæe Karan warákár tokwæe nampono. Kare wokwæek te yumo onan ninikapao maok, yumo yaewour mwanap mwæe kup te moimpono.

¹¹ Am te 'Ono ankank mo namp'rá ninikria sér mono. Ono apæe ankank korop námpan kor, ono wæe méri yakrá, 'Fwapono'rá sér i konampono.

¹² Ono fwap ankank moráp arop yak nanamp, tá ono fwap ankank kápæe kare sámp nanamp. Tá fir tokwæe fánanamp ninik, tá yæe-porokwe konap ninikan kor wæe mérampono. Tá ankank kápæe kare sámp konap ninik, tá ankank moráp arop yakáp i konap ninik, am táman kor ono wæe mér nampara, kápæe kare apárok, kápæe kare ke fek yak nampao kor, ono ankár 'Fwapono'rá sér i konampon.

¹³ Am te apæe riteanápe, Kraiso onan kárakáre sámp konámpara, maomp am kárakáre fek tapek ono fwap kápæe kare ankank tére nanampono. ✱

¹⁴ Aenampan yumo yæe-párak onan yaewouria onont kápæe sámp napono.

¹⁵ Yumo Filipai mekamp kountouráp arop yumoku támao arakrá mérapono: Ono wokwæek Kwapwe Kare Kar farákáp nanamp tére sámpria Masedonia pwarará, akwapamp fek te ankwap sioso onont fokopeyakápria onan ankank sámp moiapono. Aeno yumo saráp am takiapono.

¹⁶ Ono Tesalonika mek kwaporok yakamp fek yumo onan kápæe kare por tæe morok yaewouriapon.

¹⁷ Máte ono yumwan 'Ankank sápenk' ria wumwi mono. Ono ninik namp te, yiráp kwapwe kare ninik ankár akwapea tokwæe kar nánko, ono Kwaro nke námamp fek te yiráp e tokwæe kari yakanoria nampono.

¹⁸ Kápæe kare ankank onan pwi námamp te, ono wæe sámpea pwiria ankwapmwæek kámákár akwap námpono. Yumo onomp Epafroditusomp yæek sámp-kérép napo, am te ono wæe sámp nampono. Yumo am sámp-kérép nap te, ofa nánákæe kwapwe Kwarén sánp nap niampono. Kwar te take pourouráp ofa táman sámpria warákár kwapwe konámpono.

¹⁹ Onomp Kwar te kápæe kare kwapwe kare ankank Jisasomp yæek nénk námpara, yumo monap kápæe kare ankank te Kraiso fwap yumwan pwi pap nae-námpono. ✱

²⁰ Kwar te mao támao nomp Narapw ara, nomo ankár maomp eran saráp narek sampok mwaro! Kare tak mwanámpono.

Wæe pwar naerianámp kar

²¹ Ono Kraiso Jisasomp kountouráp arop yumwan ponankor 'Gude'rá sér ræe. Tá onomp ankwapyæe fákæe onont yakáp napao kor yumwan 'Gude'rá sénapono.

✱ 4:3: Ro 10:20 ✱ 4:5: Hi 10:37; Je 5:8-9 ✱ 4:6: Mt 6:25; Ef 6:18; 1 Pi 5:7 ✱ 4:7: Jo 14:27 ✱ 4:13: 2 Ko 12:9-10
✱ 4:19: 2 Ko 9:8

²² Tá kápae kare Kwaromp kourteouráp arop yumwan 'Gude'rá sénaponó. Tá ankwap fárakap Sisaromp nap mek tére konap aropao kor warákár tokwae fek am 'Gude' kar yumwan sámp-kérép naponó.

²³ Ono ninik namp te, Jisas Krai Tokwae Karao námokuráp ninik fek yiráp waempént yakrá, yumwan yaewour saráp yakanoria nampon.

Polo Kolosi Firampor Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jisaso pok tenánko, 32 yopwar niamp arake fek, Polo Rom mek kalabus mek yakria Kolosi mekamp siosompor kumwia Tikikus ntia Onesimusomp yaek sámp-kérép námpon. Ankwap pas te Filemonompor méntér sámp-kérép námpon.

Wokwaek te Polo Efesus mek Kwapwe Kare Kar farákápámp ke fek, taun Kolosi wonae fik tae morok yak námpara, mao Epafrasén sámp-kérép nánko, mao Kolosi mek akwapea Kwapwe Kare Kar farákápámpon.

Aempan maok, wakmwaek Epafras nke nánko, arop ankwap fákáre Kolosi mekamp siosomp Kwarén mérnáp sámpá yampourou napaná, Polo am fárakapamp ninik mek kárakáre sánkria mámá pas kumwimpon.

Tá Polo ankwap kar arakrá sér: Kwaro Jisasomp yae kor fek kápaé kare ankank yoroimpon. Kwaro Jisasén sámp-kérépámp te, kápaé kare ankank Kwaronámpok tia koupoukour naenámpria ninámpon.

¹⁻² Taun Kolosi mek yakápnáp sios koumteouráp arop e! Ono Pol onan Kwaro aposel yakaerianánko, ono Kraís Jisasomp aposel yak nampon. Ono nomp ankwapnámp Timotint yumo Kraísén mér nap kárakáre fek yakáp nap, yiráp por má pas kumwi re. Yinomp ninik te nomp Naropwar Kwaro námokuráp ninik fek yumwan yaewour nánko, yumo yonkwae porokwe fek yakáp mwanapria nampon.

Kolosi mekamp arop fárakapao Jisasén mér karenap kar

³ Yino yumwan ninikia Kwarén sénemp fek yino te ankár nomp Jisas Kraís Tokwaeramp Naropwar Kwarén 'Aesio'rá sér saráp yak konempon. ✧

⁴⁻⁶ Am te apae riteanápe, yumo wokwaek kar Kwaromp Kwapwe Kare Kar wawia méria, Kwaro yiráp por yáma mek nánapia pátenámp ankankantá yépékrá yakápnáp kar te yino wae wawi nempon. Aenempara, yumo te ankár Kraís Jisasén méria maok, am fek Kwaromp arop fákáreran kor ponankor warákárrá nouroup napon. Yumonkir Kwaromp Kwapwe Kare Kar korop nám wawia, Kwar námokuráp ninik fek aropomp i konámp nkea mériaka, yae-párak kare paokop napo, am Kwapwe Kare Kar támao ankár apár-apár mek kor tokwae yak nánko, yumonapnámp taknámp arop ponankor ankár kwapwe kare ninik fek yakáp napon. ✧

⁷ Epafras te yino énéni tére konámpara, yumwan am Kwapwe Kare Kar akwapá farákáp nám te, yino man warákár konempon. Mao te yumwan yaewourrá Kraísomp térean yae-párak kare tére konámp.

⁸ Mao koroepéka 'Yumo Kwaromp koumteouráp aropan nouroup kare nap te, Yiki Kor Spiritao yiráp ninik mek kékéménk nánko napono'rá yinan séri námpon.

Polo Kolosi mekamp arop fákáreran Kwaro kárakáre sánkanoria kar toropwapimp kar

⁹ Am kar yino kor wawia maok, yino am yae feknámpia yumwan yaewourrá kar toropwapi nempon. Kwaro yumwan yaewouranoriaka Kwarén sér i konempara, yumo te Kwaro yumwan kar sénámp wawia mántwaok mwanapon. Aenapo maok, Yiki Kor Spiritao yumwan nkwakwe make mér kwapwe ntia ninik kwapwe sánk nánko maok, yiráp ninik mek tokwae kari yak naenámp.

¹⁰ Aenáno maok, yumo fwap Kristen kare paokop mwanap pwi kari yakria maok, yumo fwap Kwaro warákárnámp ninikaok paokop mwanapon. Takria maok, arop aropompria yaewourrá nkwakwe make tére kwapwe napo, yumo Kwarén mérnáp ninikao kor akwapea tokwae kari yak naenámp. ✧

¹¹ Yinomp ninik te, Kwaromp kárakáre tokwaerao yiráp ninik mek tokwae kari yak nánko, nkwakwe make ankank kwatae korop námpan kor, yumo kokwae mo, fwap kárakáre fek yakápria maok, am táman kor mént warákárria

¹²⁻¹⁴ Naropwar Kwarén 'Aesio'rá sér mwanapon. Mao te Satanomp kirikipao nomwan sámp-fákeyak nám mekamp éréképriaka, náráp Táráp kwapwe karerént yakápnáp arop fákárerént tapokwapá pwarari námpon. Aenáno maok, Kwaromp Tárápao nomwan yamokwapeaka nomp kwatae ninik ník mo pwarareanáno, nomo amwar yae-párak kare yakáp námpon. Kwar te yumwan fwapokwapia, yumo am wae kwapwe fek yakápnáp arop fárakapént sámp mwanapria ankank kwapwe kare yiráp por nánapia páte nám sámp mwanap pwi napon. ✧

Kraisomp ninik ntia maomp térean sénámp kar

¹⁵ Nomo Kwarén te nke mwanámp pourou mo námpan maok, wae nomo Kwaromp Tárápan nke námp te maomp Naropwar Kwaro kor, take pourourápono. Mao te Kwaromp Táráp, tá kápae kare ankank Kwaro yoroimpan kámákár akwap námp. ✧

¹⁶ Kwaro kápae kare ankank yámar mek yak námp, tá apárok yak námp yoroim te, Tárápao kor énékér yoroi nepon. Mao te ankank ponankor nomo yi fek nke konámp, tá nomo nke mwanámp pourou monámp ankank, tá nkwakwe make kárákáre kor ensel fákáre, tá nkwakwe make kárákáre kor spirit, tá ponankor nkwakwe make kárákáre tokwaeráp ankank yoroi nepono. Mao am ankank ponankor yoroi nepara, am ankank ponankor te mao námokurápon. ✧

¹⁷ Mao te ankank wokwaek kar yak mo fek manénkir yakrá, mao námokuráp kárákáre fek má kápae kare ankank má ponankor wokwaek kar forokareakámpan mao ankár yae-párák kare sámp-fákeyak nángo, kwapwe kare yakáp napon. ✧

¹⁸ Mao te siosomp me koron. Sios te maomp pourounon. Mao te siosomp yiki yak fi kare támaonon. Mao te sumpwiaka am sumpwian kwe-pwarará maomékir fárámpeanámp aropara, amnámp kárákáre fek ankank ponankoran kor kámákár akwap námp. ✧

¹⁹ Kwaromp ninik te náráp ninik te ponankor Jisasén sánkea Kwaro námoku am mek top-pwarámpá yak naerianámp. ✧

²⁰ Kwaromp ninik te náráp yámar mekamp ankank ponankor; tá apárokamp ankankan kor ponankor wokwaek te paneki yakápia napan, oukoumwan te am ankank tia mao námokunt ankáránkamp ninik fek ankára mek tapokwapea pwar naerianámp. Aeria námp kwamp, mao Kraiséen yaopwae porokopramp fek sumpwiaerianángo, maomp yiri kwarákarea námp fek táman Kwaro nomp yopor ninik sámp-anámpá pap námp. ✧

²¹ Wokwaek te yumo kwatae ninik fek panek yakáp napo, am kwatae ninik nap támao nángo, yumo Kwarén yopor-arop yakápiapono.

²² Aeapan maok, oukoumwan te Krai yaopwae porokopramp fek sumpwianángo, Kwaro yumwan am fek fwapokwapia éréképea yumwan námont ankáránkamp ninik fek yakáp mwanapria ninámp. Mao taki námp te, yumwan éréképá koropea námokuráp wonae fik párakop tenánko, yumo amwar kar yiki kukarrá yakápria, mao nke námp fek yumo kwatae niniki nap yak mo naenámpria ninámp. ✧

²³ Yumo wokwaek mérinap mér te ankár am fek táman kárákáre fek yakáp kip. Yumwan kwekár ninik kwataerao éréképea akwap nángo, yumo yiráp Kwaromp Kwapwe Kare Kar wa napao, nánkár wakmwaké yámar mek yakáp mwanap ninik nap pwar mwanape. Ono Pol ono Kwaromp Kwapwe Kare Karámp tére arop yakria, maomp apár mekamp ponankor koumteouráp aropan yino am kar farákáp námp. ✧

Polo Kolosi mekamp aropan yaewourimp kar

²⁴ Oukoumwan te ono yumwan yaewourria touwe sámp nampan warákár nampon. Ono Kraisomp siosén yaewour nae namp te, Kraisomp pourouno. Kraiso siosén yaewour riaka sámpámp touwe tokwae te oukoumwan pwar mono. Am touwe onomp pourouk korop nángo, ono sámp naeria namp te, Kraiso sámpnámp touwe méntér pwianoria nampon.

²⁵ Kwar námoku onan sios mek téreaerianángo, ono yumwan yaewour riaka farákápnamp kar máte Kwaromp karan ponankor farákáp nampon.

²⁶ Má kar máte wokwaek kápae kare ke fek te mek wouroumpyakángo, ponankor arop fárákap te am kar mér moiapan. Aeno oukoumwan te Kwaromp ponankor koumteouráp aropao nke nap fek wae érik korop námp. ✧

²⁷ Kwaro am táman náráp finoria nomwan yénkép námp te, nomo wae mér námp. Má kar mek wouroumpá yakeakámp te kwapwe kare ara, arop ankwap fi ponankoran kor yaewour naenámp. Mámá kar mek-wouroumpyak námp te arak naenámp: Krai yumont yak námpara, mao yumwan éréképá pokeanángo, méntér yámar mek wae kwapwe fek yakáp mwanapan yépek napon. ✧

²⁸ Yino te ponankor ankáránk aropan Kraisomp Kwapwe Kare Karan farákáp konámp. Yino te kwapwe kare ninik ntia kwapwe kare méraok am fárákapan yénkria, kárákáre kor kar farákáp námp te, am fárákap kárákáre kor Kristen yakáp napo, yino am fárákapan Kwaronámpok éréképá tukupá párakop mwaria námp. ✧

²⁹ Aeria namp kwamp maok, ono ankár kárákáre fek térea wae namp te, Krai námoku onan kárákáre sámp námp fek nampon. ✧

✧ 1:15: Jo 1:18 ✧ 1:16: Jo 1:3 ✧ 1:17: Jo 1:1 ✧ 1:18: Ef 1:22-23 ✧ 1:19: Kl 2:9 ✧ 1:20: Ef 2:3 ✧ 1:22: Ef 2:14-16 ✧ 1:23: Hi 6:11 ✧ 1:26: Ef 3:3-6 ✧ 1:27: Ef 1:18-19 ✧ 1:28: Ef 4:13 ✧ 1:29: 1 Ko 15:10

2

Polo Kolosi mekamp sioso Kwarén mér napan ninikimp kar

¹ Onomp ninik te yumo ntia taun Leodisia mekamp arop, tá arop ponankor onan nkea mér mo napan kor, man yaewourrá térea wae namp aran mérenkria nampon.

² Ono térea wae konamp te, am támao yumwan yaewouria, yiráp ninik mek kárakáre sánk nánko, nonopok nounourouprá wonae fik kari yakáp mwanapria ni konampon. Onomp ninik te, yumo kwapwe kare ninik sámpea napo maok, am támao yiráp mérnamp ninik kárakáre sánk naenámpria nampon. Onomp ninik te yumo ankár Kwaromp kar fi mek wouroumpyak námp fwapi mérenkria nampon. Krai te námoku támao am mek wouroumpyaknámp kar fi korono. *

³ Kwaromp nkwakwe make ninik kwapwe ntia mér kápae kare te Kraisomp ninik mek yak námpara, stua mek kápae kare nkwakwe make ankank kwapwe kare top-pwarámpyak námp niamp. *

⁴ Onomp ninik te arop ankwapao yumwan kwekárá kar porokweantánoria namp kwamp, yumwan má kar má sér rae: *

⁵ Ono te yumont yak moria panek yak nampao kor, yumwan ninik namp te wae ono kareao yumont yak namp niampara, yumo yae-párak téreria Kraiséen mér kárakáre napan ono nkea warákár nampon.

Nomo ankár Kraiséen yakria yiki yak mwanámp kar

⁶ Yumo te wae Jisas Krai Tokwae sámp napara, ankár mént koumpea paokop kip.

⁷ Yumo ankár méntér koumpea kárakáre yakáp nap te, yaoao kwar mek arák mek karaok pikeyak nánko, yao kárakáre yak konámp niamp, tá nap oumpwar fek ti tenapo kárakáre yak konámpnámp taknámpi yakáp kipo. Yumo ankár am Kwapwe Kare Kar yino yumwan yénkrá farákáp námp táman mér kárakáreria, kápae kare por ankár Kwarén 'Aesio'rá sér kipo. *

⁸ Yumo te fwapnae karia mér kar kip: Takria arop ankwapao yumwan apárokamp méramp kar mwar sankoroepa yumwan farákáp napo, am kar támao yumwan poupwékápia sámp-fákeyak naeane. Takrá paokopnap arop fákáre te Kraiomp karan farákáp mono, tékénou kar, tá yámar ntia apár poukeyak konámp spiritamp karan farákáp konapon.

⁹ Yumo te wae mér napon: Krai te arop nomo niamp arákareanáko, Kwaromp kápae kare ninik ponankor te maomp pourou mek top-pwarámpá yak námp. *

¹⁰ Krai te ponankor ankank poukeyak konámp kárakáre tokwaeráp spiritamp yépe kor tokwae yak námp. Yumo te Kraiséen koumpá yakáp napara, Kwaro yumwan yiki yak sánk nánko, am yiki yak te yumwan top koupouri yak naenámp. *

¹¹ Yumo ankár mént kari yakria yipi fárakapnap ninik am te pourou yipi fekamp mono. Yumo Kraiomp ninikaok tukupria, wokwaekamp ninikamp yae ankore mek yakáp mo nap, am te yipi fárakap kare támaono. *

¹² Yumo ént mek nér nap te, Kwaro Kraiséen yumwan apár me mek kák námpria yénkép napon. Tá yumo Kwaromp kárakáreriao Kraiséen apár me mekamp fárámpea papámpan mér napara, yumo kor ént meknámp forokor nap te, yumwan Kraiséen apár me mekamp fápárámpea kák námp yénkép námp. *

¹³ Yumo wokwaek te Juda mo ara, loaok tukup moria, nkwakwe make kwatae ninikaok paokop napo, am támao yumwan surumpwirá kák námp niamp námp. Aenámpna maok, am ke fek táman Kwaro yumwan yaewour nánko, yumo Kraiséen yiki yak sámp napo, Kwaro yiráp ninik kwatae am ponankor tirá épér námp. *

¹⁴ Nomp nkwakwe make ninik kwatae námp, tá maomp loao nomwan sámp-fákeyak námpna kumwi tari nap te, am ponankor warko Kwaro námoku yaopwae porokopramp fek pukupia ponankor torokoria pwate námp. *

¹⁵ Mao te yaopwae porokopramp fek kápae kare yao-pwaeráp kwataeramp kárakáre tokwae ponankor tirá épéri pwate námpna, arop nke nap fek am fárakap te kárakáre mo, kánanke kwataenorá yénkép námp. *

Nomo wae Kraiséen sumpwi námpara, nkwakwe make lo te nomwan yaewour mono'rá sénámp kar

¹⁶ Aenámpara, arop ankwapao yumwan fir fári konap lo, ént fári konap lo, yopwar méntéep koupoukour konap yae, yunk méntéep, tá sabat yae méntéep koupoukour konap táman yumwan mántwaok mwanapria sénámp, táman woupwi pap kwapono. *

* 2:2: Ef 3:3-4 * 2:3: 1 Ko 1:30 * 2:4: Ro 16:18 * 2:7: Ef 3:16-18 * 2:9: Jo 1:14,16 * 2:10: Ef 1:21-22
 * 2:11: Ro 2:28-29 * 2:12: Ro 6:4-5 * 2:13: Ef 2:1,4-5 * 2:14: Ef 2:14-16 * 2:15: Kl 1:13 * 2:16: Ro 14:1-12

¹⁷ Am lo karaok térerá tukupnap ke te youpoukwap yak mono, wakmwaek korop naenámp ankankan wounáp námpon. Aeno Kraiso maok ankár kare kar ankankono. ✧

¹⁸ Táte arop ankwap yumwan yémén nkenámp ankankan farákápria, ‘Yumoku te wampwe pwarará, ensel fákáreran lotuenk’rá sénánko te, yumo mao numwar yumwan apárok sámp-anámpanoria yénképá yakápi kwapono. Take pourouráp arop te wokwaekamp ninikaok yárok námpao maok, námoku te mér kwapwerápao namp ritea námpon. ✧

¹⁹ Aenámpao maok, mao te nomp yépe kor kare Kraisént te warko sámp-fákeyak mo, pwar námpon. Am yépe kor te nomp pourouan fir nénk nánko, am támao ke mekmwaek, arák mekmwaek ankank pourouk yae-párak nonopok toukouri yak konámpon. Aenángo maok, pourou Kwaro ninik námpaok akwapea tokwae kari yak konámpon. ✧

²⁰ Yumo te waeman Kraisént sumpwi napo, yámar ntia apár taokeyak konap spirit yumwan warko sámp-fákeyak mo nap te, apaerá yumo warko apárokamp aropamp paokop niamp napon? Apaeritea yumo warko nkwakwe make loaok paokopria,

²¹ nkwakwe make ankank kákánkrá wurirá paokop napon? ✧

²² Take pourouráp lo te nomo yae fek yoronámp ankankan sérar námpara, koupour kar tomore konámpono. Am lo te arop fárakapao saráp papea napan, nomwan ampaokenkria yénk i konapon. ✧

²³ Tá kare, am take pourouráp lo te námwan, námoku te wampwe pwarará, enselén loturá, nomp pourouan fopwaoka wae námpon. Aenángo, arop ankwap fárakapamp ninik te, am lo te kwapwe kare ninik ntia yonkwae kourwaok akwap námpan mpwe napon. Aenapan maok, am lo te nomwan yaewour nánko, nomo nomp pouroukamp nkwakwe make ninikan kwe-pwar mwanámp pourou mono.

3

Kwaro nomwan Jisasént fárámpá papámp kar

¹ Kwaro yumwan waeman Kraisént fápárámpea kák námpara, yumo te ankár narekamp ankankan saráp térerá sámp kipo. Am narekamp némpouk te Kraiso Kwaromp yae-párak mwaek náráp sia king fek tank námpon. ✧

² Yumo te ankár kápae kare por narekamp ankankan saráp ninik kip. Apárokamp ankankan te niniki kwapono. ✧

³ Yumo te sumpwi tenap námpria, Kwaromp wonae fik yakáp napo, Jisasomp pourou yumwan nánkárápá yak námpon. ✧

⁴ Krai te yiráp yiki yakáp mwanap fi támao ara, nánkár wakmwaek érik korop nánko, yumo kor mént érik Kwaromp wae kwapwent korop mwanapon. ✧

Nomo wourékam arop yakápnámp kar

⁵ Aenámpara, yumo te má apár mekamp kwatae ninik yiráp ninik mek yak námp ankár tirá wour kipo. Ono sénamp te ará ninikan sénampon: Kokopor i konap ninik, oumnámp ninik, tá yi fek nkea ninik mek saráp kwatae ninik i konap ninik, tá ankár kwataenámp ankankan saráp ninik kárakáre konap, tá arop ankwapamp ankankan nkea kikiank i konap ninik. Am kikiank i konap ninik am te kwekár kwarén lotunap niamp ninikono. ✧

⁶ Am taknap arop fákáre Kwaromp karwaok tukup mo i konapara, nánkár Kwaro am arop fákáre ponankoran touwe kwatae nénk nanampria nánapi tenámpon. ✧

⁷ Wokwaek te yumo kor am takap arop fákárerént paokopria ponankor am ninik taki-apon.

⁸ Aeapan maok, yumo oukoumwan te ankár ponankor tirá épér kipo. Am tirá épér mwanap ninik te ará: Yonkwae pwarámpará yopor i konap ninik, tá arop ankwapan kokwarokria, apae fek sámp-wouroump naerá ninik i konap ninik. Wouroumpará oumnámp kar sér i konap ninik te yiráp táp meknámp kánanke okur naeane.

⁹ Yumo te yiráp ankwapyaenámp kwekári kwapono. Am te apae riteanápe, yumo manénkir sámpea paokopinap ninik kwatae wae pwarará,

¹⁰ Kraisomp wourékam ninik fek paokop napon. Kwaro yumwan wourékam arop yoroi papria, mér kwapwe nénkria, yumwan yaewour nánko, maomp ninik niampi yakáp napon. ✧

¹¹ Aenámpara, nomo am wourékam yoronámp arop te nomo ponankor waeman ankáránkamp pourouráp yakáp námpon. Aenámpara, nomo warko arakrá ninik mwareano: Nomo te mwar Grik fi, tá mwar Juda fi, yipi fárakap konap, yipi fárakap mo i konap, moumountukri kar, tá nkwakwe make fi arop, ankwapamp tére konap arop, amwar

✧ 2:17: Hi 10:1 ✧ 2:18: 1 Ko 4:6 ✧ 2:19: Ef 4:15-16 ✧ 2:21: Ga 4:3-5,9 ✧ 2:22: 1 Ko 6:13 ✧ 3:1: Mk 16:19
✧ 3:2: Mt 6:33 ✧ 3:3: Ro 6:6-7; 2 Ko 5:17 ✧ 3:4: 1 Jo 3:2 ✧ 3:5: Ef 5:3-5 ✧ 3:6: Ro 1:18 ✧ 3:10: Ro 12:2; Ef 4:25-32

yaknám̄p aropono. Am te apae riteanápe, Kraiso saráp yakria, mao námoku ponankor nomo ou mek yak námpono.

Nomo ankár aropomp i konap ninikan sámp mwanám̄p kar

¹² Kwaro yumwan yonkwae touwea waeria nárápria nánkárápeanánko, yumo te Kwaromp arop fi yakáp napara, yumo kor ankár take pourouráp ninik sámpeaka arak kip: Yumo ankár arop ponankor yonkwae touweriaka fwapnae karia yaewour kip. Yumokunap ninik te ankár apárok sámp-anámprá, arop sánánkar porokwe fekria maok, yumwan nkwaak mak napo kor, koupour nopok mwaria yonkwae pwarámp kwapono. ✧

¹³ Yumo ou mek nonopok kar séri tenap yak nángo te, yonkwae porokwe fekria am ninik ník mo, pwar kip. Kwar Tokwaerao yiráp kwatae ninik tirá épéri námpara, yumo kor tak kip. ✧

¹⁴ Arop yonkwae touwe konap ninik te ponankor kwapwe kare ninikan kámákár akwapria, am kwapwe kare niniként tapokwapea, énéngi tére konámpon. Ae konámpara, yumo ankár arop ankwapan yonkwae touwe kipo. ✧

¹⁵ Kraís te nomwan yonkwae porokwe sámp konámpara, kwatae ninik yak nángo, am yonkwae porokwe yak mo i konámpon. Tá ninik kwapwe fek yakáp napo te, am yonkwae porokwe ninik támao yak námpon. Kwaro yumwan wumwiria érékép nám̄p te, yumo wae am yonkwae porokwe fek ankarankamp pourou niamp, ankarankamp ninik fek yakáp napon. Tá yumo ankár Kwarén aesiorá saráp yakáp kip. ✧

¹⁶ Kraísomp kar te ankár yiráp ninik mek kárákáre yak nángo maok, yumo nonopok kar farákápria maok, nkwaakwe make kar kwapwe mér mwanapan saráp farákáp kip. Aeria maok, yumo ankár Kwarén 'Aesio'rá séria maok, tár kar Kwaromp Buk fekamp sámpriaka, lotu i konap tár karan kor sámpá paokopria maok, yiráp waemp kárákáre naenám̄p tár karan sámp kip. ✧

¹⁷ Yumo ankank ponankor tére mwaria nap, tá kápae kare ankank sérar nap ponankor te Jisas Tokwae Karao ninik nám̄paok tére kipo. Aeria maok, mao yumwan yaewour námpan ninikia Naropwar Kwarén 'Aesio'rá sér kip. ✧

Kristen yakápn̄ap fiouan sénám̄p kar

¹⁸ Koumteou yumo te yiráp poumaropao sénap karwaok paokop nap te, Kwaro nke nám̄p fek yae-párak kare ninik napon. ✧

¹⁹ Poumou-tárápu yumo kor ankár yiráp koumteouran yonkwae touweria maok, am fárákapan kar tokwae fek séri kwapono. ✧

²⁰ Tárápu yumo te ankár yiráp éntupwar naropwao sénap karwaok paokop kip. Am te Kwar Tokwaerao takenkrianám̄p ninikono. ✧

²¹ Naropwaryenáp, yumo kor yiráp tárápuran youpoukwap yopor saráp yakápi kwapono. Tak napo, yiráp tárápu kokwaeria yumwan warákár mo mwanape. ✧

Taokeyakáp konap arop ntia tére aropan sénám̄p kar

²² Tére konap arop yumo te yumwan taokeyak konám̄p aropao sénánko te, ankár mántwaok tére kip. Yumo mao warákáranoria mao nke nám̄p fek saráp tére mwanape. Yumo ankár Kwar Tokwaeran apápria maok, kwapwe kare tére mwanapan saráp ninik kipo.

²³ Apae kápae kare ankank yumo tére nap te fwapnae karia kárákáre fek tére kipo. Yumo aropamp téeran tére napanápe, yiráp Kwar Tokwaeramp téeran tére napon.

²⁴ Yumo takria maok, mérenke: Kraís te yumwan taokeyak konám̄p Arop Tokwae ara, yumo maomp tére nap fek te nánkár wakmwaek maomp firáp arop ponankoran nopok nénk nanapria nánapitenám̄p ankank yak námpon.

²⁵ Tá kwatae ninikinám̄p arop te nánkár námoku ami nám̄p fek touwe kwatae sámp naenámpon. Kwar te ankarankamp puri fek arop ponankoran yurukup i konámpon. ✧

4

¹ Arop taokeyak konap arop yumo kor ankár yiráp tére aropan kwapwe kare yae-párak kare ninik fek kipo. Yumo te wae mér napon, yumwan taokeyak konám̄p Kwar Tokwaerao kor yámar mek yak námpon.

Kwarén kar toropwapria yae-párak kare paokop mwanám̄p kar

² Yumo te ankár kar toropwap i konap ninikan kárákáre fek sámpá paokopria maok, am kar toropwapnap ninik te fwapnae karia ninik kourria Kwarén 'Aesio'rá sér kip. ✧

³ Yumo ankár Kwarén sénapo, yinan kor kar farákáp mwanám̄p mwae kup kik-pwarano. Mámá kar te wokwaek mek wouroumpyakámpan oukoumwan te wae érik korop námpon.

Aenámpan maok, arop fárákáap am kar wa te monoria nap kwamp, onan fákáapá páte napon.
✧

⁴ Yumo ankár Kwarén sénapo, ono Kwaro onan, takrá kar farákápaerianámp ninik fek māmá mek wouroumpeyaknámp kar érik farákár nanampon. ✧

⁵ Yumo te arop ankwap fárákáap oukoumwan Kristen mo nap nke nap fek te yiráp paokop fwapia ninik kour fek paokop kipo. Yumo ankwapan yaewour mwanap ke kwaporok pwar mwanape. ✧

⁶ Yiráp kar te ankár kwapwe kare nánko, arop wa mwar karrá woupwi pap mwanap karan saráp sérar kipo. Yumo ankár arop ponankoran fwapia ninik kouria yae-párak kare karan pwarokwaprá sér mwanapon. ✧

Polo Tikikus ntia Onesimusén Kolosi mek tirá kérépnámp kar

⁷ Tikikus te Kwar Tokwaeramp tére pwar mono, ankár kwapwe kare tére konámp aropono. Mao te nomo énéni tére konámp támaonon. Aenámpantá ono man warákár tokwae nampono. Mao te ono tére namp yumwan sénaenámpo. ✧

⁸ Ono yumonapok man sámp-kérép namp te, yino te mokoprá yakáp námpaoenrá yumwan farákáaprá sénánko, yumo wa napo, am támao yiráp waempén kárakáre sánk nánko, warákár mwanapon. ✧

⁹ Onesimus te tére kwapwe konámpantá ono man warákárampono. Mao te nomp ankwapnápara, ono man Tikikusént akwapenkria sámp-kérép nanko, akwap nep te, yumwan mapek koropánknámp ankank ponankor farákáap nenepo. ✧

Polo Kolosi firan 'Gude' rimp kar

¹⁰ Aristarkus te yinan fákapea páte napo yak nempao, mao kor yumwan 'Gude'rá sénámpon. Tá Barnabasomp naompnáp Mak, mao kuri yumwan 'Gude'rá sénámpon. Mao yumonapok akwap nánko te, ono wae manénkir yumwan sériámpnámp taknámp, yumo man warámp kipo.

¹¹ Tá Jisas, ankwap e te Jastus, mao kor yumwan 'Gude'rá námpon. Juda fi meknámp te, am yinínkaopwe támao mwar Kristenia, onan yaewour kwapwerá téteria arop Kwaromp firáp yakápenkria kar farákáap námpon. ✧

¹² Epafras kor yumwan 'Gude'rá sénámpon. Mao te Krai Jisasomp térenámp arop, yiráp nouroup támao ara, ankár Kwaro yumwan yaewouranoria arakrá kar toropwap saráp yak konámpon: 'Yumo ankár kárakáre fek fokopeyakria, yumo ankár arop méri yakáp konapnámp araknámpi yakria maok, Kwaromp kar te kare karonoria mér kárakáreria, yumo ankár Kwaro takenkria warákárnámp ninikaok saráp yakáp mwanapon'rá sér i konámpon.

¹³ Ono man te waeman mér namp kwamp yumwan sér rae: Mao te térea waenámpara, yumwan yaewouria maok, tá Leodisia ntia Hierapolis mekamp aropan kor mént yaewour námpon.

¹⁴ Luk te nomp dokta kwapwe kare nomo man warákár konámpara, mao ntia Demas yumwan kor 'Gude'rá nepon. ✧

¹⁵ Yumo ono 'Gude'rá namp māmá Leodisia mekamp nouroup fákáreran séria maok, Nimfa ntia sios arop maomp nap mek koupoukour konapan méntér onomp 'Gude' má sér kipo.

¹⁶ Yumwan sánknamp pas má nkea fákeyakrá warko Leodisia mekamp siosén sánk kip. Tá Leodisia mekamp siosén sámp-kérépnamp pasan nopok kor nkeaka yumwan sánk mwanapon.

¹⁷ Yumo Arkipusén arakrá sér kip: 'Amo Kwar Tokwaeramp tére sámpea tére nap am pwar kwapono. Ankár fwapnae karia taokeyakrá fwapi téreamp'rá sér kipo.

¹⁸ Ono Pol onokump yae fek yumwan 'Gude'rá sénamp kar má kumwi nampono. Yumo te ankár ono kalabus mek yak nampan onan ninik kipo. Ono ninik namp te, Kwaro námokuráp ninik fek yumwan yaewouria yumont yakanoria nampon.

Polo Tesalonika Firampor Manénkir Kumwimp Kar Mekia Akwapnámp Kar

Jisaso pok tenánko, 20 yopwar niamp arake fek Polo taun Korin mek yakria, Masedonia mek kamp taun Tesalonika mek kamp siosén mámá pas kumwimpono. Arop ankwap fárakap te Polo mámá pas manénkir kumwi námprá ninik napon.

Mao yininkan yarak námpe fek taun Filipai pwarará akwapea Tesalonika mek Kwaromp Kwapwe Kare Kar fárakap nánko, kápae kare arop maomp kar wawia Kristen napon. Aenapo, Juda ankwap fárakap am nkea kokwarokria Polén mwaria napo, Kristen fárakap man sámpe-kérép napo, mao Korin mek akwapámpono.

Ankwap arop fárakapao am Kristen fákárean sámpá yampourou napo, am fárakapao Kwarén kárakáre fek méria, nonopok nounourou napan Polo wawia, Kwarén 'Aesio'rá sénámpon. Tá ankwap te, am Kristen fárakap 'Jisas arákarrá korop námpe fek sumpwinap arop ferámp mwanap mér moria, am te mokop naenámpon?'rá turunk napo, Polo nopok Jisas mokopia ékia man ménap aropan éréképea pok naenámpon érik sénámpon. Tá mao am fek sérrá, 'Yumo yae-párak kare ninik fek yakáprá nánap kip'rá sénámpon.

¹ Taun Tesalonika mek yakápnas sios kounteouráp arop e! Yino Pol, Sailas, Timoti, makia yino má pas má kumwia yumo Naropwar Kwar ntiaka Jisas Krai Tokwaerént koumpá yakápnas, yiráp por kérépreano. Ono ninik namp te, Kwaro yumwan ninikia yaewouria yumwan yonkwae porokwe sánk nánko, yumo yonkwae porokwe fek yakápenkria nampon.

Tesalonika mek kamp aropao Kwarén méria yae-párak yakápnas kar

² Yino te ankár kápae kare por yumwan ninikrá Kwarén aesioria, kar toropwap námpe te, yiráp e kouroumpea Kwarén sér i konámpono. ✧

³ Yino yumo Kwarén mér nap fek kwapwe kare ninik sámprá, yumo arop ankwapan yonkwae touwe nap fek táman térea waeria, nomp Jisas Krai Tokwae Karantá yépék te pwar mo napan Kwarén sénámpe te kokwae mo i konámpono.

⁴ Kémpiyae tárápu, yino wae mér námpon: Kwaro yumwan nouroupria naráponoria nánkáráp námpara, yumo te ankár maomp karenono.

⁵ Am fi te ará: Yino sankoroepa fárakápnámpe Kwapwe Kare Kar máte kar mwar fárakap námpanápe, mono. Máte ankár Yiki Kor Spiritao yoronámpe kárakáre méntér akwap nánko, yumo am kar te kare karonoria mér kare napon. Yino yumont yae-párak yakápria yumwan yaewourinámp kwapwe kare ninik te yumoku wae mér napon. ✧

⁶ Yumo wae Kwaromp kar wa napo, am fek yumwan kápae kare touwe korop námpan maok, yumo Yiki Kor Spiritao sánknámpe warákár sámpea, yino i konámpe ninikaok, tá Tokwae Karaoinámpe ninikaok napon. ✧

⁷ Aenánko maok, yumo yiráp ninik kwapwe am te Kwarén ménap arop apár fi Masedonia ntiaka Akaia mek kamp aropan yénkép napon. ✧

⁸ Kwaromp kar yumo fárakap nap te Masedonia ntiaka Akaia mek saráp wa mono, waeman némp-némp akwap nánko, yumo Kwarén ménap kar wae wa napara, yino te ampok tukupea kar fárakap mwanámpe tére yak mono. ✧

⁹ Am arop fárakapao yumo mér napan yinan arakrá sér, 'Yino yumonapok tukup nánko, yumoku karerao yinan, yumo fwaprá korop naponoria warákárria yinan fárakáprá, "Yino te wae kwekár kwar pwararea yiki yak konámpe Kwar kareonámpe tukupria, Kwaromp tére konámpe arop yakápnas mwaria námpon"rá séri nap'rá séri napon.

¹⁰ Te am fárakapao sérrá, 'Yumo Kwaromp Táráp Jisas Kwaro apár me mek kamp fárámpá papámpe te, warko yámar meknámpe ék naenámpria yumo yépékra yakápnas napara, Kwaromp yonkwae pwarámp wakmwae korop naenámp mek kamp yumwan Jisaso éréképe námpe'an sénapon. ✧

2

Polo Tesalonika mek téremp kar

¹ Ankwapyae fákáre, yumoku te wae mér napon, yino wokwae kar yumonapok tukupea téremp te am tére kwaporok moyak mono.

² Yumo te waeman mér napon, yino oukoumwan yumonapok korop mo, Filipai mek yakáprá tére námpe fek, yinan touwe sápria yinan wouroump napon. Aeapan maok, yino yumonapok korop námpe fek te, Kwaro yinan kárakáre sápnánko, arop ponankor yinan

taokorapan kuri, kwe-pwararea pirikimp mono, kárakáre fek fokopeyakáprá yumwan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápnámp. ✧

³ Yino yumwan Jisasén mérenkria farákápnámp kar máte yino ankwap ninik mek yak nángo, poupwekápria éperépnámp ninikaokria farákápnámp kar mono.

⁴ Kwar námoku yinan nkea younkoupia sérrá, 'Fwap náráp Kwapwe Kare Kar farákápnámp' ri tari námpara, yino am kar táman farákápnámp. Apae aropao yinomp tére nkea warákár mwanapria tére námpanápe. Kwaro námoku yinomp ninik youroukoupia mao saráp yino térenámp warákár naenámp. ✧

⁵ Yumo te wae mérapono: Yino te yiráp ankank sámp mwaria kikiankrá kar porokwerá kar farákápnámp mono. Kwar námoku yinomp ninik mek youroukoupia mér námpon. ✧

⁶ Tá kare, yino te Kraisomp aposel yakápnámp námpa maok, yino te yumo, tá arop ankwap farákápnámp kor yinan e tokwae sápenkria tére mono. ✧

⁷ Yino yumont yakria yumwan taokeyak námp te éntupworo tárápuan porokwe fek taokeyak námpnámp araknámp námpon.

⁸ Yino te yumwan yonkwae touwe námp kwamp maok, yino yumwan Kwaromp Kwapwe Kare Kar má farákápnámp. Am táman saráp mono. Yino te yumwan yaewourrá sumpwi mwanápnámp nánápnámp. Am te apae riteanápe, yumo yinomp nouroup kar yakápnámp napantá námpon.

⁹ Ankwapyaé tárápu, yino yumont yakápnámp fek kápaé kare térea wae námp te yumo wae mér napon. Yino te 'Yinan fir sápenk'rá sérantá námp kwamp, yinoku kor Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápnámp maok, yinokump ankank mént térerá paokopria, wae fek, tá kumuruk kor mént térea wae námpon. ✧

¹⁰ Yumo te waeman mér, tá Kwaro kor yino Kwarén mérnápnámp arop yumwan tére námp te wae mér námpon. Yino am yumwan yaewourrá térenámp ninik te yae-párak kareria yiki kukur námpara, kwatae ninik moi námpon.

¹¹ Yumo te waeman mér napon, naropworo náráp tárápuan taokeyakrá fwapokwap i konápnámp taknámp, yino kor yumwan ankákárankrá yiráp ninik fwapokwapria, kárakáre sámpenkria farákápnámp sénápnámp. ✧

¹² Kwar te yumwan mao náráp firáp taokeyak námp mek koropeaka nomont yámar mek wae kwapwe sámp mwanapria wumwi námpon. Aenámpara, yino yiráp ninik mek kárakáre sánkria fopwaoakrá, 'Ankár Kwaromp ninik pwi yaknámpaok saráp paokopenk' ria sénápnámp. ✧

Tesalonika mekamp Kristen fákáreao Kwarén méria kárakáre fek fokopeyakápnámp kar

¹³ Tá yumo yino Kwaromp kar farákápnámp wawia mér napantá, yino Kwarén aesiorá saráp yakápnámp konápnámp. Am yumo sámpnap kar te aropamp kar niámpa sámp mono, Kwaromp kar kare karan wa napara, am kar támao Kwarén mérnápnámp arop farákápnámp yiráp ninik mek tére kárakáre námpon. ✧

¹⁴ Onomp ankwapyaé fákáre, yumo te Judia mek yakápnámp sios fákáre Krai Jisasén méria, Kwaromp koumteouráp arop farákápnámp yakápnámp niámp napon. Am farákápnámp te Juda fákáreramp yae kor fek touwe sámpa niámp, yumo kor taknámp yiráp némpoukamp arop ankwap farákápnámp yae kor fek touwe sámp napon. ✧

¹⁵ Am Juda fi te profet fákáreran tirá wouritea, tá Jisas Tokwaeran sámp-wouroumpea napan, yinan kor yérépe napon. Am taknap ninik te Kwaro warákápnámp ninik kwe-pwararea, kápaé kare aropan kor yopor napon. ✧

¹⁶ Am farákápnámp te yinan kor arop ankwap firan Kwaro warko éréképnámp naerianámp kar farákápnámp mwanianángo, mwae kákar napon. Am taknap te, kápaé kare por takrá tukup napo, am farákápnámp kwatae ninik akwapea tokwae kari yak nángo, Kwaromp yonkwae pwarápnámp am farákápnámp pourouk koropea yakanoria napon. ✧

Polo warko Tesalonika mek akwap naeria ninik tokwaenápnámp kar

¹⁷⁻¹⁸ Aeno ono yinoku tére námpa sénae rae: Onomp arop fákáre, yino yumont yakápnámp mwanianángo, Juda firaon yinan yérépeapo, yino fae takáre ke fek yumwan pwar korop námp fek yino kwéri tárápu arákari námpon. Kareno, yino te yiráp pourouk kare nke mwanápnámp maok, yinomp ninik te yumont yak námp. Aeria yino yumwan koropá nke mwaria kárakárerá mwae kup oupourouk námpon. Onoku kor korop naeriaka nkwarápnámp korop nae, makár korop naeriaka, ninikrá yáran nanko, Satano yinan taokorápnámp.

¹⁹ Nánkár nomp Tokwae Kar Jisas éknámp ke fek te, apae ankankao yinan yaewour nángo, kárakáre fek fokopeyakria, mao nke námp fek warákár mwanápnámp? Yino te apae ankank

✧ 2:2: Ap 16:19-24 ✧ 2:4: Ga 1:10 ✧ 2:5: Ap 20:33 ✧ 2:6: Jo 5:41,44 ✧ 2:9: 1 Ko 4:12 ✧ 2:11: 1 Ko 4:14
✧ 2:12: Fl 1:27 ✧ 2:13: Ga 1:11-12 ✧ 2:14: Ap 17:5 ✧ 2:15: Ap 2:23 ✧ 2:16: Ro 1:18

maonámpok santukup nángo, am támao yino yae-párák tére námp yéńkép naenámpoń? Yino am tére námp fek sámp mwanámp te yumo támaono. ✧

²⁰ Ye, yumo támao maok yinomp e tokwae sámpria warákár mwanámp támaono.

3

Polo Timotin Tesalonika mek sámp-kérépnámp kar

¹ Yino yumonapok korop mwarianámpao, mapek saráp yakrá yépek te kokwae námpantá, Sailas yino mwar Athens mek mamek yakriaka, ✧

² yino yiráp nouroup Timoti sámp-kérép nenko, akwapea yumo Kwarén mérnámp yaewourria kárákáre nénkanoria nempon. Mao te yinont Kwaromp téreria Kraisonsmp Kwapwe Kare Kar farákáp konámp aropono.

³ Takria yumo ankwap fárákáp, arop ankwap fárákápao yumwan nkwakwe make sokoro napo, am táman nkea apápriaka Kwarén mér napan pwarantánoria nampon. Yumo te wae mér napon, am te Kwaro yumo am táman sámpenkria ninik námp támaono. ✧

⁴ Yino yumont yakriaka 'Yumwan wakmwaek nkwakwe make sokoro mwanap'rá sérimp te, am támao yumwan kare korop nángo, yumo wae mér napon. ✧

⁵ Aeria námp kwamp, ono te warko yépek mono. Ono Timotin sámp-kérép nanko, akwapá yiráp mér nkea warko arákarrá koropea onan sénaenámpria nampon. Satano yumwan kwekár nángo, yino tére námp kwaporok akwapá moyakantáno. ✧

Timoti kar kwapwe sankoropá sénánko, Pol warákarimp kar

⁶ Tá Timoti wae arákarrá koropea yinan yumo Kwarén mérnámp kar kwapwe, tá arop ankwapan nounouroup i konap ninikan farákáp námpoń. Tá mao yinan sérrá, "Yumo yinan ninikria warákárria yinan nke mwaria ninik nap te, yino kor yumwan nke mwaria ninikimpnámp taknámp napon." ✧

⁷ Ankwapyae fákáre, yino te nkwakwe make ninik kápae sámprá yakáp námpao maok, yumo mér kárákáre fek yakápnámp kar wa nángo, am támao yinan kárákáre sámp námpoń.

⁸ Yino te wae mér, yumo Tokwae Karént koumpea kárákáre yakáp napo maok, yino kor yumwan nkeaka yiki yakáp námpoń.

⁹ Yino te Kwarén sér mwaria yumwan ninikria warákár tokwae námpoń. Aenámpara, yino te am warákárnámp ninik fek táman Kwarén 'Aesio'rá sér saráp yak konámpoń.

¹⁰ Yino te yumwan nke mwaria te ankár wae fek, tá kumuruk kor Kwarén sér saráp yak konámpoń. Yumo Kwarén mér nap pwi mo nángo te, yino warko yaewouránko, yumo fwapia mér karenkria námpoń.

¹¹ Yinomp ninik te, nomp Naropwar Kwar ntiaka nomp Jisas Tokwae Karao námoku yinan fwap éréképea yumonapok tírá kérép keponoria nempon.

¹² Yinomp ninik te, Tokwae Karao yumwan yiráp ninik mek arop ankwapan nounouroup mwanap ninik kák nángo, top-pwarámpá yakanoria námpoń. Aenángo maok, yumo nonopok nounourouppria, ankwap fárákápan kor nounouroup napo, yino yumwan nourop i konámpnámp taknámp tokwae kari yak naenámpoń.

¹³ Yinomp ninik te, Kwaro yumwan takriaka kárákáre sánk nángo maok, nomp Tokwae Kar Jisas warko náráp arop ponankor éréképrá ék námp fek te, yumo nomp Naropwar Kwaro nke námp fek yiki kukur yakáppria maok, mao nke námp fek nkwak maki nap yak mo naenámpoń. ✧

4

Kwaro warákár naenámp niámp ninikaok paokop mwanámp kar

¹ Ononámp fákáre, yumo Kwaro warákárnámp kwapwe kare ninikaok paokop nap te, yino wae yumwan ponankor am ninik yéńki námpara, yumo ampaok paokop napon. Aenapan maok, yino oukouwman yumo ankár kánámpár takrá yakáp mwanapria, Jisas Tokwae Karamp e fek yiráp ninik mek kárákáre sánk námpoń.

² Yumo te wae mér napon, yino yumwan farákápnámp ponankor kar máte Jisas Tokwae karamp ninikaok farákáp námpoń.

³ Kwaromp ninik te, Kwaro námpoń: Yumo ankár kokopor i konap ninik te pwarareaka, yiki kor ninik fek yakápenkrá ninik námpoń. ✧

⁴ Aeria maok, yupuráp arop yumo ponankor ankár yumokuráp yupurént saráp yakápnámp ninik te yiki kor yae-párák kare yakáp i konap ninik fek yakáp kíp. ✧

⁵ Yiráp ninik te Kwarén mér monap arop niámpia kokopor ninikan kikiankrá paokopi kwapono. ✧

✧ 2:19: Fl 4:1 ✧ 3:1: Ap 17:15 ✧ 3:3: Ap 16:1; 2 Ti 3:12 ✧ 3:4: Ap 14:22 ✧ 3:5: Fl 2:16 ✧ 3:6: Ap 18:5
✧ 3:13: Fl 1:9-10 ✧ 4:3: 1 Pi 1:16 ✧ 4:4: 1 Ko 6:13,15 ✧ 4:5: Ro 1:24-28

⁶ Yumo te yiráp ankwapnápén, mao te Kristenara, onan yopor mo, fwaponoria maomp yupurént kwatae niniki kwapono. Am taknap arop fárákapan te Kwar Tokwaerao touwe tokwae kwatae sánk naenámpón.

⁷ Kwaro nomwan wumwiria érékép námp te apae am kokopor ninikaok paokopenkria ninámpanápe, mono. Mao nomwan wumwiria érékép námp te, ankár yiki kor ninik fek yakápenkria ninámpón. ✧

⁸ Aenámpara, kar yino fárákáp nángo, arop am kar ták-sinámp te, mao te aropan younkwe sir mono. Kwarén younkwe sinámpón. Am Spirit Kwaro nénk námp te kwaporok spirit mwar mono. ‘Ankár Yiki Kare Spirit’rá sér i konapono. ✧

⁹ Ono te yumo nonopok yiráp ankwapyenápén nounouroup i konap ninikan kumwi mono. Am ninik te Kwaro yumwan wae yénk nángo méri yakáp napono. ✧

¹⁰ Yumo te waeman ponankor Masedonia mek mwaeakamp Kristen ankwapyenáp fárákapan takrá nounouroup napo, yino wawiaka yumwan kárakáre fek sérrá: Yumo te ankár am ninik fek saráp yakáp napo, támao tokwae yak kuno.

¹¹ Yumo te ankár yino wokwae séri námpnám taknám sánánkar tankáprá yumoku tére mwanap ninikan sámpea kárakáre kipo. Ankwapamp térean énounkouprá sérari kwapono. Yumo ankár yumokuráp yae kor fek téreteria maok, yumo fwap yumoku taokeyakáp mwanapono. ✧

¹² Aenapo maok, yiráp ankank wae yumwan pwi nángo, yumo arop ankwapan ‘Yinan yaewourria fir sápenk’rá sér moria maok, Kwarén mér monap arop nke nap fek yae-párak kare paokop napo, am fárákapao yumonap ninik táman nkeaka warákár mwanapón. ✧

Jisas Tokwae warko ékria nomwan fápárámpá kák naenámp kar

¹³ Yinomp arop fákáre, yinomp ninik te yumo arop sumpwi nap fek épérép te mono, fwapia mérenkria námpón. Takria yumo Kwarén mér moria warko ferámp mwanap ke yépék mo i konap aropao i konapnám yonkwae touwe kéképrá éménka wae mwanape. ✧

¹⁴ Jisas sumpwiaka warko fárámp námp te nomo wae mér námpon. Taknám warko Jisas apárok ék námp fek te Kwarén mériaka sumpwinap arop te Kwaro warko Jisasént éréképá korop naenámpón.

¹⁵ Yino Jisas Tokwae Karao naenámp karan yumwan fárákáp námp te ará: Tokwae Karao koropnám ke fek te nomo oukoumwan yiki yakápnám arop te sumpwinap aropan mekia tukup mono. ✧

¹⁶ Kwaro tékén wumwi kar fek sénánko, wur fokop napo, am fek ensel tokwaerao tékén wumwi nángo, Jisas Tokwae Karao námoku yámar meknám warko ék námp fek te Kwarén méria sumpwinap aropaomékir ferámp mwanapón.

¹⁷ Am tak nap fek maok, nomo oukoumwan yiki yakáp námp nomwan kuri Jisas Tokwae Karao am fárákápént éréképea koumwe mek pokeanángo maok, am fek nomo Kwar Tokwae Karan kikipia maok, nomo méntér yámar mek yakápi-yakáp mwanámpón.

¹⁸ Ae mwanámpara, yiráp ankwapyenápo ninik mek kárakáre sámpea warákár fek yakápanáponorá ankár mámá kar fárákáp kipo.

5

Nomo ankár Jisas Tokwae ék naenámp keran nánaprá yakáp mwanámp kar

¹⁻² Jisas ék naenámp ke te, oukun naenámp aropao kumuruk e-poup korop konámp niampono. Am te yumoku wae mér napara, yino am ankank korop naenámp ke te sér mono. ✧

³ Ae naenámpan maok, arop ankwap fárákapao sérrá, “Oukoumwan te kwapwe kare kenono. Fwap yae-párak yakáp mwanámpóno.” Aerá ninik napo, am ke fek táman yupurao táráp tank naeria arokwap konámp níamp, faokor mwanap touwe tokwaerao am fárákapan koupour korop nángo te, wouroukoup mwanap pourou mono. ✧

⁴ Aeno onomp kémpiyae fárákáp, yumo te apae kirikip mek yakáp napan oukun arop korop nángo, korokop konapnám taknám, am yae korop námp nkerá korokop mwanapanápe.

⁵ Yumo ponankor yámar ntiaka wae kwapwe fekamp aropon. Nomo te kirikip ntiaka kumurukamp arop mono. ✧

⁶ Aenámpara, nomo arop ankwap fárákapao pamp i konapnám araknám pamp mwareano. Nomp yi te ankár firékarea yak nángo, nomp ninik te ankár érik karaok fárákárano.

⁷ Nomo te waeman mér námpono, arop pamp nap te kumuruk pamp i konapón. Tá arop kwatae ént fárítea mánmánrá paokop konap te kumuruk i konapón.

✧ 4:7: 1 Pi 1:15 ✧ 4:8: Lu 10:16 ✧ 4:9: Jo 13:34 ✧ 4:11: Ef 4:28 ✧ 4:12: Kl 4:5 ✧ 4:13: 1 Ko 15:20; Ef 2:12
✧ 4:15: 1 Ko 15:51-52 ✧ 5:1-2: Mt 24:36; Mt 24:40-44 ✧ 5:3: Lu 21:34-36 ✧ 5:5: Ef 5:8-9

⁸ Aeno nomo te wae fekamp aropara, nomo te ankár érik karaok farákár nánko, ankank youroukoupia mér mwaro. Nomo Kwarén mérnámp ninik ntiaka aropomp i konámp ninik te káraenámp yirimpea paokopria maok, tá Kwaro nomwan warko érékép naenámpria kárakáre fek yépekrá yakápnámp ninik te, kaparáp koumpnámp araknámp me korok woukweapea paokop mwanámpón. ✧

⁹ Kwaro nomwan nánkáráp námp te nomwan yopor nanampria nánkáráp moi námpono. Nomp Jisas Kraís Tokwaerao nomwan warko érékép naenámpria nánkáráp námpono.

¹⁰ Jisas te nomwan yaewourrá sumpwi námpara, nomo oukoumwan yiki yakápnámp, tá nomo sumpwi námpao kor, nomo fwap méntér yiki yakápnámp mwanámpón. ✧

¹¹ Ae mwanámpara, yumo te nonopok yaewour naenámp kwapwe karenámp kar sérar nap te, ankár yumoku oukoumwan napnámp maknámp, nonopok waria kárakáre sámpria warákár mwanapon. ✧

Kwaro yaewour nánko, kwapwe kare ninik fek tére mwanap kar

¹² Ankwapyaé fákáre, yino yumwan sénámp te ará: Kwaro, sios yumwan taokeyakápenkria arop páte námpara, am fárakapao yumwan taokeyakápnámp yiráp ninik fwapokwap i konapara, yumo te ankár am fárakapamp yae ankore mek yakápnámp kipo. ✧

¹³ Yumo te am tére nap táman ninikria maok, yonkwae kárámpará am fárakapan warákária, énéni ankáránkamp ninik fek yakápnámp kip.

¹⁴ Ankwapyaé fákáre, yino yumwan kar kárakáre kare fek sénámp te, arak kipria námpon: Yumo te arop kokwaerá paokop nap warko éréképea fwapokwapria maok, tá arop ankwap fárakapao kor apáprá paokop napan kor taknámp, kárakáre sámpánáponoria yaewourria maok, tá ankwap fárakap fwapia kárakáre mo napan kor mént yaewour, tá arop ponankoran kor sánánkar porokwe fek tére kipo. ✧

¹⁵ Yumwan kwatae ninik napo yumo nopok kor kwatae niniki kwapono. Yumo ankár yiráp ankwapyaenápné kwapwe kare ninik fek saráp sérárá paokopria yaewourria maok, arop ponankoran kuri ankár tak kip. ✧

¹⁶⁻¹⁸ Yumo Kraís Jisasént koumpá yakápnámp napara, Kwaro yumwan takenkrianámp ninik te ará: Yumo ankár warákár saráp yakápnámp, tá yumo ankár Kwarén kar toropwap saráp yakápnámp, tá yumwan apae-apae ankank korop námpan kor, ankár Kwarén 'Aesio'rá sér kipo. ✧✧✧

¹⁹ Yiki Kor Spirítao yiráp ninik mek tére naerianámp man taokor kwapono.

²⁰ Yumo te arop Kwaro maomp ninik mek sánknámp profet kar farákápnámp nánko te, man kokwaroki kwapono.

²¹ Aeno yumo te ankár arop ponankor yumwan farákápnámp kar am youroukoupia, kwapwe kare ninikan sámp-sámpria maok, ✧

²² ponankor nkwakwe make ninik kwatae námp te ankár kwe-pwar kipo.

Kar pwarnámp mwaekamp kar kánanke

²³ Yonkwae porokwe fi korráp Kwaro yumwan fwap ponankor yiki kukurrá kák naenámpón. Mao námoku yiráp waemp, yiráp ninik, yiráp pourou taokeyak nánko maok, nomp Jisas Kraís Tokwae Kar warko arákarrá ék námp fek nkwak maki nap yak mo, kwapwe kare yakápnámp mwanapon.

²⁴ Kwaro námoku yumwan wumwiria érékép námp te, yumwan kwaporok pwar mono. Mao námoku sérinámp ponankor karwaok i konámpara, fwap tak naerámpón. ✧

²⁵ Yumo 'Kwaro yinan yaewourano'rá sér kipo.

²⁶ Yumo Kristenao i konap ninik fek yiráp ankwapyaenápné fárakapan ponankor nounourouprá yae koukoupwiyak kipo.

²⁷ Mámá karan Kwaro onan sápnámp onono yumwan kárakáre fek sér rae: Yumo má pas fekamp kar má yiráp ankwapyaenápné fárakapan ponankor farákápnámp kipo.

²⁸ Ono ninik námp te, Tokwae Kar Jisas Kraíso námokuráp ninik fek ankár yumwan yaewouranoria nampon.

Polo Tesalonika Firampor Wakmwaek Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Polo Korin mek yakria am yopwar fek táman ankwap pas kumwia Tesalonika mek yakápnap siosén sámp-kérép.

Ankwap fákáreao Polonámpok kar kéréprá arakrá sér: Tesalonika mekamp sios fákárea 'Jisas Kraiss te wae má apár mek warko ék tenámpono' ria ninik tokwae napon. Aenapantá maok, Pol, Sailas, Timoti makia am fárákapamp ninik fwapokwapria pas kumwi napon. Polo sérrá, "Am yae te korop mo, sikono." Aeria maok, nánkár Jisas ék námp fek koropánk naenámp ankankan am fek kumwi námpono.

¹ Taun Tesalonika mek yakápnap sios kounteouráp arop e! Yino Pol, Sailas, Timoti, makia yino má pas má kumwia, yumo Naropwar Kwar ntiaka Jisas Kraiss Tokwaerént koumpá yakáp nap, yiráp por kérépreano.

² Yino ninik námp te Naropwar Kwar ntiaka Jisas Kraiss Tokwae Karao námokuráp ninik fek yumwan ninikia yaewour nepo, yonkwae porokwe fek yakápenkria nampon.

Polo Kwarén aesio rimp kar

³ Ankwapyae fákárea, yino te kápae kare por yumwan ninikria Kwarén 'Aesio'rá sér i konámpon. Yino yae-párák tak námp te, apae riteanápe, yiráp mér kárákárea kareria, yumo ponankor ankákárank arop ankwap fárákapam warákár kare napo, am ninik akwapea tokwae kari yak námpam námpon. ✧

⁴ Yumo tak napantá maok, yino tukuprá Kwaromp sios fákárea ou mek yiráp e sakap konámpono. Yino arakrá sér, 'Tesalonika mekamp sios te Kwarén mér napara, man yorowar napo, nkwakwe make touwe korop námpan kor, mao mér kárákárea napara, kárákárea fek yakáp naponó'rá warákár-sér i konámpon. ✧

Kwaro nomwan yae-párák kare ninik fek yurukup naenámp kar

⁵ Yiráp am ninik Kwaro nomwan arakrá yénkép námpon: Mao te náráp yae-párák kare ninik fek nomp ninik younkoup konámpono. Yumo Kwaro náráp firáp taokeyak naenámpam téreria, am fek touwe sámp nap táman, Kwaro yumwan am mek yakáp mwanap pwi kare pap naenámpam.

⁶ Kwaro náráp yae-párák kare ninik fek yurukup naenámp te ará: Yumwan touwe tokwae sánk taeri nap aropan te nopok touwe tokwae nénk naerámpon. ✧

⁷ Nánkár Jisas Tokwae Karao yámar meknámp ensel kárákárea éréképea yaomwi tokwaerént érik ék námp fek maok, yumo sámpnap touwe am fwapia pap nánko, yumo yae-párák yakáprá, nomo énéni yae-párák anepérrá yakáp mwanámpon. ✧

⁸ Nánkár am ke fek maok, Kwarén mér moi nap, tá nomp Jisas Tokwae Karomp Kwapwe Kare Kar wawia mántwaok paokop moinap aropan touwe tokwae kwatae nénk naenámpam. ✧

⁹⁻¹⁰ Jisas éknámp yae fek maok, am fárákapao sámp mwanap touwe te Kwar Tokwaeramp wae kárákárea tokwae fek Kwaromp wonae fik yakáp mon, panek yakápria maok, touwe tokwae sámpea nap te, ankár taki yaká yakáp mwanapon. Aeno arop Kwarén méria mént yakápnap fákáreao maok Kwaromp e sakapria, ponankor man warákárapo, yumo kor énéni tak mwanapon. Am te apae riteanápe, Kwaromp karan farákáp nánko, yumo wawia 'Karenó' riaka méria napara napon. ✧✧

Polo Tesalonika mekamp aropan kárákárea sánkanoria Kwarén sérimp kar

¹¹ Yino te am yumo Kwaromp e sakap mwanap táman ninikria maok, ankár nomp Kwaro yumwan yaewouranoria kar toropwap saráp yakáp konámpon. Yumo Kwaro yumwan wumwiri námpaok paokop napan, yino ninikia, Kwaro yumwan yaewour nánko, yumo am wumwiri námpaok paokop mwanap pwi kare yakanoria Kwarén sér i konámpon. Yino te Kwaro yumwan kárákárea sánk nánko, yumo ponankor kwapwe kare tére mwaria ninik nap te, fwap yae-párák téreria, yumo Kraiséen mér nap fek tére ponankor fwap tére mwanaponoria Kwarén sér i konámpon. ✧

¹² Yumo am taknap ninik fek táman yumo nomp Tokwae Kar Jisasomp e sakap napo, tá mao kuri yiráp e sakap naenámpam. Nomp Kwar ntiaka nomp Tokwae Kar Jisas Kraiss mao námokuráp ninik fek yumwan ninikia yaewour nepo, yumo fwap am ankank tak mwanapon. ✧

✧ 1:3: 1 Te 1:2-3 ✧ 1:4: 1 Te 2:19-20 ✧ 1:6: Ro 12:19 ✧ 1:7: Mt 25:31 ✧ 1:8: Mt 25:41; Ro 2:8 ✧ 1:9-10: Mt 25:41,46; 2 Pi 3:7 ✧ 1:9-10: Kl 3:4 ✧ 1:11: Kl 1:10 ✧ 1:12: 1 Ko 10:31

2

Kwaromp kar ták-sinaenámp arop korop naenámp kar

¹ Ankwapyae fákáre, oukoumwan yino nomp Jisas Kraís Tokwae Kar warko arákarrá ék náńko, Kwaro nomwan Jisasént ankára mek koupoukour naenámpan yumwan má kar arakrá sér mwarianeano: ✧

² Ae te arop ankwap farákapao yumwan sérrá, “Jisas Tokwae Karamp yae te wae korop námpon!” Am te ‘Arop profet kar séri námp’rá sér, tá ‘Arop farákáprá séri námp’rá sér, tá ‘Yino pas fek kumwiaka séri námp’rá sér. Arakrá sérar napo te, yumo am kar wará koupour kar kokorokoria, yiráp yae-párak yurukup i konap yonkwae kour pwar mwanape.

³ Yumo te arop ankwapao yumwan nkwakwe make kar sérrá poupwekáp napo, kare kar napan mpweria wawi kwapono. Am yae te kwaporok korop mono. Manénkir te nomo nke náńko, kápae kare arop námokunap sokororá Kwaromp kar ták-sirirá paokop napo maok, tá Kwaromp kar ták-sir i konámp arop ankárank érik korop naenámpon. Wakmwaek Jisas Tokwae Kar éknámp ke fek te am arop te yaomwi tokwae mek pik naenámpon. ✧

⁴ Mao arop lotu i konap ankank ponankor, tá arop Kwaromp ankankrá ninik nap ponankor kwe-sirarea, námokuráp eran narek papria, Kwaromp lotu nap tokwae mek akwapá tankria sérrá, “Ono támao ono Kwarono.” ✧

⁵ Ono wokwae yumont yakamp fek, yumwan am kar táman sériamp te yumo te nik mo nap nie?

⁶ Yumo te am ankank am Kwaromp kar ták-sir i konámp arop oukoumwan taokorámp te wae mér napon. Nánkár Kwaro pátenámp yae fek am kwekáp arop érik korop naenámpon.

⁷ Kwaromp lo ták-sinaenámp te kánánkámp térerá yak námpon. Mao te kánánkámp térerá yakrá akwapea nánkár am mwae kákarnámp arop ér-sakwapnámp ke fek naenámpon.

⁸ Am ke fek táman am Kwaromp kar ták-sir i konámp arop te Satanomp kárákáre fek érik korop náńko maok, Jisas Tokwae Kar ékria man náráp táp mekamp ouwipár fek porokwap-pap naenámpon. Tá mao náráp wae tokwaent érik korop námp fek am lo ták-sinámp aropan am wae támao kwatae pap naenámpon.

⁹ Mao Satanomp kwekár ninik fek nkwakwe make kárákáre, tá maomp kárákáre yénknámp kwekár ankank yoro náńko, arop ponankor am táman nkea kokorokor mwanapon. ✧

¹⁰ Mao nkwakwe make kwatae ninik fek kwekáránko maok, nánkár faokor mwanap arop am kar wawiaka karenorá mwanapon. Am arop farákap te Kwaromp karan warákár napo te, Kwaro fwap warko érékép naenámpan maok námoku monoria pwar napon.

¹¹ Aenapantá maok, Kwaro am Satanomp kárákáreao am farákapan kwekáránko, am kwekár kar táman méranáponria pwarari námpon.

¹² Aenáńko maok, arop ponankor kare kar karan mér moria pwarará maok, nopok kwatae ninikaokria am táman saráp warákáránkinap arop farákap te Kwaromp kot mek touwe kwatae sámp mwanapon.

Tesalonika mekamp aropan Kwaro warko érékép naenámp kar

¹³ Aeno ankwapyae fákáre, Kwar Tokwaerao yumwan warákárampantá yino ankár yumwan Kwarén ‘Aesio’rá sénámpon. Kwaro wokwae kar yumwan warko érékép nanampria nánkáráp tenámpara, Yiki Kor Spiritao yoroianáńko, yumwan Kwaromp arop fi arákareaka, tá yumo ankár Kwaromp kar kare wawia karenorá sénapo, Kwaro am ninik fek táman yumwan warko érékép námpon. ✧

¹⁴ Maomp ninik te yumo ankár nomp Jisas Kraís Tokwae Karamp wae tokwae ntia kárákáre tokwae mek yakáp mwanaprianáńko, yino yumwan Kwapwe Kare Kar farákáp námp fek Kwaro yumwan wumwiria warko érékép námpon.

¹⁵ Ankwapyae fákáre, aenámpara, yino yumwan Kwaromp kar kápae kare farákáprá, kar fek sérrá, pas fek sénámp kar te, máte kare karonó. Yumo am táman ankár méria kárákáre fek fokoheyakáprá ampaok kipo. ✧

¹⁶ Nomp Tokwae Kar Jisas Kraís ntiaka nomp Naropwar Kwaro nomwan warákárria námokuráp ninik fek nomp ninik mek yaewour nepo, nomo kárákáre sámprá warákárrá yakáp námpon. Tá mao nomp méran yaewour náńko, nomo Kwaro nomwan fwapokwap kar naenámpan yépek námpon.

¹⁷ Aenámpara, yino ninik námp te, Kwaro yiráp ninik mek kárákáre sánkria yaewouráńko, yumo ponankor kwapwe kare ninikaokria kwapwe kare karan saráp sérenkria námpon. ✧

✧ 2:1: 1 Te 4:13-17 ✧ 2:3: 2 Te 2:8 ✧ 2:4: Dan 11:36; Mt 24:5 ✧ 2:9: Mt 24:24; Yé 13:13 ✧ 2:13: Ef 1:4-5; 1 Te 1:4; 1 Pi 1:2 ✧ 2:15: Ro 8:30; 1 Ko 16:13 ✧ 2:17: 2 Ko 1:3; Hi 13:21

3

Yumo ankár Kwarén sénapo, 'Yinan yaewourano'rá sériap kar

¹ Ankwapyaé fákáre, yino warko ankwap kar sénámp te ará: Yumo ankár Kwarén kar toropwap napo, Kwaro yinan yaewouránko maok, maomp karao kor ankár némp-némp koupour akwapeaka tokwae yak nánko, mao yumo ou meknámp e tokwae sámp námp niamp, take pourouráp e tokwae sámp naenámpon.

² Yumo wae mér napon, kápae kare arop oukouwman Kwarén mér mo napara, yumo Kwarén kar toropwap napo, kwatae ninikráp arop yinan mwaria napo, mao yinan yaewour naenámpon. ✱

³ Aeno Kwar Tokwae te nomwan yaewour naerámp te pwar mo i konámpara, fwap yumwan kárakáre sánkria taokeyak nánko, Satan te yumwan éréképá akwap mo, fwapono. ✱

⁴ Tokwae Karao yinan ninik sámp nánko, yino yumwan wae arakrá mér námpono: Kápae kare ninik yino yumwan 'Térenk'rá séri námp te, yumo wae takrá tére napara, nánkárap kor yumo fwap takrá tére mwaria napon.

⁵ Yinomp ninik te Tokwae Karao yiráp ninik ékékére nánko, yumo Kwaro arop fárakapan warákár kare konámp ninik mér karrera maok, Kraiomp touwe sámpea kárakáre fek fokopeyak konámp ninikan kor mér karenkria námpon. ✱

Ponankor aropao tére mwanap kar

⁶ Ankwapyaé fákáre, nomp Jisas Krai Tokwae Karao yinan sénánko, yumwan kárakáre fek sérreano: Arop ankwapao tére moitea kokwaenámp ninik fek yáakriaka yino yumwan fárakápnámp kar ampaok yarak mo, pwar nánko te, yumo kor mént paokopria mántwaok mwanape, ankár panek yakáp kipo. ✱

⁷ Yumo te ankár yinomp ninikaok paokop mwanap wae mér napon. Wokwaek kar yino yumont yakápámp fek te, yino kwaporok tankáp moimpon.

⁸ Yino te fir ankwap yiráp yaekamp kwaporok sámpea fár moimpon. Yino ankár mani fek saráp sámp konámpon. Yino ankár yinoku kor yámarak kumuruk kor yinokump yae fek térea waeria maok, yumwan 'Fir sápenk' ria kar sér moimpon. ✱

⁹ Yino te yumwan Kwaromp kar fárakáprá térea wae námpara, 'Nopok fir sápenk'rá sér mwanámpan maok, yino te takrá sér mono. Yino mak nánko maok, yumo yinomp ninik man nkea yumo kor mántwaok takrá tére mwanapria ninámpon.

¹⁰ Yumo te wae mér napon, yino wokwaek yumont yakria yumwan sánkámp lo kar te arakrá sérimpon: Arop námo tére te monoria námp te, mao fir sámpá fár mono.

¹¹ Am te apae riteanápe, yino wa nánko, arop ankwap fárakap tére mo, kwaporok parák yakápria ankwapao térenap ankankan énoukouprá sérarrá paokop napantá sénámpon.

¹² Oukouwman te yino Jisas Krai Tokwae Karamp e fek am taknap arop fárakapan kar kárakáre fek arakrá sénámpon: Am fárakap te ankár fwapi tankáprá téreria maok, fwap námoku taokeyakápria fir sámp mwanapon. ✱

¹³ Aeno ankwapyaé fákáre, yumo kwapwe kare ninik fek tére nap te kokwae kwapono.

¹⁴ Táte arop ankwapao yino kumwínámp pas fekamp kar ponankor má mériaka mántwaok yarak mo nánko te, yumo am aropan fwapia mérria, man kwaporok pwate napo, námoku mwar yakriaka námokunámp ninik am mériaka pwarápae naenámpon.

¹⁵ Yino te yumwan, mao te nomo man yopornámp aroponorá ninikia pwar kipria sér mono. Yinomp ankwapnáprá ninikria maomp ninik fwapokwap kipo.

Polo Tesalonika firan 'Gude'rá sénámp kar

¹⁶ Tokwae Kar te yonkwae porokwe fek yakáp i konap ninik fi kor ara, onomp ninik te, nkwakwe make ankank korop námpan kor, mao yumwan yonkwae porokwe nénk nánko, yumo yonkwae porokwe fek yakápenkria nampon. Mao te ponankor yumont yakanoria nampon. ✱

¹⁷ Pol onoku yumwan 'Gude'rá kumwi rae. Ono ankár onomp pas ponankor pwar námp fek onokump yae fek mámake pourouráp kar kumwi konampono. ✱

¹⁸ Ono ninik namp te, Nomp Tokwae Kar Jisas Krai námoku ninikia yumwan yaewouranoria nampon.

Polo Timotimpor Manénkir Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 33 yopwar niamp arake fek, Polo má má pas Timotimpor kumwia sánkámpón.

Timoti te provins Galesia mekamp taun Listra meknámp koropnámp arop tár-ménkino. Maomp naropwar te Grik fi, tá maomp éntupwar te Juda fi mekampono. Wokwaek Polo Kwapwe Kare Kar farákápámp fek Timotin warámpea yarakimpan maok, wakmwaek te Timoti Efesus mekamp sios taokeyak nánko, Polo má pas kumwia sámp-kérépámpón. Timoti te ankár arop ankwap farákápao Kristen fákáreramp mér kwatae papantá 'Fwapi taokeyakria Kwaromp ninikaok mwanap'rá sénámpon. Tá ankwap tokwae kar ankank te, 'Timoti ankár am mekamp sios mek tére mwanap yae-párak kare arop yoroí papamp'rá sénámpon. Tá Timotin kor 'Ankár Jisasomp térenap arop kwapwe kare yakamp'rá sénámpon.

¹ Ono Pol, Timoti amonapok kar kérép rae. Kwar ntiaka Kraís Jisaso onan wokwaek kar akwapea kar farákáperia aposel e papeaka onan sámp-kérépepon. Am Kwar te nomwan warko éréképámp Kwarono. Am Kraís Jisas te nomo man nke mwanámpria yé pékrá yaká námpón. ✧

² Timoti e, ono Kwaromp kar farákáp nanko, amo wawiaka ankár mántwaok akwap napantá, amo te ankár onokump táráp kare niamponoriaka ono waráp por má pas má kumwi nampon. Ono ninik namp te, Naropwar Kwar ntiaka nomp Tokwae Kar Kraís Jisas mao námokuráp ninik fek amwan ninikia aropompiaka, yonkwae porokwe sánk keponoria nampon. ✧

Nomo kwekár karan ankár apárok anámpá pap mwanámp kar

³ Ono wokwaek kar provins Masedonia mek akwap naeriaka amwan sériamprámpón taknámp warko sér rae: Amo ankár taun tokwae Efesus mek am mek saráp yakria maok, Kwaromp kar yiki mwaek yénkrá farákáp konap arop ankwap farákápan 'Kwekár kar arop farákápan farákáp kwapono. Pwar kip'rá kárakáre fek sérampo.

⁴ Tá am kwekár tisan arakrá séramp: "Yumo yiráp tékénouamp e kouroumpea am fek nkwaekwe make kikir kar mwar táman ninik tokwaerá farákáp kwapono." Am take kar te náráp ninik fárámp nánko, épérépámp kar sérarrá tárárap mwanape. Am take ninik te Kwaro ponankor aropan ninikia yaewour naenámp ninik tokwae kwapweraen yaewour mo karonó. Nomo fwap am Kwaromp ninikan ninikia karenoria mér mwanámpón. ✧

⁵ Aeno ono oukounwan amwan sánknamp kar máte nomwan arakrá yaewour naenámpria nampon: Nomo Jisasén kor kare karonoriaka mér karia, Kwaro nke námp fek yiki kare yakáprá, tá nomo nomp ninik mek yurukupia kwatae ninik yakantá karrá yaká mwanámpón. Am ninik fek táman nomo nonopok nounouroup kare mwanámpón.

⁶ Arop ankwap farákáp te am ninik kour pwarará paokopria maok, kwaporok kar mwar táman sérarrá paokopria épé pépi yaká napon.

⁷ Am farákápao 'Yino te Kwaromp lo mérnámp tisa yaká mwar'rá sér i konapon. Aenapao maok, námoku karerao kor am kar fwapia mér moria maok, táte am kar fian kor taknámp fwapia mér mo napon. ✧

⁸ Nomo ponankor wae méron, am Mosesomp lo Kwaro arakrá térenkrianámpaok tére námp te, am lo te kwapwe kare ankankono.

⁹ Aeno nomo am táman kor fwapia mér námpón: Loamp tére te arop yae-párak námpan fákámp mono. Arop lo kar ták-sir konap arop, sokoro ninikaok i konap, Kwarén kor younkwe sánkria maok, kwatae ninikaok tukupnap aropan fákámp konámpón. Aeria maok, arop farákápao Kwaromp ninik te wampwenoriaka pwarará maok, apárokamp ninikaok tukup konap aropan fákámp konámpón. Aeria maok, loamp tére te éntupwar naropwarén kor tirá wouria, arop ankwapan kor tirá wourinap aropan fákámp pap konámpón.

¹⁰ Aeria maok, kounteouráp arop kokoporia maok, poumou-tárápu nonopok yupunámp kokoporia maok, arop oukun éréképria maok, arop ankwap farákáp kwekár i konap, ankwap farákáp te kwekárria maok, karenoriaka, fou e sér i konap, tá Kristen ninikan yénképnámp téreran yorowar i konap ankwap-ankwap ninik ponankor, am taknap arop farákáp táman loao fápákamánk i konámpóno.

¹¹ Má kar kare máte Kwaro onan farákámpria sápnámp Kwapwe Kare Kar mek yak námpón. Am Kwaronámpoknámp koropnámp Kwapwe Kare Kar te waeráp kwapwe ara, nomo ponankor man warákár mwaro.

Polo Kwaro nomwan manénkir aropompimpan 'Aesio'rá sérimp kar

¹² Nomp Kraís Jisas Tokwae Karao ono fwap maomp karwaok tére nanamp nkea méria maok, onan nánapia náráp tére téreaeria kárákáre sámp námpon. Aerianánko maok, ono man 'Aesio'rá sér rae. ✧

¹³ Kare, ono wokwaek kar te Kwaromp e wouroumprá yárakria maok, Kristen fákáreran sokororia man kárákárerá yárakiampon. Aeno mao wae mér, ono oukoumwan Kraiséen kare karonorá mér moriaka épérep ninik fek man yopor nampara, mao onan aropompi námpon. ✧

¹⁴ Aeria maok, nomp Kwar Tokwaerao námoku ninikia onan warákár tokwae námpon. Aenánko, ono am warákár tokwae fek Kraiséen koumpeyakápnámp aropamp man mér námp, tá nomp ankwapnámpén nouroupnámp ninik sámpampono.

¹⁵ Kraís Jisas te apárok ékia maok, kwatae ninikráp arop nomwan érékép aeria ék námpon. Mámá kar fi te kare karara, arop ponankor kare karonorá méranápono. Táte onoku kareao kor arop ponankor kámá-pwarará kwatae kare ninikráp arop nampono. ✧

¹⁶ Aeno Kraís Jisasó ninik námp te, arop ponankor mao kwatae ninikráp aropan aropompria porokwe fek yépék i konámpan mérenkria námpon. Aenámpara, ono arop ponankor kámá-pwararea kwatae kare nampán maok, mao onanmékir aropompi námp te, arop ponankor onan nkea, am fárákápao kor karenoriaka man méria maok, yiki yaká yakáp mwanap sámp mwanapon.

¹⁷ Mao te ankár yaká yak konámp kingono. Mao te sumpwi mo i konámp, arop man te nke mo, mao te Kwar ankárank kare támaono. Nomo ponankor mao te tokwae kar kárákáre kor kwapwe kareara, maomp e kumur méntép ankár sámpea sakap mwaro.

Timoti ankár Satanén yorowaria kwe-pwar naenámp kar

¹⁸ Onomp táráp Timoti, ono siosomp profet fákáreráo wokwaek amwan sériap karan ninikia, oukoumwan amwan amo térenanap karan sénae rae: Amo am profet kar táman warko ninik napo maok, amwan kárákáre sánk nánko, amo ankár soldia niamp kárákáre fek fokopeyakria Satanén yorowaria kwe-pwarampo. ✧

¹⁹ Am yorowarnámp mek amo Kwarén mér napan kárákáre fek sámp-fákeyakria, Kwaro nke namp fek waráp ninik mek kwatae ninik yak mo kare námprá ankár mérampo. Arop ankwap fárákáp tak mo, kwatae ninik yak nánko, Kwaro man fwapokwap naenámpan monorá napo maok, náráp Kwarén mér nap ankár kwatae akwap námpon.

²⁰ Himeneus ntiaka Aleksander arop yaworao kor takepo, ono Satanomp yaek sánk nanko maok, Satano am arop yaworan sámpá sokoro nánko, warko ninikiaka Kwarén wouroump mo nenepon. ✧

2

Kwarén kar toropwap i konap ninik

¹ Aeno am tére amwan téreampori namp te, manénkir sénaenam kar te aráne: Ponankor koumteouráp aropan arakrá sérampo: “Yumo ankár arop ponankoran ninikia Kwarén man aropompria yaewouramporia kar toropwapria mao tak naenámpan 'Aesio'rá sér kipo.”

² Aeria maok, Kwarén 'King ntiaka gavman fákáreran kor yaewourampo'rá sénapo, nomo ponankor yonkwae porokwe fek yakápria maok, tá nomo ankár Kwaro warákárnámp ninikaok paokop mwanámpon.

³ Am ponankor aropampor Kwarén sénap kar te kwapwe námpara, nomwan warko éréképeanámp Kwar te wawiaka warákár i konámpon.

⁴ Maomp ninik te ankár arop ponankor warko éréképeanánko, am Kwaromp ninikamp kar ponankor te karenoria mér mwanapria námpon. ✧

⁵ Nomo te wae mér námpon, Kwar te ankárank karerao yak námpon. Aenánko maok, arop ankárankamp kuk yakria Kwaronámp mwaek yak, arop nomonámp mwaek yak. Aenámp arop te Kraís Jisasono.

⁶ Kwaro sérimp yae fek Kraís námoku karerao arop ponankor warko yamokwapea érékép nanampria sumpwimpon. Am takimp ninik Kwaro nomwan yénkép námp te, maomp ninik te arop ponankor warko érékép nanampria nimpon.

⁷ Aeriaka Kwaro onan aposel yakaeria arop ankwap firaonapok sámp-kérépámpon. Aeránko maok, ono am Kwapwe Kare Kar érik farákápria, Kwarén mér mwanap kare yénk nampon. Ono te kare sénampón, ono te kwekár mo karenon. ✧

⁸ Aeria maok, onomp ninik te, sios ponankor mek arop fákárean yumo kar toropwap nap te, yopor yonkwae, yopor kar sér i konap te ankár pwararea, yiráp ninik yiki kare yakria, yumoku Kwarén sánkria, kar toropwap kipria nampon.

✧ 1:12: Ap 9:15 ✧ 1:13: 1 Ko 15:9-10 ✧ 1:15: Lu 19:10 ✧ 1:18: 1 Ti 4:14 ✧ 1:20: 1 Ko 5:5 ✧ 2:4: 2 Pi 3:8-9

✧ 2:7: Ap 9:15

'Yaewour i konap tére te koumteouamp yae-párák kare moporono'rá sénámp kar

⁹Tá onomp ninik te koumteou te man pwinámp waempyaman yirir kipo. Náráp me pwae, náráp pourouk kápae kare mopor ntia mani tokwae fekamp waempyaman yirirantáno. ✧

¹⁰Aeno 'Námo te Kristen nono'rá sér i konap koumteou fákáreramp yae-párák kare mopor te ankár nkwakwe make yaewour i konap tére nap támaono. ✧

¹¹Koumteou te námoku ankár sámp-anámprá, karmparáp tankria Kwaromp karan sámp mwanapon.

¹²Onomp ninik te, koumteourao lotu nap mek poumou-tárápuran poukeyakrá Kwaromp kar yénk te mono ri konampon. Lotu mek koumteou te párák tankrá wa mwanapon.

¹³Am te arakrianono: Kwaro Adaménénkir yoroia maok, wakmwaek Ivén yoroi námpara. ✧

¹⁴Aempan maok, Adam te kwekár karan karenorá moimpon. Yupurao maok kwekár karan karean mpweria kwatae ninikimpon. ✧

¹⁵Aeno koumteourao Kwarén mérrá yakria maok, tá náráp Kristen ankwapyaeánépén nounouroupria, tá yiki kor ninik fek yae-párák kare ninik fek yakáp napo, tárápu tankápnap ke fek Kwaro man yaewour naenámpon.

3

Sios taokeyakáp konap arop fárákapamp kar

¹Mámá kar te kare karonno: Arop sios taokeyak naenámp arop yak naerianámp te, am arop te kwapwe kare tére naeria warákár námpon.

²Aeria maok, taokeyak konámp aropao kor yae-párák kare yak nángo maok, arop fákárerao kor mao nkwaek mak námp nke mo, tá mao te ankárankamp yupuráp arop yak nae-námpon. Aeria maok, ninik kour fek yae-párák yárakria maok, ankár námoku poukwap kour kwapwe kareria, ankár yae-párák ninikaok saráp yarak naenámpon. Aeria maok, arop ponankor nounouroupria maok, Kwaromp kar yae-párák yénk konámp arop yak naenámpon.

³Mao te bia fária mánmán naeane. Mao te koupour yonkwae pwarámp naeane, mono. Arop sánánkar porokwe fek kun. Tá mani ankankantá ninik tokwae naeane.

⁴Mao te náráp séraroan fwapnae karia taokeyakria maok, náráp tárápuran fwapokwap nángo, maomp karwaok tukup mwanapon.

⁵Am te apaeriaka, arop náráp séraroan fwapia poukeyak mo námp te, mao te Kwaromp siosén kor mokopia taokeyak naenámpánaé. ✧

⁶Oukoumwan kar Kristeni námp te arop taokeyak te mono. Mao te am tére fek, ono te tokwae karonorá ninik nángo, Kwaro wokwaek Satanén kotimpnámp taknámp naeane.

⁷Am arop kwapwe kare yarak nángo maok, Kwarén mér monap aropao man nkea, 'Mao te kwapwe kare aropono'rá sénapo maok, mao fwap sios arop taokeyak naenámpon. Aeno mao kwapwe kare yarak mo námp te, sérarapo, pwarápae nángo, Satano man fákápá pap naeane. ✧

Sios mek tére konap aropamp kar

⁸Taknámp sios mek tére konap arop fárákap arop nke nap fek yae-párák kare ninik fek tére mwanapon. Takria am arop fárákap anánkaopwe ninikráp arop yakáp mwanape. Tá bia tokwae fária mánmán mwanape. Maniráp ankankan kikiank mwanape.

⁹Am fárákap ankár náráp ninik mek Kwaro nke námp fek kwatae ninik yak mo námp mérria, Kwaro nomo man mérnámp arop nomwan yéknépnámp kar kareran ankár kárákáre fek mérrá yakáp mwanapon.

¹⁰Manénkir te amo man téreae ritea mokopon nkea maok, tére yae-párák nángo te, man 'Amo fwap sios mek téreae'rá sérampo.

¹¹Sios mek tére konap koumteouao kor námoku tére mwanap fwapnae karia ninikrá tére mwanapon. Kánánkámp sérari kwapon. Mao te ankár kwapwe kare ninik fek yakápria maok, kwekár ninik ntia kokwae ninik yak mo, ankár yae-párák kare tére mwanapon. ✧

¹²Sios mek tére konap arop te ankárankamp yupuráp arop yakria, náráp séraroan fwapi taokeyakáp mwanapon.

¹³Arop sios mek tére nap yae-párák kare tére napo te, man nkeaka 'Mao te yae-párák kare aropono'rá sér mwanapon. Aenapara, am aropao kor Krai Jisasomp Kwapwe Kare Kar fwap tae fek farákáp mwanapon.

'Kwaromp ninik fi kor te tokwae kar ankankono'rá sénámp kar

¹⁴ Kare, ono amonapok wae koupour korop naenampao maok, warko oukoumwan ono má kar má waráp por kumwi nampono.

¹⁵ Aenampara, ono koupour korop mo nanko te, amo má má kar man nkea Kwaromp firáp arop fárakapao yae-párak kare yakáp i konap ninik mérampo. Kwaromp firáp yakáp nap te yiki yaká yak konámp Kwaromp siosono. Am sios te oumpwarao nap sámp-fákeyak námp niamp, Kwaromp kar kare sámp-fákeyake taokeyak konámpono.

¹⁶ Karenono, Kwaro námoku i konámp ninik fi kare yénkép námp te, am te tokwae kar ankankono:

Mao te arop kare arákarea, érik koropámpo.

Aenámpao maok,

Yiki Kor Spiritao nomwan yénkép námp te,

mao te Kwaromp yae-párak kare Táráp karenono.

Ensel fákáreao kor man nkeapon.

Aropao maomp kar farákáp napo te,

arop fi ponankor wa napon.

Aenapara, apár ponankor mekamp aropao kor

man karenoria mér napon.

Kwaro man yámar mek warámpea pokria

e tokwae sámk tenánko yak námpo. ✧

4

Aropamp ninik mek épérépi papnámp kar

¹ Yiki Kor Spiritao érik arakrá sénámpo: Nánkár wakmwaek ankwap ke fek arop ankwap fárakap Kwarén mér nap pwateaka Satanomp kwekár i konap kwatae spirit yénk i konap karan woupwi pátea wawia ampaok mwarea napon. ✧

² Kwekár i konap arop fárakap te kwekár ninikan sámpá paokopria maok, am kwekár karan sér saráp yakáp napara, am kar támao am fárakapamp ninik mek top-pwarámpeyak nángo, náráp kwatae ninik yak námp warko ninikia mér mo i konapon. ✧

³ Aeria maok, am arop fárakapao 'Yupu sámp kwapono'rá sér, tá nkwakwe make firan 'Arop fári kwapono'rá sér i konapon. Aeno mao 'Wurienk'rá sénap ankank te Kwaro yoroimp ankankara, nomo Kwarén méria maomp kar karanon kor mér námp kwamp te, fwapon, Kwarén aesioriaka sámpa fár mwanámpo. ✧

⁴ Nomo te wae méron, ankank ponankor Kwaro yoroimp te, kwapwe kare mwarono. Nomo monorá mwareano. Fwapon, nomo sámpria maok, Kwarén kar toropwaprá 'Aesio'rá séria sámp mwanámpo. ✧

⁵ Kwaromp kar ntiaka nomo Kwarén kar sénámp te am fir fwapokwapianánko, Kwaro nke námp fek kwapwe kare konámpo.

Timoti ankár Kraisomp kwapwe kare tére arop yak naenámp kar

⁶ Amo má kar má kémpiyae tárápura farákáp saráp yakria te, amo te Krai Jisasomp tére arop kwapwe yak nanapon. Amo wokwaek sámpap kar kwapwe Kristen mér i konap niniként tapokwapeaka ankár sámpá yarakria te, am fek kárakáre tokwae sámp nanapon.

⁷ Aeno ankwap fárakapao Kwarén younkwe sámk konap épérép kar mwar farákáp nap te, amo ankár amwar yakria, Kwaro i konámp ninikaok tére kárakáreampo. ✧

⁸ Amo te wae mér napon, pourou poukwap konap asasais te nomp pourou fwap yakano ritea nomwan fwap tae morok yaewour i konámpono. Aeno Kwaro i konámp ninikaok tukup námp te, am támao nomwan kápae kare ankank fek yaewouriaka oukoumwan yiki yakáp námp fek, tá nánkár wakmwaek yaká yakáp mwanámpa kor yaewour i konámpo.

⁹ Má má kar fi te kare karara, arop ponankor kare karonorá mér mwanapono. ✧

¹⁰ Nomo yiki yak konámp Kwarén yépékrá yakáp námpo. Mao te arop ponankoran warko érékép nae yonkwae námp te, nomo man méria 'Karenó'rá sénámp arop nomwan kor kare kar warko érékép konámpo. Nomo am mér námpara, nomo térerá kárakárerá tukup konámpo.

¹¹ Amo te ono farákápnamp kar man koumteouráp aropan méranáponoria yénkra farákámpo.

¹² Am fárakap amwan nke nap te, tár-ménki tae morok napan maok, takria amwan te kwaporok yaknap aropan mpwe mwanape. Amo am fárakap amonapaokanáponoria, amo kar sénap, amo yarak nap, amo arop ankwapan nouroup nanap ninik, amo Kwarén mér nap, Kwaro nke námp fek yiki kukur yaknap ninik, aran ampaok mwanapon.

✧ 3:16: Jo 1:14; Mk 16:19 ✧ 4:1: 2 Ti 3:1 ✧ 4:2: 2 Pi 3:3; 1 Jo 2:18 ✧ 4:3: Stt 9:3; Ro 14:6 ✧ 4:4: Stt 1:31; Ap 10:15 ✧ 4:7: 1 Ti 6:20 ✧ 4:9: 1 Ti 1:15

¹³ Amo oukoumwan onan yépekrá yaknap ke fek te Kwaromp Buk fekamp kar arop wa nap fek nkerá farákápria maok, kar fi kor érik farákápria, Kristen i konap ninikan yénkrá farákápampo.

¹⁴ Sios taokeyakáp konap arop fákáreao waráp pourouk yae pap, tá arop fárákapao amo tére nanapan profet kar farákápapo, Yiki Kor Spiritao amwan ourour sánkámpan nik mo nanape. ✧

¹⁵ Amo ankár am tére fwapia taokeyakria maok, amo ankár takrá térerá yak napo, arop ponankor waráp tére am nke napo, yae-párák kare naenámpon.

¹⁶ Amoku waráp ninik ntia aropan yénkrá farákápnap tére fwapia taokeyakampo. Amo kárakáre fek takrá yak napo maok, waráp waemp, tá waráp kar wanap aropamp waempao kor fwapi yak naenámpon.

5

Timoti sios koumteouráp aropan naenámp kar

¹ Amo mér aropamp ninikan fwapokwap naeria te, yopori kwapono. Waráp naropwarén sánánkar porokwe fek sér i konapnám taknámpampo. Arop tár-ménkiran kor waráp nánae tár-ménkiran i konapnám taknámpampo. ✧

² Amo mérnám yupuran te amokuráp éntupwarén i konapnám taknámpampo. Yupu-táráp énkiran kor waráp antápan sér i konapnám taknámpria maok, waráp ninik te ankár yae-párák kare fekamp.

Kae koumteouramp kar

³ Kae yupu námoku nápar yak nángo, man yaewour naenámp nouroup yak mo nángo te, amo man yae-párák yaewouramp.

⁴ Aeno kae yupu wae maomp táráp yak nám, tá kupwináp yak nám, amo am fárákan yénk napo, am fárákap náráp Kristen tére tokwae te am éntupwarén fwapia wunanápono. Náráp fi taokeyakáp mwanám támaonóra mér mwanapon. Takria maok, éntupwar narop-war wokwae tére tokwae fek man wunep ponankoran nopok mwanapon. Karenono, Kwar te mámake pourouráp ninik táman warákár konámpon.

⁵ Aeno kae yupu námoku nápar yak nám te, am yupu te ankár Kwarén mérrá yakria maok, yámaraok, kumuruk kor Kwarén wumwirá, 'Námwan yaewourae'rá kar toropwap saráp yak naenámpono.

⁶ Aeno kae yupu pouroukamp ninikaok saráp yarak nám te, mao te yiki yak námpao maok, wae sumpwi yak nám niamp námpon.

⁷ Aenámpara, amo te kae koumteouan má kar má farákápampo. Aenapo maok, am fárákap te nkwa mo mak mo, yae-párák kare yakáp napo, arop man kar sér mo mwanapon.

⁸ Arop námoku fi taokeyak moriaka, námokuráp séraoan kor fwapia taokeyak mo nám te, mao Kwarén mér námpan wae pwararea Kwarén mér monám aropan kámákarea kwatae kare námpon.

⁹ Kae koumteouamp e buk fek kukumwi nap kwamp te, 60 yopwari yak nám, arop ankárankampamp nap mek tankeanámp yupuramp eran saráp kumwiamp.

¹⁰ Am e kumwiria te, sios arop ponankorao nke nap fek kwapwe kare yaewour i konám yupu yakano. Arakano: Mao náráp tárápuan kwapwe kare ninikan yénkrá, yae-párák kare taokeyak. Tá ankwap némpouknám aropan warákária koropenkria wun i konám. Tá námoku anámpea Kristen fákáreran yaewouria maok, ninik kápae yaknám aropan kor yaewour i konám. Aeria maok, am nkwa kwe make tére yaewour kwapwe konám yupuramp eran saráp kumwiamp. ✧

¹¹ Kae koumteou oukoumwan éni yakáp napamp e kumwi kwapono. Am te paeria, 'Kwaromp tére ankár tére nae'rá sénámpao maok, arop ankwapan nkeaka kikiankia, maomp nap mek tank naerá ninik tokwaeria, Kraiséen younkwe sánk mwanape.

¹² Takria námoku sérinám kar warko pwar nángo te, Kwaro man touwe sánk naeane.

¹³ Aeria maok, ankwap ninik te arak i konapono: Kokwae tákárrá nap-nap paokop i konapono. Am fárákap te kokwae tákár mwar mono, ankwap fárákapao kar sérar nap wa mwar karrá paokoprá wawi ko, kánánkámp arop younkwe mwae sérrá paokop i konapon. Takria maok, nomo tak mo mwanám kar kwatae sérar i konapon. ✧

¹⁴ Tak napantá maok, onomp ninik te, kae koumteou oukoumwan éni yakáp nap te warko poumou nap mek tankápria tárápu tiria maok, nap taokeyakáp napo maok, Kwarén mér monap arop nomwan wouroump mo mwanapon. ✧

¹⁵ Amo te wae mér napon, kae koumteou ankwap fárákap Kwarén mér nap pwatea warko Satanomp wakmwaek paokop napon.

¹⁶ Aeno Kristen arop náráp firáp mekamp kae kounteou yakáp napo te, am Kristen arop námoku éréképea taokeyak nánko te, sios te man taokeyak naenámp ninik kápae sámp mono. Kae kounteou nápar kar yakáp napan maok, sios man yaewour naenámpnon.

Arop taokeyakáp konap aropamp kar

¹⁷ Yumwan taokeyakáp konap arop, yumwan yae-párák kare taokeyakáp nap te, nopok sámp konap mani narek yakano. Am mani tokwae sámp mwanap arop te Kwaromp kar farákáp konap, tá am ninik Kwaro warákár námpan yénk i konap kárákáre fek tére konap aropono.

¹⁸ Nomo te wae mér námpon, Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sérrá, “Bulmakau wit pumpurékamprá yipi kwarámprá akwap námpp fek te, man top-kump yirimp kwapono.” Tá “Tére arop te fwap mani sámp naenámpono.” ✧

¹⁹ Arop ankáránkao ‘Arop taokeyak konámp arop máte sokoro námpp’ ria sénánko, amo te maomp kar te wawi kwapono. Anánk, yinink arakerao sénapo maok, am táman wawampo.

²⁰ Am arop taokeyakáp konap arop ankwap sokoro napo, amo man fwapokwap naeria te, arop taokeyakáp konap arop ponankor éréképá tankrá fwapokwap napo maok, am farákapao kor nkeaka apáp mwanapon. ✧

Timoti námokuráp ninik fwapia taokeyak naenámp kar

²¹ Kwaro nke námpp fek, tá Kraiso Jisaso nke námpp fek, tá Kwaromp ensel fákáreao nke nap fek, ono amwan waeman kare kar sér rae: Amo fwapia am ono yénknamp loaok téreria maok, amo ankáránkamp ninik fek arop ponankoran fwapokwapampo. Amo arop tokwae ntia waráp nouroupén saráp porokwe fekria, arop ankwap farákapan yopori kwapono.

²² Amo te koupour aropamp me korok yae papria ‘Kwaromp tére téreae’ ria séri kwapono. Ankwap aropamp kwatae ninikan panek yakria, amoku mwar yiki kor yae-párák kare yakampo.

²³ Amo te touwe sámp saráp yakria, waráp yare te kárákáre mo námpono. Ént mwar fári kwapono. Wain ént kánanke méntér fánapo, waráp touwe am fwap naenámpono.

²⁴ Ankwap farákapamp kwatae ninik manénkir koupour érik korop nánko, nomo koupour nkeaka mér i konámp. Aeno ankwap farákapamp kwatae ninik te mek yakea nánkar wakmwaek érik korop konámpnon.

²⁵ Taknámpp ninik kwapwerao kor érik yakria maok, tá ankwap ninik kwapwerao kor tamak érik yak mo i konámpnon. Am tak námppao kor youpoukwap mek yak mo i konámpnon.

6

Kwaporok tére konap aropamp kar

¹ Kwaporok tére konap Kristen arop farákap te náráp arop tokwaerao e tokwae sánkria maomp yae ankore mek yakáp mwanapon. Aenapo maok, am poukeyakápnap aropao kor Kwaromp e wouroump sér moria, nomo Kristen yakáp námpan kor wouroump sér mo mwanapon. ✧

² Kwaporok tére konap aropamp arop tokwaerao kor Kristen ara, máte mwearonoria kar ták-pwar mwanape. Arakrá ninik kipo: ‘Mao te Kristenara, ono man warákárria maok, ono maompór tére fwapia térea yaewour nanampono’ riaka kwapwe kare tére kipo. ✧

‘Mani kikiank te ponankor kwatae ninik fi kor’rá sénámp kar

Amo ankár kounteouráp aropan má kwapwe kare ninikan yénkrá farákápria am ninikaok ‘Arak kip’rá sérampo.

³ Nomp Tokwae Kar Jisas Kraisoamp kar kare te Kwaro i konámp ninikaok tukup mwanámp yae-párák farákáp konámpnon. Aeno arop ankwap am karan monoria pwarará ankwap aopwe kar farákáp nánko,

⁴ nomo te wae méróno, am arop te ono te ninik kourráp arop tokwaenorá ninik námppao maok, kwaporok mwar táman námpono. Mao kikiank kwatae námpp te, Kwaromp wakmwaek tukup konap yénk konap kar fek arop ankwapént kákkarrá kar yorowar námpan kikiank i konámpnon. Aenámp fek táman kokwarok ninik, kar yorowarnámpp ninik, wouroump kar, ankwapan onan kwekár námponorá kwatae niniknámpp ninik, am ou mek korop konámpnon. ✧

⁵ Am farákap ankár kákkar saráp yakáprá, kar yurukup mwanap épépérép kare yakáprá, kare kar karan mér mo karenono. Mao ninikrá, Kwarén mér napaok tukup námpp te, am fek apárokamp ankank kápae kare ti mwanámpan mpwe ninik i konapon. ✧

⁶ Táte kare, arop Kwaromp ninikaok akwapria te, tá méntér mao mokope ankank sámpá yak námpan fwaponorá warákár nánko te, am támao kápae kare ankankráp arop niamp i konámpono. ✧

⁷ Nomo te wae mér námpon, éntupwaro nomwan fárakapnám ke fek te, yaenémpi korop námpon. Tá taknám nánkar wakmwaek máma apár pwarará tukup nám fek kor, ankank sámpea tukup mono.

⁸ Aeno nomo fár mwanám fir, tá pourou oupourounám ankank sámpá yakáp nám te, nomo yonkwae porokwe fek 'Wae támaono'rá sér mwaro. ✧

⁹ Aeno arop ankank kápae kare ti naeria ninika waerá yarak nám te, kouao aopwe mek pik konámnpám taknám am kikiank ninik támao man sámp-fákeyak konámpono. Am épérépnám kwatae pap konám kikiank ninik te man oupouroupea apárok anámpea ankar souroumpour i konámpono. ✧

¹⁰ Am mani kikiank tokwaenap ninik te, ponankor kwatae ninik fi kor támaono. Arop ankwap fárakap te manian kikiank tokwae napo, am ninik támao am fárakapan éréképá akwap nánko, Kwarén mér nap pwate nánko, wakmwaek ono apae maoi naerá ninik tokwae mwarea napon. ✧

Timotin 'Kristenamp ninik kwapwe ponankor sámp fákeyakamp'rá sénamp kar

¹¹ Aeno amo te Kwaromp aropara, amo am kikiank ninikan te ankár younkwe mwaeak sirampo. Aeriaka amo te yae-párak kare ninik, Kwaro i konám ninik, tá man mérnáp ninikaok kárakáre fek yarakampo. Aeria maok, aropan nourouphia, nkwakwe make ankank korop námpon kor amo inkirman námpritea kárakáre fek yakria maok, arop ponankor sánánkar porokwe fekampo.

¹² Arop Kraiséén mér nám te, arop resis mek fárakop konám niamp. Tak nánko maok, amo te am resis kwapwe mek kárakáre fek fárakopria maok, amo yiki yaká yak konám sámp nanapon. Wokwae amo kápae kare arop nkeap fek waráp Kraiséén mér napan kárakáre fek fokopeyakea érik sénap ke fek maok, Kwaro amwan 'Am yiki yaká yak sámpae' ria wumwi rimpon.

¹³ Kwar ankank ponankor yiki yak nénk konám, ntia Krai Jisas Pontius Pailatonámpok kárakáre fek fokopeyakea kare kar karan érik sérimp, Kwar ntia Krai Jisaso nke nep fek ono amwan tae fek sér rae: ✧

¹⁴ Amo am sámpap karwaok ankár yae-párak kare téreampo. Arop amwan wouroump kar sénaeane. Amo te ankár takrá térerá akwapea, nomp Jisas Krai Tokwae Kar érik ék naenámp fekampo.

¹⁵ Kwaro Krai ék naenámp yae séri pwatenám ke fek táman mao ék naenámp. Am Kwar ankáránkamp saráp ankank ponankor poukeyak konámpara, nomo maomp e sámpea sakap mwaro. Mao te king fákáreramp King, tá arop tokwae fákárean poukeyak konám Arop Tokwaeno. ✧

¹⁶ Mao ankáránkamp támao saráp sumpwi mo i konámpon. Mao te wae tokwae fek yak námpara, nomo te maomp wonae fik tukup mo karenon. Wokwae kar te arop ankáránk man te nke mo, táte arop man nke naenámp te pwi mo karenono. Aenapara, mao e tokwaeráp yakria, tá maomp kárakáre ankár yaká yakano. Kare takano. ✧

Ankank kápaeráp aropamp kar

¹⁷ Apárokamp ankank kápae karenap aropan sérampo: Am fárakapao námo te arop tokwae namp ritea nkwakwe make ankank koupour toromore naenámp táman saráp mériaka tukup kwapono. Ankár Kwarén maok mér kare mwanapon. Kwar te nomo warákár mwanámponmpor kápae kare kwapwe kare ankank ti-sáp konámpono. ✧

¹⁸ Am fárakapamp kwapwe kare ninik te ankank kápae kare niampria, kwapwe kare ninik fek yaewouranápono. Aeria maomp ankank kápae te monap arop fárakapan nénk saráp yakápanápono.

¹⁹ Am fárakapao takria te, nánkar wakmwaek man yaewour naenámp ankank koupoukour napara, mao fwap yiki yak sámp mwanap am te yiki yak karenono. ✧

Timoti ankár náráp tére fwapi taokeyak naenámp kar

²⁰ Onomp Timoti e, Kwaro amwan sánknám tére fwapia taokeyak kourampo. Aeria maok, Kwaromp ninikaok akwap mo, épérépnám kar mwar te younkwe sánkampo. Tá am námoku kwekárrá 'Ono te mér kare sámpá yak namp'rá sér i konap aropént te yak kwapono. Am fárakap te takria Kwaromp ninikan nkwakwe make kar yorowar i konapono. ✧

²¹ Arop ankwap fárakap take pourouráp mér sámp namprá ninik nap te, Kwarén mérnáp ninik wae pwate napon.

Ono ninik namp te Kwar námoku yumwan ninikia yumwan yaewourano. ☆

Polo Timotin Wakmwaek Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 36 yopwar niamp arake fek, Polo Rom mek kalabus mek yakria máma pas ankwap Timotimpor kumwimpon.

Polo Rom mekamp Gavmano man farop pap mwanap wae wonae fiknámp mér námp kwamp, wakmwaek kar má pas kumwi námpon. Mao te 'Amo Jisasomp e érik séria, Kwaromp Kwapwe Kare Karamp kare kar karan sámp-fákeyakamp'rá sér. Tá touwe kwatae, tá man sámpá yampourou mwanap ninik korop námpao maok, Timotin 'Kwaro sánknámp térean pwar kwapono, ankár kárákare fek téreamp'rá sénámpon.

¹ Ono Pol te Kraís Jisasomp aposelono. Kwaro námokuráp ninik fek onan aposel pap námp te, ono koumteouráp aropan, mao máma yiki yak Kraís Jisasén mérnáp fárákapan nénk nanamprá séri námp táman séraeraeria ninámpon.

² Timoti, amo te onomp karwaok napantá, amo te onokump táráp kare niamp naponoria, ono waráp por má pas má kumwi rae. Ono ninik namp te, Kwar Naropwar ntiaka Kraís Jisas nomp Tokwae Karao námokuráp ninik fek amwan ninikia aropompia yonkwae porokwe papanoria nae. *

Kwaromp karan pwarápaentánámp kar

³ Onomp tékénou fákárerao wokwaek kar Kwaromp ninikaok tukupapnámp taknámp, ono kuri mántwaok akwap nampon. Aeria maok, ono ninik namp te, Kwaro nke námp fek kwatae niniki namp yak mo námpono. Ono kumuruk yámarao amwan ninikriaka Kwarén kar toropwap namp fek, man 'Aesio'rá sér i konampon. *

⁴ Amo onan yonkwae touweria ém napantá, onomp ninik te amwan warko nkea, am fek warákár nae kar nampono.

⁵ Amo Kraísén mér kare nap te wokwaek waráp kupwiwaráp Lois, tá waráp éntupwar Yunis maomp mérep niamp kwekár mono, kare kar nap ono wae mér nampono. *

⁶ Ae namp kwamp maok, amwan warko ninikampria sér rae. Kwaromp ourour waráp pourouk yak námp, am te ono wokwaek kar waráp me korok yae pap nanko sámpap ourour táman oukoumwan kuri amo am ourour tokwaeanoria tére kárákare nap te, arop yaomwian fur napo, yurunk tokwae konámppnámp araknámpampo.

⁷ Amo te wae mérono, Kwaro nomwan sámpámp Spirit te nomwan apáp sáp naenámp Spiritan mono. Mao nomwan sápnámp Spirit te nomp waempén kárákare nénk námp, tá nomp Kristen ankwapyaenáp fákáreran nouroup kareria, nomoku nomp yakáp fwapia poukeyakáp mwanámp ninikan ti-sáp námpon. *

⁸ Aenámpara, amo nomp Tokwae Karamp kar farákáp nap te pwarápa kwapono. Tá amo ono kalabusi yak namp táman kor pwarápa kwapono, mono. Amo ankár Kwaromp kárákare sámpea onont am Kwapwe Kare Kar farákápnáp tére fek onont touwe sámpampo. *

⁹ Kwaro nomwan wumwiria warko érékép námp te, apae nomo kwapwe kare ninik nángo, nomwan warko érékép námpanápe. Mao námokuráp ninik fek nomwan koupoutáráp napria ninikia nomwan érékép námpon. Wokwaek kar Kwaro má apár oukoumwan yoro moi yakrá, nomwan námokuráp ninik fek niniki tarimpan Kraís Jisasén érik sámp-kérépámpon. *

¹⁰ Aeno oukoumwan máma ke fek te Kraís Jisas nomwan éréképnámp arop wae érik korop námp fek, Kwaromp aropompao kor wae érik korop námpon. Kraís Jisas te sumpwiramp kárákare wae kwe-pwate nángo, maomp Kwapwe Kare Kar koumteouráp arop waria wae yiki yaká yakáp mwanap mér napon. *

¹¹ Mao onan 'Kwapwe Kare Kar farákápnáp' ria séria sámp-kérépanángo, ono te koumteouráp aropan am kar yénkrá farákáp konampon aropono. *

¹² Ae namp kwamp maok, am tére fek táman onan kar wouroump napo kuri, ono pwarápa mo nampon. Ono mérinamp Tokwae Karan saráp wae nik nampon. Aeria maok, ono wae mér kare namp te, mao onan sápnámp tére te kwaporok pwar mono, ankár taokeyakrá akwapea Kraísomp Yae Tokwae korop námp fek naenámppon.

¹³ Máma kar kare amo onomp top kor fekamp wawi nap, am te amo fwapi ninikria, ankár take pourouráp ninik fek arop fárákapan yénkrá farákápnámpo. Aeria maok, amo ankár Kraís Jisasén mér kárákáreria man warákária maok, am ninik fek arop fárákapan kar farákáp nanapono. *

* 1:2: 1 Ti 1:2 * 1:3: Ap 24:16 * 1:5: Ap 16:1 * 1:7: Ro 8:15 * 1:8: Ro 1:16 * 1:9: Ef 2:8-9; Ta 3:4-5
* 1:10: Hi 2:14-15 * 1:11: 1 Ti 2:7 * 1:13: Ta 1:9

¹⁴ Amo má Kwapwe Kare Kar Kwaro amwan taokeyakampria waráp yaek pap námp te, am te kwapwe kare kare ankankara, amo fwapia yérék korampo. Aenapo Yiki Kor Spirit nomp ninik mek yak námp, mao fwap amwan am tére nap yaewour naenámpnon.

¹⁵ Amo te wae mér napon, apár fi Esia mekamp arop ponankor te wae onan pwar, tá Figelus ntia Hermogenes mao kuri wae onan pwar nepono. ✧

¹⁶ Aenapantá maok, ono Kwar Tokwaeran sénamp, mao Onesiforusén aropompria maok, maomp séraoan kor aropompanoria nampon. Kápae kare por Onesiforus te ono kalabus namp te pwarápae mono, onomp ninik yae-páráki pap saráp yak konámpon.

¹⁷ Mao te Rom taun tokwae mek koropeaka onantá oupourounkrá yárakia wakmwaek onan nke námpon.

¹⁸ Onesiforuso wokwaek Efesus mek onan yaewour saráp yakámp te, amoku am wae mér kare yak napon. Aenámpantá, ono Kwar Tokwaeran sénamp te nánkár mao kot tokwae naenámp Yae fek man aropomp naenámpria nampon.

2

Timoti te ankár Kraiomp kwapwe kare soldia yak naenámp kar

¹ Onomp táráp e, Krai Jisaso amwan námokuráp ninik fek ninikia yaewouránko amo maomp kárákáre sámpea yakamp.

² Ono wokwaek kápae kare arop wa nap fek farákápanko, amo wawiap kar táman arop fwap yonkwae kouria arop ankwap farákapan yénkrá farákáp mwanap aropan farákámpo.

³ Nkwakwe make ankank korop námpo kor yino Jisas Kraiséen méria maomp tére konámp, yinont soldia niamp kárákáre fek fokopeyakampo.

⁴ Arop soldia yak námp te, mao te ankwap-ankwap tére mo i konámpon. Mao te ankár soldia térean saráp yae-párák kare tére nánko maok, taokeyak konámp soldia kor maomp tére warákár naenámpnon.

⁵ Arop resisrá foporakor mwaria te, am 'Foporakorenk' ria sérinámp aropamp ninikaok foporakoria am ninikaok tukup mo napo te, taokeyaknámp aropao sérrá, 'Amo te ankank sámpono!' ✧

⁶ Arop yopwar yoroia taokeyak námp te námokurápara, kare nánko toupourria te, manénkir námoku fária, wakmwaek arop nénk konámpono. ✧

⁷ Amo te ono sénamp kar man ninikampo. Tak napo maok, Tokwae Karao waráp ninik mek kwapwe kare ninik fwap sánk nánko, amo am kar fi ponankor mér nanapon.

⁸ Ono Kwapwe Kare Kar sér i konamp te, Jisas Krai te Devito yakámp fi mekampao sumpwiaka fárámpámp táman amo ankár fwapia ninikampo. ✧

⁹ Ono am Kwapwe Kare Kar farákáp konamp te, am fi fek táman arop farákapao onan nke napo te, ono kwataenamp arop niamp nanko, onan nkwakwe make touwe sáприя, fákápá páte naponno. Aenapan maok, Kwaromp kar te fákapea pap mono. ✧

¹⁰ Aenámpara, ono te ninik kárákáre sámpea teyakra maok, nkwakwe make touwe korop námpan kuri, sámpea Kwaro naráponoria nánkárápnámp arop fákáreran yaewour i konampono. Onomp ninik te, am fárákapao kor ankár am Krai Jisaso fákeyaknámp yiki yak sámpea méntér yakápi-yakápanáponoria nampon. ✧

¹¹ Nomo te mámá kar man mér kare mwanámpono:

"Nomo mént kare kar sumpwianámp te, warko yiki yakan kor nomo mént yiki yakáp mwanámpon. ✧

¹² Nomo nkwakwe make touwe korop námpan kor, inkirmaneanria kárákáre fek yakeanámp te, nomo kor mao námpnámp méntér king yakáp mwanámpon.

Aeno nomo man younkwe sirareanánko te, mao kuri nomwan younkwe mwaek sinaenámpnon. ✧

¹³ Táte nomo sérrá, 'Maonámpaok tukup mwar' ri námpao, ampaok mo námpon kor,

mao námoku te námoku sérinámpaok i konámpon.

Mao te ankwap kar sér mo i konámp karenono." ✧

Timoti ankár tére kárákáreria Kwaromp tére arop kare yak naenámp kar

¹⁴ Amo te ankár kápae kare por am arop fárákapao wawanáponoria, Kwaro nke námp fek amo má kar man kárákáre fek sérrá, "Yumo te kar am fik sérarrá yorowari kwaponno! Take

✧ 1:15: 2 Ti 4:16 ✧ 2:5: 2 Ti 4:8 ✧ 2:6: 1 Ko 9:7,14 ✧ 2:8: Ro 1:3-4 ✧ 2:9: Fl 1:12-14 ✧ 2:10: Kl 1:24
✧ 2:11: 2 Ko 4:11 ✧ 2:12: Mt 10:33 ✧ 2:13: Nam 23:19; Ro 3:3-4; Ta 1:2

kar te arop ankárankan yaewour mo i konámpon. Am kar wanap aropan te, ninik kwatae pap konámpon.” ✧

¹⁵ Amo te ankár tae fek tére fáparákpriaka tére arop kare yak napo maok, Kwaro waráp tére nkea warákár naenámpon. Aenángo maok, amo kokwae moria Kwaromp kar kare kar yae-párák kare farákápria maok, amo Kwaro nke námp fek kor pwarápae mo nanapon. ✧

¹⁶ Aeno aropao kwaporok táman sérarnap kar te wawi kwaponu, younkwe sánkampo. Take kar te Kwarén younkwe sánk mwanap mwae páraok arop éréképa akwap konámpono.

¹⁷ Take kar te ankáráp kwataerao akwapea tokwae karia arop émi fánámp niamp námpono. Himeneus ntiaka Filetus am fi mekempao takipon.

¹⁸ Am arop yawor te má kar kare máte younkwe sirarea arakrá sér i konepon, “Nomo wae warko fápárámp námpara, wakmwaek te warko fápárámp mono.” Am makrá sérarep kar te arop ankwap fárakapamp méran épérépia kwatae pap nepon.

¹⁹ Aeno Kwaro am fek sios yoro naenámp kárakáre kor oumpwar te wae yimp tenánko, kárakáre fek fokoheyak námpon. Tá am oumpwar fek kar arakrá kumwi, “Kwar Tokwae námokuráp kounteouráp arop te wae mér kari yak námpon.”

Tá ankwap kumwi tenámpao kor sérrá,

‘Námo te Kwaromp firáp aropono’rá

sér i konap arop ponankor te

nkwakwe make ninik kwatae te ankár younkwe sir mwanapon.” ✧

²⁰ Ankankráp aropamp nap tokwae mek dis tankáp námp te, gol fek yoroiap, silva fek yoroiap, yao fek yoroiap, kwar fek yoroiap, ará tankáp námpon. Am te ankwapmwae kwapwe kare téreampor, tá ankwapmwae te nkwakwe make téreampor. ✧

²¹ Kwarén mérnámp aropao am náráp ninik mekamp kwatae ninik ponankor younkwe sinámp te, Kwaro nke námp fek yiki kare yak námp te, mao te ankank yae-párák námp mwar kák konap dis niampria, amwar kar yak námpon. Aeria Arop Tokwaeran yaewourrá nkwakwe make kwapwe kare tére naeria nanap námpon.

²² Aenámpara, amo te ménki-tárápuamp ninik mek korop konámp nkwakwe make kikiank ninik te ankár younkwe mwae pwarampo. Amo te ankár yae-párák kare ninik ntiaka mér napan sámp, ankwapan nouroup i konap ninikan sámp, yonkwae porokwe ninikan sámpa maok, arop ankwap fárakap yiki kare ninik fek yakápra Kwar Tokwaeran wumwi ri konap aropént saráp yakamp.

²³ Aeno épéperépnámp arop fárakapamp kar mwar sérarnap kar kwatae te amo ankár younkwe sirampo. Amo te wae mér napon, am takrá sérarap kar te am fek yorowar i konapon.

²⁴ Tokwae Karamp tére konámp arop te kar yorowar mo, arop ponankor porokwe fekria yonkwae kourráp tisa te man nkwakwe make napo kor yonkwae pwarámp mo i konámpon.

✧

²⁵ Aeria maok, maomp kar ták-pwarnap aropamp ninik porokwe fek fwapokwap nángo maok, am támao Kwaro am fákáreran yaewouránko maok, am ninik pwararea má kar má fwap mér mwanapon.

²⁶ Am kwekár i konap tisa fárakapan Satano náráp umben mek tirá kérépámp te, am fárakap náráp ninikaok paokop mwanapria nimpon. Aeno má kar kare man mér napo te, am fárakapamp ninik warko érik farákár nángo maok, Satanomp umben pwarará amwar yakáp mwanaponu.

3

Pwar naenámp yae fek mwanap kar

¹ Aeno amo ankár yae fápaé nángo te kápae kare touwe kwatae kare korop naeria námponorá mérampo. ✧

² Am te arop fárakapao námoku saráp warákár, tá manian kikiank kare mwarea napon. Arop fárakapao námoku támao warákár sérarrá, tá nomoku saráp kwapwe kare námponoria wae, tá ankwapan wouroump-sér mwarea napon. Tá éntupwar naropwaromp karan kor kwe-sir, tá arop fárakapao námwan yaewour kwapwe napo, am fárakapan ‘Aesio’rá sér mo mwarea napon. Kwaromp kwapwe kare ninikan kor wouroumprá amomoránk mwarea napon. ✧

³ Námokuráp firan kor aropomp mo. Wokwaekamp ankankan niki sayakrá yorowar. Aeriaka e-poup sérarrá paokopria maok, námokuráp kikiank i konap ninikao tokwae kari yak nángo maok, námokuráp pourou fwapia poukeyak mo mwarea konapon. Ankár

yonkwae pwarámpria aropomp ninik kánanke te yak mo kareria, kwapwe kare ninikan kor mént wouroump mwanapon.

⁴ Aeria maok, námokuráp firan kor ankwapan outiri mwanapon, tá námokunap ninik kápae kare kwataeran ti-paokopria maok, námoku támao ninikrá, Yino te Arop Tokwaeno'rá warákár-séria, námokuráp pouroukamp nkwakwe make ninik táman warákáránkrá paokopria maok, warko Kwarén warákár mwarea napon.

⁵ Aeria maok, Kwaromp ninikaok tukup nap te némpi párák pourouan sarámpria maok, Kwaromp kárákáreran méria kare karonorá ninik mo. Amo taknap aropént yak kwapon.

⁶ Am taknap tisa fákáre te sánánkar porokwe fek tukupea, ninik fwapi kárákáre moria, náráp wokwaekamp kwatae ninikan ninik tokwae, tá náráp ninik mek nkwakwe make kikiánk ninik koropánknámp koumteouramp nap mek tukupea, am fárákapan kar porokwérá sér i konapon.

⁷ Am taknap koumteou yonkwae kour kwapwe ankár sámp mwaria napao maok, am kar mér mwanap pourou mo.

⁸ Wokwaek Janes ntiaka Jambres Mosesén yorowarrá yárákpnámp taknámp am arop fákáreao kor má kar kare man kor yorowarrá paokop napon. Am fárákapamp kar yurukup mwanap ninik te kwatae akwap tenánko, maomp Kwarén mér napao kuri kwekár napon.

⁹ Wokwaek kar Janes ntiaka Jambres arop nkeap fek takrá ninikrá yárákriaka tokwaeri ke fek yak moipon. Aempnámp taknámp am tak nap ninik te arop ponankor nke nap fek érik korop naenámpon. *

Timoti ankár Kwaromp kar kárákáre fek samp naenámp kar

¹⁰ Aeno amo te wokwaek ono amwan warámpea yárákria aropan kar yénkrá farákáp konamp te am ninik wae mér napon. Aeria maok, onomp yárák, tá am fi kor ninik te amo wae mér napon. Ono Kwarén mér kárákáre namp, tá nkwakwe make kar korop námpan kor sánánkar ninik kárákáre sámpae akwap namp, tá arop nouroup namp, tá kárákáre fek fokopeyakria tére pwar mo namp, am te amo wae mér napon.

¹¹ Antiok, Aikonium, Listra taun mekamp arop fárákapao onan sámpá yampourou napo, ono nkwakwe make touwe tokwae kwatae sámp namp te amo wae mér napon. Aenampan maok, Kwaro onan yaewour nánko, am kápae kare touwe kwatae korop námpan kor, fwap yakampon. *

¹² Karenono, arop ponankor Krai Jisasént yakáprá Kwaromp ninikaok paokopnap aropan te, Kwarén mér monap aropao nkwakwe make sokoro i konapon. *

¹³ Aeria maok, kwatae ninikráp arop, tá kwekár profet fákáre, makia koumteouráp aropan poupwekáp mwarea napon. Satano kor am fárákapan kwekáránko maok, am fárákapan ninikao kor kwatae kare naeria námpon.

¹⁴ Aeno amo wokwaek wawia mérinap kar máte kárákáre fek sámpae yárákampo. Tá koumteouráp arop yino am kar yénkrá farákápámp te, amo waeman mér kare napon. *

¹⁵ Manénkir amo oukoumwan épérmou táráp yakap feknámpia Kwaromp yiki kor Buk fekamp kar mér sámpap te, amo wae mér napon. Am buk te amwan fwap ninik kwapwe sánk nánko, amo Krai Jisasén méria napo, Kwaro amwan warko warámp naenámpon.

¹⁶ Kwaromp Buk fekamp kar ponankor te Kwaromp Spiritao ninik sánk nánko kumwi napon. Am kar te nomwan yae-párák kare ninik yénkrá farákáp naenámp kwapwe karon. Tá koumteouráp aropamp ninik kwataenámp érik yénkria, nomp paokop fwapokwap i konámpono. *

¹⁷ Aenámpara, am kar támao Kwaromp koumteouráp arop nomwan yaewourianánko, nomo ponankor kwapwe kare ninik pwi nánko, nomo fwap nkwakwe make kwapwe kare tére ponankor tére mwanámp nánap mwanámpon.

4

Timoti ankár kárákáre fek Kwaromp kar farákáp naenámp kar

¹ Krai Jisas te yiki yakápnap aropan ponankor yurukupria, sumpwinap aropan kor mént yurukup naenámpon. Mao te arop ponankor nke nap fek érik koroepa king yaká yak naenámpon. Ono amwan Kwar ntiaka Krai Jisaso nkenep fek amwan kar kárákáre fek arakrá sér rae: *

² Amo ankár kárákáre fek Kwaromp kar farákápampo! Arop am kar wa napan, tá wa mo napan kuri, amo te ankár kárákáre fek am kar farákáp saráp yakampo. Amo te ankár méranáponoria kárákáre kor kare kar farákámpria yoporria, yumo fwap tak mwanaponorá

* 3:5: Mt 7:15-21; Ta 1:16 * 3:9: Kis 7:11-13 * 3:11: Ap 13:50; 14:5,19-20 * 3:12: Jo 15:20 * 3:14: 2 Ti 2:2
* 3:16: 2 Pi 1:21 * 4:1: Ap 10:42; Ro 14:9-10

warákár sánkampo. Amo kokwae moiaka, porokwe fek kánámpár am fárákapan yénkrá fárákámpamo. ✧

³Nánkár wakmwaek arop Kwaromp yae-párák kare kar te warko wa mo mwarea napon. Am fárákápan ankwap-ankwap kar wa mwar kar napan wa mwaria, am kar fárákápan mwanap aropan wumwi mwarea napon. ✧

⁴Aeria maok, má kar kare pwarará maok, nkwakwe make kwaporok kar mwar sérarap kar táman woupwi pátea wawia mántwaok tukup mwarea napon.

⁵Aeno amoku kare te ankár kápae kare por ninik kouri yakrá maok, nkwakwe make touwe korop námpon kor kárákáre fek fokopeyakria maok, amo Kwaromp Kwapwe Kare Kar táman téreria koutmeouráp aropan fárákámpamo. Amo te koutmeouráp aropan yaewour nanap tére yak námpara, amo ankár am táman fwapia téreamp.

Pol wae sumpwi naenámp wonae fik nánko sénámp kar

⁶Aeno oukoumwan te ono sumpwi nanko, onomp yiri Kwarén ofan sánk mwaria wain ént kwarákár konapnámp kwarákár naenámp te wae wonae fikeane.

⁷Ono yorowarrá akwapea kwe-sira nampon. Ono te wokwaek resis kwapwe fárakoprá yáraki namp te, oukoumwan te ono te wae akwapea wonae fik yarápae fek yak nampon. Ae namp te, ono Kwarén mér namp kárákáre fek sámpá yáraki nampon.

⁸Oukoumwan te am fárakoprá akwapea pwar namp fek sámp nanamp ankank te wae nánapia tank námpon. Am sámp nanamp ankank te ará: Tokwae Karao yae-párák kare yurukup konámpara, onan 'Yae-párák kare aropono'rá sénaenámpmon. Am Yae Tokwae fek te onan makrá sénaenámpmon. Aeria maok, onan saráp sér mono, arop ankwap fárákápan mao érik korop nánko nke mwar karrá yé pékrá yakápnap arop fárákápan man kor sénaenámpmon. ✧

Kar pwaranámp kar kánanke

⁹Amo te ononampok koupour koropampo.

¹⁰Demas te onan pwar akwap teane. Mao te apárokamp ninikan warákária taun Tesalonika mek akwap teane. Kresenso kor provins Galesia mek akwap, tá Taituso kor distrik Dalmesia mek akwap námpon. Luk mwar yino yak nempon.

¹¹Amo Mak warámpea koropampo. Mao te ono tére nanko yaewour kwapwe konámp aropono. ✧

¹²Ono Tikikusén taun Efesus mek sámp-kérép nampon. ✧

¹³Amo korop naeria te onomp waempyam taun Troas mek Karpusomp nap mek pátari namp, ará sámpa maok, tá buk mént sámpa koropampo. Aeria maok, onomp fir yipi fek yoroiap buk ník mo pwar korop nanape. Ankár sámpa koropampo. ✧

¹⁴Aleksander te bras fek nkwakwe make ankank yoro í konámp arop, mao te onan ouroukup konámpara, nánkáráp Tokwae Karao am takí námpon fek nopok man touwe sánk naenámpmon. ✧

¹⁵Amo kor am aropan fwapia mérampo. Mao te yinomp karan kor ankár kwekápia sira námpon.

¹⁶Ono woukourouk kot nap fek te arop ankwapao onont yakria yaewour mo napo maok, arop ponankor onan pwate napo, onoku mwar yak. Aeria ono Kwarén sérrá, 'Am fárákápano tak nap ninik te ník mo pwarampo.'

¹⁷Aeno Tokwae Karao onont yakria onan yaewouria kárákáre sámp námpon. Aenámp maok, ono Kwapwe Kare Kar fwap fárákápan nanko, ankwap fi ponankor wa napon. As fir yamp nánko, as táp mekamp akap konapnámp taknámp, Kwaro onan yopor aropamp yae kwae mekamp pwarokwap námpono. ✧

¹⁸Kwar Tokwaerao onan sokoro napo kuri, fwap yaewourria onan warámpea, námoku poukwapnámp yámar mek pwar naenámpmon. Nomo maomp eran sámpa sakap saráp yaká yakápnap mwanámpon.

Kar pwarará 'Gude'rá sénámp kar

¹⁹Amo Prisila ntiaka Akwila, tá Onesiforusomp sérarao kor mént 'Yumwan Polo Gude-rian'rá sérampo. ✧

²⁰Erastus te oukoumwan taun Korin mek yak nánko, Trofimus kor touwe nánko, man taun Miletus mek yak nánko pwara nampon. ✧

²¹Amo te koupour mwae oupouroukia koropampo. Takria amo yé pék napo, ouwi tokwaenámp ke koropantáno.

Yubulus, Pudens, Linus, Klodia, tá Kristen ankwapyae fákáre makia amwan 'Gude'rá sénap kar sámp-kérép napon.

✧ 4:2: Ap 20:20,31 ✧ 4:3: 1 Ti 4:1 ✧ 4:8: Yé 2:10 ✧ 4:11: Ap 15:37-39 ✧ 4:12: Ef 6:21-22 ✧ 4:13: Ap 20:6
✧ 4:14: Ro 2:6; 1 Ti 1:20 ✧ 4:17: Ap 23:11; 27:23 ✧ 4:19: Ap 18:2-3 ✧ 4:20: Ap 19:22

²² Ono n̄inik namp te, Tokwae Karao waráƿ waempént yakanoria nampon. Tá yumwan ponankor námokuráƿ n̄inik fek n̄inikia yaewouranoria nampon.

Polo Taitusompor Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Taitus te Grik fi mekamp aropono. Wokwaek mao te Polo tére námp yaewourimpan, Polo man 'Apár amor ke Krit mekamp siosén taokeyakrá téreae' ria pwate nángo, am mek térerá yakámpono.

Polo Timotimpor pas kumwimp ke fek táman, má pas kumwia Taitusompor kor sámp-kérépámpon. Am te mao sios taokeyakáp mwanap arop nánaprá párapok, tá 'Kwaromp kar kareran sámpá yampourou mwanap aropan yoporampo'rá sér, tá 'Sios koumteouráp arop fárákapan Kristen paokopnap ninikan yénkrá farákápampo'rá sénámpon.

¹ Ono Pol, Kwaromp tére konamp arop, Jisas Kraisomp aposelono. Mao onan, náráponoria nánkárápnamp koumteouráp aropan mér nap mek kárákáre sánkea, am fárákapan yaewour napo, kar kare mériaa Kwaro i konámp ninikaok tukup mwanapria sámp-kérép námpon.

² Ono tére namp te, arop fárákap mér kárákáreria, Kwaro am fárákapan yiki yaká yé nek naenámp yépékanáponoria yaewourrá tére nampon. Wokwaek kar Kwaro oukoumwan ankank yoro mo fek nomwan yiki yak mwanámp nénk nanamp rimpon. Mao te kwekár mo i konámp.

³ Koroepa oukoumwan kar am séri tarimp ke fek Kwaro náráp kar farákáp mwanap arop kák tenánko, am fek táman maomp kar érik farákár námpon. Nomwan warko érékép konámp arop Kwaro onan 'Kar farákápae'rá séri tenánko, ono am tére sámpa kar farákáp nampon.

⁴ Taitus e, ono Kwaromp kar farákáp nanko, amo wawiaka ankár mántwaok akwap napaná, amo te ankár onokump táráp kare niamponoriaa, ono waráp por má pas kumwi rae. Amo te wae yino ponankor mér námp niamp napon. Ono ninik namp te, Naropwar Kwaro ntia nomwan warko éréképnámp arop Krai Jisas amwan námokuráp ninik fek yaewouriaa yonkwae porokwe sánk nepo, yonkwae porokwe fek yakaeria nampon.

⁵ Ono amwan Krit mek pwararamp te, amo tére ankwapmwaek oukoumwan yak námpantá, amo fwapokwapria, ono wokwaek amwan sériampnámp taknámp, amo am mekamp ponankor taun mek sios taokeyakáp mwanap arop yorororá kák nanapria nampon.

⁶ Amo ankár sios taokeyakáp mwanap arop yororá kák naeria te, arake pourouráp aropan kákampo: Koumteouráp arop nke nap fek kwatae ninikinámp yak monámp arop, tá ankárkamp yupuráp arop, tá maomp tárápu Kraiséen méria, tá nkwakwe make sokoro mo, tá éntupwar naropwaromp kar ták-pwar moi konap. *

⁷ Amo te wae méron, sios taokeyak konámp arop te Kwaromp tére taokeyak konámp aropono. Ae konámpara, am arop te yae-párak kare yáarak nángo maok, koumteouráp arop mao kwatae ninik námp nke mo mwanapon. Mao te námo arop tokwae namponoria, arop ankwap fárákapan poukwap naeane. Mao te koupour yonkwae pwarámp naeane. Mao te mánmán ént tokwae fária mánmán naeane. Mao te arop kwaporok fupuk naeane. Mao te mani tokwaerantá kikiank naeane. *

⁸ Mao te ankár náráp nap mek koropnap aropan yae-párak taokeyak naenámp. Mao te ankár kwapwe kare ninikan ponankor warákária maok, ankár am kwapwe kare ninikaok yáarak naenámp. Aeria maok, mao ankár náráp ninik Kwarén sánkea, yae-párak kare ninikaok naenámp. Mao te ankár námokuráp yáarak fwapi taokeyak naenámp.

⁹ Mao te má kar kwapwe kare má man farákáp nap, ankár fwapia kárákáre fek sámpa méria yáarak naenámp. Aeria maok, mao kor fwap arop méranáponoria am kare kar karan farákáp naenámp. Aeria maok, arop kar ták-pwarnap fárákapan kárákáre fek sénánko, námokuráp kwatae ninikan pwarápa mwanapon.

Krit mekamp arop ankwapamp mér sámpá yampourounap kar

¹⁰ Ae mwanapara, amo sios taokeyakáp mwanap arop yororá kák nap kwamp te, fwapi ninikampo. Am te apae riteanápe, kápae kare arop sios taokeyak konámp aropamp karwaok mo i konap arop yakáp napon. Am fárákap te kar mwar saráp táman sérarrá paokopria, arop fárákápamp ninik mek kwekár i konapon. Tá Juda fákáre wae Kristeni yakáp napao kor kar ták-siria wae konapon.

¹¹ Am taknap arop fárákap te nomo tak mo i konámp ninikan 'Yumo tak kip'rá séria maok, am tak nap fek mani tirá paokopria maok, arop fiou kápae kareramp mér épérépi kák konapon. Taknap arop fárákapan te amo am kar taokorampo.

¹² Wokwaek námoku mér tokwaeráp aropao námokuráp fi mekamp aropan ninikria arakrá sér, “Krit mekamp arop fákáre te kwekár i konapon. Tá yao pwae mekamp fir niamp kwatae kare arop yakáp napon. Tá fár tokwaerá paokoprá kokwae tákár i konapon.”

¹³ Má kar te kare karara, amo ankár fwapia mérenkria kar kárakáre fek séria, am fárakapamp ninik fwapokwap napo, Kwarén mér kare mwanapon.

¹⁴ Am fárakap Juda firamp tékénou kar, tá nkwakwe make lo kákrá, kar kare pwatea paokop i konap aropamp kar woupwi pátea wa mwanape.

¹⁵ Arop fárakapamp ninik yiki kukur kwapwe námp te, arakrá ninik i konapon: Kwaro ti-sápnámp ankank ponankorao kor yiki kukur kwapwe námpon. Aeno arop ankwap fárakapamp ninik kwatae akwap námp te, Kraiséen mér moria maok, ankwap ankank kánanke yiki kukur mono. Am te apae riteanápe, am fárakapamp ninik ntiaka námokuráp ninik yurukup i konap te ankár kwatae kare yak námpon.

¹⁶ Karan saráp sérrá, “Ono te wae Kwarén mér nampon.” Aerá sénapao maok, am fárakapao paokop nap támao Kwarén younkwe sitenap yénkép námpon. Aenapantá, Kwaro am fárakapan warákár mo kar námpon. Am fárakap te kar ták-sir konap aropara, ankwap kwapwe kare ninik mwanap pourou mo karenono. ✧

2

Mér kounteouráp aropan sénámp kar

¹ Aeno amo te ankár kounteouráp aropan ponankor Kwaromp karwaok akwapnámp ninikan tére kípá arakrá sérampo:

² Mér arop te mánmán ént tokwae kar fáriaka mánmán mwanape. Yae-párak kare ninikria námokuráp ninik fwapnae karia taokeyakáp mwanapon. Ankár mérnep kwapwe kare yakápria, yonkwae touwe konap ninikan sámpea, nkwakwe make ankank korop námpan kuri kárakáre fek yakáp mwanapon.

³ Amo ankár mér kounteouan kor sénapo, Kwaro warákárnámp ninik fek paokop mwanapon. Aropan kánánkámp kar sérar mwanape. Mánmán ént fári konámp ninikao tokwae kari yak naeane. Mao te ankár wakmwaek fápárámpnap kounteouan kwapwe kare ninikan yénk mwanap tisa yakáp mwanapon.

⁴ Mao fárakápria te arakrá sér mwanapon: “Yiráp poumarop, tá yiráp tárápuan kor warákár kar kip.

⁵ Tá yumokuráp ninik fwapia taokeyakria maok, yiki kukur kare yakáp kipo. Tá yiráp nap fwapia taokeyakria, yiráp poumarop, tá yiráp tárápuan kor yaeuow kipo. Tá yiráp poumaropamp yae ankore mek yakáp napo maok, mér monap arop ponankor amnap ninik táman nkeria, Kwaromp karan kor wouroump mo mwanapon.” ✧

Ménki-tárápuao mwanap kar

⁶ Ankár taknámp menkou-tárápuran kor takrá séramp: Am fárakap te ninik fwapia taokeyakáp kour mwanapon.

⁷ Amoku támao mekia akwap napo, arop fárakapao amonapaokria, nkwakwe make kwapwe kare ninik fek paokop mwanapon. Arop kar yénkrá fárakáp naeria te kwataenámp kar mént farákáp kwapono. Ankár kwapwe kare ninik kour fek sarápria, yae-párak kare kar yénkrá fárakámpo. ✧

⁸ Amo te ankár yae-párak karenámp karan saráp sénapo maok, am mek kwatae ninik yak námp nke mo mwanapon. Tak napo maok, yopornap arop fárakapao kor nomwan wouroump mono, amwan yopornap ninikan pwarápaé mwanapon. ✧

Kwaporok tére konap aropan sénámp kar

⁹ Amo te kwaporok tére konap aropan * arakrá sérampo: Mao náráp poukeyakáp konap aropamp yae ankore mek yakápria, ponankor nkwakwe make ankank am fárakapao warákár mwanap ninik fek tére mwanapon. Poukeyakápnep aropao kar kwatae sénapo kor, nopok kar pwarokwaprá sér mwanape. ✧

¹⁰ Mao te ankár am fárakapamp ankank kánanke oukun sámp mwanape, mono. Mao ankár maomp karwaokria yae-párak kare tére napo maok, náráp poukeyakáp konap arop fárakapao nkea warákária nomwan warko éréképnámp Kwaromp kar fárakáp námp táman warákár mwanapon.

Nomo ankár yiki kukur yakáprá Kraisoamp Yae yéépék mwanámp kar

✧ 1:16: 2 Ti 3:5; 1 Jo 1:6; 2:4 ✧ 2:5: Ef 5:22 ✧ 2:7: 1 Pi 5:3 ✧ 2:8: 1 Pi 2:15 ✧ 2:9: ‘Kwaporok tére konap arop’rá sénámp te, “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 kware 35,36 fek nkeampo. ✧ 2:9: 1 Pi 2:18

¹¹ Nomo te wae méron: Kwaro námokuráp ninik fek nomwan aropompnámp ninik te wae érik korop námpon. Aenámpara, mao te fwap ponankor kounteouráp arop warko érékép naenámpon.

¹² Kwaromp am aropomp támao nomwan Kwarén younkwe sitea paokop i konámp ninik, tá apárokamp ponankor kikiank ninik máte pwarará, oukouwán má ke fek táman ankár nomo fwapia ninik kouriaka Kwaromp ninikaok saráp kwapwe kare paokop mwanámp yénk námpon. ✧

¹³ Karenono, nomo Kwar Tokwaeran yépékrá yakáp námp, tá arop nomwan warko érékép konámp arop Jisas Kraiss, mao érik korop námp fek te, Kwaromp mopor ntiaka wae kwapwerént korop naenámpon. ✧

¹⁴ Kraiso námoku wampwe pwarará sumpwi námp te, nomo ponankor lo kar kwe-pwar konámp mekamp warko yamokwapea érékép naeria ninámpon. Mao te nomwan yáraria yiki kukarea páte nángo, námokuráp arop fákáre yakáp námpara, nomo te ankár kárakáre fek kwapwe kare ninik fék paokop mwanámpon. ✧

¹⁵ Amo te ankár má kar táman kounteouráp arop fárákapan farákáp saráp yakampo. Amo máma karwaok paokopanáponorá farákápria maok, kar ták-sir konap arop fárákapan kárakáre kor kar sánkria, am fárákapamp ninik fwapokwapampo. ✧

3

Kristenao mwanap kwapwe kare ninikan sénámp kar

¹ Amo ankár kounteouráp aropan sénápo, Gavman fákáreramp yae ankore mek yakápria, maomp karwaok tukupria yae-párak kare tére mwanap námp mwanápon. ✧

² Am fárákap te arop ankwapan wouroumprá sérria kar yorowar mwanape, mono. Am fárákap te ankár porokwe fek yakápria, arop ponankoran kwapwe kare ninik fek yaewour mwanápon. ✧

³ Amo wae méron: Wokwaek te nomo kor Kwaro i konámp ninikan épépéripria, kar ták-sirirá paokopángo, Satano nomwan poupwekáp nángo, nomo Kwaromp mwae-páraok tukup moimpon. Aeria maok, nkwaekwe make kikiank ninik ntiá pourou fekamp ankankan warákár i konap ninikao nomwan sámp-fákeyakámpon. Aeria maok, nomo ankwapan kokwarokrá paokopria maok, ankwapamp ankank kikiankrá paokopimpon. Arop ankwap fárákap nomwan yorowarrá paokop napo, nomo kor nonopok yorowarrá yakáp námpon. ✧

⁴ Aempan maok, nomwan warko érékép konámp arop Kwaro nomwan nouroup kareria yaewour kwapwenámp ke érik koropia,

⁵ nomwan warko érékép námpon. Mao te nomp kwapwe kare ninikan ninikria, nomwan érékép mono. Námokuráp yonkwae touwe fek nomwan warko éréképámpon. Am takimp te nomwan yárianánángo, nomo táráp yink wourékam niamp nángo maok, Yiki Kor Spiritao nomwan wourékam yiki yak sámp námpon. ✧

⁶ Jisas Kraiss nomwan warko éréképámp arop téremp fek táman, Kwaro Yiki Kor Spiritamp ourour kárakáre nomp pourouk ponankor kwarákár námpono.

⁷ Am takimp te Jisas Kraiso námoku nomwan ninikiaka yaewourrá fwapokwap nángo, Kwaro nomwan 'Yae-párak kare arop'rá sénámpon. Mao nomwan yiki yak sámp mwanapria nánapi tenámpara, nomo man méria yépékrá yakáp námpon. ✧

⁸ Máma kar máte kare karara, am táman kárakáre fek farákáp napo, Kwarén mérnámp arop fákáre am fek ninikiaka kárakáre fek kwapwe kare ninik sámpea yakáp napo maok, am kwapwe kare ninik támao ponankor aropan yaewour naenámpon.

⁹ Aeno nkwaekwe make moumountukri ninik kákákrá kar yorowar, tá tékénouamp e kouroumprá, tá yoporrá, lo karan saráp kákkarrá yorowar fupukumprá paokop nap te, amo ankár am mek nke kwapono, pwarampo. Nomo te wae méron, am te nomwan yaewour nángo, kwapwe kare ninikaok paokop mwanámp pourou mono.

¹⁰ Arop siosomp ankáránkamp ninik fek yakáp nap tirá pipirikirrá párakop nángo te, amo ankár maomp ninik ankáránk por, tá anánk por, arake fek fwapokwap napo, waráp kar wa mo nángo te, man younkwe mwaek pwarampo. ✧

¹¹ Amo te wae mér napon: Am taknámp arop te mwae kup kare pwarará, korokore mwae akwap námpara, námokuráp kwatae ninik támao waeman man kot naenámpon. ✧

Pwarnámp kar kánanke

✧ 2:12: Ef 1:4; 1 Jo 2:16 ✧ 2:13: Fl 3:20 ✧ 2:14: Ef 2:10; 1 Pi 2:9 ✧ 2:15: 1 Ti 4:12 ✧ 3:1: Ro 13:1-7; 1 Pi 2:13-14
✧ 3:2: 2 Ti 2:23-25 ✧ 3:3: Ef 5:8-9 ✧ 3:5: Jo 3:5-7 ✧ 3:7: Mt 25:34 ✧ 3:10: Mt 18:15-17 ✧ 3:11: 1 Ti 6:3-5

¹² Nánkár wakmwaek te Artemas ni, Tikikus ni, man sámp-kérép nanko te, amo te koupour ononampok taun Nikopolis mek koropampo. Ono 'Ouwi tokwae korop nánko, ént tokwae námp fek te Nikopolis mek yak nanamp'rá sériamp támaono. ✧

¹³ Amo te lo mérnámp arop Senas ntiaka Apolosén fwapi taokeyakampo. Amo te ankár am arop yawor mwae akwap nenep ankank moantá, yaewourampo. ✧

¹⁴ Tá nomp kounteouráp arop te fwapia méria kárakáre fek téreria maok, ankank ankwapmwaek tank nánko, monap aropan yaewour mwanapon. Takria maomp Kristen yakáp nap te yaoao ki tanknámp niamp mo, kwaporok yakáp mwanape. ✧

¹⁵ Arop ponankor onont yakáp napao, amwan 'Gude'rá sénap kar sámp-kérép naponno. Aeno amo kuri yinomp 'Gude'rá sénámp má yinomp tampokamp Kristen nouroupén sérarampo.

Ono ninik namp te, Kwaro yumwan ponankor námokuráp ninik fek yaewourria yumont yakanoria nampon.

Polo Filemonompompor Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 32 yopwar niamp arake fek Polo Rom mek kalabus mek yakria, máma pas Filemonompompor kumwimpon.

Filemon te Kolosi mekamp kápae kare ankankráp Kristen arop. Maomp kwaporok tére konámp arop e te Onesimus. Am tére arop te Filemonomp nap pwarará, farákapea Rom mek akwapea Polén kikipia maok, Polo man yaeworánko, mao Kristen.

Polo pas kumwia Filemononámpok méntér sámp-kérépria sérrá, 'Onesimus te wae Kristeni námpara, man yopori kwapono. Warko warámpamp'rá sérimpon.

¹ Filemon e! Ono Pol onan Krai Jisasomp tére nanko fákapea pap napon. Nomp nánae Timoti yino waráp por má pas má kumwiaka, sámp-kérép re. Amo te yinont ankáránkamp tére konap nouroup kwapweno.

² Yino yinomp antáp Apiampor kor, tá Arkipusompompor mént kumwia sámp-kérép re. Arkipuso kor mao te yinont soldia yakria, Satanén yorowar i konámpono. Yino kumwi nemp máte sios waráp nap mek néntép konap, maompompor kor kumwi nempon.

³ Yinomp ninik te nomp Kwar Naropwar ntiaka Jisas Krai Tokwae Karao yumwan náráp ninik fek yaewouria nepo, yumo yonkwae porokwe yakápenkria nempon.

Polo Filemonén Kwarén 'Aesio'rá sérimp kar

⁴⁻⁵ Ono wa nanko, amo ankár Jisas Tokwae Karan méria mént kari yakria Kwaromp arop farákapan kor ponankor nounouroup napantá, kápae kare por kar toropwapnamp ke fek te, amwan ninikria onomp Kwarén waráp e séri ko, 'Aesio'rá sér i konampon. ✧

⁶ Amo te yinont fearámpá yak napara, ono Kwarén sénanko, amwan am mér kwapwe sánk nánko maok, amo nomp Krai Jisasomp ankank kápae kare kwapwe kare sámp konámp mér nanapon. ✧

⁷ Amo te ponankor Kristen farákapan nouroup kareria, am farákapamp ninik mek kárákáre sánk napon. Aenapantá ono táman warákára waeriaka onomp ninik porokwe kare fek yak námpon.

Polo Filemonén 'Warko Onesimusén warámpamp' rimp kar

⁸ Ae namp kwamp maok, ono arakrá ninik nampon: Tá kare, nomo énénkér Krai sompara, ono fwap tae fek 'Takrá téreampo'rá sénae nampan maok,

⁹ nomo aropomp ninik fek yae-párak kare yak konemp kwamp, ono amwan sánánkar porokwe fek sér rae: Ono Pol, ono te waeman Krai Jisasomp térerá koropea, mér pourou nanko fákapea páte napon.

¹⁰ Aenapara, ono kalabus mek yakria Onesimusén Kwarén méranoria farákáp nanko méria, am fek onomp táráp niamp námpon. Aenámpantá ono amwan 'Man aropompamp' ria sér rae. ✧

¹¹ Wokwae kar mao te fwapiaka waráp tére tére moimpon. Aeno oukoumwan te mao fwap nomwan yaewourrá waráp tére, onomp tére makria kwapwe kare tére naenámpon.

¹²⁻¹³ Ono Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp nanko, onan fákapea páte napo yakria maok, amoku wonae fik yakria onan yaewour nanapan panek yak napantá, nopok Onesimuso onan yaewourano ninik nampan maok, warko amonapok sámp-kérép nampao maok, ono man yonkwae touwe tokwae méntér sámp-kérép nampono.

¹⁴ Aeno ono warámpá yak naenampao maok, nánkár waráp ninikan apaerá sénap wa naeria namp kwamp, man taokor mói nampono. Ono te amwan mao kánámpár onont mapek yakrá onan yaewouranoria kárákáre mono. Onomp ninik te amoku waráp kwapwe kare ninikaokria tak naeria te tak nanapon. ✧

¹⁵ Onesimus te amwan fae tákáre ke fek pwara námpon. Aeno oukoumwan te amo warko warámpea napo, ankár amont yaká yak naenámpon.

¹⁶ Oukoumwan te amo man kwaporok tére konámp arop sarápra niniki kwapono. Kare, mao te waráp kwaporok tére konámp aropao maok, waeman Kristen kare námpara, oukoumwan te nomp nánae kare námpono. Aenámpara, amo man warákár karampo. Ono man nke namp te, onomp nánae kare niamp nánko, ono man nouroup kare nampon. Aeno ono mér namp te, maomp tére, tá Kraiomp yak námpe fek waráp nánae kare ara, amo fwap man nouroup kareria warákár tokwae nanapon.

¹⁷ Amo te nomo fearámpea yárakrá Kraiomp tére konemponoria ninik nap kwamp te, amo onan i konapnámp taknámp Onesimusén kor warko warámpampo.

¹⁸ Aeno mao amwan kwatae ninik, tá amwan nopok sánk naenámp yak nánko te, am ankank onomp e fek pwate napo, nánkár ono nopok sánk nanampon.

¹⁹ Ono Pol onokump yae kor fek māmá 'Onoku nopok sánk nanamp'rá sénamp kar māmá kumwi nampono. Ono wokwaek amwan yaewouri namp fek onan nopok amoku kareao onan sáþ nanapan maok, ono am fek te sér mo nampon. ✧

²⁰ Onomp nánæ e, amo wawæ! Kraisonsomp arop yak nempara, ono Tokwæ Karamp e fek sér rae: Onesimusén warámp napo, ono am ninik fek warákárriaka yonkwæ tikip nanampono.

²¹ Ono wæ mér nampono, amo fwap má sénamp kar ampaok tére nanaponoria namp kwamp, waráp por má pas má kumwi rae. Ono waeman mér kar nampono, ono amwan sénamp ninik máte amo takrá tére napo, akwapea tokwæ karia kwapwe kare kare naenámpo.

²² Aeno ono ankwap kar sénae: Ono ninik namp te, yumo Kwarén sénapo onan warko yumonapok sámp-kéréþ nánko, koropea yumont yak nanampono. Aenanampara, ono amont yak nanamp nap aokore nánapia pwateampo. ✧

Ankwap fárákapao 'Gude'rá sénap kar

²³ Epafra kor amwan 'Gude'rá sénámp te, yinan Krai Jisasomp tére fek fákapea napo, yino énékér yak nempon. ✧

²⁴ Yino tére konámp arop ankwap fárákap Mak, Aristarkus, Demas, Luk, māmá aropao kor amwan 'Gude'rá sénapon. ✧

²⁵ Ono ninik namp te, Jisas Krai Tokwæ Karao yumwan ninikia yiráp waempént yak naenámpo.

Hibru Firampor Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Nomo mǎmǎ pas kumwinámp arop te mér mono. Arop ankwap fǎrákap te Polo kumwi námpónrá ninik napon. Judamp kar te ‘Hibru kar’rá sér i konapara, am fǎrákapan kor ‘Hibru arop’rá sénapon.

Am te Jisas pok tenánko, 35 yopwar niamp arake fek mǎmǎ pas kumwi nap te, Juda mekamp Kristen ankwap fǎrákap arop fǎrákapao sǎmpǎ yampourou napo, Kristen yakápnap pwar mwaria napan yaewourrá kumwi napon.

Mǎmǎ buk fek sénámp te, wourékam kontrak Jisaso yoroí námp te épi kontrakan kámákár akwap námpón. Am te ará: Jisasomp e te ensel fákáreramp eran kámákár akwap námpón. Tá Kraísomp tére te Mosesomp téreran kámákár akwap námpón. Tá Jisasomp pris tére te wokwaekamp pris fákáreamp téreran kámákár akwapria ankár yaká yak námpón. Wokwaekamp pris fákáreramp ofa te nape firan kǎpae kare por ofa i konapon. Aeno Jisasomp ofa te námokurǎp pourouran ofa sánkeanánko, am ofa te ankár arop ponankorampor yaká yak námpón.

Tá mǎmǎ buk fek ankwap kar sénámp te, Jisasén mér nap am te ankár fwapia kárákáre fek sǎmp-fákeyakáprǎ ‘Jisasén tokor samp-tukupen’rá sénámpón.

Kwaromp Tǎrápao nomwan kar sǎpnámp kar

¹ Kwaro wokwaek kar kǎpae kare por tá kǎpae kare nkwakwe make ninik fek nomp appeyaenápén profet fákáreramp top kor feknámp kar sánkámpon.

² Aeno oukoumwan mǎmǎ ke fek wae pwar naenámp yae fek te, Kwaro nárǎp Tǎrápamp top kor fek nomwan kar farákǎp námpón. Kwar te wokwaek kar Jisasomp yae kor fek apár ntia yámar yoroia pwararǎ, ankár am Tǎráp námoku am ankank ponankor sǎmp naenámpria nánapi pwara námpón. ✱

³ Tǎráp te Kwaromp wae tokwae ara, nomp pourouk wae tákapa wae námp te, mao ankár Kwar niamp kareno. Maomp kar te kárákáre korara, kǎpae kare ankank te ponankor tifákeyak nánko, am yakápnap puri fek yakápnapon. Mao te arop kǎpae kareamp kwatae ninik tirǎ épéria, maomp yiri fek yǎríaika yiki kukarrǎ kákea pwatea, narek karaoki yaknǎmp King Tokwae Karamp yae-párák mwae tank námpon. ✱

Kwaromp Tǎráp ensel fákáreran kámákár akwapnámp kar

⁴ Naropwaro nárǎp Tǎrápan sánknámp e te kwapwe kateria ensel fákáreramp eran kámákár akwap námpón. Aeria mao námoku tokwae kari yak nánko maok, ensel fákáre te maomp yae ankore mek yakápnapon. ✱

⁵ Wokwaek kar Kwaro námokurǎp Buk fek nárǎp Tǎráp táman sérrǎ,

“Amo te onomp Tǎrápono.
Oukoumwan te ono warǎp Naropwar yak nampono.”

Tá warko arakrá sér,
“Ono maomp Naropwar yak nanko,
mao onomp Tǎráp yak naenámpóno.”

Aeno Kwar te ensel ankwapan makeniamp kar sérimp nie? Mo karonó. ✱

⁶ Mao nárǎp Tǎráp ankáránk apárok sǎmp-kérépámp ke fek te Kwaro arakrá sérimpon:

“Kwaromp ensel fákáre ponankor te
ankár man lotu mwanaponó.” ✱

⁷ Kwaromp Buk fekamp kar ankwapao ensel fákáreramp téreran arakrá sér,

“Mao te nárǎp ensel fákáreran
ouwi mirink niampi pap konámpono.
Mao te nárǎp tére aropan
yaomwi yurunknámp fupukur pokrá kák konámpono.” ✱

⁸ Aeno Tǎrápan te arakrá sér:

“Kwar e! Amo te yaká yak konap kingono.

Amo te koumteourǎp aropan
yae-párák kare ninik fek sarǎp taokeyak konapon.

⁹ Amo te kwapwe kare ninikan sarǎp warákárria maok,
kar ták-pwar konap kwatae ninik te amo
warákár mo kare napon.

✱ 1:2: Kl 1:16; 1 Pi 1:10 ✱ 1:3: 2 Ko 4:4; Kl 1:15; Hi 8:1-2 ✱ 1:4: Fl 2:9 ✱ 1:5: Sng 2:7; Hi 5:5 ✱ 1:6: Lu 2:13-14

✱ 1:7: Sng 104:4

Aenapria maok, waráp Kwar námoku
amwan warákár nanap wel kwarákár tenánko,
waráp ankwapyaewarápén kámákarea
narek e tokwaeráp arop niampi yak napon.” ✧

¹⁰ Tá Kwaro Tárápan warko arakrá sér,
“Tokwae Kar e! Wokwae kar te amo máma apár yoroia napo
kárákáre yak námpon.

Tá amoku waráp yae kor fek yámar me yoroiaapon.

¹¹ Yámar me ntiaka apár te moyak naenámpón.

Aeno amoku kare te yaká yak nanapon.

Yámar me ntiaka apár te warko ponankor
waempyam épi niamp araknám moyak naenámpón.

¹² Nánkár amo am ankank aropao waempyaman
i konámpnám araknám, yoropwarápia paprá,
arop warko waempyam wourékam sámp konámpnám araknám
amo wourékam yoro nanapon.

Aeno amoku te warko tékénou mono,
ankár taki yak nanapon.”

¹³ Wokwae kar Kwaro Tárápan sérrá,

“Amo te onomp yae-párak mwae tank napo maok,
nánkár wakmwae ono amwan yoporap arop te
waráp yae ankore mek párapok tenanampon.”

Aeno Kwar te mae ke fek ensel ankwapan make pourouráp kar sérino? Ankár mo karonó.

¹⁴ Ensel te wunéri mwarria Kwaromp tére konapono. Kwar warko érékép naerianám arop
fárákapan yaewouranáponoria am ensel fákáreran tirá kérép konámpóno. ✧

2

‘Kwaro nomwan warko érékép nám te tokwae kar ankankono’rá sénám kar

¹ Jisaso Kwaromp ninik farákáprá sénámpara, nomo oukoumwan am kar wawia méria
am karaok paokop mwanámpon. Nomo fwapia wa moitea ankwap ankankan ninikria
poporokwenáprá panek tukup mwareano.

² Wokwae kar Kwaro nomp appeyaenápén enselomp top kor feknám kar sánkám te,
am kar oukoumwan kárákáre yak námpon. Aenámpan maok, arop ponankor am kar ták-
sirarea, am fek touwe kwatae sámpapono.

³ Aeno oukoumwan Kwaro nomwan warko érékép naeria tére nám te tokwae kar
ankankono. Aenámpara, nomo am Kwaromp térean younkwe mwae sirarea paokop
nám te, nomo te mokopia Kwaromp yonkwae pwarámp wouroukoup mwanámpon? Tak
mwanám pourou mo karonó. Manénkir te Tokwae Karao námoku mwan warko érékép
naeria, kar farákáp námpon. Tá maomp kar wawinap arop fárákapao nomwan arakrá sér,
“Máma kar te waeman kare karonó.” ✧

⁴ Kwaro náráp Tárámpam kar am te kare karonoria yénkép nám te ará: Koumteouráp
aropan nkwakwe make kárákáre yororo, tá Yiki Kor Spiritamp ourour námoku niniknám
puri fek yénkimpon. ✧

Jisas te nomwan warko éréképnám arop ankárank támaono’rá sénám kar

⁵ Nomo wourékam apár Kwaro wakmwae yoro naenámpria ninik nám kwamp te, nomo
wae mér, Kwar te ensel fákáreran am apár taokeyakáp mwanapria pap mono.

⁶ Wokwae kar arop ankárankampao Kwaromp Buk fek arakrá sérimpon:
“Arop yino te apae ankankanánko, amo yinan ninik i konapon?”

Yino te kánanke kwatae te,

apaeritea amo yinan yae-párak kare taokeyak konapon?

⁷ Amo yinan yoro nap te,

fae tákáre ke fek saráp

ensel fákáreamp yae ankore mek

kák nanampria niapon.

Aeno wakmwae amo yinan narek paprá,
kárákáre sáприя, e tokwae sáп napon.

⁸ Amo te yinan amo yoroinap ponankor ankank
taokeyakáp mwanapria nánapi pwara napon.”

✧ 1:9: Sng 45:6-7,10-12; 102:25-27 ✧ 1:13: Sng 110:1 ✧ 1:14: Sng 91:11; Ap 12:7 ✧ 2:3: Hi 12:25 ✧ 2:4: Mk

Mámá kar ‘Kwaro kápae kare ankank aropamp yae ankore mek kák tenámp’rá sénámp te, nomwan arakrá yéńkép námpon: Mao te ankwap ankárankamp ankank maomp yae ankore mek yak mo, kwaporok yakanoria pwar mono. Aeno ponankor ankank maomp yae ankore mek yak námp te nomo oukoumwan nke mo námpon.

⁹ Aeno nomo te Jisas e tokwae sámp námp wae nke námpon. Mao ankank kápae kare taokeyak námpon. Manénkir mao apárok ékia yakámp fek te, fae tákáre ke fek enselomp yae ankore mek yakámp te, Kwaromp aropomp yéńképria, ponankor kounteouráp aropan érpwarará, sumpwi nanampria ninámpon. Am touwe sámpea sumpwi námp fek táman Kwaro man narek papria, kárákáre tokwae ntia e tokwae sánk námpon. ✧

¹⁰ Kwar te mao támao námoku yoroínámp ponankor ankank fi korara, maomp ninik te náráp tárápu yámar mek éréképa pokeanáńko, yae-párak kare yakáp mwanaopianámpon. Kwaromp ninik te Jisas numwar touwe sámpeanáńko, am touwe sámp námp támao, kounteouráp aropan warko éréképnámp kwapwe kare kare arop yakanorianámpon. Am Kwaro takimp ninik te yae-párak kare ninikono. ✧

¹¹ Nomo te wae mér námpon: Ponankor kounteouráp aropan yiki kukarrá pap konámp arop, ntia am yiki kukur kare yakápnap arop te méntér ankárankamp Naropwaromp tárápunono. Aenapantá maok, Jisas te pwarápaie mono, ankár ‘Onomp nánaeou’rá sénámpon. ✧

¹² Kwaromp Buk fek yaknámp kar te ará:
“Ono onomp nánaeou fákáre koupoukour napo,
am ou mek ‘Amo te arak i konapono’rá farákápriaka
waráp e sakap nanampon.” ✧

¹³ Kwaromp Buk fek sénámp kar ankwap te ará:
“Amo ‘Nanamp’rá séri nap táman
fwap tak nae raponria mér nanampon.”
Tá warko sérrá,
“Ono te Kwaro onan ti-sápnámp tárápunt
máyak nampon.” ✧

Jisas nomwan yaewour nanampria arop arákarámp kar

¹⁴ Am tárápu Jisaso sénámp te kounteouráp arop fárakap táman námpon. Aenámpara, Jisas kor arop arákarea, am fárakap niampimp te, mao fwap sumpwiaka kounteouráp aropan surumpwirá kák konámp kárákáre tokwaeráp Satanén kwatae pap nanampria nimpon. ✧

¹⁵ Kounteouráp arop sumpwiantá apáp tirink nap te, kápae kare por mámá apár mek yakáp napo, am fárakapamp apáp támao náńko, Satanomp fákapa kák tenámp mek yakápiapon. Aeapan maok, Jisas sumpwimp te am fákapa yakápnap mekamp érékép naeria nimpon.

¹⁶ Karenono, mao wokwaek téremp te ensel fákáreran yaewour naeria tére mono. Mao sumpwi námp te Abrahamomp appeyaenápen yaewour naeria nimpon.

¹⁷ Náráp nánaeounáp fákáre nomwan yaewour naeria námpara, ankár arop nomo niamp make kare yakria maok, Pris Tokwae yakria Kwaromp tére námpon. Takria maok, arop aropomprá, tá ankár yae-párak kare tére náńko maok, kounteouráp aropamp kwatae ninik tirá épér naenámpon.

¹⁸ Mao námoku Satano poupwekápnámp touwe sámprá kwe-pwarari námpara, fwap aropan kor Satano poupwekáp náńko, sámpnap touwe fwap yaewour naerámpon. ✧

3

Jisasomp kárákárerao Mosesomp kárákáre kwe-pwarnámp kar

¹ Kristen ankwapyaie fákáre, Kwaro yámar mek yakria yumwan kor wumwiri námpon. Aenámpara, yumo fwapnae karia Jisasén ninik kour kip. Mao te aposel, Pris Tokwae Karara, nomo man méria maomp e érik sér i konámpon. ✧

² Kwaro man máma tére sánkeanáńko, Kwaromp karwaok kar námp te, wokwaek Mosesén kar sánkánko, mao kounteouráp arop ou mek Kwaromp nap niampi yakria, téremp niamp wuri popwar námpon.

³ Aeno nomo te wae mér námpon: Nap tinámp aropamp e te tokwae karria, napamp eran kámákár akwap námpon. Taknámp Kwaro Jisasén sánknámp e tokwae te Mosesomp e tokwaeran kámákár akwap námpon.

⁴ Ponankor ankákárank nap te waeman aropao tére napon. Aeno Kwaro námoku maok ankank ponankor yoroimpon.

⁵ Moses te Kwaromp tére arop niamp, mao ankár Kwaromp karwaokria Kwaromp nap mek térempon. Aeria Kwaromp arop fákáreran Kwaro wakmwaek sénaenámp karan farákápámpón. ✧

⁶ Aeno Kraís te Kwaromp Tárápara, Kwaromp karwaok yae-párák kare téreria Kwaromp kounteouráp arop maomp nap mek yakáp napan taokeyak námpon. Táte nomo kápae kare por man kárákáre fek méria warákária Kwar Tokwaeran yépékrá yakáp nám te, nomo kuri Kwaromp nap niampi yakáp námpon. ✧

'Anepér sámp mono'rá sénámp kar

⁷ Nomo te Kwaromp kounteouráp arop fi yakáp námpara, arop Kwaromp Buk fek Yiki Kor Spiritao ninik sánk nánko, kumwinámp kar man nomo fwapia wa mwaro:

“Yumo oukouwán Kwaromp Kar wa nap kwamp te,

⁸ yumo te wokwaek yakápap

Israel arop fárákapaioiapnám araknám

yiráp ninik fákapea kárákáre kwaponó.

Kwaro sérrá,

'Am fárákap te arop yak moap apárok yakápria onan mokopon nke mwarria onomp kar ták-siriapon. ✧

⁹ Am apár mek yiráp appeyaenápo kor 40 yopwar fek ono kápae kare ankank térieriaka

am fárákapan yaewouranko nkeapao maok,

Kwaro nomwan yopor te mokoepan nke mwar ritea sokororá paokopiapon.

¹⁰ Aeapantá maok,

ono ankár am kounteouráp aropan te

yopor yonkwae pwarámpa waeria maok, sérrá,

'Ankár ono sénampaok pwarará

onomp ninikaok paokop mo napantá,

¹¹ Ono yopor yonkwae pwarámpa waeria maok,

am fárákapan arakrá sénampon:

Kare kar narekampráp yumo te

onomp anepér mwanap némpouk te tukup mo karenono!' ✧ ✧

Nomo kor Israel fákáreaoi napnám taknám kar ták-sir mwareano

¹² Kémpiyae tárápu, yumo te fwapia mér kip: Takria yumo ou mekamp ankárankao maomp ninik mek kwatae ninik yak nánko sámpria, yiki yak konám Kwarén younkwe sirarea Kwarén mérnám ninik pwar naeane.

¹³ 'Oukouwán' yak nánko, nomo kor 'Oukouwán'rá sér i konám kumur méntép yumo ankár nonopok yaewourria kárákáre nénk kipo. Takria, yumo ou mekamp ankwap ankárankaman kwatae ninikao man poupwekáp nánko, maomp ninik kárákáre nánko, Kwarén mér mo naeane.

¹⁴ Nomo wokwaek kar méri nám te ankár oukouwán kor am mér te kárákáre fek sámpea yakáprá tukupea sumpwinámp ke fek mwanámpon. Nomo takria te, nomo ankár Jisasomp kounteouráp arop kare yakáp námpon. ✧

¹⁵ Ono manénkir sérinamp kar táman warko Kwaromp Buk fek arakrá sénámpon:

“Yumo oukouwán Kwaromp kar wa nap kwamp te,

yumo te wokwaek yakápap

Israel arop fárákapaioiapnám araknám

yiráp ninik fákapea kárákáre kwaponó.” ✧

¹⁶ Wokwaek kar te apae arop firaó Kwaromp kar wa napao, am kar ták-sirriapon? Am te Moseso Isip mekaman éréképea akwapámp arop ponankor támao takiapon.

¹⁷ Kwaro 40 yopwar fek yopor yonkwae pwarámpá akwapámp te wanímpon? Am yopor yonkwae pwarámpámp te kwatae ninik fek yakápap kounteouráp aropan nánko, am fárákapao faokorapo, maomp yákáre te kwar mwar mek tankápámp te, Kwaro am fárákapan saráp yopor yonkwae pwarámpámpón.

¹⁸ Kwar te wan 'Onomp anepér mwanap némpouk tukup mwanap pourou mono' ria fou e séri námpon? Am Kwaromp kar ták-pwarnap kounteouráp arop fi támanímpon. ✧

¹⁹ Aenámp te nomo wae mérono: Am fárákap te Kwarén mér mo kare napara, am fi kor fek táman Kwaromp anepér mwanap némpouk te ankár kare kar yink mo karenono.

✧ 3:5: Nam 12:7 ✧ 3:6: Hi 3:14; 10:23 ✧ 3:8: Kis 17:7; Nam 20:2-5 ✧ 3:11: Nam 14:21-23 ✧ 3:14: Hi 3:6

✧ 3:15: Sng 95:7-8 ✧ 3:18: Nam 14:1-3,26-33

4

Kwaromp koumteouráp arop anepér sám̄p mwanap kar

¹ Kwaro ‘Yumo te ono yaknamp anepér mwanap némpouk korop mwanap’ rinámp kar te oukoumwan máyak námpon. Aenámpara, nomo ankár apár mwanámpon. Takria Kwaro nke náńko, yumo ou mekamp arop am mek akwap moantáno.

² Nomo wawinámp Kwapwe Kare Kar máte, wokwaek Israel firao wawiap niámpon. Aeapan maok, am fárákap te wa mwar waria maok, Kwaromp kar te karenoria mér moiápon. Aeapara, am fárákapao wanap Kwapwe Kare Kar te man yaewour moiámpon.

³ Oukoumwan te Kwarén mérnámp arop nomo te fwap am anepér mwanap némpouk tukup mwanámpon. Wokwaek Kwaro am némp táman námwan mér monap aropan sérrá, “Ono yopor yonkwae pwarámpria fou e sénampono:

Ono yaknamp anepér mwanap némpouk korop mo karenono.”

Am takrá sénámp te, námokuráp anepéran sénámpan maok, mao máma apár yoroia pwarará te, warko tére naenámp yak moiámpon. *

⁴ Kwaromp Buk fekamp kar ankwap ‘Fákánek yae’rá sénámp te, Kwaro am fákánek yae fek má térea pwará nám̄p nkea am yae fek anepérimpon. *

⁵ Am kar manénkir nomo nke nám̄p te arakrá sénámpon:

“Am fákáre te ono yaknamp anepér mwanap némpouk te ankár yink mo karenono.”

⁶ Ankwap fárákap te fwap maomp anepér i konap némpouk yink mwanapon. Aeno koumteouráp arop ankwap fárákap wokwaek Kwaromp Kwapwe Kare Kar wawiapao ták-siri nap te, am fárákap te am némpouk tukup mo karenono.

⁷ Am fárákap sokororá paokopria kwar saráp mek faokor tenapo, kápae kare yopwar akwapeanáńko maok, Kwaro King Devitén yink mwanap yae ankwap ‘Oukoumwan’rá sénámp kar farákápámp te nomo wae sérinámp niám̄p támaono:

“Oukoumwan yumo Kwaro sénámp kar máma

wa nap kwamp te,

yiráp ninik fákapea kárákáre kwápono.” *

⁸ Wokwaek kar Josua am arop fárákapan am apár mek anepér sánkearńko te, Kwaro Devitén warko wakmwaek yae ankwaprá sér mono.

⁹ Aempara nomo te wae mér nám̄pon: Nomo anepér mwanámp te oukoumwan yak námpon. Am te Kwaro fákánek yae fek anepérim niámpon.

¹⁰ Nomo wae mér nám̄pon: Arop Kwarént maomp anepér i konámp némpouk yoump nám̄p te wokwaek Kwaro náráp tére pwarará anepérimnám̄p taknám̄p, mao kuri náráp tére pwarará anepérampon. *

¹¹ Nomo ankár am anepér i konap némpouk tukup mwaria te, ankár tére kárákáre mwanámpon. Takria arop ankwap ankárank wokwaekiápnám̄p taknám̄p kar ták-sir konap ninikaokria am mek yoump mo naeane.

¹² Kwaromp kar te yiki yak nám̄para, tére kárákárerá yak nám̄pon. Am te énéńkér mwaek wiráp bainat wiran kámákár akwap nám̄pon. Am Kwaromp kar te aropan faroepa mek karaok akwap konámpon. Aenáńko maok, waemp ntia ninik mek kukkwaraokia yae ke me mwaek, pu kwaráp kor me mwaek worépámprá akwap konámpon. Aenáńko maok, nomo nomp ninik mekamp ankank ponankor mér i konámpon. *

¹³ Kwaro nke nám̄p fek te, námoku yoroinám̄p ankank te ankwap ankank ankárank mek yak mo karenono. Ponankor ankank te Kwaro nke nám̄p fek érik karaok yak nám̄pon. Kwaro saráp nomp ninik ponankor yurukup naenámp. *

Jisas te nomp Pris Tokwae’rá sénámp kar

¹⁴ Nomo te wae nomp Pris Tokwae mao yakria yámar mek mek karaok Kwaromp wonae fik youmpá yak nám̄pon. Mao te Jisas, Kwaromp Tárápono. Nomo Jisasén mér nám̄p farákáprá sér i konámp te ankár kárákáre fek sámpea paokop mwanámpon. *

¹⁵ Nomoku mwar te kwatae ninik kwe-pwar mwanámp kárákáre te mo nám̄para, am nomp Pris Tokwae támao fwap nomwan aropomp naenámp. Am te apaeritea námpanápe, nomwan ponankor nkwakwe make ninik korop nám̄p te, man kuri wae tak námpan maok, mao te kwatae ninik moiámpon. *

¹⁶ Aenámpara, nomo fwap Kwaromp wonae fik tukupria apáp mo, fwápono. Am arop te aropomp i konámpara, nomo maonám̄pok tukupria te, mao nomwan yonkwae touwe nám̄p nke mwanámpon. Tá nomo apae ankankan ninik tokwae náńko te, mao nomwan námokuráp ninik fek yaewour naerámpon. *

* 4:3: Sng 95:11 * 4:4: Stt 2:2 * 4:7: Sng 95:7-8 * 4:10: Stt 2:2 * 4:12: Ef 6:17; 1 Pi 1:23; Yé 2:12 * 4:13: Ro 14:12 * 4:14: Hi 10:23 * 4:15: Hi 2:17 * 4:16: Hi 10:19

5

Pris Tokwae Jisas nomwan warko érékép naenámp pwinámp kar

¹ Ponankor pris taokeyakáp mwanap arop yoroi pap konap ninik te ará: Kwaro arop ankárank warámpea, man maomp téria kounteouráp aropan yaewour naenámp arop yoroi pap konámpono. Pris taokeyak konámp aropamp téré te nkwakwe make ankank Kwarén kwaporok nénk, ta kwatae ninik tirá épér naenámp nkwakwe make ofa nénk konámpono.

² Am arop námoku kwatae ninikráp aropria kárakáre yak mo námpara, mao te arop fárakap mér moráp, tá Kwaromp mwae kup pwarnap arop fárakapan sánáncar porokwe fek yaewour naenámp. *

³ Tá am arop námoku támao porokwe námpara, mao kounteouráp aropamp kwatae ninikan Kwarén ofa sánkria maok, námokurápan kor mént sánk naenámp. *

⁴ Am pris taokeyak konámp arop te e tokwaerápara, arop ankárankao námokuráp ninik fek am téré mono. Kwaro wokwaek Aronén wumwiria am téré sánkámpnámp taknámp wumwiria sánk náncu maok, am téré sámp konámpon. *

⁵ Kraiso kor take. Mao námokuráp eran narek papria pris taokeyak konámp arop yak mono. Kwaro námoku man am téreaeria pap námpon. Kwar te arop ankwapan sér mono, man saráp arakrá sér,

“Amo te onomp Tárápono.

Oukoumwan ono te waráp Naropwar yak nampono.” *

⁶ Ankwap fek kuri Kwaro sérrá,

“Amo te ankár Melkisedeko yakámpnámp taknámp

pris yaká yak nanapon.” *

⁷ Wokwaek kar Jisas apárok arop yakámp fek, mao Kwarén kar toropwapámp fek te, mao námwan warko warámp náncu, sumpwi mo nanampaoeanria méria, Kwarén kárakáre fek kar toropwapria tékén wumwirá éma waempon. Mao te námokuráp ninik wampwe pwarará, Kwaromp yae ankore mek yak námpara, Kwaro maomp kar wawimpon. *

⁸ Jisas te Kwaromp Tárápa maok, mao touwe sámpámp te, am ninik támao Kwaromp karwaok tukup konap yéncép námpon.

⁹⁻¹⁰ Amnámp támao, ankár Kwaromp karwaok naenámp arop ankárankamp kare yak námpon. Aenámpantá maok, Kwaro man sérrá, “Amo te Pris Tokwae Melkisedek yakámpnámp taknámp yak nanapon.” Aerá sérianáncu, mao te náráp karwaoknap kounteouráp aropan warko éréképeanáncu, yae-párák yakápi-yakáp mwanap arop yak naenámp.

Nomo te épér morok táráp kánanke niampi yakáp mwareano

¹¹ Jisas ntia Melkisedekomp kar kápae kare yak námpan maok, yino yumwan sér mwari-anámpao, yiráp ninik épérép napantá yino mómá kar fi yumwan yéncép mwanámp pourou mo námpon.

¹² Kápae kare ke akwap tenáncu, yumo fwap wae tisa yakáp mwanapan maok, mo naponó. Yiráp ninik te oukoumwan sik napara, yumwan arop ankwapao Kwaromp kar wourékam Kristenén farákáp konap niamp fek warko farákáp mwanap námpon. Yumo te oukoumwan kárakáre fir fár mwanap pourou mo napara, moman saráp fánapon. *

¹³ Nomo te waeman mér námpon: Kápae kare arop mom mwar fánap te oukoumwan épérmou tárápu niampi yakáp napara, yae-párák kare ninik, tá kwatae ninik fwapia mér mo napon.

¹⁴ Aeno kárakáre fir te arop wae méri yakáp napao fári konapon. Am taknap arop fárakap te waeman námoku ninik kour sámpea nkwakwe make téré mwanap ninik mek kákrá, kwataenámp ninik mér, kwapwe kare ninik mér i konapon. *

6

Nomo Kwarén mér námp fwapia kárakáre fek sámpea paokop mwanámp kar

¹⁻² Nomo te Kraiso mp manmékir wawimp kar kánanke táman saráp sérar mwareano. Nomo te oumpwaran kápae kare por yimp saráp yakáp konap niamp mwareano. Nomwan yiki yak mo i konámp wokwaekamp ninik te ankár younkwek pwararea maok, Kwarén mér i konap ninik, tá nkwakwe make ént mek nérrá kák konap kar, tá arop ént mek nérrá pourouk yae pap konap ninik, tá sumpwianámp arop warko fárámp naenámp kar, tá kwatae ninik fek yakápnap arop fárakap kotiaka fákaepa yaká yakáp mwanap kar, ará kar táman

* 5:2: Hi 4:15 * 5:3: Wkp 16:6,24 * 5:4: Lo 28:1 * 5:5: Sng 2:7; Hi 1:5 * 5:6: Sng 110:4; Hi 7:1,16-17 * 5:7: Lu 22:40-44 * 5:12: 1 Ko 3:1-3 * 5:14: Ro 16:19

saráp farákáp mwareano. Oukoumwan te nomo ankár Jisasén mér kareria am kar te kámá-pwarará mér kárákárean farákáp konap kar fek farákáprá tukup mwanámpon.

³ Kwaro nomwan am takenkrianánko te, am te pwararea maok, nomo ankár Jisasomp kárákáre kor kar farákáp mwanámpon.

⁴ ‘Arop ankwap fárákáp te waeman Kwaromp wae kwapwe sámpria, tá yámar meknámp koropnámp kwaporok sánknámp fir niamp sámp, tá wae Yiki Kor Spirit sámp napara, am arop fárákáp warko Kwarén younkwe sánk nap te, warko Kwaronámpok koropria kwatae ninik younkwek sir mwanap mwae kup yak mo karenó.

⁵ Am fárákápao Kwaromp kar te kwapwe karenoria wae mér napon. Aeria Kwaro arop ponankor nánkárap taokeyak naenámp kárákáre tokwae kwapweran wae mér napao maok,

⁶ Kwarén mér nap pwarará kwatae ninik fek tukup nap te, warko Kwaronámpok koropria kwatae ninik younkwek sir mwanap mwae te yak mono. Am fárákápao taknap ninik te Kwaromp Tárápan warko yaopwae porokopramp fek pukup napo, arop ankwap fárákápao man nkea wouroump nap niamp napon. ✧

⁷ Kápae kare por warákam ék saráp yak nángo, apár porokwe kwapwe nángo maok, am apár mek aropao yopwar yororia fir yoro napo, kápae kare tankápria maok, arop yaewour i konámpon. Am tak námp te, Kwaro am apáran kárákáre sánk nángo námpon.

⁸ Aeno nkwakwe make paok wi, tá fok kápae forokornámp apár te Kwaro nke námp fek am apár te kwatae námpara, yae amp mono, Kwaro sénánko, koupour kar yaomwirao fánaenámp.

⁹ Kémpiyae tárápu kare, oukoumwan yino yumwan má kárákáre kor kar sénámpan maok, yino te waeman mér námpon: Yumo te take pourouráp sámp mono, kwapwe kare mwaeoak tukup napo, fwap Kwaro yumwan yaewouria warko érékép naenámp.

¹⁰ Kwar te kwataenámp aropao yumo térenap tére kwapwe nik mo, pwar naenámpána? Yumo waeman Kwarén warákár napara, am ninik táman maomp koumteouráp aropan yaewour mwanap ninik sánk námpon. Aenángo yumo te ankár takrá yakáp i konapon. ✧

¹¹ Yinomp ninik te, yumo ponankor ankár kárákáre fek takrá térerá tukupria maok, Kwaro yumwan warko éréképea fwapokwap naenámp ke yépék nap, mér kárákáre fek sámp-fákeyakápenkria námpon. ✧

¹² Yumo kokwae kwaponó. Yumo ankár arop fárákápao wokwaek Kwaro ‘Náráp tárápuan nénk nanamp’rá sérinámpon ankank sámp mwanámpria méria yépékria koupour kokwae moi nap niamp kipo.

Nomo Kwaro sérinámpon kar táman mér kárákáre mwanámpon kar

¹³ Wokwaek kar Kwaro Abrahamén ‘Wakmwaek ankank sánk nanamp’ ria sérimp kar te, arop ankwap tokwae kar Kwarén kámákár akwap námp te yak nángo, Kwaro maomp e fek fou e sénaenámp te mo námpaná, Kwaro námokuráp e fek fou e sérimpon.

¹⁴ Aeria maok sérrá, “Ono waeman amwan kárákáre kor kare kar sér rae: Ono ourour kwapwe kare sánk tenanko, nánkár waráp appeyaenámp fekamp kápae kare arop forokor naenámp.” ✧

¹⁵ Aerámpaná maok, Abrahamo kuri táman wawi pwatea koupour kokwae mono, am yae táman yépékra akwapea Kwaro wakmwaek nénk nanamprimp ankank ponankor sámpámpon.

¹⁶ Fou e sér i konap ninik te ará: Arop ankáránk wa mokop tokwae nkea maomp e fek fou e sénapo, am támao am aropamp e te tokwae karia ankwap fárákápan kámákár akwap námp yéknép konámpon. Am támao mao sénámpon kar kárákáre sánk nángo, ankwap fárákápan wawia ‘Kare námpono’rá sér i konapon.

¹⁷ Wokwaek kar Kwaro maomp tárápuan yaewour nanampria sérimp kar te am ke fek érik karaok yéknép naeria, mao kar mwar séria pwar mo i konámpara, náráp kar kare karenoria fou e sérimpon.

¹⁸ Aemp te oukoumwan kor Kwaro ‘Yaewour nanamp’ ria sérimp kar, tá fou e sérimp kar makia má anánk kar oukoumwan yak námpon. Kwar te am ankank anánkaopwe te kwekária pwar mono. Nomo pirikimpá koropea Kwaromp wonae fik yakáp námpara, am kar anánkaopwe támao nomp ninik mek kárákáre sámp nángo, nomp ninik te Kwaro sérimp ankank máte, fwap sámp mwanámponoria kárákáre fek yépékra yakáp námpon. ✧

¹⁹ Am Kwaro sérinámpon ankankantá yépék námp te paok perao yao yowe fek térea kárákáre yak konámpanámp taknámp nomp ninik mek taki yak námpon. Am paok pe te Kwaromp Nap Aokore Yiki Kor Kwapwe Kare mek tokorop tenap, waempyam éntér mek youmpá térea kárákáre yak námpon.

²⁰ Jisasomékir nomwan yaewour nanampria am aokore mek youmpea Pris Tokwae Melkisedek yakámpnám taknámpia ankár yaká yak námpon. ✧

7

Melkisedeko pris tokwae téremp kar

¹ Am Melkisedek te taun Salem mekamp king, tá Narek Karaok Yaknámp Kwaromp pris-ono. Wokwaek Abrahamo king fákáreran yorowarrá yárákria yénképia pwatea koropánko maok, Melkisedeko mwaeao kikipria maok, man ourour sánkámpon.

² Aenko maok, Abrahamo ankank ponankor fére-sámpramp fi kákea pwateyakrá Melkisedekén ankwap fi sánkámpon. Am ‘Melkisedek’rá sénap e fi te “Yae-párak Kare Ninik i konámp Kingono.” Mao te taun Salem mekamp kingono. Am takrá sénap te ‘Yonkwae Porokweráp Ninikamp Kingono’rá sénapon.” ✧

³ Maomp éntupwar naropwaromp e te buk fek yak mo, tá maomp appeyaenáp fi e yak mo, tá éntupwaro man sámpámp yae arop mér mo, tá mao sumpwimp yaerao kor buk fek yak mono. Mao te ankár Kwaromp Táráp niampia pris yaká yakámpon. ✧

⁴ Yumo te ankár Melkisedekomp e tokwae táman ninikenke. Mao te kárakáre tokwaeráp arop, tá nomp appe fi kare Abrahamo yorowarrá yárákria kokwapwe kare ankank tirá yárákimp fére-sámpramp fi kákea maok, fére má Melkisedekén sánkámpon.

⁵ Livai firao saráp pris tére konapon. Aenapo maok, loao arakrá sér, “Ankwap Israel fi te ankank fére-sámpramp fi kákea, fére te Livai firan nénkenke.” Israel fi te Livai firént mwearoria am fárakapao kuri Abrahamomp tárápu napao maok, am fére-sámpramp fi kákeanap ankank fére fek yak námp te am fárakapan nénkapon. ✧

⁶ Melkisedek te Livai fi mekamp moan maok, Abrahamo ankank fére fek yak námp am man sánkámpon. Melkisedek te Kwaro ‘Warko sánk nanamp’rá sérinámp arop táman ourour sánkámpon.

⁷ Nomo te wae mér námpon: Arop ankwapan ourour sánknámp arop te mao te arop tokwaenono. Aeno am ourour sámpnám arop te maomp yae ankore mek yak námpon.

⁸ Livai firao am Israel firao nénknep ankank fére-sámpramp fi kákea nap ti nap te sumpwi mwanap aropono. Aeno am arop Melkisedeko Abrahamoinámp ankárankamp fi ankank sámpámp te Kwaromp Buk fek te, ‘Mao te oukoumwan yiki yak námp’rá sénámpon.

⁹ Tá nomo fwap arakrá sér, ‘Kare, Livai kor am fére fek yaknámp ankank sámp konámpan maok, wokwaek Melkisedeko Abrahamoinámp ankank sámpámp te Livai firaoi napan sámp námp támaono.

¹⁰ Livaiimp éntupwar man oukoumwan fárakap mo, mao te Abrahamomp pourou mek yakánko, Melkisedekén am ankank sánkámpon.

Pris wourékam wokwaekamp prisan kwe-pwarnámp kar

¹¹ Kwaro Israel firan lo sánkámp te Livai firao pris yakáprá Israel firan taokeyakápnep ke fekimpon. Am pris tére nap támao arop fwapokwapia yae-párak kare kák nánkoria te, apaerá warko pris ankwap Aron yak námp niamp mono, ‘Melkisedeko yak námp niamp pourouráp pris yakano’rá sénaenámpon?

¹² Pris manénkirkamp pwar napo, ankwap am éri mek koropea yakáp nap te, loao kor taknámp naenámpon.

¹³ Kwaro ‘Pris yaká yak naenám’rá sénámp arop am te Livai fi mekamp mono. Mwar ankwap fi ara, alta fek pris tére moiapono.

¹⁴ Nomo te wae mér námpon: Nomp Tokwae Kar korop námp te Juda fi mekampono. Tá Moseso kor am fi ‘Pris yakápenk’rá sér moimpon.’ ✧

Jisas te Pris Tokwae Melkisedek niamp yaká yak konámp kar

¹⁵ Nomo wanámp kar fi kor érik yak námp te: Pris wourékam Melkisedek niamp yak námp te,

¹⁶ pris yakáp i konap lo karao ‘Amo fwap pris yakae’rá sénámpanápe. Ankár náráp yiki yaká yak konámp kárakáre fek Kwaro man ‘Pris yakae’rá sénámpon.

¹⁷ Kwaro náráp Buk fek sérrá:
“Amo te ankár Melkisedeko yakámpnám taknámp pris yaká yak nanapono.” ✧

¹⁸ Wokwaekamp lo kar te kárakáre moria nomwan yaewour naenám mo námpantá Kwaro wae sámp-sirari námpon.

¹⁹ Lo kar fek te ankwap ankank yae-párak kare yak moimpon. Aenámpantá maok, Kwaro ankwap kwapwe kare mwae kup kik-pwaránko maok, am mwae támao kwapwe kareriaka lo kwe-pwaránko maok, nomo oukoumwan fwap Kwaromp wonae fik tukup námpon. ✧

²⁰ Kwaro Jisasén 'Pris yakae'rá sérimp te kwaporok párák 'Yakae' ria sér mono, fou e sériaka 'Yakae'rá sérimpon. Pris fákáre wokwaek yakápap te, arop ankárankao fou e séria 'Yumo pris yakápenk'rá sér moimpon.

²¹ Kwar námoku Jisasén 'Amo pris yak nanap' ria fou e sérimp kar maomp Buk fek yak námmp te arakrá sér,

"Kwar Tokwaerao fou e séria,

'Amo ankár pris yaká yak nanapon'rá sérimp te,

warko am sérinámp kar pwarará ankwap kar sér mono." ✧

²² Kwaro fou e sérimpara, Kraiso tére námmp te, am kontrak te wokwaekamp kontrak kwe-pwararea, ankár yae-párak kare yaká yak naenámp. ✧

²³ Pris fi te ankárankamp fi támao mwar yakápá yakáp mono. Manénkirkamp kápae kare wourrá tukup napo, wakmwae am mek-am mekrá yakáprá tukup konapono.

²⁴ Aeno Jisas námoku mao pris tére rá yak námmp te pwar nángo, ankwap pris am éri mek korop mono. Ankár yaká yak námpara,

²⁵ arop Jisasén mér námmp fek Kwaronámpok korop mwaria napo te, mao te am fárákapan ankár warko éréképeanánko, yakápá yakáp mwanapono. Am te apaerianámpanápe, mao ankár yaká yakria kumur méntép Kwaro 'Am fárákapan yaewourano' ria Kwarén sér i konámpon. ✧

Pris Tokwae Jisas te kárakáre korara, fwap nomwan yaewour naenámp kar

²⁶ Take pourouráp Pris Tokwae te nomwan fwap yaewour naenámp. Mao te yiki kareria, nkwak mo mak mo, kwatae ninik yak mo, kwatae ninikráp aropént yak mo, anwar kar yak nángo, Kwaro man warámpeaka yámar mek narek karaok pap námpon. ✧

²⁷ Pris Tokwae wokwaek téreap te, kumur méntép námokuráp kwatae ninikanénkir ofa sánktea yakáprá maok, tá wakmwae koumteouráp aropamp kwatae ninikan ofa sánk konapon. Aeno Jisas te kwatae ninik yak mo námpara, takrá tére mono, ankár námokuráp pourouran ankárankamp por Kwarén sánkámpon. ✧

²⁸ Lora manénkir yakápap aropan 'Pris Tokwae yakenk'rá sérimp te, kwatae ninikráp aropara, kárakáre mono. Am loaomékir akwap tenko maok, Kwaro wakmwae fou e sérimp te, náráp Táráp 'Pris Tokwae yak naenámp' ria sérimpara, Kwaro sánkámmp tére ponankor wae yae-párak kare térea pwate nángo, am tére te ankár yaká yak námpon. ✧

8

Jisas yámar mek Pris Tokwae yaknámmp kar

¹ Nomo máma sénámp kar fi te ará: Nomo te wae nomp Pris Tokwae yak námmp, mao te yámar mekamp King Tokwaeramp sia tank námmp fek maomp yae-párak mwae tank námpon.

² Mao te yámar mek Kwaromp yiki kor nap mek pris tére námmp. Am nap te lotu nap kare, aropao ti mono. Tokwae Karao námoku ti námpon. ✧

³ Ponankor Pris Tokwae fákáreramp tére te Kwarén nkwakwe make ofa, tá fir émian ofa nénk konapara, nomp Pris Tokwae Jisas kor wae ankár Kwarén ofa sánkámpono.

⁴ Mao kor apárok yakria te Pris yak mono. Am te apaeria námpanápe, apárokamp arop ankwap fárákapao Pris Tokwae yakápria, lo karaok Kwarén nkwakwe make ofa nénkapara.

⁵ Am fárákap pris téreap te, apárok yaknámmp lotu nap mek téreapono. Am lotu nap te yámar mekamp lotu nap yiki kor karean wounáprá niapon. Am te Kwaro Mosesén sérimp niampono. Moseso lotu nap sel ti naerianánko, Kwaro sérrá, "Amo am lotu nap ti nap kwamp te, fwapnae karia taokeyak kourrá kápae kare ankank ponankor ono amwan faonkwek yéknép nampaok taknámmp karampo." ✧

⁶ Aerimpon maok, Jisas térenámmp pris tére te ankwap pris fárákapao téreapan kámákár akwapámpono. Am te apae riteanápe, Kwaronámmp mwae nke, arop nomwan Kwaro kontrak papnámmp mwae nkerá amore mek yak námpon. Kwaro wokwaek 'Nénk nanamp'rá sérimp kar am wourékam kontrak mek yak námmp sérimp kar manénkirkamp kontrak mek yak námpan kámákár akwap námpono. ✧

Wakmwae kamp kontrak manénkirkamp kontrakan kámákár akwapnámmp kar

✧ 7:19: Ro 8:3-4; Ga 2:16 ✧ 7:21: Sng 110:1 ✧ 7:22: Hi 8:6 ✧ 7:25: Ro 8:34; 1 Jo 2:1 ✧ 7:26: Hi 4:15 ✧ 7:27: Ef 5:2; Hi 10:10 ✧ 7:28: Hi 5:1-2,9 ✧ 8:2: Hi 1:3,10-12 ✧ 8:5: Kis 25:40; Kl 2:17 ✧ 8:6: Hi 7:22; 9:15

⁷ Manénkirkamp kontrak támao ankár arop yae-párak kare fwapokwap nánko te, Kwaro warko wakmwaek kontrak wourékam ankwap yoro mono.

⁸ Kwaromp Buk fekamp karao sénámp te, Kwaro náráp arop fárákapamp kwatae ninik yénkép námp te arakrá sénámpo:

“Kwar Tokwaerao sérrá, ‘Wawenke.

Nánkáráp wakmwaek ankwap ke fek te

ono Israel fi ntia Juda firént

kontrak ankwap wourékam tére nanampon.

⁹ Má kontrak wourékam máte

wokwaek am fárákapamp appeyaenápén

apár Isip mekamp yae topwe fek éréképámp fek

kontrak yoroiampan maok,

am fárákap am onoinamp kontrakaok paokop mo napo,

ono am fárákapán younkwek siraramp kontrak niamp

take mono.’

¹⁰ Warko ankwap kar sérrá,

‘Ono warko wakmwaek Israel firan ankwap kontrak

yoro nanamp te ará:

Onomp lo kar am fárákapamp ninik mek pap nanko,

am fárákapao onomp lo kar man mér napo,

ono am fárákapamp Kwar yak nanko,

tá nopok am fárákapao kor

onomp firáp arop yakáp mwanapon.

¹¹ Am ke fek te arop ankwapao

ankwap fárákapán yénkria

‘Yumo te Tokwae Karan mérenk’rá sér mono.

Waeman ponankor mér kánanke nap,

tá mér tokwaenap aropao kor

onan méri yakap napon. ✧

¹² Ono am fárákapán yonkwaé touweria,

nkwakwe make kwatae ninik tirá épéria pwarará maok,

ono am fárákapamp am kwatae niniki nap te

warko nik mo pwar nanampono.’ ”

Kwar Tokwaerao arakrá sérimpon. ✧

¹³ Kwaro am wourékam kontrakan sénámp te, wokwaekamp kontrak te wae épi kwataeria

kánanke kwarok ke fek moyak naerámpon. Aeno nomo wae mér námpon: Ankank akwapea

épi námp te, waeman turupwia ponankor moyak naerámpon.

9

Wokwaekamp pris fir yiri fek ofa sánk konap kar

¹ Am manénkirkamp kontrak te lotu mwanap lo, tá mamá apár mek yaknám sel fekamp lotu nap aropao ti mwanap lo yakámpon.

² Am sel fekamp nap tiap te, anánk aokorea maok, wonae fikamp aokore yink konap mek te am mek lam tank, tá Kwarén ofa sánk konap pan, makiaka am fek kák konap kákánar yak námpon. Am aokore te ‘Yiki Kor’rá sér i konapon. ✧

³ Waempyam fek youpoukwap tenap mekamp aokore ‘Yiki Kor Kare’rá séria maok, am mek tankápánamp ankank te anánkaopwe:

⁴ Gol fek oupourounap alta, am fek paura nánákare yankap konap, tá kontrak bokis, gol fek ponankor oupouroupan, am mek tankáp námp te gol fekamp sospen mek fári konap mana papea nap, tá Aronomp mear yaopwae wokwaek taoimp, tá yumwi worare anánkaopwe am fek Kwaro lo kar kumwiakámp, makiaka am kontrak bokis mek tankápámpon.

⁵ Am bokis yumuntukamp kour fek te Kwaro kounteuráp aropamp kwatae ninik aropompia tirá épér i konám yak námpon. Tá ensel anánkaopwe niamp yoroi pwate napo, am bokis yumuntuk yak nepo maok, am enselomp yawor yowe pwae bokis yumuntuk fupukurae yak. Am ensel yawor te Kwar am mek yak námpan yénkép námpon. Aeno ono oukoumwan te má kar má ponankor, fi farákarea pwar nanamp pourou mono. ✧

⁶ Am takia maok, ankár kumur méntép pris fákárerero Yiki Kor Aokore mek am mek tére konapon. ✧

⁷ Aeno yopwar méntép Pris Tokwaerao saráp ankárank por am ankwap Yiki Kor Kare Aokore mek yoump konámpon. Mao Yiki Kor Kare Aokore mek yoump konám te kwaporok yoump mo i konámpon. Ankár Kwaro kwatae ninik tirá épér naenámp fir yiriran saráp samp-youmpea, námokuráp kwatae ninikanénkir ofaria maok, wakmwaek fikamp arop fwapia mér moitea térenap kwatae ninikan ofa i konámpon. ✧

⁸ Pris fákáre takrá tére konap táman, Yiki Kor Spiritao nomwan yéknép námp te, aropao am sel fekamp lotu nap oukoumwan térerá yak nánkoria te, Kwaromp Nap Aokore Yiki Kor Kare mek yink mwanap mwae te érik farákár mono. Oukoumwan sikono. ✧

⁹ Am sel fekamp lotu nap mek te, oukoumwan māmá ke fek korop námpan wounáprá yéknép námpon. Am sel fekamp lotu nap mek te Kwarén fir nénkria, ankwap ankank ofa sánk konapono. Aeno am ankank ponankor te am lotunap arop fárákapamp ninik fwapokwapia yiki kukarrá pap naenámp pourou mo nángo, arop fárákap kwatae ninik yak monorá mér mono. ✧

¹⁰ Am lo kar te, éntáp fir fépér i konap ankank, tá nkwakwe make ént-éntup i konap, aran sérar napon. Am ankank te pourou fekamp sarápono. Am lo te Kwaro koumteouráp aropan sánk tenánko, ampaokrá tukupea Kwaro ankank ponankor fwapokwap naenámp ke fek mwanapria nimpon.

Krais námokuráp yiriran Kwarén ofa sánkámp kar

¹¹ Aeno oukoumwan te wae Krais ékianámpara, mao Kwaromp kwapwe kare ankank korop námamp Pris Tokwae yae námpon. Mao am sel fekamp lotu nap kwapwe kare mek yoump námp te, wokwaekamp sel fekamp lotu napan kámákár akwap námpon. Am lotu nap te māmá apár mekamp moara, aropao yae fek ti mono.

¹² Krais te mememp yiri, tá bulmakau morokamp yiri sámpea am Nap Aokore Yiki Kor Kare mek yoump moi námpon. Mao ofa sánk námp te námokuráp yiriran sámpea am Nap Aokore Yiki Kor Kare mek ankárank por yoump námp te, nomwan warko yamokwapea éréképeanángo yakápá yakáp mwanámpria ninámpon. ✧

¹³ Táte arop fárákap Kwaro nke námp fek oum nángo te, pris fákáreao meme yiri, bulmakau youroup yiri makia tia maok, bulmakau énti yankapnap éntu éntént ouroukoup, makia tia fákeyakrá maok, am táman arop pourouk papárámpapo maok, Kwaro nke námp fek aropamp pourou yiki kukur kwapwe konámpon. ✧

¹⁴ Aeno tá nopok Kraisomp yiri te am táman kámákár akwap námpon. Krais te kwatae ninik yak mo karenano. Aenámpara, yaká yak konám Spiritamp kárákáre fek saráp námokuráp pourou Kwarén ofanámp sánkámpon. Am yiri te pourouan saráp yiki kukarrá pap mono. Mao te nomoinámp kwatae ninik ponankor tirá épérianánko, nomo Kwaro nke námp fek yiki kukur yakáp námp wae mérámpon. Aenámpara, nomo te warko yiki yak mo i konám loak tukup mono. Nomo ankár yaká yak konám Kwaromp térean tére mwanámpon. ✧

Kraisomp yirirao wourékam kontrak mek kárákáre sánknám kar

¹⁵ Jisas sumpwi nángo, maomp yiri kwarákarimp te, koumteouráp aropan warko yamokwapea woukouroukamp kontrak yakám fekamp kwatae ninik ponankor tirá épérimpon. Aeria maok, mao te amore mek yakria Kwarnámp mwae nke, arop nomonámp mwae nkeriaka kontrak wourékaman kárákáre sánk námpara, arop ponankor Kwaro wumwinámp kar wawia mántwaok tukupnap arop te Kwaro wokwaek sérimpaokria, yae-párak kare yakápá yakáp napon. ✧

¹⁶ Arop, nánkár sumpwi nanko ankank sámpampria te, maompria e fárákapnámp kar te pepa fek kontraknámp kumwi konámpon. Tá tárápao naropwaro séritenámp ankank sámp naerianánko te, arop fárákap manénkir arakrá mér, naropwar te wae sumpwi námpara, táráp te numwar maomp ankank sámpano ri konapono.

¹⁷ Arop oukoumwan sumpwi mo nángo te, am sámpampriinámp ankank oukoumwan kwaporok yak konámpon. Aeno nánkár sumpwi nángo maok, am sérinámp kar te kárákáre námpara, waeman am ankank sámp konámpon.

¹⁸ Tá taknámp, fir yankop napo, sumpwi nángo maok, am fir yiri papárámp napo maok, wokwaekamp kontrak táman kor kárákáre sánknámpon.

¹⁹ Manénkir te, Moseso koumteouráp aropan Kwaromp lo kar ponankor fárákapámpon. Tá wakmwaek bulmakau morokamp yiri sámp, memeramp yiri sámpea éntént arákár. Tá sipsip pwae noumouri pen fek forokwap námp, yao hisop poro kor fek yarokwapea maok, ént mek anámpea am yiri táman buk fek papárámpria maok, koumteouráp aropamp pourouk kor ponankor papárámpimpon.

✧ 9:7: Kis 30:10 ✧ 9:8: Hi 10:19-20 ✧ 9:9: Hi 10:1-2 ✧ 9:12: Ef 1:7-8 ✧ 9:13: Wkp 16:3; Nam 19:17-18; Hi 10:4 ✧ 9:14: 1 Pi 1:18-19; 1 Jo 1:7 ✧ 9:15: 1 Ti 2:5; Hi 8:6

²⁰ Aeria maok, arakrá sér, “Mámá te Kwaro yumwan ampaok mwanaponrá sérinámpon kontrakan kárakáre sánk námpon támaono.” ✧

²¹ Tá taknámpon, Moses te sel fekamp lotu napan yiri pápárámpria maok, nap mek am mek tankápámpon disráp ankank ponankor méntér pápárámpimpon.

²² Aenámpon te nomo wae mér, loamp ninik fek te, ankank ponankor ankwapmwaek te yirirao saráp Kwaro námp fek yae-páráki pap námpono. Aeno fir yiri kwarákár mo nángo te, Kwaro koumteouráp aropamp kwatae ninik tirá épér mono.

Kraiso kwatae ninik tirá épér naeria, námokuráp pourou ofa sánkámpon kar

²³ Am ofa sánkria yiki kor nap mekamp ankankan pápárámpia torokor naponon. Am yárárnápn ankank te yámar mekamp ankank kareran wounáprá yéknép napon. Aeno yámar mek yaknámpon ankank kare yiki kukur yak námpanánko te, ankár kwapwe kare kare ofa, nape firámpon ofaran kámákár akwap naenámpon.

²⁴ Nomo te wae mér námpon: Aropao yae fek yiki kor nap tia nap, Kwaromp nap kareran wounápnápn nap mek te Jisas am mek yoump mono. Waeman yámar mek kar pok námpon. Tá oukoumwan te mao waeman Kwaromp wonae fik kar yakrá, nomwan yaewour námpon.

²⁵ Yopwar méntép Pris Tokwae fir yiri sámpea Yiki Kor Kare Aokore mek yoump ko, Kwarén ofa sánk konámpon. Jisas te tak moi námpon. Mao yámar mek pokea Kwarén ofanámpon námokuráp pourouran ponankor sánk námpon te kápae kare por moi námpono.

²⁶ Táte mao kápae kare por takria te, mao touwe sámpon saráp yakria, ankár Kwaro apár yoroimp feknámponia takrá koropea oukoumwan mámá ke fek naempao maok, mono. Oukoumwan te wae pwar naenámpon ke wonae fik nángo, Kraiso apárok ankárank por ék námpon te námokuráp pourouran ofanámpon Kwarén sánkeaka kwatae ninik tirá épéri námpon.

²⁷ Ponankor aropao kor ankárank por sumpwiaka nánkár wakmwaek kot mwanaponon. ✧

²⁸ Tá taknámpon Kraiso kor námokuráp pourouran ofanámpon Kwarén ankárank por sánkeaka, kápae kare aropamp kwatae ninik tirá épér naenámpon touwe sámpon. Tá nánkár wakmwaek ankwap por ék námpon, am ke fek te kwatae ninik tirá épér mono, ankár arop mao ék naenámponia yépekrá yakáp napan párák éréképea pok naenámponon. ✧

10

‘Woukouroukamp ofa te kwatae ninik sámpon-sir mono’rá sénámpon kar

¹ Am Mosesomp lo kar te wakmwaek korop naenámpon ankank kwapweramp wounápn karan nomo nke námpono. Aeno mao te am ankank nomwan fwapnae karia érik yéknép mo námpon. Loao sérrá, ‘Yopwar méntép ankár ankárankamp aopwe ofaran sánk kip’rá sénámpon te, am lo te Kwaronámpon korop mwarianap aropan te fwapokwapia kwapwe karerá kák mono.’ ✧

² Tá lorao fwapokwapianánko, yae-párak kare yakápria te, warko apaerá ofa sánk mwanapanápn. Táte am ankárankamp ofa támao Kwaromp lotu nap mek koropnap koumteouráp aropamp ninik yiki kukarrá páte nángo te, kwatae niniki námpon yak námprá ninik mono.

³ Ae mwanapan maok, mono. Yopwar méntép am ofa táman sánkriaka nke napo, náráp kwatae ninik oukoumwan yak námprá ninikitea mér i konapon.

⁴ Amnap fi kor te ará: Bulmakau youroupamp yiri, memeramp yiri te ankár kwatae ninik te tirá épér mo karenono.

⁵ Aenámpanápn maok, Kraiso apárok ékiaka Kwarén sérimpon kar Buk Song fek yak námpon te arakrá sérimpon:

“Amo fir yankopea ofa sánk te monoria napon.

Aeno amo te pourou ankwapan maok onan sápn naeria nánápn napon.

⁶ Am fárakapao fir énéni kor yaomwi mek yankapria, kwatae ninik tirá épér i konap ofa te amo warákár mo kare napon. ✧

⁷ Aeno oukoumwan te ono arakrá sér: ‘Kwar, ono wae ék nampono.

Am te wokwaek kar ono nanampan buk fek kumwiap niampono: Oukoumwan te ono wae warápn nínikaok nanámponia ék nampono.’”

⁸ Manénkir sérinámpon kar te ará: “Lo karaok térenápn ofa te, fir yéknéprá, nkwaekwe make ofa nénkra, tá nkwaekwe make fir yaomwi mek ponankor yank i konap ofa, tá kwatae ninik tirá épér i konap ofaramp ninik, am te amo warákár mo napon.”

⁹ Tá wakmwaek mao arakrá sér: “Ono wae waráp ninikaok nanampria ék nampono.” Aeria maok, Kwaro am manénkirkamp ofa sánk konap ninik te sámp-sirarrá, am éri mek wourékam ofaran pap námpon.

¹⁰ Jisas Krai te Kwaromp ninikaokria ankáránkamp por náráp pourou ofanámp sánkámpon. Am meknámp ninik támao nomwan Kwaromp koumteouráp arop kare yoroi papeanáno, yiki kour yakáp námpon. ✧

Kraisomp ofa kwatae ninik tirá épér naenámp pwinámp kar

¹¹ Pris fákáerao tére saráp yakápria kumur-kumur tére nap te, ankár am i konap ofa táman saráp tére napan maok, am taknap ofa te kwatae ninik te tirá épér mo karenono.

¹² Aeno Kraiso ofa ankáránk sánk námp fek kwatae ninik tirá épéri námp te, ankár kápae kare por takrá yakrá akwap naenámp. Mao te takia pwarará, Kwaromp yae-párák mwaek tank námpon. ✧

¹³ Tá mao te Kwaro maomp yopor arop maomp yae ankore mek kák tenánko, yakáp mwanap keran yépékrá tank námpon. ✧

¹⁴ Am koumteouráp arop fárákap te mao ankáránkamp ofa fek fwapokwapia yiki kukarrá ankár kwapwe kare napara, am fárákap te fwap ankár yae-párák kare yakápá yakáp mwanapon.

¹⁵ Yiki Kor Spiritao kuri nomwan kar arakrá fárákáp námpon:

¹⁶ “Kwar Tokwaerao sérrá,

‘Wakmwaek ono am fárákapént

kontrak wourékam yoro nanamp te ará:

Ono am fárákapamp mér ntiaka ninik mek

onomp lo kumwiaka pwar nanampon.’”

¹⁷ Warko ankwap kar am feknámp kirimprá arakrá sér, “Ono te am fárákapamp kwatae ninik tirá épéria, warko ninik mo pwar nanampon.” ✧

¹⁸ Tá Kwaro kwatae ninik wae tirá épéritenánko te, warko kwatae ninik tirá épér mwanap ofa sánk mwaria tére mono.

Nomo ankár mér kareria Kwaromp wonae fik tukup mwanámp kar

¹⁹ Kémpiyae tárápu, waeman Jisasomp yirirao nomp kwatae ninik tirá épéri pwate námpara, nomo te apáp mono. Fwap Kwaromp Nap Aokore Yiki Kor Kare mek yink mwanámpon. ✧

²⁰ Jisas námoku mwae kup wourékam kérémp námpon. Mao námoku támao am mwae kupria, mao yiki yak fi korara, nomo te fwap am waempyam pearákari námp mek mwaeknámp yoump mwanámpon. Am te Jisasomp pourouan wounáp námp támaono. ✧

²¹ Nomo te wae Kwaromp firáp koumteouráp arop taokeyak konámp Pris Tokwae yak námpon.

²² Nomo nomp kwatae ninikan méria pwarápaenámp ninikan mao te námokuráp yiri fek tirá épériaka, nomp ninikan yáráriaka yiki koriaka paprá, nomp pourouran kor yiki kor ént niamp fek éntupia pap námpono. Aenámpara, nomo ankár kwekár ninik te pwararea maok, Kwarén mér kareria maomp wonae fik tukup mwanámpon. ✧

²³ Nomo ‘Kwar te am sérinámpaokrá tére naenámponoría, maomp kwapwe kare ankankantá kárákare fek yépék mwanámp’an sér i konámpon. Am te apae riteanápe, nomo te waeman mér námpon, Kwaro tére nanamprinámp ankank te ponankor kare kar tére konámpon. ✧

²⁴ Nomo ankákáránk ankár Kwaromp koumteouráp arop ankwap fárákapan ninikria maok, tá am fárákapan sérrá, ‘Yumo te ankár arop ponankor warákár konap ninik fek yaeuour kip’rá sér mwanámpon.

²⁵ Tá Kwaromp koumteouráp arop nomo te Kwarén lotu mwaria koupoukour konap ninik ankwap fárákapao i konapnámp araknámp pwar mwareano. Krai ék naenámp yae te waeman fápaie námpara, nomo te ankár kárákare fek térieriaka nonopok Kwaromp karan farákáp náno, am támao arop ankwap fárákapamp ninik mek kárákare nénk naenámp.

‘Kwaromp Tárápan younkwe sánk kwapono’rá sénámp kar

²⁶ Nomo waeman Kraisomp kar kare wawi námpao, am ninik wampweri pwarará warko kwatae ninik fek paokop náno te, am kwatae ninik tirá épér mwanap ofa ankwap te yak mono.

²⁷ Aenámpara, nomo te ankár apáp kareria kot mwanámp yae táman yépékrá yakáp mwanámpon. Tá Kwarén yorowarnap arop te ponankor yaomwi tokwae touwe fopokornám mek épér naenámp nánapi yak námpon.

✧ 10:10: Hi 9:12 ✧ 10:12: Hi 1:3 ✧ 10:13: Hi 1:13 ✧ 10:17: Jer 31:33-34 ✧ 10:19: Hi 4:16 ✧ 10:20: Mt 27:51-52 ✧ 10:22: Ef 5:26; 1 Jo 1:7 ✧ 10:23: Hi 4:14

²⁸ Nomo te waeman mér námpon: Arop ankárangkao Mosesomp lo kar kwe-pwaránko te arop anánkaopwe, tá yininkaopwe, arakerao mao sokoroinámp kar wawia sénapo te, am aropan te aropomp mono, mao te ankár sumpwi naenámpon. ✧ ✧

²⁹ Yumo te Kwaromp Tárápan younkwe sánknámp aropan te mokoprá ninik rape? Am kontrak te karenorá yéńképnámp yirirao am aropan torokoria páte nánko, yiki kor kwapwe kare námpao maok, am arop te warko Kraisomp yiri am te kwatae niampia pap námp te yonkwae touwe konámp Spiritan mékia kwatae pap námpon. Aenámpara, mao te Mosesomp kar kwe-pwarap aropao sámpap touweran kámákár akwapnámp sámp naenámpon. ✧

³⁰ Nomo te waeman mér námpon, Kwaro sérrá, “Nopok i konap ninik te onokump térenono. Onoku támao nopok am fárákapan nénk nanampono.” Aeria maok, ankwap kar sérrá, “Nánkáráp Tokwae Karao námoku kotria náráp arop ponankor younkoup naenámpon.” ✧

³¹ Yiki yak konámp Kwaro arop ti-fákeyakrá kot naenámp te, am te kwatae kare ara, nomo te ankár apáp tokwae mwanámpon.

Kwarén mér námp ankár kárákáre fek fokopeyakáp mwanámp kar

³² Yumo má kar máte ankár ninik kip: Wokwaek yumo te Kwaromp wae sámpap fek te, am ke fek táman yumwan nkwakwe make kar sérarapan maok, yumo kárákáre fek yakápria am kwe-pwararapon.

³³ Ankwap ke fek yumwan arop nkeap fek kuk pátea nkwakwe make kar kwatae séraria maok, yumwan fupukrá touwe nénkapono. Tá ankwap ke fek te yumo napnámp touwe sámpnap aropan aropompria am fárákapan yaewouria, yonkwae porokwe sánkapon.

³⁴ Arop ankwap fárákapa kalabus mek yakápapo, yumo aropompria yaewouria. Ankwap ke fek te, aropao ankank tirá, makapo kuri yumo wampwe kwae, kwaporok námoku mwar takanáponoria pwatae warákarrá yakápap te, yiráp yaká yak naenámp ankank kwapwe yak námp táman méri yakáp nap kwamp napon. ✧

³⁵ Yumo te ankár yumo wokwaekiap kwapwe kare ninik aran nikia, yiráp am mér kárákáre te pwar kwapono. Kwaro nopok yiráp por ankank kwapwe tokwae pátenámp sámp mwanapan kárákáre fek yéńkép kipo.

³⁶ Ae mwanapara, yumo te ankár kárákáre fek yakápria maok, Kwaro warákárnámp ninikaok tukupriaka Kwaro yumwan wokwaek kar sérrá, ‘Yiki yakáp mwanap kwapwe kare nénk nanamp’ ri námp fwap sámp mwanapon. ✧

³⁷ Karenono, Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sér:

“Am arop ék naeria te wae faenámpara, koupon kar ék naerámpon. Mao te yépék mono. ✧

³⁸ Aeno onomp yae-párak kare arop te mao te wae mér námpara, yiki yak naerámpon.

Táte arop onan mér námpao warko pwarará arákarrá akwap nánko te, ono man te warákár mono.” ✧ ✧

³⁹ Tá nomo te apae Kwarén mérnámp pwarará arári tukupea, moyakáp mwanámp aropanápe. Mo karonno. Nomo te Kwarén méri yakáp námpara, yiki yak sámp mwanámp aropono.

11

Mérnap ninik firamp kar

¹ Karenoria mérnep ninik te Kwaro nomwan yaewour naenámpria yépékra yakápnámp ninikan saráp sámpea méria paokop námpon. Am ankank te nomo yi fek nke mo námpao maok, nomp ninik te, am te kare kar yak námponoria mér i konámpon. ✧

² Wokwaek yakápap arop te, Kwar te karenoriaka mérapantá maok, Kwaro am fárákapan kwapwe kare ninikan warákária sérrá, “Am fárákapamp ninik te yae-párak karenono.”

³ Nomo te waeman Kwarén mér námpara, Kwaro yámar ntiaka apár yoroimp te, námokuráp kar fek saráp séránko yakámp te, wae méri yakámp námpon. Tá kápae kare ankank nomo nke námpan kor Kwaro nomo nke mwanámp pourou monámp ankank fek yoroi námpon. ✧

Abel, Enok, Noamp kar

⁴ Abel te Kwarén waeman kare karonoria méria yárakria maok, mao Kwarén sánkámp ofa te yae-párak kareara, Wenomp ofaran kámákár akwapámpon. Kwaro Abelomp mér nkea, mao te yae-párak kare aroponoria warákária maok, maomp ofaran kor warákarimpon.

✧ 10:28: Mt 26:27-28 ✧ 10:28: Lo 17:6 ✧ 10:29: Hi 6:4-8 ✧ 10:30: Lo 32:35-36; Ro 12:19 ✧ 10:34: Mt 6:20 ✧ 10:36: Hi 6:12 ✧ 10:37: Yé 22:20 ✧ 10:38: Ro 1:17 ✧ 10:38: Hab 2:3-4 ✧ 11:1: 2 Ko 5:6-7 ✧ 11:3: Stt 1:1

Abel te wae sumpwi tenánko maok, mao Kwar te karenoria mérnámp karao yakria nomwan oukoumwan kor farákáp námpon. ✧

⁵ Enok te Kwarén mérámpantá maok, sumpwi mo, yiki yakámp fek Kwaro warámpea yámar mek pok tenko, arop man nke mo, oupouroukrá paokopia pwarariapon. Kwaromp kar Buk fek yak námpao sénámp te, “Oukoumwan Enokén warámp mo fek, Enok Kwaromp karaok yarákánko, Kwaro man warákárámp kwamp man warámpámpon.” ✧

⁶ Arop Kwarén méria ‘Kare kar yak námpono’rá sér mo námp te, Kwaro man warákár mo i konámpon. Aeno arop Kwaromp wonae fik akwap naeria námp kwamp te, mao ankár Kwar yak námponorá méria maok, tá man oupouroukia nkenap arop fárákapan yae-párák fwapokwap i konamp mént mér kuno.

⁷ Noa kor Kwarén karenorá mérámpantá maok, Kwaro kor Noan wakmwaek korop naemp ankank séránko maok, Noa te am ankank oukoumwan nke mo námpao maok, Kwaro sérámp karan kare námponoria maok, sip ankáránk yoroimpon. Aea maok, námokuráp yupu, tárápu makia éréképea youmpea am sip mek yakápria faokor mo, fwap yae-párák kare yakápiapon. Noa takimp te, maomp mérao ponankor koumteouráp aropamp kwatae ninik érik yénkép námpon. Noa Kwarén méránko, Kwaro man ‘Yae-párák kare aropono’rá sérimp te Kwaro námwan mérnámp ponankor aropan sér i konámp niampono. ✧

Abrahamomp kar

⁸ Abrahamo Kwarén méria maok, Kwaro man ‘Koropae’rá séránko, Abraham te Kwaromp karwaok akwapámpon. Mao náráp némp kare pwarará, Kwaro apár ankwap mao kareampor sánk naerianánko, ampok akwapámpon. Abrahamo kor am te fwapia mér moria, am te maok akwap nanaeriaka ninikrá akwapámpao maok, waeman mao kor Kwarén mérámp kwamp akwapámpon. ✧

⁹ Mao te waeman Kwarén mérámp kwamp akwapea Kwaro manénkir, amwan sánk nanamprá sérimp apárok akwapá tankámpon. Am apárok tankámp te ankwapamp apárok tank námp niampara, oukoumwan nap kare ti mono, sel fek saráp woukoup ko yakrá akwapeakánko maok, maomp táráp Aisako kor takrá akwapeakánko, appenáp Jekopo forokareakámp fekria maok, Kwaro am koumoureaan námo má apár sánk nanamprí námpan yépekrá yakepon.

¹⁰ Abraham te sel fekamp nap mek saráp yakria, yámar mekamp ankár yaká yak naenámp taunan yépekrá yakámpon. Kwaro námoku saráp am taun tére konap ninik námpara, námoku ti námpon.

¹¹ Sara táráp sámp naenámp ke te wae akwap tenámpan maok, Abrahamo ‘Kwaro námwan sérinámp te pwar mo i konámpara, fwap tak naenámpo’rá ninikimpara, Kwaro man tárápamp naropwar yak naenámp kárákáre sánkámpon. ✧

¹² Abraham waeman mér pourou kwataeaka sumpwi naenámp fápaie námpao maok, am arop ankáránkamp fekamp kápae kare tárápu forokarea te yámar mekamp térme yakáp nap niamp, tá ént mekamp kárák niamp nánko, arop te kouroump mwanap pourou mo naenámpo. ✧

¹³ Am Kwarén mériap arop fákáre yiki yakápap fek te Kwaro sérinámp ankank kwapwe kare wae kare kar sámp mwanámpria warákárrá yépekrá tukupea mént sumpwiapon. Am fárákapao kor oukoumwan am ankank nkeaka sámp moap fek kor warákárria maok, sérrá, ‘Nomo oukoumwan máma apár mek koropea yakáp námp fek te, ankwapamp apárok yakáp námp niamp oukwan yakáp námpon.’

¹⁴ Am arop fárákap makrá sénap kar máte nomo waeman mér námpon, námokuráp némp karean oupourouk napon.

¹⁵ Tá am fárákapao am manénkir pwatea koropap némpan ninikria te, ampok arári tukup mwarapon.

¹⁶ Ae mwarapan maok, am fárákap te am táman ninik mono, ankár waeman ankwap kwapwe kare apár sámp mwaria nap táman warákár kare napon. Am apár te máma apáran kámákarea kwapwe kare námpono. Am te yámar mek támaono. Kwaro am fárákapampor taun nánapi pwate námpara, am fárákapao ‘Nomp Kwar’rá sénapo, Kwar te am táman pwarápae mono.

¹⁷⁻¹⁹ Kwaro Abrahamén wokwaek sérrá, ‘Aisak fekampao waráp appeyaenáp forokor mwanapono’rá sérimpon. Aeritea maok, wakmwaek mao Abrahamo náráp karaok akwap te mokoPONRÁ nke naeria maok sérrá, ‘Waráp táráp Aisak ankáránkamp am te onan ofa sámpo’rá sérámpantá maok, Abrahamo kor wawia méria, fwap Aisakén ofa sánk nanko te, warko Kwaro fwap apár me mekamp fárámpá pap naenámpria, náráp táráp Kwarén

sánk naeria nimpon. Aemp te Abrahamo Aisakén warko apár me mekamp sámp nám p niampimpon. ✧

Aisak, Jekop, Josepomp kar

²⁰ Aisak Kwarén mér námpara, Jekop ntia Ison ourour wor-pwararea wakmwaek sámp nenep ankank sérimpon. ✧

²¹ Jekopo kor Kwarén mérámp kwamp wae sumpwi naeriaka, námoku mearrá yarak i konámp mear yaopwae fek me kor yirip yakrá Josepomp tárápyaran ourour wor-pwarareaka, Kwarén lotuimpono. ✧

²² Josepo kor wae Kwarén mérá akwapea wae tékénouria sumpwinaemp wonae fikámp kwamp sérrá, 'Nánkár wakmwaek Israel fi yumo warko Isip meknámp tukupria te, onomp kour mént sámpea tukup kip' ria sérimpon. ✧

Mosesomp kar

²³ Mosesomp éntupwar naropwar te Kwarén mérepara, éntupwaro Mosesén tankeanáno nkepo maok, táráp kwapwe kare námpantá, apáp moria Isip mekamp kingomp kar tákwararea táráp porokwap-pap mo, yinink yunk fek mek wouroump fákeyakepon. ✧

²⁴ Wakmwaek Moseso téképa yakria Kwarén mérámp kwamp sérrá, 'Onan te Isip mekamp Kingomp yupu-tárápamp táráponorá séri kwaponorá' sérimpon. ✧

²⁵ Mosesomp ninik te kwatae ninikaokria fae tákäre ke fekamp ankank táman warákár te monoria maok, maomp ninik te ankár Kwaromp firáp aropént yakria 'Énéni touwe sámp mwanámp' ria sérimpon.

²⁶ Maomp ninik te Kraiso nánkár sámp naenámp niamp pwarápaeran maomékir sámp nám p te Isip mekamp mani ntiaka mopor i konap ankankan kámákár akwap námpon. Am te apaeria námpanápe, Kwaro wakmwaek nopok man sánk naenámp ankank kwapweran ninik nám p kwamp kárákäre fek fokopeyak námpon.

²⁷ Moseso Kwarén mérámp kwamp maok, Kingomp yoporan apáp mono, Isip pwarará akwapámpon. Aropao yi fek te Kwarén nke mono. Aeno Moses námoku te waeman Kwarén nkemp niampámp kwamp maok, Moses kárákäre yakámpon. ✧

²⁸ Moseso Kwarén mérámp kwamp maok, mao Kwaro Pasova yae tokwae pap náno, ampaokria sérrá, 'Enselo koropeaka poumou-tárápu nae-tárápu fupukrá kák naenámpno. Israel yiráp nae-tárápu fupukrá kákantá, sipsip porokwap papea maomp yiri sámpea ménki fek mwae foporokwap kip' rimpon. ✧

Kápae kare Israel fi Kwar te karenoria mér kárákäreap kar

²⁹ Israel firao kor Kwarén wae mérap kwamp, Noumouri Kor Solwara tépérrá yink mwariakapo maok, Kwaro ént solwara porokwap fárákápáno, fárákár akwapáno, apár kar niampi yak náno, tépérrá yinkapon. Aetenapo maok, Isip mekamp aropao kor am fárákapan éntér káki tukup mwaria yinkapo, warko éntao oupoupouráno surumpwiapon. ✧

³⁰ Israel fi te waeman Kwarén mérápara, Jeriko mekamp yumwi fekamp yár firi fákáne k yae fek wapokwaprá paokopapo maok, am yumwi fekamp yár torokopi pikámpon. ✧

³¹ Kokopor yupu Rahap Kwarén mérápara, Israel mekamp arop anánkaopwe koropea taunan kánánkámp youroukoupepo, am arop yaworan yaewourimpara, yorowar koropámp fek te Kwarén mér monap aropao faokorapo maok, mao te fwap yakámpon. ✧

³² Aeno oukoumwan te ono ankwap kar te apae karan farákáp nanampanáp? Ono te kápae kare kar farákáp mono. Wae támaono. Ono te Gidion, Barak, Samson, Jepta, Devit, Samuel, aea maok, profet ponankor máte ono farákáp mono. ✧

³³ Am arop fákäre te Kwarén mérápara, yorowar kwe-pwararea maok, kápae kare kingomp ami fákäre yénképi pwarariapon. Ankwap fárákáp te arop éréképea yae-párak kare ninik yénképrá tukupapon, tá Kwaro ankank néni nanamprimp wae sámpapon. Aropao laionén arop yamp kwaponoria taokorapo, youroukwe moiapon. ✧

³⁴ Arop ankwap fákäre Kwarén mérápara, yaomwi tokwae torokwari papapo maok, tá arop ankwap fákäre te pirikimpá tukupapo maok, man kor bainat fek fékérrá épér moiapon. Tá ankwap fárákáp te kárákäre moapo maok, Kwaro kárákäre sánkánko maok, wakmwaek kárákäre sámpea tae fek yorowaria maok, ankwap fi mekamp ami fárákapan yérépea kwe-pwarariapon. ✧

³⁵ Éntupwaryaenáp fárákáp Kwarén mér napara, touwe koropánko tárápu faokorapo maok, Kwaro warko fápárampea kákánko, éntupwaryaenápo náráp tárápu warko tiapon. Tá arop

✧ **11:17-19:** Stt 22:9-12 ✧ **11:20:** Stt 27:27-29,39-40 ✧ **11:21:** Stt 48:15-16 ✧ **11:22:** Stt 50:24-25 ✧ **11:23:** Kis 1:22; 2:1-2 ✧ **11:24:** Kis 2:10 ✧ **11:27:** Kis 12:51 ✧ **11:28:** Kis 12:21-23 ✧ **11:29:** Kis 14:21-31 ✧ **11:30:** Jos 6:12-21 ✧ **11:31:** Jos 2:1-21; 6:25 ✧ **11:32:** Het 4:6-5:31; 6:11-8:32; 11:1-12:7; 13:2-16:31; 1 Sml 1:1-1 Kin 2:11 ✧ **11:33:** Dan 6:22 ✧ **11:34:** Dan 3:23-27

ankwap fárákap fápákampia yakápapan yorowarap aropao sérrá, “Yumo Kwarén pwar napo te, yino yumwan surumpwirá kák mono.” Aerá sérapo maok, am fárákapao kor yorowarap aropao sénapaok mo, ankár Kwarén kárákáre fek méria maok, sérrá, ‘Yino te fwap apár me meknámp fárámpea kwapwe kare yiki yakáp mwanámp’rá sénapo, am fárákapao surumpwirá kákaponu. ✧

³⁶ Ankwap fárákap Kwarén mérapo, yorowarap aropao am fárákapan wouroumprá paok ke fek fupuk napon. Kwarén mérnáp arop ankwap fárákapan sen fek yaonkiaka kalabus mek kákapon. ✧

³⁷ Yorowarap aropao ankwap fárákapan yumwi fek yéknéprá épéria maok, tá ankwap fárákapan so fek kuk-fékérrá kákria maok, tá ankwap fárákapan bainat fek faoporrá épériapon. Kwarén mérap arop ankwap fárákap yirímp mwanap ankank mo nángo, sip-sip ntia meme yipiran kápérrá, maok tukup mwarrá oupourouunkapo, tá arop ankwap fákáre ankank ponankor mo nángo maok, tá arop ankwap fárákapan ankwap fárákapao ouroukuprá momwar sokororá paokopiapon.

³⁸ Aeapantá maok, Kwarén mérap arop ankwap fárákap am te pirikimpea tukupea kwar saráp mek, faonkwek yakáp, tá ankwap fárákap pirikimpea péri me mek, tá kwar me mek tukupea am mek yakápapon. Am Kwarén mérnáp arop fákáreamp ninik te yae-párák kareria, mwar pourourápi yak námpara, ankwap arop fákáreramp ninik te am kwapwe kare niniként akwapá pwi mo kareno.

³⁹ Am arop fákáre ponankor Kwarén mér napara, Kwaro nkeaka warákarimpon. Aeno Kwaro nénk nanamprimp ankank kwapwe te oukoumwan sámp moiapon.

⁴⁰ Am te apaeria námpanápe, Kwaromp ninik te, nánkár am fárákapao námont táman énéni tapokwapea mao wokwaek kar nánapitenámp ankank kwapwe kare sámpea pwi yakáp mwanapria námpon.

12

Nomo ankár Jisasén méria man tokor-santukup mwanámp kar

¹ Aeno oukoumwan nomo mérámp te mokop námpon? Am kápae kare manénkir yakápiap arop Kwarén mér i konap ninik nomwan yéknépria, nomwan ikir-yakáp napon. Aenapara, kwatae ninik nomwan sámp-fákeyak námp te ankár tirá épéria pwarará, kápae naenámp ankank pourouk yakantá, woropea pwatea kakére fek am tukup mwanámp fek tokor-samprá kárákáre fek foporakorrá tukup mwanámpon. ✧

² Jisas támao nomp mér námp fi korara, oukoumwan kuri nomwan kárákáre sáprá, nomp mér námp ankár yaewourrá akwap naenámppon. Ae naenámpara, nomo ankár Jisasén tokor-santukup mwanámpon. Wokwaek te Jisaso wakmwae warákár sámp nanampria ninikria maok, yaopwae porokopramp fek touwe sámpea sumpwimp te, pwarápea moi námpara, oukoumwan te Kwaromp sia king wonae fik yae-párák mwae tank námpon. ✧

Kwaro nomwan fwapokwapria touwe sámp konámp kar

³⁻⁴ Yumo te fwapia ninikía mér kip: Wokwaek kwatae ninikráp aropao Jisasén yoporrá paokopiapon. Aeapan maok, mao ankár kárákáre fek fokopeyakea touwe tokwae sámpámpon. Yumo kwatae niniként yorowar nap te, oukoumwan yumwan napo, yiráp yiri kwarákár mo námp te, yumo apaen apápi yiráp mérnáp pwarará poporokwe mwanapanáp. ✧

⁵ Ae te yumo Kwaro yumwan kárákáre sánkria sérinámp kar te nik moi napon? Mao yumwan te ‘Námokuráp tárápuno’rá sériaka, náráp Buk fek arakrá sér, “Onomp táráp e!

Kwar Tokwaerao amo kwatae napo amwan fwapokwapria apae touwe sank nángo te, amo am táman kánanke kwataeran mpwe niniki kwaponu. Tá, amo tak te kwataenorá amwan yopor nángo te, kokwaea pwar kwaponu.

⁶ Am te apae riteanápe, Kwar Tokwaerao námoku warákárnámp arop fárákapamp ninikan fwapokwap i konámpon.

Táte Kwaro arop ankwap warámpea man ‘Náráp táráp’rá sénámp kwamp te, man kor paok ke fek porokwap konámpon.” ✧

✧ 11:35: 1 Kin 17:17-24; 2 Kin 4:18-37 ✧ 11:36: Jer 20:2; 37:15-16 ✧ 12:1: 1 Ko 9:24-25 ✧ 12:2: Hi 1:3; 3:1

✧ 12:3-4: Mt 27:28-44 ✧ 12:6: Yé 3:19; Snd 3:11-12

⁷ Kwaro yumwan fwapokwap náńko te, numwar takanoria yéńképa yakáp kipo. Kwar te apárokamp naropwaryaenáp nomo kuri nomp tárápuan fwapokwap i konámp niamp taknámp námpon. Kwar te waeman náráp tárápunoria námp kwamp, yiráp ninik fwapokwap i konámpono. ✧

⁸ Kwar te náráp tárápu ponankor maomp ninik fwapokwap i konámpono. Táte mao yumwan fwapokwap mo námp te, yumo te maomp tárápu kare mono, yumo te kokopor fekamp tárápu niamppono.

⁹ Nomp apárokamp naropwaro nomwan fwapokwap náńko, nomo maomp yae ankore mek tukup konámpnámp taknámp, nomp waempomp naropwarén kor fwap karia maomp yae ankore mek tukupria maok, nomo yiki yakáp mwanámpon.

¹⁰ Nomp apárokamp naropwaro nomwan fwapokwap námp te, káńanke kwarok ke fek saráp námokuráp ninikaok fwapokwap námpon. Aeno Kwaro nomwan fwapokwap námp te, ankár nomwan yaewour saráp yak námpara, nomp ninik te ankár maomp yiki kare ninik niamp fek yakáp mwanámpon.

¹¹ Am nomp Naropwaro nomwan fwapokwapria touwe sápnámp ke fek te nomo warákár mo i konámpon. Nomo te ankár touwe táman ninik i konámpon. Aeno mao nomwan fwapokwapria pwate náńko te, náńkár warko kwapwe kare ankank sámp mwanámp te ará: Nomo ankár yae-párák kare ninik fek paokopria maok, yonkwae porokwe fek yakáp i konámpon.

Nomo ankár tae fek yakáp mwanámp kar

¹² Ae konapara, yiráp yae kour me woukoupria porokwe yak náńko te, yae narek kakapria tére kipo. Táte yiráp pu kor ke sorokwampria sumpwi yak námp niamp náńko te, fárámpára fokopeyakea,

¹³ mwae kup fwapnae páraok tukup kipo. Yumo tak napo maok, yiráp pu kor ponankor kwatae akwap mono, warko fwap naenámpno.

¹⁴ Yumo ankár arop ankwapéńt kwapwe kare tankápria yonkwae porokwe fek yakáp mwanap ninikaok kárákáre fek paokop kip. Tá yumo ankár kárákáre fek yiki kor ninikan saráp sámpea paokop kip. Am te apae riteanápe, arop yiki kor ninik fek yárák mo námp te Tokwae Karan nke mono. ✧

¹⁵ Yumo te ankár fwapnae karia méria paokop kip. Takria arop ankwap nomwan aropomp i konámp Kwarén younkwe sáńk naeane. Takria yumo ou mekamp ankwap ankárankamp yaopouroukao narákap konámpnámp taknámp yumwan touwe sáńk náńko, yumo ponankor touweria Kwaro nke námp fek kwatae ninik fek yakáp mwanape. ✧

¹⁶ Takria yumo arop ankwap kokopor ninik fek yárák naeane. Takria wokwae Iso impnámp taknámp Kwarén younkwek sir mwanape. Naropwaro nae-táráp Ison sérrá, 'Ankank má náńkár ono sumpwi nanko, amo sámp nanap' rimpan maok, tá nopok nánae-táráp Jekopo fir ankárank por yankapea Ison sáńk náńko maok, Iso náráp am fek nae-tárápao sámp konámp ankank káńanke kwarokan mpweria nánaeran sáńkámpono. ✧

¹⁷ Yumo wae mér napon: Náńkár wakmwaeek Jekopo Isomp ourou méńt e-poup sámp tenáńko, Iso kor náráp am ourour warko sámp naeriaka kárákárerá éma waempan maok, warko sámp naenámp pourou mo karimpono. ✧

Nomo waeman Saion Faonkwek mek yakáp námp kar

¹⁸⁻²¹ Israel firao Kwaromp kar wa mwaria Sainai faonkwe ankore mek tukupea yakápapo, Kwaro Mosesén sérrá, 'Yumo mapek yakápria arop ankárankao faonkwe fek yae pap náńko te, man yumwi fek yankop-papria, maomp bulmakauráp sipsipráp man kor méńt yéńkép mwanapon'rá sérimpon. Aeráńko maok, Israel firao am karan wawia pwatea, am fek yakápapo maok, am faonkwek te yaomwi tokwae yak, kirikip támare tokwae kar yak, tá ouwi kárákáre tokwae náńko maok, am fek táman wur kar, tá arop ankárankao kar kárákáre fek séráńko maok, táte koumteouráp aropao am kar kárákáre táman wawiaka apária Mosesén sérrá, "Yino am kar wa te mono." Aeriaka am kar Kwaro sérimp táman mérap kwamp, am ankank táman nkea, apápa waeapo maok, Moseso kor sérrá, "Ono apápa waeriaka kour me woukoupa wae nampon." Aeno yumo oukoumwan am nkea yae pap mwanap ankank wonae fik tukup mo napono. ✧

²² Mono. Yumo te waeman yiki yak námp Kwaromp taun tokwae faonkwe Saion mek yakáp nap te, am te faonkwe Jerusalem yámar mek yak námpon. Yumo te waeman fopwakwap fopwakwap ensel koupoukarrá warákárrá yakáp nap mek korop napon. ✧

✧ 12:7: Lo 8:5 ✧ 12:14: Ro 12:18 ✧ 12:15: Ef 4:31 ✧ 12:16: Stt 25:33-34 ✧ 12:17: Stt 27:32-40 ✧ 12:18-21: Kis 19:12-13,16-20; 20:18-21 ✧ 12:22: Yé 5:11; 21:2

²³ Yumo te waeman Kwarén loturá warákár konap aropao koupoukour konap mek korop napon. Kwaro am fárákapan sérrá, “Yumo ponankor onomp nae-tárápunono.” * Kwaro waeman am fárákapamp e wae Buk fek kukumwianámp, yámar mek tank námpnon. Yumo koropea Kwaromp wonae fik yakáp napon. Mao te nomwan ponankor taokeyaknámp Jas tokwae karon. Yumo te manénkir yakápap yae-párák kare aropamp waempomp wonae fik korop napon. Kwaro am fárákapan fwapokwap nángo, yae-párák kare yakáp napon. *

²⁴ Aeaka yumo te Jisasnámpok korop napon. Mao Kwaro érékép naenámpria amore mek yakria kontrak wourékam térenámp aropono. Tá maomp yiriran kor yumwantá sirarrá, am kontrakan pwi pap námp támao kor yak námp mek korop napon. Abelomp yiri kwarákareaka sérrá, “Ken te nopok sumpwiano.” Aeno Jisasomp yirirao kwarákari námpao oukounwan sérrá yakrá, “Ono yumwan Kwaronámpok éréképea pok namono.” Aeránko maok, Jisasomp yiriramp karao Abelomp yiriramp karan kámákarea kwapwe kare námpono. *

Nomo ankár fwapia mér mwanámp kar

²⁵ Yumo te mér kipo: Takria yumo oukounwan sénámp aropamp kar má woupwi kákari yakáprá Kwaromp kar wa mo mwanape. Wokwaek kar má apár mek Kwaro kárákare kor kare kar koumteouráp aropan sérimpan maok, am kar kwe-pwarará yakápiapon. Am ke fek te kwatae ninik fek yakápap fekamp touwe te kwe-pwarará pirikimprá wouroukoup mwarap pourou moimpon. Aeno oukounwan te Kwar yámar mek yakria nomwan kárákare kor kar sáp námpnon. Táte nomo man younkwe sánkria te, nomo kwatae ninikamp touwe te fwap wouroukoup mwanámp nie? Mo karon. *

²⁶ Wokwaek kar Kwaro séránko apár má némp yururimpon. Aeno oukounwan te mao wae nomwan arakrá séritenámpnon: “Ono warko ankwap por má apár sámpea wouwiria maok, yámar meran kor mént sámpá wouwi nanampon.” *

²⁷ Mámá kar warko ‘Ankwap por’rá sénámp te nomwan sérrá: Kwaro wokwaek yoroimp ankankan oukounwan sámpá wouwi nángo, am ankank te warko yak mono, tirá épér naenámpnon. Aeno tak mo nángo te am ankank fwap yak naenámpnon.

²⁸ Nomo Kwaro náráp firáp arop taokeyaknámp némp sámp námp te, am némp wouwi mo, fwapon. Nomo te am táman Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, ankár mao takenkria warákárnámp ninikaok man loturia maok, nomo ankár maomp eran saráp sakapria man apáppria, maomp yae ankore mek yakáp mwanámpono.

²⁹ Am te apae riteanápe, nomp Kwar Tokwae te yaomwi tokwaerao ankank ponankor wouroukoup i konámp niamp takeno. *

13

Nomo ankár nonopok nounouroup mwanámp kar

¹ Yumo Kristen te Kápae kare por yumo ankákáránk ankár nonopok nounouroup kipo. *

² Yumo te panekamp arop yiráp nap mek korop napo, kwaporok nke pwar kwapon, ankár man koropenkria yaewour kip. Yumo te waeman mér napon: Wokwaek kar arop ankwap fárákapao takria maok, ensel ankwap fákáre náráp nap mek koropap yaewouria maok, am enselén te mér mo, aropao korop napan mpwe yonkwaepaon. *

³ Yumo te Kristen fárákap kalabus mek yakáp napan kor, ankár yumo énéni kalabus mek yakápnap ninik niamp taknámp ninikrá aropomp kipo. Tá arop ankwap fárákapao pouroukoup touwe sámp napan kor, yumo kuri tak mwanapan napon man ninikrá aropomp kip. *

⁴ Yupu sámp konap ninik te kwapwe karenono. Yumo ponankor yupu sámpria te, Kwaro nke námp fek yiki kare ninik fek yakáp kip. Koumteouráp arop kokoporrá paokoprá, ankwapamp yupu, ankwapamp poumaropan kor kokopor i konap te, am taknap arop fákáreran Kwaro am fek táman nopok touwe tokwae kwatae sánk naenámpnon.

⁵ Yumo te maniantá kikiánk i konap ninikaok paokopi kwapon. Yumo ankank sámpria te, máte fwap, wae támaonoria warákár kipo. Nomo ankank mo námp kwamp kor, Kwaro wokwaek sérimpan kar ankár niki-samp mwanámpon: ‘Ono te amwan kwaporok pwar mo. Ono te amwan younkwe sir mo karenó’rá sérimpon. *

* **12:23:** ‘Nae-táráp’rá sénámp te, arop ankáránkamp tárápu anánk, yinink, arakerápao, náráp ankank pipirikiria nánae-tárápuan ankákáránk mwaek nénkria, nae-tárápan náráp nae-tárápara, anánk mwaek sánk konámpono. Nae-táráp te manénkir mekia akwaprá nánaeounámpén éréképea, poukwapá akwap konámpon. Nomo Kristen te Kwaro nke námp fek e kwapweráp nae-táráp niampara, nomo fwap Kwaro nánapitenámp kokwapwe kare ankank ti mwanámpon. 1:6 ntia 12:16 fek kor nkeae. * **12:23:** Lu 10:20 * **12:24:** Hi 8:6; Stt 4:10 * **12:25:** Hi 2:1-3; 10:28-29 * **12:26:** Kis 19:18 * **12:29:** Lo 4:24 * **13:1:** Jo 13:34 * **13:2:** Stt 18:1-8; Ro 12:13; 1 Pi 4:9 * **13:3:** Mt 25:36 * **13:5:** Jos 1:5; 1 Ti 6:8-10

⁶ Aerá sénámpara, nomo fwap ninik kárákáre sámpea yakáprá, arakrá sér mwanámpon: “Tokwae Kar te onan fwap yaewour i konámpara, ono te apáp mono. Arop te onan apae mwanapanápe, fwapono.” ✧

‘Nomo Jisasoinámpara te pwarápa kwapono’rá sénámp kar

⁷ Yumo te ankár yumwan taokeyakáp aropao yumwan Kwaromp kar farákápan aran ninik kipo. Am farákápan paokop aran ninikria maok, tá mao méria paokopap ninikaok paokop kip.

⁸ Jisas Kraisomp ninikao kuri ankár ankárankamp pourouráp ninik támao yipírman yak, oukoumwan kor ankár támao yakria, tá ankár am fek saráp yaká yak konámpon. ✧

⁹ Aenámpara, arop ankwap farákápa farákápan mwar pourouráp nkwakwe make kar yiráp woupwi mek korop nángo, yumo Kwaromp mwae kwapwe pwar mwanape. Nomp ninik te Kwaromp aropompan ninik nángo maok, am támao kwapwe kare ara, nomwan kárákáre sápanaenámpon. Aeno nomo te nkwakwe make fir fépér i konap lo karan sámpanángo, am támao nomp ninik mek kárákáre sápanaenámpon. Am ninik te arop am loaok paokop napo, man yaewour moimpon. ✧

Kwaro warákár konámpan ofaran sénámp kar

¹⁰ Nomo te wae nomp alta yak námpan maok, Pris fákáreao sel fekamp lotu nap mek téreap te, am alta fekamp fir sámpea fár mwanap pourou mono.

¹¹ Pris Tokwae te sipsip ntiaka bulmakauramp yiri táman saráp sámpea Yiki Kor Kare Aokore mek sámpana yompea kwatae ninik tirá épér naenámp ofa sánk konámpon. Aeno am fir kare te santukupea ek yaomwi mek yankap konap. ✧

¹² Aeapara, Jisas kor taun younkwek touwe sámpea sumpwimp te námokuráp yiri fek arop fwapokwapianángo, yiki kukur yakápan napon. ✧

¹³ Aenámpara, nomo kuri némp yarápa fek maonámpon tukupea maoi námpanámp pwarápa sámpanaenámpon. ✧

¹⁴ Nomo te wae mér námpan: Apárok mapek te taun ankárank yaká yak naenámp te yak mono. Aeno nomo te wakmwaek korop naerianámpan taunan nke mwaria yépék námpan. ✧

¹⁵ Aenámpara, Jisasomp ofa méntér ninikrá, nomo Kwarén warákár saráp yakápan mwanámpon. Nomo Kwarén ‘Amo te Tokwae Karono’rá sénámp kar, tá warákárnámpan kar, am te nomp ofa támao. ✧

¹⁶ Yumo te arop ankwapan yaewour mwanap ninik te pwar kwapono. Yumo te arop ankank mo námpan yaewouria ofanámp ankwapmwaek sánk kipo. Am taknap ofa te Kwaro warákár tokwae konámpon. ✧

¹⁷ Yiráp yumwan taokeyakáp konap arop farákápan te yumwan yaewourria kápae kare por yumwan taokeyakáp konap. Tá nánkár wakmwaek am farákápan námoku téreap kar ponankor Kwarén sér mwarea napon. Ae mwarea napara, yumo te ankár am farákápan karwaokria maomp yae ankore mek yakápan kipo. Yumo tak napo maok, am farákápan warákárrá téreria ninik kápae sámpanaenámpon. ✧

‘Kwarén kar toropwap kip’rá sénámp kar

¹⁸ Yumo te Kwarén yinan yaewour naenámp kar toropwap kipo. Yinomp ninik te Kwaro nke námpan fek yae-párak kare námpanámp ninik námpana, ankár takrá yae-párak kare ninik fek saráp paokop mwarianámpan. ✧

¹⁹ Onomp ninik tokwae te yumo Kwarén sénapano, onan yaewour nángo, ono warko koupour yumonapok arákárrá korop nanámpan. ✧

²⁰⁻²¹ Kwar te yonkwae porokwe fi korara, am ankár yaká yak naenámp kontrakamp yiri fek te, mao te nomp Tokwae Kar Jisasén farámpea papámpon. Jisas te sipsip taokeyakánámpan Arop Tokwae-nono. Ono ninik námpan te, mao yumwan kwapwe kare ninik ponankor sánk nángo, yumo fwap maomp ninikaok saráp paokop mwanapano. Aenapo maok, táte Jisas Kraisomp tére fek nomp ninik mek námoku warákárnámpan ninikaok paokop mwanámpan sápanoria námpan. Tá nomo ponankor man kápae kare por e tokwae sánk saráp yakápan mwaro. Kare tak mwaro! ✧✧

Pwarnámpan kar

²² Onomp ankwapyaek fákáre, ono yumwan kar tae fek sénámp te, yiráp ninik mek kárákáre sánkria sénámp kar má fwapia woupwi pátea wa kip. Ono yiráp por kumwinámpan pas má tokwaeri kar mono.

✧ 13:6: Sng 118:6 ✧ 13:8: Yé 1:17-18 ✧ 13:9: Ro 14:17; 1 Ko 8:8 ✧ 13:11: Wkp 16:27 ✧ 13:12: Jo 19:17
✧ 13:13: 1 Pi 4:1-4 ✧ 13:14: Hi 11:16 ✧ 13:15: Sng 50:14,23 ✧ 13:16: Fl 4:18 ✧ 13:17: 1 Te 5:12 ✧ 13:19:
Ro 15:30 ✧ 13:20-21: Jo 10:11,18; 1 Te 5:23 ✧ 13:20-21: Fl 2:13; 1 Pi 5:10

²³ Ono te yumwan arakrá sénampon: Nomp nánae Timoti te wokwaek kalabus mekampan pwarari napara, warko kalabus mek yak mono. Mao ononampok koupour koropeanánko te, yino énénkér koropea yumwan nke nenempon.

²⁴ Yino 'Gude'rá sénámp má yumwan taokeyakáp konap arop ponankor séria maok, Kwaromp arop fákáre ponankoran kor sér kip. Tá apár Itali mekamp Kristen fákáreao kor yumwan 'Gude'rá sénapon.

²⁵ Ono ninik namp te, Kwaro námokuráp ninik fek yumwan ponankor ninikia yaewouranoria nampon.

Jems Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jems te Jisasomp nánae. Mao te Jerusalem mekamp sios mek yakápnap kounteouráp arop taokeyakámp.

Jemso má pas Kristen kounteouráp arop piri kimpea ankwap fi mek paokop napampor kumwimpon. Mao má pas kumwimp te Jisas sumpwia pok tenánko, 20 a, 30 yopwar niamp arake feki námpon.

Jems te Kwaromp kounteouráp aropan kwapwe kare ninikaok paokop mwanap yénk naenámpria máná kar kumwi námpon. Tá Jems ankwap kar sénámp te, 'Arop Jisasén mér námp mwar kwaporok yak naeane. Ankár kwapwe kare ninik méntér yak kun'rá sénámpon.

¹ Ono Jems ono Kwar ntia Jisas Kraisi Tokwae Karamp tére konámp aropono. Ono éntér-sámpramp Israel fi yumo yumokuráp némp pwatae tukupea ankwapamp apárok yakáp napantá, yiráp por má pas má kumwiaka 'Gude'rá sér rae.

Nkwakwe make kar kwatae korop námp te nomwan kárakáre sápnámp kar

² Ononámp arop fákáre, yumo te nkwakwe make touwe kwatae korop námpan kor, Am te fwap warákár mwanámp ankankrá ninik kipo.

³ Yumo te wae mérono: Nkwakwe make touwe yiráp méran mokop nap nke naeria korop námp te, am támao kárakáre sánk naerámpara, inkirman námpritea kárakáre fek fokopeyakáp kipo. *

⁴ Aeria maok, nkwakwe make touwe korop námpan kor, kárakáre fek yakáp napo maok, am taknap ninik kwapwe tokwae kari yak nángo, yumo te yae-párak yakápria, Kwaromp ninikan kor épérép mono, ponankor fwap pwi mwanapon. *

Arop ninik kour sámp naenámp kar

⁵ Yumo ou mekamp arop ankwap yonkwae kour mo námp kwamp te, mao ankár Kwarén sénánko, Kwaro man fwap sánk naenámpon. Kwar te ponankor aropan kápae kare ankank nénk konámpara, aropao man 'Ankank sápaé' ria kar toropwap napo te, mao yopor mo i konámpon. *

⁶ Aeno am arop te Kwarén mér kareria kar toropwap naenámpon. Mao fwapia mér moriaka arakrá ninik naeane: 'Kwar te onan fwap sápnámp kun ni, mokop kun?'rá ninik naeane. Tak niniknámpon arop te, solwara ouwirao nángo, náre mwae akwapránknámpon niámpon. *

⁷ Am taknámpon arop te Kwar Tokwaerao námwan ankank sánk naenámpan mpwe ninik naeane, mono.

⁸ Am aropamp ninik te ankárank ninikaok saráp mono, kápae kare ninikria, mao apae naenámp tére te fwapia yonkwae kour fek tére mo i konámpon. *

Ankankráp arop ntiaka ankank monámp aropamp kar

⁹ Táte Kristen ankwap ankank mo námp kwamp te, fwap warákár naenámpon. Am te apae riteanápe, Kwaro nke námp fek te ankankráp aropria e tokwaeráp arop yak námpon. *

¹⁰⁻¹¹ Aeno Kwaro ankank kápaenámp Kristen aropamp ankankan kánanke kwataenorá ninik nángo te, warákár naenámpon. Am te apae riteanápe, kápae kare maniráp ankank koupoukour mwar kar nap te am fárakap te apwar fuao yámar tákap nángo, yonkwae konámpnámpon araknámpon am tére nap meknámpon sumpwi mwarea napon. *

Kwaro arop kwatae ninik fek warámpá akwap mo i konámp kar

¹² Arop nkwakwe make touwe korop nángo, inkirman námpritea ritea fokopeyak konámp te warákár kuno. Táte mao am kar ponankor wampwe kwaeria pwaránko te, Kwaro man yiki yak konap nopok am tak námpon fek sánk naenámpon. Kwar te arop ponankor man warákár tokwae napan 'Nopok sánk nanámpon'rá sérimpaok man kor takrá sánk naenámpon. *

¹³ Táte arop ankwap man mokopon nkenámp kwatae ninik korop nángo te, 'Kwaro onan máná ninik sápnámp námpon'rá ninik naeane. Am kwataenámp ninik te Kwarén nikir-sankorop mo, tá Kwar te aropan 'Kwatae ninikae'rá sér mo i konámpon. *

¹⁴ Aeno nomoku nomp ninik ankákárankao maok, fárámpá érékép akwap konámpon. Nomokuráp am ninik kwatae támao nomwan kákámankariake kwekárianánko, nomo am ninikaok tukup konámpon.

* **1:3:** Ro 5:3-5; 1 Pi 4:13-14 * **1:4:** Mt 5:48 * **1:5:** 1 Kin 3:7,9-12; Mt 7:7 * **1:6:** Ais 57:20 * **1:8:** Lu 16:13; Je 4:8 * **1:9:** Jer 9:23-24; 2 Ko 6:10; Je 2:5 * **1:10-11:** Lu 12:16-21; 1 Ti 6:17; 1 Pi 5:5 * **1:12:** Dan 6:1-28; Lu 6:22-23; Je 5:11 * **1:13:** 1 Ko 10:13; 1 Pi 2:11

15 Am ninik támao takrá akwapea, táráp yak námp niamp tokwaeaka, yupuao táráp tank konámpnám taknám, kwatae ninikao kor akwapea tokwaeria sumpwi sámp-pap konámpon. ✧

16 Ononamp fákáre kare, yumo takria am kwatae ninik taki yakanoria pwate napo, yumwan poupwékápantáno.

17 Ankank kwaporok sánk konap ninik kwapwe kare, tá Kwaro sánk konámp kwapwe kare ankank ponankor yámar meknám ék konámpon. Am te yámar mekamp ponankor wae yoroinám Naropwar Kwaro nomp sámp-kérép konámpon. Am Naropwar te náráp ninik pwarará, warko ankwap ninik sámp mo i konámpono. Mao te aropamp wunéirao koumounek yámar fek wunéri éritea, yámar kuk nángo wunéri fae konámp niamp taknám mono. ✧

18 Mao te námokuráp ninik fek nomp Naropwar yak námpon. Nomo maomp kar kare fek forokari námpon. Aenámp te nomwan ponankor arop fi ntia nape firamp nae fi yakáp mwanapria yoroi námpon. ✧

Kwaromp kar wawiaka mántwaok tukup mwanám kar

19 Ononamp fákáre kare, yumo te ankár máma ankankan fwapia mérenke: Yumo ponankor ankár kar wa mwaria koupour nánapria maok, yumo nopok koupour kar yopori kwapono.

20 Am te apae riteanápe aropamp yopor yonkwae pwarámp te arop ninik mek yae-párak kare ninik sámp-pap mo i konámpon. ✧

21 Ae konámpara, yiráp ninik mek oumnám ninik, tá nkwakwe make kwatae ninik te ankár ponankor nkwapok tirá épér kipo. Aeria maok, sánánkar porokwe fek yakápria, Kwaro yiráp ninik mek sánknám karwaok paokop napo maok, am kar támao yiráp waemp warko warámp naenámpon. ✧

22 Aeno yumo sámpnap kar máte kwaporok wawi pwar kwapono. Ankár ampaok paokop kipo. Aeno yumo kwaporok wawi pwar nap te, yumoku támao kwekár napon. ✧

23-24 Táte arop ankwap Kwaromp kar wa námpao, ampaok akwap mo námp te, wunéri kour meknám námokuráp yimetáp wunéri nkeanámpao, paprá youmpria, yimetáp nke námp ník mo, pwar konap niamp taknám naponon.

25 Aenapan maok, Kwaromp lo kwapwe kare te nomwan kwatae ninikao sámp-fákeyak námp mekamp éréképeanánko, amwar yakáp i konámp te, yae-párak kareno. Tá arop ankwap am lo fwapi nkea pwar mono, ampaokrá yarak nángo te, Kwaro maomp tére kwapwe kare pap naenámpon.

26 Táte arop ankwapao arakrá ninik: “Ono te kwapwe kare Kristenara, Kwarén kare kar lotu i konampono.” Makrá sénámpao maok, námokuráp kar te fwapia poukwap mono, námokuráp ninik mek kwekár námpon. Aenámpara, maomp mér ntia maomp lotu námp te kwaporok párak táman námpon. ✧

27 Kristenamp ninik ankár kwapwe kareria, nomp Naropwar Kwaro nke námp fek yae-párak kare yakáp i konap te ará: Kweri tárápu, kae koumteouran warámpea yakápria maok, yaewour i konapon. Tá ankwap te, nomo ankár nomoku nomp paokop fwapi taokeyakáp nángo maok, máma apár mekamp nkwakwe make ninik nomp ninik mek koroepa Kwaro nke námp fek oumi pap mo naenámpon. ✧

2

Ponankor aropan ankárankamp puri fek aropomp mwanám kar

1 Ononamp fákáre, yumo nomp Jisas Kraís Tokwae Karan mér nap te, mao te wae kwapweráp Tokwae Karono. Aenámpara, yumo e tokwaeráp aropan saráp yae-párakria, e moráp aropan younkwe sánk mwanape. ✧

2 Aeno arop ankárankao, ankank kwapwe kare yiriria pwarará, gol meráp yae topwe fek yirimpea yiráp lotu nap mek yoump nángo, tá ankank monám aropao kor siot ankank kwatae yirimpria, mao kor lotu nap mek yoump nángo maok,

3 yumo arop siot ankank kwapwe kare moporinám aropan yae-párakria sérrá, ‘Amo te sia fek mapek tankae’ ria pwarará maok, tá ankank monám aropan sérrá, ‘Amo te tapek fokopeyakaé’rá sérrá, tá ‘Ono fokopeyak namp fek apárok mapek tankae’rá sér mwanape.

4 Am yumo taknap ninik te yiráp ankwapyenápén yiráp ninik fek yurukupia kwatae ninik naponon. Yumo am tak nap te, arop kotnám aropao kotrá kwatae ninik fek yurukup i konámp niamp napon. ✧

⁵ Onomp kémpiyae fárákap, yumo fwapia wawenke! Arop arop ponankor nke nap fek ankank monámp arop te, Kwaro man náraponorianánko, mao Kwarén mér námp mér tokwaerao maniráp arop niampi yak námpon. Arop man warákár napan, éréképeaka námokuráp arop firént pwar nanampri námpon. Aenánko maok, am ankank monámp aropao kor, am mek mént yakáp mwanapri námpon. *

⁶ Aenámpan maok, yumo am ankank monap arop lotu nap mek korop napan pwarápaé sánk konapon. Yumo te waeman mér napon, ankankrát arop te yumwan nkwakwe make sokororá paokopria, yumwan éréképá tukupea kot i konap te mér mo napon? *

⁷ Kwaro yumwan Kraisomp e kwapwe kare ták-pap námpan maok, am ankankrát arop fákáerao am eran wouroump konapon.

⁸ Nomp King Kwaro lo ankárank maomp Buk fek arakrá sérimpon, “Amo amokuráp pourouan warákár konapnámp taknámp arop ankwapan kor warákárampo.” Aeria maok, yumo am lo karwaok tukupria te, yae-párak kare ninik fek paokop mwanapon.

⁹ Aeno yumo arop ankwapan saráp kwapwe kare námprá ninikria, ankwapan te kwatae námprá ninik mwanape. Yumo am takria te, kwatae ninik napon. Yumo am tak nap te, am loao yumwan lo ták-sinaprá yénkép námpon.

¹⁰ Aeno arop ankárankao lo ponankor mántwaokria maok, ankárankamp lo ták-pwar námp te, mao lo ponankor ták-pwar námpon.

¹¹ Nomo te wae mér námpon, Kwar te arakrá sénámpon: “Yumo yupuráp arop, tá poumaropráp koumteou, yumo te kokopori kwapono.” Tá ankwap sénámp te: “Arop sámp-wouroump kwapono.” Aeno táte kokopor mo napao maok, arop ankárank sámp-wouroump nap te, am te amo wae lo kar kwe-pwar napon. *

¹² Kwar te yumwan fwapia papnámp loran yurukupia yiráp ninik yurukup naenámpon. Aenámpara, yiráp ninik, yiráp kar ankár am loao tukup kip.

¹³ Aeno arop ankwapao ankwapan yonkwae touwe moianámp te, man te Kwaro yurukuprá kot námp fek te man yonkwae touwe mo karenono. Aeno arop ankwapan aropomp i konámp te, fwap kot kwe-pwar naenámpon. *

Kwarén mérnámp ntiaka tére kwapwenámp kar

¹⁴ Ononamp fákáre, arop ankwapao sérrá, ‘Ono Kraisén te waeman mér kare namp’rá sénámpao maok, mao kwapwe kare niniként tére mo námp te, maomp mér te kánanke kwataeno. Am take pourouráp mér te mokopia man warko warámp naenámpánáp, mo karon.

¹⁵ Aeno yumonap mekamp arop ankárank, yupu ankárankao fir mo, waempyamao kor mo nángo, námpare nángo,

¹⁶ yumo ankwapao man sérrá, “Amo yae-párak yakria maok, akwapea amokuráp waempyam sámpea waráp pourouk woukwapria maok, fir amokurápan sámpea fárae.” Ae te yumo man fir ntia waempyam sánk moria, kar mwar sénapo te, yiráp kar mwar am te mokopia man yaewour naenámpon?

¹⁷ Am Kwarén mérnáp ninikao kor tak námpi yak námpon. Kwapwe kare ninik mént yak mo námp te maomp mér te kwaporok yak námpon. *

¹⁸ Aeno táte arop ankwapao sérrá, “Arop ankwap fárákap te mérrá yakáp napon. Tá ankwap fárákap te kwapwe kare ninik fek saráp tére napon.” Aerá sénapan maok, ono yumwan sérrá, ‘Yumo mér nap yénkép napao maok, kwapwe kare ninik mént yénkép mo nap te, nopok ono kuri yae-párak kare ninik fek tére konamp yumwan ono mér namp yénkép naenámpon.’”

¹⁹ Yumo Kwar te ankárankamp támaonorá mér nap te, am támao saráp kwapwe kare nie? Am te kwatae yao-pwaerápao kor takrá mér napao maok, am fárákapao kor apáp tirinkrá kour me woukoura wae napon.

²⁰ Yumo te épérép kare napon! Yumo kwapwe kare ninik fek tére moitea, Kwarén mér nap mwarriaka, yumo kwapwe kare ninik mént sámp moia te, yiráp mér nap te kánanke kwatae yak námpon. Ae te yumo te am kar fi mér mwaria nape?

²¹ Tak nap kwamp te, yumo wawenk. Wokwaek kar Kwaro nomp ounáp Abrahamo námokuráp táráp Aisakén Kwarén ofanámp sánk naeriaka alta mek pap naerianámp ninik táman nkea maok, man sérrá, ‘Amo te yae-párak kare aropono’ rimpon. *

²² Yumo te fwapia ninikenke: Maomp mér te yae-párak kare ninik fek térerá yarak námpara, am takámp ninik ntia mér támao pwi yakámpon.

²³ Kwaromp Buk fekamp karao érik arakrá sénámpon, “Abrahamo Kwarén mér nángo maok, Kwaro man ‘Yae-párak kare arop’rá sérimpon.” (Am kar fi wae kare kar korop námpon.) Aeria maok, Abrahamén ‘Amo te onomp nouroupon’rá sérimpon.

* 2:5: Mt 5:3 * 2:6: Ap 16:19 * 2:11: Kis 20:13-14 * 2:13: Mt 5:7; 6:14-15 * 2:17: Mt 25:41-45; 1 Jo 3:17
* 2:21: Stt 22:9-12; Hi 11:17

²⁴ Aeno yumo oukoumwan te wae mér napon: Arop Kwarén mér námp mwar yak námp te, Kwar te am aropan te 'Yae-párák kare aropono'rá sér mo i konámpono. Aeno mao Kwarén mériaka, kwapwe kare niniként tére nángo te, Kwaro man 'Yae-párák kare aropono'rá sénaenámpon.

²⁵ Ae konámpara, kokopor yupu Rahapo kor Josua tirá kérépeakámp aropan yae-párák éréképá yakea ankwap mwae-párák tirá kérépámpantá maok, Kwaro man sérrá, 'Amo te yae-párák kare yupuno' rimpon. *

²⁶ Nomo te wae méron: Waemp pourouk woukoupeyak mo námp te am te wae sumpwi yak námpon. Ae konámpnámp taknámp arop Kwarén mwar mériaka yae-párák kare ninik fek tére mo námp te, maomp mérao kor arop sumpwi námp niamp takeno.

3

Nomo ankár fwapia ninikrá sér mwanámp kar

¹ Ononamp fákáre, Yumo ou mekamp kápae kare arop 'Tisa tére mwar' ria kikiank mwanape. Nánkár wakmwaek Kwaro koumteouráp aropan yurukup námp fek te, porokwe fek yurukup naenámpon. Aeno tisa nomwan yurukupria te, kar tokwae sénaenámpon. *

² Nomo ponankor kápae kare por kwapwe kare ninik mwarianámpao, ankwap ke fek tak mo i konámpon. Aeno arop ankárankao sénámp kar kwatae mo, yae-párák kare námp te, kwapwe kare aropara, námokuráp pourou ntia ninikan kor ponankor fwap poukeyak naenámpon.

³ Arop fárákap te hosamp táp mek ain tákáre papea, paok tokorop tea, am fek samp-tankrá, mao akwap naerianámpaok akwapanoria te, paok fek níkir nángo, am mwae me kor sirarrá akwap konámpono. *

⁴ Yumo sipan kor ninikenke. Sip pourou te tokwaenono. Maomp stia te kánanke kwarokao maok, am sip ankwapmwae akwapanoria te, kepteno am stia kánanke fek sámprá arákár nángo, am mwae akwap konámpon.

⁵ Ae konámpnámp taknámp, top kor te pourouk yak námp kánanke kwarokao maok, kar tokwae sérar i konámpono.

Nomo wae mér námpon: Yaomwi énti kánanke santukupea yopwar pounkouroup napo, yaomwi yurunka waeria yopwar wouroukoupa waeriaka, yaopwe fépérrá fékér i konámpono. *

⁶ Top kor te yaomwi niamp takeno. Am te ankárank mwae kirikiri pourouk yak námpao maok, mao te kápae kare nkwakwe make ninik tirá kák nángo, pourou mekmwaek ponankor oupouroup konámpon. Me tokwae mekamp yaomwi touwe támao arop táp mek pounkouroup tenángo, am yaomwi támao aropamp paokop ponankor wouroukoumpia kwatae pap námpon. *

⁷ Aropao wokwaek yao pwae mekamp fir wunria, kou, ant, tákam, tá nkwakwe make éntékam koupoumpea wunia taokeyakáp napo, am fárákamp yae ankore mek yakáp i konap te, oukoumwan kor tak napon.

⁸ Ae konapan maok, arop ankwap ankárankamp te námokuráp top kor poukwap naenámp pourou mono. Nkwakwe make kar kwatae sérar námp te, am te fouao arop surumpwirá kák konámp niamp námpon. *

⁹ Nomo te ankárankamp top kor fek táman anánkaopwe kar sér i konámpon. Ankwap ke fek Kwaromp e sakaprá, 'Kwar te nomp Naropwar, nomp Tokwae Kar'rá sér. Tá ankwap ke fek Kwaro nomwan yoroiaka námoku niampi papnámp aropan nomo kar kwatae sérar i konámpon.

¹⁰ Kwaromp e sakapnap kor ntiaka toropok kor kwatae, anánkaopwe ankárankamp táp meknámp korop konámpon. Ononamp fi, am ninik te kwataeno. *

¹¹ Ént me meknámp oukurnámp ént te, kwapwe kare ént, tá oukwe topnámp ént méntér oukur mo i konámpon.

¹² Ononamp fi, ae te kwantae te fwap ouwip tank naenámp nie? Ae te souwe te fwap kwantae ki tank naenámp nie? Ankár taknámp kwapwe kare ént te oukwe topnámp ént mek méntér korop mo i konámpon.

Kwapwe kare mér te Kwarompao ék námpon

¹³ Aeno yumonap mekamp arop ankárank ninik kouria mér kwapwe námp kwamp te, am arop te námokuráp ninik wampwe pwarará, yonkwae kour sámpea maok, yae-párák kare ninikaok yárakria, arop yaewour i konámp ninik fek tére nángo, arop fárákap nke mwanapon. *

* 2:25: Je 1:21; Hi 11:31 * 3:1: Ap 20:28 * 3:3: Sng 32:9 * 3:5: Snd 16:27; 26:20-21; Sng 73:8-9 * 3:6: Mt 15:18-19 * 3:8: Ro 3:13 * 3:10: Ef 4:29 * 3:13: Ef 4:1-2

¹⁴ Aeno yumo arop ankwapan kokwarok tokwaeria, yumoku mwanapan saráp ninik i konap kwamp te, warákár-séri kwaponono. Takria te, yumonap ninik támao kar kare apárok sámp-anámp mwanape.

¹⁵ Am take pourouráp mér te am te yámar meknámp ék mono. Am te apárokamp ninikono. Am ninik te wokwaekamp kwatae ninikan Satano naropwar nánkárápá yak námpono.

¹⁶ Am taknap arop ankwap fárákap te arop ankwapan kokwarokrá paokopria maok, ankwapan pwarará, námoku mwanapan saráp ninikrá paokopnap arop te fwapia tank mono, nkwakwe make kwatae ninik i konaponono.

¹⁷ Aeno arop Kwaromp ninik kour kwapwe sámp nap am te arak i konapon: Manénkir te, yiki kor ninikaok paokop i konapon. Tá wakmwae, arop ankwap fárákapént ankárankamp ninik fek paokopria, yonkwae porokwe fek yakápria, arop ankwapao sénap kar wawi konapon. Tá arop ankwapan aropompria yaewour. Aeria maok, ankárankamp puri fek arop ponankoran ninik i konapon. Am kwapwe kare ninikaok nap te, kwekár mono, ankar kare kar ampaok i konapon. ✱

¹⁸ Arop fárákap aropao yoporrá yorowar napo, taki kwaponorá yonkwae porokwe pap nap te, am yonkwae porokwe ninik támao yopwar mek ankankou yoronámp niamp náno, firao karenámp niamp, aropamp paokop mek korop naenámpno. ✱

4

‘Apárokamp ankankan warákár nap te Kwarén yopor naponono’rá sénámp kar

¹ Yumo ou mek yoporrá kar yorowar nap te, apae fi kor fek i konaponono? Yumokuráp kikiank ninikao yakria maok, am támao nkwakwe make ankankantá kikiankrá, kar séria maok, am fek táman youpoukwaprá yorowar i konapon. Am te kare nie? ✱

² Yumo te ankank kikiank napo maok, sámp moria, am fek arop tirá wour i konapon. Yumo te ankank kikiank nap támao, yumo sámp moria yopor yonkwae pwarámprá yorowar i konapon. Yumo ankank sámp mwaria te, Kwarén sér mo i konapara, am fi kor fek táman yumo am ankank sámp mo i konaponono.

³ Yumo am ankank sámp mwaria Kwarén kar toropwap napao, am ankank sámp mo nap fi kor te, yumo Kwarén kar toropwapnap ninik te kwapwe kare mo napara napon. Am te yumoku mwanapan saráp sámp mwaria kikiankria napara, am fi fek táman sámp mo napon. ✱

⁴ Yumo Kwarén pwar nap te, yupuao náráp poumarop pwar akwapea, kokoporrá yarak námp niampno. Ae te yumo aráte mér mori kwapon? Apárokamp ankankan kikiank nap te, yumo Kwarén yopornap arop fákáreno. ✱

⁵ Kwaromp Buk fekamp kar te arakrá sénámpno: “Kwaro wokwaek nomp ninik mek Spirit papámpan, nomwan yonkwae touweriaka, námoku náráponoriaka kárákáre námpon.” Yumo má kar te kar mwar ritea nape? ✱

⁶ Aeno Kwar te nomwan aropomp tokwae konámpara, Kwaromp Buk fek kar arakrá sénámpno, “Arop námoku tokwae kar nampra waenámp arop te Kwaro man far-pwar konámpno. Aeno arop námokuráp e apárok anámpea porokwe feknámp aropan maok, aropomp i konámpno.” ✱

⁷ Yumo te sánánkar porokwe fek yakápria, ankar Kwaro sénámpaok tukupria maok, yumo Satanén far-pwar napo, yumwan pwarará farákapá akwap naenámpno. ✱

⁸ Yumo ankar Kwaromp wonae fik kar tukup napo maok, nopok Kwaro kor yiráp wonae fik korop naenámpno. Kwatae ninikráp arop yumo te yiráp kwatae ninik pwar napo, yiráp ninik te yae ént mek yáráp napo, yiki kwapwe konámp niamp araknámp nae-námpon. Yumo anánkaopwe ninikráp arop, yumo te am yiráp ninik mek yaknámp kwatae ninik am te nkwapok tirá épéri pwar kipo.

⁹ Yumo te kwatae ninik fek paokop nap kwamp te am fek ninikriaka yonkwae touwea waeriaka ém tárae kip. Yumo oukoumwan amomoránk nap kwamp te, yumo te am amomoránk pwararea, yumo éménk kip. Yumo oukoumwan warákár nap kwamp te, am warákáráp ninik te pwarará yonkwae touwea wae kipo.

¹⁰ Kwar Tokwaerao nke námp fek yumo te sánánkar porokwe fek yakáp napo, Kwar Tokwaerao yumwan e tokwae nénk naenámpno.

Kwaro saráp arop yurukup naenámp kar

¹¹ Ononamp fákáre, yiráp ankwapyaenápen kwatae napria wouroump-séri kwaponono. Arop ankwapnápen wouroumpria, ‘Amo te kwatae naponono’rá sénámp te, maot te loan kor kwatae kar séria wouroumpná sénámpno. Táte amo am loan wouroumpná sénap te, amo

te lo ankore mek yak monap arop niampono. Amo te arop yurukup i konap arop niamp napon.

¹² Kwar ankáránk námoku am lo pap námpara, námoku maok arop ponankor kotriaka yurukupia fákeyakrá, arop ankwap fárákapan warko éréképria maok, arop ankwap fákáreran kwatae pap naenámpo. Ae naenámpara, amo te wa nap kwamp, arop ankwap fárákapan wourounprá sénanapon? *

Nomokunámpaok paokopi kwapono'rá sénámp kar

¹³ Yumo arop ankwap fárákapa arakrá sér i konapono: 'Oukoumwan, tá oumpouran arake fek, nomo ankwap taun mek tukupea ankáránk yopwar fek bisnis téreaka mani kápae kare sámp mwar' ri konapon. Ono yumwan sér rae,

¹⁴ "Yumo te mér mo napon, oumpouran te apae ankank korop kun. Yumo te yiki yakáp mwanap te mokop námpon? Yumo te yaomwi sourirao pokeaka fae tákáre ke fek yakea moyak konámpnám taknám mwarea napon." *

¹⁵ Aeno yumo te arakrá sér kipo: "Kwar Tokwaerao onan takaerianánko te, ono fwap yiki yakria am tére naerá niniknamp ankank takrá tére nanampon." *

¹⁶ Aeno yumo te yumokuráp ninik fek 'Námo tére tokwae namp'rá warákár-sérar i konapono. Am take pourouráp kwekáp ninik te kwatae kareno.

¹⁷ Yumo fwapia ninik kip: Arop kwapwe kare ninik wae mér námpao, am ninikaok tére mo námp te, am arop Kwaro nke námp fek kwatae ninik námpon.

5

Ankank kápaeráp arop fákáreramp kar

¹ Oukoumwan ono ankank kápaeráp arop yumwan sér rae: Yumo te nkwakwe make ankank kwatae korop naerianám aran ninikria éménkria fépénénka wae kipo.

² Yiráp ankank kápae kare te turupwiria, yiráp mopor i konap ankank te ponankor sárárao wae fépéri pwar námpono.

³ Yiráp mani gol ntiaka silva te sorok nángo, am mani támao yiráp kwatae ninik érik farákár nángo, mao yiráp pourou ponankor yaomwinám wouroukoump naenámpo. Oukoumwan wae pwarnám yae wonae fik námpara, yumo maniráp ankank koupoukour nap te, kwaporok táman napon.

⁴ Yumo fwapia wawenke! Yiráp tére konap aropao yiráp yopwar mekamp fir tia koropea napo, yumo kwekáriaka, mani ponankor nénk moia, ankwapmwaek yumokuráp por pap konapono. Tá am ankwapmwaek pátenap mani támao yoporrá wumwi nángo, am tére arop fárákapamp wumwi karao kor Ponankor Kárákáre Tokwaeráp Tokwae Karamp woupwi mek akwap námpon.

⁵ Yumo máma apárok yakáp nap fek warákáránk mwanap kokwapwe ankankan ti napon. Yumo fir tokwae fépérrá nununkwi nap te, bulmakauran tokwae kari yak nángo, yankop mwaria nánap nap niamp napon.

⁶ Yumo kwapwe kare aropan kotiaka ankank moráp arop arákarea pap napo, yumwan nopok am fek kar sér mo, wampwe kwaeria pwarará am fek sumpwi námpon. *

Kárákáre fek fokopeyará Jisasén yépék mwanámp kar

⁷ Aenámpara, kémpiyae tárápu, yumo te ankár Kwar Tokwae Kar warko ék naenámpara, yépékria kárákáre fek yakáp kipo. Yumo te wae méron: Aropao noump nángo yopwar yoroia pwatea taokeyakáprá yépékra tukupea, am fir kare nángo fári konapnám taknám mwanapon. *

⁸ Kwar Tokwae warko ék naenámp yae te wae fápaie námpara, yumo kor ankár ninik kárákáre sámpea, sánánkar yakápria yépék kipo. *

⁹ Ononamp fákáre, yumo te yiráp ankwapyaenápné nonopok yoporrá e-poup sérari kwapon. Am tak nap fek te Jaso yumwan nopok touwe kwatae sánk naerámpon. Yumo fwapia wa kip: Jas ék naeria nánap námp te wae fae námpon. *

¹⁰ Ononamp fákáre, yumo te fwapia nik kipo: Profet fákárerao wokwae kar Kwar Tokwaeramp e fek kar farákápapo, épérrépnap aropao man nkwakwe make napo kuri, mao te kárákáre fek yae-párak kare yakápapon. Yumo kor am fárákapa takiap ninik táman sámpea mántwaok kipo. *

¹¹ Nomo má kar te wae mér námpon: Manénkir farákápap arop te, nkwakwe make kar koropriaka touwe tokwae sámpria kor, kárákáre yakápiakapan, wakmwaek warákárapon. Yumo te Jopomp kar te wae wawiaapon. Mao nkwakwe make ankank náráp pourouk koropámpan kor ninik kárákáre sámpea fokopeyakeanánko maok, nánkár wakwmwaek

* 4:12: Ro 2:1; 14:4 * 4:14: Lu 12:18-21 * 4:15: Ap 18:21 * 5:6: Wkp 24:15; Mt 6:19-21; Mk 4:19; 1 Ti 6:9-10
* 5:7: Ga 6:9; Hi 10:36-37 * 5:8: Fl 4:5; 1 Te 3:12-13 * 5:9: 1 Ko 4:5 * 5:10: Mt 5:11-12

Kwar Tokwaerao man yaewouriaka yae-páráki papámpon. Am takimp te, yumo kor wae mér naponó. Kwar Tokwae nomwan kor yonkwae touweria aropomp saráp yak konámpon. ✧

Fou e sér i konámp kar

¹² Aeno ononamp fákáre, yumo fou e sér mwaria te, yámar mekamp ankankamp e, tá apárok mapekamp ankankamp e, tá ankwap ankankamp e fek kor fou e séri kwapono. Taki nap fek Kwaro yumwan nopok kot naeane. Moan nap kwamp, párák 'Mono'rá sér, tá karenoria nap kwamp, 'Yeno'rá sér kip. ✧

Kwapwe kare aropao Kwarén sénámp kar

¹³ Aeno yumo ankwapao nkwakwe make kar korop nángo te, mao te Kwarén kar toropwap kun. Tá ankwapao warákárámp kwamp te, tár kar sámpeaka, Kwaromp e sakap kun. ✧

¹⁴ Tá yumo ankwap ankárámp touwe sámpra te, siosén taokeyakáp konap aropan wumwi nángo maok, koropea Kwar Tokwaeramp e fek maomp pourouk wel papria maok, Kwarén 'Man yaewourae'rá sér mwanapon.

¹⁵ Táte am fárákapao Kwarén mér nap fek kar toropwap napo te, Tokwae Karao am aropamp touwe fwapi pap naenámpono. Aeria mao kwatae ninik sámpá yak nángo te, Kwar Tokwaerao am kwatae ninik ponankor tirá épér naenámpon. ✧

¹⁶ Ae naenámpara, yiráp kwatae ninik ankwapyaenápén nonopok érik farákápra maok, yumo Kwaro am fárákapán yaewouranoria kar toropwap napo, Kwaro yumwan yaewouriaka yiráp touwe fwapi pap naenámpon. Yae-párák kare aropao Kwarén sénámp kar te kárákáre korara, arop ankwap fárákapán fwap yaewour naenámpon.

¹⁷ Elaija te arop námoniamp makerao maok, Kwarén 'Warákam sámp-kérép kwapono' ria kárákáre fek sérimpon. Aenko, yinink yopwariaka tokwampok yunk máte warákam ék moi yakánko maok,

¹⁸ warko Kwarén kar toropwapánko, warákam ékria maok, yopwar mekamp fir yae-párák forokorimpon. ✧

Arop mwae pwar nángo, warámp mwanap kar

¹⁹ Ononamp fákáre, yumonap mekamp arop ankáránkao Kwaromp kar kare pwararea, mwar mwae yarak nángo, arop ankwapao man warko warámpea korop námp te, mao waeman kwapwe kare ninik námpon. ✧

²⁰ Yumo te arakrá ninik kip: Arop kwatae mwae-párák akwapnámp aropan warko Kwaronámpok warámp-sankorop námp te, maomp waemp te yaomwi mek akwap mono, Kwaro maomp kápae kare kwatae ninik tirá épéri námpon. ✧

Pita Manénkir Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Pita te Jisaso éréképa yárákimp éntér-sámpramp arop ou mekamp arop ankwapono. Jisas pok tenánko, 34 yopwar niamp arake fek Pita mámá pas má kumwi námp te, pirikimpea tukupnap Kristen fárakapamp ninik mek kárakáre sánkria kumwimpon.

Mao Rom mek yakria, Rom taun tokwae táman wokwae am mek kwatae ninik yakámp Babilon taun tokwaeran wounáp námpon. Am ke fek te arop fárakapao sios mekamp koumteouráp aropan sámpá yampourou napo, Pita arakrá sér, ‘Yiráp mér nap pwar kwapono. Kárakáre fek fokopeyakáp kipo. Aeria maok, Jisas “Ék nanamp”rá séri námpan ninikria, táman yépekrá yakáp kip’rá sénámpon.

¹ Ono Pita Jisas Kraissomp aposelono. Ono mámá pas kumwia yumo Kwaromp firáp arop fárakap, yiráp némp kare mek yakáp mono, ankwap apár Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia, Bitinia, ará mek yakápnap arop, yumonapok sámp-kérép rae.

² Wokwae kar Naropwar Kwar yumwan maonámpok korop mwanap wae méria náráponorá nánkárápámpon. Mao takinámp ninik te, maomp Yiki Kor Spiritao yumwan fwapokwapia amwar pwate nánko, yumo fwap Jisas Kraissomp karwook napo, maomp yirirao yumwan yárárianánko, yumo yiki kukur napon. Onomp ninik te Kwaro námokuráp ninik fek yumwan yaewouria, yonkwae porokwe sánk nánko, yiráp ninik mek tokwae kari yakanoria nampon. ✱

Yiki yak kwapwe sámp mwanámp yámar mek yaknámp kar

³ Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro. Mao te nomp Jisas Krai Tokwaeramp Kwar, tá maomp Naropwarono. Mao te nomwan aropomp tokwae námp te, mao Jisas Kraisen apár me mekamp fárámpea papria, am fek Kwaro nomwan wourékam yiki yak sápnámpon. Am wourékam yiki yak támao nomwan kárakáre sápnánko, Kwaro nomwan warko érékép naenámp yépek námpono. Nomo te am táman Kwarén ‘Aesio’rá sénámpon.

⁴ Tá nomo yámar mekamp yiki yak sámp mwanámpria kor yépek námpono. Am yiki yak te turupwi naenámp pourou mono, ankár kwapwe kare ara, kwapea pwar mono. Am te Kwaro yumo sámp mwanapria yámar mek taokeyak námpono. ✱

⁵ Yumo Kwarén mér napara, mao náráp kárakáre fek yumwan taokeyak nánko, yumo fwap yakáp mwanapon. Mao yumwan warko érékép nanampria ninik námp te, nánkár yae pwarnámp ke fek érik yak naenámp. ✱

⁶ Yumo am sámp mwanámpria warákár napan maok, oukoumwan fae tákáre ke fek Kwaro takanorianánko te, fwap yumwan nkwakwe make touwe kwatae korop naenámp.

⁷ Am taknámp ninik te Kwaro yiráp mér napan nke nae ritea námpon. Nomo wae mérámpon: Nánkár moyak naenámp gol wuri man yiki kukuranoria yankapá nki konapono. Yiráp Kwarén mérnap te golan kámákarea kwapwe kare kare námpara, Kwaro am mér te kárakáre kwapweanorianánko, yumwan touwe kwatae korop námpon. Nánkár wakmwaek Jisas Krai érik korop námp fek Kwaro yiráp am méri yakáp nap nkea warákária érik farákápnámpon. ✱

⁸ Yumo Jisas Kraisen te nke moi napan maok, yumo man warákár tokwae napon. Oukoumwan kor yumo man te nke mo napao maok, yumo man méria warákára wae napon. Am warákár tokwae te apárokamp kápae kare warákár konap kámákár akwap námpara, nomo kar fek sér mwanámp pourou mo kareno. ✱

⁹ Yumo Kraisen mér nap fek yumwan nopok Kwaro warko érékép námpon.

¹⁰ Wokwae profet * fákárerao Kwaro námokuráp ninik fek yumwan warko érékép nanamprianámp kar farákápapao maok, am kar fi mér mwaria ninika waeapon. ✱

¹¹ Kraissomp Spirit am fárakapamp ninik mek yakrá am Kwaro arop érékép naenámp karan ninikia yénképria sérrá, “Kraiso nkwakwe make touwe tokwae sámpea, wakmwaek yámar mek pokeaka e tokwae sámp naenámp.” Aerámpan maok, am fárakapao turunkrá, “Mae ke fek mao korop naenámp? Am ke fek te apae ankank korop naenámp?” ✱

¹² Kwaro am profet fákáreran wae yénképra, am fárakapao tére nap táman man yaewouranoria mono. Yumwan táman yaewour mwanapria ninámpon. Kwaromp kar farákápnap aropao oukoumwan yumwan am kar táman farákápnapo, yumwan yaewour naenámpria niapon. Kwaro yámar meknámp Yiki Kor Spirit sámp-kérépeanánko, maomp kárakáre fek am

✱ 1:2: Ef 1:4; 2 Te 2:13; Hi 12:24 ✱ 1:4: Kl 1:12; 1 Pi 1:23 ✱ 1:5: Jo 6:28; Ap 20:32; Kl 2:3-4 ✱ 1:7: Jop 23:10; Hi 12:11; Je 1:3; 1 Pi 5:10 ✱ 1:8: Jo 20:29 ✱ 1:10: Profet: “Juda Tére Konámp Ninik” Buk 2 fekamp Kware 44 fek nkeae.
✱ 1:10: Ais 53:1-12 ✱ 1:11: Lu 24:26-27

fárakapao Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáp napon. Ensel fárakapao kor am kar táman wawia mér mwar kar napon. ✧

Nomp ninik yiki kukur yak naenámp kar

¹³ Kwaro yumwan takrá érékép námpara, yumo ankár yiráp ninik fwapokwapia yérék kour kip. Yumo ankár Jisas Kraís érik korop námp fek, Kwaro yumwan ninikria yaewour naenámp kwapwe aran kárakáre fek méria niki-samp yakáp kipo. ✧

¹⁴ Yumo te Kwaromp tárápu ara, yumo wokwaek Kwaromp kar oukoumwan mér moap ke fek te, kikiank ninik kwatae yaknámp mwaek paokopiapaok paokopi kwapono, ✧

¹⁵ mono. Kwaro yumwan koropenkria érékép námp te yiki kukurono. Aenámpara, yumo kuri ankár yiki kor kare fek paokop kipo. ✧

¹⁶ Kwaro námoku náráp Buk fek sérrá, “Ono yiki kare yak nampara, yumo kuri ankár yiki kare yakáp kipo.” ✧

Kwaro nomwan Kraísomp yiri fek yamokwapnámp kar

¹⁷ Am Kwarén yumo ‘Ayao’rá sér i konap te, mao te aropamp pourou yipi fekampan nkea yurukup mo i konámpo. Mao te nomp ankákárank ninik mek yaknámp ankankan nkerá yurukup i konámpara, yumo ankár táman ninik tokwaeaka, man apápria máná apár mek yakápnap ke fek yae-párak kare paokop kip. Am te yiráp fi kor némp kare mono. ✧

¹⁸ Yumo wokwaek te yiráp appeyaenámp kwatae ninik yumwan yaewour mo námp yumo táman sámpea ampaok paokopiapon. Aeno oukoumwan te Kwaro yumwan am mekamp yamokwapea érékép námpan yumo wae mér napon. Mao te apárokamp tomore naenámp ankank, silva ntia gol niamp arake fek yamokwap mono.

¹⁹ Mao te Kraiso sumpwiaka yiri kwarákari námp fek nomwan yamokwap námpo. Am Jisasomp yiri te arean tokwae fekamp niamp. Kraís te ofa sánk mwanap sipsip morokao, maomp pourou ankáráp youwae kánanke yak mo, ankár yiki kor kare niampono.

²⁰ Kwaro me koum sik oukoumwan apár yoro momp fek, Kraiso takrá tére naenámpria nánapi pwararámpo. Aeno oukoumwan máná yae pwar naenámp fek, yumwan yaewour nanampria, oukoumwan kar táman Kraiso érik korop námpo. ✧

²¹ Mao yumwan yaewour nángo maok, yumo Kwarén mér napon. Kwaro námoku Kraiséen apár me mekamp fárámpea paprá, man e tokwae sánk námpo. Aenámpan yumo Kwarén mérria, mao yumwan éréképá pok naenámpria yépekrá yakáp napon.

Kristen nonopok nounouroup mwanámp kar

²² Yumo kar kare wawia mántwaok napo, támao yiráp ninik mek yiki kwapwe námpo. Aeria maok, yumo Kristen fárakapan nounouroup nap te kwekár fek nounouroup mono. Tak napara, oukoumwan yumo ankár kárakáre fek yiráp ankwapyaenápen nonopok warákáránk kipo. ✧

²³ Am te apae riteanápe yumwan te yiráp sumpwi naenámp naropwaro i konámpnámp oupouroukia pap mono. Yumo Kwaromp yiki yak sánkria yaká yak konámp karan wawia mántwaok napo, yiki yaká yak konámp Naropwar Kwaro yumwan oupouroukia pap námpo. ✧

²⁴ Am táman Kwaromp Buk fekamp karao sérrá,

“Arop fárakap ponankor apwar pwae niampono.

Mao ti-fákeyakápnap ankank ponankor te

apwar fu niampono.

Apwar pwae te yonkwae nángo,

fu te apárok pikrink i konámpo.

²⁵ Aeno Kwar Tokwaeramp kar te ankár yaká yak konámpo.”

Mámá kar te am Kwapwe Kare Kar yumwan farákáp nap támaono. ✧

2

Jisas te yumwi kwapwe yiki yak námp niamp kar

¹ Yumo am wourékam yiki yak sámp napara, nkwakwe make kwatae ninik, kwekárá sérarria, nkwakwe make poupwekáp i konap ninik ponankor te pwar kipo. Tá arop ankwapamp kápae kare ankankantá kokwarok, tá e-poup sérar i konap, am táman kor pwar kip. ✧

² Nomo wae mérámpono, táráp yink te moman saráp warákár konámpo. Yumo kuri taknámp Yiki Kor Spiritamp ninikan momnámp taknámp kikiank karrá sámp kip. Am te

✧ **1:12:** Mt 13:16-17; Ef 3:10 ✧ **1:13:** Ro 12:2 ✧ **1:14:** Ro 6:19; Ef 4:17-18 ✧ **1:15:** 2 Ko 6:16-18; 7:1 ✧ **1:16:** Wkp 19:2 ✧ **1:17:** Lo 10:17 ✧ **1:20:** Jo 1:29; 1 Ko 6:20 ✧ **1:22:** Jo 13:34 ✧ **1:23:** Jo 1:13; 1 Pi 1:3 ✧ **1:25:** Ais 40:6-8 ✧ **2:1:** Ef 4:22; Je 1:21

kwekár i konap ankanként tárapokwamp mono. Am mom te yiráp waempén yaewour nángo, yumo téképa yakápria Kwarént yae-párak yakáp napon.

³ Kwaromp buk fek wounáp kar sérrá, “Yumo Tokwae Karamp aropomp te wae mi nkia, am te nape kwapwe nángo yumo wae mér napon.”

⁴ Yumo te ankár maonámpok korop kipo. Mao te yumwi * ankwapao yiki yak námp niampom. Koumteouráp aropao man te kwataean mpweria fár-sinapon. Aenapan maok, Kwaro man nkea ninik nángo, kwapwe kare kare námpantá waeman nánapa pwara námpon.

⁵ Yumo kuri Kwaromp yiki yak námpráp yumwi niampara, Kwaro ‘Yiki Kor Spiritamp yumwi fekamp nap niamp yakápenk’rá ninik námpon. Aenámpara, yumo te fwap yiki kor pris fákáre yakápria Jisas Kraiso yumwan yaewouri námp fek yiráp waemp Kwarén ofa námpp sámk napo, warákár kare naenámpom. ✧

⁶ Kwaro náráp Buk fek táman arakrá sénámpom: “Yumo wawenke!

Ono yumwi ankáránkamp nánapa pwate nanko, nap am fek kárákáre yak naenámpom.

Am te kwapwe kareno.

Oukoumwan ono am yumwi te Saion † mek páte nampono.

Aeno arop man mér námp te,

nomwan fwapia yaewour moantánia ninik tokwae kwapono,

fwap tak naenámpom.” ✧

⁷ Yumo Kwarén mérnáp arop te Kraiséen kwapwe kare karenorá ninik napon. Aeno Kwarén mér monap aropao nke napo,

“Nap ti konap aropao am yumwi far-sirari nap te

oukoumwan am yumwi te kwapwe kare kareria

nap woupwi yiráp-fákeyak námpon.” ✧

⁸ Tá ankwap kar Kwarén mér monap aropan ninikia sérrá,

“Mao nke nap fek am te yumwi kánanke-táráp

arop pu kwae mek pépér i konámp niampom.

Tá yumwi tokwaeran

arop am fek téréképria sikirip konap niampom.”

Am arop fárákáp Kwaromp kar ták-sinap te, am fárákápao am fek táman sikirip napon.

Wokwaek Kwaro ‘Mao tak mwanap’rá sérímpom. ✧

Nomo Kwaromp firáp yakápnámp kar

⁹ Aeno yumwan te wae Kwaro náráponoria nánkáráp tenánko, yumo maomp firáp koumteouráp arop yakáp napon. Yumo Kingén loturá tére konap pris fákáre yakáp napon. Yumo te yiki kare yakápnáp koumteouráp arop fákárenono. Yumo te Kwaromp fákáre kareno. Mao yumwan wumwiria kwatae ninikamp kirikip mekamp éréképa koropea náráp wae kwapwe fek párapok tenámpom. Aenángo maok, yumo fwap mao kápae kare kwapwe kare ninik yumwan yaewour námp táman farákáp mwanapon. ✧

¹⁰ Yumo wokwaek te kwaporok yakápiapon. Aeno oukoumwan te yumo Kwaromp firáp arop yakáp napon. Wokwaek te Kwaro yumwan aropomp tokwae námp sámp moi napon. Aeno oukoumwan te wae sámp napon. ✧

Nomo ankár Kwaromp yae ankore me yakáp mwanámp kar

¹¹ Ononamp fákáre, yumo te ankwap némpoukamp aropao koropea máná apár mek kánanke kwarok ke fek yakáp nap niampom. Aenapantá ono yumwan kárákáre fek arakrá sér rae: Pourou fekampan niniknap ninik kwatae yiráp waempént yorowar námp am te younke mwaek sir kipo. ✧

¹² Aeria maok, yumo ankár Kwarén mér monap arop ou mek yae-párak kare paokop kip. Táte am arop fárákápao ‘Yumo kwatae nap’rá sénapo kor, yumo ankár kwapwe kare ninik fek paokopia napo, am táman nkea méria Kwaro koropnámp yae fek maomp e sakap mwanapon. ✧

¹³⁻¹⁴ Yumo ankár aropamp kápae kare lo karwaok paokop kip. Kingo tokwae kari yak námpono. Yumo ankár maomp karwaokria, gavmanén kuri mao sénámpaok mwanapon. Am arop fárákáp te kingo tirá kérép nángo, koropea sokoronap arop fárákapan nopok touwe kwatae nénkria, kwapwe karenap aropamp e sakap mwanapon. Yumo te ankár Tokwae

* **2:4:** Taun Jerusalem wonae fik te yumwi mwar pourouráp tankáp námpon. Am yumwi te sámpae ankwapént koump napo te, kárákápra akwapea, ankáránkamp yumwi niampi yakáp konámpam am fek wounápra sénámpom. ✧ **2:5:** Ro 12:1; 1 Ko 3:11 † **2:6:** ‘Saion’rá sénap te, taun tokwae Jerusalem am Saion faonkwek yak námpon. ✧ **2:6:** Ais 28:16

✧ **2:7:** Sng 118:22 ✧ **2:8:** Ais 8:14 ✧ **2:9:** Kis 19:5-6; Ais 9:2; Ef 5:8 ✧ **2:10:** Hos 1:10; Ro 9:25; 1 Pi 1:3 ✧ **2:11:**

Ga 5:16-17,24 ✧ **2:12:** Mt 5:16

Karan ninikria, am fárakapamp yae ankore mek yakáp napo maok, mao Kwaromp e sakap mwanapon.

¹⁵ Kwaro yumwan takenkria warákár námp te ará: Yumo kwapwe kare ninik fek paokop napo, épéperép aropao yumwan épérépnámp kar sér mwaria napao kuri, yumwan nkea wampwe pwar mwanapono. ✧

¹⁶ Yumo te ankár kwatae ninikao yumwan sámp-fákap naeane. Amwar kar yakáp kip. Yumo te, nomo waeman amwar yakáp námpara, nomo e-poup fwap kwatae ninik mwarrá niniki kwapono. Yumo te ankár amwar yakápria maok, Kwaromp tére arop yakáp kipo.

¹⁷ Arop ankwapan kokwae kwapono. Yumo arop kápae karean ponankor warákárria yiráp Kristen ankwapyaenápén nounouroup kipo. Yumo ankár Kwarén apária, ankár gavmanén e tokwae sánk kipo. ✧

Kraisoinámpaokria touwe sámp mwanámp kar

¹⁸ Yumo tére konap arop yumo te ankár yumwan éréképá yakápnap aropamp yae ankore mek yakápria, maomp kar wará ampaok kipo. Yumwan kwapwe kare porokwe fek éréképá yakápnap arop fárakapan sarápi kwapono. Yumwan kwatae sokororá éréképá yakápnap arop fárakapan kor maomp yae ankore mek yakáp kip.

¹⁹ Tá kare, yumo Kwaromp ninikaok paokoprá am arop fárakapamp tére napo, am fárakapao yumwan kwaporok touwe kwatae sánk napo te, yumo am táman sámp nap te, Kwaro take táman warákár námpono. ✧

²⁰ Táte yumo kwatae sokoro napo, am arop fárakapao yumwan am fek fupuk napo, yumo touwe sámpria te, yumo am fek apae ankank sámp mwanapanáp, mono. Aeno táte yumo kwapwe kare ninik fek tére napan maok, yumwan am arop fárakapao fupuk napo, yumo touwe sámp nap te, Kwaro am táman warákár námpon. ✧

²¹ Kwaro yumwan wumwiri námp te am take pourouráp ninikaok mwanapria ninámpon. Am te apae riteanápe, Kraiso yumwan yaewour nanampria touwe sámpámpon. Aenámpara, ami námp támao yumwan yénkép nánko, yumo fwap ampaok mwanapono. ✧

²² Mao te kwatae ninik moria, arop wawap fek maomp táp meknámp kwekár kar kwatae oukur moimpon. ✧

²³ Man kar wouroumpapo, nopok kuri kar wouroump moimpon. Mao touwe sámpámpao maok, am fek yopor moria, am ponankor kápae kare ankank yae-párak kare Kwaromp yae sánkámpon. ✧

²⁴ Kraiso nomp kwatae ninik maomp pourouk sámpea, yaopwae porokopramp fek sumpwimpon. Mao takimp te nomo kwatae ninik ponankor pwararea yiki yak sámpea Kwaromp yae-párak kare ninikaok saráp paokop mwanámpani námpon. Mao pourouk touwe sámp nám fek táman yiráp pouroukamp touwe fwapokwapi námpono. ✧

²⁵ Wokwaek te yumo sipsipaoi kwapnámp mwae kup nke moia épéperéprá paokop napono. Aeno oukoumwan te yumo wae yiráp waemp taokeyak naenámp Kraisonámpok arári koropea yakáp napon. ✧

3

Poumou anámpapou yae-párak tankáp mwanap kar

¹⁻² Tá taknámp yumo poumou nap mekamp koumteou yumo ankár yiráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakáp kipo. Táte yiráp poumou-tárápu ankwap fárakap Kwaromp karwaok mo napao kor, koumteou yiráp kwapwe kare ninikan nkeria, yumo ankwap kar sér mo napo kor, fwap Kwaronámpok korop mwanapon. ✧

³ Érik arop nke nap fek pourou yipi fek saráp pwi yak naenámp ankank, me pwae mek mopor i konap, tá gól yumukwap konap, tá waempyam kwapwe yirimp konap ninik fek ninik tokwae kwapon.

⁴ Kwaro nke námp fek pwi yaknámp mopor ankank te yonkwae porokwe fekria sánánkar kar yakáp konap am te turupwi mo naenámpara, yumo ankár am táman yiráp ninik mek tirá kák kipo. ✧

⁵ Wokwaekamp koumteou Kwarén méria yiki kare yakáprá, náráp poumou-tárápuamp yae ankore mek yakápria, am take pourouráp ninik mekamp ankank mopor kwapwe niamp am takiapon.

⁶ Wokwaek kar Sara kor take pourouráp ninik fek yakria Abrahamomp karwaok akwaprá Abrahamén ‘Náráp Tokwae Kar’rá sérimpon. Yumo kwapwe kare ninik nap ara, yiráp poumou-tárápuan te apaeran apáp mwanapanáp, yumo te Saramp tárápu niampon.

✧ 2:15: 1 Pi 3:15-17 ✧ 2:17: Ro 13:1-7 ✧ 2:19: Ef 6:5-7 ✧ 2:20: 1 Pi 4:14 ✧ 2:21: Mt 16:24 ✧ 2:22: Ais 53:9
 ✧ 2:23: Ais 53:7; Ro 12:19 ✧ 2:24: Ais 53:5-6; 2 Ko 5:21 ✧ 2:25: Jo 10:11 ✧ 3:1-2: 1 Ko 7:12-16; Ef 5:22-24; Ta 2:4-5 ✧ 3:4: 1 Ti 2:9-10

⁷ Yumo koumteou tinap arop fárakap, yumo kor yiráp koumteouran yurukupia kárakáre mo nap wae mér napon. Aenapan maok, Kwaro náráp yiki yak sánk naenámp am te mao kuri yumont sámp mwanapara, yumo ankár yiráp koumteouran yae-párak kareria yaewour kip. Táte yumo am ninikaok yakáp nap te, yumo Kwarén kar toropwap mwanap ke fek kour-sinaenámp ankank yak mono. ✧

Kristen ankárankamp pourouráp ninik fek yakáp mwanámp kar

⁸ Ono oukoumwan máma kar má wae táman séri pwar nae rae: Yumo ponankor ankár pourouráp ninik fek yakápria, ponankor aropan aropomp kip. Yumo ankár yiráp Kristen ankwapyenápen nounouroup karria, yumo sárán ankwapan ninikria yaewourria, yumokunap ninik te wampwe pwar kipo.

⁹ Táte arop ankwap fárakapao yumwan kwatae sokoro napo kor, yumo nopoki kwapon. Táte yumwan wouroump kar sénapo, nopok kuri yumo am fárakapan kar kwatae séri kwapono. Yumo nopok am fárakapan 'Ourour kwapwe sánkae' ria Kwarén sér kip. Am te apaerianápe Kwaro yumwanmékir ourour sánkámpara. ✧

¹⁰ Am te Kwaromp Buk fekamp karao kor arakrá sénámpon:

"Arop kwapwe kare yakrá warákár fek yak naeria námp kwamp te, maomp táp meknámp ankwapan kar kwatae sérrá, ankwapan kwekár kar sér mo i konámpono.

¹¹ Mao te ankár kwatae ninik te younkwek sánkea kwapwe kare ninikaok saráp kun.

Mao te ankár náráp ankwapyenápent ankárankamp ninik fek

yonkwae porokwe fek yak naenámp ninik táman kárakárerá sámp kun.

¹² Am te apae riteanápe?

Kwaro yae-párak yakápnap aropan taokeyakria am fárakapao kar toropwap napo, woupwi pátea wawi konámpon.

Aeno kwatae ninik fek paokopnap arop fárakapan te Kwaro man warákár mo i konámpon." ✧

Nomo kwapwe kare ninikaok paokop námp fek touwe sámp mwanámp kar

¹³ Táte yumo kwapwe kare ninikaok paokop mwaria kárakáre napo te, yumwan wa kwatae sokoro naenámpon? Mono. ✧

¹⁴ Táte yumo yae-párak kare ninikaok paokop nap fek, yumwan touwe kwatae sánk napo te, yumo táman warákár kip. Tá yumwan apáp mwanap kar sénapo, am táman korokoea ninik tokwae kwapono. ✧

¹⁵ Yumo ankár Kraís ankárankampan yiráp ninik mek tokwae kar papea paokop kip. Aenapo, yumo Kwaromp kwapwe kare ankank sámp mwaria yépék nap táman yumwan turunk napo te, koupour nopok sér mwanap kar nánap i ko sér kip.

¹⁶ Takria maok, yumo kar tae fek séri kwapono, sánánkar kwapwe kare ninik fek sér kip. Tá yumo am sénap mek kwatae ninik yak mo námp mér mwanapon. Takria maok, yumo Kraísomp ninikaok kwapwe kare ninik fek paokop nap fek arop fárakapao yumwan wouroump séri napao, warko yumwan nkea pwarápae sámp mwanapon.

¹⁷ Aeno táte Kwaro nomo kwatae ninikaok paokopria am fek touwe sámp nánko te, Kwar te nomwan warákár mono. Aeno táte Kwaro nomo kwapwe kare ninikaok námp fek nomo fwap touwe sámp mwanaprianánko te, am te fwapono.

Kraiso sumpwianámp kwatae ninik torokorinámp kar

¹⁸ Tak námpara, nomo Kraiséen kor ninik mwaro. Mao te yae-párak kare aropao maok, nomp kwatae ninik tirá épéria, Kwaronámpok éréképa korop naeria, kwatae ninikráp arop nomo niampia, nomwan ér-pwarará sumpwi námpon. Mao te ankárank por sumpwi námp támaono, warko sumpwi mono. Mao te apárok arop kare yak nánko, faropá papea napo, warko fárámpea, maomp waemp te ankár yiki yaká yak námpon.

¹⁹ Mao te waemp yakria maok, akwapeaka fákapa yakápnap waemp fákáreran Kwaromp Kwapwe Kare Karan farákápámpon. ✧

²⁰ Am waemp fákáre te wokwaeek Noa sip yoroianámp ke fek yakápap fek Kwaromp kar ták-sirapan maok, Kwaro nopok am fárakapan koupour touwe kwatae sánk mono.

Mao am fárákapan yépekrá akwapámpón. Táte am sip mek te, arop náre mono, yukupuk koumteourá aropao saráp am mek yae-párak yakápria, ént mek sumpwi moiapon. ✽

²¹ Am éntenk tokwae te nomwan oukoumwan aropao ént mek néria érik foro-prá kák napan wounáp námpon. Am ént mek nérap fi te yiráp pouroukámpan ouman yárar mono. Am te yumo Kwarén ‘Yinomi ninik mek yiki kukarrá papamp’rá toropwapnap kar támaono. Jisas Kraiso mao sumpwiaka fárámp námpan fek maok, Kwaro nomwan érékép námpono.

²² Mao wae yámar mek pokea Kwaromp yae-párak mwaek tank nánko, kápae kare nkwaekwe make kárakárenap ensel, eráp ensel maomp yae ankore mek yakáp naponno. ✽

4

Nomo wokwaekamp ninik ankár pwar mwanámp kar

¹ Kraiso náráp pourouk touwe sámpámpara, yumo kuri ankár kárakáre fek mao touwe sámpámp niamp ninik sámp mwanap námpan kipo. Am te apae riteanápe, arop náráp pourouk touwe kwatae sámpéanámpan kwamp te, mao kwatae ninik i konámpan ninik te waeman ankár pwar konámpan. ✽

² Aenapara, yumo oukoumwan yiki yakápnep ke fek warko yumokunap ninikaok paokopi kwaponno, mono. Yumo ankár Kwaro warákár konámpan ninikaok saráp paokop kip. ✽

³ Yumo Kwarén mér monap aropao warákár konap kwatae ninikaok te wae paokopia pwi naponno. Am ninik te ará: Koumteouén yi fek nkea kikiankrá kokopor i konap ninik, táte toupour fek mwaek fir kikiankrá paokop i konap ninik, mánmán ént kwatae fépérrá, mánmánria kwatae sokoro i konap ninik, tá pwarápa mwanap yaknámpan ankank méntér kwekár kwarén lotu i konap ninik kwatae kare. ✽

⁴ Aeno yumo oukoumwan te am take pourouráp ninik am arop fárakápént tak mo nap ara, am fárakápao yumwan nkea korokopia am fek yumwan wouroump kar sénaponno.

⁵ Aeno nánkár wakmwaek te am arop fárakápao námokuráp kwatae ninik fi Kwarén farákáprá sér mwanaponno. Am Kwar Tokwae te yiki yakápnep arop fárakap, sumpwinap arop fárakap méntia am fárakapan ponankor fwap yurukup naenámpan.

⁶ Sumpwinap arop fárakápao wawanáponoria, Kraiso am fárakapan Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákápnep. Wokwaek yiki yakápnep ke fek, Kwaro kápae kare aropanimpnámpan taknámpan am fárakapan touwe kwatae sánkámpan, oukoumwan te wae Kwaromp Kwapwe Kare Kar wawiaka, maomp waemp te fwap yiki yak konámpan Kwaro yak námpanámpan taknámpan mwanaponno. ✽

Spiritao sánknámpan ourouramp kar

⁷ Kápae kare ankank ponankor pwar naenámpan te wae wonae fik námpan. Aenámpan, yumo ankár yonkwae kour fek mér karrá Kwarén kar toropwap saráp yakáp kip.

⁸ Yumo Kristen ponankor ankár kárakáre fek nonopok aropomp kip. Am aropompnap ninik tokwae támao maok, ponankor kwatae ninikan oupouroupan konámpan. Am ninik te ankár kápae kare ninik kwapwe kwe-pwarámpan.

⁹ Yiráp Kristen ankwapyaenáp yiráp némpouk korop napo, yumo éréképea man yae-párak kare yaewour kip. Yumo am tére te kokwae kwaponno. ✽

¹⁰ Yumo ankákárank ponankor Kwaromp ourour wae sámp napara, am ourour táman fwapia taokeyakáprá, am fek yiráp Kristen ankwapyaenápén yaewour kipo.

¹¹ Táte arop Kwaromp kar farákápnep te am ourour fek tapek ankár Kwaromp kar kareran farákápnep kuno. Táte arop ankwap, ankwap fárakapan yaewour námpan kwamp te, ankár Kwaro ourour sánkámpan kárakáre fek tapek yaewour kuno. Yumo Jisas Kraiso mpará, takrá tére napo, arop fárakápao táman nkea mao Kwaromp e sakap mwanapon. Jisas Kraiso mao te wae tokwaerápao ponankor arop fi oupouroupea yakápnep námpanno. Máte kareno. ✽

Nomo Kraiso mpará, touwe sámpria warákár mwanámpan kar

¹² Ononámpan fákáre, yumo Kristeni nap fek aropao yumwan kwatae sokoro napo, yumo am táman nkeria korokopea yumo am te nomo sámp mo mwanámpan mpwe ninikitea yonkwae touwe fopoi kwaponno.

¹³ Mono. Kraiso sámpámp niamp touwe tokwae sámp napara, yumo am táman warákár kipo. Nánkár wakmwaek mao náráp wae tokwaerént érik korop nánko, yumo nkea yonkwae kárámpria warákár tokwae mwanaponno.

✽ 3:20: Stt 7:7 ✽ 3:22: Jo 3:5; Ro 6:4; Ef 1:20-21; Ta 3:4-5 ✽ 4:1: 2 Ko 5:15 ✽ 4:2: 1 Jo 2:16-17 ✽ 4:3: Ef 2:2-3; Ta 3:3 ✽ 4:6: Ro 8:10 ✽ 4:9: Ro 12:9-13 ✽ 4:11: Ro 12:6-8; 1 Ko 12:4-7

¹⁴ Yumo Kraisompara, arop fárakapao am fek yumwan wouroump kar sénapo te, yumo fwap warákár mwanaponu. Am te apae riteanápe, Kwaromp Spiritamp wae kwapwe yumont yak námpan nkeria napon. ✧

¹⁵ Takria yumo ou mekamp arop ankwap ankárankampao arop sámp-wouroump, oukun, nkwakwe make kwatae ninik, ankwapao tére nap mek akwapea énoukouprá maomp ninik sámpá yampourourá, mak nángo, am fek touwe sánk mwanape.

¹⁶ Aeno táte yumo arop Kristen yakáp kour nap fek touwe sámp nap kwamp te, yumo am táman pwarápea kwaponu. Yumo waeman e Kristen yakáp napara, Kwarén aesioria warákár kipo. ✧

¹⁷ Arop ponankor kot mwanap ke te wae korop námpun. Am ke fek te Kwaro náráp firápanmékir kot naenámpun. Aeno mao nomwanmékir kotrá akwapria Kwaromp Kwapwe Kare Kar ták-sir konap arop fárakapan te mokop naenámpun?

¹⁸ Am te Kwaromp Buk fekamp karao sénámpun:

“Tá yae-párak kare arop fárakapan érékép naenámp, wuriman kour-sir tae morok nángo te, Kwarén younkwe sirarea

kwatae ninik i konap arop fárakapan te mokop naenámpun?” ✧

¹⁹ Aenámpara, arop ankwap fárakap Kwaro yumwan takanorianángo, touwe sámp nap kwamp te, yumoku yae-párak kare ninik fek yakápria yiráp pourou ponankor Kwaromp yae sánk kip. Mao námoku yumwan yoroi námpara, mao yumwan sénámpaokrá ankár taokeyak námpun.

5

Kwaromp firáp taokeyakáp konap arop fárakapan sénámp kar

¹ Taknámp ono kuri sios taokeyak konampara, Kwaromp sios taokeyakáp konap arop fárakap yumwan sénae rae: Ono wae onokump yi kare fek nke nanko, Krais touwe sámp námpun. Aenámpara, nánkár wakmwaek ono kuri yumont nomo ponankor Krais Jisasént wae tokwae fek yakáp mwanámpun. Aeria namp kwamp, ono yumo Kristen taokeyakáp konap yumwan ‘Arakrá tére kip’ ria sér rae:

² Kwaro náráp sios yiráp yae sipsipnámp araknámp párapok tenámp te, yumo ankár fwapia taokeyakáp kip. Takria yumoku te tére kokwae napo, aropao saráp yumwan fopwaok mwanape. Ankár yumoku támao Kwaromp ninikaokria am tére táman warákárrá tére kipo. Yumo te téreria, am fek mani sámp mwanap ninik tokwae kwaponu. Yiráp ninik te am arop yaewourrá tére mwanap támanmékir warákárrá tére kipo. ✧

³ Yumo te arop nununkwi niampi yakápria, Kwaro náráp firáp arop yiráp yae párapok tenámp apárok nérrá kák mwanape, mono. Yumo te ankár Kwaromp arop fákáreran kwapwe kare paokopan yénkép napo, am fárakapao kor táman nkea mántwaok mwanaponu. ✧

⁴ Yumo takia napo te, sipsip taokeyakápnap fákáreramp Arop Tokwae mao námoku érik koropnámp ke fek yumwan nopok yaká yak naenámp ankank nénk naenámpun.

Nomokunámp ninik wampwe pwar mwanámp kar

⁵ Táte taknámp arop ménki-tárapu yumo kor manénkir mérnep arop fárakapamp yae ankore mek yakáp kipo. Aeria yumo ponankor yumoku te wampwe pwarará, yiráp Kristen ankwapyaenámp yae ankore mek yakáp i konap ninik fek saráp yakáp kip. Am te Kwaromp Buk fekamp karao arakrá sér:

“Námo mwar kwapwe kare namponoria waenámp aropan te Kwaro man far-pwar konámpun.

Aeno námoku te wampwenorianámp aropan maok, Kwaro man aropomp i konámpun.” ✧

⁶ Ae konámpara, yumo ankár yumokuráp ninik te wampwe pwarará, Kwaromp kárakáre kor yae ankore mek yakáp kip. Tak napo maok, mao námoku pátenámp yae fek yumwan e kwapwe sánk naenámpun. ✧

⁷ Mao námokuráp aropomp ninik fek yumwan taokeyak konámpara, yiráp touwe kwatae sámp nap, tá yiráp nkwakwe make ninik tokwae nap am te ankár Kwaromp yae pap kipo. ✧

⁸ Yumo ankár yae-párak kare ninik fek yérék kour kip. Satan te yiráp yopor aropono. Mao laionao mémenkip kar fek aráp tokwaerá arop yampá fánaeriaka oupourounkrá yárak i konámp niampono.

⁹ Yumo te ankár Kwarén mér nap kárakáre fek fokopeyakápria Satanén kwe-pwar kip. Yumo wae mér naponno, yiráp Kristen ankwapyaeánáp ponankor kápae kare apárok yakáp napao kor yumonapnámp taknámp touwe kwatae sámprá yakáp naponno. ✧

¹⁰ Kwar te ponankor aropomp fi kor támaono. Mao yumwan wumwiria érékép námp te, yumo Kraisoimpara, ankár Kwaromp wae kwapwe fek yaká yakáp mwanapon. Aenámpara, yumo fae tákáre ke fek touwe sámpp nap te, nánkár wakmwaek mao námoku yiráp waemp warko fwapokwapi kákeaka, yiráp mér nap mek kárakáre nénk nánko, yumo kárakáre fek fokopeyakáp mwanaponno. ✧✧

¹¹ Kwar te yaká yak konámp kárakáre tokwaerápono. Kare karonno.

Pwar naerianámp kar

¹² Ono Sailasén mómá kar fae tákáre fek farákáp nanko, yiráp por kumwi námpono. Ono man ninik namp te, mao te nomp Kristen ankwapnáp kareno. Mámá pas fek te, ono yumwan Kwaro aropompria tére konámp ponankor ninikan yumwan yénkép námpan sénaeria nae. Onomp ninik te yumo am Kwaro nénknámp ninik ponankor tia am fek kárakáre fek fokopeyakáp kipria nampono. ✧

¹³ Babilon mek yakápnáp Kristen fárakáp te Kwaro yumont naráponoria nánkáráp tenánko yakáp nap, am fárakapao yumwan 'Gude'rá sénápono. Mako Kwaromp tére námpara, onomp táráp niampono. Mao kor yumwan 'Gude'rá sénámpon. ✧

¹⁴ Yiráp nounourounap ninik yénkrá yiráp ankwapyaeánápén yae koukoupwiyak kip.

Onomp ninik te yumo Kraisént yakáp napara, yiráp ninik porokwe fek yakanoria nampon.

Pita Wakmwaek Kumwimp Kar Mekia Akwapnámp Kar

Pita mámá pas ankwap por kumwi námp te, kwekár tisa ankwap fákáre sios mekamp kounteouráp aropan ankwap pourouráp kar yénkrá farákáp napantá, ‘Am farákapamp kar wawi kwapono’rá kumwimpon. Am kwekár kar sérarap arop farákapao arakrá sér, “Kwatae ninik te kwatae mono, fwapono.” Ankwap te, “Jisas te warko ék mono.” Aerá sénapan maok, Pita sérrá, “Jisas te ‘Arop ankwap yaomwi mek pik te mono. Ponankor kwatae ninik pwarará, námonámpok koropanápono’ ria porokwe fek yépékrá yak námpon.” (Sapta 3:9 fek nkeampo.)

Mao sérrá, “Yino aposel farákapao maok Jisasén wae yi fek nkea, mao yénkrá farákápámp wawi námpara, yumo te yinomp karan saráp wawia Jisasén mér kipo.”

¹ Ono Saimon Pita, ono Jisas Kraisonsmp tére konamp, maomp aposel yumo Kwarén mér kwapwe sámpea yakáp nap, yumonapok mámá pas kumwia kérép rae. Yumo Kwaro sánknámp mér nap kwapwe kare am te yinomp mér niampono. Jisas Krai te yae-párak kare ara, nomo am mérámp sámp námpon. Mao te nomp Kwar, mao nomwan warko éréképnámp aropono.

² Oukoumwan te yumo Kwar ntia nomp Jisas Tokwae Karamp ninik nep wae mér. Aenapara, ono warákáramp ninik te Kwaro yumwan ninikia yaewourianánko, maomp yonkwae porokwe yumont tokwae kari yak naenámpon. ✱

Kristen fákáre paokop mwanap ninik

³ Krai te Kwaromp kárakáre fek nomwan maomp kápae kare ankank ti-sáp nánko, nomo fwap Kwaromp ninikaok paokop mwanámp pwi námpono. Nomo Kwarén méria ninik námpara, nomo am ankank ponankor fwap sámp mwanámpon. Mao nomo mént náráp wae kwapwe ntia náráp yae-párak kare kwapwe kare ninik sámp mwanámpria wumwi námpon. ✱

⁴ Am tak námp fek táman maok, mao nomwan námokuráp kápae kare kwapwe kare ankank wokwaek ti-sáp nanamprimpan ti-sáp námpono. Kwatae ankankan kikiank i konámp ninik te aropan kwatae pap konámpono. Aeno am kápae kare kwapwe kare ankank Kwaro nomwan ti-sáp námp te fwap yumwan yaewour nánko, am kwatae pap konámp ninik am warákár tará, fwap Kwaromp ninikaokiaka mao niamp yakáp mwanapono. ✱

⁵ Yumo ankár am táman ninikria maok, kwapwe kare ninik te kárakáre fek téreria, am te yiráp Kwarén mér napént tapokwap kip. Tá yumo ankár Kwaro i konámp ninikan mér sámpea, am mér te yiráp kwapwe kare niniként tapokwap kip.

⁶ Tá yumo yiráp pourou ankár poukwap kouria maok, Kwaro i konámp ninikan mér sámp napént tapokwap kip. Tá yumo ankár nkwakwe make kar korop nánko, kárakáre fek fokokeyakápria maok, am yiráp pourou poukwap kour napént tapokwap kip. Tá yumo Kwaro i konámp niamp pourouráp ninik fek paokopria maok, kárakáre fek fokokeyakáp i konap niniként tapokwap kip. ✱

⁷ Aeria yumo ankár yiráp Kristen ankwapyaenápen ponankor nouroupi yakápria, ankár ponankor aropan aropomp kar kip.

⁸ Táte am take pourouráp ninik yiráp ninik mek tokwae kari yak nánko te, yumo Jisas Krai Tokwae Karamp ninikan mérap te tokwae kari akwap námpara, am mér te kwaporok yak mono. Am te fwap kápae kare tére kwapwe naenámpon.

⁹ Aeno arop am take pourouráp ninik mo námp te, maomp yi sukupi yaknámp niampara, wakmwaek korop naenámp ankank panek yak námp te nke mono. Mao te Kwaro maomp kwatae ninik ponankor tirá épérimp te wae nik mo, pwar námpon. ✱

¹⁰ Ononamp fákáre, Kwaro wae yumwan wumwiria, mao náráponoria nánkáráp tenámpon. Aenámpara, yumo ankár kárakáre fek am wumwiri námpaok tukup kip. Yumo takria te, yumo kwatae ninik fek tukup mo, fwapono.

¹¹ Táte yumo am ninikaok napo te, yumwan taokor naenámp ankank yak mono. Yumo fwap Kwaromp wonae fik yámar mek tukupea yakáp mwanapono. Nomwan warko éréképámp nomp Tokwae Kar Jisaso am yámar mekamp némp taokeyak námpon.

¹² Aenámpo, yumo am ankank wae méria Kwaromp kar kare sámpea, yumo wae kárakáre fek fokokeyakáp napan maok, wampweno, ono ankár yumwan kápae kare por sénanko, yumo am táman niki yakáp mwanapono.

✱ 1:2: Fl 3:10; Kl 1:9-10 ✱ 1:3: Ef 3:16-19 ✱ 1:4: Jo 1:12; Ap 17:28; 2 Ko 3:18 ✱ 1:6: Ga 5:22-23 ✱ 1:9: 1 Jo 2:11

¹³ Ono ninik namp te ono oukoumwan yiki yak namp fek, yumo nik moantánoria ankar yumwan farákáp saráp yak nanamp, am te kwapwe kare ninikono.

¹⁴ Nomp Tokwae Kar Jisas Kraiso onan sérrá, “Amo sumpwi nanap ke te wae wonae fik námpono.” ✧

¹⁵ Aeri námpara, ono mwae kárákáre fek oupouroukria, nánkár wakmwae ono sumpwi tenanki, yumo fwap kápae kare por mámá ankank ponankor niki-samp yakáp mwanapon.

Pita Kwaromp wae Jisasomp pouroukamp nkemp kar

¹⁶ Yino nomp Jisas Krai Tokwae Karao maomp kárákáre fek wakmwae korop naenámp karan, am kar yumwan farákápámpono. Aempan maok, yino te kwaporok kar mwar karan farákáp mono. Yino yinokump yi kare fek nke nángo, maomp pourouk Kwaromp wae tokwae yak nángo, nkeanámp, yumwan sénámpon.

¹⁷ Naropwar Kwaro man e tokwae sánkria, man am wae kwapwe kare sánkámpon. Kwar námokuráp yámar mekamp wae tokwae kwapwe meknám Jisasnámok kar sámp-kérépria sérrá, “Támáte onomp Tárápono. Ono man warákár tokwae nampono.”

¹⁸ Aenángo, yino méntér Kwaro námoku nánapitenám faonkwek yakáprá wa nángo, am kar yámar meknám takrá sérimpon. ✧

¹⁹ Aempan yino am táman nkea wokwae yakápap profetomp karan mér kárákáre námpono. Yumo kuri am profet fákáreramp kar kárákáre fek niki-samp yakáp nap te, kwapwe kareno. Am farákápamp kar te lamao kirikip mek wae puri yakrá akwapea wakor nángo, Wap Kumur aok konám niamp te nánkár pwarnám yae fek Jisas Krai ék nángo, maomp wae yiráp ninik meknám yokor nae-námpono. ✧

²⁰ Aeno yumo ankar aranénkir mér kip: Nomo te nomoku nomp ninikaokria Kwaromp Buk fek yaknám profet kar fi fek farákáp mwareano, mono.

²¹ Am te apae riteanápe, wokwae te am profet kar arop ankwap ankarankampao námokuráp ninikaokria profet kar farákáp moimpon. Yiki Kor Spiritao námoku am arop farákápamp ninik mek farákápánko, mao am Kwaro sánkám kar táman arop farákapan farákápapon. ✧

2

Kwekár tisamp kwatae ninik

¹ Wokwae kar kwekár profet farákáp Israel fi mek téreapon. Aeno tá taknám yumo ou mek kor kwekár tisa farákáp tére mwanapon. Am farákápao kánánkám námokuráp kwekár ninik fek farákápria, yiráp waemp kwatae pap mwanapon. Am farákáp te Jisas Tokwae Karao man kor yamokwapea érékép námpan warko man younkwe sir mwarea napon. Am farákáp takria te námoku támao koupour touwe kwatae sámp mwarea napon. ✧

² Aeria kápae kare arop am kwekár tisa farákápamp kokopor ninikaok tukup napo, arop ankwap farákáp nkea Kraiomp ninikaok tukup konap ninikan te wouroump kar sér mwanapon.

³ Am kwekár tisa farákáp te maniantá kikiank kar i konap arop farákápapa, kápae kare kwekár kar sérrá paokoprá, yiráp maniráp ankank ti mwanape. Tak napan maok, wokwae kar Kwaro yae nánapi pwate nám fek am farákapan kot nángo, am farákápao touwe kwatae sámp mwanapon. Am touwe sánk naenámp ankank te apae ampnám námpanápe, mono. Am te érik karaok yakrá yépék námpon. ✧

⁴ Wokwae ensel ankwap farákáp kwatae ninikapo te, Kwaro námoku mwar takanáponoria yépék mono, mao te am farákapan me tokwae kirikip támáre mek épéri tenánko, am mek yakáprá mao támao kot naenámp yaeran yépék napon. ✧

⁵ Wokwae kar Noa koumteouráp aropan ‘Kwaromp ninikaok araki yakápenk’rá sérimpon. Aerámpan maok, am farákáp Kwarén younkwe sirapo kor, námoku mwar takanáponoria yépék mono, mao éntenk tokwae sámp-kérépánko, am farákáp ponankor ént mek faokarapono. Aeno Noa te am farákapan yae-párak kare ninik farákápamp aropara, Kwaro Noa ntia maomp fákánek séraoan taokeyakánko, yae-párak yakápiapono. ✧

⁶⁻⁸ Sodom ntia Gomora te taun tokwaenono. Am mekamp kwatae kare arop farákáp poumou kok kokoporrá paokop napara, Kwaro séránko, yaomwirao fári pwatenánko, yaomwi ntu mwar yakámpon. Am taun anánkaopwe mekamp aropan touwe kwatae sánkám te, nánkár wakmwae Kwarén younkwe sinám aropan touwe kwatae am farákapan kor korop naenámpan yénkép námpon. Loto am Sodom, Gomora mekamp kwataenap arop ou mek yakria am farákápamp kwatae ninik nkerá, kumur méntép kwatae

✧ 1:14: Jo 21:18-19; 2 Ko 5:1 ✧ 1:18: Mt 17:1-5 ✧ 1:19: Lu 1:76-79 ✧ 1:21: Ap 3:21; 2 Ti 3:16 ✧ 2:1: Lo 13:1-5; Mt 24:24 ✧ 2:3: Ro 2:24; 16:18 ✧ 2:4: Mt 25:41 ✧ 2:5: Stt 6:13,18; Hi 11:7

kar sérarapo, wawimpon. Aenámpao maok, maomp ninik te yae-párak kare yakria maok, am fárakapao lo kwe-sirarrá, kwatae sokoro nap táman nkea, kokwae kareria, tak te mon karrá ninik tokwae námpon. Aenámp fek, Kwaro am yae-párak kare Lotén am yaomwi wouroukourámp mekamp warámpánko, fwap yakámpon. ✧

⁹ Kwaro tak i konámpara, nomo wae mér, arop Kwaromp ninikaok tukup napo, man ankank kwatae korop nángo te, Kwaro am wae nkea mérianámpan man yaewour i konámpono. Táte kwataenap aropan kor Kwaro wae nkea mér námpara, nopok am fárakapan touwe kwatae nénk nanampria oukoumwan ti-fákeyakrá akwapea kot naenámp yae fek naenámpon. ✧

¹⁰ Táte koumteouráp arop pourouk énoukouprá kikiankáprá kwatae kare ninik fek kokoporria, Kwaromp lo karan te kánanke kwataeran mpwenap arop fárakapan Kwaro youpoukwap tokwaeaka touwe tokwae kar nénk naenámpon.

Tá am yiráp ou mek yakápnep kwekár tisa fárakapao ták-sirirá paokoprá námokuráp ninikaok sarápria, kárakáre kor enselén te wouroump kar sérria apáp mo i konapono.

¹¹ Aeno am ensel fárakapamp kárakáre tokwae te am arop fárakapan kámákár akwap námpan maok, Kwaro nke námpek am kárakáre kor ensel fárakapao am fárakapan wouroump kar sérria kot mo i konapono.

¹² Am arop fárakap te yao pwae mekamp nape firao yonkwae kour moria námokuráp ninik fek kwaporok paokop i konapnám, arop ankwap fárakapao kor kar karean sénapo te, am mér moria wouroump-sér i konapono. Am nape fir éntupwaro morok fékériánángo, arop yénképrá fári konapono. Am arop fárakapao kor nape firao i konapnám taknám wour mwanapono.

¹³ Am fárakap arop ankwap fárakapan nkwakwe make kwatae ninik napo, nopok touwe kwatae sámp mwanapono. Námokuráp pouroukamp ninikaok nap te kumuruk saráp mono, wae fek kuri takrá paokoprá, kwapwe kare ritea warákár konapono. Takria am fek yumont koupoukarrá fánapao maok, maomp kwatae ninik nap yumo ou mek yakápria, yumwan oumi papria, yiráp eran kor kwatae pap napon. Aenapao maok, am fárakap te námokunap kwekár ninik táman warákáránki i konapono.

¹⁴ Am fárakapamp yi te kápae kare por koumteoump pourouk énoukouprá kokopor mwanap ninikan sámpá paokopria, kwatae ninik te pwar mwanap pourou mo námpono. Táte arop ankwap fárakap ninik kárakáre mo napan, kar porokwerá kwatae ninik mwaria érékép-tukup konapono. Am fárakap te ankwapamp ankank kikiank mwanap ninik waeman mákia maránki yakáp napon. Nánkár Kwaro am fárakapan touwe kwatae kare nénk naenámpon.

¹⁵ Am fárakap kwapwe kare ninikaok paokop i konap te pwararea, yiki mwaek tukupria épéréprá paokop napon. Am fárakap te Beoromp táráp profet Balamomp ninikaok tukup napon. Mao te kwatae ninikria am fek mani sámp naeria kikiankimpon. ✧

¹⁶ Donki kar sér mo i konámpao maok, Balamo am tak námpek fek mao aropnámpek kar sérria Balamomp kwatae ninikan yoporimpon. Am donki taknám ninik te profet Balamomp ninik am épéréprá naerianámpek táman taokari námpon.

¹⁷ Am kwekár tisa fárakap te ént merao torokwari yak námpek niampono. Táte warákam támárenámpek koumweran ouwi tokwaeao sámpae yarak námpek niampon. Am taknap arop fárakapampor te Kwaro kirikip tokwae mek tukup mwanap némp nánapi pwate nángo yak námpon. ✧

¹⁸ Am arop fárakap te nkwak mak mwanámprá épérépnámpek kar sérara wae konapono. Arop ankwap fárakapan, kokoporrá pouroukamp nkwakwe make kwatae ninikanáponoria kar porokwerá sérar i konapono. Am fárakap tak nap támao, arop ankwap oukoumwan kar táman kwatae ninikao fákapá yak námpek mekamp pwarará Kwaronámpek korop nap arop fárakapan poupwekáp napo, warko am kwatae ninik mek tukupea fákapá yakáp napon.

¹⁹ Am kwekár tisa fárakap am arop fárakapan sérria, “Yumwan te apae ankankao fákapá fákeyak námpanáp, fwapono.” Aerá sénapao maok, mao námoku kare te kwatae ninikao fákapá fákeyak námpon. Am te arak i konámpon: Ankwap ankankao aropan poukeyak nángo te, am arop te man poukeyaknámpek ankankamp yae ankore mek yak konámpono. ✧

²⁰ Tá kare, am fárakap waeman nompek Tokwae Kar námwan warko éréképnámpek Jisas Kraisen mér kareria, am apárokamp kwatae ninikao fákapá yak námpek pwarará, Jisas Kraisonámpek korop napon. Aenapan maok, am fárakap warko arári tukupea, am mek fákapá fákeyakáp nap te araki yakáp napon: Manénkir kwatae ninik fek fákapea, kwatae yakápiapan maok, táte warko tukupea fákapá yakápria kwatae kare yakáp napon.

✧ 2:6-8: Stt 19:12-13,24 ✧ 2:9: 1 Ko 10:13 ✧ 2:15: Nam 22:12,15-17,21,23,28-34 ✧ 2:17: Ju 9-13 ✧ 2:19: Jo 8:34; Ro 6:16-17

²¹ Aeno am fárakapao yae-párak kare paokopnap ninik mér mo nap te, am te kwatae napono. Aeno táte am fárakapao Kwaro sánknámp yiki kukur sánk konámp lo sámpea napao, am táman younkwe sánk nap te, waeman kwatae kare napon. ✧

²² Amnap ankank te as ntia kouao nepo, sér i konámp. As youpouki pwatea, warko arákarrá akwapá youpouk fári konámp niamp. Táte ankwap kar sérrá: Kou ént mek éntupia pourou yiki kwapwe námpao maok, warko akwapea kwar takére mek énou i konámp niampono. ✧

3

Kwaro korop naenámp yae yaknámp kar

¹ Onomp fákáre kare! Má pas máte yiráp por ono anánkan kumwi nampono. Yumo yae-párak kare ninik mwanapria kárakáre fek sérria, mámá pas anánkaopwe kumwi namp te, yumo am táman nkea warko ninikia niki yakáp mwanapon. ✧

² Onomp ninik te, yumo Kwaromp wokwaek yakápap e tokwaeráp profet fákáreao wakmwae korop naenámp ankankan fárakápap aran warko ninik kipria nampon. Yumo ankár nomwan warko éréképnámp Jisas Kraís Tokwae Karamp lo yiráp aposel fárakapao yumwan fárakápap napo wawi nap, am fwapi niki-samp kip.

³ Aeno yumo ankár tokwae kar ankank aran mér kip: Pwar naenámp ke fek kwatae ninik mwar karrá kikiankria ankár táman saráp paokop i konap arop fárakap koropea, wouroumprá arakrá sér mwarea napon:

⁴ “Mao te warko arákarrá korop naenámp nie? Mao te maok yak námpono? Mao te korop mono. Wokwaek nomp tékénou fárakap wouri nap feknámpia koropea oukoumwan námp te, kápae kare ankank wokwaek kar forokarámp feknámpia taki yak námpono.”

⁵⁻⁶ Kwaro wokwaek kar séránko, yámar me tokwae yak, apár tokwae ént meknámp aokea yak námp, am táman ninik mwarea, ninik mono. Tá wakmwae Kwaro séránko, am ént támao nákará aokria, apár ponankor oupouropwea kwatae papámpono. Aempan maok, arop fárakap te am táman ninikia mér mwanapan, mo napono. ✧

⁷ Am kar támao yámar ntia apár taokor fákeyak nánko, oukoumwan yakria, yaomwi koropria ponankor wouroukour naenámp kean yépék námpon. Yámar ntia apár Kwarén younkwe sinap arop fárakap kotia touwe sámp mwanap ke táman yépék námpon. ✧

⁸ Kwaro nke námp fek kápae kare yopwar akwap námpao kor, ankárankamp yae niampono. Tá ankárankamp yae te 1,000 yopwar niampono. Ononamp fákáre, yumo am ninik nik moi kwapono.

⁹ Takria arop ankwap fárakap, Tokwae Karao ék nanampri námp te mae ékénrú ninik mwanape. Mao te arop ankwap ankárankamp yaomwi mek pik te mono. Ponankor arop kwatae ninik pwarenk ritea yumwan ninikia porokwe fek yépékra yak námpon. ✧

Mámá apár ntia yámar me pwar naenámp kar

¹⁰ Aeno Jisaso Tokwae Kar ék naenámp yae te nomo oukoumwan sikan mpwe nánko, oukun aropao i konámpnám kwaporok koupour ék naenámp. Am ke fek yámar mek pourouk tokwaeria, yámar moyak nánko, ankank kápae kare ponankor yaomwirao fári pwar naenámp. Apár ntia kápae kare ankank am mek yakáp námp, am táman kor ponankor yaomwirao fépér naenámp. ✧

¹¹ Aeno am ankank taki pwar nánko te, yumo ankár mokoep arop yakáp mwanapon? Yumo ankár yiki kare ninik fek Kwaro niniknám taknám paokop kip.

¹² Yumo ankár amnap ninik fek tapek am Kwaromp Yae yépék kip. Tá yumo ankár kárakáre fek tére napo, am yae koupour korop naenámp. Am yae fek táman yámar me tokwae yaomwi wouroukumpia tomoromp nánko, touwe kare yaomwirao ankank kápae kare ponankor wouroukumpianánko, énténi akwap naenámp.

¹³ Mao wokwaek sérimp te ará: “Námo yámar me wourékam yoro, apár wourékam yoroia nánko, am fek te yae-párak kare ninik mwar yakáp mwanapon.” Aerimpan nomo am ankank táman saráp yépék námpon. ✧

Nomo ankár yiki kor yakápria Jisasén yépék mwanámp kar

¹⁴ Ononamp fákáre e, yumo am ankank táman yépék napara, yumo ankár tére kárakárerá yiki kukur yakáp napo, kwataenámp ankank yak moria, yumo ankár Kwarén ankárankamp pourouráp ninik fek yakáp kipo. Aenapo, nánkar wakmwae Kwaro yiráp yae-párak yakápnap ninik nke naenámp.

✧ 2:21: Mt 12:43-45; 26:24; Hi 6:4-6 ✧ 2:22: Snd 26:11 ✧ 3:1: 1 Ti 4:1; Ju 17-18 ✧ 3:5-6: Stt 1:2,6-9; 7:11,17,23
✧ 3:7: 1 Ko 3:13 ✧ 3:9: Sng 9:04; Ese 18:23; 1 Ti 2:4 ✧ 3:10: Mt 24:35,43-44 ✧ 3:13: Ais 65:17; Yé 21:1,27

¹⁵ Yumo nomp Tokwae Kar oukoumwan yépék námp nkeaka arakrá ninik kip: Aropao man mér nánko, fwap am fárákapan érékép nanampria yépék námpon. Kwaro nomp Kristen ankwapnáp kare Polén ninik kour kwapwe sánk nánko, mao kuri yiráp por make pourouráp kar kwapwe kumwia kérépámpono. ✧

¹⁶ Polomp kápae kare pas fek te mámá kar táman sér i konámpon. Maomp kar ankwapmwaek am pas fekamp te érik farákár mo nánko, nomo fwapia ninik mwanámp pourou mo námpono. Arop ankwap fárákap yonkwae kour moria, kárákáre fek fokopeyakáp mo nap, am kar sámpea yiki mwaek tukupria, Kwaromp Buk fekamp kar ankwapmwaekan kuri tak napono. Taknap arop fárákap am fek touwe kwatae sámp mwanapon. ✧

¹⁷ Ononamp fákáre, yumo am wakmwaek korop naenámp ankank te wae nik napono. Aenapara, yumoku támao ankár fwapia mér fek yakáp kip. Takria lo kwe-sir konap arop fárákapamp kwekár karao yumwan éréképá akwap nánko, yumo warko mér kárákáre fek fokopeyakáp mo mwanape. ✧

¹⁸ Yumo ankár Jisas Tokwae Kar nomwan warko érékép konámp, maomp aropomp tokwae mek yakáp kipo. Aeria maomp aropomp ntia man méria ninik nap táman sámp-samp napo, yiráp ninik mek tokwae kari yak naenámp. Nomo oukoumwan, tá nánkáráp kuri Kraisomp e ankár warákarrá sakap saráp yakáp mwanámpon. Kare tak mwanámpono.

Jon Manénkir Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jon te Jisas éréképa yárákimp éntér-sámpramp arop ou mekamp ankwapono. Mao taun Efesus mek yaká yakea, wae mér pourouria, Jisas pokámp yopwar 60 yopwar niamp arake fek mámá pas má kumwimpon.

Mao wanánko, arop ankwap fárakap kwekárrá sérrá, “Apárokamp aropamp pourou te kwataeria, kwatae ninik am mek yak námpara, Jisas te Kwaromp Tárápara, apárokamp arop pourou kare sámp naenámp pourou mono.” Aerá sénapantá, mao te koumteouráp aropamp ninik fwapokwapi pap naeria, mámá pas kumwimpon.

Tá ankwap kar te ará: ‘Kwar te ponankor aropan nouroup námpara, yumo kor ankár ponankor aropan nounouroup kip’rá sénámpon.

Yiki yak sánk konámp kar

¹ Mámá yiki yak sánk konámp kar te me koum sik yakámpan yino wae maomp kar wa, tá yinomp yi kare fek man wae nke, tá yino man tokoreyakáprá, tá yinomp yae korao maomp pourouk wae sámp, maki námp kwamp, yino mámá kar farákáp konámpono. ✧

² Am yiki yak konámpao érik koropeanáno yino waeman kare nke námpan, yumwan am yiki yaká yakáp mwanámp kar érik farákáp konámpon. Am yiki yak te wokwaek kar Naropwarént yakámpan maok, oukoumwan te wae érik koropeanáno yino nke námpon. ✧

³ Yino nkeaka wawinámp karan yumwan farákáp náno, yumo kor má kar wariaka yinont ankár pourouráp ninik fek yakáprá, nomo énéni Naropwar ntia maomp Táráp Jisas Kraisént ankár pourouráp ninik fek yaká mwanámpon.

⁴ Yino mámá kar má kumwi námp te, nomp warákár te tokwae kari yak naenámpria námpono.

Nomo ankár wae fek paokop mwanámp kar

⁵ Yino maomp Tárápao sérimp karan wawianámpan yino yumwan farákáp námp te ará: Yino te ankár wae tokwaerápara, man te kirikip kánanke yak mono. ✧

⁶ Tate nomo sérrá, ‘Ono Kraisént ankár pourouráp ninik nampono’rá sénámpao maok, nomo am ninikaok paokop moria, nomo kirikip mek paokop námp te, nomp kar te kwekárrámpara, nomo te kare kar ninikaok paokop mo i konámpon. ✧

⁷ Tate Kwaro wae fek yak námpnám taknám nomo kor wae fek paokop námp te, nomo ankár pourouráp ninik fek nounouruprá yaká náno maok, Kwaromp Táráp Jisasomp yirirao nomp kwatae ninik ponankor yárári pwaránko, nomo yiki kor kwapwe yaká i konámpon.

⁸ Tate nomo ‘Ono kwatae ninik te yak mono’rá sénámp te, nomoku támao kwekárrá sénámpara, kare kar sér i konap ninik te nomp ninik mek yak mo námpon.

⁹ Aeno tate nomp kwatae ninik Kwarén érik sénánko te, Kwar te ‘Námoku tak nanamp’rá séríténám kar ták-pwar mono, yae-párak kare ninik fek nomp kwatae ninik ponankor torokorrá épéria nik mo, pwar náno, nomp ninik yiki kukur kwapwe naenámpon.

¹⁰ Tate nomo sérrá, ‘Ono te kwatae ninik moi nampono’rá sénámpao maok, nomo takrá sénámp kar támao ‘Kwar te kwekár i konámp aropono’rá sénámp niampnon. Aenámpara, Kwaromp kar te nomp ninik mek te yak mono.

2

Krais nomwan yaewour i konámp kar

¹ Onomp tárápu* o! Ono ankár yumo kwatae niniki kwaponoria yiráp por má kar kumwi nampono. Aeno tate arop ankwap warko kwatae ninik fek akwap náno te, nomwan yaewouranoria Kwarén sér i konámp arop Naropwar Kwarént yak námpon. Am te yae-párak kare arop Jisas Kraisono. ✧

² Kwaro nomp kwatae ninik fek nomwan yonkwae pwarámp námp te, Jisas námoku térea nomp kwatae ninik tirá épéri námpon. Mao takí námp te, nomwan saráp yaewour naeria tére mono, má apár mekamp arop ponankor yaewour naeria sumpwi námpon. ✧

³ Nomwan Kwaro sénámp lo kar wawia mántwaok saráp paokop námp te, am támao nomo Kwarén mér karnám yénkép námpon.

✧ 1:1: Jo 1:1-2,4 ✧ 1:2: Jo 1:14 ✧ 1:5: 1 Ti 6:16; Je 1:17 ✧ 1:6: 1 Jo 2:4 ✧ 2:1: Jono ‘Tárápuno’rá sénámp te, mao kar farákáp náno, wawia Kraisonámpok koropea Kristen yakápnas sios fákáreran sénámpon. ✧ 2:1: Hi 9:24 ✧ 2:2: Jo 1:29; 11:52; Ro 3:25

⁴ Aeno arop ankwap ankárankao 'Ono Kwar te wae mér nampono'rá sénámpao, Kwaromp lo karaok yáarak monámp arop te kwekár námpara, kare kar sér i konap te maomp ninik mek yak mono. *

⁵⁻⁶ Aeno arop ankwapao Kwaromp karwaok akwap námp te, mao tak námp támao nomwan yéknéprá: Maomp Kwarén warákárnámp ninik te wae pwi kare yak námpon. Tá arop ankwapao 'Ono Kwarént yak námp'rá sénámp te, ankár Kraiso yáarakí námpnámpon taknámp yáarak nánko maok, mao Kwarént yak námp mér mwanámpon. **

'Arop ankwapyaenápen nouroup námp te, Kwaromp wae fek yak námp'rá sénámp kar

⁷ Ononamp fárakap, ono yiráp por kumwinámp lo kar máte wourékam lo kar mono, épi lo kar wokwaek kar yumo sámpap támaono. Am épi lo te yumo wokwaek wawiap kar támaono. *

⁸ Aeno am lo ono warko yiráp por kumwi námp máte, wourékam lo niampono. Nomo wae mér námpon: Má wourékam lo máte Kraiso námokuráp ninik mek yakriaka, yiráp ninik mek kor tére námpon. Am te apae riteanápe, kirikip te wae pwar naeria nánko, Kwaromp wae karerao koropá yak námpon. *

⁹ Táte arop ankwapao 'Ono te Kwaromp wae fek yak nampono'rá sénámpao maok, Kristen ankwapyaenápen kokwarokria warákár mo námp te, mao oukoumwan kirikip mek yak námpono. *

¹⁰ Aeno arop Kristen ankwapnápen warákár konámp te, mao te waeman wae fek yak námpara, apae ankankao man nánkáráp nánko sikirip naenámpánáp? *

¹¹ Tá Kristen ankwapyaenápen kokwarok i konámp arop te, kirikip mek yak námpon. Mao te kirikip mek yáarak námpara, kirikipao yi nánkárápeyak nánko, mao te apae mwae-páraok akwap raerá mér mo i konámpon. *

¹² Onomp tárápu o! Yumwan Kraiso mp e kárakáre fek Kwaro yiráp kwatae ninik tirá épéri námpantá, yiráp por kumwi nampon. *

¹³ Naropwaryaenáp fákáre, yumo máma arop wokwaek kar yakeanámpao, oukoumwan taki yak námp wae mér napon. Aenapantá ono yiráp por kor má kar má kumwi nampon. Menkou-tárápu, yumo waeman Satanén kwe-pwate napantá yumwan kor má kar má kumwi nampon.

¹⁴ Tárápu, yumo te Naropwar Kwarén waeman mér napantá, ono má kar kumwi nampon. Naropwaryaenáp fákáre, yumo kor máma arop wokwaek kar yakeanámpao oukoumwan taki yak námp wae mér napantá, ono má kar má kumwi nampon. Menkou-tárápu, yumo te kárakáreria Kwaromp kar yiráp ninik mek yak nánko, Satanén waeman kwe-pwate napon. Aenapantá ono yiráp por máma kar kumwi nampon.

Nomwan 'Apárokamp ninikan warákár kwapono'rá sénámp kar

¹⁵ Yumo te apárokamp ninikan warákárriaka apárokamp ankankan kor ponankor mént warákár mwanape. Arop ankwapao apárokamp ninikan warákárámp te Naropwarén te warákár mo i konámpon. *

¹⁶ Apárokamp arop ponankor sámpá paokop i konap ninik te, námokuráp ninik mek poup kikiank i konap ninik, tá yi fek nkea kikianknap ninik, tá, námo nkwakwe make kokop namprianámp ninik, má ankank máte Naropwar Kwaronámpoknámp korop mono, apárokamp ninikono.

¹⁷ Máma apár ntia am mek yaknámp kikiank ninik méntér pwar naenámpnon. Aeno arop Kwaromp kar wawia mántwaok yáarak námp te fwapa yaká yak naenámpnon. *

Kraisomp kar kwe-pwar naenámp arop korop naenámp kar

¹⁸ Tárápu, oukoumwan te apár pwar naenámp yae wae wonae fikono. Yumo wokwaek te, 'Krais namponoria poupwekápnámp arop korop naean'rá sénap kar wae wawiapon. Táte wae oukoumwan kápae kare, Kraiso namponoria poupwekáp mwanap arop wae korop napon. Aenapara, nomo wae mér: Am te wae yae fae nánko napon. *

¹⁹ Manénkir te am fárakap nomont yakápi napao maok, nomwan pwarará tukup tenapon. Am fárakap te kare kar nomp kare mono. Táte am fárakap nomp kareraoia te fwap nomont yakáp mwanapan maok, mao nomwan pwar napo, nomo wae mér: Am fárakap te nomp kare mono. *

²⁰ Aeno yumwan Kwaro waeman yiráp pourou mek Yiki Kor Spirit kwarákari námpara, yumo ponankor waeman mér kwapwe sámpá yakáp napon.

* 2:4: 1 Jo 1:6,8 * 2:5-6: Jo 14:21,23; 1 Jo 4:12,17; 5:3 * 2:5-6: Jo 13:15 * 2:7: 2 Jo 5-6 * 2:8: Jo 1:9; Ro 13:12
 * 2:9: 1 Jo 3:10,15; 4:20 * 2:10: Ro 14:13 * 2:11: Jo 12:35 * 2:12: 1 Ko 6:11 * 2:15: Ro 8:7; Je 4:4 * 2:17: Mt 7:21 * 2:18: Mt 24:5,24; 2 Jo 7 * 2:19: Ap 20:30

²¹ Aenapara, ono te yumwan, kare kar kar mér mo napon ninikria yiráp por má kar kumwi mono. Yumo waeman kare kar kar méria, am kare kar karao kwekár kar sámp-pap mo i konámp te, yumo wae mér napantá, ono yiráp por māmá kar kumwi nampon.

²² Kwekár i konámp arop te wanono? Am arop 'Jisas te Kraís mono'rá sénámp arop te támaono. Am arop te Naropwar Kwar ntia maomp Táráp younkwe sánk konámpara, Kraiséén yopornámp aropono. *

²³ Aropao Tárápan younkwe sánk námp te, Naropwarén kor younkwe sánk námp. Aropao Tárápan méria ninik mek sámp námp te, Naropwarén kor méria ninik mek sámp námp. *

Yiki Kor Spiritao nomwan kare kar karan yénknámp kar

²⁴ Yumo wokwaek wawiap kar ankár kárákáre fek niki-sámp kip. Yumo am wokwaek wawiap kar am niki-sámp napo te, Táráp ntiaka Naropwar yumont yaká yak nerepon.

²⁵ Kraiso nomwan sérinámp kar te 'Yae-párák kare yiki yaká yakáp mwanapono'rá séri námp támaono. *

²⁶ Ono yiráp por kumwinámp kar máte yumwan poupwékáp naenámp aropamp ninikan érik farákarrá kumwi nampon.

²⁷ Aeno Kraiso náráp Yiki Kor Spirit yumwan kwarákarea pwar nángo, am yumont yak námpara, arop ankwapao yumwan Kwaromp ninikan yénkép naenámp tére yak mono. Am te apaerianápe, Yiki Kor Spiritao yumwan waeman kápae kare ankank farákáp námpara, yumo te ninik fae tákáre mono. Am Yiki Kor Spiritamp kar te kwekár mono, kare sénámp. Aenámpara, Spiritao yumwan yénkép námpnámp taknámp, yumo ankár Kraiséén ninik mek fákapea sámpá paokop kipo. *

²⁸ Onomp tárápu, yumo te ankár Kraiséén koumpá yakáp kipo. Tak napo maok, nánkár wakmwaek mao érik korop nángo, nomo man nkea pwarápae mo, yae-párák kare kárákáre fek warákarrá yakáp mwanámpon. *

²⁹ Táte yumo Kraiséén, mao te yae-párák kare aroponoria mér nap kwamp te, yumo nke napo, arop ponankor yae-párák kare ninik fek paokop nap te, mao kor Kwaromp tárápunorá mér mwanapon. *

3

Nomo oukoumwan Kwaromp tárápu yakápnámp kar

¹ Wakwe! Naropwaro námokuráp ninik fek yonkwae touwe kareria maok, nomwan 'Onomp tárápu'rá sénámpara, nomo te waeman kare kar Kwaromp tárápu. Apárok mapekamp arop te Kwarén mér mo napara, taknámp nomwan kor mér mo napon. *

² Ononamp fárákap, nomo oukoumwan te Kwaromp tárápu yakáp námp. Aeno nánkár wakmwaek te mokoprá yakáp mwanámpaeon, am te nomo fwapia mér mo námpon. Aeno nomo wae mér námpon: Nánkár wakmwaek te Kraís érik ék nángo, nomo wae mao karean nkea maok, nomo kor Kraís námoku yak námp niamp taknámpi yakáp mwanámpon. *

³ Arop ponankor Kraiséén yépékrá yakáp i konap te, Kraiso yiki kare yak námpnámp taknámp am fárákapao kor námokuráp ninik fwapokwaprá yiki kare yakáp i konapon.

⁴ Kwatae ninik te ankár lo kar kwe-sinámpara, arop kwatae ninik fek yarak i konámp te, Kwaromp lo kar ták-sinámp. *

⁵ Yumo te waeman mér napon: Kraís te nomp kwatae ninik ti-akwap naeria, korop námpao maok, mao námoku kare te kwatae ninik yak mono. *

⁶ Arop Kraiséén koumpá yak námp te, mao te kwatae ninik fekamp ninikaok yarak mo i konámpon. Aeno arop ankwap námokuráp kwatae ninikaok yarak nángo te, nomo waeman wuri nkea mér námpon: Am arop te Kraiséén nke mo, tá Kraiséén mér mo námpon. *

⁷ Onomp tárápu o! Yumo fwapia mér kip: Arop ankwapao yumwan kwekárá sér mwanape. Arop yae-párák kare ninik fek tére námp te, am arop te yae-párák kare arop Kraís niampono. *

⁸ Wokwaek kar Satano kwatae ninik sámpámpara, arop kwatae ninik fek yak námp te, mao te Satanomp aropono. Kwaromp Táráp te Satanomp térean kwatae papea kwe-pwar naeria érik ék námpon. *

⁹ Arop ankwap Kwaromp táráp yoro námp te, kwatae ninikaok akwap mo i konámpon. Waeman Kwaromp ninikao am aropamp ninik mek yak nángo, Kwaro maomp Naropwar yak námpara, mao te warko kwatae ninikaok yarak mo i konámpon. *

* 2:22: Mt 10:32-33; 1 Jo 4:3; 2 Jo 7 * 2:23: Mt 10:32-33; Jo 5:23; 2 Jo 9 * 2:25: Jo 3:15; 6:40 * 2:27: Jo 14:26

* 2:28: 1 Jo 4:17 * 2:29: 1 Jo 3:10 * 3:1: Jo 1:12-13; 16:3 * 3:2: 2 Ko 3:18; Fl 3:21 * 3:5: 2 Ko 5:21; 1 Pi 2:22-24

* 3:6: Ro 6:1-2,14 * 3:7: 1 Jo 2:29 * 3:8: Jo 8:44 * 3:9: 1 Jo 5:18

¹⁰ Aeno nomo wa mokop Kwaromp tárápaoean, tá wa Satanomp tárápaoean mér mwaria te, arop kwapwe kare ninik fek yárák nánko nkeaka, 'Mao te Kwaromp tárápono'rá sér mwanámpon. Aeno arop kwatae ninik fek yárákria, maomp Kristen ankwapyaenápén warákár mo nánko te, mao te Kwaromp monorá mér mwanámpon.

Kristen ankwapyaenápén warákár konap ninik

¹¹ Yumo wokwae te kar arakrá wawiaapon: Nomo ankár nomp ankwapyaenápént nonopok nounouroup mwanámpon. ✧

¹² Nomo te Kenoimp niamp ninik fek yakáp mwareano. Ken te Satanomp arop yakámpara maok, náráp nánaeran námoku sámp-wouroumpámpon. Am te apaeritea nánaeran sámp-wouroumpámpon? Nánaeramp ninik te yae-párák karenko, námokuráp ninik te kwatae nám kwamp yopor yonkwae pwarámpria sámp-wouroumpámpon. ✧

¹³ Ankwapyae fákáre, apárokamp arop yumwan, nke te mo karonoria yopora wae napo te, yumo am táman kokorókori kwapono. ✧

¹⁴ Nomo ankwapyaenápén warákár nám kwamp te, am ninik táman mér mwanámpon, nomo waeman sumpwi mwanám ninik te pwatea yiki yakáp mwanám ninikaok yakáp námpon. Aeno arop Kristen ankwapyaenápén warákár mo nám te, am arop te sumpwi konap ninik fek yak námpon. ✧

¹⁵ Arop ankwapnápén, námo nke namp fek yak te monoria youpoukwap nám te, waeman arop sámp-wouroump nap niamp námpon. Yumo te waeman mér napon: Arop ankwapan sámp-wouroumpnám arop te, mao te yiki yaká yak naenám kwapwe te sámp mono. ✧

¹⁶ Jisas te nomwan yaewourria náráp pourouk touwe sámpámpon. Takimp ninik te nomwan arop yonkwae touwe konap ninikan yénkép námpon. Ae nám te, nomo Kriste-nara, nomo kor nomp Kristen ankwapyaenápén yaewourrá nomp pourouk touwe sámp mwanámpon. ✧

¹⁷ Aeno arop ankwap apárokamp ankankrápao Kristen ankwapyaenápén nke nánko, ankank mo nánko, man yonkwae touwe moria ankank sánk mo nám te, mao te 'Ono te Kwarompono'rá sénaeane.

¹⁸ Onomp tárápu o! Nomo nomp ankwapyaenápén párák kar fek saráp yonkwae touwe mwareano. Ankár am fárákapan yonkwae touwe kareria ankár kwapwe kare ninik fek yaewour mwanámpon. ✧

'Kwarén mérap arop te Kwaro nke nám fek apáp mono'rá sénám kar

¹⁹⁻²⁰ Nomo am arop yonkwae touwe mwanám ninikaok paokop nám kwamp te, nomo wae mér námpon: Nomo te waeman am kare kar karwaok paokop námpon. Kwar námoku maok tokwae karara, kápae kare ankank wae námoku méri yak námpara, nomo te, wae yae-párák kare ninikaok namp nierá ninik tokwae kwapono. Kwaro waeman nke námpara, sánánkar yonkwae porokwe fek yakáp mwanámpon.

²¹ Ononamp fárákrap, nomp ninik mek kwatae ninik yak námprá mo nám kwamp te, nomo Kwaro nke nám fek apáp moria, yae-párák kárákáre fek yakáp konámpono.

²² Nomo Kwaromp loaok tukupria, Kwaro warákár konám ninikaok paokop námpara, nomo Kwarén apae ankank 'Sápae'rá sénánko te, fwap sáp naerámpon. ✧

²³ Kwaromp lo te ará: Nomo maomp Táráp Jisas Kraiséén méria maok, mao nomwan séri námpnám taknám nomo ankár nomp ankwapyaenápén nonopok nounouroup mwanámpon. ✧

²⁴ Aeno táte arop ankwapao Kwaromp loaok saráp yárák nám te, mao te Kwarén koumpá yak nánko maok, Kwaro kor mént koumpá yak námpon. Kwaro nomwan Yiki Kor Spirit sárp tari námpara, am Spiritao Kwaro nomont yak nám yénkép námpon. ✧

4

Spirit fákáreran yurukup mwanám kar

¹ Ononamp fákáre, kápae kare kwekár profet apárok má paokop napon. Aenapara, arop ponankor 'Námo wae Kwaromp Spiritráp'rá sénánko te, tamak kare karonorá niniki kwapono. Yumo ankár, máte Kwaromp Spiritaoeane, tá ankwap spirit kwataeraoi kanrá fwapia yurukup kipo. ✧

² Yumo Kwaromp Yiki Kor Spirit yakápnap arop te, arakrá sénap aran wawia mér mwanapon: Arop ponankor 'Jisas Krai te apárokamp arop kare arakári námpon'rá sénap te, am arop fárákrap te Kwaromp Yiki Kor Spirit yakápnap arop támaonono. ✧

✧ 3:11: Jo 13:34-35 ✧ 3:12: Stt 4:8 ✧ 3:13: Mt 5:11-12; Jo 15:18-19 ✧ 3:14: 1 Jo 2:11 ✧ 3:15: Mt 5:21-22

✧ 3:16: Jo 13:1; 1 Te 2:8 ✧ 3:18: Lo 15:7; Je 2:15-16 ✧ 3:22: Mt 21:22 ✧ 3:23: Jo 6:29; 13:34 ✧ 3:24: Ro 8:9

✧ 4:1: Mt 24:11 ✧ 4:2: 1 Ko 12:3

³ Arop ankwap fárakapao 'Jisas arop kare arákár moi námp'rá sénap te, am arop fárakap te ankwap spiritrápono. Am te Kwaromp Spiritráp mono. Am spirit te yumo wokwaek wawapo, Kraiséén yopornámp arop korop naenámpnonoriap te, oukoumwan wae apárok koroepa yak námpnon. ✧

⁴ Onomp tárápu o! Yumo te Kwarompara, kwekár i konap profet fákáreramp kar te waeman kwe-pwarari napon. Yiráp pourouk woukoupá yaknámp spiritan kwe-pwar námpnon.

⁵ Am arop fárakap te apárokamp aropara, am fárakapamp karao kuri apárokampono. Aenángo, apárokamp arop ankwap fárakap am fárakapamp kar táman wawi konapon. ✧

⁶ Nomo te Kwarompara, arop Kwarén mér námp te, am arop te nomp kar wawi konámpnon. Aeno arop Kwaromp firáp mo námp te, mao te nomp kar wa mo i konámpnon. Aenapara, am taknap ninik táman maok, nomo nkea méria Yiki Kor Spiritao kar kare sér i konámp mér, tá kwekár i konámp spiritamp kar wawia mér mwanámpnon. ✧

Kwaro nomwan nouroupnámp kar

⁷ Onomp nouroup fákáre, nomo te ankár nonopok nounouroup saráp yakáp mwaro. Am te apae riteanápe, nounouroup i konap ninik te Kwaromp ninik támaono. Arop ankar ankwapan nouroup i konap ninikaok yarak námp te, Kwaromp aropara, mao te Kwaromp táráp támaono.

⁸ Kwar te am arop nouroup i konap ninik fi korara, aropao kor ankwapan nouroup mo námp te, Kwarén mér monámp aropao námpnon.

⁹ Kwar te Táráp ankárankamp karean maok, am Táráp apárok mapek sámp-kérépámp te, nomwan Kraiso yiki yak ti-sáp nángo, am yiki yak sámpenkria sámp-kérépámpnon. Am takimp te, Kwaro nomwan aropomp kare námpnan yéńkép námpnon.

¹⁰ Aropomp i konap ninik te apae nomomékir Kwarén aropomp i námpnanápe. Aropomp i konap ninik te Kwaromékir nomwantá aropompiaka náráp Táráp Kraiséén sámp-kérép nángo, mao ékia, nomp kwatae ninik fek sumpwianánko, Kwaro am kwatae ninik warko nik mo, pwarará, érékép námpnon.

¹¹ Ononamp fákáre, má ninik máte Kwaro nomwan nouroup námpnan yéńkép námpara, nomo kor taknámp ankár nonopok nounouroupa wae mwanámpnon.

¹² Arop ankwap ankárankao Kwarén te nke mo kare námpao maok, nomo nomp Kristen ankwapyenápén nouroup kare námp te, Kwaro nomont yak nángo, maomp nouroup i konámp ninik nomp ninik mek tokwae kari akwap námpnan nkea mér mwanámpnon.

¹³ Ae te mokopono? Nomo Kwarént koumpá yakáp nángo, tá nopok Kwaro kor nomont koumpá yak námp fwap mér mwanámp nie? Nomwan waeman námokuráp Yiki Kor Spirit sáp tari námpara, wae mér námpnon. ✧

¹⁴ Naropwar Kwaro, apárokamp aropan warko ponankor éréképaeriaka, náráp Táráp sámp-kérép námp, yino wae nke námpnan, yino am kar fárakáp konámpnon. ✧

¹⁵ Tá arop ankwapao 'Jisas te Kwaromp Tárápono'rá sénánko te, Kwaro am aropént koumpá yak nángo, tá am aropao kor Kwarént koumpá yak námpnon.

¹⁶ Aenámpara, Kwaro nomwan aropomp i námpnan, nomo am táman mér námpnon.

Kwar námoku te ankár aropan aropomp i konámp fi korara, aropao kor ankwapan aropompnámp arop te, Kwarént koumpá yak nángo, te nopok Kwaro kor am aropént yak námpnon. ✧

¹⁷ Kristen ankwapyenápén nouroup i konap ninik nomp ninik mek tokwae kari yak námp te ará: Nomo oukoumwan apárok mapek yakáp námp fek waeman Kraisi niamp pourouráp yakápi námpara, nánkár wakmwaek kot mwanap yae tokwae fek te, nomo apáp mo, fwapono.

¹⁸ Kwaro nomwan nouroup kwapwe námpara, nomo apáp mono. Am te apaerianápe, am nouroup kwapwe te apáp ninik yéréperá kérép konámpnon. Aeno apápnámp fi kor te ará: Arop námokuráp kwatae ninik fek touwe sámp naenámpnan ninikriánámpnon. Táte arop apáp námp te, maomp arop nouroup i konámp ninik te maomp ninik mek tokwae kari yak mo námpnan mér mwanámpnon.

¹⁹ Am te Kwaromékir nomwan nouroup kare námpara, am fek táman nomp Kristen ankwapyenápén nouroup námpnon. ✧

²⁰ Tá arop ankwapao 'Ono Kwarén nouroup kare nampono'rá sénámpao maok, tá warko ankwapnápén kokwarok námp te, maomp kar te kwekár námpnon. Arop énéni tapokwapá yakáprá wae yi fek nke námpnan man kokwarok námp te, mao yi fek nke monámp Kwarén te mokopia nouroup naenámpnon?

✧ 4:3: 1 Jo 2:18,22; 2 Jo 7 ✧ 4:5: Jo 15:19 ✧ 4:6: Jo 8:47 ✧ 4:13: 2 Ko 1:21-22 ✧ 4:14: Jo 3:17 ✧ 4:16: Jo 6:69 ✧ 4:19: 1 Jo 4:10

²¹ Nomo Kraisomp lo sámp námp te aráno: Arop Kwarén nouroup námp te ankár taknámp náráp ankwapyaenápén kor nouroup kuno. ✧

5

Kwarén mérnáp arop apárokamp kwatae ninikan kwe-pwar konap kar

¹ Arop ponankor Jisas te Kraisonorá mér nap te, am fárákap te Kwaromp tárápu yakáp napon. Arop ponankor naropwar ankárankan nouroup nap te, ankár maomp tárápuan kor nouroup i konapon.

² Nomo Kwarén nouroup kareria, nomo maomp look tukup námp te, nomo wae mér námp: Am ninik fek táman maok, nomo Kwaromp tárápuran kor nouroup kare námpon.

³ Nomo Kwaromp lo karaok saráp paokop námp te, am támao yéknéprá: Nomo waeman Kwarén nouroup kare námpon. Aenámpara, am lo te nomwan kour-sir naenámp pourou mono, fwap ampaok paokop mwanámpon. ✧

⁴ Arop ponankor Kwaromp tárápu yakáp nap te apárokamp kwatae ninik te kwe-sir konapon. Nomo waeman Kwarén mér námpara, am fek táman apárokamp kwatae ninik te yorowaria kwe-pwarará apárok sámp-anámp konámpon. ✧

⁵ Wa apárokamp ninikan kwe-pwar konámpon? Arop Jisasén Kwaromp Táráponoria mérnámp arop támao kwe-pwar konámpon. ✧

Kwaro Jisasoinámp ninikan érik sénámp kar

⁶ Jisas Kraís ékámp te, ént mek anámpeaka maok, tá yaopwae porokopramp fek námokuráp yirirao oupouroup naenámpria ékámp. Mao te ént mek anámp konap ninik fek saráp ék mono. Ént ntia yiriramp ninik fek ékámp. Yiki Kor Spirit mao te kare kar sér i konámp fi korara, mao kuri am Jisas Kraisoí námp táman farákáp námpon. ✧

⁷ Waeman yininkaopwerao maói námp farákáprá sénapon. ✧

⁸ Yiki Kor Spiritao sénámp kar, éntao sénámp kar, yirirao sénámp kar, am yininkaopweramp kar máte ankárankamp pourouráp kar sénapon.

⁹ Arop kotriaka am kar fi sénapo, wawia kareno ri konámpan maok, Kwaro sénámp kar te aropamp karan kámákár akwap námpon. Am kar Kwaro farákáprá sénámp te mao náráp Tárápao tére námpan nomwan sénámpon. ✧

¹⁰ Arop Kwaromp Tárápan mér námp te, waeman am Kwaro farákápnámp kar sámpeanáko, maomp ninik mek yak konámpono. Aeno arop Kwarén mér mo námp te, Kwar námokuráp Tárápao térenámp kar kare farákáp námpan kor mér mo námpon. Am tak námp támao mér naenámp kwe-sinámpara, am arop te 'Kwar te kwekár sér i konámp arop'rá sénámp námpon. ✧

¹¹ Mámá kare kar kar Kwaro farákáp námp te ará: Kwaro nomwan yiki yakáp mwanámp sápnámpon. Am yiki yak fi te Kwaromp Tárápamp pourouk yak námpon.

¹² Arop Kwaromp Tárápént saráp koumpá yakáp nap te, waeman am yiki yak sámp námpono. Aeno arop Kwaromp Tárápént koumpá yakáp mo nap te, am yiki yak te mono. ✧

Nomo te wae yiki yak sámp námprá mér mwanámp kar

¹³ Yumo Kwaromp Táráp Jisasén mérap te, yumo wae yiki yak kwapwe sámp nap, am fwapia mér mwanámpria, yumwan má kar kumwia kérép nampono. ✧

¹⁴ Kwaro nomwan yaewour naeria warákár námpara, nomo apáp mono, maomp wonae fik tukupria, mao waeman námoku sánk naeria nánapnámp ninik mek sénánko te, tá fwap nomp kar wa naerámpon. ✧

¹⁵ Nomo wae mér námpon: Nomo man kar toropwap námp te, mao wae wawi konámpon. Ae konámpara, nomo am táman wae méria, nomo man 'Ankwap ankank sápaé' ria sénámp te, nomo am ankank te wae sápnámpon mér námpon.

¹⁶ Aropao náráp ankwapyaenápén nke nángo, maomp waemp fwap warko Kwaromp wonae fik korop naenámpao, kwatae ninik fek akwap nángo te, Kwarén sénánko, Kwaro am aropan yiki yak naenámp sánk naenámp. Ono te am sumpwi pap mo i konámp pourouráp kwatae ninikan sénampono. Arop ankwap maomp waemp warko Kwaromp wonae fik akwap naenámp pourou monámp kwatae ninik nángo te, ono yumwan 'Kwarén "Maomp kwatae ninik sámp-sirae"rá sér kip'rá sér mono. ✧

¹⁷ Ponankor ninik yae-párak mo námp te, am te kwatae ninikonon. Aenámpan maok, ankwap pourouráp kwatae niniki tenánko, fwap Kwaro sámp-sir konámpani námp te, maomp waemp fwap Kwaromp wonae fik yak naenámp.

✧ 4:21: Mt 5:44-45; Mk 12:29-31 ✧ 5:3: Mt 11:30; Jo 14:15,23-24 ✧ 5:4: Jo 16:33 ✧ 5:5: Ro 8:37 ✧ 5:6: Jo 1:29-34 ✧ 5:7: Jo 15:26 ✧ 5:9: Jo 5:32-37; 8:18 ✧ 5:10: Ga 4:6 ✧ 5:12: Jo 3:36 ✧ 5:13: Jo 20:31 ✧ 5:14: Jo 14:13 ✧ 5:16: Mt 12:31

¹⁸Nomo wae mér námpon: Arop ponankor Kwaromp tárápu yakáp nap te, warko kwatae ninik i konap ninikaok saráp yakáp mo i konapon. Waeman Kwaromp tárápao man taokeyak námpara, Satan te am aropamp pourouk yae pap mono. ✧

¹⁹Satan te māmá apár poukeyak nángo, ponankor maomp yae ankore mek yakáp napo, nomo te mwar Kwaromp tárápu yakáp námp te, nomo wae mér námpon.

²⁰Nomo wae mérámpon: Kwaromp Táráp waeman ék námpara, mao nomwan ninik sáp nángo, nomo fwap Kwar kare mérria waeman Kwar kare ntia maomp Táráp Jisas Kraisént yakáp námpon. Am Kwar te karenono. Tá mao te yiki yaká yak fi kor támaono. ✧

²¹Onomp tárápu, ankwap ankankao yiráp kwar niamp yak naeane. Ankár younkwe sánk kipo. ✧

Jon Anánkan Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Mámá pas te Jono warko ankwap por kumwimpon. Mao náráp e érik sér mono, párák 'Sios taokeyak konámp arop'rá sénámpon.

Mao te koumteouráp aropan 'Yumo fwapia ankwap aropan warákár kip'rá farákáp. Aeria 'Kwekár kar sér i konap arop te Kwaromp Kar sámpá yampourou napon. Aenapara, yumo am fwapia yérék kor kip'rá sénámpon.

¹Yupu * o! Ono sios taokeyak konampao, Kwaro amwan náráponoria nánkáráp námpantá, amo ntiaka waráp tárápuampor † mént má pas má kumwi nampon. Ono waeman kare kar yumwan warákár kare nampon. Tá ono saráp warákár mono. Kwaromp kar kare mérnáp arop fárákapao kor yumwan warákár kare napon.

²Am Kwaromp kar kare te nomont yakria, ankár yaká yak naenámpara, am fek táman yino yumwan warákára wae námpón.

³Ono ninik namp te, Naropwar Kwar ntiá maomp Táráp Jisas Kraiso nomwan kare kar ninik ntiá nourounámp ninik fek aropompria námokuráp ninik fek yonkwae porokwe tisáp kiponoria nampono.

Nomo nonopok nounouroup i konap ninikaok mwanámp kar

⁴Ono waráp tárápu ankwapmwaek Naropwar Kwaro nomwan ampaokenkrá sérinámp kare kar karwaok tukup naprá sénap wawiaka warákár kare nampon.

⁵Yupu o! Ono amwan arakrá sér rae: Onomp ninik te nomo ankár nomp ankwapyaenápént nonopok nounouroup mwanámp ampaokamporia sér rae. Mámáte apae oukoumwan wourékam loan amwan sénampanápe. Wae manénkir sámpámp lo kar táman sénámpon.

⁶Nonopok nounouroup i konámp ninik te ará: Nomo ankár Kwaromp lo karaok paokop mwanámpon. Wokwaek kar yumo má lo kar wawiap te arakrá sénámpon: Yumo ankár yiráp ankwapyaenápént nonopok nounouroup mwanap ninikaok saráp paokop kipo.

Nomo Kraisomp karan kárakáre fek sámp-fákeyakáp mwanámp kar

⁷Wawenke! Nomwan poupwekáp mwarianap kápae kare arop apárok má paokop napon. Am fárákap te, Jisas Kraiso te arop kare arákára námponorá mér mo napon. Taknap arop te poupwekápria Kraisen yopornap aropono.

⁸Aenapara, yumo te ankár fwapia mér kipo: Yumo takrá am kwekár kar waria Kwaromp kwapwe kare ankank nopok sámp mwanámria térea wae nap pwar mwanape. Yumo ankár kárakáre fek fokopeyakria maok, fwap ponankor ankank sámp mwanapon.

⁹Aeno arop ankwap Kraisomp kar kárakáre fek niki-samp moria am pwarará ankwap kar fek akwap nángo te, Kwar te mént yak mono. Aeno arop ankwap Kraisomp kar kárakáre fek niki-samp nángo te, Naropwar Kwar ntiaka Táráp Jisas te am aropént yak nenepón.

¹⁰Táte arop ankwap yumonapok koropea Kraiso sénámp kar pwarará ankwap karan yumwan farákáp naerianánko te, 'Gude'rá sériaka, yiráp nap mek warámpá tukup kwapon.

¹¹Am taknámp aropan 'Gude'rá sénámp arop te am kwatae tére táman yaewournámp aropono. *

Ankwap kar kánanke

¹²Ono yiráp por kápae kare kar sénanampan maok, warko pepa fek te wampwenoria pwararae. Nánkár onoku yumwan koropá nkeaka nomoku énéni tankáprá warákárá kar sérar mwanámpon.

¹³Kwaro nárápría nánkárápnámp waráp naenámpomp ‡ tárápuraó amwan 'Gude'rá sénaponó.

* 1:1: 'Yupu'rá sénámp te siosén sénámpon. † 1:1: 'Waráp tárápu'rá sénámp te, am sios mek yakápnáp koumteouráp aropan sénámpon. * 1:10: Mt 10:13-14; Ro 16:17 * 1:11: 1 Ti 5:22 ‡ 1:13: 'Naenámp'rá sénámp te, Jon yaknámp siosao yaewour napo, forokarinap siosén sénámpon.

Jon Yininkan Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jono náráp nouroup Gaiusomp mómá pás má kumwia sámp-kérépámpon. Mao te námokuráp e érik sér mono, párák 'Sios taokeyak konámp arop'rá sénámpon. Gaius te ankwap Kristen fárákapan yaewour i konámpantá, man warákár konámpon. Tá mao Gaiusén ankwap kar sérrá, "Amo ankár Diotrefesomp kwatae ninik fwapia mérampo'rá sénámpon.

¹ Onomp nánae Gaius e! Ono sios taokeyak konampao má pas má kumwiaka amonapok kérép rae. Ono waeman kare kar amwan warákár kare nampon.

² Onomp nouroup kwapwe e! Ono wae mér nampon: Waráp waemp te waeman kwapwe kare yak námpara, amo nkwakwe make tére nap ponankor kwapwe kare nángo, amokuráp pourou kareao kor yae-párák yakanoria nampon.

³ Wokwaek arop ankwap fárákapao koropea onan nkea, 'Amo te Kwaromp kar kareao saráp yárák i konapono'rá sénapo, ono am kar wawia warákára wae nampon. Kare karonó, ono wae mér nampon: Amo te kare kar karaok saráp yárák i konapono.

⁴ Onomp tárápua Kwaromp kar wawiaka mántwaok paokop napan, ono am kar wanamp ke fek te warákár tokwae konampono. Mámá warákár tokwae te, ankwap ankankan warákár konampan kámákár akwap námpon. ✧

Gaiuso kwapwe kare térenámp kar

⁵ Onomp nouroup kwapwe e! Amo waráp ankwapyáenápén yaewourrá tére nap te, yae-párák karé tére napon. Tá amo panekamp ankwapyae fárákapan kor takrá yaewour napon. ✧

⁶ Am mekamp arop ankwap fárákapao koropea mapekamp sios mekamp koumteouráp aropan waráp nouroup'rá yaewour i konap ninikan sénapono. Amo fwap Kwaromp ninikaok nap kwamp te, am arop paneknámp Kwaromp kar koropá fárákápea tukup napo te mwaeoak mank, am fárákapan fir yaewour nap, am te kwapwe karenono. ✧

⁷ Am te apaeria, am arop Jisasomp kar fárákáprá paokop nap fek te, Kwarén mér monap arop fárákapamp yaekamp ankank sámp mo i konapono. ✧

⁸ Nomo Kwaromp kar fárákáprá paokopnap arop fákáreran yaewour námp te kare kar karan térenap yaewourrá énéni tére námpon. ✧

Diotrefes ntia Demitrius

⁹ Ono kar ankwap wae yiráp siosomp kumwi nampan maok, Diotrefeso yiráp am sios námoku taokeyak naeri námp kwamp, námokuráp ninikaokria yinomp kar wa mo námpono. ✧

¹⁰ Aenámpantá nánkár ono yumonapok korop namp kwamp te, mao kwatae tére námp am érik fárákáp nanampon. Mao yinan nkwakwe make kar kwatae sérarrá yárák námpono. Am táman saráp mono. Arop Kwaromp kar fárákáp mwaria korop napo, náráp nap mek éréképá akwap mo, tá arop ankwap fárákapao námokuráp nap mek éréképá tukup mwaria napo kor, monoriaka tárákwampriaka waráp sios mek youmpantá yéréperá kérép i konámpono.

¹¹ Onomp nouroup kwapwe e! Amo te takeniamp kwatae ninikaok yáráki kwapono. Amo ankár kwapwe kare ninikaok saráp yárákampo. Arop kwapwe kare ninik fek yárák námp te, mao te Kwaromp aropono. Aeno arop kwatae ninik fek yárák námp te, mao te oukoumwan Kwarén nke moria námpon.

¹² Arop ponankor te Demitriusomp ninikan érik fárákáprá sér i konapono. Tá Kwaromp kare kar karao kor maomp kwapwe kare ninik érik sénámpon. Tá ono kor maomp kwapwe kare ninikan érik fárákarrá sénamp te, ono waeman kare kar sénamp yumo wae mérapono.

Ankwap kar kánanke

¹³ Ono amwan kápae kare kar sénaeria nampan maok, wampweria pepa fek kumwi mo nampon.

¹⁴ Onomp ninik te, ono kareao koupour amonapok koropeaka nomo énékér tankrá kar sénenempon.

¹⁵ Waráp ninik te sánánkar porokwe fek yak kuno. Waráp nouroup fárákapao amwan 'Gude'rá sénapono. Amo kor onomp 'Gude'rá sénamp kar má onomp nouroup arop fárákapan sérampono.

Jut Kumwimp Pas Mekia Akwapnámp Kar

Jut te Jisasomp nánae ankwap. Jisas pok tenánko, 40 a, 50 yopwar niamp arake fek mao máná pas má kumwimp te kápae kare sios mekamp koumteouráp arop fárákapao fwapia kárákáre fek yakáprá am Kwarén mér nap fwapia taokeyakáp mwanapria nimpon. Aeria mao 'Yumo kwekár kar sérarnap arop fárákapamp kar wawi kwapono' rá sénámpon.

¹ Kwaro wumwirinám arop fárákáp e! Ono Jut, Jisas Kraisomp tére konamp arop, Jemsomp nánaerao, yiráp por má pas kumwi nampon. Naropwar Kwaro yumwan nouroup kare nángo, Jisas Krai námpoku yumwan taokeyak konámpon.

² Onomp ninik te, Kwaro yumwan yaewour nángo, maomp aropomp ninik ntia yonkwae porokwe ninik, tá ankwapyaenápént nonopok nounouroup i konap ninik, yiráp ninik mek top-pwarámpá yakanoria nampon.

Kwekár tisa

³ Ononamp fárákáp, ono manénkir Kwaro nomwan ponankor warko éréképnám karan kumwi nae nampao, pwarará ono ankár ankwap kumwi namp máte aránon: Yumwan arop ankwapao youwén táman, Kwarén mérnáp pwarenkria wouroumpnap kar te yumo ankár am kar far-pwar kipo. Kwaro náráp firáp arop nomwan mérenkria ankáránk por sáp nám wae támao ara, yumo fwapia am mér taokeyakáp kipo.

⁴ Am te arakono: Kwaro ninik námpaok monap arop ankwap fárákáp kánánkámp sios mek korop napon. Am fárákapao kokopor ninikaok paokopria arakrá kwekárá sér, "Nomo te Kristen ara, fwap námokunám ninikaok paokop nángo, Kwar te aropomp tokwae námpara, nomwan kot mono." Takrá sénap arop nomwan taokeyak konám Jisas Krai Tokwae Karan younkwe mwaek sitea paokop napon. Kwaromp Buk fekamp karao manénkir séri nám te, 'Kwaro kotianánko, touwe tokwae sámp mwanap' ri námpon. *

⁵ Kwar Tokwaerao Israel firan apár Isip mekamp éréképea ankwap mek akwapámpan maok, am mekamp arop ankwap fákáre man mér mo napo, nkwaekwe make touwe nénkánko, am fek faokarapon. Yumo amimp kar wae mér napan maok, yumwan 'Warko ninik kip' rá sénámpon. *

⁶ Wokwaek kar te ensel ankwap fákáreao kor námokuráp tére mwanap furu mek yakáp moria, Kwaro sánknám némp kwapwe pwararapono. Aeapantá maok, Kwaro am fárákapan sen fek fápákampia kák tenánko, kirikip támáre mek yakápria Kwaro kot naenámp yae tokwae táman yépékrá yakáp napon. Aenapan onomp ninik te, yumo am táman ninikenkria nampon. *

⁷ Tá Sodom ntia Gomora mek taun wonae fik am fekmwaek yakápap aropao kor am ensel fákáreaoiapnám taknám kokoporrá paokopria maok, nkwaekwe make sokororá kokopor mént takrá paokopapantá maok, Kwaro am fek táman yaomwi ankár yurunki yaknám mek fápákamánkia épér i tenámpon. Am takimp kar nomwan érik sénám te nomwan kor 'Am takiap ninikaok paokopi kwapono' ria sénámpon.

⁸ Aeno oukoumwan yumo ou mek yakápnáp aropao kor nkwaekwe make ankank yémén nke ko pwarará, am támao ninik nénk nángo, námokuráp pourouan kwatae papria maok, nomp Kwar Tokwaeramp kar ták-sirirá paokoprá, yámar mek yakápnáp enselén kor wouroump napon.

⁹ Manénkir ensel tokwae Maikelo kor, Mosesomp yákáre te wa sámp kunoria Satanén nonopok kar yorowaria maok, Maikel te Satanén nopok wouroump-sér mono. Mao sérrá, 'Nánkár Kwar Tokwae námoku amwan touwe sánk naenámpon.' *

¹⁰ Aeno am yumont yakápnáp tisa kwatae te mao fi kor mér monap ponankor ankankan wouroump kar sérar napon. Am fárákáp te yao pwae mekamp firao ninik kour sámp moitea, námokuráp ninik fek paokop nap niamp napara, am taknap ninik támao am fárákapan kwatae pap námpon. Am fárákáp te koupoutáráp nape!

¹¹ Am fárákáp te Kenomp ninik fek paokop napon. Ankwap te Balamoi námpnám taknám, mani sámp mwanap mwae kupan saráp ninikrá paokopria, Kora Kwaromp kar ták-sirirá yáakimpnám taknámria am fek sumpwi mwarea napon. *

¹² Yumo nounouroup i konap fir kékérouá fánap ke fek, am kwekár tisa fárákáp te am fek koropriaka am fi ninik moria námoku saráp ninikria am fir mwar fára waeria maok, pwarápaé mo i konapon. Am taknap fárákáp te yiráp koupoukournap ninikan oumi pap

* 1:4: Ro 6:15; 2 Jo 9-10 * 1:5: Nam 14:32-35; 1 Ko 10:5-10 * 1:6: Stt 19:1-10,15-16,24-25; 2 Pi 2:6-9 * 1:9: Lo 34:6; Dan 10:13; Yé 12:7-8 * 1:11: Stt 4:8; Nam 16:1-3,16,19-21,25-33; 31:15-16; 2 Pi 2:15-16; 1 Jo 3:12; Yé 2:14

napon. Am fárákáp te warákam korop naeria támáre námpan ouwi koropria mankár-sakwap námp niamp taknámpi yakáp napon. Tá ankwap te, ankankoroao tanknámp ke fek tank mo námp niamp. Tá ankwap te, am aopwe koran ouwirao tuk-sinánko, fi mokor-tankria yonkwae konámp niamp napon. ✧

¹³ Am fárákápamp ninik te éntenk tokwae ékria kápae kare yao tiri ént you woupwi mek tirá fémpér nánko, am yao tiri ntiaka aroponk fokopa wae konámp niamp napon. Tá ankwap te téme ankwap Kwaro pátenámp mwae kup yak nánko, námokuráp ninik fek paokop nap niamp napara, Kwaro am fárákápao nopok touwe kwatae sámpá yakápi-yakáp mwanap kirikip tokwae nánapi pwate námpon.

Am arop fárákáp touwe sámp mwanap kar

¹⁴ Adam feknámpia tokwampok kear akwapeanánko, fákánerao Inok profet téreria am fárákápamp ninikan farákáprá arakrá sér: “Yumo nkenke! Kwar Tokwae náráp kápae kare fopwakwap ensel fákárerént ék námpon.

¹⁵ Kwar Tokwae te apárokamp arop fárákapan kotriaka, náráp ninikaok paokop mo, kwatae ninik fek saráp yakria, man nkwakwe make kwatae kar sérarrá paokopria, man younkwe sitea paokop i konap arop fákáreran ponankor kotia touwe tokwae nénk naenámp. Aenángo maok, námoku am takrá paokopi nap fekamp touwe tokwae sámp nap ninik mwanapono.”

¹⁶ Am arop fárákápao apae-apae tére nap te, kwatae yak námpan énounkouprá ‘Kwatae nap’rá sérarria, ankwap ankankan warákár mo i konapon. Aeria námokunap ninikan saráp kikiánk napon. Am fárákáp te námokuráp eran sakaprá warákár-sér i konapon. Tá arop ankwap fárákápamp ankankan ti mwar ritea kar porokwerá kákámánkar i konapon.

‘Yumo mér kárákáre fek yakáp kip’rá sénámp kar

¹⁷ Ononamp fárákáp, yumo te nomp Jisas Kraiss Tokwae Karamp aposel fákárerao farákápap kar táman warko ninik kip.

¹⁸ Am fárákáp te yumwan arakrá sériapon, “Nánkár yae pwarnámp ke korop námp fek arop ankwap fárákáp Kwaro i konámp ninikan wouroumprá, man younkwe sirarrá námokuráp ninik kwatae fek kikiánkrá paokop mwanape.” ✧

¹⁹ Am taknap arop fárákáp sios fákáreamp ninik sámpá yampourou napo, ankárankamp pourouráp ninik fek yakáp mo i konapon. Apárokamp aropamp ninikaok saráp paokop napara, am fárákáp te Yiki Kor Spirit morápono.

²⁰ Aeno ononamp fákáre, yumo ankár kápae kare por yumokuráp ninik kárákáre fek yakápria, yiráp Jisasén mér nap am te yiki kare ara, fwapia sámp-fákeyakápria maok, Yiki Kor Spiritamp kárákáre fek Kwarén kar toropwap kip.

²¹ Kwaro yumwan warákár kare námpara, yumo ankár maomp wonae fik kar yakápria, maomp warákárnámp ninik numwar yumwan oupouroupea yaká yakanoria yénképá yakáp kip. Aeria maok, nomp Jisas Kraiss Tokwae Karao yumwan aropompria yiki yaká yakáp mwanámp ti-sáp naenámpan yépkékrá yakáp kipo. ✧

²² Yumo te arop ankwap fárákapan Kwarén mér nap fwapi kárákáre mo napan yonkwae touwe kip.

²³ Arop ankwap fárákáp te wae yaomwi mek piká yakáp nap niampnámp, koupour kar yae topwe fek éréprá kák kipo. Arop ankwap fárákápao ankár kwatae kare ninikaok saráp tukupnap aropan aropomp kipo. Aeno am fárákapan yaewour mwaria nap kwamp te, maonap kwatae ankank korokwapantáno, mér fek kipo. ✧

Kwarén ‘Aesio’rá sér mwanap kar

²⁴ Kwar te yumwan fwap taokeyak námpara, yumo te sikirip mono. Mao te wae yumwan yiki kukarrá kák námpara, mao námokuráp wae kwapwe yaknámp némpouk éréképá pokeanánko, yumo kwatae niniki nap yak mono. Yumo ankár warákár tokwae kwapwe mwanapon.

²⁵ Am Kwar ankárank támao nomp Jisas Kraiss Tokwae Karao tére námp fek, nomwan warko érékép námpara, nomo ankár maomp e ankárankan saráp sakap mwaro. Mao támao kárákáreráp wae tokwae fek yakria, nomp King Tokwae yakrá, kápae kare ankank te mao ponankor taokeyak námpon. Kwaromp am ankank te wokwaek kar ankank yoro mo fek kor taki yak, tá oukoumwan kor taki yak, tá nánkár wakmwaek kor taki yaká yak naenámp. Am te kare tak námpono. ✧

Kraiso Jonén Wakmwaek Korop naenámp Ankank Érik Yéknépámp Kar Mekia Akwapnámp Kar

Jisas pok tenánko, 60 a, 65 yopwar niámp arake fek, mao éréképá yárákimp arop Jono apár amor ke Patmos mek kalabusi yak nángo, Kwaro man ninik tokwaeráp yém yéknép.

Am yém te Kwaro kápae kare ankank wakmwaek korop naenámpan yéknép námpon. Am ke fek te, Kwarén mér monap arop fárakapao Kristen fákáreran touwe kwatae nénk napantá, am fárakapamp méran kárakáre sánkria, Jono mámá buk kumwi námpon.

Mámá buk fek te wakmwaek korop naenámp ankankan sénámp kápae kare wounáp kar am mek yak námpon. Wounáp kar fi kor te aránon: Jisas Krai te tokwae karara, maomp yae kor fek Kwaro kápae kare yopor arop apárok tirá néria, Satanén kor apárok anámpá pap naenámpon. Tá Jisas am takia pwar nángo, Kwaro koumteouráp arop kárakáre fek foukouri yakápi napan éréképeanánko, wourékam némpouk yae-párak kare yakáp mwanapan sénámpon.

¹ Mámá buk fek yaknámp kar te wokwae mek wouroumpeyakámpan Jisas Kraiso érik farákáp námpono. Kwaro am kar Jisas Kraiséen mao náráp tére aropan, ankank koupour érik farákárano yéknépaeria sánk námpon. Mao Kwaromp tére arop Jon ononampok náráp ensel sámp-kérép nángo, mao te onan am ankank táman yéknépria sénámpon.

² Ono am ankank wae nkea nampan am Kwaromp kar Jisas Kraiso yéknép námptáman érik farákáp nampon. Mámá kar te kare karonó.

³ Arop mámá Kwaromp ankank wakmwaek korop naenámpan sénámp kar nkea farákáp konap, tá arop mámá profet kar wawi konap, tá arop mámá kumwi tenámpaok i konap, am arop fárakap ponankoran Kwaro ourour sánk naenámpon. Am te apae riteanápe, am ankank korop naerianámp ke te oukoumwan Kwaro wae séri námpara, mao ankár tak naenámpon.

Jono fákánek sios mek kar kumwirá nénkámp kar

⁴ Ono Jon ono mámá kar kukumwia provins Esia mekamp fákánek sios mek yakápnap koumteouráp arop, yumonapok tirá kérép rae. Onomp ninik te, Kwar oukoumwan yak námptá, tá wokwae kar yakámp, tá nánkár wakmwaek kor yaká yak naenámp, mao fwap námokuráp ninik fek yumwan ninikia yaewourria yonkwae porokwe nénkatoria nampon. Tá Kwaromp tére mwaria nánapnap fákánek spiritao Kwaromp sia king éntér mwaek yakáp i konap, mao yumwan takanáponoria nampon.

⁵ Tá Jisas Krai te Kwaromp kar ponankor yae-párak farákáp konámp aropono. Mao te manénkir sumpwia fárámpea, mao apárokamp king fárakapamp Tokwae Kar yak námpon. Onomp ninik te am yininkaopwe támao yumwan ninikria yonkwae porokwe nénk mwanapon.

⁶ Aeriaka mao nomwan maomp Naropwar Kwaromp pris tére mwanámp káká pwar nángo, Kwar námoku te nomp King yak námpon. Maomp e tokwae, tá kárakáre tokwae te ankár yaká yak konámpono. Am te karenó! ✧

⁷ Yumo nkenk! Mao te koumwe mekia ék nángo, arop ponankor fwap mao námokuráp yi kare fek nke mwarea napon. Arop ponankor man oump fek faropap, tá nil fek pukupap, mao kuri nke mwanapon. Tá apárokamp kápae kare fi arop maniap táman ninikia, apae maorianria yonkwae touweria éménka wae mwarea napon. Ye! Am te waeman kare kar tak mwanapon. ✧

⁸ Kwar Tokwae Kar kárakáre tokwaerápao arakrá sénámpon: “Ono manénkir kar yak, tá wakmwaek kar yak nampon.” Am Kwar támao oukoumwan yak, wokwae kar yak, tá nánkár wakmwaek kor yaká yak naenámpon.

Jono Kraiséen nkenámp kar

⁹ Ono Jon ono te yiráp ankwapnápono. Nomo énéni Jisasomp aropono. Nomo énéni nomwan sápnap touwe sámp konámpon. Nomo énéni Kwaro taokeyak konámp fi mek yakápnámpono. Tá nomo ponankor touwe sámpea kárakáre fek fokopeyakáp i konámpono. Ono Kwaromp kar farákápra, tá ono Jisasén mér namp farákáp nampono. Aenanko, am fek táman onan fákapea santukupea solwara aokokwampianánko, yaknámp apár amor ke kánanke Patmos mek páte napa yak nampon.

¹⁰ Jisas Tokwae Karamp yae Sande fek, Yiki Kor Spirit onan oupouroup nánko, am fek táman onomp younkwe mwae arop kar niamp tékén wumwi nánko maok, am te wur kar niamp. ✱

¹¹ Aenánko am karao sérrá, “Ponankor ankank amo nke nap te, amo ankár buk fek kumwia fákánek sios mek tirá kérépampo. Amo Efesus mekamp sios mek, tá Smerna mekamp sios mek, tá Pergamum mekamp sios mek, tá Taiataira mekamp sios mek, tá Sardis mekamp sios mek, tá Filadelfia mekamp sios mek, tá Leodisia mekamp sios mek arakrá tirá kérépampo.”

¹² Tak nánko, ono am onan kar sénámp aropan nke naeria sámp-arákár. Ono sámp-arákarea nke nanko, fákánek lam gol tankáp.

¹³ Tá ono nke nanko, arop ankáránkamp am lam ou mek yak. Am arop te Aropamp Táráp niamp. Mao te waempyam tokwaeri * yirimp tenánko, pikia pu kor yarápae fek tank nánko, am waempyam fek tapek parák gol † yumuntuk yirimp tenánko yak.

¹⁴ Maomp me pwae te sipsip pwae niamp wupwi ‡ kor kareria, tá kouwme wupwi niamp arake. Tá maomp yi te yaomwi yurunk niamp. §

¹⁵ Maomp pu kor te yaomwi tokwae mek yankapramp bras * waentar niamp. Tá ono maomp kar wa nanko te, ént tokwaerao souroukoup námp niamp.

¹⁶ Mao te fákánek térme yae-párak mwae tia fákeyak, tá bainat énékér mwae wirápa waenámp maomp táp mek yakámp érik akár koropá yak. Maomp yimetáp te yámarao kárakáre fek tákapa waenámp niamp. ✱

¹⁷ Aenánko, ono man nkea mao pu páte yak námp fek wonae fik piká párakapea wae arop sumpwi konámp niampi yak. Aenampam maok, mao náráp yae-párak mwae yae onomp pourouk papria sérrá, “Amo te apápi kwapono. Ono manénkir kar yakamp, ono wakmwae kar kor yak nampon.

¹⁸ Tá ono yiki yak konampono. Wokwae ono wae sumpwiampan maok, amo nkeae. Oukoumwan te ono yiki yaká yak nampon. Tá ono sumpwi mwanap ménkiamp ki, tá sumpwi aropamp némpoukamp ki te ono fákeyak nampon.

¹⁹ Aenampara, amo ankár māmá ankank oukoumwan yak námp nke nap, tá wakmwae korop naenámp ankank nkeria kor kumwiampo.

²⁰ Amo wae māmá fákánek térme onomp yae-párak mwae yak nánko nke napon. Tá māmá fákánek lam gol nke napon. Am te kar mek yak námpono. Tá am fi te ará: Am fákánek térme te fákánek siosomp ensel fákáre, tá fákánek lam te am fákánek siosono.”

2

Efesus mekamp siosnámok sámp-kérépámp kar

¹ Am arop warko ankwap kar arakrá sér, “Amo ankár Efesus mekamp sios fákáreramp enselén kar ankwap kumwia sámp-kérépampo. Am kar te ará: ‘Ono te onomp yae-párak mwae yae te térme fákánek ti-samp yak, tá fákánek lam gol ou mek yarak i konampao, ono amwan māmá kar sámp-kérép rae:

² Amo ponankor apae-apaenap ninik, tá waráp tere tokwae nap, tá amo kárakáre fek fokoheyaknap ninik te am te ono wae méri yak nampon. Tá amo kwatae niniknap aropan warákár mo kare napan kor wae mér nampon. Am arop fárakap amwan arakrá sér, “Yino kuri aposelono.” Aenapan maok, mao te aposel mono. Amo wae am fárakapamp kar youroukoupia am fárakapamp kwekárnap ninik nkea wae mér napon. ✱

³ Arop fárakap te amo onomp e sámp-fákeyak napan nkea, am fek amwan touwe kwatae nénk napon. Aenapo amo am táman kokwae mo, am touwe sámpea kárakáre fek fokoheyak konapon. Am te ono wae mér nampon.

⁴ Aeno ono amwan kar arakrá sénae rae: Wokwae amo wourékam mérap ke fek te, amo onan warákár kariapan maok, oukoumwan te mo napon.

⁵ Wokwae te amo kwapwe kare ninikiapan maok, oukoumwan te am ninik am pwate napon. Aenapara, amo ankár wokwaekiap táman warko ninikia, oukoumwan kor kwatae

✱ **1:10:** Jo 20:1,19,26 * **1:13:** ‘Waempyam tokwaeri’ ran ninik mwanámp te, pris tokwae, tá profet, tá king, arake pourouráp arop tokwaerao yirimp konapan Jisasu kuri takeniamp arop tokwae yak námpam yénképrá yirimp námpon.

† **1:13:** ‘Gol’ te kingomp e tokwaeraan wounáprá Kwaromp waentar kwapweran yénkép námpon. ‡ **1:14:** ‘Me pwae wupwi’ te ‘Yak sorokwap kor aropamp me korokamp wupwi pwae niamp’rá sénámpon. § **1:14:** ‘Yi yaomwi yurunk niamp’rá sénámp te, Jisasomp yi te sios mek kápae kare ankank ponankor nkeria, ankáránk aropamp kwatae ninikan

kor nkea yopor námpan yénkép námpon. * **1:15:** ‘Yaomwi tokwae mek yankapramp bras’ te Kwaro kwatae ninikráp koumteouráp aropan kot naenámp kárakáre tokwaeraan yénkép námpon. ✱ **1:16:** Hi 4:12; Yé 19:15,21 ✱ **2:2:** 1 Jo 4:1;

2 Jo 1:7-11

ninik pwararea am kwapwe kare ninik fek akwapampo. Táte amo tak moria kwatae ninik younkwek sir mo napo te, ono amonapok koropea waráp lam warko pwarokwap nanae. *

⁶ Aeno amo oukoumwan fákeyaknap yae-párak ninik te Nikolasomp firaonap kwatae ninik monoria yopor i konap te, am te kwapwe karenono. Ono kuri monoria yopor i konampono.

⁷ Ae konapara, arop waeman woupwirápara, mamá Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar má fwapia wa kuno. Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono fwap "Takea'rá sénanko, arop yiki yak sánk konámp yaoamp ki fwap sámpea fánaenámp. Am yao te yámar mek Kwaromp yopwar mek yak námpon." *

Smerna mekamp siosén sámp-kérépámp kar

⁸ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: "Tá amo ankár Smerna mekamp siosomp enselén kar ankwap kumwia sámp-kérépámpo. Am kar te ará: 'Ono manéknir kar yak, tá wakmwaek kar yak nampono. Ono wokwaek wae sumpwiampan maok, oukoumwan te yiki yak nampao, ono amwan mamá kar sámp-kérép rae.

⁹ Amwan touwe korop námp, tá amo ankank moráp arop yak nap te ono wae mérampon. Aenampan maok, ono nke namp te, waráp waemp te Kwaromp ankank kápae kareráp námpono. Amwan Juda ankwap fárakapao wouroump sénap te ono wae mér nampon. Am arop fárakapao sérrá, "Yino te Juda fi mekamp"rá sénapao maok, mao te Juda fi kare mono, Satanomp arop fi kare támaono. *

¹⁰ Nánkár wakmwaek tae morok yumwan touwe sánk mwanapan maok, yumo táman apápi kwapono. Yumo wawenk! Satano yumwan poupwekápria yumo yiráp méran mokop nap nke nae ritea arop ankwap fárakap tia fápákamánk naerámpon. Aenáno, yumo touwe sámprá tukupea fére-sámpramp yae * fek mwanapon. Aeno amo ankár Kwarén mér nap kárakáre fek sámpá yakrá akwapea amwan sámp-wouroumpnap ke fek napo kor, fwapono. Ono amwan foporakorra manéknir kámákár akwap námpo sámp konámp ankank niamp yiki yak sánk nanampono. *

¹¹ Aenanampara, arop te waeman woupwirápara, ankár Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar mamá fwapia wa kuno. Táte aropao yorowar kwe-pwarari námp te anánk sumpwirao man sámp mo kareno." *

Pergamum mekamp siosén sámp-kérépámp kar

¹² Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: "Tá amo ankár Pergamum mek yaknámp siosomp enselén kar ankwapmwaek kumwia sánkampo. Am kar te ará: 'Ono te bainat tokwaeri énéknér mwaek wiráp kare námp sámp-fákeyak nampao, amwan mamá kar sámp-kérép rae: *

¹³ Ono waráp némp te wae mér nampon. Am némpouk Satano king yoroi yak námpono. Aeno amo onont kárakáre fek yakria, waráp mér nap mek wouroump mo i konapono. Wokwaek am arop Antipas onomp kar farákápnámp arop mao te amont yakria, onomp karwaok karrá tére náno, yiráp Satano poukeyak námp am némpouk am fek am arop fárakapao man sámp-wouroumpapono. Aeapan maok, amo am fek onan mér nap pwar moiapono.

¹⁴ Aeno ono amwan kar ankwapmwaek sénae rae: Amont arop ankwap fárakap Pergamum mek kwatae profet Balamomp ninikan sámpea kárakáre naponno. Am te ará: Mao wokwaek ankwap fi mekamp king Balakén Israel fi mekamp aropan kwekarrá kwatae ninik fek tukup mwanap yékn naenámpria yéknépeanáno, am Israel fi ponankor taki naponno. Am te ará: Balak Israel firan, kwekár Kwarén ofainap nape fépéria, tá kokopor ninikaok tukupenkrá kwekárimpono. *

¹⁵ Tá taknámp arop ankwap fárakap amont yakáp nap am fárakap te Nikolasomp firápamp kar sámpea mántwaok paokop napon.

¹⁶ Aenapara, amo ankár kwatae ninik younkwek pwarampo. Táte amo tak mo napo te, kánanke kwarok ke fek amonapok koropea ono amont onomp táp mek yaknámp bainat fek yorowar nanae. *

¹⁷ Aeno arop te waeman woupwirápara, Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar mamá fwapi wa kuno. Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono man yámar mekamp fir ankwapmwaek mek yak námp nékn nanampon. Tá ono man woupwi kor yumwi sánk nanampon. Am yumwi te ono e wourékam am fek kumwi tenanko, arop ankwap am e mér mono. Arop yumwi sámp námp mao saráp mér naenámp." *

Taiataira mekamp siosén sámp-kérépámp kar

* 2:5: Yé 3:3 * 2:7: Stt 2:9; Yé 22:1-2,14 * 2:9: 2 Ko 11:13-15 * 2:10: 'Fére-sámpramp yae'rá sénámp te, 'Fae tákare ke fekia pwar naenámp'rá sénámp. * 2:10: Lu 22:31-32; 2 Ti 4:8; Je 1:12; 1 Pi 3:4 * 2:11: Yé 20:14; 2:18
* 2:12: Hi 4:12 * 2:14: Nam 25:1-9; 31:16 * 2:16: Yé 19:15; 22:12 * 2:17: Yé 3:12

¹⁸ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: “Tá amo ankár Taiataira mekamp siosomp enselén kar ankwap kumwia kérépampo. Am kar te ará: ‘Ono te Kwaromp Táráp, tá onomp yi te yaomwi yurunk niamp, tá onomp pu te bras waentar kwapwe niampao, ono amwan mámá kar sámp-kérép rae: ✧

¹⁹ Amo apae-apae nap ninik ponankor ono wae méri yak nampono. Amo arop fárákapan warákarrá, tá amo onan mér, tá amo arop fárákapan yaewourrá tére nap te, ono wae mérampono. Tá amo kápae kare touwe sámpea kárákáre fek fokokeyak nap te, ono wae mér nampon. Tá nkwakwe make ninik amo manénkiri nap, am te kwapwe karean maok, oukoumwan nap támao kwapwe kare kareno.

²⁰ Aeno ono amwan oukoumwan mámá kar sénae rae: Amo mámá yupu Jesebel taki yakanoria pwate napo, amont yak námpono. Am yupu te arakrá sér i konámpon, “Ono te profetono.” Aerá sénámpao maok, mao te onomp tére konap arop fárákapan kwekárá, kokopor i konap ninikaok tukuprá, tá kwekár kwarén ofa sánknáp nape fépér mwanap ninikaokenkria yénk námpono.

²¹ Ono te mao kwatae ninik am younkwek pwaranoria ankwap ke yépék nampan maok, mono. Mao te am kokopornámp kwatae ninik te younkwek sir mo námpono.

²² Aenámpara, wawenk! Ono am yupuan touwe sánk nanampono. Tá am arop fárákapan méntér kokoporrá paokop napo kor, am kwatae ninik younkwek sir mo napo te, am fárákapan kor touwe tokwae sánk nanampon.

²³ Maomp wakmwaek tukupnap aropan kor tirá wour nanampon. Aenanampara, sios ponankor wae mér mwanapon: Ono te ponankor aropamp ninik mek youroukoup karia fákeyakrá, ono nopok yumwan ankákárankrá aminap puri fek, take pourouráp touwe nénk nanampon.

²⁴ Aeno ono oukoumwan yumo ankwap fárákapan Taiataira mek yakápap koumteouráp arop yumwan sénampono: Yumo am karwaok mo, tá yumo am ‘Satanomp ninik mek kar tukupenk’rá sénap mér mo nap, yumwan ono arakrá sér rae: Taknap arop fárákapan yumwan te ono warko ankwap tére am yumuntuk pap mo, fwapon.

²⁵ Aeno ponankor ankank yumo ti-sámp nap te, ankár sámpá kárákárerá tukupea ono koropnamp ke fek kípó.

²⁶ Táte arop yorowar kwe-pwar, tá mao onomp ninikaokrá akwapea mao sumpwiria pwarnámp ke fek nángo te, ono man kárákáre sánk nanko, mao fwap arop fi ponankor taokeyak naenámpon.

²⁷ Tá mao fwap ain yaopwae sámpea am fek kápae kare arop fi kárákáre fek poukwap námp te, aropao kwar fek yoroinap sospenan porokwapá fouria tiri yui sir konap niamp naenámpon. Am tére ono man sánk nanamp te onomp Naropwaro onan koumteouráp arop poukwapaeria sámp námp niampono.

²⁸ Tá ono man térme Wap Kumur sánk nanampono. ✧

²⁹ Aeno arop te waeman woupwirápara, ankár Yiki Kor Spiritao sios fákáreran fárákápnámp kar má fwapia wa kuno.’ ”

3

Sardis mekamp siosén sámp-kérépámp kar

¹ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: “Tá amo ankár kar ankwap kumwia Sardis mek yaknámp siosomp enselomp sámp-kérépampo. Am kar te arakono: ‘Ono Kwaromp fákánek Spirit sámp-fákeyak namp, tá fákánek térme sámp nampao, ono amwan mámá kar má sámp-kérép rae:

Amo apae-apaenap ninik ono wae méri yak nampono. Arop fárákapano amwan arakrá sér, “Mámá sios te fwap yiki yak námpon.” Aerá sénapan maok, mono, amo wae sumpwi yak napon.

² Aenapara, amo te ankár amp nap pwarará fárámpae! Waráp kápae kare kwapwe kare ninik te oukoumwan fwap yak námpao maok, wae pwar naeria wae námp am amo ankár kárákáre fek fákeyakampo. Am te apae riteanápe, ono nke nanko, kápae kare amonap ankank te onomp Kwaro nke námp fek ankwap ankárankamp yae-párak kare mono.

³ Amo wokwaek mámá Kwapwe Kare Kar wawia wae sámpapon. Aenapara, amo ankár táman warko nikia mántwaokria kwatae ninik younkwek pwarampo. Táte amo fárámpria ampi tenap pwarará fárámp moia te, kánánkámp oukun naeria yáraknámp aropao i konámpnámp, ono amonapok korop nanko, amo ono korop naeramp ke mér mo nanape.

✧

⁴ Aeno amo te wae arop ankwap yinink oukoumwan Sardis mek yakáp nap maomp waempyam sámpá oumi pap moi naponno. Aenapara, am fárákáp te fwap waempyam wupwi kor yiriria onont tukup mwanap pwi naponno. ✧

⁵ Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono man take pourouráp waempyam wupwi yirimpá papria, maomp e yiki yakáp mwanapamp Buk fek yaknámp te torokor mo, fwaponno. Ono fwap maomp e onomp Naropwaro nke námp fek, tá maomp ensel fákáre nke nap fek érik fárákáp nanamponno. ✧

⁶ Aeno arop te waeman woupwirápara, mao te ankár mámá kar Yiki Kor Spiritao sios fákáreran fárákápnámp kar má fwapia wa kuno.' "

Filadelfia mekamp siosén sámp-kérépámp kar

⁷ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: "Tá amo ankár kar ankwap kumwia Filadelfia mek yaknámp siosomp enselomp sámp-kérépámpo. Am kar te arakono: 'Ono yiki kare yakria ono kare kar ninik fi kor kareno. Ono te Devito sámp-yakámp ki sámp-fákeyak namponno. Ono ménki kikip nanko te, arop ankwap ankárankampao warko ménki kéré mono. Tá ono ménki kéri tenanko te, arop ankwap ankárankampao warko kikip mono. Ae konampao ono amwan mámá kar má sámp-kérép rae: ✧

⁸ Amo apae-apaenap ninik ono wae méri yak nampon. Aeno amo nkeae! Amo nke nap fek ono ménki kik-pwate nanko yak námp te, arop ankwapao fwap kéré naenámp pourou mono. Ono wae mér nampon: Amo te waráp kárákáre oukoumwan kánanke yak námp fek, onomp karwaok akwapria, apae-apaé koropánk nángo, amo onan mér nap pwar moi naponno.

⁹ Amo mámá arop fárákáp Satanomp firápaó 'Yino te Juda fi mekamp'rá sénapan maok, mao te Juda fi monap wae mérapono. Aenapan maok, am fárákáp te kwekár sérarrá, kwatae ninik fek paokop naponno. Aeno amo wawae! Ono am fárákáp sénanko, waráp pu wonae fik me kor woukourria ono amwan warákár kare namp mér mwanapono. ✧

¹⁰ Amo onomp karwaokria amo amwan koropnámp touwe ponankor sámepe kárákáre fek fokopeyak naponno. Aenapara, ono fwap amwan taokeyak nanko, am kápae kare apár mekamp ponankor kounteouráp aropan mokop nap nke naerianámp ankank korop námpao kor, amwan te korop mo fwaponno.

¹¹ Ono amonapok koupour kar korop nanae. Amo sámp-fákeyaknap kwapwe kare ninik te ankár kárákáre fek fákeyakampo. Takria amo nopok sámp nanap ankank arop ankwap waráp kwapwe kare ninik kwe-pwarará, sámpantáno. ✧

¹² Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, onomp Kwaromp Yiki Kor Nap oumpwarani kwapnámp sámp-fokop tenanko, mao te am yiki kor nap pwarará, warko ek akwap mo kareno. Ono fwap man onomp Kwaromp e, tá onomp Kwaromp taun e, maomp pourouk kumwi nanamponno. Am némp te Jerusalem wourékam, am te onomp Kwaronámpoknámp yámar mek pwararea ék naenámpno. Onokump wourékam e táman kor maomp pourouk kumwi nanampon. ✧

¹³ Aeno arop te waeman woupwirápara, Yiki Kor Spiritao sios fákáreran fárákápnámp kar mámá fwapi wa kuno.' "

Leodisia mekamp siosén sámp-kérépámp kar

¹⁴ Tá am arop warko ankwap kar arakrá sér: "Tá amo ankár Leodisia mekamp siosomp enselén kar ankwap kumwia sámp-kérépámpo. Am kar te ará: 'Ono te kare kar fi kor yaknamp arop, ono Kwaromp kar ponankor yae-párak kare kare kar fárákáp namponno. Ono te Kwaro ponankor ankank yoroinámp fi korao ono amwan mámá kar má sámp-kérép rae: ✧

¹⁵ Amo apae-apaenap ninik ponankor te ono wae méri yak namponno. Ono wae mér nampon, amo te námpare mo, amo te touwe fokor mono. Onomp ninik te amo fwap námpare yak nanap, tá amo fwap touwe fokor nanap. ✧

¹⁶ Aenapan maok, amo te touwe fokor kare mo, tá námpare kare mono, amore mek námpare tae morok naponno. Aenapantá ono te amwan táp mekamp ak-sinae ramponno.

¹⁷ Amo te arakrá sér i konapon: "Ono te wae mani tokwae, tá ankank kápae kare tank nampon. Ono te ankank ankwap mo namp yak mono, ponankor fwap pwi nampon." Aerá sénapao maok, mono. Amo kwatae kare yak napo, arop fárákapao amwan aropomp mwanap pourou námpon. Amo te ankank moráp arop yakria, yi wurumpi yakrá amo pourou mwar waempyam yirimp mo, yak napao maok, amo am te mér mo napon. ✧

¹⁸ Aenapantá ono amwan mámá ninik sánk rae: Onomp gol te yaomwi mek yankapea nanko yiki kwapwe námponno. Amo fwap am táman mani fek sámepe amo fwap mani tokwaeráp arop yak nanaponno. Tá amo fwap waempyam wupwi mani fek sámepe waráp

✧ 3:4: Lu 10:20; Ju 22-23 ✧ 3:5: Mt 10:32 ✧ 3:7: Ais 22:22 ✧ 3:9: Ais 60:14 ✧ 3:11: Je 1:12 ✧ 3:12: Yé 14:1
✧ 3:14: Kl 1:15; Yé 19:11 ✧ 3:15: Ro 12:11 ✧ 3:17: Lu 12:21; Je 2:5

pourouk oupourou napo, arop fárákáp fwap amo pourou saráp yak nap nke mo napo, amo fwap pwarápaé mo nanapono. Tá amo fwap gris marasin mani fek sámpea waráp yi mek papea, fwap nke nanapono. *

¹⁹Táte ono ankwap arop fárákapan warákár namp kwamp te, am fárákápamp ninik kwatae fwapokwap naeria am fárákapan yopor i konampono. Ae konampara, amo ankár amoku i konap ankankan ninikia am ankank kwatae te younkwe mwaeke sirampón. *

²⁰Amo onan nkeae. Ono ménki fek fokopeyakrá poporokwaprá yak nampon. Táte arop ankwap onomp kar wuri wawia onan ménki kik-pwar nángo te, ono am mek youmpea am aropént yakria, tá ono méntér fár, tá mao onont fánaenámpón. *

²¹Táte arop yorowar kwe-pwarari námp te, ono fwap man sénanko, onont onomp sia king fek tank naenámpón. Am te wokwaek ono kuri yorowar kwe-pwararea onomp Naropwarént maomp sia king fek tank namp niamp taknámp naenámpón. *

²²Ae naenámpara, arop te waeman woupwirápara, Yiki Kor Spiritao sios fákáreran farákápnámp kar má fwapi wa kuno.' "

4

Yámar mek Kwarén lotunap kar

¹Am kar wae pwar nángo, ono yámar mek nke nanko, ménki ankáránkamp kikír akwap nángo, am meknámp arop kar wur fokop námp niamp ono manénkir wawi namp niamp, take fek onan sérrá, "Amo narek mapek aokae! Ono amwan wakmwaek koropánk naenámp ankank yékn nae."

²Aeránko maok, ankár kar Yiki Kor Spirit onomp pourou mek kárákárea wae nángo, ono yámar mek nke nanko, kingomp sia ankáránkamp tank. Aenángo arop ankáránk am sia fek tank. *

³Aenángo maomp wae te mani tokwae fek sámp konap yumwi jasper waentar niamp, tá noumouri kor yumwi konilian niamp. Tá am fek fou yimpnámp niampao sia king fek koropea arákari kimpá yak nángo, am te yiki kor yumwi emeral niamp pourouráp nke nampono. *

⁴Tá am fek nke nanko 24 sia am sia king tokwaeran ikir tankáp nángo, arop taokeyakáp konap arop 24 * sia fek tankáp. Am arop taokeyakáp konap aropamp pourouk te waempyam wupwi yiriria, maomp me korok gol fekamp kump woukouria tankáp.

⁵Am sia king feknámp mékéer wae te fápákár akwap nángo, tá maomp pourounk tokwae te oukurér párákapnámp niamp. Am sia wonae fik te fákánek sarom wae yakáp. Am sarom te Kwaromp fákánek spiritan wounáp námpon.

⁶Am sia king wonae fik te ankwap ankank ént solwara tokwae niamp yak. Aenángo, am te glas mek nke napo, koukwe kwapwe konámp niampóno.

Tá yiworaopwe ankank yiki yakáp nap amore mek yakápria am sia king wonae fik ikir yakáp. Am yiworaopwe ankank yiki yakáp nap kápae kare yi † éntér mwaeke, tá younkwe mwaeke kuri oupouri yak. *

⁷Ankáránkamp ankank yiki yak námp te laion niamp. Anánk ankank yiki yak námp te bulmakau touroup niamp. Yinink ankank yiki yak námp te maomp yimetáp te arop niamp. Yiwor ankank yiki yak námp te ant tu tokwaerao narek furukarea yarak námp niamp. ‡

⁸Am yiworaopwe ankank yiki yakáp nap te am ankáránkamp námoku te tokwampok yowe pwaerápono. Tá kápae kare yi am fárákápamp pourouk oupouri yak námp te pu-pwaeke kuri yakáp, tá mek kuri yakáp námpon. Tá yámaroak, tá kumuruk kuri am fárákáp te arakrá sér i konapono:

"Kwar Tokwae Kar te
ponankor kárákárea tokwaeráp,
mao te yiki kare,
mao te yiki kare,
mao te yiki kare.
Mao te wokwaek kar yak,

* 3:18: Ais 55:1 * 3:19: Hi 12:7 * 3:20: Jo 14:23 * 3:21: Mt 19:28 * 4:2: Ais 6:1 * 4:3: Ese 1:28

* 4:4: Arop ankwapao arakrá ninik i konapono: 'Arop taokeyakáp konap arop 24' te, ankwap 12 te Jekopomp tárápu éntér-sámpramp mwearoan wounápra, tá ankwap 12 te éntér-sámpramp aposel fákáreran wounápra. Takia tapokwapea te 24no. Kwar te arop ponankoramp Kwarono. Saptá 21:12,14 fek yaknámp karan mént nkeae. † 4:6: 'Kápae kare yi'rá sénámp te, yérékrá yakápra pwar mo, tá ninik kour tokwae karrápono. * 4:6: Ese 1:5-10 ‡ 4:7: Arop ankwap fárákáp arakrá ninik: Kwaro yoroimp ankank ponankor man lotu i konapono: Yao pwae mekamp fir ou mekamp fir tokwae kwapwe, tá aropao poukwap napo tére konap fir ou mekamp kárákáreráp fir, tá ant ou mekamp koupour kar furukur konámp, tá ankank ponankor taokeyak konámp yonkwae kourráp arop.

tá oukouwán yak námp,
 tá nánkár wakmwaek kor yakea korop naenámpón.”
 Am fárákápao makrá sénáp te anepér mo i konapono. ✧

⁹ Am yiki yakápnáp ankank te yiki yaká yaknám Kwaro sia king tokwae fek tank námp táman warákária man loturia, maomp e narek sampokrá ‘Aesio’rá sér i konapono. Tá kápaé kare por am yiworaopwe yiki yakápnáp ankank tak nap te,

¹⁰ Am 24 arop taokeyakáp konap fárákáp támao kor, Kwaro sia king tokwae fek tank námp, wonae fik pourou méntér éntér mwaeknám tukupá pér i konapono. Tá am fárákáp man lotu nap te, mao yaká yaknám aroponoria napon. Aeria am fárákáp náráp gol fekamp kump sia king tokwae tanknám wonae fik épéria sérrá, ✧

¹¹ “Tokwae Kar! Amo yinomp Kwarono.
 Amo támao narek karaok yak napo,
 amwan kápaé kare aropao warákária
 waráp e narek sampokria,
 waráp kárákáre ankore mek yakáp mwanap te
 wae pwi kare yak námpon.
 Am te apae riteanápe,
 Amo ankank ponankor yoroi napon.
 Amoku waráp ninik fek yoroia napo,
 am ankank ponankor oukouwán yak námpon.”

5

Jono buk ankwap moukoupramp nkenám kar

¹ Kwaro sia king fek tankea, maomp yae-párák mwaek yaek buk ankáránkamp sámpá tank námp nke nampono. Am te pu-pwaek, tá éntér mek kuri kumwi tenapo yak námpono. Tá am buk te fákánek éntu torompia fápákamánkia pwate naponno.

² Tá ono nke nanko, kárákáre kor ensel ankwap tékén arakrá wumwi, “Kwapwe kare arop te wa máma buk fekamp torompi tenap éntu má kwaráp naenámp fwap pwi námpon?”

³ Yámar mek kuri tak naenámp arop ankwap yak mo, apárok kuri yak mo. Kwar ankore mek kuri am buk aokoroepa am buk mek nke naenámp te yak mo kareno.

⁴ Ono nke nanko, arop fárákáp te am buk fwap aokorop-pwar naenámp arop nke mo mwanap pourou námpantá, ono táman yonkwae touweria éma wae nampono.

⁵ Aenámp arop taokeyak konám arop ankáránkao onan arakrá sér, “Amo émi kwapono. Amo nkeae! Juda fi meknám laion korop námp te, mao king Devitomp arák fekamp taonono. Mao te waeman yopor aropan yorowaria kwe-pwarará apárok anámpá pap námpara, mao fwap am buk fek éntu fákánek ke fek torompiramp kwaráprá fupukuraerá akwap naenámpono.”

Jono Sipsip Morok nkenám kar

⁶ Aerámpán maok, ono nke nanko, Sipsip Morok ankáránk fokopeyak námp, am te wokwae faropea napo, sumpwi námp niamp pourouráp. Mao te sia king fek tank námp, am fek am yiworaopwe ankank yiki yakápnáp, tá arop taokeyakáp konap aropamp sia man ikarea napo, am kuk mek tank. Aenámp, am te souwe fákánek aokránkirám, tá fákánek yi. Am yi te Kwaromp fákánek spiritono. Kwaro am fákánek spirit te ponankor apár mekmwaek tirá kérép námpono. ✧

⁷ Am Sipsip Morok te mao akwape Kwaromp yae-párák mwaek yaekamp buk am sámp.

⁸ Mao wae am buk sámpeanámp maok, am ankank yiki yakápnáp, tá 24 arop taokeyakáp konap arop, am fárákáp Sipsip Morokamp wonae fik pourou méntér éntér mwaeknám tukupá pér. Am fárákáp ankáránk námoku gita niamp sámp, tá dis gol ankáránkamp am mek paura nánákáre yankap konap top-pwarámpá yak námpráp sámp. Am te Kwarén koumteouráp aropao kar toropwap i konap wounámpo. ✧

⁹ Tá am fárákáp takria maok, tár wourékam arakrá sámp:

“Amo fwap fákánek ke éntu torompiramp buk sámpea,
 am kwaráp nanap pwi kar napon.
 Am te apae riteanápe,
 wokwae arop fárákápao
 amwan faropea sumpwi pap napo,
 waráp yiri fek amo arop fárákapan
 yamokwapea Kwarén sámp naponno.
 Ye! Amo te ponankor arop fi,

tá ponankor karráp,
ponankor apár mekamp,
tá nkwakwe make pourouráp ponankor makia,
máte amo warko yamokwap naponó. ✧

¹⁰ Amo takia napó,
am fárákap yinomp Kwaromp
pris fákáre yakáp napó,
mao am fárákapamp King yak námpon.
Tá am fárákap te king yakápria,
apárokamp koumteouráp arop fárákapán
poukwap mwanapon.” ✧

Sipsip Morokamp e narek sampoknap kar

¹¹ Tá ono warko tokoreyakria, kápae kare enselomp kar wawi nampono. Am fárákapán te kouroump mwanap pourou mono, kápae kare fopwakwap-fopwakwapóno. Am fárákapao kingomp sia, tá am ankank yiki yakápnáp ankank, tá arop taokeyakáp nap aropan kor ikiri yakápria maok, ✧

¹² am fárákapao tékén arakrá wumwi:
“Mámá te Sipsip Morok wokwaek faropea sumpwi papapono.
Mao te waeman e tokwae,
tá ponankor kwapwe kare ankank,
kwapwe kare yonkwae koukour,
tá kárákáre tokwae kar sámp naenámp te,
waeman pwi kare yak námpono.
Kápae kare arop maomp e narek sampokria
man warákarrá ‘Aesio’rá sér mwanap te,
waeman pwi kari yak námpon!”

¹³ Tá ono kápae kare nkwakwe make ankank Kwaro yoroi nám yámar mek yak namp,
tá apárok yak nám, tá némp mek yak nám, tá solwara mek yak nám, maomp kar wawi nampono. Ye! Ponankor ankank ponankor meknwaekamp yakáp nap, ono wa nanko, am fárákapao arakrá sér:

“Am arop te náráp sia king fek tank nánko,
tá Sipsip Morokao kuri am yawor
fwap kápae kare ‘Aesio’rá sénap kar,
tá e tokwae sánknáp,
tá warákár,
tá kárákáre am te waeman
fwap kápae kare por
sámp saráp yaká yak nenepón.”

¹⁴ Tá am yiworaopwe yiki yakápnáp ankank támao sérrá, “Am te kare tak mwanapon.”
Tá arop taokeyakáp konap fárákapao maomp wonae fik tukupá pérrá man lotu napon.

6

Sipsip Morokao buk fekamp éntu kwarápnámp kar

¹ Tá ono nke nanko, Sipsip Morok mao am buk éntu fek fákánek ke torompi tari nap ankáránkamp ke kwarokwap. Aenáńko, am fek ono wa nanko yiworaopwe ankank yiki yakápnáp am ou mekamp ankwap ankáránkampao kar sénánko, maomp kar te oukuréao párákapnám niampria mao sérrá, “Amo koropae!” ✧

² Aerá sénánko ono nke nanko, wupwi kor hos, tá am fek arop tankria píř sámpá tank. Aenáńko, yorowar kwe-pwar konap kump man sánk napó, yorowar kwe-pwarará akwapria mao am yorowar kwe-pwarnám tére oukoumwan térea waerá akwap námpon.

³ Tá Sipsip Morok buk fek éntu niamp torompi tenap anánk ke fekamp kwarokwap nánko, am fek ono wa nanko, anánk ankank yiki yak nám mao sérrá, “Amo koropae!”

⁴ Tá am meknám hos ankwap korop. Am te noumouri kor. Am fek tanknám aropan kárákáre sánk napó, mao fwap apárokamp koumteouráp aropamp kwapwe kare ke tirá épéri pwar nánko, am fárákap fwap arop ankwap fárákapán tirá wour mwanapon. Aeria man bainat tokwae kar am tére naenámp sánk naponó.

⁵ Tá Sipsip Morok buk fekamp éntu niamp torompínáp yininkan kwarokwap nánko, am ke fek ono wa nanko, yiworaopwe ankank yiki yakáp nap yininkao sérrá, “Amo koropae!”

Aeránko, ono hos yákáre kor * nke nampono. Am fek te arop firamp kápae purump konap skel yaek samp-tank.

⁶ Tá ono wa nanko, yiworaopwe ankank yiki yakáp nap meknámp arop kar niamp ankwap arakrá sér, “Amo sospen kánanke mek wit ankáránkamp yámar fek térea sámp konámp mani fek purumprá yokwapá papae! Tá amo yinínkaopwe sospen kánanke mek bali ankáránkamp yámar fek térea sámp konámp mani fek purumprá yokwapá papae. Aeno amo wel ntia wain souroumpouri kwapono.”

⁷ Tá Sipsip Morok buk fekamp yiwor éntu kwar-pwar nánko, am ke fek yiworaopwe ankank yiki yakáp nap mekamp yiworao sérrá, “Amo koropae!”

⁸ Aeránko ono nke nanko, pourou yar faokor akwapnámp hos ankwap am meknámp korop. Aenánko, am fek arop tank. Maomp e te Sumpwi. Tá arop ankwap maomp e te Yaomwi mek Pik mwanap maomp wakmwaek tank. Am anánkaopwean takenkria kárákáre sánk napo, mao koumteouráp arop ponankor yiwor mwaekamp ankáránk mwaekamp kirikiri ponankor tirá wour nenepón. Tá am anánkaopwerao tirá wour nenep te bainat fek, tá yae-porokwe tokwae fek, tá nkwakwe make touwe fek, tá apárokamp yao pwae mekamp nape fírao, arake fek tirá wour nenepón. ✧

⁹ Tá Sipsip Morok buk fekamp éntik éntu kwar-pwar nánko, ono nke nanko, waemp fákáre alta ankore mek yakáp. Am arop fárákápe te wokwae Kwaromp kar sámpea kárákáreria arop ankwap fárákápe am kar farákápapo, táman yoporap arop fárákápao tirá wouriap aropóno. ✧

¹⁰ Am waemp fákáre tékén arakrá wumwi, “Kárákáre Tokwaeráp Tokwae Kar e! Amo yiki kareno! Waráp ninik te ponankor kare karonó! Apaekamp ke akwapea pwate nánko, amo apárok yakápnap arop fárákápe kotria yinan tirá wouri nap fek am fárákápe nopok érou nanapóno?” ✧

¹¹ Aenapo Kwaro am fárákápe waempyam wupwi tokwaeri moumoutukri nénkria mao am fárákápe arakrá sér, “Yumo ankár kánámpár anepér tae morokenke. Nánkár am yopor aropao yumont ankáránkamp tére konap yiráp ankwapyaenáp arop fárákápe kor takrá tirá wouranápono. Nánkár am kouroumprá akwapea pwi nánko, Kwaro fwap am fárákápe nopok érou naenámpón.” ✧

¹² Tá Sipsip Morok éntu niamp buk fekamp fákápe tenap tokwaman kwarokwap nánko, ono nke nánko, némp yérur tokwae koropria apár ponankor oupourou. Tá yámar te arákárea yam turupwi nokore niamp araknámp nánko, yunk te ponankor noumouri koria maok, yiri niampi akwap. ✧

¹³ Yámar mekampi téme te ponankor apárok mukaria ékrink námp te yao fik kirao oukoumwan noumouri mo námpán ouwirao nánko, némpouk ponankor ékrink i konámp niamp.

¹⁴ Yámar me tokwaerao kor kwanpae moukoupá pap konap niamp kwap te. Tá faonkwe, ént mekampi apár amor ke fárákápao kor am yakáp i konap pwarará érérekéri tukup.

¹⁵ Tá apárokamp king fárákápe ntia e tokwaeráp arop fárákápe, tá soldia fákáreamp kepten fárákápe, tá mani tokwaeráp arop fárákápe, tá kárákáre kor arop, tá kápae kare arop kwaporok tére konap, tá kápae kare arop fwap párák yakáp i konap, am fárákápe énéni ponankor pirikimpea apár mekmwaek, tá kounk fi mekmwaek wouri yakáp. ✧

¹⁶ Tá am fárákápao kápae kare faonkwe tokwae, tá péri wi aran wumwirá, “Yumo ankár yinomp pourouk mapek koropá péria Kwaro sia king fek tankrá nke naenámp fek, tá Sipsip Morokamp yonkwae pwarámp korop naenámp fek yinan oupoupenke.

¹⁷ Am te apae riteanápe, am Yae Tokwae fek te am anánkaopwerao arop fárákápe kwatae niniki nap fek nopok touwe kwatae nénk nenep yonkwae pwarámp te wae korop námpón. Aenámpara wa fwap am kwe-pwararea yak naenámpón?”

7

Kwaromp firáp yakápnap arop fárákápe taok káknámp kar

¹ Ono am yém niamp nkea pwarará, ankwap yém nke nanko ensel yiworaopwe apár mek yiwor woupwi mwaek foukouri yakáp. Am fárákápe te apárokamp yiwor mwaekamp apár mwaekamp ouwipár sámp-fákeyakáp napo, ouwipár apár mek korop naenámp pourou mo, solwara mwaek kuri korop naenámp pourou mo, yao yowe mek kuri korop naenámp pourou mo.

* 6:5: ‘Yákáre kor hos’ te nánkár wakmwaek pwar naenámp yae fek nánko, yae-porokwe tokwae korop naenámpán yéknép námpón. ✧ 6:8: Ese 14:21 ✧ 6:9: Jo 16:2 ✧ 6:10: Yé 16:5-7 ✧ 6:11: Yé 3:4-5; 7:9,13-14 ✧ 6:12: Mt 24:19 ✧ 6:15: Ais 2:19

² Tá ono nke nanko, ankwap ensel yámar aok konámp mwaeknámp yámar meoak korop. Mao te yiki yak konámp Kwaromp taok pap konámp sámpea am yiworaopwe ensel Kwaro apár ntia solwara souroumpouri siranáponoria kárákáre sánknámp ensel táman kárákáre fek tékén wumwi.

³ Aeria mao arakrá sér, “Yumo te apár ntia solwara, tá yao aráte koupour souroumpouri kwaponó. Nánkár yino Kwaromp tére aropamp yépe kor fek maomp taok kákea pwar nánko maok, wakmwaek yumo am ankank fwap souroumpour mwanapono.” *

⁴ Tá ono wa nanko, koumteouráp arop fárákapan Kwaromp taok kákrámp kouroump napan ‘Arakae’rá sér, “Mao 144,000 anákárank Israel fi mekamp ponankor koumteouráp aropan Kwaromp taok káká pwar.”

⁵ Aenapo maok, Judamp fekamp 12,000 taok sámp, ta Rubenomp fekamp 12,000, tá Gatomp fekamp 12,000,

⁶ tá Aseromp fekamp 12,000, Naptalaímp fekamp 12,000, tá Manasamp fekamp 12,000,

⁷ tá Simionomp fekamp 12,000, tá Livaiomp fekamp 12,000, tá Isakaromp fekamp 12,000,

⁸ Sebulunomp fekamp 12,000, tá Josepomp fekamp 12,000, tá Bensaminomp fekamp 12,000. Mámá arop fákáre mao Kwaromp taok sámp naponó.

Kápaé kare arop ou tokwae Kwarén lotunap kar

⁹ Ono am ankank ponankor nkea pwarará, ono warko tokoreyakria nke nanko, kápaé kare koumteouráp arop fárákap koupoukour yakáp napo, am arop fárákap te kouroumpéa pwi mwanap pourou mono. Am koumteouráp arop fárákap te nkwaekwe make pourou yipiráp, tá kápaé kare arop fi ponankor; tá ponankor apár mekamp, tá ponankor moumoun-tukri karráp, am fárákap sia king wonae fik, tá Sipsip Morok nke námp fek foukouri yakáp. Am fárákap te wupwi kor waempyam tokwaeri yiríria, tá oupuk pwae yaek tia, *

¹⁰ arakrá tékén wumwi, “Nomp Kwar sia king fek tank námp, tá Sipsip Morok am yaworao nomwan warko éréképea nepo, nomo oukoumwan yae-párák yakáp námpono.”

¹¹ Tá ensel fákáre ponankor, tá arop taokeyakápnap arop fákáre ntia yiworaopwe ankank yiki yakáp nap, am fárákap sia king ikarea yakáp. Tá am fárákap sia king wonae fik pourou méntér éntér mwaeknámp tukupá péria Kwarén lotu.

¹² Aeria arakrá sér,

“Kare karonó,

nomo nomp Kwarén warákára wae mwaro.

Aeria nomo maomp e tokwae érik sér mwaro.

Mao te ponankor kwapwe kare ninikrápara,

nomo man fáparákrá maomp e narek sampok mwaro.

Mao te kárákáre karenó.

Ye! Ponankor kárákáre tokwae te

maomp pourouk yak námpono.

Mámá ponankor ankank te maomp sarápono.

Kare karonó.”

Am fárákapao touwe sámpnap ke wae pwarnámp kar

¹³ Tá taokeyak konámp arop ankwapao onan sérrá, “Mámá wupwi kor waempyam tokwaeri yirirnap arop fárákap máte wanon? Tá am fárákap te maoknámp korop napon?” *

¹⁴ Tá ono nopok man sérrá, “Tokwae Kar e! Amoku támao amo mér napon.” Tá mao onan sérrá, “Mámá arop fárákap te wokwaek touwe tokwae yopop aropao nénapo, tia yakápiap arop fárákapono. Am fárákapamp waempyam te Sipsip Morokamp yiri fek yáraria napo, maomp waempyam wupwi kwapwe námpono.” *

¹⁵ Aenapara, am fárákap Kwaromp sia king wonae fik foukouri yakáp napon. Tá yámaraok, tá kumuruk kuri maomp Yiki Kor Nap mek maomp tére tére konapono. Tá Kwar am sia king fek tank konámp, mao námoku am fárákapént yakria taokeyak naenámpono. *

¹⁶ Aenángo am fárákap te mwae touwe mo, éntantá níkip mo mwanapono. Am fárákapan yámar touwe fokor mo, tá ankwap ankank man pourou touwe fokor mo naenámpon.

¹⁷ Am te apae riteanápe, Sipsip Morok sia king amore mek yakria am fárákapan sipsip taokeyak konámp aropnámp taokeyak námpono. Mao te fwap am fárákap éréképea ént oukurnámp fik akwap nánko, am fárákap yiki yak sánk konámp ént fár mwanapono. Tá am fárákapamp yi mekamp émti Kwaro torokor nánko, am fárákap warko éménk mono.” *

8

Sipsip Morokao buk fekamp fákánekan éntu kwar-pwarnámp kar

* 7:3: Ese 9:4; Yé 9:4 * 7:9: Yé 5:9 * 7:13: Yé 7:9 * 7:14: Mt 24:21 * 7:15: Ais 49:10 * 7:17: Sng 23:2; Ais 25:8; Yé 21:4

¹ Tá Sipsip Morok buk fekamp fákánek tompnám éntu kwar-pwar nánko, am ke fek te pourounk kánanke yak mo, tá yámar mek kar sérar mo, akwapea hap aua fek.

² Aenánko, wakmwaek ono nke nanko, ensel fákánek Kwaromp wonae fik foukouri yakáprá fákánek wur tia fákeyakáp.

³ Tá ensel ankwap koropea alta wonae fik fokopeyak. Mao te gol fekamp dis am mek paura nánákáre souri pokaوريا yankap konap yaek sámp-fákeyak. Aenánko man kápae kare paura nánákáre nénk. Am enselo am tia, kápae kare Kwaromp firáp aropamp kar toropwap i konap koupoukarea mént tapokwapea Kwarén ofa i konap golráp alta fek paprá Kwarén sánk. Am alta te Kwaromp sia king wonae fik yak námpon.

⁴ Tá am yaomwi souri paura nánákáre yankap nap, ntia Kwaromp koumteouráp aropamp Kwarén kar toropwap i konap, am ponankor enselomp yaek pwarará narek pokea Kwaromp nás mek. ✧

⁵ Aenánko ensel paura nánákáre yankap konap dis am sámea alta fekamp yaomwi am dis mek top-pwarámea am yaomwi sámprá apárok sir. Mao apárok sirarrá pwaránko oukurér tokwae párákapria pourounk tokwae nánko, mékér wae fáparákár akwap nánko, apár némp yérur tokwae.

Ensel yiaoworaopwerao wur fukurnap kar

⁶ Tá am fákánek ensel fákánek wur kor tia yakáprá wae wur foukour mwaria nánap.

⁷ Tá ensel ankárankamp mao náráp wur fokop nánko maok, warákam ais, tá yaomwi ntia yirirént tapokwapea apárok kwarokor pik. Aenánko, ponankor apár yinink mwaekamp ankwap ankárank mwaek kirikiri mwaekamp apár, tá am mwaekamp yao ponankor, tá yiki kor apwar pwaeran kor ponankor yaomwírao fári pwar. ✧

⁸ Tá ensel anánkao náráp wur fokop nánko, faonkwe tokwae fek yaomwi yurunknám niamp sinapo, solwara mek piká párákap. Am solwara te yinink mwaek fékerrá oumwi kákea pwate napo, ankwap ankárankamp mwaek te yiri arákarrá yak.

⁹ Aenánko am solwara mek yiki yakápnám ankank yinink mwaek píir-pwara nap am te ankárankamp mwaek fi te ponankor surumpwi pwar. Tá sip yinink mwaek píirékarea pwararanap, ankárank mwaek ponankor tokopá akwap. ✧

¹⁰ Tá ensel yininkao náráp wur fokop nánko maok, térme tokwae ankárankamp yaomwi kare saromnám yurunkia am yámar mek pwararea apárok piká párákap. Ént yinink mwaek píir-pwarará oumwi kák tenap am térme ankárankamp mwaek ént oukurnám mek, tá ént kar mek piká párákap.

¹¹ Am térmeamp e te Top i konám Marasin. Am ént yinink mwaek píirékarea pwenap ankárankamp mwaek te, am ént wae top kwatae kare. Aenánko kápae kare arop am ént fánapo, am fárákamp yare mek topa wae nánko, am fek surumpwi napono.

¹² Tá ensel yiaoworoa náráp wur fokop nánko, yámar ntia yunk, tá térme ponankor yinink mwaekamp ankárank mwaek ponankor souroumpouri yakáp napo, wae yokor konap am táman kor yinink mwaek píirékarea napo, ankárank mwaek kirikiri wae yokor konám akwapea kirikíp. Aenánko, yámar ntia kumur ankárankamp mwaek kirikiri te wae yokor mono.

¹³ Tá ono nke nanko, tu tokwae ankárankamp yámar mek amorik furukarea akwap. Ta ono wa nanko, mao tékén arakrá wumwi, “Koupoutáráp nap, koupoutáráp nap, koupoutáráp nape, apárokamp koumteouráp arop koupoutáráp nape! Am te apae riteanape, ankwap yininkaopwe ensel mao náráp wur foukour mwarea nap te, touwe tokwae koumteouráp arop fárákapan korop naenámpon.” ✧

9

Ensel éntirao wur fokopnám kar

¹ Ensel éntirao náráp wur fokop nánko maok, ono nke nanko, térme ankárankamp yámar mek pwarará, apárok piká párákap. Aenánko, Kwaro man am apár me tokwaeri fi tikipnám yak monám ménki kikíp naenámp ki sánk.

² Am térmeao am me kik-pwaránko, am me meknám yaomwi tokwae yanknap souri niamp aok. Aeria am souri te yámar ntia ouwipáran oupouroup nánko, yámar ntia ouwipár akwapea kirikíp.

³ Aenánko, kápae kare tákár oumpwe niamp am yaomwi souri meknám apárok pikrínk. Tá am fárákapao sámpnap kárákáre te kaoamp touwe sánk konám kárákáre niampria, am te arop yamp nánko touwe tokwae naenámp ankankono. ✧

⁴ Tá am fárákapan kar arakrá sér, “Yumo te apwar pwae, tá apárokamp nkwakwe make ankank némpouk forokor konám, tá yao ankwap aráte kwatae pap kwapono, mono.

Yumo ankár am arop fárákáp Kwaro náráponoria yépe kor fek taok paprá kumwi námپ yak monámپ aropan sámpá kwatae pap kipo. ✧

⁵ Yumo am arop fárákapan touwe sánk nap te akwapea éntik yunk napao maok, am arop fárákapan te tirá wouri kwapono.” Tá am arop touwe kwatae nénknámپ kao niamp am támao arop yourounkwe nánko, touwe tokwae naenámپon.

⁶ Am taknámپ ke fek arop wae sumpwi mwaria mwae kup oupourounk napao maok, am sumpwi mwanap mwae kup te nke mono. Ye, arop sumpwi mwar kar napao maok, sumpwi te am fárákapan sámp mono.

⁷ Ono nke nanko, am tákár fákáre te hos fákárerao yorowarrá tukup mwaria nánap nap niampono. Am ankank fárákapamp me korok te gol fekamp kump niamp woukouri yakáp. Tá am fárákapamp yimetáp te arop yimetáp niamp.

⁸ Tá am fárákapamp me pwae te koumteouramp me pwae éréri niamp pourouráp. Tá am fárákapamp yu kor te laionomp yu kor niamp.

⁹ Am fárákapamp éntér kor fek te kapa fekamp kárae yiriria yakáp. Tá maomp yowe pwae énk te yorowar mek tukup mwanap kápae kare hosráp karisamp ounk niampono.

¹⁰ Am fárákapamp kore te kao kore kor niampria, aropan touwe sámp naenámپ marasin am meknámپ sánk konámپ kore kor wiráp yak námپon. Tá am fárákapamp kore kor te arop touwe sánkrá akwapea éntik yunk fek naenámپ kárákáre samp napon.

¹¹ Am fárákap te waeman taokeyak naenámپ king yak námپon. Am king te apár me éri fi tikipnámپ yak mo, ankár piknámپamp enselono. Am ensel te Hibru kar fek maomp e ‘Abadon’ ri konapono. Tá nomp Grik kar fekamp e fi te ‘Kápae kare ankank kwataerá kák naenámپ aropono’.

¹² Má manénkir koropnámپ touwe tokwae kwatae te wae pwar námپon. Wakmwaek korop naenámپ touwe tokwae oukoumwan anánkaopwe yak námپon. ✧

Ensel tokwamao wur fokopnámپ kar

¹³ Tá ensel tokwamao náráp wur fokop nánko, ono wa nanko, Kwaromp wonae fik yaknámپ alta gol fek yiawor woupwi meknámپ kar sér.

¹⁴ Mao am wur fákeyaknámپ ensel tokwaman arakrá sér, “Am ensel yiaworaopwe ént Yufretis mwaek fákápá yakáp nap amwar pwar napo tukupanápono.”

¹⁵ Aeránko maok, mao wae am yiaworaopwe ensel pwar nánko, wae am fárákapao ponankor koumteouráp arop yinink mwaekamp pirékara nap ankárank mwaek kirikiri ponankor paoki pwar naenámپon. Am ensel fárákap te am tére mwanámپria am ke korop naenámپ am yae, tá am yunk, tá am korop naenámپ yopwar táman yépekrá nánapi yakáp napon. ✧

¹⁶ Tá soldia fákáre hos fek tankáp nap te 200 milion. Ono am kouroumpea sénapo, wawi nampono.

¹⁷ Tá ono yém niamp arakria hos fákáre am fek arop tankáp nap nke. Am arop fárákapao yiririnap kárae fek yaknámپ te noumouri kor, tá muru kor, tá yar kor. Am hosamp me kor te laionomp me kor niamp arake, tá yaomwi yurunk ntia souri, tá yumwi salfa fekamp yaomwi maomp táp meknámپ koroprá fápákár akwap.

¹⁸ Am fárákapao koumteouráp arop ponankor yinink mwaek pirékarea pwar napan ankárank mwaek te mámá yininkaoopwe ankank kwatae fek paoki pwar napon. Am mámá yaomwi, tá souri, tá salfa yumwi fek yaomwi yurunk námپ, hosamp táp meknámپ korop námپ, am fek paoki pwar napon.

¹⁹ Am hos fákáreamp touwe sánk naenámپ kárákáre te táp mek yak, tá maomp kore kor fek yak námپon. Maomp kore kor te tákam niamp me korrápao am me kor fek táman aropan touwe sánk konámپon.

²⁰ Arop ankwapmwaek ponankor oukoumwan am yaomwi ntia souri ntia yumwi salfa fekamp yaomwi fek sumpwi mo nap te, kwatae ninik younkwek sir mono. Am námokuráp yae fek yoroia man lotu mwanap ankankan pwar mono. Tá kare! Am fárákap te kwatae spirit fárákapan, tá kwekár kwar mao námoku gol, silva, tá bras, tá yumwi, tá yao am fek yoroinap ankank nke naenámپ pourou mo, kar wa mo, yárák mo, mak i konámپ táman lotu napon. ✧

²¹ Am arop fárákap arop ankwap fárákap tirá wourrá, foupourá, kokoporrá, oukunrá, mak i konapan maok, am pwarará kwatae ninikan kor younkwe mwaek sir mo napon.

10

Jono enselo buk sánk nánko fárinámپ kar

¹ Ono am ankank nkea pwarará, ono warko nke nanko, ensel kárakáre kor ankwap yámar meknámp ék. Maomp pourouk te koumwerao oupouroupa yak nángo, fou yimpnámp yépe kor fek kámpá yak. Maomp yimetáp te yámar wae niamp, tá maomp pu kor te oumpwar fokopeyak nángo, ponankor yaomwi yurunk aowarámp námp niamp.

² Mao buk kánanke ankárakamp yaek fákeyak nángo, am buk fupukurae yak. Mao te yae-párak mwæk pu solwara yumuntuk pumpur, tá yae-mánkwan mwæk pu apár kor fek pumpuri yak námpono.

³ Maomp wumwi kar kárakáre te laionomp kar tokwae niampono. Mao arakrá wumwi nángo, fákánek oukurér párákaprá nopok kar sérar.

⁴ Am fákánek párákapnámp oukurér kar sérar napo, ono koupour am kumwi naeria nampam maok, ono wa nanko, yámar meknámp kar ankwap onan sérrá, “Am fákánek párákapnámp oukuréramp kar am te amo ankár waráp ninik mek fákapea papae. Amo kumwi kwapono.”

⁵ Tá am ensel ono wokwæk nke nanko, solwara yumuntuk, tá apár kar fek fokopeyak námp, mao yámar mek náráp yae-párak mwæk yae ka-sampok.

⁶ Aeria mao narek yiki yaká yak konámp Kwaromp e fek fou e sér. Am Kwar te yámar me ntia am mek yakápnámp ankank ponankor, tá apár ntia am mek yakápnámp ankank, tá solwara ntia am mek yakápnámp ankank ponankor yororoimp Kwarono. Am enselo arakrá sér, “Pwar naenámp ke wae korop námpono. Kwar te warko yépék naenámp pourou mono.

⁷ Warko wakmwæk ensel fákánerao wur fokop nángo, am wur kar korop nángo, am ke fek am ankank Kwaro nanampria wokwæk sérimp kar te mek yakámpam mao wae tére nángo, érik korop naenámp. Am kar mao náráp tére konap profet fákárean wokwæk kar sérimp támaono.”

⁸ Tá am aropamp kar manénkir wawi namp, warko yámar meknámp koropria onan arakrá sér: “Amo akwapea ankwapmwæk pu solwara mek, tá ankwapmwæk pu apár kar fekia fokopeyaknámp enselomp yaek fupukurae yaknámp buk sámpae.”

⁹ Aeránko, ono akwapea enselonámpokria ono man sérrá, “Amo onan támá buk kánanke sápe.” Tá mao onan sérrá, “Amo sámepe fárae. Am te fária napo, waráp yare mek te yorowar naenámpam maok, waráp táp mek te hani nape kwapwe niamp naenámp.”

¹⁰ Mao takrá séri pwar nángo, ono am buk kánanke enselomp yaekamp sámepe, ono fár. Tá onomp táp mek hani nape kwapwe niamp námpao maok, ono fári pwate nanko, onomp yare mek te yorowara wae.

¹¹ Tá Kwaro onan sérrá, “Amo kápea kare apár mekamp arop firan, tá kápea kare pourou yipiráp aropan, tá kápea kare karráp aropan, tá kápea kare king fákárean korop naenámp ankank má profet kar warko farákápe.”

11

Arop anánkaopwerao kar farákáp nep kar

¹ Ono am fek purump konap yaopwae mear yaopwae niamp sáприя onan sérrá, “Amo fárámpá Kwaromp Yiki Kor Nap ntia alta purumpae! Tá amo am mek lotu i konap koumteouráp arop kouroumpae!

² Aeno amo yár Yiki Kor Nap pu-pwæk yak námp te purump kwapono. Amo ankár pwarampo. Am yár te ankwap fi aropampono. Nánkár am fárákapao koropea am Yiki Kor Némp pumpuri yakápra tukupea 42 yunk fek mwanapono. ✱

³ Aenapo, ono mamá arop anánkaopwe sámp-kérép nanko, onomp kar farákáp nenepono. Am arop yawor te yonkwae touweria yirimp konap waempyam yirimpea onomp kar farákápra akwapea 1,260 yae ✱ fek nenepon.

⁴ Am anánkaopwe te yao oliv † yawor niamp, tá lam anánkaopwe apár ponankoramp Tokwae Karamp wonae fik yak nepon. ✱

⁵ Táte arop ankwap fárákáp am arop yaworan sámpá yampourou mwaria napo te, am arop yaworamp táp meknámp yaomwi koropria am arop yaworan yopornap arop fárákapan wouroukoumpi pwar naenámp.

⁶ Am arop yawor Kwaromp kar farákáp nenep ke fek te, waeman yámar mek warákam ékantá kér nenep kárakáre yak námpon. Tá am arop yawor te ént ponankor yiri arákarrá kák nepo, am támao apárokamp koumteouráp aropan nkwakwe make kwatae ankank fek kwatae pap nenepon. Kápea kare ke fek am arop yawor tak neria te, fwap tak nenep kárakáre yak námpon.

✱ 11:2: Lu 21:24; Yé 13:5 ✱ 11:3: 1,260 yae te 42 yunk, tá yinink yopwaria yiaowor amore mekan sénámpon. † 11:4:

‘Yao oliv’ te kantri Israel firan wounáp námpon. ✱ 11:4: Sek 4:11,14

⁷ Am arop yawor Kwaromp kar farákápnep tére wae pwar nepo, yao pwaie mekamp fir am fi tikip monámp apár me éri meknámp narek aokea am arop yaworént yorowar. Yorowaria am arop yaworan kwe-pwararea faoporia kák nángo, sumpwi nenepo. *

⁸ Aetenángo, am arop yaworamp yákáre te taun tokwae kar mek akwapnámp mwae kupuk tank nenepo. Am ‘Taun’rá sénap te mek wounáprá ‘Sodom’ tá ‘Isip’rá sénapon. Am taun tokwae mek táman wokwae am arop yaworamp Tokwae Karan yaopwae porokopramp fek faropá papapono.

⁹ Arop ankwap fárákap ponankor apár mekamp, tá ponankor arop fi, tá ponankor karráp, tá nkwakwe make pourou yipiráp ponankor, makia am arop yaworan, fwaprá kar sumpwi neponoria am yákáre nkerá tukupea yinink yae akwapea yiawor yámar kuk námp fek mwanapon. Tá arop fárákap am arop yaworamp yákáre ‘Apár me mek pap kwapono’rá sér mwanapon.

¹⁰ Tá apárokamp kounteouráp arop am arop yawor sumpwi nep táman warákárankrá tár sámp rá fir fépérrá nouroup arop fárákap anank nénk. Am te apae riteanápe, am profet yawor apárok yakápnep kounteouráp aropan ponankor touwe nénk konepantá mwanapon.

¹¹ Yinink kururia yiawor yámar kuknámp yae fek táman Kwaro yiki yak naenámp néker am arop yaworamp yákáre mek sámp-kérép nángo, am arop yawor fárámpea fokopeyak. Aenepo, arop fárákap am arop yaworan nkea apáp tirinka wae.

¹² Tá am arop yaworao wa nepo, kar ankwap yámar meknámp tékén am arop yaworan arakrá wumwi, “Yumo narek mapek aokenke!” Aerángo maok, am arop yawor koumwe mekia yámar mek pok nepo, am arop yaworan yopornap arop fárákap mao pok nep wae nke. *

¹³ Tá am ke fek táman némp yérur tokwae korop nángo, am taun ankárank mwae kirikiri kwatae akwap nángo, sarakok mwae okoumwan fwap yak. Tá 7,000 kounteouráp arop am némp yérur fek tapek ponankor surumpwi. Tá ankwap kounteouráp arop fárákap fwap yakáp nap apáp tirinka waeria, yámar mekamp Kwaromp e sámpá sakap.

¹⁴ Anánkaopwe touwe tokwae kwatae korop námp wae pwarane. Aeno koupotáráp nap, wawen! Yininkan korop naenámp touwe tokwae te wae wonae fik kar námpon. *

Ensel fákánerao wur fokopnámp kar

¹⁵ Tá ensel fákánerao náráp wur fokop nángo, ono wa nanko, yámar meknámp kar ankwap tékén arakrá wumwi: “Nomp Tokwae Kar ntia maomp Kraiss am anánkaopwe te apár-apár ponankoramp Kingono. Tá mao ankár King yaká yak naerámpon. *

¹⁶ Tá am 24 arop taokeyakáp i konap arop Kwaro nke námp fek sia fek tankáp i konap, am fárákap Kwaromp wonae fik apárok tukupá pérrá Kwarén lotu. *

¹⁷ Am fárákapao sérrá,
“Tokwae Kar, amo Ponankor Kárákeréráp Kwarono!

Amo okoumwan yak nap,
wokwae kar amo yakap,
amo wae waráp kárákére tokwae sámpea,
amo King yak napon.

Aenapantá yino amwan ‘Aesio’rá séreano.
¹⁸ Ankwap fi arop, waráp kar wa te monoria
yonkwae pwarámp napan maok,
nopok waráp yonkwae pwarámp te wokwae korop námpon.

Oukoumwan má ke fek te,
sumpwinap arop kot mwanapono.
Oukoumwan má ke fek te,
nopok kwapwe kare ankank
waráp tére aropan nénk nanap keno.
Am te profet fákáre,
tá waráp kounteouráp arop fárákap ponankor
amwan apápra,
waráp yae ankore mek yakáp i konap,
eráp arop fárákap,
e moráp arop fárákap kor
ponankor mént nopok nénk nanapono.
Oukoumwan te apár kwatae pap
konap arop fárákap

* 11:7: Yé 13:1 * 11:12: 2 Kin 2:11 * 11:14: Yé 9:12 * 11:15: Dan 7:13-14; 1 Ko 15:24-25; Yé 19:6 * 11:16: Yé 4:4,9-10

kwatae pap nanap kenono.” *

¹⁹ Am taokeyakáp konap arop fárakap takrá séri pwar napo, yámar mek yaknámpp Kwaromp Yiki Kor Nap ménki kik-pwar napo, Kwaromp kontrak tanknámpp bokis am Yiki Kor Nap mek tank konámpp érik tank. Aenánko, mékér wae fápárakár akwap nángo, pourounkria oukurér párákap nángo, apár némp yururria kápae kare aisráp warákam ék námpon.

12

Yupu ntia wunépir wounápnámpp kar

¹ Tá yámar mek wunéri tokwae ankwapp korop námpp te arake: Yupu * ankáránkamp yakria, yámar te mao náráp pourouk waempyamnámp yirímp. Tá yunk maomp pu ankore mek yak. Tá kump mek éntér-sámpramp térme yak námpp maomp me korok woukwap.

² Mao te táráp † yakria, táráp fárakap naenámp touwe tokwae sámpria tékén apánka wae.

³ Aenánko, ankwapp wunéri yámar mek korop. Am wunéri te ará: Wunépir niamp ankwapp yak. Am te noumouri korao maok, fákánekk me kor, tá fére-sámpramp souwe aokránkirámpp, tá kump fákánekk kingao woukour i konámpp niamp am fákánekk me korok yakáp.

⁴ Maomp kore kor fek ankáránk mwaek kirikiri térme yámar mek kamp yaokwampia apárok épér. Aenánko, anánk mwaek kirikirikamp térme mwar yámar mek yak. Tá am wunépir yupu-táráp sámp naerianámpp, maomp wonae fik yakria am yupu-táráp sámpeanánko, man am táráp sámp-nonkorop nanampria yépékrá yak.

⁵ Tá yupu poumou-táráp sámp. Am táráp te nánkár téképá yakria wakmwaek koumteouráp arop fárakap ponankor kárakáre fek poukeyak naenámp ain yaopwae sámp naenámp. Am yupu wae táráp sámpeanánko, koupour kar am táráp sámpea narek poka Kwaronámppok maomp sia king fek sámpá tukup.

⁶ Aenapo, tá am yupu farákapea kwar saráp mek akwap. Ampok te wae Kwaro maompor némp nánapi pwate nángo, man ampok taokeyakápria man fir nénkrá tukupea 1,260 yae fek mwanapon.

⁷ Oukoumwan te yámar mek yorowar tokwae korop nángo, Maikel ntia maomp ensel fákáre wunépirént yorowar. Tá am wunépir ntia maomp ensel fákáre nopok kor yorowaria maok, *

⁸ Mao te yorowar kwe-pwar mwanap kárakáre te yak mono. Aenapara, am fárakap te warko yámar mek yakáp mwanap pourou mono.

⁹ Tá Kwaromp ensel fákáre am wunépir apárok far-sinapon. Mao te am wokwae kar yakámpp tákam Satan, ponankor aropan kot i konámpp arop, tá ponankor koumteouráp aropan poupwekáp i konámpp aropono. Man apárok far-sirarrá maomp ensel fákáreran kor méntér fárarámprá épér napon. *

¹⁰ Tá ono wa nanko, yámar meknámpp tékén arakrá wumwi: “Oukoumwan te nomp Kwaro nomwan wae warko éréképp námpono. Maomp kárakáre wae érik korop nángo, mao King yak námpono. Tá maomp Kraiss wae kárakáre tokwae sámp námpono. Am te apae riteanápe, nomp ankwappyaenáp fákáreran kot i konámpp arop nomp Kwaro nke námpp fek wae fek, tá kumuruk, am fárákapan kot i konámpan maok, oukoumwan te wae ensel fákáreao apárok far-sinapono. *

¹¹ Nomp ankwappyaenáp fákáre wae Sipsip Morokamp yiri fek kárakáre sámpea, maomp kar kare farákápria amnap ninik fek yopor aropan yorowar kwe-pwararea yérépea pwar napon. Am fárakap te apárok kwapwe kare yakáp mwaria ninik mono. Numwar yopor aropao tirá wouranáponoria yéknéppá yakápi napon.

¹² Aenapara, yámar me amo, tá yumo ponankor yámar mek yakáp nap, yumo te warákár kipo! Aeno amo apár, tá amo solwara yumo mér kipo! Yumwan touwe tokwae kwatae korop naeane. Satan te wae yumonapok pik tenámpono. Mao te náráp ke wae fae tákáre nángo, táman mér námpp kwamp, yonkwae pwarámpp tokwae námpon.”

¹³ Am wunépir te nke nángo, námwan apárok far-sinapantá, akwapá am poumou-táráp sámpnámpp yupu táman yérépe.

¹⁴ Tak námppantá maok, am yupu furukarea náráp némpouk kwar saráp mek farákapp akwapea am wunépir panek yak nángo, fwapp yakanoria, tu tokwaeramp yowe pwae yawor nénk. Tá am ampok man taokeyakápria fir nénkrá tukupea, yinink yopwaria yawor táman amore mek.

* 11:18: 2 Ko 5:10; Yé 1:8; 20:11-13 * 12:1: ‘Yupu’rá sénámpp te, Israel firan sénámpon. † 12:2: ‘Táráp’rá sénámpp te, Jisaso Israel fi mek ékianámpan warko yámar mek poka Kwaromp sia king fek tank námpan sénámpon. * 12:7: Ju 9

* 12:9: Stt 3:1; Yé 20:2-3 * 12:10: Jop 1:9-11; Sek 3:1

15 Tá am wunépir táp meknámp ént ayam nánko, am ént tokwae am yupuamp wakmwaek kwarákarrá akwap. Am wunépiramp ninik te éntao akwapea am yupu sámp nánko, yupu sumpwianoria.

16 Aenámpan maok, kwarao am yupuan yaewouria kwar mek tákár pik nánko, ént am mek piká pwar.

17 Tá am wunépir te am yupuan yonkwae pwarámpea yárakia maomp ankwap tárápuan ‡ yorowar naeria. Am koumteouráp arop fárákap te Kwaromp ponankor loak tukupria Jisaso farákápnámp kar kárákáre fek sámp-fákeyakápnap arop fárákaponó. ✧

18 Tá am wunépir te solwara woupwi mek fokopeyak námpan.

13

Yao pwae mekamp fir anánkaopwe koropnep kar

1 Tá ono nke nanko, yao pwae mekamp fir solwara * meknámp korop. Mao te souwe fére-sámpramp, tá fákánek me korráp. Am souwi fek fére-sámpramp kump kingao woukwap konámp am fek woukouri yak. Tá maomp me kor fek te e ankwap yakáp. Am e fi te 'Kwarén nkwanoria make wouroump séri konap' enono. ✧

2 Am yao pwae mekamp fir oukounwan ono nke nanko te, lepat niamp, tá maomp pu kor te beamp pu kor niamp. Tá maomp top kor te laionomp top kor niamp. Tá am wunépirao náráp kárákáre am yao pwae mekamp firan sánk námpono. Man mao námoku niamp king yakanoria papria, man kárákáre tokwae sánk námpon.

3 Am yao pwae mekamp firamp me kor ankwap te wae yankopea sumpwi pap nap niamp pourouráp. Aenámpao maok, maomp me kor fekamp ankáráp te wae aoporea warko fwap námpon. Tá arop ponankor am yao pwae mekamp firan kokorokoria maomp wakmwaek tukup napon.

4 Am wunépirao náráp kárákáre yao pwae mekamp firan sánk námpara, arop ponankor am méria wunépiran lotu napon. Tá am yao pwae mekamp firan kor loturia arakrá sér, "Wa mámá yao pwae mekamp fir niamp make pourouráp yak námpon? Wa fwap méntér yorowar naenámp pwi námpon?"

5 Tá Kwaro am yao pwae mekamp firao numwar takanoria pwate nánko, mao kara waerá Kwarén wouroump kar sénámpon. Tá mao wae take pourouráp térerá akwapea 42 yunk fek naenámpon.

6 Mao náráp top kor kununkarrá Kwarén wouroump-séria, Kwaromp e fek, tá Kwaromp némpouk, tá Kwaromp firáp yámar mek yakáp nap man kor wouroump-sénámpon.

7 Kwaro 'Mao numwar takano' ria pwate nánko, mao Kwaromp koumteouráp aropént yorowaria kwe-pwararea am fárákapan apárok tirá nér námpon. Tá mao fwap kárákáre sámpea ponankor arop fi, ponankor apár mekamp, tá ponankor karráp, tá ponankor pourou yipiráp arop makia ponankor aropan poukwap naenámpon. ✧

8 Apárokamp ponankor koumteouráp arop, am fárákamp e yiki yak sámp mwanap aropamp eráp buk fek wokwaek Kwaro apár yoro mo námpek kumwi moimp, am fárákap yao pwae mekamp firan lotu napon. Am buk te wokwaek sámp-wouroumpap Sipsip Morokamp bukono. ✧

9 "Arop te waeman woupwirápara, mao ankár mámá kar fwapi wa kuno.

10 Táte Kwaro ankwapan fákapá yakanorianánko te, ankár akwapea fákapá yak naenámpon. Táte Kwaro arop ankwap bainat fek sumpwianorianánko te, mao ankár bainat fek sumpwi naenámpon. Táte am take pourouráp ankank korop nánko te, Kwaromp koumteouráp arop ankár kárákáre fek Kwarén mér nap sámp-fákeyakáp kip." ✧

11 Tá ono nke nanko, yao pwae mekamp fir ankwap, kwar meknámp narek aok. Mao te sipsip morokamp souwe anánkaopwe niamp pourouráp, tá maomp kar te wunépiramp kar niamp pourouráp.

12 Am wakmwaekamp yao pwae mekamp fir te manénkirkamp yao pwae mekamp firamp kárákáre sámpea, am kárákáre fek manénkirkamp yao pwae mekamp firao nke námpek tére námpon. Mao te koumteouráp aropan kárákáre fek poukeyakrá fopwaoka wae nánko, apár ntia koumteouráp arop fárákap am mek yakáp nap, am manénkirkamp yao pwae mekamp firan lotu napon. Man te wokwaek sumpwi pap mwaria porokwapnap ankáráp kwatae wae aopore tenámpon.

13 Wakmwaekamp yao pwae mekamp fir te nkwaekwe make kárákáre yéknép námpon. Ankwap pourouráp kárákáre te ará: Koumteouráp aropao nke nap fek mao nánko, yaomwi yámar meknámp apárok éká párákap.

‡ 12:17: 'Tárapu'rá sénámp te Jisasomp wakmwaek tukupnap arop fárákapan sénámpon. ✧ 12:17: 1 Pi 5:8 * 13:1:

'Solwara'rá sénámp te, arop fi ponankoran wounáp námpon. ✧ 13:1: Yé 17:3,7,12 ✧ 13:7: Yé 11:7 ✧ 13:8: Yé 3:5

✧ 13:10: Yé 14:12

¹⁴ Kwar te numwar manénkirkamp yao pwae mekamp fir nke námp fek, nkwakwe make kárakáre yénkria amnámp ankank támao ném poukamp koumteouráp aropan yankar sérarano ritea yé pékrá yak. Mao koumteouráp aropan arakrá sér, “Yumo ankár yao pwae mekamp firamp wunéri yorororá maomp e narek kakap mwanapono.” Am yao pwae mekamp fir wokwaek bainat fek porokwapá pap napan maok, mao oukoumwan yiki yak námp. ✧

¹⁵ Tá Kwaro numwar takanorianánko, mao am wunérian yiki yak naenámp nékér sánk nánko, am wunéri kar sér. Táte arop ankwap fárakap man lotu mo napo te, mao sénánko, tirá wour mwanapono.

¹⁶ Tá wakmwae kamp yao pwae mekamp firao sérrá, “Wuri nke mwanap ankank yae-párak mwae yae, tá ponankor aropamp yépe kor fek taok paprá kukumwirá párokopia, e kánankeráp arop fárakap, ntia e tokwaeráp yakápnap arop fárakap ntia mani tokwaeráp arop ntia ankank moráp arop fárakap, tá párák yakápnap arop fárakap ntia slev térenap arop fárakap man kor kukumwirá párakop kipo.”

¹⁷ Aenámpara, táte yao pwae mekamp firamp e, tá maomp e fi kouroump námp am aropamp pourouk yak mo nánko te, mao arop ankwapan ankank mani fek sámp mo, tá arop fárakapao maonámp ankank mani fek sámp mono. ✧

¹⁸ Nomo ankár táman fwapi ninik mwaro. Arop wae mér námp kwamp te, yao pwae mekamp firamp e fi kouroumpa kumwi tenámp fwapia mér kuno. Am kouroump námp te arop ankwapamp enono. Am aropamp eramp fi ponankor tapokwap námp te 666.

14

144,000 arop fárakap tár wourékam sámpnap kar

¹ Ono warko nke nanko, Sipsip Morok Saion faonkwek fokokeyak nánko, 144,000 koumteouráp arop fárakap méntér foukouri yakáp. Aenapo, am fárakapamp yépe kor fek Kwaro Sipsip Morokamp e, tá maomp Naropwaromp e makia kukumwia pwatenámp yakáp. ✧

² Tá ono wa nanko, yámar meknámp ounk korop nánko, am te ént souroukoup tokwaenámp niamp, tá oukurérao párákáp námp niamp. Am ounk te aropao gita porokwapnap ounk niamp. ✧

³ Am fárakapao Kwaromp sia king wonae fik, tá yiaworaopwe ankank yiki yakáp nap, tá arop taokeyakáp konap fárakapao nke nap fek tár wourékam ankwap sámp. Am 144,000 koumteouráp arop te wae Kwaro apárokamp koumteouráp arop ou mekamp warko yamokwap námp, am fárakap támao saráp am tár kar fwap mér mwanapono. Tá arop ankwap am tár kar mér mwanap pouro mo. ✧

⁴ Am arop fárakap te koumteou fárakapént kwatae ninik moi napon. Am fárakap yiki kare yakápi napon. Apaé-apaé ném pouk Sipsip Morok akwap naerianánko te, am arop fárakap maonámpaok tukup konapono. Kwaro wae am arop fárakapan apárokamp koumteouráp arop ou mekamp warko yamokwapeanánko, am fárakap te nae-tárápu niamp Kwaro námoku náráponoria Sipsip Moroként warko yamokwapeanánko yakáp napon. ✧

⁵ Am fárakap te kwekár sér moi nap, tá kwatae ankanki nap yak mono.

Ensel yininkaopwerao kar sénap kar

⁶ Tá ono nke nanko, ensel ankwap yámar mek furukarea akwap. Mao te yaká yak konámp Kwapwe Kare Kar sámp námpao, am Kwapwe Kare Kar apárokamp koumteouráp aropan farákáp. Mao am kar farákáp námp te ponankor pouro yipiráp, ponankor arop firan, tá ponankor karrápan, tá ponankor apár mekamp aropan farákáp námpono.

⁷ Mao tékén arakrá sér, “Kwaro ponankor aropan youroukouprá kot naenámp ke te wae korop námpono. Aenámpara, yumo te ankár man apápria maomp e narek sampok kipo. Yumo ankár yámar me ntia apár, tá solwara, tá ént oukurnámp ponankor yoroinámp Kwarén lotu kipo.”

⁸ Ensel ankwap manénkirkamp enselén éntér paprá korop. Am wakmwae koropnámp enselo sérrá, “Ném tokwae Babilon te wae kwatae akwap námpon. Ye, am te wae kwatae akwap námpon. Am ném Babilon támao ponankor koumteouráp aropan nánko, maomp kárakáre kor kokopor ninikaok tukup napon. Am tak námp te mao kárakáre kor wain ént nénk nánko, am fárakapao fánap niamp. ✧

⁹ Tá ensel ankwap am anánkaopweramp wakmwae korop. Am yinink ensel támao tékén arakrá wumwi, “Táte arop ankwap yao pwae mekamp fir ntia maomp wunérian loturia, maomp taok paprá kumwi námp maomp yépe kor fek, tá maomp yae sámp námp te,

¹⁰ mao te Kwaromp yonkwae pwarámpnámp wain ént ankwap fánaenámp. Kwar te am wain ént ént karént tapokwapea pap moi námpon. Mao te náráp yonkwae pwarámpnámp kap mek kwarákárria am arop fárakapan nopok nénk nánko, ankár fár mwanapon. Tá am

✧ 13:14: Mt 24:24 ✧ 13:17: Yé 14:9-11 ✧ 14:1: Yé 3:12 ✧ 14:2: Yé 1:15 ✧ 14:3: Yé 7:4 ✧ 14:4: Je 1:18

✧ 14:8: Yé 18:2-3

arop fárákap, yiki kor ensel fárákap nke nap fek, tá Sipsip Morokao kor nke námp fek yumwi salfa fek yurunknámp yaomwi mek touwe kwatae sámp mwanapon. ✧

¹¹ Tá am yaomwi meknámp aoknámp sourirao am fárákapan touwe sánkria am te narek pok saráp yaká yak naenámp. Am arop fárákap am yao pwae mekamp fir ntia maomp wunériran loturá, tá maomp e fekamp kumwi sámprá, mak i konap arop fárákap te anepér mono. Wae fek, tá kumuruk ankár touwe sámpá yakáp mwanapon.”

¹² Táte take pourouráp ankank korop nángo te, Kwaromp kounteouráp arop fárákap te ankár kárákáre fek fokopeyakáp mwanapon. Am kounteouráp arop fárákap te Kwaromp loak tukupria Jisasén mér nap kárákáre fek sámpá yakáp mwanapon. ✧

¹³ Tá ono wa nanko, yámar meknámp kar ékria arakrá sér, “Amo kar arakrá kumwiae: Kounteouráp arop fárákap oukouwman, tá wakmwaek, Tokwae Karamp tére térerá tukupria am meknámp sumpwi nap te, am fárákap fwap warákár mwanapon.” Yiki Kor Spiritao kor sérrá, “Ye! Am fárákapao tére tokwae nap fek te fwap anepér sámp mwanapon. Am fárákap te kwaporok tukup mono. Kwapwe kare niniki nap te am fárákapént yak nángo Kwaronámpok tukup napon.” ✧

Kwaromp yonkwae pwarámp apárok ék naenámp kar

¹⁴ Ono warko nke nanko, kouwme wupwi kor yak nángo, am mek arop ankárak tank námpao maok, maomp pourou te Aropamp Táráp niamp. Maomp me korok te gol fekamp kump woukwapá yakria, mao asmaok wiráp kare yaek fákeyak. ✧

¹⁵ Tá ankwap ensel Yiki Kor Nap meknámp ek korop. Mao am kouwme mek tanknámp aropan tékén arakrá wumwi: “Amo waráp asmaok fek fir fékérae! Apárokamp fir ponankor wae noumouri námpono. Aenámpara, oukouwman má ke fek te fir tére mwanap kenono.”

¹⁶ Aeránko am kouwme mek tanknámp aropao náráp asmaok fákeyakrá apárokamp fir wae yápae námp am kar féké.

¹⁷ Tá ankwap ensel yámar mek yak námp Yiki Kor Nap meknámp ek korop. Mao kuri asmaok wiráp kare yaek samp.

¹⁸ Tá yaomwi poukwapnámp kárákáre sampnámp ensel ankwap alta pwarará korop. Mao asmaok wiráp kare sampnámp enselén tékén wumwiria sérrá, “Amo am waráp asmaok wiráp kare fek ponankor apár mekamp wain ki fékéria ankwap fek koupoukourae. Maomp ki te wae ponankor noumouri námpono.” ✧

¹⁹ Aeránko maok, am enselo náráp asmaok sámp-fákeyakrá wain ki fékéria koupoukour. Tá am wain ki yumwi fekamp tang tokwae mek pumpurékamprá fákap mwaria am mek tirá épér. Am te Kwaromp yonkwae pwarámpo. ✧

²⁰ Tá ensel fárákapao am tang taun tokwae younkwe mwaek yak námp mek wain ke pumpurékamprá ént fápámp. Aenapo, am yiri tang younkwe mwaek kwarákária fopweanápi akwapea 300 kilomita fek, tá narek pokea hos tor fek yaknámp ain fek yak.

15

Fákánek enselo fákánek ankank kwatae fákeyakápnap kar

¹ Tá wunéri tokwae ankwap yámar mek korop nángo, ono nkea am táman ninik tokwae. Ono am nke namp te ará: Fákánek ensel fákáre arop kwatae pap mwanap fákánek ankank kwatae ti-fákeyakáp. Táte nánkár am ankank kwatae pwar nángo te, wakmwaek ankwap korop mono. Am fákánek ankank kwatae fek waeman Kwaromp yonkwae pwarámp wae pwar námpon. ✧

² Tá ankwap ankank solwara tokwae niamp nke. Am te yaomwi yurunkao glas mek yak nángo, nke nap niamp. Tá ono nke nanko, arop fárákap am yao pwae mekamp fir ntia maomp wunériran yorowaria kwe-pwarará, tá am yao pwae mekamp fir, maomp e fi kouroumprá kumwi nap apárok sámp-anámpaono. Am fárákap glas niamp solwara fik fokouri yakáp napo, Kwaro warákária am fárákapan gita nénká pwate nángo, tá am fárákapao tia yakáp.

³ Aeria am fárákapao Kwaromp tére arop Moses ntia Sipsip Morokamp tár sámp. Am tár te ará:

“Tokwae Kar, amo ponankor kárákáre tokwaeráp Kwarono.

Ponankor tére amo tére nap te tokwae kar nángo,

yino nkea ninik tokwae námpon.

Amo ponankor arop firamp King,

tá waráp ninik am te ponankor yae-párákria kare karonó. ✧

⁴ Tokwae Kar e!

Amo ankáránkampao saráp amo yiki kare yak napon.

Aenapara, arop ponankor amwan apápria,

waráp e narek sampok mwanapon.

Ponankor arop fi koroepa amwan lotu mwanapon.

Am te apae riteanápe,

waráp yae-párak kare ninik te wae érik korop námpon.”

⁵ Am pwar nánko, ono warko nke nanko, yámar mek yaknám Yiki Kor Nap yak. Am yaknám Nap Aokore Yiki Kor Kare ménki kikir akwap. ✧

⁶ Tá am fákánek ensel fákánek ankank kwatae arop kwatae pap mwanámpría nap sámp-fákeyakáp nap, am Yiki Kor Nap pwararea ek mank. Am fárakap te waempyam kwapwe kare yinka waeria waentar kwapwe nám képeria, tá mao parák gol par-sorowaria yakáp.

⁷ Tá yiworoapwe ankank yiki yakápnap ou mekamp ankwap ankáránk, mao fákánek dis gol fákánek enselén nénk. Tá ankár yiki yaká yaknám Kwaromp yonkwae pwarámp, am te am fákánek dis mek top-pwarámpá yak námpon.

⁸ Tá Kwaromp kárakáre ntia maomp waeramp souri Yiki Kor Nap mek top-pwarámpá yak. Tá arop ankwap am Yiki Kor Nap mek yoump naenámp pourou mono, nánkár am fákánek enselo fákánek ankank kwatae térea pwaranápono.

16

Fákánek dis mek Kwaromp yonkwae pwarámp yaknám kar

¹ Tá Yiki Kor Nap meknám kar ankwap korop nánko, ono wa. Mao arakrá tékén am fákánek ensel táman wumwiria sérrá, “Yumo ankár tukupea am fákánek dis Kwaromp yonkwae pwarámp am mek yak nám tirá apárok kokorarenke!” ✧

² Aeránko, ensel ankáránkao akwapea náráp dis sámprá apárok kwarákár. Aenángo, nkwakwe make kárakáre kor ankáráp kwatae kare yao pwe mekamp fir ntia maomp wunériran lotu i konap taok papnám kumwi yaknám aropamp pourouk koropánk. ✧

³ Tá ensel anánkao náráp dis solwara mek kwarákár. Tá solwara sumpwi aropamp pouroukampi yiri niampi akwap nánko, solwara mek yakápnap ankank ponankor surumpwi pwar. ✧

⁴ Tá yiwink enselo náráp dis ént tokwae mek, tá ént oukurnám mek kwarákár nánko, am ponankor yiri niampi akwap.

⁵ Tá ono wa nanko, am ént taokeyaknám enselo sérrá,

“Amo oukoumwan yak nap,

tá wokwaek kar amo yakapono.

Amo yiki kareno.

Waráp kot te waeman pwi kare yak námpon.

⁶ Am arop fárakap te

waráp koumteouráp arop fárakapan,

tá profet fákáreran tirá wour napo,

am fárakapamp yiri kwarákari námpono.

Aenapan, amo am kwatae arop fárakapan

am yiri nénk napo,

mao fár mwanapono.

Am fárakap te waeman nopok kwatae ankank sámp napon.” ✧

⁷ Tá ono wa nánko, alta fek yaknám ensel arakrá wumwi:

“Kare! Tokwae Kar,

amo te Ponankor Kárakáre Tokwaeráp Kwarono.

Amo koumteouráp arop fárakapamp ninikan

youroukouprá kot nap,

tá waráp kot te kare kar,

tá ponankor yae-párak kareno.” ✧

⁸ Tá yiwor enselo náráp dis yámaran kwarákár nánko, Kwaro am arop fárakapan yámaramp yaomwi touwe fek numwar nánakáranorianánko, tak námpon.

⁹ Am yámaramp yaomwi tokwae te kéntia waeria am arop fárakapan nánakár námpono. Aenámpao maok, am fárakapao am Kwar kárakáre tokwaerápao am ankank kwatae tére nám man wouroump-séria, kwatae ninik pwarará Kwaromp e narek sampok mo napon.

✧

¹⁰ Tá éntik enselo náráp dis yao pwae mekamp firamp sia king fek kwarákár. Aenánko, maomp yae ankore mek yakápnap arop firan kirikip tokwae korop. Aenánko, am fárákap touwe kwatae sámpria am táman námokuráp sérékam fek yourounkwe. ✧

¹¹ Am fárákapao náráp pourouk kamp touwe, tá ankárápan ninikria yámar mekamp Kwarén wouroump sérar. Aenapao maok, náráp kwatae ninik nap younkwe sirarrá Kwaronámpok korop mono.

¹² Tá tokwam enselo náráp dis ént tokwae Yufretis mek kwarákár. Aenánko, ént ponankor torokwari pok nánko, yámar aoknámp mekamp king ntia ami fákáre korop mwanap mwae kup nánapi yak.

¹³ Tá ono nke nanko, kwatae spirit yininkaopwe péni niamp ankwap wunépiramp táp meknámp korop, tá ankwap yao pwae mekamp firamp táp meknámp korop, tá ankwap kwékár profetomp táp meknámp korop.

¹⁴ Am kwatae kare spirit te nkwakwe make kárákáre yorororia, mao te apárokamp ponankor aropamp kingonámpok tukup. Mao te tukupea am fárákap ntia maomp ami fákáreran ankára mek koupoukarea pwate nánko, am ponankor kárákáreráp Kwaromp yae tokwae fek yorowar mwanaprianámp. ✧

¹⁵ “Wawenke! Ono arop mér monámp ke fek oukun naenámp aropao koupour korop konámp araknámp yumonapok korop nanae! Aenanko, táte arop amp moria, maomp waempyam fu fwapi poporakor karia yárap námp te, arop fárákapao maomp pourouk kamp ankank nke moi napara, am arop te fwap warákár naenámp.” ✧

¹⁶ Tá am kwatae spirit fákáre king ntia ami fákáre éréképá koropea Híbru kar fek ‘Armagedon’rá sér i konap fek koupoukarrá pwar.

¹⁷ Tá fákánek enselao náráp dis sámprá ouwipár yak námp mek kwarákár. Aenánko, Yiki Kor Nap mek Kwaromp sia king feknámp kar ankwap tékén arakrá sér, “Oukoumwan te wae pwarane.” ✧

¹⁸ Tá mékér wae pouri akwap nánko, tá pourouk tokwae korop nánko, oukurér tokwae párákap, tá némp yérur tokwae korop. Am némp yérur te yoporop tokwae, tá kápae kare por apárok yakápnap arop wokwaek take pourouráp koropámp nke moi napan korop námpono. ✧

¹⁹ Aenánko, am taun tokwae yinink mwaek torokopi akwap nánko, kápae kare arop firamp taun tokwae apárok torokopi pikria kwatae akwap. Tá Kwaro taun tokwae Babilonomp ninikan ninikria nopok man kap wain fáraeria fopwaoka wae námpono. Am wain te Kwaromp yonkwae pwarámp tokwae karono. ✧

²⁰ Tá solwara mekamp apár amor ke ént mek wae fopweri pikrink. Tá faonkwe akwap ankáránk warko yak mono.

²¹ Tá warákam ais tokwae kar ékrink. Ponankor am ais faokore ankákáránkamp kápae te 50 kilogram niamp arakeno. Am yámar meknámp arop pourouk éká pépér nánko, arop fárákap am warákam ais fek tapek touwe kwatae sámp napon. Tak nánko, am arop fárákap námwan ais warákamao fupuknámp fek táman Kwarén wouroump-sérar napon. ✧

17

Kwaro kokopor yupuan kot naenámp kar

¹ Ensel fákánek, fákánek dis fákeyakápnap ou mekamp ankwap ankáránk koropea onan sérrá, “Amo koropae! Mámá kokopor tokwae konámp yupu, mao te narek kápae kare ént tokwae yumuntuk tank námp, nopok touwe kwatae sámp naerianámp, ono amwan yénkép nae rae.

² Apárokamp king fákáre méntér kokoporrá paokopi napon. Tá apárokamp arop ponankor mao kuri méntér kokoporrá paokopria, mánmán ént fépéria ni konapnámp épépérép napon.” ✧

³ Tá Yiki Kor Spirit onomp pourou mek koropá kárákáreria onan kakapea kwar saráp mek sakwap. Aenánko, ampok ono nke nanko, yupu ankáránkamp yao pwae mekamp noumouri kor firamp yumuntuk tank. Am yao pwae mekamp firamp pourouk te kápae kare e kárámpá top-pwarámpá yakáp. Am e ponankor te Kwarén nkwakwe make wouroump-sénap eno. Tá am yao pwae mekamp fir te fákánek me korráp, tá fére-sámpramp souwe fákánek me korok aokránkí rámp. ✧

⁴ Am yupu te anánkaopwe pourouráp waempyam noumouri yirimpea, tá nkwakwe make gol fekamp mopor yirir; tá kwapwe kare yumwi ntia mani tokwae fekamp anani kor *

✧ 16:10: Kis 10:22 ✧ 16:14: 1 Ti 4:1; Yé 19:19 ✧ 16:15: Lu 12:37-40; 1 Te 5:2; Yé 3:3 ✧ 16:17: Yé 16:1 ✧ 16:18: Yé 8:5 ✧ 16:19: Yé 14:8-10 ✧ 16:21: Kis 9:24; Yé 16:9,11 ✧ 17:2: Yé 18:3 ✧ 17:3: Yé 18:24 ✧ 17:4: ‘Mani tokwae fekamp anani kor’rá sénámp fi te Matyu 13:45 fekamp kar fi nkeamp.

yirimp. Tá mao gol fekamp kap yaek samp-tank. Tá nkwakwe make ninik Kwaro nke námp fek mákäre kare námp, tá nkwakwe make oumnámp ankank am yupuamp kokopor ninik fekamp, am ponankor am kap mek top-pwarámpeyak.

⁵Tá maomp e mao námokuráp yepe kor fek kumwi tenapo yak námp te am e fi te wounámp karono. Maomp e kare te ará: “Taun tokwae Babilon. Mao te ponankor kokopor koumteou, tá Kwaro nke námp fek mákäre kwatae konap apárokamp ninikamp éntupwar karenono.”

⁶Am yupu te Kwaromp koumteouráp arop fárákap, tá arop fárákap Jisasén méria maomp e farákápnap arop fárákapan tirá wouri námpon. Tá ono am yupuan nke nanko, am fárákapamp yiri fária mánmán nángo nke nampono. Ono am nkea korokop tokwaeria ono ninik tokwae.

⁷Tá enselo onan sérrá, “Amo apaeritea ninik tokwae rape? Ono amwan am yupuamp kar fi mek yak námp yéknép nae. Tá am yao pwae mekamp fir fákánek me korráp, tá souwe fére-sámpramp máo am yupu sámpea akwap námp yéknép nae.

⁸Am yao pwae mekamp firan wae nkeapan maok, oukoumwan te yak mono. Aenámpnan maok, nánkár wakmwaek am fi tikip monámp me éri tokwae pwarará narek aokea ponankor moyak naenámpnan. Apárokamp arop ankwap fárákap Kwaro am fárákapan e wokwaek apár yoro mo námp fek yiki yakáp mwanap aropamp buk fek kumwi mo námp, am arop fárákap am yao pwae mekamp firan nkea ninik tokwae mwanapon. Am te apae riteanápe, mao wokwaek yakámpao maok, oukoumwan yak moitea, nánkár wakmwaek korop naenámpnan. ✱

⁹Yonkwae kourráp arop te fwap mámara ankank mér kare naenámpnan. Mámara fákánek me kor te fákánek faonkwean wounámp niamp nángo, am yupu narek fákánek faonkwe wi fek tank námpnan. Tá am fákánek me kor te fákánek kingén wounámp námpnan.

¹⁰Éntik te wae moyakáp napo, ankáránkamp mwar oukoumwan king yak nángo, ankwap ankáránkamp te oukoumwan king yak mono, nánkár wakmwaek kánanke kwarok ke fek saráp king yakea pwar naenámpnan.

¹¹Tá am yao pwae mekamp fir wokwaek yakámp, oukoumwan yak mo námp, am te yukupao yaknámp kingono. Aenámpao maok, mao te fákánek kingént ankáránkamp fi ara, ponankor kwatae akwap naenámpnan.

¹²Tá amo fére-sámpramp souwe nke nap am te fére-sámpramp kingén wounámp námpnan. Am fárákap te oukoumwan king yakáp mo napao maok, man kárákäre sánk napo, yao pwae mekamp firént tapokwapea ankáránkamp ke fek saráp king yakáp mwanapon.

¹³Am king fárákap te námoku ankáránkamp ninikráp sarápon. Am fárákap te e tokwae ntia kárákäre tokwae te am yao pwae mekamp firan ponankor sánk mwanapon.

¹⁴Am fárákap te Sipsip Moroként yorowar napo, Sipsip Morokao am fárákapan kwe-pwar naenámpnan. Am te apae riteanápe, mao te ponankor tokwae kar yakápnap arop fárákapamp Tokwae Kar, tá ponankor king fákáreramp Kingara námpon. Tá arop ponankor méntér yakáp nap te mao wumwiria nárápono ritenángo, am fárákap maomp karwaok kar tukup konap, am fárákapao kor Sipsip Moroként yorowar kwe-pwar mwanapon.” ✱

¹⁵Tá am enselo onan sérrá, “Amo wae nke naponno, mámara kápaie kare ént tokwae kokopor yupu am yumuntuk tank námp te, am te ponankor apár mekamp arop fi, tá tokwae kar arop fi koupoukarea yakáp nap, ponankor pourou yipiráp, tá ponankor karráp arakia yakáp nap támaono.

¹⁶Am fére-sámpramp souwe amo nkenap, am te ponankor am yao pwae mekamp firént tapokwapea kokopor yupuan ampwae sámpea napon. Am fárákapao man sámpá yampourouria maomp waempyam ankank ponankor pouroukoup napo, pourou mwar yak naenámpnan. Tá am fárákapao maomp pouroukamp émi fária man ponankor yaomwi mek yankap mwanapon. ✱

¹⁷Ye! Kwaro am fárákapamp ninik mek tak mwanap ninik nénk nángo mwanapon. Wokwaek tak mwanaprá séri tari námpan napon. Am fárákap te ponankor ankár pourouráp ninik fek saráp am kárákäre kingo námpan sámpea am ponankor yao pwae mekamp firan nénk mwanapon. Am fárákap te ankár takrá tukupea napo, Kwaro tak nanamprá sérinámp ankank pwi naenámpnan.

¹⁸Tá am yupu amo nke nap te, am taun tokwae apárokamp ponankor kingén poukwap námpan wounámp námpon.”

18

Babilon kwatae akwapnámp kar

¹Wakmwaek am pwar nángo, ono nke nanko, ensel ankwap yámar mek pwarará apárok ék. Mao te kárákäre tokwaerápa, maomp mopor te apárok wae tákapa wae.

²Mao tékén kar arakrá sér,

“Taun tokwae Babilon wae kwatae akwapáne.

Mao te wae kwatae akwap teane.

Oukoumwan te am taun te

kwatae-spirit fákáreramp taun yak námpon.

Kwatae-spirit fákáre,

tá oumnámp ant fákáre,

tá kwatae kare ant fákáre,

támao kuri am mek yakáp napon.

³ Am te apae riteanápe,

ponankor fi méntér kokopori napon.

Am te ará:

Am ponankor arop fi méntér kokopor ninik nap te,

am fárákap kárákáre kor wain ént fánap niampon.

Tá apárokamp king fákáre

mao kor mént kokopori napon.

Tá apárokamp bisnis arop fárákap

mani sámp mwanap térerá

am yupuamp nkwakwe make kikiank ninik tokwae fek

mani tokwae ti napon.”

⁴ Tá ono wa nanko, yámar meknámp kar ankwap arakrá sér,

“Onomp koumteouráp arop fárákap,

yumo ankár am taun pwararea ek koropenke!

Takria yumo maomp kwatae niniként

tukupá tapokwap mwanape.

Tá yumo méntér tapokwapria yumo énéni

kwatae ninik fek nopok sámp mwanape. ✧

⁵ Maomp kwatae ninik te

yu tokwae koupoukarrá pokea yámar mek námpono.

Kwar te am taunamp kwatae ninik ponankor te

waeman niki yak námpon.

⁶ Yumo ankár am kokopor yupuamp

nkwakwe make kwatae ankank fek

ankár nopok kor, take pourouráp fek pwi pap mwanapon.

Mao yumwan mokope pourouráp kwatae niniki námp te,

nopok kuri am yumuntuk ankwap koukoumoumpia sánkenke.

Mao te wae kárákáre kor mánmán ént

kap mek ouroukoupea yumwan sánk námpon.

Yumo ankár maomp kap mek

kárákáre kor mánmán ént ankwap

koukoumoumpia sánk napo, fárano. ✧

⁷ Mao námokuráp e sakapria

kápaie kare nkwakwe make ankank

námokuráp pourouk warákár sánk naenámpan saráp

tére konámpon.

Aenámpara, yumo ankár kápaie kare touwe sámpea

éma wae naenámp nopokinámp niamp take sánk kipo.

Mao te námokuráp ninik mek sérrá,

‘Ono te Kwin yakria

sia kwin fek tank namp’rá sér i konámpon.

‘Námo te kae yupu niampao kwaporok yak nampanápe.

Námwan te touwe kwatae korop nánko,

námo ém mo kareno’rá sér i konámpon.

⁸ Aenámpan maok,

nkwakwe make kwatae kare ankank

man ankáránkamp yae fek saráp korop naenámpon.

Nkwakwe make touwe tokwae korop nánko,

kápaie kare arop éménka wae,

tá yae-porokwe tokwae korop naenámpon.

Tá Babilon te ponankor yaomwirao fánaenámpon.

Ye! Am te apaeritea námpanápe,

Kárákáre Tokwaeráp Kwar Tokwaerao

maomp kwatae ninik waeman youroukoupí námpan,
 'Nopok touwe kwatae sámp naenámp'rá sénámpon.' ✧

⁹ King fákáre mao am taun tokwaerént méntér kokopori nap, tá méntér nkwakwe make kápae kare ankank sámp napan saráp tére napon. Aenapara, am king fárákáap man yaomwírao fánánko souri korop námp nkea, am fárákáap náráp éntér kor fek yae poporokwaprá éménk mwanapon.

¹⁰ Mao am touwe kwatae sámp nánko, am fárákáap námoku kor am take touwe sámp mwanapara, apáp tirinka waeria panek foukouri yakáprá arakrá sér, "Koupouteane, koupouteane, Babilon koupouteane. Am taun tokwae, amo kárákáre kor taun nono. Ankáránkamp ke fek saráp nopok touwe kwatae amwan koropáne." ✧

¹¹ Tá apárokamp bisnis arop fárákáap am taun támantá éménkrá yonkwae touwe napon. Am te apae riteanápe, arop maomp ankank tirá, mani néńk mwanap arop warko yak mono.

¹² Am ankank te gol, silva, kwapwe kare yumwi, mani tokwae fekamp anani kor, tá wupwi kor waempyam kwapwe, tá nkwakwe make noumouri kor waempyam, tá waempyam waentar fekamp aráno. Tá kápae kare nkwakwe make nánákáre kwapwe konámp yao, tá ankank ponankor elefan souwe fek yoroinap, tá ankank ponankor mani tokwae fekamp yao fek yoroi nap, tá bras, tá ain, tá kukumwi kwapweráp yumwi fek yoroi nap.

¹³ Tá ankwap te ará ankank: Sinamon, tá fári konap far, tá yankap konap paura nánákáre, tá nkwakwe make wouri nánákáre, tá sanda kwapwe, tá wain, tá wel, tá pan kwapwe, tá wit, tá bulmakau, tá sipsip, tá hos ntia karis, tá slev yak naenámp arop, maomp ninik ntia pourou mani fek sámp konap. Mámá ankank warko mani fek te mono.

¹⁴ Bisnis tére konap arop fárákáap arakrá man sér mwarea napon: "Am kwapwe kare ankank amo sámp nae kar ri konap te, waeman ponankor amwan pwar-akwap tenámpon. Waráp mani tokwae fekamp kwapwe kare ankank ntia waráp kwapwe kare mopor ankank te, wae ponankor amwan pwar-akwap námpon. Amo am ankank warko sámp mono."

¹⁵ Tá bisnis arop fárákáap am ankank takrá téreria am taun mek mani kápae kare tákap konap arop fárákáap te am taun tokwaerao touwe tokwae sámp nánko, nkea námwan am touwe kwatae korop naenámpan apáp tirink mwanapon. Tá am fárákáap panek foukouri yakáprá éménkrá yonkwae touwe tokwae mwanapon.

¹⁶ Am fárákáapao sérrá, "Koupouteane, koupouteane, am taun tokwae koupouteane! Wokwaek mao te wupwi kor waempyam yirimp, tá nkwakwe make noumouri kor waempyam, tá maomp pouroukamp mopor kwapwe, gol, tá yumwi kwapwe ntia mani tokwae fekamp anani kor yiriria yakámpon!

¹⁷ Aempan ankáránkamp ke fek saráp takánko, maomp ponankor mani, tá am mopor ankank ponankor kwatae akwap tenámpon!"

Tá sip mekamp kepten ponankor, tá ponankor arop mani fek sip mek kounkouria ankwap némpouk tukup konap, tá sip mek tére konap arop ponankor, tá arop ponankor solwara mek mani tákap mwanap tére konap, am arop fárákáap panek foukouri yakáap mwanapon.

¹⁸ Tá am fárákáapao nke napo, am taun wouroukour-námp yaomwi souri nkea arakrá wumwi, "Apae taun mámá taun tokwae niamp yak námpon?"

¹⁹ Aeria am fárákáap woup kwar yokwaprá námokuráp me korok épérrá yonkwae touweria éménk. Tá am fárákáapao wumwirá, "Koupouteane! Mámá taun tokwae koupouteane! Kápae kare sip solwara mek paokop nap, mámá taun tokwae mekampi mani tokwaeráp yakáap i konapono. Koupoute kare, ankáránkamp ke fek saráp am ponankor kwatae akwapáne!"

²⁰ Ankwapao kar arakrá sér: "Yumo yámar me ntia Kwaromp koumteouráp arop fárákáap, tá yumo aposel, tá profet, yumo ponankor fwap oukoumwan mámá ankank am taun mek korop námp warákáránk mwanapono. Kwaro man youroukoupia nopok touwe kwatae sánk námpono. Tá amnámp ninik te am taun támao yumwan kwatae sokoroí nap fek námpon." ✧

²¹ Am kar pwar nánko, kárákáre kor ensel ankwap yumwi tokwae ankáránk wit yánk nounounkrá aokop konámp tokwae niamp sámpea, mao am yumwi tokwae kakapea solwara mek sir: Aeria mao sérrá, "Ono mámá yumwi sinamp máte nánkáráp taun tokwae Babilon mámaknámp kárákáre kare fek sinapo, arop fárákáap warko nke mo mwanapono.

²² Aeria gita aráp, tá nkwakwe make musik, tá poum ke mek fokop nap, tá wur foukour nap, take pourouráp arápánk te, arop fárákáapao warko amo yak nap meknámp tak nánko, wa mono. Tá arop ponankor nkwakwe make tére méria yakápnap aropao amo yak nap mek

warko take pourouráp arop nke mono. Wit sokwapnámp yumwi ounk te warko yak nángo, arop fárákap wa mono.

²³ Aropao amo yak nap mekamp lam wae te nke mono. Tá amo yak nap mek tameknámp poumarop yupu sámp naenámp kar, tá yupu poumou nap mek tank naenámp kar wa mono. Wokwaek waráp bisnis térenap arop fárákap apárokamp arop nununkwi yakápi naponon. Ta kápae kare arop fárákapan amo foupourrá kwekár sérári naponon.

²⁴ Ta Kwaro am taun nke nángo te, profet fákáre, tá maomp koumteouráp arop tirá wourinap kwatae ninik te am taun mek yak námp. Apárokamp arop ponankor yopor aropao tirá wouri nap am támao kor am Babilonomp pourouk sarápi yak námp.

19

Yámar mek arop fárákap warákár tokwaenap kar

¹ Am takianánko, wakmwaek ono wa nanko, yámar mek yakápnap koumteouráp arop ou tokwaeramp wumwi kar tokwae korop. Am fárákapao sérrá, “Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro! Nomp Kwar te mao ankáránkamp támao saráp námwan warko érékép námpon. Mao e tokwae, tá kárákáre tokwaerápono.

² Kot mek te Kwaro arop fárákapan kwapwe kare ninik fek yae-párak kare youroukoup i konámpon. Am kokopor yupu am te apárokamp kápae kare aropan náráp kokopor ninik fek kwataerá kák námpono. Aenámpantá, Kwaro nopok man toupe kwatae sánk námpono. Am yupu támao Kwaromp tére arop fárákap tirá wouri tae rinámpantá Kwaro nopok mao kwatae niniki námp fek érou námpono.” *

³ Tá am fárákapao warko arakrá wumwi, “Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro. Am némp tokwae wouroukournámp yaomwi souri yámar mek pok saráp yak námpon.” *

⁴ Tá 24 taokeyakáp konap arop ntia yiaworoapwe ankank yiki yakáp námp am fárákap Kwaromp wonae fik pourou méntér éntér mwaeknámp tukuprá Kwaro sia king fek tank nángo, man lotu. Aeria am fárákapao sérrá, “Kare karonon. Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro.” *

⁵ Tá Kwaromp sia king feknámp wumwinámp kar koropria arakrá sér, “Yumo Kwaromp tére arop, tá yumo párak kar yakápnap arop, ntia yumo e tokwaeráp arop fárákap yumo Kwarén apáp i konap, yumo ponankor Kwaromp e narek sampokenke!”

Sipsip Morokao yupu sámpria fir kékérounám kar

⁶ Tá ono wa nanko te, koumteouráp arop kápae kare fi koupoukarrá yakáprá kar ounka wae nap niamp korop. Tá ént ounk kápae karerao souroukoup tokwae námp niamp, ta oukurér tokwaerao pourounka wae námp niamp. Am wumwi kar arakrá sér, “Nomo Kwaromp e narek sampok mwaro!

Tokwae Kar te

mao nomp Kwar Ponankor Kárákáre Tokwaerápono!

Oukoumwan te mao King Tokwae yak námpon! *

⁷ Oukoumwan te nomo fwap yonkwae kárámpria warákára waerá maomp e narek sampok mwanámpono!

Sipsip Morokao yupu sámp naerianámp ke te wae korop námpon!

Tá maomp yupuao kor wae nánapi yak námpon. *

⁸ Tá Kwaro man waempyam wupwi korao yiki kareria waentar kwapwe námp man sánk nángo, maomp pourouk yirimp.”

Am kwapwe kare wupwi kor waempyam te Kwaromp koumteouráp arop fárákapoinap yae-párak kare ninikan sénámpon. *

⁹ Tá onan enselo sérrá, “Amo mámara kar kumwiae: Am arop fárákap Kwaro Sipsip Morokao yupu sámpria fir kékérou nám fek koropenkria wumwinámp arop fárákap te fwap warákár mwanaponon.” Tá mao onan sérrá, “Mámara kar te Kwaromp kare kar karonon.” *

¹⁰ Aenángo, ono enselomp puk wonae fik piká párákapria man lotu naeria nanko maok, mao onan sérrá, “Amo taki kwaponon! Ono te amo ntia waráp ankwapyaenáp Jisaso farákápnámp kar kárákáre fek sámp fákeyak nap, yumont ankáránkamp tére aroponon. Amo ankár Kwar ankárankan saráp lotuampo. Am kare kar kar Jisas námoku farákáp námpon. Yiki Kor Spiritao sámpea profet fákáreran ninik nénk nángo, Jisasonp e érik farákáp konaponon.” *

Arop wupwi kor hos fek narek tanknámp kar

* 19:2: Yé 6:10 * 19:3: Yé 14:11 * 19:4: Yé 4:9-11 * 19:6: Yé 11:15-18; 14:2-3 * 19:7: Yé 21:2,9 * 19:8: Ais 61:10 * 19:9: Lu 14:15 * 19:10: Yé 22:8-9

¹¹ Tá ono nke nanko, yámar me kikir ankwap nángo, wupwi kor hos ankáramp yak. Arop am fek tank námp maomp e te ará: 'Arop námoku térenámp ankár pwar mo i konámp', tá 'Kwapwe kare ninik fek saráp i konámp Arop'. Táte mao kounteouráp aropan kotrá youroukoup námp, tá mao yorowar naerianámp, mao te ankár yae-párak kare ninik fek saráp i konámp.

¹² Maomp yi te yaomwiraop yurunk námp niamp, tá mao te kingamp kump kápae kare maomp yépe kor fek yakáp námpon. Maomp pourouk e kumwi tenapo yak námp, am te mao námoku saráp mér námpono. Arop ankwap te mér mono. *

¹³ Maomp waempyam éri te yiri forokwap rámpan yirímp námpono. Tá maomp e te 'Kwaromp Kar'. *

¹⁴ Yámar mekamp ami fákáre te náráp wupwi kor hos fek tankápria, am fárakap maomp wakmwaek tukup. Am fárakapamp pourouk yirirínáp waempyam te wupwi korria yink kwapwe námpono.

¹⁵ Maomp táp meknámp bainat wiráp kare yak námp, am bainat ek oukur korop. Aenángo, mao ponankor arop firan am bainat fek tapek yorowaria kwe-pwar naenámpo. Tá mao ain yaopwae sámpea kounteouráp aropan kárakáre fek poukeyak. Mao yumwi fekamp wain ki fákap konap tang mek pumpurékamprá wain ént fákap naenámpo. Am te Ponankor Kárakáre Tokwaeráp Kwaromp yonkwae pwarámp tokwaeran wounáprá sénámpono. *

¹⁶ Mao te maomp e maomp waempyam fu fek, tá maomp punampore kor mwaekamp waempyam fek e kumwi tenap yak námpono. Am e te ará: "Ponankor kingamp King, tá ponankor tokwae kar yakápnáp arop fárakapamp Tokwae Karono." *

¹⁷ Tá ono nke nanko, ensel ankwap yámar yokor námp mek fokopeyak. Mao ant fákáre amorik furukarea paokop napan tékén wumwia sérrá, "Yumo koropea Kwaromp fir kékéroú tokwae fek koupoukourene!"

¹⁸ Aeria yumo fwap king fákáreramp pouroukampi émi fár, tá ami kepten tokwae, tá kárakáre kor aropamp émi fár, tá hos fákáre ntia am fek tankápnáp arop fárakapamp émi fár mwanámpo. Yumo ponankor aropamp émi fépéria amwar yakápnáp arop farákáp ntia slev térenámp arop fárakap, tá kwaporok yakápnáp arop fárakap, ntia e tokwaeráp arop fárakapamp émi fár mwanámpo."

¹⁹ Tá ono nke nanko, yao pwae mekamp fir, tá apárokamp king fákáre, ntia am fárakapamp ami fákáre wae koupoukour yakáp. Am fárakap te am hos fek tanknámp aropan yorowarrá, tá maomp ami fákárerént yorowar mwarea námpo. *

²⁰ Aenapan maok, mao am yao pwae mekamp fir ntia kwekár profetéén 'Fápákampi kák námpon. Am profet mao te wokwaek yao pwae mekamp firao nke námp fek nkwaekwe make kárakáre yororia kounteouráp aropan poupwékáp námpono. Aenángo, arop fárakap te manénkir yao pwae mekamp firamp e fek náráp pourouk kumwi tiria, maomp wunéria lotuiaopon. Yao pwae mekamp fir ntia kwekár profet, am yawor te oukoumwan yiki yak nep fek yumwi salfa fek yaomwi yurunk nángo, kéntia waenámp me aokore mek épéri pwar námpo. *

²¹ Tá am hos fek tanknámp arop, mao am yao pwae mekamp firamp wunéria lotunap ami fákárean am bainat éri maomp táp meknámp korop námp am fek paoki pwar námpon. Aenángo, ant fákáre am arop fárakapamp émi fépéria yare tokwae námpo. *

20

Satan 1,000 yopwar fek fákápá yak naenámp kar

¹ Tá ono nke nanko, ensel ankwap yámar mek pwarará apárok ék. Mao te me fi tikipnámp yak monámp ménkiramp ki, tá sen tokwae makia yaek sámpá ék námpon. *

² Mao am wunépiran sámpea yarokwap námp am te wae wokwaek karkamp tákamono. Am arop támao kápae kare aropan kot i konámp mao te Satan nono. Tá ensel man sen fek 1,000 yopwar fek yak naenámpria yorokwapea pap.

³ Enselo man fi tikip monámp me tokwae mek sámp-sirrá yumuntuk ménki kéria kárakáre fek farákapea pwar. Aenángo, Satan te warko kounteouráp arop fárakap poupwékáp mono. Mao te nánkáre yépéka 1,000 yopwar pwar nángo, wakmwaek man aokor-pwar napo, mao fae tákáre ke fek saráp yarak naenámpo. *

⁴ Tá ono nke nanko, sia king ankwap yakáp nángo, am fek arop ankwap fárakap tankáp. Kwaro am fárakapan arop youroukoupurá kot mwanap kárakáre nénk. Tá ono nke nanko, kápae kare Jisasén méria maomp e érik farákápria Kwaromp kar kárakáre fek farákáp napo, am fek yápare kor fápákarrá épéria aropamp waemp yakáp. Am fárakap te yao pwae

* 19:12: Yé 1:14 * 19:13: Jo 1:1,14 * 19:15: Yé 1:16 * 19:16: Yé 17:14 * 19:19: Sng 2:2 * 19:20: Yé 13:11-17; 20:10 * 19:21: Yé 19:17-18 * 20:1: Yé 9:1 * 20:3: Ju 6; Yé 12:9

mekamp fir ntia maomp wunérian lotu mo, tá maomp taok papnámp kumwi am fárakapamp yepe kor fek ntia yaek yak monap arop fárakap támaono. Am sumpwinap arop fárakap warko yiki yak sámpea Kraisént king yakáprá tukupea 1,000 yopwar fek napon. *

⁵⁻⁶ Am te manénkir arop fárakap apár me meknámp warko ferámpnap keno. Am arop fárakap manénkir ferámp nap te fwap Kwaro námokuráponorá nánkáráp námpara, fwap amwar kar yakáprá warákár mwanapon. Anánk por sumpwi te am fárakapan apárok tirá nér naenámp kárakáre yak mono. Waeman Kwar ntia Kraisomp pris fákáre yakápria, waeman Kraisént am 1,000 yopwar fek king yakáp mwanapon. (Aeno ankwap sumpwi arop fárakap te am ke fek ferámp mono. Nánkár am 1,000 yopwar yépéka pwar nánko mwanapon.) *

Satan touwe tokwae sámpe naenámp kar

⁷ Wakmwaek am 1,000 yopwar wae pwar nánko, am kalabus nap ménki kikir akwap nánko, Satan fákápá yaknámp wae pwar naenámp.

⁸ Tá mao érik aokea ponankor apár mekamp yakápnap arop fárakap Gok ntia Magokomp arop firan poupwékáp naenámp. Satan te am fárakapan akwapea koupoukarea éréképea yorowar naenámp. Am fárakap te kouroump mwanap pourou mono, ént mekamp kárak niampono.

⁹ Tá am fárakapao kápae kare apárok mwae koropánkria Kwaromp koumteouráp arop fárakap ntia am Kwaro warákár konámp taun sámpe-saokarrá souroumpour mwanapon. Aenapan maok, yaomwi yámar meknámp ékria am ami fárakapan ponankor wouroukoup naenámp.

¹⁰ Satano am fárakapan poupwékápiánámpara, Kwaro man me aokore tokwae mek salfa yumwi fek yurunknámp yaomwi touwe mek sinaenámp. Yao pwae mekamp fir, tá kwekár profet am yawor wae am mek yak nepan, am yinínkaopwe te wae fek, tá kumuruk kuri, ankár touwe tokwae sámprá yakápi-yakáp mwanapon.

Kwaro kot tokwae naenámp kar

¹¹ Tá ono nke nanko, wupwi kor sia king tokwae tank nánko, am fek Kwaro tank. Tá apár ntia yámar me wokwae farákap akwap teria, warko yak mo.

¹² Tá ono nke nanko, sumpwi arop fákáre yakáp nap te, am arop fárakap te e tokwaeráp arop fárakap, tá kwaporok yakápnap arop fárakap, takia sia king wonae fik foukouri yakáp. Tá arop sia fek tank námpao, mao buk ankwapmwae tia aokop. Mao buk ankwapan kor aok-pwar námp, am te yiki yak sámpe mwanap aropamp eráp bukono. Tá mao tankrá ponankor sumpwi aropoinap Buk fek yak námp am kumwi nkerá am fek maopianap ankank puri fek youroukoup námpono. *

¹³ Solwara warko am mekamp sumpwi arop yakáp nap tirá kérép, tá apár me ntia Waempomp Némp te am mek yakápnap waemp warko tirá kérép. Aenáno, youroukoup i konámp arop am fárakapan ponankor moinap ankank puri fek yurukup námpono. *

¹⁴ Mao Sumpwi ntia Waempomp Némp am yaomwi tokwaeráp me tokwae éri mek tirá épér námpon. Am yaomwiráp me tokwae mek pik námp te anánk sumpwino. *

¹⁵ Táte arop ponankor maomp e yiki yakáp mwanap aropamp eráp buk fek tank mo nánko te, am aropan yaomwiráp me tokwae mek tirá épér mwanapon. *

21

Kwaro yámar me ntia apár wourékam yoronámp kar

¹ Oukoumwan te ono nke nanko, yámar me wourékam, tá apár wourékam yak námpono. Manénkirkamp yámar me ntia apár waeman ponankor akwap tenámpono. Solwara warko yak mono. *

² Tá ono am Yiki Kor Taun nke nanko maok, am te wourékam Jerusalem. Am taun te Kwarént yakeanámpao, yámar me pwarará apárok ék. Am te yupurao poumou nap mek tank naeria nánapria mopor i konámp niampono. *

³ Tá ono wa nanko, sia king feknámp tékén arakrá wumwi, “Nkeae! Oukoumwan te Kwaromp nap koumteouráp arop fárakapént yak námpono! Am te am fárakapamp ou mek yak nánko, mao te Kwaromp koumteouráp arop yakáp mwanapon. Ye! Kwar námoku am fárakapént yakea, maomp Kwar yak naenámp.

⁴ Mao fwap am fárakapamp yi mekamp énti ponankor torokor naenámp. Aenáno arop fárakap te warko sumpwi mo, yonkwae touwe mo, émék mo, touwe sámpe mono. Am wokwaekamp ankank te waeman ponankor pwate námpono.” *

* **20:4:** Dan 7:27; 1 Ko 6:2; Yé 6:9; 13:16-17 * **20:5-6:** 1 Pi 2:9; Yé 2:11 * **20:12:** Ap 17:31; 2 Ko 5:10; Yé 13:8; 19:5
* **20:13:** Ro 2:6; Yé 22:12 * **20:14:** 1 Ko 15:24-26,54-55 * **20:15:** Mt 25:41 * **21:1:** 2 Pi 3:13 * **21:2:** Hi 11:16;
Yé 3:12 * **21:4:** 1 Ko 15:24-26; Yé 7:17

⁵ Tá am Arop sia king fek tank námp mao sérrá, “Yumo nkenke! Ono ponankor ankank te waeman wourékam yoroi pap nampono.” Tá mao warko onan sérrá, “Mámá kar te ponankor waeman kare kar ara, ponankor arop fwap mér kare mwanapon. Kumwiae!”

⁶ Mao onan warko sérrá, “Mámá ponankor ankank wae korop námpon. Máte ono támao ono meki yak, tá ono wakmwaek kar yak nampono. Ono kápae kare ankankamp fi kor, tá ono kápae kare tére ponankor térea pwar konampono. Táte arop ént níkip nángo te, ono fwap yiki yak konámp ént oukurnámp mekamp ént man sámk nanko, fánaenámp. ✧

⁷ Táte arop yorowar kwe-pwarareanángo te, Ono fwap am ankank nénk nanampon. Aeria ono maomp Kwar yak nanko, mao onomp táráp yak naenámp. ✧

⁸ Aeno arop apápria arári tukup, tá arop Kwarén mér te monoria younkwe sámk konap, tá nkwakwe make kwatae kare ninikráp arop, tá arop tirá wour, tá kokopor ninik, tá foupou, tá kwekár kwarén lotu, tá kwekár i konap, arak i konap arop fárákap te, maomp némp sámp mwanap te yaomwiráp me tokwae salfa yumwi fek yurunknámp am kénti mek pik mwanapon. Am te anámk sumpwino.”

Jerusalem wourékaman sénámp kar

⁹ Tá ensel ankwap ononampok korop. Am te fákánek ensel arop kwatae pap mwanap fákánek ankank kwataeráp dis samp nap ou mekamp ankwapono. Tá am ensel onan sérrá, “Amo koropae! Ono amwan Sipsip Morokan yupu oukoumwan táman maomp nap mek tank námp yéknép nae.”

¹⁰ Yiki Kor Spirit onomp pourou mek koropea kárákáre nángo maok, enselo onan kakapea faonkwe tokwae fek narek karaok sampok. Tá mao onan am Yiki Kor Taun Jerusalem Kwarént yakea yámar me pwarará ék námp yéknép. ✧

¹¹ Aenángo, Kwaromp wae tokwae am taun mek wae pouri yak. Am wae te mwar pourourápria mani tokwae fekamp yumwi wae niamp pourouráp. Ye! Am te yumwi jasper niampria glas niamp pourouráp koukwe kare.

¹² Am taun te yár tokwae narek karaok pok námpon. Am éntér-sámpramp ménti te yár mek yakáp nángo, éntér-sámpramp ensel am ménti ponankor wonae fik foukouri yakáp napon. Tá éntér-sámpramp Israel firamp e am ménti fek yakáp námpon.

¹³ Yámar aoknámp mwae kamp yár te ménti yinínkaopwérápono. Tá yae-párak mwae kirikiri yár te taknámp ménti yinínkaopweno. Tá yae-mánkwan mwae kirikiri yár mek te taknámp yinínkaopweno. Tá yámar piknámp mwae kirikiri yár mek te taknámp yinínkaopweno.

¹⁴ Am taun yár fi mek te éntér-sámpramp yumwirao yár fi mek kárákáre sámk námpon. Tá Sipsip Morokamp éntér-sámpramp aposel fákáreramp e am yumwi fek yakáp námpono.

¹⁵ Am ensel onont kar sénámp te, am taun purumpria yár ntia ménti pupur naenámp gol fekamp yaopwae sámp-fákeyak.

¹⁶ Am yár fwe yiawor mwae te ankárankamp puri fekampono. Ensel te náráp yaopwae am fek némp purumprá akwapeanámp te 2,200 kilomitanono. Am taun tokwaeran purump námpe te top yawor ntia aop yawor, tá narek pok námpe te, ankárankamp puri fekampono.

¹⁷ Mao am yáran kor purumpea am yár ouwou te 144 metano. Am meta te arop fárákapao náráp ankank pupur i konap niampono. Tá ensel am yár purump námpao kor, am meta támaono.

¹⁸ Am taunamp yár te Kwaro jasper yumwi fek yoroi námpon. Tá mao taun táman kor gol fek saráp yoroianángo, am taun te glas wae niamp wae tokwae námpono.

¹⁹ Yár fi mek te Kwaro nkwakwe make yumwi mani tokwae fekamp fek moporia pwate námpon. Ankárankamp yumwi kwapwe am yár fi mek yaknámp te jasper. Anámk te muru kor yumwi sapaia. Tá yinínk te wupwi kor yumwi aget. Yiawor te yiki kor yumwi emeral.

²⁰ Éntik te sadoniks yumwi am te noumouri wupwi méntérnámp. Tá tokwam te noumouri kor yumwi konilian. Tá fákánek te yar kor yumwi krisolait. Yukup te ankwap pourouráp yiki kor yumwi beril. Sárák te mwar pourouráp yar kor yumwi topas. Tá fére te yumwi krisopres. Am te yiki kor niamp, tá yar méntérámp. Mom te mwar pourouráp muru kor yumwi jasint. Tá éntér te mwar pourouráp noumouri kor yumwi ametis.

²¹ Am éntér-sámpramp ménti fek te éntér-sámpramp mani tokwae fekamp anani kor yak námpono. Ménti ponankor te ankárankamp anani kor tokwae mwarono. Am taun mekamp mwae kup te ponankor gol fekamp saráp nángo, glas wae niamp koukwe faokor akwap námpon.

²² Aenámpan maok, ono te am némpoukamp Yiki Kor Nap nke mono. Ponankor kárákáreráp Kwar Tokwae ntia Sipsip Morok am yawor námoku támao am mekamp Yiki Kor Nap yak nepon.

²³ Tá am taun mek te yámar ntia yunkamp wae te warko tére mono. Am te apaeria, Kwaromp wae tokwae támao am mek wae sánk námpon. Tá Sipsip Morok mao námoku am mek yokor konámp lamono. ✧

²⁴ Ponankor arop fi te am némpoukcamp wae fek saráp paokop mwanapon. Tá apárokamp king fákáre náráp mopor ankank am mek ti-korop mwanapon.

²⁵ Yámaroak am yár ménki te kér mono. Tá kirikip te am némpouk korop mono.

²⁶ Ponankor arop firamp mopor ankank ntia mani am mek ti-korop mwanapon.

²⁷ Aeno ankank oumnámp, tá arop nkwakwe make pwarápaé sánk konámp ninik kwatae konap, tá arop kwekár ninik i konap, am te am mek yink mo kareno. Sipsip Morokao arop ankwap fárakapamp e Yiki Yak sámp mwanap Buk fek kumwi tenámp am arop fárakap mao saráp fwap am némpouk tukup mwanapon. ✧

22

Yiki yaknámp ént ntia yaoan sénámp kar

¹ Tá am ensel onan ént tokwae yéknép námp, am te yiki yak sánknámp éntao maok, ént te glas niamp koukwe kare. Am ént te Kwar ntia Sipsip Morokamp sia king feknámp oukarea,

² am némpoukcamp mwae-párak akwap námpon. Am ént woupwiaok te maomwaek fi mwae, tá nkwanwaek fi mwae kor yiki yak nénknámp yao yakáp námpon. Am yao te ankárakamp yopwar fek éntér-sámpramp por ki tank konámp. Ankár yunk méntép tank konámp. Tá am yao pwae te ponankor koumteouráp arop firamp pourou mekmwaek fwapokwap i konámp. ✧

³ Tá kápae kare ankank Kwaro warákár moria kwatae akwapanoria námp te, maomp taun mek yak mo kareno.

Kwar ntia Sipsip Morokamp sia king te am taun mek yak naenámp. Tá Kwaromp tére arop man lotu mwanapon. ✧

⁴ Tá am fárakap takria Kwaromp yimetáp nke mwanapon. Tá mao am fárakapamp yépe kor fek náráp e kukumwi naenámp. ✧

⁵ Kirikip te warko korop mono. Tá Kwar Tokwae Kar mao saráp am fárakapan wae sánk naenámpara, lam wae, tá yámar wae warko tére mono. Tá am fárakapao king yaká yakáp mwanapon. ✧

Jisas te koupour ék naenámpo'rá sénámp kar

⁶ Tá ensel onan arakrá sér, "Mamá kar te waeman kare karonono. Ponankor arop fwap táman mér kare mwanapon. Kwar Tokwae Karao profet fákáreran náráp kar farákáp mwanap kwapwe kare ninik maomp ninik mek kákria, náráp ensel sámp-kérép nánko, maomp tére arop ponankoran wakmwaek koupour kar korop naenámp ankank ponankor yékn námpono." ✧

⁷ Tá Jisaso sérrá, "Yumo wawenk! Ono yumonapok koupour kar korop nanae! Táte arop ankwap mamá buk fek yaknámp profet kar wawia mántwaok námp te, Kwaro man ourour sánk naenámpo." ✧

⁸ Ono Jon ono am kar wawia, tá am ankank nke nampono. Ono wae wawia nkea pwarará, ono am ankank yéknámp enselomp puk piká párákaprá man lotu naeria.

⁹ Aenanko maok, mao onan sérrá, "Amo taki kwaponono. Ono te amo ntia waráp ankwapyaenámp profet fákáre, yumont nomo ankárakamp tére konámpo. Tá ono ponankor arop fárakap mamá buk fek yaknámp karwaok i konap, maomp ankárakamp tére aropono. Aeno amo ankár Kwar ankárakampan saráp lotuampo." ✧

¹⁰ Tá mao onan sérrá, "Mamá Kwaromp kar mamá buk fek yak námp te amo mek wouroump kwaponono. Mono! Kwaro am ankank tére naenámp ke te waeman wonae fik námpono." ✧

¹¹ Aenámpara, arop kwatae ninik i konámp te, waeman ankár kwatae niniki námp támao yak naerámpon. Arop oumnámp ninik i konámp te, waeman oumnámp ninik támao yak naerámpon. Tá arop yae-párak kare ninik i konámp te wae fwap yae-párak kare ninik támao yak naenámp. Tá arop yiki kukarrá yak námp te waeman fwap am yiki kukarae yaknámp ninik támao yak naerámpon." ✧

¹² Jisaso sérrá, "Yumo wawenk! Ono te koupour korop nanampon! Tá ono kápae kare aropan nopok nénk nanamp tia korop nanampon. Aeria arop ponankor ankárakankrá ankank maoinap ninik puri fek nénk nanampon." ✧

¹³ Ono saráp ono mekia akwap, ono saráp wakmwaek kar yak nampon. Ono támao manéknir ankárakank feknámpia akwapea wakmwaek kar pwar námp fekonono. Ono te kápae kare ankank ponankor fi korara, ono ponankor térea pwar konampon." ✧

✧ 21:23: Ais 60:19-20 ✧ 21:27: 1 Ko 6:9-10; Yé 3:5; 13:8 ✧ 22:2: Stt 2:9; Ese 47:1,12; Sek 14:8 ✧ 22:3: Yé 7:15

✧ 22:4: Mt 5:8; Yé 14:1 ✧ 22:5: Yé 21:22,25

¹⁴ Koumteouráp arop fárákap náráp waempyam yárar korrá yakáp nap te, Kwaro man ourour nénk naenampon. Am fárákap yiki yak sánknámp yao ki fár mwanap te fwap pwi námpon. Tá am fárákap Kwaromp taun mek youmpnámp ménki-páraok yink mwanap te fwap pwi námpon.

¹⁵ Aeno asao i konámp niamp ninik fek kápae kare kokopor i konap arop fákáre, foupou i konap arop fákáre, tá kokopor ninik i konap arop fákáre, tá arop tirá wour i konap arop fákáre, tá kwekár kwarén lotu i konap arop fákáre, tá arop ponankor kwekár ninikan warákárrá mántwaok i konap, am arop fárákap te Kwaromp taun mek tukup mo, ek yakáp mwanapon.

¹⁶ Ono Jisas onomp ensel yumonapok sámp-kérép nanko pikia mao yumo sios fákáreran am kar farákáp námpon. Ono támao Devitomp yao arák fek taoi nampono. Tá ono maomp fi mekamp tárápono. Tá am térme Wap Kumur aokrá wae tákap konámp te ono támaono.”

¹⁷ Yiki Kor Spirit ntia Sipsip Morokamp yupu am anánkaopwerao sérrá, “Amo koropae!” Tá arop am kar wanámp arop mao kor ankár sérrá, “Amo koropae!” Tá arop éntantá níkip námp kwamp te ankár koropano. Arop ént fánaeria námp kwamp te, ankár koropea Kwaro kwaporok sánk konámp yiki yak sánknámp ént am sámpano.

Jono mámá buk fekamp kar wanap aropan kárákáre fek sénámp kar

¹⁸ Am profet kar mámá buk fek yak námp wanap arop ponankoran ono Jono kar kárákáre fek sénampon: Táte arop ankwap am fek ankwap kar ke paprá sérianámp te, kápae kare kwatae niniki námp fek méntér tapokwapea mámá buk fek sénámp ankank kwatae tárápokwampia am maomp pourouk akwap naerámpon. ✧

¹⁹ Táte arop ankwap mámá buk fek yaknámp Kwaromp kar ankwapmwaek tirá épéri námp te, maomp yiki yak sámp naenámp yao ki te Kwaro sámp-sinaerámpon. Tá mao te am Yiki Kor Taun mámá bukao sénámp mek te youmpá yak naenámp pourou mono.

²⁰ Am arop kápae kare ankank ponankor korop naenámp farákáprá sénámp arop támao oukoumwan sérrá, “Kare karono. Ono koupour kar korop nanae.”

“Ye! Jisas Tokwae Kar, amo koropae!” ✧

²¹ Ono ninik namp te, Jisas Tokwae Karao námokuráp ninik fek yumwan yaewourria ponankor yumont yakanoria nampon. Am te kare takano.

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Matyu 1:1-2:12
2	Matyu 2:13-3:6
3	Matyu 3:7-4:11
4	Matyu 4:12-25
5	Matyu 5:1-26
6	Matyu 5:27-48
7	Matyu 6:1-24
8	Matyu 6:25-7:14
9	Matyu 7:15-29
10	Matyu 8:1-17
11	Matyu 8:18-34
12	Matyu 9:1-17
13	Matyu 9:18-38
14	Matyu 10:1-23
15	Matyu 10:24-11:6
16	Matyu 11:7-30
17	Matyu 12:1-21
18	Matyu 12:22-45
19	Matyu 12:46-13:23
20	Matyu 13:24-46
21	Matyu 13:47-14:12
22	Matyu 14:13-36
23	Matyu 15:1-28
24	Matyu 15:29-16:12
25	Matyu 16:13-17:9
26	Matyu 17:10-27
27	Matyu 18:1-22
28	Matyu 18:23-19:12
29	Matyu 19:13-30
30	Matyu 20:1-28
31	Matyu 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Matyu 21:23-46
2	Matyu 22:1-33
3	Matyu 22:34-23:12
4	Matyu 23:13-39
5	Matyu 24:1-28
6	Matyu 24:29-51
7	Matyu 25:1-30
8	Matyu 25:31-26:13
9	Matyu 26:14-46
10	Matyu 26:47-68
11	Matyu 26:69-27:14
12	Matyu 27:15-31
13	Matyu 27:32-66
14	Matyu 28:1-20
15	Mak 1:1-28
16	Mak 1:29-2:12
17	Mak 2:13-3:6
18	Mak 3:7-30
19	Mak 3:31-4:25
20	Mak 4:26-5:20
21	Mak 5:21-43
22	Mak 6:1-29
23	Mak 6:30-56
24	Mak 7:1-23
25	Mak 7:24-8:10
26	Mak 8:11-9:1
27	Mak 9:2-29
28	Mak 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mak 10:13-31
2	Mak 10:32-52
3	Mak 11:1-26
4	Mak 11:27-12:17
5	Mak 12:18-37
6	Mak 12:38-13:13
7	Mak 13:14-37
8	Mak 14:1-21
9	Mak 14:22-52
10	Mak 14:53-72
11	Mak 15:1-47
12	Mak 16:1-20
13	Luk 1:1-25
14	Luk 1:26-56
15	Luk 1:57-80
16	Luk 2:1-35
17	Luk 2:36-52
18	Luk 3:1-22
19	Luk 3:23-38
20	Luk 4:1-30
21	Luk 4:31-5:11
22	Luk 5:12-28
23	Luk 5:29-6:11
24	Luk 6:12-38
25	Luk 6:39-7:10
26	Luk 7:11-35
27	Luk 7:36-8:3
28	Luk 8:4-21
29	Luk 8:22-39
30	Luk 8:40-9:6
31	Luk 9:7-27

date	Scripture
1	Luk 9:28-50
2	Luk 9:51-10:12
3	Luk 10:13-37
4	Luk 10:38-11:13
5	Luk 11:14-36
6	Luk 11:37-12:7
7	Luk 12:8-34
8	Luk 12:35-59
9	Luk 13:1-21
10	Luk 13:22-14:6
11	Luk 14:7-35
12	Luk 15:1-32
13	Luk 16:1-18
14	Luk 16:19-17:10
15	Luk 17:11-37
16	Luk 18:1-17
17	Luk 18:18-43
18	Luk 19:1-27
19	Luk 19:28-48
20	Luk 20:1-26
21	Luk 20:27-47
22	Luk 21:1-28
23	Luk 21:29-22:13
24	Luk 22:14-34
25	Luk 22:35-53
26	Luk 22:54-23:12
27	Luk 23:13-43
28	Luk 23:44-24:12
29	Luk 24:13-53
30	Jon 1:1-28

date	Scripture
1	Jon 1:29-51
2	Jon 2:1-25
3	Jon 3:1-21
4	Jon 3:22-4:3
5	Jon 4:4-42
6	Jon 4:43-54
7	Jon 5:1-23
8	Jon 5:24-47
9	Jon 6:1-21
10	Jon 6:22-40
11	Jon 6:41-71
12	Jon 7:1-29
13	Jon 7:30-52
14	Jon 7:53-8:20
15	Jon 8:21-30
16	Jon 8:31-59
17	Jon 9:1-41
18	Jon 10:1-21
19	Jon 10:22-42
20	Jon 11:1-53
21	Jon 11:54-12:19
22	Jon 12:20-50
23	Jon 13:1-30
24	Jon 13:31-14:14
25	Jon 14:15-31
26	Jon 15:1-27
27	Jon 16:1-33
28	Jon 17:1-26
29	Jon 18:1-24
30	Jon 18:25-19:22
31	Jon 19:23-42

date	Scripture
1	Jon 20:1-31
2	Jon 21:1-25
3	Aposel 1:1-26
4	Aposel 2:1-47
5	Aposel 3:1-26
6	Aposel 4:1-37
7	Aposel 5:1-42
8	Aposel 6:1-15
9	Aposel 7:1-29
10	Aposel 7:30-50
11	Aposel 7:51-8:13
12	Aposel 8:14-40
13	Aposel 9:1-25
14	Aposel 9:26-43
15	Aposel 10:1-33
16	Aposel 10:34-48
17	Aposel 11:1-30
18	Aposel 12:1-23
19	Aposel 12:24-13:12
20	Aposel 13:13-41
21	Aposel 13:42-14:7
22	Aposel 14:8-28
23	Aposel 15:1-35
24	Aposel 15:36-16:15
25	Aposel 16:16-40
26	Aposel 17:1-34
27	Aposel 18:1-21
28	Aposel 18:22-19:12
29	Aposel 19:13-41
30	Aposel 20:1-38

date	Scripture
1	Aposel 21:1-16
2	Aposel 21:17-36
3	Aposel 21:37-22:16
4	Aposel 22:17-23:10
5	Aposel 23:11-35
6	Aposel 24:1-27
7	Aposel 25:1-27
8	Aposel 26:1-32
9	Aposel 27:1-20
10	Aposel 27:21-44
11	Aposel 28:1-31
12	Rom 1:1-17
13	Rom 1:18-32
14	Rom 2:1-24
15	Rom 2:25-3:8
16	Rom 3:9-31
17	Rom 4:1-12
18	Rom 4:13-5:5
19	Rom 5:6-21
20	Rom 6:1-23
21	Rom 7:1-14
22	Rom 7:15-8:6
23	Rom 8:7-21
24	Rom 8:22-39
25	Rom 9:1-21
26	Rom 9:22-10:13
27	Rom 10:14-11:12
28	Rom 11:13-36
29	Rom 12:1-21
30	Rom 13:1-14
31	Rom 14:1-23

date	Scripture
1	Rom 15:1-21
2	Rom 15:22-16:7
3	Rom 16:8-27
4	1 Korin 1:1-17
5	1 Korin 1:18-2:5
6	1 Korin 2:6-3:4
7	1 Korin 3:5-23
8	1 Korin 4:1-21
9	1 Korin 5:1-13
10	1 Korin 6:1-20
11	1 Korin 7:1-24
12	1 Korin 7:25-40
13	1 Korin 8:1-13
14	1 Korin 9:1-18
15	1 Korin 9:19-10:13
16	1 Korin 10:14-11:1
17	1 Korin 11:2-16
18	1 Korin 11:17-34
19	1 Korin 12:1-26
20	1 Korin 12:27-13:13
21	1 Korin 14:1-17
22	1 Korin 14:18-40
23	1 Korin 15:1-28
24	1 Korin 15:29-58
25	1 Korin 16:1-24
26	2 Korin 1:1-11
27	2 Korin 1:12-2:11
28	2 Korin 2:12-17
29	2 Korin 3:1-18
30	2 Korin 4:1-12
31	2 Korin 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Korin 5:11-21
2	2 Korin 6:1-13
3	2 Korin 6:14-7:7
4	2 Korin 7:8-16
5	2 Korin 8:1-15
6	2 Korin 8:16-24
7	2 Korin 9:1-15
8	2 Korin 10:1-18
9	2 Korin 11:1-15
10	2 Korin 11:16-33
11	2 Korin 12:1-10
12	2 Korin 12:11-21
13	2 Korin 13:1-14
14	Galesia 1:1-24
15	Galesia 2:1-16
16	Galesia 2:17-3:9
17	Galesia 3:10-22
18	Galesia 3:23-4:20
19	Galesia 4:21-5:12
20	Galesia 5:13-26
21	Galesia 6:1-18
22	Efesus 1:1-23
23	Efesus 2:1-22
24	Efesus 3:1-21
25	Efesus 4:1-16
26	Efesus 4:17-5:2
27	Efesus 5:3-33
28	Efesus 6:1-24
29	Filipai 1:1-26
30	Filipai 1:27-2:18

date	Scripture
1	Filipai 2:19-3:6
2	Filipai 3:7-4:1
3	Filipai 4:2-23
4	Kolosi 1:1-20
5	Kolosi 1:21-2:7
6	Kolosi 2:8-23
7	Kolosi 3:1-17
8	Kolosi 3:18-4:18
9	1 Tesalonika 1:1-2:9
10	1 Tesalonika 2:10-3:13
11	1 Tesalonika 4:1-5:3
12	1 Tesalonika 5:4-28
13	2 Tesalonika 1:1-12
14	2 Tesalonika 2:1-17
15	2 Tesalonika 3:1-18
16	1 Timoti 1:1-20
17	1 Timoti 2:1-15
18	1 Timoti 3:1-16
19	1 Timoti 4:1-16
20	1 Timoti 5:1-25
21	1 Timoti 6:1-21
22	2 Timoti 1:1-18
23	2 Timoti 2:1-21
24	2 Timoti 2:22-3:17
25	2 Timoti 4:1-22
26	Taitus 1:1-16
27	Taitus 2:1-14
28	Taitus 2:15-3:15
29	Filemon 1:1-25
30	Hibru 1:1-14
31	Hibru 2:1-18

date	Scripture
1	Híbru 3:1-19
2	Híbru 4:1-13
3	Híbru 4:14-5:14
4	Híbru 6:1-20
5	Híbru 7:1-19
6	Híbru 7:20-28
7	Híbru 8:1-13
8	Híbru 9:1-10
9	Híbru 9:11-28
10	Híbru 10:1-18
11	Híbru 10:19-39
12	Híbru 11:1-16
13	Híbru 11:17-31
14	Híbru 11:32-12:13
15	Híbru 12:14-29
16	Híbru 13:1-25
17	Jems 1:1-18
18	Jems 1:19-2:17
19	Jems 2:18-3:18
20	Jems 4:1-17
21	Jems 5:1-20
22	1 Pita 1:1-12
23	1 Pita 1:13-2:10
24	1 Pita 2:11-3:7
25	1 Pita 3:8-4:6
26	1 Pita 4:7-5:14
27	2 Pita 1:1-21
28	2 Pita 2:1-22
29	2 Pita 3:1-18
30	1 Jon 1:1-10

date	Scripture
1	1 Jon 2:1-17
2	1 Jon 2:18-3:2
3	1 Jon 3:3-24
4	1 Jon 4:1-21
5	1 Jon 5:1-21
6	2 Jon 1:1-13
7	3 Jon 1:1-14
8	Jut 1:1-25
9	Érik Yéknép 1:1-20
10	Érik Yéknép 2:1-17
11	Érik Yéknép 2:18-3:6
12	Érik Yéknép 3:7-22
13	Érik Yéknép 4:1-11
14	Érik Yéknép 5:1-14
15	Érik Yéknép 6:1-17
16	Érik Yéknép 7:1-17
17	Érik Yéknép 8:1-13
18	Érik Yéknép 9:1-21
19	Érik Yéknép 10:1-11
20	Érik Yéknép 11:1-19
21	Érik Yéknép 12:1-18
22	Érik Yéknép 13:1-18
23	Érik Yéknép 14:1-20
24	Érik Yéknép 15:1-8
25	Érik Yéknép 16:1-21
26	Érik Yéknép 17:1-18
27	Érik Yéknép 18:1-24
28	Érik Yéknép 19:1-21
29	Érik Yéknép 20:1-15
30	Érik Yéknép 21:1-27
31	Érik Yéknép 22:1-21